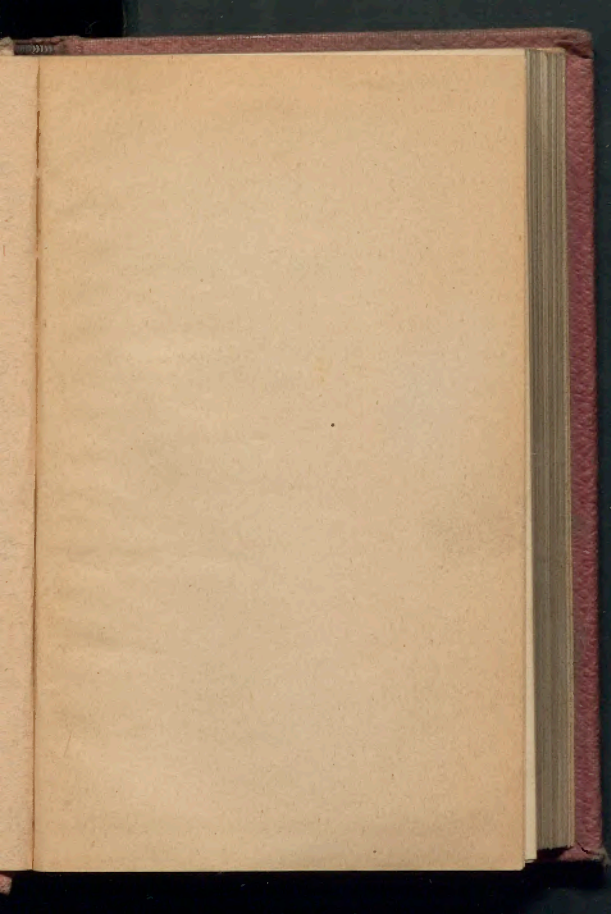

251

m. 257.

15.6.0

6r

٦

٦
١
٢
٣
٤
٥
٦
٧
٨
٩
١٠
١١
١٢
١٣
١٤
١٥
١٦
١٧
١٨
١٩
٢٠
٢١
٢٢
٢٣
٢٤
٢٥
٢٦
٢٧
٢٨
٢٩
٣٠
٣١
٣٢
٣٣
٣٤
٣٥
٣٦
٣٧
٣٨
٣٩
٤٠
٤١
٤٢
٤٣
٤٤
٤٥
٤٦
٤٧
٤٨
٤٩
٥٠
٥١
٥٢
٥٣
٥٤
٥٥
٥٦
٥٧
٥٨
٥٩
٦٠
٦١
٦٢
٦٣
٦٤
٦٥
٦٦
٦٧
٦٨
٦٩
٧٠
٧١
٧٢
٧٣
٧٤
٧٥
٧٦
٧٧
٧٨
٧٩
٨٠
٨١
٨٢
٨٣
٨٤
٨٥
٨٦
٨٧
٨٨
٨٩
٩٠
٩١
٩٢
٩٣
٩٤
٩٥
٩٦
٩٧
٩٨
٩٩
١٠٠

ՄԱՆՏ Ը ՃԵՏԻՏ

ԵԱ՝ՆԻ

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՑ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՈՒՆԱՆԻՏԵՆ
ՊԻԹ ԹԷՐՃԷՄԷ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۹ جاذبی الاول
۳۱۰ و ۱۷ تشرین ثانی ۳۰۸ تاریخی و ۱۰۶۱
نومرولی رخصتنامه سیله نشر اولمشدر

مصارفی آمریقان بیبل شرکتی طرفندن تسویه اولنهرق
طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՅԵԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՝ԱՍԸՆՏԱ

ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ

—
1892

THE NEW YORK

LIBRARY

OF THE CITY OF NEW YORK

— 1805 —

THE NEW YORK
LIBRARY

THE NEW YORK
LIBRARY
OF THE CITY OF NEW YORK
1805

THE NEW YORK

LIBRARY

OF THE CITY OF NEW YORK

1805

'ԱՀՏ Ը ՃԵՏԻՏԻՆ

ՖԻՀՐԻՍԹԻ

					Պատիւ Իւր աստիճան	
Ինձիւ Մատթէոսըն թահրիբի իւզրէ				28	1	
,, Մարկոսըն	,,	,,		16	88	
,, Ղուկասըն	,,	,,		24	143	
,, Յովհաննէսին	,,	,,		21	236	
Սիմալ ի Բուսուլ				28	307	
ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ						
Բամալըլարա Բիսալէսի				16	398	
Գօրընթօսլըլարա	1	Բիսալէսի		16	434	
,,	2	,,		13	479	
Ղալաթիալըլարա		,,		6	494	
Էֆսուսլըլարա		,,		6	506	
Ֆիլիփիլիլէրէ		,,		4	518	
Գօլօսսիլիլէրէ		,,		4	527	
Սէլանիլիլէրէ	1	,,		5	535	
,,	2	,,		3	543	
Տիմոթէոսա	1	,,		6	546	
,,	2	,,		4	558	
Տիտոսա		,,		3	565	
Ֆիլիմոնա		,,		1	569	
'Իպրանիլէրէ				13	571	
Յակոբոս Բէսուլըն 'ուսուսի Բիսալէսի				5	598	
Պէտրոս	,,	1	,,	5	608	
,,	,,	2	,,	3	618	
Յովհաննէս	,,	1	,,	5	625	
,,	,,	2	,,	1	634	
,,	,,	3	,,	1	636	
Յուդա	,,	,,	,,	1	637	
Վահի ի Եուհաննա				22	640	

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՏԹԵՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոս, իպն ի Դաւիթ, իպն ի Աբրահա-
մըն նէսէպինին քիթապը տըր:
- 2 Աբրահամ իսահակը թէվլիտ էյլէտի. վէ իսա-
հակ Յակոբը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յակոբ Յուդայը
- 3 վէ անըն գարնտաշարընը թէվլիտ էյլէտի. վէ
Յուդա թամարտան Ֆարէս իլէ Ջարահը թէվլիտ
էյլէտի. վէ Ֆարէս Հասրուընը թէվլիտ էյլէտի. վէ
- 4 Հասրուըն Արամը թէվլիտ էյլէտի. վէ Արամ 'Ամ-
մինատապը թէվլիտ էյլէտի. վէ 'Ամմինատապ
Նահշոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ Նահշոն Սալմոնը
- 5 թէվլիտ էյլէտի. վէ Սալմոն Բահապտան Պո'ազը
թէվլիտ էյլէտի. վէ Պո'ազ Հուսթտան 'Օպէտի
թէվլիտ էյլէտի. վէ 'Օպէտ Յեսսէյի թէվլիտ էյլէ-
- 6 տի. վէ Յեսսէ Դաւիթ մէլիյի թէվլիտ էյլէտի.
վէ Դաւիթ մէլիք Ուրիյանըն զէվճէսինտէն Սողո-
- 7 մոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ Սողոմոն Բէհօպը'ամը
թէվլիտ էյլէտի. վէ Բէհօպը'ամ Ապիյայը թէվլիտ
- 8 էյլէտի. վէ Ապիյա Ասայը թէվլիտ էյլէտի. վէ
Ասա Եէհօշափաթը թէվլիտ էյլէտի. վէ Եէհօշա-
փաթ Եօրամը թէվլիտ էյլէտի. վէ Եօրամ 'Ուդ-

- 9 զիյայը թէվլիտ էյլէտի. վէ 'Ուղղիյա Եօթամը
 թէվլիտ էյլէտի. վէ Եօթամ Սհազը թէվլիտ էյ-
 10 լէտի. վէ Սհազ Եղեկիայը թէվլիտ էյլէտի. վէ
 Եղեկիա Մանասէյի թէվլիտ էյլէտի. վէ Մանասէ
 Ամօնը թէվլիտ էյլէտի. վէ Ամօն Յովսիայը թէվ-
 11 լիտ էյլէտի. վէ Յովսիա Պապէլ էսարէթի զէմա-
 նընտա Նէքօնիայը վէ անըն զարնտաշտորընը
 12 թէվլիտ էյլէտի. վէ Պապէլ էսարէթինտէն սօհրա
 Եէքօնեա Շապթիլէլի թէվլիտ էյլէտի. վէ Շաալ-
 13 թիլէլ Զօրաբաբէլի թէվլիտ էյլէտի. վէ Զօրաբա-
 բէլ Ապիհուտը թէվլիտ էյլէտի. վէ Ապիհուտ
 Էլեագիմի թէվլիտ էյլէտի. վէ Էլեագիմ 'Ազուրը
 14 թէվլիտ էյլէտի. վէ 'Ազուր Սատուզը թէվլիտ
 էյլէտի. վէ Սատուզ Ախիմի թէվլիտ էյլէտի. վէ
 15 Ախիմ Էլիյուտը թէվլիտ էյլէտի. վէ Էլիյուտ
 Էլ'ազարը թէվլիտ էյլէտի. վէ Էլ'ազար Մաթթա-
 նը թէվլիտ էյլէտի. վէ Մաթթան Յակոբը թէվ-
 16 լիտ էյլէտի. վէ Յակոբ Մարիամըն զէզծի Յովսէ-
 փի թէվլիտ էյլէտի. վէ մերգուսէտէն Բրիստոս
 17 տէնիլէն Յիսուս թէվլէլիտ էթտի. Իմտի նէսլէ-
 րին ճիւղէսի Աբրահամտան Դաւիթէ գատար օն
 տէօրթ նէսլ, վէ Դաւիթտէն Պապէլ էսարէթինտէ
 տէյին օն տէօրթ նէսլ, վէ Պապէլ էսարէթինտէն
 Բրիստոսա գատար օն տէօրթ նէսլ տիր
 18 վէ Յիսուս Բրիստոսըն վէլատէթի պու մինվալ
 իւզրէ օլտու. եա'նի վալիտէսի Մարիամ Յովսէփէ
 նիշանլը իքէն, իճթիմա'լէրինտէն էվվէլ, Բուհ իւլ
 19 Գուտստան համիլէ պուլունտու. Իմտի անըն զէվ-
 ճի Յովսէփ սալիհ օլտըղընտան վէ անը րիւսլթ
 էթմէք իսթէմէտիյինտէն, անը կիզլիճէ թաթլիզ
 20 էթմէք նիյէթինտէ իտի. Ամմա պուսու տիւշիւ-
 նիւր իքէն, իշթէ Բապպըն մէլէյի րիւյատա անա
 կէօրիւնիւպ' Էյ Յովսէփ իպն ի Դաւիթ, զէվճէն
 Մարիամը գապուլ էթմէյէ գօրգմա. զիրա անըն
 րահմինտէ մէվճուտ օլտն' Բուհ իւլ Գուտստան

- 21 արքւ Վէ օ՝ պիր օղուէլ տօղուրաճադ, վէ անա
 *Յիսուս թէսմկէ էտէճէքսին. զիրա Օ գաւլմընը
 կիւնահարընտան խելաս էտէճէք տիր՝ տէտիս
 22 իմտի պունուն ճիւմէսի Բապպ թարափընտան
 23 փէլլամպէր վասըթասըյլէ, իշթէ պաքիրէ համիլէ
 օլուպ պիր օղուէլ տօղուրաճադ արքւ. վէ անա
 'իմմանուէլ (քի թէրճէմէ օլունսա՝ Ալլահ պիգիմ
 իլէ տէմէք տիր) թէսմկէ էտէճէքլէր տիր՝ տէյիւ
 պույուրըլան քելամըն իթմամ օլունմասը իչիւն
 24 վագը՝ օլտոււ իմտի Յովսէփ ույգուսան ույան
 տըդտա, Բապպըն մէլէյինին քէնտիսինէ էթտիյի
 25 էմրէ իլթիստլէն՝ զէվճէսինի գապուէլ էյլէտիս Վէ
 անը իլք օղլընը տօղուրընճալատէք պիլմէդ իտի
 վէ օլ մա'սաճա Յիսուս թէսմկէ էյլէտիս

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Յիսուս Հերովդէս մէլիյին կիւնլէրինտէ Եւ-
 հուտիյէնին Բեթլէհէմ լէհրինտէ տօղտըղը զէ-
 ման, իշթէ շարգ թարափընտան Երուսաղէմէ
 2 հիւքէմա կէլիպ, Եւհուտիլէրին տօղմուշ օլան մէ-
 լիյինէհէտէ տիր. զիրա շարգտա անըն երլտըղընը
 կէօրտիւք վէ անա սէճտէ գըլմաղա կէլտիք՝ տէ-
 3 տիլէր, Վէ Հերովդէս մէլիք պունու. իշթտիքտէ,
 քէնտիսի վէ անըն իլէ պէրապէր պիլթիւն Երու-
 4 տաղէմ տախի միւզթարիպ օլտոււ Վէ ճիւմէ պաշ
 քեահինլէր իլէ գաւլմըն 'իւլէմասընը ճէմ՝ էտիպ
 անլէրտէն Գրիստոսըն նէրէտէ տօղաճաղընը իս-
 5 թիֆտար էյլէտիս Անլէր տախի անա տէտիլէր քի՝
 Եւհուտիլէնին Բեթլէհէմ լէհրինտէ Գուճաճ. զի-
 րա փէլլամպէր վասըթասըյլէ պէօլլէ Լազըլմըշ
 6 արքւ. Եա'նի՝ էյ Յուգա տիյարը Բեթլէհէմ, Յու-
 դա էմիրլէրի արասընտա սէն տախի տալա քիւ-

*Եա'նի՝ յօշլասքեար

- չիւք տէյիւ սին. զիրաւ գալմըմ իօրայէլի կիւտե-
ճէք պիր էմիր սէնտէն զուհուր էտէճէք տիր:
- 7 Օ զէման Հերովդէս հիւքէմայր կիզիճէ չաղըրըպ՝
երըսըզըն նէ զէման կէօրիւնուրիւնիւ անլէրտէն
- 8 Թահգիգ էթտիւ վէ՝ Կիտինիզ, մա՛սուամ տա՛իր
տիգգաթլէ մա՛լիւմաթ ալըպ, անը պուլտըղընը
զէման պանա՛ խապէր վէրինիզ, քի պէն տախի
կիտիպ անա սէճուտ գըլայըմ՝ տէյէրէք, անլէրի
- 9 Բեթլէհէմէ կէօնտէրտիւ Անլէր տախի մէլլի տիկ-
լէյիպ կիթտիլէր. վէ իշթէ շարգտա կէօրտիւքլէրի
երըսըզ՝ վարըպ մա՛սուամըն պուլունտըղը եէրին
իւզէրինատ տուրունճայա տէյին էօնլէրինճէ կիթ-
- 10 տիւ վէ երըսըզը կէօրտիւքլէրինտէ, զիյատէսիլլէ
- 11 մէսըուր օլտըլար, վէ էվէ կիրիպ՝ մա՛սուամը վա-
լիտէսի Մարիամ իլէ պուլտըլար, վէ տիւչիւպ
անա սէճուտ գըլտըլար, վէ խազինէլէրինի ալըպ
անա, հէտիյէ օլարագ, ալթուէն վէ քիւնիլիւք վէ
- 12 Ուլըրի սաֆի Թագտիմ էթտիլէր. վէ Հերով-
դէսին հանընա Վալտէթ էթմէմէլէրի անլէրէ
րիւյատա վահի օլունմաղլէ, քէնտի տիյարըլարընա
տիկէր պիր Խօլտան Վազիմէթ էթտիլէր:
- 13 Վէ անլէրին Վազիմէթինտէն սօկրա, իշթէ
Բապսըն մէլլի րիւյատա Յովսէփէ կէօրիւնիւպ՝
Դալգ, մա՛սուամ իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Մըսրա
Ֆիրար էյլէ, վէ պէն սանա սէօյլէյինճէյէ տէյին
օրատա գալ. զիրա Հերովդէս մա՛սուամը հէլաք
- 14 էթմէք իչիւն արայաճագ տըր՝ տէտի. Օ տախի
գալըզպ վէ կէճէլէյին մա՛սուամ իլէ վալիտէսինի
- 15 ալըպ Մըսրա կիթտի. վէ Հերովդէսին վէֆաթը-
նա տէյին օրատա գալտը. Թա քի՝ Օղըմը Մը-
սըրտան չաղըրտըմ՝ տէյիւ փէյղամպէր վասըթա-
սըլլէ Բապպ Թարաֆընտան պուլուրըլան քէլամ
իթմամ օլունա:
- 16 Օ զէման Հերովդէս հիւքէմա Թարաֆընտան
խթիհզա օլունտըղընը կէօրտիւքտէ, զայէթլէ

զազապա կէլտի. վէ հիւքէմատան թահգիգ էթ-
 տիյի ղէմանա կէօրէ, Բեթլէհէմ իլէ հէփ սինօր-
 լարընտա, Իքի եաշընտան աշաղը պուլունան
 17 ճիւմէ չօճուգլարը գաթլ էթտիրտի. Օ ղէման՝
 Բամատա պիր սէտա, եա՛նի ֆէրեատ վէ աղլայը
 18 վէ ղիյատէ ֆիղան իշիտիլտի. Ռաքէլ էվլատընա
 աղլայը պ՝ նամէվճուտ օլտըզլարը իշիւն թէսէլլի
 գապուլ էթմէզ իտի՝ տէյիւ Երեմիա փէյղամպէ-
 րին սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունտու
 19 Վէ Հերովդէսին վէֆաթընտան սօկրտ, իշթէ
 Բապպըն մէլէյի Մըսըրտա Յովսէփէ Բիւյատա
 20 կէօրիւնիւպ, Գալլէ՝ մա՛սուամ իլէ վալիտէսինի ա-
 լըպ Խորայէլ տիյարընա կիթ, զիրա մա՛սուամըն
 21 ճանընա դաստ էտէնլէր էօլիւլէր՝ տէտի. Օ տա-
 խի գալլըպ վէ մա՛սուամ իլէ վալիտէսինի ալըպ՝
 22 Խորայէլ տիյարընա կէլտի. Լաքին Եհհուտիյէտէ
 Արքէլայօսըն՝ քէնտի փէտէրի Հերովդէսին եէ-
 րինէ մէլիք օլտըղընը իշիթմէքլէ, օրայա կիթմէյէ
 գօրգտու. վէ Բիւյատա քէնտինէ վահի օլունմաղլէ
 23 Գալիլէա սէվթլէրինէ կիթտի. Վէ կէլիպ նազա-
 րէթ տէնիլէն շէհրտէ սաքին օլտու, քի՝ նազա-
 րէթի տէնիլէնէք տիր՝ տէյիւ փէյղամպէրլէր վա-
 սըթասըլէ սէօյլէնիլէն քէլամ իթմամ օլունտա

ՊԱՊ 3

1 Վէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիղ էտիծի Յովհաննէս՝
 Թէվպէ էյլէյինիլ, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ
 2 եազլաշըն տըր՝ տէյիպ, Եհհուտիյէ պէրրիյէսին-
 3 տէ վա՛ղ էտէրէք զուհուր էյլէտի. Զիրա՝ Բապ-
 պըն էօլընը հաղըրլայընըզ, անըն թարիգլէրինի
 տօղորուարընը՝ Դէյէքէ, պէրրիյէտէ նիտա էտէ-
 նին սէտասը՝ տէյիւ Եսայի փէյղամպէր վասըթա-
 4 սըլլէ խապէք վէրիլէն զաթ պու տըրր Պու Յով-
 հաննէս տախի տէվէ թիւյիւնտէն լիպաս կիլմիլ,

- վէ պէրինէ գայիչ գուշանմըշ իտի. թա՛ամը տախի
 5 շէքրիկէէր իլէ եապան պալը իտի. 0 ղէման
 Երուսաղէմ վէ պիւթիւն իէհուսիյէ հէմ իրտա-
 նըն պիւթիւն ճիվարընըն Էհալիսի անըն եանընա
 6 չըզըպ, Կիւնահլարընը իզրար էտէրէք, իրտան-
 7 տա անըն էլիյէ վաֆթիլ օլունուրար իտի. վէ
 ֆէրիսիլէր իլէ սառուգիլէրտէն նիշէլէրինին քէն-
 տի վաֆթիլինէ կէտիքլէրինի կէօրտիւքտէ, ան-
 լէրէ տէտի քի՛ էյ էնկէրէք նէսլի, կէլէճէք զա-
 8 զապտան զալմաղը սիզէ քի՛մ էօյրէթտի իմտի
 9 թէվպէյէ լայըգ մէյվէ հուսուլէ կէթիլինիլ, վէ՛
 փէտէրիմիլ Լերահամ տըր՝ տէմէյի քէնտի քէն-
 տինիզէ տիւշիւնմէյինիլ. զիրա սիզէ տէրիմ քի՛
 Լիլահ Լըրահամա շու թաշլարտան պիլէ էվլատ
 10 հուսուլէ կէթիլմէյէ գատիր տիր. վէ հէմ աէ
 հալա պալթա աղաճլարըն քէօքիւնիւն եանընա
 գօնուլմը տըր. իմտի էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր
 11 աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր. Պէն սիզի թէվ-
 պէ իլիւն սու իլէ վաֆթիլ էտէրիմ, ամմա պէն-
 տէն սօյրա կէլէն պէնտէն գուտրէթլի տիր. ա-
 նըն այագ գապլարընը լիւլէ թաշլմաղա լայըգ
 տէյիլ իմ. օ սիզի Բուհ իւլ Գուտս վէ աթէշէ
 12 վաֆթիլ էտէճէք տիր. Ծապասը տախի էլինտէ
 օլուպ քէնտի խարմանընը թէմամըլէ սալուրա-
 ճագ, վէ պուղտայընը տէր անպար էյէյիպ, սա-
 մանը սէօնմէլ աթէշէ եագաճագ տըր
 13 0 ղէման Յիսուս Յովհաննէսին էլիյէ վաֆթիլ
 օլունմագ իւզրէ՛ Դալիլեառան իրտանա անըն
 14 եանընա կէլտի Լաքին Յովհաննէս՝ Պէն սէնին
 էլինլէ վաֆթիլ օլունմաղա միւհթաճ օլտըղմ
 հալտէ սէն պանա՞մը կէլիյօրսըն՝ տէյերէք, անը
 15 մէն՝ էթմէքտէ իքէն, Յիսուս տախի անա ճէվա-
 պէն՝ Շիմտի պրագ, չիւնքի հէր հագգը պէօյլէ
 կէրինէ կէթիլմէմիլ կէրէք տիր՝ տէտի. օ ղէման
 16 տնը պրագաըր. վէ Յիսուս վաֆթիլ օլունտըգ-

տան սօհրա տէր'ազապ սուտան չըգար, վէ իշթէ
տնա սէմալաթ աչըլտը, վէ Բուհուլլահը՝ կէօյէր-
ճին կիպի ենէրէք քէնտինին իւզէրինէ կէլմէքտէ՝
17 կէօրտիւ, վէ իշթէ՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու աըր,
անտէն րազի իմ՝ տէյիւ սէմալաթ տան պիր սէ-
տա կէլտի:

ՊԱՊ 4

- 1 Օ զէման Յիսուս՝ Շէյթան թարաֆընտան թէճ-
րիպէ օլունմագ իւզրէ՝ Բուհըն սէվգիյլէ պէրրի-
- 2 յէյէ կիթաի. վէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ օրուճ
թութուպ՝ սօհրա աճըգար:
- 3 վէ թէճըրիպէ էտիճի անըն հանընա կէլիպ՝ էյէր
իպնուլլահ իսէն, էմր էթ պու թաշար էքմէք
- 4 օլունըար՝ տէտի: Օ տախի ճէվապէն՝ ինսան
հալընըզ էքմէքլէ հաշամագ, անճագ. Սլլահըն
աղզընտան սաուըր օլան հէրպիր քէլամլէ էաւը՝
տէյիւ հաղըլմը աըր՝ տէտի:
- 5 Օ զէման Շէյթան անը մուգատտէս չէհրէ կէօ-
թիւրիւպ՝ հէքէլին պուրճու իւզէրինէ տուրտը-
- 6 րարագ, Անա՝ էյէր իպնուլլահ իսէն, քէնտինի
աշաղըյա աթ. զիրա՝ Սէնին հագզընտա քէնտի
մէլա՞իքէսինէ էմր էտէճէք տիր, վէ սյաղընը
թաշա շարփամագ իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինէ
գալտըրաճագլար՝ տէյիւ հաղըլմը աըր՝ տէտի:
- 7 Յիսուս անա՝ Քէզալիք Ալլահըն օլան Բապպը
թէճըրիպէ էթմէյէսին՝ տէյիւ հաղըլմը աըր՝ տէտի:
- 8 Թէքրար Շէյթան անը զայէթ հիւքսէք պիր
տաղա կէօթիւրիւպ՝ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէ-
- 9 մալիքի իլէ անլէրին շանընը կէօթէրէրէք, Անա՝
էյէր տիւշիւպ պանա սէճտէ գըլար իսէն, պուն-
- 10 լարըն ճիւմլէսինի սանա վէրիրիմ՝ տէտի: Օ զէ-
ման Յիսուս անա՝ Արտըմա չէքիլ, էյ Շէյթան,
զիրա Ալլահըն օլան Բապպա սէճտէ գըլասըն, վէ

- եայլնըզ անա 'կապտէթ էտէսին՝ տէյիւ եազըմըշ
 11 տըր՝ տէտիւ 0 զէման Շէյթան անը թէրք էթտիւ
 վէ իշթէ մէլէքէր կէլիպ անա խըտմէթ էթտիլէր
 12 Իմտի Յիսուս Յովաննէսին էլէ վէրլիտիլինի ի-
 շիթտիքտէ, Գալիլէա թարաֆընա 'ազիմէթ էյլէ-
 13 տիւ վէ Նազարէթի թէրք էտէրէք՝ կիտիպ Ձե-
 պուլուն իլէ Նէֆթալիմ սինօրլարընտա, վէ տէնիզ
 14 օլտոււ թա քի Եսայի վէյղամպէր վասըթտաըյ-
 15 լէ, Իրտանըն էօթէ թարաֆընտա, տէնիզ եօլըն-
 տա պուլունան Ձէպուլուն տլյարը վէ Նէֆթալիմ
 16 տլյարը, եա'նի թա'իֆէլէրին Գալիլէասը, Ձուլ-
 մէթտէ օթուրան զավմ 'ազիմ նուր կէօրտիւ,
 վէ էօլիւմ տլյարը վէ կէօլկէսինտէ օթուրան-
 լարա նուր տօղտու՝ տէյիւ պուլուրլան քէլամ
 17 իթմամ օլունաւ 0 զէմանտան Յիսուս վա'զ էթ-
 մէյէ վէ՝ Թէվլպէ էտինիզ, զիրա մէլէքիւթ իւս
 սէմավաթ եազլաշըշ տըր՝ տէմէյէ պաշլատը
 18 Վէ Յիսուս Գալիլէա տէնիզի քէնարընտա կէ-
 զէր իքէն՝ իքի գարնտաշ, եա'նի Պետրոս տէնի-
 լէն Սիմոն իլէ գարնտաշը Անդրէասը, տէնիզէ աղ
 աթմագտա իքէն կէօրտիւ. չիւնքի անլէր պալըգ
 19 ալճըսը իտիլէր՝ Վէ անլէրէ՝ Արտըմճա կէլինիզ
 20 վէ սիզի ինսան ալճըսը էտէճէյիմ՝ տէտիւ Անլէր
 տախի տէր՝ ագապ աղլարը պրագըպ անըն աբաըն-
 21 ճա կիթտիլէր՝ Վէ օրատան իլէրի կիտիպ՝ փե-
 տէրլէրի Ձերեդէոս իլէ պէրապէր զայըգտա աղ-
 լարընը թա'միր էթմէքտէ պուլունան տիկէր իքի
 գարնտաշը, եա'նի Ձերեդէոս օղլու Յակոբոս իլէ
 գարնտաշը Յովաննէսի կէօրիւպ, անլէրի տախի
 22 չաղըրտըր՝ Վէ պուլնլար հէման գայըղը վէ փե-
 տէրլէրինի թէրք էտէրէք անըն աբաընճա կիթ-
 տիլէր
 23 Վէ Յիսուս պիւթիւն Գալիլէայը տօլաշարագ
 սինաղօղլարընտա թա'լիմ, վէ մէլէքիւթիւն միւթ-

տէսինի թէպչիր, վէ խալգ արասընտա պուլու-
նան հէր մարաղը վէ հէր խաւթալըղը տէֆ' էտէր
24 իտիւ վէ անըն շէօհրէթի Սիւրիանըն հէր պիր
թարաֆընա շայը' օլմասըյլէ, ճիւմէ 'իլլէթիլէրի,
եա'նի տիւրլիւ տիւրլիւ մարաղա վէ աղըլարա
միւլթէլա օլանլարը, վէ ճինլիլէր իլէ սար'ալը-
լարը վէ քէօթրիւմէրի անըն եանընա կէթիրտի-
25 լէր, օ տախի անլէրէ շիֆա վէրտիւ վէ Գալիլէա
իլէ Տէգափօլիստէն վէ Նրուսաղէմ իլէ Նէհուտի-
յէտէն, վէ Իրտանըն էօթէ թարաֆընտան պիր
շօգ ճէմա'տթլար անըն արտընճա կիթտիլէր:

ՊԱՊ 5

1 Վէ ճէմա'տթլարը կէօրմէքլէ տաղա չըգտը. վէ
օթուրտըղընտա շակիրտլէրի եանընա կէլտիլէր:
2 Վէ աղըլըն ալըպ անլէրէ թա'լիմ էտէրէք տէ-
3 տի քի, 'նէ' միւլարէք տիր ըուհճա ֆագիր օ-
լանլար, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմափաթ անլէրին
4 տիր 'նէ' միւլարէք տիր մահգուլն օլանլար, զի-
5 ռա անլէր թէսէլլի պուլաճագլար 'նէ' միւլարէք
տիր հալիմլէր, զիրա անլէր զէմինի միրաս ալա-
6 ճագլար 'նէ' միւլարէք տիր սալահա աճըգըպ
սուսայանլար, զիրա անլէր տօյուրուլաճագլար
7 'նէ' միւլարէք տիր մէրհամէթլիլէր, զիրա անլէր
8 մէրհամէթէ մահհար օլաճագլար 'նէ' միւլարէք
տիր գալսի փաք օլանլար, զիրա անլէր Ալլանը
9 կէօրէճէքլէր 'նէ' միւլարէք տիր սուլհ էտիճի-
լէր, զիրա անլէրէ էվլատ Ուլլան թէսմիյէ օլու-
10 նաճագ տըր 'նէ' միւլարէք տիր սալահ սէպէ-
պիլլէ թէ'ատտի կէօրէնլէր, զիրա մէլէքիւթ իւս
11 սէմափաթ անլէրին տիր Պէնիմ սէպէպիմէ սիղէ
սիթէմ էտիպ թէ'ատտի էթտիքլէրի վէ եալան
եհրէ 'ալլահինիդտէ հէր կէօնէ ֆէնա սէօզ սէօյ-
12 լէտիքլէրի զէման, 'նէ' միւլարէք սինիլ Մէսրուր

- ու շատման օլուներդ, զիրա սէմալաթտա էճրի-
նիդ չօգ տըր: յիւնքի սիզտէն էլվիլ օլան փէյ-
ղաւալէրլէրէ պէօյլէ թէ՛ստտի էթտիլէր:
- 13 Սիլ էէրին թուզու սընըդ: լաքին թուզ թաթ-
սըզ օլտըզը թագաթիրտէ նէ՞ իլէ թուզլանաճագ
տըր: աըթըզ տըշարըյա աթըլըպ ատէմէրին ա-
յագլարը ալթընտա պասըլմագտան պաշգա պիր
- 14 չէյէ եարամագ: Սիլ տիւնեանըն նուրու սընըզ:
- 15 աաղ իւզէրինտէ վագը՝ պիր շէհը կիզլէնէմէզ: Վէ-
ջըրաղը եագըպ քիլէ ալթընտ գօմագլար, ամմա
շէմ՝տան իւզէրինէ գօրլար, վէ իտանէտէ պուլու-
- 16 նանլարըն ճիւմէսինէ զլյա վէրիր: Պու վէճնլէ
նուրուներզ ատէմէրին էօնիւնտէ զլյա վէրսին,
քի սիզլն էյի 'ամէլլէրինիզի կէօրիւպ սէմալաթ-
տա օլան Փէտէրինիզի թէմճիտ էտէլէր:
- 17 Պէն շէրի՛աթը եա փէյղամպէրլէրի իպթալ էթ-
մէք իյիւն կէլտիմ գանն էթմէյինիլ: անլէրի իպ-
թալ իյիւն տէյիլ, անճագ իթմամ իյիւն կէլտիմ:
- 18 Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Եէր իլէ
կէօք զա՛իլ օլմատըգճա, շէրի՛աթըն ճիւմէսի
իթմամ օլունճայա տէյին՝ անտէն պիր հարֆ եա
- 19 պիր նօգթա զա՛իլ օլմայաճագ տըր: Իմտի հէր
քիմ պու էն քիւչիւք էմըլէրին պիրինի նագզ է-
տիպ տէ, ատէմէրէ էօյլէ թա՛լիմ էտէրսէ, մէ-
լէքիւթ իւս սէմալաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք
տիր: ամմա հէր քիմ 'ամիլ օլուպ տա թա՛լիմ
էտէրսէ, մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա պէօյիւք
- 20 տէնիլէճէք տիր: Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր
սալահընըզ 'իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրին սալահընտան
զիյատէ օլմագ իսէ, մէլէքիւթ իւս սէմալաթտ
ասլա կիրմէյէճէքսինիլ:
- 21 Միւթէգատտիմլնէ՝ Դաթլ էթմէյէսին, վէ հէր
քիմ գաթլ էտէրսէ հիւքիլէ միւսթահագդ օլա-
- 22 ճագ տըր՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիլ: Փագաթ պէն
սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ գարնտաշընա սէպէպ-

- սիզ զապապ էտէրսէ, հիւքմէ միւսթահազգ օ-
լուր: վէ հէր քիմ քէնտի գարնտաշընա՝ Բագա
տէրսէ, միլլէթ մէճլիսինին հիւքմիւնէ միւսթա-
հազգ օլուր: վէ հէր քիմ՝ Ահմադ տէրսէ, ճէ-
23 հէննէմ աթէշինէ միւսթահազգ օլուր: Իմտի
թագաթմէնի մէզպահա կէթիրալիյինտէ՝ օրատա
գարնտաշընն սէնին՝ ալէյհինաէ պիր շէյի օլաւղը
24 խաթրընա կէլիրսէ, Թագաթմէնի օրատա մէզ-
պահընն էօնիւնտէ պրազ, վէ կիտիպ էվվէլա
գարնտաշըն իլէ պարըշ: անտէն սօնլրա կէլիպ
25 թագաթմէնի թագաթիմ էյլէ: Խասմիլ իլէ պէրա-
պէր Եօլտա իքէն՝ չապուգ անըն իլէ սուլհ օլ, քի
խասմիլ սէնի գատըյա, գատը տախի սէնի մէ՝
մուրա թէպլիմ էտիպ՝ զընտանա աթըրմայասըն:
26 Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի, սօն մանկըրը է-
տա էթմէյինճէ՝ օրատան չըգմայաճագսըն:
27 [Միթէգատտիթինէ՝] Զինա էթմէյեսին՝ տէնիլ-
28 տիյինի իշիթտինիլ: Ֆագաթ պէն սիզէ տէրիմ
քի՝ Հէր քիմ նիսատան պիրինէ շէհվէթլէ պա-
գարսա, գալպինտէ անըն իլէ զինա էթմիշ օլուր:
29 Իմտի սաղ կէօզիւն սէնին սիւրջմէնէ սէպէպ օ-
լուրսա, անը չըգաւըպ քէնտիյտէն տէֆ՝ էթ.
զիրա ա՛գանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն
ճէսէտիյինն ճէհէննէմէ աթըրմասընտան սանա
30 խայրը տըր: Վէ էյէր սաղ էլիլ սէնին սիւրջմէնէ
սէպէպ օլուրսա, անը քէսիպ քէնտիյտէն տէֆ՝
էթ. զիրա ա՛գանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւ-
թիւն ճէսէտիյինն ճէհէննէմէ աթըրմասընտան սա-
31 նա խայրը տըր: Հէր քիմ ղէվճէսինի թաթիլգ
էտէրսէ, անա թալապնամէ վէրսին՝ տէնիլմիշ
32 տիր: Ֆագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ
զինատան զայրի պիր սէպէպէ մէպնի ղէվճէսինի
թաթիլգ էտէրսէ, անա զինա էթտիրիր: վէ հէր
քիմ թաթիլգ օլունանը թէղէվիւն էտէրսէ,
զինա էթմիշ օլուր:

- 33 Ելինէ միւթէգատտիւնէ՝ Ծալան ետրէ եւմին
 էթմէյէսին, անճագ եւմինլէ վա՛տ էթտիյնի
 րապպա էտա էտէսին՝ տէնիլտիյնի իշիթտինիզ:
 34 Պագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՛ Սալա եւմին էթ-
 մէյէսինիզ. նէ սէմա հագգը իշիւն, զիրա Ալլա-
 35 հըն թախթը տըր. նէ տէ գէմին հագգը իշիւն,
 զիրա անըն ալագլարընըն պասամաղը տըր. նէ
 Երուսաղէմ հագգը իշիւն, զիրա Մէլիք ի 'ազիմին
 36 շէհըրի տիր. նէ տէ պաղըն հագգը իշիւն եւմին
 էտէսին, զիրա պիր գըլը ագ եախսա դարա էյլէ-
 37 մէյէ գատիր տէյիլ սին: Լաքին սէօզիւնիւզ՝ էվ-
 յէթ՝ էվվէթ, Խայր՝ Խայր օլսուն. պունլարտան
 զիյատէսի շէրիրտէն տիր:
 38 Կէօզէ կէօզ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիյնի իշիթ-
 39 տինիզ: Պագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՛ Քէմիլյէ
 գարըլ տուրմայասընըզ. լաքին հէր քիմ սէնին
 սաղ եանաղըն պուրուքսա, անա օլ պիրինի տէ
 40 շէվիր. վէ սէնին իլէ տա՛վա էտիպ՝ էնթարինի
 41 ալմագ իսթէյէնէ ճիւպպէնի տէ պրագ. վէ սէնի
 պիր միլ կիթմէյէ ինպար էտէն քիմսէ իլէ իքի
 42 Քի կիթ. Սէնտէն տիլէյէնէ վէր, վէ սէնտէն էօ-
 տիւնճ ալմագ իսթէյէնտէն եիւզ շէվիրմէ:
 43 Գօնըլըլ սէվէսին վէ տիւլմէնիլէ պուղզ էտէ-
 44 սին՝ տէնիլտիյնի իշիթտինիզ: Պագաթ պէն սի-
 զէ տէրիմ քի՛ Տիւլմէնլէրինիզի սէվինիզ, սիզէ
 պէտ տու՛ա էտէնլէրէ Խայր տու՛ա էյլէյինիզ. սի-
 զէ պուղզ էտէնլէրէ էյիլիք էտինիզ, վէ սիզի ին-
 ճիտէնլէր հէմ սիզէ թէ՛աատի էտէնլէր իշիւն
 45 տու՛ա էտինիզ. Թա քի սէմավաթտա օլան փէ-
 տէրինիզին էվլատը օլասընըզ. զիրա քէնտի կիւ-
 նէշինի ֆէնալար իլէ էյիլէր իւզէրինէ տօղտըրըր.
 հէմ սալիհ վէ ֆասըգ քիմսէլէր իւզէրինէ եաղ-
 46 մուր եաղտըրըր: Զիրա սիզի սէվէնլէրի սէվէրսէ-
 նիզ, նէ՞ էճրինիզ օլուր. կէօմրիւքճիւլէր տալի
 47 հէման էօյլէ՝ էթմէզլէ՞ր մի. վէ էյէր եալընըզ

գարնտաշարընդա սելամ վերորսէնիզ, զկյատե
նէ⁶ էթմիշ օլորսընըզ. կէօմրիւ քծիւէր տախի
48 էօյլէ էթմէզլէ⁶ր մի, իմտի սէմալաթտա օլան
փէտէրինիզ քեամիլ օլտըղը կիպի՝ սիզ տախի
քեամիլ օլունըզ:

- 1 Ատէմէրէ կէօրիւնմէք իշիւն, սատագանըղը ան-
լէրին էօնիւնտէ վէրմէքտէն սագընընըզ. ևօգսա
սէմալաթտա օլան փէտէրինիզին ինտինտէ էճ-
- 2 րինիզ օլմազ, իմտի սատագա վէրտիյիտէ, միւ-
րա՛լիլէրին սինաղօղլարտա վէ սօգազլարտա, ա-
տէմէր թարաֆընտան մէսհ օլունմագ իշիւն էթ-
տիքլէրի կիպի, էօնիւնէէ պօրու չալմայասըն,
հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, անլէր էճըլէրինի
- 3 ալմըլար տըր, Ամմա սէն սատագա վէրալիյիտէ՝
- 4 սօլ էլին սաղ էլինին էթտիյիտէ պիլմէսին. Գի
սատագալի կիզլիտէ օլա, վէ կիզլիտէ կէօրէն փէ-
տէրին սանա 'ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր:
- 5 Վէ տու'ա էթտիյիտէ, միւրա՛լիլէր կիպի օլմա-
յասըն, զիրա անլէր տտէմէրէ կէօրիւնմէք իշիւն՝
սինաղօղլարտա վէ քէօշէ պաշարընտա տուրուպ
տու'ա էթմէյի սէվէրլէր. հադիգաթէն սիզէ տէ-
- 6 րիմ քի անլէր էճըլէրինի ալմըլար տըր, Ամմա
սէն տու'ա էթտիյիտէ խալվէթիկէ կիր, վէ գա-
փուլը գալիայըպ՝ կիզլիտէ օլան փէտէրինի տու'ա
էյլէ, վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրին սանա 'ալէ-
- 7 նէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր, Վէ տու'ա էթ-
տիյինիլտէ փութ փէրէսթլէր կիպի պիհուտէ եէրէ
սէօզ չօղալթմայընըզ. զիրա անլէր չօգ սէօյլէ-
տիքլէրի իշիւն միւսթէճապ օլաճագլարընը զանն
- 8 էտէրլէր, Սիզ անլէրէ միւշապիհ օլմայասընըզ.
զիրա փէտէրինիզ միւհթաճ օլտըղընըզ շէյլէրի՝
սիզ քէնտիսինտէն թալէպ էթմէզտէն էվվէլ

- 9 պիլիբո : իմասի սիգ պու մինվալ իւզրէ սու'ա
էտինիդ :
- 10 էյ սէմավաթտա օլան փէտէրիմիդ, իսմինյ մու-
11 գատտէս օլուռն : Մէլէփիւթիւնյ կէլաին : իրատէ-
12 թինյ սէմավաթտա օլուռղը կիպի, եէր իւզէրինստ
13 տախի իճրա օլուռնսուն : Եէվմի էքմէյիմիզի պիզէ
14 պու կիւն վէր : Վէ պիզէ՝ *սուչու օլանլարա պա-
ղըշատըղմըզ միսլիլիւ, պիզիմ ՚սուչլարըմըզ
15 պաղըշա : Վէ պիզի իղվայա կէթիրմէ, լաքին պի-
զի շէրիրտէն գուրթար : զիրա մէլէփիւթ վէ
գուտրէթ վէ 'իզզէթ իլ էլ էպէտ սէնին տիր
Ամին :
- 16 Զիրա ատէմլէրէ սուչլարընը պաղըշատըղընըզ
թադտիրտէ, սէմավի փէտէրինիզ տախի սիզէ
17 պաղըշայաճադ տըր : Ամմա ատէմլէրէ սուչլարը-
նը պաղըշամատըղընըզ սուրէթտէ, փէտէրինիզ
տախի սիզին սուչլարընըզ պաղըշամայաճադ
տըր :
- 18 Վէ օրուճ թութարըղընըզ վէման, միւրա'իլէր
կիպի մահզուն չէհրէլի օլմայընըզ : զիրա անլէր օ-
րուճ թութարըղընըզ ատէմլէրէ կէօսթէրմէք
իչիւն չէհրէլէրինի պօզարլար : հազիգաթէն սիզէ
19 տէրիմ քի, անլէր էճրլէրինի ալըղլար տըր : Ամ-
մա սէն օրուճ թութար իքէն՝ պաշըլը հաղլայըպ
20 եիւզիւկիւ եըյգա : Շէօյլէ քի օրուճ թութար-
ըղըլը ատէմլէրէ տէյիլ, անճադ կիզլիտէ օլան փէ-
տէրինյէ կէօսթէրէսին : վէ կիզլիտէ կէօրէն փէ-
տէրինյ սանա ('ալէնէն) միւքեաթաթ էտէճէք
տիր :
- 21 Քէնտինիզ իչիւն եէր իւզէրինտէ խազինէլը
ճէմ՝ էթմէյինիզ : օրատա կիւվէ վէ փաս պօզար,
վէ խըրսըզլար տիվարը տէլիպ սըրգաթ էտէրլէր :
22 Ամմա քէնտինիզ իչիւն սէմատա խազինէլէր ճէմ՝

- էտինիդ. օրատառ նէ կիւլէ վէ նէ ժառս պօզար,
 նէ տէ խըրսըզլար տիւփարը տէրիպ սըրգաթ է-
 21 տէրլէր: Զիրա խազինէնիդ հէր նէրէտէ իսէ,
 22 զալսիւնիդ տախի օրատառ օլաճագ աըր: ձէսէտին
 չըրաղը կէօզ տիր: իմտի էյէր կէօզիւն սաֆ իսէ,
 23 պիւթիւն ձէսէտին միւնէվլէր օլուր: Լաքին կէօ-
 զիւն ֆէնա օլուրը հալտէ՝ պիւթիւն ձէսէտին
 գարանլըգ օլուր: իմտի սէնտէ օլան նուր գա-
 րանլըգ իսէ, օլ գարանլըգ նէ՝ գատար օլաճագ
 24 աըր: Հիչ պիր քիմսէ իքի էֆէնտիյէ գուլըգ է-
 տէմէգ. զիրա եա պիրինէ պուղղ էտիպ՝ տիկէրի-
 նի սէվէճէք տիր, եախօտ պիրինէ միւլաղէմէթ
 էտիպ՝ տիկէրինի թահգիր էտէճէք տիր: հէմ Ալ-
 25 ւահա հէմտէ մալէ գուլըգ էտէմէգաինիդ:
 25 Պինա՛հն յալէյհ սիղէ տէրիմ քի՝ Հայաթընըզ
 իչիւն նէ եէյէճէյինիդ վէ նէ իչէճէյինիդ, վէ հէմ
 տախի ձէսէտինիդ իչիւն նէ կիյէճէյինիդ էնտիյէ
 էթմէյինիդ. հայաթ թա՛ամտան՝ վէ ձէսէտ էլպի-
 26 սէտէն էվա տէյիլ մի տիր: Հալա գուլարընա
 պագընըգ. զիրա նէ էքէրլէր, նէ պիչէրլէր վէ նէ
 տէրանպար էտէրլէր, վէ սէմալի ֆէտէրինիդ ան-
 27 լէրի պէսլէր. սիղ անլէրտէն էֆղալ տէյիլ մի սի-
 նիլ, վէ սիլտէն քի՛մ էնտիյէ էթմէքլէ՝ պօյու-
 28 նա պիր աըլըն դամմ էթմէյէ գատիր տիր: Էլպի-
 սէ իչիւն տախի նի՛չիւն էնտիյէ էտէրսինիդ. սահ-
 րանըն դամպաղարընա տիգգաթ էտինիդ, նա՛սըլ
 պէօյիւրլէր. նէ չալըլըլար, նէ իփլիք պիւքէրլէր
 29 Լաքին սիղէ տէրիմ քի, Սողոմոն պիլէ ճիւմէ
 տարաթըլէ անլէրտէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէ-
 30 յիլ իտի: Պու կիւն մէվճուտ օլուպ եարըն ֆու-
 րունա աթըլան սահրա օթուէնու Ալահ պէօյլէ
 կիյինտիրտիլի հալտէ, սիղի տահա զիյատէ կիյին-
 31 տիրմէ՛ղ մի, էյ իմանը նօգսան օլանլար: իմտի՝

- նէ՞ եւէյէճէյիզ վէ նէ՞ իյէճէյիզ վէ նէ՞ կիյէճէյիզ՝
 32 տէյէրէք, էնտիյէ էթմէյինիզ. Զիւնքի պուռնարըն
 ճիւմէսի թափէլէրին մաթլուպը տըր. գիրա սէ-
 մափի փէտէրինիզ պուռնարըն ճիւմէսինէ միւհ-
 33 թաճ օլտըղընըզը պիլիր. Լաքին էվլէլա Ալլահըն
 մէլէքիթիթիւնիւ վէ անըն սալահընը թալէպ էյլէ-
 յինիզ, վէ պուռնարըն ճիւմէսի տախի սիգէ իհ-
 34 սան օլունաճազ տըր. Իմաի եարըն իյիւն էնտիյէ
 էթմէյինիզ. գիրա եարընքի կիւն քէնտի չէյլէրի
 իյիւն էնտիյէ էտէճէք տիր. հէր կիւնէ քէնտի
 տէրտի քէափի տիր:

ՊԱՊ 7

- 1 Հիւքմ էթմէյինիզ, քի հիւքմ օլունմայասընըզ.
 2 Զիրա էթտիյինիզ հիւքմէ սիզ տախի հիւքմ օ-
 լունաճազսընըզ. վէ էօլլտիւյիւնիւզ էօլլէքլէ սի-
 3 ղէ էօլլիւլէճէք տիր. վէ նի՞չիւն գարնտալընըն
 կէօզիւնտէքի չէօփէ պազըյօրսըն տա՝ քէնտի
 կէօզիւնտէ օլան մէրթէյէ տիզգաթ էթմէզ սին.
 4 Ետաօտ քէնտի կէօզիւնտէ մէրթէք վար իքէն,
 գարնտալընա՝ Կէլ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարա-
 5 յըմ՝ նաճըլ տէյէ պիլիրսին. էյ միրա՞ի, էվլէլա
 մէրթէյի քէնտի կէօզիւնտէն չըգար, վէ պա՞տէ-
 հու գարնտալընըն կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգար-
 մազ իյիւն էյիճէ կէօրէճէքսին.
 6 Մուգատտէս նէսնէյի քէլլլէրէ վէրմէյինիզ, վէ
 ինճուլէրինիզի խընդիրլէրին էօնիւնէ աթմայընըզ.
 օլմայա քի անլէրի այազլարըյլէ չիյնէյէլէր, վէ
 տէօնիւպ սիզի եըրթալար.
 7 Թալէպ էտինիզ, սիգէ վէրիլէճէք տիր. ա-
 բայընըզ, պուլաճազսընըզ. գափոյը չալընըզ.
 8 վէ սիգէ ալըլաճազ տըր. Զիրա հէր թալէպ
 էտէն ալըր, վէ արայան պուլուր, վէ գափոյը
 9 չալանա ալըլաճազ տըր. Սճէպա սիպտէն հա՞նկը

- տտէմ՝ պուլունուր քի՝ օղլու քէնտիսինտէն էք-
- 10 մէք թալէպ էթտիյի հալտէ, անա թաշ վէրէ. վէ պալըք թալէպ էթտիյի հալտէ, անա երլան վէրէ:
- 11 Իմտի էյէր սիզ եարամազ Իքէն՝ էվլատընըզա էյի 'աթիյէլէր վէրմէյի պիլիբէնիզ, սէմա վաթտա օլան փէտէրինիզ նէ՝ գատար գիյատէ՝ քէնտիսինտէն թալէպ էտէնլէրէ նի՝մէթլէր վէրէճէք տիր:
- 12 Իմտի առէմլէրին սիզէ հէր նէ մու՝ամէլէ էթմէլէրինի իսթէրսէնիզ, սիզ տախի տնլէրէ էօյլէ էտինիզ. զիրա շէրի՝աթ վէ փէյլամպէրլէր պուճտան 'իպարէթ տիր:
- 13 Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքա կէօթիւրէն գափու կէնիշ վէ եօլ վասի՝տիր, վէ
- 14 անտէն կիրէնլէր չօգ տըր: Ձիրա հայաթա կէօթիւրէն գափու տար վէ եօլ էնսիզ տիր, վէ անը պուլանլար ազ տըր:
- 15 Եալունճը փէյլամպէրլէրտէն սագընընըզ. անլէր սիզէ գօյուճ լիպասըյլէ կէլիլլէր, ամմա պաթը-
- 16 նէն գափըճը գուրտ տըրլար: Անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճագընըզ. տիքէնլէրտէն իւզիւմ՝ եա տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվլիլլի՛ր մի:
- 17 Պէօյլէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիլ, վէ ֆէ-
- 18 նա աղաճ ֆէնա մէյվէ վէրիլ: Էյի աղաճ ֆէնա մէյվէ վէրէմէզ, ֆէնա աղաճ տախի էյի մէյվէ վէրէմէզ, Էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր աղաճ քէսի-
- 19 լիպ՝ աթէշէ աթըլըր: Իմտի անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճագընըզ:
- 20 Դանա՝ Եա Բապպ, եա Բապպ՝ տէյէն հէր քիմսէ մէլէքիթ իւս սէմա վաթտա կիրէճէք տէյիլ տիր. անճագ սէմա վաթտա օլան փէտէրիմին ի-
- 22 ըատթիլինի ֆի՛իլէ կէթիւրէն կէրէ: Օլ կիւնտէ պանա չօգ քիմսէլէր՝ Եա Բապպ, եա Բապպ, սէնին իսմինլէ փէյլամպէրլիք էթմէտիք մի, վէ սէնին իսմինլէ ճիւնլէր չրգա՛րմատըգ մը, վէ սէնին իսմինլէ չօգ միւ՝ճիլլէր իճրա էթմէտիք մի՝

- 23 տէյէճէքէր: Պէն տախի օ զէման անլէրէ՝ Սիզի
ապա թանըմատըմ. պէնիմ եանըմտան կիտինիզ,
էյ ֆըսզ իշլէյէնլէր՝ տէյիւ 'ալէնէն սէօյլէյէճէյիմ:
- 24 Իմտի պու սէօզլէրիմի հէր իշլտիպ անլէրի ֆի'իւ-
լէ կէթիրէնի՝ քէնտի խանէսինի գայա իւզէրինտէ
պինա էտէն 'ազիլ պիր ատէմէ թէշպիհ էատէրիմ:
- 25 Վէ հաղմուր հաղտը վէ սէյլլէր կէլտի վէ ըիւզ-
կեարլար էստի տէ, օլ խանէյէ չարփտըղլարըն-
տա, թէմէլի գայա իւզէրինտէ գուրուլլըղը սէ-
- 26 պէպտէն երգըլմատը: Վէ պու սէօզլէրիմի հէր ի-
շլտիպ անլէրի ֆի'իլէ կէթիրմէյէն՝ քէնտի խանէ-
սինի գում իւզէրինտէ պինա էտէն ահմազ պիր
- 27 ատէմէ թէշպիհ օլուռուր: Վէ հաղմուր հաղտը
վէ սէյլլէր կէլտի վէ ըիւզկեարլար էստի տէ, օլ
խանէյէ չարփտըղլարընտա երգըլտը. վէ անըն
երգըլմատը 'ազիմ իտի:
- 28 Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի թէքմիլ էթտիյի զէ-
ման, խալգ անըն թա'լիմինէ հայրան գալտըլար:
- 29 Զիրա անլէրէ՝ 'իւլէմա կիպի տէյիլ, անճազ հիւ-
քիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ էտէր իտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ տաղտան էնտիյինտէ՝ անըն արտընճա պիր
- 2 չօգ ճէմա'աթլար կիթտի: Վէ իշթէ պիր ճիւզամ-
լը կէլիպ՝ Ծա Բապպ, էյէր իսթէրսէն՝ պէնի
թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէյէրէք, անա
- 3 սէճտէ էյլէտի: Վէ Յիսուս՝ իսթէրիմ, թահիր օլ
տէյէրէք, էլինի ուզատըպ սնա աօգուռտու. օ
տախի տէր'ազապ ճիւզամընտան թահիր օլտու:
- 4 Վէ Յիսուս անա՝ Սազըն քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին.
լաքին կիտիպ քէնտինի քեահինէ կէօսթէր, վէ
անլէրէ շէհատէթ օլմազ իշիւն՝ Մովսէսին էմր
էյլէտիյի թագաթիմէյի թագաթիմ էյլէ՝ տէտի:
- 5 Վէ [Յիսուս] Կափառնայուում կիրտիյինտէ, հա-

- նրնա պիր եււզ պաշը կէլտի, վէ ըէճա էտէրէք,
 6 Եւ Բապպ, խըտմէթ քեարըմ խանէտէ քէօթըրւմ
 եաթըպ՝ զիյաւտէսիլէ էգիլէթ չէքմէքտէ տիր՝ տէ-
 7 տիւ Յիսուս տախի անա՝ Պէն կէլիր անա շիֆա
 8 վէրիրւմ՝ տէտիւ Նիւզ պաշը իսէ ճէվապէն՝ Եւ
 Բապպ, տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն
 լայըգ տէյիլ իմ. անճագ պիր սէօղ սէօյլէ, խըտ-
 9 մէթ քեարըմ շիֆա պուրուր Ձիրա պէն թահթը
 հիւքիւմէթ տէ պուրուրըն պիր ատէմ օլուպ,
 պէնիմ տէ թահթը իտարէմտէ՝ Կաքէր պուրուր-
 մաղլէ պիրինէ՝ Կիրթ տէտիլիմտէ՝ կիտէր, վէ տի-
 կէրինէ՝ Կէլ ԿէրէյէԿէ՝ կէլիր. վէ գուրըմա՝ Շու-
 10 նու եապի՝ ԿէրէյէԿէ, եապար՝ տէտիւ Յիսուս
 տախի պաշա իշիթ տիլինտէ՝ թէ՛աճճիւպ էտէրէք
 արուրնճա կէլէնէրէ՝ Հաղիգաթէն սիգէ տէրիմ
 քի՝ պէնի իսրայէլտէ պիլէ պու գատար իման
 11 պուրմատըմ. վէ սիգէ տէրիմ քի՝ շարգտան վէ
 զարպտան չօգ քիմսէլէր կէլիպ, Աբրահամ վէ
 Իսահակ վէ Յակոբ իլէ պէրապէր մէլէքիւթ իւս
 12 սէմա վաթտա սօֆրայա օթուրաճագլար Սամա
 մէլէքիւթիւն էվլաոր խարիճի զուլէթէ աթը-
 լաճագ տըր. օրատա աղլայը վէ տիլ զըճըրտա-
 13 մասը օլաճագ տըր՝ տէտիւ վէ Յիսուս եււզ պա-
 շըյա՝ Կիրթ, վէ սանա ինանարըղիա կէօրէ օլսուն՝
 տէտիւ. վէ օլ սա՛աթ խըտմէթ քեարըմ շիֆա պու-
 տու,
 14 վէ Յիսուս Պետրոսըն խանէսինէ կէլիպ, անըն
 գայն վալիտէսինի հիւմմայա թուլթուլըն վէ
 15 եաթընը կէօրտիլիւնտէ, Անըն էլինէ տօգուր-
 մաղլէ՝ հիւմմասը զա՛իլ օլտու. օ տախի գալըպ
 անլէրէ խըտմէթ էյլէտիւ
 16 վէ ագշամ օլտըգտա՝ եանընա չօգ մէճնուր
 քիմսէլէր կէթիրիլի. օ տախի բուհլարը քէլամ-
 լէ չըգարըպ ճիւմլէ՝ իլլէթիլ օլանլարա շիֆա վէր-
 17 տիւ. Թա քի Եսայի փէյղամպէր վասըթասըյլէ՝ 0

խառնալըզլարըմըզը ալորը, վէ մարազլարըմըզը
եիւքէնտի՝ տէյիւ պոյոլըրըլան քէլամ իթմամ
օլունա:

- 18 Վէ Յիսուս էթրաֆընտա պիր չօգ ճէմա՝աթլար
կէօրմէքէ, օլ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմը
19 էթտիւ վէ իւլէմատան պիրի եազլաշըպ անա՝ Նա
մու՝ալլիմ, հէր նէրէյէ կիտէրսէն՝ պէն արուրհճա
20 կէլիրիմ՝ տէմէսի իւղէրինէ, Յիսուս անա՝ թիւ
քիլէրին ինլէրի վէ հափա գուշարընըն եուլալարը
վար տըր, լաքին իպն իւլ ինսանըն քէնտի պա-
21 շընը գօյաճագ եէրի եօգ տըր՝ տէտիւ վէ շա-
կիրտլէրինտէն պուլունան տիկէր պիրի անա՝
իֆէնտի, պանա իզն վէր, էվվէլա կիտիպ փէտէ-
22 ըրմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտիւ Ամա Յիսուս անա՝
Արտըմա կէլ՝ պրագ էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրի-
նի տէֆն էթսինլէր՝ տէտիւ
23 Վէ գայըղա կիրտիլինտէ՝ շակիրտլէրի տալի
24 անըն արտընճա կիրտիլէր, վէ իշթէ տէնիզտէ օլ
տէրէճէ շիտտէթլի ֆուրթունա զուհուր էթտի
քի, գայըգ տալըլալըլէ էօրթիւլիւյօր իաի՝ քէն-
25 տիսի իսէ ույուամագտա իտիւ վէ շակիրտլէրի եա-
նընա կէլիպ՝ իֆէնտի, պիզի գուրթար, հէլաք օ-
26 լույօրըլ՝ տէյէրէք, անը ույանտըրտըլար Օ սա-
խի անլէրէ՝ էյ իմանը նօգսան օլանլար, նիշիւն
գօրգագսընըլ՝ տէտի՝ օ զէման գալըզպ, բիւզ-
կեարլար իլէ տէնիզի ազարլատը, վէ դայէթ ի-
27 մանըլը օլտու, վէ օլ առէմլէր՝ Պու նաճըլ քիմ-
սէ տիւ, քի՝ հէմ բիւզկեարլար վէ հէմ տէ տէնիզ
անա իթա՝աթ էտէր՝ տէյէրէք թէ՝աճճիւպ էթ-
տիլէր
28 Վէ էօթէ թարաֆա ձէրճէսիլէրին տիյարընա
կէլալիլինտէ, մէզարլարտան չըգմը իքի մէճնուն
անը գարլըլատը՝ վէ դայէթ ազղըն օլմալարը ճի-
հէթիլէ օ եօլտան քիմսէնին կէլմէսի միւմքին
29 տէյիլ իտիւ վէ իշթէ՝ Նա Յիսուս իպնուլահ, պի-

- զիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար. պուրայա վազթըն-
տան էլվէլ պիզէ 'աղապ էթմէք իշին մի կէլ-
30 տին՝ տէյերէք ֆերեատ էթտիլէր. վէ անլէրտէն
ուզագտա օթլանըր վաֆիր պիր տօնուզ սիւրիւ-
31 սիւ վար իտի. վէ ճիննէր անա եալվարըպ՝ էյեր
պիզի չըգարըր իսէն, պիզէ տօնուզ սիւրիւսիւնէ
32 կիրմէյէ իշն վէր՝ տէտիլէր. 0 տախի անլէրէ՝ կի-
տինիզ, տէտիքտէ, չըգըպ տօնուզ սիւրիւսիւնէ
կիրտիլէր. վէ իշթէ պիւթիւն տօնուզ սիւրիւսիւ
ու չըուստան տէնիզէ աթըրըպ՝ սուլարտա թէլէֆ
33 օլտու. վէ աշլէրէ օթլատանլար ֆիրարլէ շէհրէ
վարըպ, պիւթիւն վազը'այը, վէ մէճնուլարըն
34 քէյֆիյէթիլինի նազլ էթտիլէր. վէ իշթէ պիւթիւն
շէհր էհալէսէ Յիսուսը գարչըլսամաղա չըգըպ, անը
կէօրտիւքլէրինտէ՝ հուտուլարընտան չըգմասընը
րէճա էթտիլէր.

ՊԱՊ 9

- 1 վէ գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէշէրէք,
2 քէնտի շէհրինէ կէլտի. վէ իշթէ անա տէօշէքտէ
եաթար պիր քէօթրիւմ կէթիրտիլէր. վէ Յիսուս
անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթրիւմէ՝ Օղըմ,
ճէսարէթլէն, կիւնահլարըն սանա 'աֆլ օլուն-
3 սու՝ տէտի. վէ իշթէ 'իւլէմատան պա'զըլարը
քէնտի քէնտիլէրինէ՝ Պու ատէմ քիւֆր էտիյօր՝
4 տէտիլէր. վէ Յիսուս անլէրին էֆքեարընը պիւ-
մէքլէ տէտի քի՝ նի՛ջիւն գալպլէրինիզտէ ֆէնա
5 շէյլէր տիւշիւնիւյօրսընըզ. Չիւնքի հա'նկըսը գօ-
լայ աըր՝ կիւնահլարըն 'աֆլ օլունուո՝ տէմէսի
6 մի, եօգսա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէմէսի մի. Ամմա իպն
իւլ ինսանըն եէր իւզէրինտէ կիւնահլար 'աֆլ
էթմէյէ հիւքիւմէթի վար իտիյինի պիւմէնիզ ի-
շիւն, (օ զէման քէօթրիւմէ,) Գալգ տէօշէյինի
7 գալտըրըպ խանէկէ կիթ՝ տէտի. 0 տախի գալգըպ

- 8 խանէսինէ կիթտիւ վէ խալզ պահա կէօրմէքլէ
թէ'աճծիւպ էտիպ, ատէմլէրէ պէօլէ գուարէթ
վէրէն Ալլահա համա էլէտիլէր:
- 9 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կէլէր իքէն կէօմ-
րիւք մահալինտէ օթուրուր Մասթէոս նամ պիր
ատէմ կէօրտիւքտէ անա՝ Արտըմա կէլ՝ աէտի:
- 10 օ տախի գալգըպ անրն արտընճա կիթտիւ վէ
խանէտէ սօֆրայա օթուրաղղընտա, իշթէ չօգ
կէօմրիւքծիւլէր վէ կիւնահքեարլար կէլիպ՝ Յի-
սուս վէ անըն շակիրտլէրի իլէ պէրապէր սօֆ-
- 11 րայա օթուրտըլար: Վէ ֆէրիսիլէր պահա կէօր-
մէքլէ անըն շակիրտլէրինէ՝ Սիգին Մու'ալլիմինիզ
նի՞չիւն կէօմրիւքծիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ
- 12 թա'ամ էտիլօր՝ տէտիլէր: Յիսուս պախի պահա
իշթտիւքտէ, անլէրէ՝ Սաղ օլանլար տէլիլ, ան-
ճագ իլլէթիլ օլանլար հէքիսէ միւհթամ տըր:
- 13 Իմտի կիտիպ՝ Գուրպան տէլիլ, անճագ մէրհա-
մէթ իսթէրիմ՝ քէլամընըն մա'նասընը էօլրէնի-
նիզ, զիրա սալիլէրի տէլիլ, Փաղաթ կիւնահ-
քեարլարը թէվպէյէ տա'վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝
տէտի:
- 14 Օ զէման Յովհաննէսին շակիրտլէրի անըն եանը-
նա կէլիպ՝ Պիզ վէ ֆէրիսիլէր չօգ օրուճ թութ-
տըղըլըզ հալտէ, նի՞չիւն սէնին շակիրտլէրին
- 15 թութմաղլար՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ
խիթապէն՝ կիւվէյի եանլարընտա պուլունտըգճա,
տիւլիւնծիւլէրին մահզուն օլմալարը միւհթին մի
տիր, ամամ կիւվէյինին անլէրտէն ալընճաղը
կիւնլէր կէլիր, վէ օ զէման օրուճ թութմաղ-
- 16 լար: Վէ հիչ պիր քիմսէ հէնի չուխա փարչատընը
էսքի լիպասա եամա գօմաղ. զիրա լիպասըն թա'-
միրի իչիւն Գուհալան էամ՝ անտէն գօփարմաղլէ
- 17 երրթըղը տահա ֆէնա օլուր: Վէ հէնի չէրապը
էսքի թուլումլարա գօմաղլար, Եօգսա թուլում-
լար երրթըլըպ շէրապ տէօքիւլիւր, վէ թուլում:

լար տախի թէլէֆ օլուր, լաքին եէնի շէրապը
եէնի թուրումլարա գօրլար, վէ իքիսի տէ մահ-
ֆուզ օլուր՝ տէտի:

- 18 Պու շէյլէրի անլէրէ սէօյլէմէքտէ իքէն, իշթէ
պիր րէ՛իս կէլիպ անա սէճտէ էտէրէք՝ Դըզըմ էլ
ան վէֆաթ էթմիշ տիր, լաքին սէն կէլ, անըն
իւզէրինէ էլիլի գօ, վէ հայաթ պուլաճագ տըր՝
19 տէտի: Յիսուս տախի գալգըպ՝ շալիրալէրի իլէ
պէրապէր անըն արտընճա կիթտի:
20 Վէ իշթէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէղֆ ի տէմէ
միւլթէլտ օլան պիր գարը՝ արգասընտան եագ-
21 լաջըպ լիպասընըն էթէյինէ սօգուճտու: Ձիրա
քէնտի քէնտինէ՝ Նալընըզ լիպասընա սօգուճ-
22 սամ, խէլաս պուլուրըմ՝ տէր իտի: Վէ Յիսուս
տէօնիւպ անը կէօրտիւքտէ՝ ճէսարէթլէն, էյ
գըզըմ, իմանըն սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի:
գարը տախի օլ սա՛աթ խէլաս պուլտու:
23 Վէ Յիսուս օլ րէ՛իսին խանէսինէ կէլիպ՝ նէյ-
դէնլէր իլէ վէլլէլէ էտէն խալգը կէօրտիւքտէ,
24 Անլէրէ՝ Ձէքլինիլ, զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի,
անճագ ույոյօր՝ տէտի: Վէ անա կիւլտիլէր:
25 Իմտի խալգ չըգարըլարգտա, քէնտիսի իլէրի կի-
րիպ՝ գըզըն էլինի թութտու: օ տախի գալգտը:
26 Վէ պու վագը՛անըն խապէրի օլ տիյարըն հէր
թարաֆընա շայը՝ օլտու:
27 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն, ար-
տընճա իքի ա՛մա կէլիպ՝ Նա իպն ի Դաւիթ, պի-
զէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյէրէք ֆէրետտ էտէրլէր
28 իտի: Վէ էվէ կիրտիլինտէ, օլ ա՛մալար անըն եա-
նընս: կէլտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պուճու:
էթմէյէ գատիր օլտըզըմա ինանը՛մը ոընըպ՝ տէ-
մէքլէ անլէր անա՝ Պէլի, եա Բապպ, տէտիլէր:
29 Օ զէման կէօզլէրինէ սօգուճտուպ՝ Սիզէ իմանընը-
30 զա կէօրէ օլտու՛ն՝ տէտի: Վէ անլէրին կէօզլէրի
ալըլտը: Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Սագընըն, քիմսէ

- 31 պիլմէսին՝ տէյիւ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի։ Անլէր խտ չըդըս՝ պիւթիւն ու ախարտա խապէրինի նէշը էթտիլէր։
- 32 Վէ անլէր չըգար իքէն, իշթէ եանընա տիլսիզ
- 33 վէ մէճնուն պիր աոտմ կէթիլտիլէր։ Վէ ճինն չըգարըլարդտա, ու տիլսիզ տէօյլէտի։ Վէ խալգ թէ՛ աճճիւպ էտիւ՝ իսրայէլտէ հիչ պիր վազըթ
- 34 պէօյլէ շէյ կէօրիւլմէմիշ տիր՝ տէտիլէր։ Պագաթ ֆէրիսիլէր՝ ճիննլէրին ըէ՛իսի վասըթասըյլէ ճիննլէրի չըգարըր՝ տէտիլէր։
- 35 Վէ Յիսուս անլէրին սինաղօղլարընտա թա՛լիմէ պէշարէթ ի մէլէքիւթիւ վա՛ղ էտէրէք, վէ խալգտա հէր մարազը վէ հէր խասթալըղը տէֆ՝ էտէրէք, ճիւմլէ շէհրլէրի վէ քէօյլէրի տօլաշըր իտի։
- 36 Վէ խալգը կէօրմէքլէ անլէրէ շէֆգաթ էթտի։ Ղիրա չօպանը օլմայան գօյուշլար կիպի եօրղուշ
- 37 վէ փէրիշան իտիլէր։ Օ ղէման շափիրտլէրինէ խիթապէն՝ կէրչի հաստտ չօգ, ամմա՝ ամէլէ աղ
- 38 տըր։ Իմտի հաստաղն Սոհիպինէ՝ քէնտի հաստաղնա՝ ամէլէ կէօնտէրսին տէյիւ նիյաղ էտինիզ՝ տէտի։

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ օն իքի շափիրտինի եանընա չաղըըս, նա֊ փաք բուհլար ի ղէրինէ՝ անլէրի չըգարմաղա վէ հէր մարազը վէ հէր խասթալըղը տէֆ՝ էթմէյէ անլէրէ գուտրէթ վէրտի։
- 2 Վէ օն իքի ըէսուլըն խամլէրի պուշլար տըր։ Եանի պիրինճիսի Պետրոս թէսմիյէ օլուան Սի։
- 3 մոն իլէ գարնտաշը Անդրէաս, Ջեբեդէոս օղլու Յակոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէս, Փիլիպպոս վէ Ռարթողոմէոս, Թովմաս վէ կէօմիւքճիւ Մատթէոս, Հալֆա օղլու Յակոբոս վէ Թագէոս
- ^A լազրպլը Ղեւրէոս, Դանափի Սիմոն վէ անըր էլէ վէրէն իսխարիօթի Յուդա։

- 8 Յիսուսս պուս օն ի քիւլէրի կէօնտէրիպ՝ անլէրէ
 թէնպիհ էտէրէք տէտի քի՝ Թա՞իֆէլէրին եօլընա
 կիթմէյինիզ, վէ Սամարիայըլարըն պիր շէհրինէ
 9 կիրմէյինիզ, Պուստան իսէ պէյթ ի Խարայէլին զայ՝
 10 օլմուշ գօյուշըլարընա վարընզ, վէ վարաղը-
 նըդտա՝ Մէլէփիթ իւս սէմաւաթ եագլայմըշ տըր՝
 11 տէյերէք, վա՛ղ էտինիզ, Խասթալարա շիֆա վէ-
 12 րինիզ, ճիւղամըլարըր թաթհիր էտինիզ, [էօլիւլէ-
 13 րի տիրիւտինիզ,] ճիննլէրի չըգարընը. մէճճանէն
 14 ալարընզ, մէճճանէն վէրինիզ, Գէմէլէրինիդտէ
 15 նէ ալթուսն վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պագըր, վէ եօլ
 իշիւն նէ տաղարծըգ վէ նէ ի քի էնթարի վէ նէ
 16 այագ գապլարը վէ նէ 'ասա թէտարիք էտինիզ.
 17 զիրա իշճի քէնտի Թա՛ամընա լայըգ տըր, վէ
 18 հանկը շէհրէ վէ եա քէօյէ կիրէրսէնիզ, անտէ
 19 քիմ՝ լայըգ օլտըղընը սու՛ալ էտիպ, չըգընճայա
 20 տէյին օրատա գալընըզ, վէ խանէյէ կիրալի-
 21 նիզտէ՝ անա սէլամ վէրինիզ, վէ էյեր օլ խանէ
 22 լայըգ իսէ, սէլամընըղ անըն իւզէրինէ կէսին, վէ
 23 էյեր լայըգ տէյիլ իսէ, սէլամընըղ սիզէ կէրի
 24 տէօնսիւն, վէ սիզի հէր քիմ գապուլ էթմէյիպ՝
 25 սէօզլէրինիզի տիկլէմէզսէ, օլ խանէտէն եախօտ
 26 օլ շէհրտէն չըգտըղընըդտա՝ այագլարընըղըն թօ-
 27 ղընը սիլքինիզ, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
 28 ըուզ ի ճէզատա Սոգոմ վէ Դոմոր տիյարընըն
 29 հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլուր,
 30 Իշթէ պէն սիզի գօյուշըլար կիպի գուրտըլար ա-
 31 րասընա կէօնտէրիրիմ. իմոի երլանըլար կիպի 'ա-
 32 գիլ վէ կէօյէրճինլէր կիպի սատէտիլ օլուընըզ,
 33 Լաքին ատէմլէրտէն սագընընըզ. զիրա սիզի միւ-
 34 լթ մէճիսլէրինէ թէսլիմ էտիպ՝ սինաղօղլարըն-
 35 տա տէօյէճէքլէր, Հէմ տախի պէնիմ իշիւն՝ ան-
 36 լէրէ վէ Թա՞իֆէլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ հա-
 37 քիմէր վէ մէլիքլէր հուզուընա ճէլպ օլուընա-
 38 ճագսընըզ, Իմոի սիզի թէսլիմ էթտիքլէրի ղէ-

- ման՝ նասրւ վէ նէ սէօյէյէլիմ՝ տէյիւ էնտիչէ
էթմէյինիզ, չիւնքի նէ սէօյէյէճէյինիզ սիզէ օլ
20 սա՛աթտա վէրիլէճէք տիր: Զիրա սէօյէյէնլէր
սիզ տէյիլ սինիզ, ամմա սիզտէ սէօյէյէն՝ փէտէ-
21 րինիզին Ռուհու տըր: Վէ դարնտաշ գարնտաշը,
վէ փէտէր էվլատը էօլիւմէ թէսլիմ էտէճէք, վէ
էվլատ վալիտէյն ՚ալէյհինէ գալգըշըպ՝ անլէրի
22 էօլտիւրէճէքլէր: Վէ իսլիմ իշիւն ճիւմլէ թա-
րաֆընտան պուղզ օլունմադսընըզ, լաքին քիմ
քի նիհայէթէ դատար թէհամմիւլ էտէրսէ, օ
23 խէլաս պուլաճագ տըր: Վէ սիզէ պիր շէհրտէ
թէ՛յատտի էթտիքլէրի զէման՝ տիկէրինէ ֆիրար
էտինիզ, զիրա հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛
իպն իւլ ինսան կէլինճէյէտէք իսրայէլ շէհրլէրի-
24 նին տէվրինի թէքսիլ էթմէյէճէքսինիզ: Շակիրտ
մու՛ալլիմինէ վէ գուլ էֆէնտիսինէ ֆա՛րգ տէ-
25 յիլ տիր: Շակիրտէ մու՛ալլիմի կիպի, վէ գուլա
էֆէնտիսի կիպի օլմագ քիֆայէթ էտէր: խանէ
սահիպինէ Պա՛ալղէպուլ տէտիքլէրի հալտէ, ա-
նըն խանէսի խալգընա նէ՛ գատար զիյատէ Գէյե-
26 ճէպլէր: Իմտի անլէրտէն գօրգմայընըզ, զիրա
քէշֆ օլունմայաճագ մտիսֆի, վէ պիլինմէյէճէք
27 կիզլի սիր շէյ եօզ տըր: Սիզէ գարաշլըգտա տէ-
տիյիմի ալտընլըգտա սէօյէյինիզ, վէ գուլաղընը-
զա սէօյէյնիլէնի տամլար իւզէրինտէ ի՛լան էտինիզ:
28 Վէ ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայըպ՝ ճէսէտի
էօլտիւրէնլէրտէն գօրգմայընըզ, լաքին հէմ ճա-
նը հէմ ճէսէտի ճէհէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գա-
29 տիր օլանտան գօրգուենըզ: Իքի սէրլէ պիր փու-
լա սաթըլմա՛ղ մը: Վէ անլէրտէն պիրի փէտէրի-
30 նիզին իզնի օլմագսըզըն եէրէ տիւշմէզ: Սիզին
իսէ պաշընըզըն գըլլարընըն ճիւմլէսի սայըլը տըր:
31 Անըն իշիւն գօրգմայընըզ, սիզ չօզ սէրլէլէրտէն
32 էֆգալ սընըզ: Իմտի հէր քիմ՝ տտէմլէրին հու-
ղուրընտա պէնի իզրար էտէրսէ, պէն տտիսի սէ-

- մաւլաթ տա օլան փէտէրիմին հուզուրընտա անը
 33 իգրար էտէրիմ: Վէ հէր քիմ ատէմէրին հու-
 զուրընտա պէնի ինքեար էտէրսէ, պէն սախի
 սէմաւլաթ տա օլան փէտէրիմին հուզուրընտա անը
 34 ինքեար էտէրիմ: Ձէմինէ սէլամէթ կէթիրմէյէ
 կէլտիմ պանն էթմէյինիզ: սէլամէթ տէյիլ, լա-
 35 քին գըլըճ կէթիրմէյէ կէլտիմ: Ձիրոս ատէմի փէ-
 տէրինտէն վէ գըզը վալիտէսինտէն վէ կէլինի
 36 դայի վալիտէսինտէն սյըրմազա կէլտիմ: Վէ ա-
 տէմին տի շմէնէրի քէնտի իսանէսի իսալընտան
 37 օլաճագ տըր: փէտէրի վէ եա վալիտէյի պէնտէն
 գիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր: վէ օղ-
 լու վէ եա գըզը պէնտէն գիյատէ սէվէն՝ պանա
 38 լայըգ տէյիլ տիր: Վէ խաչընը սյըպ արտըմճա
 39 կէլմէյէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր: Հայաթընը
 պուլան՝ անը դայ՝ էտէճէք: վէ պէնիմ իշիւն հա-
 40 յաթընը դայ՝ էտէն՝ անը պուլաճագ տըր: Սիզի
 դապուլ էտէն՝ պէնի դապուլ էթմիշ օլուր, վէ
 պէնի դապուլ էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի դապուլ
 41 էթմիշ օլուր: փէյլամպէր սըֆէթիյէ պիր փէյ-
 ղամպէր դապուլ էտէն՝ փէյլամպէր էճըրինի ա-
 լաճագ, վէ սալիհ սըֆէթիյէ պիր սալիհ գա-
 42 պուլ էտէն՝ սալիհ էճըրինի ալաճագ տըր: Վէ հէր
 քիմ պու քիւշիւքլէրին պիրինէ շտկիրոս սըֆէ-
 թիյէ եալընըզ պիր քիասէ սօղուզ օու: իշիրիսէ,
 հազիդաթէն սիզէ տէրիմ քի օլ քիմսէ էճըրին-
 տէն ասլա մահրոււմ օլմայաճագ տըր:

- 1 Վէ Յիսուս օն իքի շալիրտինէ էմր վէրմէյի թէ-
 մամ էթտիքտէ, շէհրլէրինտէ վա՛զ ու թա՛լիմ
 էթմէք իւզրէ օրատան ՝ազիմէթ էթաի:
 2 Վէ Յովհաննէս զընտանտա Գրիստոսըն ա՛մա-
 լընը իշիթմէքլէ՝ Օլ կէլէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին,

եօզսա տիկէր պիր քիմսէյէ՞ մի մունթազըր օլա-
 3 լըմ՝ տէմէք իշիւն, Գէնտի շակիրտլէրինտէն իքի-
 4 սինի անըն եանընա կէօնտէրտի վէ Յիսուս ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ կիտիպ իշիթտիյինիզ վէ կէօրտիւ-
 յիւնիւզ շէյլէրի Յովհաննէսէ նազլ էտինիզ :
 5 Գէօրլէր կէօրիւր, թօփալլար եիւրիւր, ճիւզամ-
 լըլար թաթհիր օլունուպ՝ սաղըրլար իշիտիր, էօ-
 լիւլէր գըյամ էտէր, ֆուգարայա պէշարէթ
 6 թէպչիր օլունուր վէ պէնիմ հազգըմտա սիւրշ-
 մէյէն նէ՞ միւպարէք տիր՝ տէտի :
 7 Վէ անլէր կիթտիքտէ, Յիսուս Յովհաննէս հազ-
 գընտա խալգա սէօյլէմէյէ պաշլատըր Պէրրիյէյէ
 նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ, բիւզկեարտան սալ-
 8 լանան պիր գամը՞ մըր Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգ-
 տընըզ, զարիֆ էսվապ կիյմիշ պիր ատէ՞մ մի-
 իշթէ զարիֆ էսվապ կիյէնլէր մէլիքլէրին խանէ-
 9 լէրինտէ պուլունուրլար Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ
 չըգտընըզ, պիր փէյշամպէր մի. պէլի՝ սիղէ տէ-
 10 րիմ քի փէյշամպէրտէն տէ տահա պէօյիւք տիր
 Զիրա՝ իշթէ պէն սէնտէն իլէրի, եօլընը էօնիւնճէ
 հազըրլայաճազ օլան բէսուլըմը իրսալ էտէճէյիմ՝
 տէյիւ հազգընտա եազըլմըջ օլան զաթ պու տըր :
 11 Հազիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ նիսատան թէվլէ-
 լիւտ էտէնլէր արասընտա վաֆիթիզ էտիճի Յով-
 հաննէստէն պէօյիւք քիմսէ զուհուր էթմէմիլ
 տիր. լաքին մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն քիւ-
 12 չիւլիւ անտէն պէօյիւք տիր : Վէ վաֆիթիզ էտիճի
 Յուվհաննէսին կիւնլէրինտէն՝ շիմտիյէտէք մէլէ-
 քիւթ իւս սէմալաթ ճէպըր օլունուր, վէ ճէպ-
 13 պարլար անը զապթ էտէրլէր : Զիրա ճիւմլէ փէյ-
 շամպէրլէր վէ շէրի՝աթ Յովհաննէսէ տէյին փէյ-
 14 շամպէրլէր էթտիլէր : Վէ էյէր գապուլ էթմէք
 15 խթէրսէնիզ, կէլէճէք Եղիա պու տըր : Իշիտիր
 16 գուլազլարը օլան իշիթսին Ամմա պու նէսիլ քի-
 մէ՞ թէշպին էտէյիմ. չարշուարտա օթուրուպ

17 արգատառալարնա, Սիզէ տիւտիւք չայտըզ, ամ-
մա բազս էթմէտինիզ, սիզէ ֆիղան էթտիք, ամ-
մա տէօյիւնմէտինիզ՝ տէյիւ չաղըրան չօճուղլարա
18 պէնզէր, Զիրա Յովհաննէս կէլլի, նէ եէր՝ նէ
19 իշէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրլէր. իպն իւլ ին-
սան կէլլի, հէմ եէր հէմ իշէր, վէ՝ իշթէ պօ-
ղազընա թապի՝ վէ մէյիսօր պիր ատէմ, կէօմ-
րիւք ճիւլէրին վէ կիւնանքեարլարն տօսթու տըր՝
տէրլէր. ֆազաթ հիքմէթ քէնտի էվլատը թա-
րաֆընտան թատտիգ օլունտու:

20 Օ գէման միւճիղէլէրինին էքսէրիսի իճրա գը-
լընտըղը շէհրլէրի, թէվպէ էթմէտիքլէրի իշիւն
21 թա՛ղիր էթմէյէ պաշլատը: Վա՛յ սանա, էյ Գո-
րազին, վա՛յ սանա, էյ Բեղասյիդա, զիրա սիզտէ
իզհար օլունան միւճիղէլէր Սուր վէ Սայտատա
իզհար օլունմըջ օլա իտի, չօգտան չուլ վէ քիւլ
22 իլէ թէվպէ էթմիշ օլուրլար իտի: Ամմա սիզէ
տէրիմ քի՛րուզ ի ճէզատա Սուր վէ Սայտանըն
23 հալի սիզինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր: Վէ սէն,
էյ կէօյտէք եիւքսէլիշ օլան կափառնայում,
հավիյէյտէք էնտիրիլէճէքսին. զիրա սէնտէ իզ-
հար օլունան միւճիղէլէր Սոգոմտա իզհար օլուն-
մըջ օլա իտի, պու կիւնէ դատար պագի դալըր
24 իտի: Ամմա սիզէ տէրիմ քի՛րուզ ի ճէզատա
Սոգոմ տիյարընըն հալի սէնինքինտէն էհվէն օլա-
ճագ տըր:

25 Օ գէման Յիսուս ճէվապ վէրիպ տիտի քի՛ էյ
սէմա վէ գէմինին սահիպի փէտէր, սանա շիւքը
էտէրիմ քի պու շէյլէրի՝ ալիմլէր վէ՝ ալիֆլէրտէն
իաֆի թութուպ՝ անլէրի մասուլմարա իզհար էյ-
26 լէտիւն, Պէլի, էյ փէտէր, զիրա ինտիլտէ պէօյլէ
27 իօշ կէօրիւնտիւ: Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա
թէսլիմ օլունտու: Վէ Օղլու փէտէրտէն շայրի
քիմսէ թանըմազ. փէտէրի տալի Օղուլտան վէ
Օղլըն անը իզհար էթմէսինի միւքատ էյլէտիլի

- 28 քիմսէտէն զայրիսի թանճմազ: Իյ ճիւմէ եօր-
 29 սիգէ բահաթ վէրիւրիմ: Պօյունաբրըզըմը իւզէրի-
 նիգէ ալընը, վէ պէնտէն էօյրէնինիզ, չիւնքի հա-
 լիմ վէ գալպէն միւթէվաղը՝ իմ, վէ ճանլաթընը-
 30 զա բահաթ պուլուբսընը: Զիրա պօյունաբրըզըմ
 ասան, վէ ելա քիւմ իւաֆիֆ տիր:

ՊԱՊ 12

- 1 Օ զէման Յիսուս սէպթ կիւնիւ էքին աբասըն-
 տան կէշիյօր իտի: վէ շակիրտէրի աճըգմաղլէ պա-
 2 շագլաբըր գօփաբարագ եէմէյէ պաշլատըլար: վէ
 Ֆէրիսիլէր Պոնոն կէօրտիւքլէրինտէ անա՝ իշթէ
 շակիրտէրի սէպթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի հէլալ օլ-
 3 մայան շէյի իշլէյօրլար՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէ-
 րէ տէտի քի՝ Դաւիթին քէնտիսի իլէ պէրապէր
 պուլունանլար իլէ՝ աճըգաղըր զէման նէ եափ-
 4 աղըրընը օգո՛ւմատընը մը: Նա՛սըլ պէյթ Ուլլահա
 կիրիպ եէմէսի քէնտիսինէ վէ քէնտիսի իլէ պէ-
 րապէր օլտնլարա տէյիլ, անճագ հալընը քեա-
 հինլէրէ հէլալ օլան հուզուըր էքմէքլէրինի եէտի
 5 Նախօտ սէպթ կիւնլէրինտէ քեահինլէրին հէյքէլ-
 տէ սէպթի պօզուպ՝ սուշսըզ օլտըզլարընը շէրի-
 6 ՝աթտա օգո՛ւմատընը մը: Ամնա սիգէ տէրիմ քի՝
 7 պուրատա հէյքէլտէն ա՛ղամ օլան վար տըր: վէ
 էյէր՝ Գուրպան տէյիլ, անճագ մէրհամէթ իսթէ-
 րիմ՝ քէլամընըն մա՛նասընը պիլսէ իտինիզ, սուշ-
 8 սըզլարը հիւքմ էթմէզ իտինիզ: Զիրա իպնիւ
 ինսան սէպթ կիւնիւնիւն [տախի] սահիպի տիր:
 9 վէ օրատան հարէքէթլէ՝ անլէրին սինաղօղընա
 10 կիրտիքտէ, իշթէ օրատա էլի գուրուսըլ պիր տ-
 աէմ պուլունմաղլէ անը թէօհմէթլի չըգարմագ
 մէրամըլլէ՝ Սէպթ կիւնիւնտէ չիֆա վէրմէք հէ-
 11 լա՛լ մը տըր՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր: Օ տա-

- խի անլերէ խիթ ապէն՝ Սիդոնէն քի՞մ վար տըր
քի՛ պիր դոյռունը օլուպ տա՛ սէպթ կիւնիւնտէ
չուգուրա տիւշտիւյիւ հալտէ, անը թութուպ չը-
- 12 գարաւայաւ իմտի առէմ՝ գոյռունտան նէ՞ գատոր
էփզալ տըր. պինա՞էն 'ալէյհ սէպթ կիւնիւնտէ
- 13 խայր իլլէմէք հէլալ տըր՝ տէտիւ 0 գէման օլ ա-
տէմէ՛ էլիկի ուղաթ՝ տէտիւ. օ տախի ուղաթտը,
- 14 վէ տիկէրի կիպի սաղ օլտու. Ամմա ֆերիսիլէր
չըգըպ՝ անը նասըլ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անըն
'ալէյհինտէ մէշվէրէթ էթտիլէր:
- 15 Վէ Յիսուս պաշաւա պիլմէքլէ՛ օրատան շէքիլ-
տիւ. վէ անըն արտընծա խսյլի ճէմա'աթ կիտէ-
- 16 ըէք, անլերին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրտիւ. Վէ քէն-
տիսինի շայը՝ էթմէմէլէրինի անլերէ էքիտէն թէն-
- 17 պիհ էյլէտիւ. Թա քի Եսայի փէյդաւպէր վտարթա-
- 18 սըլլէ պոյյուրըլան քէլամ իթմամ օլունտ. Եա՛-
նի՛ իշթէ ինթիիապ էթտիլիմ գուլըմ՝ ճանըմըն
բաղի օլուղը սէվկիւլիւմ. Բուհըմը անըն իւզէ-
- 19 ընէ գոյաճուղըմ, վէ թա'իֆէլէրէ շէրի'աթ ի'-
լան էտէճէք տիր, Միւնաղա'ա վէ նիտա էթմէյէ-
- 20 ճէք տիր, անըն սէտասընը մէյտանլարտա փիմսէ
իշիթմէյէճէք տիր, Թա շէրի'աթը մուգաֆիէր է-
- 21 թիւթէն ֆիթիլի սէօնուրմէյէճէք տիր, Թա'ի-
ֆէլէր տախի անըն իսմինէ իւմիտ էտէճէքլէր
տիր:
- 22 0 գէման Եանընա քէօր վէ տիլսիզ պիր մէճ-
նուն կէթիլիտի. օ տախի անա շիֆա վէրտիւ,
շէոյլէ քի օլ քէօր վէ տիլսիզ սէոյլէտի վէ կէօր-
- 23 տիւ. Վէ ճիւմլէ խալդ հայրան օլուպ՝ 'Աճէպա
- 24 իպնի Դաւիթ պո՞ւ մը տըր՝ տէրլէր իտիւ Ամմա
ֆերիսիլէր պաշաւա իշիթտիլէրինտէ՛ Պու քիմսէ
ճիննլէրի անճապ ճիննլէրին ըէ'իսի Պա'ալզէպուլ
- 25 վասըթասըլլէ չըդարըյօր՝ տէտիլէր Վէ Յիսուս
էփքիւարըլընը պիլմէքլէ, անլերէ տէտի քի՛

- քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր
 հիւքիւմէթ խարապ օլուր, վէ քէնտի 'ալէյհինէ
 մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունան հէր շէհր եախա-
 26 նէ պագի գալամազ, վէ էյէր Շէյթան Շէյթանը
 չըգարըր իսէ, քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ
 իւզրէ օլուրըրնտան՝ հիւքիւմէթի նաճըլ պագի
 27 գալա պիլիւր, վէ էյէր պէն ճիննլէրի Պա'ալլէ-
 պուլ վասըթասըյլէ չըգարըր իսէմ, սիզին օղու-
 լարըրնըզ քիմլ'ն վասըթասըյլէ չըգարըրլար. պու-
 նուն իչիւն սիզին հաքիմլէրինիզ անլէր օլաճագ
 28 տըր, Լաքին պէն ճիննլէրի Բուհուլլահ վասըթա-
 սըյլէ չըգարտըղըմ հալտէ՝ մէլէքիւթ Ուլլահ սի-
 29 զէ վասըլ օլմուշ տըր, Եախստ պիւր քիմսէ գուվ-
 վէթլի պիւր ատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ անըն է-
 եասընը եաղմա էթմէյէ նաճըլ գաաիւր օլա պի-
 լիւր, մէյէր օլ գուվվէթլի ատէմի էվվէլա պաղ-
 լայըպ՝ պա'տէհու անըն խանէսինի եաղմա էտէ
 30 Պէնիմ իլէ օլմայան պանա զըտտ տըր, վէ պէնիմ
 31 իլէ ճէմ՝ էթմէյէն տաղըտըր, Անըն իչիւն սիզէ
 տէրիմ քի՝ Հէր կիւնահ վէ քիւֆր ատէմլէրէ
 'աֆլ օլունուր, Փագաթ Բուհա օլան քիւֆր ա-
 32 տէմլէրէ 'աֆլ օլունմազ, վէ հէր քիմ իպն իւլ
 ինսան 'ալէյհինէ պիւր սէօզ սէօյլէրսէ, անա 'աֆլ
 օլունուր, Լաքին հէր քիմ Բուհ իւլ Գուտա 'ա-
 լէյհինէ սէօյլէրսէ, անա կէրէք տիւնեատա՝ կէ-
 33 րէք ախրէթտէ 'աֆլ օլունմազ, Եա աղաճը էյի
 վէ մէյվէսինի էյի էտինիզ, եա աղաճը ֆէնա վէ
 մէյվէսինի ֆէնա էտինիզ, զիրա աղաճ մէյվէսին-
 34 տէն մա'լիւմ տիր, Էյ էնկէրէք նէսլի, սիզ քէօ-
 թիւ իքէն խայրը շէյլէր նաճըլ սէօյլէյէ պիլիւր-
 սինիզ, զիրա աղըզ գալպին Փազլասընտան սէօյ-
 35 լէր, Էյի ատէմ գալպինին էյի խազինէսինտէն
 էյի շէյլէր չըգարըր, վէ քէօթիւ ատէմ քէօթիւ
 36 խազինէտէն քէօթիւ շէյլէր չըգարըր, Լաքին սի-
 զէ տէրիմ քի՝ ատէմլէր սէօյլէտիքլէրի հէր պա-

- ԹԵՐԼ սէօղ իշիւն ըռւզ ի ճէզատա հիսապ վերէ-
- 37 ճէքէր: Զիրա սէն քէնտի սէօղէրիկտէն թէպ-
րիյէ օլունաճագսըն, վէ քէնտի սէօղէրիկտէն
մահքիւմ օլաճագսըն:
- 38 Օ զէման իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրտէն պա՛ղըլըրը
ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՛ալլում, սէնտէն պիր 'ա-
- 39 լամէթ կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէտիլէր: Օ տախի
ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ Գէօթիւ վէ զինա-
քեար նէսլ 'ալամէթ թալէպ էտէր. աւմա անա՛
- 40 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր: Զիրա Յոֆլան իւչ
կիւն իւչ կէճէ առա պալըղընըն գաընընտա օլ-
տըղը կիպի՝ Իսլն իւլ ինսան տախի իւչ կիւն իւչ
- 41 կէճէ զէմինին պաթնընտա օլաճագ տըր: Նինիվէ
ատէմլէրի բու՛ղ է ճէզատա պու նէսլ իլէ գալըպ
'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր: չիւնքի անլէր
Յոֆլանըն վա՛ղըյլէ թէվպէյէ կէտիլէր: վէ իլթէ
պուրատա Յոֆլանտան տահա պէօյիւյիւ վար
- 42 տըր: Ճէնուպ մէլիքէսի բու՛ղ է ճէզատա պու
նէսլ իլէ գալըպ 'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր:
չիւնքի Սոդոմոնըն հիքմէթինի տիկլէմէք իւզրէ
զէմինին նիհայէթլէրինտէն կէլոի: վէ իլթէ պու-
րատա Սոդոմոնտան տահա պէօյիւյիւ վար տըր:
- 43 Նափաք ըռւհ պիր ատէմտէն չըգտըղը զէման՝
գուրապ հէրլէրտէն կէյէրէք բահաթ արտը, աւմա
- 44 պուլամազ, Օլ վագըթ՝ Զըգտըղըմ խանէմէ 'ալ-
տէթ էտէյիմ տէր: վէ կէտիլինտէ աւչ պօշ վէ
- 45 սիւսիլիւլիւչ վէ միւզէյյէն պուլմաղլէ, կիտիպ՝
պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն տահա քէօթիւ տիւ
կէր հէտի ըռւհ ալըր, վէ անլէր կիլիպ՝ օրատա
սաքին օլուրլար, վէ օլ ատէմին 'ագըպէթի իպ-
թիտասընտան պէտթէր օլուր: պու քէօթիւ
նէսլէ տախի պէօյլէ օլաճագ տըր:
- 46 Վէ օ տահա խալգա սէօյլէմէքտէ իքէն՝ իլթէ
վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի անըն իլէ սէօյլէյմէք

- 47 խթեյէրէք, խարիճտէ տուրույօրլար իսիւ վէ
պիր քիմսէ անա՝ իշթէ վալիտէն իլէ պիրատէր-
լէրիկ սէնին իլէ սէօյլէշմէք արզուսըյէ խարիճտէ
48 տուրույօրլար՝ տէտիւ 0 աախի սէօյլէյէնէ ճէվա-
պէն՝ վալիտէմ քիմ տիր, վէ պիրատէրլէրիմ
49 քիմլէ՞ր տիր՝ տէտիւ վէ էլինի շակիրտլէրինէ աօղ-
րու ուղատըպ՝ իշթէ վալիտէմ վէ պիրատէրլէ-
50 րիմ. Զիրա հէր քիմ սէմավաթաա օլան փէտէրի-
մին իրաաէթինի իճրա էտէրսէ, պիրատէրիմ վէ
հէմշիրէմ վէ վալիտէմ օ տըր՝ տէտիւ:

ՊԱՊ 13

- 1 վէ օլ կիւնտէ Յիսուս խանէտէն չըգըպ՝ տէնիզ
2 քէնարընտա օթուրտու, վէ եանընա խայը ճէ-
մա՝աթ ճէմ՝ օլմաղլէ քէնտիսի գայըղա կիրիպ օ-
թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա՝աթ սահլտէ տու-
3 րույօր իսիւ վէ թէմսիլլէրլէ չօգ շէյէր սէօյլէ-
յիպ՝ անլէրէ տէտի քի՝ իշթէ պիր էքինճի էքին
4 էքմէյէ չըգտը, վէ էքէր իքէն՝ պա՛ղըսը եօլ
քէնարընա տիւշմէքլէ գուշլար կէլիպ անլէրի եէ-
5 տիլլէր, վէ պա՛ղըսը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշ-
լըգ մահայլէրէ տիւշիւպ, թօփրաղըն տէրինլիլի
6 օլմատըղընտան՝ չապուգ պիթտի. Յագաթ կիւ-
նէշ տօղտըգտա՝ եանըպ, քէօքիւ օլմատըղըն-
7 տան գուրուտու, վէ պա՛ղըսը տիքէնլէր աբա-
սընա տիւշմէքլէ, տիքէնլէր չըգըպ անը պօղ-
8 տըլար, վէ պա՛ղըսը էյի թօփրաղա տիւշիւպ
քիմի եիւզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի օթուզ
9 գաթ մահսուլ վէրտի, իշիտիր գուլազլարը օլան
իշիթսին:
10 վէ շակիրտլէրի եանընա կէլիպ անա՝ Նիշիւն
11 անլէրէ թէմսիլլէրլէ սէօյլէրսին՝ տէտիլլէր 0 աա-
խի ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ Զիւնքի մէլէ-
քիւթ իւս սէմավաթըն էսըարընա վագըֆ օլմագ

- սիզէ վերիմիշ տիր, ամսն Շանկերէ վերիմէմիշ
 12 տիր: Զիրա քիմին վար իսէ, անա վերիմէմէք վէ
 արթաճագ տըր: ամսն քիմին հօգ իսէ, էլինտէ
 13 օլանը պիլէ անտէն ալընաճագ տըր: Պունուս ի-
 չիւն անկերէ թէմսիլէրլէ սէօլէրիմ, զիրա կէօ-
 րիւր իքէն կէօրմէզլէր, վէ իշիտիր իքէն իշիթ-
 14 մէզլէր, վէ ալլամազլար: Վէ անկերին հագգըն-
 տա՝ իշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիզ, ամսն ալլամա-
 յաճագսընըզ, վէ պագարագ պագաճագսընըզ,
 15 ամսն կէօրմէճէքսինիզ: Զիրա պու գալմըն
 գալլի զալիզ օլուպ, գուլագլարըլէ աղըրճա ի-
 շիտիրլէր, վէ կէօզլէրինի տախի գալիատըլար,
 օլմայա քի կէօզլէրիլէ կէօրիւպ, վէ գուլագլա-
 րըլէ իշիտէրէք, գալպէն ալլալըպ ըիւճու՝ էտէ-
 16 լէր, պէն տախի անկերէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէյիւ
 Ծապինին վահիլլէ պույուրտըղը իթմամ օլունմըշ
 17 տըր: Լաքին սիզին կէօզլէրինիզ միւպարէք տիր,
 չիւնքի կէօրիւրլէր, վէ գուլագլարընըզ տախի
 18 Դադաբէ՝ Դիւր, չիւնքի իշիտիրլէր: Զիրա հագի-
 զաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ չօգ վիշղամպէրլէր վէ
 19 սալիլէր սիզին կէօրտիւյիւնիւզիւ կէօրմէյէ ար-
 զու էտիպ տէ կէօրմէտիլլէր, վէ սիզին իշիթտիլի-
 նիզի իշիթմէյէ ալլա էտիպ Դիւրմէտիլլէր:
 18 Իմսի սիզ էքինճի թէմսիլինի տիլլէյինիզ:
 19 Հէր քիմ մէլէքիւթիւն քէլամընը իշիթտիլինտէ
 ալլամազ իսէ, օլ շէրիւր կէլիպ գալլիլնտէ էքիլ-
 20 միշ օլանը գափար: Եօլ քէնարընտա էքիլմիշ օ-
 լուն պու տըր: Վէ թալըգ մահալլէրտէ էքիլէն
 21 մէսէրրէթլէ գապուլ էտէր: Ամսն քէնտիլնտէ
 քէօք օլմատըղընտան՝ աղ վագրթ տայանըպ,
 քէլամտան տօլայը թաղիիգ, Եա թէ՛ատտի վու-
 22 գու՝ պուլունճա՝ տէր հալ սիւրյէր: Վէ տիքէն-
 լէր արասընտա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէլա-
 մը իշիտիր, լաքին պու տիւննտանըն էնտիշէսի վէ

- զենկինյիսն հիլէսի քէլամը պողար, օ տախի մահ-
 23 սուսըզ օլուր. վէ էյի թօփրազտա էփիլէն շօլ
 քիմսէ տիր քի քէլամը իշիտիպ աղլար, օ տախի
 մահսուլտար օլուպ՝ քիմի երւզ, քիմի ալթմըշ վէ
 քիմի օթուզ գաթ վէրիւր:
- 24 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ իրատ էտիպ տէտի
 քի՝ Մէլէփիթ իւս սէմալաթ քէնտի թարլասըն-
 25 տա էյի թօխում էքէն պիր ատէմէ պէղզեր, վէ
 ատէմլէր ույուր իքէն՝ անըն տիւշիւնի կէլիպ,
 26 պուղտայ արասընա տէլիճէ էփիպ կիթտի: Վէ
 էքին պիթիպ պաշտգ վէրալիսնտէ, տէլիճէ տախի
 27 կէօրիւնտիւ: Վէ խանէ սահիպլինին գուլսորը եա-
 նընա կէլիպ անա՝ էֆէնտիւմ, սէն թարլադտա է-
 յի թօխում է՞քմէտին մի. խմաի տէլիճէ նէրէ-
 28 տէն հասըլ օլտու՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՝
 Պունու պիր տիւշմէն էթմիշ տիր՝ տէտի. գուլ-
 29 տիպ անը տէվլիրէլիմ՝ տէտիլէր: Օ տախի՝ իսայր,
 օլմայա քի տէլիճէյի թօփլար իքէն անըն իլէ պէ-
 30 րապէր պուղտայը տախի գօփարասընըլ: Պրադը-
 նըլ, հասատ վագթընա տէյին իքիսի պէրապէր
 պէօյիւսիւն, վէ հասատ վագթընտա օրագճըլարա՝
 էվլէլա տէլիճէյի թօփլայըպ, անը եագմագ իշիւն
 տէմէտ տէմէտ պաղլայընըլ, ամմա պուղտայը
 անպարըմա ճէմ՝ էտինիզ, տէյէճէյիմ՝ տէտի:
- 31 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ տահա իրատ էտիպ
 տէտի քի՝ Մէլէփիթ իւս սէմալաթ պիր ատէմին
 ալըպ թարլասընտա էքույի խարտալ տանէսինէ
 32 պէղզեր. ձիւմէ թօխումլարըն էն քիւչիւյի. իսէ
 տէ, պէօյիւտիւյիւ զէման սէպզէվաթըն քիւֆ-
 ֆէսինտէն պէօյիւք օլուպ աղաճ օլուր, շէօյլէ քի
 հալա գուլարը կէլիպ անըն տալարընա գօնար-
 33 լար:
- 33 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ տահա սէօյլէտի.
 Մէլէփիթ իւս սէմալաթ պիր գարընըն՝ ձիւմէսի

մայալանընծայատէք, իւշ էօլէք ուն իշինէ ալըպ
կիզլէտիյի մայայա պէնդէր:

34 Յիսուս պուռնարըն ճիւմէսինի խալզա թէմսիւ-
լէրէ սէօյլէտի, վէ անլէրէ թէմսիսիզ սէօյլէմէզ

35 իսի. թա քի՝ Աղզըմը թէմսիլլէրլէ ալըպ, տիւն-
եանըն թէ՞սիսինտէն պէրու մախֆի օլան շէյլէրի
պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյզամպէր վասըթա-
սըյլէ պուրուրլան քէլամ իթմամ օլունա:

36 Օ զէման Յիսուս ճէմա՝աթը պըսգըպ խանէյէ
կէտի. վէ շակիրալէրի եանընա կէլիպ՝ թարլանըն
տէլիճէ թէմսիլինի պէղէ թէֆսիթ էյլէ՝ տէտիլէր:

37 Օ տախի ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ էյի թօ-

38 խումը էքէն իպն իւլ ինսան տըր. վէ թարլա
տիւնեա տըր. էյի թօխուամ տալսի մէլէքիւթիւն

39 էվատը վէ տէլիճէ շէրիլին էվատը տըր. Անը է-
քէն տիւմէն՝ Շէյթան տըր, հասատ տախի
տիւնեանըն ախըրը, վէ օրագճըլար մէլէքլէր տիր:

40 իմտի տէլիճէ տէվշիրիլիպ աթէշէ եագըլտըզը կի-
պի, պու տիւնեանըն ախըրընտա տախի էօյլէ օ-

41 լաճագ տըր: իպն իւլ ինսան մէլա՞իքէսինի կէօն-
տէրէճէք տիր, վէ անլէր ճիւմէ թէօքէզլէրի վէ

Փըսգ իշլէյիճիլէրի մէլէքիւթիւնտէն թօփլայըպ,

42 Անլէրի աթէշ քիւլխանընա աթաճագլար. օրատա
տղայըլ վէ տիշ ղըճըրտամասը օլաճագ տըր:

43 Օ զէման սալիհլէր փէտէրլէրինին մէլէքիւթիւնտէ
կիւնէշ կիպի զիյա վէրէճէքլէր. իշիտիր գուլագ-

լարը օլան իշիթսին:

44 Եինէ մէլէքիւթիւս սէմավաթ թարլատա կիզ-
լէնմիշ պիր խազինէյէ պէնդէր քի պիր ստէմ ա-
նը պուրուպ կիզլէր, վէ մէսէրրէթիւնտէն վարըպ՝
հէր նէսի վար իսէ սաթարագ օլ թարլայը սա-
թըն ալըր:

45 Եինէ մէլէքիւթիւս սէմավաթ կիւզէլ ինճու-

46 լէր արայան պիր պազիրկեանա պէնդէր. Մէր-
գում ղէգըյմէթ պիր ինճու պուլտըզընտա, վա-

ըրպ հէր նէսի վար իսէ սաթարագ անը սաթըն
ալար:

- 47 Նինէ մէլէփիւթ իւս սէմաւաթ տէնիզէ աթըրպ
48 հէր ճինստէն թօփլայան պիր աղա պէնզէր. վէ
տօլորգտա՝ անը սահիլէ չըգարտըլար, վէ օթու-
րուպ էյիլէրի գապլարա թօփլայարագ. ֆէնասընը
49 աթտըլար: Տիւնեանըն ախըրընտա էօյլէ օլաճագ
տըր. մէլէփէր չըգըպ սալիհլէրին արասընտան
50 ֆասըգլարը սյըրարագ, Անլէրի աթէշ փիւլսա-
նընա աթաճագլար. օրատա աղայըշ վէ տիշ զը-
ճըրտամասը օլաճագ տըր:
- 51 Յիսուս անլէրէ՝ Պու շէյլէրին ճիւմլէսինի աղլա-
տընը՞զ մը՝ տէտի. անա՝ Պէլի, էֆէնտի՝ տէտի-
52 լէր: Օ տախի անլէրէ՝ Պունուն իչիւն մէլէփիւթ
իւս սէմաւաթ խուսուսընտա թա՛լիմ օլունմըշ
օլան հէր քեաթիպ՝ խազինէսինտէն եէնի վէ էս-
փի շէյլէր չըգարան պիր խանէ սուհիպի փիմսէյէ
պէնզէր՝ տէտի:
- 53 Վէ Յիսուս պու թէմսիլլէրի պիթիրտիքտէն
54 սօյրա, օրատան հարէփէթլէ, Բէնտի վաթանը-
նա կէլտի, վէ սինաղօղլտընտա անլէրէ թա՛լիմ
էտէր իտի. շէօյլէ փի անլէր հայրան օլուպ՝ Պու
հիքմէթ վէ միւ՛ճիզէլէր պունա նէ՞րէտէն տիր.
55 Պու ատէմ տիւլկէրին օղլու տէյի՞լ մի, վալիտէ-
սինէ Մարիամ վէ պիրատէրլէրինէ Յակոբոս վէ
56 Յովսէս վէ Սիմոն վէ Յուդա տէմէզլէ՞ր մի. վէ
ճիւմլէ հէմյիլէլէրի հանըմըգտա տէյի՞լ մի. իմտի
անա պունուն ճիւմլէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէյէրէք:
57 Անըն հագգընտա սիւրչէրլէր իտի. ֆազաթ Յի-
սուս անլէրէ տէտի փի՝ Պիր փէյդամպէր քէնտի
վաթանընտան վէ քէնտի խանէսինտէն զայրի
58 եէրտէ ի՛թիպարսըզ տէյիլ տիր. վէ օրատա ան-
լէրին իմանսըզլըգլարը սէսլէսլլլէ չօգ միւ՛ճիզէ-
լէր իճրա էթմէտի:

- 1 Օ գէման բէ'իս էր բոււլ' օլան Հերովդէս Յիսու-
- 2 սըն շէօհրէթինի իշխմէքէ, Գէնտի խառնմէսինէ՝
Պու առէմ վաթիթիզ էտիճի Յովհաննէս տիր. էօ-
- 3 լիւլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպ-
տէն անըն վասըթասըյլէ միւ'ճիզէէր իճրա օլու-
նույօր՝ տէտի:
- 4 Զիւնքի Հերովդէս, պիրատերի Փիլիպպոսըն
գէվճէսի Հերովդէս սէպէպինտէն Յովհաննէսի
թուլթուպ վէ պաղլայըպ զընտանա աթմըշ իտի:
- 5 Զիրա Յովհաննէս անա՝ Պուսու ալմագ սանա հէ-
լալ տէյիլ տիր՝ տէր իտի: Վէ անը գաթլ էթմէք
իսթէր իտի իսէ տէ, խալգ անը փէյղամպէր մա-
գամընտա թուլթաըզլարը իշիւն անլէրտէն գօր-
- 6 գար իտի: Վէ Հերովդէսին վէլատէթ կիւնիւ
զիյաթէթինտէ՝ Հերովդիանըն գըզը օրթատա
- 7 բագս էթտի: Վէ Հերովդէսին խօշունա կիթմէքլէ՝
հէր նէ տիլէրսէ անա վէրմէյի եէմինլէ վա'տ էյ-
- 8 լէտի: Դըզ տախի վալիտէսի թարաֆընտան թէշ-
վիգ օլունմաղլէ՝ Պանա պուրատա պիր թէփսի
իւզէրինտէ վաթիթիզ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը
- 9 վէր՝ տէտի: Իմտի մէլիք միւքէտտէր օլտու իսէ
տէ, եէմինլէրի վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթու-
- 10 վէ կէօնտերիպ զընտանտա Յովհաննէսին պաշընը
քէսաիրտի: Վէ անըն պաշը պիր թէփսի իւզէրին-
- 11 տէ կէթրիլիպ գըզա վէրիլտիքտէ, օ տախի վա-
լիտէսինէ կէօթիւրտիւ: Վէ շափրալէրի կէլիպ
ճէսէտիլնի գալտրրարագ տէֆն էթտիլէր, վէ վա-
- 12 ըրպ Յիսուսա խապէր վէրտիլէր:
- 13 Յիսուս տախի առնա՝ իշխմէսինտէ՝ օրատան
գայըգլէ պէեապան պիր մահալէ թէնհաճա 'ազի-
մէթ էթտի, վէ ճէմա'աթ իշխմէքլէ՝ շէհրլէրտէն
Էայա անըն արտընճա կիթտի:

- 14 Վէ [Յիսուս] չըգտըգտա՝ պիր չօգ ճէմա'աթ
կէօրմէքէ, անլէրէ շէփգաթ էթտիյինտէն խաս-
թալարընա շիֆա վէրտի:
- 15 Վէ ագչամ օլտըգտա շակիրտլէրի անըն եանը-
նա կէլիպ՝ Պուրասը պէհապան մահալ տըր, վէ
շիմտի վագըթ կէշմիշ տիր. ճէմա'աթը սալը վէր,
քէօյլէրէ վարըպ քէնտիլէրինէ թա'ամ սաթըն
- 16 ալընլար՝ տէտիլէր, Լաքին Յիսուս անլէրէ՝ դիթ-
մէլէրինէ հաճէթ եօգ տըր. սիզ անլէրէ թա'ամ
- 17 վէրինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի անա՝ Պէշ էքմէք
իլէ իքի պալըգտան մա'տա պուրատա պիր շէյի-
- 18 միզ եօգ տըր՝ տէտիլէր: Օ տախի՝ Անլէրի պուրա-
- 19 յա պանա կէթիրինիզ՝ տէտի: Վէ ճէմա'աթըն
օթլար իւզէրինէ օթուրմալարընը էմը էթտիքտէն
սօկրա, պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ սէ-
մայա տօղրու նազար էտէրէք, պէրէքէթ տու'ասը
օգույուպ էքմէքլէրի փարէլէտի, վէ շակիրտլէրէ
վէրիպ՝ շակիրտլէր տախի ճէմա'աթա վէրտիլէր:
- 20 Ճիւմէսի տախի եէյիպ տօյտըլար, վէ փարչալարըն
ֆաղասընը, օն իքի քիւֆէ տօլուսու օլարադ,
- 21 գալտըրտըլար, վէ նիսա իլէ չօճուգլարտան մա'-
տա եէյէնլէր պէշ պիլ գատար ատէմ իտի:
- 22 Վէ տէր'ագապ [Յիսուս] քէնտիսի ճէմա'աթը
սալը վէրինճէյէ տէյին շակիրտլէրինէ՝ գտըղա
կիրիպ քէնտինտէն էվվէլ գարչը թարաֆա կէշ-
- 23 մէլէրի իշիւն իարամ էթտի: Քէնտիսի տախի ճէ-
մա'աթը սալը վէրտիքտէն սօկրա՝ եալընըղա
տու'ա էթմէք իշիւն տաղա չըգտը. վէ ագչամ
- 24 օլտըգտա՝ օրատա եալընըղ իտի: Ամա գալըգ
հէման տէնիզ օրթասընտա օլուպ՝ բիւզկետար տա-
խի մուխալիֆ օլմաղլէ, տալղալարտան սալանը.
- յօր իտի:
- 25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթիւտէ՝ Յի-
սուս տէնիզ իւզէրինտի եիւրիւյէրէք, անլէրէ
- 26 տօղրու կէլտի: Շակիրտլէր տախի անը տէնիզ

- իւզէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքէրինտէ միւզթա-
 րիւյ օլոււյ՝ իայալ արը՝ տէյերէք, գօրգուլարըն-
 27 տան ֆերեատ էթտիլէր, Յիսուս իսէ տէր՝ ազապ
 անէրէ սէօյլէյիւյ՝ ձէսարէթլէնինիզ, պէն իմ,
 28 գօրգմայընը՝ տէտիւ վէ Պետրոս անա ճէվապէն՝
 Եա Րապպ, էյէր սէն իսէն, պանա էմր էյլէ, սու-
 29 լար իւզէրինտէ, եանընա կէլէյիմ՝ տէտիւ վէ ա-
 նըն՝ կէլ տէմէսի իւզէրինէ՝ Պետրոս գայըգտան
 էնիւյ՝ Յիսուսըն եանընա կիթմէք իլիւն, սուլար
 30 իւզէրինտէ եիւրիւտիւ, Լաքին ըիւզկեարը շիտ-
 տէթլի կէօրմէքլէ՝ գօրգուպ պաթմազա պաշ-
 լատըգտա՝ Եա Րապպ, պէնի գուրթար՝ տէյիւ
 31 ֆերեատ էյլէտիւ Յիսուս տախի տէր՝ ազապ էլինի
 ուզատըպ՝ անը թութտու, վէ անա՝ էյ իմանը
 32 նօգսան, նի՛շիւն շիւպհէ էթտին՝ տէտիւ վէ ան-
 լէր գայըզա կիրինճէ ըիւզկեար սաքին օլտու-
 33 վէ գայըգտա օլանլար կէլիւյ՝ Ֆիլ հագիգէ սէն
 իպն Ուլլահ սըն՝ տէյերէք անա սէճտէ էթտիլէր,
 34 վէ գարշը թարաֆա կէշիւյ՝ Գեհննեսարէթ տիւ-
 35 յարընա կէլտիլէր, վէ օլ մահալին ատէմլէրի ա-
 նը թանըտըգտա, պիւթիւն էթրաֆա ատէմ
 կէօնտէրիւյ՝ ճիւմլէ իլլէթլի օլանլարը անա կէ-
 36 թիրտիլէր, վէ եալընըզ լիպտսընըն էթէյինէ ոօ-
 գունալար տէյիւ անտէն ըէճա էթտիլէր, վէ տօ-
 գունանլարըն քեաֆֆէսի շիֆա պուլտըլար՝

- 1 Օ գէման Նրուսադէմտէն օլան ՚իւլէմա իլէ ֆէ-
 2 ըիսիլէր Յիսուսըն եանընա կէլիւյ, նի՛շիւն սէնին
 շալիբալէրին՝ միւթէգատտիմինին ըիվայէթլինէ
 մուխալիֆ հարէքէթ էտիյօրլար, գիրա էքմէք
 եէյէճէքլէրի էսնատէ էլլէրինի երյգամազլար՝
 3 տէտիլէր, Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ նի՛շիւն
 սիզ տէ ըիվայէթլինիզ սէպէպիլլէ Ելլահըն էմրինէ

- 4 մուղայիր հարեքէթ էտիօրսընըզ, Ձիրա Ալահ
 5 փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ. Հէմ տա-
 խի՝ փէտէրինէ վէ եա վալիտէսինէ շէթմ էյլէյէն՝
 մութլազա գաթլ օլունսուն՝ տէյիւ պուշուրտու
 6 Ամմա սէզ՝ Հէր քիմ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ՝
 Թարաֆըմտան Փա՞րտէ կէօրէճէյիլ շէյ վազֆ օլ-
 մուշ տըր՝ տէրսէ, վէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ
 հիւրմէթ էթմէզսէ տախի օլմ-ր՝ տէրսինիզ. վէ
 սիզին բիվայէթինիզ սէպէպիլլէ Ալահըն էմրինի
 7 իպթալ էթտինիլ, էյ միւրա՞իլէր, Եսայի սիզին
 8 հազգընըզտա, Պու գալմ [պանա աղըզլէ եազ-
 լաշըպ] պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր, Փազաթ
 9 գալլլէրի պէնտէն փէք ուզազ տըր, Հէմ ինսան
 թէնպիհաթը օլան թա՛լիմաթը էօյրէթմէքլէ՝ պա-
 նա պիհուտէ եէրէ ՚իպատէթ էաէրլէր՝ տէյիւ
 վահիլլէ կիւզէլճէ տէմիշ տիր՝ տէտի
 10 վէ ճէմա՞աթը եանընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Տիկ-
 11 լէյինիզ, վէ անլայընըզ. Աղըզա կիրէն շէյ ատէմի
 նափաք էթմէզ, լաքին ատէմի նափաք էտէն՝
 աղընտան չըգան տըր՝ տէտի
 12 Օ գէման շակիրտլէրի եանընա կէլիպ անա՝ Ծէ-
 րիսիլէր պու սէօզիւ իշիթտիքլէրինտէ կիւճէն-
 13 տիքլէրինի պիլի՞ր մի սին՝ տէտիլէր, Օ տախի ճէ-
 վապ վէրիպ՝ Սէմալի փէտէրիմին տիքմէտիյի հէր
 14 ֆիտան քէօքտէն սէօքիւլէճէք տիր, Անլէրի
 պրագընըզ. քէօրլէրին քէօր գըլաղուզաբը տըր,
 վէ էյէր քէօր քէօրէ գըլաղուզըգ էտէրսէ, Էթի-
 15 սի տէ չուգուրա տիւշէր՝ տէտիւ վէ Պետրոս ա-
 նա ճէվապէն՝ Պու թէմսիլի պիզէ թէֆսիր էյլէ՝
 16 տէտիւ Յիսուս տախի՝ Հալտ սի՞զ տէ մի ֆէհմսիլ
 17 սինիզ. Տահա անլամա՞զ մը սընըզ քի աղըզա կի-
 րէն հէր շէյ դարընա կիտիպ թաշըայա չըգաըլըր
 18 Ամմա աղըզտան չըգան շէյլէր գալպտէն սիւտուր
 էթմէլէրիլլէ, պունլար ատէմի նափաք էտէր
 19 Ձիրա գալպտէն Փասիտ էֆքեար վէ գաթլ վէ

- զինա վէ ֆիւճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եերէ
 20 չէհատէթ վէ քիւֆր սիւտուր էտէր։ Ատէմի նա-
 վաք էտէն չէյլէր պուշլար տըր. աւմա երյգան-
 մաւըչ էլլէրլէ թա'ամ էթմէք ատէմի նափաք
 էթմէք՝ տէտի։
- 21 Վէ Յիսուս օրատան չըգըպ՝ Սուր վէ Սայտա
 22 սէմթլէրինէ 'ազիմէթ էյլէտի։ Վէ իշթէ օլ թա-
 րաֆլարտան պիր ֆէն'անլը դարը կէլիպ, տնա՝
 եա Բապպ, իսն ի Դաւիթ, պանա մէրհամէթ էյ-
 լէ, գըզըմ ճիննտէն շիտտէթլի 'ազապ չէֆլօր՝
 23 տէյերէք ֆերեատ էյլէտի։ Օ իսէ անա հիշ պիր
 ճէվապ վէրմէմէքլէ, շակիրտլէրի եսնընա կէլիպ՝
 Արտըմըճա ֆերեատ էտլօր, անը սալը վէր՝
 24 տէյիւ անա ըհճա էյլէտիլէր։ Վէ օ ճէվապէն՝
 Պէն պէյթ ի իսրայէլին զայ՝ օլմուշ գօյուշլարըն-
 տան զայրիսինէ իրսալ օլունմատըմ՝ տէտի։
- 25 Լաքին մէրգումէ կէլիպ՝ անա սէճտէ էտէրէք՝
 26 եա Բապպ, պանա իմտատ էյլէ՝ տէտի։ Օ տախի
 ճէվապէն՝ Չօճուգլարըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօ-
 27 ֆէքլէրէ աթմաք էյի տէյիլ տիր՝ տէտի։ Լաքին
 մէրգումէ՝ Պէլի, եա Բապպ, չիւնքի քէօֆէքլէր
 տախի սահիպլէրինին սօֆրասընտան տիւշէն գը-
 28 ըրնթըլարտան եերլէր՝ տէտի։ Օ զէման Յիսուս
 անա ճէվապէն՝ էյ իսաթուն, իմանըն չօգ տըր,
 սանա իսթէտիլին կիպի օլսուն՝ տէտի։ Վէ գըզը
 օլ սա'աթ շիֆա պուշտու։
- 29 Վէ Յիսուս օրատան հարէքէթլէ՝ Դալիլնա տէ-
 նիզինին քէնարընա կէլտի, վէ տազա չըգըպ օ-
 30 րատա օթուրտու։ Վէ եանընա խայը ճէմա'աթ
 կէլիպ՝ անլէր իլէ պերապէր թօփալլար վէ քէօր-
 լէր վէ տիլիզլէր վէ սագաթլար իլէ սա'իր նիյէ
 քիմէլէր պուշտունմաղլէ անլէրի Յիսուսըն ալադ-
 լարընա պլազտըլար, օ տախի անլէրէ շիֆա
 31 վէրտի։ Շէօյլէ քի ճէմա'աթ տիլիզլէրին սէօյլէ-
 տիլինի վէ սագաթլարըն սաղալտըղընը վէ թօ-

- փալլարըն երւրիւտիւյիւնիւ վէ քէօրլէրին կէօր-
տիւյիւնիւ միւշահէտէ էթտիքլէրինտէ թէ'աճ-
ճիւպ էտիւպ, Իսրայէլին Ալլահընա համա էթտիլէր:
- 32 Վէ Յիսուս շակիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝
ձէմա'աթա աճըրըմ, գիրա շիմտի իւչ կիւն տիր
եանըմտա պուլուէնույօրլար վէ եէյէճէք շէյլէրի
եօգ տըր. վէ անլէրի աճ սալը վէրմէք իսթէմէմ,
օլմայա քի եօլտա թագաթլարը քէսիլէ՝ տէտի:
- 23 Վէ շակիրտլէրի անա՝ Ձէօլտէ պիպ պէօլլէ պիր
ճէմա'աթը տօյուրաճագ դատարը էքմէք նէ՞րէտէն
- 34 պուլլարըմ՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ՝ Գա՞չ
էքմէյինիլ վար՝ տէտիյինտէ, անլէր տախի՝ Եէտի
է+ճէ+ վէ պիր դաչ քիւչիւք պալլըգ լա՞ր՝ տէտի:
- 35 լէր, վէ ճէմա'աթըն եերէ օթուրմալարընը էմը
- 36 էթտիքտէն սօնրա, Օլ եէտի էքմէք իլէ պալլըգ-
լարը ալլըպ թէշէքքիւր էթտի, վէ փարէլէյիպ
շակիրտլէրինէ, շակիրտլէր տախի ճէմա'աթա
- 37 վէրտիլէր: Վէ ճիւմլէսի եէյիպ տօյալլար, վէ
փարչալարըն ֆաղլասընը եէտի դէնպիլ տօլուսը
- 38 օլարագ գալորտըրլար, վէ նիսա իլէ չօճուգլար-
տան մա'տա եէյէնլէր տէօրթ պիկ ատէմ իտի:
- 39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիքտէն սօնրա՝ գայը-
ղա պինիպ Մէճտէլ հուտուտընա կէլտի:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէր անըն եանընա
կէլիպ՝ անը թէճրիպէ իլիւն քէնտիլէրինէ սէմա-
տան պիր 'ալլամէթ կէօսթէրմէսինի թալէպ էթ-
- 2 տիլէր: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն, Ագշսմ՝ օլ-
տըգտա՝ Հավա կիւղէլ օլաճագ, գիրա կէօք Գը-
- 3 զըլ տըր. վէ սապահլայըն՝ Պու կիւն հավա պօ-
ղուգ օլաճագ, գիրա կէօք փուս օլուպ գըզար-
մըշ տըր՝ տէրսինիլ, էյ միւրա'իլէր, կէօք եիւ-
ղիւնիւ թէմեիլ էթմէսինի պիլիբրսինիլ, վէ վա-

- գըթլարըն 'ալամէթլէրինի Ռեֆեզէ գաւոր տէյի՛ն
 4 մի սինիզ: Գէօթիւ վէ զինաքեար նէսլ 'ալամէթ
 արար, վէ անա՝ Յովնան փէյղամպէրին 'ալամէ-
 թինաէն զայրի պիր 'ալամէթ վէրլմէյէճէք տիր՝
 տէտի: վէ անլէրի պրագըզ կիթտի:
 5 Վէ շահիրտլէրի գարըթ թարաֆա կէլտիքլէրին-
 6 տէ, էքմէք ալմաղը ունու թմըշլար իտի: Վէ Յի-
 աուս անլէրէ՝ Տիգգաթ էյլէյինիզ վէ Ֆէրիսիլէր
 իլէ սատուգիլէրին մայասընտան սագընընըզ՝ տէ-
 7 տի: Անլէր տախի՝ էքմէք ալմաղըղմըզ իչիւն
 տիր՝ տէյերէք, արալարընտա թէֆէքփիւր էտէր-
 8 լէր իտի: Յիսուս պ-ն-ն- պիլմէքլէ անլէրէ խի-
 թապէն՝ էյ իմանը նոգսան օլանլար, նի՛չիւն ա-
 ըանըղտա էքմէք ալմաղըղընըղտան տօլայը թէ-
 9 Ֆէքփիւր էտիյօրսընըզ: Պէշ պիլի քիչինին պէշ
 10 էքմէյինի, վէ գաշ քիւֆէ գալտըրտըղընըզը, Վէ
 տէօրթ պիլի քիչինին եէտի էքմէյինի, վէ գաշ
 զէնպիլ գալտըրտըղընըզը տահա ալլամայըպ՝ տէր
 11 խաթըր էթմէ՛ղ մի սինիզ: Ֆէրիսիլէր իլէ սատու-
 գիլէրին մայասընտան սագընմազ իչիւն սիզէ
 սէօյլէտիլիմ սէօզ՝ էքմէք հագգընտա օլմաղըղ-
 12 նը նա՛սըլ ալլամայօրսընըզ՝ տէտի: Օ զէման էք-
 մէք մայասը հագգընտա տէյիլ, անճագ Ֆէրիսի-
 լէր իլէ սատուգիլէրին թա՛րիմինտէն սագընմազ
 իչիւն սէօյլէտիլինի ալլատըլար:
 13 Վէ Յիսուս Գայսէրիյէ ի փիլիպպոս սէմթլէրինէ
 վարտըղընտա, շահիրտլէրինէ՝ Ատէմլէրին տէտիք-
 լէրինէ կէօրէ պէն իպն իւլ ինսան քի՛մ իմ՝ տէ-
 14 յիւ սու՛ալ էյլէտի: Անլէր տախի՝ Պա՛գըլարը
 վաֆթիլ էտիճի Յովնանէս, վէ աիկէրլէրի՝ Եղիա,
 վէ սա՛րլէրի՝ Երեմիա եախօտ պաշգա փէյղամ-
 15 պէրլէրտէն պիրի սին Դէյօրլա՛ր՝ տէտիլէր: Անլէրէ՝
 Եա սիպն տէտիլինիլէ կէօրէ պէն քի՛մ իմ՝ տէ-
 16 տի: Վէ Սիմոն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ
 17 իպն Ուլլա՛հ իլ հայյ սըն՝ տէտի: Վէ Յիսուս անա

- ճէվապէն՝ էյ Սիմոն իպն ի Յովնան, միւսարեք
 սին. զիրա պաշտօն սանա թէն վէ դան տէյիւ,
 անճազ սէմովաթտա օլան փէտէրիմ ինամ էթ-
 18 տի՝ տէտի Պէն տախի սանա տէրիմ քի՝ Սէն
 Պետրոս սըն, վէ քիլիսէմի պու գայա իւզէրինէ
 պինա էտէճէյիմ, վէ հովիյէ գափուլարը անըն
 19 իւզէրինէ զալիպ օլմայաճազ տըր՝ վէ սանա մէ-
 լէ քիւթ իւս սէմովաթըն անախթարլարընը վէրէ-
 ճէյիմ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղլար իսէն,
 սէմովաթտա պաղլանմը օլաճազ, վէ եէր իւզէ-
 20 րինտէ հէր նէ չէօզէրսէն, սէմովաթտա չէօ-
 զիւմիւշ օլաճազ տըր՝ տէտի 0 զէման շակիրտ-
 լէրինէ՝ քէնտինին [Յիսուս] Վերիտոս իտիլինի
 քիմսէյէ սէօյլէմէմէլէրինի էմր էթտի
 21 Օլ վագըթտան սօկրա Յիսուս Երուսաղէմէ
 կիթմէք, վէ իսթիյարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ
 'իւլէմատան չօք էլէմ՝ չէքիպ գաթլ օլունմազ,
 վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք իտի-
 յինի շակիրտլէրինէ պէյան էթմէյէ պաշլատը
 22 վէ Պետրոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝ Հաշա,
 եա Բապպ, պու սանա ասլա վագը՝ օլմասըն՝ տէ-
 յերէք անը թա՛գիր էթմէյէ պաշլատըղընտա,
 23 Օ տախի տէօնիւպ Պետրոսա՝ Արտըմա չէփիւ, էյ
 Շէյթան, պանա թէօքէզ սին. զիրա Ալլահա
 'ա'իտ օլան չէյլէրէ տէյիւ, անճազ ատէմլէրէ
 'ա'իտ օլան չէյլէրէ սարֆ լէֆքեար էտէրսին՝
 տէտի
 24 Օ զէման Յիսուս շակիրտլէրինէ տէտի քի՝ էյեր
 պիր քիմսէ տրտըմա կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի
 նէֆս էտէրէք խաշընը եիւփլէնիպ՝ արտըմ սըրա
 25 կէլսին. Զիրա հէր քիմ քի քէնտի ճանընը գուր-
 թարմազ իսթէրսէ, անը գայ՝ էտէճէք, վէ հէր
 քիմ պէնիմ իչիւն քէնտի ճանընը գայ՝ էտէրսէ,
 26 անը պուլաճազ տըր՝ Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն
 տիւնկայը գազանըպ տա՝ քէնտի ճանընը գայ՝

- էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր, եախօտ ատէմ
 27 քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր: Զիրա
 իպն իւլ ինսան քէնտի մէլա՞իքէսի իլէ ֆէտէրի-
 նին ճէլալինտէ կէլէճէք, վէ օ զէման հէր քէսէ
 'տալլինէ կէօրէ միւքեաֆաթ էտէճէք տիր:
 28 Հագիլաթէն սիզէ տէրիմ քի՞ Պուրատա հազըր
 օլանլարտան պա՞ղըլարը վար քի՞ իպն իւլ ին-
 սան քէնտի մէլէքիւթ իւնտէ կէլտիլինի կէօրմէ-
 յինճէ՛ էօլիւմ թաթմայաճագլար տըր:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ ալթը կիւնտէն սօղրա, Յիսուս՝ Պետրոս վէ
 Յակոբոս իլէ դարնտաշը Յովհաննէսի պէրապէր
 ալըպ՝ անլէրի թէնհաճա եիւքսէք պիր տաղ իւ-
 2 զէրինէ կէօթիւրտիւ: Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի
 թէպէտտիւլ էտիպ, եիւզիւ կիւնէշ կիպի զիյա-
 3 տար, վէ էլպիսէսի նուը կիպի պէյազ օլտուս Վէ
 իլթէ Մովսէս իլէ Եղիա անըն իլէ սէօլէշէրէք
 4 անլէրէ կէօրիւնտիւ: Վէ Պետրոս Յիսուսա խի-
 թապէն՝ Եա Բապպ, պիզիմ պուրատա պուլուն-
 մամըզ էյի տիր: Էյէր իսթէրսէն՝ պիրի սէնին, վէ
 պիրի Մովսէս, վէ պիրի տաթի Եղիա իչիւն,
 5 պուրատա իւշ խալմէ եափալըմ՝ տէտի 0 տահա
 սէօլլէր իքէն, իշթէ պիր միւնէվվէր պուլուլթ
 անլէրի կէօկէսի ալթընա ալըպ, իշթէ պուլուլթ-
 տան՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, անտէն բազի
 իմ: անը տիշլէյինիզ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի:
 6 Վէ շափիրտլէրի իշիտինճէ, եիւզ իւսթիւ տիւշիւպ՝
 7 Պայէթլէ գօրգտըլար: Վէ Յիսուս եագլաշըպ ան-
 լէրէ տօգուլարագ՝ Գալզընըզ, գօրգմայընըշ
 8 տէտի: Անլէր տաթի կէօզլէրինի գալտըրտըզլա-
 ընտա՝ Յիսուստան պաշգա քիմսէյի կէօրմէ-
 տիլէր:
 9 Վէ տաղտան էնէլլէր իքէն, Յիսուս անլէրէ՛

- Թա իպն իւլ ինսան էմվաթտան գըյամ էտին-
 ճէյէտէք, պու կէօրտիւյիւնիւզիւ քիմսէյէ սէօյ-
 10 լէմէյինիզ՝ տէյիւ Թէնպիհ էյէտիւ վէ շակիրտլէրի
 անա՝ Եա նի՞ջիւն 'իւլէմա՝ էվվէլա Եղիա կէլմէք
 կէրէք տիր, տէրլէր՝ տէյիւ սու՛ալ էյէտիւլէ-
 11 րինտէ, Յիսուս ճէվապէն անլէրէ՝ կէրչի Եղիա
 12 էվվէլա կէլիպ հէր շէյի Թանզիմ էտէր, Լաքին
 սիզէ տէրիմ քի՝ Եղիա Փիւ վազը՝ կէլմիշ տիր,
 վէ անը Թանըմայըպ՝ հազգընտա հէր իսթէտիք-
 լէրի շէյի եափտըլար, քէզալիք Իպն իւլ ինսան
 13 տախի անլէրտէն էլէմ շէքէճէք տիր՝ տէտիւ 0
 զէման շակիրտլէրի քէնտիլէրէ վաֆթիլ շտիճի
 Յովհաննէս հազգընտա սէօյլէտիյինի անլատըլար,
 14 վէ խալզըն եանընա կէլտիքլէրինտէ, պիր ա-
 տէմ անըն եանընա կէլիպ՝ էօնիւնտէ տիզ շէօ-
 քէրէք՝ Իֆէնտի, օղլըմա մէրհամէթ էյլէ, զիրա
 սար՛ալը օլուպ փէք չօգ էլէմ շէքէր, չիւնքի՝
 չօգ տէֆ՛ա աթէշէ վէ չօգ տէֆ՛ա սույա տիւշէր,
 15 վէ անը շակիրտլէրիկէ կէթիրտիմ իսէ տէ, անա
 16 շիֆա վէրէմէտիլէր՝ տէտիւ վէ Յիսուս տախի
 ճէվապ վէրիպ՝ էյ իմանսըզ վէ 'աքսի նէսլ, նէ՞
 վազթա գատար սիզին իլէ օլայըմ, նէ՞ վազթա
 գատար սիզէ Թէհամիւլ էտէյիմ, անը պուրայա
 17 պանա կէթիրինիզ՝ տէտիւ վէ Յիսուս ճիննի
 Թա՛զիր էթտիքտէ, անտէն չըգտը, վէ օղլան օլ
 18 սա՛աթ շիֆա պուլտու 0 զէման շակիրտլէր Թէն-
 հաճա Յիսուսըն եանընա կէլիպ՝ Պիզ նի՞ջիւն անը
 19 չըգարամատըզ՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ՝
 իմանսըզլըղընըզ իչիւն տիր, զիրա հազիդաթէն
 սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր խարտալ տանէսի գատար
 իմանընըզ օլուր իսէ, պու տաղա՝ Պուրատան
 էօթէյէ նազլ էթ՝ տէրսէնիզ, նազլ էտէճէք
 տիր, վէ սիզէ հիշ պիր շէյ միւմքինսիզ օլմայա-
 20 ճազ տըր, Ամմա տու՛ա վէ օրուճտան զայրի եօլ
 իլէ պու մագուլէ չըգմազ՝ տէտիւ

- 21 Վէ Գալիլեա տաւ տօլաշըրլար իքէն, Յիսուս ան-
լէրէ՝ իսկ իւլ ինսան տաւմէր էլինէ թէսլիմ
22 օլունուպ, Անը գաթլ էտէճէքէր, վէ իւչիւն-
ճիւ կիւն գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսլլէ, անլէր
ղայէթլէ միւքէտտէր օլտըլար:
- 23 Վէ կաթիառնայուամ կէլտիքլէրինտէ, իքի տիր-
հէմ վէրի՝ թահսիլ էտէնլէր Պետրոսըն եանընա
կէլիպ՝ Մու՛ալլիմինիք իքի տիրհէմլիլի վէրմէ՞զ մի՛
24 տէտիլէր. օ տախի, Վէրիր՝ տէտի: Վէ խանէյէ
կիրտիքտէ, Յիսուս անը գարշըլայըս՝ էյ Սիմոն,
նէ՞ զանն էտէրսին, տիւնեա մէլիքլէրի ըէսմ
եախօտ վէրկիլի քիմլէրտէ՞ն ալըրլար. էվլատա-
րընտա՞ն մը, եօգսա պաշգալարընտա՞ն մը՝ տէ-
25 տի: Պետրոս անա՝ Պաշգալարընտան՝ տէտի: Յի-
սուս տախի անա՝ էյլէ իսէ էվլատ մու՛աֆ տըր:
26 Լաքին անլէրէ թէօքէզ օլմամազ իչիւն՝ տէնիզէ
կիտիպ պիր օլթա աթ, վէ իւք չըգան պալըղը
թութուպ աղզընը աշտըղընտա, պիր տէօթ
տիրհէմիք պուլուրսըն, անը ալըպ՝ անլէրէ պէ-
նիմ վէ սէնին իչիւն վէր՝ տէտի:

- 1 Օ զէման չաօիրտլէրի Յիսուսըն եանընա կէլիպ՝
Մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն պէօյիւք քիմ՝
2 տիր՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի եանընա պիր չօ-
ճուգ չաղըրըպ վէ անը օրթալարընտա տուրտու-
3 բուպ՝ տէտի քի, Լաքիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
էյէր տէօնիւպ չօճուգլար կիպի օլմազ իսէնիզ,
մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա ասլա կիրմէյէճէքսի-
4 նիզ: Իմտի հէր քիմ պու չօճուգ կիպի միւթէ-
վազը՝ օլուր իսէ, մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն
5 պէօյիւք օ տըր: Վէ հէր քիմ պէօյէ պիր չօ-
ճուղը պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ էտէրսէ,
6 պէնի գապուլ էթմիշ օլուր: Վէ պանա իման

էտէն պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի հէր քիմ սիւրջտիւրիւրսէ, պօյնրնա պիր տէյիրմէն թալը ասըլըպ՝ տէնիզին տիպինէ զարգ էտիլմէսի քէն տինէ խայրլը տըր:

- 7 Թէօքէզլէր սէպէպինտէն վա՛յ տիւնեայա, զիրա թէօքէզլէրին կէլմէսի լազըմ տըր, ամմա վա՛յ թէօքէզին կէլմէսինէ սէպէպ օլան ատէմէ:
- 8 Իմոի էյէր էլին հա այազըն սէնին սիւրջմէնէ սէպէպ օլուր իսէ անը քէսիպ քէնտիլտէն տէֆ՝ էթ. հայաթա թօփալ հա սագաթ կիրմէն՝ իփի էլին հա իփի այազըն օլուպ տա՝ էպէտի աթէշէ աթըլ:
- 9 մագտան սանա խայրլը տըր: Վէ էյէր կէօզիւն սէնին սիւրջմէնէ սէպէպ օլուր իսէ, անը չըգարըպ քէնտիլտէն տէֆ՝ էթ. հայաթա թէք կէօզիւ կիրմէն՝ իփի կէօզիւն օլուպ տա ճէհէննէմ աթէշինէ աթըլմագտան սանա խայրլը տըր:
- 10 Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքտէն սագընընըզ. զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ անլէրին մէլէքլէրի սէմավաթտա օլան փէտէրիմին եիւզիւ:
- 11 Նիւ սէմավաթտա տա՛րիմա կէօրիւրլէր: Ջիրա իպն իւլ ինսան զայ՝ օլանը խէլաս էթմէյէ կէլտի:
- 12 Սիզէ նա՛սըլ կէօրիւնիւր. էյէր պիր ատէմին եիւզ գօյուընը օլուպ՝ անլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըր իսէ, օլ ատէմ մոգսան մոգուզը տաղլարտա պրագըպ տա, վարըպ եօլու շաշըրսանը արամա՛ղ մը: Վէ էյէր անը պուլաճագ օլուր իսէ, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛ եօլու շաշըրմամըլ մոգսան մոգուզ իչիւն սէվէնթէյէնթէն գիյատէ անրն իչիւն:
- 14 սէվինիրս ֆէղաթիք սէմավաթտա օլան փէտէրինիզին հուզուրընտա պու քիւչիւքլէրտէն պիրինին զայ՝ օլմասընա ըիզա եօգ տըր:
- 15 էյէր պիրատէրին սանա գարըլ պիր խաթա էտէրսէ, կիտիպ անը իփինիզին արասընտա թէն. հաճա թա՛ղիր էյլէ. էյէր սէնի տինլէրսէ, պիրա:
- 16 տէրինի գազանմըլ օլուրսըն: Վէ էյէր տինլէ-

- մէզսէ, ի քի եա իւշ շահիտին աղզընտան հէր սէօգիւն սապիթ օլմասը իշիւն, քէնտին իլէ պէ-
- 17 րապէր պիր եախօտ ի քի քիշի տահա ալ, վէ էյէր անլէրի տիլլէմէզսէ, քիլիսէյէ սէօյլէ. վէ էյէր քիլիսէյի տախի տիլլէմէզսէ, անը փուլթ- փէրէսթ վէ կէօմբիւ քծիւ կիպի 'ատտ էյլէ:
- 18 Յիլ հազիգէ սիզէ տէրիմ քի' Եէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղլար իսէնիզ, սէմատա պաղլանմըջ օլաճագ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէրսէ-
- 19 նիզ, սէմատա չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր, Եինէ սիզէ տէրիմ քի' Սիզտէն ի քի քիշի եէր իւզէրինտէ հէր հանկը շէյի տիլէմէք իշիւն իթթիֆագ է- տէրլէրսէ, անլէրէ սէմալաթտա օլան ֆէտէրիմ
- 20 Թարաֆընտան իհասն օլունաճագ տըր, Զիրա ի քի եա իւշ քիշի պէնիմ իսմիմլէ հէր նէրէտէ ճէմ' օլուրլար իսէ, պէն օրատա անլէրին արասընտա իմ:
- 21 Օ զէման Պետրոս անըն եանընա կէլիպ' Եա րապպ, գա՛ջ տէֆ'ա պիրատէրիմ պանա խաթա էտէրսէ' անը 'աֆլ էտէյիմ. եէտի' տէֆ'այա
- 22 գատար մը' տէտի' Յիսուս անա տէտի քի' Սա- նա եէտի տէֆ'այատէք տէյիլ, լաքին եէթ'օիշ
- 23 քէրրէ եէտիյէ գատար' տէրիմ: Անըն իշիւն մէլէքիւթ իւս սէմալաթ պիր մէլիյէ թէշպիհ օլունմըջ տըր, քի գուլարը իլէ հիսապ կէօրմէք իս-
- 24 թէտի վէ մուհասսէպէյէ պաղլատըգտա եանընա օն պիլի թալանթ պօրճուլ պիր քիմսէ կէթիրտի-
- 25 լէր: Վէ անըն էտայա գուտրէթի օլմատըղընտան, էֆէնտիսի անըն իլէ զէվճէսի վէ չօճուգլարը վէ պիւթիւն էմլալի սաթըլըպ' աղճա էտա օլուն-
- 26 մասընը էմը էյլէտի: Պունուն իւզէրինէ օլ գուլ եէրէ գալանըպ' էֆէնտիմ, պանա միւսա'ատէ էյլէ, սանա քաաֆֆէսինի էտա էտէրիմ' տէյիւ
- 27 անա բէճա էյլէտի: Վէ օլ գուլըն էֆէնտիսի անա չէֆգաթ էտէրէք' անը սալը վէրիպ պօրճընը

- 28 տախի պաղըշլատը: Ամնա՝ օլ գուլ չըգըպ՝ քէն-
տինէ հիւզ տինար պօրճըու օլան պիր դափու
հօլտաշընը պուլտու, վէ անը պօղազընտան թու-
թուպ՝ Պանա պօրճընը էտա էյլէ՝ տէմէսի իւզէ-
29 րինէ, Անըն գափու հօլտաշը աշաղընա տիւշիւպ՝
Պանա միւստ՝ատէ էյլէ, սանա [քեօֆֆէսինի] է-
30 տա էտէրիմ՝ տէյիւ անա ըէճա էյլէտիւ Լաքին օ-
րադի օլմամաղլէ վարըպ՝ պօրճընը էտա էտինճէյէ
31 տէյին անը հապսիւանէյէ տթար, վէ պու ատէ-
մին գափու հօլտաշարը վուգու՝ ի հալի կէօր-
տիւքլէրինտէ, դայէթլէ միւքէտտէր օլմաղլէ,
վարըպ էֆէնտիլէրինէ ճիւմլէ վուգու՝աթը իֆատէ
32 էթտիլէր, Օ ղէման էֆէնտիսի անը չաղըրըպ,
անա՝ էյ շէրիր գուլ, պանա հալվարտըղը իյիւն
33 օլ պօրճըն ճիւմլէսինի սանա պաղըշլատըմ, Պէն
սանա մէրհամէթ էթտիլիմ կիպի, սէն տախի
գափու հօլտաշընա մէրհամէթ էթմէլի տէյլ՞ մի
34 խին՝ տէտիւ վէ էֆէնտիսի դազապա կէլիպ՝
պիւթիւն պօրճընը էտա էտինճէյէ տէյին, անը
35 իշքէնճէ էտիճիլէրէ թէսլիմ էթտիւ Բէզալիք հէր
պիրինիզ պիրատէրլէրինիզէ սուշարընը գալպի-
նիզտէն պաղըշլամատըղընըզ հալտէ, սէմավի փէ-
տէրիմ տախի սիզէ էօյլէ էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի թէմամ էթտիքտէն
սօղըրա, Գալիլեատան հարէքէթլէ իրտանըն էօթէ
թարաֆընտաքի նէհուտիյէ սինօրլարընա կէլտի
2 վէ խայլը ճէմա՝աթ անըն արտընճա կիթտիքլէ-
րինտէ՝ օրատա անիլէրէ շիֆա վէրտի:
3 Վէ ֆէրիսիլէր անը թէճըրպէ էթմէք իյիւն հա-
նընա կէլիպ, անա՝ Հէր սէպէպէ պինա՞էն ղէվճէ-
սինի թաթլիզ էթմէք ատէմէ ճա՞ղ մի՝ տէտիւ-
4 լէր, Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ իպթիտատէ

- խալգ էտէն՝ անլէրի երգէք վէ տիշի խալգ էթ-
 5 տլլինի, վէ՝ Պու սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի
 վէ վալիտէսինի թերք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլա-
 սըզ օլարագ, իքիսի եէք վիւճուտ օլաճագլար՝
 6 տէյիւ պույուրտըղընը օգուճատընըզ մը, Պինա՛էն
 'ալէյն արթըզ, իքի տէյիլ, լաքին եէք վիւճուտ
 տըրլար, խոտի Ալլահըն բապթ էթտլլինի ինսան
 7 սըրմաուրն՝ տէտիւ Անլէր տախի անա՝ Եա նի՛շիւն
 Մովսէս թալագնամէ վէրիլերէք թաթլիզ էթմէյի
 8 թէնային էթտի՝ տէտլլէր, Օ տախի անլէրէ տէտի
 քի՝ Մովսէս սիդին գալպինիզին զըլլէթի սէպէ-
 պլլէ սիզէ զէվճէլէրինիզի թաթլիզ էթմէյի իզն
 վէրտի, ամմա իպթիտատէ պէօյլէ տէյիլ խտի
 9 Պէն տախի սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ զէվճէսինի
 զինատան զայրի պիր սէպէպլլէ թաթլիզ էտիպ
 տէ, պազգաւընը թէզէվվիւճ էտէրսէ, զինա է-
 տէր, քէզալիք թաթլիզ օլունանը թէզէվվիւճ
 10 էտէն՝ զինա էտէր, Շալիքտլէրի տախի անա՝ Էյէր
 զէվճ իլէ զէվճէ արաւընտա հալ պէօյլէ իսէ,
 11 թէզէվվիւճ խայրը տէյիլ տիր՝ տէտլլէր, Լաքին
 օ անլէրէ խիթապէն՝ Պու քէլամը ճիւմլէսի տէ-
 յիլ, անճագ քէնտլլէրէ հիտայթ օլունանլար
 12 գապուլ էտէ պիլիր, Զիրա անա բահմինտէն պա՛-
 զը խատըմ աօղմուշ օլանլար վար տըր, վէ ա-
 տէմլէր թաքաֆընտան խատըմ գըլընմը խա-
 տըմար տախի վար տըր, վէ մէլէքիւթ իւս սէմա-
 վաթ իշիւն քէնտի քէնտլլէրինի խատըմ էթմիշ
 օլանլար վար տըր, գապուլ էտէ պիլէն գապուլ
 էթսին՝ տէտի,
 13 Օ զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօյուպ տու՛ա
 էթսին տէյիւ եանընա քիւշիւք չօճուգլար կէ-
 թիրլաի, շալիքալէրի իսէ անլէրի աղարլատըլար
 14 Ամմա Յիսուս՝ Զօճուգլարը գօյ վէրինիզ, վէ ան-
 լէրի պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա
 մէլէքիւթ իւս սէմալաթ պու մագուլլէրին տիր՝

- 15 տէտիս Վէ էլլէրինի անլէրին իւղէրինէ գօտըգ-
տան սօղրա՝ օրատան կիթտի:
- 16 Վէ իշթէ պիր քիմսէ Եանընա կէլիպ անա՝ էյ
քէրիմ Մուալլիմ, հայաթ ը էպէտիյէյէ նա՛իլ
օլմագ իշիւն պէն նէ՞ խայր իշէյէյիմ՝ տէտի:
- 17 Օ տախի անա՝ Նիշիւն պանա քէրիմ տէյօրսըն.
Պիրտէն, Եանի Ալլահտան զայրի քէրիմ Եօգ
տըր. առմա էյէր հայաթա նա՛իլ օլմագ իսթէր-
- 18 սէն, էմրլէրի հըֆղ էյլէ՝ տէտի: Օ անա՝ Հա՞նկը-
լարընը տէտիքտէ, Յիսուս՝ Պուշլարը, Եանի
Գաթլ էթմէյէսին, Ձինա էթմէյէսին, Սըրգաթ
- 19 էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, Փէտէ-
րիլէ վէ վալիտէլէ հիւրմէթ էտէսին, վէ Գօկընը
- 20 քէնտիլ կիպի սէվէսին՝ տէտի: Օլ նէվճիվան ա-
նա՝ Պուշլարըն ճիւմէսինի սէպալէթիմտէն պէ-
րու հըֆղ էյլէտիմ. տահա նէ՞ նօգսանըմ վար՝
- 21 տէտի: Յիսուս անա՝ էյէր քեամիլ օլմագ իս-
թէրսէն, կիտիպ նէլ վար իսէ սաթ, Ֆուգարայա
վէր, վէ սէմատա խաղինէյէ մալիք օլաճագսըն.
- 22 վէ կէլ պանա թապի՝ օլ՝ տէտի: Վէ օլ նէվճի-
վան պու սէօգիւ իշիթտիքտէ, միւքէտտէր օլա-
րագ՝ կիթտի. զիրա չօգ մալի վար իտի:
- 23 Վէ Յիսուս շալիրալէրինէ՝ Հագիգաթէն սիղէ
տէրիմ քի՝ Ձէնկին քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմա-
- 24 վաթա կիւճլէ կիրէր: Վէ Եինէ սիղէ տէրիմ քի՝
Ձէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն տէվէ-
նին իյնէ տէլիյինտէն կէյմէսի տահա գօլայ տըր՝
- 25 տէտի: Շալիրալէրի տախի պոռոս իշիթտիքտէ,
զայէթլէ հայրան օլուպ՝ էօյլէ իսէ քի՞մ խէլաս
- 26 օլա պիլիր՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ նաղար
էտիպ՝ Պու շէյ ինսան ինտինտէ միւմքինսիլ
տիր, լաքին ինտ Ալլահ հէր շէյ միւմքին տիր՝
տէտի:
- 27 Օ զէման Պետրոս անա ճէվապէն՝ իշթէ պիլ
հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլտըգ. իմտի

- 28 նէյէ՞ մալիք օլուրըդ՝ տէտիւ վէ Յիսուս անլէրէ
 ճէվադէն՝ Հագիդաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ սիղ պա-
 նա թապի՝ օլանլար թէքվին ի ճէտիտտէ, իպն
 իւլ ինսան քէնտի ճէլալի թախթընտա օթուրտը-
 ղը զէման, սիղ տախի օն իքի թախթ իւզէրինտէ
 օթուրուպ՝ իսրայէլին օն իքի սըպթընա հիւքմ
 29 էտէճէ քսինիզ, վէ հէր քիմ խանէլէր հա պիրա-
 տէրլէր հա հէմլիրէլէր հա փէտէր հա վալիտէ
 հա զէվճէ հա էվլատ հա թարլալարը պէնիմ իս-
 միմ իչիւն թէրք էթմիշ օլուր իսէ, եիւզ գաթընը
 ալաճագ, հէմ հայաթ ը էպէտլյէյէ վարիս օլա-
 30 ճագ տըր, Լաքին չօգ էվլէլքիլէր սօղրաքի վէ
 սօղրաքիլէր էվլէլքի օլաճագ տըր:

- 1 Ձիրա մէլէքիւթ իւս սէմալաթ՝ պաղընա 'ամէլէ
 թութմագ իչիւն սապահլայըն չըգան խանէ սա-
 2 հիպի պիր ատէմէ միւշապիհ տիր, վէ 'ամէլէ իլէ
 կիւնտէ պիրէր տինարա մուգավէլէ էտիպ՝ անլէ-
 3 րի պաղընա կէօնտէրտիւ վէ սա'աթ իւշ րատտէ-
 լէրինտէ չըգըպ՝ չարչուտա պաշգա պօշ տուրան-
 4 լար տախի կէօրտիւքտէ, Անլէրէ՝ Սիզ տախի
 պաղա կիտինիզ, վէ հագգ նէ իսէ սիղէ վէրիրիմ՝
 5 տէմէսի իւզէրինէ, Անլէր տախի կիթտիլէր .
 սա'աթ ալթը վէ տօգուզ րատտէլէրինտէ եինէ
 6 չըգըպ պէօլլէճէ եափտը, վէ սա'աթ օն պիր
 րատտէլէրինտէ չըգըպ՝ տիկէր պօշ տուրանլար
 պուլտու, վէ անլէրէ՝ Նիճիւն պուրատա պիւ-
 7 թիւն կիւն պօշ տուրույօրսընըդ՝ տէտիւ Անլէր
 տախի անա՝ Պիզի քիմաէ իւճրէթլէ թաթմատըղը
 իչիւն՝ տէտիլքէրինտէ, անլէրէ՝ Սիզ տախի պա-
 ղա կիտինիզ, վէ հագգ նէ իսէ ալաճագսընըդ՝
 8 տէտիւ վէ ագչամ օլտըգտա, պաղ սահիպի
 քէնտի քէթիլիւտասընա՝ Ամէլէյի չաղըր, վէ

- սօհրաքիւէրտէն պաշլայրպ էվվէլքիւէրէ վարըն-
 9 ճայատէք իւճրէթլէրինի վէր՝ տէտի՝ վէ սա'աթ-
 օն պիր բատտէլէրինտէ Լու-Լու-Լու-Լու կէլիպ՝ պի-
 10 րէր տինար ալորլար՝ վէ էվվէլքիւէր կէլտիքտէ՝
 զիյաատէ ալաճաղղղ զաննընտա խտլէր իսէ տէ,
 11 անլէր տախի պիրէր տինար ալորլար՝ վէ ալ-
 տրգլարընտա, խանէ սահիպլինէ գարշը սէօյլէնէ-
 12 րէք, Պու սօհրաքիւէր պիր սա'աթ իշլէտիլէր,
 վէ պիղ կիւնիւն զաճէթ վէ հերարէթինի չէքմիշ
 իքէն անլէրի պիղէ միւսապի թութտըն՝ տէտիլէր՝
 13 Օ տախի ճէվապէն, անլէրին պիրինէ՝ Տօսթըմ,
 սանա զատր էթմէյօրըմ. սէն պէնիմ իլէ պիր
 14 տինարա մուգապլէլէ էթմէտին մի. Հազգըկը ալ,
 կիթ. պէն պու սօհրաքիւնէ սանա վերքէնէ՝ զա-
 15 տար վերմէք իսթէրիմ, Մալիմէ իսթէտիլիմի
 եափմագ պանա ճա'իզ տէյիլ մի. Եօգսա պէն
 քէրիմ օլտըղըմ իշիւն սէնին կէօզիւն քէօթիւ
 16 մի տիր՝ տէտի. Պէօյլէճէ սօհրաքիւէր էվվէլքի,
 վէ էվվէլքիւէր սօհրաքի օլաճագ տըր. զիրա
 տա'վէթիլէր չօգ, ամմա ինթիխապ օլունանլար
 ազ տըր՝ տէտի
 17 Վէ Յիսուս Երուսաղէմէ չըգար իքէն, Իօլտա
 օն իքի շակիրտինի թէնհայա ալըպ, անլէրէ
 18 խիթապէն, իշթէ Երուսաղէմէ չըգըյօրըղ, վէ
 իպն իւլ ինսան պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմանըն
 էլլէրինէ թէսլիմ օլունուպ, անլէր զաթլինէ
 19 հիւքմ էտէճէքլէր. Վէ անը իսթիհզա էտիպ
 գամլըյլէ տէօյմէք վէ խաշա կէրմէք իւզրէ,
 թա'իֆէլէրէ թէսլիմ էտէճէքլէր. օ տախի իւ-
 չիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտի
 20 Օ գէման Զերեդէոս օղուլլարընըն վալիտէսի՝ օ-
 զուլլարը իլէ պերապէր եանընա կէլիպ՝ սէճտէ
 21 էտէրէք, անտէն պիր լութֆ տիլէտի. Օ տախի
 անա՝ Նէ՞ իսթէրսին տէտիքտէ, մէրգուլմէ անա՝
 Մէլէքիւթիւկտէ պու իքի օղուլլարըմըն պիրի

- սաղընկտա վէ պիրի սօլընկտա օթուրմալարընը էմը
- 12 էյլէ՝ տէտիւ վէ Յիսուս ճէվապէն՝ Նէ տիլէտիլի-
նիզի պիլմէզսինիզ. պէնիմ իչէճէլիմ քեասէտէն իչ-
մէյէ վէ պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզ-
լէ վաֆթիզ օլունաճաղա մուզթէտիլը մի սինիզ՝
- 23 տէտիքտէ, Մուզթէտիլիզ՝ տէտիլէր, Օ տախի
անլէրէ՝ կէրչի քեասէմտէն իչէճէքսինիզ, վէ պէ-
նիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ
օլունաճաղսընըզ. ամմա սաղըմտա վէ սօլըմտա
օթուրմաղը իհսան էթմէք՝ պանա բաճի՝ տէյիլ
սիր, անճազ փէտէրիմ թարաֆընտան քիմէր
իչիւն հաղըրլանմըլ իսէ, անլէրէ վէրէլէճէ՝ տէր՝
- 24 տէտիւ վէ տէլէր օն լալէրտէր պանա իշիթտիլք-
- 25 տէ, օլ իքի գարնտաշա կիւճէնտիլէր, Լաքին
Յիսուս անլէրի եանընա չաղըրըպ՝ թա՛րֆէլէրին
հիւքմտարլարը անլէր իւզէրինէ թէսալլիւթ է-
տիպ, պէօյիւքլէրի անլէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ
- 26 իճրա էթտիքլէրինի պիլիթսինիզ, Ամմա արանըզ-
տա պէօյլէ օլմասըն, անճազ արանըզտա պէօ-
յիւք օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթ քեարընըզ օլուն.
- 27 վէ արանըզտա պիրինճի օլմագ իսթէյէն՝ գու-
- 28 լունըզ օլունա Նիթէքիմ իպն իւլ ինսան՝ քէն-
տինէ խըտմէթ օլունմագ իչիւն տէյիլ, անճազ
խըտմէթ էթմէք վէ ճանընը չօզ քիմսէլէր պէ-
տէլինէ ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտիւ
- 29 վէ Երիքուլտան չըգարլար իքէն, անըն ար-
- 30 տընճա իալլը ճէմա՛աթ կիթտիւ վէ իլթէ Եօլ
քէնարընտա իքի ա՛մա օթուրուպ՝ Յիսուսըն կէչ-
տիլինի իշիթտիքտէ՝ Յա Բապպ, Իպն ի Դաւիթ,
պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրիստ էթտիլէր
- 31 վէ ճէմա՛աթ սիւքիւթ էթմէլէրի իչիւն անլէրի
թա՛ղիր էթտի իսէ տէ, անլէր՝ Յա Բապպ, Իպն ի
Դաւիթ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ տահա զի-
- 32 յատէ ֆէրեատ էտէրլէր իտիւ վէ Յիսուս տու-
րուպ անլէրի չաղըրտը, վէ՝ Նէ՞ իսթէրսինիզ քի

- 33 սիզէ եսփայլմ' տէտիքտէ, Անա՛ ես Բապպ,
 34 կէօզլէրիմիզ աչբլսըն՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս շէֆ-
 գաթ էալիպ՝ անլէրին կէօզլէրինէ տօգուռնառ,
 վէ տէր՝ապապ կէօզլէրի աչբլսպ՝ անըն արաըն-
 ճա կիթտիլէր:

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ Երուսաղէմէ եագլաչըպ՝ Զէյթուն տաղը
 գուրպինտէ Պէյթֆաճիյէ կէլտիքլէրինտէ, Յի-
 2 սուս իֆի շակիրտ կէօնտէրիպ, Անլէրէ՛ Դաբը-
 նըզտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ տէր հալ պաղլը
 պիր մէրքէպ վէ եանընտա պիր սըփա պուլուր-
 3 սընըզ. շէօզիւպ պանա կէթիրինիզ. Վէ էյէր պիր
 քիմսէ սիզէ պիր շէյ սէօլէրսէ՝ Պուռնաք էֆէնտիյէ
 լազըմ տըր՝ տէյինիզ. վէ ֆիլ հալ անլէրի կէօն-
 4 տէրէճէք տիր՝ տէտի. Վէ պուռնուն ճիւմլէսի
 5 փէյղամպէր վասըթասըլլէ, Սիօն գըզընա տէյինիզ
 քի՛ Իշթէ Մէլիյիկ հալիմ՝ օլարագ, վէ մէրքէպէ՝
 պէլի՛ մէրքէպ եսվրուսը սըփայա րաքիպէն սանա
 կէլիյօր՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամըն իթմամը
 6 իչիւն վագը՝ օլառու. Վէ շակիրտլէր վարըպ՝ Յի-
 սուսըն քէնտիլէրինէ պույուրաղը կիպի հարէ-
 7 քէթլէ, Մէրքէպի վէ սըփայը կէթիրիպ, իւզեր-
 լէրինէ էլպիսէլէրինի գօտըլար, օ տախի իւզերլէ-
 8 րինէ պինտի. Վէ փէք չօգ խալգ տախի քէնտի
 էլպիսէլէրինի եօլա սէրտիլէր. վէ պաշգալարը
 աղաճլարտան տալլար քէսիպ, եօլա տէօշէյէրէք,
 9 Իօնտէն կիտէն վէ արգատան կէլէն խալգ՝ Իպնի
 Դաւիթէ Ովսաննա, Բապպըն իսմիյէ կէլէն միւ-
 պարէք օլառն, եիւճէլէրտէ Ովսաննա՛ տէյէրէք
 նիտա էտէրլէր իտի:
 10 Վէ Երուսաղէմէ կիրտիյինտէ՝ Պու քիմ տիր՝
 տէյէրէք, պիւթիւն շէհր թահրիք օլուռնառ:
 11 Խալգ տախի՛ Պու Դալիլէատա վագը՝ Նաղաթէթ-
 տէն օլան Յիսուս փէյղամպէր տիր՝ տէտիլէր:

- 12 Վէ Յիսուս՝ Ալլահըն հեյքէլինէ կերիւպ, հեյքէլտէ
ալլազ ու ի՛թա էաէնէրին ճիւմէսինի չըգարարագ,
սարրաֆլարըն փիշթաթալարընը, վէ կէօյէրճին
սաթըճըլարըն իսքէմէլէրինի ալթ իւսթ էթտի.
13 Վէ անլէրէ՝ Խանէմ իպատէթխանէ թէսմիյէ
օլունաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմը տըր. ֆա-
գաթ սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝
տէտի.
14 Վէ հեյքէլտէ եանընա ա՛մալար վէ թօլալար
15 կէլտիլէր, օ տախի անլէրէ չիֆա վէրտի. չաքին
պաշ քեահինլէր իլէ իւլէմա անըն իճրա էյլէտիյի
միւ՛ճիդէլէրի վէ չօճուզլարըն հեյքէլտէ՝ իպնի
Դաւիթէ Ովսաննա՝ տէյիւ նիտա էթտիքլէրինի
կէօրտիւքլէրինտէ, փէք կիւճէլրինէ կիտէրէք.
16 Անա՝ Պուշլարըն նէ սէօյլէտիյինի իշիտիյօ՞ը մը
սըն՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէլի, Մա՛-
սուլար իլէ մէմէ էմէնլէրին աղզընտան համար
թէքմիլ էթտին՝ քէլամընը հիշ պիր վագըթ օ-
գուճաարընդ մը՝ տէտի.
17 Վէ անլէրի պրագտը վէ շէհրին խարիճինէ Ռե-
թանիայա չըգըպ օրատա կէճէլտի.
18 Վէ սապահլայըն շէհրէ յալտէթ էտէր իքէն ա-
19 ճըգտը. վէ հօլ քէնարընտա պիր ինճիր աղաճը
կէօրիւպ եանընա վարարըղընտա՝ անտէ եափրագ-
տան մա՛տա պիր շէյ պուլմամաղէ անա՝ Պուշ-
տան սսկրա էպէտէն սէնտէ մէյվէ օլմասըն՝ տէ-
տի. վէ ինճիր աղաճը տէր՛ազապ գուրուտու.
20 Վէ շափրտլէրի պուշու. կէօրիւնճէ թէ՛՛աճիւպ
էտիպ՝ ինճիր աղաճը նա՛սըլ տէր՛ազապ գու-
21 ըուտու՝ տէտիքլէրինտէ, Յիսուս անլէրէ ճէվա-
պէն՝ չագիդաթէն սիղէ տէրիմ քի՛ էյէր իմանը-
նըզ օլուպ տա, չիւպհէ էթմէզսէնիզ, տէյիւ եա-
լընըզ պու ինճիր աղաճընա վագը՝ օլանը իճրա
էաէճէքսինիզ, անճագ շու տաղա պիլէ՝ Գալզ
քէնտիլի տէնիղէ ալթ՝ տէսէնիզ, վագը՝ օլաճագ

- 22 տըրո՛ւ վէ տու՛տա իման էտէրէք հէր նէ տի-
լէրսէնիզ, ալաճագսընըզ՝ տէտի՛ւ
- 23 վէ հէյքէլէ կէլտի, վէ Թա՛րիմի էսնասընտա
եանընա պաշ քեահինլէր իլէ գաւմըն իխթիյաւ-
լարը կէլէրէք՝ Պուշլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ եա-
փըյօրսըն. վէ պու սէլահիյէթի սանա քի՞մ վէր-
- 24 տի՛ տէտիլէր, վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն
տախի սիզէ պիր շէյ սու՛ալ էտէյիմ, էյէր անը
պանա սէօյլէրսէնիզ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ
- 25 սէլահիյէթլէ եափտըղըմը սիզէ սէօյլէրիմ, Յով-
հաննէսին վաֆթիլի նէ՞րէտէն իտի. սէմատա՞ն
- 26 մը, եօգսա ինստնտա՛ն մը իտի՛ տէտի՛ւ Անլէր
տախի՛ էյէր սէմատան տէսէք, պիզէ՛ Նի՞շու
անա իման էթմէտինիզ՝ տէյէճէք. վէ էյէր՝ Ին-
սանտան տէսէք, խալզտան գօրգարըզ՝ զիրտ
ճիւմէսի Յովհաննէսի փէյղամպէր մաղամընտա
ԹուԹար՝ տէյիւ քէնտի քէնտիլէրինէ Թէֆէք-
- 27 քիւր էտիպ, Յիսուսա ճէվապէն՝ Պիմէյիզ՝ տէ-
տիլէր. օ տախի անլէրէ՛ Պէն տէ պու շէյլէրի նէ
սէլահիյէթլէ եափտըղըմը սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի՛ւ
- 28 Լաքին նէ՞ գըյաս էտէրսինիզ. պիր ատէմին
իքի էվլատը վար իտի. վէ պիրինճիսինէ կէլիլ՝
Օղլըմ, կիթ պու կիւն պաղըմտա իշլէ՛ տէտի՛ւ
- 29 վէ օ ճէվապ վէրիպ՝ Իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ,
30 սօղրա փէշիման օլուպ կիթտի՛ւ վէ իքինճիսինէ
կէլիլպ՝ օլ մինվալ իւզրէ սէօյլէտի. վէ օ ճէվապ
վէրիպ՝ փէք էյի, էֆէնտիմ՝ տէտի իսէ տէ, կիթ-
- 31 մէտիւ Իքիսինտէն հա՞նկըսը փէտէրինին միւրա-
տընը իճրա էյլէտի՛ տէտի. անա՛ Պիրինճիսի՛ տէ-
տիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՛ Հաղիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի կէօմրիւքճիւլէր իլէ Փահիշէլէր Ալա-
հըն մէլէքիւթիւնէ սիզաէն էվվէլ կիրէրլէր,
- 32 Ձիրա Յովհաննէս սիզէ սալահ Թարիգինտէ կէլ-
տի, ամմա անա ինանմատընըզ. կէօմրիւքճիւլէր
վէ Փահիշէլէր իսէ անա ինանտըլար, վէ սիզ

պաշտօնս կէօրտիւյիւնիւզտէ, անա ինանմադ ի-
չիւն, սօղրա նատիմ օլմատընըդ:

33 Տիկէր պիր թէմսիւ տիկիւնինիզ. խանէ սահիպի
պիր աստմ վար խոի, քի պաղ տիքիւ պանն
էթրաֆընա չիթ չէվիրտի, վէ իչինտէ պիր մա-
սէրէ դազտը, վէ գուլլէ պինա էթտի, վէ անը
պաղծըրա թէսլիմ էտիւպ՝ զուրպէթէ կիթտի:

34 Վէ մահսու վազթըր եազլաշարգտա գուլլարընը,
մահսուը ալմադ իւզրէ, պաղծըրա կէօնտէրտի:

35 Վէ պաղծըրա գուլլարընը թութուպ՝ քիմինի
տէօյտիւլէր, քիմինի էօյտիւրտիւլէր վէ քիմինի

36 տախի թաշլատըլար: Թէքրար էվլէլքիլէրտէն
զիյատէ տիկէր գուլլար կէօնտէրտի, վէ անլէրէ

37 տէ օլ մինվալ իւզրէ մու'ամէլէ էյլէտիլէր: Ազը-
պէթ՝ Օղլմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյերէք, ան-

38 լէրէ քէնտի օղլընը կէօնտէրտի: Ամա պաղծը-
լար օղլընը կէօրիւնճէ, արալարընտա, Պու՝ վա-

րիս տիր, կէլինիզ՝ անը էօյտիւրիւպ միրասընը

39 զապթ էտէլիմ՝ տէտիլէր: Վէ անը թութուպ՝

40 պաղտան չըգարարագ, էօլալարտիւլէր: Իմտի
պաղ սահիպի կէլալի զէման, օլ պաղծըրա նէ՞

41 եափաճագ տըր՝ տէտիւ Անա՝ Օլ քէօթիւլէրի
հէյպէթլի թարղլէ հէլաք էտիւպ, պաղըն մահսու-

42 լընը մէվսիմինտէ վերէճէք օլան պաղգա պաղծը-
լարա թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր: Յիսուս

տախի անլէրէ խիթապէն՝ Նափուճըլարըն ըէտտ
էթտիլքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու: պու Բապպ

թարաֆընտան օլուպ, կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէ
'աճա'իւպ տըր՝ քէլաշըն պիր վազըթ՝ քիթապլար-

43 տա օգոմատընը մը: Պուսուս իչիւն սիղէ տէ-
րիմ քի՝ Մէլէքիլթ Ուլլահ սիզտէն ալընըպ՝ մահ-

44 սուլընը կէթիրէն պիր իւմմէթէ վէրիլէճէք տիր:
Վէ պու թաշ իւղէրինէ տիւշէն՝ փարէլէնէճէք

տիր, օ տախի քիմին իւղէրինէ տիւշէրսէ, անը
էզէճէք տիր՝ տէտիւ:

- 45 Վէ պաշ քեահիններ իլէ ֆերիսիէր անըն թէմ-
սիլէրինի իշիթտիքլէրինտէ, քէնտիլէրի հագգըն-
46 տա սէօյլէտիլինի աղլատըլար: Վէ անը թութմա-
ղա գաստ էթտիլէր իսէ տէ, իսալգտան գօրգտը-
լար, զիրա անը փէյղամպէր մագամընտա թու-
թարլար իտի:

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ թէքրար թէմ-
2 սիլէրլէ սէօյլէյէրէք, տէտի քի, Մէլէքիւթ իւս
սէմալաթ՝ օղլընա տիւյիւն էտէն պիր մէլիյէ միւ-
3 շապիհ տիր: Վէ տա՝ վէթիլիլէրի տիւյիւնէ չաղըր-
մագ իշիւն գուլլարընը կէօնտէրտի. անլէր տախի
4 կէլմէք իսթէմէտիլէր: Թէքրար տիկէր գուլլար
կէօնտէրիպ, Տալէթիլիլէրէ տէյինիզ քի՝ իշթէ
թա՝ամըմը հաղըրլատըմ, սըղըրլարըմ վէ պէսլի
տալարլարըմ պօղաղլանտը, վէ հէր շէյ հաղըր
5 տըր, տիւյիւնէ կէլինիզ՝ տէտի: Ամմա անլէր վա-
զիֆէ էտինսէյիպ՝ քիմի քէնտի թարլասընա վէ
6 քիմի թիճարէթինէ կիթտի: Պագիլէրի տախի ա-
նըն գուլլարընը թութուպ հագարէթ էտէրէք:
7 էօլտիւրտիլէր: Վէ մէլիք պո-ն-ն- իշիտինճէ, դա-
ղապա կէլմէքլէ, 'ասքէրինի սէվգ էտիպ՝ օլ գա-
թիլիլէրի հէլաք էթտի, վէ շէհըլէրինի եագտը:
8 Օ գէման գուլլարընա՝ Վագաս՝ա տիւյիւն հաղըր
տըր, ամմա տա՝ վէթիլիլէր լայրգ տէյիլ իտի:
9 Հէման եօլ աղըղլարընա վտըրպ, հէր քիմի պու-
լուր իսէնիզ տիւյիւնէ տա՝ վէթ էտինիզ՝ տէտի:
10 Օլ գուլլար տախի եօլլարա չըգըպ՝ կէրէք քէօ-
թիւ, կէրէք էյի, հէր քիմի պուլտըլար իսէ ճէմ՝
էթտիլէր: Վէ տիւյիւն յահալէ՝ տա՝ վէթիլիլէրլէ
11 տօլտու: Վէ մէլիք տա՝ վէթիլիլէրի կէօրմէյէ կիր-

- տիքտէ՝ օրատա տիւյիւն լիպասը կիւիւմիւ պիր
- 12 ասեմ կէօրմէքլէ, Անա՛ էյ ասօթրմ, իւզերիկ-
տէ տիւյիւն լիպասը օլմասըղը հալտէ, նաճըլ
պուրայա կիրտին՝ տէմէսի իւզերինէ, օլ ասեմին
- 13 նութգու թո՛ւ թուլտու՛ 0 զէման մէլիք խրտմէթ-
ճիլէրէ տէտի քի՛ Պուռնուն սյադլարընը վէ էլլէ-
րինի պաղլայընըզ, վէ գալտըրըպ խարիճի զու-
մէթէ չըգարընըզ. օրատա աղլայըլ վէ տիւ զը-
- 14 ճըրտամասը օլաճագ տըր, Զիրա տա՛վէթ օլու-
նանլար չօգ, ամմա ինթիխապ օլունանլար ազ
տըր:
- 15 0 զէման ֆերիսիլէր վարըպ՝ անը քէլամլէ նա-
սըլ տուզազա տիւյիւրսիւնլէր տէյիւ մէշվէրէթ
- 16 էթտիլէր, վէ Հերովդէսիլէր իլէ պերապեր քէն-
տի շակիրտլէրինի անա կէօնաէրիպ՝ Եա Մու՛ալ-
լիմ, սէնին հազգ օլտըղընը վէ Ալլահն թարի-
գինի հագիգաթ իւզրէ թա՛լիմ էթտիլիլի վէ
քիմսէյի վազիֆէ էտինմէտիլիլի պիլիլիզ. զիրա
- 17 ասեմէլէրին խաթըրընը սօյմազսըն, Իմտի պիզէ
սէօյլէ, սանա նաճըլ կէօրիւնիւր՝ Գայսէրէ վէրկի
վէրմէք ճա՛լիզ մի, Եօգսա տէյիլ մի տիր՝ տէ-
- 18 տիլէր, վէ Յիսուս անլէրին հիլէլէրինի աղլայըպ՝
էյ միւրա՛իլէր, պէնի նիճիւն թէճրիպէ էտիլօր-
- 19 սընըզ, Պանա վէրկինին սիքքէսինի կէօսթէրի-
նիզ՝ տէտի, վէ անա պիր տինար կէթիրտիլէր:
- 20 0 տախի անլէրէ՝ Պու թասվիր վէ Եազը քիվի՛ն
- 21 տիր՝ տէտիլինտէ, Գայսէրին տիր՝ տէտիլէր, օ
զէման անլէրէ՝ էօյլէ իսէ Գայսէրէ ՝ա՛խտ օլանը
Գայսէրէ, վէ Ալլահա ՝ա՛խտ օլանը Ալլահա էտա
- 22 էլլէյինիզ՝ տէտի, վէ պուռնու իշիթտիքլէրինտէ՝
թէ՛աճճիւպ էտէրէք, անը թէրք էտիպ կիթ-
տիլէր:
- 23 Գըյամէթ Եօգ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր օլ
կիւնտէ անըն Եանընա կէլիպ՝ անա սու՛ալ էտէ-
- 24 րէք, Եա Մու՛ալլիմ, Մալսէս տէտի քի՛ էյէր

- պիր քիմսէ եվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ, անըն
 զէվճէսինի գարնտաշը ալըպ, գարնտաշընա դիւր-
 25 բիյէթ վէյտա էյլէսին, Պիզտէ տախի եէտի
 գարնտաշ վար իտի, վէ պիրինճիսի էվլէնտիքտէն
 սօկրա զիւրբիյէթի օլմայարագ, վէֆաթ էտիպ
 26 զէվճէսինի գարնտաշընա պրագտը, Գիզալիք ի-
 քինճի վէ իւշիւնճիւսիւ տախի՝ թա եէտինճիսի-
 27 նէտէք պէօյլէ օլտոււ վէ ճիւմէսինտէն սօկրա
 28 օլ գարը տախի վէֆաթ էթտի, Իմտի գըյա-
 մէթտէ, օլ եէտիտէն հաճկըսընըն զէվճէսի օլուր,
 շիւնքի ճիւմէսինին մէնքուհէսի օլտու՝ աէտի-
 29 լէր, Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Գիթապ-
 լարը վէ Ալլահըն գուտրէթիւնի պիւմէտիյինիզ-
 30 տէն զէլալէթտէ սինիզ, Զիրա գըյամէթտէ նէ
 թէզէվլիւճ էտէրլէր, նէ տէ թէզվիւճ օլունուր-
 լար, անճագ Ալլահըն սէմատաքի մէլա՛իքէսի
 31 կիպի տիրլէր, Ամմա գըյամէթ իւլ էմլաթ խու-
 32 սուսընտա՝ Ալլահ թարաֆընտան սիզէ, Պէն Աբ-
 րահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յա-
 կոբըն Ալլահը իմ՝ պույուրըլան քէլամը օգո՛ւ
 մատընըզ մը, Ալլահ էօրիւլէրին տէյիւ, անճագ
 33 հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր՝ տէտի, վէ
 խալգ պա՛նսա իշիթտիքտէ՝ անըն թա՛լիմինտէն
 հայրան օլտըլար,
 34 Լաքին ֆէրիսիլէր անըն սատուգիլէրի սիւքիւթ
 էթտիրալիյինի իշիթտիքէրինտէ, պիր եէրէ ճէմ՝
 35 օլտըլար, վէ անլէրտէն պիրի, էրպապ ը շէ-
 36 բի՛աթտան օլուպ՝ անը թէճրիպէ իշիւն, Եա
 Մու՛ալլիմ, շէրի՛աթտա էմրլէրին հաճկըսը պէօ-
 37 յիւք տիր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի, Յիսուս տախի
 տնա՝ Ալլահըն օլան Բապպը պիւթիւն գալպիլտէն
 վէ պիւթիւն ճանրկտան վէ պիւթիւն ֆիքրիկ-
 38 տէն սէվէսին, Պիրինճի վէ պէօյիւք էմր պու
 39 տըր, վէ իքինճիսի պուճա միւշապիհ տիր, Էանի՛
 40 Գօնշընը քէնտին-կիպի սէվէսին, Պիւթիւն շէ-

ընթացում և փոխանակություններ պուրիստական էություններ մի-
թոսականությունները տեսնում

- 41 Վե ֆերիսիտներ ճեմ՝ օրըգլարներն առաջ Յիսուս
42 անկեր, Գրիստոս հագգընտա զաննընդ նե՞ տիր,
քրիստոս օղլու տրո՝ տեղիս սու՞ալ էլլետի. անկեր
43 տախի անա՝ Դաւիթին՝ տեսնելու, Օ տախի անկե-
րէ՝ էօյլէ իսէ Դաւիթ նա՞սըլ անա Բուհ իլէ
44 Բապպ թէսմիլէ էտիպ, Բապպ Բապպըմա՝ թա-
պէն աննին տիւղմէնլերինի այաղլարընա պասա-
մագ գոյուննայատէք սաղլամտա օթուր՝ պույուր-
45 տու, տէր, իմտի Դաւիթ անա Բապպ թէսմիլէ
46 էտէրսէ, նա՞սըլ աննըն օղլու օղլուր՝ տեսնում Վե
քրիստոս անա պիր սէօզ ճէվապ վէրէմէտի. վէ օլ
կիւնտէն սօղլա արթըգ անա պիր քրիստոս սու՞ալ
էթմէլէ ճէսարէթ էթմէտի:

- 1 Օ գէման Յիսուս խալգա վէ քէնտի շահիրտներինէ
2 խիթապէն տեսնում քի, իւլէմա վէ ֆերիսիտներ
3 Մովսէսին քիւրսիւսիւնտէ օթուրուրլար: Իմտի
սիլէ՝ Հըֆզ էտիսիլ տեսնում քիլէրի լէլլէրին ճիւմ-
լէսինի հըֆզ ու իճրա էլլէլինիլ, ամմա անկերին
՝ամէլլէրի կիպի իճրա էթմէլլինիլ. չիւնքի սէօյլէր-
4 լէր, ամմա իճրա էթմէլլէր: Զիրա աղլը վէ թա-
ղնմասը միւլքիլ երեքլէր պաղլարը պատէմէրին
օմուղլարընա գօրլար իսէ տէ, անկերի փարմագ-
5 լարըլլէ գըրլըտաթմագ իսթէմէլլէր: Վէ ճիւմէ
՝ամէլլէրինի պատէմէրէ կէօրիւնմէք իշիւն իճրա
էտիպ՝ համայիլլէրինի կէնիլլէտիլլէր, վէ էլպիսէ-
6 լէրինին էթմէլլէրինի պէօյլաւարլէր: Զիյաֆէթ-
լէրտէ տախի պաշ սէտիլլէրի, վէ սինաղօղլարտա
7 պաշ քիւրսիլլէրի, վէ փաղարլարտա սէլամլարը,
վէ պատէմէր թարաֆընտան՝ Բապպի, Բապպի
8 թէսմիլլէ օղլունմաղը սէվէրլէր: Սիլ իսէ՝ Բապպի
թէսմիլլէ օղլունմայասընը, զիրա սիլին Միւտէր-

- 9 րիսինիզ պիր, եա'նի Գրիստոս տրր, վէ ճիւմէ-
 նիզ պիրատէրէր սինիզ, վէ եէր իւզէրինտէ Կէ-
 աեյե փէտէրիմիզ տէմէյէսինիզ. զիրա փէտէրինիզ
 10 պիր տիր. օ տախի սէմաւաթտոս տրր, վէ միւ-
 տէրրիսլէր թէսմիյէ օլունմայասընըզ. զիրա սիզին
 11 Միւտէրրիսինիզ պիր, եա'նի Գրիստոս տրր, վէ
 սիզին էն պէօյիւյիւնիւզ խըտմէթ քեարընըզ օլ-
 12 սուն, վէ հէր քիմ քի քէնտինի եիւքսէլտիքսէ,
 ալլազլանըր, վէ հէր քիմ քի քէնտինի սլլազ-
 լաալըսա, եիւքսէլիր:
 13 Լաքին վա՛յ սիզէ, էյ միւրա'ի 'իւլէմա վէ Ֆէ-
 րիսիլէր, զիրա աաէմլէրին էօնիւնճէ մէլէքիւթ
 իւս սէմաւաթը գափարսընըզ. չիւնքի սիզ կիր-
 մէզսինիզ, կիրէճէք օլանլարը տախի կիրմէքսէն
 14 մէն՝ էտէրսինիզ, վա՛յ սիզէ, էյ միւրա'ի 'իւլէմա
 վէ Ֆէրիսիլէր, զիրա սուլ գարըլարըն էվլէրինի
 եէյիպ՝ կէօսթէրիչ իչիւն ուզուն տու'ա էտէր-
 սինիզ. պու էճլտէն տահա շիտտէթի 'աղապա
 15 տիւլար օլաճագսընըզ, վա՛յ սիզէ, էյ միւրա'ի
 'իւլէմա վէ Ֆէրիսիլէր, զիրա պիր աաէմի իմանա
 կէթիրմէք իչիւն տէնիզի վէ գարայը տօլալըրը-
 նըզ, վէ իմանա կէլտիյինտէ, անը քէնտինիզտէն
 իքի գաթ զիյատէ էհլ ի ճէհէննէմ գըլարսընըզ:
 16 վա՛յ սիզէ՝ Պիրի հէյքէլ հագգը իչիւն եէմին է-
 տէրսէ, պիր շէյ տէյիլ տիր, ամմա հէյքէլին ալ-
 թունը հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պօրճու օ.
 17 լուր՝ տէյէն քէօր գլաղուղլար՝ էյ ահմաղլար
 վէ քէօրլէր, զիրա հա'նկըսը պէօյիւք տիր, ալ-
 թո'ն մը, եօգսա ալթունը թագափս էտէն հէյ-
 18 քէլ միւ վէ՝ Պիրի մէզպահ հագգը իչիւն եէմին
 էտէրսէ, պիր շէյ տէյիլ տիր, ամմա անըն իւզէ-
 րինտէ օլան թագափմէ հագգը իչիւն եէմին է-
 19 տէրսէ, պօրճու օլուր՝ Դէրսիլիզ էյ ահմաղլար
 վէ քէօրլէր, զիրա հա'նկըսը պէօյիւք տիր,
 թագափմէ՞ մի, եօգսա թագափմէյի թագափմէ

- 20 Էտէն մէզպա՛հ մը: Իմօր մէզպա՛հ հագգը իջիւն
 ետմին էտէն՝ անըն վէ իւզէրինտէ օլան ճիւղէ
 21 շէյլէրին հագգը իջիւն ետմին էթմիշ օլուր: Վէ
 հէյքէլ հագգը իջիւն ետմին էտէն՝ անըն վէ անտէ
 սաքին օլանըն հագգը իջիւն ետմին էթմիշ օլուր:
 22 Վէ սէմա հագգը իջիւն ետմին էտէն՝ Ալլահըն
 թախթը վէ իւզէրինտէ օթուրտնըն հագգը իջիւն
 23 ետմին էթմիշ օլուր: Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի իւ-
 լէմա վէ ֆէրիսիլէր, զիրա նա՛նա՝ վէ անխօն իլէ
 քիմիօնըն ՚իւշըիւնիւ վէրիսիլիզ, ամմա շէրի՛ա-
 թըն տահա մուհիմա՛ շէյլէրինի, եա՛նի հագգա-
 նիլէթ վէ մէրհամէթ վէ իմանը թէրք էթմինիզ.
 պուռլարը էթմէի, վէ անլէրի պրագմամալը իտի-
 24 նիզ, էյ սիվրի սինէյի սիւզիւպ՝ տէվէյի եուտան
 25 քէօր դլաղուզլար: Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի ՚իւլէ-
 մա վէ ֆէրիսիլէր, զիրա քեասէնին վէ չանաղըն
 տըշընը թէմիզլէրսինիզ, լաքին անլէրին իջի
 26 զուլմ վէ ֆըսգլէ տօլու տըր: էյ քէօր ֆէրիսի,
 էվլէա քեասէնին վէ չանաղըն իլինի թէմիզլէ,
 27 քի անլէրին տըշը տախի թէմիզ օլա: Վա՛յ սիզէ,
 էյ միւրա՛ի իւլէմա վէ ֆէրիսիլէր, զիրա սիզ տը-
 շարըտան կիւզէլ կէօրիւնիւպ՝ իլէրիտէն էօիւ
 քէմիքլէրի վէ հէր մուրտարլըզլէ տօլու օլան
 28 պատանալը դապըլարա պէնդէրսինիզ, ֆէզպիք
 սիզ տախի առէմլէրէ զահրէն սալիհ կէօրիւ-
 նիւրսինիւզ, ամմա պաթընէն միւրա՛իլիք վէ
 29 ֆըսգլէ տօլու սընըզ: Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի ՚իւ-
 լէմա վէ ֆէրիսիլէր, զիրա փէյղամպէրլէրին թիւր-
 պէլէրինի պինա էտիպ՝ սալիհլէրին դապըլարընը
 30 թէզիւն էտէրսինիզ. Վէ՛ էյէր էճտատըմըզըն
 կիւնլէրինտէ օլմուշ օլսա իտիք, անլէր իլէ պէ-
 րապէր փէյղամպէրլէրին գանընա կիրմէզ իտիք՝
 31 տէրսինիզ. Պու վէճլէ՛ փէյղամպէրլէրին գաթիւ-
 լէրինին էվատը օլտըզընըզա քէնախնիզ շէհատէթ
 32 էտէրսինիզ: Սիղ տախի էճտատընըզըն էօլէյինի

- 33 տօլտուրընդ, էյ երլանլար, էյ էնկերէք նէսի,
 ճէհէնէմ 'ազալընտան նանըլ գաչա պիլիրսինիզ
 34 իշթէ անըն իջիւն պէն սիդէ փէյղամպերլէր իլէ
 հիւքէմա վէ 'իւլէմա իրսալ էտերիմ, վէ անլէրտէն
 պա'զըսընը գաթլ էտիպ խաչա կերէճէքսինիզ,
 վէ անլէրտէն պա'զըսընը սինաղղլարընըլտա
 35 տէօյիւպ' շէհրտէն շէհրէ գօվաճագսընըզ, թա քի
 սալիհ Աբէլին գանընտան հէյքէլ իլէ մէզպահ
 արասընտա գաթլ էթտլյինիզ Զաքարիա իպն ի
 Պարաքեանըն գանընա տէյին եէր իւղէրինտէ
 տէօքիւլէն սալիհլէր գանընըն քեաֆիֆէսի սիզին
 36 իւղէրինիզէ կէլէ, Հագիգաթէն սիդէ տէրիմ քի'
 պուռլարըն ճիւմլէսի պուռ նէսլ իւղէրինէ կէլէ-
 ճէք տիր:
 37 էյ փէյղամպերլէրի գաթլ էտէն վէ սանա կէօն.
 տէրիլէնլէրի թալլայան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ,
 թալլուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարընըն ալ-
 թընա թօփլատըղը կիպի' գաճ տէֆ'ա սէնին էվ-
 լատընը թօփլամագ իսթէտիմ, վէ սիզ իսթէմէ-
 38 տինիզ, իշթէ խանէնիզ սիդէ վիրան պրագըլըր'
 39 Զիրա սիդէ տէրիմ քի' պուռնտան սօչրա սիզ' Բապ-
 պըն իսմիլլէ կէլէն միւպարէք օլտուն' տէյինճէյէ-
 տէք, պէնի ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ:

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ Յիսուս հէյքէլտէն չըգըպ կիտէր իքէն, շա-
 կիրտլէրի անա հէյքէլին պինալարընը կէօսթէր-
 2 մէք իւզըէ եանընա կէլտիլէր, Յիսուս տախի ան-
 լէրէ' Պուռլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ'զ մի սինիզ,
 հագիգաթէն սիդէ տէրիմ քի, պուռաատա երզըլ-
 մատըգ պիրիպիրի իւղէրինտէ հիշ պիր թաշ գալ-
 մայաճագ տըր' տէտի:
 3 Վէ Զէյթուն տաղը իւղէրինտէ օթուրըր իքէն,
 շակիրտլէրի թէնհաճա եանընա կէլիպ' Պուռ շէյէ:

րին նէ դէման վուգու՝ պուլաճաղընը, վէ սէնին
 կէլիշինին վէ տիւնեանըն ախըրընըն 'ալամէթի
 4 նէ օլաճաղընը պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր : Յիսուս
 սախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սագընընըզ,
 5 սիզի պիր քիմսէ իզլալ էթմէսին, Ձիրա չօգ քիմ-
 սէլէր՝ Մէսիհ պէն իմ՝ տէյէրէք, պէնիմ իսմիմէ
 6 կէլիպ, չօգ քիմսէլէրի իզլալ էտէճէքլէր : Սիզ տէ
 ճէնքլէր վէ ճէնք թէվաթ ուրլարը իշիտէճէքսի-
 նիզ՝ սագընընըզ միւզթարիպ օլմայասընըզ, շիւնքի
 պուշլարըն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլաճ կէրէք տիր,
 7 լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր : Ձիրա միլլէթ
 միլլէթէ գարշը, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթէ
 գարշը գալգըշպ՝ չօգ եէրլէրտէ գըթլըգ վէ
 8 թա՛ուշ իլէ պէլգէլլէր օլաճագ տըր : Ամմա պուշ-
 9 լարըն ճիւմլէսի էլէմլէրին իպթիտասը տըր : Օ
 զէման սիպի մուզայագայա կիրիֆլէտը էտիպ,
 սիզի էօլտիւրէճէքլէր : վէ իսմիմ իշիւն ճիւմլէ
 միլլէթլէր թարափընտան պուզզ օլուշաճագու-
 10 նըզ : վէ օ զէման չօգ քիմսէլէր սիւրչէճէքլէր,
 վէ պիրիպիրինի էլէ վէրիպ՝ եէքտիկէրինէ պուզզ
 11 էտէճէքլէր : վէ չօգ եալանճը փէյղամպէրլէր զու-
 հուր էտիպ՝ նիլէ քիմսէլէրի իզլալ էտէճէքլէր :
 12 վէ ֆըսգըն չօղալաճաղըն էճըտէն, չօգ քիմսէլէրին
 13 մուհապպէթի սօղույաճագ տըր : Ամմա նիհայէթէ
 14 տէյին սապըն էտէն՝ խէլաա պուլուր : վէ մէլէ-
 քիւթիւն պու պէշարէթի պիւթիւն տիւնեատա,
 ճիւմլէ միլլէթլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ վա՛զ
 օլուշաճագ : վէ օ զէման նիհայէթ կէլէճէք տիր :
 15 իմտի Դանիէլ փէյղամպէր վասըթասըյլէ խա-
 պէր վէրիլէն խարապիլէթ մէքրուհէսինին մու-
 գատտէս մէքեանտա տուրտըրըն կէօրտիւլիւ-
 16 նիւզտէ, (օգույան ալլասըն,) Օ զէման Եէհու-
 17 տիլէտէ օլանլար տաղլարա գաշսըն, վէ տամտա
 օլան՝ քէնտի էվինտէն պիր շէյ ալմաղա էնմէսին :
 18 վէ թարլատա օլան տախի էլպիսէսինի ալմագ

- 19 իշխան կերի տէօնմէսին, լաքին վաճ ու կիւնէրտէ
 20 համարէ վէ հաղիքի օլանլարա : Վէ ֆիրարընդ
 գըշտա եա սէպթ կիւնիւնտէ օլմասըն տէյիւ
 21 տու'ա էտինիզ, Զիրա տիւնեանըն իսթիտասըն-
 աան շիմտիյէ տէյին միալի վուգու' պուլմամը վէ
 ապա պուլմայաճագ շիտտէթի մուզայագա օ զէ-
 22 ման օլաճագ տըր: Վէ էյէր օլ կիւնէր գըսալմասա
 իտի, հիշ պիր պէշէր գուրթուլմագ իտի, ամմա
 միւնթէխապլար իշխան օլ կիւնէր գըսալաճագ տըր:
 23 Օ զէման էյէր պիր քիմսէ սիզէ' իշթէ Մէսին շու-
 րատա եա պուրատա տըր' տէրսէ, ինանմայասը-
 24 նըզ. Զիրա եալանճը մէսինէր վէ եալանճը լիշ-
 դամպէրլէր գուհուր էտիպ' պէօյիւք 'ալամէթլէր
 վէ միւ'ճիզէրլէր կէօսթէրէճէքլէր, շէօյլէ քի միւմ-
 քին օլտա, միւնթէխապլարը պիւէ իզլալ էտէճէք-
 25 լէր տիր: իշթէ սիզէ էվվէլա խապէր վէրլյօրըմ:
 26 Իմտի սիզէ' իշթէ շէօլտէ տիր' տէրլէրսէ, չըգմայա-
 սընըզ. իշթէ խալվէթլէրտէ' Դէրլէր'է, ինանմայա-
 27 սընըզ, Զիրա շիմէք շարգտան չըգըպ տա զարպա
 գատար կէօրիւնտի.յիւ. կիպի, իպն իւլ ինսանըն
 28 կէլիյի տախի պէօյլէ օլաճագ տըր: Զիրա լաշէնին
 պուլունտըղը եէրէ գարթալլար ճէմ' օլուրլար:
 29 Վէ օլ կիւնէրին մուզայագասը 'ազապինտէ
 կիւնէշ գարարըպ' ալ քէնտի զիյասընը վէրմէյէ-
 ճէք, վէ երլարզլար կէօքտէն տիւշիւպ' կէօքլէ-
 30 րին գուվվէթլէրի սարսըլաճագ տըր: Վէ պա'տէ-
 հու իպն իւլ ինսանըն 'ալամէթի սէմատա կէօ-
 րիւնիւպ' օ զէման վէմինին ճիւմէ գապիլէլէրի
 տէօյիւնէճէք, վէ իպն իւլ ինսանը կէօյիւն պու-
 31 լուլլարը իւզէրինտէ, գուտրէթ վէ 'ազիմ ճէլա-
 լէթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր: Օ տախի մէլա'քէսինի
 սուրըն 'ազիմ սէտասըյլէ կէօնտէրէճէք, վէ ան-
 լէր անըն միւնթէխապլարընը տէօրթ լիւզիւար-
 տան, կէօքլէրին պիր ուճընտան տիկէր ուճընա-
 տէք ճէմ' էտէճէքլէր տիր:

- 32 Ինճիր աղաճընտան Թէմսիլ էօյրէնինիդ. տալ-
լարը եռեմայրպ' եափրագ սիրմէյէ պաշլատըղը
33 վագըթ, եագ եագըն օլտըղընը աշլարսընըզ. Գէ-
զալիք սիզ տախի պուշլարըն ճիւմէսինի կէօր-
տիւյիւնիւզտէ, եագըն, վէ հէման գափուլարտա
34 օլտըղը մա'իւմիւնիւզ օլտուն, Թիլ հագիգէ սիզէ
տէրիմ քի' պուշլարըն ճիւմէսի վուգու' պուշ-
մայընճա պու նէսլ գէվալ պուլմայաճագ տըր:
35 կէօք վէ եէր զա'իլ օլուր, լաքին պէնիմ սէօզէ-
րիմ ասլա զա'իլ օլմայաճագ տըր:
36 Ամմա օլ կիւն վէ սա'աթ հագգընտա եալընըղ
Փէտէրտէն մա'տա պիր քիմսէնին, վէ հաթթա
սէմալաթտա օլան մէլա'իքէնին տախի մա'իւ-
37 մաթը եօք տըր: Վէ նոյըն կիւնլէրի օլտըղը կիպի'
իպն իւլ ինսանըն գուհուրը տախի պէօյլէ օլա-
38 ճագ տըր: Զիրա Թուֆանտան էվվէլ օլան կիւն-
լէրտէ, Թա նոյըն սէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէտէք
եէյիպ իշտիքլէրի, վէ Թէզէվվիւճ էտիպ Թէզվիւճ
39 էյլէտիքլէրի, վէ Թուֆան կէլիպ ճիւմէսինի կէօ-
թիւրիւնճէյէ տէյին պիլմէտիքլէրի միսիլիւ, իպն
իւլ ինսանըն գուհուրը տախի էօյլէ օլաճագ տըր:
40 Օ զէման Թարըտա իքի քիշի պուլունարագ պիրի
41 ալընըր վէ տիկէրի պրագըլըր: Տէյիրմէն չէքէն
իքի գարընըն պիրի ալընըր վէ տիկէրի պրագըլըր:
42 Իմոի ույանըգ տուրընըզ, զիրա էֆէնտիսիգին
43 հանկը սա'աթտա կէլէճէյինի պիլմէզսինիդ: Ամմա
մա'իւմիւնիւզ օլտուն քի' էյէր խանէ սահիպի'
խըրսըղըն հանկը նէվալթտէ կէլէճէյինի պիլմէ-
իտի, ույանըգ տուրուպ խանէսինի տէլմէյէ
44 պրագմագ իտի: Պուշուն իշիւն սիզ տէ հագըր օ-
լունըզ, զիրա մունթագըր օլմաուղընըզ սա'աթտա
45 իպն իւլ ինսան կէլիր: Իմոի վագթընտա Թա'ամ-
լարընը վէրմէք իշիւն խրտմէթքեարլարը իւղէ-
րինէ էֆէնտիսի Թարաֆընտան նասպ օլունան
46 չօլ սատըգ վէ 'ագիլ գուլ քի'մ տիր: Նէ' միւ-

պարէք տիր օլ գուլ՝ քի էֆէնտիսի կէտիյինտէ,
 47 անը պու հարէքէթտէ պուլուր, ֆիլհագիգէ սիգէ
 տէրիմ քի՝ անը պիւթիւն էմվալի իւզէրինէ նազըր
 48 նաապ էտէճէք տիր, Ամմա էյէր օլ քէօթիւ գուլ
 քէնտի գալպինտէ՝ էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճիք-
 49 տիրիյօր՝ տէյիպ տէ, Գափու եօլտաշլարընա վուր-
 մաղա, վէ սէրխօշլար իլէ եէյիպ իշմէյէ պաշլար
 50 իսէ, Օլ գուլըն էֆէնտիսի անըն մունթաղըր օլ-
 մատըղը կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա՛աթտա կէլէ-
 51 ըէք, Անը իքի շագգ էտիպ՝ նասիպինի միւրա՛ի-
 լէր իլէ պէրապէր գօյաճագ սըր, օրատա ալ-
 լայըլ վէ տիշ ղըճըրտամասը օլաճագ տըր:

ՊԱՊ 25

1 Օ ղէման մէլէքիւթ իւս սէմալաթ քէնտի գան-
 տիլլէրինի ալըպ՝ կիւվէյիյի իսթիգապլէ չըգան
 2 օն նէֆէր պաքիրէյէ միւշապին օլուր, վէ անլէր-
 3 տէն պէշի 'ագիլէ վէ պէշի սէֆինէ իտի, վէ սէ-
 ֆինէ օլանլար գանտիլլէրինի ալտըղլարընտա՝ պէ-
 4 րապէր եաղ ալմատըլար, Լաքին 'ագիլէ օլանլար
 գանտիլլէրի իլէ պէրապէր գալլարընտա եաղ ալ-
 5 տըլար, վէ կիւվէյի կէճիքմէքլէ ճիւմլէսինին ույ-
 6 գուսու կէլիպ՝ ույուտըլար, վէ կէճէ եարըսըն-
 տա՝ իշթէ կիւվէյի կէլիյօր, անը իսթիգապլէ չը-
 7 գընըզ՝ աէյիւ պիր նիտա օլմասը իւզէրինէ, Օլ
 պաքիրէլէրին ճիւմլէսի գալգըպ՝ գանտիլլէրինի
 8 տօնաթտըլար, վէ սէֆինէլէր 'ագիլէլէրէ՝ Պիլէ
 եաղընըգտան վէրինիզ, զիրա գանտիլլէրիմիզ սէօ-
 9 նիյօր՝ տէտիլէր, 'իգիլլէլէր տախի ճէվապէն՝ Օլ-
 մայա քի՝ պիգէ հէմ սիգէ եէթ իշմէյէ, տահա էյի
 տիր քի՝ սաթըճըլարա վարըպ քէնտինիզ իլիւն
 10 ալասընըզ՝ տէտիլէր, Անլէր տախի սաթըն ալ-
 մաղա կիթմէքտէ իքէն, կիւվէյի կէլտի, հազըր
 օլան գըղլար տախի անըն իլէ պէրապէր տիւյիւնէ

- 11 կիրտիքէրն կիպի՝ գալիոս գալիանտը, Պա՛տէհու
 12 տի, պիղէ աչ՝ տէտիլէր 0 տախի ճէվապ վէրիպ՝
 13 տէտի իմտի ույանըգ տուրընըգ, գիրա [իպն իւլ
 ինսանըն կէլէճէյի] կիւնիւ վէ սա՛աթը պիլմէզ-
 սինիզ:
- 14 Զիրա Բէլէթէ-Բէլէ-ս Դէմէլ-Բէ՝ զուրպէթէ կիթ-
 մէք իւզրէ իքէն, քէնտի գուլլարընը չուզըրըպ՝
 15 պէնիզէր, Վէ հէր պիրինէ քէնտի գապիլիյէթինէ
 կէօրէ, քիմինէ պէշ, քիմինէ իքի, քիմինէ տէ
 պիր թալանթ վէրիպ՝ տէր հալ զուրպէթէ կիթ-
 16 տի, Վէ պէշ թալանթը ալան վարըպ՝ անլէրէ
 թիճարէթ էտէրէք, պէշ թալանթ տահա գա-
 17 զանտը, Պէօյլէճէ իքիյի ալա տախի իքի տահա
 18 գազանտը, Ամմա պիրի ալան վարըպ հէրի գա-
 19 զարապ, էֆէնտիսինին ագչէսինի կիզլէտի, Վէ
 խայը զէմանտան սօնրա օլ գուլլարըն էֆէնտիսի
 20 կէլիպ՝ անլէր իլէ հիտապ կէօրտիւ: Վէ պէշ թա-
 լանթը ալան կէլիպ պէշ թալանթ տահա կէթի-
 րէրէք՝ էֆէնտիմ, պանա պէշ թալանթ թէսլիմ
 էթտին, իշթէ անլէրին ի զէրինէ պէշ թալանթ
 21 տահա գազանտըմ՝ տէտի էֆէնտիսի տախի ա-
 նա՝ Աֆէրին, էյի վէ սատըգ գուլ, ազ շէյլէրտէ
 սատըգ պուլունտըն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ
 նազըր նասպ էտէճէյիմ. էֆէնտիսին շէնլիյինէ
 22 կիր՝ տէտի Վէ իքի թալանթը ալան տախի կէ-
 լիպ՝ էֆէնտիմ, պանա իքի թալանթ թէսլիմ
 էթտին, իշթէ անլէրին իւզէրինէ իքի թալանթ
 23 տահա գազանտըմ՝ տէտի էֆէնտիսի անա՝ Աֆէ-
 րին, էյի վէ սատըգ գուլ, ազ շէյլէրտէ սատըգ
 պուլունտըն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ նազըր
 նասպ էտէճէյիմ. էֆէնտիսին շէնլիյինէ կիր՝ տէ-
 24 տի Վէ պիր թալանթը ալան տախի կէլիպ՝

- Էֆէնտիմ, սէնին էփմէտիյնի եւրտէն պիշէր, վէ
 սալմատըղըն եւրտէն տէվիբիբ սէրթ պիր աւտմ
 25 իտիյիկի պիւմէփէ, Գօրգտըղըմտան վարըպ' սէ-
 նին թալանթընը եւրտէ կիզլէտիմ, իշթէ մալիկ'
 26 տէտիւ Էֆէնտիսի տախի անա ճէվապէն տէտի
 ֆի' էյ քէօթիւ վէ թէնպէլ գուլ, պէնիմ' էփ-
 մէտիյիմ եւրտէն պիյիպ' սալմատըղըմ եւրտէն
 27 տէվիբտիյիմի պիլտիյին հալտէ, Սանա վաճիպ օ-
 լան' ագչէմի սարրաֆլարա վէրմէփ իտիւ պէն
 տախի 'ավտէթիմոէ մալիմի ֆա'իգի իլէ ալըր ի-
 28 տիմ, իմտի անտէն թալանթը ալըպ' օն թալան-
 29 թը օլանտ վէրինիզ, Զիրա հէր ֆիմին վար իսէ,
 անա վէրիլիպ' տրթաճագ տըր, ամա ֆիմին ևօգ
 իսէ, էլինտէ օլանը պիլէ անտէն ալընաճագ տըր
 30 վէ օլ ֆա'իտէսիզ գուլը Խարիճի գուլմէթէ չը-
 դարընըզ. օրոտա աղլայըլ վէ տիշ զըճըրտամասը
 օլաճագ տըր:
 31 վէ իպն իւլ ինսան ճիւմլէ (մուգատտէս) մէ-
 լա'իփէ իլէ պերապէր' քէնտի ճէլալիլէ կէլալի
 զէման, ճէլալինին թախթը իւզէրինտէ օթուրա-
 32 ճագ տըր. վէ ճիւմլէ միլէթլէր անըն հուզու-
 ընտա ճէմ' օլունարագ, չօպան գօյունլարը քէ-
 չիլէրտէն այըրտըզը կիպի, անլէրի պիրիպիրին-
 33 տէն այըրըպ, Գօյունլարը սաղընտա, վէ քէչիլէրի
 սօլընտա տուրտուրաճագ տըր:
 34 Օ զէման Մէլիփ սաղընտա օլանլարա խիթա-
 պէն' կէլինիզ, էյ փէտէրիմին միւպարէփլէրի,
 տիւնեանըն թէ'սիսինտէն պէրու սիգին իլին
 35 հազըրլանիըլ մէլէփիթիւ միրաս ալընըզ. Զիրա
 աճըգտըմ, պանա թա'ամ վէրտինիզ. սուսա-
 տըմ, պանա սու վէրտինիզ. զարիպ իտիմ, պէնի
 36 էվէ գապուլ էթտինիզ. Զըվլագ իտիմ, պէնի կիյ-
 տիրտինիզ. խասթա օլտըմ, պէնի զիյարէթ էթ-
 տինիզ. հապստա իտիմ, Էանըմա կէլտինիզ' տէ-
 37 յէճէփ տիրւ Օ զէման սալիհլէր անա' Եա Ռապպ,

- սէնի նէ՞ զէման աճ կէօրիւայ՝ պէպէտիք. ետխօտ
 38 սուսամըշ կէօրիւայ՝ սու վերտիք. վէ նէ՞ զէման
 սէնի զարիւպ կէօրիւայ՝ էվէ գապուլ էթտիք, եա
 39 չրփլագ կէօրիւայ՝ կիյտիրտիք. վէ նէ՞ զէման սէնի
 խասթա եա հապստա կէօրիւայ՝ հանըկա կէլտիք՝
 40 տէյիւ ճէվապ վէրէճէ.քլէր տիր. Մէլիք տախի ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ Ծիլ հագիգէ սիգէ տէրիմ քի՝ մա-
 տամ քի պու էն էտնա գարնտաշարըրն պիրինէ
 էթտինիլ, պանա էթմիշ օլտընըզ՝ տէյէճէք տիր.
 41 Օ զէման սօլրնտա օլանլարա տախի՝ էյ մէլու-
 լար. Շէյթան իլէ անըն մէլա՞իքէսինէ հազըրլան-
 մըշ շօլ էպէտի Եթէշէ հոգուրըմաան կիտինիլ.
 42 Զիրա աճըգտըմ, պանա թա՛ամ վէրմէտինիլ.
 43 սուսատըմ, պանա սու վէրմէտինիլ. Ղարիպ
 իտիմ, պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիլ. չրփլագ
 իտիմ, պէնի կիյտիրմէտինիլ. խասթա վէ հապս-
 տա իտիմ, պէնի գիյարէթ էթմէտինիլ՝ տէյիւ
 44 պուլուրաճագ տըր. Օ զէման անլէր տախի ան
 ճէվապէն՝ Եա Ռապա, սէնի նէ՞ զէման աճ եա
 սուսամըշ եա զարիւպ եա չրփլագ եա խասթա եա
 հապստա կէօրտիք տէ, սանա խրտմէթ էթմէ-
 45 տիք՝ տէյէճէքլէր տիր. Օ զէման անլէրէ ճէվապ
 վէրիւպ՝ Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ մատամ
 քի պու էն էտնալարըն պիրինէ էթմէտինիլ, պա-
 նա տախի էթմէմիշ օլտընըզ՝ տէյէճէք տիր.
 46 Վէ պունլար էպէտի 'ազապա, վէ սալիհլէր է-
 պէտի հայաթա կիտէճէքլէր տիր:

- 1 Վէ Յիսուս պու սէօղլէրին ճիւղէսինի թէքմիլ
 2 էթտիքտէն սօհրա, շակիրտլէրինէ, Իքի կիւնտէն
 սօհրա ֆրսհ պայրամը օլաճաղընը պիրիսինիլ.
 վէ իպն իւլ ինսան տախի սալպ օլուհմագ իչլէն
 թէսլիմ օլուհմագ տըր՝ տէտի:

- 3 Օ զէման պաշ քեահինլէր վէ իւլէմա իլէ գաւ-
 մըն իխթիյարլարը կայիաւիա նամ քեահին ի
 4 ա՛գամըն գօնաղընա ճէմ՝ օլալլար: Վէ Յիսուսը
 հիլէ իլէ թութուպ՝ գաթլ էթմէյի միւշալէրէ:
 5 էթաիլէր: Լաքին՝ խալգ արասընտա վէլվէլէ օլ-
 մամագ իչիւն պայրամոտ օլմասըն՝ տէտիլէր:
 6 Վէ Յիսուս Բեթանիատա, ճիւղամլ Սիմոնըն
 7 խանէսինտէ պուլունտըղընտա, Անըն եանընա
 պիր չիլէ զիգըյալէթ խօշ րա՛իհալը եաղ իլէ պիր
 գարը կէլիս: Օ սօֆրատա օթուրուր իքէն, անըն
 8 պաշընա տէօքտիւ: Շակիրտլէրի տախի պաշո-
 կէօրտիւքտէ, տարըլլպ՝ Պու իսրաֆ նի՛չիւն օլ-
 9 սուն. Զիրա պու եաղ չօգ պահայա սաթըլլպ ֆա-
 10 գիրլէրէ վէրիլէ պիլիւր իտի՝ տէտիլէր: Ամմա Յի-
 սուս պաշոն ահլամաղլէ անլէրէ տէտի քի՝ նի՛-
 չիւն խաթուըն պիհուզուր էտիյօրսընըզ. չիւնքի
 11 հագըղմտա կիւզէլ պիր իշ իլէտի: Զիրա ֆագիր-
 լէր տա՛իմա սիգին իլէ պէրապէր պուլունուր:
 ամմա պէն տա՛իմա սիգին իլէ պէրապէր պու-
 12 լունմամ: Զիրա պու խաթուն պու եաղը վիւ-
 ճուտիմ իւզէրինէ տէօքտիւ իսէ, պէնիմ տէֆ-
 13 նիմ իչիւն եալտը: Հագիզաթէն սիղէ տէրիմ
 քի՝ պու պէշարէթ պիւթիւն տիւնկանըն հէր նէ-
 րէսինտէ իլան օլունուր իսէ, պու խաթունըն
 էթաիլի տախի թիգըեարը իչիւն բիվայէթ օլու-
 նաճագ տըր:
 14 Օ զէման օն իքիլէրտէն պիրի՝ իսխարիօթի Յու-
 դա նամ քիսէ՝ պաշ քեահինլէրին եանընա վա-
 15 րըպ, Անը սիղէ թէսլիմ էթմէմ իչիւն պանա նէ՞
 վէրիւրսինիլ՝ տէտի. անլէր տախի անա օթուզ
 16 գըթ՝ա կրամիւշ վա՛ա էթաիլէր: Վէ օ զէմանտան
 սօլրա անը էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի:
 17 Վէ ֆէթիւր պայրամընըն պիրինճի կիւնիւնտէ
 շակիրտլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ, անա՝ Սէնին
 իչիւն ֆըս թա՛ամընը նէ՛րէտէ իսթէրսին քի

- 18 հազարըւայլում՝ տէտիւէր։ Օ տախի՝ Շէհրէ կիտիւ
 ֆիւան քիմսէյէ տէյինիզ քի, Մու'ալլիմ՝ վազթըմ
 եազըն տըր, ֆըսը շակիրտլէրիմ իւէ պէրապէր
 19 սէնին եանընտա էտէճէյիմ՝ տէյօր, տէտիւ Շա-
 կիրտլէրի տախի Յիսուսըն քէնտիւէրինէ էմը էթ-
 տիյի կիպի հարէքէթլէ ֆըսը հազարըւտըլար։
 20 վէ ազշամ օլտըգտա՝ օն իքիւէր իլէ պէրապէր
 21 սօֆրայա օթուըտու։ վէ անլէր թա'ամ էտէր
 իքէն՝ Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիլտէն պի-
 22 ըի պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտիւ Անլէր իսէ
 զիյատէսիլլէ միւքէտտէր օլուպ՝ անլէրտէն հէր
 պիրի անա՝ էֆէնտի, պէ'ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշ-
 23 լատը։ Օ տախի ճէվտապ վէրիպ՝ էյինի սահանա
 պէնիմ իլէ պէրապէր պաթըրան՝ հէման օ պէնի
 24 էլէ վէրէճէք։ վազա'ա իպն իւլ ինսան քէնտի
 հազարընտա եազըլմըլ օլտըղը իզրէ կիտէր, ամմա
 վա'յ օլ ատէմէ՝ քի անըն էլիլլէ իպն իւլ ինսան
 էլէ վէրիլլը։ օլ ատէմ տօղմամըլ օլա իտի, քէն-
 25 տինէ խայրը օլուը իտի՝ տէտիւ վէ անը էլէ վէրէն
 Յուգա ճէվապէն՝ եա Մու'ալլիմ, պէ'ն մի իմ՝ տէ-
 տիյինտէ, անա՝ Սէօյլէտիլիկ կիպի տիր՝ տէտիւ
 26 վէ անլէր թա'ամ էտէր իքէն, Յիսուս էքմէյի
 ալըպ պէրէքէթ տու'ասը օգուտըգտան սօնրա
 փարէլէտի, վէ շակիրտլէրինէ վէրիպ՝ Ալընըլ,
 27 եէյինիզ, պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտիւ վէ
 քեստէյի ալըպ՝ չիւքը էթտիքտէն սօնրա անլէրէ
 վէրիպ, տէտի քի՝ ձիւմէնիզ պուռնտան իչինիզ
 28 Ձիրա պու պէնիմ գանըմ, է-ա'ի կիւնահլար
 'աֆիլ օլուռմագ իւզրէ, չօգ քիմսէլէր իչիւն տէ-
 29 քիւլէն 'ահա ը ճէտիտին գա'ը տըր։ Լաքին սիզէ
 տէրիմ քի՝ չիմտէն սօնրա, թա անը փէտէրիմին
 մէլէքիւթիւնտէ սիզին իլէ թազէ օլաբագ իչէ-
 ճէյիմ կիւնէ տէյին՝ աթըզգ ասմանըն պու մահ-
 30 սուընտան իյմէյէճէյիմ։ Պա'տէհու իլահի օ-
 դույուպ՝ Ձէյթուռն տաղընա չըգտըլար։

- 31 Օ զէման Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պու կէճէ ճիւմէնիդ պէնիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիդ. զիրա՝ Զօպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն գօյունլարը տաղըլաճագ տըր՝ տէյիւ եագըլմըլ
- 32 տըր: Ամա պէն գըյամ էթտիքտէն սօչրա, սիգ-
- 33 տէն էվվէլ Գալիլեայա կիտէճէյիմ: Վէ Պետրոս անա ճէվապէն՝ էյէր ճիւմլէսի սէնին հագգընտա սիւրչսլէր պիլէ, պէն ասլա սիւրլմէյէճէյիմ՝ տէտի:
- 34 Յիսուս անա՝ Հագգիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կէճէ խօրօս էօթմէգտէն էվվէլ, սէն պէնի իւլ
- 35 քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտի: Պետրոս անա՝ էյէր պանա սէնին իլէ էօլմէք լաղըմ կէլսէ պիլէ, սէնի ասլա ինքեար էթմէմ՝ տէտի: քէզալիք շա- կիրտլէրին ճիւմլէսի պունու տէտիլէր:
- 36 Օ զէման Յիսուս անլէր իլէ պէրապէր Գեթ- սեմանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտի, վէ շակիրտ- լէրինէ՝ Պէն վարըպ օրատա տու՝ա էտինճէյէտէք՝
- 37 սիգ պուրատա օթուրընը՝ տէտի: Վէ Պետրոս իլէ Զրեղէնսըն իքի օղընը պէրապէր ալըպ՝
- 38 միւքէտտէր վէ մահղուն օլմաղա պաշտտը: Օլ վագըթ անլէրէ՝ ճանըմ էօյիւմ տէրէճէսինտէ փէք միւքէտտէր տիր: պուրատա գալըպ՝ պէնիմ
- 39 իլէ պէրապէր ույանըգ տուրընը՝ տէտի: Վէ պիր ազ իլէրի վարըպ՝ եիւզիւ իւզէրինէ գա- վանտը վէ՝ էյ ֆէտէրիմ, էյէր միւմքին խէ՝ պու քեասէ պէնտէն կէչսին: լաքին պէնիմ իս- թէտիյիմ կիպի տէյիլ, անճագ սէնին իւլէտիլ:
- 40 կիպի օլտուն՝ տէյիւ տու՝ա էյլէտի: Վէ շակիրտ- լէրին եանընա կէլիպ՝ անլէրի ույգուտա պու- մաղլէ, Պետրոսա խիթապէն՝ Պէօյլէճէ, պիր սա՝աթ պէնիմ իլէ ույանըգ տուրաճատընը մը:
- 41 իզվայա տիւլմէմէք իչիւն ույանըգ տուրուպ տու՝ա էյլէյինիդ: վագա՝ա բուհ հագըր, ամմա
- 42 թէն զա՝իֆ տիր՝ տէտի: Թէքրար իքինճի տէֆ՝ա վարըպ՝ էյ ֆէտէրիմ, պէն պու քեասէյի իլմէք-

- սիրին պէնտէն կէշմէսի միւսքին տէյիլ իսէ, սէ-
 33 նին իրատէթին օլտուն՝ տէյիւ տուա էյլէտիւ Վէ
 կէիւ պէնէ անլէրի ույգուտա պուլտու, գիրա
 44 կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իտի : Վէ անլէրի պրօզըպ
 թէքրար կիթտի, վէ իւչիւնճիւ տէֆա հէման օ
 45 քէլամը սէօյլէյէրէք տուա էյլէտի : Օ գէման
 շակիրալէրինէ կէիւ պէնէ տէտի քի՝ Արթըզ
 ույուլապ իսթիրահաթ էտինիւ : Իշթէ սաաթ
 եագըշտը, վէ իսն իւլ ինսան կիւնահքեարլարըն
 46 էլինէ թէսիմ օլտունույօր : Գալգընըզ կիտէլիմ :
 Իշթէ պէնի էլէ վէրէն եագըշտը :
 47 Վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, իշթէ օն իքիլէրտէն
 պիրի օլտն Յուգա՝ պաշ քեահինլէր վէ գալմըն
 իիթիյարլարը թարաֆընտան գըլըճը վէ սօփալը
 վաֆիր խալգ անրն իլէ պէրապէր օլարագ՝ կէլաի
 48 Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէրիպ՝ Գիմի
 էօփէրսէմ օ տըր, անը թուլթընըզ տէմիշ իտի :
 49 Վէ տէրապապ Յիսուսա եագըշտը՝ Սէլամ սանա,
 50 Բապպի, տէյէրէք անը էօփտիւ : Յիսուս տախի
 անա՝ Տօթըմ, նէ՞ իչիւն կէլտին՝ տէտի : Օ գէ-
 ման անլէր հանաշըպ՝ էլլէրինի Յիսուս իւզէրինէ
 51 ոալարագ, անը թուլթըլար : Վէ իշթէ Յիսուս
 իլէ պէրապէր պուլտունանլարտան պիրի էլինի ու-
 ղաարպ՝ գըլըճընը շէքտի, վէ քեահին ի ագամըն
 52 պէնտէսինէ վուրուպ գուլաղընը քէստի : Օ գէման
 Յիսուս անա տէտի քի՝ Գըլըճընը հինէ եէրինէ գօ,
 գիրա գըլըճ թուլթանլարըն ճիւմէսի գըլըճէ հէ-
 53 լաք օլուրի : Եօգսա պէն փէտէրիմէ շիմտի րէճա
 էտէմէզ մի իմ վանն էտէրսին, օ տախի պանա
 օն իքի ալայտան զիյատէ մէլա՝ իքէ եէթիշտիրի
 54 լաքին պէօյլէ օլմագ վաճիպ տիր՝ պուլուրան
 քիթապլար նա՛սըլ իթմամ օլտունա պիրի
 55 Օլ սաաթտա Յիսուս խալգա տէտի քի՝ Հարամի՞
 իւզէրինէ կէլիւ կիպի մի, պէնի թուլթմագ իչիւն
 գըլըճը վէ սօփալը չըգաղընը, պէն հէր կիւն

- հեյֆէլտէ եանընդոս օթուրուպ՝ թա'լիմ էտէր
 56 իտիմ, վէ պէնի թութմատընըզ: Լաքին պուշուն
 ճիւմէսի փէյղամպէրլէրին քիթապլարը իթմամ
 օլունմագ իչիւն վազը՝ օլտու: Օ զէման շակիրտ-
 լէրին ճիւմէսի անը պրագըպ գաշտըլար:
- 57 Վէ Յիսուսը թութանլար անը քեահին ի ա'ղամ
 կայիափանըն եանընա կէօթիւրտիւլէր, օրատա
 տախի 'իւլէմա իլէ իխթիյարլար ճէմ՝ օլմուշ իտի:
 58 Վէ Պետրոս ուղագտան, քեահին ի ա'ղամըն հալ-
 լուսընատէք անըն արտընճա կիթտի: Վէ իչէրի
 կիրիպ՝ նէթիճէյի կէօրմէք իչիւն, խրոմէթ քեար-
 59 լար իլէ պէրապէր օթուրտու: Վէ պաշ քեահին-
 լէր իլէ իխթիյարլար վէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի
 Յիսուսըն գաթլի իչիւն, 'ալէյհինէ եալան շէհա-
 60 տէթ արատըլար իսէ տէ, պուլամատըլար: Վէ
 շօգ եալանճը շահիտլէր կէլտիլէր իսէ տէ, եինէ
 պուլամատըլար: Նիհայէթ իւլ էմը իքի եալանճը
 61 շահիտ կէլիպ, Պու քիմսէ Ալլահըն հեյֆէլինի եր-
 գըպ՝ անը իւշ կիւնտէ պինա էտէ պիլիրիմ՝ տէտի,
 62 տէտիլէր: Քեահին ի ա'ղամ տախի գալգըպ անա՝
 շիշ ճէվապ վէրմէ՞ղ մի սին, պուշլար սէնին 'ալէյ-
 63 հինէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի: Ամամ Յի-
 սուս սիւքիւթ իւզըէ տուրմաղլէ քեահին ի ա'ղամ
 անա խիթապէն՝ Ալլահ իւլ հայյ հագգը իչիւն
 սանա եէմին վէրիրիմ: սէն Մէսիհ Իպն Աւլա՞հ
 64 մը սըն, պիզէ սէօյլէ՝ տէտի: Յիսուս անա՝ Սէօյ-
 լէտիյիկ կիպի տիր: հէմ սիզէ տէրիմ քի՝ Շիմոն
 սօկրա, Իպն իւլ ինսանը Գուտըթթին սաղընտա
 օթուրմագտա վէ կէօյիւն պուլութլարը իւզէրին:
 65 տէ կէլմէքտէ կէօրէճէքսինիզ՝ տէտի: Պունուշ
 իւզէրինէ քեահին ի ա'ղամ քէնտի ելպիսէսինի
 երըթըպ՝ Պա-տէ՞ քիւֆր էթտի, արթըգ պիզէ
 շահիտլէր նէ՞ լազըմ: իչթէ շիմտի քիւֆրիւնիւ
 66 իչիթտինիզ: Սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր՝ տէտի:
 անլէր տախի ճէվապ վէրիպ՝ էօլիւմէ միւսթա-

- 67 հագգ տրը՝ տէտիւէր : 0 զէման անըն եիւզիւնէ
թիւքիւրիւպ՝ անա եուսրուգ վուրաբլար : պա՛-
- 68 զըլարը տա սիլէ վուրուպ, էյ Մէսիհ, պիզէ
փէյղամպէրլիք էյլէ, սանա վուրան քիմ տիր՝
տէտիւէր :
- 69 վէ Պետրոս տըլարըտա հաՎուտա օթուրուբ
լքէն, եանընա պիր ճարիյէ կէլիպ՝ Ոէն տախի
Գալիլեայը Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝ տէտի :
- 70 Լաքին օ ճիւմէսինին հուգրուրընտա՝ Սէնին նէ
սէօյլէտիյինի պիլմէմ՝ տէյէրէք ինքեար էյլէտի :
- 71 վէ գափույա չըգտըղընտա, անը տիկէր պիր հա-
բէյէ կէօրիւպ՝ օրատա օլանլարա՝ Պու տախի Նա-
- 72 զարէթլի Յիսուս իլէ պէրապէր իտի՝ տէտի : 0
տախի՝ Պէն օ ատէմի թանըմամ՝ տէյէրէք եէ-
- 73 մինլէ թէքրար ինքեար էթտի : վէ պիրալ սօհրա
օրատա տուրանլար եանաչըպ, Պետրոսա՝ Սահի-
հէն սէն տախի անլէրտէն սին. չիւնքի սէօյլէյիլիկ
- 74 տախի սէնի պէյան էտիյօր՝ տէտիլէր : 0 զէման
Պէպրոս՝ Օլ ատէմի թանըմամ՝ տէյէրէք, պէտ
տու՛ա վէ եէմին էթմէյէ պաչլատը. վէ անիտէ
- 75 խօրօս էօթտիււ վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝
խօրօս էօթմէգտէն էվվէլ պէնի իւչ քէրրէ ին-
քեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօղիւ խաթրընա կէ-
թիրմէքլէ, տըլարըյա չըգըպ աճը աճը աղլատը :

- 1 վէ սապահ օլոււնճա, ճիւմէ պաշ քեահինլէր
իլէ գաՎմըն իխթիյարլարը Յիսուսը գաթլ էթմէք
- 2 իչիւն, 'ալէյհինտէ միւշաՎէրէ էթտիլէր : վէ անը
պաղլայըպ Պոնտոսը Պիղատոս նամ վալիյէ կէօ-
- 3 թիւրէրէք թէսլիմ էթտիլէր : 0 զէման անը էլէ
վէրէն Յուդա անըն մահքիւմ օլտըղընը կէօր-
տիւքտէ, փէշիման օլմաղլէ, օթուգ գըթ՝ա կիւ-
միւշիւ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյարլարա կէրի

- 4 վերիպ, Սուշսըզ գան էլէ վերմէքլէ կիւնահ իշլէ-
 տիմ՝ տէտի. անլէր տախի՝ Պիզէ նէ՞, սէն տիււ
 5 շիւն՝ տէտիլէր. վէ օ՝ ազչէյի հէյքէլին իշլնտէ
 ետէրէ աթըպ կիթտի, վէ վարըպ քէնտիսինի աստը
 6 վէ պաշ քեահինլէր ազչէյի ալըպ՝ Անը հէյքէլին
 խազինէսինէ գօմագ ճա՛ղղ տէյիլ տիւր, շիւնքի
 7 գան պահասը տըր՝ տէտիլէր. վէ միւշալէրէ էթ-
 տիքտէն սօկրա, զարիպլէրէ մէզարըզ օլմագ
 իւզրէ, անընլէ չէօմէքճինին թարլասընը սաթըն
 8 ալտըլար. Պուռնուն իշլն պու կիւնէ տէյին օլ
 9 թարլայա՝ Գան թարլասը՝ տէնիլիւր. Օ զէման
 Երեմիա փէյդամպէր վասըթասըյլէ՝ վէ պահասը
 թա՛հին էտիլմիշ, եա՛նի պէնի Խարայէլտէն պա՛-
 ղըլարընըն պահա թա՛հին էթտիքլէրի զաթըն
 10 Անլէրի Բապպըն պանա էմը էթտիլի կիպի չէօմ-
 էքճինին թարլասը իշլն վէրտիլէր՝ տէյիւ պուշու-
 րըլան քէլամ իթմամ օլունտու
 11 վէ Յիսուս վալինին հուշուընտա տուրտըղը
 հալտէ, վալի անա՝ Եէհուտիլէրին մէլյի սէ՞ն մի
 սին՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի. Յիսուս տախի անա՝
 12 Սէօյլէտիլիկ կիպի տիւր՝ տէտի. վէ պաշ քեահին-
 լէր իլէ իխթիյարըլը թարաֆընտան իթթիհամ
 13 օլունտըգտա, հիշ ճէվապ վէրմէտի. Օ զէման Պի-
 դատոս անա՝ Սէնին ՚ալէյհինէ նէ գատար շէյէր
 շէհատէթ էթտիքլէրինի իշլթմէյօր մը սըն՝ տէտի
 14 վէ անա հիշ պիւր սէօղ պիլէ ճէվապ վէրմէտիլին-
 տէն, վալի զայէթլէ թէ՛աճճիւպ էթտի
 15 Լաքին պայրամտա խալզըն իսթէտիլի պիւր
 մահպուսը սալը վէրմէք վալինին ՚ատէթի օլմաղլէ,
 16 Օ զէման Բարսբըտ նամընտա միշհուը պիւր մահ-
 17 պուսըլըրը վար իտի. վէ անլէր ճէմ՝ օլտըզլա-
 րընտա, Պիդատոս անլէրէ՝ Սիզին իշլն հա՞նկը-
 սընը սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ. Բարաբբայը՝ մը
 եօզսա Գրիստոս տէնիլէն Յիսուսը՝ մը՝ տէտի

- 18 Զիրա անը հասէտտէն նաչի թէսլիմ էթտիքլէ-
րինի պիլիբ իտի :
- 19 Վէ մահքէմէտէ օթուրուր իքէն, զէվճէսի անա
Էտալէր կէօնտէրիպ՝ Օլ սալիհ քիմսէ իլէ սէնին իչին
օլմասըն, զիրա պու կիւն ըիւյառա անըն իչիւն
չօգ զահմէթ չէքտիմ՝ տէտի :
- 20 Ամնա պաշ քեահինլէր իլէ իսթիյարարա Բա-
րաբրայը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տախի հէլաք էթմէք
- 21 իչիւն խալգը իգնա՝ էթտիլէր Վէ վալի անլէրէ
խիթապէն՝ Իքիսինտէն հա՞նկըսընը սիզին իչիւն
սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ՝ տէտիքտէ, անլէր՝
- 22 Բարաբրայը՝ տէտիլէր Պիզատոս անլէրէ՝ Եա
Գրիստոս տէնիլէն Յիսուսը նէ՞ եափայլմ՝ տէ-
տիքտէ, ճիւմէսի անա՝ Սալպ օլուեսուեն՝ տէտի-
- 23 լէր Վալի տախի՝ Եա նէ՞ քէօթիւլիւք իչլէմիշ
տիր՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր՝ Սալպ օլուեսուեն՝
- 24 տէյիւ տահա զիյատէ նիտա էտէրլէր իտի Վէ
Պիզատոս՝ Ֆա՛իտէ հասըլ օլմայըպ՝ անճադ տահա
զիյատէ վէլիլէ օլտըղընը կէօրմէքլէ սու ալըպ
խալգըն էօնիւնտէ էլլէրինի երլգայարաք՝ Պու սա-
լիհին գանընտան պէն պէրի իմ. սիզ տիւչիւնիւ-
- 25 նիւզ՝ տէտի Վէ պիւթիւն գափմ՝ Անըն գանը պի-
զիմ իւզէրիմիզէ վէ էվլատրմըղըն իւզէրինէ օլուեն՝
- 26 տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր Օ զէման անլէրէ Բարաբ-
րայը սալը վէրտի. լս. քին Յիսուսը տէօյտիւքտէն
սօնրա սալպ օլուեմազ իչիւն թէսլիմ էթտի :
- 27 Օլ վազըթ վալինին՝ ասքէրլէրի Յիսուսը սէ-
րայա սլըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ անըն իւզէրինէ
- 28 ճէմ՝ էթտիլէր Վէ անը սօյուպ՝ անա գըրմըղը
- 29 պիր խիլաթ կիյտիրտիլէր Վէ տիքէնլէրտէն պիր
թաճ էօրիւպ պաշընա, վէ պիր գամըշ տախի
սաղ էլինէ գօտըլար. վէ էօնիւնտէ տիզ չէօքիւպ՝
Սէլամ սանա, էյ Եէհուտիլէրին Վէլլիլ՝ տէյէ-
- 30 ըէք անը իսթիհզա էթտիլէր Վէ իւզէրինէ թիւ-
քիւրտիւքտէն ՚Սօնրա, գամըշը ալըպ պաշընա

- 31 Վուրարւար: Վէ անը իսթիհզա էթտիքտէն սօհ-
րա, խիլ'աթը իւզէրինտէն չըգարըպ' անա քէն-
տի էլպիսէսինի կիյտիրէրէք, խաչա կէրմէք ի-
չիւն կէօթիւրտիւլէր:
- 32 Վէ տըշարըյա չըգարւար իքէն, Սիմոն նամ
Գիրինէլի պիր ատէմէ թէսատիւֆ էթմէլէրիլէ,
պուռու' անըն խաչընը թաշըմաղա իծպար էթտի-
- 33 լէր: Վէ Դողգոթա, եա'նի գաֆա մահալի տէնի-
- 34 լէն եէրէ կէլտիքլէրինտէ, Անա իյմէք իչիւն էօտ
իլէ գարըշմըշ սիրքէ վէրտիլէր: Վէ օ թաթընճա
- 35 իյմէք իսթէմէտի: Վէ անը խաչա կէրտիքտէն
սօհրա, էլպիսէսինի գուր'ա աթարագ թագսիմ
էթտիլէր: Թա քի փէյղամպէրին' էլպիսէմի արա-
լարընտա թագսիմ էտիպ, գաֆթանըմ իւզէրինէ
գուր'ա աթտըլար' տէյիւ պույուրաղըլ քէլամ
- 36 իթմամ օլուռա: Վէ օրատա օթուրուպ անը
- 37 կէօզէտիրլէր իտի: Վէ պաշը իւզէրինէ' ՊՈՒ ԵՃ-
ՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԵԼԻՅԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏՃՐ' եազըլը ճիւրմ
- 38 եաֆթասընը գօտըլար: Օ զէման անըն իլէ պէ-
րապէր, պիրի սաղընտա վէ տիկէրի սօլընտա,
իքի հարամի սալպ օլուռտու:
- 39 Վէ եանընտան կէչէնլէր պաշարընը սալլայըպ'
- 40 անա քիւֆը էտէրէք, էյ հէյքէլի եըգըպ իւշ
կիւնտէ պինա էտէն, քէնտիլի գուրթար, էյէր
սէն իպն Ուլլահ իսէն խաչտան էն' տէրլէր իտի:
- 41 Քէզալիք պաշ քեահինլէր տախի 'իւլէմա վէ իս-
թիյարւար իլէ պէրապէր իսթիհզա էտէրէք:
- 42 Պաշպալարընը գուրթարտը, քէնտինի գուրթար-
մաղա գատիր տէյիլ տիր: էյէր իսրայէլին մէլիլ
իսէ, շիմտի խաչտան էնտին, վէ անա իման էտէ-
- 43 ըրիլ: Ալլահա թէվէքքիւլ էթտի, էյէր անտէն
րազի իսէ, շիմտի անը խէլաս էթտին, զիրա' Պէն
- 44 իպն Ուլլահ իմ' տէտի, տէտիլէր: Անըն իլէ պէ-
րապէր սալպ օլուռան հարամիլէր տախի պու-
սուրէթլէ անա շէթմ էտէրլէր իտի:

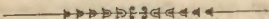
- Յիսուսըն ճէսէտինի թալէսլ էյլէտի. օ զէման
 59 Պիղատոս ճէսէտին վերիւմէսինի էմը էթտիւ Վէ
 Յովսէփ ճէսէտի ալըսլ՝ անը թէմիզ քէթէն պէ-
 60 զինէ սարտը, Վէ անը գայատա քէստիրմիշ օլ-
 տըզը քէնտինին եէնի գապընա գօտու. վէ
 գապըն գափուսընա պէօյիւք պիր թաշ եու-
 61 վարլայըսլ՝ կիթտիւ Վէ Մէճտէլի Մարիամ իլէ օլ
 պիր Մարիամ օրատա պուլունուսլ՝ գապըն
 գարչըսընտա օթուրույօրսըր իտի
 62 Վէ էրթէսի կիւնիւ, եա՛նի թէտարիք կիւնիւ
 նիւն ֆէրտասը՝ պաշ քիւհինլէր իլէ ֆէրիսիլէր
 63 Պիղատոսըն եանընա ճէմ՝ օլըսլ, էյ էֆէնտի,
 օլ իզլալ էտիճի սաղ իքէն՝ իւշ կիւնտէն սօյրա
 գըյամ էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթրըրըզա կէլիյօր
 64 իմտի իւշիւնճիւ կիւնէտէք գապըն կէօզէտիլմէ-
 սինի էմը էյլէ, օլմայա քի շակիրտլէրի կէճէլէյին
 կէլիսլ՝ անը սըրգաթ էտէրէք, խալգա՝ իմլաթ-
 տան գըյամ էթտի՝ տէյլէր. վէ սօյրաքի զէ-
 լալէթ էվվէլքինտէն պէտթէր օլուր՝ տէտիլէր
 65 Պիղատոս անլէրէ՝ Պէքճիլէրինիզ վար տըր. կի-
 տիսլ պիլտիյինիզ կիսլի մուհաֆազա էյլէյինիզ
 66 տէտիւ Անլէր աախի կիտիսլ թաշը միւհրլէյերէք,
 գապըր պէքճիլէրլէ մուհաֆազա էյլէտիլէր:

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ սէսլթ կիւնիւնիւն խիթամընտա, հաֆթանըն
 իւք կիւնիւ շաֆազ սէօքէր իքէն, Մէճտէլի Մա-
 2 կէլտիլէր Վէ իլթէ շիտտէթլի պիր զէլզէն օլ-
 տու, զիրա Բապըն մէլէյի կէօքտէն էնտի, վէ
 կէլիսլ գափուտան թաշը եուվարլայարագ, անըն
 3 իւզէրինէ օթուրտու. Վէ յէհրէսի շի՛նէք կիսլի
 4 վէ իսպասը գար կիսլի պէյազ իտի Վէ պէքճիլէր
 անտէն գօրգտըզլարընտան՝ տիթրէյիսլ էօյիւ կի-

- 5 պի օլտըլար: Մէլէք տախի գարըլարա խիթա-
 պէն՝ Սիզ գօրգմայընըզ, զիրա սալլ օլունան Յի-
 6 սուսը արատըղընըզը պիլիրիմ: Պուրատա տէյիլ
 տիր, զիրա տէտիլի կիպի գըյամ էթտի. կէլինիզ,
 7 Բապլըն Կաթմըղը մահալի կէօրիւնիւզ, Վէ չա-
 պուգ կիտիպ շահիրտլէրինէ՝ էմլաթտան գըյամ
 էթմիշ տիր, վէ իշթէ սիզտէն էվլէլ Գալիւնայա
 վարաճագ, անը օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ տէյինիզ.
 8 իշթէ սիզէ սէօյլէտիմ՝ տէտի: Անլէր տախի գօր-
 գուպ վէ 'ազիմ՝ մէսէրրէթլէ տէր՝ ագապ գապը-
 տան չըգըպ անըն շահիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ
 Գօշտըլար:
 9 Վէ շահիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր
 իքէն, իշթէ Յիսուս գարըլարընա չըգըպ՝ Սէլամ
 սիզէ՝ տէտի. անլէր տախի Կաղլաշըպ այագլարը-
 10 նա սարըլարագ՝ անա սէճտէ գըլտըլար: Օ զէման
 Յիսուս անլէրէ՝ Գօրգմայընըզ. կիտիպ պիրատէր-
 լէրիմէ, Գալիւնայա կիթսինլէր, վէ պէնի օրատա
 կէօրէճէքլէր՝ տէյիւ խապէր վէրինիզ՝ տէտի:
 11 Վէ անլէր կիթմէքտէ իքէն, իշթէ պէքճիլէր-
 տէն պա՛գըլարը շէհրէ կէլիպ վուգու՛աթըն ճիւմ-
 12 լէսինի պաշ քեանինլէրէ նագլ էթտիլլէր: Անլէր
 տախի իխթիյարլար իլէ ճէմ՝ օլուպ միւշալլէրէ
 էթտիքտէն սօկրա, 'ասքէրլէրէ վաֆիր ագչէ
 13 վէրիպ, Պիզ ույուր իքէն, անըն շահիրտլէրի կէ-
 ճէլէյին կէլիպ՝ անը սըրգաթ էթտիլլէր՝ տէյինիզ:
 14 Վէ էյէր վալի թարաֆընտան իշիտիլէճէք օլուր-
 սա, պիզ անը իքնա՛ էտիպ՝ սիզի էմին գըլարըզ՝
 15 տէտիլլէր: Անլէր տախի ագչէյի գապուլ էտիպ՝
 ալտըղլարը թա՛լիմաթա կէօրէ հարէքէթ էթտի-
 լէր: Վէ պու քէլամ թա պու կիւնէտէք Սէհու-
 տիլլէր արասընտա շայը՝ օլմուշ տըր:
 16 Վէ օն պիր շահիրտլէր Գալիւնայա, Յիսուսըն
 17 անլէրէ էմը էթտիլի տաղա վարտըլար: Վէ անը
 կէօրիւնճէ՝ անա սէճտէ գըլտըլար: Լաքին պա՛-

- 18 զըսը շիւպհէ էթտիլեր: Վէ Յիսուս եանլարընա
կէլիպ՝ անլերէ խիթապէն տէտի քի՝ Սէմատա
վէ գէմինտէ պի.թիւն հի.քիւմէթ պանա վէրիլ-
19 տիւ իմտի կիտինիզ. ճիւմէ միլէթլերի շալիրտ
էտինիզ, վէ անլերի փէտէր վէ իպն վէ Րուհ իւլ
20 Գուտսըն իամինէ վաֆթիզ էտինիզ. Վէ սիգէ էմր
էթտիլիմ՝ շէյլերին ճիւմէսինի հըֆզ էթմէյի ան-
լէրէ թա՛լիմ էտինիզ, վէ իշթէ տիւնեանըն նի-
հայէթինէ տէյին պէն տա՛լիմ իւլ էվգաթ սի-
զին իլէ պէրապէր իմ. Ամին:

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 Իպն Ուլահ Յիսուս Գրիստոսըն ինճիլինին իպթի-
2 տաոր տրրի փէյզամպերլերտէ՝ իշթէ պէն եօլընը
էօնիւնճէ հազըրլայաճագ օլան բէսուլըմը սէնին
3 էօնիւնտէն իրսալ էտէճէյիմ. Վէ՝ Րապպըն եօլը-
նը հազըրլայընը, թարիգլերինի տօղրուլտընը
տէյերէք պէրրիլէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէ-
4 յիւ թահրիր օլուստըղը իւզրէ, Յովհաննէս պէր-
րիլէտէ վաֆթիզ էտիպ՝ կիւնահլարըն յաֆվը ի-
5 շիւն թէվպէ վաֆթիզինի ի՛լան էտէր իտիւ վէ
պիւթիւն Եհհուտիլէ տիյարը վէ Նրուսաղէմ է-
հալիսի չըզըպ՝ անըն եանընա կիթտիլեր, վէ

- ճիւղնէսի կիւնահլարընը իգրարըն՝ իրտան ըրմա-
 ղընտա, անըն էլիյէ վաֆթիզ օլունուրար իտիւ
 6 Վէ Յովհաննէս տէվէ թիւյիւ կիյմիւ, վէ պէլինէ
 գայիշ գուշանմը օլուպ՝ շէքիրկէլէր վէ եապան
 7 պալը եէր իտիւ վէ վա՛զ էտէրէք՝ Պէնտէն սօլ-
 րա տահա գուտրէթլիսի կէլիյօր՝ քի պէն էյիլիպ՝
 անըն ալագ գապլարընըն թասմասընը շէօզմէյէ
 8 լայըգ տէյիլ իմ՝ Պէն սիգի սու իլէ վաֆթիզ էթ-
 տիմ, ամմա օ սիգի Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիզ
 էտէճէք տիր՝ տէր իտիւ
 9 Վէ օլ կիւնիյէրտէ, Յիսուս Գալիլեատա վազը՝
 Նազարէթտէն կէլիպ՝ իրտանտա Յովհաննէսին
 10 էլիյէ վաֆթիզ օլունտու վէ սուտան չըգաւրղը
 անտէ կէօքլէր շագգ օլուպ՝ Բուհըն կէօյէրճին
 կիպի քէնտի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիլինի կէօր-
 11 տիւ վէ՝ Բազի օլտըղըմ սէվկիլիւ Օզլըմ սէն
 սին՝ տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի
 12 Վէ տէր՝ագապ Բուհ անը պէրրիյէյէ սէվգ էթ-
 13 տիւ վէ Շէյթան թարաֆընտան թէճրիպէ օլու-
 նարագ, գըրգ կիւն օրատա պէրրիյէտէ գալտը,
 վէ վահշի հայվանլար իլէ պէրապէր պուլունուպ՝
 մէլէքլէր անա խըտմէթ էտէր իտիւ
 14 Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիլտիքտէն սօլրա, Յի-
 15 սուս Գալիլեայա կէլիպ, Վազըթ թէմամ օլտու,
 վէ Ալլահըն մէլէքիլիւ եազլաշմը արը. թէվ-
 պէ էտիպ պէշարէթէ իման կէթիլրինիզ՝ տէյէրէք
 մէլէքիւթ Ուլլահըն պէշարէթինի վա՛զ էտէր իտիւ
 16 Վէ Գալիլեա տէնիզի քէնարընտա կէգէր իքէն,
 Ուման իլէ գաւընտաղը Անդրէասը, տէնիգէ աղ
 աթտըզլարը վազըթտա կէօրտիւ. զիրա պալըզ
 17 ալճըսը իտիլէր, վէ Յիսուս անլէրէ՝ Արտըմճա
 կէլինիզ, վէ սիգի ինսան ալճըսը էտէյիմ՝ տէտիւ
 18 Անլէր տախի տէր՝ագապ աղլարընը սլրազըպ՝ ա-
 19 նըն արտընճա կէթտիլէր, վէ օրատան պիր աղ
 իլէրի կիտիպ՝ Ձերեդէոս օղլու Յակոբոս իլէ

- գարնտաշը Յովհաննէսի կէօրտիւ. պուշլար տախի
 գայրգտա աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ իտիւէր:
 20 Վէ տէր հալ անլէրի չաղըրտա. անլէր տախի փէ-
 տէրլէրի Զերեդէոսը իշծիւէր իլէ պէրապէր գա-
 յըգտա պրագըպ անըն արտընճա կիթտիւէր:
 21 Վէ կափառնայուճա կիրտիւէր. քէնտիսի տախի
 տէր՛ագապ սէպթ կիւնիւ սինաղոդա կիտիպ թա՛-
 22 լիմ էտէր իտիւ Անլէր տախի թա՛լիմինէ հայրան
 օլտըլար. զիրա անլէրէ ՚իւլճմա կիպի տէյիլ, ան-
 ճագ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա՛լիմ էտէր ի-
 23 տիւ Վէ սինաղոդլարընտա նափաք բուհլու պիր
 առէմ պուշլուճուպ, պու տախի պաղըրաբագ,
 24 Պրագ՝ սէնին պիզիմ իլէ նէ՞ իշիկ վար, էյ նա-
 զարէթլի Յիսուս, պիզի հէլա՞ք էթմէք իշիւն մի
 կէլտին. սէնին քիմ իտիլիկի պիլիբիմ, սէն Ալլա-
 25 հըն Մուգատտէսի սին՝ տէսիւ Վէ Յիսուս անը
 ազարլայլա՛ Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ տէ-
 26 տիւ իմսի օլ նափաք բուհ անը սարսըպ եիւք-
 27 սէք սէսլէ պաղըրաբագ՝ անտէն չըգտուր Վէ ճիւմ-
 լէսի հայրան օլտըլար, շէյլէ քի պիբիպիրինէ
 սու՛ալ էտիպ՝ Պու նէ՞ տիր, պու եէնի թա՛լիմ
 նէ՞ օլա. չիւնքի նափաք բուհլարա պիլէ հիւքիւ-
 մէթլէ էմը էտէր, վէ անա իթա՛աթ էտիլօրլար՝
 28 տէրլէր իտիւ Վէ անըն շէօհրէթի տէր հալ Գա-
 լիլանըն պիւթիւն էթրափընա շայը՝ օլտու:
 29 Վէ անլէր սինաղոդտան չըգտրգլարը կիպի, Յա-
 կոբոս վէ Յովհաննէս իլէ պէրապէր, Սիսոն վէ
 30 Անդրէասըն խանէսինէ կիթտիւէր: Վէ Սիմոնըն
 գայն վալիտէսի հիւմմայա թութուլըն եաթըյօր
 իտի, վէ տէր հալ մէրգուճէնին հալինի անա ի-
 31 ֆատէ էթտիլէր: Օ տախի եանընա վարըպ՝ անը
 էլինտէն թութաբագ, գալտըրտա. վէ օլ սա՛աթ
 հիւմմասը աէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ խըտմէթ էթտի:
 32 Վէ ագչամ օլուպ՝ կիւնէշ պաթտըգտա, ճիւմ-
 լէ ՚իլէթլիլէր իլէ մէճնուշլարը անա կէթիւրտիլէր:

- 33 վէ պիւթիւն շէհր Եհալիսի գալիունըն Էօնիւնտէ
34 ճէմ' օլմուշ իտիւ վէ տիւրլիւ տիւրլիւ մարազ-
լարա միւպթէլա օլմուշ չօգ 'իլլէթլի քիմսէլէրէ
շիֆա վէրիպ' չօգ ճիննլէր տախի չըգարտը. վէ
ճիննլէրի սէօյլէթմէզ իտի, զիրա անը թանըյօր-
լար իտի:
- 35 վէ սապահլայըն վիք էրքէն գալգարտգ, չը-
գըպ պիր եապան մահալէ կիթտի, վէ օրատա
36 սու'ա էթտի վէ Սիմոն վէ անըն իլէ պէրապէր
37 պուլունանլար արտընճա կիտիպ, Անը պուլտըգ-
լարընտա, անա՝ Հէր քէս սէնի արայօր՝ տէտի-
38 լէր: Օ տախի սնլէրէ՝ Ծագըն օլան գոսապալարա
կիտիլիմ՝ քի օրատա տախի վա'ղ էտէյիմ, զիրա
39 պէն պուլուն իշիւն չըգարմ՝ տէտի վէ պիւթիւն
Գալիլեատա սինաղօղլարընտա վա'ղ էտէր վէ
ճիննլէրի չըգարըր իտի:
- 40 վէ եանընա պիր ճիւզամլը կէլիպ եալվարարազ
վէ տիզ շէօքէրէք, անա՝ Էյէր իսթէրսէն, պէնի
41 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի Յիսուս տախի
շէֆգաթ էթմէքլէ, Էլինի ուզատըպ անա տօղուն-
տու, վէ անա՝ իսթէրիմ, թահիր օլ՝ տէտի:
- 42 վէ պէօյլէ պուլուրտըղընտա, հէման ճիւզամ 'իլ-
43 լէթի սնտէն տէֆ' օլարադ՝ թահիր օլտու: վէ
անա էթտէն թէնպիւր պիրլէ՝ ֆիլ հալ անը տըշա-
44 րը չըգարըպ՝ անա, Սագըն քիմսէյէ պիր շէյ սէօյ-
լէմէյէսին. լաքին կիտիպ քէնտիլի քեհահինէ
կէօսլէր. վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ
թաթհիրիլ իշիւն, Մոզսէսին պուլուրտըղը շէլլէրի
45 թագտիմ էյլէ՝ տէտի Ամմա օ՝ չըգտըղը կիպլէ,
պու շէյի զլատէսլլէ պէյան վէ ի'լան էթմէյէ
պալաուր, շէօյլէ քի Յէսուս արթըգ պիր շէհրէ
'ալէնէն կիրէմէյիպ՝ անճագ խարիճտէ եապան
մահալէրտէ գալըր իտի, վէ հէր թարափտան ա-
նա կէլիլլէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սօնրա Թէքրար
- 2 Կափառնայումա կիրտի. Վէ պիր խանէտէ օլտը-
ղը իշիտիլմէքէ, տէր հալ գափունըն էթրաֆընա
սըղմազ տէրէճէտէ չօգ քիմսէլէր ճէմ' օլտու.
- 3 Վէ անլէրէ քէլամը սէօյլէր իտիւ Վէ տէօրթ քի-
շինին եիւքէնմիշ օլտըղը պիր քէօթրիւմիւ կէ-
- 4 Թիւրէրէք՝ եանընա կէլտիլէր Վէ գալապալըգ
սէպէպիլլէ անա եագլաշամաարգլարընտան, անըն
պուլունտըղը մահալին տամընը սէօքիւպ պիր տէ-
լիք աշտըգտան սօնրա, քէօթրիւմին եաթտըղը
- 5 եաթաղը էնտիրտիլէր Յիսուս տախի անլէրին ի-
մանընը կէօրմէքէ, քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ, կիւնահ-
- 6 լարընի սանա 'աֆիլ օլունտու՝ տէտիւ Վէ օրատա
'իւլէմատան պա'զըսը օթուրմըշ պուլունմաղլէ,
- 7 Նի՛շիւն պու քիմսէ պէօյլէ քիւֆր էտիյօր, եա-
լընը Ալլահտան ղայրի՝ կիւնահլար 'աֆիլ էթմէյէ
քի՛մ գատիր տիր՝ տէյիւ տէրունլէրինտէ Թէ-
- 8 ֆէքքիւր էտէրլէր իտիւ Վէ տէր հալ Յիսուս՝
քէնտի քէնտիլէրինտէ պէօյլէ Թէֆէքքիւր էթ-
տիլէրինի ըուհընտա պիլմէքէ, անլէրէ տէտի
քի՝ Նի՛շիւն տէրունլէրինիլտէ պու շէյլէրի Թէ-
- 9 ֆէքքիւր էտիյօրսընըզ, Հա՛նկըսը գօլայ տըր,
քէօթրիւմէ՝ կիւնահլարընի սանա 'աֆիլ օլունտու՝
տէմէսի մի, եօզաս՝ Գալգ, եաթաղընը գալալը
- 10 Վէ կէզ՝ տէմէսի մի, Հաքին Իպն իւլ ինսանըն եէր
իւզէրինտէ կիւնահլար 'աֆիլ էթմէյէ գուտրէթի
- 11 Վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ՝ քէօթրիւմէ, Սա-
նա տէրիմ քի՝ Գալգ, եաթաղընը գալալըր Վէ
- 12 էվիկէ կիթ՝ տէտիւ Օ տախի տէր'ազապ գալգ-
տը, Վէ եաթաղընը գալալըրըպ ծիւմլէսինին էօ-
նիւնտէ չըգտը. շէօյլէ քի ծիւմլէսի հայրան օլուպ
Ալլահա համտ էտէրէք՝ Ասլա պէօյլէ պիր լէ
կէօրմէտիք՝ տէտիլէր:

- 13 Վէ Յիսուս թէքորար տէնիզ քէնարրնա չըգրպ
խաղըն ճիւմէսի եանընա կէլմէքէ, անէրէ թա-
14 լիմ էտէր իտիւ Վէ կէշէր իքէն, Հալֆա օղլու
Հէվլիսի պիր կէօմրի, ք մահալինտէ օթուրուր կէօ-
րիւպ, անա՛ Արտըմնա կէլ՝ տէտի. օ տախի գալ-
15 գըպ անըն արտըննա կիթտիւ Վէ պուռուսն խա-
նէսինտէ սօփրատա օթուրարղընտա, Յիսուս վէ
շակիրալէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմրիւքճիւլէր վէ
կիւնահքեարլար տախի սօփրայա օթուրարլար.
զիրա քէսրէթ իւզրէ արտըննա կիտէրլէր իտիւ
16 Վէ իւլէմա իլէ Ֆէրիսիլէր անըն կէօմրիւքճիւլէր
վէ կիւնահքեարլար իլէ պէրապէր թա՛ամ էթտի-
յինի կէօրմէքէ, շակիրալէրինէ՛ նի՛ջիւն կէօմ-
րիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ պէրապէր եէ-
17 յիպ իյէր՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս պուռու իշիթ-
տիքտէ, անէրէ՛ Հէքիմէ սաղ օլանլար տէյիլ,
աննապ ՚իլլէթի օլանլար միւհթամ սըր. պէն սա-
լիւլէրի տէյիլ, ամմա կիւնահքեարլարը (թէվպէ-
յէ) տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի:
18 Վէ Յովհաննէսին վէ Ֆէրիսիլէրին շակիրալէրի
օրուճ թութարլար իտի. վէ կէլիպ անա՛ Յով-
հաննէսին վէ Ֆէրիսիլէրին շակիրալէրի օրուճ
թութարլարը հալտէ, սէնին շակիրալէրին նի՛ջիւն
19 օրուճ թութամալար՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի
անէրէ տէտի քի՛ Տիւյիւնճիւլէր կիւլէյի եան-
լարընտա պուռուստըգճա, օրուճ թութա պիլիւ-
լէր մի. կիւլէյի քէնտիլէրի իլէ պէրապէր պու-
20 լունտըգճա օրուճ թութամալար: Լաքին կիւ-
վէյինին անէրտէն ալընաճաղը կիւնէր կէլիլ, վէ
օլ վազըթ, օլ կիւնէրտէ օրուճ թութաճալար:
21 Պիր քիմնէ եէնի չուգա փարչասընը էսքի լիպա
իւզէրինէ եամա տիքմէզ, եօգսա օլ եէնի եամա
էսքիտէն փարչա գօփարմաղլէ, ելըրթըղը պէտթէր
22 օլըւր: Վէ պիր քիմնէ եէնի շէրապը էսքի թու-
լումլարա գօմազ, եօգսա եէնի շէրապ թուլում-

- լարը երըթար, վէ շէրապ տէօքիւիւր, թուլում-
լար տախի թէլէֆ օլուր, լաքին եէնի շէրապ
եէնի թուլումլարա դօնուլմագ կերէք տիր:
- 23 Վէ սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան կէշտիյին-
տէ, շակիրտլէրի եիւրիւր իքէն՝ պաշագլարը գօ-
- 24 փարմաղա պաշլատըլար: Ֆէրիսիլէր տախի անա՝
Պագ սէպթ կիւնիւ նէ՞ հափըյօրլար, պու ճա՞ղ
- 25 տէյիլ տիր՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ տէտի քի՝
Դաւիթին միւհթամ օլուպ՝ քէնտիսի վէ պէրա-
- պէր պուլունանլար աճըգտըղը դէման, նէ հախ-
- 26 աըղընը հիշ պիր վագըթ օգո՞ւմատընը մը. նէ՝
վէճիլէ քուհիլին ի ա՞ղամ Ապիաթարըն վագթըն-
- տա Պէյթ Ուլլահա կիրիպ՝ եէմէսի քուհիլիլէրտէն
ղայրի քիմէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէք-
- լէրինի եէտի, վէ հէմ պէրապէրինճէ օլանլարա
- 27 տախի վէրտի: Վէ անլէրէ՝ ինսան սէպթ կիւնիւ
իլիւն տէյիլ, անճագ սէպթ կիւնիւ ինսան իլիւն
- 28 օլտու: Իմաի իպն իւլ ինսան սէպթ կիւնիւնիւն
տախի սահիպի տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինաղօղա կիրտի: Վէ օրատա էլի դու-
- 2 րումը պիր ատէմ վար իտի: Անլէր տախի անը
թթիհամ էթմէք իւզրէ, պունա սէպթ կիւ-
- նիւնտէ շիֆա վէրիլ՝ մի տէյիւ կէօղէտիլէր իտի:
- 3 Օ իսէ, էլի գուրումը ատէմէ՝ Դալգ օրթատա
- 4 քո՞ւ՝ տէտիքտէն սօչրա, Անլէրէ խիթապէն՝
Սէպթ կիւնիւնտէ խա՞յր իշլէմէք մի, եօգսա շէրը
իշլէմէք մի, թախիս ի նէ՞ֆս մի, եօգսա գաթլ ի
նէ՞ֆս մի հէլալ տըր՝ տէտի: անլէր տախի սիւ-
- 5 քիւթ էթտիլէր: Վէ գալպլէրինին զըլզէթինէ
թէ՞տսիւֆ էտէրէք, էթրաֆընտա պուլունան-
- լարա դագապլէ պագտըգտան սօչրա, օլ ատէմէ՝
էլիհի ուզաթ՝ տէտի: օ տախի ուզաթտը, վէ էլի
- 6 [տիկէրի կիպի] սաղ օլտու: Ֆէրիսիլէր տախի

տէր հաւ արշարր չրգրայ՝ անը նէ վէճհլէ հէլաք
էտէլէր տէլիւ Հերովդէսիլէր իլէ 'ալէյհինտէ միւ-
շալէրէ էթտիլէր:

- 7 Յիսուս իսէ շալիրտլէրի իլէ տէնիզ քէնարընա
- 8 յէքիլիպ, Գալիլեատան վէ Եհնուտիլէտէն, Վէ
Երուսաղէմտէն վէ Էսոմտան վէ իրտանըն էօթէ
Թարաֆընտան վաֆիր խալգ արտընճա կիթտի.
Վէ Սուր իլէ Սայտա ճիվարընտան պուլունան վա-
ֆիր խալգ իճրա էյլէտիլի շէյլէրի իչիթմէքլէ՝ Եա-
- 9 նընա կէլտիլէր Վէ գալապալլըգ սէպէպիլլէ քէն-
տինի Թաղեիզ էթմէսինլէր տէլիւ, Եանընտա պիր
գալլըղն պէքլէմէսինի շալիրտլէրինէ էմր էթտի:
- 10 Ձիրա չօգ քիմսէլէրէ շիֆա վէրմիլ զլորըր ճի-
հէթիէ, ճիւմիէ տէրտիլի օլանլար անա աօգուհմապ
- 11 իչիւն իւզէրինէ տիւշէրլէր իտիւ Նափաք բուհլար
տախի անը կէօրտիւքտէ՝ այաղընա տիւշիւպ պա-
- 12 ղրարապ՝ Սէն իայն Ուլլան սըն՝ տէրլէր իտիւ Վէ
քէնտիսինի շայլ՝ էթմէմէլէրինի անլէրէ Եքիտէն
Թէնպիհ էյլէտի:
- 13 Վէ տաղա չրգրայ իսթէտիլի քիմսէլէրի չաղըր-
- 14 տրղընտա Եանընա կէլտիլէր Վէ քէնտիսի իլէ
պէրապէր պուլունմալարը իչիւն, վէ մարաղլարը
տէֆ՝ էթմէյէ վէ ճիմնիլէրի չրգարմաղա գուտրէթ-
- 15 լէրի օլարապ, Անլէրի վա՛ղ էթմէյէ կէօնտէրմէք
- 16 իչիւն օն իքի քիչի, Եա՛նի Պետրոս լազապ վէր-
- 17 տիլի Սիմոնը, Վէ Պօանէրճէս, Եա՛նի Երլարըրմ
օղուլլարը լազապ վէրտիլի Ձերեդէոս օղուլլարը
- 18 Յակոբոս իլէ գարնտայր Յովհաննէսի, Վէ Անդ-
րէաւը վէ Փիլիպպոսը վէ Բարթողոմէոսը վէ Մատ-
թէոսը վէ Թովմասը վէ Հաւֆա օղու Յակոբոսը
- 19 վէ Թադէոսը վէ Գանավի Սիմոնը, Վէ քէնտիլի
էլէ վէրէն իսխարիօթի Յուդայը Թա՛նին էյլէտի
- 20 Վէ պիր խանէյէ կէլտիլէր Վէ Եինէ խալգ օլ
տէրէճէ ճէմ՝ օլտու քի էքմէք Եէմէյէ պիլէ վա-
- 21 գըթլարը Լօգ իտիւ Վէ ազրապասը պուլնու ի-

- չիթ տիքտէ, անը թութմաղա չըգտըլար, գերա՝
 22 Ագլընա խալէլ կէլմիշ տիր՝ տէրլէր իտի՝ վէ
 Երուսաղէմտէն էնէն իւլէմա՝ Անտէ Պա՛ալզէպուլ
 վար, վէ հէմ ճիննլէրին ըէ՛խի վասըթասըլէ
 23 ճիննլէրի չըգարըլօր՝ տէտիլէր՝ վէ անլէրի եա-
 նընա չաղըրըլա՝ անլէրէ թէմսիլլէրլէ սէօլլէտի քի՝
 24 Շէյթան Շէյթանը նա՛սըլ չըգարա պիլիւր՝ վէ է-
 յէր պիւր հիւքիւմէթ քէնտի ՛ալէյհինտէ մուխա-
 լէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա, օլ հիւքիւմէթ պա-
 25 գի օլամազ, վէ էյէր պիւր խանէ քէնտի ՛ալէյհին-
 տէ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա, օլ խա-
 26 նէ պագի գալամազ, վէ էյէր Շէյթան քէնտի
 ՛ալէյհինէ գալգըրըլ՝ մուխալէֆէթ իւզրէ պու-
 լունուրսա, պագի օլամայըլ՝ անըն նիհայէթի
 27 կէլմիշ տիր՝ Հիչ քիմսէ գուլվէթի պիւր ատէմին
 խանէսինէ կիրիպ՝ անըն էշեասընը եաղմա էթմէէ
 գատիր օլամազ, մէյէր էվլէլա օլ գուլվէթի ա-
 տէմի պաղլայըլ՝ պա՛տէհու անըն խանէսինի հազ-
 28 մա էտէ, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնի ատէ-
 մէ հէփ կիւնահլար իլէ էթտիքլէրի քիւֆըլէր ՛աֆվ
 29 օլունուր. Ամմա հէր քիմ Բուհ իւլ Գուտսա քիւֆը
 էտէրսէ, իլ էլ էպէտ ՛աֆվ օլունմայըլ՝ անճագ
 30 էպէտի ՛աղասպա միւսթահագգ օլուր, Զիւնքի ան-
 լէր՝ Անտէ նափաք րուհ վար՝ տէմիլլէր իտի
 31 Պա՛տէհու վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ
 տըլարըրտա տուրարագ, անը չաղըրմաղա -
 32 Էթէ կէօնտէրաթիլէր, խալզ տախի անըն էթրա-
 ֆընտա օթուրուր իքէն, անա՛ իշթէ վալիտէ
 վէ պիրատէրլէրի տըլարըրտա սէնի խթէյօրլար՝
 33 տէտիլէր, Յ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ վալիտէմ՝
 34 եախօսա պիրատէրլէրիմ քիմլէ՛ր տիր՝ տէտիւր վէ
 էթրաֆընտա օթուրանլարա պագըլա՝ իշթէ վա-
 35 լիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ, Զիւրա հէր քիմ Ալ-
 լահըն իրատէթինի իճրա էտէրսէ, պիրատէրիմ
 վէ հէմլիրէմ վէ վալիտէմ օ տըր՝ տէտիւր

- 1 Վէ եհնէ տէնիզ քէնարընտա թա'լիմ էթմէյէ պաշտօրը վէ եանընա խայլը ճէմա'աթ ճէմ' օլմաղլէ, քէնտօսի տէնիզ իւզէրինտէ գայըզա կիրիպ օթուրտու. պիւթիւն ճէմա'աթ տախի տէնիզ քէնարընտա գարատա իտիս վէ թէմսիլլէրլէ անլէրէ չօգ շէյլէր թա'լիմ էտիպ, թա'լիմինտէ անլէրէ տէտի քի, Տիկլէյինիզ, իշթէ էքինճի էքին էքմէյէ չըգտը վէ էքէր իքէն՝ պա'գըսը եօլ քէնարընա տիւշմէքլէ, [հաւա] գուշարը կէլիպ անը ետիս վէ պա'գըսը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշլըզա տիւշիւպ՝ թօփրաղըն տէրինլիյի օլմա- 6 տըղընտան չապուգ պիթտի իսէ տէ, կիւնէշ աօղտըգտա եանտը, վէ քէօքիւ օլմատըղընտան գու- 7 ռուտու: վէ պա'գըսը տիքէնլէր արասընա տիւշմէքլէ, տիքէնլէր չըգըպ անը պօղտըգլարը իշիւն 8 մահսուլ վէրմէտիս վէ պա'գըսը էյի թօփրաղա տիւշմէքլէ, չըգըպ պէօյիւտիւքտէ՝ պաշաք վէրէրէք քիմի օթուգ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի 9 տախի եիւզ գաթ մահսուլ կէթիրտի վէ տնլէրէ՝ իշիտիր գուշաքլարը օլան իշիթսին՝ տէտի: 10 վէ եալընըզ գալտըղընտա, օն իքիլէր իլէ պէրապէր եանընտա օլանլար պու թէմսիլլէ տա'իր 11 անտէն իտթիֆսար էթտիլլէր: Օ տախի անլէրէ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահըն սըրըրնա վազըժ օլմագ սիզէ իհսան օլունմըշ տըր, տմմա օլ խա- 12 ռիճտէ օլանլարա հէր շէյ թէմսիլլաթլէ սէօյլէնիլիր: 13 Խա քի պագարապ պագալար վէ կէօրմէյէլէր, վէ իշիտէրէք իշիտէլլէր վէ ահլամայալար, օլմայա քի իււճու՝ էտէլլէր տէ կիւնահըրը 'աֆվ օլունա: 14 վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պու թէմսիլի ահլամայօր մը սընըշ. էօյլէ իսէ ճիւմէ թէմսիլլէրի նա'սըլ 15 ֆէհմ էտէճէքսինիզ, էքինճի՝ քէլամը էքէր: վէ եօլ քէնարընտա օլունա՝ քէնտիլլէրինէ քէլամ

- է քիւմիշ օլանլար շունլար տըր քի՛ իշիթտիքլէրի
անտէ, Շէյթան կէլիպ՝ գալպլէրինտէ է քիւմիշ օ-
- 16 լան քէլամը գալտըրըր՝ վէ քէզալիք թաշըգտա
է քիլէնլէր շունլար տըր քի՛ քէլամը իշիթտիքլէ-
րի անտէ, սնը մէսէրքէթլէ գապուլ էտէրլէր:
- 17 Ամնա քէնտիլէրինտէ քէօք օլմատըղընտան՝ ազ
վագըթ տայանըպ, պա՛տէհու քէլամտան տօլայը
թագէիգ ու թէ՛ատտի վուգու՝ պուլունճա՝ հէ-
- 18 ման սիւրշէրլէր՝ վէ տիքէնլէր արասընտա է քի-
լէնլէր շունլար տըր քի՛ քէլամը իշիթտիքլէն
- 19 սօկրա, Պու տիւնեանըն էնտիշէրլէրի վէ գէնկին-
լիյին հիլէսի վէ զայրի նէսնէլէրին արգուսը արա-
- յա կիւրիպ՝ քէլամը պօղտըղլարը իշիւն մահսու-
- 20 սըզ օլուր՝ վէ էյի եէրտէ է քիլէնլէր շունլար տըր
քի՛ քէլամը իշիտիպ գապուլ էտէրլէր, վէ քիմի
օթուզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի տախի հիւզ գաթ
մահսուլ վէրիւրլէր:
- 21 վէ անլէրէ տէտի քի՛ Չըրազ քիլէ եախօտ եա-
թաճ ալթընա գօնուլմագ իշիւն մի կէթլիլիլի՝
շէմ՝ տան իւզէրինէ գօնուլմագ իշիւն տէյի՛ մի:
- 22 Ձիւրա աշիքեար օլմայաճագ կիլզի պիւր շէյ եօզ
տըր, վէ մէյտանէ կէլմէյէճէք մախֆի պիւր շէյ
- 23 եօզ տըր: Էյէր պիւրինին իշիտիւր գուլագլարը վար
իսէ՛ իշիթսին:
- 24 վէ անլէրէ տէտի քի՛ իշիթտիլինիզ շէյէ տիգ-
գաթ էտինիզ. էօլլտիւլիւնիւզ էօլլէքլէ սիզէ
էօլլիւլէճէք տիւր, վէ սիզ իշիտէնլէրէ դամմ օ-
- 25 լունաճագ տըր: Ձիւրա քիմին վար իսէ՛ անտ վէ-
րիլէճէք, վէ քիմին եօզ իսէ, էլինտէ օլանը տա-
խի անտէն ալընաճագ տըր:
- 26 վէ տէտի քի՛ Մէլէփիւթ Ուլլահ պէօյլէ տիւր
- 27 կէօյա պիւր ատէմ թօխմաւ եէրէ աթար. վէ կէ-
ճէ վէ կիւնտիւզ ույույուպ՝ գալգար, վէ թօխմ
անըն պիլմէալիյի սուրէթտէ պիթէր վէ պէօյլիւր
- 28 Ձիւրա եէր. քէնտիլիլինտէն էվլէլա օթու, սօկր

- պաշաղը, վէ տահա սօկրա պաշագտա միւքէմնէլ
- 29 պուղտայը հուսուլէ կէթիւրիւր. վէ մահսուլ քէ-
մալէ էրտուլի կիպի օրաղը սալար, զիրա հասաա
վաղթը եէթիւրիւր տիր:
- 30 վէ տէտի քի՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ նէյն՝
թէշպիհ էտէլիմ, եախօտ անը նէ՞ միսալլէ թէմ-
- 31 սիլ էտէլիմ: Պիր խարտալ տանէսի կիպի տիր
քի՝ եէրէ էքիւրիքտէ, եէր իւզէրիւնտէ օլան թօ-
- 32 խուլարըն ձիւմէսիւնտէն քիւշիւք տիր: Ամմա
էքիւրիւնտէ պիթիպ՝ հէվ սէպղէրտէն պէօյիւք
օլուր, վէ պէօյիւք տալլար սալար, շէօյլէ քի ա-
նըն կէօլիէսի ալթընտա հալա գուշարը գօնա
պիլիւրէր:
- 33 իմոի անլէրէ՝ իշիթմէյէ գառիր օլտըզլարընա
կէօրէ, պուռնուն կիպի չօգ. թէմսիլէրլէ քէլամը
- 34 սէօյլէր իտի. վէ անլէրէ թէմսիլէր սէօյլէմէզ ի-
տի, լաքին թէնհատէ շակիրտլէրիւն ձիւմէսիւնի
թէֆսիր էտէր իտի:
- 35 վէ օլ կիւն ազլամ օլտըգտա, անլէրէ՝ Դարշը
- 36 թարաֆա կէշէլիմ՝ տէտի Անլէր տախի ճէմա՛ա-
թը պրազըպ՝ անը գայըգտա պուռնուտըը հալ
իւզրէ ալտըլար. վէ անըն իլէ պէրապէր սա՛իր
- 37 ուֆազ. գայըգլար տախի վար իտի. վէ պիր շիտ-
տէթիլ պօրա գուհուր էթմէքլէ, տալլալար գա-
յըղա հիւճում էթտիլէր, շէօյլէ քի հէման տօլ-
- 38 մաղտա իտի. վէ քէնտիսի գըշ թարաֆտա օ-
լուպ՝ պաշը ալթընտա եիւզ եասթըղը օլարագ
ույոյօր իտի. վէ անը ույանտըրըպ, անա՝ Եա
Մուշալիմ, հէլաք օլույօրըզ, վազիֆէ էտի՛նմէ-
- 39 յօր մը սըն՝ տէտիլէր: Օ տախի գալգըպ բիւզ-
կեարը ազարլատը, վէ տէնիզէ՝ Սուս, բահաթ
օլ՝ տէյինճէ, բիւզկեար սաքին օլուպ, ՝ադիմ լի-
- 40 մանլըգ օլտու. վէ անլէրէ՝ Նիշիւն պէօյլէ գօր-
գագ սընըզ. Նիշիւն իմանընըզ եօգ տըր՝ տէտի:
- 41 Անլէր տախի զիյատէսիլէ խալիֆ էտիպ, պիրի-

պիւրինէ՝ 'Աճէպա պու քի՞մ տիր քի՛ հէմ բիւզ-
կեար վէ հէմ տէնիզ անա իթա'աթ էտիյօր՝ տէ-
տիւէր:

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ տէնիգին գարչը թարաֆընա ճատարանիւ-
- 2 րին տիյարընա կէլտիւէր: Վէ գայըգտան չըգտը-
ղը կիպի, նափաք բուհլու պիր առէմ գտպը-
- 3 լարտան անա գարչը կէլտի. Պու տաիի գապը-
լարտա մէսքէն թութտու, վէ անը քիմնէ գէն-
- 4 ճիւլէրլէ պիւլէ պաղլայամազ խտի. Զիւն.քի չոգ
տէֆ'ա պուգաղըլար վէ գէնճիւլէրլէ պաղլանոր
իսէ տէ, գէնճիւլէրի գըրար վէ պուգաղըլար
փարէլէր խտի. վէ քիմնէ անը զապթ էթմէյէ գա-
- 5 տիր տէյիլ խտի. Վէ տա'իմա կէճէ վէ կիւնտիւզ
տաղլարտա վէ գապըլարտա պաղըրըպ՝ քէնտիւնի
- 6 թաշլարլէ մէճրուհ էտէր խտի. Վէ Յիսուսը ու
զագտան կէօրտիւքտէ, սէյիբաիպ անա սէճտէ
- 7 էյլէտի. Վէ եիւքսէք սէսլէ ֆէրեատ էտիպ՝ Պէ-
նիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար, էյ Յիսուս իպն Ու-
լահ իլ միւթա'ալ. սանա Ալլահ հագգը իշիւն եւ-
մին վէրիւրիմ քի՛ պէնի 'աղապ էթմէյէսին՝ տէ-
- 8 տի. Զիրա անա՝ էյ նափաք բուհ, պու առէմոն
- 9 չըգ՝ տէմիշ խտի. Վէ անա՝ իսմիկ նէ՞ տիր՝ տէ-
յիւ սու'ալ էթտիքտէ՝ իսմիմ Ալայ տըր, զիրա
- 10 չօգ ըզ՝ տէտի. Վէ քէնտիւլէրինի օլ տիյարտան
տըշարը կէօնտէրմէմէսինի անտէն զիյատէսիլէ
- 11 ըէճա էտէրլէր խտի. Վէ օրասա տաղըն եանըն-
տա օթլանըր պիր պէօյիւք տօնուզ սիւրիւթի
- 12 պուլուհուպ, ճիննլէրին ճիւմէսի՝ Պիզի տօնուզ-
լարա եօլլա քի անլէրէ կիրէլիմ՝ տէյէրէք ան-
- 13 տէն ըէճա էթտիլէր. Վէ Յիսուս անլէրէ տէր'ա
գապ իղն վէրմէքլէ, նափաք բուհլար չըգըպ՝ տօ-
նուզլարա կիրաիլէր, վէ օլ սիւրիւ, թագըրիպէն

- ի քի պիղ գատար օլարագ, ուշրուստան քէնտի-
 լէրինի տէնիգէ աթըպ՝ տէնիդտէ պողուլորլար:
- 14 Վէ տոնուզարը օթլատանլար գաչըպ՝ չէհրտէ վէ
 չիֆթիլիքլէրտէ խապէր վէրտիքլէրինտէ, էհալէ
- 15 տախի վագը՝ օլանը կէօրմէյէ չըգտըլար: Վէ Յի-
 սուսըն եանընա կէլէրէք, տէրուշինտէ ալայ պու-
 լունան մէճնունը կիլինմիշ վէ 'ագըլլանմըշ օթու-
- 16 բուր կէօրմէլէրիլէ՝ գօրգտըլար: Վէ միւշահէտէ
 էթմիշ օլանլար մէճնունա վագը՝ օլանը վէ տօ-
 նուզլարըն քէյֆիլէթինի անլէրէ հիքեայէ էթտի-
- 17 լէր: Անլէր տախի քէնտի հուտուտլարընտան
- 18 կիթմէսինի անա ըէճա էթմէյէ պաշլատըլար: Վէ
 գայըղա կիրալյինտէ, մուգատտէմա մէճնուն
 պուլունան ատէմ՝ անըն իլէ պէրապէր պուլուն-
- 19 մագըղընը եալվարտը: Ամմա Յիսուս անը պրագ-
 մատը, ֆագտթ՝ էվիկէ էհլ ու 'այալընա պարըպ՝
 անլէրէ Բապպըն սանա հէր եափտըղընը վէ սանա
- 20 մէրճամէթ էյլէալյինի նագլ էյլէ՝ տէտի: Օ տախի
 կիտիպ՝ Յիսուսըն քէնտինէ հէր եափտըղընը Տէ-
 գափօլիտտէ նիտտ էթմէյէ պաշլատը: Ճիւմէսի
- տախի թէ՝ աճճիւպ էթտիլէր:
- 21 Վէ Յիսուս գայըղլէ հինէ գարշը թարաֆա
 կէյտիքտէ, հանընա խայը ճէմա'աթ ճէմ՝ օլուպ՝
 քէնտիսի տէնիզ քէնարընտա պուլունմասըլէ:
- 22 Իշթէ սինաղօղ ըէ՝ իսլէրինտէն Յայրոս նամ պիր
 քիմսէ կէլտի, վէ անը կէօրիւնճէ, այագլարընա
- 23 գափանըպ, Անա չօգ հալվարարագ՝ Գըղճըղազըմ՝
 օն նէֆէստէ տիր, խէլաս պուլմասը իշիւն կէ-
 լիպ՝ անըն իւզէրինէ էլլէրիլի գօ վէ հաշայաճաղ-
- 24 տըր՝ տէտի: Օ տախի անըն իլէ կիթտի, վէ ար-
 տընճա խայը ճէմա'աթ կիտիպ՝ անը թաղեիգ է-
 տէրլէր իտի:
- 25 Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու: Նէգֆ ի տէմէ միւսպ-
- 26 թէլա օլմուշ պիր գարը, Չօգ հէքիմլէրտէն խայ-
 լը Ղահմէթ չէքմիշ վէ պիւթիւն էմվալինի սարֆ

- էթմիշ իքէն, պիր ֆա'իտէ կէօրմէյէրէք՝ պիլ
 27 'աքս տահա ֆէնա օլմաղլէ, Յիսուսըն խապէրինի
 ալարդտա, գալապարղըն իշինտէ անըն արգա.
 28 սընտան կէլիպ՝ լիպասընա տօգուենտու Զիրա՝
 Լիպասընա պիլէ տօգուենսամ խէլաս պուլաճաղըմ՝
 29 տէր իտի Վէ տէր՝ ագապ անըն գանընըն ագմա.
 ուր քէսիլիպ, քէնտի վիւճուտինտէ 'իլլէթինտէն
 30 խէլաս պուլարղընը հիսս էյլէտի Վէ անիտէ Յի-
 սուս քէնտիսինտէն սատըր օլան գուլվէթի տէ-
 րունինտէ հիսս էթմէքլէ, ճէմա'աթա տէօնիւպ՝
 31 էսվապըմա քի՞մ տօգուենտու՝ տէտիւ Շակիրտլէրի
 տախի՝ ճէմա'աթըն սէնի թազեիգ էթտիլինի
 կէօրիւյօր իքէն՝ Պանա քի՞մ տօգուենտու մը տէր-
 32 սին՝ տէտիլէր Վէ պուենու էթմիշ օլանը կէօրմէք
 33 իլլէն էթրաֆա պագար իքէն, Գարը տախի քէն-
 տինէ վագը՝ օլանը պիլմէքլէ, գօրգարագ վէ
 տիթրէյէրէք կէլիպ՝ անըն հուզուընտա հէրէ
 գափանտը, վէ անա հագիգաթը հալի թէմամէն
 34 սէօյլէտի 0 տախի անա՝ Գըղըմ, իմանըկ սէնի
 գուըթարուը, սէլամէթլէ կիթ, վէ 'իլլէթիկտէն
 խէլաս օլ՝ տէտի
 35 0 տահա սէօյլէր իքէն, սինաղօղ բէ'իսինին խա-
 նէսինաէն ատէմլէր կէլիպ՝ Գըղըկ վէֆաթ էթտի
 արթըգ Մու'ալլիմէ նիշիւն զահմէթ վէրիսին՝
 36 տէտիլէր, Լաքին Յիսուս սէօյլէնիլէն սէօղիւ ի-
 շիթտիլի կիպի, սինաղօղ բէ'իսինէ՝ Գօրգմա, ան.
 37 ճագ իման էյլէ՝ տէտի Վէ Պետրոս իլէ Յակորոս
 վէ Յակորոսըն գարնաալը Յովհաննէստէն մա'տա
 քիմանին քէնտիսի իլէ պէրապէր կիթմէսինէ իգ՝
 38 վէրմէտի Վէ սինաղօղ բէ'իսինին խանէսինէ կիր-
 տի, վէ վէլվէլէյի վէ չօգ աղլայըպ ֆիղան էտէն.
 39 լէրի կէօրտիււ Վէ իշէրի կիբէրէք անլէրէ՝ նի՞-
 չիւն վէլվէլէ էտիպ աղլայօրսընըգ. չօճուգ վէ-
 ֆաթ էթմէտի, անճագ ույոյօր՝ տէմէսլլէ, անը
 40 խաթիհգա էթտիլէր 0 իսէ ճիւմէսինի տըլալ

- չըգարըս՝ չօճուղըն փէտէրինի վէ վալիտէսինի վէ
 քէնտիսի իլէ պէրապէր օլանլարը ալարագ, չօ-
 41 ճուղըն եաթտըը եէրէ կիրտի, վէ չօճուղըն է-
 լինի թութուպ անա՝ Տալիթա, գուսի՝ տէսի, քի
 թէրճէմէսի՝ էյ գըզ, սանա՝ Գալգ տէրիմ՝ տէ-
 42 մէք տիր, վէ գըզ տէր՝ ագապ գալգտը վէ կէզ-
 տի, զիրա օն իքի եաշընտա իտի, վէ անլէր զի-
 43 յատէսիլլէ հայրէթտէ գալտըլար, վէ անլէրէ՝
 Պուռու պիր քիմսէ պիլմէսին՝ տէյիպ էքիտէն
 թէնպիհ էյլէտի, պա՝ տէհու գըզա թա՝ամ վէ-
 րիլմէսինի էմը էյլէտի:

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օրատան չըգըս՝ քէնտի վաթանընա կիրտի.
 2 շակիրալէրի տախի արտընճա կէլտիլէր, վէ սէպթ
 կիւնիւ օլտըգտա, սինաղօղտա թա՝լիմ էթմէյէ
 պաշլատը, վէ չօգ քիմսէլէր իշիթ տիքլէրինտէ
 հայրան գալարագ՝ Պու շէյլէր պուռա նէրէտէն
 կէլիլօր, վէ պու քէնտիսինի վէրիլմիշ օլան հիք-
 մէթ նէ՞ տիր, քի անըն էլիլլէ պէօյլէ միւ՝ ճիղէլէր
 3 իճրա օլուռույօր, Պու՝ Մարիամըն օղլու վէ Յա-
 կոբա վէ Յոլսէս վէ Յուգա վէ Սիմոնըն պիրա-
 տէրի շօլ տիւլկէր տէյիլ մի, վէ հէմշիլէլէրի
 պուրատա եանըմըզտա տէյիլլէր մի՝ տէյերէք ա-
 4 նըն հագգընտա սիւրչէրլէր իաի, Յիսուս տախի
 անլէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վա-
 թանընտան վէ ագրապատը արասընտան վէ քէն-
 տի խանէսինտէն զայրի էէրաէ ի՛թիպարսըզ տէ-
 5 յիլ տիր, վէ օրատա պիր գաշ խասթալար իւ-
 զէրինէ էլլէրինի գօյուպ շիֆա վէրաիլինտէն զայ-
 6 րի պիր միւ՝ ճիղէ իճրա էտէմէտի, վէ իմանսըզ-
 լըզլարընա թէ՛ աճճիւպ էտէր իտի, վէ թա՝լիմ
 էտէրէք, էթրափտա պուլուռան քէօյլէրի սօլա-
 ղըր իտի:

- 7 Վէ օն ի քիւէրի եանընա չաղըրըպ անէրի ի-
 քիւէր ի քիւէր կէօնտէրմէյէ պաշլաաւ. վէ անէրի
 8 նափաք ըուհլար իւղէրինէ գուտրէթ վէրիպ, Նօլ
 իչիւն նէ տաղարճըգ վէ նէ էքմէք վէ նէ քէմէր-
 9 տէ ագչէ, Անճագ չարըգ պաղլանըպ՝ ի քի էնթա-
 րի կիյմէյէրէք, պիր 'ասատան մա'տա պիր շէյ աւ-
 10 մամալարընը թէնպիւհ էյլէտի. վէ անէրի տէտի
 քի՝ շէր հանկը խանէյէ կիրէրսէնիգ, օլ մահաւ-
 11 տէն չըգընճայա տէյին՝ օրատա գալընըպ՝ վէ սի-
 զի հէր քիմ գապուլ էթմէյիպ տիլլէմէգսէ, օ-
 րատան չըգտըղընըգտա, անէրէ շէհատէթ օլմագ
 իւզրէ այագլարընըգըն ալթընտաքի թօղու սիւ-
 քինիդ. ֆիլ հագիգէ սիգէ տէրիմ քի՝ ըուգ ի
 ճէգատա Սողոմ վէ Գոմորըն հալի օլ շէհըլն հա-
 լինտէն էհվէն օլուր:
 12 Անէր տախի չըգըպ՝ թէվպէ էթմէրի իչիւն
 13 վա'գ էտէրլէր իտի. վէ չօգ ճիննէր չըգաըպ
 եաղ սիւրէրէք՝ չօգ խասթալարա շիֆա վէրիւրէր
 իտի:
 14 Վէ անըն իսսի շէօհրէթ պուլուպ, Հերովդէս
 մէլիք տախի իչիթմէքլէ՝ վաֆթիդ էտիճի Յով-
 հաննէս էմլաթտան գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու-
 սէպէպտէն անըն վասըթասըյլէ միւ՝ճիգէր իճրո
 15 օլուհույօր՝ տէտի. վէ տիկէրլէրի՝ Նղիա տըր՝
 տէրլէր, տիկէրլէրի տախի՝ Պիր փէյլամպէր, եա-
 խօտ փէյլամպէրլէրաէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր
 16 իտի. Ամա Հերովդէս պուհու իչիթտիքտէ, Պու՝
 պաշընը քէստիրտիլիմ Յովհաննէս տիր, էմլաթ-
 տան գըյամ էթմիշ տիր՝ տէտի:
 17 Զիրա Հերովդէս քէնտիսի պիրատէրի ֆիլիպ-
 պոսըն զէվճէսի Հերովդիայը թէգէվվիւճ էթմիւ
 օլմաղլէ, անըն սէպէպլինտէն ապէ՝ կէօնտէրիպ
 Յովհաննէսի թութմուշվէ գընտանտա պաղլամը
 18 իտի. Զիրա Յովհաննէս Հերովդէսէ՝ Պիրատէրիկին
 զէվճէսիսի ալմագ սանա ճա'իզ տէյիլ տիր՝ տէ-

- 19 միշտ իտի վէ Հերովդիս անա քին թուրուպ՝ անը
գաթիւ էթուրմէք արդուսընտա իտի իսէ տէ,
20 մուգթէտիր տէյիւ իտի Չիւնքի Հերովդէս Յով-
հաննէսին սալիհ վէ մուգատտէս պիր ատէմ օլ-
տըղընը պիլմէքլէ, անտէն գօրգարադ՝ անը կէօ-
զէտիր իտի, վէ անը տիկլէմէքլէ չօգ շէյլէր իճրա
21 էտէր իտի, վէ անը իսթէքլէ տիկլէր իտի, վէ
պիր միւնասիպ կիւն կէլտիքտէ, եւնի Հերովդէս
քէնտի վէլատէթի կիւնիւնտէ, պէօյիւք մէ՝ մուր-
լարընա վէ պիկ պաշըլարը իլէ Գալիլէանըն ալա-
22 նընա պիր զկաթէթ վէրտիյինտէ, իշպու Հերով-
դիանըն գըզը կիրիպ րադս էթմէքլէ՝ Հերովդէ-
սին վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն
խօշընա կիտէրէք, մէլիք գըզա՝ Պէնտէն հէր նէ
իսթէրսէն թալէպ էյլէ, սանա վէրիրիմ՝ տէտի
23 վէ՝ Պէնտէն հէր նէ թալէպ էտէրսէն, մէմալիքի-
մին նըսֆընա գատար սանա վէրիրիմ՝ տէյիւ ա-
24 նա էէմին էթտիւ Մէզպուրէ տախի չըգըպ վա-
լիտէսինէ՝ նէ՞ թալէպ էտէյիմ՝ տէտիքտէ՝ վաթ-
25 թիզ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը՝ տէտի վէ
գըզ 'աճէլէթէն մէլիյին հուզուրընա կիրիպ՝ Շիմոի
պանա թէփսի իւզէրինտէ վաֆթիզ էտիճի Յով-
հաննէսին պաշընը վէրմէնիզի իսթէրիմ՝ տէյիւ
26 թալէպ էյլէտի վէ մէլիք զկատէսիյլէ միւքէտ-
տէր օլտու իսէ տէ, էէմինլէրի վէ սօֆրատա պէ-
րապէր օթուրանլար սէպէպիւնտէն, անը ըտտու էթ-
27 մէք իսթէմէտի վէ մէլիք տէր՝ ագապ ճէլատ
կէօնտէրիպ անըն պաշընըն կէթիրիլմէսինի էմը
28 էյլէտի 0 տախի վարըպ գընտանտա պաշընը քէ-
սիպ, պիր թէփսի իւզէրինտէ կէթիրէրէք գըզա
29 վէրտի, գըզ տախի վալիտէսինէ վէրտի վէ անըն
շալիրտլէրի պունու իշիթտիքտէ, կէլտիլէր վէ
ճէսէտիւնի գալտըրըպ պիր գապրա գօտըլար
30 վէ ըտուլլէր Յիսուսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ
անա իճրա վէ թալիմ էթտիքլէրի շէյլէրին ճիւմ

- 31 Եստինի նազկ էթտիւնէր: Օ տախի անլէրէ՝ Սիդ
քէնտինիդ Թէնհաճա պէեապան պիր մահալէ կէ-
լիպ՝ պիր ազ իսթիրահաթ էտինիդ՝ տէտի. զիրա
կէլիպ կիտէնլէր չօգ օլմաղլէ՝ Թա՛ամ էթմէյէ
- 32 պիլէ վազըթլարը հօգ իտի. վէ Թէնհաճա պէ-
հապան պիր մահալէ գայըզլէ՝ Վաղիմէթ էթտի-
- 33 լէր. վէ [ճէմա՛աթ] անլէրի կիտէր իքէն կէօր-
տիւ, վէ չօգ քիմսէլէր անը Թանըմաղլէ, ճիւմէ
շէհրլէրտէն օրայա եայտ սէյիրտիպ՝ անլէրտէն
էվլէլ եէթիլէրէք, անըն եանընա ճէմ՝ օլտըլար
- 34 վէ Յիսուս չըզըպ՝ խայլը ճէմա՛աթ կէօրտիւ, վէ
չօպանսըզ գօյունլար կիպի օլտըզլարը իլիւն ան-
լէրէ շէֆգաթ էտէրէք չօգ շէյլէր Թա՛լիմ էթմէյէ
պաշլատը:
- 35 վէ արթըզ վազըթ կէյիլ շօլմաղլէ, շակիրոթ-
րի անըն եանընա կէլիպ՝ Պո-բասը պէեապան պիր
- 36 մահալ տըր, վէ արթըզ վազըթ կէյիլ տիր. Ան-
լէրի սալը վէր, էթրաֆտաքի չիթթիլէքէրէ վէ
քէօյլէրէ վարըպ՝ քէնտինլէրինէ էքմէք ալանլար.
- 37 զիրա եէյէճէքլէրի հօգ տըր՝ տէտիլէր: Օ տախի
անլէրէ ճէվապէն՝ Պունլարա սիզ Թա՛ամ վէրի-
նիդ՝ տէտի. վէ անա՝ կիտիպ իքի եիւզ տինարըզ
էքմէք սաթըն ալըպ անլէրէ Թա՛ամ վէրէլիմ մի՝
- 38 տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՝ Գա՛շ էքմէյինիդ վար,
կիտիպ պազընըզ՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր պազ-
տըզտան սօկրա՝ Պէշ է+Դ+ վէ իքի պալըզ վար
- 39 տէտիլէր, վէ անլէրէ՝ ճիւմէսինի եէյիլ օթ իւ-
զէրինէ պէօլիւք պէօլիւք օթուրթմալարընը էմի
- 40 էյլէտի. Անլէր տախի եիւզէր վէ էլլիլէր, Թազըմ՝
- 41 Թազըմ օթուրտըլար. վէ պէշ էքմէք իլէ իքի
պալըզը ալըպ՝ սէմայա տօզրու պազարադ պէրէ-
քէթ տու՛ասը օգուտու, վէ էքմէքլէրի վարէ-
լէտիքտէն սօկրա Խալիլէն էօնլէրինէ գօմադ իւզ-
րէ, շակիրտլէրինէ վէրտի. վէ իքի պալըզը տախի
- 42 ճիւմէսինէ Թազսիմ էյլէտի. վէ ճիւմէսի եէյիլ

- 43 տօյտըլարս Վէ վարչաւարը օն իբի քիւֆէ տօ-
լուսը օլարագ, պալըզարտան տախի գալտըրտը-
44 ւար Վէ պու էքմէքէրտէն եէյէնէր պէշ պին
գատար առէմ իտի
45 Վէ տէր'ագապ շահիրալէրինէ իպրամ էթտի-
քի քէնտիսի ճէմա'աթը սալը վէրինճէյտէք,
անլէր գայըղա կիրիպ' էվվէլճէ գարշը թարաֆա,
46 թիթսայիգայա տօղրու կիտէլէր Գէնտիսի տախի
անլէրի սալը վէրտիքաէն սօկրա, տու'ա էթմէք
47 իւզրէ տաղա կիթտի Վէ ագչամ օլտըգտա, գա-
լըգ տէնիզին օրթասընտա օլուպ' քէնտիսի գա-
48 լատա եալընըղ իտի Վէ ըիւզկեար մուխալիֆ
օլմաղէ, քիւրէք չէքէրէք' զահմէթ տէ օլտըզա-
լընը կէօրիւպ, կէճէնին տէօրտիւնճիւ Նէվպէթի
գարարընտա տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիյէրէք
եանլարընա կէլտի, վէ անլէրի կէչմէք իսթէր ի-
49 տի Անլէր տախի անը տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւր
կէօրտիւքէրինտէ, պիր խայալ տըր զանն էտէ-
50 րէք' ֆէրեաս էյլէտիլէր Ձիրա ճիւմէսի անը
կէօրիւպ' միւզթարիպ օլտըլար, օ տախի անիտէ
անլէր իլէ սէօյլէչիպ, անլէրէ՝ ճէսարէթլէնինիզ.
51 պէն իմ, գօրգմայընը՝ տէտի Վէ գայըղա եան-
լարընա չըգտըգտա, ըիւզկեար սաքին օլտու-
անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէւլգ էլ զայէ
52 հայրան օլուպ' թէ'աճճիւպ էտէրլէր իտի Ձիրա
օլ էքմէքէրին քէյֆիլէթինի ֆէհմ էթմէմիլլէր
իտի, չիւնքի գալպլէրի զալիզ օլմուշ իտի
53 Վէ գարշը թարաֆա կէչտի, վէ Գիննեասարէթ
54 ալյարընա կէլիպ գարայա եանաշտըլար Վէ ան-
լէր գալըգտան չըգտըգտա՝ տէր հալ անը թահը-
55 տըլար Վէ ճիւար պուլուռնան ճիւմէ մահալլէրէ
սէյրտիպ' 'իլլէթլիլէրի եաթտըլար իւզէրինտէ
թաշըյարագ, հէր նէրէտէ պուլուռնտըղընը իլիթ-
տիլէր իսէ՝ օլ մահալլէ կէթիլիմէյէ պաշտալըլար
56 Վէ հէր տախիլ օլտըղը քէօյ եա շէհր եա չիֆթ-

լիքտէ, խասթալարը մէյտանլարա գօյուպ՝ պարի
լիպասընըն էթէյինէ տօգունալար տէյիւ անտէն
րէճա էտէրլէր խաի. անա ճիւմլէ տօգունանլար
տախի շիֆա պուլուրլար խաի

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ ֆերիսիլէր իլէ 'իւլէմատան պա'զըլարը Երուսաղէմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն եանընա ճէմ' օլ
- 2 տըլար. Վէ շակիրտլէրինտէն պա'զըլարընըն նա. փաք, եա'նի եըյգամնմամըլ էլէրլէ էքմէք եէ. տիքլէրինի կէօրմէքլէ, անլէրի թազպին էթտի.
- 3 լէր. Զիրա ֆերիսիլէր վէ ճիւմլէ Եէհուտիլէր միւ. թէգատտիմինին րիվայէթինի թութմագտա օլուպ, էլէրլէրինի պիր էյիճէ եըյգամատըգճա՝ եէմէք եէ. մէզլէր. Վէ չարշըտան Կէլտէքլէրին, եըյգան. մատըգճա եէմէք եէմէքլէր. վէ հըֆզ էթմէք իւզըրէ գապուլ էթտիքլէրի սա'իր չօգ շէյլէր. քրատէլէր վէ պարտագլար վէ պագըր գապլար
- 5 վէ եաթազլար եըյգամալարը վար տըր. Պա'տէ. հու ֆերիսիլէր իլէ 'իւլէմա անա՝ Նիշիւն սէնին շակիրտլէրին միւթէգատտիմինին րիվայէթի մու. ճէպինճէ հարէքէթ էթմէյիպ՝ եըյգամնմամըլէլէրլէ
- 6 եէրլէր՝ տէյիւ սու'ալ էթտիլէր. Օ տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սիզ միւրա'իլէր հագգընտա եազըլտըղը իւզըրէ՝ Պու գալմ պանա լիսանէ հիւրմէթ էտէր, ֆագաթ գալլլլէրի պէնտէն փէք
- 7 ուգագ տըր. Վէ ինսան թէնպիհաթը օլան թա' լիմաթը էօյրէթմէքլէ, պանա պիհուտէ եէրէ 'իպատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ Եսայի վահիլլէ էլ
- 8 սէոյլէմիշ տիր. Զիրա Յիւահըն էմրինի թէրքլէ ինսան րիվայէթինի, եա'նի պարտագլար վէ քեա. սէլէր եըյգամատընը հըֆզ էտիպ՝ պուլարտան
- 9 պաշգա չօգ շէյլէր տախի էտէրսինիլ, Վէ անլէ. րէ տէտի քի՝ րիվայէթինիզի թութմագ լիլին

- Ալլահընէ Էմրինի նէ՝ կիւզէլ րէտտ էտէրսինիզ :
- 10 Զիրա Մոմէս՝ փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էլլէ՝ հէմ աէ՝ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ շէթմ
- 11 էտէն՝ մութլագա գաթլ օլունսուն՝ տէտիւ Ամմա սիզ տէրսինիզ քի՝ էյէր պիր ատէմ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ՝ Թարաֆըմոտան սանա Փա՛խտէ օլաճագ շէյ գուրպան, եանի վագֆ օլունմըշ
- 12 տըր՝ տէրսէ, Օլ վագըթ անը արթըգ փէտէրի եա վալիտէսի իշիւն պիր շէյ էթմէյէ պրագմազ-
- 13 սընըզ՝ վէ Թա՛լիմ էթտիյինիզ րիվայէթինիզլէ Ալլահըն քէլամընը ֆէսիւ էտէրէք, պունուն կիպի չօգ շէյէր էտէրսինիզ :
- 14 վէ պիւթիւն ճէմա՛թըր ետնընա չաղըրըպ, ան- լէրէ տէտի քի՝ ձիւմէնիզ պէնի տիկէյիպ ալլայը-
- 15 նըզ, ինսանըն տըշարըսընտան իշէրիսինէ կիրիպ անը նափաք էտի պիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր. ան- ծագ ինսանը նափաք էտէնէր իշէրիսինտէն չըգան
- 16 շէյէր տիր, իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին :
- 17 վէ ճէմա՛թտան լէֆլէպ՝ խանէյէ կիրտիյինտէ, շակիրտլէրի պու թէմսիլի անտէն իսթիֆասըր էլլէ-
- 18 սիլէր, Օ տախի անլէրէ՝ Սի՞զ տէ մի պէօլլէ ֆէհմ- սիզ սինիզ. ալլամա՞զ մը սընըզ՝ քի տըշարըտան ինսանըն իշէրիսինէ կիրէն հիշ պիր շէյ անը նափաք
- 19 էտէմէզ, Զիրա գալպինէ տէյիլ, ամմա անըն գար- նընա կիրէր, վէ ճիւմէթ Թա՛մալարը Թէմիզլէյէ-
- 20 րէք, խալայա չըգար՝ տէտիւ վէ տախի ինսանը
- 21 նափաք էտէն՝ ինսանտան չըգան շէյ տիր, Զիրա տէրունտէն, Էա՛նի աուէմէրին գալպինտէն ֆասիտ
- 22 էֆքետըր վէ զինա վէ ֆահշ վէ գաթլ, վէ սըր- գաթ վէ Թամա՛ վէ ֆլսգ վէ հիլէ վէ ֆիւճուր վէ սու՛ի նաղար վէ քիւֆըր վէ դուրսըր վէ խէ-
- 23 պասէթ չըգար : Պու ֆէնալըգլարըն ճիւմէսի տէրունտէն չըգըպ ինսանը նափաք էտէր՝ տէտիւ
- 24 վէ օրատան գալգըպ՝ Սուր վէ Սայտա հուտու- տընա կիթտի, վէ պիր խանէյէ կիրիպ՝ քիմսէյէ

- մա'լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսէտէ, կիզէնէմէտի
 25 Ձիրա նափաք բուհլու գըզը օլան պիր գարը անըն
 հազգընտա խապէր ալարազ՝ կէլիպ այոզլարընա
 26 գափանտը: Օլ գարը տախի Սիրօֆինիք թա'իֆէ-
 սինտէն Նուհանիյէ օլուպ, գըզընտան ճիննի չը-
 27 գարմասընը անտէն բէճա էյլէտի: Ամմա Յիսուս
 անա՝ Պրազ, էվվէլա էվլատ տօյսուհն. գիրա էվ-
 լատըն էքվէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմազ էյի
 28 տէյիլ տիր՝ տէտի: Մէրգուլէ տախի անա ճէվա-
 պէն՝ Պէլի, հա Բապպ, չիւնքի քէօփէքլէր տախի
 սօֆրանըն ալթընտա, էվլատըն գրրընթըլարըն-
 29 տան էէրլէր՝ տէտի: Օ տախի անա՝ Պու սէօզ
 իչիւն կիթ. ճինն սէնին գըզընտան չըգմըշ արը՝
 30 տէտի: Վէ մէրգուլէ խանէսինէ վարտըդտա, ճինն
 չըգմըշ վէ գըզը տէօշէքտէ հաթմըշ պուլտու:
 31 Վէ էինէ Սուր վէ Սայտա հուտուարընտան չը-
 գըպ՝ Տէգալիօլիս հուտուարըն արասընտան Գա-
 32 լիէա տէնիզինէ կէլտի: Վէ սաղըր վէ փէլթէք
 պիր քիմսէյի կէթիրիպ՝ իւզէրինէ էլինի գօմասընը
 33 անտէն բէճա էյլէտիլէր: Օ տախի անը ճէմա'աթ
 իչինտէն թէնհայա չէքիպ, փարմազլարընը անըն
 գուլազլարընա գօյարազ՝ թիւքիւրիւպ տիլինէ
 34 տօգուհտու: Վէ սէմայա տօղրու նազարլէ ահ
 35 էտիպ, անա՝ Էֆֆաթա, հա'նի՝ Աչըլ, տէտի: Վէ
 տէր հալ անըն գուլազլարը աչըլըպ վէ տիլինին
 պաղը չէօզիւլիւպ՝ տօղրու թէքէլիւմ էթտի:
 36 Վէ անլէրէ պուհու քիմսէյէ սէօյլէմէմէլէրինի
 թէնպիհ էթտի. աւմա անլէրէ հէր նէ գատար
 թէնպիհ էթտի իսէտէ, օլ գատար զիյատէ նէջը
 37 էտէրլէր իտի: Վէ Ֆէվզ էլ զայէ հայրան գալըպ՝
 Հէր շէյի էյի էյլէտի. հէմ սաղըրլարը իչիթտիրի
 հէմ տէ տիլիզլէրի սէօյլէտիր՝ տէրլէր իտի:

- 1 Օւ կիւնէրտէ փէք չօգ ճէմա'աթ պուլունուս' եէյէճէքէրի օլմատըղընտան, [Թխուս] շակիրտլէ-
- 2 ընի եանընա չաղըրըպ' անլէրէ տէտի քի, Պու ճէմա'աթա ածըրըմ', չիւնքի շիմսի իւչ կիւն տիր եանըմտա պուլունույօրլոր վէ եէյէճէքէրի եօգ-
- 3 տըրի վէ էյէր անլէրի էվլէրինէ աճ սալը վէրիւ- սէմ', եօլտա թագաթլարը քէսիլիր. զիրա պա'զը-
- 4 լարը ուղագտան կէլտիլէրի վէ շակիրտլէրի անա ճէվապէն' Պունլարը պուրատա, չէօլտէ պիր քիմսէ
- 5 էքմէքլէ նա'սըլ տօյուրա պիլիր' տէտիլէրի վէ ան- լէրէ' Դա՛չ էքմէյինիզ վար' տէյիւ սու'ալ էթտիլին-
- 6 տէ, անլէր' Եէտի տանէ' տէտիլէրի վէ ճէմա'ա- թըն եէր իւզէրինտէ օթուրմասընը էմր էթտի, վէ օլ եէտի էքմէյի ալըպ' թէչէքքիւր էթտի, վէ փարէլէյիպ' էօնլէրինէ գօմագ իւզըն շակիրտլէ- ըրինէ վէրտի. անլէր տալսի ճէմա'աթըն էօնիւնէ
- 7 գօտըլարի վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըզլարը օլ- մաղլէ, պէրէքէթ տու'ասը օգուչուպ' Պունլարը
- 8 սա էօնլէրինէ գօյունըզ' տէտի վէ եէյիպ տօյ- տըլար, վէ փարչալարըն Փաղասընտան եէտի
- 9 ղէնպիլը գալտըրտըլարի Եէյէնլէր տալսի տէօրթ
- 10 պիլը գատար իտի. վէ անլէրի սալը վէրտի, վէ տէր'ագապ շակիրտլէրի իլէ գայըղա պինիպ' Տալ- մանութա թարաֆընա կիթտի:
- 11 վէ ֆէրիսիլէր չըզըպ' անը թէճրիպէ իչիւն, քէնտիսինտէն սէմտտան պիր 'ալամէթ թալէպ էտէրէք, անըն իլէ միւպահէտէ էթմէյէ պալլա-
- 12 տըլարի վէ տէրունինտէն աճ չէքիպ' Պու նէսլ նիլիւն 'ալամէթ թալէպ էտէր. հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի' պու նէսլէ պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք
- 13 տիր' տէտի վէ անլէրի պրագըպ' եինէ գօյըղա կիրմէքլէ, գարըլ թարաֆա կէչտի:
- 14 վէ էքմէք ալմասընը ունութմըլար իտի .

- գայրգտա տախի եանլարընտա պիր էքմէքտէն
 15 պաշգա եօգ իտի: Վէ անլէրէ՝ Պազընըզ, Ֆէրի-
 սիլէրին մայտսընտան վէ Հերովգէսին մայասըն-
 16 տան սագընընըզ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտիւ Վէ պի-
 րիպիրի իլէ սէօյլէշիպ՝ էքմէյիմիզ օլմատըզը իշիւն
 17 տիր՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս պուռու պիլմէքլէ ան-
 լէրէ տէտի քի՝ Նիշիւն էքմէյինիզ օլմատըզը իշիւն
 սէօյլէշիրսինիզ: տահա Ֆէհմ էթմէզ մի սինիզ, վէ
 իտրաք էթմէզ մի սինիզ: գալպինիզ տահա զալիզ
 18 մի տիր: կէօզլէրինիզ վար իքէն կէօրմէզ մի սի-
 նիզ, վէ գուլագլարընըզ վար իքէն իշիթմէզ մի
 սինիզ, խաթընըզա տախի կէթիրմէզ մի սինիզ:
 19 Օլ պէշ պիշ ատէմէ պէշ էքմէյի փարէլէյիպ՝ թէվզի՝
 էյլէտիլիմտէ, գաշ քիւֆէ տօլուսը ալլա մարշա
 20 գալտըրտընըզ: անա՝ Օն իքի, տէտիլէր: Վէ օլ
 տէօրթ պիշ քիշիյէ եէտի ե+ճէյէ Լէււէ՝ էյէտէյէտէ,
 գաշ զէնպիլ տօլուսը վարշա գալտըրտընըզ: տն-
 21 լէր տէ՝ Նէտի, տէտիլէր: Վէ անլէրէ՝ Նիշիւն
 իտրաք էթմէզսինիզ՝ տէտի:
 22 Վէ Բիթսայիդայա կէլտի: վէ եանընա պիր տ'մա
 կէթիրիպ՝ անա տօգուռմասընը րէճա էթտիլէր:
 23 Օ տախի ա'մայը էլինտէն թուիթուպ՝ քէօյտէն
 տըշարը չըգարտը: վէ կէօզլէրինէ թիւ քիւրիւպ՝
 էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօմաղլէ, անա՝ Պիր շէյ
 24 կէօրիւյօր մը սըն՝ տէյիւ սուալ էթտի: Օ տախի
 պագըպ՝ Աղաճլարա պէշիզէր ատէմէլէրի եիւրիւր
 25 կէօրիւյօրմ՝ տէտի: Պա'տէհու էլլէրինի թէքըալ
 անըն կէօզլէրի իւզէրինէ գօյուպ՝ պագտըրտը: օ
 տախի իֆագաթ պուլուպ՝ հէր շէյի սշիքեաթէ
 26 կէօրտիւ: Վէ՝ Բէօյէ կիրիպ, քէօյտէ քիմսէյէ
 սէօյլէմէյէսին՝ տէյէրէք անը խսնէսինէ կէօն-
 տէրտի:
 27 Վէ Յիսուս շահիրտլէրի իլէ Գայսերիյէ ի Փիլիպ-
 պոս քէօյլէրինէ կիտիպ, եօլտա շահիրտլէրինէ՝
 Ատէմէլէրին տէտիքլէրինէ կէօրէ պէն քիմ իմ

- 28 տէյիւ սու՛ալ էթտի : Անլէր տախի՛ վաֆթիդ
էտիճի Յովհաննէս, վէ պա՛ղըլարը՝ Եղիա, վէ
պա՛ղըլարը տախի՛ փէյղամպէրլէրտէն պերի սին՝
- 29 Դէյբլա՛ւ տէյիւ ճէվապ վէրախլէր : Վէ անլէրէ՛ Ես
սիզին տէտլյինիզէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի.
Պետրոս տախի անա ճէվապէն՝ Սէն Մէսհհ սին՝
- 30 տէտի : Վէ անլէրէ՛ Հադգըմոա քիմսէյէ պլր շէյ
սէօյլէմէյինիզ՝ տէյիւ էքիտէն թէնպին էյլէտի :
- 31 Վէ Իպն իւլ ինսան չօգ էլէ՛մ չէքիպ՝ իրթիյար-
լար իլէ պաշ քեահինլէր վէ ՚իւլէմա թարաֆըն-
տան րէտոտ օլունուպ՝ գաթլ օլունմագ, վէ իւշ
կիւնտէն սօղրա գըյամ էթմէք կէրէք իտիյինի
- 32 անլէրէ թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը : Վէ պու սէօ-
զիւ աշիքեարէ սէօյլէտի : վէ Պետրոս անը պլր
- 33 թարաֆա ալըպ՝ թա՛ղիր էթմէյէ պաշլատը : Օ
տախի տէօնիւպ շախիրտլէրինէ պագադգտա,
Պետրոսը թա՛ղիր էտէրէք՝ Արտըմա չէքիլ, էյ
Շէյթան, զիրա Ալլահա ՚ա՛խտ օլան շէյլէրէ տէյիլ,
անճագ. առէմլէրէ ՚ա՛խտ օլան շէյլէրէ սարֆը
էֆքեար էտէրսին՝ տէտի :
- 34 Վէ ճէմա՛տթը շախիրտլէրի իլէ պերապէր եա-
նընա չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՛ Հէր քիմ ար-
տըմա կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի նէֆա էտէրէք՝
- 35 խաշընը եիւքլէնիպ արտըմ սըրա կէլսին, Ձիրա
հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, անը
զայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ իյիւն
վէ պէշարէթ իյիւն զայ՝ էտէրսէ, անը գուրթա-
- 36 րաճագ տըր, Ձիրա պիր առէմ՝ պիւթիւն տիւն-
նայը գազանըպ տա, քէնտի ճանընը զայ՝ էտէր-
- 37 սէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր, Եախօտ առէմ՝ քէնտի
38 ճանընա պէտիւլ նէ՞ վէրէպլիլիր, Ձիրա հէր քիմ
պու զինաքեար վէ կիւնահքեար նէսլ իյիւնտէ՛
պէնտէն վէ սէօզլէրլմտէն տօլայը ութանըրսա,
Իպն իւլ ինսան տախի մուգատտէս մէլա՛իքէսի
իլէ քէնտի փէտէրինին ճէլալինտէ կէլտիյի զէ-

39 ման՝ անտէն տօլայր ութանաճազ տըրօ վէ
անլէրէ՝ Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պուրատա
հազըր օլանլարտան պա՛ղըսը վար տըր քի՝ մէլէ-
քիթ Ուլլահըն գուարէթլէ կէլտիյինի կէօրմէ-
յինճէ Էօլիւմ ասլա թաթմայաճազ տըր՝ տէտի

ՊԱՊ 9

1 Վէ ալթը կիւն սօկրա Յիսուս՝ Պետրոս իլէ Յա-
կոբոս վէ Յովհաննէսի պէրապէր այլպ՝ անլէրի
եալընըզ վէ թէնհաճա եիւքսէք պիր տաղ իւզէ-
2 րինէ կէօթիւրտիւ Վէ Էօնլէրինտէ սուրէթի թէ-
3 պէտտիւլ Էտիպ, Էլպիսէսի փարլազ՝ եէր իւզէ-
րինտէ հիշ պիր գասսարըն պէյազ Էտէմէյէճէյի
տէրէճէտէ, հէման դար կիպի զայէթ պէյազ օլ-
4 տու Վէ անլէրէ Մովսէս իլէ Եղիա կէօրիւնիւպ՝
5 Յիսուս իլէ սէօյլէյիյօրլար իտիւ Վէ Պետրոս՝ Յի-
սուսա խիթապէն՝ Բապպի, պիզէ պուրատա
պուլունմազ էյի տիր. վէ պիրի սէնին վէ պիրի
Մովսէս վէ պիրի տէ Եղիա իյիւն իւշ խայմէ եա-
6 փալըմ՝ տէտի Զիւնքի զիյատէսիյլէ խալֆ էթ-
7 միշ օլմալարըյլէ, նէ սէօյլէյէճէյինի պիլմէտի Վէ
պիր պուլութ անլէրի կէօլկէսի ալթընա այլպ՝
Սէվկիւլիւ օղըմ պու տըր, պունու տիկլէյինիզ՝
8 տէյիւ պուլութտան պիր սէտա կէլտիւ Վէ հէման
անլէր էթրաֆա պագըպ՝ եալընըզ Յիսուստան
մա՛տա եանլարընտա արթըզ քիմսէյի կէօրմէտի-
9 լէր Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն, Իպն իւլ ին-
սան Էմլաթտան գըյամ Էտինճէյէտէք, կէօր-
տիւքլէրինի քիմսէյէ նազլ էթմէսիւնլէր տէյիւ
10 անլէրէ թէնպիհ էթտիւ Վէ պու սէօղիւ արալա-
րընտա սագլայըպ՝ Էմլաթտան գըյամ էթմէք նէ
11 տէմէք օլտըղընը միւպահէսէ Էտէրլէր իտիւ Վէ
իւլէմա նի՞չիւն՝ Էվլէլա Եղիա կէլմէք կէրէք
12 տիր, տէրլէր՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր 0

- տախի անլերէ ճէվապէն՝ Կերչի Եղիա էվվէլա կէ-
 լիւյ, հէր շէյի Թանդիմ էտէր, վէ Իպն իււ
 ինսան հագգընտա, չօգ էլէմ չէքիւպ հագարէթ
 13 կէօրէճէք տիր՝ տէյիւ եաղըմըշ տըր. Պէն իսէ
 սիգէ տէրիւմ քի՝ Եղիա կէլմիշ տիր, վէ անըն
 հագգընտա եաղըլտըղը իւզրէ, անա հէր իսթէ-
 տիքլէրի շէյի եափտըլար՝ տէտիւ
 14 Վէ շակիրաղէրին եանընա կէլտլինտէ, անլերին
 էթրաֆընտա իսայլը ճէմա'աթ վէ անլեր իլէ միւ-
 15 պահէսէ էթմէքտէ օլան իւլէմայը կէօրտիւ. Վէ
 պիւթիւն ճէմա'աթ անը կէօրտիւյիւ կիպի, հայ-
 րան օլըւպ՝ եանընա սէյիրտէրէք, անը սէլամա-
 16 տըլար. 0 տախի իւլէմայա՝ Անլէր իլէ նէ՞ միւ-
 պահէսէ էտլյօրսընըզ՝ տէյիւ սու'ալ էթմէսի իւ-
 17 ղէրինէ, ճէմա'աթտան պիր ատէմ ճէվապ վէ-
 րիւպ՝ Ծա Մու'ալլիմ, օղըմը սանա կէթիրտիմ,
 18 անտէ պիր տիլսիզ բուհ օլմաղլէ, Հէր նէրէտէ
 Թութարսա, անը եէրէ չարփար. օ տախի քէօ-
 փիւրիւպ տիշլէրինի ղըճըրտատըր վէ գուրուր.
 վէ՝ Անը չըգարընըզ՝ տէյիւ շակիրաղէրինէ սէյլէ-
 19 տիմ իսէ տէ, մուգթէտիր օլմատըլար՝ տէտիւ 0
 տախի անլերէ ճէվապ վէրիւպ՝ էյ իմանսըզ նէսլ,
 նէ՞ վագթա գատար սիզին իլէ պէրապէր օլայըմ.
 նէ՞ վագթա գատար սիզէ Թէհամիւլէ էտէյիմ.
 20 անը պանա կէթիրինիզ՝ տէտիւ Վէ եանընա կէ-
 Թիրտիքլէրինտէ, անը կէօրտիւյիւ կիպի բուհ ա-
 նը օտրստը. օ տախի եէրէ տիւշիւպ, աղըր քէօ-
 21 փիւրէրէք՝ եուլսըրլանտը. Վէ Յէ-ս-ս պուճուճ
 նէ ղէմանտէն պէրու անա վագը՝ օլտըղընը փէ-
 տէրինտէն սու'ալ էթտիքտէ, օ տախի Սէպալէ-
 22 Թինտէն պէրու. Վէ անը հէլաք էթմէք իւզրէ
 չօգ տէթ'ա աթէշէ վէ սույա աթմըշ տըր. լաքին
 էյէր պիր շէյ եափա պիլիր իսէն, պիզէ մէրհա-
 23 մէթ էտիւպ իմոսա էյլէ՝ տէտիւ Յիսուս տախի
 անա՝ Իմպն էտէ պիլիր իսէն, իման էտէնէ հէր

- 24 չէյ միւսքին տիր՝ տէտիւ վէ անխտէ չօճուղն
 փէտէրի կէօզ եաշը տէօքէրէք ֆէրեատ էտիսյ՝
 իման էտէրիմ, եա Բապպ, իմանսըզըզըմա իմ-
 25 տատ էյէ՝ տէտիւ վէ Յիսուս ճէմա՝աթըն սէյր-
 տիսյ ճէմ՝ օլտըղընը կէօրտիւքտէ նափաք բու-
 հու ալարլայըպ անա՝ էյ տիւիզ վէ սաղըր բուհի,
 պէն սանա էմը էտէրիմ, պուռնտան չըգ վէ պիր
 26 տահա կիրմէ՝ տէտիւ Բահ տախի պաղըրարագ
 վէ անը շիտտէթլէ սարսարագ չըգտը. օ տախի
 էօլիւ կիպի օլտու, չէօյլէ քի չօգլարը՝ էօլիւ
 27 տիր՝ տէտիւլէր վէ Յիսուս անը էլինտէն թու-
 28 թուպ գալտըրմասըյլէ գալգտըր վէ խանէյէ կիր-
 տիլինտէ, շակիրտլէրի՝ Պիղ անլ Նիչիւն չըգարա-
 մասըգ՝ տէյիւ անտէն թէնհաճա սու՝ալ էթտի-
 29 լէր. Օ տախի անլէրէ՝ Պու մագուէնին, տուա
 վէ օրուճտան զոյրի պիր վէճիլէ չըգմասը միւս-
 քին տէյիլ տիր՝ տէտիւ
 30 վէ օրատան չըգըպ՝ Գալիլեատան կէչէրլէր ի-
 քէն, պիր քիմէնին վագըրի օլմասընը խթէմէզ
 31 խիւ Զիրա շակիրտլէրինէ թա՝լիմ էտիպ, անլէ-
 րէ իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օլու-
 նաճագ վէ անը գաթլ էտէճէքլէր, վէ գաթլ օ-
 լուռտըգտան սօղրա իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյաճ է-
 32 տէճէք տիր՝ տէտիւ Ամա անլէր պու սէօզիւ
 ալլամայըպ՝ անտէն սու՝ալ էթմէյէ տախի գօրգ-
 տըլար
 33 վէ կափառնայումա կէլտի վէ խանէտէ իքէն
 անլէրէ՝ Եօլտա պիրիպիրինիզ իլէ նէ՞ միւպահէսէ
 34 էթտինիզ տէյիւ սու՝ալ էթտիւ Անլէր տախի սիւ-
 քի թ էթտիլէր, զիրա՝ Պէօյիւք քիմ տիր՝ տէյիւ
 եօլտա պիրիպիրի իլէ միւպահէսէ էթմիլէր իտի
 35 Օ տախի օթուրտու, վէ օն իքիլէրի չաղըրըպ ան-
 լէրէ՝ էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմագ խթէրսէ,
 ճիւմլէսինին մու՝ախիւէրի վէ ճիւմլէսինին խըտ-
 36 լէթքեարըր օլտուն՝ տէտիւ վէ պիր չօճուգ ալլպ

- որթալարընտա տուրտուրտու, վէ անը գուճա-
- 37 զընա ալըպ անլէրէ, Հէր քիմ պեօյլէ շօճուզլար-
տան պիրինի պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ էտէրսէ,
պէնի գապուլ էթմիշ օլուր. վէ հէր քիմ պէնի
գապուլ էտէրսէ, պէնի տէյլ, փագաթ պէնի իր-
սալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր տէտի:
- 38 Վէ Յովհաննէս անա ճէվապ վէրիպ՝ Նա Մու'ալ-
լիմ, արտըմըզճա կէլմէյէրէք, սէնին իսմինլէ ճինն-
լէր չըգարան պիր քիմսէ կէօրտիւք, վէ արտը-
մըզճա կէլմէտիյինտէն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի:
- 39 Յիսուս իսէ տէտի քի՝ Անը մէն՝ էթմէյինիզ,
զիրա իսմիմլէ միւճիզէ իճրա էտիպ տէ, փիլ հալ
պէնիմ հագգըմոտա ֆէնա սէօյլէյէ պիլէն եօգ տըր:
- 40 Ձիւնքի պիզէ մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարա-
- 41 ֆըմըզտան տըր. Ձիրա ֆրիստոսա միւթէ՝ալլըգ-
օլտըղընըզտան հէր քիմ սիզէ պէնիմ իսմիմ իչիւն
պիր քեասէ սու իչիրիսէ, հագիգաթէն սիզէ տէ-
- 42 ըիմ քի՝ էճրինի ասլա զայ՝ էթմէյէճէք տիր. Վէ
պանա ինանան քիւչիլ քէրին պիրինի հէր քիմ
սիւրչտիւրիւրսէ, պօյնուճա պիր տէյիրմէն թաշը
ասըլըպ՝ տէնիզէ աթըլմասը քէնտինէ տահա խայրը
- 43 տըր. Վէ էյէր էլիլ սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր-
սա, անը քէս. հայաթա սագաթ կիրմէք՝ իքի էլիլ
օլուպ ճէհէննէմէ, օլ սէօնմէզ աթէչէ կիթմէքտէն
- 44 սանա խայրը տըր. Օրատա անլէրին գուրտու էօլ-
մէզ վէ աթէչի սէօնմէզ. Վէ էյէր այաղըլ սէնին
սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը քէս. հայաթա
թօփալ կիրմէք՝ իքի այաղըլ օլուպ ճէհէննէմէ,
օլ սէօնմէզ աթէչէ աթըլմագտան սանա խայրը
- 46 տըր. Օրատա անլէրին գուրտու էօլմէզ վէ աթէչի
- 47 սէօնմէզ. Վէ էյէր կէօղիւլ սէնին սիւրչմէնէ սէ-
պէպ օլուրսա, անը չըգար. մէլէքիւթ Ուլլահա
թէք կէօղիւ կիրմէք՝ իքի կէօղիւլ օլուպ ճէհէն-
նէմ աթէչինէ աթըլմագտան սանա խայրը տըր.
- 48 Օրատա անլէրին գուրտու էօլմէզ վէ աթէչի սէօն-

49 մէջ, Զիրա հէր քէս աթէշէ թուզլանաճագ, վէ
50 հէր գուրպան թուզլէ թուզլանաճագ տորր թուզ
էյի տիր, ամմա թուզ թաթսրդ օլուրսա, անը
նէ՞ իլէ թէրպիյէ էտէճէ քսինիզ. քէնտիլէրինիզտէ
թուզընըզ օլուսլ՝ պիրիպիրինիզ իլէ միւսալէմէթ
իւզլէ օլունըզ:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ օրատան դալգըզ՝ իրտանըն գարըը թարա.
ֆընտան, Եէհուաիյէ հուտուտընա կէլտի. վէ խալզ
թէքրար անըն հանընա ճէմ՝ օլուրգտա, քէնտի
'ատէթի իւզլէ էինէ անլէրէ թա'լիմ էտէր իտի:
- 2 Վէ Փէրիսիլէր անըն հանընա կէլիպ, անը թէճ.
րիպէ էտէրէք՝ Զէվճէսինի թաթիլիզ էթմէք ատէմէ
- 3 ճա'րիզ մի՝ տէյիւ անտէն սու՞ալ էթտիլէր, Օ տաթի
անլէրէ ճէվապէն՝ Մովսէս սիզէ նէ՞ էմր էյլէտի՝
- 4 տէտի. վէ անլէր՝ Մովսէս թալաքնամէ հազըզ
- 5 թաթիլիզ էթմէյէ իզն վէրտի՝ տէտիլէր, վէ Յի.
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ պու էմրի զըլէթի
- 6 գալլինիզ սէպէպիյլէ հազտը: Ամմա իպթիտաի
խիլգաթտա Ալլաճ անլէրի էրքէք վէ տիշի խալզ
- 7 էթտի. Պու սէպէպտէն ատէմ վէտէրինի վէ վա.
լիտէսինի թէրք էտիլալ՝ զէվճէսինէ միւլասաըզ օլա.
- 8 րագ, իքիսի հէք վիւճուտ օլաճագլար. պինա'ն
'ալէյճ արթըզ իքի տէյիլ, լաքին հէք վիւճուտ
- 9 տիրլէր: Իմտի Ալլաճըն րապթ էյլէտիյինի ինսան
- 10 այըրմասըն՝ տէտի. վէ խանէտէ շակիրտլէրի էինէ
- 11 պուճու անտէն սու՞ալ էթտիլէր, Օ տաթի՝ ձէր
քիմ զէվճէսինի թաթիլիզ էտիլալ տիկէրինի թէգէվ.
- 12 վիւճ էտէրսէ, անըն 'ալէյհինէ զինա էտէր: Քէ.
զալիք պիր դարը գոճասընը թաթիլիզ էտիլալ տի.
կէրինէ թէզվիճ օլունուրսա, զինա էտէր՝ տէտի:
- 13 Վէ անլէրէ տօգուճմասը իյիւն հանընա քիւշիւք
լոճուգլար կէթիրտիլէր. շակիրտլէրի իսէ կէթի.

- 14 րէնէրի ազարլատըլար: Վէ Յիսուս պունու կէօր-
տիւքաւէ կիւճէնիպ՝ անլէրէ խիթապէն՝ Պրագը-
նըղ, չօճուզլար եանըմա կէլսինէր, վէ անլէրի
մէն՝ էթմէլինիզ, զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մա-
15 գուլէլէրին տիր: Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Մէլէքիւթ Ուլլահը հէր քիմ քիւլիւք չօճուզ կիպի
գապուլ էթմէզաէ, անա ասլա կիրմէյէճէք տիր՝
16 տէտիւ վէ անլէրի գուճաղընա ալըպ, իւզէրլէրինէ
էլլէրինի գօյարագ՝ անլէրէ խայր տու՝ա էյլէտիւ:
17 Վէ եօլա չըգտըղընտա, պիր քիմսէ եանընա
սէյիրտիպ՝ հուզուընտա տիզ չէօքտիւ: Վէ անա
էյ քէրիմ Մու՛ալլիմ, էպէտի հայաթա վարիս օլ-
մադ իչիւն նէ՞ եափայըմ՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտիւ:
18 Յիսուս տախի անա՝ Նի՛չիւն պանա քէրիմ տէյօր-
տիւ: պիրտէն, եա՛նի Ալլահտան զայրի քէրիմ եօգ-
19 տըր: էմըլէրի պիլիւսին: Ձինա էթմէյէսին, Գաթլ
էթմէյէսին, Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհա-
տէթ էթմէյէսին, Ղատր էթմէյէսին, Փէտէրիկէ
20 վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ՝ տէտիւ Օ տախի անա
ճէվապէն՝ էյ Մու՛ալլիմ, պունլարըն ճիւմէյէսինի
սէպալվէթիմտէն պէրու հըֆզ էյլէտիմ՝ տէտիւ:
21 Վէ Յիսուս անա պագըպ անը սէվտի, վէ անա
խիթապէն՝ Պիր նօգասնըլ վար: կիտիպ նէլ վար
խէ սաթ, Փուգարայա վէր, վէ սէմատա խազի-
նէյէ մալիք օլըրսըն: Վէ խաչը իւլ.քէնիպ, կէլ
22 պանա թապի՝ օլ տէտիւ Օ տախի պու սէօզտէն
ղամնաք օլտու, վէ միւքէտտէր օլարագ կիթտի,
23 չիւնքի չօգ մալի վար իտի Յիսուս տախի էթրա-
ֆընա պագըպ շաղիրտլէրինէ՝ Մալտար քիմսէլէր
մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՞ կիւճիւ կիրէրլէր՝ տէտիւ:
24 Շաղիրտլէրի իսէ անըն սէօզլէրինէ հայրան գալ-
մալըրլէ, Յիսուս թէքրար անլէրէ ճէվապէն՝
էյ չօճուզլարըմ, մալէ ի՛թիմատ էտէնլէրին մէ-
25 լէքիւթ Ուլլահա կիրմէսի նէ՞ կիւճ տիր: Ձէնկինին
մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն, տէվէնին իյնէ

- տէլիյինտէն կէշմէսի տահա գօլայ տըր՝ տէտիւ
 26 Վէ անլէր գիյատէսիյլէ հայրան օլուպ, արաւա-
 րընտա՝ էօյլէ իսէ քիմ խէլաս պուլա պիլիբ՝ տէ-
 27 տիլէր, Վէ Յիսուս անլէրէ պագըպ՝ ինսան 'ին-
 տինտէ պու զայր ի միւմքին տիր, լաքին Ալլահըն
 'ինտինտէ տէյիլ տիր, զիրա 'ինտ Ալլահ հէր շէյ
 28 միւմքին տիր՝ տէտիւ Պետրոս անա՝ իշթէ պիզ
 հէր շէյի թէրք էտիպ սանա թապի՝ օլտըգ՝ տէ-
 29 մէյէ պաշլատը, Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Հագի-
 գաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իշիւն վէ պէշա-
 րէթ իշիւն խանէ եա պիրատէր եա հէմշիլրէ եա
 վէտէր եա վալիտէ եա ղէվճէ եա էվլատ եա
 30 թարլալարը թէրք էթմիշ օլուպ տու, Շիմտի պու
 ղէմանտա թէ՛ատտիլէր իլէ պէրապէր եիւզ գաթ
 գիյատէ խանէ վէ պիրատէր վէ հէմշիլրէ վէ վա-
 լիտէ վէ էվլատ վէ թարլալարա, վէ ախրէթտէ
 հայաթ ը էպէտիյէյէ նա՛իլ օլմայաճագ պիր քիմէ
 31 եօգ տըր, Լաքին չօգ էվվէլքիլէր սօնրաքի վէ
 սօնրաքիլէր էվվէլքի օլաճագ տըր՝ տէտիւ
 32 Վէ անլէր Երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա
 իքէն, Յիսուս էօնլէրինճէ կիտէր իտի, վէ անլէր
 հայրան դալարագ, արտընճա կիտէր իքէն գօր-
 գարլար իտի, վէ եինէ օն իքիլէրի եանընա պըպ
 քէնտինէ օլաճագ վուդու՛սթը անլէրէ սէօյլէմէյէ
 33 պաշլատը. եա՛նի՝ իշթէ պիզ Երուսաղէմէ չըգըյօ-
 րըզ, վէ իպն իւլ ինսան պաշ քեանիլէր իլէ 'իւ-
 լէմայա թէսիմ օլունաճագ, անլէր տախի անըն
 գաթիլինէ հիւքմ էտիպ, անը թա՛իֆէլէրին էլինէ
 34 թէսիմ էտէճէքլէր, Պունլար տախի անը իս-
 թիհլա էտիպ՝ գամշըյլէ տէօյէրէք իւզէրինէ
 թիւքիւրէճէքլէր, վէ անը գաթլ էտէճէքլէր՝ օ
 տախի իւշիւնճիւ կիւնտէ դըյամ էտէճէք տիր՝
 Դեպի
 35 Վէ Ջերեդէոս օղուլլարը Յակոբոս իլէ Յովհան-
 նէս եանընա կէլիպ՝ Եա Մու՛սալլիմ, թալէպ էտէ-

- ճէյիմիզ շէյի պիզէ իճրա էթմէնի իսթէրիզ՝ տէ-
 36 տիէր: Օ տախի անլէրէ՝ Սիզէ նէ՝ իճրա էթմէմի
 37 իսթէրսինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի անա՝ ձէլալիդտէ
 պիրիմիզ սաղընտա վէ պիրիմիզ սօլընտա օթուր-
 38 մաղը պիզէ իհսան էյլէ՝ տէտիէր: Վէ Յիսուս ան-
 լէրէ՝ նէ թալէպ էթտիյինիզի պիլմէզսինիզ. պէ-
 նիմ իլէճէյիմ քեասէտէն իշմէյէ, վէ վաֆթիզ
 օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ օլունաղա
 մուգթէտիլը մի սինիզ, տէտիքտէ՝ Մուգթէտիլ իզ՝
 39 տէտիլէր: Յիսուս իսէ անլէրէ՝ Կէրչի պէնիմ իլէ-
 ճէյիմ քեասէտէն իլէճէքսինիզ, վէ պէնիմ վաֆ-
 թիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզլէ վաֆթիզ օլունա-
 40 ճազսընրզ. Լաքին սաղըմտա վէ սօլըմտա օթուր-
 մաղը իհսան էթմէք պանա բաճի՝ օլմայրպ, ան-
 ճազ քիլմէր իշիւն հաղըրլանմը իսէ անլէրէ վէրէ-
 41 լէր՝ տէտի: Վէ Կիլէր օն լալէրվէր պոլունու իշիթ-
 տիքտէ, Յակոբոս վէ Յովհաննէսէ կիւճէնմէյէ
 42 պաշլատըլար: Ամմա Յիսուս անլէրի չաղըրըպ՝
 թալիֆէլէրին հիւքմտաըլարը՝ Կատտ օլունանլար
 անլէրին իւզէրինէ թէսալիլթ էտիպ, պէօյիւք-
 լէրի տախի անլէր իւզէրինէ իճրա ի հիւքիւմէթ
 43 էթտիքլէրինի պիրիսինիզ. Ամմա արանըզտա
 պէօյլէ օլմասըն, լաքին արանըզտա պէօյիւք օլ-
 44 մազ իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընրզ, վէ սիզտէն
 պիրիսինի օլմագ իսթէյէն՝ ճիւմէսինին գուլու օլ-
 45 սուն: Զիրա իպն իւլ ինսան տախի քէնտինէ խըտ-
 մէթ օլունաղ իշիւն տէյիլ, անճազ խըտմէթ էթ-
 մէք, վէ նէֆսինի չօգ քիւմէլէրին պէտէլինէ ֆի-
 տիլէ վէրմէք իշիւն կէլտի՝ տէտի:
 46 Վէ Երիքովա կէլիպ քէնտիսի՝ շակիրալէրի իլէ
 պիլ խայլը ճէմա՝աթ տախի պէրապէր օլարագ,
 Երիքովտան չըգար իքէն, Տիմէոս օղլու Բարտի-
 մէոս նամընտա պիլ ա՛մա եօլ քէնարընտա օ-
 47 թուըընը իշիթտիքտէ՝ Նա Յիսուս իպն ի Դաւիթ,

պանա մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆերեատ էթմէյե
 48 պաշլատը՝ վէ սիւքիւթ էթմէսի իլիւն չոգ քիմ
 սէլէր անը ազարլատը իոէ տէ, օ տահա զիյատէ՝
 ծա իպն ի Դաւիթ, պանա մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ
 49 ֆերեատ էտէր իտիւ վէ Յիսուս տուբուպ՝ չադ-
 րըմասընը էմը էյլէտի. վէ ա՛մայը չաղըրըպ անա՝
 ձէսարէթլէն, գալգ, սէնի չաղըրըյօր՝ տէտիլէր
 50 Օ տախի ՚ապասընը աթարագ գալգըպ՝ Յիսուսըն
 51 եանընա կէլտիւ վէ Յիսուս անա խիթապէն՝ Նէ՞
 իսթէրսին քի սանա եափայըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ,
 ա՛մա անա՝ Բապպուենի, կէօզլէրիմ աչըլսըն՝ տէտիւ
 52 վէ Յիսուս անա՝ կիթ, իմանըն սէնի իւէլաս էթտի
 տէտիլքտէ, անըն կէօզլէրի տէր հալ աչըլըպ, եօլաս
 Յիսուսըն արտը սըրա կիթտիւ

ՊԱՊ 11

1 Վէ Երուսաղէմէ եազլաշարագ, Զէյթուն տաղը-
 նըն գուրպինտէ վագը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Բեթա-
 նիայա եագըն կէլտիլքլէրինտէ, շակիրալէրինտէն
 2 իքիսինի կէօնտէրիպ, Անլէրէ խիթապէն՝ Դարը-
 նըզտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իլինէ կիրտիյինիզ
 կիպի, իւզէրինէ հիշ պիր քիմսէ պինմէմիշ, պաղ-
 ւը պիր սըփա պուլուրսընըզ. անը չէօզիւպ կէ-
 3 թիրինիզ. վէ էյէր պիր քիմսէ սիզէ՝ Պու էթ-
 տիյինիզ Նէ՞ տիր, տէրսէ՝ Էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝
 տէյինիզ. օ տախի անը հէման պուրայա կէօնտէ-
 4 ըէճէք տիր՝ տէտիւ Անլէր տախի կիտիպ՝ սըփայը
 տըշարըտա գափունըն եանընտա եօլ իւզէրինտէ
 5 պաղը պուլուպ չէօզտիլէր, վէ օրատա տու-
 րանլարըն պա՛ղըսը անլէրէ՝ Սըփայը չէօզմէքէ
 6 Նէ՞ հափըյօրսընըզ՝ տէտիլէր. Անլէր տախի Յի-
 սուսըն էմը էթտիյի կիպի անլէրէ սէօյէմէլէրիյ-
 7 լէ՝ անլէրի պրագտըլար, վէ սըփայը Յիսուս
 կէթիրիպ, անըն իւզէրինէ էլպիսէլէրինի գօտըգ-

- 8 լարրնտա, անըն իւզէրինէ պինտի Զօգ. քիմսէլէր
տախի էլպիսէլէրինի եօլա սէրտիլէր. վէ պա'զը-
լարը աղաճլարտան տալլար քէսիպ' եօլա տէօշէ-
9 յէրէք, էօնտէն կիտէնլէր վէ աբտտան կէլէնլէր'
Ովսաննա, Բապպըն իսմիլլէ կէլէն միւպարէք օլ-
10 սուն. [Բապպըն իսմիլլէ] կէլէն փէտէրիմիզ Դա-
ւիթին մէլէքիւթիւ միւպարէք օլսուն. երիճէլէր-
11 տէ Ովսաննա' տէյէրէք նիտա էտէրլէր իտի. վէ
Յիսուս Երուսաղէմէ կէլիպ հէյքէլէ կիրտի. վէ
էթրաֆընտա հէր շէյէ նազար գըլրպ, արթըգ
վազըթ կէճ օլմաղլէ, օն իքիլէր իլէ պէլսապէր
Բեթանիայա չըգտըր
12 վէ էրթէսի կիւն Բեթանիատան չըգտըգլարըն-
13 տա աճըգտըր. վէ ուզագտան իւզէրինտէ եափ-
րաղը պուլունան պիր ինճիր աղաճը կէօրմէքլէ,
անտէ պիր շէյ պուլուր մը իմ տէյիւ, անըն եա-
ննա կիթտիքտէ, եափրաղլարտան պաշգա պիր
շէյ պուլմաուր, զիրա ինճիր վազթը տէյիլ իտի
14 վէ [Յիսուս] անա խիթապէն՝ Պուստան պէօյլէ
էպէտէն պիր քիմսէ սէնտէն մէյվէ հէմէսին՝ տէ-
տի. շակիրտլէրի տախի պուսնու իշիթտիլէր
15 վէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ, Յիսուս հէյ-
քէլէ կիրիպ' հէյքէլտէ ախզ ու ի'թա էտէնլէրի
չըգարմաղա պաշլատը, վէ սարրաֆլարըն փիշ-
թախթալարընը, վէ կէօյէրճին սաթանլարըն իս-
16 քէմլէլէրինի ալթ իւսթ էթտի. վէ պիր քիմսէնին
հէյքէլտէն պիր դապ կէչիրմէսինի պրագմաղ իտի
17 վէ թա'լիմ էտէրէք անլէրէ՝ խանէմ ճիւմլէ միւ-
լէթլէր իշիւն 'իպաատէթխանէ թէսմիլլէ օլունաճագ
տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տէյի' մի, Փազաթ սիզ
18 անը հարամիլլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի. վէ
'իւլէմա իլէ պաշ քեահինլէր պուսնու իշիթմէլէ-
րիլլէ անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար
իտի. չիւնքի անտէն գօրգարլար իտի, զիրա
պիւթիւն ճէմա'աթ անըն թա'լիմինտէն հայրան

- 19 օլորուչ իտիւ վէ ագչամ օլորգտա շէհրտէն տը-
 շարը չըգտը՝
 20 վէ սապահլայըն ինծիր աղաճընըն եանընտան
 կէշէր իքէն, անը քէօքիւնտէն գուրոււմը կէօր-
 21 տիւլէր, վէ Պետրոս թէգէքքիւր էտէրէք անս՝
 էյ Մու'ալլիմ, պագ լա'նէթ էթտիյիկ ինծիր ու-
 22 զաճը գուրոււմը տըր՝ տէտիւ Յիսուս տախի ան-
 լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլ-
 23 սուն, Զիրա հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ հէր
 քիմ պու աաղա խիթապէն՝ Գալգ քէնտիլի տէ-
 նիգէ աթ՝ տէյիպ տէ գալպիտէ շիւպհէ էթմէյէ-
 րէք, անճագ տէտիյի շէյլէրին վագը՝ օլաճաղընս
 իման էտէրսէ, տէտիյի հէր նէ իսէ անա վագը՝
 24 օլաճագ տըր, Անըն իշիւն սիգէ տէրիմ քի՝ Տու'ա
 իլէ տիլէտիյիկիզ հէր շէյի ալաճաղընըզա ի՛թի-
 25 գատ էտինիզ, վէ սիգէ օլաճագ տըր, վէ տու'ա-
 յա տուրտընընըզտա էյէր պիր քիմսէ 'ալէյհնտ
 պիր շէյինիզ վար իսէ, 'աֆիվ էտինիզ. թա քի
 սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ տախի սիզին սուշ-
 26 լարընըզը սիգէ 'աֆիվ էտէ: Ամմա էյէր սիզ 'աֆիվ
 էթմէզսէնիզ, սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ
 տախի սիզին սուշլարընըզը 'աֆիվ էթմէյէճէք
 տիր՝ տէտիւ
 27 վէ եինէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ, քէն-
 տիսի հէյքէլտէ կէվէր իքէն, պաշ քեահինլէր իլէ
 'իւլէմա վէ իխթիյարլար անըն եանընա կէլիպ
 28 Անա՝ Պուշլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ իճրա էտիյօգ-
 սըն, վէ պուշլարը էթմէք սէլահիյէթլին սանս
 29 քիմ վէրտի՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ
 ճէվապէն՝ Պէն տախի սիգէ պիր շէյ սու'ալ էտէ-
 յիմ. պանա ճէվապընը վէրտիյինիզ հալտէ, պէն
 տախի պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ իճրա էթտի-
 30 յիմի սիգէ սէօյլէրիմ. Յովհաննէսին վաֆթիլիզ
 սէմատա՞ն մը, Եօգսա ինսանտա՞ն մը իտի. պա-
 31 նա ճէվապ վէրինիզ՝ տէտիւ Անլէր տախի քէնտի

քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էտէրէք տէտիլէր քի՝
էյէր՝ Սէմատան տէսէք՝ Եա նի՛չիւն անա ինան-
32 մատընը՝ տէյէճէք, վէ էյէր՝ ինսանտան՝ տէ-
սէք . . . գալմտան գօրգարլար խոի, զիրա ճիւմ-
լէսի Յովհաննէսին ֆիլ հազիգէ փէյլամպէր օլ-
33 տըղը ի՛թիգատընտա խոիլէր, Օլ վազըթ Յիսու-
սա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ տէտիլէր, Յիսուս տախի
անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տախի պու շէյլէրի նէ
սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյիմի սիգէ սէօյէմէմ՝
տէտի:

ՊԱՊ 12

1 վէ անլէրէ թէմսիլաթլէ սէօյէմէյէ պաշլատը,
Պիր առէմ պաղ տիքիպ էթրաֆընա չիթ չէվիլը-
տի, վէ պիր մա՛սէրէ գաղըպ գուլլէ պինա էթ-
տի, վէ անը պաղճըլարա թէսիմ էտիպ՝ զուր-
2 պէթէ կիթտիւ վէ մէվսիմինտէ, պաղճըլարտան
պաղըն մահսուլընտան արմագ իւղրէ, պաղճըլարա
3 պիր գուլ կէօնտէրտի, Ամմա անլէր անը թու-
4 թուպ տէօյէրէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր, վէ եինէ
անլէրէ պաշգա պիր գուլ կէօնտէրտի, անը տա-
խի թաշլայըպ պաշընը եարալայարագ՝ հագարէթ-
5 լէ կէօնտէրտիլէր, վէ թէքրար պաշգատընը կէօն-
տէրտի, անը տախի գաթլ էթտիլէր, վէ տահա
նիյէ քիմսէլէր Կէմրէրդէ Կէմրէ, պա՛ղըլարընը
տէօյտիւլէր վէ պա՛ղըլարընը գաթլ էթտիլէր
6 իմտի պիր սէվիլիլի օղլու տախի պուլունմաղլէ՝
Օղլըմ հիւլմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, ճիւմլէսին-
տէն սօղրա անը տախի եանլարընա կէօնտէրտի
7 լաքին օլ պաղճըլար պիրիպիրինէ, Պու՛ վարիս
տիր, կէլինիզ անը էօլտիւրէլիմ, վէ միրաս պի-
8 ղիմ օլուր՝ տէտիլէր, վէ անը թուլթուպ էօլտիւր-
9 տիւլէր վէ պաղտան տըշարը աթտըլար, իմտի
պաղ սահիպի նէ՞ եախիւճագ տըր, կէլիպ օլ պաղ-

- ճրլարը հէլաք էտէճէք, վէ պաղը պաշգա քիմ.
 10 սէլէրէ վէրէճէք տիր, Եսփուճըլարըն ըհտտ էթ.
 11 տիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու: Պու՝ Բապպ
 թարաֆընտան օլտու, վէ կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէ
 'աճա'իպ տիր՝ տէյիւ մուհարրէր օլանը օգո՛ւմա.
 տընըղ մը:
 12 վէ պու թէմսիլի քէնտիլէրի հազգընտա սէօյ.
 լէտիյինի ալլամալարըլէ անը թուլթմաղա ֆուր.
 սաթ արատըլար իսէ տէ, ճէմա'աթտան դօրգ.
 տըզլարընտան, անը պրազըպ կիթտիլէր:
 13 վէ անը քէլամէ թուլթմադ իւզրէ, Եանընա
 ֆէրիսիլէր իլէ ձերովդէսիլէրտէն պա'զըլարըն
 14 կէսնտէրտիլէր: Անլէր տախի կէլիպ անա՝ էյ
 Մու'ալլիմ, սէնին հազգ օլուպ՝ քիմսէյի վազիֆէ
 էտինմէտիլիկի պիլիլիզ. զիրա ատէմլէրին խտթ.
 ընը սայմայըպ՝ Ալլահըն թարիգինի հազիգաթ
 իւզրէ թա'լիմ էտէրսին. Գայսէրէ վէրկի վէրմէք
 ճա'իզ մի, Եօգսա տէյիլ մի. վէրէլլիմ մի, Եօգ.
 15 սա վէրմէյէլիմ մի՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրին
 միւրա'իլիյինի պիլմէքլէ, անլէրէ՝ Պէնի նի՛յիւն
 թէճրիպէ էտիյօրսընըզ. պանա պիր տինար կէ.
 16 թիլինիզ կէօրէյիմ՝ տէտի: Անլէր տախի կէթիլ.
 տիլէր. վէ անլէրէ՝ Պու սուրէթ վէ Եազը քիմիւն
 17 տիր՝ տէտիլինտէ, Գայսէրին՝ տէտիլէր: Վէ Յի.
 սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Գայսէրէ 'ա'իտ օլանը
 Գայսէրէ, վէ Ալլահա 'ա'իտ օլանը Ալլահա էտա
 էտինիզ՝ տէտի. վէ անա թէ'աճճիւպ էթտիլէր:
 18 վէ զըյամէթ Եօգ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր Եա.
 19 նընա կէլիպ՝ անա սու'ալ էտէրէք, էյ Մու'ալ
 լիմ, Մովսէս պիզէ՝ էյէր պիր քիմսէնին գարն.
 տաշը էվլատսըզ վէֆաթ էտէրէք, զէվճէսինի
 թէրք էտէրսէ, գարնտաշը անըն զէվճէսինի ա.
 լըպ քէնտի գարնտաշընա զիւրրիլէթ փէյտա էյ.
 20 լէսին՝ տէյիւ Եազտը, Իմտի Եէտի գարնտաշ վօր
 իտի. պիրինճիսի պիր զէվճէ ալը վէ զիւրրիլէթ

- 21 պրագմայարագ վէֆաթ էյլէտիւ ի քինճիսի տախի մէզպուրէյի ալըպ՝ զիւրրիյէթ պրագմայարագ վէֆաթ էյլէտիւ քէզալիք իւչիւնճիւսիւ պէօյլէ օլտաւ
- 22 Պաւսաբէլլէ եւտիսի տախի մէզպուրէյի ալըպ զիւրրիյէթ պրագմատըլար. ճիւլիէսինտէն սօկրա
- 23 օլ գարը տախի վէֆաթ էթտիւ իմտի գըյամէթտէ, գըյամ էթտիւքլէրի ղէման, անլէրտէն հաճն կըսընըն ղէվճէսի օլաճագ. չիւնքի եւտիսիւնին
- 24 տախի մէնքուհէսի օլտու տէտիլէր, վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Ձէլալէթինիլ Բիթապլարը վէ Ալլահըն գուտրէթինի պիլմէտիլինիզտէն տէյլլ
- 25 մի տիր, Ձիրա էմվաթտան գըյամ էթտիւքլէրին տէ նէ թէզէվվիւճ էտէրլէր, նէ տէ թէզվիճ օլլուճուրլար. անճագ սէմալաթտա օլան մէլէքլէր
- 26 կիսի տիրլէր, Ամմա էմվաթըն գըյամը խուսուսընտա՝ Մոզսէսին քիթապընտա, չալը ֆըգրասընտա Ալլահըն անա սէօյլէյիպ՝ Պէն Արրահամըն Ալլահը վէ իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը
- 27 իմ՝ տէտիլինի օգոճմատընըզ մը, Ալլահ էօյիւլէրին Ալլահը օլմայըպ, հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր. պու ճիհէթլէ սիզ ղիյատէսիլէ ղէլալէթտէ սինիզ՝ տէտիւ
- 28 վէ ՚իւլէմատան պիրի կէլիպ անլէրին միւսլահէսէսինի իշիտէրէք, անըն անլէրէ կիւզէլ ճէվապ վէրտիլինի կէօրմէքլէ, անա՝ ճիւլիէ էմրլէրին պիրինճիսի հաճնկըսը տըր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտ
- 29 տի վէ Յիսուս տնա ճէվապէն՝ ճիւլիէ էմրլէրին պիրինճիսի պաւսաբէլլէ. իսրայէլ, տիլլէ, Ալլահ
- 30 հրմըզ Բապպ՝ Բապպը վահիտ տիր. վէ Ալլահըն օլան Բապպը պիւթիւն գալպիկտէն վէ պիւթիւն ճանըկտան վէ պիւթիւն ֆիքրիկտէն վէ պիւթիւն գուզվիթիկտէն սէվէսին, պիրինճի էմր պու տըր
- 31 վէ պուճա պէկզէր իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնընը քէնտիկ կիսի սէվէսին, պուճարտան պէօ
- 32 յիւք տիկէր պիր էմր հօգ տըր՝ տէտիւ վէ օլ

- 'ալիմ անա՝ կիւղէլ, էյ Մու'ալլիմ, հազիգաթ
 իւզրէ սէօյլէտին, զիրա Ալլահ պիր տիր, վէ ան.
 33 տէն զոյրի եօգ տըրօ վէ անը պիւթիւն գալլ-
 տէն վէ պիւթիւն 'ազըլտան վէ պիւթիւն ճան-
 տան վէ պիւթիւն գուզվէթտէն սէվմէք, վէ գն-
 շըյը քէնտի կիպի սէվմէք ճիւմլէ մուհրապար-
 34 տան վէ գէպիհէլէրտէն էյի տիր՝ օւտտի, Յիսուս
 տախի անըն 'ազիլանէ ճէվապ վէրտիյինի կէօր-
 մէքլէ՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէն ուզադ տէյիլ-
 սին՝ տէտի. վէ անա արթըգ պիր քիմսէ սուալ
 էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի.
 35 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն ճէ-
 վապ վէրիպ՝ 'իւլէմա նա'սըլ՝ Մէսիհ Դաւիթին
 36 օղլու տըր՝ տէրլէր, Զիրա Դաւիթ քէնտիտի Ռուհ
 իւլ Գուտալէ տէտի քի՝ Րապպ Րապպըմա՝ թա
 պէն սէնին տիւշմէնլէրինի ալազլարըլա պատա-
 մագ էտինճէյէտէք սաղըմա օթուր՝ պույուր.
 37 տու, իմտի Դաւիթ քէնտիտի անա Րապպ տէ-
 տիյի հալտէ, նա'սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի
 վէ պիր չօգ ճէմա'աթ իսթէքլէ անը տիլլէր իտի.
 38 Վէ անլէրէ թա'լիմինտէ տէտի քի՝ կէնիշ էլ-
 39 պիսէ իլէ կէզմէք վէ չարըլարտա սէլամլար, վէ
 սինաղօղլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթ-
 լէրտէ պաշ սէտիրլէր իսթէյէն 'իւլէմատան սա-
 40 գընընըլ, Պուշլար տուլ գարըլարըն էվլէրինի
 եէյիպ՝ կէօսթէրիշ իշիւն ուզուէ տու'ալար էտէր-
 լէր. անլէր տահա շիտտէթլի 'ալապա տիւշար օ-
 լաճագ տըր.
 41 Վէ Յիսուս խազինէնին գարըլարընա օթու-
 ռուպ՝ ճէմա'աթըն խազինէյէ նասըլ ագչէ աթ-
 տըզլարընա նազար էտիյօր իտի. վէ չօգ գէնիլն-
 42 լէր չօգ աթտըլար. Վէ պիր Ֆադիր տուլ գարը
 կէլիպ պիր մանիլըր գըյմէթինտէ իքի իուլ աթ-
 43 տը. Վէ շալիլտլէրինի չաղըրըպ անլէրէ՝ Հագի-
 գաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու Ֆագիլ տուլ գա-

ըը խաղինէյէ աթանալարըն ճիւմէսինտէն զկայտէ
 44 աթաւը. Զիրա ճիւմէսի քէնտիւէրին ֆազլաւըն-
 տան աթաւըլար. պու գարը իսէ քէնտի եօգլը-
 զընտան, հէր նէսի վար իսէ, պիւթիւն նաֆա-
 գասընը աթաւը տէտի:

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն, շակիրտ-
 ւէրինտէն պիրի անա՝ էյ Մու'ալլիմ, պագ, նա՝
 սըլ թաշար վէ նա'սըլ պինալար տըր՝ տէտի:
- 2 Յիսուս տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէօյիւք պիւ-
 նալարը կէօրիւյօ՞ր մը սըն. երգըլմասըգ պիրի-
 պիրի իւզէրինտէ հիչ պիր թաշ դալմայաճագ
 տըր՝ տէտի:
- 3 Վէ Զէյթուէն տաղընտա հէյքէլին գարչըսընտա
 օթուրարըղընտա, Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ Յուլ-
 հաննէս վէ Անդրէաս անա թէնհաճա սու'ալ է-
- 4 տիպ, Պու շէյլէրին նէ զէման վուգու՝ պուլաճա-
 զընը, վէ ճիւմէ պու շէյլէրին իթմա՝ օլունա-
 ճաղը վազթըն 'ալամէթինի պիզէ սէօյլէ՝ տէտի:
- 5 Էրի Յիսուս տախի ճէվապա պաշլայըպ անլէրէ
 տէտի քի՝ Սադընընըզ, սիզի քիմսէ իզլալ էթ-
- 6 մէսին՝ Զիրա չօգ քիմսէլէր՝ Մէսիհ պէն իմ՝ տէ-
 յէրէք, պէնիմ իսմիմէ կէլիպ չօգ քիմսէլէրի
- 7 իզլալ էտէճէքլէրի Վէ ճէնքլէր իլէ ճէնք թէվա-
 թուրլարը իշիթտիլինիզ վագըթ, միւզթաքիպ օլ-
 մայասընըզ. զիրա պուշլար վուգու՝ պուլմագ
 կէրէք տիր. լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր:
- 8 Զիրա միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ, վէ հիւքիւմէթ
 հիւքիւմէթ 'ալէյհինէ գալգըըպ՝ նիլէ մահալլէր-
 տէ զէլզէլէլէր օլաճագ, վէ գըթըգ իլէ իսթի-
 լալար օլաճագ. պուշլար էլէմէրին իսթիտասը
 9 տըրի Սիզ տախի սագընընըզ, զիրա սիզի միլլէթ
 մէճիսլէրինէ թէսլիմ էտէճէքլէր, վէ սինաղօղ-

- լարտա տէօյիւրւալ պէնիմ իշիւն վալիւէր վէ մէ-
 լիքէր հուզուընա, անլէրէ շէհատէթ օլմագ
 10 իւզրէ ճէլլ օլունաճագսընըլ, վէ էվվէլա պէ-
 շարէթ ճիւմէ միլլէթլէրէ վա'ղ օլունաագ կէրէք
 11 տիրւ վէ սիզի թէսլիմ էթմէք իշիւն կէօթիւր-
 տիւքլէրի վագըթ, էվվէլճէ էնտիշէ էտիւլ տէ
 Նէ սէօյլէյէլիմ' տէյիւ տիւշիւնմէյինիլ, լաքին օլ
 սա'աթտա սիզէ Նէ վէրիլիւսէ անը սէօյլէյինիլ,
 զիրա սէօյլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիլ, անճագ Բուհ
 12 իւլ Գուտս տըրւ իմտի գարնտաշ գարնտաշը, վէ
 փէտէր էվլատը էօլիւմէ թէսլիմ էտէճէք, վէ էվ-
 լատ վալիտէյն իւզէրինէ գալգըլ' անլէրի գաթի
 13 էտէճէքլէր վէ իսմիմ իշիւն ճիւմէ թարաֆըն.
 աան սլուզղ օլունաճագսընըլ, ամմա Նիհայէթէ
 տէյին սապը էտէն' խէլաս պուլուր
 14 վէ Դանիէլ փէյդամպէր վասըթասըյէ խապէր
 վէրիլէն խարապլէթ մէքրուհէսինին ճա'իզ օլ-
 մայան եէրտէ տուրտուղընը կէօրտիւլիւնիլտէ
 (օգուլան անկասըն,) օ դէման Ծէհուտիյէտէ օ.
 15 լանլար տաղլարա գաշըլլ, Տամոա օլան' խանէյէ
 էնմէսին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմաղա իլէթ
 16 կիրմէսին, թարլատա օլան տախի լիպասընը ա-
 17 մաղա կէրի տէօնմէսին, վէ վա'յ օլ կիւնլէրտէ
 18 համիլէ վէ էմգիքլի օլանլարա, վէ ֆիրարընըլ
 գըլա թէսատիւֆ էթմէսին տէյիւ տու'ա էտինիլ
 19 Զիրա Ալլահըն խալգ էյլէտիյի խիլգաթըն իլթի-
 տասընտան պու անէտէք միւլի վուգու' պուլմա.
 մըլ վէ ասլա պուլմայաճագ շիտտէթլի մուզաթ.
 20 զա օլ կիւնլէրտէ օլաճագ տըրւ վէ էյէր Բապ
 օլ կիւնլէրի գըսալթմասա խտի, հիշ պիր պէշի
 գուրթուլմագ խտի, լաքին ինթիխապ էթաթի
 միւնթէխապլար իշիւն օլ կիւնլէրի գըսալթմը
 21 տըրւ վէ օ դէման էյէր պիր քիմնէ սիզէ' Իշի
 Մէսիհ պուրատա, եախօտ' իշթէ օրատա տը
 22 տէրսէ, ինանմայասընըլ, Զիրա էալանճը մէսիհէ

- վէ եալանճը փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ, միւմ-
 քին օլսա՝ միւնթէխապլարը պիլէ իզլալ իշլան 'ա-
 23 լամթէթէր վէ միւ՛ճիզէրլէր իճրա էտէճէքլէր: Ամ-
 մա սիզ սագըննըզ, իշթէ սիզէ ճիւմէսինի էվ-
 վէլա խապէր վէրլիօրըմ:
- 24 Լաքին օլ կիւնլէրտէ օլ մուզայագատան սօլրա
 կիւնէշ գարարըպ՝ այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէ-
 25 ճէք տիր: Վէ կէօքտէքի երլարզլար տիւշիւպ՝
 սէմալաթտա օլան գուզվէթլէր սարսըլաճագ տըր:
- 26 Վէ օ գէման իպն իւլ ինսանը պուլուլթլարտա 'ա-
 զիմ գուզվէթ վէ ճէլալէթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր:
- 27 Օ գէման մէլա՛իքէսինի կէօնտէրիպ՝ քէնտի միւն-
 թէխապլարընը տէօրթ ըիւզկեարտան, եէրին ու-
 ճընտան թա կէօյիւն ուճընատէք ճէմ՝ էտէճէք
- 28 տիր: Ինճիր աղաճընտան թէմաիլ էօյրէնինիզ, ա-
 նըն տալլարը եուամշարըպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշ-
 լատըղը վագըլթ, եագ եագըն օլտըղընը աշլար-
- 29 սընըզ: Բէզալիք սիզ տախի պուշլարըն վուզու՝
 պուշլարընը կէօրտիւյիւնիւզտէ, եագըն, հէման
- 30 գափուլարտա օլտըղը մա՛լիւմիւնիւզ օլա: Հա-
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի պուշլարըն ճիւմէսի
 վուզու՝ պուշլարընճա պու նէսլ կէյմէյէճէք տիր:
- 31 Կէօք իլէ հէր գա՛իլ օլուր, ամմա պէնիմ՝ սէօզ-
- 32 լէրիմ՝ աալա գա՛իլ օլմայաճագ տըր: Ամմա օլ
 կիւն վէ սա՛աթ հագգընտա փէտէրտէն մա՛տա
 պիր քիւմէնին վէ սէմատա օլան մէլա՛իքէնին վէ
- 33 հաթթա Օղլըն տախի մա՛լիւմաթը եօգ տըր: Սա-
 գընընըզ, ույանըգ տուրուպ տու՛ա էտիլիզ, զի-
 րա օլ վագթըն նէ գէման կէլէճէյինի պիլմէզսի-
- 34 նիզ, նիճէ քի զուրպէթէ կիտէն պիր ատէմ խա-
 նէսինի պրագարագ, գուլլարընա իշլէրինին ի-
 տարէսինի, վէ հէր քէսէ քէնտի իշինի թախսիս
 էտիպ՝ գափուճըյա տախի ույանըգ տուրմասընը
- 35 թէնպիճ էտէր: Իմտի ույանըգ տուրուշընը. զի-
 րա խանէ սահիպինին նէ զէման՝ ագշտմ եա կէ-

ճէ ետարսը եա խօրօս էօթտիւյիւնսէ եա սա.
 36 պահչայըն կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ, Օլմայա քի
 37 անսըզըն կէլիպ սիզի ոյգուտա պուլա, վէ սիզէ
 սէօյլէտիյիմ շէյլէրի ճիւմէյէ սէօյլէրիմ, Ույանըզ
 տուրուներզ:

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ ֆըսն վէ ֆէթիր պայրա՛նը իքի կիւն սօկրա
 վուզու՝ պուլմագ իւզրէ իքէն՝ պաշ քեահինէր
 իլէ իւլէմա անը հիլէ իլէ թութուպ գաթլ էթ.
- 2 մէյէ ֆուրսաթ արարլար իտիւ ֆագաթ՝ խաթ
 արասընտա վէլվէլէ օլմամագ իշիւն պայրամա
 օլմասըն՝ տէտիլէր:
- 3 Վէ Յէսուս Բեթանիատա, ճիւզամը Սիմոնն
 խանէսինտէ օլուպ սօթրատա օթուրուր իքէն է.
 ինտէ պիր շիշէ զիգըյմէթ խալիս նարտին եաղ
 օլարագ պիր գարը կէլտի. վէ շիշէյի գըրըպ՝ ա.
- 4 նըն պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ, վէ պա՛ղը քիմ.
 սէլէր տէրուներինտէն կիւճէնիպ՝ Պու եաղ նի.
- 5 շիւն խրաֆ օլունտու. Զիրա պու եալ իւշ եիւզ
 տինարտան զիյատէյէ սաթըլըպ ճըյիլէ ֆագիր.
 լէրէ վէրլէ պիլիւ իտի՝ տէյերէք մէրգումէյի
- 6 թա՛գիր էթտիլէր. Լաքին Յիսուս՝ Պրագընըլ,
 նի՛ջիւն անը պիհուզուր էտիյօրսընըլ. պանա կիւ.
- 7 զէլ պիր իշ իշլէտիւ Զիրա ֆագիրէր տա՛րիմ սի.
 զին իլէ պէրապէր պուլունուպ՝ խթէտիյինիզ վա.
 գըթ տնլէրէ էյիլիք էտէ պիլիւրսինիզ. ամմա պէն
- 8 տա՛րիմ սիզին իլէ պէրապէր տէյիլ իմ. Մէրգու.
 մէ էլինտէն կէլտիյինի իճրա էտէրէք ճէսէտիմ
- 9 տէֆն օլունմասը իշիւն էվվէլճէ մէսն էթտիւ չա.
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէշարէթ պիւ.
 թիւն տիւնեանըն հէր նէրէսինտէ վա՛զ օլունուր.
 սա, պու խաթուներն էթտիյի տախի թիգքեալը
 իշիւն րիվայէթ օլունմագ տըր՝ տէտիւ:

- 10 Վէ օն ի քիլէրտէն պիրի օլան իսխարիօթի Յուդա
պաշ քեհանլէրէ անը թէսլիմ էթմէք իւզըրէ եան-
- 11 լարընա կիթտի Անլէր տախի պունու իշիթտիք-
տէ, սէվինէրէք աճա ագչէ վէրմէյի վա'տ էթտի-
լէր . օ տախի անը թէսլիմ էթմէյէ ուլղուն պիր
վազըթ արար իտի :
- 12 Վէ Ֆէթիլը կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ, եա'նի
ֆըսհ դուրպանընը դէպհ էթտիքլէրի դէման, շա-
կիրտլէրի անա՝ Ֆըսհ թա'ամընը եէմէք իշիւն նէ՞-
րէտէ իսթէրսին քի կիտիպ սանա հազըրլայալըմ՝
- 13 տէտլլէր . Վէ շակիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէ-
րիպ անլէրէ՝ Շէհրէ կիտինիզ, վէ պիր տէսթի սու
կէօթիւրէն պիր ատէմ սիզէ րասթ կէլէճէք . անըն
- 14 արտընճա կիտիպ, Նէրէյէ կիրէրսէ, խանէ սահի-
պինէ տէյինիզ քի՝ Մու'ալլիմ՝ Շակիրտլէրիմ իլէ
պէրապէր ֆըսհը եէյէճէյիմ օտա նէ՞րէտէ տիր՝
- 15 տէյօր : Օ տախի սիզէ տէօչէնսիլ, հազըր, պիր
պէօյիք ֆէվզանի օտա կէօսթէրէճէք . պիզէ օ-
- 16 րատա հազըր էտինիզ՝ տէտի . Վէ շակիրտլէրի յը-
զըպ շէհրէ կիթտիքլէրինտէ, անըն քէնտլլէրէ
տէտլլի կիպի պուլմաղլէ ֆըսհը հազըրլատըլար :
- 17 Օ տախի ագչամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
րապէր կէլտի . Վէ անլէր սօֆրատա օթուրուպ
- 18 թա'ամ էտէր իքէն, Յիսուս՝ Հազիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ սիզտէն պիրի, եա'նի պէնիմ իլէ
թա'ամ էտէն՝ պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի :
- 19 Անլէր տախի միւքէտտէր օլմաղա վէ պիրէր պիրէր
անա՝ Պէ՞ն մի իմ, վէ պաշգասթ՝ Պէ՞ն մի իմ՝ տէ-
- 20 մէյէ պաշլատըլար : Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Օն
իքիլէրտէն պիրի, եա'նի պէնիմ իլէ սահանա
- 21 էլիէ պաթըրան տըր . Վազա'ա իպն իւլ ինգան
քէնտի հազըրնտա եուզըլմըշ օլտըղը իւզրէ կիտէր,
լաքին վա'յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլլիլէ իպն իւլ
ինսան էլէ վէրիլիր . օլ ատէմ տօղմամըշ օլա խտի,
քէնտիսինէ խայըլը օլուր իտի՝ տէտի :

- 22 Վէ անկէր Թա'ամ էտէր ի քէն՝ Յիսուս է քմէք
ալաը վէ պէրէ քէթ տու'ասը օգուտըգտան սօյրա
փարէլէտի, վէ անկէրէ վէրիպ՝ Ալընըզ, (Եէյինիզ)
- 23 պու պէնիմ՝ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի. Վէ քեատէյի
ալըպ չիւքր էթտիքտէն սօյրա, անկէրէ վէրտի.
- 24 ճիւմլէսի տախի անտէն իչտիլէր: Վէ անկէրէ՝ Պու
պէնիմ՝ գանըմ, ես'նի շօգ քիմսէլէր իչիւն տէօ.
- 25 քիւլէն եէնի 'ահտըն գաւը տըր: Հագիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ Թա անը Ալլահըն մէլէքիւթիւն.
տէ Թազէ օլարագ իչէճէյիմ կիւնէ տէյին, արթըգ
ասմանըն մահսուլընտան իշմէյէճէյիմ՝ տէտի:
- 26 Պա'տէհու անկէր իլահի օգույսուպ՝ Զէյթուէն տա-
ղընա չըգտըլար:
- 27 Վէ Յիսուս անկէրէ՝ ճիւմլէնիզ պու կէճէ պէ-
նիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ, գիրա՝ Զօպանը
վուրաճաղըմ, վէ գօյուէլար տաղըլաճագ տըր՝
- 28 տէյիւ եազըլմըլ տըր: Լաքին պէն գըյամ էթ-
տիքտէն սօյրա սիզտէն էվվէլ Գալիլէայա կիտէ.
- 29 ճէյիմ՝ տէտի: Վէ Պետրոս անա՝ էյէր ճիւմլէսի
- 30 սիւրչսէլէր պիլէ պէն սիւրչմէմ՝ տէտի: Վէ Յի-
սուս անա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու
կիւն, հէման պու կէճէ խօրօս իքի քէրրէ էօթ-
մէզտէն էվվէլ, սէն պէնի իւշ քէրրէ ինքեար է.
- 31 տէճէքսին՝ տէտի: Օ տախի՝ էյէր պանա սէնին
իլէ պէրապէր էօլմէք լազըմ կէլսէ պիլէ, սէնի
ասլա ինքեար էթմէմ՝ տէյէրէք Թէ՝քիտ էյլէտի.
քէզալիք ճիւմլէսի տախի պէօյլէ տէտիլէր:
- 32 Վէ Գեթսեմանի Նամ պիր մահալէ կէլտիքլէ.
ընտէ, շակիրտլէրինէ՝ Պէն տու'ա էտինճէյէ տէյին
- 33 սիզ պուրատա օթուրընըլ՝ տէտի: Վէ Պետրոս
վէ Յակոբոս իլէ Յովհաննէսի պէրապէր ալըպ՝
- 34 հայրան վէ մահղուէն օլմաղա պաշլատը: Վէ ան-
կէրէ՝ ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինէ միւքէտտէր
տիր: պուրատա գալըպ, ույանըգ տուրուէնըլ՝ տէ.
- 35 տի: Վէ պիր ազ իլէրի վարըպ եէրէ գալիանտը:

- վէ էյէր միւմքին իսէ քէնտիսինտէն պու սաւաթ
 36 կէշարն տէյիւ տու'ա էտէրէք տէտի քի, Ապպա
 փէտէր, սէնին 'ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիւր.
 պու քիսսէյի պէնտէն կէշիւր. լաքին պէնտիմ իս-
 թէտիլիմ տէյիւ, անճագ սէնին էսէէպիէն օլուռն:
 37 վէ կէլիս անէրի ույգուտա պուլմաղլէ, Պետ-
 րոսա՝ էյ Սիմոն, ույույօր մը սըն. պիւր սաւաթ
 38 ույանըգ տուրա'մատըն մը: իղվայա տիւշլէմէք
 իշիւն ույանըգ տուրուպ տու'ա էտինիզ. վսգաւա
 39 բուհ հագըր, ամմա թէն զա'իֆ տիւր՝ տէտի: վէ
 թէքրար կիտիպ՝ հէման օ սէօզիւ սէօյլէյէրէք
 40 տու'ա էյլէտի: վէ 'ավտէթ էտիպ՝ էինէ անլէրի
 ույգուտա պուլտու, զիրա կէօզլէրի աղըրլաշմըշ
 իտի, վէ անա նէ ճէվապ վէրէճէքլէրինի պիւլէզ-
 41 լէր իտի: վէ իւ չիւնճիւ քէրրէ կէլիս անլէրէ՝
 Արթըգ ույույուպ իսթիրահաթ էտինիզ. քիֆայէթ
 էտէր, սաւաթ կէլտի. իշթէ իպն իւլ ինսան կիւ-
 42 նահքերարըն էլինէ թէպիմ օլուռնույօր: Գալ-
 զընըգ կիտէլիմ. իշթէ պէնի էլէ վէրէն եագլաշ-
 տը՝ տէտի:
 43 վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, տէր'ապապ օն իքի-
 լէրտէն պիրի օլան Յուգա, պաշ քեսահինլէր իլէ
 'իւլէմա վէ իսթիյարլար թարաֆընտան՝ գըլըճըլ
 վէ սօփալը վաֆիր խալգ անըն իլէ պերապէր օլա-
 44 րագ, կէլտի: վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ
 վէրլիպ՝ Գիմի էօփէրսէմ՝ օ տըր, անը թութը-
 նըգ վէ տիգգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմիշ իտի:
 45 վէ կէլտիլինտէ անա հէման եագլաշըպ՝ Բապպի,
 46 Բապպի՝ տէյէրէք անը էօփտիւ: Անլէր տախի
 47 անըն իւզէրինէ էլլէրինի սալըպ թութաշըլար: վէ
 հագըր պուլուռնանլարտան պիրի գըլըճընը չէքիպ
 վէ քեսահին ի ա'գամըն պէնտէսինէ վուրուպ գու-
 48 լաղընը քէստի: վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝
 Պէնի թութմագ իշիւն հարամի՞ իւզէրինէ կէլիւ
 49 կիպի մի գըլըճըլ վէ սօփալը չըգտընըզ: Ջէր կիւն

- հէյփէլտէ թա'լիմ էտէրէք եանընդոտա պուլու-
նուր իտիմ, վէ պէնի թութմատընըդ. ամմա քի.
թապլար իթմամ օլունմադ կէրէք տիր՝ տէտիւ
50 Օլ վադըթ ճիւմէսի անը պրագըպ գաշտըլար:
51 Վէ անըն արտը սըրա չըփլադ ճէսէտի իւզէրինէ
քէթէն պէզի սարընմըչ պիր նէվճիվան կիտլյօր
52 իքէն, եիկիթլէր անը թութաըլար. Օ տախի քէ-
թէն պէզինի պրագըպ անլէրտէն չըփլադ գաշտը:
53 Վէ Յիսուսը քեահին ի ա'ղամըն հուզուընա
կէօթիւրտիւլէր. վէ պուենուս եանընա ճիւմէ պաշ
քահինլէր իլէ իխթլյարլար վէ 'իւլէմա ճէմ' օլ-
54 տըլար: Վէ Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա'ղա-
մըն հալլուսընըն իչէրիտինէտէք անըն արտըննա
կիտիպ խըտմէթ քեարլար իլէ պէրապէր օթուրա-
55 րագ աթէչ եանընտա ըսընըյօր իտիւ Վէ պաշ
քեահինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսու-
սըն գաթլի իչիւն 'ալէյհինէ շէհատէթ արատըլը
56 իսէ տէ, պուլամատըլար Ձիրա անըն 'ալէյհինտէ
նիչէ քիմսէլէր եալան շէհատէթ էթտիլէր իսէ
տէ, շէհատէթլէրի պիրիպիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ
57 իտիւ Վէ պա'զըլարը գալղըպ 'ալէյհինտէ եալան
58 շէհատէթ էտէրէք, Պու առէմին՝ էլ իլէ եա-
փըլմըչ շու հէյփէլի եըգըպ, իւչ կիւնտէ՝ էլ իլէ
եափըլմամըչ պիր զայրիսինի պինա էտէճէյիմ'
59 տէալիինի իչիթտիք՝ տէտիլէր: Վէ պու վէճիլ
տախի շէհատէթլէրի պիրիպիրինէ մուվաֆըգ
60 տէյիլ իտիւ Վէ քեահին ի ա'ղամ օրթատա ա-
յաղա գալղըպ Յիսուսա՝ Հիչ պիր ճէվապ վէր-
մէճ մի սին. պունլար սէնին 'ալէյհինտէ նէճ շէ-
61 հատէթ էտիյօրլար՝ տէյիւ սու'ալ էթտիւ Օ տա-
խի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիչ պիր ճէվապ վէրմէմ-
սիլլէ, քեահին ի ա'ղամ թէքըրը՝ Մէսիհ իպն
իւլ Միւպարէք սէճն մի սին՝ տէյիւ անա սու'ալ
62 էթտիւ Յիսուս տախի՝ Պէն իմ, վէ իպն իւլ ին-
սանը Գուտրէթին սաղընտա օթուրուր, վէ կէս.

- յիւն պուլութլարը իւն կելիր կէօրեճէքսինիզ՝
- 63 տէտիւ իմտի քեանհին ի ա՛ղամ քէնտի էսվապընը երթըւյ՝ Արթըզ պիղէ շահիտէր նէ՞ լազըմ՝
- 64 Բիւֆրիւնիւ իշիթտինիզ, սիղէ նա՞սը կէօրիւնիւր՝ տէտիւ Սնէրին ճիւմէսի տախի՝ էօլիւմէ միւս-թահագգ տըր՝ տէյիւ անը հիւքմ էթտիլէր:
- 65 Վէ պա՛զըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ, վէ եիւզիւնիւ էօրթիււյ՝ անա եոււրու գ վուրա-րագ՝ փէյղամպէրլիք էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատըլար՝ խըտմէթ-քեարլար տախի անա սիլլէ վուրտըլար:
- 66 Վէ Պետրոս աշտղըտա հազլուտա իքէն, քեա-հին ի ա՛ղամըն ճարլյէլէրինտէն պիրի կելիպ,
- 67 Պետրոսը ըսընըր կէօրաիւյիւնտէ անա պագըւյ՝ Սէն տախի Նաղարէթլի Յիսուս իւն պէրապէր ի-
- 68 տիյ՝ տէտիւ լաքին օ՝ նէ սէօյլէտիյնի պիլմէմ վէ աշլամամ՝ տէյէրէք, ինքեար էթտի. վէ տը-շարճա տէհլիղէ չըգտըգտա՝ խօրոս էօթտիւ:
- 69 Վէ ճարլյէ երինէ անը կէօրմէքլէ, օրատա տու-րանլարա՝ Պու անլէրտէն տիր՝ տէմէյէ պաշլատը:
- 70 Օ տախի թէքրար ինքեար էթտիւ վէ պիր միւտ-տէթ սօհրա, երինէ օրատա տուրանլար Պետրոսա՝ Սահիհէն անլէրտէն սին, զիրա Գալիլեալը սըն վէ
- 71 սէօյլէյիշիյ պէնդէյօր՝ տէտիլէր: Օ իսէ՝ Պու տէ-տիյնիղ առէմի թանըմամ՝ տէյէրէք պէտ տուա
- 72 վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը: Վէ իքինճի քէրրէ խօրոս էօթտիւ. վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝ Խօրոս իքի քէրրէ էօթմէգտէն սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօգիւ խաթընա կէթիւրմէքլէ, աղլամաղա պաշլատը:

- 1 Վէ սապահ օլտըղը կիւպի, պաշ քեանհինլէր, իխ-թիյարլար վէ իւլէմա իւն, վէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի միւշալէրէ էտիւյ՝ Յիսուսը պաղլատըգ-

տան սօղրա կէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէսլիմ
 2 էթտիլէր: Վէ Պիղատոս անս: Եէհուտիլէրին մէ-
 լլլի սէն մի սին՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի: օ տախի
 անա ճէվապէն՝ Սէօլէտիլի կիպի տիր՝ տէտի
 3 Վէ պաշ քեահինլէր անը չօդ շէյլէրտէն տօլայը
 4 իթթիհամ էթտիքլէրինտէ: Եինէ Պիղատոս անա
 սու՛ալ էտէրէք՝ Հիշ պիր ճէվապ վէրմէ՞ղ մի սին,
 պագ, 'ալէհիկտէ նէ գատար շէյլէր շէհատէթ է-
 5 տիյօրլար՝ տէտի: Վէ Յիսուս արթըգ հիշ պիր ճէ-
 վապ վէրմէմէքլէ՝ Պիղատոս թէ՛աճճիւպ էթտի
 6 Վէ հէր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիք-
 7 լէրի պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի: Վէ իս-
 թիլալ էանասընտա գաթլ Փի'լիլիտէ պուլու-
 նուպ, Փիթնէ չըդարան ըհֆիգլէրի իլէ պէրապէր
 մահպուս օլան Բարաբրա նամընտա պիր քիմսէ
 8 վար իտի: Վէ խալգ պաղըրըպ՝ քէնտիլէրէ օլան
 'ատէթիլին իճրասընտա պուլունմասընը թալէպ
 9 էթմէյէ պաշլատը: Վէ Պիղատոս անլէրէ ճէվա-
 պէն՝ Սիզին իչիւն Եէհուտիլէրին մէլլլինի սալը
 10 վէրմէմի իսթէ՛ր մի սինիզ՝ տէտի: Զիրա պաշ
 քեահինլէրին անը հասէտտէն նաշի թէսլիմ էթ-
 11 տիքլէրինի պիլիը իտի: Լաքին պաշ քեահինլէր
 անըն եէրինէ քէնտիլէրի իչիւն Բարաբրայը սալը
 վէրմէսինի լալէպ էթթէ Է-դէ խալգը թահրիք
 12 էթտիլէր: Վէ Պիղատոս թէքրար անլէրէ ճէվա-
 պէն՝ Էօլէ իսէ Եէհուտիլէրին մէլլլի տէտիլինիզ
 13 քիմսէյէ նէ՞ Էափմամը իսթէրսինիզ՝ տէտի: Ան-
 լէր տախի՝ Անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ թէքրար նի-
 14 տա էթտիլէր: Լաքին Պիղատոս անլէրէ՝ Եա նէ
 քէօթիւրիւք իշլէմիշ տիր՝ տէտի իսէ տէ, անլէր՝
 Անը սալպ էթ՝ տէյերէք տահա զիյատէ նիտա
 15 էյլէտիլէր: Վէ Պիղատոս խալգը խօշնուտ էթմէք
 իսթէմէքլէ, անլէր իչիւն Բարաբրայը սալը վէր-
 տի, վէ Յիսուսը տէօյտիւքտէն սօղրա՝ սալպ օ-
 լունմագ իչիւն թէսլիմ էթտի:

- 16 Վէ՛ Իսաքէրլէր անը տիւական մահալի օլան հալ-
լու իլէրիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ
17 ճէմ՝ էթտիլէր Վէ՛ անա էրզաւանի խիլ՝աթ կիյ-
տիլտիլէր, վէ՛ տիքէնտէն պիր թաճ էօրիւպ
18 պաշընա գօտըլար Վէ՛ Սէլամ սանա, էյ Սէհու-
տիլէրին մէլիյի, Գէյէրէէ՛՝ անը սէլամա մաղա պաշ-
19 լատըլար Վէ՛ գամըշլէ անըն պաշընա վուրուպ՝
իւզէրինէ թիւքիւրիւրլէր, վէ՛ տիլ չէօքիւպ անա
20 թէմէննա էտէրլէր իտի Վէ՛ անը իսթիւհա էթ-
տիքտէն սօղրա, իւզէրինտէն էրզաւանի խիլ՝աթը
չըգարըպ՝ անա քէնտի էլպիսէսինի կիյտիլտիլէր,
վէ՛ խաչա կէրմէք իլիւն տըշարըյա կէօթիւրտիւ-
լէր
21 Վէ՛ իսքէնտէր իլէ Բուֆօսըն վիտէրի Սիմոն
նամընտա Գիրինէլի պիր քիմաէ թարըլատան կէ-
լիպ կէչէր իքէն, պուռու անըն խալընը թաշըմա-
22 ղա իճպար էթտիլէր Վէ՛ անը Գաֆա եէրի թէր-
ճէմէ օլունան Գողգոթա նամ մահալէ կէօթիւր-
23 տիւքլէրինտէ, Անա իյմէյէ միւրը ի սաֆի իլէ գա-
րըշմըշ շէրապ վէրտիլէր, ամմա գուպուլ էթմէ-
24 տի Վէ՛ անը խաչա կէրտիքտէն սօղրա, հէր քէ-
սին հիսսէսի մալէ՛մ օլմագ իւզրէ գուր՝ա աթա-
25 րագ էլպիսէսինի թագսիմ էթտիլէր Վէ՛ անը
26 խաչա կէրտիքլէրի վագըթ սա՛աթ իւշ իտի Վէ՛
անըն ճիւրմ՝ եաֆիթասը՝ ՍէՀՈՒՏԻԼԷՏԻՆ Մի՛ս
27 Լիթի՛ տէյիւ իւզէրինտէ եագըլմըշ իտի Վէ՛ պիրի
սաղընտա վէ՛ պիրի սօլընտա անըն իլէ պէրապէր
28 իքի հարամի խաչա կէրտիլէր Վէ՛ Միւճրիմէր
սըրասընտա ՚աատ օլունտու՝ տէյիւ մուհարէր
օլան իթմամ օլունտու
29 Վէ՛ եանընտան կէչէնլէր պաշլարընը սալլայըպ
անա քիւֆր էտէրէք՝ Վա՛յ, հէյքէլի եըգըպ իւշ
30 կիւնաէ պինա էտէն. Գէնտիլի գուրթար վէ՛
31 խայտան էն՝ տէրլէր իտի Գէգալիք պաշ քեա-
հինլէր իլէ ՚իւլէմա քէնտի աըտըլընտա իսթիւհ-

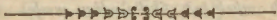
- զա հատերէք՝ Պաշտպանընդ գուրթարարը, քէն-
- 32 տխրինի գուրթարմազա գատիր տէյիլ տիր. իս-
րայէլին մէլիյի Մէսին շիմտի խաչտան էնսին, պիզ
տախի կէօրիւպ ինանալում՝ տէրլէր իտի. Անըն
իլէ պէրապէր սալպ օլունանլար տախի անա
շէթմ հտէրլէր իտի.
- 33 Վէ սա'աթ ալթըյա կէլտիքտէ, թա սա'աթ
տօգուզա գատար պիւթիւն հէր իւզէրինտէ գա-
- 34 բանլըզ օլտու. Վէ սա'աթ տօգուզտա Յիսուս
հիւքսէք սէսլէ Ֆէրեատ հտիպ՝ էլօի, էլօի, լա-
մա սապազթանի, հա'նի թէրճէմէ օլունտըգտա՝
էյ Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի նիճիւն թէրք
- 35 էթտին՝ տէտի. Վէ օրատա տուրանլարըն պա'-
զըսը պունու իշիթտիքտէ՝ իշթէ Եղիայը չաղը-
- 36 ըլլօր՝ տէտիլէր. Վէ պիրի տէյիրտիպ սիրքէ իլէ
պիր սիւնկէր տօլտուրտու, վէ պիր գամըշա թա-
գըպ՝ Պրագընըզ պագալում Եղիա անը էնտիրմէ-
յէ կէլլիւ մի՝ տէյէրէք անա իշիրտի.
- 37 Վէ Յիսուս հիւքսէք սէսլէ Ֆէրեատ հտիպ
- 38 թէսլիմ ի բուհ էթտի. Վէ հէյքէլին վիւրտէսի
Եօգարրտան աշաղըյա գատար երթըլլպ իքի
- 39 չագգ օլտու. Վէ գարշըսընտա տուրան հիւզ
պաշը անըն պէօյլէ Ֆէրեատ հտիպ թէսլիմ ի
բուհ էթտիլինի կէօրտիւյիւնտէ՝ Հագիգաթէն
- 40 պու ստէմ իսին Ուլլահ իտի՝ տէտի. Վէ ազգա-
տան Նազար հտէն Նիսվան տախի պուլունուպ,
արալարընտա Մէճտէլի Մարիամ վէ քի. իւք
Յակոբոս իլէ Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ վէ
- 41 Սոդոմլմէ տախի վար իտի. Գէնտիսի Գալիլեատա
իքէն տախի մէրգուլմէլէր անըն արտընճա կիտիպ
անա խըտմէթ հտէրլէր իտի. Վէ անըն իլէ պէ-
րապէր Երուսաղէմէ չըգմըլ օլան պաշգա չօգ
Նիսվան տախի վար իտի.
- 42 Վէ ազլամ օլտըլտա, թէտարիք, Էա'նի
- 43 սէպթտէն էվլէլ օլան կիւն օլմաղէլ, Շուրթ

ա՛ղասընտան օլուպ միւթէպէր ղէ մէկէքիւթ Ոււ-
լահա մուշթագրր պուլունան Արիմաթիալը Յովսէփի
կէլիպ ճէսարէթլէ Պիղատոսըն եանընա կիրէրէք,
44 Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտիւ Վէ Պիղա-
տոս անըն ղէֆաթ էթմիշ օլտըղընա թէ՛աճճիւպ-
լէ եիւզ պաշըյը չաղըրըպ՝ Ձօգտա՞ն մը վէֆաթ
45 էթտի՛ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիւ Վէ եիւզ պա-
շըտան լուֆու՛ է հալէ անլամաղլէ, ճէսէտի Յով-
46 սէփէ պաղըլատը, Օ տախի քէթէն պէզի սաթըն
ալարագ, Գէսէթի էնտիրիպ անը օլ պէզէ սար-
աը, վէ գայատա օյուլմըշ պիր գասպրա գօյուպ
գասպըն գափուսընա պիր թաշ եուլարլատը
47 Վէ Մէճտէլի Մարիամ իլէ Յովսէսին լալէթէ
Մարիամ անըն գօնուլտըղը եէրէ պագըյօրլար
իտիւ

1 Վէ սէպթ կիւնիւ կէյտիքտէն սօհրա, Մէճտէլի
Մարիամ վէ Յակոբոսըն լալէթէ՛ Մարիամ իլէ
Սողոմէ կէլիպ անա սիւրմէք իւզրէ, պէհարլար
2 սաթըն ալմըշ օլմալարըյլէ, Հաֆթանըն իլք կիւ-
նիւ, սապահլայըն կիւնէշ տօղար իքէն գասպրա
3 կէլտիլէր, Վէ պիրիպիրինէ՛ Գասպըն գափուսըն-
տան թաշը պիզէ քի՞մ եուլարլայաճագ տըր՝
4 տէյօրլար իտիւ. (Վէ պագտըղլարընտա թաշը
եուլարլանմըշ կէօրտիւլէր.) զիրա փէք պէօյիւք
5 իտիւ Վէ գասպրա կիրտիքլէրինտէ, պէյազ լիպաս
կիլմիշ սաղ թարաֆտա օթուրուր պիր նէվճիլման
6 կէօրմէլէրիլէ հայրան օլտըլար, Օ տախի անլէրէ՛
Հայրան օլմայընըզ, սիզ սալո օլունմըշ նաղա-
րէթլի Յիսուսը արայօրսընըզ, գըյամ էթտի,
պուրատա տէյիլ տիր, իլթէ անը գօտըղլարը եէր.
7 Լաքին սիզ կիտիպ, անըն շակիրտլէրի իլէ Պիտ-
րոսա՝ Օ սիզտէն էվվէշ Գալիլէայա վարաճագ,

- սիղէ տէտիյի կիպի անը օրատա կէօրէճէքսինի՛ 19
 8 տէյինիլ, տէտի: Վէ [սէրի'էն] գապրտան չըգըպ
 գալտըլար, վէ քէնտիլէրինի թիթրէմէ վէ հայրէթ
 2 ալմագլէ գօրգուլարընտան հիչ պիր քիմսէյէ պիր
 շէյ սէօյլէմէտիլէր:
- 9 Վէ Յէսուս հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ,
 սապահլայըն գըյամ էթտիլքաէն սօհրա, էվլէլա՛
 տէրուենինտէն ետտի ճինն չըգարմըլ օլաըղը Մէճ.
- 10 տէլի Մարիամա կէօրիւնտիւ: Մէրգուճէ տախի
 կիտիպ մուգատտէմա անըն իլէ պէրապէր օլան.
 լարա, եւս շէքիպ աղլամագտա օլաըգլարը հալտէ
- 11 խապէր վէրտի: Անլէր իսէ անըն տիրի օլուպ՝
 պուռնա կէօրիւնտիւյիւնիւ իշիթտիլքէրինտէ, ի-
 նանմատըլար:
- 12 Վէ պուռնտան սօհրա անլէրին իքիսինէ, պիր
 քէօյէ եիւրիւյէրէք կիտէրլէր իքէն, պաղգա
- 13 հէյէթտէ կէօրիւնտիւ: Անլէր տախի վարըլ՝
 սա՛իրլէրէ խապէր վէրտիլէր իսէ տէ, պուռնարա
 տախի ինանմատըլար:
- 14 Պա՛տէհու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրուրար
 իքէն կէօրիւնիւպ, գըյամ էթմիշ օլաըղընը կէօ-
 րէնլէրէ ինանմատըլարընտան տօլայը, իմանսըգ-
 ւըգլարը վէ գալսլէրինին ղըզէթի իշիւն անլէրի
 թէվպիս էյլէտի:
- 15 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեայա կի-
 տիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա՛ղ էտինիլ:
- 16 Իման էտիպ վաֆթիլ օլունան խէլաս պուլաճագ,
 վէ իման էթմէյէն յալէյինէ հիւքմ օլունաճագ
- 17 տըր: Վէ իման էտէնլէր իլէ չու յալսմէթլէր պէ-
 րապէր պուլունաճագ, եա՛նի պէնիմ իսմիմէ ճինն.
 լէր չըգարաճագլար, եէնի լիսանլար սէօյլէյէճէք-
- 18 լէր. Եըլանլար թութաճագլար, վէ միւհլիք շէյ
 իշսէլէր տախի սալա անլէրէ ղարար վէրմէյէճէք՝
 խասթալար իւղէրինէ էլլէրինի գօյաճագլար, ան-
 լէր տախի շիֆա պուլաճագ տըր:

- 19 Իմտի Բապպ անլէրէ սէօյլէտիքտէն սօյլրա, սէ-
մայա րէֆ' օլունուպ' Ալլահըն սաղընտա ճիւլուս
20 էթտի. Անլէր տախի չըդըպ հէր եհրտէ վա'ղ է-
տէրլէր իտի. Բապպ տախի անլէր իլէ 'ամիլ օլունպ'
պէրապէր պուլունան 'ալամէթլէր վասըթասըյլէ
քէլամը խապթ էտէր իտի. Ամին:

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 Էյ ֆաղիլէթլու Թէոփիլոս, իպթիտատէն կէօզ-
լէրիլէ կէօրէնլէրին վէ քէլամըն խատէմէսի օլան-
2 լարըն, Արամըզտա Կադինէն միւսէլլէմ օլան նէս-
նէլէրի պիղէ նազլ էթմիշ օլտըզլարընա կէօրէ,
3 Նիշէ քիմսէլէր անլէրին թէրթիպլէ թէ'լիֆինէ
պաշլամըշ օլտըզլարը ճիհէթլէ, պէն տախի էն էյլ-
վէլինտէն հէր շէյի քէմալ ը տիգգաթլէ թէֆահ-
4 հիւս էթտիլիմտէն, Սանա թա'լիմ օլունտն շէյլէ-
րին հագիգգաթընը պիլմէն իշիւն, սանա ճիւմլէսինի
սըրասըյլէ Կադմազ պանա միւնասիպ կէօրիւնտիւ-
5 նէհուալիլէ մէլիլի Հերովդէսին կիւնլէրինտէ,
Ապիա նէվպէթինտէն Զաքարիա նամընտա պիլը
քէահին պուլունուպ զէվճէսի տախի Ահարոն գըզ-
6 լարընտան օլարտգ, իսմի Նղիսաբեթ իտի. Իքիսի
տախի Ալլահըն հուզուրընտա սալիհ օլունպ' Բապպ-
պըն ճիւմլէ էմըլէր վէ ահքեամընըն պիլա գուսուր

- 7 իճրասընտա պուռլունուրլար իտիւ վէ Եղիսաբեթ
 'ագիր օլտըղընտան էվլատլարը օլմայըպ, իքիսի տէ
 8 խալլը եաչը իտիլէր : վէ մէրգում քէնտի նէվ-
 պէթի սըրասընտա, Ալլահըն հուզուրընտա քեա-
 9 հինլիք խըտմէթինի իճրա էտէր իքէն, Գեահինլիք
 'ատէթի իւզըէ Բապպըն հէյքէլինէ կիրիպ' պու-
 10 խուր եագմագ դուր'ասը քէնտինէ տիւշտիւ վէ
 գաւմըն պիւթիւն ճէմա'աթը տախի պուխուր
 վագթընտա խարիճտէ տու'ա էթմէքտէ իքէն,
 11 Բապպըն մէլէյի պուխուր մէղպահընըն սաղընտա
 12 տուրուպ' անա կէօրիւնտիւ վէ Զաքարիա անը
 կէօրիւնճէ միւղթարիպ օլուպ' քէնտիսինէ գորգու-
 13 կէլտի վէ մէլէք անա' Գորգմա, էյ Զաքարիա,
 զիրա նիյազըն գապուլ օլունմաղլէ զէվճէն Եղի-
 սաբէթտէն սէնին պիր օղլըն օլաճագ, վէ անա
 14 'Յովհաննէս թէսմիյէ էտէճէքսին վէ սանա մէ-
 սէրլէթ վէ շատըգ օլուպ' անըն վէլատէթինտէն
 15 չօգ քիմսէլէր մէսրուր օլաճագ տըր, Զիրա Բապ-
 պըն հուզուրընտա պէօյիւք օլուպ' ասլա շէրապ
 վէ միւսքիր իլմէյէճէք, վէ հէման վալիտէսինին
 բահմինտէն Բուհ իւլ Գուտալէ մէվու օլաճագ
 16 տըր, վէ պէնի իսրայէլտէն չօգ քիմսէլէրի' քէն-
 տիլէրին Ալլահը օլան Բապպա բիւճու' էթտիրիպ,
 17 Փէտէրլէրին գալպլէրինի էվլատա, վէ 'ասիլէրի
 սալիհլէրին 'ագլընա տէօնտէրիպ' Բապպա հա-
 ղըրլանմըն պիր գաւմ' թէհիյյէ էթմէք իւզըէ,
 Եղիանըն բուհու վէ գուտրէթիլլէ անըն էօնիւնճէ
 18 կիտէճէք տիր' տէտի : Զաքարիա տախի մէլէյէ'
 Պունու նէտէ'ն պիլէյիմ. զիրա պէն իխթիյար իմ,
 19 զէվճէմ տախի խալլը եաչը տըր' տէտի : վէ մէ-
 լէք անա ճէվապէն Պէն Ալլահըն հուզուրընտա
 տուրան Գաբրիէլ իմ, վէ սանա սէօյլէյիպ պու-
 20 շէյլէրի թէպլիր էթմէյէ իրսալ օլունտըմ, վէ

*Բապպըն 'ինայէթի

- իշթէ սէն վագթընտա իթմամ օլունաճագ սէօզ-
 լէրիմէ ինանմատըղըն իշիւն, պունըարըն վուգու-
 պուլաճագը կիւնէ տէյին տիլսիզ օլուպ սէօյլէ-
 21 մէյէ մուգթէտիր օլմայաճագսըն՝ տէտի : Վէ
 գալմա Զաքարիայը պէքէմէքտէ օլուպ՝ հէյքէլտէ
 22 թէ՛էխուըրնա թէ՛աճճիւպ էտիյօրլար իտի : Օ
 տախի տըշարըյա չըգտըգտա, անլէրէ սէօյլէմէյէ
 մուգթէտիր օլմատըղընտան, հէյքէլտէ պիր բիւյա
 կէօրմիւշ օլտըղընը անլտտըլար : օ տախի անլէրէ
 23 իշարէթլէ թէ՛ֆհիմ էտէրէք՝ տիլսիզ գալտու Վէ
 խըտմէթիւնի կիւնլէրի թէ՛մամ օլմագլէ, քէնտի
 24 իսանէսիւնէ կիթտի : Վէ օլ կիւնլէրտէն սօնրա,
 25 դէվճէսի Եղիսարէթ համիլէ օլուպ, Բապպ խալգ
 առասընտա հագարէթիմի կիտէրմէք իշիւն, պանա
 հիւան ի նազար գըլտըղը կիւնլէրտէ պէօյլէ էյլէտի՝
 տէյերէք, քէնտիւնի պէշ այ կիզլէտի :
 26 Վէ ալթընճը այտա մէլէք Գաբրիէլ Ալլահ թա-
 րաֆընտան, Գալիլեատա վագը՝ նագարէթ նամ
 27 պիր չէհրէ, Դաւիթ իսանէտանընտան Յովսէփ իս-
 մինտէ պիր ատէմէ նիշանլը օլան պիր պաքիրէնին
 նէզտինէ կէօնտէրիլտի : Վէ օլ պաքիրէնին իսմի
 28 Մարիամ իտի : Վէ մէլէք մէրգուճէնին Իսանընա
 կէլիպ՝ Մէլամ սանա, էյ լութֆա նա՛իլ օլնուշ
 Պաթիլէ, Բապպ սէնին իլէ տիր : սէն նիսա պէյ-
 29 նինտէ միւպարէք սին՝ տէտի : Օ իսէ Դէլէյ կէօր-
 տիւքտէ, քէլամընտան միւզթարիպ օլուպ՝ Պու
 նանըլ սէլամ օլու՝ տէյիւ թէ՛ֆէքքիւր էտէր իքէն,
 30 Մէլէք անա՝ Գօրգմա, էյ Մարիամ, զիրա Ալլա-
 31 հըն՝ ինտինտէ լութֆ պուլտըն : Վէ իշթէ համիլէ
 օլուպ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագսըն, վէ անա Յի-
 32 ոուս թէսմիյէ էտէսին : Օ պէօյլէք օլուպ՝ անա
 իպն իւլ Միւթա՛ալ տէնիլէճէք, վէ Բապպ Ալլահ
 անա իէտէրի Դաւիթին թախթընը վէրէճէք տիր :
 33 Վէ պէյթ ի Յակոբըն իւզէրինէ իւ էլ էպէտ հիւ-
 քիւմէթ սիւրիւպ՝ մէլէքիւթիւնիւն նիհայէթի օլ-

- 33 մայաճապ տըր՝ տէտիւ Մարիամ իսէ մէլէյէ՝ Պու
 նաճըլ օլա պիլիր, չիւնքի պիր էր պիլմէմ՝ տէտիւ
 35 Մէլէք տախի անա ճէվապէն՝ Սէնին իւզէրինէ
 Բուհ իւլ Գուտս կէլիւ Միւթա՝ալլըն գուտրէթի
 սանա կէօլկէ օլաճագ. պու էճլտէն սէնտէն տօ.
 զաճագ մուգատտէս զոթա տախի իպն Ուլլահ
 36 տէնիլէճէք տիր, վէ իշթէ ագրապալտան օլան
 Եղիսաբէթ տախի իխթիյարլըղընտա պիր օղա
 համիլէ օլուպ՝ պու ա օլ 'ագիր տէնիլէնին ալ.
 37 Թընճը ալը տըր. Զիրա 'ինտ Սլլահ հիչ պիր շէյ
 38 զայր ի միւմքին տէյիլ տիր՝ տէտիւ վէ Մարիամ՝
 իշթէ Բապպըն ճարիյէսի, պանա սէօգիւնէ կէօրէ
 օլտուն՝ տէմէսիլէ մէլէք անըն նէղտինտէն կիթտի
 39 վէ Մարիամ օլ կիւնլէրտէ գալգըպ՝ 'աճէլէ.
 Թէն տաղլար ճիւլարընա, Յուգա շէհրինէ կիտիպ,
 40 Զաքարիանըն խանէսինէ կիրէրէք, Եղիսաբէթ
 41 սէլամ վէրտի. վէ Եղիսաբէթ Մարիամըն սէլա.
 մընը իշիթտիլի կիպի, չօճուգ անըն րահմինտէ
 սըլըրատը վէ Եղիսաբէթ Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմ.
 42 Լու օլուպ, Եիւքսէք սէսլէ չաղըրաբագ տէտի
 քի՝ Սէն նիսա պէյնինտէ միւպարէք սին, վէ սէ.
 43 նին րահմինին մահսուլը միւպարէք տիր, վէ պու
 պանա նէրէտէն օլտու քի՝ Բապպըմըն վալիտէսի
 44 եանըմա կէլէ. Զիրա իշթէ սէլամընըն սէսի գու.
 Լաղըմա տէյտիլի կիպի, չօճուգ րահմիմտէ շառ.
 45 լըգաան սըլըրատը. վէ նէ՝ միւպարէք տիր իման
 էթմիլ օլան. զիրա Բապպ թարափընտան անա
 46 սէօլլէնիլէն շէյլէր իթմամ օլունաճագ տըր. Մա.
 րիամ տախի՝ ճանըմ Բապպը թա՛գիմ էտիպ,
 47 Բուհըմ խէլասքեարըմ օլան Սլլահտա շատման
 48 օլտու. Զիրա ճարիյէսինին էտնա հալինէ նաղար
 գըլտը, վէ իշթէ շիմտէն սօղրա ճիւմէ նէսլլէր
 49 պանա՝ նէ՝ միւպարէք տէյէճէքլէր. Զիւնքի Գա.
 տիր պանա պէօյիւք շէյլէր էյլէտի. Անըն իսմի
 50 տախի գուտտուս տըր, վէ մէրհամէթի նէպտէն

- նէսլէ քէնտինտէն գօրգանլարըն իւզերինտէ տիրո
 51 ֆէնտի պազուսըլէ գուտրէթ իպրազ էյլէտի.
 միւթէքէպպիւրլէրի գալպլէրինն էֆֆէարընտա
 52 փէրիշան էյլէտի Գուտրէթ սահիպլէրինի թախթ-
 լարընտան էնտիրիպ՝ էտնալարը երևքսէթաի
 53 Աճ օլանլարը նի՛մէթլէրլէ տօյուրուպ՝ զէնկլնլէրի
 54 պօշ կէօնտէրտի էճտատըմքա սէօյլէտիյի իւզ-
 րէ Աքրահամ իլէ անըն պիւրրիյէթինէ իլ էլ է-
 55 պէտ օլան մէրհամէթի թէպէքքիւր էտիպ, Գու-
 լըւ իսրայլէլէ իմտատ էյլէտի՝ տէտի
 56 Վէ Մարիամ անըն հանընտա իւշ այ գալտըգ-
 տան սօյլրա, քէնտի խանէսինէ՝ Կալտէթ էյլէտի
 57 Վէ Նդիսաբէթին վազը համը միւտտէթի թէ-
 58 մամ օլտըգտա, պիր օղուլ տօղուրտուլ Վէ
 գօնչուլարը իլէ ագրապասը Բապպըն անա՝ Կալմ
 մէրհամէթ էյլէտիյինի իշիթտիքլէրինտէ անըն իլէ
 պէրապէր սէվինիւրլէր իտի
 59 Վէ սէքիզինճի կիւնտէ մա՛սուսը խիթան էթ-
 մէյէ կէլիպ անա փէտէրինն իսմիլլէ Չաքարիա
 60 թէսմիյէ էթտիլէր, Լաքին վալիտէսի ճէվապ վէ-
 րիպ՝ խայր, անճագ Յովհաննէս թէսմիյէ օլունա-
 61 ճագ տըր՝ տէտի Անլէր տախի մէրգուսէյէ՝ Ագ-
 րապաշտա պու իսմլէ թէսմիյէ օլունմը պիր
 62 քիմսէ հօգ տըր՝ տէտիլէր Վէ՝ Նէ՞ իսմլէ թէս-
 միյէ օլունմասընը իսթէրսիկ՝ տէյիւ իշարէթլէ
 63 փէտէրինտէն սու՛ալ էթտիլէր, Օ տախի պիր լէվ-
 հա իսթէյիպ՝ իսմի Յովհաննէս տիր՝ տէյիւ հազ-
 64 տըղընտա, ճիւսլէսի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր, Վէ
 հէման աղզը վէ տիլի աչըլըպ՝ Ալլահա համա է-
 65 էտէրէք թէքէլլիւմ էյլէտի Վէ էթրաֆտա թէ-
 մէքքիւն էտէնլէրին ճիւսլէսինէ գօրգու տիւ-
 չիւպ՝ պու շէյլէրին քհաֆֆէսի Նէհուտիյէնի
 66 պիւթիւն տաղիսթանընտա շայը՝ օլարագ, իշի-
 տէնլէրին ճիւսլէսի՝ Կճէպա պու մա՛սուս Նէ՞
 օլաճագ տըր՝ տէյէրէք, Վաֆուսլը լաթըրըւ-

ըննտա հըֆղ էթտիլեր . վէ Բապպըն էլի անըն
իլէ խաի .

- 67 Փէտէրի Զաքարիա տախի Բուհ իւլ Գուտսլէ
մէմու օլուպ իւնամլէ սէօլէյէրէք, տէտի քի,
68 Իսրայէլին Ալլահը Բապպ միւպարէք օլտուն,
չիւնքի գալմընը զիյարէթ էտիպ՝ անը ֆիտիյէ
69 իլէ խէլաս էյլէտի . Աէ գաաիմտէն պէրու մու-
գատտէս փէյղամպէրլէրինին աղղըյլէ սէօլէտիի
70 իւզրէ, Տիւշմէնլէրիմիզտէն վէ պիզէ հէփ պուղղ
71 էտէնլէրին էլինտէն խէլաս օլմապ իւզրէ, Գուլու
Դաւիթին խանէտանընտա պիզիմ իչիւն *խէլասը
72 'ազիմ' իզհար էյլէտի . Թա քի էճաատըմըզս
մէրհամէթ էտիպ՝ քէնտի մուգատտէս 'ահաընը,
73 Եանի տիւշմէնլէրիմիզին էլինտէն գուրթուլմը
օլարազ, ['էօմրիւմիւզիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինտէ,
74 Քէնտի հուղուընտա, գուտսիյէթ վէ սալալէ
պիլա խալֆ քէնտինէ 'իպատէթ էթմէմիզի իւ-
75 սան էյլէմէք իչիւն, Փէտէրիմիզ Աբրահամա էթ-
76 տիյի էէմինի խաթըրս կէթիւրէ . Սէն տախի, էյ
մա'սոււմ, Միւթա'ալըն փէյղամպէրի թէսմիյէ օ-
77 լունաճագսըն, Զիրա սէն դուլմէթ իլէ էօլիւմ
կէօլէէսինտէ օթուրանլարա զիյա վէրմէք վէ ա-
յաղլարըմըզը սէլամէթ թարիզինէ կէօթիւրմէք
իւզրէ, Ալլահըմըզըն շէֆգաթ ու մէրհամէթին-
տէն նաչի տօղան Կիւնէլ եիւճէլէրտէն զիյարէթի-
78 միզ իչիւն կէլմէքլէ, Գալմընա կիւնահարըն 'աֆ-
79 վը իլէ օլան խէլասը ի'լամ էթմէք իչիւն, Բապ-
պըն եօլլարընը հազըրլամազ իւզրէ անըն էօ-
նիւնտէն կիտէճէքսին .
- 80 վէ մա'սոււմ պէօյիւյիւպ Բուհտա գուլվէթլէ-
նիր, վէ Իսրայէլէ զուհուըն կիւնիւնէ տէյին
չէօլլէրտէ տուըրուր խաի .

- 1 Օ՛ր կիւնէրտէ պիւթիւն տիւնեանն թահրիւր ի նուֆուսը իշիւն Գայսէր Ավդուսթօս թարաֆըն-
- 2 տան ֆերման սիւտուը էթաի. Պու իւք թահրիւր
- 3 Գիրինիօս Սիւրիա վալիսի իքէն օլտու. վէ ճիւմ-
լէսի թահրիւր օլունմագ իշիւն, հէր քէս քէնտի
չէհրինէ կիսէր իտի :
- 4 Իմաի Յուլէփ տաիսի Դաւիթին պէյթ ու նէս-
լինտէն օլմագլէ, համիլէ օլան նիշանլուը Մարիամ
- 5 իւէ պէրապէր թահրիւր օլունմագ իշիւն, Գալիլեա-
տան Նազարէթ շէհրինտէն Եհհուսիյէյէ, Բեթլե-
հեմ տէնիլէն Դաւիթին շէհրինէ չըգաը :
- 6 Վէ անլէր օրատա իքէն, մէրգումէնին վազ' ը
- 7 համը միւտտէթի թէմամ օլաըգաա, իւք օլընը
տօղուրտու, վէ անը գունտաղլաըպ' քէնտիլէրէ
խանտա եէր օլմամագլէ, եէմիլքտէ եաթլըտը :
- 8 Վէ օլ ճիւսարտա, օլաաա գալըպ սիւրիւլէրինի
- 9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար իտի. վէ իշիւն
Բապլըն մէլէյի իւզէրլէրինէ էնիպ' էթրաֆլարըն-
- տա Բապլըն ճէլալի զիյա վէրմէքլէ, զիյատէսիլէ
- 10 գօրգաըլար : Վէ մէլէք անլէրէ' Գօրգմայընըզ,
զիրա իշիւն պիւթիւն գալմա վուգու' պուլաճագ
պիր 'ազիմ' մէսէրլէթի սիլէ թէպիըր էտէրիմ :
- 11 Չիւնքի սիլէ պու կիւն Դաւիթին շէհրինտէ Մէսիհ
- 12 վէ Բապլ օլան խէլասքեար տօղմուշ աըր : Վէ
գունտաղլանմըշ վէ եէմիլքտէ եաթար պիւր մա-
սում պուլմանըզ սիլէ նիշան օլաճագ աըր' տէտի :
- 13 Վէ անաըըն մէլէք իւէ պէրապէր ճիւնուտ ի սէ-
մավիլէնին պիր ճիւմհուրը հազըր պուլունուպ :
- 14 Ալլահա սէնա էտէրէք, էն եիւճէլէրտէ Ալլահա
համա, եէր իւզէրինտէ սէլամէթ, ատէմլէրտէ
հիւսն ի բիզա' տէտիլէր :
- 15 Վէ մէլէքլէր եանլարընտան սէմայա չըգաըգլա-
ընտա, օլ չօպանլար պիրիպիրինէ' Շիմաի Բեթ-

- ընհեմէ գատար վարըպ, Բապպըն պիղէ պիւտի-
 16 տիյի պու վագը'այը կէօրէլիմ' տէտիլէր : Վէ 28
 'աճէլէթէն կիտիպ' Մարիամ իլէ Յովսէփի վէ 29
 17 եէմիլքտէ եաթան մա'սումը պուլտըլար : Վէ
 կէօրտիւքտէն սօկրա, պու մա'սումըն հագգընտ
 քէնտիլէրէ սէօյլէնիլէն շէյի էթրաֆա նէշը էթ.
 18 տիլէր : Վէ իշիտէնլէրին ճիւմլէսի չօպանլարն
 քէնտիլէրէ սէօյլէտիլքլէրի շէյլէրէ թէ'աճճիւկ
 19 էթտիլէր : Մարիամ տախի պու շէյլէրին ճիւմլէ-
 սինի գալպիւնտէ թէֆէքքիւր էտէրէք հըֆղ էտէր
 20 իտի : Վէ չօպանլար' քէնտիլէրինէ սէօյլէնիլալի
 վէճհլէ, իշիտիպ կէօրտիլքլէրի ճիւմլէ շէյլէրտէն
 տօլայը Ալլահա համտու սէնա էտէրէք 'ալտէթ
 էթտիլէր :
 21 Վէ մա'սումըն խիթանը իշիւն սէֆիղ կիւն թէ-
 մամ օլտըգտա, օ տահա առա ըահմինտէ մէվճուտ
 օլմազտան էվլէլ մէլէք թարաֆընտան թէմիլէ
 օլունտըղը իւզրէ Յիսուս թէմիլէ օլունտու :
 22 Վէ Մովսէսին շէրի'աթը մուճէպիւնճէ անլէրին
 թաթհիր կիւնլէրի թէմամ օլտըգտա, հէր իլք
 տօղան էրքէք չօճուգ Բապպա մուգատտէս տէ-
 23 նիլէ տէյիւ, Բապպըն շէրի'աթընտա մուհարէր
 օլտըղը իւզրէ մա'սումը Բապպա թագտիմ էթ-
 24 մէք, Վէ Բապպըն շէրի'աթընտա պիր չիֆթ գում-
 րու, եախօտ իքի կէօյէրճին եալրուսը պուլու-
 րուլտըղը իւզրէ, գուրպան 'արղ էթմէք իշիւն
 անը Երուսաղէմէ չըգարտըլար :
 25 Վէ իշթէ Երուսաղէմտէ Սիմէոն իսմինտէ սալի
 վէ միւթթագի պիր ատէմ պուլունուս' իսրայէ-
 26 լին թէսէլիսինէ մունթաղըր օլտրագ, Բուհ իլ
 սիհինի կէօրմէյիւնճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի' Բուհ
 իլ Գուտս թարաֆընտան քէնտիսինէ վահի օ-
 27 լունմըլ իտի : Վէ 'ատէթ ի շէրի'աթ իգթիգասընը
 հագգընտա իճրա էթմէք իւզրէ' վալիտէյնի մա'.

- սուսմ Յիսուսը իշերի կէթիւտիքէրինտէ, մէզքելւր
 28 տախի Բուհըն տէլալէթ իլլէ հէյքէլէ կէլիւլ, Անը
 29 գուճաղընա ալարագ՝ Ալլահա համա էտիւլ, Եա
 Բապալ, շիմտի սէնին քէլամընա կէօրէ գուլընը
 30 սէլամէթլէ սալը վէրիւսին. Զիրա կէօզլէրիւմ հէփ
 31 միլլէթլէր հուգուրընտա, Թափֆէլէրին թէնվիլի
 իլիւն նուր, վէ գալմըն իսրայէլէ շան օլմագ.
 32 Իւզրէ, Հազըրլատըղըն իւէլասընը կէօրտիւ
 տէտիւ
 33 վէ վալիտէսի իլէ Յովսէփ անըն հագգընտա
 սէօյլէնիլէն շէյլէրէ թէ՛աճճիւլ էտէրլէր իտիւ
 34 Միմէն տախի անլէրէ խայր տուճա էտիւլ անըն
 վալիտէսի Մարիամա տէտի քի՝ Իշթէ պու ճաճաճ
 իսրայէլտէ չօգ քիմսէլէրին տիւլսէսի վէ գալգ-
 մասը իլիւն վէ իալէհիմտէ սէօյլէնիլէճէք պիր
 35 իալամէթ օլմագ իւզրէ գօնուլմըն տըր. (վէ սէ-
 նին քէնտի ճանընա տախի պիր գըլըճ կէշէճէք.)
 Թա քի չօգ գալլիլէրին էֆքեարը քէշֆ օլընաւ
 36 վէ Աշէր սըլթընտան՝ Փանուէլին գըզը Աննա
 նամ պիր նէպլլէ վար իտիւ. մէրգումէ խայրը
 եալըր օլըւլ պէքեարէթի վագթընտան ետի երլ
 37 գօճա իլէ եաշամըն օլըւլ, Թագըրիպէն սէքսէն
 տէօրթ սէնէտէն պէրու տուլ գալարագ, կէճէ
 կիւնտիւզ օրուճ վէ տուճա իլէ իպատէթ էտէրէք,
 38 հէյքէլտէն այրըլմալ իտիւ. Օ տախի օ սա՛աթտա
 հազըր պուլընուլ Բապալ համա էտէրէք, Երու-
 սաղէմտէ իւէլտա մուսթագըր օլանլարըն ճիւմէ-
 տին անըն հագգընտա սէօյլէր իտիւ
 39 Անլէր տախի Բապալըն շէրի՛աթը մուճէպինճէ
 ճիւմէ վաճիւլ օլան շէյլէրի իճրա էթտիքտէն
 սօնրա, Դալիւտայ, քէնտի շէհրլէրի նազարէթէ
 40 իպտէթ էթտիլէր. Մա՛սուս տախի պէօյիլիւլ
 վէ Բուհտա գուլվէթլէնէրէք վէ հիքմէթլէ մէմ-
 լու օլարագ, Ալլահըն լութֆու անըն իւզէրլնտէ
 իտիւ

- 41 վէ անըն վալիտէյնի հէր սէնէ ֆրսհ պայրա-
 42 մընտա, Երուսաղէմէ կիտէրէր իտիւ վէ Յիսա-
 43 թի իւզրէ Երուսաղէմէ չըգալըլարւ վէ կիւնլէրի-
 նի թէմամ էտիպ 'ավտէթ էթտիքլէրինտէ, չո-
 ճուգ Յիսուս Երուսաղէմաէ գալտը. վէ Յովսէփ
 44 իլէ վալիտէսի պուճու պիլմէյէրէք, Եօլտաչար
 արասընտա տըր զաննըլէ պիւր կիւնլիւք եօլ
 կիթմիչէր իքէն, անը ագրապա իլէ աշինալարը-
 45 նըն արասընտա արատըլար իսէ տէ, Պուլմամաղլէ
 46 անը արայարագ. Երուսաղէմէ տէօնտիւլէր. վէ
 իւչ կիւնտէն սօչրա, անը հէյքէլտէ մու'ալլիմէր
 արասընտա օթուրմագտա, վէ անլէրի տիլլէյիպ
 անլէրէ սու'ալլար իրատ էթմէքտէ պուլտըլար
 47 վէ անը իշիտէնլէրին ճիւմլէսի տախի տիրայէթինէ
 48 վէ ճէվապլարընա հայրէթտէ գալլըրլար իտիւ վէ
 անը կէօրտիւքլէրինտէ հայրան օլուպ վալիտէթի
 անա' էյ օղուլ, պիզէ նիճիւն պէօլլէ էթտին. իլ-
 թէ փէտէրիկ վէ պէն էլէմ չէքէրէք սէնի արա-
 49 յօր իտիք' տէտիւ Օ տախի տնլէրէ' Պէնի նիճիւն
 արայօր իտինիզ. փէտէրիմին ալէյիինտէ պուլուճ.
 մագլըղըմ վաճիպ իտիյնի պիլմէզ մի իտինիզ'
 50 տէտիւ վէ անլէր քէնտիլէրէ սէօլլէտիյի սէօղիւ
 51 ֆէհմ էթմէտիլէր. Օ տախի անլէր իլէ պէրապէր
 էնիպ 'նազարէթէ կէլտի, վէ անլէրէ իթա'աթ
 էտէր իտի. վալիտէսի տախի պու սէօղլէրին
 ճիւմլէսինի գալպիւնտէ հըֆզ էտէր իտիւ
 52 վէ Յիսուս հիւքմէթ վէ գամէթտէ վէ Ալլահըն
 վէ ինսանըն հիւսն ի 'նազարընտա իլէրիլէմէքտէ
 իտիւ

ՊԱՊ 3

- 1 վէ թիպէրիօս Գոյսէրին սալթանաթընըն օն
 պէշինճի սէնէսինտէ Պոնտոսլը Պիղատոս Եհհու-

- տիյէ վալիսի, վէ Հերովդէս Գալիլեաննն ըէ'իս
էր բուպը, վէ գարնաաշը փիլիպպոս իթուրիա
իլէ Թըախօնիթիս տիյաւըննն ըէ'իս էր բուպը, վէ
2 վէ Լիւսանիաս Ապիլինէնին ըէ'իս էր բուպը, վէ
Հաննա իլէ կայիափա քեահին ի ա'ղամ օլարգլա-
րը վագըթտա պէրբիյէտէ Զաքարիաննն օղու
3 Յովհաննէսէ Ալլահըն քէլամը կէլսի. Օ տախի Իր-
տան ճիվարընտա վագը' ճիւմէ մահալէրէ կէ-
լիպ' կիւնահլարըն 'աֆիը իչիւն թէվպէ վաֆթի-
4 գինի վա'ղ էտէր իտի. Նիթէքիմ Եսայի փէյղամ
պէրին քէլամլարընն քիթապընտա' Բապպըն
հօլընը հաղըրլայըպ, Թարիգլէրինի տօղըուլը-
5 նըգ. Հէր տէրէ տօղուպ' հէր տաղ վէ թէփէ ալ-
լագլանաճագ, էյրիլէր տօղըու վէ սարփի հօլլար
6 տիւզ օլաճագ տըր. վէ ճիւմէ պէլէր Ալլահըն
խէլապընը կէօրէճէք տիր' տէյէրէք, պէրբիյէտէ
նիտա էտէնին սէտասը' տէյիւ թահրիբ օլուսմըշ
տըր'
7 Իմտի քէնտի էլիլէ վաֆթիգ օլուսմաղա չըգըպ
կէլէն ճէմա'աթլարա' էյ էնկէրէք նէսիլ, կէլէճէք
ղազապտան գաչմաղը սիղէ քլ'մ կէօսթէրտի
8 Իմտի թէվպէյէ լայըգ սէմէրէ հուսուլէ կէթի-
րինիլ. վէ քէնտի քէնտինիլէ' փէտէրիմիզ Ար-
րահամ տըր' տէմէյէ պաշլամայընըգ, զիրա սիլէ
տէրիմ քի' Ալլահ Արրահամա շու թաշլարտան
պէլէ էվլատ վիւճուտէ կէթիբմէյէ գատիր տիր
9 Հէմ տախի հօլա պալթա աղաճլարըն քէօքիւ-
նիւն եանընա գօնուլմը տըր. Իմտի էյի մէյվէ
վէրմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ աթէյէ աթըլըր'
10 տէր իտի ճէմա'աթ տախի' Պու սուրէթտէ պիզ
նէ' իլլէյէլիմ' տէյիւ անտէն սու'ալ էթտիլէր
11 Օ տախի անլէրէ ճէվապէն' Իքի էնթարիսի օլան,
պիլիսինի օլմայանա վէրսին, թա'ամը օլան տա-
12 խի պէօյլէ էյլէսին' տէտիւ վէ վաֆթիգ օլուսմ-
աագ իւզըն կէօմրիւքճիւլէր տախի կէլիպ անա'

- 13 Էյ մոռալիմ, նէ՞ իշէյէլիմ՝ տէմէլէրի իւղէրի-
 14 Նէ, Սիղէ էմր օլունանտան զկյատէ պիր չէ
 15 Թալէպ էթմէյինիզ՝ տէտի՝ 'Ասքէրէթ տալի՝
 16 Պիզ տէ նէ՞ իշէյէլիմ՝ տէյիւ անա սօրաւըլար՝ վէ
 17 անլէրէ՝ Գիմուէյէ գուլմ էթմէյինիզ, վէ իֆթիլթ
 18 պիրլէ դատր էթմէյինիզ, վէ 'իւլիւֆէնիզէ գա-
 19 նա'աթ էյլէյինիզ՝ տէտի
 20 Վէ գալմ ինթիզարտա օլուպ ճիւմէսի Յով-
 21 հաննէսին հագգընտա՝ 'Աճէպա Գրիստոս պո-
 22 մը տըր՝ տէյիւ գալլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէր-
 23 լէր իքէն, Յովհաննէս ճիւմէսինէ ճէվապէն՝
 24 կէրչի պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ էտիյօրմ,
 25 աւմա պէնտէն տահա գուտրէթիլ օլան կէլիյօր,
 26 քի պէն անըն ալագ գապլարընրն թաամասըն
 27 չէօզմէյէ լայըզ տէյիլ իմ. օ սիզի Բուհ իւլ Գուսա
 28 Վէ աթէշլէ վաֆթիզ էտէճէք տիրւ Եսայասը տա-
 29 խի էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանըն թէմամիյէ
 30 սափուրարագ, պուղտայը անպարընա տէվչիրիպ
 31 սամանը իսէ սէօնմէզ աթէշլէ եագաճագ տըր՝
 32 տէտի Պէօյլէճէ տահա պաշգա նիշէ չէյլէր գալ-
 33 մա նասիհաթ էտիպ՝ թէպչիր էտէր իտի
 34 Վէ րէ'իս եր րուպ՝ Հերովդէս՝ գարնտայը [փի-
 35 լիպպոսըն] զէվճէսի Հերովդիստան, վէ Հերովդէ-
 36 սին էթմիշ օլտըղը հէփի ֆէնալըզլարտան տօլայը
 37 Յովհաննէս թարաֆընտան թագալիհ էտիլմէքլէ
 38 Ճիւմէսինին իւղէրինէ անը հապսխանէյէ աթմա-
 39 ղը տալի 'իւլմէ էթտի
 40 Վէ խալգըն ճիւմէսի վաֆթիզ օլունտըղը սը-
 41 րատա՝ Յիսուս տախի վաֆթիզ օլունուպ տու-
 42 էտէր իքէն, կէօք ալըլըպ, Բուհ իւլ Գուսա ա-
 43 նըն իւղէրինէ հէյ'էթ ի ճիսմիյէ իլէ կէօյրէճին
 44 կիպի նաղիլ օլտու. վէ կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ օղ-
 45 լմ սէն սին, սէնտէն րազի իմ՝ տէյիւ պիր սէ-
 46 տա վուգու՝ պուլտու
 47 Վէ Յիսուս քէնտիլի թագլիպէն օթուղ եալը-

նա կիրմէյէ պաշլատը, վէ զանն օլունտըղընա
 21 կէօրէ իպն ի Յովսէփ, իպն ի Դէլի, իպն ի Մաթ-
 թաթ, իպն ի Լէվի, իպն ի Մէլքի, իպն ի Յաննա,
 25 իպն ի Յովսէփ, իպն ի Մատաթիա, իպն ի Ամովս,
 իպն ի Նաւում, իպն ի Հէսի, իպն ի Նաճճայ,
 26 իպն ի Մահաթ, իպն ի Մատաթիա, իպն ի Շիմ'ի,
 27 իպն ի Յովսէփ, իպն ի Յուդա, իպն ի Յովհաննա,
 իպն ի Րիսա, իպն ի Զօրաբարէլ, իպն ի Շաաթի-
 28 էլ, իպն ի Նէրի, իպն ի Մէլքի, իպն ի Ատտի,
 29 իպն ի Գօսաւմ, իպն ի Էլմօտաւմ, իպն ի Դէր, իպն ի
 Յովսէս, իպն ի Էլի'ազար, իպն ի Նօրիմ, իպն ի
 30 Մաթթաթ, իպն ի Լէվի, իպն ի Սիմէոն, իպն ի
 Յուդա, իպն ի Յովսէփ, իպն ի Յովնան, իպն ի
 31 Էլեազիմ, իպն ի Մէլիյա, իպն ի Մայնան, իպն ի
 Մաթթաթա, իպն ի Նաթան, իպն ի Գուրիթ,
 32 իպն ի Յեսսէ, իպն ի Սպէտ, իպն ի Պօ'ազ, իպն ի
 33 Սալմօն, իպն ի Նաւհշօն, իպն ի Ամմինատապ,
 իպն ի Աբաւմ, իպն ի Հասրօն, իպն ի Ֆարէս,
 34 իպն ի Յուդա, իպն ի Յակոբ, իպն ի Իսահակ,
 իպն ի Աբրահամ, իպն ի Թարահ, իպն ի Նահօր,
 35 իպն ի Սէրուճ, իպն ի Րա'ու, իպն ի Ֆալէճ, իպն ի
 36 Ապիբ, իպն ի Շալահ, իպն ի Գէյնան, իպն ի Ար-
 ֆախաւ, իպն ի Սէմ, իպն ի Նոյ, իպն ի Լամէք,
 37 իպն ի Մաթնասաղա, իպն ի Նիմօք, իպն ի Նա-
 38 րէտ, իպն ի Մահլալէլ, իպն ի Գէյնան, իպն ի
 Էնօշ, իպն ի Սեթ, իպն ի Ադամ, իպն Ուլլահ իտի:

1 Վէ Յիսուս Րուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օլարագ,
 Իրտանաւն 'ալտէթ էաիպ' Րուհըն սէվգիլէ պէր-
 2 լիլէյէ կիթտի. Վէ Շէյթան թարափընաւն գըրդ
 կիւն թէճըրպէ օլունարագ, օլ կիւնէրտէ հիչ
 պիր շէյ եէմէտի, զէ միւտտէթ ի մէգքիւրէ թէ-
 մամընտա նիհայէթ աճըգաւ:

- 3 Վէ Շէյթան անա՝ էյէր իսյն Ուլլահ իսէն, էմիր 17
4 էթ, շու թաշ էքմէք օլտուն՝ տէտի Յիսուս
տախի անա ճէվապէն՝ ինսան հալընըզ էքմէքէ 1
հաշլամազ, անճագ Ալլահըն հէր պիր քէլամըլէ
էալա՝ տէյիւ հազըլմըշ տըր՝ տէտի:
- 5 Վէ Շէյթան անը կիւքսէք պիր տաղա չըգա.
ըըզ պիր անտէ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալի.
6 քինի կէօսթէրտիւ Վէ Շէյթան անա՝ ճիւմլէ պու 19
հիւքիւմէթի վէ անլէրին շանընը սանա վէէրէյիմ,
զիրա պանա թէսլիմ օլտունմըշ տըր, պէն տախի
7 քիմէ իսթէրսէմ վէրիրիմ, իմաի էյէր սէն պա. 20
նա սէճաէ գըլար իսէն, ճիւմլէսի սէնին օլտուն՝
8 տէտիւ Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ [Արսումա չէ.
քիւ, էյ Շէյթան. զիրա] Ալլահըն օլան Բապպա 21
սէճաէ գըլասըն, վէ հալընըզ անա իպատէթ է.
տէսին՝ տէյիւ հազըլմըշ տըր՝ տէտի:
- 9 Վէ անը Երուսաղէմէ կէօթիւրիւպ հէյքէլիմ 22
պուրճու իւզէրինտէ տուրտուրադա անա՝ էյէր
իսյն Ուլլահ իսէն, քէնտիլի պուրատան աշաղը
10 աթ. Ջիրա՝ Սէնի հըֆզ էթմէք իւզրէ՝ սէնին 23
հագգընտա քէնտի մէլա՝իքէսինէ թէնպին էտէ.
11 ճէք. Վէ անլէր տախի ալազըն թաշա շարփմա.
մասը իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինտէ գալտըրաճադ.
12 լար՝ տէյիւ հազըլմըշ տըր՝ տէտիւ Վէ Յիսուս ա.
նա ճէվապէն՝ Ալլահըն օլան Բապպը թէճրիպէ 2
13 էթմէյէսին՝ Դէյիւ սէօյլէնիլիշ տիր՝ տէտիւ Վէ
Շէյթան ճիւմլէ թէճրիպէլլէրի թէմամ էթմիք. 2
տէն սօնրա, պիր միւտտէթ անտէն ալըլտը:
- 14 Վէ Յիսուս Բուհըն գուվլէթիլլէ Գալիլէայա
'ալտէթ էտիպ' էթրաֆտա օլան ճիւմլէ մաշալ.
15 լէրէ շէօհրէթի շայը՝ օլտուն Վէ քէնտիսի տնլէ.
րին սինաղօղլարընտա թալիմ էտիպ՝ ճիւմլէ
թարաֆընտան թալիմ օլտունուր իտի 2
16 Վէ փէրվէրտէ օլտըղը Նազարէթէ կէլտի, վէ 2
'ատէթի իւզրէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կի.

- 17 րիպ օգուեալա դալգտը: Վէ անա Եսայի փէյ-
 դամպերին քիթապը վէրիլտի. օ տախի քիթապը
 18 ալորգտա, Բապպըն Բուհու իւզէրիմտէ տիր,
 չիւնքի պէնի ֆուգաքայա պէշարէթի թէպշիր
 էթմէք իչիւն մէսն էտիպ, գալպի միւնքէսիր օ-
 լանլարա շիֆա վէրմէք, վէ էսիրլէրէ՝ հուրրի-
 յէթի, վէ ա՛մալարա կէօղլէրին ալըմաստըն ի՛լան
 էթմէք, վէ դուլմ ալթընտա էգիլէնլէրի ազատ-
 19 լըգլէ սալը վէրմէք, Վէ Բապպըն մագպուլ սէ-
 նէսինի ի՛լան էթմէք իչիւն իրսալ էյլէտի՝ տէյիւ
 20 մուհարրէր օլան մահալի պուլտու. Վէ քիթապը
 գալալըպ խըտմէթճիյէ վէրլէրէք, օթուրտու.
 վէ սինաղօղտա պուլտանլարըն ճիւմէսինին
 21 նադարը տիգգաթը անըն իւզէրինտէ իտի. Օ
 տախի անլէրէ՝ Պու թահրիրաթ պու կիւն գու-
 լագլարընը իշիթտիլի հալտէ իթմամ օլուանը
 22 տըր՝ տէմէյէ պաշլատը. Վէ ճիւմէսէ անա շէ-
 հատէթ էտիպ՝ անըն աղգընտան սաալըր օլան լա-
 թիֆ քէլաւլարա թէ՛աճճիւպ էտէրէք՝ Պու Յուլ-
 23 սէվին օղլու տէյի՛լ մի տիր՝ տէրլէր իտի. Օ տա-
 խի անլէրէ՝ էլպէթթէ սիգ պանա՝ էյ հէքիմ,
 քէնտիլէ շիֆա վէր՝ թէմսիլինի սէօլէյէճէքսի-
 նիզ. Կափառնայումտա վուգու՝ պուլտըղընը ի-
 24 թիթտիլիմիզ շէյլէրի պուրատա քէնտի վաթանըն-
 տա տախի իճրտ էյլէ րէյէճէ+սէլէ՛լ տէտի. Վէ՛
 Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛ Հիչ պիր փէյղամ-
 պէր քէնտի վաթանընտա մագպուլ տէյիլ տիր
 25 Վէ հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛ Եղիանըն կիւն-
 լէրինտէ կէօք իւչ երլ վէ ալթը այ գափանմաղ-
 լէ, պիւթիւն եէրտէ՛ազիմ գըթլըգ վաղը՝ օլտըղը
 զէման, իսրայէլտէ չօգ տուլ դալըլար վար իտի
 26 իսէ տէ, Եղիա Սոյտայա թապի՛ Սարեիթատա
 օլան պիր տուլ գալըրտան մա՛տա անլէրին հիչ
 27 պիրիսնէ կէօնտէրլմէտի. Վէ Եղիսէ փէյղամ-
 պէրին զէմանընտա, իսրայէլտէ չօգ ճիւղամլար

- վար խոր իսէ տէ, Սիւրեանի Նա՛մանտան զայրի
 28 անլէրտէն պիրի թաթհիր օլունմատը՝ տէտիւ վէ
 սինաղօղտա պուլունանլարըն ճիւմէսի պունու
 29 իշիթտի.քտէ, փիւր զազապ օլարագ, Գալգաղըր
 վէ անը շէհրտէն չըգարըպ, անը սշաղը աթմագ
 իւզըրէ շէհրլէրինին պինա օլունարղը տաղըն ուշ-
 30 րունընա կէօթիւրտիւլէր 0 իսէ արալարընտան
 կէչիպ կիթտիւ
 31 վէ Գալիլեատա վագը՝ Կալիառնայում շէհրինէ
 էնիպ՝ սէպթ կիւնլէրինտէ անլէրէ թա՛լիմ էտէր
 32 ի.քէն, Քէլամը հիւ.քմիւ օլտըղընտան՝ թա՛լիմինէ
 33 հայրան գալըրլար խտիւ վէ սինաղօղտա, տէրու-
 նինտէ նափաք ճինն բուհու օլան պիր տտէմ
 34 պուլունուպ՝ էիւ քսէք սէսլէ պաղըրարագ, Պրագ,
 սէնին պիզիւմ իլէ նէ՞ իշիկ վար, էյ Նազարէթի
 Յիսուս, պիզի հէլա՞ք էթմէք իշիւն մի կէլիկի
 սէնին քիմ իտլիկիկ պիլիրիմ՝ Ալլահըն Մուգաու-
 35 տէսի սին՝ տէտիւ վէ Յիսուս անը ազարլայըպ՝
 Սիւ.քիւթ էլլէ վէ անտէն չըգ՝ տէմէսի իւզլէրինէ
 ճինն անը օրթայա աթըպ՝ պիր դարար վէրմէք-
 36 սիզին անտէն չըգտըր վէ ճիւմէսինէ հայրէթ
 կէլէրէք՝ Պու նէ՞ քէլամ տըր քի նափաք բուհ-
 լարա հիւ.քիւմէթ վէ գուտրէթլէ էմը էթմէսլլէ
 չըգարլար՝ տէլէրէք արալարընտա սէօլլէշիրլէր
 37 խտիւ վէ անըն շէօհրէթի պիւթիւն ճիւվար օլան
 մահալլէրէ շայը՝ օլտոււ
 38 վէ սինաղօղտան գալգըպ՝ Սիմոնըն խանէսինէ
 կիրտի. վէ Սիմոնըն գայն վալիտէսի չիտտէթլի
 հիւմմայա թու.թուլմը օլմասըլլէ անլէր տալի
 39 մէրգումէ իշիւն անա բէճա էթտիլլէր 0 տալի
 իւզլէրինէ տուբուպ՝ հիւմմայը ազարլատըրգտա,
 անտէն հիւմմա տէֆ՝ օլտոււ. մէրգումէ տալի
 տէր՝ագապ գալգըպ անլէրէ խըտմէթ էթտիւ
 40 վէ կիւնէշ պաթտըգտա, հէր քիմին մուսթէ-
 լիֆ մարաղլարա կիրիֆթար օլմուշ խաթաթար

- վար իսէ, եանընա կէթիրտի, օ տախի հէր պիրե-
նին իւզէրինէ էլլէրինի գոյարագ անլէրէ չիֆա
41 վէրտի վէ չօգ քիմէլէրտէն ճինլէր տախի
չըգըպ պաղըրարագ՝ Սէն Մէսիհ իպն Ուլլահ սըն
տէրլէր իտի։ վէ անլէրի ազարլայըպ սէօյլէմէյէ
պրագմազ իտի, զիրա քէնտինին Մէսիհ իտիյին
պիրլէր իտի։
42 վէ կիւնտիւղ օլտըգտա, չըգըպ պէեապան պիր
մահալէ կիթտի։ վէ խալգ անը արայարագ՝ թա
եանընա կէլիպ՝ քէնտիլէրինտէն կիթմէմէօի իչիւն
43 անա իպրամ էթտիլէր իսէ տէ, Անլէրէ՝ Ալլահըն
մէլէքիւթիւնիւ սա՛իր շէհրլէրտէ տախի թէպլէր
էթմէքլիյիմ՝ կէրէք տիր, զիրա պոռնուն իչիւն
44 իրսալ օլունտըմ՝ տէտի։ վէ Գալիլեանըն սինա-
ղօղլարընտա վա՛զ էտէր իտի։

ՊԱՊ 5

- 1 վէ խալգ Ալլահըն քէլամընը տիլլէմէք իչիւն
անը սըգըլտըրարագ քէնտիսի Գեննեսարէթ կէօ-
2 լիւն քէնարընտա տուրաղը սըրատա, կէօ-
լիւն քէնարընտա իքի գայրգ տուրտուղընը կէօր-
տիւ։ պալըգճըլար իսէ չըգմըլ օլուպ՝ աղլարընը
3 ելլգայօրլար իտի։ վէ գայըգլարտան պիրինէ,
եանին Սիմոնըն Գայըլնա կիրիպ, գարտան պիրազ
ալըլմասընը անտէն թալէպ էտէրէք, օթուրուպ
գայըգտան խալգա թա՛լիմ էլլէտի։
4 վէ քէլամտան ֆարիղ օլտըգտա, Սիմոնա՝ էն-
կինէ ալըրպ աղլարընըր ալ իչիւն աթընըլ՝
5 տէտի։ Սիմոն տախի անա ճէվապէն՝ Նա Մուալ-
լիմ, պիւթիւն կէճէ չալըլտըգ իսէ տէ, պիր շէյ
թութամատըգ։ լաքին ոէնին սէօգիւնլէ աղը ա-
6 թայըմ՝ տէտի։ վէ պոռնու եափտըգլարընտա
քիւլլիյէթլի պալըգ շէվիրտիլէր։ վէ աղլարը եըր-
7 թըլմաղլէ, կէլիպ քէնտիլէրինէ հարտըմ էթմէ-

- 1 լէրի իշխան, առկէր գայրգտա օլան օրթագլարընա 18
 իշարէթ էթտիլէր. անլէր տախի կէլիպ գայրգա-
 րըն իբխանի պաթմագ տէրէճէսինէտէք տօլաուր-
 8 տըլար : Վէ Սիմոն Պետրոս պուռու կէօրմէքէ, 19
 Յիսուսըն տիգլէրինէ տիւշիւպ՝ Ծա Բապպ, պէն-
 տէն այրըլ, զիրա պէն կիւնահքեար ատէմ իմ՝
 9 տէտի : Զիրա պալըղլարըն ավանըշընտան տօլալը 20
 10 օ վէ պէրապէրինճէ օլանլարըն ճիւմէսի, Վէ Սի-
 մոնըն օրթագլարը՝ Զեքեղէոսըն օղուլարը Ծա-
 կորոս իլէ Յովհաննէս տախի հայրէթէ տիւշտիւ-
 11 լէր. Յիսուս տախի Սիմոնա՝ Գօրգմա, պուռտան 21
 պէօյլէ ինսան տլճըսը օլաճագսըն՝ տէտի : Վէ
 գայրգլարը գարայա չէքտիքտէն սօկրա, հէր շիթ
 պրադըպ անըն արտը սըրա կիթտիլէր : 22
 12 Վէ քէնտիսի շէհրլէրին պիրինտէ իքէն, իլթէ
 ճիւղամէ տօլու պիր ատէմ վար խտի, վէ Յիսուսը
 կէօրտիւշիւ կիպի, եիւզիւ գօյուն գափանըպ անա
 եալվարարագ՝ Ծա Բապպ, էյէր խթէրսէն, պէնի
 13 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Օ տախի 24
 էլինի ուզատըպ անա տօգուռարագ՝ Խթէրմ, 25
 թահիր օլ տէտի. վէ տէր'ազապ ճիւղամը տէֆ՝
 14 օլտու : Վէ անա՝ Գիմսէյէ սէօյլէմէ, լաքին կիտիպ՝ 26
 քէնտիկի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէհա-
 տէթ օլմագ իւզրէ, թաթհիրիլ իշխան Մովսէսին
 պուշուրտըղը վէճլէ թագտիմէյի թագալիմ էյլէ՝ 28
 15 տէյիւ թէնպիհ էյլէտի : Վէ անըն շէօհրէթի զիյատէ
 շայը՝ օլուպ՝ անը տիկլէմէք վէ անըն էլիլէ խտ-
 թալըգլարընտան շիֆա պուլմագ իշխան չօգ խադ
 16 ճէմ՝ օլուր խտի : Գէնտիսի խսէ չէօյլէրէ չէքիլիպ 27
 տու'ա էտէր խտի :
 17 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի թա'լիմ էթ- 28
 մէքտէ իքէն, Երուսաղէմ իլէ Ծէհուալիյէ վէ Գա- 29
 լիւնանըն հէր պիր քէօյիւնտէն կէլմիշ օլան Ֆէրի-
 սիլէր վէ էրպապ ը շէրի'աթ օթուրույօրլար խտի :
 վէ անլէրէ շիֆա վէրմէք իշխան Բապպըն գուա-

- 18 րէթի հազըր խտիւ Վէ իշթէ պա՛ղը քիմսէլէր
տէօշէք իւզէրինտէ քէօթրիւմ պիր ատէմ կէ-
թիրէրէք, անը իշէրի կէթիրիպ' հուզուրընա գո-
19 մաղա ֆուրսաթ աբաալըլար իսէ տէ, ֆէսրէթ ի
խալգ սէպէպիլէ անը իշէրի կէթիրմէյէ հօլ պու-
լամամաղլէ, տամա չըզըպ' քիրէմիտլէրին աբա-
սընտան անը տէօշէյի իլէ պէրապէր օրթայա, Յի-
20 սուսըն հուզուրընա էնտիրտիլէր, Օ տախի անլէ-
րին իմանընը կէօրմէքլէ անա՝ էյ ատէմ, կիւ-
21 նահլարըն սանա 'աֆվ օլունտու՝ տէտիւ Վէ 'իւ-
լէմա իլէ ֆէրիսիլէր՝ Պու քիւֆր սէօյլէյէն քի՛մ
տիր, հալընըզ Ալլահտան զայրի կիւնահլար 'աֆվ
էթմէյէ քի՛մ գատիր տիր՝ տէյէրէք թէֆէքքիւր
22 էթմէյէ պաշլատըզլարընտա, Յիսուս տախի ան-
լէրին էֆքեարընը պիլմէքլէ, անլէրէ ճէվապէն՝
Գալպլէրինիգտէ նէ՞ թէֆէքքիւր էտիյօրսընըզ
23 Հանկըսը գօլայ տըր, կիւնահլարըն սանա 'աֆվ
օլունտու՝ տէմէսի մի, հօգսա՝ Գալգ վէ կէ՛ղ տէ-
24 մէսի միւ Ամմա Իպն իւլ ինսանըն հէր իւզէրինտէ
կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ գուտրէթի վար իտիյինի
պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ՝ Սանա տէրիմ,
Գալգ, տէօշէյիկի գալտըր վէ էվիկէ կիթ՝ տէտիւ
25 Օ տախի հէման անլէրին հուզուրընտա գալգըպ'
իւզէրինտէ հաթ տըղը շէյի գալտըրտը, վէ Ալլահա
26 համոտ տէրէք էվիկէ կիթտիւ, Վէ ծիւմէսի հայ-
րան օլուպ' Ալլահա համա էթտիլէր, վէ գօրգու-
իլէ մէմլու օլարապ' Պու կիւն 'աճիպ շէյլէր կէօր-
տիւք՝ տէտիլէր
27 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա՝ տըշարըյա չըզըպ'
էվիկ նամընտա պիր կէօմրիւքծիյիւ պիր կէօմ-
րիւք մահալինտէ օթուրուր կէօրմէսիլէ, անա՝
28 Արտըմա կէլ տէտիւ Օ տախի հէր շէյի թէրք
29 էտէրէք, գալգըպ աբտընճա կիթտիւ Վէ լէվի
քէնտի իսանէսինտէ անա պէօյիւք պիր զիյաֆէթ
էտիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան

- կէօմբիւ քճիւլէրտէն վէ սա՞րկէրտէն վաճիւր խալզ
 30 վար իտիւ Վէ ՚իւլէ մալարը իլէ փերիսիէր անըն
 շակիրալէրինէ սէօյլէնէրէք՝ նի՛շիւն կէօմբիւ քճիւ
 31 սինիզ՝ տէտիլէր։ Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
 Հէքիմէ սաղ ոլանլար տէյիլ, անճագ ՚իլլէթիւ օ
 32 լանլար միւհթաճ աբր։ Սալիհլէրի տէյիլ, անճագ
 կիւնահքեարլարը թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէ
 տիմ՝ տէտիւ։
 33 Անլէր տախի անա՛ նի՛շիւն Յովհաննէսին վէ
 փերիսիլէրին շակիրալէրի չօդ տէֆ՝ա օրուճ թու
 թուպ տու՛ալար էթտիքլէրի հալտէ, սէնին շա
 34 կիրալէրին եէյիպ իշէրլէր՝ տէտիլէր։ Վէ անլէր՝
 Տիւլիւնճիւլէրէ կիւվէյի անլէր իլէ պերապէր օւ
 35 ալգճա, օրուճ թութ տուրա պիլի՛ր մի սինիզ։ Լա
 քին կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր
 կէլիւր, վէ օ գէման, օլ կիւնլէրտէ օրուճ թութա
 36 ճագլար՝ տէտիւ։ Վէ անլէրէ պիւր թէմսիլ տախի
 սէօյլէտի, եա՛նի՛ Հիշ պիւր քիմսէ եէնի լիպտս եա
 մասընը էսքի լիպտսա գօմագ, եօգսա օ հէմ էս
 քիսինի երրթար վէ հէմ եէնիտէն օլան եամա էս
 37 քիյէ եագըշմագ։ Վէ հիշ պիւր քիմսէ էսքի թու
 լուվլարա եէնի շէրապ գօմագ, եօգսա եէնի շէրապ
 թուլուվլարը երրթու պ տէօքիւլիւր, հէմ թու
 38 լուվլար տախի թէլէֆ օլուր։ Լաքին եէնի շէրապը
 եէնի թուլուվլարա գօմագ կէրէք տիւր։ Վէ իքիթ
 39 տախի մահֆուզ դալըր։ Վէ հիշ պիւր քիմսէ էս
 քիյի իլտիքտէն սօլրա, տէր հալ եէնիսինի իս
 թէմէզ, գիրա՛ էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր։

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ իքիմնի պիւրիննի սէպթ կիւնիւնտէ, Յիսու
 էքիմլէր աբասընտան կէչտիյինտէ, շակիրալէրի
 պաշաղլարը գօմարըպ՝ էլլէրլիլէ օղալյարագ

- 2 եէյօրլար իտիւ Վէ ֆէրիսիւրտէն պա'զըլարը ան-
լէրէ' Նի'նիւն սէպթ կիւնիւ իշլէմէսի ճա'իզ օւ-
- 3 մայանը իշլէյօրսընըզ' տէտիլէր Վէ Յիսուս ան-
լէրէ ճէվապէն' Դաւիթին կէրէք քէնտիսի վէ կէ-
րէք պէրապէրինճէ օլանլար աճըգտըղը գէման
- 4 նէ էթտիյինի օգո'ւմատընըզ մը Նասըլ պէյթ
Ուլլահա կիրիպ' քեահինլէրտէն զայրիսինէ եէ-
մէսի հէլալ օլմայան հուզուը էքմէքլէրինի ալըպ
կէտի, վէ եանընտա պուլունանլարա տախի վէրտի'
- 5 տէտի' Վէ անլէրէ' իպն իւլ ինսան սէպթ կիւնիւ-
նիւն տախի սահիպի տիր' տէտի :
- 6 Վէ տիկէր պիր սէպթ կիւնիւնտէ տախի սինա-
ղօղա կիրիպ' թա'լիմ էտէր իքէն, օրատա սաղ էլի
- 7 գուրու պիր ատէմ պուլունմաղլէ, Դալէմա իլէ
ֆէրիսիլէր անը իթթ իհամա մէսիլէ պուլմաք
իլիւն, սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրի' մի տէյիւ
- 8 անը կէօզէտիրլէր իտիւ Սամա քէնտիսի անլէ-
րին էֆքեարընը պիլմէքլէ, էլի գուրումըջ օլան
ատէմէ' Գալգ, օրթատա տուը' տէմէսիլէ, օ
- 9 տախի գալգըպ տուրտու Պա'տէհու Յիսուս ան-
լէրէ' Սէպթ կիւնիւնտէ հա'նկըսը, խա'յը իշլէմէք
մի, եօզսա շէ'րը իշլէմէք մի, թախիս ի նէ'ֆս մի,
եօզսա գա'թլ ի նէ'ֆս մի հէլալ ալըր. սիղէ սու'ալ
- 10 էտէրիմ' տէտի Վէ էթրաֆընտա պուլունանլա-
րըն ճիւմէսինէ պազըպ անա' էլիլի ուզալթ' տէ-
մէսիլէ, օ տախի էօյլէ էյլէտիքտէ' էլի օլ պիրի
- 11 կիպի սաղ օլտու Վէ անլէր գիյատէսիլէ զազապ-
լանարազ, Յիսուսա նէ էտէլիմ' տէյիւ արալա-
րընտա սէօյլէշիրլէր իտիւ :
- 12 Վէ օլ կիւնլէրտէ տու'ա էթմէք իւզրէ տաղա
ղըղար, վէ պիլթիւն կէճէյի Սլլահա տու'ա էտէ-
- 13 րէք կէշիրտի Վէ սապահ օլտըգտու, քէնտի շա-
կիրալէրինի եանընա չաղըրըպ' անլէրտէն օն իքի
- 14 քիմէ, Եա'նի Պեսուրոս թէսմիլէ էթտիյի Սիմոն իլէ
գարնաալը Անդրէաս, վէ Յակոբոս իլէ Յովհան-

- 15 նէս, վէ փկիպպոս իլէ Բարթողոմէոս, վէ Մատ.
 Թէոս իլէ Թովմաս, վէ Հալֆա օղլու Յակոբոս իլէ
 16 Ղայոուր աէնիլէն Սիմոն, վէ Յակոբոսըն Գարն.
 Կարն Յուդա իլէ խաթին օլան Իսխարիօթի Յու.
 դայը ինթիխասպ էտէրէք՝ անլէրէ րէսուլ Թէս.
 17 միյէ էյլէտիւ վէ անլէր իլէ էնիպ պիր տիւզ եէր.
 տէ սուրտու, վէ շակիրտլէրինին ճէմա'աթը իլէ,
 պիւթիւն Յէհուտիյէտէն վէ Երուսաղէմտէն, վէ
 18 Սուր իլէ Սայտանըն սահիլինտէն, Անը տիլլէմէք
 վէ մարազլարընտան շիֆա պուլմագ իւզրէ,
 դավմաան վաֆիր խալգ, վէ նափաք րուհլարտան
 'ազապ չէքէնլէր տախի կէլիպ շիֆա պուլուրլար
 19 իտիւ վէ պիւթիւն խալգ անա սոզուհմագ իւ.
 Թէրլէր իտիւ շիւնքի անտէն գուվլէթ չթզպ
 ճիւմլէսինէ շիֆա վէրիր իտիւ
 20 Օ տախի շակիրտլէրինէ նազար դըլարագ, աէ.
 տի քի՝ Սիզ նէ՝ միւպարէք սինիզ, էյ ֆագիրլէր,
 21 զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին աիր Սիզ նէ՝ միւ.
 պարէք սինիզ, էյ շիմտի աճըգանլար, զիրա սո.
 յաճագսընըզ Սիզ նէ՝ միւպարէք սինիզ, էյ շիմ.
 22 տի աղլայանլար, զիրա կիւլէճէքսինիզ, Իպն իլ
 ինսան իչիւն ատէմլէր սիզէ պուզզ էթտիքլէրի
 վէ սիզի Թարտ էտիպ սիթէմ էթտիքլէրի, վէ
 իսմինիզի քէօթիւ կիպի չըգարտըզլարը գէման,
 23 նէ՝ միւպարէք սինիզ: Օլ կիւնտէ սէվինիպ սը.
 րայընըզ, շիւնքի իշթէ սէմատա էճրինիզ չօզ
 տըր. զիրա էճտապլարը փէյղամպլէրլէրէ պու վէճի
 24 իւզրէ էտէրլէր իտիւ Լաքին վա՛յ սիզէ, էյ գէն.
 25 կինլէր, զիրա Թէսէլինիզի ալտընըզ Վա՛յ սիզէ,
 էյ Թօգ օլանլար, զիրա աճըգաճագսընըզ վա՛յ
 սիզէ, էյ շիմտի կիւլէնլէր, զիրա մահգուն օլուպ
 26 աղլայաճագսընըզ [ձիւմլէ] ատէմլէր սիզին հագ.
 գընըզտա խայր սէօյլէտիքլէրի գէման, վա՛յ սիզէ.
 զիրա անլէրին էճտատըր Կալանճը փէյղամպլէրլէրէ
 պու վէճի իւզրէ էտէրլէր իտիւ

- 27 Ամամ, էյ տիկէյէնէր, սիզէ տէրիմ քի՝ Տիւշ-
մէնէրինիգի սէվինիզ, սիզէ պուղզ էտէնէրէ է-
28 յիլիք էտինիզ, Սիզէ պէտ տու'ա էտէնէրէ խալը
տու'ա էյէյինիզ, վէ սիզի ինճիտէնէր իչիւն
29 տու'ա էյէյինիզ, Սէնին պիր եանաղըն'ա վուրա-
նա օլ պիրինի տէ սուէն. վէ ճիւպպէնի ալանը էն-
30 թարինի ալաֆուռն մէն՝ էթմէն վէ սէնտէն հէր
տիկէյէնէ վէր. վէ սէնին մալինի ալանտան աւը
31 կէրի իսթէմէն. վէ աստէմէրին սիզէ նէ մու'ամէլէ
էթմէնէրինի իսթէրսէնիզ, սիզ տախի անէրէ էօյ-
32 լէ էտինիզ, վէ էյեր սիզի սէվէնէրի սէվէրսէնիզ,
նէ՞ ֆաղիլէթ ինիզ օլուր. զիրա կիւնաճեարլար
33 տախի քէնտիկէրինի սէվէնէրի սէվէրէր վէ էյէր
սիզէ էյիլիք էտէնէրէ էյիլիք էտէրսէնիզ, նէ՞
ֆաղիլէթ ինիզ օլուր. զիրա կիւնաճեարլար տա-
34 խի հէման պու շէյի էտէրէր վէ էյէր պէտէլինի
սլմաղը իսթիտ էթտիյինիզ քիմսէլէրէ էօտիւնճ
վէրիքսէնիզ, նէ՞ ֆաղիլէթ ինիզ օլուր. զիրա կիւ-
նաճեարլար տախի կիւնաճեարլարա, մուգա-
պիլինի կէրի ալմագ իւղրէ, էօտիւնճ վէրիքէր
35 Ամամ տիւշմէնէրինիգի սէվիպ' էյիլիք էտինիզ,
վէ հիւ պիր պէտէլ իսթիտ էթմէյէրէք էօտիւնճ
վէրինիզ, վէ էճրինիզ չօգ օլուպ' Միթտ'այըն
օղուլարը օլաճագսընը. զիրա օ' նանքէօրէրէ վէ
36 քէօթ իւլէրէ նի'մէթ վէրիճի տիր. իմտի փէտէ-
րինիզ մէրհամէթլի օլտըղը միտիլիւ սիզ տախի
37 մէրհամէթլի օլունըզ, Հիւ քմ էթմէյինիզ, վէ սի-
զէ հիւ քմ օլունմայաճագ. քիմսէնին 'ալէյհինէ
հիւքմ էթմէյինիզ, վէ սիզին 'ալէյհինիզտէ հիւքմ
օլունմայաճագ. 'աֆիլ էյէյինիզ, վէ սիզէ 'աֆիլ
38 օլունմագա վէրինիզ, վէ սիզէ վէրիքէնէք տիր,
պասըլմը հէմ սիլքինմիշ վէ թաշգըն էյի էօլ-
լէքէ գուճաղընըզ վէրէճէքլէր. զիրա սիզէ
հէման էօլտիլիւնիզ էօլէքլէ էօլլիլէճէք տիր
39 վէ անէրէ պիլ թէմսիլ սէօյլէտի. Ամամ ա'մամ

- յա գըլաղուղըդ էտէ պիլի՛ր մի. ի քիսի տէ չու.
 40 գուրա տիւշմէ՞դ մի. Շաղիրտ մու՛ալլիսինտէն
 էֆզալ տէյիլ տիր. լաքին հէր քեամիլ պուլու-
 նան լալիբո մու՛ալլիսի կիպի օլոր:
- 41 Վէ նի՛ջիւն գարնտաշընըն կէօզիւնտէ պուլու-
 նան չէօփէ պաղըպ տա՛ քէնտի կէօզիւնտէ օլան
 42 մէրթ էյէ տիգգաթ էթմէզ սին. Եախօտ սէն քէն-
 տի կէօզիւնտէ պուլունան մէրթ էյի կէօրմէյիպ տէ
 գարնտաշընա՛ իյ գարնտաշ, պրազ, կէօզիւկ-
 տէքի չէօփիւ չըդարայրմ՝ նա՛սըլ տէյէ պիլի-
 սին: Իյ միւրա՛ի, էվվէլա քէնտի կէօզիւնտէն
 մէրթ էյի չըգար, վէ օլ վաղըթ՝ գարնտաշընըն
 կէօզիւնտէ պուլունան չէօփիւ չըդարմադ. իյնն
 43 էյիճէ կէօրէճէքսին: Զիրա ֆէնա մէյվէ վէրիւր է-
 յի աղաճ եօգ տըր. վէ էյի մէյվէ վէրիւր ֆէնա
 44 աղաճ եօգ տըր: Զիրա հէր պիր աղաճ քէնտի
 մէյվէսինտէն պիլիսիր. չիւնքի տիքէնլէրտէն ին-
 ճիր սէվչիրմէզլէր, վէ չարտան իւզիւմ՝ զօփար-
 45 մազլար. Իյի առէմ՝ գալպինին էյի խազինէսին.
 տէն էյի շէյ չըդարըր, վէ քէօթիւ առէմ՝ գալ-
 պինին քէօթիւ. խազինէսինտէն քէօթիւ շէյ իւ-
 գարըր. գիրա աղզը գալպին ֆազլասընտան սէյ-
 լէր:
- 46 Վէ նի՛ջիւն պանա՛ իֆէնտի, իֆէնտի, չաղը-
 րըպ տա՛ սէօյլէսիյիմ շէյլէրի իճրա էթմէզսինլի:
 47 Պանա կէլիպ՝ սէօզլէրիմի տիլլէյէրէք, իճրա է-
 տանին քիմէ միւշապին խոլիսին սիզէ կէօսիլ էրէ-
 48 յիմ: Տէրին գազըպ թէմէյի գոյա իւզէրինէ գօ-
 յարապ, խանէ պինա էտէն պիր առէմէ՛ միւշա-
 պին տիր. վէ սուլար ճօշտըգտա, սէյլ օլ խանէյէ
 հիւճու՛մ էթտիքտէ՛ գոյա իւզէրինտէ թէ՛սիս
 օլունտըղընտան, անը սարսմտղա գատիր օլմա-
 49 տր: Ամմա տիլլէյիպ տէ իճրա էթմէյէն առէմ՝
 թօփրազ իւզէրինտէ թէմէլիզ խանէ պինա էտէն
 առէմէ՛ միւշապին տիր. վէ անա սէյլ հիւճու՛մ

էթտիցի կիպի տիւշտիւ, վէ օլ խանէնին խարա-
պիւէթի 'ազիւ' օլտու. տէտի:

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ ճիւղէ սէօզլէրինի գալմ տիւլէր իքէն,
թէմաւ էթտիքտէն սօկրա կափառնայումա կիր-
- 2 տի, վէ պիր եիւզ պաշընըն սէվկիւլիւ պիր գու-
- 3 լու խասթա օլարագ էօլմէք իւզրէ իտի վէ Յի-
սուսըն խապէրինի ալմաղլէ՝ կէլիպ գուլնա շիֆա
- 4 վէրմէսինի բէճա էթմէք իւզրէ, եանընա Եէհու-
- 5 տիլէրին պա'զը իխթիյարլարընը կէօնտէրտի, վէ
անլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ զիյատէսիլէ եալ-
վարարագ՝ Պու իհսանը էաէճէյիկ գաթ լայրգ տըր:
- 6 Զիրա միլլէթիմիգի սէվէր, վէ սինազօղըմըզը օ
- 7 պինա էթմիշ տիր՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի ան-
լէր իլէ պէրապէր կիտէր իքէն, հէման խանէյէ
եազլալտըղընտա, եիւզ պաշը անըն եանընա
տօսթլար կէօնտէրիպ՝ Եա Բապպ, զահմէթ չէք-
մէ, զիրա տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն
- 7 լայրգ տէյիլ իմ, Պու սէպէպտէն եանընա կէլմէ-
յէ քէնտիմի լայրգ կէօրմէտիմ, ֆագաթ պիր
սէօզ սէօյլէ, վէ խըսմէթ քեարըմ շիֆա պուլուր:
- 8 Զիրա պէն տախի թահթ ը հիւքիւմէթտէ պիր
ատէմ օլուպ՝ պէնիմ տէ թահթ ը իտարէմաւ
'ասքէր պուլունմաղլէ, պիրինէ՝ կիթ՝ տէտիյիմ
տէ կիտէր, վէ տիկէրինէ՝ Կէլ՝ ԴէԴիյէԴէ եափար՝
վէ գուլումա՝ Շուենու եափ՝ ԴէԴիյէԴէ եափար՝
- 9 տէտի, վէ Յիսուս պուենու իշիթտիքտէ, անա
թէ'աճճիւպ էթտի. վէ տէօնիւպ արտը սըրա
կէլէն խալպա՝ Սիղէ տէրիմ քի՝ պէնի Խարայէլտէ
- 10 պիլէ պու գատար իման պուլմասըմ՝ տէտի, վէ
կէօնտէրիլմիշ օլանլար խանէյէ 'ալտէթ էտիպ,
խասթա օլմուշ օլան գուլու սաղալմըշ պուլտը-
լար:

- 11 վէ էրթէսի կիւն Յիսուս նային նամ պիր շէհ-
րէ կիտէր իքէն, շակիրտլէրինտէն չօգ քիմսէլէր
իլէ վաֆիր խալգ անըն իլէ պերապէր կիտիյօրլար
12 խտի վէ շէհրին գափուսընա հազըաշտըգտա,
իշթէ անասընըն պիրիճիք օղլու օլան պիր էօլիւ
տըշարըյա կէօթիւրիւլիւյօր խտի մէրգոււմէ տա-
խի տուլ խտի վէ անըն իլէ պերապէր շէհրտէն
13 չօգ խալգ վար խտի վէ Ռապպ մէրգոււմէյի կէօր-
տիւյիւնաէ, անա շէֆգաթ էտիւպ, Աղլամա՛ տէ-
14 տի վէ հանաշըպ թապութա տօգուենընա, անը
կէօթիւրէնլէր տուրտըլար. օ տախի՛ էյ նէվճի-
15 վան, սանա գալգ տէյօրըմ՝ տէյինճէ, էօլիւ
գալըպ օթուրտու վէ սէօյլէմէյէ պաշլատը, վէ
16 Յիսուս անը վալիտէսինէ թէսլիմ էյլէտի ձիւմ
լէսինին իւզէրինէ տախի խալֆ կէլիպ՝ Ալլահ
համտ էտէրէք՝ Արամըգտա պէօյիք պիր փէյ-
ղամպէր զուհուր էթմիշ, վէ Ալլահ քէնաի գալ-
17 մընը զիյարէթ էյլէմիշ տիր՝ տէտիլէրս վէ անըն
հազըընտա պու խապէր պիւթիւն Եէհուտիյէտէ
վէ ճիւմէ էթրաֆ մահալլէրտէ շայը՝ օլտու:
18 վէ Յովհաննէսէ քէնաի շակիրտլէրի պու շէյլէ-
19 րին ճիւմէսինի նազլ էթմէլէրլիլէ, Յովհաննէս
շակիրտլէրինտէն իքի քիշի չաղըրըպ՝ Օլ կէլէճէք
քիմսէ սէ՞ն մի սին, հօգսա տիկէր պիր քիմսէյի
մի մուենթազըր օլալըմ՝ տէմէք իշիւն Յիսուսըն
20 հանընա կէօնտէրտի Օլ ատէմէր տախի անըն
հանընա կէլիպ՝ Վաֆթիլ էտիճի Յովհաննէս՝ Օլ
կէլէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին, հօգսա տիկէր պիր
քիմսէյի մի մուենթազըր օլալըմ՝ տէմէք իլին
21 պիգի սանա կէօնտէրտի տէտիլէրս վէ հէման օլ
սա՛աթ Նիլէ քիմսէլէրի մարազլարը իլէ տէրտլէ-
րինտէն վէ շէրիւր ռուհլարտան խէլաս էտիպ
22 չօգ ա՛մալարա պաստը իհսան էթտիս վէ Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ կիտինիղ Յովհաննէսէ կէօր-
տիւյիւնիւզ վէ իշիթտիլինիլ շէյլէրի, հա՛նի ա՛մա-

- լարեն կէօրտիւյիւնիւ, թօփալլարեն եիւրիւտիւ-
յիւնիւ, ճիւղամլլարեն թաթհիր օլունտըղընը,
սաղրըլարեն իշիթտիյինի, էօլիւլէրին գըլտամ էթ-
տիյինի, ֆուգարայա պէշարէթին թէպչիր օլուն-
23 տըղընը նագլ էտինիզ. վէ պէնիմ հագգըմտա
սիրլմէյէն նէ միւպարէք տիր՝ տէտի:
- 24 վէ Յովհաննէսին կէօնտէրտիյի ատէմլէր կիթ-
տիքտէն սօնրա, Յովհաննէսէ տտ՝իր խալգա
սէօյլէմէյէ պաշտայալ՝ Պէրրիյէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ
չըգտընըզ, բիւզկիւարտան սալլանան պիր գամը՞
25 մը, Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ, զարիֆ էլ-
պիսէ կիյմիշ պիր ատէ՞մ մի. իշթէ գիյնէթլի լի-
պաս կիյիպ ղէֆգ ու սէֆատա օլանլար փատիշահ
26 սէրայլարընտա պուլունուրլար, Լաքին նէ՞ կէօր-
մէյէ չըգտընըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի, սիզէ
տէրիմ քի՝ փէյղամպէրտէն տէ տահա պէօյիւք
27 տիր, իշթէ պէն սէնին եօլընը էօնիւնճէ հագըր-
լայաճագ մուլպիրիմի սէնտէն իլէրի իրսալ էտէ-
ճէյիմ՝ տէյիւ հագգընտա եաղըմըշ օլան զաթ
28 պու տըր, Ձիրա սիզէ տէրիմ քի՝ նիստան թէ-
վէլիւտ էտէնլէր տրասընտա վաֆիթիզ էտիճի
Յովհաննէստէն պէօյիւք պիր փէյղամպէր եօգ
տըր. Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահտա էն քիւչիւյիւ
սնտէն պէօյիւք տիր՝ տէտի:
- 29 վէ պիւթիւն դալմ իլէ կէօմիւքճիւլէր պու-
նու իշիթտիքտէ, Յովհաննէսին վաֆիթիզիյլէ վաֆ-
թիզ օլունմըշ օլմաղլէ՝ Սլլահը թա՛ղիզ էթտիլէր՝
30 Ամնա ֆէրիսիլէր վէ էրպապը շէրի՛տթտան օ-
լանլար անըն էլիյլէ վաֆիթիզ օլունմա՛մըշ օլմաղ-
լէ, Ալլահըն միւրատընը քէնտի՝ Սալէյլէրինէ օ-
լորագ, բէտտ էթտիլէր:
- 31 [վէ Բապպ տէտի քի՝] Իմսի պու նէսլին ատէմ-
լէրինի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմէ՞ միւշա-

Պնան. Ալլահա հագգ վէրտիլէր

- 32 պիճ տիրէր: Չարշուարտա օթուրուպ՝ Սիգէ
աիւտիւք չալարգ, ամամ բազա էթմէտինիզ, սի-
գէ ֆիղան էթտիք, ամամ աղլամատընզ՝ տէյլ
պիրիպիրինէ յաղըրան չոճուգլարա միւշապին տիր
33 Ձիրա վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս կէլտի, նէ եէր
34 նէ իշէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիզ, իպն
իւլ ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ իշէր, վէ՝ իշթէ
պօղաղընա Թասպի՝ վէ մէյխօր պիր ատէմ, կէսմ-
րիւքճիւլէրին վէ կիւնտհքեարլարըն տօսթուտը՝
35 տէրսինիզ, Ֆագաթ հիքմէթ ճիւմէ քէնտի էվ-
լատը թարաֆընտան Թաստիգ օլուտու:
36 Վէ ֆէրիսլէրտէն պիրի քէնտիսի իլէ պէրա-
պէր թա՛ամ էթմէսինի անտէն րէճա էթմէքլէ,
ֆէրիսինն խանէսինէ կիրիպ սօֆրայա օթուր-
37 տու: Վէ իշթէ օլ շէհրտէ կիւնտհքեար պիր գա-
րը պուլունուպ, անըն՝ ֆէրիսինն խանէսինտէ
սօֆրատա օթուրտըղընըն խապէրինի յալարգտա,
38 պիր շիշէ խօշ րա՛հալը հազ կէթիրտի: Վէ ար-
գատան այագլարը եանընտա տուրուպ աղլայա-
բադ՝ այագլարընը կէօղ եալարըյլէ ըսլթմաղա
պաշատը, վէ այագլարընը Ղ-ՂԷԷ՝ սաշըյլէ սի-
լիպ՝ էօփէրէք, խօշ րա՛հալը եաղլէ եաղլատը
39 Վէ անը տա՛վէթ էտէն ֆէրիսի պունու կէօր-
տիւքտէ, քէնտի քէնտինէ սէօյլէյիպ՝ էյէր պու
քիմսէ փէյղամպէր օլսա իտի, քէնտինէ տօգու-
նան գարընըն քիմ վէ նէ մագուլէ օլտըղընը պի-
40 լիր իտի, գիրա կիւնտհքեար տըր՝ տէտի: Վէ Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ էյ Սիմոն, սանա պիր սէօյ-
լէյէճէյիմ վար՝ տէտի: օ տախի՝ Յա Մու՛ալլիմ,
41 սէօյլէ՝ տէտի: Պիր ալաճագլընըն իքի պօրճուլը
օլուպ՝ պիրինն պէշ եիւզ վէ տիկէրինն էլի
42 տինար պօրճու վար իտի: Վէ անլէրին էօտէմէյէ
պիր շէյլէրի օլմամաղլէ, իքիսինէ տախի պաղը-
լատը: պու սուրէթտէ անլէրտէն հա՛նկըսը անը
տահա զկատէ սէվէճէք տիր, սէօյլէ՝ ԴէԴի:

43 Սիմոն տախի ճեվապէն՝ Զանն էտէրիմ օլ տահա
զիյառէ պաղըլլատըղը քիմսէ՝ տէտի. օ տախի
44 աւնա՝ Տօղրու հիւքմ վէրտին՝ տէտի. Վէ գարը-
յա տօղրու տէօնիւպ, Սիմոնա տէտի քի՝ Պու
գարըյը կէօրիւյօր մը սըն. պէն սէնին խանէնէ
կիրաիմ, այազլարըմ իշիւն սու վէրմէտին, պու
խտէ այազլարըմը կէօզ եաշլարըյէ ըսլտորպ,
45 [պաշընըն] սաշըյէ սիլտի. Սէն պէնի էօփմէտին,
պու խտէ պէն իշերի կիրէլիտէն պէրու այազլարը-
46 մը էօփմէքտէն ֆարիզ օլմասը. Սէն պաշըմը
զէյիմ եազըյէ եաղլամատըն, պու խտէ այազլա-
47 րըմը խօշ րա՛հալը եաղ իլէ եաղլատը. Պինա՛էն
՝ալէյ սանա տէրիմ քի՝ կիւնահլարը չօգ օլտըղը
հալտէ ՝աֆվ օլունտու, զիրա չօգ սէվտի. լաքին
48 աղ ՝աֆվ օլունտն քիմսէ աղ սէվէր. Վէ մէր-
գումէյէ՝ կիւնահլարըն ՝աֆվ օլունտու՝ տէտի
49 Վէ պէրապէր սօֆրատա օթուրանլար քէնտի
քէնտիլէրինէ՝ կիւնահլար տախի ՝աֆվ էտէն պու
50 քի՛մ տիր՝ տէմէյէ պաշլատըլար. Օ տախի գարը-
յա՝ իմանըն սէնի խէլաս էթտի, սէլամէթլէ կիթ՝
տէտի.

ՊԱՊ 8

1 Վէ պունտան սօկրա Յիւսէն շէհրտէն շէհրէ վէ
քէօյտէն քէօյէ կէչիպ մէլէքիթ Ուլահը վա՛ղ
2 ու թէպչիր էտէր իտի. Վէ օն իքիլէր իլէ՝ շէրիւր
րուհլար վէ մարագլարտան շիֆա պուլմուշ պա՛գը
գարըլար, եա՛նի քէնտինտէն եէտի ճինն չըգմըշ
3 օլան Մէճուէլի տէնիլէն Մարիում, Վէ Հերոլդէ-
սին քէթխիւտասը խուպանըն զէվճէսի Յովհաննա
վէ Շուշան վէ սա՛իւր նիլէ գարըլար անըն իլէ
պէրապէր պուլունուպ, անա մէրգումէլէր քէն-
տի մալլէրիլէ իւրտմէթ տախի էտէրլէր իտի.
4 Վէ նիլէ շէհրլէրտէն վաֆիր խալփ ճէմ՝ օլուպ՝

- անըն՝ եանընա կէտիքէրինտէ, թէ մսիլ իլէ տէտի
 5 քի, Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգալը,
 վէ էքէր իքէն՝ պա՛ղըսը եօլ քէնաընա տիւշ
 տիւ, վէ չիյնէնմէքլէ հալա գուշարը անը եէտի-
 6 լէր. վէ պա՛ղըսը գոյա իւղէրինէ տիւ չիւս՝
 ըութ ու պէթի օլմատըղընտան պիթտիյի կիպի
 7 գուրուտու. վէ պա՛ղըսը տիքէնլէր արասընա
 տիւշմէքլէ, տիքէնլէր պէրապէր պիթիւ պ անը
 8 պօղաըլար. վէ պա՛ղըսը էյի թօիրադ իւղէրինէ
 տիւշմէքլէ, պիթիւ կիւզ գաթ մահսուլ վէրտի.
 պուկլարը սէօյլէր իքէն՝ Իշիտիր գուլազլարը օ-
 9 լան իշիթսին՝ տէյիւ նիտա էթաի.
 10 վէք տիր՝ տէյիւ անտէն սու՛ալ էթտիլէր. Օ տա-
 իի տէտի քի՝ Մէլէքիթ Ուլլահըն էսրարընա
 վագըրֆ օլմագ սիղէ վէրիլմիլ տիր, ամա ղայրի-
 լէրէ թէ մսիլտթլէ սէօյլէնլէր. թա քի պաղար ի-
 քէն կէօրմէյէլէր, վէ իշիտիր իքէն անլամայալար.
 11 Թէ մսիլ պու տըր. Թօխուժ Սլլահըն քէլամը
 12 տըր. վէ եօլ քէնարընտա օլանլար օլ քիմսէլէր
 տիր քի՝ իշիթտիքտէն սօկրա, իման էտէրէք
 իտէլաս օլմասընլար տէյիւ. Շէյթան կէլիւ պ անլէրին
 13 գալպլէրինտէն քէլամը գալտըրըր. վէ գոյա իւ-
 ղէրինտէ օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթ-
 տիքլէրինտէ քէլամը մէսէրքէթլէ գապուլ էտէր-
 լէր իսէ տէ, քէնտիլէրինտէ քէօք օլմատըղըն-
 տան, պիր միւտտէթ իման էտիւ պ՝ թէճրիպէ
 14 վագթընտա կերի չէքիլիլէր. վէ տիքէնլէր ա-
 րասընա տիւշէնլէր օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթ-
 տիքտէն սօկրա կիթտիքճէ էնտիլլէլէր իլէ ղէն.
 կիւնլիք վէ 'էօմիլան ղէվզ ու սէֆալարընա պօ-
 15 ղուլարագ մահսուլ եէթ իշտիրմէլլէր. վէ էյի
 եէրաէ օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ քէլամը է-
 յի վէ սաֆի գալպլէ տիլլէյիւ հըֆզ էտէրէք
 սապրլէ մահսուլ վէրիլլէր.

- 16 Վէ՛ յիւր քիմսէ չըրաղըր եազտըգտան սօճըս՝
անը պիւր գապլէ Էօրթմէզ, եախօտ եաթագ ալ-
թընա գօմաղ, ամմա իյէրի կէլէնէր ըրըր կէօր-
- 17 սիւնէր տէյիւ շէմ՝տան իւզէրինէ գօր, Զիրա
աշիքեաւ օլմայաճագ կիզլի պիւր շէյ եօգ տըր,
վէ պիլինիպ մէյտանա կէլմէյէճէք մախֆի պիւր
- 18 շէյ եօգ տըր, Իմօի նէ վէճէլէ արլլէտիլինիզէ
աիգգաթ էտինիզ, զիրա քիմին վար իսէ, անա
վէրիլէճէք տիր, վէ քիմին եօգ իսէ, օլ վար
զանն օլունան տախի քէնտինտէն արլնաճագ
տըր,
- 19 Վէ վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ՝ քէս-
րէթ ի խալզ սէպէպիլլէ եանընա վարամատըլար,
- 20 Վէ անա՝ Վալիտէնի իլէ պիրատէրլէրիլ սէնի կէօր-
մէք իսթէմէքլէ, տըշարըտա տուրոյօրլար՝ տէ-
- 21 յէրէք խապէր վէրիլտի, Օ տախի անլէրէ ճէվա-
պէն՝ Վալիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ Ալլաճըն քէ-
լամընը տիլլէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ աէտի,
- 22 Վէ կիւնլէրին պիրինաէ քէնտիսի շակիրալէրի
իլէ պէրապէր պիր գայըղա պլինիպ, անլէրէ՝ կէօ-
լուն գարշը թարաֆընա կէյէլիմ՝ տէտիքտէ, ա-
- 23 չըտըլար, Վէ կիտէրլէր իքէն քէնտիսի ույգու-
յա վարտը, վէ կէօլ իւզէրինէ պիր պօրա էն-
մէքլէ, Գայը՝ տօլմագտա, վէ քէնտիլէրի թէն-
- 24 իքէտէ իտիլէր, Վէ եանընա կէլիպ անը ոյան-
տըրարագ՝ Նա Մու՛ալլիմ, եա Մու՛ալլիմ, Կէ-
լաք օլոյօրըզ՝ աէտիլէր, օ տախի գալըզպ՝
րիզկեարը վէ սույուն տալղալարընը ազարլա-
տըգտա, սաքին օլմալարըյլէ լիմանլըգ օլտու,
- 25 Վէ անլէրէ՝ Իմանընըզ նէրէտէ տիր՝ աէտի, ան-
լէր տախի գօրգուպ թէ՛աճճիւպ էտէրէք պիրի-
պիրինէ՝ Պճէպա պու քի՛մ տիր քի ըիւզկեար-
լարա վէ սույա տախի էմը էթմէսիլլէ, անա ի-
թա՛աթ էաէրլէր՝ տէտիլլէր,
- 26 Վէ գայըզլէ Գալիլեանըն գարշըսընտա վագը՝

- 27 ճատարանիլէրին տիարընա վարորդարու վէ Եա.
հիլէ չըգտըգտա օլ շէհրտէն, խայլը ղէմանտան
պէրու տէրուենտէ ճիննլէր պուլունմաղլէ էսվապ
կիյմէյիպ էվտէ տէյիլ, անճագ գապլըարտա օ.
- 28 Թուրան պիր ատէմ անա րասթ կէլտիւ վէ Թի.
աուսը կէօրտիւքտէ, ֆէրեատ էտէրէք էօնիւնէ
տիւշտիւ. վէ եիւքսէք սէսլէ՝ Ծա Թիսուս, իպն
Ուլլահ իլ միւթա՝ալ, պէնիւմ իլէ սէնին նէ՞ իլիլ
վար. սանա եալվարըրըմ քի պանա՝ ազապ էթ.
- 29 մէյէսին՝ տէտիւ Զիրա նափաք բուհա՝ օլ աոտէմ.
տէն չըգմասընը էմր էթմիլ խի. չիւնքի անը
խայլը վագըթտան պէրու գապթ էթմիլ օլմաղլէ,
օլ աոտէմ ղէնճիրլէր վէ պուգաղըլարլէ պաղը
օլարագ՝ մահֆուգ օլուր խի իսէ տէ, պաղարը
գըրըպ ճինն Թարաֆընտան շէօլլէրէ սէվգ օլու.
- 30 նաւր խիւ վէ Թիսուս անա՝ Սէնին խմին նէ՞
տիր՝ տէյիւ սու՝ալ էթտիքտէ, Ալայ տըր՝ տէտիւ.
- 31 զիրա տէրուեննէ չօդ ճիննլէր կիրմիլ խիւ վէ
քէնտիլէրէ հավիյէյէ կիթմէյի էմր էթմէմէսինի
32 անտէն րէճա էտէրլէր խիւ վէ օրատա, տաղտա
օթլանըր վաֆիր պիր տօնուգ սիւրիւսիւ պու.
լունմաղլէ, անլէրին իլինէ կիրմէլէրինէ իզն վէրմէ.
սինի անտէն րէճա էթմէլէրի իւզէրինէ՝ իզն վէրտիւ
- 33 վէ ճիննլէր օլ աոտէմտէն չըգըպ տօնուգլարա կիր.
մէքլէ, օլ սիւրիւ ուշրումտան աշաղը քէնտիլէրիւ.
- 34 նի կէօլէ աթըպ՝ պօղուլտու վէ աւլէրէ՝ օթլասան.
լար պու վագը՝այը կէօրտիւքտէ, գաչըպ՝ շէհրտէ
- 35 վէ չիֆթիլլէրտէ խապէր վէրտիլէրիւ Էհալ՝ տախի
վագը՝այը կէօրմէյէ չըգըպ՝ Թիսուսըն հանընա
կէլլէրէք, տէրուենիւտէն ճիննլէր չըգմիլ օլան ա.
կէմի կիլինմիլ վէ՝ ագըլլանմիլ օլարագ Թիսուսըն
այագլարըր հանընտա օթ ուրուր պուլմաղլէ գօրգ.
- 36 տըլարու վէ էւֆը՝այը միւշահէտէ էթմիլ օլանլար
տախի մէճնուենըն նասըլ խէլաս պուլըղընը սն.
- 37 լէրէ նագլ էթտիլէրու վէ ճատարանիլէրին ճիլլար

- պուրունան մահալէրինին ճիւմէն էհարիսի զիյա-
տէսիլէ խալիկ էթմիշ օլմալարըլէ, եանլարըն-
տան կիթմէսինի անտէն րէճա էթտիլէր. օ տա-
- 38 խի գայըղա կիրիպ 'ավտէթ էյլէտի վէ տէրու-
նինտէն ճինլէր չըգմիշ օլան ատէմ պէրապէր
պուրունմագլըղընը անտէն րէճա էյլէտի իսէ տէ,
- 39 Յիսուս անը սալը վէրիպ, էյլիկէ տէօն, վէ Սլլա-
հըն սանա էթտիլի շէյլէրի նագլ էյլէ՝ տէտի. օ
տախի կիրիպ պիթիւն շէհրտէ Յիսուսըն քէն-
տինէ էթտիլինի ի'լան էտէր իտի
- 40 վէ Յիսուս 'ավտէթ էթտիքտէ՝ խալգ անը
ղապուէ էթտի, զիրա ճիւմէսի անա մուլթագլըր
- 41 իտի վէ իշթէ սինաղօղ րէ'իսի օլան Յայրոս իս-
մինտէ պիր ատէմ կէլիպ՝ Յիսուսըն այագլարընա
գափանարագ, խանէսինէ կէլմէսինի րէճա էյլէ-
- 42 տի. Զլթա թագրիպէն օն իքի եաշընտա պիրիճիք
պլը գըղը օլուպ՝ մէգքիւրէ էօլմէք իւզըէ իտի.
օ տախի կիտէր իքէն խալգ անը թագեիկ էտի-
յօր իտի
- 43 վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզիկ ի տէմէ
միւպթէլա օլարագ, պիթիւն մալինի հէքիմլէրէ
սարիկ էթմիշ իսէ տէ, հիշ պիրինտէն շիֆա պու-
- 44 լամամըշ պիր գարը, Արգատան եագլաշըպ՝ իպա-
սընըն էթէյինէ մօգուռտու, վէ տէր հալ նէզիկ ի
- 45 տէմի քէսիլտի. վէ Յիսուս՝ Պանա մօգուռնան
քի'մ տիր՝ տէտիլինտէ, ճիւմէսի ինքիւր էթմէք-
լէ, Պեարոս վէ անըն իլէ պէրապէր օլանլար՝ Եա
Մու'ալլիմ, գալապալըգ սէնի պասըպ թաղիդ
էտէր իքէն՝ Պանա մօգուռնան քիմ տիր՝ տէյօր
- 46 մը սըն, տէտիլէր. Ամմա Յիսուս՝ Պանա պիր
քիմսէ մօգուռտու, զիրա պէնտէն գուվլէթ սա-
- 47 ալը օլըղընը աշլատըմ՝ տէտի. իմտի գարը
կիլլէնէմէտիլինի կէօրտիւքտէ, թիթրէյէրէք կէլ-
տի, վէ հուզուրընա տիւշիւպ, պիթիւն խալգըն
էօնիւնտէ անա նէ սէպէպտէն մօգուռտըղընը,

- վէ նասըլ անիտէ շիֆա պուլարզընը նազլ էթտիւ
 48 Օ տախի մէզքիւրէյէ՝ ճէսարէթլէն, գըզըմ, ի-
 մանըկ սէնի խէլաս էյլէտի, սէլամէթլէ կիթ'
 տէտի:
 49 Օ տահա սէօյլէր իքէն՝ ոինաղօղ ըէ՛խսինն խա-
 նէսինտէն պիր ատէմ կէլիպ, անա՝ Գըզըկ վէ-
 ֆաթ էթտի, Մու՛ալլիմէ զահմէթ վէրմէ՝ տէտի:
 50 Վէ Յիսուս պուռնու իշիթտիքտէ, անա ճէվապէն՝
 Գօրգամ, անճագ խման էյլէ, օ խէլաս պուլըր՝
 51 տէտի: Վէ խանէյէ կիրտիքտէ, Պեարոս իլէ Յա-
 կըրոս վէ Յովհաննէստէն, վէ գըզըն փէտէրի իլէ
 վալիտէսինտէն մա՛տա քիմսէյի իլէրի կիրմէյէ
 52 պրադմատըր Վէ ճիւմլէսի գըզ իշիւն աղայըպ
 տէօյիւնմէքտէ իքէն՝ Աղլամայընըզ, վէֆաթ էթ-
 53 մէտի, անճագ ույույօր՝ տէտի: Վէ անլէր վէ-
 ֆաթ էթմիշ օլտըզընը պիլմէքլէ, անը իսթիհա
 54 էթտիլէր: Լաքին ճիւմլէսինի տըլարըյա չըզա-
 րըպ՝ մէզքիւրէնին էլինի թութարագ՝ էյ գըզ,
 55 գալիգ՝ տէյիւ չաղըրտըր: Վէ անըն բուհու բիւճու՝
 էթմէքլէ, անիտէ այաղա գալիգտը, վէ Յէսուս
 56 անա եէմէք վէրիլմէսինի էմր էթտի: Վէ մէզ-
 քիւրէնին վալիտէյնի հայրան օլտըլար, օ տախի՝
 Պու վագըր՝այը քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինիզ՝ տէյիւ
 անլէրէ թէնպիհ էթտի:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ օն իքի շակիրտինի պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ՝
 անլէրէ ճիւմլէ ճիննլէր իւզէրինէ, վէ մարազա-
 րըն տէֆի՛ իշիւն գուվլէթ վէ գուարէթ վէրէ-
 2 ըէք, Անլէրի՝ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛զ էտիպ
 3 խասթալարա շիֆա վէրմէյէ կէօնտէրտի: Վէ ան-
 լէրէ՝ Եօլ իշիւն պիր շէյ ալմայընըլ՝ նէ տէյնէք,
 նէ տաղարճըզ, նէ էքմէք, նէ ագլէ, նէ տէ ի-
 4 քիշէր էնթարինիզ օլուռն: Վէ հէր հանկը էվէ

- կիրէրսէնիզ, օրատառ գալըպ՝ օրատառն չըգընըզ:
- 5 Վէ սիդի հէր քիմ գապուլ էթմէզսէ, օլ շէհր-
տէն չըգաղընըզտա, 'ալէյհէրինէ շէհատէթ օլ-
մագ իշիւն, ալադլարընըզտան թօղու պիլէ սիւ-
- 6 քինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի չըգըպ հէր հէրտէ
պէշարէթի թէպլիւր էտէրէք, վէ Խաւ-լաւ-
շիֆա վէրէրէք, քէօյտէն քէօյէ կէշէրլէր իտի:
- 7 Վէ րէ'իս էր բուպ՝ օլան շերուզէս անըն իւլյ-
լէ իճրա օլունան շէյլէրին ճիւմլէսինի իշիթտիք-
տէ՝ շիւպհէ էթտի. զիրա սլա'զը քիմսէլէր՝ Յուլ-
- 8 հանէս էմլաթտան գըյամ էթմիշ տիր, վէ
պա'զըլարը՝ Եղիա գուհուր էթմիշ տիր, պա'զը-
լարը տախի՝ Գատիմ փէյղամպէրլէրտէն պիրի
- 9 գըյամ էթմիշ տիր՝ տէրլէր իտի: Վէ շերուզէս՝
Պէն Յուլհաննէսին պաշընը քէստիրտիմ, վէ պու-
քիմսէ քիմ տիր քի պէն անըն հագգընտա պէոյ-
- 10 վէ րէսուլլէր Յէսուս 'ալտէթ էտիպ՝ իճրա
էթտիքլէրի ճիւմլէ շէյլէրի անա հիքեայէ էթտի-
լէր. օ տախի անլէրի ալըպ՝ թէնհաճա Բիթսայիւ-
- 11 չէփիլտի խալգ տախի պունու պիլմէքլէ անըն
պրտը սըրա կիթտիլէր. վէ անլէրի գապուլ է-
տիպ անլէրէ մէլէքիլթ Ուլա հագգընտա քէ-
լամ էտէրէք, շիֆայա միւհթաճ օլանլարա շիֆա
վէրիւր իտի:
- 12 Վէ կիւն դէվլը պուլմաղա պաշլաւորգտա՝ օն
իքիլէր անըն Խանընա կէլիպ՝ խալգը սալը վէր
քի, էթրաֆտա պուլունան քէօյլէր իլէ շիֆիթ-
իքլէրէ վարըպ դօնալար, վէ Եշլէճէք պուլա-
լար, զիրա պուրատա պէեսպան Եէրտէ իզ՝
- 13 տէտիլէր: Օ տախի՝ Սիզ անլէրէ թա'ամ վէրինիզ՝
տէտի. անլէր տախի՝ Պիզիմ պէշ էքմէք իլէ Ի-
քի պալըգտան զիյատէ պիր շէյիմիզ Եօգ տըր,

- մէյէր կիրտիպ պու գալմըն ճիւմէսինէ եւէյճէք
 14 սաթըն ալալըմ տէտիլէր, Զիրա պէշ պինդ գա- 28
 տար առեմ վար իտի. օ տախի շահիրտէրինէ՝
 Անլէրի էլլիշէր էլլիշէր օլարագ, պէօլիւք պէօլիւք
 15 օթուրտընը՝ տէտիւ վէ անլէր էօյլէ էտիպ՝ ճիւմ.
 16 լէսինի օթուրթալար, վէ քէնտիսի պէշ էքմէք 27
 իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ սէմայա տօղրու նազար
 էտէրէք, իւզէրլէրինէ պէրէքէթ տու՛ասը օգու-
 տու, վէ փարէլէյիպ՝ իսպղըն էօնիւնէ գօմագ
 17 իւզրէ՝ շահիրտէրինէ վէրտիւ վէ ճիւմէսի ելլիպ 28
 տօյալըլար. վէ օն իքի քիւֆէ տօլուսը փաղա
 փարչա օլարագ դալարըրըլըր,
 18 վէ քէնտիսի եալընըզճա տու՛ա էտէր իքէն, 29
 շահիրտէրի տէ պէրապէր պուլունտըզլարը հա-
 տէ՝ իսպղըն տէտիլինէ կէօրէ պէն քի՛մ իմ՝
 19 տէյիւ անլէրէ սու՛ալ էլլէտիւ Անլէր տախի ճէ- 30
 վապէն՝ Պա՛ղըլըլէ՝ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս,
 վէ սա՛իրլէրի՝ Եղիա, տիկէրլէրի տէ՝ Գաաիմ փէյ- 31
 զամպէրլէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ տիր՝ Գեյու-
 20 լար, տէտիլէր, Օ տախի անլէրէ՝ Ես սիզին տէ- 32
 տիլինիզէ կէօրէ պէն քի՛մ իմ՝ տէտի. վէ Պետ-
 ըոս ճէվապէն՝ Սէն Ալլահըն Մէսիհի սին՝ տէտի
 21 Օ տախի անլէրէ՝ Պուռու քիմնէյէ սէօյլէմէյէսի. 33
 22 նիզ՝ տէյիւ էքիտէն թէնպիհ էտիպ, իպն իւլ
 ինսան չօգ էլէմ չէքմէք, վէ իսթիյարըլ իլէ
 պաշ քեահինլէր վէ իւլէմա թարաֆընտան ըէտտ
 էտիլիպ գաթլ օլունմագ, վէ իչիւնճիւ կիւնտէ
 գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէտի
 23 վէ ճիւմէսինէ՝ էյէր պիր քիմսէ ալտըմա 3
 կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի նէֆա էտէրէք, լա- 3
 չընը հէր կիւն գալտըրըպ ալտըմ սըրա կէլին.
 24 Զիրա հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրէ, 3
 անը զայ՝ էտէճէք. վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ
 իչիւն զայ՝ էտէրսէ, անը գուրթարաճագ տըր
 25 Զիւնքի պիր առեմ պիւթիւն տիւնեայը գաղա-

- նրպ տա՝ քէնտինի զայ՝, ետխօտ զիյանա կրերֆ-
 26 Թար էտերսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր։ Զիրա հէր
 քիմ պէնտէն վէ պէնիմ սէօղլէրիմտէն տօլայը
 ութանըրսա, Իպն իւլ ինսան տախի քէնտինի-
 նին վէ փէտէրին վէ մուգատտէս մէլափէնին
 27 նաճագ տըր։ Վէ հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝
 պուրատա հագըր օլանլարտան պա՛ղըսը վար քի՝
 մէլէքիւթ Ուլլահը կէօրիւնճէյէտէք ասլա էօրիւմ
 Թաթմայաճագ տըր՝ տէտի։
 28 Վէ պու քէլամտան Թագըրիպէն սէքիզ կիւն
 սօկրա, Պետրոս իլէ Յուլհաննէս վէ Յակոբոսը
 պէրապէր ոլըպ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա չըգ-
 29 տը։ Վէ քէնտինի տու՛ա էտէր իքէն, երկուսին
 հէյէթի թէպէտտիւլ էտէրէք։ Էլպիսէսի պէյազ
 30 վէ փարազ օլտու։ Վէ իշթէ իքի ատէմ, Խա՛նի
 Մովսէս վէ Եղիա անըն իլէ սէօլլէշիրլէր իտի։
 31 Պուշլար ճէլալ իլէ կէօրիւնիւպ՝ Երուսաղէմտէ
 վուգու՛ պուլաճագ ինթիգալը հագգընտա սէօլլէ-
 32 յօրլար իտի։ Վէ Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր
 պուլունանլարը ուլգու պասմըլ օլմաղլէ, ույան-
 տըղլարընտա՝ անըն ճէլալինի վէ պէրապէր տու-
 33 բան իքի ատէմի կէօրտիւլէր։ Վէ անլէր անտէն
 սյըրըմագ իւզրէ իքէն, Պետրոս նէ սէօլլէտիյինի
 պիլմէյէրէք, Յիսուսա՝ Ես Մու՛ալլիմ, պուրա-
 տա պուլունմամըզ էյի տիր։ Վէ պիրի սէնին,
 պիրի տէ Մովսէս վէ պիրի տէ Եղիա իշիւն, իւչ
 34 խայմէ ետիալլիմ՝ տէտի։ Վէ օ պուշու սէօլլէ-
 մէքտէ իքէն, պիր պուլուլթ կէլիպ՝ անլէրի կէօլ-
 կէսի ալթընա ալտը։ Վէ անլէր պուլուլթա կիր-
 35 տիքլէրինտէ, լա՛կէրէք գօրգտըլար։ Վէ պու-
 լուլթտան Սէվկիւլիւ Օղլըմ՝ պու սըր, անը տիդ-
 36 լէյինիզ՝ տէյէն պիր սէտա կէլտի։ Վէ պու սէտա
 օլտըգտա, Յիսուս ետլընըզ պուլունտու։ անլէր
 տախի սիւքիւթ էտիպ կէօրտիւլէրի շէյլէրաէն

օլ կիւնլէրտէ քիմսէյէ պիր շէյ խապէր վէրմէ-
տիլէր:

- 37 Վէ էրթէսի կիւն տաղտան էնտիքլէրինտէ,
38 խայլը ճէմա'աթ անը գարշըլայըպ, իշթէ ճէմա.
'աթտան պիր ատէմ ֆէրեատ էտէրէք՝ Յա Մու.
'ալլիմ, սանա եալվարըրըմ, օղլըմա նազար գըլ.
39 զիրա պիր տանէմ տիր Վէ իշթէ անը պիր բուհ
թութուպ՝ անսըզըն պաղըրտարազ վէ քէօփիւր.
տէրէք՝ սարսըպ էզտիքտէն սօլրա կիւն իլէ այ.
40 րըլըր Վէ անը չըգարսընլար տէյիւ սէնին շա.
կիրալէրինտէն բէճա էթտիմ իսէ տէ, մուգթէ.
41 տիր օլմատըլար՝ տէտիւ Վէ Յիսուս ճէվապ վէ-
րիպ՝ էյ իմանսըլ վէ թէրս նէսլ, նէ՞ վազթա
գաւտար սիզին եանընըգաա օլուպ՝ սիզէ թէհամ.
միւլ էտէյիմ. օղլընը պուրայա կէթիր՝ տէտիւ.
42 Վէ օ տահա եանընա կէլիր իքէն, ճինն անը եէ.
րէ չարվըպ շիտտէթլէ սարստը. աամա Յիսուս
նափաք բուհու ազարլայարազ, չօճուզա շիֆա
վէրիպ՝ անը վէտէրինէ թէսլիմ էթտիւ Վէ ճիւմ
43 լէսի Սլլահըն 'ազամէթինէ հայրան օլտըլար:

Վէ ճիւմլէսի Յիսուսըն էթտիյի շէյլէրին քեաֆ.
ֆէսիննէ թէ'աճճիւպտէ իքէն, շահիրալէրինէ:
44 Սիզ պու սէօզլէրի գուլագլարընըզա գօլընըլ.
զիրա իպն իւլ ինսան ատէմլէրին էլինն թէսլիմ
45 օլընաճազ արը՝ տէտիւ Անլէր տախի պու սէօ.
ղիւ աղլաճատըլար. վէ ֆէհմ էթմէմլէրի իչիւն
անլէրտէն կիզլէնմիշ իտի. վէ պու սէօղիւ ան.
տէն սու'ալ էթմէյէ գօրգտըլար:

- 46 Վէ քէնտիլէրտէն հանկըսը պէօյիւք օլաճաղը
47 միւպահէսէսի արալարընա կիրմիշ իտի. Յիսուս
տախի գալպլէրինն էֆքիարընը պիլվէքլէ, պիր
չօճուգ ալըպ քէնտիւ եանընտա տուրտուրտու.
48 Վէ անլէրէ՝ Հէր քիմ պու չօճուղը պէնիմ իսմիմ
իչիւն գապուլ էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիշ
օլըր, վէ հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ, պէ-

- նի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր, զիրա
ճիւմէնիգտէն էն քիւշիւք պուլունան՝ պէօյիւք
օլաճադ տըր՝ տէտի:
- 49 Վէ Յովհաննէս ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու'ալլիմ,
սէնին իսմինէ ճիննէր չըգարան պիր քիմնէ
կէօրտիւք, վէ պիպիմ իլէ պերապէր սէնէն աւ-
տընճա կէլմէտիյի իշիւն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի:
- 50 Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Մէն՝ էթմէյինիզ, զի-
րա պիղէ մոխտիֆ օլմայան պիղիմ թարաֆը-
մըգտան տըր՝ տէտի:
- 51 Վէ անըն 'ուրուճընըն կիւննէրի թէմամ օլմագ
իւզրէ իքէն, Երուսաղէմէ կիթմէյէ գալիյէն
52 Նիւզ թուլթուպ, Եօնիւնտէն խապէրճիլէր կէօն-
տէրտի. անլէր տախի կիտիպ անա թէտարիք
կէօրմէք իւզրէ Սամարիալըլարըն պիր քէօյիւնէ
53 կիրտիլէր, Վէ Երուսաղէմէ թէվէճճիւհ էթմէք-
54 տէ օլտըղընտան, անը գապուլ էթմէտիլէր, Վէ
անըն շափրալէրի Յակոբոս իլէ Յովհաննէս պու-
նու կէօրտիւքտէ՝ Եա Րապպ, իսթէր մի սին քի՝
հէման Էղիանըն էթտիյի կիպի կէօքտէն աթէշ
էնիպ անլէրի թէլէֆ էթսին տէյիւ էմը էտէլիմ՝
55 տէտիլէր Օ տախի տէօնիւպ անլէրի թա'ղիր է-
տէրէք՝ Սիզ նէ մագուլէ բուհտան օլտըղընըր
56 պիլմէգոլնիպ, Ձիրա իպն իւլ ինսան ատէմէրին
ճանլարընը հէլաք տէյիլ, անճագ խէլաս էթմէք
իշիւն կէլտի՝ տէտի. պա'տէհու տիկէր պիր քէօյէ
կիթտիլէր:
- 57 Վէ Խօլտա կիտէրլէր իքէն, պիրի անա՝ Էֆէն-
տի, հէր նէրէյէ կիտէրսէն, աւտըլ սըրա կէլիւ-
58 ըիմ՝ տէտի. Յիսուս տախի անա՝ թիլքիլէրին
ինլէրի, վէ հալա գուշարընըն Խուվալարը վար,
լաքին իպն իւլ ինսանըն պաշընը գօյաճագ Եէրի
Խօգ տըր՝ տէտի:
- 59 Վէ պիր զայրիսինէ՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի.
օ տախի Էֆէնտի, պանա իգն վէր, էվվէլա կի-

- 60 տիպ փետերիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի Յիսուս
տախի անա՝ Պրագ, էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրինի
տէֆն էթսինլէր. սէն իսէ կիտիպ մէլէքիթ Ոււ-
լազը վա՛ղ էյլէ՝ տէտիս
61 Վէ տիկէր պիր քիմսէ տախի՝ էֆէնտի, սէնին
արտըն սըրա կէլիրիմ, լաքին էվվէլա պանա իզն
վէր, էհլ ի պէյթիմ իլէ վէաս՝ էաէյիմ՝ տէտիս
62 Սմմա Յիսուս անա՝ էլինի սապան իզէրինէ գո-
յուպ սա կէրլյէ պագան հիշ պիր քիմսէ մէլէ-
քիթ Ուլազա միւնասիպ տէյիլ արը՝ տէտիս

ՊԼՊ 10

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա, Բապպ տիկէր Եթ-
միշ քիմսէ տազա թա՛նին էտիպ՝ վարաճաղը հէր
շէհրէ վէ մահալէ անլէրի քէնտի էօնիւնճէ իքի-
2 շէր իքիշէր կէօնտէրտիս Վէ անլէրէ տէտի քի-
նիլ հագիգէ հասաա չօգ, ամմա էյճիլէր աղ տրի
իմտի հասաա Սահիպինէ՝ քէնտի հասաալնա իշ-
3 ճիլէր կէօնտէրմէսի իյիւն նիյազ էտինիզ՝ կիտի-
նիզ, իյթ է պէն սիգի գուզուլար կիպի գուրտար
4 արասընա կէօնտէրիյօրլմ. քէսէ եա տաղարճըզ,
եախօտ ոյազ գապլարը թաշըմալընրզ, վէ եօլտա
5 պիր քիմսէյէ սէլամ վէրմէյինիզ՝ Վէ հէր հանկը
խանէյէ կիրէրսէնիզ էվվէլա՝ Պու խանէյէ սէլամ
6 օլտուն՝ տէյինիզ. Վէ էյէր օրատա սէլամա միւս-
թաշազ քիմսէ վար իսէ, սէլամընրզ անըն իւ-
զէրինտէ գալաճազ տրը. եօզ իսէ՝ սիյէ բիւճա՝
7 էաէճէք տիրս Վէ օլ խանէտէ գալըպ պուլունան
շէյլէրլինտէն եէյիպ իյինիզ, զիրա իշճի քէնտի
իւճրէթինէ միւսթահազգ տրը. խանէտէն խանէ-
8 յէ նազլ էթմէյինիզ, Վէ հէր հանկը շէհրէ կի-
րէրսէնիզ, անլէր տախի սիգի գապուլ էթտիք-
լէրի հալտէ, էօնիւնիւզէ գօնուլան շէյլէրի եէյի-
9 նիզ. Վէ իյինտէ պուլունան խասթալարա շիֆա

- վերիպ, անլերէ՛ Մէլէփութ Ուլլահ սիղէ եագ-
- 10 լաւըն տըր՝ տէյնիկ, վէ հէր հանկը շէհրէ կի-
րէրսէնիկ, սիգի գապուլ էթմէտիքլէրի հալտէ,
- 11 ճատտէլէրինէ չըգըպ, Սիգին շէհրինիգտէն պիղէ
եափըշան թօզու պիլէ սիգէ սիլքէրիկ. լաքին
պուռու պիլինիկ քի՛ Մէլէփութ Ուլլահ սիղէ
- 12 եապլաշմըն տըր՝ տէյնիկ, Սիգէ տէրիմ քի՛ օլ
կիւնտէ Սոգոմըն հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն
- 13 օլաճագ տըրր Վա՛յ սանա, էյ Բոքազին, վա՛յ սա-
նա, էյ Ռեթսալիգա. զիրա էյէր սիգտէ իզհար օ-
լունան միւ՛ծիղէլէր Սուր վէ Սայտատա իզհար
օլունմըն օլսա իտի, չօգտան չուլ վէ քիւլտէ օ-
- 14 թուրուպ՝ թէվպէ էտէրլէր իտի. Լաքին բուզ ի
ճէղատա Սուր վէ Սայտանըն հալի սիգին հալինիզ-
- 15 տէն էհվէն օլաճագ տըրր վէ սէն, թա կէօյէտէք
էիւքսէլմիշ օլան կափառնայում, ճէհէնէմէ գա-
- 16 տար էնտիրիլէճէքսին. Սիգի տիրլէշէն պէնի տիրկ-
լէմիշ օլուր, վէ սիգի բէտտ էտէն՝ պէնի բէտտ
էթմիշ օլուր, վէ պէնի բէտտ էտէն՝ պէնի իրսալ
էտէնի բէտտ էթմիշ օլուր:
- 17 վէ օլ եէթմիշլէր մէսէրլէթլէ 'ալտէթ էտիպ՝
Ծա Բապպ, ճիննլէր պիլէ սէնին իսմինլէ պիղէ
- 18 իթա՛աթ էտիյօր՝ տէտիլէր. Օ տախի անլէրէ՛
Շէյթանըն սէմատան երլաբըրմ կիպի տիւշտիւ-
- 19 յիւնիւ կէօրտիւմ. իշթէ սիգէ երլանլար իլէ 'ագ-
րէպլէր իւզէրինէ, վէ տիւշմէնին պի.թիւն գուվ-
վէթի իւզէրինէ պաամագա գուտարէթ՝ վէրիրիմ.
վէ սիգէ հիշ պիր շէյ զարար վէրմէյէճէք տիր.
- 20 Ամմա պուռնա, եա՛նի ճիննլէրին սիգէ իթա՛աթ
էթտիքլէրինէ, սէվինմէյինիկ. լաքին իսմլէրինի-
զին սէմապաթտա գայտ օլունտըղընա սէվիննիկ
տէտի:
- 21 Օլ սա՛աթ Յիսուս բուհընտա մէսրուր օլուպ՝
էյ սէմա վէ զէմինին Բապպը ֆէտէր, սա-
նա շիւքք էտէրիմ քի պու շէյլէրի 'ալիմլէր իլէ

- 'արիֆլէրտէն խաֆի թու թուպ' անլէրի մա'սոււմ. 33
 լարա իզհար էյլէտին. պէլի, էյ փէտէր, զիրա
 22 'ինտիկտէ պէօյլէ խօշ կէօրիւնտիւ. փէտէրիմտէն 34
 հէր շէյ պանա թէսլիւմ օլունտու. վէ Օղլըն քիմ
 իտիյինի փէտէրտէն զայրի քիմսէ պիւմէլ, վէ
 փէտէրին քիմ իտիյինի Օղլուտան վէ Օղլըն անը
 իզհար էթմէսինի միւրաւ էթտիյի քիմսէտէն
 զայրիսի պիւմէլ տէտի. 35
 23 վէ շահիրտէրէ տէօնիւպ' նէ' միւպարէք տիր
 24 կէօրտիյիւնիւզ շէյլէրի կէօրէն կէօզլէր. Ջիրա
 սիզէ տէրիւմ քի' չօգ փէյղամպէրլէր իլէ մէլիքլէր 36
 կէօրտիյիւնիւզ շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր
 լաքին կէօրմէտիլէր. վէ իշիթտիյինիզ շէյլէրի ի-
 շիթմէք իսթէտիլէր, լաքին իշիթմէտիլէր' տէյիւ
 թէնհաճա սէօյլէտի. 37
 25 վէ իշթէ էրպապ ը շէրի'տթտան պիրի զալզըպ'
 անը թէճրիպէ էթմէք իւզրէ' Եա Մու'ալլիւմ, է-
 պէտի հայաթա վարիս օլմագ իշիւն նէ' Կափա. 38
 26 յըմ' տէտի' Օ տաթի անա' Շէրի'աթտա նէ' Կա- 39
 27 զըլմըշ տըր' նա'սըլ օգուրսըն' տէտի Օ տաթի
 ճէվապ վէրիւպ' Ալլահըն օլան Բապպը պիւթիւն
 գալպիկտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն
 գուվլէթիկտէն վէ պիւթիւն 'ազլընտան, գօն. 40
 28 շըլը տաթի քէնտին կիպի սէվէսին' տէտի Օ տա-
 թի անա' Տօղրու ճէվապ վէրտին, պուռու իճը
 29 էյլէ վէ Կաշայաճագսըն' տէտի Օ իսէ քէնտին
 թէպրիւր էթմէք իսթէմէքլէ, Յիսուսա' Եա գօն. 41
 30 շըմ' քիմ' տիր' տէտի վէ Յիսուսա ճէվապէն տէ-
 տի քի' Պիւր տտէմ Երուսաղէմտէն Երիքուվա է-
 նէր իքէն, հարամիլէր էլինէ տիւշտիւ. վէ անլէր
 անը սոյուպ' Կարալատըգտան սօկրա Կարը էօլ-
 31 միւշ պրաղըպ կիթտիլէր. վէ րասթ կէլէ օլ
 Կօլտան պիր քեհահին էնէր իքէն, անը կէօրտիւք
 32 տէ' օլ պիր թարաֆտան կէշիպ կիթտիւ Բէգա-
 լիք օլ մահալէ պիր Լէվիլի տաթի կէլմէքլէ, վա-

րըպ՝ անը կէօրիւնճէ՝ օլ պիր թարաֆտան կէչիպ
 33 կիթտիւ Լաքին պիր Սամարիայը եօլա կիտէր ի-
 քէն, պուլունարդը ետրէ կէչիպ՝ անը կէօրտիւ ք-
 34 տէ աճըսը. վէ՛ հանընա կէչիպ հարալարընա
 ղէյթ հաղը իլէ շէրապ տէօքէրէք անլէրի սար-
 տը, վէ՛ անը քէնտի հայվանընա պինտիրէրէք
 պիր խանա կէօթիւրիւպ անա մուգայյէտ օլտոււ
 35 վէ՛ էրթէսի կիւն հօլա կիթմէք իւզրէ իքէն, իքի
 տինար շըգարըպ խանճըյա վէրէրէք՝ Պունա
 մուգայյէտ օլ, վէ՛ զիյատէ հէր նէ խարճ էտէր-
 սէն, պէն թէքրար կէլտիյիմտէ սանա էտա էտէ-
 36 րիմ՝ տէտիւ իմտի սանա պու. իւշտէն հաճկըսը
 հարամիլէրին էլինէ տիւշէնին գօնշըսը օլմուշ
 37 կէօրիւնիւր. Օ տալսի՝ Անա մէրհամէթ էտէն՝
 տէտիւ Յիսուս տալսի անա՝ կիթ, սէն տէ պէօյլէ
 եափ՝ տէտիւ
 38 վէ՛ անլէր եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի պիր
 քէօյէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր գարը անը խա-
 39 նէսինէ գապուլ էթտիւ վէ՛ պունուան Մարիամ
 խմինտէ պիր հէմշիրէսի օլուպ, մէրգոււմէ Յիսու-
 սըն այագլարը հանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը
 40 տիկլէյօր իտիւ Մարթա իսէ չօգ խըտմէթտէն
 տօլայը թէլաշտա պուլունմաղլէ, հանընա կէչիպ՝
 էֆէնաի, հէմշիրէմ պէնի եալընըգ խըտմէթ էթ-
 մէյէ պրագալըղընը վաղիֆէ էտինմէ՞ց մի սին. իմ-
 տի անա սէօյլէ, պանա եարտըմ էթսին՝ տէտիւ
 41 վէ՛ Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյ Մարթա, էյ
 Մարթա, չօգ շէյլէր իշիւն էնտիլէ էտիպ՝ պիհու-
 42 ղուր օլուրսըն. Լաքին լաղըմ օլան շէյ պիր տիր,
 վէ՛ Մարիամ՝ քէնտինտէն ալընմայաճագ օլ էյի
 հիսսէյի ինթիլսապ էթմիշ տիր՝ տէտիւ

- 1 Վէ պիր մահալտէ օլուպ տու'ա էթմէքտէ իքէն,
 ֆարիզ օլտըղընտա, շակիրտլէրինտէն պիրի անա'
 եա Բապպ, Յովհաննէս քէնտի շակիրտլէրինէ
 Թա'իմ էյլէտիյի կիպի, սէն տախի պիզէ տու'ա
- 2 էթմէյի Թա'իմ էյլէ՝ տէտի: Օ տախի անլէրէ
 տէտի քի՝ Տու'ա էթտիյինիզ զէման պէյլէ տէյի-
 նիզ. էյ սէմալթաթտա օլան փէտէրիմիզ, իսմիկ
 մուգատտէս օլուն, մէլէփիթիւկ կէլսին, իրա-
 տէթիկ սէմատա օլտըղը կիպի եէր իւզէրինտէ
- 3 տախի իճրա օլունսուն. Եէվմի էքմէյիմիզի կիւն-
 4 տէն կիւնէ պիզէ վէր. Վէ կիւնահլարըմըղը պիզէ
 պաղըշա, չիւնքի պիզ տախի պիպէ հէր պօրճու
 օլանա պաղըշարըզ. վէ պիզի իղվայա կէթիրմէ,
 լաքին պիզի շէրիրտէն գուրթար:
- 5 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Սիզտէն քիմի'ն պիր տօս.
 Թու օլուր սա, կէճէ եարըսընտա եանընա վա-
 րըպ՝ Տօսթըմ, պանա իւշ էքմէք էօտիւնճ վէր:
- 6 Զիրա պանա եօլտան պիր տօսթըմ կէլտի, անըն
 էօնիւնէ գոյաճագ պիր շէյիմ եօգ տըր՝ տէսին
- 7 տէ, Օ տախի իլէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա վահմիթ
 վէրմէ. արթըզ գափու գափանմըշ, չօճուգա-
 րըմ տախի պէնիմ իլէ եաթագտա տըր. գալ-
- 8 զըպ սանա վէրէմէմ՝ տէսին: Սիզէ տէրիմ քի՝
 տօսթու օլտըղը իլիւն գալըզպ անա վէրմէզ իտ
 տէ, երինէ անըն Թա'ճիզի սէպէպիյլէ գալըզպ ա-
- 9 նա լազըմ օլտըղը գատար վէրէճէք տիր, Պէն
 տախի սիզէ տէրիմ քի՝ Տիլէյինիզ, սիզէ վէրիլէ-
 ճէք. արայընըզ, պուլաճագսընըզ. գափույը չա-
- 10 լընըզ, սիզէ ալըլաճագ տըր: Զիրա հէր տիլէն
 ալըր, վէ արայան պուլուր, վէ գափույը չալանա
- 11 ալըլաճագ տըր: Վէ սիզտէն հաճկը փէտէր վա-
 քի, օղըն էքմէք տիլէտիյինտէ՝ անա Թաշ վէրէ.
 եախօտ պալըզ ԳէլէԳէլէԳէ՝ անա պալըզ եէրլինէ

- 12 երբն վերէ. վէ եախօտ եռամբթա տիւնտիւն-
- 13 տէ՛ ա՛նա 'աղբէս վերէ, իմտի սիւ քէօթիւ օլ-
տըղընը հալտէ, էվլաոընըզա էյի 'աթիյէ վեր-
մէյի պիլիւ իսէնիզ, սէմալի փէտէր քէնտիւնտէն
տիւնէյնէրէ նէ՛ գատար գիյատէ Բուհ իւ Գուտար
վերէնէ.ք տիր:
- 14 վէ տիւսիզ պիր ճինն չըգարտըղընտա, ճինն չըգ-
տըղտան ոսկրա տիւսիզ քիմսէ սէօյէտի, խալզ
15 տախի թէ՛ աճճիւ պ էթ տիւնր: Ամմա անէրտէն
պա՛ղըլարը՝ ճիննէրի ճիննէրին րէ՛խի Պա՛ալզէ-
- 16 պուլ վասըթասըյէ չըգարըյօր՝ տէտիւնր: Պա՛ղը-
լարը տախի թէ՛ ճըրպէ իյիւն, սէմատուն պիր 'ալա-
- 17 մէթ անտէն թալէպ էթ տիւնր: Օ տախի անէրին
էփքեարընը պիլմէքէ, անէրէ տէտի քի՛ Գէնտի
'ալէյհինէ մախալէֆէթ իւզրէ օլա՛ն հէր հիւքիւ-
մէթ իտարապ օլուր, վէ քէնտի 'ալէյհինէ Կ-Խ-
- 18 Էֆէլէ Է-զրէ պուլուան խանէ երգըլուր: Վէ էյեր
Շէյթան քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլ-
մուշ իսէ, անըն մէլէքիւթիւ նա՛սըլ պաղի գա-
լաճագ տըր: չիւնքի պէնիմ հագըղմտա՝ ճինն-
էրի Պա՛ալզէպուլ վասըթասըյէ չըգարըյօր
19 տէյօրսընըզ վէ էյեր պէն ճիննէրի Պա՛ալզէպուլ
վասըթասըյէ չըգարըյօր իսէմ, սիդին օղուլա-
րընըզ քիմի՞ն վասըթասըյէ չըգարըլար: պու-
նուս իյիւն սիդին հաքիմէրինիզ անէր օլաճագ
20 ալու, Լաքին էյեր պէն ճիննէրի Ալլահըն փար-
մաղըյէ չըգարըր իսէմ, էլալէթթէ մէլէքիւթ
- 21 Ուլլահ սիզէ վասըլ օլմուշ տըր: Գուվէթիւի վէ
սիւհալանմըշ պիր քիմսէ քէնտի գօնաղընը պէք-
- 22 լէտիյի գէման, էշեասը սէլամէթտէ օլուր: Ամմա
անտէն գուվէթիւի անըն իւզէրինէ կէլիպ անա
ղալէպէ էտէրսէ, ի՛թ իմատ էթտիյի ճիւմէ սիւհ-
լարընը ալըպ՝ անըն եաղմասընը թոգսիմ էտէր:
- 23 Պէնիմ իլէ օլմայան պանա գըտա տըր: վէ պէնիմ
իլէ տէվլիրմէյէն տաղըտըր:

- 24 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգարդը զէման՝ 34
գուրադ երէկբաէն կէշիպ ըահաթ սրաբ, վէ
պուլամասողընտա՝ Չըգարդըմ էվիմէ տէօնէյիմ՝
- 25 տէր, վէ կէլտիյինտէ աւը սիւվիրիւմիւ շ վէ միւ- 35
26 զէյյէն պուլմաղլէ, Կիտիպ պէրապէրինճէ քէն- 36
տիսինտէն տահա քէօթիւ եէտի տիկէր բուհ ա-
լըր, վէ կիրիպ օրատա սաքին օլուրլար, վէ օլ
ատէմին՝ 'ազըպէթի իպթիտասընտան պէսթէր
օլուր՝ 37
- 27 վէ օ պուռնու սէօյլէր իքէն, իալգտան պիր 38
գարը եիւքսէք սէսլէ ահա՝ Նէ՝ մութլու սէնի
համիլ օլան բահմէ վէ էմտիյիյ մէմէլէրէ՝ տէտի
- 28 0 տախի՝ Տահա զիյատէ նէ՝ մութլու Ալլահըն 39
քէլամընը տիկիյիպ հըֆը էտէնլէրէ՝ տէտի
- 29 վէ իալգ քէսրէթլէ աւըն էաւընա ճէմ՝ օլ- 40
տըգտա, սէօզէ պաշլայարագ տէտի քի՝ Պու նէօլ
շէրիւր օլարդընտան 'ալամէթ թալէպ էտէր, աւ-
մա ահա Յոֆնան փէյղամպէրին ա'լամէթինտէն 41
- 30 զայրի պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր, Զիր 42
Յոֆնան Նինիվէ էհալիսինէ 'ալամէթ օլտըրը կի-
սի, իպն իւլ ինսան տախի պու նէսլէ էօյլէ օլա-
- 31 ճագ տըր, Ջէնուպ մէլիքէսի բուզէ ճէղատա պու 43
նէսլին ատէմլէրի իլէ պէրապէր գալգըպ՝ 'ալէհ-
լէրինէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի մէրգումէ
Սողոմոնըն հիքմէթինի տինլէմէք իւզրէ՝ զէմինին 43
- 32 հալտէ Սողոմոնտան տահա պէօյիյիւ վար, Նի- 44
նիվէ ատէմլէրի բուզէ ճէղատա պու նէսլ իլէ
գալգըպ՝ 'ալէհլինէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի
անլէր Յոֆնանըն վա'գըյլէ թէվպէյէ կէլտիլէր 45
վէ իշթէ պուրատա Յոֆնանտան տահա պէօյիյիւ
վար՝ 46
- 33 Պիր փիմէ չըրաղը եագըպ՝ կիզիյէ եախա 46
քիլէ սլթընա տէյիլ, ահագ իշէրի կիրէնլէրին
ըըըը կէօրմէլէրի իշիւն շէմտան իւզէրինէ գօր՝

- 34 ձէսէտին չըրաղը կէօզ տիր, իմտի էյեր կէօզիւն
սաֆ իսէ, պիթիւն ձէսէտին տախի միւնէվվէր
օլուր, լաքին էյեր ֆէնա իսէ, ձէսէտին տախի
- 35 գարանլըգ օլուր: Իմտի սաղըն, սէնաէ օլան նուր
- 36 գարանլըգ օլմայա: Վէ էյեր պիթիւն ձէսէտին
միւնէվվէր օլուպ՝ հիչ պիր գարանլըգ թարաֆը
եօգ իսէ, չըրաղըն քէնտի զիյասըյլէ սէնի թէնվիր
գըլաղը միսլլիւ, քեաֆֆէսի միւնէվվէր օլուր:
- 37 Վէ օ սէօյլէր իքէն, պիր ֆէրիսի քէնտիսի իլէ
պէրապէր թա՛ամ էթմէսինի անաէն րէճա էթ-
- 38 մէքլէ, կիրիպ սօֆրայա օթուրտու: Օլ ֆէրիսի
տախի թա՛ամտան էվվէլ անըն եըյգանմատըղը-
- 39 նը կէօրտի քաէ թէ՛աճճիւպ էթտի Բապպ տա-
խի անա տէտի քի՛ Հալա սիզ, ֆէրիսիլէր, քեա-
- 40 մա իչինիզ գուլմ վէ ֆըսգլէ տօլու ոըր: էյ յա-
գըլըզլար, տըչընը եափան իչինի տախի եա՛րի-
- 41 մատը մը: Լաքին պուլունան չէլլէրտէն սատա-
գա վէրինիզ, վէ իլթէ սիզէ հէր շէյ վաք օլուր:
- 42 Ամա վա՛յ սիզէ, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա նա՛նա՝ իլէ
սէտէֆ օթընըն վէ հէր նէվ՝ սէպգէնին ՚իւչըիւ-
նիւ վէրիսինիզ, ամա հազգը վէ Ալլահն մու-
հապպէթինի իհմալ էտէրսինիզ: պուշլարը իճրա
էթմէլի, անլէրի տախի պրագմամատը իտինիզ:
- 43 Վա՛յ սիզէ, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա սինաղօղլարտա
պաշ քիւրսիլիւ վէ չարշուարտա սէլամանմաղը
- 44 սէվէրսինիզ: Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի ՚իւլէմա իլէ
ֆէրիսիլէր, զիրա ատէմլէր պիլմէյէրէք՝ իւղէրլէ-
րինտէ կէզտիքլէրի պէլլի օլմայան գապըլար մի-
սիլլիւ սինիզ:
- 45 Վէ էրպապը շէրի՛աթտան պիրի անա ձէվա-
պէն՝ Եա Մու՛ալլիմ, պուշլարը սէօլլէմէքլէ պի-
- 46 ղէ տախի շէթմ էտիյօրսըն՝ տէտի: Օ տախի տէ-
տի քի՛ Վա՛յ սիզէ տախի, էյ էրպապը շէրի՛աթ,
զիրա ատէմլէրէ թաշըմասը միւշքիլ էիւքլէր

- եիւքլէտիւյ՝ քէնտինիւ փարմագլարընըզըն պի-
 47 րիյն օլ եիւքլէրէ տօգուանագլարըզ, Վա՛յ սիւզի
 զիրա էճտատընըզըն գաթլ էթտիքլէրի փէյղամ-
 48 պէրլէրին թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիւ, Վէ
 պէօյլէճէ էճտատընըզըն 'ամէլլէրինէ շէհատէթ
 էտէրէք րիւա վէրիրսինիւ. զիրա անլէր գաթլ
 էթտիլէր, սիւզ տախի թիւրպէլէրինի պինա էտէր-
 49 սինիւզ Պունուն իչիւն Ալլահըն հիքմէթի տախի
 տէտի քի՝ Անլէրէ փէյղամպէրլէր վէ րէսուլլէր
 կէօնտէրէճէյիմ, վէ անլէրտէն պա'զըսընը գաթլ
 50 էտիւպ՝ պա'զըսընա թէ'ատտի էալճէքլէր. Թա քի
 տիւնեանըն թէ'սիսինտէն պէրու ճիւմլէ փէյղամ-
 51 պէրլէրին տէօքիւլլիւշ օլան գանը, Հաբէլին գա-
 նընտան թա մէզպահ իլէ հէյքէլին ալասընտօ
 գաթլ օլունտան Զաքարիանըն գանընտտէք, պու-
 նէսլտէն թալէպ օլունա՝ պէլի, սիլէ տէրիմ քի՝
 52 պու նէսլտէն թալէպ օլունաճադ տըր, Վա՛յ սի-
 զէ, էյ էրպապը շէրի'աթ, զիրա 'իսլին անախ-
 թարընը գալարրտընըզ, քէնտինիւ կիրմէյիպ՝
 կիրէնլէրի տախի մէն՝ էթտինիւզ
 53 Վէ անլէրէ պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն, 'իւլէմ
 վէ ֆէրիսիլէր ֆուրուսթ պէքլէյիպ՝ իթթիհամը
 իչիւն աղղընտան պիր շէյ գափմաղա չալըլմագ-
 54 տա օլաբագ, Հիտտիթլէնիւզ զսյէթլէ շօդ շէյլէր
 հազզընտա աղղընը արամաղա պաշլաւալլաւ

ՊԱՊ 12

- 1 Պու էսնատէ, պիրիպիրինի պասար տէրէճէտէ
 օն պիլիլըճէ խալգ ճէմ՝ օլմաղլէ, շահիրտլէրինէ
 սէօզէ պաշլայարագ տէտի քի՝ էվվէլա քէնտինի-
 զի ֆէրիսիլէրին մայաընտան, եանի միւրա'ի-
 2 իքտէն սազընընըզ, Գէշֆ օլունմայաճագ մախ-
 ֆի, վէ պիլինմէյէճէք կիլլի պիր շէյ եօդ տըր
 3 Անըն իչիւն գաբանըգտա հէր տէտիյինիւ շէ

այտընլըգտաւ իշխողիւնս՝ խալվէթէրտէ գուլազա
սէօյլէտիլինիզ շէյ տամլարտա նիտա օլունաճագ
4 սրբո՛ւ Լաքին, էյ տօսթլարրամ, սիզէ տէրիմ քի՛
ճէսէտի էօլտիւրիւս՝ անտէն սօնրա զիյատէ պիր
շէյ եափմադա մուգթէտիր օլմայան քիմնէթրտէն
5 գօրգամայընըզ, Լաքին քիմտէն գօրգաճաղընըզ
սիզէ կէօսթէրէյիմ, էօլտիւրտիւքտէն սօնրա ճէ-
հէննէմէ աթմադա գուարէթի օլանտան գօրգու-
նըզ, պէլի, սիզէ տէրիմ քի՛ անտէն գօրգուընըզ
6 Պէշ սէրլէ իքի փուլա սաթըլմաճ մր, անլէրտէն
պիրի պիլէ Ալլահըն ինտինտէ ունուսուլմըշ տէյիլ
7 տիր. Լաքին սիզին պաշընըզըն գըլլարընըն ճիւմ-
լէսի պիլէ սայըլ տըր. իմտի գօրգամայընըզ, սիզ
8 չօգ սէրլէթրտէն էֆզալ սընըզ, Վէ սիզէ տէրիմ
քի՛ Հէր քիմ ատէմլէրին հուզուընտա պէնի
իգրար էտէրսէ, իսկ իւլ ինսան տախի անը Ալ-
լահըն մէլա՛իքէսինին հուզուընտա իգրար էտէ-
9 ճէք տիր, Լաքին ատէմլէրին հուզուընտա պէնի
ինքեար էտէն՝ Ալլահըն մէլա՛իքէսինին հուզու-
10 ընտա ինքեար օլունաճագ տըր, Վէ հէր քիմ
իսկ իւլ ինսանըն՝ ալէյհինէ պիր սէօզ սէօյլէրսէ,
անա՝ աֆվ օլունուր. ամմա Բուհ իւլ Գուտս
11 ՝ալէյհինէ քիւֆր էտէնէ՝ աֆվ օլունմազ, Վէ սիզի
սինաղօղլարա վէ րէ՛իսլէր իլէ հիւքմաարլար հու-
զուընտա ճէլպ էթտիքլէրի վագըթ, նա՛սըլ եա-
խօտ նէ՛ ճէվապ վէրէյիմ, եա նէ՛ սէօյլէյիմ տէ-
12 յիւ էնտիշէ էթմէյինիզ, Ձիրա Բուհ իւլ Գուտս
սիզէ սէօյլէնմէսի վաճիպ օլան շէյլէրի օլ սա՛աթ
էօյրէճէտէք տիր,
13 Վէ խալգտան պիրի անա՝ Եա Մու՛ալլիմ, գարն-
տաշմա սէօյլէ, միրասը պէնիմ իլէ թազսիմ էթ-
14 սին՝ տէտի, Օ տախի անա՝ էյ ատէմ, իւզէրի-
նիզէ քիմ պէնի զատը եա գասսամ թա՛եին
15 էթտի՛ տէտի, Վէ անլէրէ՛ Պագընըզ վէ թամա՛-
տան սագընընըզ, զիրա պիր քիմնէնին ՝էօմրիւ

- 16 Եմիլայինն չօղալմասընա մէնութ տէյիլ տիր՝
 տէտիւ վէ անլէրէ պիր Թէմսիլ սէօյլէյիլ տէտի
 17 քի՝ Պիր զէնկին տտէմին Թարլասը չօգ մահու
 վէրմիշ օլմաղլէ, Օ քէնտի քէնտինէ տիւչիւնիւ
 18 Նէ՞ Եմփայրմ, զիրաւ մահուլարըմը Թօփայա-
 ճագ Եէրիմ Եօգ տըր՝ տէտիւ Պա՛տէհու՝ Շէօյլէ
 19 Եմփայրմ, անպարլարըմը Երգըպ՝ տահա պէօ-
 յիւ քլէրինի պինա Էտէյիմ, վէ ճիւմլէ մահուլար
 20 իլէ Եմիլայիմի օրատա Թօփլայըպ, ճանըմա՛ Էյ
 ճան, չօգ սէնէլէր իչիւն Թօփլանմը չօգ Էմփա-
 21 իլի վար տըր՝ իսթիրահաթ էյլէ, Եէ, իչ, սէֆա
 սիւր, տէյիլմ՝ տէտիւ Ամմա Ալլահ անա՛ Էյ՝ ա-
 22 գըլարը, պու կէճէ սէնտէն ճանընը Թալէպ Էտէ-
 ճէֆլէր, վէ Թէտարիք էթտիլն շէյլէր քիմին
 23 օլաճագ՝ տէտիւ Նէֆսի իչիւն խաղինէ Երըպ՝
 Ինտ Ալլահ զէնկին օլմայան քիմնէ սէօյլէ տիր՝
 24 վէ շակիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պու սէպէպէ մէպ-
 նի սիլէ տէրիմ քի՝ հայաթընը իչիւն նէ Եէլէճէյի-
 25 նիլի, վէ վիւճուտինիլ իչիւն նէ կիլէճէյինիլ Էն-
 տիլէ էթմէյինիլ։ Հայաթ Թա՛ամտան վէ վիւճուտ
 26 իպաստան էվլա տըր։ Գուզղունլարա պագընը,
 նէ Էքէրլէր վէ նէ պիլէրլէր, վէ անլէրին նէ քի-
 27 լարը վէ նէ անպարը վար, Էինէ Ալլահ անլէրի
 պէսլէր։ սիլ գուշարտան նէ՛ գատար էֆլալ
 28 սընըզ։ վէ սիլտէն քիմ Էնտիլէ էթմէլէ, քէն-
 տի պօյրնա պիր արըն գամմ էթմէյէ գատիր
 29 տիր։ իմսի էյէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գատիր
 տէյիլ իսէնիլ, պագի շէյլէ հագգընտա նիլիւն
 30 էնտիլէ Էտէրտինիլ։ Չանպագլարա պագընը
 նասըլ պէօյիւրլէր։ նէ չալըչըրլար նէ տէ իփիք
 31 պիւքէրլէր, լաքին սիլէ տէրիմ քի՝ Սոդոմն
 պիլէ ճիւմլէ տարաթըլլէ անլէրտէն պիրի կիլի
 32 կիլինմիշ տէյիլ խոի վէ պու կիւն մէվճուտ օ-
 լուպ Եարըն ֆուրուհա աթըրան սահրա օթուհն
 33 Ալլահ պէօյլէ կիլինտիրտիլ հալտէ, սիլի տահա

գիյատե կէշարեւելի, էյ իմանը նօգասն օլան-
 29 լար: Վէ սիզ նէ եէյեճէյինիզի ետիսօտ նէ իյէճէ-
 յինիզի արամայընըզ, վէ վէսվէսէտէ օլմայընըզ,
 30 Զիրա պու շէյլէրին ճիւմէսինի տիւնեանըն իւմ-
 մէթլէրի արար: Վէ սիզին փէտէրինիզ պուշլարա
 31 միւհթամօ օլտըղընըզ պիլիր: Լաքին մէլէքիւթ
 Ուլլահը արայընըզ, վէ պուշլարըն ճիւմէսի տա-
 32 խի սիզէ իհասն օլունահաք տըր: Էյ քիւչիւք
 սիւրիւ, Գօրգում, զիրա սիզէ մէլէքիւթիւ վէր-
 33 մէք փէտէրինիզին հիւսն ի ըրիպսը տըր: Վէ էմ-
 վալինիզի սաթըպ՝ սատազա վէրինիզ: Քէնտիւթ-
 ընիզէ էսքիմէզ քէսէք, տիւ քէնմէզ խազինէ
 սէմսվաթտա թէտարիք էյլէյինիզ: օրատա խըր-
 34 սըզ եազլաշամազ վէ կիւվէ պօղամազ: Զիրա
 խազինէնիզ նէրէտէ իսէ, գալլինիզ տէ օրատա
 35 օլահաք տըր: Պէլլէրինիզ գուշանմըշ օլարաք,
 36 չըրաղընըզ եանար պուլունսուէն: Սիզ տախի է-
 ֆէնտիւթրինին տիւյիւնտէն 'ալտէթլէ կէլիպ՝
 գափու չալտըղընտա, տէր հալ անա գափու աշ-
 մաք իշիւն մուշթաղըր պուլունսն առէմէրէ
 37 միւշապիհ օլունըզ: Նէ՝ միւպարէք տիր՝ էֆէնտի-
 լէրի կէլտիյի գէման ույանըգ պուլտըղը գուլլար:
 հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ քէնտիւթ գուշա-
 նըպ անլէրի սօֆրայա օթուրտահաք, վէ կէչիպ
 38 անլէրէ խըամէթ էտէճէք տիր: Վէ էյեր իքինճի
 նէվպէթտէ կէլիբսէ, ետիսօտ իւշիւնճիւ նէվպէթ-
 տէ կէլիպ՝ պէօյլէ պուլուրսա, օլ գուլլար նէ՝
 39 միւպարէք տիր: Ամա մա'լիւմիւնիւզ օլուն քի՝
 էյէր էվ սահիպի խըրսըղըն սա'աթ գալտա կէլէ-
 ճէյինի պիլսէ իտի, ույանըգ տուրուպ քէնտի է-
 40 վինի տէլտիբմէզ իտի: Իմտի սիզ տախի հազըր
 օլունըզ, զիրա զանն էթմէտիյինիզ սա'աթտա
 իպն իւլ ինսան կէլիբ:
 41 Վէ Պետրոս անա՝ Եա Բապու, պու թէմսիլի
 պիզէ՞ մի, եօգսա ճիւմէյէ՝ մի տախի սէօյլէյօր-

- 42 սըն՝ տէտիւ վէ Բապպ տէտի քի՝ Իմտի էֆէնտի.
նին քէնտի խըտմէթ քեարլարը իւզէրինէ, Թա՛.
եինլէրինի վազթընտա վէրմէք իչիւն նասպ է.
տէճէյի շօլ սատըգ վէ՝ 'ազիլ քէթխիւտա քի՛մ
- 43 տիր, Էֆէնտիսի կէլտիյի զէման, պէօյլէ էթ.
44 մէքտէ պուլտըղը գուլ նէ՝ միւպարէք տիր, Հա.
գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ ճիւմլէ էմիլայի իւզէ.
45 ըինէ անը նասպ էտէճէք տիր, Ամմա էյէր օլ
գուլ քէնտի գալլինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլմէսինի
կէճիքտիրիյօր՝ տէյիպ տէ խըտմէթ քեարլար իլէ
ճարիյէլէրի տէօյմէյէ, վէ եէյիպ իշմէյէ վէ սէր.
- 46 խօշ օլմաղա պաշլարսա, Օլ գուլըն էֆէնտիսի
անըն մէ՛մուլ էթմէտիյի կիւնտէ վէ պիլմէտիյի
սա՛աթտա կէլէրէք, անը իքի շազգ էտիպ նա.
47 սիպլինի խա՛կնլէր իլէ Թա՛եին էտէճէք տիր, վէ
էֆէնտիսինին իրատէթինի պիլիպ տէ Թէտարիք
կէօրմէյէն վէ իրատէթինէ կէօրէ հարէքէթ էթ.
48 մէյէն գուլ չօգ տէօյիւլէճէք տիր, Ամմա պիլմէ.
յէրէք տէօյիւլմէյէ միւսթահազգ հարէքէթտէ
պուլունան՝ աղ տէօյիւլէճէք տիր, վէ հէր քիմէ
չօգ վէրիլմիլ իսէ, անտէն չօգ Թալէպ օլունա.
ճագ, վէ քիմէ չօգ էմանէթ վէրիլմիլ իսէ, ան.
տէն գիյատէ Թալէպ օլունուր:
- 49 Պէն եէրէ աթէշ պրտգմաղա կէլտիմ, վէ էյէր
50 հալա Թուլթուշմըլ իսէ, նէ՛ իսթէրիմ, Ամմա
պէնիմ վաֆիթիզ օլունաճագ պիր վաֆիթիլիմ
վար, վէ Թէմամ օլունաճայա տէյին նէ՛ գատար
51 սըգըլըրըմ, Եէրէ սէլամէթ մի վէրմէյէ կէլտիմ
զանն էտէրսինիզ, սիզէ տէրիմ քի՝ Խայր, իլլա
52 մուխալէֆէթ. Ձիրա պուլունտան սօղրա՝ պիր խա.
նէտէ օլան պէշ քիչի մուխալէֆէթ էտիպ, իւչի
իքիսի, վէ իքիսի իւչի 'ալէյհինտէ պուլունաճագ
53 տըր, Փէտէր օղուլ, վէ օղուլ փէտէր 'ալէյհին.
տէ, վալիտէ գըղ, վէ գըղ վալիտէ 'ալէյհինտէ,
գասյն վալիտէ կէլինի, վէ կէլին գասյն վալիտէթ

՝ալէհհինատ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունճագ տըր:

- 54 Վէ հէմ տէ իսալգա տէտի քի՝ Ղարալ թարաա
ֆընտան պուլութըն գուհուրընը կէօրաիւյիւ-
նիւզտէ՝ Նաղմուր կէլիյօր՝ տէրսինիզ, վէ պէօյլէ
55 օլուր: Վէ լօսօս հասիյինի կէօրաիւյիւ-
56 Սըճագ օլաճագ տէրսինիզ, վէ վագը՝ օլուր: Էյ
միւրա՝իլէր, զէմին իլէ սէմանըն եիւզիւնիւ թէմ-
եիզ էթմէյի պիլիբսինիզ տէ պու վագթը նաօսը
57 թէմեիզ էթմէզսինիզ: Վէ նի՛չիւն քէնտիլիյինիզ-
58 տէն տախի հագգը թէմեիզ էթմէզսինիզ: Իմտի
խասսիկ իլէ հաքիմէ կիթտիյիլ զէման, եօլտա
անտէն գուրթուլմաղա ճէհտ էյլէ, օլմայա քի սէնի
գատըյա սիւրիւքէյիլ՝ գատը սէնի մէ՛մուրա
թէսիլմ էտէ, մէ՛մուր տախի սէնի զընտանա
59 իլգա էտէ: Սանա տէրիմ քի՝ սօն փուլու տա-
խի էտա էթմէյինճէ, օրատան ասլա չըգմայա-
ճագսըն:

- 1 Վէ օլ վագըթ սլա՛գը քիմսէլէր հագըր պուլու-
նուպ՝ Պիղատոս գանլարընը քէնտի զէպիհէլէրի
իլէ գարըշտըրտըղը Գալիլեալըլար հագգընտա ա-
2 նա խապէր վէրտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվա-
պէն՝ Օլ Գալիլեալըլար պէօյլէ շէյլէրէ միւպթէլա
օլտըգլարը իչիւն ճիւմէ Գալիլեալըլարտան զիյա-
տէ կիւնահքեա՛ր մը խտիլէր՝ զանն էտէրսինիզ:
3 Սիգէ տէրիմ քի՝ Խայր, լաքին էյեր թէվպէ էթ-
մէզսէնիզ, ճիւմէնիզ էօյլէ հէլաք օլաճագսընը:
4 Նախօտ Սիլօսամտաքի գուլլէ իւզէրլէրինէ տիւշ-
մէքէ էօլտիւրտիւյիւ օլ օն սէքիզ քիմսէ՝ Նրու-
սաղէմտէ սաքին օլան հէփ ատէմլէրտէն զիյտտէ
5 գապահաթըլը՝ մը խտիլէր՝ զանն էտէրսինիզ: Սիգէ
տէրիմ քի՝ Խայր, ամմա էյեր թէվպէ էթմէզսէ-

- նիղ, ճիւղէնիղ էօյլէ հէլաք օլաճագսընըզ՝ տէտի:
- 6 Պու թէմսիլի տախի սէօյլէտի. Պիր քիմսէնին քէնտի պաղընտա տիքիլիլ ալը ինճիր աղաճը օլմաղլէ անտէ մէյվէ արամաղա կէլտի իսէ տէ:
- 7 պուլմաուր: Վէ պաղպանա՝ իշթէ իւչ սէնէ տիր պու ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլիյօր իսէմ տէ, պուլամայօրըմ. անը քէս, նիյինն
- 8 եէրի տէ պաթթալ էտէ՝ տէտի: 0 տախի անա ճէվապէն՝ էփէնտիմ, անը պու սէնէ տախի պրամգ, թա քի էթրափընը գաղըպ կիւլլէ գօ:
- 9 յայըմ, Վէ էյէր մէյվէ վէրիրսէ՝ Իօլ, Եօգ իսէ, անտէն սօչրա անը քէսէճէքսին՝ տէտի:
- 10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինաղօղլարըն պիրինտէ թա՝
- 11 լիմ էտէր իքէն, իշթէ օն սէքիղ ոէնէտէն պէրու գա՛աֆ ըուհընա միւլթէլա օլմաղլէ, պիւքիւլիլ օլուպ քէնտիսինի ասլա տօղրուլթմաղա
- 12 մուգթէտիր օլմայան պիր գարը վար իսի: Յիսուս տախի անը կէօրտիւքտէ, Էանըն չաղըրոյ անա՝ էյ խաթուն, զա՛իֆլիյիկտէն գուրթուլթլ
- 13 տէյէրէք, էլլէրինի անըն իւղէրինէ գօտըգա, մէգքիւրէ տէր՝ ագապ տօղրուլթուպ՝ Ալլահա համ
- 14 էյլէտի Վէ սինաղօղ ըէ՛իսի Յիսուսն սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրույիլ իլիւն տարըլարագ, խալգա խիթապէն՝ իշ իլլէմէսի ճա՛իղ օլան ալթը կիւն վար, իստի սէպթ կիւնիւնտէ տէյիլ, ամմա օլ
- 15 կիւնլէրտէ կէլիպ շիֆա պուլուըզ՝ տէտի: Իմտի Բապալ անա ճէվապէն՝ էյ միւրա՛ի, սիգին հէր պիրինիղ սէպթ կիւնիւ էօքիւզիւնիւ Էա մէրքէպինի եէմիլքտէն չէօգիւպ սուվարմաղա կէօ:
- 16 թիւրմէ՞զ մի: Պու իսէ Աքրահամ գըզը իքէն՝ իշթէ Շէյթան անը օն սէքիղ սէնէտէն պէրու պաղլամըլ օլմաղլէ, սէպթ կիւնիւնտէ պու պաղտան չէօգիւլմէսի ճա՛իղ տէյիլ մի իտի՝ տէտի:
- 17 Վէ պուլու սէօյլէտիյինտէ, անա ի՛թիւրազ էտէնլէրին ճիւղէսի խէճիլ օլուպ՝ պիւթիւն խալ

տախի էլիլէ իճրա էտիլէն ա՛մալը ճէլիլէնին
ճիւմլէսինտէն տօլայը սէվինիլլէր իտի:

18 Օ տախի՝ Մէլէփիթ Ուլահն նէյէ՞ թէշպիհ

19 տիր, վէ անը նէյէ՞ թէշպիհ էտէյիմ: Պիր խար-
տալ տանէսինէ միշապիհ տիր՝ քի պիր առէմ
անը ալըպ քէնտի պաղլէսինէ էքմէսիլէ, պիթիպ
պէօյիլ ք աղաճ օլաու, վէ հավա գուշլարը անըն
տալարընա գօնարլար իտի՝ տէտի:

20 Նինէ՛ Մէլէփիթ Ուլահն նէյէ՞ թէշպիհ էտէ-

21 յիմ: Մայայա միշապիհ տիր՝ քի պուռու պիր
գարը ալըպ թա ճիւմլէսի մայալանընճայա տէյին,
իշ էօլլէք ուն իշինէ կիզլէտի՝ տէտի:

22 Վէ շէրլէր իլէ քէօյլէրի տօլաշպ թա՛լիմ է-
տէրէք, Նրուսաղէմէ տօղրու կիթմէքաէ իքէն,

23 Պիր քիմսէ անա՝ Էֆէնտի, ՛աճէպա խէլաս պու-
լանլար ա՞ղ մը տրը՝ տէտի: օ տախի անլէրէ տէ-

24 տի քի, Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհա էյէյի-
նիլ. զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ չօգ քիմսէլէր կիր-
մէք իսթէյէճէքլէր, օմմա գաւտիր օլմայաճագ-

25 լար: Էլ սահիպի գալգըպ գափուլը գափաւըգ-
տան սօլրա, սիզ խարիճտէ տուրուպ վէ գա-
փուլու չալմաղա պաշլայըպ՝ Էֆէնտի, էֆէնտի,
պիզէ ալ՝ տէյէճէքսինիլ. վէ օ սիզէ ճէվապէն՝
Սիզին քիմ վէ նէրէտէն օլտըղընըգը պիլմէմ՝ տէ-

26 յէճէք տիր: Օ գէման՝ Պիզ սէնին հուզուրընտա
նէյիպ իշտիք, սէն տախի Խօլլարըմըգտա թա՛լիմ

27 էթտին՝ տէմէյէ պաշլայաճագսընըգ: Օ տախի՝ Սի-
ղէ տէրիմ քի՛ Սիզին քիմ վէ նէրէտէն օլտըղը-
նըգը սիլմէմ. պէնտէն ուզադ օլունըգ, էյ ճիւմ-

28 լէ հագգսըղըգ իշլէյէնլէր՝ տէյէճէք տիր: Աբրա-
համ վէ Իսահակ վէ Յակոբ իլէ ճիւմլէ փէյգամ-
պէրլէրի մէլէփիթ Ուլահտա, վէ քէնտինիլի
խարիճէ աթըլմը կէօրաիլիւնիլտէ, օրաւա

29 աղաշը վէ տիշ զըճըրտամաթը օլաճագ տրը: Վէ
շարգ իլէ զարպտան, վէ շիմալ իլէ ճէնուպտան

- կէլիպ՝ մէլէքիւթ Ուլլահտա սօփրատա օթուրա-
- 30 ճագարս Վէ իշթէ էվվէլի օլաճագ սօհրաքիլէր
վար, վէ սօհրաքի օլաճագ էվվէլիլէր վար տըր
- 31 Օլ կիւնտէ ֆէրիսիլէրտէն պաղըսը եանընա
կէլիպ անա՝ Պուրատան չըգըպ կիլթ, գիրա չե-
րովգէս սէնի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէտիլէր
- 32 Օ տախի անլէրէ տէտի քի՝ վարըպ օլ թիլիլէ
տէյինիլ քի՝ իշթէ պու կիւն վէ եարըն ճինլէր
չըգարըպ՝ շիֆալար վէրիլիմ, վէ իւլիւնճիւսիւն-
- 33 տէ թէմամ օլուրըմ, Լաքին պօնա պու կիւն լիլ
եարըն վէ էրթէսի կէն կէզմէք կէրէք տիր. զի-
րա Երուսաղէմտէն տըշարը պիր փէյլամպէրին
- 34 հէլաք օլմասը միւմքին տէյիլ տիր. էյ փէյլամ-
պէրլէրի գաթլ էտէն վէ սանա կէօնտէրիլէնլէրի
թաշլայան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, Թափուգ
քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարընըն ալթընա Բիւ-
լուրըն կիւլի, դաշ տէֆիա սէնին էվլատընը
թօփլամագ իսթէտիլմ, ամմա սիլ իսթէմէտիլիլ
- 35 իշթէ սիլէ խանէնիլ [վիրան] պրագըլըր. հագի-
գաթէն սիլէ տէրիմ քի սիլ՝ Բապպըն իսմիլէ
կէլէն միւպարէք օլսուն՝ տէյէճէյինիլ վագըթ
կէլինճէյէտէք, պէնի կէօրմէյէճէքսինիլ

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնտէ ֆէրիսիլէրին միւթէպե-
րսնընտան պիրինին խանէսինէ թա՛ամ էթմէք
իւզրէ կէլտիլինտէ, անլէր անը կէօզէթմէքտէ ի-
- 2 տիլէր Վէ իշթէ էօնիւնտէ իսթիսգալը պիր ա-
- 3 տէմ վար իտի Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ եր-
պապ ը շէրիաթ իլէ ֆէրիսիլէրէ սէօյլէյէրէք
Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրիլէք ճա՛րիլ մի տիր
- 4 տէտի Վէ անլէր սիւքիւթ էթտիքլէրինտէ, անը
- 5 թութուպ շիֆա վէրէրէք սալը վէրտի Վէ ան-
լէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Սիլտէն քիմ քէնտի մէր.

- քէպի վէ եա էօքիւզիւ գոյույա տիւշտիւքտէ՝
 Սէպթ կիւնիւ տիր՝ տէյէրէք, անը տէր հալ չը-
 6 գարմաղ տէտիւ Վէ անա պու շէյլէրէ ճէվապ
 վէրմէյէ գասիր օլմատըլար:
- 7 Վէ տա՛վէթ օլունանլարըն պաշ սէտիրլէրի սէշ-
 տիքլէրինի կէօրմէքլէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյ-
 8 լէյիպ, Պիր քիմսէ թարաֆընտան տիւլիւնէ տա՛-
 վէթ օլունաըղընտա պաշ սէտիրտէ օթուրմա,
 օլմայա քի սէնտէն միւթէպէր պիր տա՛վէթ լիսի
 9 օլմաղլէ, Սէնի վէ անը տա՛վէթ էտէն կէլիպ սա-
 նա խիթապէն՝ Պունա եէր վէր՝ տէտիքտէ, օ
 զէման խէճալէթլէ աշաղըքի եէրի թաթմաղա
 10 պաշաշապըն, Ամա տա՛վէթ օլունաըղըն զէման
 վարըպ աշաղըքի մահալտէ օթուր՝ քի սէնի տա՛-
 վէթ էտէն քիմսէ կէլտիյինտէ սանա՝ Տօսթըմ,
 տահա եօգարը պույուր՝ տէյէ. օ զէման սօֆրա-
 տա սէնին իլէ պէրապէր օթուրանլարըն հուզու-
 11 րընտա սանա շէրէֆ օլուր: Զիրա հէր քիմ քի
 քէնտինի եիւքսէլտիրսէ՝ ալլագլանըր, վէ հէր
 քիմ քի քէնտինի ալլագլաուրըսա՝ եիւքսէլիր,
 տէտիւ:
- 12 Վէ անը տա՛վէթ էտէնէ տախի տէտի քի՝ իօյ-
 լէ եա ագլամ թա՛ամը էթտիյինտէ, տօսթլարընը
 եա գարնաաշաղընը եախօտ թէ՛ալլիւզաթընը
 եա զէնկին գօնշլարընը տա՛վէթ էթմէ, օլմայա
 քի անլէր տախի պիլ մուգապէլէ սէնի տա՛վէթ
 13 էթմէլէրիլէ սանա միւքեաֆաթ օլաւ լաքին զի-
 յաֆէթ էթտիյին զէման, ֆագիրլէր վէ սագաթ-
 լար վէ թօլալլար վէ ա՛մալարը տա՛վէթ էլլէ:
- 14 Վէ միւպարէք օլուրըն, զիրա անլէրին սանա
 միւքեաֆաթ էթմէյէ իգթիտարը եօգ տըր. չիւն-
 քի սանա սալիհլէրին գըյամէթիտէ միւքեա-
 ֆաթ էտիլէճէք տիր:
- 15 Վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլարտան պի-
 լի պունու իշիթտիքտէ, անա՝ Մէլէքիւթ Ուլ-

- լահտա եքմէք եւյէն նէ՝ միւսարէք տիր՝ տէտիս
- 16 Օ տախի անա տէտի քի՝ Պիր աստէմ պէօյիւք
պիր զիյաֆէթ թէրթիպ էտիպ՝ չօգ քիմսէլէրի
- 17 տա՛վէթ էյլէտի՝ վէ ագչամ թա՛ամը վազվէրն-
տա, տա՛վէթ օլունանլարա՝ կէլինիլ, զիրա շիմ-
տի հէր շէյ հազըր տըր՝ տէմէք իւզրէ գուլընը
- 18 կէօնտէրտի՝ վէ ճիւմլէսի պիրտէն ՚եօզր տիլէ-
մէյէ պաշլայըսլ՝ էվլէլփիսի անա՝ Պիր թարլա
սաթըն ալտըմ, կիտիպ անը կէօրմէքիյիմ իճապ
էտէր. բէճա էտէրիմ, պէնի մա՛զուր թու՛թ՝
- 19 տէտի՝ վէ տիկէր պիրի՝ Պէշ շիֆիթ էօքիւզ սա-
թըն ալտըմ, վէ անկէրի թէճրիպէ էթմէյէ կիտի-
յօրըմ. սանա բէճա էտէրիմ, պէնի մա՛զուր
- 20 թու՛թ՝ տէտի՝ վէ տիկէր պիրի՝ Պէն թէ՛էհհիւլ
էթտիմ, պու սէպէպէ մէպնի կէլէմէմ՝ տէտի
- 21 վէ օլ գուլ կէլիպ էֆէնտիսինէ պու շէյլէրի
խապէր վէրտի. օ զէման խանէ սահիպի զաղա-
պա կէլիպ գուլընա՝ Զար չապուգ շէհրին ճա-
տէլէրի իլէ սօգազլարընա չըզըպ՝ ֆուգարա վէ
սագաթ վէ թօփալ վէ ա՛մալարը պուրայա իշէրի
- 22 կէթիր՝ տէտի՝ Գուլ տախի՝ էֆէնտիմ, էմրիլ
իւզրէ իճրա օլունտու, վէ սահա եէր վար՝ տէ-
տի՝ վէ էֆէնտիսի գուլա՝ Ծօլլարա վէ շիթլէրին
- 23 եանընա չըզըպ՝ իշէրի կէլմէյէ իպրամ էյլէ, քի
24 խանէմ սուլա՝ Զիրա սիգէ տէրիմ քի՝ Օլ տա՛-
վէթ օլունան ատէմլէրտէն հիշ պիրի թա՛ամըմ
տան թաթմայաճագ տըր՝ տէտի՝
- 25 վէ տնըն իլէ պէրապէր վաֆիր իսայգ կիթմէք-
- 26 տէ իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ տէտի քի, էյէր պիր
քիմսէ պանա կէլիպ տէ քէնտի վիտտէրինէ, վէ
վալիտէսինէ, վէ զէվճէսինէ, վէ էվլառընա, վէ
պիրատէրլէրինէ, վէ հէմլիրէլէրինէ, հէմ տախի
քէնտի ճանընա պիլէ պուզղ էթմէզսէ, պէնիմ
- 27 չալիրտիմ օլամազ, վէ հէր քիմ խաչընը թա-
շըյըպ՝ արսըմ սըրա կէլմէզսէ, պէնիմ շա-

- 28 կիրտում օլամազ: Զիրա սիգտէն քիմ պիր գուլէ պինա էթմէք խթտիյինտէ, թէքմիլ էթմէյէ լազըմ օլանը վաճ մը՝ տէյիւ էվվէլա օթուրուպ
- 29 մասարաֆը հիսսպ էթմէզ. Օլմայա քի թէմէլ ոյրագտըգտան սոչրա թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլամամիլէ, ճիւմէ կէօրէնէր տնը իսթիհզա էթ-
- 30 մէյէ պաշլայըպ, Պու առէմ պինա էթմէյէ գատիր օլմատը՝ լատը, ֆագաթ թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլմատը՝
- 31 տէյէլէր: Եախօտ հաճկը փատիշահ տիկէր փա- տիշահ իլէ մուհարէպէյէ կիթմէք իւզրէ իքէն, օթուրուպ էվվէլա՝ իւզէրիմէ երբմի պիչ նէֆէր իլէ կէլէնէ գարշը օն պիչ իլէ չըգա պիլմըմլիմ՝
- 32 տէյիւ մէշվէրէթ էթմէզ: Ծօգսա օ տահա ու- զագտա իքէն, էլլիլէր կէօնտէրիպ՝ միւսալէհա
- 33 թալէպ էտէր: Իմտի պէօյլէճէ սիգտէն հէր քիմ պիլթիւն էմլալինտէն վազ կէլմէզսէ, պէնիմ
- 34 շակիրսիմ օլամազ: Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ թաթսրղանըր իսէ, նէ՞ իլէ թէքպիյէ օլունա՝
- 35 ճագ: Օ՝ նէ թօփրազա, նէ տէ կիւպրէյէ եարար: անը տըշարըյա աթարլար: Իշիտիր զուլազլարը օլան իշիթսին:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ ճիւմէ կէօմրիւքճիւլէր իլէ կիւնահքեարլար անը տիչլէմէք իւզրէ եանընա եազլարըրար ի-
- 2 քէն, Ֆէրիսիլէր իլէ 'իւլմա՝ Պու քիմսէ կիւ- նահքեարլարը գապուլ էտիպ, անլէր իլէ թա՛ամ էտիօր՝ տէյէրէք սէօյլէնիլլէր իտի:
- 3 Օ տաիի անլէրէ շու թէմալիի սէօյլէյիպ տէտի
- 4 քի, Սիգտէն հաճկը առէմ եիւզ գօյունու օլուպ տա անլէրտէն պիրինի զայպ էթտիյինտէ, տօգ- սան տօգուղընը շէօլտէ պրազըպ օլ զայպ օլանը
- 5 պուլունճայա տէյին անըն արտընճա կիթմէզ: Վէ անը պուլտըգտա՝ սէվինիպ օմուզլարը իւզէրինէ

- 6 գօյարսագ, խանէյէ կելիպ վէ տօսթլարը իլէ գօն-
ըլլարընը եանընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Ղայպ օլմուշ
7 օլունըզ՝ տէր: Սիզէ տէրիմ քի քէզալիք թէվ-
պէ էտէն պիր կիւնահքեար իշիւն սէմատա օլան
մէսէրրէթ՝ թէվպէյէ միւհթաճ օլմայան տօգսան
տօգուզ սալիհ իշիւն օլան մէսէրրէթ տէն զիյատէ
8 օլուր: Եախօտ հա՛նկը գարընըն օն տիրհէմ իւ-
թ-լէ՝ օլուպ տա, պիր տիրհէմինի ղայպ էթտիք-
տէ, չըրաղ եագըպ՝ խանէյի սիւփիւրէրէք անը
9 պուլունճայատէք տիւգաթլէ տրամազ: Վէ պու-
տըղընտա, տօսթ վէ գօնշու գարըլարը չաղըրըպ
Ղայպ էթտիյիմ տիրհէմի պուլտըղըմ իշիւն պէ-
10 նիմ իլէ մէսրուր օլունըզ՝ տէր: Սիզէ տէրիմ քի՝
քէզալիք թէվպէ էտէն պիր կիւնահքեար իշիւն
Ալլահին մէլա՛իքէսի հուզուրընտա մէսէրրէթ օ-
լուր:
- 11 Վէ եինէ տէտի քի՝ Պիր ատէմին իքի օղլու
12 պուլունուպ, քիւշիւյի փէտէրինէ, էյ փէտէր,
մալտէն պանա խապէթ էտէճէք հիսսէյի վէր՝
տէտի: օ տախի անլէրէ էմլալինի թագսիմ էլլէ-
13 տի: Վէ շօգ կիւն կէշմէքսիզին՝ քիւշիւք օղլու
հէր շէյի տէվիրիպ՝ ուզագ պիր տիյարա կիթտի:
վէ օրատա սէֆիհանէ եաշայարագ մալինի թէ-
14 լէֆ էթտի: Վէ հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն ոսկ-
րա, օլ տիյարտա շիտտէթի գըթլըզ գուհուր
15 էթմէքլէ, գարուրէթ շէքմէյէ պաշլատը: Վէ
վարըպ օլ տիյարըն էհալիսինտէն պիրինէ ինթի-
սապ էթմէքլէ, օ տախի անը տօնուզլար օթ-
լաթմագ իշիւն, քէնտի չիֆթիլինէ կէօնտէրտի:
16 Վէ տօնուզլարըն եէտիքլէրի խարնուպլարտան
գարընըն տօյուրմաղա արզու էսէր իտի իսէ տէ:
17 անա քիմսէ վէրմէզ իտի: Ամմա քէնտինէ կելիպ
տէտի քի՝ Փէտէրիմին գա՛շ ըրղատլարընըն էք-
մէքլէրի արթար սիլլէ, սլէն իսէ աճլըգտան հէ-

- 18 լաք օլույօրըմ: Գալգըպ փէտէրիմէ վարայըմ,
վէ անա՝ էյ փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուգու-
- 19 րընտա կիւնահ իշէտիմ. Արթըգ սէնին օղըն
տէնիվէյէ լայըգ տէյիլ իմ. պէնի սէնին ըրդա-
- 20 լարընն պիրի կիպի թուի՝ տէյէյիմ. Վէ գալ-
գըպ՝ փէտէրինէ կէլտի. ամմա տահա ուզագ ի-
քէն փէտէրի անը կէօրիւպ շէֆգաթ էթտի, վէ
սէյրտիպ պօյնընա սարըլարագ, անը էօփտիւ-
- 21 վէ օղըւ անա՝ էյ փէտէր, սէմայա վէ սէնին
հուգուրընտա կիւնահ իշէտիմ, վէ արթըգ սէ-
նին օղընն տէնիվէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի-
- 22 փէտէրի տախի գուլլարընա խիթապէն՝ էն ալա
խիլաթը չըգարըպ՝ անա կիտիրինիզ, վէ անըն
էլինէ եիւզիւք վէ ալագլարընա ալագ գապլարը
- 23 վէրինիզ, վէ պէսլի օլան պուզաղըյը կէթիրիպ
- 24 պօղազլարըն տա եէյիպ շատ օլալըմ, Զիրա պու-
օղըմ էօլմիւշ խտի, տիրիլտի, դապ օլմուշ խտի,
պուլունտու՝ տէտի. վէ շատ օլմաղա պաշլատը-
- 25 լար, վէ անըն պէօյիւք օղըւ թարլատա պու-
լունմաղէ՝ կէլիպ խանէյէ հագլաշարընտա բագս
- 26 իլէ չալը սէտասընը իշիթտի. վէ ուշագլարըն
պիրինի չաղըըպ՝ Պունլար Նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու՞ալ
- 27 էթտի. 0 տախի անա՝ Գարնտաշըն կէլտի,
վէ փէտէրինն անը սաղ սալիմ պուլտըղը իշիւն,
- 28 պէսլի պուզաղըյը պօղազլատը՝ տէտի. 0 տախի
կիւնէնիպ՝ իշէրի կիրմէք խթէմէտիյի էճտէն,
փէտէրի տըշարըյա չըգըպ՝ անա բէճա էթտի-
- 29 0 տախի փէտէրինէ ճէվապէն՝ իշթէ պուլունա սէ-
նէտէն պէրու սանա խըտմէթ էտիյօրըմ, վէ պիր
վագըթ սէնին էմրինէ մուխալէֆէթ էթմէտիմ,
վէ պիր քէրրէ տօսթլարըմ իլէ շատ օլմագ իշիւն
- 30 պանա պիր օղըագ պիրէ վէրմէտին. Ամմա սէնին
էմլալինի ֆահիշէլէր իլէ եէյէն պու օղըն կէլլիյի
դէման, անա պէսլի պուզաղըյը պօղազլատըն՝
- 31 տէտի. 0 տախի անա տէտի քի՝ էյ օղըւ, սէն

տա՞րմնս պէնիմ ինչ պէրապէր օլուպ՝ պէնիմ օլանըն
 32 ճիւմէսի սէնին տիրո՛ւ Ամնա շատ ու մէսրուր օլմագ
 վաճիպ իտիւ, դիրա պու գարնտաշըն՝ էօլմիւշ իտիւ,
 տիրիլտի, հէմ ղա՛իպ օլմուշ իտիւ, պուլունտու:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ շալիրալերինէ տէտի քի՛, Պիր գէնկին ա-
 տէմին պիր քէթխիւտասը վար իտիւ՝ վէ պու-
 նուն 'ալէյհինտէ՛ Սէնին էմվալինի թելէֆ էտի-
- 2 յօր՝ տէյիւ անա շիքեսյէթ՝ օլունտու: Օ տախի
 անը չաղըրըպ՝ Սէնին հագգընտա պու իշիթտի-
 յիմ նէ՞ տիր. քէթխիւտալըղըն հիսսպընը
- 3 վէր, զիրա արթըդ քէթխիւտա օլամագսըն՝ տէ-
 տիւ Քէթխիւտա տախի քէնտի քէնտինէ տէտի
- 4 իմ, տիլէնմէյէ ութանըրմ, նէ եափտճաղըմը
 պիլիրիմ, քի քէթխիւտալըգտան 'աղ օլունտը-
 ղըմ գէման պէնի իտանէլերինէ գապուշ էտէլէր:
- 5 Վէ էֆէնտիսինէ պօրծու օլանլարը պիրէր պի-
 րէր չաղըրըպ էվվէլէինէ՛ էֆէնտիմէ նէ՞ գատար
- 6 պօրծըն վար՝ տէտիւ Վէ օ՛ Եիւզ ճէրրէ գէյթուն
 եաղը՝ տէտիքտէ, օ տախի անա՝ Թէմէսսիյիւ-
 նիւ ալ, վէ օթուրուպ սէրի՛էն էլլի եաղ՝ տէտիւ
- 7 Պա՛տէհու տիկէրինէ՛ Սէնին նէ՞ գատար պօրծըն
 վար՝ տէտիւ. օ տախի՛ Եիւզ խքօր պուղոտայ տէ-
 տիքտէ, անա՝ Թէմէսսիյիւնիւ ալ, սէքսէն եաղ՝
- 8 տէտիւ Վէ էֆէնտիսի նահագգ քէթխիւտայը
 'աղիլանէ հարէքէթ էթտիյի իշիւն մէտհ էյլէտի
 զիրա պու աիւնհանըն օղուլարը քէնտի նէսէ

• Պիր ճէրրէ օն սէքիւզ եախօտ Եիրմի օգգա տըր
 խՊիր Խօր Եիւզ սէքսէն եախօտ իքի Եիւզ օգգա
 տըր:

- լէրինատէ հէլի նուերտան զիյատէ 'ազիլ տրլէր:
- 9 Պէն տախի սիգէ տէրիմ քի՝ Բէնտինիգէ Փասիտ մալտան տօթլար գազանընը՝ քի միւհթան զւտըղընըզ զէման սիգի էպէտի մէսքէնլէրէ գա-
- 10 պուլ էաւլէր: Էն ճիւզի շէյտէ սատրգ օլան՝ չօգտա տախի սատրգ օլուր: Վէ էն ճիւզի շէյտէ նահագգ օլան՝ չօգտա տախի նահագգ օլուր:
- 11 Իմտի Փասիտ մալտա սատրգ օլմատըղընըզ հալաւէ, հագիգի օլանը սիգէ քի՞մ ինանանագ տրու:
- 12 Վէ ախէրին նէսնէսինատէ սատրգ օլմատըղընըզ
- 13 հալտէ, սիգինքինի սիգէ քի՞մ վէրիւ: Հիչ պիր խըամէթ քիար իքի էֆէնտիյէ գուլըգ էտէմէզ, զիրա ես պիրինէ պուղզ էտիպ՝ տիկէրինի սէվէ-ճէք տիր, եախօտ պիրինէ միւլազէմէթ վէ տիւ-կէրինի թանգիր էտէճէք տիր: Կէմ Սլլահա Կէմ մայէ գուլըգ էտէմէզ սինիզ:
- 14 Վէ Ֆէրիսլէր մալիէրէսթ օլարագ, պունուճ ճիւմէսինի իշիթմէքլէ, անը խթիհզո էթտիլէր:
- 15 Օ տախի անլէրէ տէտի քի՝ Սիզ ատէմէրին հու-զուրընտա քէնտիլէրինի թէպրեր էտէն քիմսէլէր սինիզ: ամնա Սլլահ գալպլէրինիզի պիլեր, զիրա նա պէյնինտէ ալա օլան շէյ 'ինտ Սլլահ մէքրուհ
- 16 տրու: Եէրի'աթ իլէ փէյլամպէրլէր Յովհաննէսէ գատար օլուպ՝ օլ վագըթտան պէրու մէլէքիթ Ռալահ թէպլիւր օլունուր, վէ հէր քէս անա
- 17 ճէհուլէ կիրէր: Եէրի'աթտան պիր Նօզթա տիւշ-մէտէն իսէ, սէմա իլէ զէմինին զա՞իլ օլմասը տա-
- 18 հա գօլայ տրու: Հէր քիմ քի քէնտի զէվճէսինի թաթիլգ էտիպ զայրիսինի թէզէվվիւճ էտէրաւ՝ զինա էտէր, վէ հէր քիմ քի թաթիլգ օլունանը թէզէվվիւճ էտէրաւ՝ զինա էտէր:
- 19 Էրզաւանի իլէ զարիֆ գումաշ կիլիպ՝ հէր կիւճ ինթիլամլէ սէֆա սիւրէն զէնկին պիր տտէմ վար
- 20 իտի: Վէ անըն գափուսընտա, չըպանլարլէ տօլու օլարագ, պրագըլմըշ Դազարոս նամընտա

- 21 պիր ֆագիր պուլունուպ, Ձենկինին սօֆրասըն-
տան տիւշէն գըրընթըլարտան տոյմաղը արզու
էտէր իտի. վէ քէօփէքլէր տախի կէլիպ' անըն
- 22 չըպանլարընը եալարլար իտի. վէ օլ ֆագիրին
վէֆաթը վուգու' պուլմաղլէ, մէլէքլէր վասըթա-
սըլլէ Աբրահամըն գուճաղընա կէօթիւրիւլաիւ.
վէ զէնկին տախի վէֆաթ էթմէքլէ տէֆն օլուն.
- 23 տու. վէ ճէհէնէմտէ 'աղասպտա իքէն, նալար
էտիպ' ուզագտան Աբրահամը վէ անըն գուճա-
ղընտա Ղաղարոսը կէօրտիւ. վէ ֆէրետտ էտիպ'
եա Աբրահամ փէտէր, պանա մէհամէթ էյլէ, վէ
Ղաղարոսը կէօնտէր' քի փարմաղընըն ուճընը
սույա պաթըրըպ' տիլիմի սէրինլէթսին. զերա
- 25 պու 'ալէվտէ 'աղապ չէքիյօրըմ' տէտի. Աբրա-
համ տախի' էյ օլուլ, սէն 'էօմրիւկտէ էյի շէյ-
լէրիկի, Ղաղարոս տախի քէղալիք քէօթիւ շէյ-
լէրի ալտըղընը խաթըրկա կէթիւ. վէ չիմոի օ
- 26 միւթէսէլլի օլուպ, սէն 'աղապ չէքիյօրսըն. Հէմ
պուենուէն ճիւմլէսինտէն մա'տա, սիզին իլէ պի-
զիմ արամըղտա պէօյիւք պիր կիրտապ սապիթ
գըլընմըշ աըր, շէօյլէ քի պուրտտան սիզէ կէշ-
մէք իսթէյէնլէր գատիր օլմայալար, վէ օրտտան
- 27 պիզէ իւլէ+ իւլէյէնլէր կէշէմէյէլէր' տէտի. Օ
տախի' էօյլէ իսէ, էյ փէտէր, սէնտէն տիլէրիմ,
28 անը փէտէրիմին խանէսինէ կէօնտէրէսին. Ձիրա
պէշ գարնտաչըմ վար. թա քի անլէրին տախի
պու 'աղապ մահալինէ կէլմէմէլէրի իլիւն անլէրէ
- 29 շէհատէթ էտէ' տէտի. Աբրահամ տախի անա'
Մոլմէս իլէ փէյղամպէրլէրի վար, անլէրի տիլի-
30 լէսինլէր' տէտի. Օ տախի' իսայր, էյ Աբրահամ
փէտէր. լաքին էյէր անլէրէ էմլաթտան պիրի
- 31 կիտէրսէ, թէվպէ էտէրլէր' տէտի. Օ տախի ա-
նա' էյէր Մոլմէս իլէ փէյղամպէրլէրի տիլիլէ-
մէզլէրսէ, էմլաթտան պիրի գըլամ էթսէ տա-
խի իլզամ օլունմայաճաղար' տէտի.

- 1 Վէ շակիրտէրինէ խիթապէն՝ թէօքէզէրին կէլ-
մէմէսի միւմքին տէյիլ տիր. ամմա վա՛յ կէլմէլէ-
- 2 րինէ սէպէպ օլանա. Պու քիւչիւքլէրտէն պիրլինի
սիւրշտիւրմէքտէն իսէ, պօյնընա պիր 'տէյրմէն
թաշը ասըրլպ տէնիդէ աթըրմասը անա տահա էյի
- 3 տիր. քէնտինիդի սագընընը. էյէր գարնտաշըն
սէնին 'ալէյհինտէ խաթա էտէրսէ, անը թա'գիր
էյլէ, վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ, անը 'աֆվ էյլէ.
- 4 Վէ էյէր սէնին 'ալէյհինտէ կիւնտէ եէտի քէրրէ
խաթա էտիպ՝ կիւնտէ եէտի քէրրէ՝ թէվպէ է-
տէրիմ՝ տէյէրէք սանա ըիւճու՝ էտէրսէ, անը
'աֆվ էտէսին՝ տէտի.
- 5 Վէ ըեսուլլէր րապպա՝ իմանըմըզը արթըր՝
- 6 տէտիլլէր. րապպ տախի՝ էյէր խարտալ տանէսի
գատար իմանընը օլա խտի, պու ճիւմմէզ ա-
ղաճընա՝ քէօքտէն սէօքիւլիւպ տէնիդ իչինէ տիւ-
քիլ՝ տէտիլինիդ կիպի, սիդէ իթա'աթ էտէր խտի.
- 7 Վէ սիդտէն քի՛մ վար քի՛ չիֆթ՝ սիւրէն եա
սիւրիւ կիւտէն գուլա օլուպ տա՝ թարլատան
կէլտիլի կիպի՝ Կէչիպ սօֆրայա օթուր՝ տէյէճէք
- 8 տիր. լաքին անա՝ թա'ամըն հազըրա, վէ գու-
շանըպ՝ պէն եէյիպ իչինճէյէտէք, պանա խըտմէթ
էյլէ, անտէն սօշրա սէն տէ եէյիպ իչէրսին՝ տէ-
- 9 մէ՞զ մի 'Աճէպա օլ գուլա, պույուրըլան շէյլէրի
իճրա էթտիլի իչիւն միւթէշէքքիր օլընը մը.
- 10 զանն էթմէմ. քէգալիք սիդ տախի սիդէ ճիւմէ
պույուրըլան շէյլէրի եափտըզընըզ վագըրթ՝ Ֆա'ի-
տէսիդ գուլարըզ, զիրա իճրասը պիդէ ֆարզ օ-
լանը եափտըզ՝ տէյինիդ, տէտի.
- 11 Վէ քէտտիսի Երուսաղէմէ կիտէր իքէն, Սա-
մարիա իլէ Դալիլէանըն օրթասընտան կէշմէսի

°Եռան. մէրքէպ տէյիրմէնի

- 12 վազը՝ օլտուռ։ Վէ պիր քէօյէ կիրէր ի քէն, անըն
 գարջըսընա օն նէֆէր ճիւղամիւր ատէմ ջըզըպ՝
 13 ուզագտան տուրարագ, երեքսէք սէսլէ, Նա
 Մու՛ալլիմ Յիսուս, պիղէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէ-
 14 տիլէր։ Օ տախի անլէրի կէօրտիւքտէ՝ Վարըպ
 քէնտիւնիզի քեահինլէրէ կէօսթէրինիզ՝ տէտի-
 15 վէ անլէր կիտէր ի քէն, Թահիր օլտըլար, Վէ ան-
 լէրտէն պիրի շիֆա պուլարղընը կէօրտիւքտէ,
 երեքսէք սէսլէ Ալլահա համտ էտէրէք ըրիճու՝
 16 էթտի։ Վէ անըն այագլարընա գափանըպ՝ անա
 Թէշէքքիւր էյլէտի։ պու տախի Սամարիայը խոի
 17 Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Օն քիշի թամէհիւր օ-
 18 լո՛ւնմատը մը, աօգուզը նէ՛րէտէ տիր։ Պու է հ-
 նէպիտէն զայրի՝ Ալլահա համտ էթմէյէ ըրիճու՝
 19 էտէնլէր պուլո՛ւնմատը մը՝ տէտի։ Վէ անա Գալզ
 կիթ, իմանըկ սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի։
 20 Վէ ֆէրիսիլէր թարաֆընտան մէշէքիւթ Ուլ-
 լահ նէ վագըթ կէլէճէյի սու՛ալ օլունմաղլէ, ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սուրէթ ի զա-
 21 հիրէտէ կէլմէզ։ Վէ՛ իշթէ պուրատա, եա՛ իշթէ
 օրատա՝ տէմէյէճէքլէր, զիրա իշթէ մէլէքիւթ
 Ուլլահ սիզին իշինիզտէ տիր՝ տէտի։
 22 Վէ շակիրտլէրինէ տէտի քի՛ իպն իւլ ինսանըն
 կիւնլէրինտէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյի-
 նիզ, ամամ կէօրմէյէճէյինիզ կիւնլէր կէլէճէք։
 23 Վէ սիղէ՛ իշթէ պուրատա, եա՛ իշթէ օրատա՝
 տէյէճէքլէր։ կիթմէյինիզ վէ թապի՛ օլմայընըզ։
 24 Զիրա շիմէք կէօք ալթընտա պիր թարաֆտան
 լէմ՛ան էտիպ կէօք ալթընտա օ պիր թարաֆա
 զիյա վէրտիյի միսիլլիւ, իպն իւլ ինսան տախի
 25 քէնտի կիւնիւնտէ պէօյլէ օլաճագ աղը։ Ամմա
 էվվէլա անըն չօգ շէյլէր շէքիպ՝ պու նէսլ թա-
 26 րաֆընտան ըէտտ օլունմասը լազըմ՝ տըր։ Վէ
 Նոյըն կիւնլէրինտէ օլտըղը կիպի, իպն իւլ ին-
 սանըն կիւնլէրինտէ տախի էօյլէ օլաճագ աղը։

- 27 Զիւնի Նոյ սէֆինէյէ կիրիւյ՝ թուֆան կէլերէք
ճիւմէ խալզը հէլաք էյլէտիյի կիւնէ տէյին, եւ-
յիւյ իշէրլէր վէ թէգէվվիւճ էտիւյ թէզվիճ օլու-
- 28 նուրլար իտիւ Բէգալիք Ղովտըն կիւնլէրինտէ
տախի օլտղը կիպի, եէյիւյ իշէրլէր իտի, ախշ
ու ի՛թա էտէրլէր իտի, էքէրլէր վէ պինա էտէր-
- 29 լէր իտիւ Ամնա Ղովտ Սողոմոտան չըգտղը կիւն-
տէ սէմատան տթէշ իլէ քիպլիթ հաղըպ՝ ճիւմ-
- 30 լէսինի հէլաք էթտիւ իպն իւլ ինսանըն զուհուր
էտէճէյի կիւնտէ տախի պէօյլէ օլաճաք տըր-
- 31 Օլ կիւնտէ հէր քիմ տամոտ օլուպ տա, էշիտ-
սը իսանէտէ օլուր իսէ, անլէրի ալմաղա էնմէսին-
- 32 քէգալիք թարլատա օլան կէրիյէ տէճմէսին-
- 33 Ղովտըն գէվճէսինի խաթրընըզա կէթիլինիզ-
- 34 Հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, անը
զայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ անը զայ՝ էտէրսէ,
- 35 իհեա էտէճէք տիւր Սիղէ տէրիմ քի՛ Օլ կէճէտէ
պիւր էաթագտա իքի քիշի պուլունուպ, պիւրի
- 36 ալընաճագ վէ օլ պիւրի պրագըլաճագ տըր, Իքի
գարը պիւրիքտէ տէյիլմէն չէքմէքտէ պուլու-
- 37 նուպ, պիւրի ալընաճագ վէ օլ պիւրի պրագըլա-
ճագ տըր, Թարլատա իքի քիշի պուլունուպ,
պիւրի ալընաճագ վէ օլ պիւրի պրագըլաճագ տըր,
- 37 վէ անա ճէվապէն՝ Նա Բապպ, Նէ՛րէտէ՝ տէտի-
լէր՝ Օ տախի անլէրէ՛ Լաշէ Նէ՛րէտէ իսէ՝ գար-
թալլար օրայա ճէմ՝ օլուր՝ տէտի՛

- 1 Վէ տա՛իմա տու՛ա էտիպ՝ օսանմամագ կէրէք
իտիլինէ տա՛իւր տախի անլէրէ պիւր թէմսիլ սէօյ-
- 2 լէյիւյ տէտի քի, Պիւր չէհրտէ Ալլահտան գօրգմազ
վէ ինսանա ըի՛այէթ էթմէզ պիւր գատը վար իտի-
- 3 Վէ օլ չէհրտէ պիւր տուլ գարը պուլունմաղէյ-
եանընա կիտիպ՝ Խասմիմտէն հագգըմը ինգաք էյ-

- 4 Եւ՝ տէր իտի՝ Օ տախի պիր միւտտէթ իսթէմէ-
 տի իսէ տէ, պա՛տէհու քէնտի քէնտինէ տէտի
 5 Եթէ Եթմէզ իսէմ տէ, Պարի շու տուլ գարը
 պէնի թա՛ծիզ Եթտիյի Էճտէն անըն հագգընը
 ինգագ Էտէյիմ, տա՛րմա կէլիպ պանա պաշ աղ-
 6 րըսը վէրմէսին, Վէ Բապպ տէտի քի՝ Նահագգ
 7 գաւորնըն նէ տէտիյինի տիկէյինիզ, Իմտի Ալլահ
 կէճէ կիւնաիւզ քէնտինէ ֆէրեատ Էտէն միւն-
 թէխապլարընըն հագգընը, անլէր իչիւն սապը
 8 Էտէր իսէ տէ, ինգագ Էթմէյէճէք մի, Սիզէ տէ-
 րիմ քի՝ չապուգ հագգլարընը ինգագ Էտէճէք
 տիր, լաքին Իպն իւլ ինսան կէլտիյինտէ՝ Իճէ-
 պա Էէր իւզէրինտէ իման պուլաճա՞գ մը
 9 Վէ սալիհ իզ տէյիւ քէնտիյէրինէ կիւլէնիպ՝
 զայրիլէր թահգիր Էտէն պա՛զը քիմսէլէրէ տա-
 10 իի շու թէմսիլի սէօյլէտի, Իքի ատէմ տու՛ա
 Եթմէյէ հէյքէլէ չըգտը. պիրի ֆէրիսի վէ տիկէ-
 11 րի կէօմրիւքճիւ իտի, Ֆէրիսի տուրուպ՝ քէնտի
 քէնտինէ պու վէճհլէ տու՛ա էյլէտի. Ծա Ալլահ,
 սանա շիւքը Էտէրիմ քի պէն սա՛իր ատէմլէր կի-
 պի գապիճը, Նահագգ վէ զինաքիար վէ Էախստ
 12 շու կէօմրիւքճիւ կիպի տախի տէյիլ իմ. Հաֆ-
 թաուա իքի քէրրէ օրուճ թութուպ՝ պիւթիւն
 13 իրաւորմըն իւշըրիւնիւ վէրիրիմ, կէօմրիւքճիւ իսէ
 ուզագտան տուրուպ՝ կէօզլէրինի պիլէ կէօյ
 գալտըրմագ իսթէմէզ իտի. ամմա կէօքսիւնէ
 վուրուպ՝ Ծա Ալլահ, պէն կիւնահքեարա մաղ-
 14 ֆէրէթ գըլ՝ տէտի, Սիզէ տէրիմ քի՝ օլ պիրին-
 տէն իսէ պու՝ թէպրիր օլուճմըշ օլարագ խանէ-
 սինէ Էնտի. զիրա հէր քիմ քի քէնտինի կիւք-
 սէլտիրսէ ալչագլանաճագ, վէ հէր քիմ քի քէն-
 տինի ալչագլատըրսա Էիւքսէլէճէք տիր
 15 Վէ անլէրէ տօգուճմասը իչիւն Էանընա մա՛-
 սուճլար տախի կէթիրտիլէր. շակիրտլէրի իսէ

- պուռնու կէօրմէքլէ անլէրի թա'գիր էթտիլէր:
- 16 Ամա Գիտուս անլէրի եանընա չաղըրըպ' Պրա-
գընըզ, չօճուգլար եանըմա կէլիլնլէր, վէ անլէ-
րի մէն' էթմէլինիզ, զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու
- 17 մագուլէլէրին տիր, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի'
Մէլէքիւթ Ուլլահը հէր քիմ չօճուգ կիպի գա-
պուլ էթմէզսէ, անա ասլա կիրմէյէճէք տիր՝
տէտի:
- 18 Վէ պիր րէ'իս' էյ քէրիմ Մու'ալլիմ, էպէալ
հայաթա վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափայրմ' տէ-
- 19 յիւ անա սու'ալ էյլէտի, Վէ Յիսուս անա' նի՞-
չիւն պանա քէրիմ տէյօրսըն. պիրտէն, եանի
- 20 Ալլահտան զայրի քէրիմ եօգ տըր, էմրէրի պի-
րտին. Զինա էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին,
Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէ-
սին, Փէտէրիկէ վէ վալիտէկէ հիւրմէթ էտէսին՝
- 21 տէտի: Օ տախի՝ Պուռլարըն ծիւմլէսինի սէպալլէ-
- 22 թիմտէն պէրու հըֆզ էյլէտիմ՝ տէտի, Յիսուս
պուռնու իշիթաիքտէ, անա՝ Տահա պիր նօգսանըկ
վար, նէկ վար իսէ սաթըպ' ֆուգադայա թէվզի՝
- 23 էյլէ, վէ սէմատա խագինէյէ մալիք օլուրսըն. վէ
կէլ պանա թապի՝ օլ՝ տէտի: Վէ օ պուռնու իշի-
- 24 տիւնճէ միւքէտտէր օլտու, զիրա զայէթ զէնկին
- 25 իտի: Վէ Յիսուս անըն միւքէտտէր օլտըղըն կէօր-
տիւքտէ՝ Զէնկինլէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՞ կիւճ-
- 26 լէ կիւրէրէր. Զիրա զէնկինլին մէլէքիւթ Ուլլահա
կիրմէսինտէն տէվլէնին իյնէ տէլիլնտէն կէլմէսի
- 27 իսէ քիմ խէլաս օլա պիլիր՝ տէտիլէր: Օ տախի՝
իսան իտինտէ միւմքին օլմայան շէյլէր ինտ Ալ-
- 28 լահ միւմքին տիր՝ տէտի: Վէ Պետրոս՝ իշթէ պիզ
հէր շէյի թէրք էտիպ' սանա թապի՝ օլտըր՝ տէ-
- 29 տի: Օ տախի անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ
քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ իչիւն խանէ եա վալիտէն
եա գարնտաշլար եա զէվճէ եա էվլատ թէրք

- 30 էթմիշ օլուպ, Պուզէմանտէ չօգ գաթընա վէ ախրէթտէ էպէտի հայաթա նա'իլ օլմայաճագ հիշ պիր քիմսէ եօգ տըր' տէտի:
- 31 Վէ օն իֆիլէրի եանընա ալըպ անլէրէ' իշթէ Երուսաղէմէ յըզըյօրըզ, վէ իպն իւլ ինսան հագ-զընտա փէյղամպէրլէր վասըթաալըլէ մուհարրէր օլան շէյլէրին ճիւմէսի իթմամ օլունաճագ ալըր:
- 32 Ձիրա թա'իֆէլէրէ թէսլիմ օլունարագ' իսթիհ-զա վէ շէթմ օլունուպ, իւզէրինէ թիւքրիւլէճէք
- 33 տիր: Վէ անը գամլըլէ տէօյաիւքտէն սօնրա գաթլ էտէճէքլէր: օ տախի իւշիւնճիւ կիւնտէ
- 34 զըյամ էտէճէք տիր' տէտի: Անլէր խէ պու շէյլէրին հիշ պիրինի ֆէհմ էթմէալլէր, վէ պու սէօզ անլէրտէն մախֆի օլմաղլէ, սէօլէնիլէն շէյլէրի իտրաք էթմէզլէր իտի:
- 35 Վէ Երիքովա եագլաշտըղընտա, եօլ քէնարըն-
- 36 տա պիր ա'մա օթուրուպ տիլէնյօր իտի: Վէ խալզըն կէշտլյինի իշիթմէքլէ' Պու նէ' տիր' տէ-
- 37 յիւ սու'ալ էյլէմէսի իւզէրինէ, Անա' նագարէթի
- 38 Յիսուս կէշիյօր' տէյիւ խապէր վէրտիլէր: Օ տա-խի' Եա Յիսուս, իպն ի Դաւիթ, պանա մէրհամէթ
- 39 էյլէ' տէյիւ ֆէրհատ էյլէտի: Վէ էօնտէ կիտէն-լէր սիւ քիւթ էթմէսի իշիւն անը թա'զիլ էյլէտի-լէր իսէ տէ, տահա զիյատէ' Եա իպն ի Դաւիթ, պանա մէրհամէթ էյլէ' տէյիւ ֆէրհատ էտէր
- 40 իտի: Վէ Յիսուս տուրուպ' քէնտի եանընա կէ-թիրիլմէսինի էմը էթտի: Վէ օ եագլաշտըղընտա,
- 41 Սանա նէ' եափմամը իսթէրսին' տէյիւ անտէն սու'ալ էթտիլինտէ, օ տախի' Եա Բապպ, կէօզ-
- 42 լէրիմ ալըլըն' տէտի: Յիսուս տախի անա' Ալըլ-
- 43 սըն, իմանըն սէնի խէլաս էթտի' տէտի: Վէ տէր հալ կէօզլէրի ալըլըր, վէ Ալլահա համտ էտէրէք' անըն արաը սըրա կիթտի: Ճիւմլէ խալզ տախի պունու կէօրմէքլէ' Ալլահա համտ էթտիլէր:

- 1 Վէ երիքովա կիրիպ՝ իշինտէն կէշէր իքէն,
- 2 իշթէ Զաւգէոս իսմինտէ պաշ կէօմրիւքճիւ վէ
- 3 զէնկին պիր տտէմ պուլունուպ, Յիսուսըն քիմ
- օլաըղընը կէօրմէք իսթէտի իսէ տէ, պօյու գը-
- սա օլաըղընտան՝ խալզըն չօգլըղը սէպէպիլէ
- 4 գատիր օլմասար Վէ իլէրի սէյիրտիպ՝ անը կէօր-
- մէք իշիւն պիր ճիւմմէղ աղաճընա չըգար. զիրա
- 5 գրատան կէշէճէք իտի Յիսուս տոխի օլ մահալէ
- կէլտիքտէ, եօգարը պագըպ անը կէօրմէքլէ ա-
- նա՝ իյ Զաւգէոս, չապուգ աշաղը էն, զիրա պու-
- կիւն սէնին խանէնտէ գալմամ լաղըմ տըր՝ տէ-
- 6 տի 0 տախի չապուգ աշաղը էնիպ մէսէրրէթլէ
- 7 անը գապուլ էթտի Վէ ճիւմմէսի պունու կէօր-
- տիւքտէ՝ կիւնահքիտը պիր տտէմին խանէսինէ
- միւսաֆիր օլմագ իշիւն կիրտի՝ տէյիւ սէօյլէնտի-
- 8 լէր Վէ Զաւգէոս տուրուպ, Բապպա՝ իֆէնտի,
- իշթէ մալիմին նըսֆընը ֆուգարայա վէրիրիմ. վէ
- գիմէ իֆթիրա իլէ դատը էթտիմ իսէ, տէօրթ միւ-
- 9 լինի էտա էտէրիմ՝ տէտի Վէ Յիսուս անա՝ Պու-
- կիւն պու խանէյէ խէլաս կէլտի, չիւնքի պու տա-
- 10 խի Սքրահամ օղլու տըր Ջիրա իպն իւլ ինսան
- զայ՝ օլանը արայըպ խէլաս էթմէյէ կէլտի՝ տէտի
- 11 վէ անլէր պու շէյլէրի իշիթմէքտէ իքէն, քէն-
- տիսի երուսաղէմէ եաղըն օլաըղը, անլէր տախի
- մէլէքիւթ Ուլլահ ֆիլ հալ զուհուր էտէճէյինի
- զանն էթտիքլէրի իշիւն, թէքըար պիր Թէմսիլ
- 12 սէօյլէյիպ՝ տէտի քի, Պիր ասըլզատէ պիր հիւքմ
- տարլըգ սէլահիյէթիլի սլըպ 'ալմտէթ էթմէք
- իւզրէ ուզագ պիր սիյարա 'ալմտէթ էթտիյինտէ,
- 13 Օն նէֆէր պէնտէսինի չաղըրըպ՝ անլէլէ օն մընա
- վէրէրէք՝ Պէնիմ 'ալմտէթիմ տէյին թիճարէթ
- 14 էյլէյինիվ՝ տէտի Ամմա անըն հէմէհըրիլէրի անա
- պուղը էթմէքլէ՝ Պունուս իւզէրիմիվէ հիւքմտար

- օլմասընը իսթէմէյիզ՝ տէմէք իչիւն աբտընճա վէ-
 15 քիլլէր կէօնաէրտիլէր: Վէ հիւքմասըլլէք ուշլահի-
 յէթինի ալըսպ 'աւլաէթ էթտիյինտէ, քիմին նէ
 թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իչիւն ազչէյի վեր-
 միշ օլտըղը պէնտէլէրինին քէնտի եանընա չաղ-
 16 բըլմասընը էմը էթտի: Վէ պիրինճիսի եազլա-
 չըսպ՝ էֆէնտիմ, սէնին մընան օն մընա գազան-
 17 տը՝ տէտի: Օ տախի անա՝ Աֆէրին, էյի պէնտէ,
 էն ճիւզի շէյտէ սատըզ պուլունտըղըն իչիւն օն
 18 շէհը իւզէրինէ հիւքիւմէթիլ օլսուն՝ տէտի: Վէ
 իքինճիսի կէլիսպ՝ էֆէնտիմ, սէնին մընան պէշ
 19 մընա գազանտը՝ տէտի: Վէ պունա տախի՝ Սէնին
 տէ պէշ շէհը իւզէրինէ հէ-տէ-ճէլիլ օլսուն՝ տէ-
 20 տի: Վէ տիկէր պիրի կէլիսպ՝ էֆէնտիմ, իշթէ պիր
 մէնտիլ իչինտէ հըֆզ էյլէտիլիմ սէնին մընան:
 21 Զիրա սէրթ պիր ատէմ օլտըղըն իչիւն, սէնտէն
 գօրգտըմ: սէն գօմատըղըն շէյի ալըսըն, վէ
 22 էքմէտիլիկի պիշէրսին՝ տէտի: Օ տախի անա՝ էյ
 եարամազ պէնտէ, սէնի քէնտի ազղընտան հիւքմ
 էտէրիմ: սէն պէնիմ գօմատըղըմ շէյի ալըսպ՝
 էքմէտիլիմի պիշէն սէրթ պիր ատէմ իտիյիմի
 23 պիրի իքէն, 'նի՛չիւն պէնիմ ազչէմի սարրաֆ-
 լարա վէրմէտին, պէն տախի կէլտիյիմտէ՝ անը
 24 ֆայիզի իլէ թահսիլ էտէր իսիմ՝ տէտի: Վէ օ-
 լասա հազըր պուլունտնլարա՝ Անտէն մընայը
 25 ալըսպ օն մընասը օլանա վէրինիլ տէտի: (Վէ ա-
 նա՝ էյ էֆէնտի, անըն օն մընասը վար՝ տէտի-
 26 լէր): Զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ շէր քիմին վար ի-
 սէ, անա վէրիլիր, վէ քիմին եօզ իսէ, օլանը
 27 տախի քէնտիսինտէն ալընաճագ տըր: Ամմա իւ-
 ղէրլէրինէ հիւքմտար օլմամը իսթէմէյէն տիւշ-
 մէնլէրիմի պուրայա կէթիրիպ՝ հուպուրմաս
 գաթլ էտինիզ՝ ԴէԴի:
 28 Վէ Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլտիքտէն ոօկրա,
 Երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ իլէրի կիթմէքտէ

- 29 իժէն, Զէյթունն Կաղա տէնիլէն տաղըն գուրպինտէ
 վազը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Բեթանիայա եազլաշորդ-
 տա, շակիրալէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ տէսի
 30 քի, Դարշորաքի քէօյէ կիտինիլ, վէ իլինէ կիր-
 տիլինիլ կիպի, իւզէրինէ սաւա պիր աոտէմ պինմէ-
 միլ՝ պաղը պիր սըփա պուլուրսընը. անը շէօ-
 31 զիւպ կէթիրինիլ, վէ էյէր պիր քիմնէ սիզէ՝ Նի-
 շիւն շէօգիւյորսընը՝ տէյիւ սուալ էտէրսէ, անա
 պէօյլէ սէօյլէյինիլ, եա՛նի՝ էֆէնտիլէ լազըմ
 32 տըր՝ Կէյէֆնէլլ կէօնտէրիլէնլէր տախի կիտիլ
 33 քէնտիլէրէ տէտիլի կիպի պուլուրա, վէ սըփա-
 յը շէօզէրլէր իժէն, սահիպլէրի անլէրէ՝ Սըփայը
 34 Նիշիւն շէօգիւյորսընը՝ տէտիլէր, Անլէր աաիլի
 35 էֆէնտիլէ լազըմ տըր՝ տէտիլէր, վէ անը Յի-
 սուսըն եանընա կէթիրիլ՝ քէնտի էլպիսէլէրինի
 սըփանըն իւզէրինէ աթարագ, Յիսուսը պինտիր-
 36 տիլէր, վէ օ կիտէր իժէն, էլպիսէլէրինի եօլա
 37 տէօյէրլէր իտի, վէ հէման Զէյթուն տաղընըն է-
 նիլինէ եազլաշորդընտա, շակիրալէրին պիւթիւն
 ճէմա՛աթը կէօրտիւքլէրի միւ՛ճիլաթըն ճիւմլէսի
 իշիւն մէսորուր օլարագ, եիւքսէք սէսլէ Ալահա
 38 համտ էթմէյէ պաշլայըպ, Բապպըն իսմիլլէ կէլէն
 մէլիք միւպարէք օլտուն. սէմատա սէլամէթ վէ
 էն եիւճէլէրտէ համտ օլտուն՝ տէրլէր իտի
 39 վէ խալզ իլինտէն պա՛ղը ֆէրիսիլէր անա՝ Եա
 Մու՛ալլիմ, շակիրալէրիլի թա՛ղիր էյլէ՝ տէտի-
 40 լէր, Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ տէրիմ քի՝
 էյէր պուշլար սիւքիւթ էտէրլէրսէ, թաշլար
 նիտա էտէճէքլէր՝ տէտի
 41 վէ եազլաշորդտա, շէհրի կէօրմէքլէ անըն
 42 իւզէրինէ աղայըպ, Բեա՛շքի սէն տախի, պարի
 սէննն պու կիւնիւլտէ սէլամէթիլլէ միւթէ՛ալլըզ
 օլան շէյլէրի պիլէ իտին. շիմոի կէօզլէրիլտէն
 43 Նիհան օլտուն Զիրա իւզէրիլլէ կիւնլէր կէլէճէք
 քի՝ տիւշմէնլէրին մէթէրիս շէքիլ՝ սէնի իհաթա

- էտէրէք, հէր թարափտան թաղելից էտէճէքէր
 44 տիրո՛ւ վէ սէնի, հէմ տէրուհիյտէ օլան էվլատը-
 նը խաք իլէ եէքսան էտիպ՝ սէնտէ թաշ իզէ-
 րինտէ պիր թաշ պրողմայաճաղար: չիւնքի զի-
 յարէթ ինին վազթընը պիլմէտին՝ տէտի:
 45 վէ հէլքէլէ կիրիպ՝ իշինտէ ախղ ու իթա է-
 46 տէնլէրի չըգարմաղա պաշլատը՝ վէ տնլէրէ՝ խա-
 նէմ 'իպատէթխանէ տիր՝ տէյի եազըլմըն իքէն,
 սիզ անը հարաթիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի:
 47 վէ հէր կիւն հէլքէլտէ թա'լիմ էտէր իտի:
 լաքին պաշ քեահինլէր վէ 'իլէմա իլէ զավմըն
 րէ'թալէրի անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ աղար-
 48 լար իտի իսէ տէ, էտէճէք պիր շէյ պուլմաղար
 իտի: զիրա պիլթիւն խալզ անը տիկլէմէյէ փէք
 մուգայէտ իտի:

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ օլ կիւնլէրին պիրինտէ Յէսուս հէլքէլտէ
 խալզա թա'լիմ էտիպ՝ պէշարէթի թէպըր էտէր
 իքէն, պաշ քեահինլէր վէ 'իլէմա իլէ իթիյար-
 լար պիրլիքտէ իզէրինէ կէլիպ, տնա խիթապէն,
 2 Պուշլարը նէ՞ ոէլահիյէթլէ իճրա էթտիյինի, եա-
 խօս պու ոէլահիյէթի տանա վէրէն քի՞մ իտիյինի
 3 պիլզէ սէօյլէ տէտիլէր: վէ անլէրէ ճէվապէն
 4 Պէն տալի սիզէ պիր շէյ սու՛ալ էտէլիմ: Յով-
 հաննէսին վաֆթիզի սէմատա՞ն մը, եօզսա ին-
 սանտա՞ն մը իտի: պանա սէօյլէյինիզ՝ տէտի:
 5 Անլէր տալի պիրի պիրի իլէ միզաքէրէ էտիպ՝
 էյէր սէմատան տէսէք՝ Եա նի՞ջիւն տնա ինան-
 6 մաալընը՝ տէյէճէք տիր: վէ էյէր ինստնտան
 տէսէք, պիլթիւն խալզ պիլզի թաշլար: զիրա
 Յովհաննէսին փէյղամպէր օլորղընա գանմըշար
 7 ալը՝ տէտիլէր: վէ՞ նէրէտէն օլորղընը պիլմէյիզ՝
 8 ճէվապընը վէրտիլէր: վէ Յիսուս անլէրէ՝ Պէն

- տախի պուռնլարը նէ՛ սէլահիյէթ լէ հափտըղըմը սիղէ
 9 սէօյլէմէմ՝ տէտիւ։ Վէ գալմա պու թէմսիի սէօյ-
 լէւէյէ պաշլասը։ Պիր տոէմ պիր պաղ տիքիւ՛
 անը պաղծըլարա թէսլիմ էտէրէք խայըլը վէման
 10 զուրպէթէ կիթտիւ։ Վէ պաղըն մահուլընտան
 վէրմէլէրի իչիւն, մէվսիմինտէ պաղծըլարա պիր
 գուլ կէօնտէրտի, ամմա պաղծըլար անը տէօյիւպ՛
 11 պօշ կէօնտէրտիլէր։ Վէ թէքրար տիկէր պիր
 գուլ կէօնտէրտի, ամմա պուռնու տախի տէօյիւպ՛
 հազարէթ էթտիքտէն սօկրա պօշ կէօնտէրտի-
 12 լէր։ Վէ թէքրար իւչիւնճիւ օլտրաք՝ պիրինի
 տահա կէօնտէրտի, ամմա անը տախի հարալայըպ
 13 տըլարը սթտըլար։ Վէ պաղ սահիպի՛ նէ՞ հա-
 վայըմ։ սէվկիւլիւ օղըմը կէօնտէրէյիմ, պէլքի
 անը կէօրտիւքլէրինտէ անա հիւրմէթ էտէրլէր՝
 14 տէտիւ։ Պաղծըլար իսէ անը կէօրտիւքլէրինտէ,
 պիրիպիրի իլէ սէօյլէշիպ՛ Պու՛ վարիս տիր, մի-
 րաւըն պիղէ գալմասը իչիւն կէլինիզ անը էօլ-
 15 տիրէլիմ՝ տէտիլէր։ Վէ անը պաղտան չըգարըպ
 էօլտիրտիւլէր։ իմտի պաղ սահիպի անլէրէ նէ՞
 16 հափտճագ տըր։ կէլիպ պու պաղծըլարը հէլաք
 էտէճէք։ վէ պաղը պաշգալարա վէրէճէք տիր՝
 ԴէԴէ։ վէ անլէր իչիթտիւքլէրինտէ, Հա՛շա՛ տէ-
 17 տիլէր։ Վէ անլէրէ նազար էտիպ՛ իմտի հափու-
 ճըլարըն րէտտ էթտիքլէրի թաշ քէօլէ թայը օլ-
 18 տու՛ տէյիւ մուհարրէր օլան նէ՞ տիր։ Հէր քիմ՝
 օլ թաշ իւղէրինէ տիւշէրսէ, փարէլէնէճէք։ վէ
 օ քիմին իւղէրինէ տիւշէրսէ, անը էգէճէք տիր՝
 19 տէտիւ։ Վէ պաշ քեհահինլէր իլէ իւլէմա պու
 թէմսիի քէնտիլէրինին հազգընտա սէօյլէտիյինի
 ահլամալարըլէ, օլ սա՛աթ անը տէր տէսթ էթթ-
 մէյէ ֆուրսաթ արատըլար իսէ տէ, գալմասն
 գօրգտըլար։
 20 Վէ անը կէօղլէյիպ՛ հիւքիւմէթէ վէ վալինին
 էլինէ թէսլիմ էթմէք իւղրէ անը պիր սէօղլէ

- տիւնչիւրմէք իշիւն, սալիհ սուրէթինտէ օլան ճա-
 21 սուսլար կէօնտէրտիլէր, վէ անա սու՛ալ էտիպ՝
 էյ Մու՛ալլիմ՝, պիլիւրիզ քի տօղրու սէօլէյիպ՝
 թա՛լիմ էտէրսին, վէ խաթրա պագմայըպ՝ Ալլա-
 հըն թարիգինի հագիգաթ իւզրէ թա՛լիմ էտէր-
 22 սին. Պիզէ՛ Գայսէրէ խարաճ վէրմէք ճա՛լիզ մի,
 23 եօգսա տէյի՛լ մի՝ տէտիլէր. Օ տախի հիւլէրինի
 ֆէհմէ էթմէքլէ, անլէրէ՛ Պէնի նի՛շիւն թէճրիպէ
 24 էտիյօրսընը. Պանա պիր տինար կէօսթէրինիզ.
 անտէ օլան սուրէթ իլէ եազը քիմի՛ն տրո՛ տէ-
 25 տիքտէ, Գայսէրին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր. վէ
 անլէրէ՛ իմօի Գայսէրէ ՛ա՛խտ օլանը Գայսէրէ, վէ
 Ալլահա ՛ա՛խտ օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի-
 26 վէ անլէր գալմըն հուզուրընտա անը սէօլէ
 թութմաղա գատիր օլմայըպ՝ անըն ճէվապընա
 թէ՛լաճճիւպ էտէրէք սիւքիթ էյլէտիլէր:
- 27 վէ գըյամէթի ինքեար էտէն սատուգիլէրտէն
 պա՛զըսը անըն եանընա կէլիպ անա սու՛ալ էտէ-
 28 րէք, էյ Մու՛ալլիմ, Մովսէս պիզէ՛ էյէր պիր
 քիմսէնին գարնտաշը էվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ,
 զէվճէսինի գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա զիւր-
 29 րիլէթ փէյտա էթսին՝ տէյիւ եազմը ալըր. իմօի
 հէտի գարնտաշ վար իտի, վէ պիրինճիսի պիր
 30 գարըր ալըպ՝ էվլատսըզ վէֆաթ էթտի. վէ օլ
 գարըր յը իքինճիսի ալըպ՝ պու տախի էվլատսըզ
 31 վէֆաթ էթտի. վէ իւշիւնճիւսիւ, վէ հաքէպա
 էէտիսի տէ անը ալըպ՝ էվլատ պրագմայարագ
 32 վէֆաթ էթտիլէր. վէ ճիւմլէսինտէն սօկրա,
 33 գարըր տախի վէֆաթ էթտի. իմօի գըյամէթտէն
 անլէրտէն հա՛նկըսընըն զէվճէսի օլուր. ջիւնփի
 34 եէտիսինին մէնքուհէսի օլուր՝ տէտիլէր. Յիսուս
 տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՛ Պու տիւնեա-
 նըն էվլատը թէպէվվիւճ էտիպ թէգվիճ օլունուր-
 35 լար. Ամմա օլ տիւնեայա, վէ գըյամէթ իւլ էմ-
 վաթա նա՛իլ օլմաղա լայըգ ի՛թիպար օլունանլար

նէ թէզէվզիւն՝ էտէրլէր, նէ տէ թէզվիճ օլու-
 36 նուրար: Զիրա արթըզ վէֆաթ էտէմէզլէր: չիւն-
 քի մէլա՞իքէ իլէ միւսավի օլուա՞ն՝ էվլատ Ուլա՞ն
 տըրլար, մատամ քի էհլ ի գըլամէթ տիրլէր:
 37 Ամմա Մոզսէս տախի չար Ֆըգրասընտա, Բապ-
 ալա՝ Արահանըն Ալահը վէ Իսահակըն Ալահը վէ
 38 Յակորըն Ալահը՝ տէմէսլյէ էմլաթըն գըլամ է-
 տէմէյինի պէյան էթմիշ տիր: Ալահ իսէ էմլա-
 թըն տէյիլ, ամմա հայաթտա օլանլարըն Ալահը
 39 տըր: զիրա ճիւմէսի անա տիրի տիրլէր: Վէ 'իւ-
 լէմատան պա՞ղըսը ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՞ալլիմ,
 40 կիւզէլ սէօյլէտին՝ տէտիրլէր: Վէ արթըզ անա պիր
 շէյ սու՞ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիրլէր:
 41 Վէ անլէրէ՝ Մէսիհ նա՞սըլ Դաւիթին օղլու տըր՝
 42 տէրլէր: Դաւիթ քէնտիսի Մէզամիր քիթապընտա,
 43 Բապալ Բապալըմա՝ Պէն սէնին տիւշմէնլէրինի
 պաղգարընի պասամագ էտինճէյէտէ գ սաղըմտա
 44 օթուր՝ պույուրտու: Իմտի Դաւիթ անա Բապալ
 թէսմլյէ էտէրսէ, նա՞սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի:
 45 Վէ պիւթիւն գալմ իշիտիր իքէն, շակիրտէ-
 46 ինէ տէտի քի, կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզմէք իս-
 թէյէն վէ չարշուարտա սէլամլանմաղը վէ սինա-
 ղօղլարտա պաշ քիւրսիլէր վէ գիյաֆէթլէրտէ
 պաշ սէտիրլէրի սէվէն 'իւլէմատան սաղընընըլ:
 47 Անլէր տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօս-
 թէրիշ իշիւն ուզոււն տու՞ալար էտէրլէր: անլէր
 տահա շիտտէթլի 'ազապա տիւշար օլաճաղար տըր:

1 Վէ նազար էտիպ զէնկինլէրին խազինէյէ հէտիյէ-
 2 լէրինի աթտըղարընը կէօրտիւ: Վէ օրայա ֆագիր
 պիր տուլ գարընըն իքի վուլ աթտըղընը տախի
 3 կէօրիւպ, Հագիրգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ պու Ֆա-
 գիր տուլ գարը ճիւմէսինտէն զլյատէ աթտըր:

- 4 Զիրա պունլարն ճիւմէսի Ալլահա մախսուս օլան
հէտիյէ սանտրղընա ֆաղլարընտան աթտըլար.
պու գարը իսէ եօգլըղընտան պիւթ իւն նաֆագա.
սընը աթտը՝ տէտիւ.
- 5 Վէ պա'գըլարըն հէյքէլ հագգընտա՝ կիւզէլ
թաղար վէ վագըֆլարլէ միւղէյէն տիր՝ տէտիք.
6 լէրինտէ, Օ տախի՝ Պու կէօրտիւյիւնիւ շէյլէր-
տէն, պիրիպիրի իւզէրինտէ երգըլմատըգ հիշ պիր
թաշ գալմայաճաղը կիւնլէր կէլէճէք տիր՝ տէտիւ.
- 7 Իմտի անա սու'ալ էտիպ՝ Նա Մու'ալլիմ, պու
շէյլէր Նէ՞ղէման վուգու' պուլաճագ, վէ պու շէյ-
լէրին վագը՝ օլաճաղը գէմանըն 'ալամէթ ի Նէ՞ տիր՝
8 տէտիլէր: Օ տախի՝ Սագընընըղ, իղլալ օլունմայա-
սընըղ. զիրա չօգ քիմէլէր իւմիմէ կէլիպ՝ Մե'սի
պէն իմ, վէ վագըթ եագլաշմը տըր՝ տէյէճէք.
9 լէր. իմտի անլէրէ թապի՝ օլմայընըղ, Վէ ճէնք.
լէր իլէ իխթիլալ խապէրլէրինի իշիթ տիյլինիլտէ
խալֆէ թմէյինիլ. զիրա պունլար էվլէլա վագը՝
օլմագ կէրէք տիր, ամմա Նիհայէթ տէր'ագապ
10 կէլմէղ՝ տէտիւ: Օ գէման անլէրէ տէտի քի՝ Միլէթ
միլլէթ 'ալէյհինէ վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյ-
11 հինէ գալգընըպ, Նիլէ մահալլէրտէ շիտտէթ ի զէլ-
զէլէլէր իլէ գըթլըգլար վէ թա'ունլար օլունպ՝ սէ-
մատան հէյպէթ իլ շէյլէր վէ պէօիւք 'ալամէթլէր
12 օլաճագ տըր: Ամմա պունլարըն ճիւմէսինտէն
էվլէլ, սիղի տէր տէսթ էտիպ՝ սինաղօղլարա վէ
հապսըրա թէսլիմ էտէրէք՝ թէ'ատտի էտէճէք-
լէր, վէ պէնիմ իւմիմ իշիւն մէլիքլէր իլէ վալիլէր
13 հուղուրընա ճէլպ օլունմագսընըղ: Պու իսէ սի-
14 զին իշիւն շէհատէթ եէրինէ կէլէճէք տիր, Իմտի
խաթըրընըտա օլուն քի՝ վէրէճէյլինիլ ճէվապը
15 էվլէլէ թէֆէքքիւր էթմէյէսինիլ, Զիրա պէն
սիղէ աղըղ վէ հիքմէթ վէրէճէյիմ քի սիգէ մու-
խալիֆ օլանլարըն ճիւմէսի անը ճէրհ վէ մուգա-
16 վէմէթէ մուգթէտիր օլմայա: Վէ վալիտէյն իլէ

- գարնտաշլար վէ ագրապա վէ տօսթլար թարա-
 17 ֆընտան տախի էլէ վէրիլէճէքսինիզ, վէ սիզտէն
 18 պա՛գըլսրընը գաթլ էտէճէքլէր: Վէ պէնիմ իսմիմ
 19 իչիւն ճիւմէ թարաֆընտան պուզղ օլունաճագ սը-
 20 նըզ, Լաքին պաշընըգտան պիր գըլ զայ՝ օլունայա-
 21 ճագ տըր: Ճանլարընըզը սապըրընըզէ գաղանա-
 22 ճագսընըզ:
 23 Լաքին Երուսաղէմի օրտուլարլէ իհաթա օլուն-
 24 իըշ կէօրտիւչիւնիւգտէ, օ զէման անըն խարա-
 25 պիլէթինին հազըն օլտըղընը պիլէսինիզ, Օ զէման
 26 Եէհուաիյէտէ օլանլար տաղարա գաչլպ՝ անըն
 27 օրթաարնտա պուլունանլար տըշարը չըգսընլար:
 28 Վէ ճիվարլարտա օլանլար տախի սնըն իչինէ կիր-
 29 մէսինլէր: Ձիրա ճիւմէ մուհարբէր օլան շէյլէրին
 30 իթամաը իչիւն, պուլար ինթիգամ կիւնլէրի տիր:
 31 Ամա վա՛յ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմգիլքի օլան-
 32 լարա: զիրա հէր իւզէրինտէ պէօյիւք մուսիպէթ
 33 վէ պու գաւմա դազապ օլաճագ տըր: Վէ գըրըճ
 34 աղզընա տիւշէճէքլէր, վէ ճիւմէ միլլէթլէր իչինէ
 35 էսիր կէօթիւրիւլէճէքլէր: Վէ թա՛իֆէլէրին վա-
 36 գըթլարը թէմամ օլունճայատէք՝ Երուսաղէմ
 37 թա՛իֆէլէր թարաֆընտան փայմալ օլաճագ: Վէ
 38 կիւնէշ իլէ այ վէ երլորգլարտա յալամէթլէր օլա-
 39 ճագ: Վէ հէր իւզէրինտէ թա՛իֆէլէրին հայրէթ
 40 իլէ իզթիրապը օլուպ՝ տէնիզ վէ տալլալար սէտա
 41 վէրէրէք, Ատէմլէր գօրգուտան վէ տիւնեա իւ-
 42 զէրինէ կէլճէք շէյլէրէ մուլթազըր օլմագտան
 43 պալլալաճալար: զիրա սէմավաթըն գուլվէթլէրի
 44 սարսըլաճագ տըր: Վէ օ զէման Իպն իւլ ինսանը
 45 պուլութտա գուտրէթ վէ յագիմ ճէլալ իլէ կէլիր
 46 կէօրէճէքլէր: Վէ պու շէյլէր վագը՝ օլմագա պաշ-
 47 լայընճա, պաշտըրընըզը գալարըրպ հօգարըյա
 48 պազընըզ, զիրա խէլաւընըզ հագլաշըյօր:
 49 Վէ անլէլէ պիր թէմալ սէօյլէտի, Ինճիր աղա-
 50 ճընա վէ ճիւմէ աղաճլարա պագընըզ: Ֆիլիսէն-

- տիբէրի զէման, պագըպ՝ արթըգ եազ եազըն
 31 օլտըղընը քէնտիլիյինիզտէն ահլարսընը: Քէզա-
 լիք սիզ տախի պուռլարըն վագը՝ օլտըղընը կէօր-
 տիւյիւնիւզ զէման մէլէքիւթ Ուլլահըն հազլաշ-
 32 տըղը մա՛լիւմիւնիւզ օլտ: Հագիգաթէն սիզէ տէ-
 րիմ քի՝ ճիւմլէսի վագը՝ օլմայընճա պուռնէսլ զէ-
 33 վալ պուլմայաճագ տըր: Սէմա վէ զէմին զա՛լլ
 34 օլուր, աւմա սէօզլէրիմ ասլա զա՛լլ օլմագ: Վէ
 քէնտիլէրինիզի սագընընըզ, գալլլէրինիզ սէրխօշ-
 լըգ վէ պէքրիլիք վէ տիւնհէվի էնտիշէրլէ աղըր-
 լաշըպ՝ օլ կիւն իւզէրինիզէ անսըզըն եթիւմէսին:
 35 Զիրա պիւթիւն եէր իւզէրինտէ սաքին օլանլարըն
 ճիւմլէսի իւզէրինէ քէմէնտ կիպլի կէլէճէք տիր:
 36 Իմոի սիզ պու վագը՝ օլաճագ շէյլէրին ճիւմլէ-
 սինտէն գուրթուլուպ՝ Իպն իւլ ինսանըն հուզու-
 րընտա տուրմաղա լոյըգ օլմագ իլիւն, հէր վագըթ
 տու՛ա էտէրէք ուշանըգ տուրընը:
 37 Վէ կիւնտիւզ հէյքէլտէ թա՛լիմ էտիւպ՝ կէճէլէրի
 չըգըպ՝ Զէյթուռն Գալը տէնիլէն տաղտա կէճէլէր
 38 իտի: Վէ սապահլարը երքէն պիւթիւն գալմ անը
 տիլլէմէք իլիւն հէյքէլտէ եանընա կէլիլէր իտի:

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ ֆըսհ տէնիլէն ֆէթիր պայրամը եագլաշ-
- 2 տըգտա, Պաշ քիւհնիլէր իլէ ՚իւլէմա անը հէլաք
էթմէք իլիւն պիր վէսիլէ արայօրլար իտի: Ղիրա
գալմտան գօրգալլար իտի:
- 3 Վէ օն իքիլէրտէն սայլլան Իսխարիօթի լագապլլը
- 4 Յուգանըն տէրուռնիւն Շէյթան կիրմէքլէ, Օ տախի
կիտիպ՝ պաշ քեահինլէր վէ պաշ մուհաֆըզլար իլէ
անլէրէ նէ վէճէլէ անը թէսլիմ էտէճէյինէ տա՛իր
5 սէօյլէշտի: Անլէր տախի սէվինէրէք, անտ ազլէ
6 վէրմէյի թէ՛ահհիւտ էթտիլէր: Օ տախի վա՛տ
էտիպ՝ անը քէնտիլէրինէ, խալգ թէճէմմիւլ էթ-

- մէքսիղին թէսլիմ էթմէյէ ֆուրսաթ արար իտիւ
 7 վէ ֆըսն գուրպանընը զէպն էթմէսի լազըմ
 8 օլան ֆէթիւր կիւնիւ կէլտիքտէ, Պետրոս իլէ Յով-
 9 հաննէսի կէօնտէրիպ՝ կիտինիզ, պիզէ ֆըսնը հա-
 10 զըրըյընըզ տա եէյէլիմ՝ աէտիւ Անլէր տախի անա՝
 տախի անլէրէ՝ իյթէ շէհրէ կիրտլլինիլտէ պիր
 տէսթի սու կէօթիւրէն պիր աաէմ սիղէ ըսսթ
 կէլէճէք տիր՝ անըն կիրէճէյի էվէ արտը սըրա
 11 կիրիպ, Օլ էվին սահիպինէ տէյինիզ քի՝ Մուալլիմ
 սանա՝ Շակիրտլէրիմ իլէ պերապէր ֆըսնը եէյէ-
 12 ճէյիմ օտա նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր՝ վէ օ սիզէ
 տէօշէնմիշ ֆէվզանի պիր օտա կէօսթէրէճէք տիր.
 13 օրասա հազըրլայընըվ՝ աէտիւ վէ անլէր տախի
 վարըպ՝ քէնտիլէրինէ տէտիյի կիսի պուլմաղլէ,
 ֆըսնը հազըրլատըլար
 14 վէ վազթըր կէլտիքտէ՝ քէնտիսի օն իքի ըհսուլ
 15 իլէ պերապէր սօֆրայա օթուլտուլ վէ անլէրէ՝
 Պէն էլէմ յէքմէզտէն էվլէլ, պու ֆըսնը սիզին
 16 իլէ պերապէր եէմէյի զայէթլէ արգուլէտիմ՝ Ձիրա
 սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահտա իթմամ օ-
 լուլնճայատէք, արթըզ անտէն եէմէյէճէյիմ՝ տէ-
 17 տիւ վէ քիւսսէյի ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօլրա՝
 18 Պուհուլ ալըպ արանըզտա թագսիմ էտինիզ, Ձիրա
 սիզէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ կէլիննէյէ տէյին,
 աամանըն մահսուլընտան իլմէյէճէյիմ՝ տէտիւ
 19 վէ էքմէք ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօլրա վա-
 ըլէտիւ, վէ՝ Պու սիզին իյիւն վէրիլէն պէնիմ ճէ-
 սէտիմ տիր. պուհուլ պէնիմ զիքրիմ իյիւն էլլէյի-
 20 նիզ՝ տէյերէք անլէրէ վէրտիւ Գէզպիւք ազշամ
 թա՛ամընտան սօլրա, քիւսսէյի տախի ալըպ՝ Պու
 քիւսսէ սիզին իյիւն տէօքիւլէն գանըմ իլէ օլան
 ահտ ը ճէտիտ տիր՝ տէտիւ
 21 Լաքին իյթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
 22 պերապէր սօֆրանըն իւղէքինտէ տիր՝ վէ վազաւա

- իպն իւլ ինսան թագաւոր օրունաւոր իւզրէ կիտեր՝
 23 ւաքին վա՛յ էլէ վերիմէսինէ վասըթա օլան աստմէ՝
 Կե՛րիւ Անլէր տախի՛ Կաճէպա քէնտիլէրինտէն հա՛ն-
 կըսը պունու էտէճէք տի՛ր՝ տէյիւ պիրիպլիլինէ
 սու՛ալ էթմէյէ պաշլատըլար՝
- 24 Վէ անլէրտէն հանկըսը պէօյիւ ք ի՛թիպար օլու-
 նաճաղընա տա՛իր արալարընտա միւճատէլէ տախի՛
- 25 վագը՛ օլմուշ իտի՛ Օ տախի անլէրէ իտիթապէն՝
 Միլլէթլէրին մէլիքլէրի անլէր իւզէրինէ թէսալ-
 լիւթ էտէրլէր, վէ հիւքիւմէթ իճըա էտէնլէրէ
- 26 վէլի ի նի՛մէթ տէնիլի՛ր, Ամմա սիզ պէօյլէ օլմայը-
 նըզ, արանըզտա պէօյիւք օլան՝ էն քիւչիւք կիպի՛
- 27 վէ քէ՛իս օլան՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլուն, Զիրա
 հա՛նկըսը պէօյիւք տիր, սօֆրատա օթուրա՛ն մը,
 եօզսա խըտմէթ էտէ՛ն մի, սօֆրատա օթուրոն
 տէյի՛լ մի, պէն իսէ սիզին արանըզտա խըտմէթ
- 28 էտէն կիպի իմ, Վէ սիզ թէճըրպէլէրիմտէ պէնիմ
 իլէ պէրապէր թէհամիւլ էտէն քիմսէլէր սինիզ՝
- 29 Վէ փէտէրիմ պանա մէլէքիւթ թէ՛ահհիւտ էթ-
 տիյի կիպի, պէն տէ սիզէ թէ՛ահհիւտ էտէրիմ,
- 30 թա քի մէլէքիւթ իւմտէ սօֆրատան հէյիպ իլէ-
 սինիզ, վէ թախթլար իւզէրինտէ օթուրուպ՝ իս-
 րայէլին օն իքի սըպթընա հիւքմ էտէսինիզ՝ տէտի՛
- 31 Վէ Բապլ՝ էյ Սիւնն, էյ Սիւնն, իշթէ Շէյթան
 32 սիզի պուղտայ կիպի էլէմէք խթէտի, Վէ պէն
 իմանըի զա՛իլ օլմասըն՝ տէյիւ սէնին իչիւն տու՛ա
 էթտիմ, սէն տախի ըիւճու՛ էթտիյիկտէ գարն-
- 33 տաշլարընը սապիթ էյլէ՛ տէտի՛ Օ իսէ անա՛ Ծա
 Բապլ, սէնին իլէ կէրէք հապսա՛ կէրէք էօլիւմէ
- 34 կիթմէյէ հազըր իմ՝ տէտի՛ Օ տախի՛ էյ Պիտըոս,
 սանա տէրիմ քի՛ սէն պէնի թանըաղընը իւ
 քէրրէ ինքըար էթմէտիքճէ, պու կիւն խօրս
 էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի՛
- 35 Վէ անլէրէ՛ Սիզի քէսէնիզ վէ տաղարճըղընը
 վէ սյադ գապընըզ օլմայարադ կէօնտէրտիյիմտէ՛

- պիր շէյէ ինթիյաճընըզ օլտոն՝ մը՝ տէմէսի իւզէ-
 րինէ, անլէր տախի՝ խայր, օլմատը՝ տէտիլէր :
 36 Պա՛տէհու անլէրէ՛ Լաքին շիմտի հէր քիմին քէ-
 սէսի, եախօտ տաղարճըղը վար իսէ, ալսըն, վէ
 հէր քիմին գըլըճը եօգ իսէ, լիպասընը սաթըպ
 37 սաթըն սլըն, Զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ վէ միւճ-
 րիմլէր արասընտա յառտ օլունտո՛ւ տէյիւ մու-
 հարէր օլան պու քէլամ տահա պէնտէ իթմամ
 օլունմագ կէրէք տիր. չիւնքի պէնիմ հագգըմտա
 38 օլան շէյէրին նիհայէթի կէլմէքատ տիր՝ տէտի : Վէ
 անլէր՝ եա Բապպ, իշթէ պուրատա իքի գըլըճ վար՝
 տէտիլէր . օ տախի անլէրէ՛ Բեաֆի տիր՝ տէտի :
 39 Վէ չըգըպ յատէթի իւզրէ Զէյթուն տաղընա
 վարտը. շալիրտլէրի տախի անըն արտընճա կիթ-
 40 տիլէր : Վէ օլ եէրէ վասըլ օլտըգտա, անլէրէ՛
 իղվայա տիւշմէնիզ իչիւն տու՛ա էտինիզ՝ տէտի :
 41 Վէ անլէրտէն պիր թաշ սթըմը գատար շէքիտի,
 42 վէ տիզ շէօքիւպ, էյ փէտէր, էյէր իսթէրսէն,
 պու քեասէյի պէնտէն կէչիր. լաքին պէնիմ իրա-
 տէթիմ տէյիլ, անճագ սէնինքի օլտուն՝ տէյիւ
 43 տու՛ա էյլէտի : Վէ անա սէմատան պիր մէլէք
 44 կէօրիւնիւպ՝ անը գուվվէթլէնտիրիր իտի : Վէ
 յազիմ իզթիրապտա պուլունուպ՝ քէմալը կէր-
 միլլէ տու՛ա էտէրէք թէրի եէր իւզէրինէ տիւշն
 45 իրի գան տամլալարը կիպի իտի : Վէ տու՛ատան
 գալըպ շալիրտլէրինին եանընա կէտիքատ, ան-
 46 լէրի քէտէրտէն ույուլընը պուլտու : Վէ անլէրէ՛
 նիճիւն ույուլընընը, իղվայա տիւշմէնիզ իչիւն
 գալըպ տու՛ա էտինիզ՝ տէտի :
 47 Վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, իշթէ պիր գալապա-
 լըգ վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Յուդա նամ
 քիմսէ էօնլէրինճէ կէլլէք, Յիսուսը էօփմէք
 48 իչիւն եանընա կէլտի : Վէ Յիսուս անա՛ էյ Յու-
 դա, իպն իւլ ինսանը էօփմէքլէ մի էլէ վէրիւսին՝
 49 տէտի : Վէ էթրաֆընտա օլանլար նէ վուգու՛ պու-

- լաճաղընը անկատարգլարընտա, անտ՝ Սա Բապպ,
 50 գըլըճէ վուրալըմ մը՝ տէտիէր : Վէ անլէրտէն
 պիրի քեանին ի ա՛ղամըն պէնտեսինէ վուրուպ,
 51 անըն սաղ գուլաղընը քէստի : Վէ Յիսուս ճէվապ
 վէրիպ՝ Պու գառար *քեաֆի տիր՝ տէյերէք,
 52 գուլաղընա աօգուենուպ՝ անա չիֆա վէրտի : Վէ
 Յիսուս քէնտի իւզէրինէ կէլէն պաշ քեանինէր
 իլէ հէյքէլին պաշ մուհաֆըղլարընա վէ իխթիյար-
 53 լարա խիթապէն՝ Հարամի՞ իւզէրինէ կիտէր կիպի
 մի գըլըճը վէ սօփալը չըգտընը : Պէն հէր կիւն
 սիզին իլէ պէրապէր հէյքէլտէ իքէն, պէնիմ իւ-
 54 ղէրիմէ էլ ուզաթմատընը : ամմա պու սիզին
 սա՛աթընը վէ գուլէթին հիւքիւմէթի տիր՝ տէտի :
 55 Վէ անը թուլուպ կէօթիւրտիւլէր, վէ քեա-
 հին ի ա՛ղամըն խանէսի իչինէ կէօթիւրտիւլէր :
 Պետրոս տախի ուզադտան արտը արա կիտիյօր
 56 իտի : Վէ հավլունըն օրթասընտա աթէշ կաղըպ
 պիրիլքտէ օթուրտըղլարընտա, Պետրոս տախի
 57 արալարընտա օթուրտու : Վէ պիր ճարիյէ անը
 աթէշին կանընտա օթուրտու կէօրմէքլէ, անա
 տիզգաթլէ պաղըպ՝ Պու տախի անըն իլէ պէրա-
 58 պէր իտի՝ տէտի : Օ իսէ՝ էյ գարը, պէն անը թա-
 նըմամ՝ տէյիւ անը ինքեար էթտի : Վէ պիր աղ
 սօղըրա անը տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի
 59 անլէրտէն սին՝ տէտիլինտէ, Պետրոս՝ էյ տտէմ,
 տէյիլ իմ՝ տէտի : Վէ թագրիպէն պիր սա՛աթ
 միրուրինտէ՝ տիկէր պիր քիմսէ թէ՞ քիտ էտիպ՝
 60 ձիւհագիգէ պու տախի անըն իլէ պէրապէր իտի
 չիւնքի Դալիլեսլը տըր՝ տէտի : Ամմա Պետրոս՝
 էյ տտէմ, նէ սէօյլէտիլինի պիլէմ՝ տէտի : վէ
 տէր՝ աղապ քէնտիսի տահա սէօյլէր իքէն, խօրօ
 61 էօթտի : Վէ Բապպ տէօնիւպ Պետրոսա պաղտը
 վէ Պետրոս Բապպըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթմէզտէն

- էվվէլ, սէն պէնի իւշ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
- 62 տէտիյի սէօզիւ խաթրընա կէթիրտիւ Վէ Պեարոսս
տըշարըյա չըգըպ աճը աճը աղլատը:
- 63 Վէ Յիսուսը պէքէյէն ատէմէր անը իսթիհզա
- 64 էտէրէք՝ տէօյէրլէր իտիւ Վէ պաշընը էօրթիւպ
էիւզիւնէ վուրարագ, անա սու՛ալ էտիպ՝ Սանա
վուրան քի՛մ իտիյինի վէյղամպէրլիք էյլէ՝ տէր-
- 65 լէր իտիւ Վէ քիւֆը էտէրէք, 'ալէյհինտէ տահա
նիլէ շէյլէր սէօյէրլէր իտիւ:
- 66 Վէ կիւնտիւզ օլաըգտա, միլլէթ իխթիյարլարը
իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'իւլէմա ճէմ՝ օլաըլար
վէ անը քէնտիլլէրին միլլէթ մէճիսինէ կէօթիւ-
- 67 ըիւպ, Մէսիհ սէ՛ն մի սին, պիզէ սէօյլէ՝ տէտի-
լէր՝ օ տախի անլէրէ՝ էյէր սիլէ սէօյլէսէմ, հիշ
- 68 ինանմազսընըզ. Վէ էյէր սու՛ալ էթսէմ տախի՝
- 69 նէ ճէվապ վէրիւր, նէ տէ սալը վէրիւսինիլ Պոււն-
տան պէօյլէ իպն իւլ ինսան գուտրէթ Ուլլահըն
- 70 սաղընտա օթուրաճագ տըր՝ տէտիւ Վէ ճիւմէսի՝
էօյլէ իսէ սէն իպն Ուլլահ՝ մը սըն՝ տէտիլլէր. օ
- 71 տախի անլէրէ՝ Տէտիյինիլզ կիպի իմ՝ տէտիւ Վէ
անլէր՝ Արթըգ պիզէ շէհատէթ նէ՛լ լաղըմ տըր՝
զիրա քէնտիլիլզ անըն աղընտան իշիթտիք՝ տէ-
տիլլէր:

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ անլէրին պիւթիւն ճիւմհուըը դալգըպ անը
- 2 Պիղատոսա կէօթիւըտիլլէր, Վէ անը իթթիհամ
էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պոււնու միլլէթի աղտըրմագ-
տա վէ՝ Պէն մէսիհ մէլիք իմ՝ տէյէրէք, Դայսէրէ
խարսճ վէրմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտըգ՝
- 3 տէտիլլէր, Վէ Պիղատոս անա՝ Եէհուտիլլէրին մէ-
լիյի սէ՛ն մի սին՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտիքտէ, օ տա-
խի անա ճէվապէն՝ Սէօյլէտիլիկ կիպի տիւր՝ տէ-
- 4 տիւ Վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝

- Պու առէմտէ հիշ պիր ճիւրմ պուլմայօրմ տէ.
 5 տիւ Ամմա անլէր իսրաբ էտէրէք՝ Գալիլեատոն
 պաշլայրպ թա պուրայա գատար, պիւթիւն Եէ.
 հուտիլէտէ թա՛լիւմ իլէ գալմը թահրիք էտիլօր՝
 6 տէտիլէր վէ Պիղատոս Գալիլեա լաֆզընը իշիթ.
 մէքլէ՝ Օլ առէմ Գալիլեալը՝ մը տըր՝ տէլիւ
 7 սու՛ալ էտիպ, Հերովդէսին տա՛իրէ ի հիւքիւմէ.
 թինտէն օլտըղընը անլատըգտա, Հերովդէս՝ օլ
 կիւնէրտէ Երուսաղէմտէ պուլունտըղը ճիհէթլէ՝
 անը անըն եանընա կէօնտէրտիւ
 8 վէ Հերովդէս Յիսուսը կէօրտիւքտէ, զյատէ.
 սիլլէ մէսրուը օլտու, զիրա անըն հագգընտա չօգ
 շէլլէր իշիթտիլի իշիւն՝ անը խայլը զէմանտան
 պէրու կէօրմէք իսթէյէրէք, անըն էլիլլէ իճրա
 օրունան պիր ՚ալամէթ միւշահէտէ էթմէք իւմի.
 9 տինտէ իտիւ վէ անա չօգ սէօղլէրլէ սու՛ալ էթ.
 10 տի իսէ տէ, պիր ճէվապ վէրմէտիւ վէ պաշ
 քեահինլէր իլէ ՚իւլէմա տուրուպ՝ անը շիտտէթլէ
 11 իթթիհամ էտէրլէր իտիւ Հերովդէս տալի ՚աւ.
 քէրլէրի իլէ պէրապէր անը թահգիւր վէ իսթիհգ
 էթտիքտէն սօկրա, անա վարլագ պիր լիպաւ
 12 կիլտիրիպ՝ Պիղատոսա կէրի կէօնտէրտիւ վէ օլ
 կիւնտէ Պիղատոս իլէ Հերովդէս պիւրիպիրի իլէ
 տօսթ օլտըլար, զիրա մուգատտէմա արալարըն.
 տա ՚ատալէթ վար իտիւ
 13 վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր վէ րէ՛խլէր իլէ
 գալմը պիր հէրէ ճէմ՝ էտիպ, անլէրէ խիթա.
 14 պէն, Պու առէմի խալղը աղտըրըյօր՝ տէլիւ
 պանա կէթիրտինիլ, վէ իշիթ պէն սիգին հու.
 զուըրընըտա թէֆթիշ էտիպ՝ պու առէմ ՚ալյ.
 հինտէ շիքեայէթ էթտիլինիլ շէյլէրտէն պիր
 15 ճիւրմ անտէ պուլմատըմ. Նէ տէ Հերովդէս
 պուլտա. զիրա սիգի անըն եանընա կէօնտէրտիւ
 իսէ տէ, իշիթ անըն էլիլլէ գաթլէ միւսթահագգ
 16 պիր շէյ եափըլմամը տըր, Պու էճլտէն անը թէ.

- տիպ էթտիքտէն սօնրա սալը վէրէյիմ տէտիւ
 17 վէ հէր պայրամտա անլէրէ պիր քիմսէ սալը
 18 վէրմէսի լաղրմ իտիւ վէ ճիւմէսի պիրաւն՝ Պու-
 նու գալարը վէ Բարարքայը պիզէ սալը վէր՝ տէ-
 19 յիւ պաղըրտըլար Պու քիմսէ տախի շէհրտէ
 վուգու՝ պուլմուշ պիր իխթիլալ վէ գաթի իշիւն
 20 հապսիւանէյէ աթըլմըշ իտիւ իմտի Պիղատոս Յի-
 սուսը սալը վէրմէք իսթէմէքլէ՝ Թէքրար քէլամ
 21 իրատ էյլէտի իսէ տէ, Անլէր՝ Սալպ էյլէ, անը
 22 սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրըլար իտիւ Օ տուխի իւ-
 չիւնճիւ տէֆ՝ա օլարագ անլէրէ՝ Նա պու առէմ
 նէ՝ քէօթիլիլիւք իշլէտի, անտէ գաթի մուճիպ
 պիր ճիւրմ պուլմատըղմ ճիհէթլէ, անը Թէ՝տիւ
 23 էթտիքտէն սօնրա սալը վէրէյիմ՝ տէտիւ Սմմա
 անլէր՝ ագիմ սէտալարլէ մուսիրրանէ անըն սալպ
 օլունմատընը Թալէպ էտէրլէր իտիւ վէ անլէրին
 վէ պու քնահինլէրին սէտալարը զալիպ կէլմէքլէ
 24 Պիղատոս մաթիււպարընըն իմրասընա հիւքմ
 25 էթտի. Շէօյլէ քի իխթիլալ վէ գաթի իշիւն մահ-
 պուս պուլունուպ Թալէպ էթտիքլէրի քիմսէյի
 անլէրէ սալը վէրտի, վէ Յիսուսը անլէրին յիւ-
 րատընա Թէսլիմ էթտի
 26 Անլէր տախի անը կէօթիւրիւր իքէն Թարլա-
 տան կէլէն Սիմոն նամընտա Գիրինէլի պիր քիմսէյի
 Թութուպ, խայը Յիսուսըն արաը սըրա կէօթիւր-
 27 մէք իշիւն անըն իւզէրինէ գօտըլար վէ կէրէք
 իսլիգտան վէ կէրէք անըն իշիւն աղլայըպ տէօյիւ-
 նէն գարըլարտան պիր պէօյիւք ճէմա՝աթ արտը
 28 սըրա կիտէր իքէն, Յիսուս մէրգուլէրէ Թէվէճ-
 ճիւհ էտիլպ՝ էյ Երուսաղէմ գըզլարը, պէնիմ իշիւն
 աղլամայընըզ, անճաղ քէնտինիզ իլէ էլլատընըզ
 29 իշիւն աղլայընըզ, Զիրա իշթէ՝ նէ մութլու-
 ՝ագիրլէրէ վէ տօղուրմամըշ բահմլէրէ, վէ էմզիլի-
 մէմիշ մէմէլէրէ՝ տէյէճէքլէրի կիւնլէր կէլլօր
 30 Օ զէման տաղլարա՝ իւզէրիմիլէ տիւ շիւնիւզ, վէ

- պայքըրլարա՝ Պիղի էօրթիւնիւզ՝ տէմէյէ պաշտոյա-
- 31 ճաղլար, Զիրա էյէր եաշ աղաճա պու շէյլէրի
էտէրլէրսէ, գուրույա նէ՞ օլաճագ տըր՝ տէտիւ
- 32 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմագ իւզ-
- 33 ըն՝ տիկէր իքի միւճըրիմ՝ կէօթիւրիւտիւ։ Վէ
Գաֆա տէնիլէն մահալէ կէլտիքլէրնտէ, օրատա
անը վէ պիւրի սաղընտա վէ օլ պիւրի սօղընտա օ-
- 34 լարագ՝ օլ միւճըրիմլէրի խաշա կէրտիլէր, Յիսուս
տախի՝ էյ փէտէր, անլէրի 'ափիլ էյլէ, զիրա նէ
եափտըղլարընը պիլմէզլէր՝ տէտիւ Վէ էլպիսէսի-
- 35 նի՝ գուր՝ ա թարագ թագսիմ էթտիլէր, Խալզ
տախի տուրուպ սէյր էտէրէք, անլէր իլէ պէրա-
պէր ըն՝ իսլէր տախի աշ իսթիհզա էտիպ՝ Ղաշ-
- 36 ըրլէրնի գուրթարաը, էյէր Ալահըն միւնթէ-
խապը օլան Մէսիհ իսէ, քէնտի քէնտինի գուր-
- 37 թարսըն՝ տէրլէր իտի Վէ 'ասքէրլէր տախի
եաղլաշըպ՝ անա սիրքէ սունարագ, էյէր Եհնու-
տիլէրին մէլիյի սէն իսէն, քէնտիլի գուրթար՝
տէյիւ անը իսթիհզա էտէրլէր իտի
- 38 Վէ անըն իւզէրինտէ Եունանի վէ Լաթինի վէ
'իպրանի հարֆլարըլէ՝ ՊՈՒ ԵԷՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԷ-
ԼԻՑԻ ՏԻՐ՝ տէյիւ եաղըլը պիր եաֆթա վար իտի
- 39 Վէ ասըմը միւճըրիմլէրին պիրի անա քիւֆը
էտիպ՝ էյէր սէն Մէսիհ իսէն, քէնտիլի վէ պի-
- 40 զի գուրթար՝ տէտիւ Վէ տիկէրի ճէվապ վէրիպ
անը թէքտիր էտէրէք՝ Սէն հէման օլ մահըիւ-
միլէթ ալթընտա իքէն Ալահտան գօրգամ՝ մը
- 41 սըն Վէ պիղ հագգ իւզընէ Դահաթմ իւզ զիրա ա՝
մալըմըզըն ճէզասընը շէքլօրըզ, ամմա պու ա-
տէմ եօլըզ պիր հարէքէթտէ պուլունմատը՝
- 42 տէտի Վէ Յիսուսա խիթապէն՝ Եա Բապպ, մէ-
լէքիւթիւնտէ կէլտիլի վազըթ պէնի թէզէքիւր
- 43 էյլէ՝ տէտի Յիսուս տախի անա՝ Հագլիզաթէն
սանա տէրիմ քի՝ Պու կիւն պէնիմ իլէ պէրա-
պէր ճէննէթտէ օլաճագսըն՝ տէտի

- 44 Վէ սա՛աթ ալթը բաստէլերինտէ խտի, վէ
 սա՛աթ տօգուպատէք պիւթիւն եւր իւզերինտէ
 45 գարանլըգ օլուպ, կիւնէշ գարարաթը, վէ ճէյքէլին
 46 փէրտէսի օրթասընտան երըթըլաթը, Վէ Յիսուս
 եիւքսէք սէսլէ Ֆէրեհատ էտիպ՝ էյ փէտէր, բու-
 հըմը սէնին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի-
 վէ պոււնու սէօյլէյիպ թէսլիմ ի բուհ էթտի
 47 Վէ եիւզ պաշը վազը՛այը կէօրաիւքտէ, Ալլա-
 հա համա էտիպ՝ Հազիգաթէն պու ատէմ՝ սալիհ
 48 խտի՝ տէտիպ Վէ պոււնու թէմաշա իյիւն ճէմ՝ օլան
 պիւթիւն խալգ վազը՝ օլան շէյլէրի կէօրմէքէ,
 49 կէօքալէրինի տէօյերէք յալտէթ էթտիլէր, Վէ
 ճիւղէ աշինալարը վէ Գալիլեատան անըն աբաթը
 սըրա կէլէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք, ու-
 զագաան տուրույօրլար խտի
 50 Վէ իյթէ Եէհուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէհ-
 51 րինաէն օլուպ՝ շուրա ա՛ղասընտան, Վէ Ֆաթալ
 մէշվէրէթ վէ Ֆի՛իլլէրինէ բիգա վերմէմիշ օլան
 Յովսէփ իսմինտէ սալիհ վէ յատիլ վէ մէլէքիթ
 52 Ուլլահա մուսթազըր պիր առէմ, Պիզասուսըն
 եանընա կիտիպ՝ Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյ-
 53 լէտի, Վէ անը էնտիրիպ պիր քէթէն պէզինէ
 սարաթը, վէ անը գայատա օյուլմըջ վէ հիշ պիր
 վազըթ քիմսէ գօնուրմամըջ պիր գապը իյինէ
 54 գօտու, Վէ օլ կիւն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝
 սէպթ կիւնիւ տախի եազլաշըյօր խտի
 55 Վէ Գալիլեատան անըն իլէ պէրապէր կէլէն
 գարըլար աբաթը սըրա վարըպ՝ գապըր վէ անըն
 ճէսէտինին նասըլ գօնուլաղընը կէօրաիլէր
 56 Վէ տէօնիւպ պէհաբըլար վէ խօշ բա՛հալը եաղ-
 ար հազըրըլար՝ էմը մուճէպինճէ սէպթ կիւ-
 նիւնտէ իսթիբահաթ էթտիլէր

- 1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ սէհէր վազթըն.
տա հազըրլատըզլարը պէհարլարը կէթիրիյ
գապրա կէլտիլէր. վէ անլէր իլէ պէրապէր սա'ի.
- 2 րէլէր տախի վար իտիւ Վէ թաշը գապրտան եռւ.
3 վարլանմըշ պուլուպ, իշէրիլէ կիրաիքլէրինտէ'
4 Ռապպ Յիսուսըն ճէսէտինի պուլմատըլար Վէ
անլէր պուստան տօլայը հայրէթտէ իքէն, իլթէ
եանլարընտա նուրանի էլլիսէլի իքի ատէմ տուր.
- 5 տոււ Մէրգուսէլէր տախի զիյատէսիլէ գօրգուպ
երւզլէրինի եէրէ էյմէքտէ իքէն, անլէրէ տէտի.
լէր քի' նիշիւն հայաթտա օլանը էօլիւլէր պրա.
- 6 սընտա արայօրսընըզ. Պուրտա տէյիլ տիր
ամմա գըյամ էթտի. քէնտիսի տահա Գալիլեա.
- 7 տա իքէն, իպն իւլ ինսան կիւնահքեար ատէմ.
լէր էլինէ թէսլիմ օլունուպ' սալպ օլունմագ վէ
իւշիւնճիւ կիւնիւ գըյամ էթմէք կէրէք տիր'
տէյիւ սիպէ նասըլ սէօյլէտիլինի խաթըրնըզ
- 8 կէթիրինիլ: Անլէր տախի սէօզլէրինի խաթըրա
9 կէթիրտիլէր: Վէ գապրտան տէօնիւպ' պու լէյ.
լէրին ճիւմլէսինի օն պիրլէրէ վէ սա'իրլէրին ճիւմ.
- 10 լէսինէ նազլ էթտիլէր: Վէ պու շէյլէրի բէսուլ.
լէրէ սէօյլէյէնլէր Մէճաթիլ Մարիամ իլէ Յու'
հաննա վէ Յակօրոսըն աւաւը Մարիամ վէ անլէր
- 11 իլէ պէրապէր տիկէր գարըլար իտի Վէ մէրգու.
մէլէրին սէօզլէրի անլէրին 'իստինտէ պօշ լազըր.
տը կիպի կէօրիւնմէքլէ, անլէրէ ինանմատըլար
- 12 Ամմա Պետրոս գալգըպ' գապրա սէյիրթտի վէ
էյիլիպ քէֆինին եալընըզ տուրտըղընը կէօրմէ.
սիլլէ, վազը' օլան շէյէ քէնտի քէնտինէ թէ'ամ.
ճիւպ էտէրէք կիթտի:
- 13 Վէ իլթէ օլ կիւնտէ' անլէրտէն իքի քիմէ
Նրուսաղէմտէն ալթմըշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ
վազը' էմմաւուս նամ պիր քէօյէ կիթմէքտէ

- 14 իքէն, ձիւմէն պու վուգու՝աթըն հազդընտա պիւ-
 15 ըիպիրի իլէ սէօյլէշիօրլար իտիւ Վէ անլէր սէօյ-
 16 եագըն կէլիպ պէրսպէր կիտիյօր իտիւ Վէ կէօզ-
 17 լար Վէ անլէրէ՝ Սիղ հիւրիւր իքէն մահգուն
 18 սէօզլէր նէ՞ տիր՝ տէտիւ Վէ անլէրտէն պիրի օ-
 19 սէ՞ն մի գալտըն՝ տէտիւ Վէ անլէրէ՝ Հա՞նկը շէյ-
 20 լէր՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր տախի անա տէ-
 21 տիլէր քի՝ Ալլահըն վէ պիւթիւն գաւմըն ինտինտէ
 22 իմէլմէն վէ քէլամտա գուվլէթի պիր փէյղամ-
 23 պէր օլան Նազարէթի Յիսուսըն հազգընտա վու-
 24 գու՝ պուլան շէյլէր Վէ պաշ քեահէնլէր իլէ
 25 ի՞տլէրիմիզ անը գաթլէ հիւքմ օլտընմագ իլիւն
 26 թէալիմ էտիպ՝ սալպ էթտիլէր. Պիղ իսէ Խարա-
 27 յէլի խէլաս էտէճէք օ աըր՝ տէյիւ իւմիտ էտիյօր
 28 իտիք. Ֆագաթ պու ճիւմէտէն մա՛տա, պու
 29 շէյլէր վագը՝ օլալը պու կիւն իւչիւնճիւ կիւն տիր
 30 Հէմ տախի պիգտէն պա՛ղը գարըլար սէհէր վագ-
 31 թընտա գապրա վարըպ անըն ճէսէտինի պուլմա-
 32 յըպ տա, Հայաթտա օլտըղընը խապէր վէրէն մէ-
 33 լէքէր զուհուրընը կէօրտիւք՝ տէմէլէրլիյէ կէլիպ
 34 պիգի հայրէթտէ պրագտըլար Վէ պիգիմ իլէ
 35 պէրապէր օլանլարտան պա՛ղըսը գապրա վարըպ
 36 հէման գարըլարըն տէտիքլէրի կիպի պուլտըլար
 37 իսէ տէ, քէնտիսինի կէօրմէտիլէր. Օ տախի ան-
 38 լէրէ՝ էյ Ֆէհմիսիզ վէ փէյղամպէրլէրին ճիւմէ
 39 սէօյլէտիքլէրինէ ինանմագտա գալլի զալիզ օ-
 40 լանլար, Բըհստոսըն պու շէյլէրի չէքիպ՝ քէնտի
 41 ճէլպինէ կիրմէսի կէրէք տէյիլ մի իտի՝ տէտիւ
 42 Վէ Մոլսէստէն վէ հէփ փէյղամպէրլէրտէն պաշ-

- լայրալ ճիւմէ քիթապլարտա քէնտինին հագգընս
տա պուլունան շէյլէրի անլէրէ թէֆսիր էյլէտիւ
- 28 Վէ վարաճազլարը քէոյէ եագլաշտըզլարընտա,
քէնտիսի տահա իլէրի կիտէր կիպի կէօսթէրտիւ
- 29 Անլէր տախի անա իսլրամ էտիպ՝ Պիպիմ իլէ գալ,
զիրա ագշամ իւսթիւ օլուպ կիւն գէվալ պուլ-
մագտա տըր՝ տէտիլէր. օ տախի անլէր իլէ պէ.
- 30 րապէր գալմագ իլիւն իլէրի կիրտիւ, Վէ օ անլէր
իլէ սօֆրատա օթուրտըղընտա, էքմէյի ալլա
պէրէքէթ տու՝ասը օգուտըգտան սօլրա՝ փարէ.
- 31 լէյիպ անլէրէ վէրտիքտէ, Անլէրին կէօզլէրի ա.
չըլլա՝ անը թանըտըլար, օ իսէ անլէրտէն նիհան
- 32 օլտու. Վէ պիրիպիրինէ՝ Եօլտա քէնտիսի պիղէ
սէօյլէր վէ քիթապլարը թէֆսիր էտէր իքէն,
գալլիմիզ տէրունիմիզտէ եանմա՞ղ մը իտի՝ տէ.
տիլէր:
- 33 Վէ օլ սա՛աթ գալգըպ՝ Երուսաղէմէ յավտէթ
էտէրէք, օն պիրլէր իլէ բէֆիգլէրինի ճէմ՝ օլ.
- 34 մուշ պուլտըլար, Անլէր տախի՝ Հագիգաթէն
Բապպ գըյամ էթմիշ տիր, վէ Սիմոնա կէօրիւն.
- 35 տիւ՝ տէյօրլար իտի Պուշլար տախի եօլտա օլան
վուգու՝աթը վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէնտիլէ-
րինէ նասըլ մա՛լիւմ օլտըղընը նագլ էթտիլէր:
- 36 Վէ անլէր պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն, Յիսուս
պիրզաթ օրթալարընտա տուրուպ անլէրէ՝ Սէ.
- 37 լամ սիղէ՝ տէտիւ Անլէր իսէ շաշըպ գօրգարագ:
- 38 պիր բուհ կէօրտիւ. քլէրի դաննընտա իտիլէր Վէ
անլէրէ խիթապէն՝ Նի՞չիւն միւղթարիպ օլտընըլ
վէ նի՞չիւն գալպլէրինիզտէ էֆքեար զուհուր է.
- 39 տիօր, էլլէրլմէ վէ այագլարըմա պագընըլ քի՝
պիրզաթ պէն իմ. պէնի լէմա էտիպ պագընըլ
զիրա բուհըն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ տըր, նա.
սըլ քի պէնտէ վար իտիլինի կէօրիյօրսընըլ՝
- 40 տէտիւ Վէ պուշու սէօյլէյիլ՝ անլէրէ էլլէրի իլէ
- 41 այագլարընը կէօսթէրտիւ Անլէր տախի մէսէր.

- բէթլէրինտէն հէնուդ ինանմայրայ՝ թէ՛աճճիւպ
էթմէքտէ իքէն, անլէրէ՛ Պուրատա պիր Եէյէ-
42 ճէյինիզ վա՛ր մը՝ տէտիս Վէ անլէր անա պիր
փարշա փիմիշ պալըդ վէ պիր մըգտար կէօմէճ
43 պալը վէրտիլէրս Վէ ալրպ էօնլէրինտէ Եէտիս
44 Պա՛տէհու անլէրէ խիթապէն՝ Տահա սիզին իլէ
պէրապէր իքէն, պէնիմ հազզըմտա Մովսէսին
թէվըթընտա վէ փէյղամպէրլէրտէ վէ մէղամիր-
տէ ճիւմէ մուհարրէր օլան շէյլէր իթմամ օլուն-
մադ կէրէք տիր՝ աէյիւ սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզ-
45 լէր պունլար տըր՝ տէտիս Օ զէման քիթապլարը
46 անկամազ իյիւն զիհնլէրինի աշուրս Վէ անլէրէ
խիթապէն՝ Պէօյլէ Էազըլմըշ տըր, վէ Գրիսաոսա
պէօյլէ էլէմ շէքիպ՝ իւշիւնճիւ կիւնիւ էմվաթ-
47 տան գըյամ էթմէք, Վէ Երուսաղէմտէն պաշ-
լանարագ, ճիւմէ թա՛իֆէլէրէ անըն իամինտէ
թէվպէ վէ կիւնահլար ՛աֆվը վա՛ղ օլունմազ կէ-
48 բէք իտիս Վէ սիզ պու շէյլէրին շահիտլէրի սի-
49 նիզ Վէ իշթէ պէն իւզէրինիզէ փէտէրիմին վա՛-
տընը կէօնտէրիրիմ, սիզ իսէ Էօգարըտան գուվ-
վէթլէ կիյտիրիլինճէյէ տէյին Երուսաղէմ շէհրին-
տէ իգամէթ էտինիզ՝ տէտիս
50 Վէ անլէրի թա Ռեթանիայա գատար տըշարը
չըգարըպ, էլլէրինի գալտըրարագ՝ անլէրէ խայր
51 տուա էյլէտիս Վէ անլէրէ խայր տուա էտէր
իքէն, անլէրտէն ոյրըլըպ սէմայա ՛ուրուճ էյլէ-
52 տիս Վէ անլէր անա սէճտէ գըլըպ՝ քէմալ ը մէ-
53 սէրրէթլէ Երուսաղէմէ ՛ավտէթ էթտիլէր, Վէ
տա՛իմ իւլ էվգաթ հէյքէլտէ Ալլահա համա ու
սէնա էթմէքտէ իտիլէր, Ամին,

ԻՆՃԻԼ

Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Ե Ս Ի Ն

ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 Քէլամ իսթիտատէ մէվճուտ իտի, վէ քէլամ
Ալլահըն նէզտինտէ իտի, վէ քէլամ Ալլահ իտի
2 Պու քէլամ իսթիտատէ Ալլահըն նէզտինտէ իտի
3 Հէր շէյ անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի, վէ
վիւճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ
4 վիւճուտէ կէլմէտի, Հայաթ անտէ իտի, Հայաթ
5 տախի ատէմէրին նուրու իտի, վէ նուր զուլ-
մէթտէ գիյա վէրիր, զուլմէթ տախի անը իտրաք
էթմէզ իտի
6 Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունմը Յովհան-
7 նէս իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի, Իշպու ատէմ
շէհատէթ իշիւն կէլտի, թա քի նուրըն հագգըն-
տա շէհատէթ էթմէսիյէ, ճիւմլէ ատէմէր անըն
8 վասըթասըյլէ իմանա կէլէլէր, քէնտիտի օլ նուր
օլմայըպ, անճագ նուր հագգընտա շէհատէթ էթ-
մէք իշիւն իտի
9 Տիւնեայա *կէլէն հէր պիր ատէմի թէնվիր էտէն
10 նուրը հագգիլի օ իտի, Տիւնեատա իտի, տիւնեա
տախի անըն վասըթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի իտէ
11 տէ, տիւնեա անը թանըմատը, քէնտիտինքինէ

*Եւրոպ. կէլէրէք

- կէլտի, վէ քէնտինին քիլէր անը գապուլ էթմէտի-
 12 լէր, Ամմա հէր քիմ անը գապուլ էթմէտի իսէ, ան-
 լէրէ, Եանի իսմինէ իման էտէնլէրէ էվլատ Ուլլահ
 13 օլմագըղլա սէլահյէթ վէրտի Պուշլարըն թէվէլ-
 իւտիւ տախի նէ գանտան վէ նէ թէն իրատէ-
 թինտէն վէ նէ տէ ինսան իրատէթինտէն, անճադ
 14 Ալլահտան իտի, վէ ֆէլամ թէն օլուպ՝ ինայէթ
 վէ հագիգաթլէ մէմլու օլարագ, արամըղտա սա-
 քին օլտու. պիզ տախի անըն ճէլալինի փէտէրին
 իպն ի վահլտինին ճէլալի տէյիւ կէօրտիւք:
 15 Յովհաննէս անըն հագգընտա շէհաաէթ էտիպ
 նիտա էտէրէք, տէտի քի՝ Պէնտէն սօղրա կէլիպ,
 պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէտիլիմ զաթ՝ պու
 16 տըր, չիւնքի պէնտէն մուգատտէմ իտի, վէ անըն
 ֆագընտան պիզ ճիւմէմիզ ինայէթ իւղէրինէ
 17 ինայէթէ նա՛լլ օլտըք: Զիրա շէրի՛աթ Մովսէս
 վասըթասըլլէ վէրիլտի, ամա ինայէթ իլէ հագի-
 18 գաթ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըլլէ օլտու: Ալ-
 լահը ասլա պիր քիմսէ կէօրմէմիլ տիր. աւեադ փէ-
 տէրին գուճաղընտա օլան իպն ի վահլտ քէնտիսի
 աւը պէյան էլլէտի:
 19 վէ Եէհուալիլէր Երուսաղէմտէն Յովհաննէսէ՝
 Սէն քի՛մ սին՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէք իւղրէ, քեա-
 հինլէր իլէ Լէվիլլէր կէօնտէրտիլլէրի զէման,
 20 անըն շէհաաէթի պու տըր. Եանի իգըրա էտիպ
 ինքէրա էթմէյէրէք՝ Պէն Մէսիհ տէյիլ իմ՝ տէյիւ
 21 իգըրա էթտիւ վէ անա՝ էօյլէ իսէ նէ՞, սէն Եղիա՞
 մը սըն՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիլլէրինտէ, օ տախի՝
 Տէյիլ իմ՝ տէտի: Սէն շօլ փէյղամպէ՞ր մի սին՝
 22 Դէմիտիլլէրէ, խայր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի: Օլ
 վագըթ անա՝ Սէն քի՛մ սին. աւեյէ քի պիզի կէօն-
 տէրէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ. քէնտի հագգընտա
 23 նէ՞ տէրսին՝ տէտիլլէր: Պէն Եսայի փէյղամպէրին
 տէտիլի կիպի՝ Բապպըն Եօլընը մօղըրուլընը՝
 տէյիւ պէրըլլէտէ նիտա էտէնին սէտասը իմ՝

- 24 տէտիւ Վէ օլ կէօնտէրիլէնլէր ֆէրիսիլէրտէն ի-
 25 տիլէր. Վէ անա սու՛ալ էտիպ՝ էօյլէ իսէ սէն
 Մէսիհ, էախօտ Եղիա, էա օլ փէյղամպէր օլմա.
 տըղըկ հալտէ, նի՛ջիւն վաֆթիլ էտիյօրսըն՝ տէ.
 26 տիլէր. Յովհաննէս անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն սու իլէ
 վաֆթիլ էտէրիմ. աւմա սիզին տրանդտա պիւ-
 27 մէտիլինիլ պիր քիմնէ տուրույօր. Պէնտէն սօկրա
 կէլիպ՝ պանա թէգատտիւմ էտէն օ տըր, պէն
 տախի անըն սյադ գապընըն թասմասընը չէօ-
 28 մէյէ լայրգ տէյլիլ իմ՝ տէտիւ Պու շէյլէր Իրտանըն
 էօթէ թարաֆընտա, Յովհաննէսին վաֆթիլ էթ-
 մէքտէ օլտըղը Պէյթապարա նամ մահալտէ վազը՝
 օլտուււ
 29 Էրթէսի կիւն Յովհաննէս քէնտինէ Յիսուսըն
 կէլտիլինի կէօրտիւքտէ՝ Իյթէ տիննանըն կիւ.
 30 նահընը քէֆ՝ էտէն Ալահըն Գուզուսը. Պէնտէն
 սօկրա պիր ատէմ կէլիյօր, պէնտէն մուգատտէմ
 իտիլնտէն պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէյերէք
 31 հագգընտա սէօյլէտիլիմ զաթ սյու տըր. Պէն
 տախի անը պիլմէզ իտիմ. աւմա անըն պէնի իս-
 ըայէլէ իզհար օլունմասը իյիւն սու իլէ վաֆթիլ
 32 էտէրէք կէլտիմ՝ տէտիւ Վէ Յովհաննէս չէ-
 հատէթ էտէրէք՝ Բուհըն սէմատան կէօյերճին
 կիպի էնիպ անըն իւզէրինտէ գարարաշտըղընը
 33 կէօրտիւմ. Վէ պէն անը պիլմէզ իտիմ. լաքին
 պէնի սու իլէ վաֆթիլ էթմէյէ կէօնտէրէն քէն-
 տիսի պանա՝ Բուհըն քիմին իւզէրինէ էնիպ դա-
 ըարլաշտըղընը կէօրիւրսէն, Բուհ իւլ Գուտտէ
 34 վաֆթիլ էտէն օ տըր՝ տէտիւ Պէն տախի կէ-
 ըիւպ՝ Իպն Ուլլահ պու տըր՝ տէյիւ չէհատէթ էթ-
 տիմ՝ տէտիւ
 35 Էրթէսի կիւն էինէ Յովհաննէս քէնտի շախիրտա
 36 լէրինտէն իքի քիլի իլէ տուրույօր իքէն, Յիսուսա՝
 կէզմէքաէ օլտըղը հալտէ պագարագ՝ Իյթէ Ալլա-
 37 հըն Գուզուսը՝ տէտիւ Վէ օլ իքի շախիրտ անըն

- սէօյլէտիյնի իշխմէլէրիլէ, Յիսուսըն արտընճա
- 38 կիթտիլէր: Վէ Յիսուս տէօնիւպ արտընճա կէլ-
տիլքէլէրինի կէօրտիւքտէ, անլէրէ՝ նէ՞ արայօրսը-
նըզ տէտի: Վէ անա՝ Բապպի (քի պու թէրճէմէ
օլունարագ, Մու'ալլիմ տէմէք տիր) նէ՞րէտէ իւ
- 39 դամէթ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր: Անլէրէ՝ կէլիպ պա-
դընըզ տէտիլքտէ, կէլտիլէր, Վէ նէրէտէ իգամէթ
էթտիյնի կէօրիւպ՝ օլ կիւն եանընտա գալորլար:
- 40 Վէ սա'աթ օն բատտէլէրինտէ իտիւ Վէ Յովհան-
նէստէն իշխտիպ՝ Յիսուսըն արտը սըրա կիտէն իւ
քի քիշխտէն պիրի Սիմոն Պետրոսըն գարնտաշը
- 41 Անդրէաս իտիւ Պու տախի էվվէլա քէնտի գարն-
տաշը Սիմոնը պուլուպ անա՝ Մէսիհի (քի թէր-
ճէմէսի Գրիստոս տէմէք տիր) պուլորդ՝ տէտի:
- 42 Վէ անը Յիսուսըն եանընա կէթիլտի: Յիսուս
տախի անա պագդպ՝ Սէն Յովհաննըն օլլու Սիմոն
սըն: սէն կեփաս (քի թէրճէմէսի Պետրոս տըր)
թէսմիյէ օլունաճագ սըն՝ տէտի:
- 43 Էրթէսի կիւն Յիսուս Գալիլէայա 'աղիմէթ էթ-
մէք իսթէտիյնիտէ, փիլիպպոսը պուլուպ անա՝
- 44 Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի: փիլիպպոս տախի՝ Անդ-
րէաս իլէ Պետրոսըն շէհրի Բեթսայիգատան իտիւ:
- 45 Փիլիպպոս 'նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մովսէսին
թէվլրաթտա, փէյդամպէրլէրին տախի հագգընտա
եաղադլարը դաթը, Էո'նի 'նազարէթտէն օլան
- 46 Յիսուս իպն ի Յովսէփի պուլորդ՝ տէտի: Վէ 'նա-
թանայէլ անա՝ 'նազարէթտէն էյի պիր շէյին հա-
սըլ օլմասը միւմքի'ն մի տիր՝ տէտի: փիլիպպոս
- 47 անա՝ կէլ տէ պագ՝ տէտի: Յիսուս 'նաթանայէլի
քէնտի եանընա կէլիլ իքէն կէօրիւպ, անըն հագ-
գընտա՝ իշթէ տէրունիտէ հիլէ պուլունմայան
- 48 հագիդաթտա պիր իսրայէլի՝ տէտի: 'նաթանայէլ
անա՝ Պէնի նէ՞րէտէն թանըյօրսըն՝ տէտի: Յիսուս
անա ճէվապէն՝ փիլիպպոս սէնի չաղըրմաղտան
էվվէլ, սէն ինճիր աղաճը ալթընտա իքէն, սէնի

- 49 կէօրտիւմ՝ տէտիւ Նաթանայէլ անա ճէվապէն՝
 Բապպի, սէն իպն Ուլլահ սըն, սէն Իսրայէլին
 50 Մէլլի սին՝ տէտիւ Յիսուս տաթի անա ճէվապէն,
 Սանա՝ Ինճիր աղաճը ալթընտա իքէն սէնի կէօր-
 տիւմ՝ տէտիլիմ իչիւն մի ինանըյօրսըն. պուշար-
 տան տահա 'ազիմ շէյլէր կէօրէճէքսին՝ տէտիւ
 51 Վէ անա՝ Հազիգաթէն, Հազիգաթէն սիզէ տէրիմ
 քի՝ շիմաէն սօյրա սէմանըն սչըլտըղընը, վէ իպն
 իւլ ինսան իւզէրինէ Ալլահըն մէլա՝ իքէսինին
 էնիպ չըգտըզլարընը կէօրէճէքսինիլ՝ տէտիւ

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ Գալիլեանըն Գանա լէհըին-
 տէ տիյիւն օլուպ՝ Յիսուսըն վալիտէսի օրատա
 2 իտիւ Վէ Յիսուս իլէ շահիրտէրի տաթի տիւիւնէ
 3 տա՛վէթ օլունտու. Վէ շէրապ էքսիլէքլէ, Յի-
 սուսըն վալիտէսի անա՝ Շէրապլարը եօգ տըր՝
 4 տէտիւ Յիսուս անա՝ Էյ խաթուէն, սէնին պէնիմ
 իլէ նէ՞ իչին վար. վազթըմ տահա կէլլէտի՝ տէ-
 5 տիւ Վալիտէսի խըամէթճիլէրէ՝ Սիզէ հէր նէ
 6 տէրսէ, եալիընը՝ տէտիւ Վէ Եհնուտիլէրին
 Թաթհիրի 'ատէթինճէ օրատա գօնուլմը, հէր
 պիրի իքիչէր, եա իւչէր մէտրէ ալլըր ալթը 'ա-
 7 տէտ Թաշ քիւփ պուլունմաղլէ, Յիսուս անլէրէ՝
 Գիւզիլէրի սու իլէ տօլտուընը՝ տէտիւ Վէ ան-
 8 լէրի աղըզլարընա գատար տօլտուըրալար Վէ
 անլէրէ՝ Շիմաի չըգարըպ գիյաֆէթ ըէ՛իսինէ կէօ-
 9 Թիւրիւնիւլ՝ տէմէսիլլէ, կէօթիւրտիւլէր Վէ գի-
 յաֆէթ ըէ՛իսի շէրապա Թէպտիլ օլունան սույու
 Թաթընճա, (օ իսէ նէրէտէն օլտըղընը պիլլէզ,
 ամմա սույու շէքէն խըամէթճիլէր պիլիլլէր իտիւ)
 10 գիյաֆէթ ըէ՛իսի կիւվէյիլ չաղըրըպ, Անա՝ Հէր
 քէս էվլէլա ա՛լա շէրապը, վէ գիյատէ իչիլտիյին-
 տէ էտնասընը չըգարըր, սէն իսէ ա՛լա շէրապը

Յիսուս ճիւղէսինի պիտիյի, վէ ինսան հազգընտահիչ պիր քիմսէնին շէհատէթինէ միւհթամ օլմատըղը ճիհէթլէ, քէնտինի անլէրէ ինանմաղ իտի:

25 Զիրա քէնտիսի ինսանընտէրունինտէ նէ օլտըղընը պիլիր իտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ ֆէրիսիւթրտէն օլուպ Նէհուտիւթրին պիր ըէ'իսի նիկողեմոս իսմինտէ պիր առէմ վար իտի:
- 2 Մէրգում կէճէթլին Յիսուսըն Էանընա կէլիպ անա' Բապպի, Ալլահ թարաֆընտան կէլիշ պիր Մու'ալլիմ իտիյիլի պիլիրիզ, զիրա հիչ պիր քիմսէ, Ալլահ անըն իլէ օլմատըղճա, պու սէնին էթտիլին
- 3 միւ'ճիղէլէրի իզհար էտէմէղ' տէտի Յիսուս անա ճէվապէն' Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ քի' պիր քիմսէ Էէնիտէն տողմալընճա, Ալլահ
- 4 հըն մէլէքիւթիւնիւ կէօրէմէղ' տէտի նիկողեմոս անա' Պիրատէմ իխթիյար իքէն նա'սըլ տողա պիլիր. թէքրար վալիտէսինին րահմինէ կիրիպ տողա
- 5 պիլի'ր մի' տէտի Յիսուս ճէվապ վէրիպ' Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ քի' էյէր պիր քիմսէ սուտան վէ Բուհտան տողմալսա, Ալլահըն
- 6 մէլէքիւթիւնէ կիրէմէղ' թէնտէն տողան' թէն
- 7 տիր, վէ Բուհտան տողան' րուհ ալըր Սանա' Ծէնիտէն տողմանըղ լազըմ ալըր' տէտիյիմէ թէ'աճ.
- 8 ճիւպ էթմէ, Բիւզկեսար իսթէտիյի Էէրտէ էսէր, վէ անըն սէսինի իշիտիրսին, լաքին նէրէտէն կէլիպ' նէրէյէ կիթտիլինի պիլմէզսին. Բուհտան տողմալ
- 9 մուշ օլան հէր քիմսէ պէօյլէ տիր' Դէրի' նիկողեմոս անա ճէվապէն' Պու շէյլէր նա'սըլ օլա պիլիր' տէտի Յիսուս անա ճէվապէն տէտի քի' Սէն
- 10 Իսրայէլին պիր մու'ալլիմ իքէն' պու շէյլէրի պիլի
- 11 մի'զ մի սին: Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ քի' պիլ պիլտիյիմիզի սէօյլէր, վէ կէօրտիւյիմիւզէ շէհատէթ էտէրիզ, վէ շէհատէթի-

- 12 Թիդի գապուել էթմէզսինիզւ Էյէր սիզէ զէմինի
շէյլէրի սէօյլէտիյիմտէ ինանմագսունըզ, սէմափի
շէյլէրի սիզէ սէօյլէսէմ՝ նոսրլ ինունմագ արնըզ :
- 13 Վէ սէմայա հիշ սիր քիմսէ չըգմամըշ, անճագ
սէմատան նիւզուել էտէն իպն իւլ ինսան քի սէ-
- 14 մատա տրրւ Վէ Մոփսէս պէրրիյէտէ երլանը հիւք-
սէյէ գալտըրաըղը միսիլիւ, իպն իւլ ինսան պէօյլէ
- 15 եիւքսէյէ գալտըրըլմագ կէրէք տիր. Թա քի անա
հէր իման էտէն՝ հէլաք օլմայըպ, անճագ էպէտի
- 16 հայաթա մալիք օլաւ Զիրա Ալլահ տիւնեայը պու
գատար սէփտի՝ քի քէնտի իպն ի վահիտինի վէր-
- տի, Թա քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ,
- 17 անճագ էպէտի հայաթա մալիք օլաւ Զիրա քի Ալ-
լահ քէնտի Օղլընը տիւնեանըն հիւքմիւ իշլան
- տէյիլ, անճագ տիւնեա անըն վատըթասըյէ իւէ-
- 18 լաս պուլմասը իշլան տիւնեայա կէօնտէրտիւ Անա
իման էտէն՝ հիւքմ օլունմագ, ամմա իման էթ-
- մէյէն՝ հալա մահքիւմ տիր. զիրա Ալլահըն իպն ի
- 19 վահիտինին իսմինէ իման էթմէմիշ տիր Վէ հիւքմ
պու աըր քի՝ նուր տիւնեայա կէլտի. վէ ատէմ-
- լէր, 'ամէլլէրի շէրիր օլաըղը սէպէպտէն, զու-
- 20 մէթի նուրտան տահա զիյատէ սէփտիլէր ՝ Զիրա
հէր քէօթիւլիւք իշլէյէն՝ նուրտան իքրան էտէր,
- վէ 'ամէլլէրի մէյտանա գօնուլմաւագ իշլան նուրա
- 21 կէլմէզ Սամա հագգը իշլէյէն ատէմ՝ 'ամէլլէրի
Ալլահ իլէ իշլէնմիշ իտիյի ալիքեսըր օլուն՝ տէյիւ
նուրա կէլիր :
- 22 Պատէհու Յիսուս շակիրտլէրի իլէ պէրապէր
նէհուտիլէ տիյաըընա կէլիպ անլէր իլէ օրատա
- 23 մէքս էտէրէք Վաֆիթիզ էտէր իտիւ Վէ Սալիմին
գուրպինտէ վագը՝ 'Էյնօնտա չօգ սուլար պուլուն-
- տըղընտան, Յովհաննէս տախի օրատա վաֆթիզ
էտէր իտի. վէ Էւլէ կէլիպ վաֆթիզ օլունուըլաը
- 24 իտի Զիրա քի Յովհաննէս տահա հապսխանէյէ աք
թըլմամըշ իտի :

- 25 Օ գէման Յովհաննէսին շաղիւրտլէրի իլէ Եհնու-
տիլէրին արասընտա թաթհիր խուսուսընտա միւ-
26 պահէսէ վագը՝ օլմաղլէ, Յովհաննէսին եանընա
կէլիւ պանա՝ Եա մու՛ալլիմ, իրտանընէ օթէ թա-
րաֆընտա սէնին իլէ պերապէր պուլունմը վէ
հագգընտա շէհատէթ էթմիշ օլտըղլն քիմսէ իշ-
թէ վաֆթիլ տալյօր, վէ հէր քէս անըն եանընա
27 կիտիլօր՝ տէտիլէր, Յովհաննէս ճէվապէն տէտի
քի՛ Պիր առէմ քէնտինէ սէմատան վէրիվէտիք-
28 ճէ, հիշ պիր շէյ ալմաղա դատիր տէյիլ տիր, Սիլ
քէնտինիլ պէնիմ հագգըմտա՝ Պէն Գըրիստոս
տէյիլ իմ, անճագ անըն էօնիւնճէ իրսալ օլուն-
29 տըմ՝ տէտիլիմէ շէհատէթ էտէրսինիլ, կէլին
քիմին իսէ, կիւվէյի օ տըր, ամմա կիւվէյինին
տօսթու հագըր պուլունուպ կիւվէյիլ իշիթտի-
յինտէ, անըն սէտասընտան զիյատէսիլէ մէսրուր
օլուր, իմտի պէնիմ պու մէսէրրէթիմ թէմամ
30 օլմուշ տըր, Անա պէօյիւմէք, պանա իսէ քիւ-
31 չիւվէք կէրէք տիր, Եօգարըտան կէլէն՝ ճիւմէ-
սէն ա՛լա տըր, զէմինտէն օլան՝ զէմինի օլուպ՝
զէմինտէն պահս էտէր, սէմատան կէլէն՝ ճիւմէ-
32 տէն ա՛լա օլարագ, Հէման կէօրիւպ իշիթտիլի
շէյլէրէ շէհատէթ էտէր, վէ շէհատէթինի հիլ
33 պիր քիմսէ դապուլ էթմէզ, Անըն շէհատէթինի
դապուլ էտէն՝ Ալլահըն հագգ իտիյինէ միւհր
34 պասմըշ օլուր, Զիրա Ալլահըն իրսալ էյլէտիլի
քիմսէ Ալլահըն սէօզլէրինի սէօյլէր, չիւնքի Ալ-
35 լահ ա՛նա Րուհու էօյլիւյլէ վէրմէզ, Փէտէր՝ Օղու
սէվէր, վէ հէր շէյի անըն էլինէ թէսլիմ էթմիլ
36 տիր, Օղլա իման էտէն՝ էպէտի հայաթա մալիք
տիր, ամմա Օղլա իթա՛աթ էթմէլէն՝ հայաթ
կէօրմէյէճէք, վէ լաքին Ալլահըն զաղապը անըն
իւզէրինտէ գալըր:

- 1 Իմո՛ր Յիսուսըն Յովնաննէստէն զկատե՛ շահիրտ-
 ւեր փէյտա էտիւ՛ վաֆթիզ էթտիյնի Ֆէրիսիւէր
 Իշիթմիշ օլտըզը Բապպըն մա՛կուսիւ օլտըգտա՛,
 2 (վազա՛ա պիզզաթ Յիսուս տէյիւ, անճագ շա-
 3 կիրտէրի վաֆթիզ էտէր իտի,) Եէհուտիյէյի
 Թէրք էտիւ թէքըր Գալիլեա թարաֆընա՛ ա-
 4 զիմէթ էյլէտի՛ վէ Սամարիա իշինտէն կէշմէսի
 5 իճապ էթմէքլէ՛, Յակարըն քէնտի օղու Յովսէփէ
 վէրտիյի արագի գուրպինտէ՛ Սամարիատա վագը՛,
 6 Սիխար նամ՝ պիր շէհրէ կէլտի՛ վէ օրատա Յա-
 կորըն պիր գույուսը վար իտի. իմո՛ր Յիսուս եօւ-
 ճըլըգտան նաչի եօրուրիշ պուլունմասը հասէ-
 պլյէ, սա՛աթ ալթը գարարլարընտա գույուսըն
 7 եանընտա օթուրտըզը հալտէ, Սամարիատան
 պիր գարը սու շէքմէյէ կէլիւ, Յիսուս անա՛,
 8 Պանա սա՛ վէր, իշէյիմ տէտի. Զիւնքի շահիրտ-
 ւերի եէյէճէք սաթըն ալմագ իւզրէ շէհրէ կիթ-
 9 միշէր իտի՛ ՕԼ Սամարիալը գարը տախի անա՛,
 Սէն Եէհուտի՛ պէն տէ Սամարիալը պիր գարը
 իքէն, նա՛ըլ պէնտէն սու իսթէյօրսըն՝ տէտի՛
 զիրա Եէհուտիլէր Սամարիալըլը իլէ իթիլաթ
 10 էթմէզլէր՝ Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյէր Ալլահըն
 'աթիյէսինի վէ՛ Պանա սու՛ վէր՝ տէյիւ սանա
 սէօյլէյէնին քի՛մ իտիյինի պիլսէ իտին, սէն ան-
 տէն իսթէր իտին, օ տախի սանա տիրի սու վէ-
 11 բիր իտի՛ տէտի՛ Գարը անա՛ էֆէնտիմ, սէնին
 սու շէքմէք գապըն եօգ տըր, գույու տախի
 տէրին տիր. իմո՛ր օլ տիրի սույու նէ՛րէտէն տ-
 12 լըրսըն. Սէն պիլէ պու գույույու վէրիւ, անտէն
 քէնտիսի վէ օղուլարը վէ տավարլարը իշմիշ օ-
 13 տիւ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պու սուտան հէր ի-
 շէն եինէ սուսար, ամմա հէր քի՛մ պէնիմ քէն-

- տիտինն վերեճեցիմ սուտան իչերսէ, իլ էլ էպէտ
 14 սուսամազ, Ամնա անա վերեճեցիմ սու անըն
 տէրունինտէ հայաթ ը էպէտիյէ իչիւն գայնայան
 15 սու փուշարը օլաճագ արը՝ տէտի, Գարը անա՝
 էփէնտիմ, օ սույու պանա վէր քի սուսամայա-
 յըմ վէ պուրայա սու չէքմէյէ կէլմէյէյիմ՝ տէ.
 16 տի, Յիսուս անա՝ կիթ գէվճիկի չաղըր վէ պու-
 17 բայա կէլ՝ տէտի, Գարը տախի՝ Զէվճիմ հօգ
 արը՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի, Յիսուս անա՝ Զէվճիմ
 18 հօգ՝ տէտիյիկտէ տօղբու սէօյէտին. Զիրա պէշ
 գէվճէ վարաըն, վէ շիտի սէնին իլէ օլան քիման
 գէվճիկ անյիլ տիր. պուշտա կէրլէք սէօյէտին՝
 19 տէտի, Գարը անա՝ էյ էփէնտիմ, կէօրիյօրըմ
 20 քի սէն պիր փէյղամպէր սին. էճտաարմը պու
 տաղտա սէճտէ գըլարըր, վէ սիզ՝ Սէճտէ գըլ-
 մագ լաղըմ՝ օլան մահալ Երուսաղէմաէ տիր՝
 21 տէրսինիզ, տէտի, Յիսուս անա՝ էյ խաթուս,
 պանա ինան, սա՛աթ կէլիյօր քի՝ փէտէրէ նէ՝
 պու տաղտա, նէ՝ տէ Երուսաղէմաէ սէճտէ գը-
 22 լաճագսընըզ, Սիզ պիլմէտիյինիզէ սէճտէ գըլար-
 սընըզ, պիզ պիլախիյիկիզէ սէճտէ գըլարըզ. զիրա
 23 խէլաս Եէհուտիլէրտէն տիր, Լաքին սա՛աթ կէլիլ
 վէ հալա հաղըր արը քի՝ կէրլէքտէն սէճտէ գը-
 լանլար փէտէրէ բուհ վէ հագիգաթլէ սէճտէ գը-
 լաճագլար. զիրա փէտէր տախի քէնտինէ պէօյէ
 24 սէճտէ գըլանլար իսթէր, Ալլահ բուհ տըր, վէ ա-
 նա սէճտէ գըլանլար բուհ վէ հագիգաթլէ սէճտէ
 25 գըլմագ կէրէք տիր՝ տէտի, Գարը անա՝ Քրիստոս
 Թէոմիյէ օլունան Մէսիհին կէլէճէյինի պիլիլիմ, օ
 կէլտիյի գէման պիզէ հէր շէյի իխպար էտէճէք տիր՝
 26 տէտի, Յիսուս անա՝ Պէն, քի սէնին իլէ քէլամ է-
 27 տիյօրըմ, օ իմ՝ տէտի վէ պու սըրտառա շակիրտ-
 լէրի կէլիլ՝ գարը իլէ սէօյէշտիյինէ Թէ՛աճճիւպ
 էթալէր իսէ տէ, հիչ պիրի՝ նէ՞ արայօրսըն, վէ
 եախօտ՝ Անըն իլէ նէ՞ սէօյէշիյօրսըն տէմէտի

- 28 ՕՐ վաղըթ գարը տեսթիսինի պրագրու շէհրէ
29 վարտը, վէ հնալիյէ, Կէլինիզ՝ էթտիյիմ շէյլէրին
ճիւմէսինի պանա սէօյլէյէն պիր առեմ կէօրիւ
30 նիւզ, 'աճէպա Մէսիհ պո՛ւ մը տըր՝ տէտիւ Ան-
լէր տախի շէհրաէն չըզըպ անըն եանընա կէլի-
յօրլար խաի
31 Պու արալըզ շակիրտլէրի անա՝ Ես Մու'ալլիմ,
32 թա'ամ էյլէ՝ տէյիւ բէճա էթտիլէր, Օ տախի
անլէրէ՝ Սիզին պիլմէտիյինիզ պէնիմ եէյէճէք
33 թա'ամըմ վար՝ տէտիւ, Իմտի շակիրտլէրի պիրի-
պիրինէ՝ 'Աճէպա անա պիր քիմսէ կէյէճէք կէ-
34 թիրմի'ջ մի՝ տէտիլէր, Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝
Պէնիմ թա'ամըմ պէնի իրսալ էտէնին իրատէ-
թին իճրա վէ անըն իշինի իթմամ էթմէք տիր
35 Սիզ՝ Հասաստ վաղթը կէլմէսինէ տահա տէօրթ այ
վար տըր՝ տէմէ'ջ մի սինիզ, իլթէ սիզէ տէրիմ
քի՝ կէօզլէրինիզի աչըպ թարլալարա պագընըզ
զիրա հալա հասաստ իշիւն պէյազլանմը տըրլար
36 վէ պիշէն իւճրէթ ալըպ էպէտի հայաթա մահ-
սուլ ճէմ՝ էտէր, քի հէմ էքէն հէմ տէ պիշէն
37 պէրապէր սէվինէլէր, Զիրա՝ Պիրի էքէր, տիկէրի
38 պիշէր՝ քէլամը պուռնտա հագգ տըր՝ Պէն սիզի
էմէք շէքմէտիյինիզ շէյի պիլմէյէ կէօնտէրտիմ
պաշգալար էմէք շէքտիլէր, սիզ անլէրին էմէյինէ
կիրտինիզ
39 վէ՝ էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմէսինի պանա սէօյ-
լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն զարընըն սէօզիւ ի-
շիւն, օլ շէհրաէն չօզ Սամարիալըլար անա իման
40 էթտիլէր, վէ Սամարիալըլար անըն եանընա կէ-
լիզ՝ հանլարընտա գալմասընը անտէն բէճա էթ-
41 մէլէրի իւզէրինէ, օրատա իքի կիւն գալուր : վէ
անըն քէլամը իշիւն տահա չօզ քիմսէլէր իման
42 էտիպ, Գարըյա խիթասպէն՝ ինանմամըլ արթըզ
սէնին սէօզիւնէ մէպնի տէյիլ տիր, զիրա պիշ
քէնտիմիզ իշիթտիք վէ տիւնեանըն յէլասքեարը

- Մէսիս հագիգաթէն պու իտյինի պիլիբիդ՝ տէ-
տիւէր:
- 43 Վէ պու իբի կիւնտէն սօկրա օրաւան չըզըպ
44 Գալիլեայա կիթտի: Ձիրա: Յիսուս քէնտիսի՝ Պիր
փէյլամպէրին քէնտի վաթանընտա իթ իպարը եօդ
45 տըր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտի: Վէ Գալիլեայա կէ-
տիյինտէ, Գալիլեայըլար պայրամ վազթը Երու-
սաղէմտէ հէփ իճրա էթտիյինի կէօրմիւշ օլմալա-
րըյլէ, անը գապուէ էթտիւէր: գիրա քէնտիւէրի
տախի պայրամ իշիւն կիթտիւէր:
- 46 Իմտի Յիսուս սույու շէրապա թէպտիւ էթտիյի
Գալիլեայա վազը՝ Գանայա թէքրար կէտիյինտէ,
օրաւաւ ասըլզատէ պիր ատէմ վար իտի քի օղլու
47 Կափառնայումտա խասթա իտի: Պու գաթ՝ Յի-
սուսըն Եէհուտիյէտէն Գալիլեայա կէտիյինի իքիթ-
տիքտէ եանընա վարտը, վէ էնիպ օղլընտ շիֆա
վէրիէսինի անտէն ըէճա էյլէտի: գիրա էօլմէք
48 իւզրէ իտի: Օլ վազըթ Յիսուս անա՝ Ալամէթլէր
վէ միւճիզէլէր կէօրմիյինճէ իման էթմէյէճէքսի-
49 նիդ՝ տէտի: Օլ ասըլզատէ անա՝ էյ էֆէնտի, չօ-
50 ճըղըմ էօլմէզտէն էվվէլ էն՝ տէտի: Յիսուս անա՝
կիթ, օղլըն հայաթ պուլտու՝ տէտի: վէ օլ ատէմ
Յիսուսըն քէնտիւէ տէտիյի քէլամա իման էտիպ
51 կիթտի: Վէ օ տահա էնէր իքէն, գուլլարը քէն-
տիին գարըլըայըպ՝ Չօճըլըն հայաթ պուլտու՝
52 տէյերէք անա խապէր վէրտիւէր: Անէրտէն
սա՛աթ գաչտա իֆադաթ պուլտըղընը սու՛ալ
էթ մէտիյլէ՝ Տիւն սա՛աթ եէտիտէ հիւմմասը տէֆ՝
53 օլտու՝ տէտիւէր: Օլ վազըթ փէտէրի Յիսուսըն
քէնտիւնէ՝ Օղլըն հայաթ պուլտու՝ տէտիյի սա՛աթ-
տա օլտըղընը անլտար: վէ քէնտիսի պիլթիւն
54 էհլ ի պէյթի իլէ պէրապէր իման էթտի: Յիսուս
Եէհուտիյէտէն Գալիլեայա կէտիքտէն սօկրա,
իճրա էյլէտիյի իքիւնճի միւճիզէ պու տըր:

- 1 Պատեհու Եհուտիւթին պայրամը օլուպ, Յիսուս
 2 Երուսաղէմէ չըգտը : Վէ Երուսաղէմոէ, Գոյուն
 3 Իսի, Անէրտէ ա'մա վէ Թօփալ վէ ա'լաւ գու-
 4 րումը օլան վէք չօգ խասթալար սույուն Թահ-
 5 րիքինէ մունթազըր օլարագ. եաթըյօրլար իսի :
 6 Ձիրա վաղըթ վաղըթ հալուզա պիր մէլէք էնիպ'
 7 սույուն Թահրիք էտէր իսի : Իմտի սու Թահրիք
 8 օլունտըգտան սօյրա էն էվվէլ էնէն քիմսէ հէր
 9 նէ 'իլլէթի վար իսէ, շիֆա պուլուր իսի : Վէ
 10 օրասա օթուզ սէքիզ սէնէտէն պէրու խասթա
 11 օլան պիր առէմ վար իսի : Յիսուս անը եաթմըլ
 12 օլորը հալտէ կէօրիւպ, չօգ զէմանտան պէրու
 13 պէօյլէ օլտըղընը պիլմէքլէ, անա՝ Սըհհէթ պու-
 14 մագ իսթէլ' մի սին՝ տէտի : Խասթա անա՝ Էֆէն-
 15 տիմ, սու Թահրիք օլունտըգտա պէնի հալուզա
 16 գօյաճագ առէմիմ օլմատըղնտան, պէն կիթ-
 17 մէքտէ իքէն պէնտէն էվվէլ պաշգասը էնէր՝ ճէ-
 18 վապընը վէրտի : Յիսուս անա՝ Գալգ, եաթաղըլը
 19 գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի : Օլ առէմ տախի տէր
 20 հալ սըհհէթ պուլտու, վէ եաթաղընը գալտըրըպ
 21 եիւրիւտիւ : Վէ օլ կիւն սէպթ կիւնիւ իսի : Պու-
 22 նուն իչիւն Եհուտիւթի շիֆա պուլան քիմսէլէ՝
 23 Սէպթ կիւնիւ տիր, սանա եաթաղը գալտըրըպ
 24 հէլալ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ՝
 25 Պանա շիֆա վէրէն քիմսէ քէնտիսի պանա՝ Եա-
 26 թաղընը գալտըրըպ եիւրիւ, տէտի՝ ճէվապընը
 27 վէրտի : Իմտի անա, Սանա՝ Եաթաղըլը գալտըրըպ
 28 եիւրիւ՝ տէյէն առէմ քիմ տիր՝ տէյիւ սուալ
 29 էթտիլէր : Շիֆա պուլան քիմսէ իսէ, անըն քիմ
 30 իսիլիսի պիլմէք իսի : Ձիրա Յիսուս օլ մահալտէ
 31 խալգըն չօգլընը սէպէպիլլէ պիր Թարաֆա չէքիւ-

- 14 միշտ իտի, Պատէհու Յիսուս անը հէքէլտէ պու-
լուպ, անա՛ իշթէ սըհէթ պուլորն, որթըգ կի-
նա հիլէմէ, օլմայա քի սանա տահա ֆէնա պիլ
- 15 շէյ վազը՝ օլա՛ տէտի, Օլ ատէմ վարըպ Եհնու-
տիլէրէ քէնտինէ շիֆա վէրէն Յիսուս իսիլինի
խապէր վէրտի
- 16 վէ պու սէպէպտէն Եհնուտիլէր Յիսուսա թէ-
՛ստտի էտիպ՝ պու շէյլէրի սէպթ կիւնիւնտէ էթ-
- 17 տիլի իշիւն գաթլինի տրարլար իտի, Ամնա Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ փէտէրիմ շիմտիլէտէք
- 18 իշլէյօր, պէն տախի իշլէյօրըմ՝ տէտի, Պու սէ-
պէպէ մէպնի Եհնուտիլէր անըն գաթլինի տահա
գիյատէ արատըլար, գիրա սէպթի նաղ-դ էլէտիք-
տէն մա՛տա՝ Ալլահ փէտէրիմ տիլ՝ տէլէրէք,
- 19 քէնտինի Ալլահա միւսապի գըլար իտի, Իմտի Յի-
սուս անլէրէ՝ ճէվապէն տէտի քի՝ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ փէտէրին պիլ շէյ
էթտիլինի կէօրմէտիքճէ Օղուլ քէնտիլիլնտէն
պիլ շէյ էտէմէզ, գիրա օնէ էտէրսէ, Օղուլ տա-
- 20 խի հէման անը էտէր, Չիւնքի փէտէր Օղուլ սէվէր
վէ քէնտի էլլէտիլի շէյլէրին ճիւմլէսինի անա կէօ-
թէրիլ, վէ սիղին թէ՛ աճճիւպ էթմէնիլ իշիւն անա
պուլնարտան տահա պէօյիւք ՛սմէլլէր կէօսթէ-
- 21 րէճէք տիլ, Չիրա փէտէր էմլաթը իգապէ վէ
իհիւա էթտիլի միսիլիւ Օղուլ տախի պէօյլէճէ իս-
- 22 թէտիլի քիմաէլէրի իհիւա էտէր, Չիրա փէտէր հիլ
պիլ քիմաէյի հիւքմ էթմէզ, ամնա պիլթիւն
- 23 հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ էթմիլ տիլ, Թա քի ճիւմ-
լէսի փէտէրէ իհթիրամ էթտիքլէրի միսիլիւ,
Օղլա տախի իհթիրամ էտէլէր, Օղլա իհթիրամ
էթմէյէն՝ անը իրսալ էտէն փէտէրէ իհթիրամ
- 24 էթմէմիլ օլուր, Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիղէ
տէրիմ քի՛ պէնիմ քէլամըմ տիլլէյիպ, պէնի
իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմաէ հայաթը էպէ-
տիլէյէ մալիք օլուր, վէ մահքիւմիլէթէ տիւլար

- օրմադ, ֆադաթ էօլլամտէն հայաթա ինթիգալ
- 25 էթմիշ աիր, Հագրիգաթէն, հագրիգաթէն սիդէ տէրիմ քի՝ վագըթ կէլլօր, վէ հաւա հագըր տըր քի՝ էմվաթ իպն Ուլլահըն սէտասընը իշիտիպ՝
- 26 իշիտէնլէր տախի տիրիլէճէքլէր տիր, Զիրա փէ- տէր քէնտի գաթընտա հայաթա մալիք օլտըղը միսիլլի, Օղլա տախի պէօլլէճէ քէնտի գաթընտա
- 27 հայաթա մալիք օլմաղը վէրմիշ տիր, վէ Ասէմ օղլու օլտըղը իշիւն, հիւքմ էթմէյէ տախի աշա
- 28 սէլահիլլէթ վէրմիշ տիր, Պուշա թէ՛աճճիւպ էթ- մէյիլիլ, զիրա վագըթ կէլլօր քի գապըլաբտա օլմալարըն ճիւմլէսի աշըն ալագընը իշիտէճէք-
- 29 լէր, վէ խայր իշիտէնլէր գըյամէթ իւլ հայաթա, շէրը իշիտէնլէր իսէ գըյամէթ ի մահքիւմլիլլէթէ
- 30 չըգամաղար տըր, Պէն քէնտիլլիլմաէն պիր շէյ էտէմէմ, իշիթտիլլիլմաէն կէօրէ հիւքմ էտէրիմ, պէնիմ հիւքմիւմ տախի հագգ տըր, զիրա քէն-
- 31 տի իրաւթթիլլիլ տէյիլ, աշաղգ պէնի իրսալ է- թիւն (փէտէրիւն) իրաւթթիլլիլ աբաբըմ, իշիլ պէն քէնտի հագգըմտա շէհատէթ էտէրսէմ, շէհատէ-
- 32 թիմ հագգ տէյիլ տիր, Պէնիմ հագգըմտա շէ- հատէթ էտէն՝ պաշգասը տըր, վէ պէնիմ հագ- գըմտա էթտիլ շէհատէթ հագգ օլտըղըն պիրի-
- 33 թիմ, Սիզ Յովհաննէսին էանընա ադէմլէր կէօն- տէրտիլլիլ, օ տախի հագրիգաթա շէհատէթ էյլէ-
- 34 տի Պէն իսէ ինսան թարաֆընտան շէհատէթ ալմամ, աշաղգ իսէլաա պուլմանը իշիւն պու
- 35 շէյլէրի սէօլլէյօրըմ, Օ՝ էանար վէ գիյատաը չը- բաղ իտի, վէ սիզ պիր միւտտէթ աշըն զլիասըն-
- 36 տա շատ օլմաղ իսթէտիլիլ Ամմա պէնիմ՝ Յով- հաննէսին շէհատէթիւտէն պէօլլիւք շէհատէթիմ վար, զիրա իթմամ էթմէք իւզրէ փէտէրիւն պա-
- 37 հատէթ էտէր, վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէր

- քէնտիսի տախի՝ հազգըմտա շէհատէթ էթմիշ
տիր, սիղ հիշ պիր վագըթ անըն սէսինի իշիթմէ-
28 տինիզ, վէ հէյէթինի կէօրմէտինիզ, վէ քէլամը
տախի սիղտէ գա'իմ տէյիլ տիր, չիւնքի սիղ ա-
նըն իրսալ էթտիյի քիմսէյէ իման էթմէյօրսընըզ
39 փիթապլարը թէթէպպիւ՝ էտինիզ. զիրա անկէրլէ
էպէտի հայաթա մալիք օլուրըզ զանն էտէրսինիզ,
վէ պէնիմ իշիւն շէհատէթ էտէն անկէր տիր
40 վէ սիղ հայաթա մալիք օլմագ իշիւն պանա կէ-
41 մէք իսթէմէյօրսընըզ, Ատէմկէրտէն 'իզզէթ ալ-
42 մամ, Լաքին սիզի պիլիրիմ քի տէրունինիզտէ
43 Ալլահ մուհապպէթի հօգ ալըր, Պէն փէտէրին իս-
միլլէ կէլտիմ, վէ պէնի գապուլ էթմէյօրսընըզ,
էյէր տիկէր պիր քիմսէ քէնտի իսմիլլէ կէլրէս,
44 անը գապուլ էտէրսինիզ, Սիզ պիրպիրսինիզտէն
'իզզէթ ալըպ՝ եալընըզ Ալլահտան կէլէն 'իզզէթի
45 արամագ իքէն նա'սըլ իման էտէ պիլիրսինիզ, փէ-
տէրէ՝ սիզի պէն իթթիհամ էտէն՝ վար ալըր, օ տա
46 սիզին ի'թիմատ էթտիյինիզ Մովսէս տիր, Զիրա
էյէր Մովսէսէ ինանմըշ օլսա իտինիզ, պանա ինա-
նըր իտինիզ, զիրա օ պէնիմ հազգըմտա եազտըր
47 Ամմա անըն քիթապլարընա ինանմատըղընըզ հալ-
տէ, պէնիմ սէօզլէրիմէ նա'սըլ ինանմատըղընըզ

ՊՍՊ 6

- 1 Պա'տէհու Յիսուս Գալիլեա տէնիզի, եանի թէ-
պէրիյէ Դէւիդիէն էօթէ թարաֆընա 'ազիմէթ է-
2 տիպ, Խասթալարտա կէօսթէրոյի 'ալամէթլէրի
կէօրտիւքլէրի իշիւն, արտը սըրա չօգ խալզ կի-
3 տէր իտի, վէ Յիսուս տաղա չըզլպ՝ շակիրտլէրի
4 իլէ պէրապէր օրատա օթուրտու, Նէհուտիլէրին
Փըսզ պայրամը տախի հազըն իտի
5 Իմտի Յիսուս նազար էտիպ՝ հանընա չօգ խալզ

- կէլախիյնի կէօրտիւքտէ, փիլիպպոսս՝ Պոռնլարըն
 եւմէլէրի իչիւն նէ՛րէտէն էքմէք սաթըն ալալըմ՝
 6 տէախի Պոռնու տախի անը Թէճրիպէ իչիւն սէօյ-
 լէտի. զիրա քէնտիսի նէ էտէճէյինի պիլիբ իտի.
 7 փիլիպպոս անա ճէվապէն՝ Պոռնլարըն հէր պիբի
 աղ պիբ շէյ եւմէսի իչիւն, իքի երեզ տինարըք
 8 էքմէք քիֆայէթ էթմէզ՝ տէախի Շակիրալէրին-
 տէն պիբի՝ Սիմոն Պետրոսըն գարնտաշը Սնդրէաս
 9 անա տէտի քի, Պուրատա պէշ արփա էքմէյի իլէ
 իքի պալըղը պուլունան պիբ չօճուգ վար, լաքին
 10 պու գատար քիչիյէ պունլար նէ՛ր օլուր. Ամմա
 Յիսուս՝ Ատէմլէրի օթուրտընը՝ տէախի վէ օլ
 մահալտէ չօգ օթ պուլունուպ՝ օլ ատէմլէր թագ-
 11 րիպէն պէշ պիլի քիչի օլարագ, օթուրտըլար Վէ
 Յիսուս էքմէքլէրի ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն սօկրա,
 շակիրալէրէ, վէ շակիրալէր տախի օթուրանլարա
 թէվգի՝ էթտիլէր, պալըգլարտան տախի իսթէ-
 12 տիքլէրի գատար Վերպէլէր Վէ տօյաղգլարընտա,
 շակիրալէրինէ խիթապէն՝ Պաղլա գալան փարչա-
 լարը թօլլալընը, պիբ շէյ դայ՝ օլմասըն՝ տէմէսի
 13 իւզէրինէ, Անլէր տախի տէվչիբիպ՝ օլ պէշ արփա
 էքմէյինտէն եւյէնլէրտէն արթան փարչալարէ
 օն իքի քիւֆէ տօլտուրտըլար
 14 վէ օլ ատէմլէր Յիսուսըն իղհար էթտիյի՝ ալա-
 մէթի կէօրմէքլէ՝ Պիլհագիգէ տիւնեայա կէլէճէք
 15 չօլ փէյդամպէր պու տըր՝ տէտիլէր Յիսուս տախի
 անլէրին կէլիպ՝ մէլիք էթմէք իչիւն քէնտինի
 ճէպլէն կէօթիւրէճէքլէրինի պիլմէսիլէ, Թէքրար
 16 կալընըճա տաղա չէքիլտի Վէ ազլամ օլտըգտա,
 17 շակիրալէրի սահիլէ էնտիլէր. Վէ գայըղա կիրիպ՝
 տէնիզին էօթէ թարաֆընա, Կափառնայուամ կի-
 տիյօրլար իտի. վէ գարանլըգ պասմըշ օլուպ՝ Յի-
 18 սուս տահա եանլարընա կէլմէմիլ իտի. Տէնիղ
 տախի շիտտէթլի պիբ ըիւզկեար էսմէսիւտէն գա-
 19 պարմագտա իտի. իմոի անլէր քիւրէք չէքէրէք

- երբմի պէշ վէ եա օթուզ օգ ամբմը դատար կիթ-
 տիքէրինտէ, Յիսուսը տէնիզին իւզէրինտէ եիւ-
 ռիւյէրէք գայրդըն եանընա կէլիւր կէօրիւպ՝ գօրգ-
 20 տըլար Օ տախի անլէրէ՝ Պէն իմ, գօրգմայընը՝
 21 տէտի Օ զէման սէվինէրէք անը գայրդա ալտը-
 լար՝ վէ տէր՝ ագապ գայրգ կիտէճէքէրի եէրի
 վասըլ օլտոււ:
 22 Էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ Թարաֆընտա
 տուրան խալգ օրատա անըն շակիրտլէրինին պին.
 միշ օլտըգլարը պիր գայրգտան պաշգա օլմատը-
 ղընը, վէ Յիսուսըն՝ շակիրտլէրի իլէ պէրապէր
 գայրդա կիրմէմիշ, անճագ շակիրտլէրինին եա-
 լընըզ կիթմիշ օլտըգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ,
 23 (շալ պու քի Ռապպ շիւքը էթտիքտէն սօղրա,
 էքմէք եէտիքլէրի մահալէ եազըն Թէպէրլիյէտէն
 24 պաշգա գայրգլար կէլտի,) իմտի խալգ Յիսուսըն
 վէ շակիրտլէրինին օրատա օլմատըզընը կէօրտիւք-
 լէրինտէ, քէնտիլէրի տախի գայրգլարա պինիպ՝
 Յիսուսը արայարագ, Կափառնայուսմ կէլտիլէր:
 25 Վէ անը տէնիզին էօթէ Թարաֆընտա պուրպպ
 անա՝ եա Մու՛սլիմ, պուրայա նէ՞ վագըթ կէլտին
 26 տէտիլէր: Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն,
 հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ ՝ալամէթլէր կէօր-
 տիպլենիւզ իշիւն տէյիլ, անճագ օլ էքմէքլէր-
 տէն եէյիպ տօյտըզընըզ իշիւն պէնի արայօրսընը:
 27 Փանի օլան Թա՛ամա տէյիլ, անճագ իպն իւլ ին-
 սանըն սիզէ վէրէճէյի հայաթ ը եպէտիյէ իշիւն
 պագի գալան Թա՛ամա սա՛յ էտինիզ, զիրա փէ-
 28 տէր Ալլահ անը միւհըլէմիշ տիր՝ տէտի Օ զէման
 անա՝ Ալլահըն ա՛մալընը իճրա էթմէք իշիւն նէ՞
 29 էտէլիմ՝ տէտիլէր: Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Աւ-
 լահըն ՝ամէլի պու տըր՝ քի անըն իրսալ էթտիլի
 30 քիմսէյէ իման էտէսինիզ՝ տէտի իմտի անա՝ Ծա
 սէն, պիզիմ կէօրիւպ սանա իման էթմէմիզ իշիւն
 31 նէ՞ ՝ալամէթ կէօսթէրիւսին. նէ՞ իշլէրսին: Էճտա.

- տըմըզ պէրբիյետէ մէննի եւտիլէր, նիթէքիմ՝
Անլէրէ եւմէյէ սէմատան էքմէք վէրտի՝ տէյիւ
32 եազըլմըշ տըր՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ՝
Հագիդաթէն, հագիդաթէն սիղէ տէրիմքի՝ սէմա-
տան օլան էքմէյի սիղէ Մովսէս վէրմէտի, լաքին
սէմատան օլան հագիգի էքմէյի սիղէ փէտէրիմ
33 վէրիւր: Զիրա Ալլահըն էքմէյի սէմատան նազիլ
34 օլուպ տիւնեայա հայաթ վէրէն տիւր՝ տէտիւ իմտի
անա՝ Ծա Բապպ, պիղէ պու էքմէյի տափմա վէր՝
35 տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Օլ
հայաթ էքմէյի պէն իմ. պանա կէլէն ասլա աճըզ-
մայաճագ, վէ պանա իման էտէն ասլա սուսամա-
36 յաճագ տըր: Լաքին սիղէ տէտիմ քի՝ պէնի հէմ
37 կէօրտիւնիւղ, հէմ տէ իման էթմէյօրսընըզ: փէ-
տէրին ճիւմլէ պանա վէրտիյի պանա կէլիւր: վէ
38 պանա կէլէնի ասլա տըշարը թմամա Զիրա քէնտի
իրատէթիւի տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէնին
իրատէթինի իճրա էթմէք իւղըէ սէմատան նիւ-
39 զուլ էթտիմ: Վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէրին
իրատէթի պու տըր քի՝ ճիւմլէ պանա վէրտիյի-
տէն հիչ պիրինի զայ՝ էթմէյիպ, անճագ անը սօն
40 կիւնտէ իհեա էտէյիմ: Վէ պէնի իրսալ էտէնին
իրատէթի պու տըր քի՝ Օղլու կէօրիւպ անա իման
էտէն հէր պիր քիմսէ էպէտի հայաթա մալիք
օլա, պէն տախի անը սօն կիւնտէ իհեա էտէյիմ:
41 Պուռնուն իւղէրինէ Եհհուտիլէր՝ Սէմատան էնէն
էքմէք պէն իմ՝ տէտիյի իչիւն անըն հագգընտա
42 սէօլլէնէրէք, Պու քիմսէ Յիսուս իպն ի Յովսէփ
տէյիլ՝ մի քի պիղ անըն փէտէրի իլէ վալիտէսինի
պիրիիղ. պու հալտէ նաօըլ՝ Սէմատան նիւզուլ
43 էթտիմ՝ տէյօր տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն տէտի քի՝ Արանըզտա սէօլլէնիլինիղ.
44 Պէնի իրսալ էտէն փէտէր անը շէքմէյինճէ՝ պիր
քիմսէ պանա կէլէմէզ, պէն տախի անը սօն
45 կիւնտէ իհեա էտէճէյիմ: Ճիւմլէսի Ալլահ թարա-

- ֆրնտան թա'լիմ օլունմըլ օլաճագլար՝ տէյի 59
 փէյղամպէրէրտէ մուհարրէր տիր. պունա պի.
 նա'էն փէտէրտէն հէր իշիտիպ էօյրէնէն պանա 60
 46 կէլիր Տէյիլ քի պիր քիմսէ փէտէրի կէօրմիւլ 61
 տիր, իլլա Ալլահ թարաֆրնտան օլան զաթ փէ.
 47 տէրի կէօրմիւլ տիր, Հագիգաթէն, հագիգա.
 թէն սիգէ տէրիմ քի պանա իման էտէն՝ էպէտի 62
 48 հայաթա մալիք տիր, Հայաթ էքմէյէ պէն իմ.
 49 էճտատընըլ պէրրիյէտէ մէննի եէյիպ վէֆաթ 63
 50 էթտիլէր, Սէմատան նազիլ օլան էքմէք պու
 տըր, քի անտէն պիր քիմսէ եէյիպ տէ վէֆաթ 64
 51 էթմէյէ, Սէմատան նիւզուլ էտիպ հայյ օլան
 էքմէք պէն իմ. էյէր պիր քիմսէ պու էքմէք.
 տէն եէրսէ, իլ էլ էպէտ եաշայաճագ տըր, վէ
 պէնիմ վէրէճէյիմ էքմէք՝ տիւնեանըն հայաթը
 իշիւն վէրէճէյիմ թէնիմ տիր: 65
 52 իմաի Եէհուտիլէր՝ պու ատէմ նա'սըլ թէնինի
 եէմէմիլ իշիւն վէրէ պիրի՝ տէյիւ արալարընտ 66
 53 մու'արագա էթտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ տէ.
 տի քի՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ
 քի, էյէր իպն իւլ ինստըն թէնինի եէմէլ, վէ
 գանընը իլմէգաէնիլ, քէնտիւնիլտէ հայաթ օլմազ 67
 54 Պէնիմ թէնիմի եէյիպ գանըմը իշէն՝ էպէտի
 հայաթա մալիք տիր, պէն տախի անը սօն կիւն. 68
 55 տէ իհհա էտէճէյիմ, Զիրա թէնիմ հագիգաթէն
 թա'ամ տըր, վէ գանըմ հագիգաթէն շուրպ տըր 69
 56 թէնիմի եէյիպ գանըմը իշէն պէնտէ, պէն տախի
 57 անտէ սաքին օլուրըմ, Հայյ օլան փէտէր պէնի
 իրսալ էթտիլի, պէն տախի փէտէրին սէպէպիլէ
 հայաթտա օլաըղըմ միսիլիւ, պէնի եէյէն տախի
 պէնիմ սէպէպիլմէ հայաթտա օլաճագ տըր 70
 58 Սէմատան նազիլ օլան էքմէք պու տըր, էճտա.
 տընըլ մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէրի կիտի
 տէյիլ տիր. պու էքմէյի եէյէն իլ էլ էպէտ հա.
 յաթտա օլաճագ տըր: 71

- 59 Պու շէյլէրի Կափառնայումտա Թա'լիմ էտէ-
րէք, սինաղոգտա սէօյլէտի:
- 60 Վէ շակիրտլէրինտէն նիշէլէրի պունու իշիթ-
տիքլէրինտէ՝ Պու սէօզ աղըր տըր, պունու քլ՝մ
- 61 տիլլէյէ պիլիթ՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս շակիրտլէրի-
նին պունուին իւզէրինէ սէօյլէտիքլէրինի քէնտի
տէրունինտէ պիլմէքլէ, անլէրէ խիթապէն՝ Սիզի
- 62 պու շէյ սիւրչտիւրիւյօ՞ր մը. էյէր Իպն իւլ ին-
սանըն մուզատտէմա օլտըղը մահալէ 'ուրուճ
- 63 էթտիյինի կէօրիւրսէնիզ . . . Իհեա էտէն Բուհ
տըր, Թէն հիշ պիր Փա'լտէ էթմէզ. պէնիմ սիզէ
- 64 սէօյլէտիյիմ սէօզլէր րուհ վէ հայաթ տըր: Լա-
քին սիզտէն պա'զը ինանմայան քիմսէլէր վար
տըր՝ տէտի. շիւնքի Յիսուս ինանմայանլար քիմ-
լէր օլտըղընը վէ քէնտինի էլէ վէրէճէք օլան
- 65 քիմ իտիյինի իպթիտատէն պիլիւր խի. վէ տա-
խի՝ Պունուն իշիւն սիզէ՝ Հիշ քիմսէ Փէտէրիմ
Թարաֆրնտան քէնտինէ վէրիլմէտիքճէ պանա
կէլմէզ՝ տէյիւ սէօյլէտիմ, տէտի:
- 66 Պունուն իւզէրինէ շակիրտլէրինտէն նիշէլէրի
կէրի չէքիլիպ՝ արթըզ անըն իլէ պէրապէր կէզ-
- 67 մէզլէր խի. Իմտի Յիսուս օն իքիլէրէ՝ Սի՛զ տա-
- 68 խի մի կիթմէք խթէրսինիզ՝ տէտի. Սիմոն Պետ-
րոս անա ճէվապէն՝ Եա Բապպ, քիմէ՞ կիտէլիմ,
- 69 հայաթ ը էպէտիյէ սէօզլէրի սէնտէ տիր. Պիզ
տախի իման էտիպ, Իպն Ուլահ [իւ հայ] Մէսիհ
- 70 սէն իտիյիլի պիլտիք՝ տէտի. Յիսուս անլէրէ խի-
թապէն՝ Պէն սիզ օն իքիլէրի ինթիխապ էթմէ-
տիմ մի. վէ սիզտէն պիրի Շէյթան տըր՝ տէտի:
- 71 Վէ պունու Սիմոն օղլու. Իսխարիօթի Յուզա
հազգընտա սէօյլէր խի. զիրա պու քիմսէ օն
իքիլէրտէն պիրի իքէն՝ անը էլէ վէրէճէք խի:

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա՝ Յիսուս Գալիլէա
կէդէր իտի՝ զիրա Եէհուաիլէր գաթլինէ գաա
էթտիքէրի իչիւն, Եէհուաիլէտէ կէզմէք իսթէ.
մէզ իտի՝ 16
- 2 Վէ Եէհուաիլէրին խայմէ պայրամը եագըն օւ
3 մաղլէ, Գարնտաշարը անա՝ Շակիրտլէրինի տա.
խի իշէտիլին յամէլլէրի կէօրմէլէրի իչիւն պու. 18
- 4 րատան չըգըպ՝ Եէհուաիլէտէ կիթ. Զիրա հիչ պի
քիմէ քէնտիսի աշիքիար օլմագ իսթէր իքէ.
կիզլիմէ պիր շէյ իշէմէզ. էյէր պուշարը իչէր.
սէն, քէնտիլի տիւնեայա իզհար էյլէ՝ տէտիլը 19
- 5 Զիրա գարնտաշարը պիլէ անա իման էթմէլի
6 իտի՝ Վէ Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիւմ վագ.
թըմ տահա կէլմէտի, Փագաթ սիզին վագթընը 20
- 7 տա՛իմա հազըր տըր՝ Տիւնեա սիզէ պուզը էտէ.
մէզ, ամմա պանա պուզը էտէր. չիւնքի պէն ա.
նըն հագգընտա ա՛մալընըն Փասիտ օլտըղընա լէ. 22
- 8 հատէթ էտէրիմ՝ Սիզ պու պայրամա չըգընը.
պէն պու պայրամա (տահա) չըգմամ. զիրա պէ.
9 նիմ վագթըմ տահա թէմամ օլմամը տըր՝ Վէ
անլէրէ պու շէյլէրի սէօյլէյիպ՝ Գալիլէատա գալ.
10 տըր՝ Ամմա գարնտաշարը չըգտըգտան սօնրա,
զէման քէնտիսի տախի աշիքիար օլմայարգի
կիզլիմէ կիպի պայրամա չըգտըր՝ 2
- 11 Եէհուաիլէր տախի անը պայրամտա արայըլի
12 Նէրէտէ տիր՝ տէրլէր իտի՝ Վէ անըն հագգընտա
խալգըն արասընտան չօգ գիլ ու գալ վագը՝ օլ
լարագ, ալագըլարը՝ Սալիհ տիր՝ տէյիպ, տիկէր.
լէրի տէ՝ խայր, անճագ խալգը իզլալ էտլիօր՝ 2
- 13 տէրլէր իտի՝ Ամմա Եէհուաիլէրին գօրգուսընտա
նաշի պիր քիմէ յալէնէն անըն լագըրտընը
էթմէզ իտի՝ 2
- 14 Վէ արթըզ պայրամըն նըսֆը օլտըգտա, Թի.

- 15 սուս հէյքէլէ չըգըպ թա'լիմ էտէր իտի վէ Ծէ-
հուսիլէր թէ'աճճիւպ էտէրէք՝ Պու քիմսէ թա'լիմ
օլունմըշ տէյիլ իքէն, քիթապլարը նա'սըլ
16 պիլիր տէտիլէր, Բիսուս տա'խի անլէրէ ճէվապէն'
Պէնիմ թա'լիմիմ քէնտիմին տէյիլ, անճագ պէնի
17 իրսալ էտէնին տիր, էյէր պիր քիմսէ անըն իրա-
տէթիին իճրա էթմէք իսթէրսէ, պու թա'լիմ
Ալլահտա'ն մը օլալըղընը, վէ եախօտ պէն քէն-
18 տիլիյիմտէն մի սէօյլէտիլիմի պիլէճէք տիր, Գէն-
տիլիյիմտէն սէօյլէյէն քէնտի 'իզզէթիին արար,
ամմա քէնտիին իրսալ էտէնին 'իզզէթիին արա-
յան հագգ տըր, վէ անտէ հագգսըզլըգ եօգ տըր
19 Մովսէս սիզէ շէրի'աթը վէճըմէտի մի, վէ սիզտէն
հիշ քիմսէ շէրի'աթը իճրա էթմէզ. նիշիւն դաթ-
20 լիմի արայօրսընը՝ տէտի իսալգ տախի՝ Մէճնուս
սըն, սէնին գաթիլինի քի'մ արայօր՝ տէյիլ ճէվապ
21 վէրտիլէր, Թիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պիր իշ իշ-
լէտիմ վէ ճիւմլէնիզ թէ'աճճիւպ էտիյօրսընըզ
22 Մովսէս սիզէ խիթանը վէրտի, (պու տախի Մով-
սէստէն տէյիլ տիր, անճագ էճտատտան տըր),
վէ սիզ սէպթ կիւնիւ տտէմ խիթան օլունմամագ ի-
23 շիւն սէպթ կիւնիւ ատէմ խիթան օլունուրսա,
սէպթ կիւնիւ պիր ոտտէմէ քեամիլէն սըհհէթ
վէրտիլիմ իշիւն պանա տարըլըյօր մը սընըզ
24 Սուրէթ ի զահիրէյէ կէօրէ հիւքմ էթմէյինիզ,
անճագ 'ատալէթէ կէօրէ հիւքմ էյլէյինիզ տէտի
25 Օ զէման Ծրուսաղէմիլիլէրտէն պա'ղըլարը տէր-
լէր իտի քի՝ Գաթիլինի արատըգլարը պու տէյիլ
26 մի տիր. վէ իշլէէ 'ալէնէն սէօյլէյօր, վէ անա հիշ
պիր շէյ տէմէյօրլար. 'աճէպա ըէ'իսլէր պուճուս
հագիգաթէն Մէսիհ իտիլինի եագիւնէն պիլտիլէր
27 մի, Լաքին պիզ պուճուս նէրէտէն օլալըղընը պի-
լիրիզ, ամմա Մէսիհ կէլտիլի զէման նէրէտէն օլ-
ալըղընը քիմսէ պիլմէզ:

- 29 Վէ Յիսուս հեյքելտէ թա'լիմ էտէր իքէն, նի.
տա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիբսինիզ վէ հէմ տէ
նէրէտէն օլաղղըմը պիլիբսինիզ. վէ պէն քէնտի.
լիյիմտէն կէլմէտիմ, Փազաթ պէնի իրսալ էտէն
- 30 հազգ աըր, քի սիզ անը պիլմէզսինիզ, Պէն տի
պիլիբիմ, զիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնի.
թութմաղա դաստ էթտիլէր իսէ տէ, հիլ պիլ
քիմսէ անա էլ ուզաթմատը, շիւնքի անըն վաք
- 31 Թը տահա կէլմէմիշ իտի, Վէ խալգտան նիլէլէր
անա իման էտիպ՝ Մէսիհ կէլտիլի զէման՝ պու
նուն իճրա էթտիլի միւ՛ճիզաթտան զիյատէ՞ մի
էտէճէք տէտիլէր:
- 32 Ֆէրիսիլէր խալգըն անըն հազգընտա պու մի.
սիլլիւ գիլ ու գալ էթտիլնի իշիտիպ՝ Փէրիսիլէ
իլէ պաշ քեահինլէր անը թութմազ իւզրէ մէ.
33 մուրլար կէճնաէրտիլէր Վէ Յիսուս [անլէրէ]
Տահա պիր ազ միւտտէթ սիզին իլէ պէրապէր իմ,
34 պա'տէհու պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ, Սիզ
պէնի արայըզ տա պուլամայաճազաընըզ, վէ պէ.
նիմ պուլունտըղըմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէ.
35 տիւ Պունուն իւզէրինէ Նէհուտիլէր պիրիպիրինէ՝
Պու նէ՛րէյէ կիտէճէք տիր քի պիզ քէնտինի պու.
մայաճաղըզ, 'աճէպա Նունանիլէր իլինէ տաղըմը
օլանլարա կիտիպ տէ, Նունանիլէրէ՞ մի թա'լիմ է.
36 տէճէք: Պէնի արայըպ տա պուլամայաճազաընըզ
վէ պէնիմ պուլունտըղըմ եէրէ սիզ կէլէմէզսի.
նիզ՝ տէտիլի պու քէլամ նէ՞ տիր՝ տէտիլէր:
- 37 Վէ պայրամըն սօն վէ պէօլիւք կիւնիւնտէ Յի.
սուս տուրուպ նիտա էտէրէք՝ էյէր պիր քիմսէ
- 38 սուսամըշ իսէ, պանա կէլիպ իյսին, Հէր քիմ քի
պանա իման էտէրսէ, քիթապըն պուլուրտըղը
վէճիլէ պաթնընտան տիրի սու ըրմազլարը ճէրէ.
39 յան էտէճէք տիր՝ տէտիւ Պունու տաթի քէնտի.
նէ իման էտէնլէրին ալաճազլարը Բուհլն հպ.

գրնտա սէօյլէտի. զիրա Յիսուս հէնուզ իճլալ օ-
լունմատըղը իջիւն Բուհ իւլ Գուտս տահա վերել-
40 Քի տէյիլ իտիւ խալգտան նիյէլէրի պու սէօղիւ
իլիթտիքլէրինտէ՝ Յիլ հագիգէ պու օլ փէյղամ-
41 պէր տիր՝ տէտիլէր. Պաշգալարը՝ Պու Մէսիհ
տիր՝ տէտիլէր. Ղաշրիլէրի իսէ՝ Եա Մէսիհ Գա-
42 լիւտատան մը կէլիր. Մէսիհ Դաւիթին նէսլինտէն
վէ Դաւիթին օլտըղը Բեթլէհեմ նամ քէօյտէն
կէլիր՝ տէյիւ քիթապ պուշուրմա՞ղ մը տէտիլէր.
43 Պէօյլէճէ անըն հագգընտա խալգ պէյնինտէ իխ-
44 թիլաֆ վուգուս՝ պուշուրմա՞ղ վէ անլէրտէն պա՛ղը-
սը անը թութմագ իսթէտիլէր իսէ տէ, հիշ քիմ-
սէ անա էլ ուզաթմատը.
45 վէ մէ՛մուրլար պաշ քեահինլէր իլէ Ֆէրիսիլէ-
րին եանընա կէլտիքլէրինտէ, անլէրէ՝ Նի՞շիւն
46 անը կէթիրմէտինիգ՝ տէտիլէր. Մէ՛մուրլար ճէ-
վապէն՝ Պու պտէմ կիպի սսլա պիր քիմսէ սէօյ-
47 լէմէմիշ տիր՝ տէտիլէր. վէ պուսնուս իւզէրինէ
ֆէրիսիլէր անլէրէ ճէվապէն՝ Սի՞զ տէ մի ալտան-
48 տընըգ, Բէ՛խլէրտէն, եախօտ ֆէրիսիլէրտէն պիր
49 քիմսէ անա իման էթտի՞մի. Ամմա շէրի՛աթը
50 պիլմէյէն պու խալգ մէլ՛ուսն տըր՝ տէտիլէր. Կէ-
ճէլէյին անըն եանընա կէլմիշ օլան Նիկոդեմոս
51 անլէրտէն պիրի օլմաղլէ, անլէրէ, Ս՛ճէպա պիլզիմ
շէրի՛աթըմըզ պիր առէմի էվվէլա տի՛ղլէյիպ նէ
էթտիլինի ալլամայընճա հիւքմ էտէ՞ր մի՛ տէ-
52 տի. Պուսնա ճէվապէն՝ Սէ՞ն տէ մի Գալիլեատան
սըն. թահգիգ էյլէ վէ պագ քի՛ Գալիլեատան
53 փէյղամպէր զուհուր էթմէմիշ տիր՝ տէտիլէր. վէ
հէր քէս քէնտի էղինէ կիթտի.

1 Վէ Յիսուս Ձէյթուսն տաղընա կիթտի. (2) Վէ
սէհէր վագթընտա թէքըար հէյքէլէ կիտիպ՝ պիւ-

- Թիւն գալով եանընա կէմէքտէ օլարագ, օթու-
 3 ռուպ անլէրէ Թա'լիմ էտէր իտիւ Վէ 'իւլէմա ին
 ֆէրիսիլէր զինատա Թութուլմըշ պիր գարը անըն
 եանընա կէթիլիպ' օրթատա տուրտուարագ,
 4 Անա' Եա Մու'ալլիմ, պու գարը իրթիքեապը
 5 զինա ֆի'լիինտէ Թութուլու : Վէ Մովսէս զե-
 րի'աթտա պիզէ պէօյլէ քիմսէլէրին ըէճմ օլուն-
 մասընը էմը էթտի : սէն նէ՞ տէրսին' տէտիլէր
 6 իթթիհամլնա յէր փալէ պուլմագ իւզրէ, անը
 Թէճըրպէ իշիւն պուշու սէօյլէտիլէր : լաքին Յի-
 սուս էշիլիպ փարմաղըյլէ եէրէ եազը եազար իտի
 7 Վէ անա մուսիրըանէ սու'ալ էթմէլէրիլլէ, տօղ-
 րուլուպ անլէրէ' Սիզտէն հանկըսը պիկիւնահ իսէ,
 անըն իւզէրինէ էվլէլա Թաշը օ աթսըն' տէտի
 8 Վէ եինէ էշիլիպ եէրէ եազը եազար իտի : (9) Վէ
 պուշու իշիթաթիլէրինտէ, զամիրլէրինտէն իլգամ
 օլունարագ, իխթիյարըարտան պաշլայըպ էն սօի-
 րաքիլէրէ վարընճայատէք, պիրէր պիրէր չըգտը-
 լար, վէ Յիսուս եալընըպ գալոր, գարը տաթի
 10 օրթատա տուրույօր իտի : Վէ Յիսուս տօղրուլուպ
 գարըտան պաշգա պիր քիմսէլի կէօրմէմէքլէ,
 անա' էյ գարը, օլ տա'վաճըլարըն նէ՞րէտէ տիր,
 հիշ պիրի 'ալէյհինէ հիւքմ էթմէտի մի' տէտի
 11 Օ տախի Հիշ պիրի, իֆէնտի, տէմէսիլլէ, Յիսուս
 անա' Պէն տախի 'ալէյհինէ հիւքմ էթմէմ. կիթ,
 արթըգ կիւնահ իլլէմէ' տէտի
 12 Վէ եինէ Յիսուս անլէրէ իսիթսպէն' Պէն տիւն-
 եանըն նուրու իմ : պանա Թապի' օլան զուլմէթ-
 տէ եիւրիւմէյիպ, անճագ հայաթ նուրընա մալիք
 13 օլաճագ տրը' տէտի : Ֆէրիսիլէր տախի անա' Սէն
 քէնտի հագգըկտա շէհատէթ էտէրսին, սէնին
 14 շէհատէթին հագգ տէյիլ տիր' տէտիլլէր : Յիսուս
 անլէրէ ճէվապէն' Հէր նէ գատար պէն քէնտի
 հագգըմտա շէհատէթ էտէրսէմ տէ, շէհատէթիմ
 հագգ տրը, զիրա նէրէտէն կէլտիլիսի վէ նէրէյէ

- կիտէճէյիմի պիլիբրիմ. սիզ իսէ ներէտէն կէլ-
տիյիմի, եա ներէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ,
15 Սիզ ճիսմանիճէ հիւքմ էտէրսինիզ. պէն հիւ քիմ-
16 սէյի հիւքմ էթմէմ. Վէ էյէր պէն հիւքմ էթսէմ
տէ, պէնիմ հիւքմիւմ հազգ տրբ. զիրա եալընըզ
տէյիլ իմ, տմմա պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փէ-
17 տէր պէրապէր իզ: Վէ իքի ատէմին շէհատէթի
հազգ օլտրղը շէրի'աթընըզտա տախի մուհարրէր
18 տիր. Պէն քէնտի հազգըմտա շէհատէթ էտէրիմ.
պէնի իրսալ էտէն փէտէր տախի պէնիմ հազ-
19 գըմտա շէհատէթ էտէր' տէտի. Օլ վազըթ անա'
փէտէրին նէրէտէ տիր' տէտիլէր. Յիսուս' նէ'
պէնի, նէ' տէ փէտէրիմի պիլիբրսինիզ. էյէր պէնի
պիլսէ իտինիզ, փէտէրիմի տախի պիլիբ իտինիզ'
տէյիւ ճէվապ վէրտի:
20 Յիսուս պու սէօղլէրի հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր
իքէն' խազինէտէ սէօյլէտի, վէ անը հիւ քիմսէ
թութմատը, զիրա վազթը տահա կէլմէմիշ իտի.
21 Պա'տէհու Յիսուս թէքրար անլէրէ խիթապէն'
Պէն կիտէրիմ, վէ պէնի տրայըպ տա կիւնահը-
նըզտա էօլէճէքսինիզ. պէնիմ կիտէճէյիմ եերէ
22 սիզ կէլմէզսինիզ' տէտի. Պուենու իւզէրինէ Նէ-
հուտիլէր' Աճէպա քէնտի քէնտինի էօլտի. ըէճէք
մի տիր քի' Պէնիմ կիտէճէյիմ եերէ սիզ կէլէ-
23 մէզսինիզ' տէյօր, տէտիլէր. Օ տախի անլէրէ' Սիզ
աշաղըտան սընըզ, պէն եօգարըտան իմ. սիզ
պու տիւնհատան սընըզ, պէն պու տիւնհատան
24 տէյիլ իմ. Պու էճլտէն սիզէ' կիւնահլարընըզտա
էօլէճէքսինիզ' տէտիմ. զիրա էյէր պէն իտիյիմէ
ինանմազսանըզ, կիւնահլարընըզտա էօլէճէքսի-
25 նիզ' տէտի. Պուենու իւզէրինէ անա' Սէն քիմ
սին' տէտիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի'
Էլվէլտէն պէրու հէման սիզէ սէօյլէտիյիմ զաթ
26 իմ. Սիզին հազգընըզտա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ
էթմէյէ չօգ շէյլէրիմ վար. լաքին պէնի իրսալ

- էտէն հազգ տըր: վէ պէն տիւնեայա անտէն ի.
 27 շիթտիյիմ շէյլէրի սէօյլէրիմ: Անլէր՝ քէնտիլէրնէ
 փէտէր հազգընտա սէօյլէտիյինի ալլամաաորաւ
 28 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ իպն իւլ ինսանը
 եււքսէյէ գալտըրտըղընըտա, պէն իտիյիմի վէ
 քէնտիլիյիմաէն հիշ պիր շէյ էթմէյիպ, լաքին
 փէտէրիմին պանա թա'յիմ էթտիյի իւզրէ՝ պու
 29 շէյլէրի սէօյլէտիյիմի պիլէճէքսինիզ: Վէ պէնի
 իրսալ էտէն պէնիմ իլէ պէրապէր տիր. փէտէր
 պէնի եալընըզ պրազմատը, չիւնքի պէն տա'իմ
 անըն բիզասը օլան շէյլէրի իճրա էտէրիմ՝ տէտի
 30 Պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն՝ չօզ քիմսէլէր անա
 31 իման էթտիլէր: Օլ վազըթ Յիսուս քէնտիլնէ ի.
 ման էտէն Եէհուտիլէրէ խիթապէն՝ էյէր սիզ
 պէնիմ քէլամըմտա գալըրսանըզ, ֆիլ հագիգէ
 32 շահիրտիլէրիմ օլուպ, Հագիգաթը պիլէճէքսինիզ,
 հագիգաթ տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէ
 33 տի. Անա՝ Պիզ Աբրահամ գիւրբիյէթի իզ, վէ հիշ
 պիր վազըթ քիմսէյէ գուլըզ էթմէտիք. սէն
 նա'սըլ Ազատ օլաճագսընըզ՝ տէյօրսըն, տէյիւ ճէ.
 34 վապ վէրտիլէր: Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագի
 գաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ
 35 կիւնահ իշլէրսէ, կիւնահըն գուլու տըր: Գուլ
 տախի խանէտէ իլ էլ էպէտ պագի գալմայըյ
 36 օղուլ իլ էլ էպէտ գալըր: Իմաի էյէր Օղուլ սիզի
 ազատ էտէրսէ, ֆիլ վազը՝ ազատ օլաճագսընըզ
 37 Աբրահամ գիւրբիյէթի օլտըղընըզ պիլիլրիմ.
 ամմա գաթիլիմի աբայօրսընըզ, չիւնքի քէլամիմ
 38 տէրուռնինիզտէ եէր թութմայօր: Պէն փէտէրիմին
 եանընտա կէօրտիւյիւմիւ սէօյլէրիմ, սիզ տախի
 փէտէրինիզին եանընտա կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի
 39 եափաբսընըզ՝ տէտի. Անա ճէվապէն՝ Պիզիմ փէ
 տէրիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէտիլէր: Յիսուս անլէ
 րէ տէտի քի՝ Աբրահամըն էվլատը օլա իտինիզ
 Աբրահամըն՝ 'ամէլլէրիյէ 'ամիլ օլուր իտինիզ

- 40 Յագագած շիմտի պէնիմ, եա՛նի Ալլահ թարա-
 ֆընտան իշիթտիյիմ հագիգաթը սիդէ սէօյլէ-
 յէն պիր ասէմին գաթիինի արայօրսընըզ. Աբրա-
 41 համ պուռնու եափմատը՝ Սիզ փէտէրինիզին՝ յա-
 մէլէրիյլէ՝ յամէլ էտէրսինիզ, իմտի անա՛ Պիզ
 վէլէտ ի զինա տէյիլ իզ, պիզիմ պիր փէտէրիմիզ
 42 վար, օ տա Ալլահ տըր՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի
 անլէրէ տէտի քի՛ էյէր Ալլահ փէտէրինիզ օլաա
 խտի, պէնի սէվէր իտինիզ. շիւնքի պէն Ալլահ-
 տան խուրուճ էտիպ կէլտիմ. զիրա քէնտիլիյիմ
 տէն կէլմէտիմ, լաքին պէնի օ իրսալ էթտի
 43 Նի՛ջիւն պէնիմ սէօղիւմիւ աշլամայօրսընըզ. շիւն-
 44 քի պէնիմ քէլամըմը տիլլէյլմէզսինիզ, Սիզ պա-
 պանըզ Շէյթանտան սընըզ, վէ պապանըզն շէհ-
 վէթլէրինի Փի՛լիէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ. օ իպ-
 թիտատէն պէրու գաթիլ իտի, վէ հագիգաթտա
 սէպաթ էթմէտի, զիրա անտէ հագիգաթ եօգ
 տըր, եալան սէօյլէտիլի վագըթ քէնտի շէյլէրին-
 տէն սէօյլէր, զիրա եալանճը վէ եալան պապասը
 45 տըր, Ամմա պէն հագիգաթը սէօյլէտիլիմ իշիւն
 46 պանա ինանմագսընըզ, Սիզտէն քի՛մ իւզէրիմտէ
 կիւնահ իսպաթ էտէ պիլիր. վէ հագիգաթը սէօյ-
 47 լէյօր իսէմ, Նի՛ջիւն պանա ինանմագսընըզ, Ալ-
 լահտան օլան՝ Ալլահըն քէլամլարընը տիլլէր.
 սիզ Ալլահտան օլմատըղընըզտան տիլլէյլմէզսինիզ
 48 Եհհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Սանա Սամարիալը
 վէ մէճնուէն տէտիլիմիզ տօղրու տէյիլ մի՛ տէ-
 49 տիլէր, Յիսուս ճէվապէն՝ պէն մէճնուէն տէյիլ իմ,
 լաքին փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէրիմ, սիզ իսէ
 50 պէնի թահգիր էտիյօրսընըզ, Վէ պէն քէնտի
 իդգէթիլի արամամ. աւը արայըպ հիւքմ էտէն
 51 վար տըր, Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէ-
 բիմ քի՛ էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը
 հըֆը էտէրսէ, իլ էլ էպէտ էօլիւմ կէօրմէյէ-
 52 ճէք տիր՝ տէտիւ Օլ վագըթ Նէհուտիլէր անա՛

Մէծնուն օլորդընը շիմտի պիլերիզ. Աբրահամ վէ
 փէյղամպերէր վէֆաթ էթտիլէր, վէ սէն՝ էյէր
 53 էլ էպէտ էօլիւմ թաթմայանագ՝ տէյօրաքն, Սէն
 վէֆաթ էթմիշ օլան փէտէրիմիզ Աբրահաման
 պէօյիւք մի սին. փէյղամպերէր տախի վէֆաթ
 էթտիլէր. սէն քէնտիլի քի՞մ 'ատտ էտիյօրաքն՝
 54 տէտիլէր. Յիսուս ճէվապէն՝ էյէր պէն քէնտիլի
 թա՛ղիզ էտէրսէմ, 'իզզէթիմ պիւր շէյ տէյիլ տիր.
 պէնի թա՛ղիզ էտէն՝ Փէտէրիմ տիր, քի սիզ ա.
 55 Նըն հագգընտա՝ Ալլահըմըդ տըր՝ տէյօրսընըզ. վէ
 անը թանըմազսընըզ. ամմա պէն անը պիլիլիմ,
 վէ՝ Անը պիլմէմ՝ տէսէմ, սիզին կիպի եալանձը
 օլուրըմ. լաքին անը պիլիլիմ վէ անըն քէլամը.
 56 Նը հըֆօզ էտէրիմ՝ Փէտէրինիզ Աբրահամ պէնիմ
 կիւնիւմիւ կէօրմէյէ արզուքէշ օլուպ՝ կէօրաիւ
 57 վէ մէսրուր օլտու՝ Դեթի. վէ Եէհուտիլէր անա՝
 Տահա էլլի եալընտա տէյիլ իքէն, Աբրահամը՝ տա.
 58 խի մի կէօրտիւն՝ տէտիլէր. Յիսուս անիլէր՝ Հա.
 գիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Աբրա.
 համ մէվճուտ օլմազտան ագտէմ պէն մէվճուտ
 59 իմ՝ տէտի. Օլ վազըթ իւզէրինէ աթմազ իւզրէ
 թաշար դալորրաթըլար. Յիսուս իսէ կիլզէնտի,
 վէ արալարընտան կէչէրէք, հէքէլտէն չըզլպ
 պէօյէճէ կիթտի.

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ կէչէր իքէն, տնատան տօղմա քէօր պիւր ա.
- 2 տէմ կէօրտիւ. Շակիրալէրի տախի անա՝ Եա
 Մուալլիմ, պուենուն քէօր տօղմաւնա քէնտի.
 Նի՞ն մի, Եօգսա վալիտէյնինի՞ն մի կիւնան իլլէ.
 մսի սէպէպ օլտու՝ տէյէրէք սու՛ալ էթտիլէր.
- 3 Յիսուս ճէվապէն՝ Նէ անըն վէ Նէ տէ վալիտէյ.
 նինին կիւնան իլլէմէսի, Ֆապաթ Ալլահըն իլլէրի

- 4 անտէ պէյան օլուանմասը իշիւն ուրոս: Կիւնտիւզ
օլտրզճա պէնի իրսալ էտէնին իշլէրինի իշլէմէք-
լիյիմ լազըմ տըր: Կէճէ Կէլիր քի՝ օ զէման պիր
5 քիմսէ իշ իշլէյէմէզ: Պէն տիւնեատա պուլուն-
6 տրզճա, տիւնեանըն նուրու իմ՝ տէտիւ Պու
շէյլէրի տէտիքտէ, եէրէ թիւքիւրիւպ՝ թիւք-
րիւքլէ պալլըզ հափտը, վէ պալլըզը քէօրին
7 Կէօզլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ, անա, Կիթ, Սիւօհա
հալուզընտա (քի իրսալ օլուանըշ տէմէք տիր)
երլզան՝ տէտիւ օ տախի կիտիպ երլզանտը, վէ
8 Կէօրիւր օլտըզը հալտէ Կէլտիւ Պունուս իւզէրինէ
գօնլարը վէ անըն քէօր իտիյինի էվլէլտէն Կէօ-
րէնլէր՝ Օլ օթուրուպ տիլէնճիլիք էտէն պու տէ-
9 յիլ մի՝ տէտիլէր: Պա՛ղըլարը՝ Պու արը, վէ
պա՛ղըլարը՝ Անա պէհլէր՝ տէտիլէր: քէնտիսի՝
10 Պէն իմ՝ տէտիւ Օլ վազըթ անա՝ Սէնին Կէօզլէ-
11 թիւ նա՛սըլ աշըլտը՝ տէտիլէր: Օ ճէվապ վէրիպ՝
Յիսուս տէնիլէն պիր ատէմ պալլըզ հափըպ
Կէօզլէրիմէ սիւրտիւ, վէ պանա՝ Սիւօհա հալու-
զընա կիտիպ երլզան՝ տէտիւ պէն տախի կիտիպ
երլզանտըլըմա Կէօզլէրիմ Կէօրիւր օլտու՝ տէ-
12 տիւ Անլէր տախի անա՝ Օլ ատէմ նէ՛րէտէ տիր՝
տէտիլէր: Պիլլէմ՝ տէտիւ
13 Օլ մուգատտէմա քէօր օլանը Փէրիսիլէրէ Կէօ-
14 թիւրաիլէր: Յիսուսըն պալլըզը հափըպ անըն
Կէօզլէրինի աշտըզը զէման սէպթ կիւնիւ իտիւ
15 վէ եինէ փէրիսիլէր՝ Կէօզլէրիկ նա՛սըլ աշըլտը՝
տէլիւ անա սու՛ալ էթտիլէր: օ տախի անլէրէ՝
Կէօզլէրիմէ պալլըզ գօտու, երլզանտըմ տա
16 Կէօրիւյօրըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, Փէրիսիլէրտէն
պա՛ղըլարը տէտիլէր քի՝ Պու ատէմ Ալլահտան
տէյիլ տիր, չիւնքի սէպթ կիւնիւնէ ըլ՛այլէթ
էթմէզ: պաշգալարը՝ Կիւնահաքիտա ատէմ պէօյլէ
միւ՛ճիզէլէր նա՛սըլ իճրա էտէ պիլլիր՝ տէտիւ-
լէր: պէօյլէճէ արալարընտա իխթիլաֆ օլտու:

- 17 Թէքրար քէօրէ՝ Սէնին կէօզլէրինի աչաղղընտան
 18 օ տախի՝ փէյղամպէր տիր՝ տէտիւ Լաքին Եէհու-
 տիւյր կէօզլէրի աչըլանըն վալիտէյնինի չաղըրըն-
 ճայա գատար, անըն քէօր օլուպ տա կէօզլէրի
 19 աչըլաղղընա ինանմայարագ, Անլէրէ սու՛ալ իլէ՝
 Սիզին օլ քէօր տօղտու տէտիյինիզ օղլընըզ պո՛ւ
 մը աըր. շիմտի եա նա՛սըլ կէօրիւյօր՝ տէտիլէր
 20 Անըն վալիտէյնի անլէրէ ճէվապէն՝ Պու պիզիմ
 21 օղլմըզ օլուպ՝ քէօր տօղաղղընը պիլիլրիզ. Ֆա-
 գաթ շիմտի նասըլ կէօրտիւյիւնիւ պիլմէյիզ. Խա-
 խօտ անըն կէօզլէրինի քիւ՛ աչաղղընը պիզ պիւ-
 մէյիզ. քէնտիսի պալիզ տիր, անա սու՛ալ էալի-
 նիզ. քէնտիսի հազգընտա քէնտիսի սէօյլէսին՝ տէ-
 22 տիլէր. Անըն վալիտէյնի Եէհուտիլէրտէն գօրգ-
 աղգաըր իչիւն պէօյլէ սէօյլէտիլէր. զիրա Եէհու-
 տիլէր՝ էյիլը պիլը քիմսէ անըն Մէսիհ օլաղղընը
 իզրար էտէրսէ, ճէմա՛աթ տան իխրաճ օլուսմաը
 իչիւն ագտէմճէ պիլ իթթ իֆազ. գարաը գըլմը-
 23 լար խիւ Պու սէպէպտէն վալիտէյնի՝ փէնտիսի
 պալիզ տիր, անա սու՛ալ էտինիզ՝ տէտիլէր
 24 Պա՛տէհու մուգատտէմա քէօր օլան աոտէմի
 Թէքրար չաղըրըպ, անա՛ Ալլահա համտ էյիլ-
 պիզ օլ աոտէմին կիւնահքուար խոխիլնի պիլիլրիզ
 25 տէտիլէր. Օ տախի ճէվապ վէրիպ՝ Կիւնահքուար
 օլուպ օլմատղընը պիլմէմ, պիլը շէյ պիլիլրիմ քի՛
 26 պէն քէօր խիմ, շիմտի կէօրիւյօրըմ՝ տէտիւ վէ
 Եիլնէ անա խիթ ապէն՝ Սանա նէ՛ Եափուը, կէօլ-
 27 լէրիլի նա՛սըլ աչաղ՝ տէտիլէր. Օ իսէ անլէրէ ճէ-
 վապէն՝ Սիզէ շիմտի սէօյլէտիմ վէ իչիթ մէտինիզ,
 նի՛չիւն Թէքրար իչիթ մէք իսթ էյօրսընըզ. ի՛սճէպ
 սի՛զ տէ մի անա շակիրտ օլմագ իսթ էրսինիզ
 28 տէտիւ Պուսըար անա շէթմ էտիպ՝ Անըն շակիրտի
 29 սէն սին. պիզ իսէ Մովսէսին շակիրտի իղ. Պիզ
 Ալլահըն Մովսէսէ սէօյլէտիլնի պիլիլրիզ. ամմա

- պոռնուսն ներեւեալն օլորդընր պիլմէյիդ՝ տէտիլէիւ
 30 Օլ ատեմ անլերէ ճէվապէն՝ Պու. 'աճիպ պիր շէյ
 տիր. օ պէնիմ կէօզլերիմի աչմըշ իքէն, սիզ անըն
 31 ներեւեալն օլորդընր պիլմէզսինիզ. Վէ պիլիբիզ քի՝
 Ալլահ կիւնահքեարլարը տիկլէմէզ, անճադ պիր
 քիմսէ եհլ ի թազվա օլուպ տա անըն իրատեթինի
 32 իճրա էտերսէ, անը տիկլէր. Պիր քիմսէնին՝ անա-
 տան տօղմա քէօրիւն կէօզլերինի աչտըղը էզէլտէն
 33 պերու իշիտիլմէտի. էյէր պու քիմսէ Ալլահտան
 34 օլմասա իտի, պիր շէյ էտէմէզ իտի՝ տէտիւ Անա
 ճէվապէն՝ Սէն քիւլլէյէն կիւնահլարտա տօղմուշ
 իքէն, սէն մի պիզէ թալիմ էտերսին՝ տէյէրէք,
 անը թարտ էթտիլէր
 35 Յիսուս անը թարտ էթտիլէրինի իշիթմէքէւ
 անը պուլուպ՝ Սէն իպն Ուլլահա իման էտէր մի
 36 սին՝ տէտիւ Օ տախի ճէվապէն՝ էֆէնտի, քիմ
 37 տիր քի՝ անա իման էտէյիմ՝ տէտիւ Վէ Յիսուս
 անա՝ Հէմ անը կէօրտիւն, Հէմ տէ սէնին իլէ
 38 սէօյլէշէն օ տըր՝ տէտիւ Օ տախի՝ իման էտէրիմ,
 39 եա Բապպ, տէյէրէք՝ անա սէճտէ էյլէտիւ Վէ
 Յիսուս՝ Պէն հիւքմ իշիւն պու տիւնեայա կէլ-
 տիմ, քի կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր, վէ կէօրէնլէր
 40 քէօր օլալար՝ տէտիւ Վէ եանընտա պուլուսան
 ֆերիսիլէրտէն պա՛ղսը պու շէյլէրի իշիթտիլէ-
 րինտէ, անա՝ Աճէպա պիլզ տախի մի քէօր իզ՝
 41 տէտիլէր. Յիսուս անլերէ՝ էյէր քէօր օլա իտի-
 նիզ՝ կիւնահընըզ օլմազ իտի. ամմա շիմաի՝ կէօ-
 րիւյօրըզ՝ տէրսինիզ, անըն իշիւն կիւնահընըզ
 պազի տիր՝ տէտիւ

1 Հազիզաթէն, հազիզաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ դօ-
 յունլարըն աղըլընա գափուտան կիրմէյիպ տէ
 տիկէր մահալտէն կիրէն՝ խըրսըզ վէ հալաւի

- 2 տիրո՛ւ Ամմա գափուտան կիրէն՝ գոյունլարն յ.
 3 պանը տըրո՛ Պունա տախի գափուճը աշար, վե
 գոյունլար անըն սէսինի տինլէր. օ տախի քէնտ
 գոյունլարընը իսմէրլյէ չաղըրըպ՝ անլէրի աղը.
 4 րը չըգարըր, վէ քէնտի գոյունլարընը չըգար.
 տըղը զէման՝ էօնլէրինճէ կիտիպ, գոյունլար տա.
 խի անըն սէսինի թանըտըզլարը ճիհէթլէ, աբ.
 5 տընճա կիտէրլէր, Ամմա եապանճընըն արտընն
 կիթմէյիպ անտէն գաշարլար. զիրա եապանճը
 լարըն սէսինի թանըմազլար.
 6 Յիսուս անլէրէ պու թէմսիլի սէօյլէտի իսէ տէ,
 անլէր քէնտիլէրինէ սէօյլէտիլի շէյլէրին նէ տէ.
 7 մէք օլտըղընը ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ Յիսուս
 թէքրար անլէրէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սի.
 զէ տէրիմ քի՝ գոյունլարըն գափուսը պէն իմ.
 8 Պէնտէն էվլէլ կէլէնլէրին ճիւմէսի խըրսըզ վէ
 հարամի տիրլէր. ամմա գոյունլար անլէրի տինլէ.
 9 մէտիլէր. Գափու պէն իմ. էյէր պիր քիմօէ
 պէնտէն կիրէրսէ, խէլաս օլուր, վէ կիրիպ չը.
 10 գարապ՝ մէր'ա պուլուր. իըրսըղ չալմագ վէ
 էօլտիւրմէք վէ թէլէֆ էթմէքտէն զայրի պիր
 սէպէպ իյիւն կէլմէզ. պէն հայաթա մալիք օլմա.
 լարը, հաթթա զիյատէսիլլէ մալիք օլմալարը իյիւն
 11 կէլտիմ. էյի չօպան պէն իմ. էյի չօպան գոյուն.
 12 լարըն եօլընա ճանընը ֆէտա էտէր. լաքին գօ.
 յունլար քէնտի մալի օլմայրպ՝ չօպան օլմայան
 պիր իւճրէթլի քիմսէ գուրտըն կէլտիլինի կէօր.
 տիւքտէ, գոյունլարը պրագըպ գաշար. գուրտ
 13 տախի գոյունլարը գափըպ տաղըտըր. իւճրէթլի
 գաշար, չիւնքի իւճրէթլի տիր, վէ գոյունլարը
 14 վազիֆէ էտինմէզ. էյի չօպան պէն իմ, վէ պէ.
 նիմքիլէրի թանըրըմ, պէնիմքիլէր տախի պէնի
 15 թանըրըմ. ֆէտէր պէնի թանըտըղը միսիլլիւ.
 պէն տէ ֆէտէրի թանըրըմ, վէ գոյունլարըն եօ.
 16 լընա ճանըմը ֆէտա էտէրիմ. վէ պէնիմ պու.

- աղբլտան օլմայան պաշգա գոյունլարը , րաբը ,
անլերի տախի կէթիւրմէմ կերէք տիր , վ պէնիմ
սէսիմ տինլէյէճէքլէր , վէ պիր սիււրիւ իլէ պիր
17 չոպան օլաճագ տըր , թէքրար ալմագ իւզրէ ճա-
նըմը ֆէտա էթտիլիմ իչիւն՝ ֆէտէր պէնի սէվէր ,
18 Անը պէնտէն քիմսէ ալմազ , ֆագաթ պէն քէն-
տիլիլիմտէն ֆէտա էտէրիմ . անը ֆէտա էթմէյէ
գուտրէթիմ վար , վէ թէքրար ալմազա գուտ-
րէթիմ վար , պու էմրի ֆէտէրիմտէն ալտըմ՝
տէտի :
- 19 Վէ ելինէ պու սէօզլէր սէպէպլինտէն Նէհուտիլէր
20 արասընտա իսթիլաֆ վագը՝ օլտու , Վէ անլէրտէն
նիլլէրի՝ Մէճնուլն վէ տիվանէ տիր . անը նիլլիւն
21 տիլլէյօրսընը՝ տէրլէր իտի , Տիկէրլէրի իսէ՝ Պուլն-
լար մէճնուլն սէօզլէրի տէյիլ տիր . ճինն քէօր-
լէրին կէօզլէրինի ալմազա մուզթէտիլօր մի տիր՝
տէրլէր իտի :
- 22 Վէ Երուսաղէմտէ հէյտէլն թագտիս պայրամը
23 օլտու , վէ գըշ իտի , Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սողո-
24 մոնըն էյվանընտա կէզէր իքէն , Նէհուտիլէր անը
կաթա էտէրէք , տէտիլէր քի՝ ճանըմըլը նէ՞
վագթա գատար մու՝ալագտա պրագըյօրսըն ,
էյէր Մէսիհ սէն իսէն , պիլլէ աշիքէարէ սէօյլէ :
- 25 Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ սէօյլէտիմ , լաքին
ինանմայօրսընըլ . ֆէտէրիմին իսմիլլէ իճրա էյլէ-
տիլիմ՝ աւիլլէր պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ է-
26 տէրլէր , լաքին սիզ ինանմազսընըլ . զիրա սիզէ
տէտիլիմ կիպի՝ պէնիմ գոյունլարրմտան տէյիլ
27 սինիզ , Պէնիմ գոյունլարրմ սէսիմ տինլէրլէր ,
պէն տախի անլէրի թանըրմ , վէ պէնիմ արտըմ-
28 ճա կէլիրլէր , Վէ պէն անլէրէ հայաթ ը էպէտիլլէ
վէրիրիմ , վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայաճագլար ,
վէ անլէրի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գալմայաճագ
29 տըր , Աւլէրէ պանա վէրէն ֆէտէրիմ ճիւմէտէն
պէօյլէք տիր , վէ ֆէտէրիմին էլինտէն քիմսէ

- 30 գափմաղա գատիր տէյիլ տիր ։ Պէն վէ փէտէր
պիր իզ՝ տէտիւ
31 Օլ վազըթ Եհնուտիւէր անը թաշլամագ իւզէ
32 Եինէ թաշլար գալորըտըլար ։ Յիսուս անլէրէ ճէ.
վապէն՝ Սիզէ փէտէրիմ թարաֆընտան նիչէ էյի
'ամէլլէր կէօթէրտիմ, անլէրին հա՞նկըսը իյիւն
33 պէնի թաշլայօրսընըզ՝ տէտիւ ։ Եհնուտիւէր ան
ճէվապ վէրիպ՝ Սէնի էյի 'ամէլ իյիւն տէյիլ, ան.
ճագ քիւֆը իյիւն, վէ սէն ինսան իքէն քէնտիկի
Ալլահ մագամընա գօտըղըն իյիւն թաշլարըզ՝ տէ.
34 տիւէր ։ Յիսուս անլէրէ ճէվապ վէրտի քի՝ Շէրիւ.
թընըզաա՝ Պէն, Սիզ իլահլար սընըզ տէտիմ, տէյիւ
35 մուհարրէր տէյիլ՝ մի Էյէր Ալլահըն քէլամընըն
վարիտ օլորղը քիմսէլէրէ իլահլար տէտի խէ, (վէ
36 քիթապըն նէսիսի մուհալ տըր,) փէտէրին թագ.
տիս էտիպ՝ տիւնեայա իրսալ էյլէտիյի զաթա՝ իպն
Ուլլահ իմ՝ տէտիյի իյիւն սիզ՝ Բիւֆըր էտիյօրսըն՝
37 տէ՞ր մի սինիզ ։ Էյէր փէտէրիմին 'ամէլլէրինի իճրա
38 էթմէզսէմ, պանա ինանմայընըզ ։ Ամմա էյէր իճրա
էտէրսէմ, պանա ինանմազսանըզ օլ 'ամէլլէրէ ի.
նանընըզ, թա քի՝ փէտէր պէնտէ, պէն տաթի
անտէ իտիյիմի ֆէհմ էտիպ՝ իման էտէսինիզ ։
39 Պուռուս իւզէրինէ թէքրար անը թուլթմազ իս.
40 թէտիլէր իսէ տէ, էլլէրինտէն գուրթուլուուս վէ
Եինէ իրտանըն էօթէ թարաֆընտա Յովհաննէսին
մուգատտէմա վաֆթիզ էթտիյի մահալէ կիտիպ
41 օրատա իգամէթ էյլէտիւ վէ նիչէ քիմսէլէր ես.
ընա կէլիպ՝ Յիլվազը՝ Յովհաննէս հիչ պիր միւ.
ճիքի իճրա էթմէտի, լաքին Յովհաննէսին պուռուս
հագգընտա ճիւմլէ սէյլէտիյի հագգ իմիլ՝ տէտիւ.
42 լէր ։ Վէ օրատա նիչէլէր անա իման էթտիլէր ։

ՊԱՊ 11

1 Վէ Մարիամ իլէ հէմլիրէսի Մարթանըն քէյիլ

Բեթանիա՝ Էհալեի տէն՝ Ղազարոս նամընտա պիր
 2 քիմսէ խասթա իտի : Վէ գարնտաջը Ղազարոս
 խասթա օլան Մարիամ՝ Բապպը խօշ Բա՛հալը
 եաղլէ մէսն էտիպ՝ ալաղլարընը սաղլարընէ սիւ-
 3 միշ օլան խաթուն իտի : Իմսի հէմշիրէնէրի՝ Եա
 Բապպ, իշթէ սէվտիյիկ քիմսէ խասթա տըր,
 4 տէյիւ անա խապէր կէօնտէրտիլէր : Վէ Յիսուս
 պուհու իշիթտիքտէ՝ Պու էօլլում խասթալըղը
 օլմայըպ, անճագ Իպն Ուլլան անրն վասըթա-
 սըյլէ թէմճիտ օլունմագ իւզրէ, Ալլահըն մէճ-
 5 տի իշիւն տիր՝ տէտի : Վէ Յիսուս Մարթայը
 6 վէ հէմշիրէսի իլէ Ղազարոսը սէվէր իտի : Վէ
 անրն խասթա օլտըղընը իշիթտիյնտէ պու-
 լանտըղը մահալտէ իքի կիւն տահա մէքս է-
 7 տիպ, Պա՛տէհու շակիրտլէրինէ՝ Եինէ Եէհու-
 8 տիէյէ կիտէլիմ՝ տէտի : Շակիրտլէրի անա՝ Եա
 Մու՛ալլիմ, Եէհուտիլէր սէնի շիմտի Թաշլամա-
 ղա գաստ էտիյօրլար իտի, Եինէ օրայա՞մը կի-
 9 տէրսին՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ կիւնիւն
 օն իքի սա՛աթը Եօ՞գ մը. էյէր պիր քիմսէ կիւն-
 տիւզ կէզէրսէ՝ սիւրյմէզ. զիրա պու տիւնեանըն
 10 նուրընը կէօրիւր : Ամմա էյէր պիր քիմսէ կէճէ-
 լէյին կէզէրսէ՝ սիւրյէր. զիրա քէնտինտէ նուր
 11 Եօղ տըր՝ տէտի : Պու շէյլէրի սէօյլտիքտէն սօ՛ղրա
 անլէրէ՝ Տօսթըմըզ Ղազարոս ույոււմըշ տըր, ամմա
 12 պէն անը ույանտըրմաղա կիտիյօրըմ՝ տէտի : Շա-
 կիրտլէրի տաթի՝ Եա Բապպ, էյէր ույոււմըշ իսէ,
 13 շիֆա պուլուր՝ տէտիլէր : Լաքին Յիսուս վէֆաթը
 հազգընտա սէօյլէմիշ, ամմա անլէր ույգու ույու-
 14 մասընտան պահա էտիյօր ղաննընտա իտիլէր : Օ
 ղէման Յիսուս անլէրէ աշիքեարէ օլարագ՝ Ղա-
 15 զարոս վէֆաթ էլթմիշ տիր : Վէ օրատա պուլուն-
 մատըղըմ սիզին իշիւն սէվինիրիմ՝ քի իման է-
 տէսինիւզ. Փագաթ Եանընա կիտէլիմ՝ տէտի :
 16 Իքիզ տէնիլէն Թուլմաս րէֆիգի պուլունան շա-

- կիրաւերէ՝ Պիզ տախի կիտիպ անըն իլէ պերապեր
վէֆաթ էտելիմ՝ տէտիւ
- 17 Վէ Յիսուս կէլտիքտէ անը տէօրթ կիւնտէն
պէրու գապրտա եաթար պուլտու
- 18 Վէ Բեթանիա Երուսաղէմէ եադըն, եա'նի
թազրիպէն օն պէշ օգ աթրմը մէսաֆէտէ օլուպ
- 19 Եէհուտիլէրտէն չօգ քիմնէլէր գարնտաշլարըն
տան տօլայը թա'զիյէ իշիւն Մարթա իլէ Մարիա
- 20 մըն նէզտինէ կէլիլիլէր իտիւ իմտի Մարթա՝ Յի-
սուս կէլիյօր տէյիւ իշիթտիքտէ, անը իսթիգպա-
լէ չըգար. Մարիամ իսէ խանէտէ օթուրոյօր
- 21 իտիւ Օլ վազըթ Մարթա Յիսուսա՝ Եա Բապպ
էյէր սէն պուրտա օլա իտին, գարնտաշլմ
- 22 վէֆաթ էթմէզ իտիւ. Լաքին շիմտի պիլէ Ալլահ-
տան հէր նէ տիլէրսէն, Ալլահըն սանա վէրէճէյի-
- 23 նի պիլիլիմ՝ տէտիւ Յիսուս անա՝ Գարնտաշլի
24 գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտիւ Մարթա անա՝ Պի-
լիլիմ քի սօն կիւնտէ, գըյամէթտէ գըյամ է-
- 25 տէճէք տիր՝ տէտիւ Յիսուս անա՝ Գըյամէթ վէ
հայաթ պէն իմ. պանա իման էտէն էօլմիշ օլա
- 26 պիլի, հայաթտա օլաճադ տրր. Վէ հէր հայաթ-
տա օլուպ պանա իման էտէն իլ էլ էպէտ էօլ-
մէյէճէք տիր. պունա ինանը'ր մը սըն՝ տէտիւ
- 27 Անա՝ Պէլի, եա Բապպ, պէն սէնին տիւնեայա
կէլէճէք օլան Մէսիհ Իպն Ալլահ իտիյիկէ իման
- 28 էթտիմ՝ տէտիւ Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն
սօնրա, կիտիպ հէմիլրէսի Մարիամը կիլիլիճէ չա-
ղըրարապ՝ Մու'ալլիմ կէլտի, վէ սէնի իսթէյօր՝
- 29 տէտիւ Մէրգուլմէ իշիթտիյի կիպի, չապուգ գալ-
30 գըպ անըն եանընա կէլտի Յիսուս իսէ տահա
քէօյէ կէլմէմիշ օլուպ՝ Մարթանըն քէնտինի իս-
- 31 թիգպալէ չըգտըղը մահալտէ իտիւ խանէտէ Մա-
րիամ իլէ պէրապէր օլուպ՝ անա թա'զիյէ էտէն
Եէհուտիլէր իսէ մէրգուլմէնին չապուգ գալգըպ
տըշարը չըգտըղընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ Աղլամադ

- իշխան գապրա կիտլյօր՝ տէյերէք, անրն արտը
 32 սրբա կիթտիէր: Մարիամ տախի Յիսուսըն պու-
 լունտըղը մահալէ կէլիպ անը կէօրտիւքտէ այադ-
 լարընա զափանարագ, անա՝ Նա Բապպ, էյեր
 սէն պուրատա օլաա իտին, գարնտաղըմ վէֆաթ-
 33 էթմէզ իտի՝ տէտիւ վէ Յիսուս անըն աղլատը-
 ղընը վէ պէրապէր կէլէն Եէհուաիլէրին աղլա-
 տըղլարընը կէօրտիւքտէ, տէրուինտէն ահ չէ-
 34 քիպ միւզթարիպ օլարագ, Անը նէ՞րէյէ գօտընը՝
 տէտիւ անա՝ Էֆէնտի, կէլ տէ պագ՝ տէտիլէր:
 35 Յիսուս աղլատը (36) Պունուս իւզէրինէ Եէհու-
 տիլէր՝ Պագընըզ, անը նէ տէրէճէ սէվէր իմիշ՝
 37 տէտիլէր: Պա՛ղլարը իսէ՝ Ա՛մանըն կէօզէրինի
 աչան պու դաթ՝ պունուս վէֆաթ էթմէմէսի իշխան
 38 պիւր շէյ եափամագ մը իտի՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս
 երինէ տէրուինտէն ահ չէքէրէք, գապրա կէլտի-
 պու տախի պիւր մաղարա օլուպ՝ իւզէրինէ պիւր
 39 թաշ գօնուլմըշ իտի: Յիսուս՝ Թաշը գալարը-
 նըզ՝ տէտիւ: Էօլմիւշ օլանըն հէմշիրէսի Մարթա
 անա՝ Նա Բապպ, շիմտիյէ գատար թէ՛աֆֆիւն
 էթմիշ տիւր, գիրա տէօրթ կիւնլիք տիւր՝ տէտիւ
 40 Յիսուս անա խիթապէն՝ Սանա՝ Էյէր իման է-
 տէրսէն, Ալլահըն ճէլալինի կէօրէճէքսին՝ տէ՞մէ-
 41 տիմ մի, տէտիւ իմտի (էօլիւնիւն եաթարըղ
 եէրտէն) Թաշը գալարըտըլար: Յիսուս տախի
 եօզարըյա նաղար էտէրէք տէտի քի՝ Էյ Փէտէր,
 պէնի տիլլէտիլիկ իշխան սանա չիւքը էտէրիմ:
 42 Վէ պէնի տա՛իմա տիլլէտիլիկ պէն պիլիւր իտիմ:
 լաքին պէնի սէն իրսաւ էյէտիլիկէ ինանալարը
 իշխան, էթրաֆըմտա տուրան խալզ սէպէպինտէն
 43 սէօլլէտիմ: Վէ պու շէյլէրի սէօլլէտիքտէն սօֆ-
 րա, եիւքսէք սէսլէ՝ Էյ Ղազարոս, տըլարը չըդ-
 44 տէյիւ նիտա էյլէտիւ վէ էօլմիւշ օլան այագլա-
 րը իէէ էլլէրի քէֆինլէ պաղլը, վէ եիւզիւ մէն-
 տիլլէ սարըլմըշ օլարագ չըգտը: Յիսուս անլէրէ՝

- Պաղլարընը չէօգիւպ պրագընըզ, կիթտին՝ տէտի
 45 Օ դէման Մարիամն նէզտինէ կէլէն Եճհուտի.
 լէրաէն նիլէլէրի [Յիսուսըն] էթտիլի շէյլէրի միւ.
 46 շահէտէ էթմէլէրիլէ անա իման էթտիլէրի Սմա
 պա՛ղլարը ֆէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսըն էթ.
 տիլի շէյլէրի անլէրէ նագլ էթտիլէրի
 47 Պուռուռն իւղէրինէ պաշ քրահինլէր իլէ ֆէրի.
 սիլէր պիր մէճիւս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ Եապըյօ.
 ըրզ, զիրա պուռ տտէմ չօգ միւ՛ճիլէլէր իճրա է.
 48 տիյօրի էյէր անը պէոյլէ պրագսագ՝ անա հէր
 քէս իման էտէճէք, Բօմալըլար տախի կէլիպ՝
 հէմ Եէրիմիզի վէ հէմ միլլէթիմիզի գալըրրա.
 49 ճագլար՝ տէտիլէրի վէ Կայիափա նամ քիմէ՛
 անլէրտէն պիրի օլարագ՝ օլ սէնէտէ քրահին ի
 ա՛ղամ օլտըղը հալտէ, անլէրէ՝ Սիզ հիշ պիր շէյ
 50 պիլլէզսինիզ, վէ հէմ տախի պիւթիւն միլլէթին
 հէլաք օլմամասը իյիւն դալմ Եօլընա պիր ատէ.
 մին էօլլէսի պիլզէ ֆա՛խտէլի օլտըղընը տիւլիւն.
 51 մէզսինիզ՝ տէտիւ վէ պուռու քէնտիլիլնտէն
 սէօյլէմէտի. ֆագաթ օլ սէնէտէ քրահին ի ա՛ղամ
 օլտըղը հալտէ, միլլէթ իյիւն Յիսուսըն էօլլէճէյինի.
 52 վէ Եալընըզ օլ միլլէթ իյիւն տէյիլ, անճագ տա.
 ղըլմըլ օլան էվլատ Ուլլահը պիր Եէրէ ճէմ՝ էթ.
 մէք իյիւն Եպէ՛ճէյիլ վահիլլէ իսպար էյլէտի
 53 վէ օլ կիւնտէն սօնրա անըն դաթլինէ մէշլէ.
 54 րէթ էթտիլէրի Պուռուռն իյիւն Յիսուս Եճհուտի.
 լէրին արասընտա արթըզ 'ալէնէն կէզմէյիպ՝ օ.
 րատան պէրրիյէյէ Եագըն պիր մահալէ, Եանի
 Էֆրայիմ նամ շէհրէ վարըպ՝ շակիրալէրի իլէ
 պէրապէր օրատա իդամէթ էթտի.
 55 վէ Եճհուտիլէրին ֆրահը Եագլաշմաղլէ օլ ճի.
 վարտան չօգ քիմնէլէր քէնտիլէրինի թաթհիր ի.
 չիւն ֆրահտան էվլէլ Երուսաղէմէ չըգտըլարի
 56 վէ Յիսուսը արայարագ, հէյքէլտէ տուրուպ
 պիրիպիրինէ՝ Սիզէ նա՛սըլ կէօրիւնիւր, 'աճէպա

57 պայրամա կէլմէյեճէք մի՝ տէրէր իտի՝ Վէ պաշ
քեահինէր իլէ ֆէրիսիլէր անը թութմադ իլիւն՝
Պիր քիմսէ էյէր անըն նէրէտէ օլտողընը պիլիւր-
սէ, խապէր վէրսին՝ տէյիւ էմը էթմիլէր իտի՝

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ Յիսուս ֆըսհտան ալթը կիւն էվվէլ, Ռե-
թանիւյա, եա՛նի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա քէն-
տիսինին էմվաթտան իհեա էթտիլի Ղաղարոսըն
- 2 պուլունտըղը մահալէ կէլտի՝ Վէ անա օրատա
պիր զիյաֆէթ էթտիլէր, վէ Մարթա խրտմէթ
էտիպ՝ Ղաղարոս տախի անըն իլէ պէրապէր սօֆ-
- 3 ըատա օթուրանլարտան պիրի իտի՝ Վէ Մարիամ
պիր լիթրա զիւղլմէթ խալիս նարտին եաղը ա-
լըպ՝ Յիսուսըն այագլարընա սիւրէրէք, քէնտի
սալարլլէ անըն այագլարընը սիլտի, խանէ տա-
- 4 խի եաղըն ըա՛խսուրլլէ տօլտու, Օլ վագըթ շա-
կիրտլէրինտէն պիրի, եա՛նի անը էլէ վէրէճէք
- 5 օլան Սիմոն օղլու իսխարիօթի Յուդա, Պու եաղ
նիլիւն իւշ եիւզ տինարա սաթըլըպ ֆուգարայա
- 6 վէրիլմէտի՝ տէտի՝ Պունու տախի ֆուգարայը
գայըրտըղը իլիւն տէյիլ, անճագ խըրսըղ օլուպ
վէ քէսէ քէնտինտէ պուլունարագ, իլինէ գօնու-
- 7 լանը թաշըտըղը իլիւն տէտի՝ Պունուն իւլէրինէ
Յիսուս՝ Անը պրագ, տէֆն օլունանաղըմ կիւն
- 8 իլիւն սագլամըշ տըր, Ջիրա ֆուգարա տա՛իմա
սիլլին իլէ պէրապէր պուլունուպ, պէն տա՛իմա
սիլլին իլէ պէրապէր տէյիլ իմ՝ տէտի՝
- 9 իմաի եէհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն օ-
րատա օլտըղընը տույմաղլէ, եալընըղ Յիսուս ի-
լիւն տէյիլ, անճագ էմվաթտան իհեա էթտիլի
Ղաղարոսը տախի կէօրմէք իւզրէ կէլտիլէր
- 10 Պաշ քեահինէր իսէ Ղաղարոսըն տախի գաթիլի
- 11 իլիւն մէշվէրէթ էթտիլէր, Ջիւնքի անըն սէսէ-

- պիլյէ՛ն Ե՛հոստիլէրա՛ն չօգ քիմսէլէր կիտիա՛՝ Յիսուսա իման էտէրլէր իտի:
- 12 էրթէսի կիւն պայրամ իչիւն կէլիշ օլան պիլ չօգ խալգ Յիսուսըն Երուսաղէմէ կէլմէքտէ օլ:
- 13 տըղընը իշիթմէլէրիլէ, Խուրմա տալլարը ալա, բազ, անը իսթիգպալէ չըգըպ՝ Ովսաննա, Բապպի իսմիլէ կէլէն Իսրայէլին Մէլիլի միւսպարէք օլ:
- 14 սուեն՝ տէյիւ նիտա էտէրլէր իտի: Վէ Յիսուսա պիլ քիւչիւք մէրքէպ պուլուա՛՝ անա բաքիպ օլտու:
- 15 Նիթէքիմ՝ էյ Սիօն գըգը, գօրգմա, իշթէ Մէլիլի մէրքէպ սըփասընա բաքիպ օլաբազ կէլիլօր՝
- 16 տէյիւ մուհարրէր տիր: Լաքին տնըն շափիրայէրի պուլու էվլէլա անկամատըլար իսէ տէ, Յիսուս իծլալ օլունարգտան սօկրա, օ դէման պու շէլէ. բին անըն հազգընտա մուհարրէր օլտըղընը, վէ քէնտիլէրինին անա պու շէլէրի էթտիքլէրինի:
- 17 խաթըրլարընա կէթիրաիլէր: Վէ անըն իլէ պէ. բապէր պուլունան խալգ՝ Ղազարոսը գապրտան չաղըրըպ էմվաթտան իհեա էթտիլինէ շէհատէթ:
- 18 էտէրլէր իտի: Պու սէպէպտէն անըն պու միւ. ճիգէլի իծրա էյլէմիշ իտիլինի իշիթմիշ օլմալա:
- 19 բըլլէ, խալգ անը իսթիգպալէ չըգալը: Օլ վազըթ ֆէրիսիլէր պիլրիպիրինէ՝ Հիչ պիր Փա՛խտէ էթմէ. տիլինիգի կէօրիւօր մը սընըզ. իշթէ՛՝ ալէմ ալա տը սըրա կիթտի՛ տէտիլէր:
- 20 Վէ պայրամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար ա.
- 21 բասընտա պա՛ղը Երուսանիլէր վար իտի: Պուլար Գալիլէանըն Բեթսայիդա լէհրէնտէն օլան փիլիպ. պոսըն եանընա կէլիպ, անա՛՝ Էֆէնտի, Յիսուսը:
- 22 կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէյիւ բէճա էթաիլէր: Փիլիպ. պոս կէլիպ Անդրէասա սէօյլէտի, վէ Անդրէաս իլէ:
- 23 Փիլիպպոս տախի Յիսուսա սէօյլէտիլէր: Վէ Յի. սուս անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՛ Իպն իւլ ինսա:
- 24 նըն իծլալ օլունաճաղը սա՛լաթ կէլտի: Հազիդա թէն, հազիդաթէն սիգէ տէրիմ քի՛ Պուլտայ:

- տանէսի ետրէ տիւղիւս էօլմէտիքճէ՝ եալընըղ
 գալըր, ամմա էօլիւրսէ՝ չօգ մահսուլ վէրիւր :
 25 Բէնտի ճանընը սէվէն անը զայ՝ էտէճէք տիր, վէ
 պու տիւնեատա քէնտի ճանընա պուղղ էտէն՝
 անը հայաթ ը էպէտիյէ իշիւն հըֆղ էտէճէք տիր :
 26 Էյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ էտէրսէ, աը-
 տըմճա կէլսին, վէ պէն նէրէտէ իսէմ, խըտմէթ-
 քեաըրմ տախի օրատա օլաճագ տըր. էյէր պիր
 քիմսէ պանա խըտմէթ էտէրսէ, փէտէր անը տիւ-
 27 չէրէֆ գըլար : Շիմտի ճանըմ միւզթարիպ օլ-
 մուշ տըր, վէ նէ՞ տէյէյիմ. էյ փէտէր, պէնի պու
 սա՛աթտան գուըթար. լաքին պու սա՛աթա պու-
 28 նուն իշիւն կէլտիմ : Էյ փէտէր, քէնտի իսմինի
 թա՛ղիզ էյլէ : Օլ վագըթ սէմատան՝ Հէմ թա՛ղիզ
 էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա՛ղիզ էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ
 29 պիր սէտա կէլտի : Հագըր պուլունուս իշիտէն
 խալգ տախի՝ Կէօք կիւրլէտի՝ աէյիպ, պաշղալարը
 30 Անա պիր մէլէք սէօյլէտի՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէ-
 վապէն՝ Պու սէտա պէնիմ իշիւն տէյիլ, անճագ
 31 սիղին իշիւն կէլտի : Շիմտի պու տիւնեանըն հիւք-
 միւ օլույօր. շիմտի պու տիւնեանըն րէ՛խի խա-
 32 ըիճէ աթըլաճագ տըր : Վէ պէն ետրտէն եիւքսէյէ
 գալարըլաըղմմա, ճիւմէյիլ քէնտիմէ չէքէճէյիմ՝
 33 տէտի : Վէ պունու՝ նէ տիւրլիւ էօլիւմէ էօլէ-
 34 ճէյնի իմա իշիւն սէօյլէտի : Խալգ անա ճէվապէն՝
 Պիզ չէրի՛աթտան Մէսիհին իլ էլ էպէտ պագի օ-
 լաճաղընը իշիթտիք, վէ սէն նա՛սըլ իպն իւլ ին-
 սան եիւքսէյէ գալարըլաճագ կէրէք տիր՝ տէրտին :
 35 պու իպն իւլ ինսան քիմ տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս
 անլէրէ՝ Տահա պիր աղ վագըթ նուր սիղին իլէ
 տիր. նուր սիղտէ պուլունաըգճա եիւրիւլիւնիւզ,
 օրմայա քի զուլմէթ սիղի իհաթա էտէ. զիրա զուլ-
 36 մէթտէ կէղէն նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզ : Նուր
 սիղտէ պուլունաըգճա նուրա իման էտինիզ, քի
 էհլ ի նուր օլասընըղ՝ տէտի : Յիսուս պու շէյլէրի

սէօյլէտիքսէն սօյրա, կիտիպ անլէրտէն կիշ-
լէնտի:

- 37 Վէ հէր նէ գատար էօնլէրինտէ պու գատար
'ալամէթլէր կէօսթէրմիշ իտի իսէ տէ, եինէ անա
38 իման էթմէզլէր իտի. Թա քի Ծսայի վէշղամպէ-
րին՝ Եա Բապպ, խապէրիմիզէ քի՞մ ինանտը, վէ
Բապպըն պազուսը քիմէ՞ աշիքեար օլտու՝ տէյի
39 սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունա: Պունուն իյին
40 իման էտէմէտիլէր. զիրա Ծսայի եինէ, Անլէրին
կէօզլէրինի ա՛մա վէ գալպինի ղալիզ էթտի, օւ-
մայա քի կէօզլէրիյլէ կէօրէւպ՝ գալպէն Փէհմէ
տէօնլէր, պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝
41 տէտի: Անըն ճէլալինի կէօրիւպ հազզընտա խա-
պէր վէրտիյի զէման Ծսայի պու շէյլէրի սէօյլէտի
42 Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր րէ՛իսլէրտէն չօգ քիմ.
սէլէր անա իման էթտիլէր, անճազ ճէմա՛թտան
իխրաճ օլունմամազ իշիւն, Փէրիսիլէր սէպէպին.
43 տէն՝ իգբար էթմէզլէր իտի: Զիրա ինսանըն իզ-
զէթինի Ալլահըն իզզէթինտէն զիյատէ սէվտիլէր
44 Վէ Յիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՛ Պանա իման
էտէն պանա տէյիլ, ամմա պէնի իրսալ էտէնէ
45 իման էթմիշ օլուր: Վէ պէնի կէօրէն պէնի իրսալ
46 էտէնի կէօրմիշ օլուր: Պանա հէր իման էտէնի
զուլմէթտէ գալմամասը իշիւն, պէն տիւնեայր
47 նուր կէլտիմ: Վէ էյէր պիր քիմսէ սէօզլէրիկ
իշիտիպ տէ ինանմաղսա, պէն անը հիւքմ էթմէմ.
զիրա տիւնեայր հիւքմ էթմէք իշիւն տէյիլ, ամմա
48 տիւնեայր խէլաս էթմէք իշիւն կէլտիմ: Պէնի
թահգիր էտիպ՝ սէօզլէրիմի գապուլ էթմէյէնի
հիւքմ էտէն վար տըր: պէնիմ սէօյլէտիյիմ քէ-
49 լամ անը սօն կիւնտէ հիւքմ էտէճէք տիր: Զիրա
պէն քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէտիմ. լաքին պէնի
իրսալ էտէն փէտէր նէ տէյէճէյիմի վէ նէ սէօյ-
50 լէյէճէյիմի պանա քէնտիսի էմր էյլէտի: Պէն տա-
խի անըն էմրինին հայաթ ը էպէտիյէ օլտըղընը

պիլիբրիմ. պունուսն իյիւն հէր նէ սէօյլէրսէմ,
փէտէրին պանա տէտիյի կիպի սէօյլէրիմ:

ՊԱՊ 13

- 1 Յըսհ պայրամընտան էվլէլ, Յիսուս պու տիւն-
եատան փէտէրէ ինթիգալ էթմէք իյիւն քէնտի
սա'աթընըն կէլտիյինի պիլմէքլէ, տիւնեատա օլան
քէնտիինքիլէրի սէվմիշ օլարագ. անլէրի նիհայէ-
թէտէք սէվտի:
- 2 Վէ ագչամ թա'ամը օլունճա, (Շէյթան հալա
Սիմոն օղլու իսխարիօթի Յուգանըն գալպլնէ ա-
նը էլէ վէրմէսինի կլգա էթմիշ օլարագ,) Յիսուս
փէտէրին հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսլիմ էթ-
տիյինի վէ Ալլահտան կէլմիշ վէ Ալլահա կիթմէք
- 4 իւգրէ օլտըղընը պիլմէքլէ, Սգչամ թա'ամընտան
գալգըպ էլպիսէսինի պիր թարաֆա գոյարագ, պիր
5 փէշիլը ալըպ գուշանտը: Պա'տէհու լէյէնէ սու
գոյուպ՝ շակիրտլէրին այագլարընը երյգամաղա,
վէ գուշանմըշ օլտըղ փէշկիրլէ սիլմէյէ պաշլատը:
6 իմտի Սիմոն Պետրոսս կէլտիքաէ, օ անա՝ եա
Բապպ, պէնիմ այագլարըմը սէ՞ն մի երյգալա-
7 ճագ սըն՝ տէտի: Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ
էթտիյիմի սէն շիմտի պիլմէգսին, ամմա սօնրա
8 անլլաճագսըն՝ տէտի: Պետրոս անա՝ Պէնիմ
այագլարըմը էպէտէն երյգամաղաճագսըն՝ տէտի:
Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյէր սէնի երյգամաղասամ,
9 պէնիմ իլէ նասիպիկ եօգ տըր՝ տէտի: Սիմոն Պետ-
րոս անա՝ եա Բապպ, եալընըղ այագլարըմը տէյիլ,
ամմա էլլէրիմի վէ պաշըմը տախի էլըգա՝ տէտի:
10 Յիսուս անա՝ երյգանմըշ քիմսէ այագլարընըն
երյգանմասընտան զայրի պիր շէյէ միւհթաճ տէյիլ
տիր, շիւնքի քիւլլէնի փաք տըր: սիղ տախի փաք
11 սընըղ լաքին ճիւմլէնիզ տէյիլ տէտի: Զիրա քէն-
տինի էլէ վէրէճէք քիմսէյի պիլիլ իտի. անըն իյիւն՝

- 12 ձևւմէնիզ փաք տէյիլսինիզ՝ տէտիւ վէ անէրին 25
 այագլարընը երյգայըպ՝ էլպիսէսինի ալարգտան 26
 սօկրա, եինէ սօֆրայա օթուըուպ անէրէ տէտի 27
 13 քի՝ Սիզէ նէ էթտիյիմի անլայօր մը սընըզ, Սիզ 27
 պանա՝ Մու՛ալլիմ վէ Բապպ թէսմյէ էտէրսինիզ, 28
 14 վէ էյի տէրսինիզ, զիրա էօյլէ իմ, իմտի պէ 28
 Բապպ վէ Մու՛ալլիմինիզ օլտըղըմ հալտէ՝ այագ- 29
 15 լարընը երյգամագ սիզէ կէրէք տիր, Զիրա սիզէ 29
 պիր էօրնէք վէրտիմ՝ քի սիզ տախի պէնիմ սիզէ 30
 16 էյլէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիզ, Հագիգաթէն, հա- 30
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Գուէ էֆէնտիսինտէն 31
 վէ իրսալ օլունան իրսալ էտէնտէն պէօյիւք տէյիլ 31
 17 տիր, Պունլարը պիլտիքտէն սօկրա իճրա էյլէտիյի- 31
 18 նիզ հալտէ նէ՝ միւպարէք սինիզ, ձևւմէնիզն 32
 հագգընտա սէօյլէմէյօրըմ, պէն ինթիխապ էթ- 32
 տիքլէրիմի պիլիլիմ, լաքին՝ Պէնիմ իլէ էքմէք 33
 եէյէն էօքլէսինի իւզէրիմէ գալարըտը՝ տէյիլ 33
 19 մուհարրէր օլան քէլամ իթմամ օլունա, Վագը՝ 33
 օլմագտան էվվէլ շիմտի սիզէ սէօյլէրիմ, թա քի 34
 վագը՝ օլտըղը դէման պէն իտիլիմէ ինանասընըզ 34
 20 Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէ- 34
 նիմ իրսալ էտէնէյիմ քիմսէյի գապուլ էտէն՝ 35
 պէնի գապուլ էթմիլ օլուր, վէ պէնի գապուլ 35
 էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիլ օլուր 36
 21 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, տէրունիտէն 36
 միւզթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հագիգա- 36
 թէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզտէն պիր 37
 22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի, Պունուն իւզէ- 37
 րինէ շակիրտլէր, քիմին հագգընտա սէօյլէտիլինէ 37
 շիւպսէն էտէրէք, պիրիպիրինէ պագըյօրըար իտի 38
 23 Վէ շակիրտլէրինտէն Յիսուսըն սէվտիլի քիմսէ 38
 24 Յիսուսըն եանընտա օթուըույօր իտի, վէ հագ- 38
 գընտա սէօյլէտիլի քիմսէնին քիմ իտիլինի սու՛ալ 39
 էթսին տէյիւ Սիմոն Պետրոս անա իշարէթ էթտիլ

- 25 Օ տախի Յիսուսըն կէօքսիւնէ տայանըպ անա՝ Եա
26 Բապպ, քիմ տիր՝ տէտիւ Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն
լօգմայը պաթըըըպ քիմէ վէրիրաէմ, օ տըր՝ տէտիւ
վէ լօգմայը պաթըըըպ՝ Սիմոն օղլու Իսխարիօթի
27 Յուգայա վէրտիւ վէ պու լօգմատան սօկրա Շէյ-
թան անըն տէրունինէ կիրտիւ Յիսուս տախի անա՝
28 Եափաճաղընը Հապուգ Եափ՝ տէտիւ Ամմա պուռնու
անա Նիլիւն սէօյլէտիյինի սօֆրատա օթուրանլա-
29 րըն հիչ պիրի ակլամատըւ Ձիրա պա՛զըլարը՝ քէսէ
Յուգատա օլտըղը իլիւն, Յիսուս անա՝ Պայրամտա
պիզէ լազըմ օլան շէյլէրի սաթըն ալ, Եախօտ
Ֆուգարայա պիր շէյ վէր՝ տէյօր զանն էթտիլէր
30 Օ տախի լօգմայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը)
վէ կէճէ Խտի ։
31 Վէ օ չըգտըգտան սօկրա, Յիսուս տէտի քի՝
Շիմտի Իպն իւլ ինսան թա՛ղիզ օլունուպ՝ Ալլահ
32 տախի անտէ թա՛ղիզ օլունտու Էյէր Ալլահ անտէ
թա՛ղիզ օլունտու իսէ, Ալլահ տախի անը քէն-
տինտէ թա՛ղիզ Էտիպ թէզ անը թա՛ղիզ Էյէյէ-
33 ճէք տիր Էյ Հօճուգլար, տահա պիր ազ վաղըթ
տիղին իլէ իմ. պէնի արայաճագսընըզ, վէ Եէհու-
տիլէրէ՝ Պէնիմ կիթտիյիմ Եէրէ սիզ կէլէմէզսի-
նիզ՝ տէտիլիմ կիպի շիմտի սիզէ տախի սէօյլէրիմ
34 Սիզէ Եէնի պիր Էմի վէրիրիմ քի պիրիպիրինիզի
սէվէսինիզ. պէն սիզի սէվտիյիմ կիպի՝ սիզ տէ
35 պիրիպիրինիզի սէվէսինիզ Զէր քէս պէնիմ շա-
կիրտլէրիմ օլտըղընըզ պիրիպիրինիզէ օլան մու-
36 հապպէթինիզտէն ակլայաճագ տըրյ Սիմոն Պետ-
րոս անա՝ Եա Բապպ, Նէրէյէ կիրտիյօրսըն՝ տէտի
Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ Եէրէ
սէն շիմտի արտըմճա կէլէմէզսին, ամմա սօկրա
37 արտըմճա կէլէճէքսին՝ տէտիւ Պետրոս անա՝ Եա
Բապպ, Նի՛շիւն շիմտի սէնին արտըմճա կէլէմէմ.
38 սէնին իլիւն ճանըմը Ֆէտա Էտէրիմ՝ տէտիւ Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ իլիւն ճանընըմը

Ֆէտա էտէրսին, հազիգաթէն, հազիգաթէն սանա
տէրիմ քի, պէնի սէն իւշ քէրըն ինքեար էթ.
մէյինճէ, խօրօս էօթմէյնճէք տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 14

- 1 Գալպինիզ միւզթարիպ օլմասըն, Ալլահա իմա՛
- 2 էտինիզ, պանա տախի իման էտինիզ, փէտէրի.
մին խանէսինտէ չօգ մէսքէնլէր վար տըր, օլմա.
սա խտի, սիզէ տէր խտիմ, Սիզէ եէր հազըրա.
- 3 մաղա կիտիյօրըմ, Վէ պէն կիտիպ սիզէ եէր
հազըրաւըղըմտա՝ եինէ կէլիպ սիզի քէնտի եա.
նըմա ալըրըմ, Թա քի պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ
- 4 սիզ տախի օլասընըզ, Վէ սիզ նէրէյէ կիտէճէլի.
մի պիլիրսինիզ, վէ Թարիգի տախի պիլիրսինիզ՝
ԿէԿէ:
- 5 Թոլմաս անա՝ Նա Բապպ, սէնին նէրէյէ կի.
տէճէյիկի պիլմէյիզ, վէ Թարիգի պիլմէյէ նաօլ
- 6 մուզթէտիր օլտըրըզ՝ տէտիր Յիսուս անա՝ Թա.
րիզ վէ հազիգաթ վէ հայաթ պէն իմ, պէն վա.
սըթա օլմատըզճա, փէտէրէ քիմսէ կէլէմէզ:
- 7 Էյէր պէնի Թանըսա խտինիզ, փէտէրիմի տաթի
Թանըմըշ օլտըր խտինիզ, վէ պուռտան պէօյէ ա.
նը Թանըրսընըզ, վէ անը կէօրտիւնիւզ՝ տէտիր:
- 8 Փիլիպպոս անա՝ Նա Բապպ, փէտէրի պիլի
- 9 կէօսթէր, վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտիր Յի.
սուս անա տէտիր քի՝ Էյ Փիլիպպոս, պուռտա
միւտտէթ պէն սիզին իլէ իմ, վէ պէնի Թանը.
մատըն մը, պէնի կէօրմիւշ օլմա՝ փէտէրի կէօր.
միւշ օլտըր, վէ սէն նաօրը՝ Պիզէ փէտէրի կէօս.
- 10 Թէր՝ տէյօրսըն, ինանմաօ մը սըն քի՝ պէն փէ.
տէրտէ իմ, վէ փէտէր պէնտէ տիր, պէն սիզի
սէյլէտիլիմ սէօզլէրի քէնտիլլիմսէն սէօյլէմէ.
յօրըմ, ամմա պէնտէ Թէմէքքիւն էտէն փէտէր
- 11 քէնտիսի ամմէլլէրի իշլէյօր: Պանա ինանընըզ քի՝

- պէն փետերոյն իմ, փետեր տախի պէնստ տիր.
 վէ իլլա հէման օլ 'ամէլէր իշիւն պանա ինանը.
 12 նըզլ չաղիգաթէն, հաղիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
 Պանա իման էտէն պէնիմ իճրա էթտիլիմ 'ամէլ-
 լէրի քէնտիսի տախի իճրա էտիպ, անլէրտէն
 պէօյիլիւնիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր. չիւնքի
 13 պէն փետերիմէ կիտիյօրըմ. վէ պէնիմ իսմիմէ
 հէր նէ տիլէրսէնիզ, անը իճրա էտէրիմ, թա քի
 14 փետեր Օղուլտա թա՛ղիզ օլունա. Պէնիմ իսմիմէ
 էյեր պիր շէյ տիլէրսէնիզ, պէն իճրա էտէրիմ.
 15 էյէր պէնի սէվէրսէնիզ, պէնիմ էմրէլէրիմ հըֆզ
 16 էտիւնիզ. վէ պէն փետերտէն տիլէրիմ, օ տախի
 իլ էլ էպէտ սիզին իլէ թէմէքքիւն էթմէք իւզըն՝
 17 սիզէ տիկէր պիր թէսէլլի էտիճի, Ես՝նէ հաղի-
 գաթ Բուհընը վէրէճէք տիր, պուշու տախի
 տիւնեա կէօրմէտիլի վէ թանըմատըղը էճլտէն
 դապուլ էտէմէզ, ամմա սիզ անը թանըրսընըզ)
 զիրա եանընըզտա թէմէքքիւն էտէր, վէ տէրու-
 18 նիւնիզտէ օլաճագ արը. Սիզի եէթիմ պրագմամ.
 19 սիզէ կէլիրիմ. Պիր աղ միւտտէթ սօլըրա տիւնեա
 պէնի արթըգ կէօրմէզ, ամմա սիզ պէնի կէօ-
 20 ռիւրսիւնիւզ. չիւնքի պէն հայաթտա իմ, սիզ
 տախի հայաթտա օլաճագսընըզ. Օլ կիւնտէ պէն
 փետերիմտէ, վէ սիզ պէնտէ, պէն տախի սիզտէ
 21 օլըղըմը ալլայաճագսընըզ. Հէր քիմ քի էմրէ-
 րիմ քէնտիսի տէ պուլունուպ՝ անլէրի հըֆզ է-
 տէրսէ, պէնի սէվէն օ արը. վէ պէնի սէվէն՝
 փետերիմ թարաֆընտան սէվիլէճէք տիր. պէն
 տախի անը սէվիպ՝ քէնտիսի անա իզհար էտէճէ-
 յիմ.
 22 իսխարիօթի օլմայան Յուգա անա՝ Եա Բապպ,
 Նասըլ օլուր՝ քի քէնտիկի տիւնեայա իզհար
 էթմէյիպ տէ, պիզէ իզհար էտէճէքսին՝ տէտի.
 23 Յիսուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ էյէր պիր քիմ-
 սէ պէնի սէվէրսէ, քէլամըմը հըֆզ էտէր. փէ-

տէրիմ տախի անը սէվէճէք տիր, վէ անա կէլիպ
 24 եանընտա թէմէքքիւն էտէճէյիզ, Պէնի սէվմէյն
 քէլամըմը հըթիզ էթմէզ, վէ իշիթտիյինիզ քէլամ
 պէնիմ տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն փտէ-
 25 ըն տիր, Եանընըզտա պուլունուր իքէն՝ պու
 26 շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ, Լաքին թէսէլլի էտիճի,
 եա՛նի փէտէրին պէնիմ իսմիմէ կէօնտէրէճէյի
 Բուհ իւլ Գուտս սիզէ հէր շէյի թա՛լիմ էտիպ՝
 սիզէ սէօյլէտիյիմ ճիւմէ շէյլէրի իխթար էտէճէք
 27 տիր, Սիզէ սէլամէթ պրազըրըմ, սիզէ պէնիմ
 սէլամէթիմի վէրէրիմ. պէն սիզէ տիւնեանըն
 վէրտիյի կիպի վէրմէմ. գալպինիզ խազի ու իզ-
 28 թիրապտա օլմասըն, Պէն սիզէ խիթապէն՝ կիտէ-
 ըրիմ վէ սիզէ կէլիրիմ՝ տէտիյիմ սէօզիւ իշիթ-
 տինիզ. էյէր պէնի սէվսէ իտինիզ, փէտէրէ կի-
 տիյօրմ՝ [տէտիյիմ] իշիւն մէսրուր օլուր խի-
 29 նիզ, զիրա փէտէրիմ պէնտէն պէօյիւք տիր, վէ
 վազը՝ օլտըղը զէման ինանասընըդ տէյիւ, վու-
 գու՝ պուլմագտան էվվէլ սիզէ շիմտի սէօյլէտիմ,
 30 Արթըզ սիզին իլէ չօզ. Թէօյլէշմէմ. զիրա պու
 տիւնեանըն ըէ՛խի կէլիյօր, վէ պէնտէ անըն հիլ
 31 պիր շէյի եօզ տըր, Անճագ փէտէրի սէվտիյիմի,
 վէ փէտէրին պանա էմը էթտիյի կիպի իճրա էթ-
 տիյիմի տիւնեա ալլայա. գալզընըզ, պուրատան
 կիտէլիմ

ՊԱՊ 15

1 Պէն հագիգի ասմա իմ, վէ փէտէրիմ պաղպան
 2 տըր, Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուղը գալ-
 տըրըր, վէ հէր մէյվէ վէրէնի տահա զիյատէ մէյ-
 3 վէ վէրմէսի իշիւն փաքլէր, Սիզէ սէօյլէտիյիմ
 4 սէօզլէ սիզ հալա փաք սընըզ, Պէնտէ գալընըզ,
 պէն տախի սիզտէ գալայըմ. չըպուգ ասմատա
 գալմատըգճա, քէնտիյինտէն մէյվէ վէրմէզ,

- քեզալիք սիգ տախի էյէր պէնտէ գալմազսանը՝
 5 Եյմէ վերեւդսնիւզ, Պէն աամա իմ, սիգ չըպուգ-
 ար սընըզ, հէր քիմ պէնտէ գալըր, պէն տախի
 անտէ գալըրսամ, օ չօգ մէյվէ վէրիւր, զիրա
 6 պէնսիգ պիր շէյ Եափամազսընըզ, էյէր պիր
 քիմսէ պէնտէ գալմազսա, չըպուգ կիպի տըշարը
 աթըրլայ գուրուր, վէ անլէրի տէվլէրիւզ՝ աթէշէ
 7 աթարլար, վէ Եանար: էյէր պէնտէ գալըրսա-
 նըզ, վէ սէօզլէրիմ սիգտէ գալըրսա, իսթէ տիլի-
 նիգի տիլէյէճէքսինիզ, վէ սիգէ օլաճագ տըր:
 8 Փէտէրիմ պուռնուռլէ, Եա՛նի սիգին չօգ մէյվէ
 վէրմէնիզլէ, թա՛ղիզ օլուռուր, պէօլլէճէ պանա
 շակիրալէր օլաճագսընըզ:
 9 Փէտէր պէնի սէվտիյի կիպի, պէն տախի սիգի
 սէվտիմ: պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալընըզ:
 10 Պէն փէտէրիմին էմըլէրինի հըֆզ էտիպ՝ անըն
 մուհապպէթիմտէ գալըրղըմ միսիլլիւ սիգ տախի
 էմըլէրիմի հըֆզ էթտիլլինիզ թագտիրտէ, մու-
 11 հապպէթիմտէ գալաճագսընըզ: Պէնիմ մէսէրրէ-
 թիմ սիգտէ գալմասը վէ սիգին մէսէրրէթինիզ
 միւքէմմէլ օլմասը իջիւն, պու շէյլէրի սիգէ սէօյ-
 12 լէտիմ: Պէնիմ էմըրիմ պու տըր՝ քի պէն սիգի
 սէվտիլլիմ միսիլլիւ պիրիպիրինիզի սէվէսինիզ:
 13 Պիր ատէմին քէնտի տօսթլարընըն Եօլընա, ճա-
 նընը ֆէտա էթմէսինտէն զիյատէ պիր քիմսէտէ
 14 մուհապպէթ Եօգ տըր: էյէր սիգէ էմը էթտիլլիմ
 շէյլէրին ճիւմէսինի իճրա էտէրսէնիզ, տօսթլա-
 15 ըրմ օլուրսընըզ: Արթըզ սիգէ գուլ թէսմիյէ
 էթմէմ, զիրա գուլ էֆէնտիսինին նէ էթտիլլինի
 պիլմէզ, ամմա սիգէ տօսթ թէսմիյէ էթտիմ, զի-
 րա փէտէրիմտէն իշիթտիլլիմ շէյլէրին ճիւմէսինի
 16 սիգէ պիլտիրտիմ: Սիգ պէնի ինթիլիսապ էթմէ-
 տինիզ, անճագ պէն սիգի ինթիլիսապ էթտիմ,
 վէ կիտիպ մէյվէ հուսուլլէ կէթիւրմէնիզ վէ մէյվէ-
 նիզ պաղի գալմասը իջիւն սիգի թա՛ղին էթտիմ:

- թա քի պէնիմ իսմիմէ փետերտէն հէր նէ տիւն
 17 յէճէք օլուրսանըդ սիգէ վէրէ՝ Սիղէ, պիլրիպի-
 րինիգի սէվէսինիզ՝ տէյիւ պու շէյլէրի էմր է-
 տէրիմ։
- 18 Էյէր տիւնեա սիգէ պուղղ էտէրսէ, սիղտն
 էվվէլ պանա պուղղ էթտիյինի պիլմիշ օլուրըդ։
- 19 Էյէր տիւնեատան օլսա իտինիզ, տիւնեա քէն-
 տինին օլանը սէվէր իտի. լաքին սիգ տիւնեատան
 օլմայրպ, անճագ պէն սիգի տիւնեատան ինթի.
 խապ էթտիյիմ էճլտէն տիւնեա սիգէ պուղղ է-
- 20 տէր, Սիղէ՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն պէօյիւք տէյիլ
 տիր՝ տէտիյիմ քէլամը տէր խաթըր էտինիզ,
 պանա թէ՛ատտի էթտիքլէրի թագտիրտէ, սիգէ
 տախի թէ՛ատտի էտէրլէր. պէնիմ քէլամըդ
 հըֆզ էթտիլէր իսէ, սիգին քէլամընըր տախի
- 21 հըֆզ էտէրլէր, Լաքին պու շէյլէրին ճիւմէսինի,
 պէնի իրսալ էտէնի պիլմէտիքլէրինտէն, սիգէ
- 22 պէնիմ իսմիմ իչիւն էտէճէքլէր, Էյէր պէն կէ-
 լիպ անլէրէ սէօյլէմէմիշ օլսա իտիմ, կիւնահլարը
 օլմաղ իտի. ամամ շիմտի կիւնահլարը իչիւն պէ-
- 23 հանլէրի եօգ տըր, Պանա պուղղ էտէն՝ ֆէտէ-
 րիմէ տախի պուղղ էտէր։
- 24 Էյէր արալարընտա պաշգա պիր քիմսէնին իճ-
 րա էթմէտիյի յամէլլէրի էթմիշ օլմասա իտիմ,
 կիւնահլարը օլմաղ իտի. լաքին շիմտի հէմ կէօր-
 տիւլէր վէ հէմ տախի պանա վէ փէտէրիմէ
- 25 պուղղ էթտիլէր, Ամամ շէրի՛աթլարընտա՝ Պանա
 պիլա սէպէպ պուղղ էթտիլէր՝ տէյիւ մուհարրէր
 օլան քէլամ իթմամ օլունմագ իչիւն պէպէլ օլուր։
- 26 Յագաթ փէտէր թարաֆընտան պէնիմ իրսալ է-
 տէճէյիմ թէսէլլի էտիճի, եանի փէտէրտէն խու-
 րուճ էտէն հագիգաթ Բուհու կէլտիլի զէման,
 պէնիմ հագիգմտա օ շէհատէթ էտէճէք տիր
- 27 Վէ սիղ տախի շէհատէթ էտէրսինիզ, զիրա իպ-
 թիտատէն պէրգա պէնիմ իլէ պէրապէր սինիզ։

- 1 Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ, քի սիւրլմէյէսինիզ,
 2 Սիզի ճէմա'աթաան իխրաճ էտէճէքլէր. պէլի,
 սիզի հէր գաթլ էտէն քիմսէ Ալլահա 'իպատէթ
 'արզ էտիյօրլմ' զանն էտէճէյի վազըթ կէլիր:
 3 Վէ պու շէյլէրի փէտէրի վէ պէնի թանըմատըգ-
 4 լարը իլիւն էտէճէքլէր: Լաքին վազթը կէլտի-
 յինտէ, պէնիմ անլէրի սիզէ սէօյլէտիյիմի թէ-
 ղէքքիւր էթմէնիզ իլիւն պու շէյլէրի սիզէ սէօյ-
 լէտիմ. ամմա սիզին իլէ պէրապէր պուլլանտը-
 զըմ իլիւն պուլլարը սիզէ իպթիտատէն սէօյլէ-
 մէտիմ:
 5 Ֆազաթ չիմտի պէնի իրաալ էտէնէ կիտիյօրլմ.
 վէ սիզտէն հիշ պիրի պառնա' Նէ'րէյէ կիտիյօր-
 6 սըն' տէյիւ սու'ալ էթմէզ: Ֆազաթ պու շէյլէրի
 սիզէ սէօյլէտիյիմ իլիւն գալպինիզի քէտէր աօլ-
 7 տուրմըշ տըր: Լաքին պէն սիզէ հազգը սէօյլէ-
 յօրլմ. պէնիմ կիթմէմ սիզէ խայրը տըր. զիրա
 պէն կիթմէյինճէ' սիզէ թէսէլլի էտիճի կէլմէզ,
 ամմա կիթտիյիմ հալտէ, անը սիզէ կէօնտէրիլիմ:
 8 Վէ օ կէլտիյինտէ, տիւնեայը կիւնահ վէ սալահ
 վէ հիւքմ խուսուսլարընտա իլլամ էտէճէք տիր:
 9 Կիւնահ խուսուսլարընտա իլլամ էտէճէք տիր,
 10 պանա իման էթմէզլէր. Վէ սալահ խուսուսլարընտա
 իլլամ էտէճէք տիր, զիրա փէտէրիմէ կիտիյօրլմ,
 11 վէ պէնի արթըգ կէօրմէզսինիզ. Վէ հիւքմ խու-
 սուսլարընտա իլլամ էտէճէք տիր, իլիւն քի պու
 12 Եանըն ըէ'իսի մահքիւմ օլմուշ տըր: Սիզէ սէօյ-
 լէյէճէյիմ տահա չօզ շէյլէր վար, լաքին չիմտի
 13 թէհամմիւլ էտէմէզսինիզ. Ամմա օլ հագիգաթ
 Բուհու կէլտիյի գէման, սիզի ճիւմլէ հագիգաթա
 իրաալ էտէճէք տիր. զիրա քէնտիլիյինտէն սէօյ-
 լմէյիպ, իլիթտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի սէօյլէյէ-
 ճէք, վէ վուգու' պուլլաճագ շէյլէրի սիզէ խապէր

- 14 վերեւէք տիրւ Օ պէնի թա'գիւղ էտեճէք, չիւնքի
պէնիմքինտէն ալըպ' սիզէ իխպար էտեճէք տիրւ 24
- 15 Փէտերին հէր նէսի վար իսէ' պէնիմ տիրւ. պու
սէպէպտէն' Պէնիմքինտէն ալըպ' սիզէ իխպար 25
- 16 էտեճէք տիր' տէտիմ' Պիր ազ միւտտէթ' սօնրա
պէնի կէօրմէզսինիւ. վէ եինէ պիր ազ միւտտէթ'
սօնրա պէնի կէօրմէճէքսինիւ, զիրա պէն փէտէրէ
կիտիյօրըմ' 26
- 17 Պուռուռն իւզէրնէ շակիրալէրինտէն աւ' զըլար
պիրիպիրինէ' Պու պիզէ' Պիր ազ միւտտէթ' սօն.
րա պէնի կէօրմէզսինիւ, վէ եինէ պիր ազ միւտ.
տէթ' սօնրա պէնի կէօրմէճէքսինիւ, վէ' Չիրա
պէն փէտէրէ կիտիյօրըմ' տէտիյի նէ' տիր' տէ. 28
- 18 տիրէր' Սճէպա պու' Պիր ազ միւտտէթ' տէտիի
նէ' օլա. նէ սէօյլէտիյինի ապլամայօրըզ' տէտի.
29
- 19 լէր' վէ Յիսուս քէնտիսինէ սու'ալ էթմէք իս.
թէտիքլէրինի պիլմէքլէ, աւնլէրէ տէտի քի' Պէ.
նիմ' Պիր ազ միւտտէթ' սօնրա պէնի կէօրմէզսի.
նիւ, վէ եինէ պիր ազ միւտտէթ' սօնրա պէնի
կէօրմէճէքսինիւ' տէտիյիմ' հազգընտա' մը պիրի.
30
- 20 պիրինիզէ սու'ալ էտիյօրսընըզ' Հազիգաթէն,
հազիգաթէն սիզէ տէրիմ' քի' Սիզ աղալարպ ֆի.
ղան էտեճէքսինիւ, ամմա տիւնեա մէսրուր օլա.
ճազ տըր. սիզ մահզուռն օլաճազսընըզ', լաքին
31
- 21 հիւզնիւնիւզ մէսէրրէթէ տէօնէճէք տիրւ Պիր
գարը վազ' ը հաիլ էտեճէիլ գէման մահզուռն օ.
լուր, զիրա վազթը կէլիլ տիր, լաքին չօճուղը
տօղուրտըղը գէման, տիւնեայա ատէմ' տօղաղը
իլին, արթըզ մէսէրրէթտէն տէրտիլի խաթրը.
32
- 22 նա կէթիթմէզ' ֆիլ վազը' սիզ տաթի չիմի
մահզուռն սընըզ', լաքին սիզի թէքրաւ կէօրմէճէ.
յիմ'. վէ գալպինիւզ մէսրուր օլաճազ, վէ մէսէր.
33
- 23 բէթիլիւզի սիզտէն քիմնէ բէֆ' էտէմէզ. վէ օլ
կիւնտէ պէնտէն հիլ պիր շէյ րէճա էթմէյէճէք.
սինիւ. հազիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ'

քի՛ Պէնիմ իսմիմէ փետերտէն հէր նէ թալէպ
 24 էտէճէք օլուր իսէնիզ, սիզէ վէրէճէք տիր Շիմ-
 տիյէտէք պէնիմ իսմիմէ պիր շէյ թալէպ էթմէ-
 տինիզ. թալէպ էյլէյինիզ, ալաճագսընըզ, քի
 25 մէսէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլաւ Պու շէյլէրի սիզէ
 թէմսիլաթլէ սէօյլէտիմ. լաքին սիզէ արթըզ
 թէմսիլաթլէ սէօյլէմէյիպ՝ սնճագ փետէր հագ-
 դընտա սիզէ աշիքեարէ խապէր վէրէճէյիմ վագըթ
 26 կէլյօր. Օլ կիւնտէ պէնիմ իսմիմէ թալէպ էտէ-
 ճէքսինիզ. վէ սիզէ՝ փետէրէ սիզին իշիւն ըճճա
 27 էտէճէյիմ՝ տէմէմ. Զիրա պէնի սէվիպ՝ Ալահ-
 տան խուրուճ էթտիյիմէ ինանորդընըզ իշիւն,
 28 փետէր քէնտիսի սիզի սէվէր փետերտէն խու-
 ըուճ էտիպ տիւնեայա կէլտիմ, էինէ տիւնեայը
 թէրքլէ փետէրէ կիտիյօրըմ:
 29 Շակիրտլէրի անա՝ իշթէ շիմտի աշիքեարէ սէօյ-
 30 լէյօրսըն, վէ հիշ թէմսիլ սէօյլէմէյօրսըն, Շիմտի
 պիլ՝ հէր պիր շէյի պիլտիյիկ, վէ պիր քիմսէնին
 սանա սու՛ալ էթմէքլիյինէ միւհթաճ օլմատըղը
 ալլաորդ. պու սէպէպէ մէպնի Ալահտան խու-
 31 ըուճ էթտիյիկէ ինանըյօրըզ՝ տէտիլէր, Յիսուս
 անլէրէ ճէվապէն ԳէԳԷ՝ Շիմտի ինանըյօր մը
 32 սընըզ, իշթէ հէր պիրինիզ քէնտի մահալինէ
 տաղըլարագ, պէնի եալընըզ պրագաճագընըզ
 վագըթ կէլյօր, վէ հաթթա կէլմիշ տիր. ֆա-
 գաթ եալընըզ տէյիլ իմ, զիրա փետէր պէնիմ
 33 իլէ պէրապէր տիր. Պէնտէ սէլամէթինիզ օլտուճ
 տէյիւ պու. շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ, տիւնեատա
 մուղապալանըզ օլաճագ, լաքին ճէսարէթլէնինիզ,
 պէն տիւնեայա զալիպ օլտըմ:

1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, սէմայա տօղ-
 ըու նաղար էտէրէք տէտի քի՛ էյ փետէր, սա՛աթ

- կէլիւի տիր. Օղընը թա՛ղիզ էյլէ, թա քի Օղըն
 2 աախի սէնի թա՛ղիզ էյլէյէ: Նիթէքիմ ան
 ճիւմէ պէշէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտին, Բ
 3 յաթ վէրէ: Վէ էպէտի հայաթ սէն եալընը
 հազգ Ալլահը վէ իրսալ էյլէտիյն Յիսուս Գրի.
 4 տոսը պիլմէք տիր, Պէն սէնի եէր իւզէրին
 տէ թա՛ղիզ էյլէտիմ. իճրա էթմէք իչիւն պան
 5 վէրտիյնի իչի թէմամ էյլէտիմ, Վէ շիւտի, է
 փէտէր, տիւնեա մէվճուտ օլմազտան էվվէլ Ե.
 6 նի նէզտինտէ մալիք օլաղղըմ 'իզգէթլէ սէն պէ.
 հատան պանա վէրտիյնի ատէմէրէ պէյան էյի.
 տիմ. անլէր սէնին իտիլէր, անլէրի պանա վէր.
 7 տին. վէ սէնին քէլամընը հըֆղ էյլէտիլէր, Պան
 վէրտիյնի շէլէրին ճիւմէսինին սէնին թարաֆթ.
 8 տան օլաղղընը շիւտի պիլտիլէր, Զիրա պան
 վէրտիյնի քէլամարը անլէրէ վէրտիմ, անլէ
 տախի գապուլ էտէրէք, սէնտէն խուրուճ էթ.
 տիլիմի եազինէն պիլիպ՝ պէնի սէն իրսալ էթտի.
 9 յինէ ինանտըլար, Պէն անլէր իչիւն ըէճա էտ.
 ըիմ. տիւնեա իչիւն տէյլ, անճազ պանա վէր.
 տիլին քիմսէլէր իչիւն ըէճա էտէրիմ, զիրա ան.
 10 լէր սէնին տիրէր, Վէ պէնիմքիլէրին քեաֆֆէսի
 սէնին, վէ սէնինքիլէրին քեաֆֆէսի պէնիմ տիր
 11 պէն տախի անլէրտէ թա՛ղիզ օլուստըմ, Վէ ար.
 թըզ տիւնեատա տէյիլ իմ, վէ պուսլար տիւնեա.
 տա օլուպ, պէն տախի սանա կէլիլօրըմ. էյ Գու.
 տուս փէտէր, պանա վէրտիյնի քիմսէլէրի սէնին
 իսմինլէ հըֆղ էյլէ, թա քի պիզիմ կիպի պիր օ.
 12 լալար, Տիւնեատա անլէր իլէ պէրապէր պուլմ.
 տըզճա, անլէրի սէնին իսմինլէ հըֆղ էտէր իտիմ.
 պանա վէրտիյնի քիմսէլէրի հըֆղ էյլէտիմ Է.
 անլէրտէն, իպն ի հէլաքտան մա՛տա, հիչ պիլ
 հէլաք օլմատը, թա քի քիթապ իթմամ օլուն

- 13 Ամմա շիմոի սանա կէլիյօրբմ. վէ պու շէյէրի տիւնեատա սէօյլէրիմ քի պէնիմ մէսէրրէթիմի
- 14 քէնտիլէրինտէ միւ քէմմէլ պուլալար Պէն անլէրէ սէնին քէլամընը վէրտիմ, վէ պէն տիւնեատան օլմատըղըմ միսիլիւ՝ անլէր տախի տիւնեատան օլմատըղըրնտան, տիւնեա անլէրէ պուղղ
- 15 էթտիւ Սնլէրի տիւնեատան զալարմանը տէյիլ, անճագ անլէրի շէրիւտէն հըֆզ էթմէհի րէճա է-
- 16 տէրիմ: Պէն տիւնեատան օլմատըղըմ միսիլիւ՝
- 17 անլէր տախի տիւնեատան տէյիլ տիրլէր: Անլէրի հագիգաթըլլէ թագտիս էյլէ. սէնին քէլամըն
- 18 հագիգաթ տըր Սէն պէնի տիւնեայա իրսալ էթտիլին կիպի, պէն տախի անլէրի տիւնեայա
- 19 իրսալ էթտիմ, վէ պէն քէնտիմի անլէր իչիւն թագտիս էտէրիմ, քի անլէր տախի հագիգաթ
- 20 վասըթասըլլէ թագտիս օլունալար: Վէ եալընըղ անլէր իչիւն տէյիլ, անճագ անլէրին քէլամըլլէ պանա իման էտէճէք օլանլար իչիւն տախի րէճա
- 21 էտէրիմ, Բի ճիւմէսի պիր օլալար. սէն, էյ փէտէր, պէնտէ վէ պէն սէնտէ օլտըղըմ միսիլիւ, անլէր տախի պիրտէ պիր օլալար. թա քի պէնի
- 22 սէն իրսալ էյլէտիլիլէ տիւնեա ինանա: Պանտ վէրտիլիլէ իգզէթի անլէրէ վէրտիմ, քի պիրիմ պիր օլտըղըմըղ կիպի անլէր տախի պիր օլալար:
- 23 Պէն անլէրտէ վէ սէն պէնտէ, քի պիր օլմագըլըգտա քեամիլ օլալար, վէ պէնի սէն իրսալ էթտիլիլի, վէ պէնի սէվտիլիլէ միսիլիւ անլէրի
- 24 տախի սէվտիլիլի տիւնեա անլայա: էյ փէտէր, պանա վէրտիլիլէ քիմսէլէրին տախի՝ պուլունտըղըմ եէրտէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլմալարընը իսթէրիմ. թա քի պանա վէրտիլիլէ ճէլալիմի միւշահէտէ էտէլէր. զիրա պէնի տիւնեանըն
- 25 թէ՛սիսինտէն էվլէլ սէվտին: էյ Կատիլ փէտէր, տիւնեա սէնի թանըմատը, տմմա պէն սէնի թանըտըմ, պուլնլար տախի պէնի սէն իրսալ էթ-

- 26 տիյիկի անլատըլար : վէ սէնին իսմինի անլերէ հէմ պիլտիրտիմ, վէ հէմ տէ պիլտիրէճէյիմ. թա քի պանա օլան մուհապպէթիկ անլերտէ օլա, պէն տախի անլերտէ օլայըմ :

ՊԱՊ 18

- 1 Յիսուս պու շէյլերի սէօյլէտիքտէն սօնրա, շա. կիրտլերի իլէ պերապէր կեդրոն տերէսինին էօթէ թարաֆընա չըգըպ՝ օրատա պիր պաղլէ պու. լուհմաղլէ, շակիրտլերի իլէ պերապէր իջինէ կիր. 2 տի. վէ անը էլէ վերէն Յուդա տախի օլ մահալի պիլիր իտի, գիրա Յիսուս շակիրտլերի իլէ պերա. պէր օրատա չօգ տէֆա՝ թէճէմիլէ՝ էթմիշ իտի. 3 իմտի Յուդա պիր պէօլիւք՝ ապէր վէ պաշ քես. հինլեր իլէ ֆերիտիլէր թարաֆընտան մէմուրլար սլըպ ֆէնէրլէր վէ մաշալլար վէ սիլահլարլէ 4 օրայա կէլտի վէ Յիսուս քէնտի հազգընա վուգու՝ պուլաճագ շէյլերին ճիւմլէսինի պիլմէքէ. 5 չըգըպ անլերէ՝ Գիմի՞ արայօրսընը՝ տէտի Սնլէր տախի անա՝ նազարէթի Յիսուսը՝ տէյիւ ճէվապ վէրմէքլէ, Յիսուս անլերէ՝ Պէն իմ՝ տէտի վէ անը էլէ վերէն Յուդա տախի՝ անլեր իլէ պերա. 6 պէր տուրույօր իտի վէ անլերէ՝ Պէն իմ տէ. տիյի անաէ, անլեր կէրի չէֆիլպ եէքէ տիւշտիւ. 7 լէր Պա՝տէհու անլերէ՝ Գիմի՞ արայօրսընը՝ տէ. յիւ թէքրար սուալ էյլէտիյինաէ, անլեր՝ նադա. 8 ըէթի Յիսուսը՝ տէտիլէր Յիսուս ճէվապէն՝ Սի. զէ՝ Պէն իմ՝ տէտիմ. իմտի էյէր պէնի արայօր իսէնիզ, պուհլարը սալը վէրինիզ կիթսինլեր՝ աէ. 9 տի թա քի՝ Պանա վէրտիյիկ քիմաէլէրտէն հիլ պիրինի զայ՝ էթմէտիմ՝ տէյիւ սէօյլէտիյի քէլամ 10 իթմամ օլուհա : Օլ վազըթ Սիմոն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմաղլէ, անը չէֆիպ քեսահին ի աղամըն պէնտէսինէ վուրարագ, սաղ գուլաղընը քէսիպ

- տիւշիւութիւն. ու պէնտէնին իսմի տախի Մալխօս
- 11 խաի վէ Յիսուս Պետրոսա՝ Գրլըճընը գընընա
գօ. փէտէրին պանա վէրտիյի քեաւէյի իշմէյէ-
ճէք մի իմ՝ տէտի:
- 12 Օլ վազըթ պէօլիւք իլէ պիկ պաշը վէ Եհնու-
տիլէրին մէ՞մուրլարը Յիսուսը թութուպ պազ-
- 13 լաւըլար. վէ աշը էվլէլա Հաննայա կէօթիւր-
տիւլէր, զիրա մէրգում օ սէնէտէ քեաւէին ի ա՛-
- 14 զամ օլան կայիափանըն գայն վէտէրի խաի. Պու
կայիափա տախի՝ Գավմ իշիւն պիր տտէմին հէ-
լաք օլմասը խայրլը տըր՝ տէյիւ Եհնուտիլէրէ նա-
- 15 սիհաթ վէրմիշ օլան քիմէ խաի վէ Սիմոն Պետրո-
սա իլէ տիկէր պիր շակիրա Յիսուսըն աբաը սը-
րա կիտիյօրլար խաի. վէ օլ շակիրա քեաւէին ի
ա՛ղամըն պիլտիյի օլուպ, Յիսուս իլէ պէրապէր
- 16 քեաւէին ի ա՛ղամըն հավուսընա կիրախ. լաքին
Պետրոս գափու եանընտա տըշարըտա տուրմաղլէ,
քեաւէին ի ա՛ղամըն պիլտիյի օլան տիկէր շակիրա
լըզպ՝ գափուճըյա սէօյլէյէրէք, Պետրոսը իլէրիյէ
- 17 ալտը. վէ գափուճը գըղ Պետրոսա՝ Սէն տախի
պու առէմին շակիրալէրինտէն տէյիլ մի սին՝ տէ-
- 18 տիքտէ, օ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի. վէ հավա
սօղուգ օլտըղընտան՝ խըտմէթ քեաւլար իլէ մէ՞-
մուրլար աթէշ եագմըշ օլմաղլէ տուրուպ ըսը-
նըյօրլար խաի. Պետրոս տախի աշիյէր իլէ պէ-
- 19 ռապէր տուրուպ ըսընըյօր խաի վէ քեաւէին ի
ա՛ղամ՝ Յիսուսա շակիրալէրի իլէ թա՛լիմինէ տա՛իր
- 20 սու՛ալ էթմէքլէ, Յիսուս աւա ճէվապէն՝ Պէն
տիւնեայա յալէնէն սէօյլէտիմ, պէն տա՛իմա սի-
նաղօղտա վէ Եհնուտիլէրին հէր թա՛րաֆտան
ճէմ՝ օլտըգլարը հէյքէլտէ թա՛լիմ էտիպ՝ կիզի-
- 21 տէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ. Նիշիւն պանա
սու՛ալ էտիյօրսըն. իշիթմիշ օլանլարտան՝ քէն-
տիլէրինէ նէ սէօյլէտիյիմ սու՛ալ էյլէ. իշթէ
անլէր պէնիմ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի պիլիւրէր՝

- 22 տէտիւ վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիյինսէ, օրատա տուրան մէ՛մուրլարտան պիլի Յիսուսա պիլ սիլլէ վուրուպ՝ Բեահին ի ա՛ղամա պէօյլէ՞ մի ձէ՛
- 23 վապ վէրիւսին՝ տէտիւ Յիսուս անա ձէվապէն՝ էյէր սէօյլէտիյիմ՝ Փէնա իսէ, Փէնալըղնա լէհատէթ էյլէ. ամմա էյէր էյի իսէ, պանա նի՞չին
- 24 վուրույօրսըն՝ տէտիւ վէ Հաննա անը պաղլը օլլարագ, քեահին ի ա՛ղամ՝ Կայիալիայա կէօնտէր.
- 25 միշ իտիւ վէ Սիմոն Պետրոս տուրուպ ըսընմագ. տա իքէն, անա՝ Սէն տէ անըն չաօիւրտէրինտէն տէյիլ՝ մի սին՝ տէտիլէր. օ տախի՛ Տէյիլ իմ՝
- 26 տէյիւ ինքեար էթտիւ Բեահին ի ա՛ղամըն պէն. տէլէրինտէն օլլուպ՝ Պետրոսըն տախի գուլաղըր քէստիյի քիմսէնին ագրապասընտան պիլի՛ Պէն սէնի պաղլէտէ անըն իլէ պէրապէր կէ՞օրմէտիմ
- 27 մի՛ տէտիւ Պուռնուն իւզէրինէ՛ Պետրոս եինէ ինքեար էթտիւ. վէ տէր՝ ագապ խօրօս էօթտիւ.
- 28 Օլ վագըթ Յիսուսը Կայիափանըն եանընտան հիւքիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիւլէր, վէ վագըթ սապահ իտիւ. վէ անլէր նափաք օլմամալըրը վէ Փրսհը եէմէլէրի իյիւն հիւքիւմէթ գօնա.
- 29 ղընա կիրմէտիլէր Պինա՛էն՝ յալէհ, Պիղատոս անլէրին եանընա չըգըպ՝ Պու առէմին՝ յալէհինտէ
- 30 նէ՞ շիքեայէթինիղ վար՝ տէտիւ Անլէր տախի ա. նա ձէվապէն՝ էյէր պու քիմսէ միւճըրիմ՝ օրմատա իտիւ, անը սանա թէսլիմ՝ էթմէղ իտիւք՝ տէտիլէր
- 31 Օլ վագըթ Պիղատոս անլէրէ՛ Անը սիղալըպ՝ քէնտի շէրի՛աթընըպ կէօրէ հիւքմ՝ էտինիլ՝ տէտիւ. լաքին Եէհուտիլէր անա՝ Բիմսէյի գաթիլ
- 32 էթմէսիղէ ըուխասթ Եօգ տըր՝ տէտիլէր. Թա քի Յիսուսըն նէ տիւրլիւ էօյիւմէ վէֆաթ էտէճէյի. նի իմա էթմէ.ք իւզրէ սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ
- 33 օլլունա վէ Պիղատոս թէքրար հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրտի, վէ Յիսուսը չաղըրըպ անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիյի սէն մի սին՝ տէտիւ Յիսուս

- անա ճէվապէն՝ Պուռնու սէն քէնտիլիլիտէն մի
սէոյլէյօրսըն, եօգսա պէնիմ հազգըմտա սանա
35 պաշգալարր՝ մը սէոյլէտի՝ տէտի՝ Պիղատոս ճէ-
վապէն՝ Պէն Նէհուտի՞ մի իմ. սէնի քէնտի միւ-
լէթիլ վէ պաշ քեահիլէր պանա թէսլիմ էթտիւ-
36 լէր. նէ՞ հափտըն՝ տէտի՝ Յիսուս ճէվապէն՝ Պէ-
նիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան տէյիլ տիր-
էյէր պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան օլ-
սա իտի, պէնիմ խըտմէթ ճիլէրիմ միւճահէտէ է-
տէրէր իտի քի Նէհուտիլէրէ թէսլիմ օլունմա-
յայրմ. աւմա շիմտի պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու-
37 բատան տէյիլ տիր՝ տէտի՝ Օլ վազըթ Պիղատոս
անա՝ էօյլէ իսէ պիր մէլի՞ք մի սին՝ տէտի. Յի-
սուս ճէվապէն՝ Սէոյլէտիլին կիպի տիր, չիւնքի
պէն մէլիք իմ. պէն պուռնուն իչիւն, եա՛նի հա-
զիգաթա շէհատէթ էթմէք իչիւն տօղտում, վէ
պուռնուն իչիւն տիւնեայա կէլտիմ. հազիգաթ-
տան օլան հէր քիմսէ պէնիմ սէօղիմիւ տիլլէր՝
38 տէտի՝ Պիղատոս անա՝ Հազիգաթ նէ՞ տիր՝ տէ-
տի. վէ պուռնու սէոյլէտիքտէն սօյրա եինէ Նէ-
հուտիլէրին եանընա չըզըպ, անլէրէ՝ Պէն անտէ
39 հիլ պիր ճիւրմ՝ պուլմայօրըմ. Ամմա ֆըսհոա
սիլիլին իչիւն պիր քիմսէ սալը վէրմէքիլիլիմ սիլտէ
՝առէթ տիր. իմաի սիլէ Նէհուտիլէրին մէլլիլին
40 սալը վէրմէմի իսթէր մի սինիլ՝ տէտի՝ Օլ վա-
զըթ եինէ ճիւմլէսի պաղըրըպ՝ Պուռնու տէյիլ,
անճադ Բաբարըպը՝ տէտիլէր. Բաբարըա իսէ
պիր հաբամի իտի:

ՊԱՊ 19

- 1 Օ դէման Պիղատոս Յիսուսը տըպ դամլըլէ տէոյ-
2 տիւ. Սաքէրլէր տալի տիքէնլէրտէն պիր Թաճ
էօրիւպ՝ անըն պաշընա գօտըլար, վէ անա էրղա-
3 վանի պիր լիպաս կիլտիրիպ, Սէլամ սանա, էյ
Նէհուտիլէրին մէլլիլ տէյէրէք, անա սիլլէ վու-

- 4 ըստ իմ Թիղատոս թէ քրար տըշարը չըգըպ
 անէրէ՝ Իշթէ անտէ պիր ճիւրմ պուլմատորըմը
 պիլմէնիզ իշիւն անը սիգէ տըշարըյա չըգարըյո-
 5 ըրմ՝ տէտի։ ՕԼ վագըթ Յիսուս տիգէն թաճը վե-
 ճըղաւանի լիպասը կիյմիշ օլարագ՝ տըշարըյա չը-
 տըգտա, Պիղատոս անէրէ՝ Իշթէ օԼ առէմ՝ տէտի
 6 Պաշ քուահինլէր իլէ մէ՛մուրլար տախի անը կէօր-
 տիւքլէրինտէ՝ Սալպ էյլէ, սալպ էյլէ՝ տէյիւ պա-
 ղըրըրլար իտի։ Պիղատոս անէրէ՝ Անը սիգ ալըպ
 սալպ էյլէյինիզ, զիրա պէն անտէ ճիւրմ պուլ-
 7 մայօրըմ՝ տէտի։ Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պի-
 ղիմ շէրի՛աթըմիզ վար, վէ շէրի՛աթըմիզ մուճէ-
 պինճէ գաթլի վաճիպ տիր, զիրա քէնտիսինի իպն
 8 Ուլլահ մագամընտա թոթտու՝ տէտիլէր Պիղա-
 տոս պու սէօղիւ իշիթտիյինտէ՝ տահա ղիյատ
 9 գօրգարագ, թէքրար հիւքիւմէթ գօնաղընա կի-
 րիպ Յիսուսա՝ Սէն նէրէտէն սին՝ տէտի։ Ամմա
 10 Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէիլլէ, Պիղատոս ան-
 խիթապէն՝ Պանա սէօյլէմէ՞զ մի սին։ պիլմէ՞զ մի
 սին քի սէնի սալպ էթմէյէ գուտրէթիմ վար, վէ
 սէնի սալը վէրմէյէ տախի գուտրէթիմ վար՝ տէտի
 11 Յիսուս՝ էյէր սանաւ Լօգարըտան վէրիլմիշ օլմասա
 իտի, պէնիմ իւզէրիմէ հիշ պիր գուտրէթիլ օ-
 մաղ իտի։ պու սէպէպտէն՝ պէնի սանա թէպլմ
 էտէնին կիւնահը տահա պէօյիւք տիր՝ տէյիւ ճէ-
 12 վապ վէրտի։ Պուենտան սօյրա Պիղատոս անը
 սալը վէրմէյէ վէսիլէ արար իտի իսէ տէ, Եէհու-
 տիլէր՝ էյէր պուենու սալը վէրիւսէն, Գայսըրն
 տօսթու աշիլ սին։ հէր քիմ քի քէնտիսինի միլիք
 13 պատ էտէրսէ Գայսէրէ մուխալիֆ սէօյլէր՝ տէյիւ
 պաղըրըրլար իտի։ Պիղատոս տախի պու սէօղիւ
 իշիթտիլտէ՝ Յիսուսը տըշարըյա չըգարըպ, Իպ-
 14 ըանիճէ Դապպաթա տէնիլէն թաշ տէօյլէմէ նամ
 մահալտէ մահքէմէտէ օթուրտու։ վէ Ֆընհն
 թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սա՛աթ ալթը ըատտէլէ-

- ընտէ իտի. Եճհուտիւլէրէ՝ Իլթէ մէլիլնիզ՝ տէտի:
- 15 Ամնա անլէր՝ Գալտըր, Գալտըր, անը սալպ էլլէ՝ տէյիւ պաղըրալար. Պիղատոս անլէրէ՝ Մէլլիլնիզի սալպ էտէյիմ մի՝ տէտի. պաշ քեահինլէր՝ Գայսէրտէն պաշգա մէլլիլմիզ եօգ տըր՝ տէյիւ:
- 16 Տէվապ վէրտիլէր. Օլ վազըթ անը՝ սալպ օլոււնմազ իւզըէ անլէրէ թէսլիմ էթտի, անլէր տախի Յիսուսը ալըպ կէօթիւրտիւլէր:
- 17 Քէնտիսի տախի խաչընը թաչըյարագ, Իպրանիճէ Գողգոթա տէնիլէն Գաֆա եէրի նամ մա:
- 18 Հալէ չըգտը. Վէ անը, վէ անըն իլէ պէրապէր տիկէր իքի քիմսէ, պիրի պիր եանընտա վէ պիրի օլ պիր ետնընտա վէ Յիսուս քէնտիսի օրթատա:
- 19 Օլարագ, օրատա խաչա կէրտիլէր. Վէ Պիղատոս պիր եաֆթա եազըպ՝ խաչըն իւզէրինէ գօտու, եազըսը տախի՝ ԵՃՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԵԼԻԹԻ ՆԱԶԱ:
- 20 ԲԵԹԼԻԵ ՅԻՍՈՒՍ՝ իտի. Վէ Յիսուսըն խաչա կէրիլտիլ մահալ շէհրէ եազըն, վէ պու եաֆթա տախի Իպրանիճէ վէ Եուսանիճէ վէ Լաթինճէ եազըլը օլմաղլէ, Եճհուտիլէրտէն նիլէլէրի անը օգուտը:
- 21 Լար. Օլ վազըթ Եճհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի Պիղատոսա՝ Եճհուտիլէրին մէլլիլ տէյիլ, ամնա քէնտիսի՝ Պէն Եճհուտիլէրին մէլլիլ իմ՝ տէտի,
- 22 տէյիւ եազ՝ տէտիլէր. Պիղատոս՝ Նէ եազտըմ իսէ եազտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի:
- 23 Վէ Իսաքէրլէր Յիսուսը խաչա կէրտիքտէն սօչրա, անըն էլլիսէսինի ալըպ՝ հէր պիր Իսաքէրէ պիր հիսսէ օլմագ իւզըէ տէօրթ հիսսէ էթտիլէր. էնթարիյի տախի ալըլաւ, ֆագաթ էնթարի տիքիսիլ, պաշտան պաշա սիլես պի թիւն մօգուամա:
- 24 Օլմասըյլէ, Պիրիպիլինէ՝ Անը եըրթ մայալըմ, ամնա քիլին օլաճաղընա գուր՝ ալ ալթալըմ՝ տէտիլէր. թա քի՝ էլլիսէմի արալարընտա թագսիմ էտիպ՝ էնթարիմ իւզէրինէ գուր՝ ալ ալթալըմ՝ տէյիւ:

- մուհարրէր օլան իթմամ օլունա, 'ասքէրլէր տախի
պու շէյլէրի էթտիլէր :
- 25 Վէ Յիսուսն խաչը եանընտա վալիտէսի իէ
վալտտսինին հէմիրէսի, Կղէոզպասըն զէվէ-
Մարիամ վէ Մէճտէլի Մարիամ տուրույօլլար
- 26 իտի, իմտի Յիսուս վալիտէսի իլէ սէվտիլի շա-
կիրտի եանընտա տուրուր կէօրմէքլէ, քէնտի
վալիտէսինէ՝ էյ խաթուն, իշթէ օղլըկ՝ տէյիպ :
- 27 Սօկրա շակիրտէ տախի՝ իշթէ վալիտէկ՝ տէտի,
վէ օլ վազըթտան սօկրա պու շակիրտ անը քէնտի
խանէսինէ գապուէ էթտի :
- 28 Պա'տէհու Յիսուս արթըգ հէր շէյին թէմամ
օլարղընը պիլմէքլէ, մուհարրէր օլանըն իթմամը
- 29 իշիւն՝ Սուսատըմ, տէտի Վէ օբատա սիրքէ իլէ
աօլու պիր գապ պուլունմաղլէ, անլէր սիրքէ իլէ
պիր սինկէր տօլտուրուպ՝ պիր զուֆայա թագա-
- 30 բագ, անըն աղղընա սուկտուլար : Յիսուս տախի
սիրքէլի ալտըղը կիպի՝ թէմամ օլտու՝ տէտի վէ
պաչընը էյիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էթտի :
- 31 իմտի թէտարիք կիւնիւ օլտըղընտան՝ ճէսէտ-
լէրին սէպթ կիւնիւ խաչ իւզէրինտէ գալմամսը
իշիւն, (շիւնքի օլ սէպթ պէօյիւք կիւն իտի,) Ե-
հուտիլէր՝ անլէրին ինճիքլէրի գըրըլլապ, գալտը-
- 32 ըրմասընը Պիղատոստան ըէճա էթտիլէր : Պու-
նուն իւզէրինէ 'ասքէրլէր կէլիպ անըն իլէ պէրա-
պէր ոալպ օլունան էվլէլքի վէ ալկէրինին ինճիք-
- 33 լէրինի գըրտըլլար : Ամա Յիսուսա կէտիքլէրին-
տէ, անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընը կէօրմէլէրիլէ :
- 34 ինճիքլէրինի գըրմատըլար : Լաքին 'ասքէրլէր-
տէն պիրի անըն եանընը մըգրագլէ տէտի : վէ
- 35 աէր 'ազապ դան իլէ սու չըգտըր Վէ պառա- կէ-
րէն սիգին իման էթմէնիգ իշիւն շէհատէթ էթտի,
վէ անըն շէհատէթի հազգ տըր, վէ քէնտիսի
- 36 տախի հազգ սէյլէտիլինի պիլիբր : Զիրա պու շէ-
լէր՝ Անտէն պիր քէմիք գըրըլմայաճագ՝ տէյի

մուհարրէր օլանըն իթմամը իշիւն վագը՝ օլտու :
 37 վէ եինէ պաղգա պիր եէրտէ՝ Տէլտիքէրի քիմ-
 աէյէ նազար էտէճէքէր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր :
 38 Պա՛տէհու Յիսուսըն շակիրտի օլուպ՝ Նէհուտի-
 լէրին գօրգօւսընտան քէնտինի խաֆի թութան
 Արմաթիալը Յովսէփ Յիսուսըն ճէսէտինի դաւ-
 աըրմաղա Պիղատոստան ըուխսաթ թալէպ էյլէտի :
 Պիղատոս տախի ըուխսաթ վէրմէքէ, կէլիպ Յի-
 39 սուսըն ճէսէտինի դալաըրաւ : Վէ մուգատտէմա
 Յիսուսա կէճէլէյին կէլիշ օլան Նիկողէմոս տախի
 կէլիպ՝ եիւղ լիթրա գատար միւրր ի սաֆի իլէ
 40 յուտ աղածը թէրքիպի կէթիրտի : Օլ վագըթ Յի-
 սուսըն ճէսէտինի ալըպ՝ Նէհուտիլէրին տէֆն էթ-
 մէք խուսուսընտա յատէթէրի իւզրէ, անը պէ-
 հարլար իլէ պէրապէր քէթէն պէզլէրինէ սարուր :
 41 Լար Վէ սալպ օլունարղը մահալտէ պիր պաղլէ,
 վէ պաղլէտէ՝ իյինէ տահա պիր քիման գօնուլմա-
 42 մըլ եէնի պիր դապը պուլունարղընտան, Նէհու-
 տիլէրին թէտարիք կիւնիւ օլարղը հասէպիլլէ,
 դապը տախի եագըն օլարղը իշիւն Յիսուսը օրայա
 գօտըլար :

1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, սապահլայըն
 տահա գարանըդ իքէն, Մէճտէլի Մարիամ գապ-
 2 մէքէ, Գօշուպ Սիմոն Պետրոսա, վէ Յիսուսըն
 սէվալիլ օլ պիր շակիրտէ կէլիպ, անլէրէ՝ Բապ-
 պը գապրտան գալարըմըլար վէ անը նէրէյէ գօ-
 3 աղզլարընը պիլմէյիդ՝ տէտի : Օլ վագըթ Պետրոս
 իլէ օլ պիր շակիրտ չըդըպ գապրա կիթտիլէրի
 4 իքիսի տախի պէրապէր գօշույօրլար խտի, ֆա-
 գաթ օլ պիր շակիրտ Պետրոստան շապուգ իլէրի
 5 գօշտըղընտան՝ էվլէլճէ գապրա վարտը Վէ էյի-

- իւս քէթէն պէզլէրինի պիր թարաֆա դօնուլը
 6 կէօրտիւ իսէ տէ, իշէրի կիրմէտի Սիմոն Պետրոս
 տախի անըն արտը սըրա կէլիւ գապրա կիրաի,
 7 վէ քէթէն պէզլէրի գօնուլը, վէ անըն պա-
 շընտա օլան մէնտիլի քէթէն պէզլէրի իշէ պէհա-
 պէր գօնուլմայըպ՝ անճագ այրճա պիր մահալտէ
 8 տիւրիւլիւ կէօրտիւ: Օ զէման՝ դապրա էվլէճէ
 կէլէն օլ պիր շահիրտ տախի կիրիւ կէօրտիւ վէ
 9 ինանտը: Զիրա՝ Անա էմվաթտան գըյամ էթմէք
 կէրէք տիր՝ տէյիւ մահարբէր օլանը տահա պիլ-
 10 մէզլէր իտի: Պա՛տէհու պու շահիրալէր թէգրալ
 քէնտի հէրէրինէ կիթտիլէր:
 11 Ամմա Մարիամ գապըն հանընտա տըշարտա
 տուրուպ աղլայօր իտի: վէ աղլար իքէն, պգ-
 12 մագ իշիւն, գապրա էյիլիպ, Յիսուսըն ճէսէտինին
 գօնուլը օլտըղը մահալտէ, պիրի պաշ թարա-
 ֆընտա վէ տիկէրի այագ թարաֆընտա օթուրը
 13 պէյապ էլպիսէլի իքի մէլէք կէօրտիւ: վէ պուն-
 լար անա՝ էյ խաթուն, նիճիւն աղլայօրսըն՝ տէ-
 մէլէրի իւզէրինէ՝ Բապպըմը գալտըրալէր վէ
 անը նէրէյէ գօտըգլարընը պիլմէտիյիմ իշիւն՝
 14 տէտի Պունու սէօյլէտիքտէ արգասընա տէօնիւպ
 Յիսուսը տուրուր կէօրտիւ իսէ տէ, Յիսուս խոյինի
 15 պիլմէտի: Յիսուս անա՝ էյ խաթուն, նիճիւն
 աղլայօրսըն, քիմի՞ արայօրսըն՝ տէտի: օ տախի
 պաղէվան տըր զանն էտէրէք անա՝ էֆէտիմիմ,
 անը սէն գալտըրալն իսէ, նէրէյէ գօտըղը
 պանա սէօյլէ, պէն տախի անը գալտըրայըմ՝
 16 տէտի: Յիսուս անա՝ էյ Մարիամ, տէմէսի իւ-
 զէրինէ, տէօնիւպ անա՝ Բապպունի, (հանի
 17 Մու՛ալլիմ,) տէտի: Յիսուս անա խիթ տպէն Պանա
 տօգունմա: զիրա տահա փէտէրիմին նէզտինէ
 ՚ուրուճ էթմէտիմ: լաքին պիրատէրլէրիմին եա-
 նընա վարըպ անլէրէ սէօյլէ: Պէնիմ փէտէրիմ
 վէ սիլին փէտէրինիզէ, վէ պէնիմ Ալահըմ վէ

- սիգին Ալահընդա 'ուրուհ էտէրիմ' տէտի :
- 18 Մէճտէլի Մարիամ կէլիպ' շակիրտէրէ Բապար կէօրտիւյնիւ, վէ քէնտիսինէ պու շէյլէրի սէօյ-
լէտիլինի նազլ էյլէտի :
- 19 Վէ հէման օլ կիւնտէ, եա'նի հաֆթանըն պի-
րինճի կիւնիւնտէ ազշամ օլտըգտա, շակիրտէրին
ճէմ' օլտըգլարը մահալին գափուլարը տախի Եէ-
հուտիլէրին գօրգուսընտան գափալը օլտըղը
հալտէ, Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ ան :
- 20 Էրէ՛ Սիզէ սէլամէթ օլտուն' տէտիւ Վէ պուռու
սէօյլէտիքտէն սօկրա' անլէրէ էլլէրինի վէ եա-
նընը կէօսթէրտի : օլ վազըթ շակիրտէր Բապար
- 21 կէօրմէքլէ մէսրուր օլտըլար Վէ Յիսուս երինէ
անլէրէ՛ Սիզէ սէլամէթ օլտուն : Փէտէր պէնի իր-
սալ էյլէտիլի կիպի, պէն տախի սիզի իրսալ էտէ-
նէ :
- 22 Երիմ' տէտիւ Վէ պուռու սէօյլէտիքտէ, նէֆիս
23 էտիպ անլէրէ՛ Բուհ իւլ Գուտսը պլընըլ, Գիմէ-
րին կիւնահլարընը 'ալֆ էտէրսէնիզ, անլէրէ
'ալֆ օլտունմըշ օլուր, վէ քիմէրէնքինի Թէվգիֆ
էտէրսէնիզ, Թէվգիֆ օլտունմըշ օլուր' տէտի :
- 24 Ամա օն իքիլէրտէն պիլի օլուպ' Իքիզ տէնի-
լէն Թուվմաս' Յիսուսըն կէլտիլի գէման անլէր իլէ
- 25 պէրապէր տէյիլ իտիւ Վէ տիկէր շակիրտէր անա՝
Բապար կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ, անլէրէ՛ Անըն
էլլէրինտէ մըխլարըն էսէրինի կէօրիւպ, փարմա-
ղըմը մըխլարըն էսէրինէ գօմագ իսէմ, էլիմի տախի
եանընա սօգմուղ իսէմ, ասլա ինանմամ' տէտի :
- 26 Վէ սէֆիզ կիւնտէն սօկրա երինէ շակիրտէր
իլէրիտէ օլուպ, Թուվմաս տախի անլէր իլէ պէ-
րապէր իտի, վէ գափուլար գափալը օլտըղը հալ-
տէ, Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ՝ Սիզէ
- 27 սէլամէթ օլտուն' տէտիւ Անտէն սօկրա Թուվմա-
սա՝ փարմաղընը պուրայա ուզաթ վէ էլլէրիմէ
պագ, վէ էլիլի ուղատըպ եանըմա սօգ, վէ
- 28 իմանըղ օլմա, անճագ միւմին օլ' տէտիւ Թուվ-

- մասն անա ճէվապէն՝ Բապայրմ վէ Ալլահըմ տէ.
 29 տի. Յիսուս անա՝ [էյ Թովմաս] պէնի կէօրտիւ.
 յիւն իչիւն իման էթտին, կէօրմէքսիզին իման
 էտէնլէր նէ՝ միւսպարէք տիր՝ տէտի:
 30 Յիսուս շակիրտլէրինին էօնիւնտէ պաշգա ջօզ
 'ալամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ, պու քիթապ.
 31 տա մուհարրէր տէյիլ տիր. Անճագ Յիսուսն
 Մէսիհ Իպն Ուլլահ իտիյինէ իման էթմէնիզ, վէ
 իման էտէրէք անըն իսմիլլէ հայաթա մալիք օւ.
 մանըզ իչիւն պուշլար Թահրիր գըլընմըշ տըր:

ՊԱՊ 21

- 1 Պա'տէհու Յիսուս Թէպէրլիէ տէնիզինին քէնա.
 րընտա քէնտիսինի շակիրտլէրինէ Թէքրար իզ.
 հար էյլէտի, վէ սուրէթ ի իզհարը պու իտի.
 2 Շա'նի Սիմոն Պետրոս իլէ Իփիզ տէնիլէն Թով.
 մաս, վէ Գալիլէատա վագը՝ Գանա լէհրիւտէն օլան
 'նաթանայէլ, վէ Զերիգէոս օղուլարը իլէ անըն
 շակիրտլէրինտէն տիկէր իփի քիշի պիլիքտէ
 3 պուլըւնուպ, Սիմոն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըգ տը.
 նա կիտէճէյիմ՝ տէտի. անա՝ Պիզ տախի սէնին
 իլէ պերապէր կիտէրիզ՝ տէյերէք, չըգըպ տէր
 'ազապ գայըղա պինտիլէր, վէ օլ կէճէ պիր լէյ
 4 Թութմատըլար. Վէ սապահ օլտըգտա՝ Յիսուս
 տէնիզ քէնարընտա տուրույօր իտի. ամմա շա.
 5 կիրտլէր Յիսուս իտիյինի պիլմէտիլէր. Յիսուս
 իսէ անլէրէ՝ Զօճուգլար, պիր եէյէճէյինիզ վաճ.
 մը՝ տէտի. անա՝ Խայր, տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր:
 6 Օ տախի անլէրէ՝ Աղը գայըղըն սաղ Թարաֆընա
 աթընըզ վէ պուլըւրսընըզ՝ տէմէսիլլէ աթտըլար,
 վէ պալըգլարըն քէսրէթինտէն նաչի անը չէփէ.
 7 մէտիլէր. Օլ վագըթ Յիսուսն սէվտիյի շակիրտ,
 Պետրոսա՝ Պու Բապապ տըր՝ տէտի. Սիմոն Պետ.
 րոս տախի Բապապ իտիյինի իչիթտիքտէ, չըվիլագ

- օլորդը իշիւն 'ապասընը գուշանըպ' տէնիվէ ա-
 8 թըլտը, Տիկէր շակիրտէր խտէ գարատան ուզադ
 օլմայըպ' անճագ իքի եիւզ արընն գատար արըդ-
 տա պուռոււնմալարըլէ, աղը պալըզլարը իլէ չէ-
 9 քերէք, գայըդլէ կէլտիլէր, վէ գարայա չըգ-
 տըզլարընտա, հագըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնէ
 10 գօնուընը պալըզ վէ էքմէք կէօրտիւլէր, Յիսուս
 անէրէ՝ Շիմտի թութաղընըզ պալըզլարտան կէ-
 11 թիրինիդ' տէտի, Սիմոն Պետրոս գայըղա կիրիպ'
 եիւզ էլլի իւշ 'ատէտ պէօյիւք պալըզլէ աօլու
 աղը գարայա չէքտի, վէ պու գատար չօդ իքէն
 12 աղ եըրթըլմատը, Յիսուս անլէրէ՝ կէլինիդ, թա'ամ
 էտինիդ' տէտի, վէ շակիրտէրտէն հիշ պիրի՝ Սէն
 քիմ' սին' տէյիւ անա սու'ալ էթմէյէ ճէսարէթ
 13 էտէմէտի, գիրա Բապպ խտիյինի պիլտիլէր : Օլ
 վագըթ Յիսուս կէլիպ' էքմէյի վէ քէզալիք պա-
 14 լըղը տախի ալըպ անլէրէ վէրտի, Յիսուս էմվաթ-
 տան գըլամ էթտիքտէն սօկրա՝ պու իւշիւնճիւ
 տէֆա՝ շակիրտէրինէ կէօրիւնտիւ :
 15 վէ անլէր թա'ամ էթտիքտէն սօկրա, Յիսուս,
 Սիմոն Պետրոսա խիթապէն՝ էյ Սիմոն իպն ի Յով-
 նան, պէնի պուռնլարտան զիյատէ սէվէ՞ր մի սին'
 տէտի, անա՝ Պէլի, եա Բապպ, սէնի սէվտիյիմի
 սէն պիլիրսին՝ տէտի, անա՝ Գուգուլարըմը օթ-
 16 լաթ՝ տէտի, Եինէ անա իքինճի տէֆա՝ էյ Սիմոն
 իպն ի Յովնան, պէնի սէվէ՞ր մի սին՝ տէտի, անա՝
 Պէլի, եա Բապպ, սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիրսին՝
 տէտի, անա՝ Գօյուռնլարըմա չոպան օլ տէտի :
 17 Անա իւշիւնճիւ տէֆա՝ էյ Սիմոն իպն ի Յովնան,
 պէնի սէվէ՞ր մի սին՝ տէտիքտէ, Պետրոս քէնտի-
 սինէ իւշիւնճիւ տէֆա՝ օլարագ՝ Պէնի սէվէ՞ր մի
 սին՝ տէտիյի իշիւն մահզուն օլուպ, անա՝ Եա
 Բապպ, սէն հէր չէյի պիլիրսին, սէնի սէվտիյիմի
 սէն պիլիրսին՝ տէտի, Յիսուս անա՝ Գօյուռնլարըմը
 18 օթլաթ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ

- քի՛ Սէն կէնձ իքէն, քէնտի քէնտիկէ գուշանըպ՝
 իսթէտիյիկ եէրէ կիտէր իտին. ամա իսթիյար
 օլտըղըկ զէման էլլէրիկի ուզատաճազսըն տա
 սէնի պաղաւսը գուշատըպ՝ իսթէմէտիյիկ եէրէ
 19 կէօթիւրէճէք տիր՝ տէտի: Վէ նէ տիւրլիւ էօ-
 լիւմլէ Ալլահը թա՛ղիզ էյլէյէճէյինի իմա էթմէք
 իչիւն պունու սէօյլէտի. վէ պունու տէտիքտէն
 20 սօլրա սնա՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի: Վէ Պես-
 րոս տէօնիւպ, օլ ազշամ՝ թա՛ամընտա Յիսուսըն
 կէօքսիւնէ տիւշէրէք՝ Նա Բապպ, սէնի էլէ վէ-
 րէճէք քի՛մ տիր՝ տէյէն, անըն սէվտիյի շակիր-
 21 տին արգատան կէլտիյինի կէօրտիւ: Պետրոս
 մէրգումը կէօրիւնճէ, Յիսուսա՛ Նա Բապպ, պու
 22 տախի նէ՞ օլաճազ՝ տէտի: Յիսուս անա՛ Պէն կէ-
 լինճէյէտէք պունուն գալմասընը իսթէրսէմ, սէ-
 նին նէ՞ վազիֆէն, սէն արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի:
 23 Իմաի օլ շակիրտ վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ քէլամը
 պիրատէրլէր արաւընտա շայր՝ օլտու իսէ տէ,
 ֆազաթ Յիսուս անա՛ Պու վէֆաթ էթմէյէճէք
 տիր՝ տէմէյիպ, անճազ՝ Պէն կէլինճէյէտէք անըն
 գալմասընը իսթէրսէմ, սէնին նէ՞ վազիֆէն՝ տէ-
 միշ իտի:
 24 Պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտիպ՝ պու
 շէյլէրի թահրիր էտէն՝ հէման պու շակիրտ տիր,
 վէ անըն շէհատէթի հագգ օլտըղընը պիլիրիւ:
 25 Վէ Յիսուսըն իճրա էյլէտիյի տահա նիշէ շէյլէր
 վար քի՛ էյէր պիրէր պիրէր թահրիր օլունճազ
 օլտա, թահրիր օլունան քիթապլար տիւնեսայա
 պիլէ սըղմազ զանն էտէրիմ, Ամին:

ՍՄԱԼ Ի ՐՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

- 1 Էյ Թէոփիլոս, Յիսուս ինթիւսայ էյէտիյի ընտուլէրէ Րուհ իւլ Գուտոս վասըթասըլէ վասիյէթ
- 2 էյէտիքտէն սօնրա, 'Ուրուճ կիւնիւնէ գատար կերէք իճրասընա վէ կերէք Թա'լիսինէ պաշաարդը շէյէրին ճիւմէսի հագգընտա, էվվէքի քի-
- 3 Թապը Թասնիֆ էյէտիմ' Օ տախի էլէմ շէքտիքտէն սօնրա, գըրգ կիւն անլէրէ զահիր օլարագ, վէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւթէ'ալլըգ շէյէր սեօյէլէրէք չօգ պուրհանլարլէ քէնտինի անլէրէ տիրի
- 4 կէօսթէրտի վէ անլէր իլէ ճէմ' օլտըգտա, Երուսաղէմտէն սյըըմայըզ' փէտէրին պէնտէն իշիթտիյինիզ վա'տընա մունթագըր օլունըզ, Ձիրա Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիզ էյլէտի, ամմա սիզ' չօգ կիւն կէչմէքսիզին, Րուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիզ օլունաճագսընըզ տէյերէք, անլէրէ թէնպիհ
- 6 էյլէտի վէ անլէր ճէմ' օլտըգլարը հալտէ, անա' Ես Բապպ, Իսրայէլէ մէլէքիւթիւ պոճ վագըթտա մի ի'ատէ էտէճէքսին' տէյիւ սուալ էթտի-
- 7 լէր Օ տախի անլէրէ' փէտէրին քէնտի թահթը հիւքմիւնէ գօտըրը վագըթ վէ զէմանլէրի պիլմէք
- 8 սիզէ ա'լիտ տէյիլ տիրւ Լաքին իւզէրինիզ Րուհ իւլ Գուտս կէլտիյինտէ քէսպ ի գուտըթէ էտէրէք, Երուսաղէմտէ վէ պիւթիւն Եհնուտիյէտէ վէ Սամարիատա վէ զէմինին միւնթէհասընա գա-
- 9 տար պանա շահիտ օլաճագսընըզ' տէտի վէ պուլ շէյէրի սէօյլէտիքտէ, անլէր նազար էթմէքտէ

- ի քէն՝ 'ուրուճ էլէտի, վէ պիւր պուլուժ անը
 10 կէօղէրի էօնիւնաէն սէթը էթտի : Վէ օ կիթ-
 մէքտէ, անլէր տախի սէմայա տօղրու տիգգաթէ
 նազար էթմէքտէ ի քէն, իշթէ հանլարընտա պէյաղ
 11 էլպիսէլի ի քի քիմսէ տուրուպ, էյ Գալիլեայը ա-
 տէմլէր, նիշիւն սէմայա պագըպ տուրույօրսընդի
 եանընդտան սէմայա 'ուրուճ էտէն պու Յիսուս՝
 նասըլ սէմայա չըգարդընը կէօրտիւնիւղ իսէ, օ
 վէճելէ կէլէճէք տիր՝ տէտիլէր :
 12 Օ զէման, անլէր Երուսաղէմէ սէպթ կիւնիւ
 եօճըլըղը դատար եազըն օլան Ձէյթուճըլըք տէ-
 նիլէն տաղտան Երուսաղէմէ 'ալմտէթ էթտիլէր :
 13 Վէ կիրտիքլէրինտէ Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յով-
 հաննէս վէ Անդրէաս, վէ Փիլիպպոս վէ Թովմաս
 վէ Բարթողոմէոս վէ Մատթէոս վէ Հալֆա օղու
 Յակոբոս վէ Սիմոն էլ Ղայուր վէ Յակոբոսըն Գա-
 րալ Յուզանըն ի գամէթ էթտիքլէրի ֆէվզանի
 14 օտայա չըգարլար : Պուճլարըն ճիւմլէսի գարլար
 վէ Յիսուսըն վալիտէսի Մարիամ վէ անըն գարն
 տաշլարը իլէ պիլ իթթիֆագ տու'ա վէ նիյազս
 տէվամ էտէրլէր իսի :
 15 Վէ օլ կիւնլէրտէ հազըր պուլուճան ճէմա'աթ
 թագրիպէն եիւզ եիրմի քիշի օլաըղը հայտէ, Պետ-
 րոս շակիրտլէրին օրթասընտա այաղա գալըլ
 16 տէտի քի, էյ պիրատէրլէր, Բուհ իւլ Գուտսըն
 Դաւիթին աղղըլլէ Յիսուսը թուժանլարա գը-
 լաղուզ օլան Յուգա հագգընտա մուգատտէմա
 պույուրտըղը պու քէլամըն իթմամ օլուճմասը
 17 կէրէք իսի : Զիրա օ պիղտէն սայըլը օլուպ՝ պու
 18 խըտմէթտէ տախի նասիպի օլմուշ իսի : Իմսի
 պու քիմսէ իսէպասէթ իւճրէթիլլէ պիւր թարլա
 էտինտի, վէ պաշ աշաղը տիւշմէքլէ, օրթասըն-
 տան փաթլարազ հէփ պաղըրսագլարը տէօ-
 19 քիւլտիւ : Պու տախի Երուսաղէմ էհալիսինին
 ճիւմլէսինէ մա'լիւմ օլտու, շէօլլէ քի օլ թարլա

անխելին լիսանընճա՝ Հագալ տամա, ետ'նի Գան
 20 Թարլաթ Թէսմայէ օլունտու: Զիրա Մէզապիր քի-
 Թապընտա՝ Անըն մէսքէնի վիրան օլուպ' անտէ
 քիմսէ սաքին օլմասըն: Վէ տախի՝ Մանսէպինի
 21 պիր պաշգասը ակըն՝ տէխի մուհարրէր տիր: Պու
 էնլուն Բասպ Թիսուսըն արամըզա կիրիպ չըգտըզը
 22 պի թիւն միւտտէթտէ, ետ'նի Յովհաննէսին վաֆ-
 Թիզինտէն պաշլայըպ' պիզիմ արամըզտան 'ուրուճ
 էթտիյի կիւնէ տէյին, պիզիմ իլէ րէֆագաթ էթ-
 միշ օլան պու ատէմլէրտէն պիրի պիզիմ իլէ պէ-
 23 րապէր գըյամընա շահիտ օլսա կէրէք տիր: Վէ
 իքի քիշի, ետ'նի Նուսթօս լազըպլը վէ Պարսապս
 24 տէնիլէն Յովսէփի վէ Մատաթիայը ինզարլէ, Տու'ա
 էտէրէք՝ էյ ճիւմլէնին գալպլէրինի պիլէն Բասպ,
 Յուգանըն քէնտի մահալինէ կիթմէք իւզրէ տիւշ-
 տիյիւ պու խըտմէթ վէ րէսալէթին նասիպինի
 25 ալմագ իլիւն, Պու. իքի քիմսէտէն հանկըսըն ին-
 26 Թիխապ էյլէտիյիլի պէյսան էյլէ՝ տէսիլէր: Վէ
 գուր'ալարընը վէրտիքլէրինտէ գուր'ա Մատա-
 Թիայա տիւշմէքլէ, մէրգուճ օն պիր րէսուլլէր
 իլէ սայըլտը:

ՊԱՊ 2

1 Վէ խամսիյն պայրամը կիւնիւ կէլտիքտէ, ճիւմ-
 լէսի պիլ իթթիֆագ պիր եէրտէ հազըր օլտըգ-
 2 լարը հալտէ, Անարզըն սէմատան շիտտէթլէ էսէն
 րիւզկիտար սէսէ կիպի պիր սէտա կէլիպ, օթուր-
 3 տըզարը խանէյի պիւթիւն տօլտուրտու: Վէ տ-
 Թէշ Դիլլէրի կիպի Թագսիմ օլունմըշ տիլլէր ան-
 լէրէ զահիր օլուպ' հէր պիրի իւզէրինէ գօնմա-
 4 սըլլէ, ճիւմլէսի Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմու օլա-
 րագ, Բուհըն քէնտիլէրինի նութգ էթտիրտիյինէ
 կէրէ ախէր լիսանլար Թէքէլիւմ էթմէյէ պաշ-
 5 լատըլար: Վէ սէմա ալթընտա պուլունան հէր իւմ-

- մէթտէն կէմիշ եհլ ի թագվա Եհնուտիւթը Երուս
 6 սաղէմոտէ սաքին խալէթ. վէ պու սէտանըն
 վուգուլնտա ճիւմհուր թէճէմիւլ' էտէրէք,
 հայրէթէ տիւշտիւթը. չիւնքի հէր պիրի քէնտի
 լիսանընը անլէրին թէքէլիւմ էթտիքլէրին ի
 7 շիթտիւթը, վէ ճիւմլէսի շաշու պ թէ'աճճիւպ էտէ.
 րէք, պիրիպիրինէ' իշթէ պու սէօյլէյէնլէրին
 8 ճիւմլէսի Գալիլէալը տէյիլ⁹ մի: Իմտի նաճըլ հէր
 պիրլմիգ քէնտի անա լիսանըմըզը իշիտիյօրըզ.
 9 Պիզ փարթի, վէ Մատի, վէ Էլամի, վէ Արամը
 նէհրէյն իլէ Եհնուտիյէ, վէ Գափատօգիւ, վէ
 10 Պոնտոս, վէ Ասիւ, վէ Փաիւգիւ, վէ փամֆի.
 լիւ, վէ Մըսրը, վէ Գիրինէ թարաֆընտա օլան
 Լիպլէյէնին սէմթլէրինին էհալիսի իլէ' կէրէք Եհ.
 հուտի կէրէք միւհթէտի միւսասֆիր Րօմալըլը.
 11 Կիրտիլէր վէ 'Արապլար Ալլահըն պէյիւք իլէ.
 րինի քէնտի լիսանլարըմըզտա պուլնլարըն թէ.
 քէլիւմ էթտիքլէրինի իշիտիյօրըզ' տէտիլէր.
 12 վէ ճիւմլէսի հայրան օլուպ շիւպհէ էտէրէք, պի.
 13 ըիպիրինէ' Պու նէ¹⁰ օլմալը' տէրլէր իտի: Տիկէր.
 լէր իսթիհզա էտէրէք' Եհնի շէրապլէ մէմլու
 տըրլար' տէրլէր իտի:
 14 Իմտի Պիտրոս օնպիրլէր իլէ պէրապէր այագաւ
 տուրուպ, Եիւքսէք սէսլէ անլէրէ խիթապէն
 տէտի քի' Էյ Եհնուտի ատէմլէր վէ ճիւմլէ Երու.
 սաղէմոտէ սաքին օլանլար, պու սիղէ մա'իւմ օլ.
 15 սուն, վէ սէօլլէրիմի տիկլէյինիզ, Չիրա սիգին
 զանն էթտիլինիզ կիպի պուլնլար սէրիսօշ տէյիլ
 տիրլէր. չիւնքի կիւնիւն իւչիւնճիւ սա'աթը տըր.
 16 Անճագ պու վագը'ա Յովէլ փէյդամպէր վաշը.
 17 Թասըլլէ պուլուրըլան շէյ տիր. Եա'նի Ալլահ
 պուլուրըր քի' Սօն կիւնլէրտէ Րուհըմտան ճիւմլէ
 պէշէր իւզէրինէ տէօքէճէյիմ, վէ օղուլարընը
 վէ զըզլարընը իլնամլէ սէօյլէյէրէք, կէնճէրի.
 նիզ վահի վէ Էիսթիյարլարընը ըիւյա կէօրէճէք.

- 18 լէր, վէ օլ կիւնլէրտէ պէն գուլարըմ իւզէրինէ
վէ ճարլոյլէրիմ իւզէրինէ տախի Բուհրմտան
տէօքէճէյիմ, վէ անլէր իլհամէ սէօյլէյէճէք
- 19 տիր. վէ Եօգարըտա սէմատա 'աճիպ չէյլէր, վէ
աշաղըտա զէմինտէ 'ալամէթլէր, Խա'նի գան վէ
- 20 աթէշ վէ թիւթիւն տիւմանը վէրէճէյիմ. Բապ-
պըն 'ազիմ վէ բուշէն կիւնիւ կէլմէզտէն էվլէլ
կիւնէշ գուլմէթէ վէ այ գանա թանգիլ օլունա-
- 21 ճագ տըր, վէ հէր քիմ Բապպըն իսմինէ տու'ա
- 22 էտէրսէ, խէլաս պուլաճագ տըր, էյ պէնի Խա-
րայէլ, պու սէօղլէրի տիլլէյինիլ. Նազարէթի
Յիսուսը, Խա'նի Ալլահըն արանըղտա անըն վասը-
թասըյլէ իճրա գըլտըղը, վէ սիզին պիլտիյինիլ
գուտրէթլու 'ամէլլէր վէ միւ'ճիղէլէր վէ 'ալա-
մէթլէրլէ Ալլահ թարաֆընտան սիզէ թասսիգ
- 23 օլունմըշ զաթը, Ալլահըն միւրատը մուգատտէ-
րի վէ 'իլմ ի էզէլիսի մուճէպինճէ թէսիմ օլու-
նարագ ալտընը, վէ շէրիլլէր էլլիլէ Խա'ն մըլս-
- 24 լայարագ գաթլ էթտինիլ. Ալլահ տախի էօլիւմ
աղըլարընը հալլ էտէրէք, անը իգամէ էյլէտի,
չիւնքի անըն վասըթատըյլէ զապթ օլունմասը
- 25 միւմքին տէյիլ իտիւ Զիրա Դաւիթ անըն հագ-
գընտա Խաղէր Էրէրէէ, էօնիւմտէ Բապպը տա'ի-
մա կէօրիւր իտիմ, զիրտ սաղըմտա տըր քի
- 26 սարսըլմայայըմ, Պու սէպէպտէն գալպիմ մէս-
րուր վէ լիսանըմ շատման օլտու, վէ հէմ տախի
- 27 թէնիմ իւմիտ իւզրէ սաքին օլաճագ տըր. Զիրա
ճանըմը հալլիլէտէ թէրք էթմէյիպ՝ Մուգատտէ-
սիկի չիւրիւմէքիք կէօրմէյէ պրագմայաճագտըն-
- 28 Պանա հայաթ թարիզլէրինի պիլտիլիպ՝ տիտա-
րըկլէ պէնի վիւր սիւրուր էտէճէքսին՝ տէյիւ
- 29 պուլուրըր, էյ պիրատէրլէր, խանէտան ճէտտի
Դաւիթ հագգընտա սիզէ ճէսարէթլէ սէօյլէմէք
ճա'իլ տիր քի՝ հէմ վէֆաթ էթտի, հէմ տէ
տէֆն օլունտու, գապըլ տախի պու կիւնէ տէյին

- 30 եանրմըզտա արբո իմտի փեյղամպէր օլուպ վէ
 ճէսէտ ճիհէթիլէ քէնտի սուլպընըն մէյվէսինտէն
 թախթընտա օթուրմագ իչիւն Ալլահըն Գրիստոսը
 իղամէ էտէճէյինէ գասէմլէ քէնտիսինէ եէմին
- 31 էթտիյինի պիւրէք, էվվէլտէն կէօրմէսիլէ՝ ձա-
 նը հալիյէտէ թէրք օլունմայրպ, ճէսէտի տախի
 չիւրիւմէքլիք կէօրմէտի՝ տէյիւ Գրիստոսըն գը-
- 32 յամը հագգընտա սէօյլէտի Պու. Յիսուսը Ալլահ
 գըյամ էթտիրտի, պունա տախի պիլ ճիւմէմիլ
- 33 շահիտ իզը իմտի Ալլահըն սաղ էլիլէ թէրֆի՝ օ-
 լունուպ՝ փէտէր թարաֆընտան վա՛տ օլունմը
 Բուհ իւլ Գուտսը ալմաղլէ, սիզին չիմտի պու
- 34 կէօրիւպ իշիթտիյինիզի տէօքաիււ Զիրա Դաւիթ
 սէմավաթա՝ ուրուճ էթմէտի, ամմա քէնտիսի,
- 35 Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն սէնին տիւշմէնլէրինի
 սյազլարընա պասամագ գօյունճայա տէյին, սա-
- 36 զըմտա օթուր՝ տէյիւ պույուրատու՝ տէտի Պի-
 նա՛հէն՝ ալէյհ պիւթիւն պէյթի ի Խարայէլ պիլին
 քի սալպ էյլէտիյինիզ պու Յիսուսը Ալլահ հէմ
 Բապպ վէ հէմ Մէսիհ գըլմըշ արբո
- 37 Վէ պունու իշիթտիքլէրինտէ գապլէրի գըրը-
 լըպ Պետրոս իլէ տիկէր րէսուլլէրէ՝ էյ պիրա-
- 38 տէրլէր, նէ՞ եափալըմ՝ տէտիլէր, Վէ Պետրոս
 անլէրէ՝ թէվպէ էտինիզ, վէ հէր պիլրինիզ կիւ-
 նահլարըն՝ աֆվը իչիւն Յիսուս Գրիստոսըն իսմի-
 նէ վաֆթիլ օլունսուն, վէ Բուհ իւլ Գուտս ա-
- 39 թիյէսինի ալաճագսընըզ, Զիրա վա՛տ սիզ վէ
 էվլաւընըզ վէ ճիւմլէ ուզագտա օլանլարա,
 եա՛նի Ալլահըմըզ Բապպըն տա՛վէթ էտէճէյի հէր
- 40 քիմսէյէ տիր՝ տէտի Վէ պաշգա չօգ սէօզլէրլէ
 շէհատէթ վէ նասիհաթ էտէրէք՝ Պու՝ աքսի
- 41 նէսլտէն գուրթուլընը՝ տէտի Վէ անըն քէ-
 լամընը ճան ու տիլտէն գապուլ էտէնլէր վաֆ-
 թիլ օլունուպ, օլ կիւն թագրիպէն իւշ պիլի նու-
- 42 Փուս գամմ օլունուու Վէ րէսուլլէրին թա՛լիմինէ

վէ միւշարեքէթէ վէ էքմէք փարէլէմէսինէ վէ տու'ալարա տէվամ էտէրլէր իտի:

- 43 վէ հէր քէսէ խալֆ կէլիպ' րէսուլլէրին վասը-
թասըլլէ չօգ միւ'ճիգէլէր իլէ 'ալամէթլէր իճրա
44 գըլլնըր իտի: վէ իման էտէնլէրին ճիւմէսի պիր
հէրտէ օլուպ' անլէրին ճիւմէ էշեասը արալա-
45 րընտա միւշթէրէք իտի: վէ էմլաք իլէ էմլուլլէ-
րին սաթրայ' հէր պիրինին իճթիյաճընա կէօրէ
46 ճիւմէսինէ թէվզի' էտէրլէր իտի: Հէր կիւն տա-
խի պիլ իթթիֆադ հէյքէլէ տէվամ էտէրէք, վէ
խանէլէրինտէ էքմէք փարէլէյէրէք մէսէրլէթլէ
47 վէ խուլուսի գալպլէ թա'ամ էտիպ, Ալլահա
համա էթմէքտէ, վէ ճիւմէ գալմըն 'լնտինտէ
մազհարը լութֆ օլմագտա իտիլէր: Բապպ տա-
խի հէր կիւն խէլաա պուլանլարը քիլիսէյէ գամմ
էտէր իտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Պետրոս իլէ Յովհաննէս պիրլիքտէ տու'ա
վադթը օլան սա'աթ տօգուզտա հէյքէլէ չըգ-
2 մագտա իքէն, Հէյքէլին կիւզէլ տէնիլէն գա-
փուսը եանընա, հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սաաադա
տիլէմէք իւզրէ, կիւնտէն կիւնէ գօյա կէլտիքէ-
րի տնատան տօղմա թօփալ պիր առէմ կէօթիւ-
3 րիւլէքտէ իտի: Պու քիմսէ Պետրոս իլէ Յով-
հաննէսի հէյքէլէ կիրէրլէր իքէն կէօրիւպ' պիր
4 սաաադա տիլէտի: Պետրոս տախի Յովհաննէս իլէ
5 անա նազար էտիպ' Պիզէ պադ' տէտի: Օ տախի
անլէրտէն պիր շէյ ալմագ իւմիտիլլէ անլէրէ
6 տիզգաթ էթտի: վէ Պետրոս' Պէնտէ կիւմիւշ
վէ ալթուլն հօգ տըր, լաքին պէնտէ օլանը ուանա
վէրիբիմ: Նազարէթլի Յիսուս քրիստոսըն իւմիլլէ
7 գալպ վէ եիւրիւ' տէտի: վէ անը սաղ էլինտէն
թութուպ գալտըրտը: վէ տէր'ադապ թապան-

- լարը իլէ թօփուգլարը քեսպ ի գուզլէթ էթմէքլէ,
 8 Սըշրայըպ պյագ իւզէրի տուրտու վէ ելւրիւտիւ,
 վէ ելւրիւտիւ պ սըշրայարագ վէ Ալլահ համու
 էտէրէք՝ անլէր իլէ պէրապէր հէյքէլէ կիրտի
 9 Վէ պիլիւն գավմ սնըն ելւրիւտիւ պ Ալլահ
 10 համու էթտիլինի կէօրտիւլէր, վէ անըն՝ հէյքէլին
 կիւզէլ գավուսընտա սատագա իչիւն օթուրան
 քիմսէ օլտրղընը պիլէրէք անա վագը՝ օլան շէյ-
 տէն տօլայը թէ՛ աճծիւ պ վէ հայրէթլէ մէմլու օլ-
 տըլար:
 11 Վէ [շիֆա պուլան թօփալ] Պետրոս իլէ Յով-
 հաննէստէն այրըմտըղը հալտէ, ճիւմլէ գավմ
 հայրէթլէ Սողոմոնըն էյվանը տէնիլէն էյլան-
 12 եանլարընա սէյրտէրէք ճէմ՝ օլտըլար, Օլ վա-
 գըթ Պետրոս պաշնա կէօրտիւքտէ, գավմա ճէ-
 վապէն տէտի քի՝ էյ պէնի իսրայէլ, պունա նի՞-
 չիւն թէ՛ աճծիւ պ էտիյօրսընըզ, եախօտ պիզիմ
 քէնաի գուզլէթիւիզ եա թագվամլըլէ պունու
 ելւրիւթմիւ իզ կիպի՝ պիզէ նի՞չիւն կէօզ տի-
 13 քիյօրսընըզ, էճտատըմըզն Ալլահը, է-նի Ար-
 րահամ վէ իսահակ վէ Յակոբըն Ալլահը քէնտի
 Օղլու Յիսուսը թա՛ղիզ էյլէտի, քի սիզ անը էթ
 վէրտինիզ, վէ Պիզատոս անը սալը վէրմէյէ գա-
 րար վէրմիլ իքէն, անըն հուզուրընտա անը ին-
 14 քեար էթտիլիզ. Սիզ իսէ Մուգատտէս վէ Հագգ
 օլանը ինքեար պիրլէ, քէնտինիզէ պիր գաթիլ
 15 տտէմին պաղըղլանմասընը թալէպ էթտիլիզ, վէ
 րէ՛իս իւլ հայաթը գաթլ էթտիլիզ. ամամ Ալ-
 լահ անը էմլաթտան գըյամ էթտիրտի, քի պիլ
 16 տալթի անա շահիտ իզ, վէ իսմինէ օլան իման
 իսաըթտաըլէ՝ անըն իսմի պու կէօրիւ պիլտիլի-
 նիզ քիմսէյի գուզլէթլէնտիրտի. վէ անըն վա-
 սըթասըլլէ օլան իման ճիւմլէնիզին հուզուրընտա
 17 անա պու սըհէթի վէրտի, վէ շիմտի, էյ պիրա-
 տէրլէր, պիլիլիմ քի հիւքմտաըլարընըզ կիպի սիզ

- 18 տախի պիլմէյերէք իշլէտինիզ. Ամմա Ալլահ ճիւմ
լէ փէյղամպէրլէրինին աղղըյլէ Մէսիհին էլէմ
յէքմէսի խուսուսընտա մուգատտէմճէ իխպար
- 19 էթտիյի շէյլէրի պէօյլէճէ իթմամ էյլէտի: Իմտի
կիւնհալարընղըն մահվ օլունմասը իշիւն թէվպէ
- 20 էտիպ բիւճու՝ էտինիզ. Թա քի Բապպըն հու
ղուրնտան Ֆէրահպախշ վաղըթլար կէիպ, օ
սիզէ ագտէմճէ թէպշիր օլունմըշ օլան Յիսուս
- 21 Գիրտտսը կէօնտէրէ: Գի Ալլահըն գատիմ վա
ղըթլարտան պէրու մուգատտէս փէյղամպէրլէ
րինին աղղըյլէ պույուրտըղը ճիւմլէ շէյլէրին
խաւհ օլունսճաղը վագըթլարա տէյին՝ սէմա անը
- 22 գապուլ էթմէք կէրէք տիր: [Զիրա] Մովսէս
էճտատըմըղա՝ Ալլահընղ Բապպ պիրատէրլէրի
նիզտէն սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր գու
հուբա կէթիթէճէք տիր: անը, սիզէ սէօյլէյէճէյի
- 23 ճիւմլէ շէյլէր խուսուսընտա արիլէյէտինիզ: Վէ
հէր քիմ քի օլ փէյղամպէրի արիլէմէզսէ, գաւ
մըն արասընտան մահվ օլունսճաղ տըր՝ տէտիս
- 24 Վէ Սամուէլ իլէ անտէն սօշրա սէօյլէյէն փէյ
ղամպէրլէրին ճիւմլէսի տախի պու կիւնլէրի [ազ
տէմճէ] թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր: Սիզ փէյղամ
պէրլէրին վէ Ալլահըն Արահամա՝ Զէմինին ճիւմլէ
գապիլէլէրի սէնին նէսիւնլէ միւսարէք գըլընա
ճաղ տըր՝ տէյերէք, էճտատըմըղ իլէ էյլէտիյի
- 26 Իահաըն օղուլլար սընըզ: Ալլահ քէնտի Օղու
[Յիսուսը] գըլամ էթտիրիպ սիզին հէր պիրինիզի
շէրլէրինիզտէն տէօնտէրէրէք՝ միւսարէք գըլ
մագ իշիւն անը էվլէլ սիզէ իրսալ էյլէտի:

- 1 Վէ անլէր գաւմա սէօյլէր իքէն, քիւհինլէր վէ
հէքէլին սէրտարը իլէ սատուգիլէր՝ իւզէրլէրինէ
- 2 կէիպ, Գաւմա թա'լիմ էթտիրլէրի վէ Յիսուս

- վասըթասըյէ էմվաթտան գըյամը թէպըր էյէ-
 3 տիքլէրի իշիւն կիւճէնէրէք, Անլէրէ էլ սալըզ
 աղչամ օլտըղը իշիւն էրթէսի կիւնէ տէյին հապ-
 4 սա գօտըլար. Ամմա քէլամը իշիտէնլէրտէն նի-
 չէլէրի իման էտիպ' օլ տտէմլէրին մըդտըր
 թագըրիպէն պէշ պիճ օլտու-
 5 վէ էրթէսի կիւնիւ անլէրին րէ'իսլէրի իլէ իի-
 6 թիյարլարը վէ 'իւլէմասը, վէ քեահին ի ա'ղամ
 Հաննա իլէ Կայիափա վէ Յովհաննէս վէ Իսքէն-
 տէր, վէ քեահին ի ա'ղամ ագըսպասընտան օ-
 լանլարըն ճիւմէսի Երուսաղէմտէ ճէմ' օլտըլար
 7 վէ անլէրի օրթատա տուըտուըրադ' Պունու-
 նէ՞ գուտըթ վէ նէ՞ իսմլէ էթտինիլ' տէրի-
 8 սու'ալ էթտիլէր: Օ գէման Պետրոս Բուհ իլ
 Գուսպէ մէմու օլտուպ, անլէրէ' էյ գամլէն
 9 րէ'իսլէրի իլէ Իսրայէլին իիթիյարլարը, Պիզ պու-
 կիւն պիր 'ալիլ ատէմէ վուգու' պուլան իհսան
 խուսուընտա, նէ' վէճնլէ շիֆա պուլաղընա
 10 տա'իր թէֆթիշ օլունույօր իսէք, Ճիւմէնիլէ
 վէ պիլիթիւն գամվ ը Իսրայէլէ մա'լիւմ օլտու-
 քի, Նազարէթիլ Յիսուս Բրիստոսըն, Եանի սի-
 վէ սալպ էթտիլինիլ վէ Սլլահըն գըյամ էթ-
 տիրտիլի գաթըն իսմիլլէ պու ատէմ հուզըր-
 11 նըզտա սաղ տուըույօր: Սիզ մի'մարլար թալու-
 ֆընտան թահգիր օլունուպ' քէօշէ թաշը օլուն-
 12 օլան թաշ պու տըր: վէ պաշգա պիր գաթտո-
 խէլաս Եօզ տըր, Ղիւնքի սէմա ալթընտա, Նա-
 աբասընտա վէրիլէն պաշգա պիր իսմ Եօզ տըր
 13 քի անընլէ խէլաս պուլա պիլէլիմ' տէտիլ վէ
 անլէր Պետրոս իլէ Յովհաննէսին ճէսարէթիլի
 կէօրիւպ, անլէրին օգումամըշ վէ իւմիլ ատէմ
 օլտըզլարընը ալլամաղլէ թէ'աճճիւպ էթտիլէր,
 վէ Յիսուս իլէ պէրապէր պուլունմըշ օլտըզլար-
 14 նը պիլալիլէր: վէ շիֆա պուլմուշ ատէմին անլէր
 իլէ պէրապէր տուըտըղընը կէօրմէլէրիլէ, իթի-

- 15 րազ էտէճէք պիր շէյլէրի գալմատը. վէ միլլէթ
մէճլիսինտէն չըգմալարընը էմը էթտիքտէն սոյ-
- 16 րա, պէշնէրինտէ միւշալլէրէ էտէրէք, Պու ա-
տէմլէրէ նէ^ո եափալըմ, զիրա պուշլարըն վասը-
թասըլլէ պէլլի պիր միւ՛ճիզէ իճրա օլունտըը
Նրուսաղէմտէ սաքին օլանլարըն ճիւմլէսինէ մա-
- 17 լիւմ տիր, պիզ տախի ինքետը էտէմէյիզ. Պա-
զաթ գալմա արասընտա զիյատէ չայը՝ օլմամասը
իշիւն, պուշտան պէօյլէ պու իսմլէ պիր ատէմէ
սէօյլէմէմէլէրի իշիւն, անլէրի շիտաէթլէ թէհ-
- 18 տիտ էտէլիմ՝ տէտիլէր. վէ անլէրի չաղըրըպ՝
Յիսուսըն իսմլլէ սալա սէօյլէմէմէլէրինի վէ թա-
- 19 լիմ էթմէմէլէրինի թէնպիհ էթտիլէր. Ամմա
Պետրոս իլէ Յովնանէս անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահ-
տան զիյատէ սիզի տիշլլէմէք ՚ինա Ալլահ հա՛գգ
- 20 մը աըր, սիզ հիւքմ էտինիզ. Ձիրա պիզ կէօ-
րիւպ իշիթտիլիմիզ շէյլէրի սէօյլէմէմէյէ մուզթէ-
- 21 տիր տէյիլ իզ՝ տէտիլէր. վէ անլէր խալզըն սէ-
պէպինտէն անլէրի թէքտիր էթմէյէ վէտիլէ պու-
լամտըզլարընտան, եինէ անլէրի թէհտիտ էտիպ՝
սալը վէրտիլէր, չիւնքի վազը՝ օլան շէյ իշիւն հէր
- 22 քէս Ալլահը թէմճիտ էտիյօր խտի. Ձիրա իւզէ-
րինտէ շիֆա միւ՛ճիզէսի իճրա օլունտն տտէմ
գըրգ Կաշընը թէճալուզ էթմիշ իտի
- 23 Անլէր տախի սալը վէրիլտիքտէ, րէֆիզլէրինին
եանընա կէլիպ՝ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյար-
լարըն քէնտիլէրէ սէօյլէտիքլէրինի նազլ էթտի-
- 24 լէր. վէ անլէր պուշու իշիթտիքլէրինտէ, պիլ
իթթիֆազ Ալլահա սէս գալըրըրարագ՝ Սա Բապալ,
սէմա իլէ գէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պու-
լունտն շէյլէրին ճիւմլէսինի խալզ էյլէյէն Ալլահ
- 25 սէն սին. Սէն գուլըն Դաւիթին աղղըլլէ՝ Նի՛շիւն
Թա՛րֆէլէր վէլվէլէ էտիպ՝ գալմասը պաթըլ շէյ-
- 26 լէր թասափուըր էթտիլէր. Տիւնեա մէլիքլէրի
հաղըր տուըուպ, րէ՛իպլէր պիլլիքտէ Բապալըն

- 'ալէյհինտէ վէ անըն Մէսիհի 'ալէյհինտէ թէճէմ.
 27 միւ' էթտիլէր' տէյիւ պոյոյուրտըն, Զիրա 'հադի.
 28 Գաթէն շէրովդէս վէ Պոնտոսը Պիղատոս, թա'ի.
 մուգատտէս Օղլըն Յիսուս իւզէրինէ թէճէմմիւ
 էթտիլէր, քի սէնին էլինին վէ թէտպիլիկին
 վազը' օլմաղա թագտիր էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմ.
 29 լէսինի իճրա էտէլէր, վէ շիմտի, ես Բապպ, ան.
 լէրին թէհտիլէրինէ նազար գըլ վէ շիֆա վեր-
 մէք վէ մուգատտէս Օղլըն Յիսուսըն իսմիլէ 'ա.
 լամէթլէր վէ միւ'ճիզէլէր իճրա էթմէք իյին է.
 30 իիլի ուզատարագ, Սէնին քէլամընը քէմալը ճէ.
 սարէթլէ սէյլէմէյի պու գուլլարըն իհասն էյլէ'
 31 տէտիլէր, վէ անլէր տու'ա էթտիլէրտէ, ճէմ' օլ-
 տըզլարը եէր սարսըլըպ, ճիւմէսի Բուհ իլ
 Գուտսլէ մէմլու օլարագ. Ալլահըն քէլամընը ճէ-
 սարէթլէ սէյլէրլէր իտի.
 32 վէ իման էտէնլէրին ճէմա'աթը եէք տիլ վէ
 եէք ճան օլարագ պիլի քէնտի էմվալընտան օլան
 պիր շէյի' Պէնիմ տիր' տէմէզ իտի. լաքին ճիւմէ
 33 շէյլէրի արալարընտա միւշթէրէք իտի. Բէսուլլէր
 տախի Բապպ Յիսուսըն գըլամընա քէմալը
 գուզվէթլէ շէհատէթ էտէրլէր, վէ ճիւմէսինին
 34 իւզէրինտէ լութ Ֆը 'ազիմ վար իտի. վէ իլլէ-
 րինտէ միւշթաճ պիր քիման պուլունմազ իտի.
 շիւնքի թարլա վէ ես իանէ սահիպի օլանլարըն
 ճիւմէսի Դ-լէլէնէ սաթըպ' սաթըլան շէյլէրին
 35 ազշէսինի կէթիրէրէք, Բէսուլլէրին այագլարըն
 գօրլար իտի, վէ հէր քէսէ քէնտի ինթիյաճընա
 36 կէօրէ թէվզի' օլունուր իտի. վէ Բէսուլլէր թա-
 րաֆընտան Բառնարաս (թէրճէմէսի թէսէլիի օլ-
 լու) լազըպըլլէ լազըպլանան Յոմսն իսմիլտէ
 Դըպըլսըլ պիր Լէվիլինին պիր թարլասը օլուպ,

Պո'ղլարը' հադիգաթէն պու շէհրտէ

37 Անը սաթարը, վէ ագչեսինի կէթիլըիպ րէսուլլէրին
այագլարը եանընա գօտուռ:

ՊԱՊ 5

- 1 Լտքին Անանիա խմինտէ պիր ատէմ գէվճէսի
- 2 Սափիրա իլէ պիր միւլք սաթարը. վէ գէվճէսինին
տախի խապէրի օլտողը հալտէ, պահասընսան
պիր մըգտարընը այը գօտուռ, պիր մըգտարընը
տախի կէթիլրէքէք, րէսուլլէրին այագլարը եանընա
- 3 գօտուռ: վէ Պետրոս՝ էյ Անանիա, Բուհ իւլ Գուտ-
սա եալան սէօյլէմէք, վէ թարլանըն պահասըն-
տան այը գօմադ իչիւն, Շէյթան սէնին գալպինի
- 4 Նիճիւն տօլտուրտուռ: Դալտըղը գէման սանա
գալմա՞դ մը իտի, սաթըլտըգտա տախի սէնին
հիւքմիւնտէ տէյիլ մի խի. Նիճիւն պու շէյի
գալպինի գօտըն. ատէմէքէ տէյիլ, անճադ Ալ-
- 5 լահա եալան սէօյլէտին՝ տէտի: վէ Անանիա պու
քէլամը իչիթտիքտէ, տիւչիւպ թէսլիմ ի րուհ
էթտի. վէ պու շէյլէրի իչիտէնլէրին ծիւմէսինէ
- 6 պէօյիւք գօրգու տիւչտիւ: վէ կէնճլէր գալգըպ
անը քէֆինլէտիլէր վէ տըշարը չըգարըպ տէֆն
- 7 էթտիլէր: վէ արասը թագրիպէն իւլ սա՞թ
կէչտիքտէ, գէվճէսի վագը՝ օլանը պիլմէյէքէք ի-
- 8 շէրի կէլմէքլէ, Պետրոս մէրգուլմէյէ խիթապէն՝
Պանա սէօյլէ, թարլայը պո՞ւ գատարա մը սաթ-
տընը՞ տէտի. օ տախի՝ Պէլի, պու գատարա՝
- 9 տէտի: Ամա Պետրոս անա՝ Նիճիւն սիգ Բապպըն
Բուհընը թէճրիպէ էթմէյէ իթթիֆագ էթտինիգ.
իթէ սէնին գէվճինի տէֆն էտէնլէրին այագլարը
գալուռըն էօնիւնտէ տիր, սէնի տէ տըշարը չը-
- 10 գարաճազար՝ տէտի: Մէրգուլմէ տախի տէր՝ա-
գապ անըն այագլարը եանընտա տիւչիւպ թէս-
լիմ ի րուհ էթտի. վէ կէնճլէր իչէրի կէլիպ անը
էօլմիւշ պուլտըլար, վէ տըշարը չըգարըպ գէվճի-

- 11 նին եանընա տէֆն էթտիւր, Վէ պիւթիւն քիւ
լիսէ իլէ պունու իշխտէնլէրին ճիւմէսի իւզէրինէ
պէօյիւք գօրգու տիւշտիւ :
- 12 Վէ բէսուլէրին էլլէրիլէ գալմտա չօգ 'ալա.
մէթլէր վէ միւ՛ճիղէլէր իճրա օլունույօր իտի, վէ
ճիւմէսի պիւ իթթիֆազ Սոդոմոնըն էյլմանընտա
- 13 պունունուպ, Սա՛րլէրտէն պիւր քիմսէ անլէր իլէ
պիւրլէշմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իտի իսէ տէ, գալմ
- 14 անլէրի թա՛ղիմ էտէր իտի, Վէ Բապպա իմանէ.
տէն էր.քէքլէրին վէ գարլարըն 'ատէտի իլիթ.
- 15 տիքճէ չօղալմագտա իտի, Շէօլլէ քի խասթալարը
մէյտանլարա չըգարըպ, Պեարոս կէլիւ իքէն պա.
րի կէօկէսի անլէրին պիւր իւզէրինէ տիւշտիւ՝
տէյիւ տէօլէքլէր վէ քէրէվէթլէր իւզէրինէ գօր.
- 16 լար իտի, Վէ էթրաֆտա օլան շէհրլէրտէն պիւր
չօգ խալգ տախի խասթալարը վէ նափաք բուհ.
լարտան 'աղապ շէքէնլէրի կէթիւրէրէք, Յրուսա.
ղէմէ ճէմ՛ օլուպ՛ ճիւմէսի չիֆա պունուր իտի
- 17 Ամմա քեահին ի ա՛ղամ իլէ պէրապէր օլանը.
ընն ճիւմէսի, եա՛նի սատուգիլէր Ֆըրգասը դաշ.
- 18 ըէթլէ մէմլու օլարագ գալգտըլար. Վէ բէսուլէ.
րին իւզէրինէ էլ ուղատըպ՛ անլէրի հապսխանէի
- 19 'ուսուսիլէ արտըլար, Լաքին Բապպըն մէլէյի կէ.
ճէլէյին զընտանըն գափուսընը աչըպ անլէրի չը.
- 20 գարարագ, Կիտինիզ վէ հէյքէլտէ տուըրուպ, գալ.
մա պու հայաթըն ճիւմէ սէօզլէրինի սէօլլէյինիլ՝
- 21 տէտիւ Անլէր տախի պունու իշիթտիքտէ, սա.
պահպըն հէյքէլէ կիրիպ՛ թա՛ղիմ էտէրլէր իտի
ամմա քեահին ի ա՛ղամ վէ անըն իլէ պէրապէր
օլանլար կէլիպ միլլէթ մէճլիսինի վէ պէնի իսրա.
յէլին ճիւմէ իթթիյարըլարընը ճէմ՛ էտէրէք, սն.
լէրի ճէլպ իշիւն հապսխանէյէ աթէ՛մ կէօնտէրտի.
- 22 լէր, Ամմա մէ՛մուրլար վարտըգտա անլէրի հապգ.
- 23 խանէտէ պունամաղլէ, տէօնիւպ, Վաքա՛ա
հապսխանէյի քէմալ ը տիգգաթլէ գափալը, վէ

- պէք ճիշդիւ գափուելարըն էօնիւնստ տորմագտա
պուլտըգ. աման աշտըղըմըզ գէման իշերիտէ
քիմնէյի պուլմատըգ. տէյիւ խապէր վէրտիւէր
24 Բեհաննի տ'գամ վէ հէյքէլին սէրտարը վէ պաշ
քեհաննէր տախի պու սէօզլէրի իշիթտիքէրին-
տէ, պու նէ օլաճապ. տէյիւ անլէրտէն տօլայը
25 չիւպհէտէ գալարըար, վէ պիր քիմնէ կէլիպ' իշ-
թէ օլ հապսա գօտըղըմըզ ատէմէր հէյքէլտէ
տուրուպ գալմա թա'լիմ էտիյօրլար, տէյիւ ան-
26 լէրէ խապէր վէրտիւ 0 գէման սէրտար, մէ'մուր-
լար իլէ կիտիպ' անլէրի ճէպը էթմէքսիզին կէ-
թիրտի, զիրա թաշլանըրըզ տէյիւ գալմառան
27 գօրգարըար իտիւ վէ անլէրի կէթիրիպ' միլլէթ
մէճիսինն հուզուրնա կէօթիւրտիւլէր, վէ
28 քեհաննի տ'գամ անլէրէ սու'ալ էտիպ, Սիզէ
պու իսմէթ թա'լիմ էթմէմէյի էքիտէն թէն-
պին էթմէտիք մի. վէ իշթէ Նրուսաղէմի թա'-
լիմնիզլէ տօլարուրըմըզ, վէ օլ ատէմին գա-
նընը պիզիմ իւզէրիմիզէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ'
տէտիւ
29 վէ Պիտրոս իլէ րէսուլլէր ճէվապէն՝ Ատէմէր-
տէն զիյատէ Ալլահա իթա'աթ էթմէք կէրէք
30 տիր, Սիզին՝ աղաճա ասրպ ի'տամ էյլէտիլինիզ
Յիսուսը էճաատըմըզն Ալլահը գըյաւ էթտիրտի
31 իւրայէլէ թէվպէյի վէ կիւնահլարըն 'աֆվընը
վէրմէք իշիւն Ալլահ անը րէ'իս վէ իշլասքիւր
32 օլմազա քէնտի սաղ էլլլէ թէրթի' էյլէտի Պիզ
տախի պու շէյլէր խուսուսընտա անըն շահիտէրի
իզ, վէ Ալլահըն քէնտինէ իթա'աթ էտէնլէրէ
վէրտիլի րուհ իւլ Գուտա տախի շահիտ Դի' տէ-
33 տիլէր, վէ պուշու իշիթտիքլէրինտէ, զայէթլէ
հիտտէթլէնիպ' անլէրին գաթլի իշիւն մէշվէրէթ
34 էտէրլէր իքէն, Պի. թիւն գալմըն 'ինտինտէ միւ-
թէպէր օլան շէրի'աթ մու'ալլիմի Գամաղիէլ նամ
պիր ֆէրիսի միլլէթ մէճիսինտէ գալգըպ' րէսուլ-

- լերին պիր ազ վազըթ տըշարը չըգարըմալարընը
- 35 էմի էյլէտիքտէն սօկրա, Անէրէ տէտի քի՛ էյ պէնի իսրայէլ, պու քիմէլէրէ էտէճէլիիզ մու՛աւէլէ խուսուսընտա քէնտիինիզի սազընընը:
- 36 Զիրա պու կիւնլէրտէն ագտէմ՝ թեւգաս գալգըլ՝ քէնտիտինի պիր չէյ կէօսթէրէրէք, անա թագ. րիպէն տէօրթ էրեզ նէֆէր թապի՛ օլտու. քէն. տիսի գաթլ օլունտը, վէ անա թապի՛ օլանլարըն
- 37 ճիւմլէսի տաղըլըպ եօգ հիւքմիւնտէ օլտըլարի վէ պու ատէմտէն սօկրա թանրիթ ի նուֆուս կիւն. լերինտէ, Գալիլէալը Յուգա գալգըլ՝ քէնտին պիր չօգ իալգ ճէլպ էթտի իսէ տէ, օ տախի կէ. լաք օլտու, վէ անա թապի՛ օլանլարըն ճիւմլէտ
- 38 թար ու մար օլտըլարի. վէ շիմտի սիպէ տէրիմ քի՛ պու ատէմլէրտէն վազ կէշիպ անլէրի պրա. գընըլ. գիրա էյէր պու թէտպիր եախօտ պու իլ
- 39 ինսանտան իսէ պօզուլուր. Ամմա էյէր Ալլահան իսէ, անը պօզմաղա գատիր օլմագսընըլ. օլմայա քի Ալլահա գարշը տախի ճէնք էթմէքտէ պու.
- 40 լունասընըլ. վէ անա գա՛լիլ օլարագ՝ քէսուլլէրի չաղըրըպ տէօլտիւքտէն սօկրա, Յիսուսըն իսմիլթ սէօլլէմէմէյի թէնպիհ էտիպ՝ անլէրի սալը վէր.
- 41 տիլէր Անլէր տախի, անըն իսմի իշիւն հագարէթ կէօրմէյէ լայըգ սալըլտըղլարընտան տօլայը մէս. ըուր օլարագ, միլլէթ մէճիլտինին հուղուրընտան
- 42 չըգտըլարի. վէ հէր կիւն հէյքէլտէ վէ էվլէրտէ թա՛լիմ էտիպ՝ Յիսուս Գրիստոսը թէպշիր էթ. մէքտէն ֆէրաղաթ էթմէղլէր իտի:

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ շալիրտլէր չօղալմագէ, Եու. նանիճէ թէքէլլիւմ էտէնլէր թարաֆընտան, քէնտի տուլ գարըլարընըն ի՛անէ ի եէվմիլէտէ իհմալ օլունտըղլարը իշիւն, ՚իպրանիլէր ՚ալէյի-

- 2 նէ գիյլ ու գալ վազը՝ օլտուէ վէ օն ի քիլէր՝
շաիրտէրին ճէմա՛ւթընը տա՛վէթ էտիւյ՝ Ալլա-
հըն քէլամընը թէրքլէ սօփրալարա խըտմէթ էթ-
- 3 մէմիզ միւնասիւպ տէյիլ տիրւ Անըն իյիւն, էյ
պիրատէրլէր, սիզտէն հազգլարընտա հիւսն ի շէ-
հատէթ օլտուան վէ Բուհ իւլ Գուտսս վէ հիք-
մէթլէ մէմիու պուլունան հէտի ատէմ ինթիխապ
էտիւիզ, պիզ տախի անլէրի պու իշէ թա՛նին է-
- 4 տէլիւմ Պիզ իսէ տու՛ա իլէ քէլամըն խըտմէթիւնէ
5 տէվամ էտէճէյիզ՝ տէտիլէր Վէ պու սէօզ պիււ-
թիւն ճէմա՛ւթըն խօշընա կիտէրէք՝ իման վէ
Բուհ իւլ Գուտսս վէ մէմիու օլան Ստեփանոս նամ
պիր ատէմ իլէ փիլիպպոս վէ փրօքօրօս վէ Նի-
գանօր վէ Թիմօն վէ փարմէնաս իլէ Անթաքիալը
- 6 միւլթէտի Նիկողայոսը ինթիխապ էտիւյ, Անլէրի
րէտուլլէրին հուզուընա կէթիրտիլէր. անլէր
տախի տու՛ա էտիւյ՝ էլլէրինի իւզէրլէրինէ գօտը-
- 7 լար Վէ Ալլահըն քէլամը իլէրիլէյիպ շաիրտէրին
՛ատէտի Երուսաղէմոն ղայէթլէ չօղալարագ,
քիւհինլէրտէն պիր չօգ խալզ տախի իմանա իւ
թա՛ւթ էտէրլէր իտի:
- 8 Վէ Ստեփանոս իման վէ գուտրէթլէ մէմիու
օլարագ, գալմ արասընտա ՛ազիմ միւ՛ճիզլէր
- 9 վէ ՛ալամէթլէր իճրա էտէր իտիւ Վէ Նիպէրթիւն-
լէր վէ Գիրինլիլէր վէ Խաքէնտէրիլլէր Եհաւլա
տէնիլէն սինաղօղտան վէ Կիլիկիալը վէ Ասիալը-
լարտան պա՛ղըլարը դալզըպ՝ Ստեփանոս իլէ
- 10 միւպահէսէ էտէրլէր իտի: Վէ վասըթասըլլէ
սէօյլէտիյի հիքմէթ վէ բուհա մուգալլէմէթ է-
- 11 տէմէտիլէր Օ գէման՝ Պիզ պուսնու Մոզնէսէ վէ
Ալլահա քիւֆրլէր սէօյլէտիյիլի իշիթտիք՝ տէմէք
- 12 իլիւն պա՛ղը ատէմլէրի ալարթաըլար Վէ գալմ
իլէ ինթիյարլարը վէ ՛իւլէմայը թահրիք էթտի-
լէր, վէ իւզէրինէ հիւճուլէ անը թութուպ՝ միւ-
- 13 լէթ մէճիլիսինէ կէօթիւրտիլէր: Վէ Եալան շա-

հիտլէր իհզար էտէրէք, անլէր տախի՝ Պու ատէմ
 պու մուգատտէս մահալէ վէ շէրի'աթա գարը
 14 քիւֆրլէր սէօյլէմէ քտէն ֆէրաղաթ էթմէզ, Ձիրա
 պուռնուն՝ Օլ Նազարէթլի Յիսուս պու եէրի եր.
 զըպ, Մովսէսին պիզէ թէալիմ էթտիյի այինլէրի
 զէպտիլ էտէճէք տիր՝ տէտիյինի պիզ իյիթ տիֆ՝
 15 տէտիլէր, վէ մէճլիստէ օթուրանլարըն ճիւմէօ
 անա տիգգաթլէ պոպըպ՝ անըն եիւզիւնիւ մէէք
 եիւզիւ կիպի կէօրտիւլէրի

ՊԱՊ 7

1 Օ զէման քեահին ի ա'գում՝ Պու շէյլէր ֆի
 2 վազը՝ պէօյլէ՞ մի տիր՝ տէտիւ Օ տախի տէտ
 քի՛ էյ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր, տիկլէյինիլ.
 փէտէրիմիզ Արրամ Հարանտա սաքին օլմազ
 տան էվլէլ, Արամ ը նէհրէյնտէ իքէն, Ալլահ
 3 զուլ ճէլալ անա կէօրիւնիւպ, Տիյարըյտան վէ
 ագրապալըն եանընտան չըգ, վէ սանա կէօթէ.
 4 ըէճէյիմ տիյարու կէլ տէտիւ Օ զէման ֆիլաա
 նիլէրին տիյարընտան չըգըպ՝ Հարանտա սաքին
 օլտու. օրատան տախի, փէտէրի վէֆաթ էթ.
 տիքտէն սօհրա, անը պու շիմտի սաքին օլտըղ.
 5 նըճ տիյարու նազլ էյլէտիւ վէ անտէ ոյազ պա.
 սաճազ գատար պիլէ անա միրաւ վէրմէյիպ՝ էվ
 լատը օլմատըղը հալտէ անը քէնտիսինէ վէ քէն.
 տիպինտէն սօհրա զիւրրիյէթինէ միւլք օլմազ
 6 իւզրէ վէրմէյէ վա'տ էյլէտիւ վէ Ալլահ պու թարզ
 իւզրէ սէօյլէտի, եանի՛ Անըն զիւրրիյէթի տիյարը
 զուրպէթտէ միւսաֆիր օլուպ, անը տէօրթ եիւզ
 7 սէնէ էսիր վէ անա ճէֆա էտէճէքլէր, վէ Ալլահ
 Շօլ էսիրի օլաճազըրը թա'իֆէյի պէն հիւքմ է.
 տէճէյիմ, վէ անտէն սօհրա չըգըպ՝ պու մահալտէ
 8 պանա իպատէթ էտէճէքլէր տիր՝ տէտիւ վէ անա
 իհտը ը խիթանը վէրտիւ. օ տախի Իսահակը թէվ.

- իւտ էյլէյիւ՛ պէօյլէճէ անը սէքիղինճի կիւնտէ
խիթան էյլէտի. իսահակ Յակոբը վէ Յակոբ օն
9 իքի էճտատը Քիլիտ էյլէտի: Վէ էճտատ Յոզսէ-
փէ հասէտ էտիւ՛ անը Մըսրա սաթտըլար, լա-
10 քին Ալլահ անըն իլէ օլուպ, Անը ճիւմէ մուզա-
յազալարընտան խէլաս էտէրէք, անա Մըսըր
մէլիյի Փարաոնըն հուզուրընտա լուծֆ վէ հիք-
մէթ իհսան էթտի, օ տաիի անը Մըսըր վէ ճիւմ-
լէ քէնտի խանէսի իւղէրինէ նազըր նասպ էթտի:
11 Վէ պիթիւն Մըսըր իլէ Բէն'ան տիյարը իւղէ-
րինէ գըթլըզ վէ 'ազիմ մուղայագա կէլմէքէ,
12 էճտատըմըզ զախիւրէ պուլամազլար իտի, Վէ Յա-
կոբ Մըսըրտա պուլտայ վար իտիյինի իշիթտիք-
տէ, պիւրինճի տէֆ'ա էճտատըմըզ կէօնտէրտի:
13 Վէ իքինճի տէֆ'ատա՝ Յոզսէփ քէնտինի գարն-
տալարընա պիլտիւրտի. վէ Յոզսէփին նէսէպի
14 Փարաոնա մա'լիւմ օլտու, վէ Յոզսէփ կէօն-
տէրիւ՛ քէնտի փէտէրի Յակոբ իլէ ճիւմէ թէ'ալ-
լուգաթընը, Լէթ'իշ պէշ քիշի օլարագ, տա'-
15 վէթ էյլէտի, Վէ Յակոբ Մըսրա էնտի վէ քէն-
տիսի վէ հէմ տէ էճտատըմըզ վէֆաթ էթտիլէր:
16 Վէ Շէքիմէ կէօթիւրի իւպ, Շէքիմին քէտէրէ
Համօրըն օղուլարընտան Արրահամըն պիր մըզ-
տար ազլէ իլէ սաթըն ալմըշ իտիյի գապրա վազ'
17 օղունտըլար: Ամմա Ալլահըն Արրահամա Լէ'մին
18 էթտիյի վա'տըն զէմանը եագլաշտըգտա, Յոզսէ-
փի պիլմէյէն պաշգա պիր մէլիք զուհուր էտին-
ճէյէ տէյին, գալմ Մըսըրտա արթըպ չօղալտը:
19 Օ տաիի պիլգիմ միլլէթիմիզ 'ալէյհինէ հիլէ գաւ-
լանըպ մա'սուսլարընը Խաշաթմամաք իշիւն ան-
լէրի տըշարը սթտըրմագ տէրէճէսինէ գատար
20 էճտատըմըզա ճէֆա իլէտի, Վէ օլ վագըրթտա
Մոզսէն տօղուպ Ալլահըն նազարընտա կիւղէլ
իտի, վէ իւշ սյ փէտէրիին խանէսինտէ պէս-
21 էնտիքտէն սօղրա, Տըշարըն արթըրըղընտա անը

- սընը կէօրիւպ՝ անլէրին ահընը իշիթ տիմ, վէ
անլէրի խէլաս էթմէք իշիւն նիւզուլ էյլէտիմ,
վէ շիմտի կէլ, սէնի Մըսրա կէօնտէրէյիմ՝ տէ-
35 տի Սէնի քիմ ըէ՛իս վէ գասար նասպ էթտի՝
տէյէրէք ինքեար էթտիքլէրի պու Մովսէսի,
Ալլահ հէման անը չալըտա անա կէօրիւնէն մէլէ-
յին էլիլէ ըէ՛իս վէ գուրթարըճը իրասլ էյլէտի
36 Պու առէմ անլէրի չըգարըպ Մըսը տիյալը իլէ
Պահը Ահմէրտէ վէ գըրգ սէնէ պէրրիյէտէ միւ-
37 ճիղէլէր վէ 'ալամէթլէր իզհար էյլէտի Պէնի իս-
րայէլէ խիթապէն՝ Ալլահընըզ Բապպ պիրատէր-
լէրինիպտէն պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր գու-
հուր էթտիքէճէք տիր, անը տիլլէյէսինիզ՝ տէյէն
38 պու Մովսէս տիր՝ Թուր ի Սինատա քէնտիսինէ
սէօյլէյէն մէլէք իլէ վէ էճտատըմըզ իլէ պէրա-
պէր պէրրիյէտէ օլան ճէմա'աթտա օլարագ, պի-
գէ թէսիմ էթմէք իւզըն հայաթ քէլամլարը
39 ալմըջ օլան գաթ պու աըր՝ էճտատըմըզ անա
միւթի՝ օլմադ իսթէմէյիպ ըէտտ էթտիլէր, վէ
40 գալլէրիլէ Մըսրա կէրի տէօնիւպ, Ահարոնա՝
Պիգէ էօնիւմիւզճէ կիտէճէք իլահլար Էափ. գիրա
չու պիգի Մըսըր տիյարընտան չըգարան Մովսէ-
41 սէ նէ օլարընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր՝ վէ օլ կիւն-
լէրտէ պիր պուզաղը Էափտըլար, վէ պու փոթա
գուրպան թագտիմ էտիպ՝ էլլէրինին ա'մալըլէ
42 մէսրուր օլտըլար իտի վէ Ալլահ ըիւճու՝ էտէ-
րէք անլէրի ճիւնուտ իւս սէմայա 'իպատէթ էթ-
մէյէ թէսիմ էյլէտի, նիթէքիմ փէյղամպէրլէրին
քիթապընտա՝ էյ պէթ ի իսրայէլ, պէրրիյէտէ
գըրգ սէնէ պանա գէպիհէլէր վէ գուրպանլար
43 թագտիմ էթտիլէրի մի վէ Մօլօլըն չաաըրընը
վէ իլահընըզ Բէմֆանըն Էըլարգընը, Էա'նի սէճ-
տէ գըլմագ իշիւն չօլ Էափտըլընը սուրէթլէրի
թալըտընը. պէն տախի սիգի Պապէլտէն էօթէյէ
44 նազլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ Էազըլմըջ աըր՝ Շէհա-

- տէթ մէսքէնի պէրրկետէ էճատարմըդ արարն.
տա իտի. նիթէքիմ Մոփսէսէ սէօյէյէն՝ Անը
կէօրաիւրիւն նիւմուէնէյէ կէօրէ եսփասըն՝ տէյիւ
45 էմը էյէմիշ իտի. Գի էճատարմըդ անը սըրա իէ
գապուէ էտիւպ Յետու իլէ պէրապէր, էճատար-
մըզըն էօնիւնտէն Ալլահըն՝ Դաւիթին կիւնէրիկէ
գատար թարտ էթտիյի թա՞իֆէլէրին միւլփիւ
46 իյիւնէ կէթիւրաի. Օ տախի Ալլահըն հուզուրնտ
մազհարը լուծֆ օլուպ, Յակոբըն Ալլահընա պիւր
47 իգամէթկեազ պուլմագ. իսթէտի իսէ տէ, Սոդը.
48 Մոն անա պիւր իսանէ պինա էյլէտի. Լաքին Միւ.
թա՞ալ էլ իլէ եսփիւլմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օւ-
մազ. նիթէքիմ՝ փէյղամպէր՝ Բապպ պույուրըր
49 քի, Սէմա թախթըմ, զէմին տախի ալագլարմա
պասամագ տըր. պանա նա՞սըլ խանէ պինա է.
տէճէքսինիզ վէ եա՞՝ րահաթըմըն մահալի նէրէ.
50 սի տիր. Պուշլարըն ճիւմէսինի պէնիմ էյիթ
51 եա՞փմատը մը՝ տէտի. էյ պօյնու սէրթ, վէ գալլի
իլէ գուլագլարը խիթանսըզ օլանլար, սիզ տախի
էճատընըզ կիպի տա՞իմա Բուհ իւլ Գուտա
52 մուխալէֆէթ էտիյօրսընըզ իճտատընըզ փէյ-
ղամպէրլէրին հա՞նկըսընա թէ՞ատտի էթմէտի.
վէ անլէր օլ Սալիհին գուհուրը հազգընտա մու-
գատտէմա խապէր վէրէնլէրի գաթլ էթտիլէր.
սիզ տախի շիմաի անըն խա՞ինլէրի վէ գաթիլլէրի
53 օլարնըզ. Սիզ շէրի՞աթը մէլա՞իքէ թէրթիպաթը
իւզրէ ալարնըզ, վէ հըֆօ էթմէտինիզ.
54 Անլէր պու շէյլէրի իյիթմէլէրիլլէ, գալլէրին.
տէ զայէթլէ հիտտէթլէնիալ՝ տիլլէրինի զըճըր-
55 տաթտըլար. Օ իսէ՞ Բուհ իւլ Գուտալէ մէմը
օլարագ, սէմայա տօղրու կէօզ տիքիալ՝ Ալլահըն
ճէլալինի վէ Յիսուսը Ալլահըն սաղընտա տուրուր
կէօրտիւ. վէ՞ իյթէ պէն սէմալաթը ալըմըշ վէ
իպն իւլ ինսանը Ալլահըն սաղընտա տուրուր
56 կէօրիւյօրըմ՝ տէտի. Անլէր տախի եիւքսէք սէս.

է պաղըրբայ՝ գուլագլարընը թըգառըլար, վէ
 57 ճիւմէսի պիրտէն անըն իւզէրինէ հիւճումէ, Անը
 շէհրտէն տըշարը չըգարըպ ըէճմ էթտիլէր. վէ
 58 նէվճիվանըն ալագլարըն հանընա գօտըլար, վէ
 Ստեփանոս՝ Եա Բապպ Յիսուս, ըուհըմը գա-
 պուլ էյլէ՝ տէյերէք տու՝ա էթմէքտէ օլտըղը
 59 հալտէ, անը ըէճմ էթտիլէր. վէ տիզ չէօքիւպ
 եիւքսէք սէսլէ՝ Եա Բապպ, պու կիւնանը անլէ-
 ըէ ալմա՝ տէյիւ ֆէրեատ էթտի. վէ պուռնու
 սէօյլէտիյի կիպի ույգույա վարտը. Սօղոս տախի
 անըն գաթիւնէ ըիղա վէրսիշ իտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ օլ վագրթ Երուսաղէմտէ օլան քիլիսէ 'ա-
 լէյհիտէ 'աղիմ թէ'ատտի վուգու՝ պուլմաղլէ,
 ըստիլլէրտէն մա'տա ճիւմէսի Եէհուաիյէ իլէ
- 2 Սամարիանըն տիյարլարընա տաղըլտըլար. վէ
 պա'զը էհլ ի թագվա տտէմլէր Ստեփանոսը
 գալտըրբայ՝ իւզէրինէ պէօյիւք մաթէմ էթտիլէր:
- 3 Լաքին Սօղոս խանէլէրէ կիրիպ էրքէք վէ գարը-
 լարը սիւրիւքլէյերէք՝ հապսխանէյէ աթմագլէ,
 քիլիսէյի խարապ էթմէքտէ իտի:
- 4 Վէ տաղըլան քիմսէլէր քէլամը թէպչիւր էտէ-
- 5 ըէք՝ հէր թարաֆտան կէչէրլէր իտի. ֆիլիպպոս
 տախի Սամարիանըն պիր շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ
- 6 Գրիստոսը վա'զ էտէր իտի. Վէ խալգ ֆիլիպպո-
 սըն 'սէպլէրէնի իշիտիպ՝ իճրա էյլէտիյի 'ալամէթ-
 լէրի կէօրմէլէրիլէ, պիլ իթթիֆազ անըն սէօյլէ-
- 7 տիլլէրինէ տիգգաթ էտէրլէր իտի. Զիրա նալիաք
 ըուհլար հիւքսէք սէսլէ պաղըրտարաք՝ զապթ
 էթտիլլէրի չօգ քիմսէլէրտէն չըզըպ, չօգ քէօթ-
 ըիւմ վէ թօլիալ քիմսէլէր տախի շիֆա պուլուը-
- 8 լար իտի. վէ օլ շէհրտէ 'աղիմ մէսէրէթ օլտու:

- 9 Վէ Էօթէտէն պէրու ու շէհրտէ՝ Պէն պէօյիք
պիր զաթ ըմ՝ տէյերէք սինրպազըզ Էտիպ, Սա-
մարիա Էհալիսինի հայրան գըլմըլ օլան Սիմն
- 10 նամ պիր քիմնէ պուլունուր խտի Վէ պէօյիք
քիւլիւք ճիւմէսի՝ Պու առնմ՝ Ալլահըն 'ազիմ
գուզվէթի տիր՝ տէյերէք տնա գուլազ վէրիրէր
- 11 խտի Վէ պունա գուլազ վէրմէրինին սէպէպի
խայլը զէմանտան պէրու սինրէրլէ անլէրի հայ-
- 12 ըթտէ պրագմասը խտի Լաքին մէլէփիթ Ուլ-
լահը վէ Յիսուս Գրիստոսըն իսմինէ մի թէ'ալլըզ
շէյլէրի թէպըր Էտէն Փիլիպպոսա ինանտըզա-
- 13 վընտա, կէրէք Էրքէքլէր վէ կէրէք գաբըլա
Էրփթիզ օլունուրլար խտի Սիմն քէնտիսի տա-
- 14 խի ինանտը, վէ վաֆթիզ օլունուլ՝ փիլիպպոսա
միւլազվէթ Էտէրէք, իճրա օլունան 'ալլամէթէր
իլէ միւ՝ ճիզլէրի կէօրմէքտէ հայրան օլուր խտի
- 15 Վէ Երուսաղէմտէ պուլունան ըհսուլլէր Սամ-
րիալըլարըն՝ Ալլահըն քէլամընը գապուլ էթտի-
- 16 յինի իշիթմէլէրիլէ, անլէրէ Պառոս իլէ Յով-
հաննէսի կէօնտէրտիլէր, Անլէր տախի Էնիպ
- 17 Բուհ իւլ Գուտաս նա'իլ օլալար՝ տէյիւ անլէր
Իյիւն տու'ա էթտիլէր (Ջիրա անլէրին հիւ պի-
- 18 ըրինին իւզէրինէ նազիլ օլմայըպ՝ անճագ Բապպ
Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմըլլար խտի) Ս
- 19 զէման իւզէրլէրինէ Էլլէրինի գօմալարըլէ Բուհ
Իւլ Գուտաս նա'իլ օլուրլար, Սիմն տախի ըհ-
- 20 սուլլէրին Էլլէրինին գօնուլմասըլլէ Բուհ իւլ
Գուտասըն վէրիլտիյինի կէօրտիւքտէ, Պու գուտ-
- 21 ըթի պանա տախի վէրինիզ, թա քի Էլլէրիմ
քիմին իւզէրինէ գոյաճագ օլուր իսէմ, Բուհ իւլ
Գուտաս նա'իլ օլա՝ տէյերէք անլէրէ ազլէ 'արը
- 22 Էյլէտիւ Լաքին Պառոս անա՝ Ագլէն սէնին իլէ
հէլաք օլունն, զիրա Ալլահըն 'աթիյէսի ազլէ իլէ
- 23 Թահսիլ օլունուր զանն էթտին, Պու շէյտէ սէնին
հիսսէն Էա նասիպին Էօգ տըր, զիրա գալպիլ

- 23 'ինտ Ալլահ տօղրու տէյիլ տիրս իմտի պու շիրբէ-
թիդտէն թէվպէ էտիւպ' Ալլահա նիյազ էյլէ, օւա
քի գապիդին միւլահապառը սանա 'աֆվ օլունաւ
- 24 Աիրա սէնի էօտ աճըլըղընտա վէ հագգսըղըղըն
պէնտինտէ կէօրիյօրըմ' տէտիւ Սիմոն տախի
ճէվապէն' Սէյլէտիյինիզ շէյլէրին պիրի իւզէրիմէ
կէլմէսին տէյիւ պէնիմ իչիւն սիզ Բապպա նիյազ
- 25 էյլէյինիզ' տէտիւ Անէլը տախի շէհատէթլէրինի
իֆա պիրլէ' Բապպըն քէլամբնը սէյլէտիքտէն
սօկրա, Սամարիպըլարբն նիչէ քէյլէրինտէ պէ-
շարէթի թէպշիր էտէլէք' Երուսաղէմէ 'ալմտէթ
էթ տիլէր
- 26 վէ Բապպըն մէյէյի փիլիպպոսա սէյլէյիպ տէ-
տի քի' Գալզ, ճէնուպէ, եա'նի Երուսաղէմտէն
- 27 Ղազպոյա էնէն եօլա կիթ' օրասը շէօլ տիրս Օ
տախի գալբբպ կիթտի. վէ իշթէ Հապէշ մէլիքէ-
սի փանտաքէնին քիւպէրասընտան պիրի օլուպ'
ճիւմէ խազինէսի իւզէրինէ նազըր օլան Հապէշլի
պիր խատըմ' Երուսաղէմէ 'իպատէթ էթ մէյէ
- 28 կէլմիշ խաիւ վէ 'ալմտէթինաէ 'արապասընտա
օթուրուպ' Եսայի փէյղամպէրին իլեաղըն օգու-
- 29 յօր իտիւ վէ Բուհ փիլիպպոսա խիթապէն' Եագ-
30 լալըպ պու 'արապոյա եափրշ' տէտիւ փիլիպպոս
տախի եանրնա սէյիրտիպ' Եսայի փէյղամպէ-
րին իլեաղըն օգուալըղըն իշիթ մէքէ' Օգուտը-
- 31 ղընը աղլայօլ' մը սըն' տէտիւ Օ տախի' Պիր քիմ-
սէ պանա տէլալէթ էթ մէտիքճէ, նա'սըլ գատիթ
զլայըմ' տէյէրէք, փիլիպպոսա' չըզըպ եանընտա
- 32 օթուրմասընը բէճա էթտիւ վէ քիթապտա օ-
գուտըղը ֆասլ շու իտի քի' Գոյոնն կիսի պօ-
ղաղլանաղա կէօթիւրիւլտի, վէ գուզու' գըր-
գան քիմսէնին էօնիւնտէ սիւ քիթ' էյլէտիյի մի-
- 33 սիլիւ, պէյլէճէ աղզընը ալմաղ, Հալը թէվա-
ղու'ինտէ անըն հագգըր բէֆ' օլունտու, վէ անըն
նէպլինի քիմ պէյան էտէճէք տիր, զիրա հայա-

- 34 Թը եհրտէն րէֆ՝ օլունուրօ վէ խաւում ճէվապ
վէրիպ փիլիպպոսա՝ Սանա րէճա էտէրիմ, փէյ-
ղամպէր պունու քիմի՞ն հագգընտա սէօյէյօրօ
քէնտիսի՞ հագգընտա մը, եօգսա տիկէր պիւր
35 քիմսէ՛ հագգընտա մը՝ տէտիօ փիլիպպոս տախի
աղղընը աչըպ, պու քէլամտան պաշաշարաֆ
36 անա Յիսուսը թէպչիր էյլէտիօ վէ եօլտա կիտէր-
լէր իքէն՝ պիւր սոյա կէլտիլէր, խաւում տախի՛
իյթէ սու, վաֆթիզ օլունմագղղըմա նէ՞ մանի՛
37 վաւ՝ տէտիօ [փիլիպպոս տախի՛ էյէր պիւթլն
քէլտիլտէն իման էտէրսէն, ճա՛կզ օլուր՝ տէտիօ
վէ օ ճէվապէն՝ Յիսուս Բրիստոսըն իպն Ուլա՛
38 խոյլինէ իման էտէրիմ՝ տէտիօ] վէ՛ յարապանըն
տուրմասընը էմր էտիպ՝ փիլիպպոս իլէ խաւում
իքիսի պիրտէն սոյա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիզ
39 էյլէտիօ վէ սուտան չըգտըգլարընտա, Բապլըն
Բուհու փիլիպպոսը անսըզըն կէօթիւրտիօ, վէ
խաւում անը արթըգ կէօրմէտիօ վէ սէվիլնէրէք
40 քէնտի եօլընա կիթտիօ փիլիպպոս իսէ Ոչոտտա
պուլունտը, վէ տօլաշարաֆ՝ Գաշսէրլէյէ կէլինճէյէ
գատար ձիւմէ շէհրլէրաէ պէշարէթի թէպլիւ
էտէր իտիօ

ՊԱՊ 9

- 1 Լաքին Սօղոս Բապլըն շակիրտլէրի իւզէրինէ
տահա թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վուրարաֆ,
2 քեահին ի ա՛ղամըն եանընա կիտիպ, Անտէն Տը-
միշգտա օլան սինաղօղլարա մէքթուպլուր տիլէտի,
թա քի՛ էյէր պու թարիգտէն պա՛ղը քիմսէլէր
պուլաճագ օլուր իսէ, կէրէք էրքէք՝ կէրէք գաղը
3 անլէրի պաղլը օլարագ Երուսաղէմէ կէթիլէր՝ վէ
եօլտա Տըմիշգա եագլաշարղընտա, էթրաֆընա
4 սէմատան անսըզըն պիւր նուր լէմ՛ան էթտիօ վէ
էրէր տիւշիւպ, քէնտիսինէ՛ ի՛յ Սաուղ, Սաուղ,
պանա նի՛շիւն թէ՛ատտի էտլիօրսըն՝ տէյիւ պիւր

- 5 սէտա իշխութի. 0 տախի՝ էյ էֆէնտի, սէն քիմ
սին՝ տէտի. վէ Բապպ՝ Պէն սէնին թէ՛ ատտի էթ-
տիյին Յիսուս իմ. իւկէնտէրէլէրէ գարշը տէփմէք
6 սանա կիւճ տիր՝ տէտի. 0 տախի թիթրէյիւզ հայ-
բան օլարագ՝ Եա Բապպ, նէ՞ իսթէրսին քի պէն
7 եափայլմ՝ տէտի. Բապպ տախի անա՝ Գալք շէհրէ
կիր, վէ նէ հափմաղլըղը կէրէք իտիյի սանա
սէօլէնիլէճէք տիր՝ Կեռէ. վէ անըն իլէ պէրա-
պէր եօլա կիտէն ատէմէր սէտայը իշխտիւլ՝ ամմա
քիմսէյի կէօրմէյէրէք, նու թգլարը թութուլը
8 տուբույօրլար իտի. վէ Սօղոս եէրտէն գալգըս
կէօղլէրի ալըլմը հալտէ քիմսէյի կէօրէ-
մէտի. վէ անը էլինտէն թութարագ՝ Տըմըշգըն
9 իշինէ կէօթիւրտիլէր. վէ իւշ կիւն կէօրմէյիւլ՝
նէ հէտի նէ իլտի.
10 վէ Տըմըշգտա Անանիա իսմինտէ պիր շակիրա
պուլուճուպ, պուճա Բապպ ըրւատա՝ էյ Անա-
նիա, տէտիքտէ, օ տախի՝ Լէպպէյք, Էա Բապպ՝
11 տէտի. վէ Բապպ անա՝ Գալք, Տօղրու տէնիլէն
սօգաղա վար, վէ Յուգանըն խանէսինտէ թար-
սուպը Սօղոս նամ քիմսէյի պուլ, զիրա իլթէ օ
12 տու՛ա էտիօր. վէ ըրւատա Անանիա իսմինտէ
պիր ատէմին իշէրի կէլտիյինի, վէ կէօղլէրի կէօր-
մէտի իշին իւգէրինէ էլինի գօալընը կէօրմիւշ
13 տիր՝ տէտի. վէ Անանիա ճէվապէն՝ Եա Բապպ,
պու ատէմին հագգընտա Երուսաղէմտէ օլան սէ-
նին մուգատտէսլէրինէ նէ գատար քէօթիլիւք-
14 լէր էթ տիյինի ջօք քիմսէլէրտէն իշխտիւլ. վէ
սէնին իսմինէ տու՛ա էտէնլէրին ճիւմլէսինի պաղ-
լամաղու պաշ քեահինլէր թարաֆընտան պուրա-
15 տա տախի հիւքմիւ վար՝ տէտի. վէ Բապպ անա՝
կիթ, զիրա օ՝ միլլէթլէր վէ մէլիքլէրին վէ պէնի
Խօրայէլին հուզուընտա իսմիլ թաշըմագ իշին,
16 պանա ինթիխապ օլըւմըն պիր գապ տըր. Զիրա
պէնիմ իսմիմ իշին նէլէր շէքմէք կէրէք իտիյինի

- 17 պէն քէնտրիւնէ կէօթէրէճէյիմ՝ տէտիւ իմօթ
Անանիա կիտիւպ օլ էվէ կիրտի, վէ էլլէրինի անըն
իւզէրինէ գօյուպ՝ էյ Սաւուզ պիրատէր՝ Բապպ
Եա՛նի կէլալիլի եօլտա սանա կէօրիւնէն Յիսուս
կէօզլէրիկ կէօրսիւն վէ Բուհ իւլ Գուստէ մէմը
- 18 օլասըն՝ տէյիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտիւ վէ տէր
հալ անըն կէօզլէրինտէն սանքի փուլլաթ տիւշիւպ
անիտէ կէօրիւր օլառւ, վէ գալգըպ վաֆիլի օ.
- 19 էլլէտու. վէ Թա՛ամ էտիւպ քէսպ ի գուզվէթ
յէյէտի. վէ (Սօղոս) Տըմըլգտա օլան շակիրալէր իէ
պիր գաշ կիւն գալտը
- 20 վէ տէր՝ ագապ սինաղօղլարտա Յիսուսը՝ իպ
21 Ուլլահ տըր՝ տէյիւ վա՛ղ էտէր իտիւ վէ իշիտէն.
լէրին ճիւմլէսի հայրան օլուպ՝ Երուսաղէմէ պու
իսմէ տու՛ա էտէնլէրի խարապ էտէն՝ պու աշխիլ
մի, հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղըր օլարագ՝
պաշ քեահինլէրէ կէօթիւրմէ գ իշիւն կէ՛մէտի մի՝
- 22 տէրլէր իտիւ Սամա Սօղոս կիթտիքճէ քէսպ ի
գուզվէթ էթտի, վէ Մէսիհ պու տըր՝ տէյիւ իս.
պաթ էտէրէք, Տըմըլգտա սաքին օլան Եէհուտի.
- 23 լէրի հայրէթտէ պրագըր իտիւ վէ պիր չօգ կիւն.
լէր միւրուրինտէ Եէհուտիլէր անըն գաթիլ իշիւն
- 24 միւշալէրէ էթտիլէր Սամա անլէրին սու՛ի գառու.
լէրի Սօղոս մա՛լիւմ օլառւ. վէ անը գաթլ էթ.
մէք իշիւն գափուլարը կէճէ կիւնտիւ գ պէքէր.
- 25 լէր իտի իսէ տէ, Շափիրալէր անը կէճէլէյին ալըպ
զէնպիլ իշինտէ, հիսարտան աշաղը սարգըտարագ
էնալիրալէր
- 26 վէ Սօղոս Երուսաղէմէ կէլալիլի զէման շակիրտ.
լէր իէ պիրլէյիէյէ զայրէթ էթտի իսէ տէ, ճիւմ.
լէսի անըն շակիրտ օլտըղընա ի՛թիւմատ էթմէտիք.
- 27 լէրինտէն, անտէն գօրգարլար իտիւ Սամա Ռաւ.
նարաս անը ալըպ՝ րէսուլլէրին Եանընա կէթիլէ.
րէք, անըն Եօլաւ Բապպը նասըլ կէօրտիլիւնիւ
վէ Բապպըն անա սէօլէտիլինի վէ Տըմըլգտա Յի.

- սուսըն իսմիլէ նասըլ ճէսուերանէ սէօյլէմիշ օլտը-
- 28 ղընը անլէրէ հիքեայէ էյլէտի վէ Երուսաղէմտէ
- 29 անլէր իլէ կիրիւլ չըգամագտա իտիւ վէ Բապպ Յի-
- սուսըն իսմիլէ ճէսարէթ պուլուպ, Եռնանիճէ
- թէքէլլիւմ էտէնլէր իլէ սէօյլէշիւլ միւպահէսէ
- էտէր իտիւ. անլէր իսէ անըն գաթլինէ ճէհտ է-
- 30 տէրլէր իտիւ. Լաքին պիրատէրլէր պուռնա վագըֆ
- օլմաղլէ՝ անը Դայսէրլիէյէ էնտիրիւլ Թարսուռա
- կէօնաէրաիլէր:
- 31 Օ ղէման քիլիսէլէր պիւթիւն Եէհուաիլէտէ վէ
- Դալիլեատա վէ Սամարիտա սէլամէթ պուլուպ
- քէսպ ի մա՝մուրլիլէթլէ Բապպըն գորգուսընտա
- վէ Բուհ իւլ Գուտսըն թէսէլլիսինտէ սիւլուք էս
- տէրէք չօղալմագտա իտիլէր:
- 32 վէ Պետրոս հէր թարաֆտան կէչէր իքէն,
- Լիտտատա սաքին օլան մուգատտէսլէրին եանընա
- 33 տալի էնտի. վէ օրատա սէքիլ եըլտան պէրու
- եաթագտա գալմըշ Էնեա իսմինտէ պիր քէօթ-
- 34 րիւմ առէմ պուլուպ, Պետրոս անա՝ էյ Էնեա,
- Յիսուս Բրիստոս սանա շիֆա վէրլիյօր՝ գալգ,
- քէնտին իչիւն տէօշէյիլի եալի՝ տէտիքտէ, տէր
- 35 հալ գալգալը վէ Լիտտատա վէ Սարօնտա սաքին
- օլանլալըն ճիւմէսի անը կէօրիւպ՝ Բապպա տէօն-
- տիլէր:
- 36 վէ Եսֆատա Տաքիթա (թէրճէմէօի ձէյրան
- տէմէք տիր) նամընտա նիսատան պիր շակիրտ
- վար իտիւ. մէրգուլմէ իշլէտիլի էյի՝ մամլէր վէ սա-
- 37 տագալարլէ մէմլու իտիւ վէ օլ կիւնլէրտէ պու
- խաթուն խասթա օլուպ վէֆաթ էյլէտի. վէ անը
- եըլգատըգտան սօյրա՝ ֆէվգանի պիր օտոյա գօ-
- 38 տըլար: վէ Լիտտա Եսֆայա եագըն պուլուռն
- մաղլէ, շակիրտլէր Պետրոսըն օրատա յըլըղընը
- իլիթմէլէրլիլէ, եանլարընա կէլմէքտէ թէ՛էլիլիւր
- էթմէմէսինի րէճա իչիւն անըն թարաֆընա իքի
- 39 առէմ կէօնաէրաիլէր: վէ Պետրոս գալգըպ ան-

- լէր իլէ պերապեր կէլտի. վէ վասըլ օլտըղընտա,
անը ֆէվզանի օտայա չըգարտըլար. վէ ճիւմէ
տուլ գարըլար հանընա կէլիպ աղլայարագ, ձէ-
րան անլէր իլէ պերապեր իքէն, հափտըղը էն.
Թարիլէր իլէ լիպասլարըն քհաֆֆէտինի կէօսթէ.
40 Ըրիլէր իտիւ վէ Պետրոս ճիւմէտինի տըլարը լը-
գարըպ' տիգ չէօքէրէք տու'ա էլլէտի, վէ ճէսէսէ
տէօնիւպ' էյ Տարիթա, գալգ' տէտի. օ տախի
կէօզլէրինի ալըպ Պետրոսը կէօրիւնճէ' գալըղ
41 օթուրտու. 0 տախի մէրգուլէյէ էլինի վէրիպ'
գալտըրտը. վէ մուգատտէսլէր իլէ տուլ գարը-
լարը չաղըրըպ' անը տիրի օլարագ Թագաւիմ էյ-
42 լէտի վէ պու վազը'ա պիլիթիւն Եաֆատա մա'.
իււմ օլուպ, նիչէ քիմէլէր Բապպա իման էթ.
43 տիլէր. վէ Պէտրոս Եաֆատա Սիմոն Նամընտա
պիր տապպաղըն հանընտա պիր չօգ կիւնլէր մէքօ
էլլէտի.

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ Գայսէրիյէտէ, Իթալիայը տէնիլէն Թապուր.
2 տան հիւզ պաշը օլարագ, էնլ ի թագվա վէ պիլ-
Թիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրգար, վէ գալմա
չօգ սատագա վէրիպ' Ալլահա տա'իմա տու'ա էսէր
կոռնեխոս իսմինտէ պիր տաէ'մ պուլունուպ,
3 Մէրգոււմ կիւնտիւզ տա'աթ տօգուզ բասաէլէ-
րինտէ րիյասա Ալլահըն պիր մէլէյինին' էյ կոռ-
նեխոս' տէյէրէք, իլէրի անըն հանընա կէլտիյինի
4 'այանէն կէօրտիւ. 0 տախի անա կէօզ տիքիպ
ղիյատէսիլլէ գօրգարագ' էյ էֆէնտի, նէ' տիր'
տէմէսի իւղէրինէ, Դէէ+ անա' Տու'ալարըն վէ
սատագալարըն Թիգֆեար իշիւն Ալլահըն հուղու-
5 րընա չըգտըլար. վէ չիմտի Եաֆայա տաէ'մէր
կէօնտէրիպ, Պետրոս լագըլլը Սիմոնը տա'վէթ
6 էլլէ. 0 տախի Սիմոն Նամընտա պիր տապպաղըն

եանընտա միւսափիր օլուպ, անըն խանէսի տախի
 տէնիզ քէնարընտա տըր, [վէ նէ հափմագըղըն
 կերէք իսկյինի օ սանա սէօյլէյէճէք տիր,] աէտի
 7 վէ [կոռնիլիոսա] սէօյլէյէն մէլէք այրըլտըգուա,
 խըտմէթ քեարլարընտան իփի փիլի վէ մա'կյէ-
 թինտէ պուռնանլարտան էհլ ի թափա պիր
 8 'ասքէր չաղըրըպ, Անլէլէ հէր շէյի պէյանլէ' ան-
 լէրի Ծափայա կէօնտէրտի,
 9 վէ էրթէսի կիւն անլէր Եօլուա կիտէրէք շէհրէ
 հաղլաշմագտա իփէն, Պեարոս սա'աթ ալթըր րաս-
 տէլէրինտէ տու'ա էթմէք իւզրէ տամա չըգտր,
 10 վէ զլյատէսլյէն աճըգմըլ օլմաղլէ' թա'ամ էթ-
 մէք իսթէյիպ, անլէր տախի հազըր էթմէքտէ
 11 իփէն, քէնտինէ հալը վէճա վազը' օլուա: վէ
 սէմանըն ոչըլտըղընը վէ պէօյիւք չարշափ կիպի
 պիր գապ տէօրթ ուճընտան պաղը օլարագ, քէն-
 տինէ տօղրու կէլէրէք' Եէրէ էնտիրիլտիլինի կէօր-
 12 տիւ: վէ իլինտէ զէմինին հէր տիրլիւ տէօրթ
 այագըլը վէ վահշի հայվանաթ վէ հաշէրաթը վէ
 13 հավա գուշարը վար իտի: վէ անա' էյ Պեարոս,
 գալթ, պօղազլա վէ Եէ' տէյիւ պիր սէտա կէլաի:
 14 Լափին Պեարոս' Հաշա, Եա Բապպ, չիւնքի հիշ
 պիր վազըթ հարամ Եա նափաք պիր շէյ Եէմէ-
 15 տիմ' տէտի: վէ Թէքըար իփինճի տէֆ'ա անա'
 Ալլահըն թաթհիր էյլէտլի շէյլէրի սէն հարտմ
 16 սոյմա' տէյիւ պիր սէտա Կէլաի: վէ պու իւշ քէրրէ
 վազը' օլուա' օլ գապ Եինէ սէմայա րէֆ' օլուն-
 17 տու: վէ Պեարոս օլ կէօրտիլիւ րիւյա նէ' օլա'
 տէյիւ քէնտի տէրոնինտէ շիպհէ Ետէր իփէն,
 իլթէ կոռնիլիոս թարտփընտան կէօնտէրիլէն ա-
 տէմէր Սիմոնըն խանէսինին խապէրինի տըրըլ օ-
 18 լարագ, գափու էօնիւնտէ տուրտըլար: վէ չաղը-
 րըպ' Պեարոս լագըպըլը Սիմոն պուրատա' մը միւ-
 19 սափիր տիր' տէյիւ սու'ալ էթտիլէր: վէ Պեարոս
 րիւյատան տօլայը թէֆէքքիւր Ետէր իփէն, Բուհ

- 20 անա՛ իշթէ սէնի իւշ ասէմ՝ արայօր։ Սէն տէ
գալգ աշաղը էն, վէ թէրէտառէտ էթմէյէրէք
անլէր իլէ պէրապէր կիթ։ Ղիրա անլէրի պէն
- 21 կէօնտէրտիմ՝ աէտիւ վէ Պետրոս (կոռնելիոս
թարաֆընտան քէնտինէ կէօնտէրիլէն) ասէմէ-
րին եանընա էնիպ՝ իշթէ արասըղընը քիմէ-
պէն իմ։ կէլմէնիզին սէպէպի նէ՞ տիր՝ տէտիւ
- 22 Անլէր տախի՛ նիւզ պաշը կոռնելիոս սալիհ վէ Ալ-
լահտան գօրգար վէ հազգընտա պիւթիւն Նէհուտի
միլլէթի թարաֆընտան հիւսն ի շէհատէթ օլուն-
մըշ պիր ատէմ, սէնի խանէսինէ տա՛վէթ էտիպ՝
սէնին սէօյլէյէճէյինի տիլլէմէսի պիր մուգատտէս
մէլէք վասըթասըյլէ քէնտիսինէ վասի օլունտո՛ւ
- 23 տէտիլէր։ Օլ վազըթ անլէրի իշէրի տա՛վէթ էտիպ
ալը գօտու։ վէ էրթէսի կիւն Պետրոս անլէր իլէ
պէրապէր չըղըպ՝ եաֆալը գարնտաշլարտան պա՛-
- 24 զըլարը տախի անա ըէֆազաթ էտէրէք, Ֆէրտալը
կիւնիւ Դայսէրիլէյէ կիրտիլէր, կոռնելիոս տախի
ազրապասը իլէ խասս տօսթլարընը տա՛վէթ էթ-
- 25 միշ օլարագ՝ անլէրէ մոռնիթազըր խաի վէ Պետ-
րոս իշէրի կիրտիքտէ, կոռնելիոս անը իսթիգպալ
էտիպ այազլարընա տիւշէրէք սէճտէ էյլէտի։
- 26 Պետրոս իսէ՛ Դայգ, պէն քէնտիմ տախի ինսան
- 27 իմ՝ տէյէրէք անը գալտըրուր, վէ անըն իլէ սէօ-
լէշէրէք իշէրի կիրտիքտէ, ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմ-
- 28 սէլէրի պուլմաղլէ, Անլէրէ՛ Պիր Նէհուտի ատէմէ
սա՛իր միլլէթտէն պիւրի իլէ իիթիլաթ էթմէք,
եախօտ եանընա կէլմէք ճա՛րիզ օլմատըղընը պի-
լիրսինիզ։ ամմա Ալլահ պանա պիր ատէմէ հարամ
եա նափաք տէյէմէյէճէյիմի պէյան էթմիշ տիր։
- 29 Պինա՛էն ալէյհ տա՛վէթ օլունաըղըմաա տախի
մուխալէֆէթ էթմէքսիզին կէլաիմ։ իմտի պէնի
նէ՞ սէպէպէ մէպնի չաղըրտըղընըզը սո՛ւալ էտէ-
- 30 ըրմ՝ տէտիւ կոռնելիոս տախի՛ Պոռնտան տէօրթ
կիւն մուգատտէմ հէման պու սա՛աթա տէյին

- օրուճ թութմասգտա օլոււպ՝ սա'աթ տօգուդտա
խանէմտէ տու'ա էտէր իքէն, իշթէ էնիւմտէ
- 31 փարլազ էլպիսէլի պիր ատէմ տուբոււպ, էյ կոռ-
նէլիոս, տու'ալ գապուլ օլունոււպ՝ սաատգալարըկ
- 32 Ալլահըն հուգուբընտա զիքր օլունտըլար : իմտի
Եաֆայա կէօնտէրիպ, տէնիզ քէնարընտա տապ-
պազ Սիմոնըն խանէսինտէ միւսաֆիր օլան Պետ-
րոս լազըպլը Սիմոնը տա'վէթ էյլէ : օ կէլտիլինտէ
- 33 սանա սէօյլէյէճէք տիր՝ տէտիւ Պուենուէն իւզէրինէ
Փիլհալ սանա կէօնտէրտիւմ, սէն տէ կէլտիլինէ
էյի էյլէտին. վէ շիմտի ճիւմլէմիզ Ալլահ թարա-
ֆընտան սանա էմր օլունան շէյլէրին ճիւմլէսինի
տիկլէմէք իւզըէ՝ Ալլահըն հուլուրընտա հազըր ըլ՝
տէտի :
- 34 Վէ Պետրոս ազգընը աչըպ տէտի քի՝ Հագի-
գաթէն 'իւտ Ալլահ խաթրա ըի'այէթ էթմէք օլ-
- 35 մայրպ, Անճագ հէր միլլէթտէ անտէն գօրգուպ
օալահ իշէյէն քիմսէ անա մագպուլ օլտըղընը
- 36 ալլայօրըմ : Սիզ Յիսուս Բրիստոսըն վասըթա-
սըյլէ (0 ճիւմլէնին Բապլը տըր) սէլամէթ թէպ-
չիր էտէրէք, պէնի Իսրայէլէ կէօնտէրտիլի քէլամը,
37 Եա'նի Յովնանէսին վա'լ էթտիլի վաֆիրիզտէն
սօկրա, Գալիլէատան պաշլսյըպ՝ պիւթիւն Եէհու-
տիլէտէ Նազարէթլի Յիսուս հագգընտա օլան վու-
- 38 գու'աթը պիլիբսինիզ. Շէօյլէ քի Ալլահ անը Բուհ
իւլ Դուտս վէ գուվլէթլէ մէսհ էթտի, օ տալի
հէր թարաֆտան կէչէրէք՝ էյիլիք էտիպ Շէյթա-
նըն մուսալլաթ օլտըղը քիմսէլէրին ճիւմլէսինէ
- 39 շէֆա վէրիբ իտի. զիրտ Ալլահ անըն իլէ իտի Պիզ
տախի Եէհուտիլէրին տիյարը իլէ Երուսաղէմտէ
անըն իճրա էթտիլի շէյլէրին ճիւմլէսինէ շահիտ իլ.
վէ աղաճա աարպ գաթլ էթտիքլէրի պու զաթը,
40 Ալլահ ի շիւնճիւ կիւնտէ իհեա էտիպ, (11) Պիւ-
թիւն գալմա տէյլ, անճագ Ալլահ թարաֆըն-
տան մուգատտէմա թա'եին օլունան շահիտէրէ

- աշխատար կէօսթերտի. վէ էմվաթտան գըլամ
էթտիքտէն սօկրա՝ պիգ տախի անըն իլէ պէրա.
42 պէր եէտիք վէ իյտիք. վէ տիրիլէր վէ էօլիւլէ.
րին՝ Ալլահ թարաֆընտան թա'նին օլունմը չա.
քիմի քէնտիսի իտիլին զամամ վա'ղ էտիպ չէնա.
43 տէթ էթմէմիգի պիգէ էմթ էթտի. ձիւմէ փէյլամ.
պէրլէր պու Ջաթա շէնատէթ էտերլէր քի՝ անա
իման էտէնլէրին ճիւմէսի անըն իսմ վասըթա.
սըլէ կիւնահլարըն 'աֆվընա նա'իլ օլուր.
44 Պետրոս պու շէյլէրի սէօլէմէքտէ իքէն, քէ.
լամը իշիտէնլէրին ճիւմէսի իւզէրինէ Բուհ իւլ
45 Գուտս նազիլ օլուու. վէ Պետրոս իլէ պէրապէր
կէլմիլ օլուալ՝ էհլ ի խիթանտան օլան միւմիկէր
Բուհ իւլ Գուտս մէվհիպէսի թա'իֆէլէր իւզէրինէ
46 տախի տէօքի. լաիւլիւնտէն հայրան օլտըլար. Ջիրա
անլէրին լիսանլար սէօլէյիլ. Ալլահը թա'գիմ էթ.
47 տիքլէրին իշիտիլէր իտի. Ս զէման Պետրոս ճէ.
վապէն՝ Բուհ իւլ Գուտսս պիգիմ կիպի նա'իլ
օլան պու. քիմաէլէր վաֆթիլ օլունմամալարը ի.
չիւն, պիւր քիմսէ սույու մէն՝ էտէ պիլի'ր մի՝ տէյէ.
48 րէք, Բապպըն իսմինէ վաֆթիլ օլունմալարըն
էմթ էթտի. օ զէման պիւր գալ կիւն գալմասընը
րէմա էյլէտիլէր:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Եհհուտիլէտէ պուլունան րէսուլլէր իլէ պի.
րատէրլէր՝ թա'իֆէլէրին տախի Ալլահըն քէլամը.
2 Նը գապուլ էթտիքլէրին իշիթտիլէր. վէ Պետ.
րոս Երուսաղէմէ չըգտըղը վազըթ էհլ ի խիթան.
3 տան օլանլար, Ան խիթանսըլ ատէմէլէր եանը.
նա կիրիլ անլէր իլէ պէրապէր թա'ամ էթտի.
4 տէյիւ իթիւրալ էտերլէր իտի. Պետրոս տախի
անլէրէ սըրասըլլէ հիքեայէ էթմէյէ պալլալըպ.
5 Պէն Եաֆա շէհրինտէ պուլունարագ. տու'ա էթ.

- մէք տէ ի քէն, հաւը վէճատէ պիր րիյա, եա՛նի
 պէօյիւք չարչափ կիպի պիր գապ տէօրթ ուճըն-
 տան ասըլը օլաբագ, սէմատան էնտիրիկիպ պու-
 6 նա կէլտիյինի կէօրտիւմ, վէ անա տիգգաթլէ
 պագմադտա ի քէն, պէմինին հէք րէ-րէ-տէօրթ
 այագըլը վէ վահչի հայվանսթ իլէ հաշէրաթընը վէ
 7 հավա գուշլարընը կէօրտիւմ, վէ պանա՝ էյ
 Պետրոս, գալգ, պօղաղլա վէ եէ՝ տէյէն պիր սէ-
 8 տա իշիթտիւմ, Ամնա պէն՝ Հաշա, եա Բապպ,
 զիրա հիչ պիր վագըլթ հարամ եա նափաք պիր
 9 շէյ աղղըմա կիրմէտի՝ տէտիւմ, վէ օլ սէտա սէ-
 մատան ի քինճի տէֆ՝ա՝ Ալլահըն թաթ հիր էյլէտիյի
 շէյլէրի սէն հարամ սայմա՝ տէյիւ պանա ճէվապ
 10 վէրտիւ Պու իւչ տէֆ՝ա վագըլ՝ օլուպ՝ երինէ ճիւմ-
 11 լէտի սէմայա շէֆիլտի, վէ իշթէ օլ անտէ՝ Գայ-
 սէրիյէտէն պանա կէօնտէրիլմիշ իւչ ատէմ պու-
 12 լա՛նտըղըմ խանէնին էօնիւնտ տուրտըլար, վէ
 Բուհ պանա՝ Թէրէտտիւտ էթմէյէրէք անլէր իլէ
 պէրապէր կիթ՝ տէտի, վէ պու ալթը պիրաատէր
 տախի պէնիւմ իլէ պէրապէր կիտիպ՝ օլ ատէմին
 13 խանէսինէ կիրտիք, Օ տախի մէյէյի նասըլ կէօր-
 տիյիւնիւ վէ անըն քէնտի խանէսինտ տուրտըլ
 քէնտիլէ խիթապէն՝ Եաֆայա (ատէմլէր) կէօն-
 տէրիպ Պետրոս լագըպըլը Սիմոնը տա՛վէթ էյլէ.
 14 Օ տախի սէնին վէ պիլթիւն խանէնին խէլասընա
 վասըթա օլաճագ սէօղլէր սէօյլէյէճէք տիր՝ տէ-
 15 տիյինի պիզէ նագլ էթտի Պէն տախի սէօյլէմէյէ
 պաշլատըղըմտա, Բուհ իւլ Գուտա իպլթիտատէ
 պիզիւմ իւզէրիմիզէ նագլը օլտըղը կիպի, անլէր
 16 իւզէրինէ տախի նաչիլ օլտու՝ Օլ վագըլթ էթտի, սիլ
 պըն՝ Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիլ էթտի, սիլ
 իսէ Բուհ իւլ Գուտալէ վաֆթիլ օլու՛նաճագսը-
 նըլ՝ տէտիյի քէլասը խաթրըմա կէթիւրտիւմ,
 17 իմտի Ալլահ պիզէ վէրտիյի մէվէնիպէնին՝ յայնինի
 Բապպ Յիսուս Գրիստոս խման էթմէյէրի իւզէ-

- րինէ անլէրէ տախի վէրտի խէ, պէն քի՞մ խոմ
 քի՞ Ալլահա մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝ տէտի
 18 Անլէր տախի պուշու իշիտինճէ սիւքիւթ էթաթ
 լէր, վէ՛ էօյլէ իսէ Ալլահ հայաթ իշիւն թէվպէթ
 թափէլէրէ տախի իհսան էթմիշ տիւ՝ տէյի
 Ալլահը թէմճիտ էյլէտիլէր:
- 19 Վէ Սանփանոս վազը՝ասը իւղէրինէ զուհուր
 էտէն մուզայագա սէյէպիլլէ թար ու մար օլան.
 Լար, քէլամը Եհհուտիլէրտէն մա՛տա հիշ պիւր
 քիմնէյէ սէօյլէմէյէրէք, Յինիգիյէյէ վէ Գըպըրսո
- 20 Վէ Անթաքիայա գատար կէշտիլէր, վէ անլէրտէն
 պա՛ղըւրը Գըպըրսը վէ Գիւրինէլի խտիլէր, վէ
 Անթաքիայա վիսուլլէրինտէ *Եռնանիճէ թէ.
 քէլլիւմ էտէնլէրէ՝ խիթապ էտէրէք, Բապպ Յի.
- 21 սուսը թէպիլը էտէրէր իտի, վէ Բապպըն էթ
 անլէր իլէ օլմաղլէ, խայլը քիմնէ իման էտիպ՝
- 22 Բապպա տէօնտիււ վէ պուշուլարըն խապէթի Նրու.
 սաղէ՛մ քիլիսէսինին գուլաղընա վասըլ օլտըգտո,
 Բառնաբասը Անթաքիայա գատար կէշմէք իւզրէ
- 23 կէօնտէրտիլէր, Օ տախի վասըլ օլտապ, Ալլահըն
 լաթֆընը կէօրտիւքտէ միսրուր օլտու. վէ Բապ.
 պա ճան ու կէօնիւտէն սաւորգ գալալար՝ տէյի
- 24 ճիւղէսինէ նասիհաթ էթտի, Զիրա քէնտիսի էյի
 վէ Բուհ իւլ Գուտալէ վէ իմանլէ մէմլու պիւ ա.
 տէմ խտի, վէ պիւր չօգ խալգ Բապպա միւնդամմ
- 25 օլտու, Օ վէման Բառնաբաս Սօղոսը արամագ
 իւզրէ, Թարսուսա չրգըպ՝ անը պուլարագ Ան.
- 26 թաքիայա կէթիւրտի վէ անլէր թէմամ պիւ սէ.
 նէ գարֆընտա քիլիսէ իլէ ճէմ՝ օլուպ՝ չօգ խա.
 գա թա՛լիմ էթտիլէր. վէ շափիւրտէրին Խրիսթի.
 յան թէսմիյէ օլտումալարը էվլէլա Անթաքիատա
 օլտու:
- 27 Վէ օլ կիւնլէրտէ՝ Երուսաղէմտէն Անթաքիայա

*Պա՛ղըւր՝ Եռնանիլէրէ

28 ինչամէ սէօյէյէնէր էնիպ, Անլէրտէն Աղապօս
նամընտա օլան պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւն-
եատա պիր պէօյիւք զըթըգ օլաճաղընը Բուհըն
գուվլէթիյէ պէյան էթտի. պու տախի Գլաու-
29 տիօս [Գայսէրին] կիւնլէրինտէ վազը՝ օլտու. վէ
շակիրտլէր հէր պիրի իգթիտարընա կէօրէ Եէհու-
տիյէտէ մուգիմ պիրատէրլէրէ ի'անէ կէօնտէր-
30 մէյէ գարար վէրտիլէր. վէ պուռու Բառնաբաս
վէ Սօղոս էլիյէ իխթիյարլարա կէօնտէրլէրէք,
իճրա տախի էթտիլէր:

ՊԱՊ 12

1 Վէ օ ղէման Հերովդէս մէլիք քիլիստէն պա՝
ղըտարընա զուլմ էթմէք իյիւն էլ ուզատըպ,
2 Յովնանէսին գարնտաշը Յակորոսը գըլըճէ գաթլ
3 էթտի. վէ Եէհուտիլէրին պու շէյտէն խօշնուտ
օլտըգլարընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութ-
4 տու. (վէ Ֆէթիլը կիւնլէրի խտի.) վէ անը թութ-
տըգտա, Փրսհտան աօնրա խալղըն էօնիւնէ չը-
գարմագ նիյէթիյէ, անը պէքլէմէք իյիւն հէր
պիրի տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թա-
զըմ՝ 'ապէրէ խէսլիմէն՝ հապտիանէյէ աթտը
5 Պու սուրէթլէ Պետրոս հապտիանէտէ մահֆուզ
խտի, վէ անըն իյիւն քիլիստէն տէվամ իւզրէ
6 Ալլահա տու'ա օլունույօր խտի վէ Հերովդէս ա-
նը իհզար էտէճէք օլտըղընտա, օլ կէճէ Պետրոս
իքի ղէնճիլլէ պաղլը օլարագ իքի 'ապէրին տ-
րասընտա ույույուպ՝ պէքճիլլէր տախի գալիւնըն
7 էօնիւնտէ հապտիանէյի պէքլէմէքտէ իքէն, իշթէ
Բապղըն պիր մէլէյի եանընտա տուրուպ՝ օլ խա-
նէտէ պիր նուր լէմ'ան էթտի. վէ Պետրոսըն
իանընա լուրարագ անը ույանտըրըպ, Թէզ գալգ՝
8 տէմէսիյէ, էլլէրինտէն ղէնճիլլէր տիւշտիւ վէ
մէլէք անա՝ Գուշաղըկը գուշան, վէ չարըղլարընը

- կիյ՝ տէտիւ, օ տախի պէօյլէ էթտիքտէն սօկրա,
 եինէ անա՝ իսվապընը կիյիպ արտըմ սըրա կէ՛
 9 տէտիւ 0 տախի չըգըպ արտը սըրա կիթտի, վէ
 մէլէք վասըթասըլէ՛ վազը՝ օլան շէյ հադիգի օլ
 տըղընը պիւմէյիպ՝ բիյա կէօրիյօրըմ գանն էտէր
 10 իտիւ վէ պիրինճի վէ իքինճի գարաղօլը կէյիպ
 շէհրէ չըգըլան տէմիր գափույա կէլտիլէր, պօ
 տախի քէնտիլյինտէն անլէրէ աշըմաղլէ, չըգըպ
 սօգաղըն պիրինի կէչտիքլէրի կիպի, մէլէք ան.
 11 տէն սյըրըլտը, վէ Պետրոս քէնտինէ կէյիպ՝
 Բապպ քէնտի մէլէյինի իրաւ էտիպ, պէնի չէ.
 ըովդէսին էլինտէն վէ Նէհուտի գալմընըն մէ՛.
 մուլ էթտիքլէրինին ճիւմլէսինտէն գուրթարը.
 12 զընը շիմտի եագինէն պիլիրիմ՝ տէտիւ վէ թէ.
 Ֆէքքիւր էտիպ՝ Մարկոս լազըպլը Յովհաննէսին
 վալիտէսի Մարիամըն խանէսինէ կէլտի, օրատա
 տախի չօգ քիմաէլէր ճէմ օլուպ՝ տուա էտէրլէր
 13 իտիւ [Պետրոս] հալլու գափուսընը չալտըգտա,
 Բօտա իսմինտէ պիր խատիմէ գուլագ վէրմէյէ
 14 կէլտի, վէ Պետրոսըն սէսինի թանըմաղլէ, մէ.
 սէրրէթինտէն գափույը աշմալըպ իչէրի սէյրտէ.
 րէք, Պետրոսըն գափու. էօնիւնտէ տուրտըղընը
 15 խապէր վէրտիւ վէ անլէր մէրգումէյէ՝ Չըլտըր.
 մըշ սըն՝ տէտիլէր. օ իսէ՛ Պէօյլէ տիր՝ տէյիւ
 թէ՛քիտ էթտիքտէ, անլէր տախի՝ Անըն մէլէյի
 16 տիր՝ տէտիլէր, Պետրոս իսէ պիր տիւզիւյէ գա.
 փույը չալմագտա օլուպ՝ աշտըգըլարընտա անը
 17 կէօրիւպ հայրան գալտըլար, 0 իսէ էլլիլէ՛ Սիւ.
 քիւթ էտինիզ՝ տէյիւ իշարէթ էտէրէք, Բապպըն
 քէնտիսինի հապսիւանէտէն նէ վէճկէ չըգարտը.
 զընը անլէրէ նագլ էթտի. վէ՛ Պու շէյլէրի Յակո.
 բոսա վէ պիրատէրլէրէ խապէր վէրինիզ՝ տէտիք.
 տէն սօկրա, չըգըպ տիկէր պիր մահալէ կիթտի
 18 վէ կիւնտիւզ օլտըգտա՝ Պետրոս նէ՞ օլտու, տէյիւ
 աաքէրլէր արատընտա պիր չօգ իզթիրապ վագը՝

- 19 օլտու, Հերովդէս տախի անը արայրպ պուլամա-
տըղընտան, իսթինթագտան սօկրա պէքճիլէրին
գաթլ օլունմալարընը էմր էյլէտի. պա'տէհու Սէ-
հուտլէտէն Գայսէրլէյէ էնիպ' շըպա իգամէթ
էյլէտի :
- 20 Վէ Հերովդէս Սուր իլէ Սայտա էհալտինէ զա-
ղապլանմըլ օլմաղլէ, պուլնլար քէնտի տլյարլարը
մէլլին Գէյաբը թարաֆընտան պէսլէնմէքտէ օլ-
տըղընտան, պիլ իթթիֆագ անըն հուզուրընա
կէլտիլէր, վէ մէլլին մապէյնճիսի օլան Պլասթօը
21 իգնա' էտէրէք' սուլհ թալէպ էթտիլէր: Վէ պիր
մու'այէն կիւնտէ' Հերովդէս միլլիքեանէ էլլի-
սէսին կլլիպ' քիւրսիւտէ օթուրարագ, անլէրէ
22 պիր նութգ իրաա էյլէտի : Խալգ տախի' իլան
սէսի տիր, վէ ինսան սէս' տէյիլ տիր' տէյիւնիտա
23 էտէր իտի : Վէ մէճտի Սլահա վէրմէտլլի իլիւն
տէր'ազապ Բապպըն մէլլի անը վուրտու, վէ
անը գուրտլար եէմէսլլէ թէսլիմ ի բուհ էթտի
24 Վէ Ալահըն քէլամը իսէ իլէրիլէյիպ նէշը օլուն-
մագտա իտի :
- 25 Վէ Ռառնարաա իլէ Սօղոս խըտմէթի թէքմիլ
էթտիքտէն սօկրա, Մարկոս լագըսլը Յովհաննէսի
տախի պէրապէր ալարագ, Երուսաղէմտէն 'ալ-
տէթ էթտիլէր :

- 1 Վէ Անթաքիաաա պուլունան քիլիսէտէ պա'ղը
իլհամէ սէյլէյէնլէր վէ մու'ալլիմլէր, եա'նի Բառ-
նարաա վէ նիքէր տէնիլէն Սիմոն վէ Գիրիսէլի
Լուքիոս հէմ' բէ'իս էր բուպ' Հերովդէս իլէ պէ-
րապէր պէսլէնմիշ օլան Մանայէն վէ Սօղոս վար
2 իտի: Վէ անլէր Բապպա 'իպատէթ էտիպ' օրուճ
թութտըգլարը սըրաաա, Բուհ իւլ Գուտս' Տա'-
վէթ էթտիլիմ իշ իլիւն Բառնարաա իլէ Սօղոսը

- 3 պանա թախսիս էտինիզ՝ տէտիւ Օ զէման օրով
 թութուպ վէ տուա էտիպ՝ էլէրինի անէր իւ.
 զէրինէ գօտրգտան սօհրա կէօնտէրտիէր:
- 4 Իմոն պուշլար Բուհ իւլ Գուտս Թարափընաւ
 իրսալ օլունմաղլէ՝ Սէլէվզիյէյէ էնիպ, օրատաւ
- 5 կէմիյլէ Գրպորնսս կէշտիւէր, վէ Սալամինայա վիւ
 սուլլէրինտէ Նէհուտիւէրին սինազօղլարընտա Աւ
 լաճըն քէլամընր վա'պ էաէրլէր իտիւ Յովհաննէ:
- 6 տախի անէրին խրտմէթինտէ իտիւ վէ Փափօտ
 գատար առատան կէշիպ՝ Պարեհսու՝ իամինտ
 սիւրպազ վէ եալանճը փէյղամպէր պիր Սէհուս:
- 7 պուշլարընր Պու առէմ՝ 'ազիլ պիր զաթ օլտ
 Սերգիոս Պօղոս վալինին եանընտա պուլունար
 իտիւ պու զաթ Բառնարաս իլէ Սօղոսը տա'վէթ
 էտիպ՝ Ալլահըն քէլամընր տինլէմէյէ արգու էթտի:
- 8 Ամնա էլիմաս, եա'նի սիհրպազ, (չիւնքի իօթ
 պէօյլէ թէրճէմէ օլունուր,) վալիյի իամտաւ
 տէօնտէրմէյէ չալըշարագ, անէրէ գարըն տուր:
- 9 տոււ վէ Սօղոս, եա'նի Պօղոս Բուհ իւլ Գուտս
 մէմու օլուպ՝ անա տիգգաթլէ նազար էտէրէթ:
- 10 Հէր հէլէ վէ հէր շիրրէթլէ մէմու օլան Շէթթա
 օղլու, հէր սալահըն տիւշմէնի, Բապպըն տօղրու
 եօլլարընը իֆսատ էթմէքտէն Ֆէրաղաթ էթմէզ
- 11 մի սինւ վէ շիմոն իշթէ Բապպըն էլի սէնին իօգէ
 րինտէ օլուպ՝ պիր միւտտէթ կիւնէշ կէօրմէյէ
 րէք, քէօր օլաճագսըն՝ տէտիյի կիպի, իւզէրինէ
 տիւման վէ գարանլըգ տիւլնէքլէ, տօլաշլոպ էլին:
- 12 տէն թութաճագ առէմ արար իտիւ Օ զէմա
 վալի վագը՝ օլանը կէօրտիւքտէ, Բապպըն թա'
 իմինէ թէ'աճճիւպ էտէրէք՝ իման էյէտի:
- 13 վէ Պօղոս րէֆիգլէրի իլէ Փափօտան հարէքէթ
 էտիպ՝ Փամֆիլիատտ քեա'նի ֆէրղայա կէլտիլէր
 ամմա Յովհաննէս անէրտէն ալըլըւպ՝ երուսա:
- 14 զէմէ 'ալտէթ էթտիւ Անլէր տախի ֆէրղատան
 կէշիպ փիսիտիատա վագը՝ Անթաքիայա մաղլ

- 15 օյաւըլար: վէ սէպթ հիւնիւնաէ սինաղոզա կիրիպ
 օթ ուրաւար: վէ թէ վրաթ իւէ փէյղամպէրէր օ-
 գունաւդտան սօյրա, սինաղօյ րէ'իսլէրի անլէրէ
 Էապէ' կէօնտէրիպ' էյ պիրատէրլէթ, էյէր գազմա
 նասիհաթ հօլլու պիր քէլամընը վար իսէ, սէօյ-
 16 էյլինլ' տէտրլէր: Օլ վազըթ Պօղոս գալըզպ'
 էլիլէ իշարէթ էտէրէք տէտի քի' էյ պէնի իս-
 17 լայէլ վէ Ալահաան գօրգանլար, տիկլէյինիզ: Պու
 իսրայէլ գալմընըն Ալահը էճտատըմըզը ինթի-
 խապ էյլէտի, վէ գալմը Մըսըր տիյարընտա
 ղուրպէթ տէ իքէն հիւքսէլտիպ, տիլէրի օրատան
 18 հիւքսէլիշ պուղուսըյլէ չըգարտը: վէ անլէրի
 թագրիպէն գըրգ սէնէ միւտտէթ պէրրիյէտէ
 19 պէսլէտիքտէն սօյրա, Բէն'ան տիյարընտա էէտի
 թա'իֆէ հէլաք էտէրէք, էէրլէրինի անլէրէ մի-
 20 րաւ օլմագ իւզրէ վէրտի: Պա'տէհու թագրիպէն
 տէօրթ հիւզ էլլի սէնէ Սամուէլ փէյղամպէրէ տէյին
 21 հաքիմլէր վէրտի: Անտէն սօյրա մէլիք թալէպ
 էթտիքլէրինտէ, Ալահ անլէրէ գըրգ սէնէ Բե-
 նիամին սրպթընտան Գիւս օղլու Սաուղը վէրտի
 22 վէ անը 'ազլ էթտիքտէ, անլէրէ մէլիք օլմագ
 իւզրէ Դաւիթի զուհուրա կէթիլիպ' անըն հագ-
 գընտա շէհատէթ տախի էտէրէք' Դաւիթ իպնի
 Յեսսէյի քէնտի գալպիմէ մուվաֆըզ պիր ատէմ
 պուլարմ: հէր պիր միւրատըմը իճրա էտէճէք
 23 սիթ' տէտի: Պուհուն նէսլինտէն Ալահ վա'տա
 կէօրէ իսրայէլէ պիր իսէլասքեար, հա'նի Յիսուսը
 24 զուհուրա կէթիլտի: վէ օ մէ'մուրիյէթ իճրա
 սընա պաշլամագտան էվլէլ' Յովհաննէս պիլիւն
 իսրայէլ գալմընա թէվպէ վաֆթիլիլինի վա'ղ էթ-
 25 միշ իտի: վէ Յովհաննէս մէ'մուրիյէթինի իթմա
 էթմէք իւզրէ իքէն տէտի քի' Պէնի քի'ճ գաւն
 էտէրսինիզ: պէն Սէփէ տէյիլ իմ: լաքին իլթէ
 պէնտէն սօյրա' պէն ալագ գապլարընը չըգար-
 26 մաղա լայըգ օլմատըղըմ գաթ կէլիյօր: էյ պիրա-

- տէրէն, պէնի Արրահամ նէսլի իյէ արանըդա
Ալլահտան Գորգանլար, պու խէլասըն խապէր
27 սիզէ իրսալ օլունմըլ տըր : Զիրա Երուսաղէմ
էհալիսի իյէ րէ'իսլէրի անը վէ հէմ տէ հէր սէպի.
տէ օգուռնան փէլղամպէրլէրին քէլամլարընը պի
մէտիքլէրի իչիւն, իւզէրինէ հիւքմ էթ մէք
28 : Գեւալարը իթմամ էթտիլէրի Վէ դաթլէ հիւ պի
սէպէպ պուլմատըղլարը հալտէ, Պիղատոսա
29 անըն դաթլինի թալէպ էթտիլէրի Անըն հազըր.
տա մուհարրէր օլան շէլլէրին ճիւղէսինի իթմո
էթտիքտէն սօհրա, անը տղածուռն էնտիլի
30 դապրա Գօտըլար : Ամմա Ալլահ անը էմվաթան
31 իհեա էլլէտի : Օ տախի քէնտիսի իյէ պէրապի
Դարլիւտտան Երուսաղէմէ չըդանլարա չօղ կիւն
լէր կէօրիւնիւպ' անլէր տախի գալմ իչիւն տնի
32 շահրտլէրի տիր : Վէ պիզ էճտատըմըգա օլան վա'ալ
33 սիզէ թէպչիլ էտիյօրըգ : Շէօլլէ քի Ալլահ Յիսուզ
իհեա էթմէքլէ, անը պիզ անլէրին էվլատընա իթ.
մամ էթմիլ տիր, նիթէքիմ իքինճի մէզմուրա
տախի' Սէն օղլըմ սըն, սէնի պու կիւն թէվի
34 էլլէտիմ' տէլիւ մուհարրէր տիր : Վէ անը էմվաթ.
տան իհեա էտիլ' արթըգ չիւրիւմէքլիյէ րիւնա'
էթմէյէճէյինէ տա'իր' Դաւիթէ օլան 'ազիզ փ
էմին լա'լարը սիզէ վէրէճէյիմ' տէմիլ տիր :
35 Անըն իչիւն պաշգա Դաւիթ-բտա տախի' Մուգա.
տէսինի չիւրիւմէքլիք կէօրմէյէ պրազմայաճա.
36 սըն' տէտի Զիրա Դաւիթ քէնտի 'ասընտա Ա.
լահըն իրատէթինէ խըտմէթ էթմիլ օլարագ, ոյ.
գույա վարըպ էճտատընա մունգամ օլմասըլի
37 չիւրիւմէքլիք կէօրտիւ Ամմա Ալլահըն իհեա էթ.
38 տիլի դաթ չիւրիւմէքլիք կէօրմէտի իմտի, էյ պի.
րատէրլէր, սիզէ մա'լիւմ օլուն քի կիւնալար
'ափվը սիզէ պունուն վասըթասըլլէ վա'ղ օլա.
39 նուր : Վէ Մոլսէսին շէրի'աթը վասըթասըլլէ
թէպըլիյէ օլունմատըղընըգ ճիւղէ շէլլէրտի

- հէր իման էտէն՝ պուռնուն վասըթ ասըյէ թէպրիյէ
 40 օլունուր, իմտի սագընընըզ, օլմայա քի փէյլաւմ-
 41 պէրլէրուտ, էյ թաւգիր էտիճիլէր, պագընըզ, վէ
 թէւաճճիւպ էտիպ թէլէֆ օլունըզ. զիրա սիզին
 կինլէրինիզտէ պիր իշ իշլէրիմ, էօյլէ պիր իշ քի
 էյէր պիրի սիզէ նագլ էտէրսէ, ինանայաճագսը-
 նըզ՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իւզէրինիզէ կէլէ:
 42 Վէ [Եէհուաիլէրին սինաղօղընտան] չըզարգ-
 ւարընտա, [Թա'իֆէլէր] պու սէօզլէրին կէլէճէք
 սէպթ քէնտիլէրինէ սէօյլէնիլէսինի ըէճա էթ-
 43 տիլէր: Վէ ճէմա'աթ տաղըլտըգտա, Եէհուաի-
 լէր իլէ էհլ ի թագվա միւհթէտիլէրտէն նիլէլէրի
 Պօղոս իլէ Ռառնարասըն արտը սըրա կիթտիլէր:
 պուռնար տախի անլէրէ սէօյլէյիպ, Ալլահըն լութ-
 44 լէր իտի: Վէ էրթէսի սէպթ կիւնիւնտէ թագ-
 րիպէն պիթիւն շէհր Եհալէս Ալլահըն քէլամընը
 45 տիլլէմէյէ ճէմ' օլտու: Վէ Եէհուաիլէր խալզը
 կէօրտիւքաւ հասէտլէ տօլմաղլէ, Պօղոսըն սէօյ-
 լէտիյի շէյլէրէ ի'թիրաղ վէ քի' ֆըր էտէրէք, մու-
 46 խալէֆէթ էտէրլէր իտի: Օլ վազըթ Պօղոս իլէ
 Ռառնարաս ճէսուրանէ սէօյլէյէրէք՝ Ալլահըն քէ-
 լամընը էվլէլա սիզէ սէօյլէմէք վաճիպ իտի: Փա-
 47 թաթ սիզ անը ըէստ էտիպ՝ քէնտիլիզի էպէտի
 հայթա լայըգ կէօրմէտիյինիզ հալտ, իշթ է
 47 թա'իֆէլէրէ թէվէճճիւհ էտէրիզ: Ջիրա Ռապպ
 պիզէ պէօյլէ, Եա'նի' Ձէմիւնին նիհայէթինէ դա-
 տար պա'իս ի խէլաս օլասըն՝ տէյիւ սէնի թա'ի-
 48 ֆէլէրէ նուր օլմագ իւզրէ նասպ էթտիմ' տէյիւ
 48 էմը էթմիշ տիր՝ տէտիլէր: Վէ թա'իֆէլէր պու-
 նու իշիթտիքտէ, մէսրուր օլուպ Ռապպըն քէ-
 լամընը թա'զիզ էթտիլէր: Վէ էպէտի հայթա
 49 թա'իէն օլունանլար իմանա կէլտիլէր: Վէ Ռապ-
 պըն քէլամը պիթիւն օլ տիյարտա նէշր օլուն-
 50 մագտա իտի: Ամնա Եէհուաիլէր էհլ է թագվա

- վէ միւթեպէր գարըլար իւէ շէհրին պէօյլէքէ-
 րինի թահրիք էտիպ՝ Պօղոս իւէ Բառնարաս ալէյ-
 հինէ թէ՛ ատտի չըգարարագ, անլէրի քէնտի տի-
 51 նօրլարընտան թարտ էթտիլէր, Պուշյար ապիթ
 այադլարընըն թօզընը անլէրէ գարչը սիլքիպ
 52 Գօնեայա կէլտիլէր, Շահիրալէր իսէ մէսէրէթ
 վէ Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օլուրլար իտի:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ Գօնեատա անլէր պիրլիքտէ Եէհուտիլէրին
 սինաղօղընա կիրիպ շէօյլէ սէօյլէտիլէր քի կէրէք
 Եէհուտիլէր վէ կէրէք Եուհանիլէրտէն պիր չօ
 2 խալգ իմանա կէլտի, Ամնա միւ՛մին օլմայան Եէ-
 հուտիլէր թա՛իֆէլէրին գալպլէրինի պիրատէրէր
 3 'ալէյհինէ թահրիք էտիպ՝ իֆսատ էթտիլէր. Ան-
 լէր իսէ քէնտի 'ինայէթինին քէլամընա շէհաթէթ
 էտէն՝ վէ անլէրին էլլէրիլէ 'ալամէթլէր վէ միւ.
 Ճիգէլէր իճրասընը իհսան էտէն Բապպա թէվէք-
 քիւլ էտէրէք ճէսուրանէ սէօյլէտիլէր, վէ օրատա
 4 խայլը զէման մէքս էթտիլէր: Ամնա շէհրին ճիւմ
 հուրը իքի ֆըրգա օլուպ՝ պա՛ղըլարը Եէհուտիլէ-
 րին վէ տիկէրլէրի ըէսուլլէրին թարափտարը օլ-
 5 նօրլար: Վէ թա՛իֆէլէր վէ Եէհուտիլէր իլէ բէ՛ի-
 լէրի անլէրի թահգիր էտիպ թաշլամագ իչիւն հիւ-
 6 ճում էթմէք իւզրէ իքէն, Անլէր խապէր թալպ
 Լիգաօնլանըն շէհրիլէրի օլան Լիթրա վէ Տէրպէ
 7 վէ էթրաֆ սէմթլէրէ ֆիրարլէ, Օրատա պէլա-
 րէթի թէպլիը էտէրլէր իտի:
 8 Վէ Լիթրատա՝ այադլարը գուվվէթսիլ, անա-
 տան աօղմա սագաթ վէ հիշ պիր վաղըթ հիրիւ-
 9 մէմիշ պիր ատէմ օթուրույօր իտի: Պու քիմէ
 Պօղոսն սէօյլէտիլինի տիլլէտիլինտէ, օ ապիթ
 անա տիգգաթլէ նազար էտիպ՝ շիֆա պուրմագ
 իչիւն իմանը օլաղընը կէօրէրէք, Եիւքսէք սէպլէ,

- 10 Դալգ. այազլարընի իւզէրինէ տուր՝ տէմէսի իւզէ-
 11 րինէ սըջրայըպ էի. րի. տիւ. Վէ խալգ Պօղոսըն
 եափաըղընը կէօրիւնճէ, սէս գալտըրարագ, Լի-
 գաօնիյա իւսանը իւզրէ՝ Իլահլար ինսան սուրէ-
 12 թինտէ նիւզուլէթ տիլէր՝ տէյերէք, Բառնարասա՝
 Զէֆս, Պօղոսա տախի՝ պաշըրճա սէօյլէյէն օ օլ-
 13 աըղընտան՝ Հէրմէս թէսիյէ էթտիլէր, Վէ շէհրին
 էօնիւնտէ օլան Զէֆս փո-լընը քեահինի գա-
 վուլարըն էօնիւնէ պուղալար իլէ չիշէքտէն եա-
 վըլմը թաճլար կէթիրիպ՝ խալգ իլէ պէրապէր
 14 գուրպան էթմէք իսթէտի իսէ տէ, Բառնարաս
 իլէ Պօղոս րէսուլէր պուռու իշիթմէլէրիլէ՝ լի-
 պապարընը եըրթարագ, խալգըն արասընա աթը-
 15 լըպ նիտա էտէրէք, Լիյ ատէմլէր, պու շէյլէրի
 նիշիւն էալյօրսընըղ. պիզ տախի սիզին իլէ հէմ-
 հալ ատէմլէր օլուսլ՝ սիզէ թէպշիր էտէրիզ քի
 պու պաթըլ շէյլէրտէն վազ կէչիպ՝ սէմա իլէ զէ-
 մինին վէ տէնիզին վէ անլէրտէ պուլունան ճիւմլէ
 շէյլէրին խալիզի օլան հայյ Ալլահա րիւճու՝ էտէ-
 16 սինիզ, Վէ Օ՝ կէշմիշ տէվրլէրտէ ճիւմլէ իւմլէթ-
 լէրի քէնտի եօլլարընա սիւլուք էթմէյէ պրագտը
 17 իսէ տէ, Պուռնուլն իլէ պէրապէր քէրէմ էտէրէք
 սէմա տան պիզէ եաղմուր իլէ մահսուլտար մէվ-
 սիմլէր իհսան էթմէքլէ գալսլէրիմիզի թա՛ամ մէ
 մէսէրէթլէ տօլտուրարագ, քէնտինի շէհատէթ-
 18 սիզ պրագմատը՝ տէտիլէր, Վէ պու սէօզլէրլէ
 քէնտիլէրինէ գուրպան էթմէքտէն խալգը կիւճլէ
 մէն՝ էթտիլէր
 19 Ամմա Անթաքիա վէ Գօնեա տան Եէհուտիլէր
 կէլիպ խալգը գանտըրարագ Պօղոսը թաշլատը-
 լար, վէ էօլմիւշ դանն էտէրէք՝ անը շէհրտէն
 20 աըլարը սիւրիւքլէտիլէր, Օ իսէ, շահիրտէր անը
 իհաթա էթմիւշ օլտըղը հալտէ, գալգըպ շէհրէ կիր-
 տի, վէ էրթէսի կիւն Բառնարաս իլէ պէրապէր
 Տէրպէյէ 'աղիմէթ էյլէտի

- 21 Օղ շէհրտէ տախի պէշարէթի թէպիւր էտիպ՝
 նիյէ քիմնէլէրի շակիրտ էթտիքտէն սօկրա,
 Լիսթրա վէ Գօնեա վէ Անթաքիայա 'ալտէթ
- 22 Էտիպ, Իմանտա սապիթ օլմալարը իչիւն հասթ.
 հաթ վէրէրէք, վէ՝ Պիզէ մէլէքիւթ Ուլահա չօզ
 մուգայագալարլէ կիրմէք կէրէք տիր՝ տէյէրէք
 շակիրտլէրին գալլէրինի գուզվէթլէնտիրլէրլէ
- 23 Խտիւ վէ անլէր իչիւն հէր պիր քիլիսէյէ իխթիյար.
 Լար նասպ էթտիլէր, վէ օրուճ թուլուպ տուճ
 էթտիքտէն սօկրա, անլէրի իման էթտիքլէր
- 24 Բասպպա ըսմարլատըլար Վէ Փիսիտիատան կէչիզ
- 25 Փամֆիլիայա կէլտիլէր Վէ Փէրդատա քէլտմէ
- 26 Դէօլէտիքտէն սօկրա Անտալեայա էնիպ, Օրատան
 պիթիրմիշ օլտըզլարը իշ իչիւն, Ալլահըն լութ.
 Փընա ըսմարլանտըզլարը մահալէ, Էանի Անթա.
- 27 քիայա տէնիզտէն կէլտիլէր Վէ վասըլ օլտըզլա.
 րընտա՝ քիլիսէյի ճէմ՝ էտիպ՝ վասըթալարլէ
 Ալլահըն իճրա էթտիլի ճիւմլէ շէյլէրի, վէ թալի.
 Փէլէրէ իման գալիուսընը ալտըղընը հիքեայէ էթ.
- 28 տիլէր Վէ օրատա շակիրտլէր իլէ խայլը միւտ.
 տէթ իգամէթ էթտիլէր:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ Նէհուտիյէտէն պաղը քիմնէլէր էնիպ՝ Եյիշ
 Մոլլսէսին այնի իւզրէ խիթան օլունմաղսանըզ
 խէլաս պուլամաղսընըլ՝ տէյիւ պիրատէրլէր
- 2 Թա'լիմ էտէրլէր Խտիւ Իմտի Պօղոս վէ Բառնա.
 քաթն անլէր իլէ չօզ միւնաղա'ա վէ միւպահէտէ.
 լէրի օլմաղլէ, պու մէս'էլէտէն տօլայը՝ Պօղոս վէ
 Բառնաքաս իլէ քէնտիլէրինտէն տիկէր պաղը
 քիմնէլէրին Երուսաղէմէ րէսուլլէր վէ իխթիյար.
 Լարըն Էանընա չըգմալարընա գարաթ վէրտիլէր
- 3 Անլէր տախի քիլիսէ Թարաֆընտան թէչիլ՝ օլուն.
 մաղլէ Ֆինիգլիա վէ Սամարիատան կէչիպ՝ թալի.

- Ֆէլէրին իմանա կէտիքներին իֆատէ հտէրէք,
 ճիւմէ պիտառէրէրէ 'ազիմ մէսէրէթ վէրիւրէր
 4 իսի, վէ Երուսաղէմէ վասըլ օլտըղլարընտա,
 քիլիսէ վէ բէսուլէր վէ իսթիյարլար թարաֆըն-
 տան գապուլ օլունուս' Ալլահըն քէնտի վասը-
 թալարըլէ իճրա էթաիյի շէյէրին ճիւմէսինի
 5 նազլ էթաիլէր, վէ Ֆէրիսիլէր ֆըրդասընտան
 իմանա կէլիշ պա'ղը քիմսէլէր գալըրա' Անլէրի
 իսթան էթմէք վէ Մոզսէսին շէրի'աթընը հըֆը
 էթմէլէրինի թէնպիհ էթմէք լաղըմ տըր' աէտիլէր:
 6 Պունուն իւզէրինէ բէսուլէր իլէ իսթիյարլար
 պու մէսէլէնին միւղաքէրէսի զըմնընտա ճէմ'
 7 օլտըլար, վէ չօգ միւպահէսէտէն սօհրա Պես-
 րոս գալըրալ անլէրէ իսթապէն' էյ պիտառէրլէր,
 թա'իֆէլէր պէշարէթին քէլամընը պէնիմ աղըրմ-
 տան իշիտիլ իման էթմէլէրի իշիւն Ալլահ արա-
 մըզտան էվլէլէքի կիւնլէրտէ պէնի ինթիլասալ էյ-
 8 լէտիյինի պիլիքսինիլ, վէ գալլէրի պիլէն Ալլահ
 Բուհ իւլ Գուտսը պիզէ վէրտիյի կիպի' անլէրէ
 9 տաիսի վէրմէքլէ, անլէրէ շէհատէթ էթաի. վէ
 գալլէրինի իմանլէ փաքլէյէրէք, պիզիմ իլէ ան-
 10 լէրի թէֆրիք էթմէտի. Հալ պէօյլէ իքէն, նիշիւն
 շակիրտլէրին պօյնընա կէրէք էճտատըմըզըն' կէ-
 րէք պիզիմ թէհամիլիւ էտէմէտիյիմիզ պիլ պօյուն-
 տըրըգ Կօմաղլէ, Ալլահը թէճրիպէ հտէրսինիլ,
 11 Լաքին անլէր միսիլիւ, պիզիմ տաիսի Բապա Յի-
 տուս [Գիւստոսըն] 'ինայէթիլլէ խէլաս պուլաճա-
 ղըմըզա ինանըրըլ' տէտի:
 12 Օղէման պիլթիւն ճէմա'աթ սիւքիլթ էտիպ'
 Բառնաբաս իլէ Պօղոսըն քէնտի վասըթալարըլէ
 թա'իֆէլէր արասընտա Ալլահըն իզհար էլլէտիյի
 ճիւմէ 'ալամէթլէրի վէ միւ'ճիզէլէրի հիքէտայէ
 13 էթաիլէրինի տիլլէր իտի. Անլէր տաիսի քէլամը
 թէմամ էթաիլքտէն սօհրա, Յակոբոս ճէվապէն'
 14 էյ պիտառէրլէր, պէնի տիլլէյինիլ. Ալլահըն

- Թա՛խֆէլէր արասընտան քէնտի իսմի իշլեն պի
 գալմ ալմագ իւզէ, էվլէլտէն անլէրի նաւը
 զիյարէթ էթալյինի Սիման հիքեայէ էյլէտի
 15 Պունա տախի փէյզամպէրլէրին քէլամլարը մա-
 16 Թապըզ տըր Նիթէքիմ՝ Պունտան սոլրա տօ.
 Նիւպ՝ Դաւիթին տիւշմիւշ մէսքէնինի Թէքթաթ
 պինա, վէ երգըմըն երլէրինի Թա՛միր էտիլ
 17 անը Թէքթաթ գուրաճաղըմ. Թա քի ասէմլէրին
 պագիլէրի իլէ իսմիմ իւզէրլէրինտէ անլտըրը
 Թա՛խֆէլէրին ճիւմլէսի Բապպը արայալար՝ տէյի
 պունլարըն ճիւմլէսինի իճրա էտէն Բապպը
 18 պույուրտըրը մուհարրէր տիր Վէնտի իշլէրինի
 ճիւմլէսի էգէլտէն պէրու Սլահա մա՛լլում տիր
 19 Պու էճլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւրլում քի՝ Սի-
 լահա իման էտէն Թա՛խֆէլէրէ էգիյէթ վերմէյլիմ
 20 Անճագ փուլարըն քէրասէթլէրինտէն վէ զին-
 տան վէ պողուլմըն նէսնէտէն վէ գանտան իճթի-
 21 նապ էթսինլէր՝ տէյիւ մէքթուպ եազալմ Զիրա
 գատիմ գէմանլարտան պէրու, Մոմէս հէր սէպթ
 կիւնիւ սինալօղլարտա օգունմագտա օլուպ, հէր
 շէհրտէ անը վա՛ղ էտէնլէր վար տըր՝ տէտի
 22 Օ զէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ րէսուլլէր վէ իւ-
 թիյարլարա, քէնտիլէրինտէն պա՛ղը ատէմլէր
 եա՛նի պիրատէրլէր արասընտա միւթէպէր օլան
 Պարսապաս լազրալըն Յուգա իլէ Շիղալը ինթիլապ
 էտիպ Պօղոս վէ Բառնաբաս իլէ պէրապէր Ան-
 Թաքիայա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ
 23 Վէ անլէրին էլիլլէ արթի իւզ զիքը վէճէլէ պի
 մէքթուպ կէօնտէրտիլէր
 Բէսուլլէր վէ իւթիյարլար վէ պիրատէրլէր Թա-
 րաֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ Կիլիկիատ
 Թա՛խֆէլէրտէն օլան պիրատէրլէրէ սէլամ օլու
 24 Նուրս Պիզ քէնտիլէրինէ էմը էթմէմիշ իքէն Թա-
 րաֆըմըլտան պա՛ղը քիմսէլէր չըգըպ՝ իթման օ.
 լունմագ վէ շէրի՛աթը հըֆը էթմէք վտճիպ տիր

- տէմէլէրիլէ նէֆսլէրինիդի իղլալ էտէրէք, սիդի
միւղթարիպ գըլմըշ օլտըգլարընը իշիթտիլիմիդ-
- 25 տէն, Պիդ պիլ իթթիֆազ ճէմ' օլուպ' տտէմէր
26 ինթիխապ էտէրէք, Վէ ճանլարընը Բապպըմըշ
Յիսուս ֆրիստոսըն իսմի իլիւն ֆէտա էթմիշ օլան
սէվկիլիւլէրիմիդ Բառնարաս վէ Պօղոս իլէ պէ-
- 27 րապէր կէօնտէրմէյի միւնասիպ կէօրէրէք, Յուդա
իլէ Շիդայը կէօնտէրտիք. անլէր տախի հէման պու-
- 28 շէյլէրի շիֆահէն խապէր վէրէճէքլէր, Զիրա սի-
դին իւղէրինիդէ շու լաղըմ' օլան շէյլէրտէն մա'տա
հիւք հիւքլէթմէմէք Բուհ իւլ Գուտաս վէ պիդէ
- 29 միւնասիպ կէօրիւնտիւ. Ես'նի վութ գուրպա-
նընտան վէ գանտան վէ պօղուլմըշտան վէ զինա-
տան իճթինապ էտէսինիդ, վէ պու շէյլէրտէն
սագընտըղընըդ հալտէ էյի էթմիշ օլուրսընըդ:
'աֆիլէթտէ օլունըդ:
- 30 Անլէր հօւա չըգարըլտըգտան սօկրա Անթա-
քիայա կէլտիլէր, վէ ճէմա'աթը ճէմ' էտիպ'
- 31 մէքթուպը թէսլիմ էթտիլէր, Անլէր տախի
օգուտըգտա, թէսէլիսինտէն տօլայը մէսրուր
- 32 օլտըլար, Վէ Յուդա իլէ Շիդա քէնտիլէրի տախի
իլհամա մալիք օլտըգլարընտան չօգ. քէլամէլէ պի-
- 33 րատէրլէրէ նասիհաթ վէրիպ' թազվիլէթ վէրտի-
լէր, Վէ պիլ միւտտէթ էյլէնտիքտէն սօկրա,
պիլրատէրլէր թարաֆընտան սէլամէթլէ րէնուլ-
- 34 լէրէ իրապ օլունտըլտը իսէ տէ, Շիդայա օրատա
35 գալմազ միւնասիպ կէօրիւնտիւ, Վէ Պօղոս իլէ
Բառնարաս սա'իր նիլէ քիմսէլէր իլէ պէթապէր
Անթաքիստա իգամէթ էտիպ, Բապպըն քէլամը-
նը թա'լիմ ու թէպշիր էտէրլէր իտի:
- 36 Վէ պիլ զաշ կիւն սօկրա, Պօղոս Բառնարասա
իթիթապէն՝ Տէօնիւպ Բապպըն քէլամընը վա'զ
էթտիլիմիդ հէր պիլ շէհրտէ պիլրատէրլէրի դիյա-
րէթ էտէրէք, նէ հալտէ պուլունարգլարընը
- 37 Կէրէլէ՛ տէտի, Վէ Բառնարաս Մարկոս տէնի-

- 38 քնն Յովհաննէսի պէրապէր արմազ իսթէտի իսէ
 տէ, Պօղոս փամֆիլիաստա քէնտիւլէրինտէն այլը
 լլապ՝ քէնտիւլէրի իլէ պիւրլիքտէ իլէ կիթմէյէ
 քիմսէյի պէրապէր արմազը լայըզ կէօրմէտի
 39 Պուռնտան տօլայը միւնաղա՝ վուգու պուրու
 շէօյլէ քի պիւրիպիւրինտէն այլըլտըլար՝ վէ Բա.
 նարաս Մարկոսը եանրնա ալըպ՝ կէմիլէ Գըպը.
 40 սա կիթտի Պօղոս տախի Շիղայը ինթիխապ էթ.
 տի, վէ պիւրաաէրլէր թարաֆընտան Ալահըն Ի.
 41 նայէթինէ հէվալէ օլունտըգտան սօկրա, Ագի.
 մէթ էտիպ՝ Սիւրիա իլէ Կիլիկիայը տօլաշարապ,
 քիլիսէլէրէ թագվիլէթ վէրիւր իտիւ

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ Տէրպէ իլէ Լիսթրայա վասըլ օլտու, վէ ի.
 թէ օրատա Տիմոթէոս իսմինտէ պիւր շակիրա վար
 իտի. մէրգոււմ միւմին պիւր Եհնուտի գարընթ
 2 օղլու օլուպ՝ փէտէրի իսէ Եուռնանի իտի Պու.
 տախի Լիսթրա իլէ Գօնեատա օլան պիւրատէրլէ.
 3 րին հիւսնի շէհատէթինէ մազհար օլմաղլէ, Պո.
 ղոս պուռնուռն քէնտիսի իլէ պէրապէր չըգմասըր
 իսթէյէրէք, օլ մահալլէրտէ պուլուռնան Եհնու.
 տիլէր սէպէպիւնտէն անը ալըպ խիթան էյլէտի
 գիրա փէտէրի Եուռնանի իտիյինի ճիւմէսի պիւր.
 4 էլըր իտի Վէ շէհրլէրտէն կէչէրլէր իքէն, Երու.
 սաղէմտէ օլան րէսուլլէր իլէ իսթիյարլար թա.
 րաֆընտան գարար վէրիլէն գանուռլար հըֆ.
 էթմէլէրի իլիւն՝ անլէրէ թէպիւմ էտէրլէր իտի
 5 իմտի քիլիսէլէր իմանտա քէսպ ի մա՝մուրլիլէթ
 կիւնտէն կիւնէ՝ տէտի արթմագտա իտի
 6 Վէ Փուիւգիատան վէ Ղալաթիա տիյարընտա
 կէչիպ՝ Ասիատա քէլամը սէօյլէմէլէրի Բուգիւ.
 7 Գուտս թարաֆընտան մէն՝ օլունմաղլէ, Միսի.
 ճիւլարընա կէչիպ՝ Բիւթանիայա տօղրու կիթմէյէ

- 8 ճէհտ էթտիւէր իսէ տէ, * Բուհ անլէրէ իզն վէր-
մէտիլինտէն, Միսիայը կէշիպ՝ Թրօսասա էնտիւէր:
- 9 Վէ կէճէլէին Պօղոս ըրիյասընտա՝ Մաքէտօնիա-
յա կէշիպ պիղէ եարտըմ՝ էյլէ՝ տէյիւ քէնտինէ
հալվարան Մաքէտօնիայը պիր առէմի էնիւնտէ
- 10 սուրուր կէօրտիււ Վէ պու ըրիյայը կէօրտիւք-
տէ, Բապպ պիզի անլէրէ պէշարէթի թէպշիր
էթմէյէ տա՝ վէթ էթմիշ իտիլինի անլայարագ,
տէրհալ Մաքէտօնիայա ջըգուդա սա՛յ էյլէտիք:
- 11 Պէօյլէճէ պիզ Թրօսաստան ոչըլլպ՝ տօղրու Սա-
մօթրազլյէ կիթտիք, վէ էրլէսի կիւն Նէափօ-
- 12 իսէ, Օրատան տախի Մաքէտօնիա սէմթինին
պաշ շէհրի, վէ մուհաճիրլէր մահալի օլան Ծի-
լիփիլյէ լւրաքէ, վէ պու. շէհրտէ պիր գաշ կիւն
- 13 մէքս էյլէտիք: Վէ սէպթ կիւնիւնտէ, շէհրտէն
տըլարը ըրմաղըն քէնտընա, յատէթ իւզրէ
տոււա էթտիքլէրի մահալէ ջըգըպ օթուրտըգ, վէ
- 14 ճէմ՝ օլմուշ գարըլարա սէօյլէտիք: Վէ Թիւթի-
րալը էրդալմանի սաթան, վէ Ալլահա ՚իպատէթ
էտէն Լիտիա նամ պիր գարը տիլլէյօր իտի-
Բապպ տախի Պօղոսըն սէօյլէտիլի շէյլէրէ տիգ-
գաթ էթմէք իւզրէ, մէրգու մէնին գալպինի աշ-
- 15 տը Վէ քէնտիսի իլէ խանէսի խալըր վաֆթիզ
օլունտըգտա՝ էյէր պէնի Բապպա միւմինէ յատա
էթտինիզ իսէ, էվիմէ կիրիպ իգալթ էտինիզ՝
անյիւ ընճա էթտի, վէ իպրամ էտէրէք պիզի
կէթիւրտիւ:
- 16 Վէ պիզ տու՛տյա կիտէր իքէն, քէնտիսինտէ
Ֆուճը պիր բուհ օլան, վէ ֆալ աշմասըլթ աղա-
լարընա չօգ քեար կէթիւրէն պիր ճարլյէ պիզ
- 17 րասթ կէլտի Մէզպուրէ Պօղոս իլէ պիզիմ՝ աը-
տըմըզա տիւշիւպ նիտա էտէրէք՝ պու առէմլէր
Ալլահը միթա՛ալըն գուլլարը օլուպ՝ պիղէ խէ-

* Պա՛ղլուրը՝ Յիսուսըն Բուհու

- 18 լաս թարիգինի վաճ էտիյօրլար՝ տէր խոի վէ չօգ կիւնէր պու ետլտա հարէքէթ էթմիլ օմադլէ, Պօղոս միւքէտտէր օլարաք, տէօնլազ օլ րուհա՝ Յիսուս Բրիստոսըն իսմիլլէ սանա էմրէ. տէրիմ, անտէն չըգ՝ տէտիքտէ օլ սա՛մթ չըգ.
- 19 տըն Մէզպուրէնին աղալարը տախի քէտարարընի իսմիտի քէսիլտիլինի կէօրտիւքտէ, Պօղոս իլ Շիղալը թութուպ՝ մէյտանա րէ՛խսլէրին հուզու.
- 20 րընա սիւրիւքլէյէրէք, Անլէրի զապիթլէրէ ի. զարլէ՝ Պու ատէմլէր Եէհուտի ի.քէն, չէհրիվիլ ալթ իւսթ էտիյօրլար, վէ Բօմալը օլտրղըմիզ հուտէ, պիզէ գապուլ վէ իճրա էթմէսի ճա՛իլ օլ.
- 22 մայան այինլէր վաճ էտիյօրլար՝ տէտիլէր. վէ խալգ իւզէրլէրինէ հիւճոււմ էյլէմէքլէ, զապիթլէր անլէրին լիպասլարընը ճէպրէն սօյաղգոսն.
- 23 սօնրա՝ տէօյմէլէրինի էմր էթտիլէր. վէ անէրի տարպլէ մէճրուհ էթտիքտէն սօնրա, հապիթա. նէյէ աթըպ անլէրի տիգգաթլէ հըֆզ էթմէնիլ.
- 24 հապսխանէ միւտիլինէ թէնպին էթտիլէր. Օ տախի պէօյլէ պիր թէնպին ալմաղլէ, անլէրի իչ զընտանա աթըպ այադլարընը թօմրուզա վուրտու.
- 25 վէ կէճէ եարըսընտա Պօղոս իլէ Շիղա տուհ էտիպ՝ Ալլահա համտ էթմէքտէ, մահպուպղ.
- 26 տախի անլէրի տիլլէմէքտէ ի.քէն, Նախտահ ագիմ պիր հարէքէթ ի արզ վուգու՝ պուլարաք, զըն. տուըն թէմէլլէրի սարսըլար, վէ տէր հալ ծիւմի գափուլար այլըպ հէր քէսին պաղալար չէօգիլ.
- 27 տիւ, վէ հապսխանէ միւտիլի ուլանըպ՝ հապ. իւանէնին գափուլարընը աչըգ կէօրմէքլէ, մա. պուսլար ֆիրար էթտի զանըյլէ գըլըճ չէֆիլ.
- 28 քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէք օլտու. Ամմա Պօղոս հիւքսէք սէսլէ չաղըրըպ՝ Գէնտիկէ պիր զարար էթմէ, գիրա ծիւմէմիզ պուրատա իլ՝ տէտիլ.
- 29 Օ տախի ըչըգ իսթէյիպ իչէրի գօշտու. վէ տիթ. րէյէրէք՝ Պօղոս իլէ Շիղանըն այադլարընա գա.

- 30 փանտը՝ Վէ անլէրի տըշարը չըգարըպ՝ էյ էֆէն-
տիլէր, նէ՞ Կափմալը իմ քի խէլաս պուլայըմ՝
- 31 տէտի՝ Անլէր տախի՝ Բապպ Յիսուս Գրիստոսա
խման էթ, վէ քէնտիլն վէ էհլ ի պէյթիլն խէլաս պու-
- 32 լաճագսընդ՝ տէտիլէր՝ Վէ անա վէ խանէսինտե
պուլունանլարըն ճիւմլէսինէ Բապպըն քէլամընը
- 33 սէօյլէտիլէր՝ Օ տախի անլէրի կէճէնին հէման օլ
սա'աթընտա ալըպ՝ Էարալարընը Էրյգատը՝ վէ
քէնտիսի իլէ ճիւմլէ թէ'ալլիւգաթը տէր'ագապ
- 34 վաֆթիլ օլունտըլար՝ Վէ անլէրի խանէսինէ չը-
գարըպ՝ սօֆրա գուրտու, վէ Ալլահա խման էտէ-
րէք պիւթիւն էհլ ի պէյթիլ իլէ մէսրուր օլտու՝
- 35 վէ սապահ օլտըգտա՝ զապիթլէր չափուչլարը կէօն-
- 36 տէրիպ՝ Օլ ատէմլէրի սալը վէր՝ տէտիլէր՝ Վէ
հապսխանէ միւտիլի պու սէօյլէրի Պօղոսա նագլ
էտիպ՝ Զապիթլէր սալը վէրիլմէնիլ իլիւն Խալիբ
կէօնտէրտիլէր. անըն իլիւն չիմտի չըգըպ սէլա-
- 37 մէթլէ կիտինիլ՝ տէտի՝ Պօղոս խտէ անլէրէ՝ Պիլ
Բօմալը ատէմլէր իքէն, պիլի մուհաքէմէ էթմէյէ-
րէք 'ալէնէն տէօյիւպ զընտանա աթտըլար, չիմտի
տէ պիլի կիլլի՞ մի չըգարըյօրըլար՝ էօյլէ օլմագ,
ամա քէնտիլէրի կէլիպ պիլի չըգարսընլար՝ տէտի՝
- 38 վէ չափուչլար պու սէօյլէրի զապիթլէրէ իխպար
էթաիլէր. անլէր տախի Բօմալը օլտըլարընը ի-
- 39 չիթմէքլէ՝ գօրգարըլար՝ Վէ կէլիպ իլիթիֆաթ էտէ-
րէք՝ անլէրի տըշարըյա չըգարըպ, չէհրաէն 'ալի-
- 40 մէթլէրինիլ րէճա էթաիլէր՝ Վէ անլէր զընտան-
տան չըգըպ՝ Լիտիանըն Խալէ-էնէ կիրտիլէր, վէ
պիրատէրլէր իլէ կէօրիւչիւպ՝ անլէրէ թէսէլլի
վէրտիքտէն սօյլա կիթտիլէր

- 1 Վէ Ամֆիֆօլիս իլէ Ափօլօնիատան կէլիպ Սէլա-
նիլէ կէլտիլէր. օրատա տախի Եէհուտիլէրին սի-

- 2 նազօղը վար խոր Վէ Պօղոս 'ատէթի իւրէ եան.
լարընա վարըպ' Մէսիհին էլէմ չէքմէսի վէ էմ.
- 3 վաթտան գըյամ էթմէսի լազըմ խոր. Հէմ տաթի
պէնիմ սիգէ թէպչիւր էթտիյիմ Յիսուս' Մէսիհ
տիր' տէյիւ թէֆսիր ու պէյան էտէրէք, Բիթապ.
լարտան իւչ սէպթ կիւնիւ անլէր իլէ միւպահէօ
- 4 էտէր խոր. Վէ անլէրտէն պա'գըլարը վէ էնի
թազվա Եռնանիլէրտէն պիր պէօյիւք ճէմա'տի
վէ միւ'թէպէր գարըլարտան նիլէլէրի տախի ի'թի.
գատ էտիպ' Պօղոս վէ Շիղա իլէ միւ'թէհիտ օւ.
- 5 տըլար, Ամմա իմանա կէլէյէն Եէհուտիլէր հատ
էտիպ, քէնտիլէրի իլէ պէրապէր այազ. Թազըմն.
տան պա'գըլ եարամազ քիմսէլէրի թօփլայլպ' չէնի
վէլլէլէյէ վէրտիլէր, վէ Եասօնըն խանէսինէ հիւ.
ճոււլէ' խալլըն հուզուրընա կէթիլիլլէլէրիլ
- 6 Թալէսյ էթտիլէր, Ամմա անլէրի պուլմառըլա.
րընտան' Եասօնը վէ պիրատէրլէրտէն պա'գըլըն
չէհրին հաքիմլէրինէ սիւրիւ քէյիպ' Տիւնէայը ֆե.
սատա վէրէն օլ ատէմլէր պուրայա տախի կէլտի.
- 7 լէր. Եասօն տախի անլէրի գապուլ էթտի վէ
անլէրին ճիւլէսի' Յիսուս իսմինտէ տիկեր պիւ
փատիլան վար տըր' տէյէրէք, Գայսէրին ֆերման.
լարընա մուխալէֆէթ էտիյօրլար' տէյիւ չաղըրը.
- 8 լար խոր. Վէ պու շէյլէրի իլիտէն գալապալըղը վէ
9 շէհրին հաքիմլէրինի միւզթարիպ էթտիլէր. Վէ
անլէր Եասօն իլէ սա'իրլէրտէն քէֆալէթ ալլպ'
- 10 անլէրի սալը վէրտիլէր: Պիրատէրլէր տախի տէր
հալ կէճէլէյին Պօղոս իլէ Շիղայը Պէրլիյէ կէօն.
տէրտիլէր. պուշլար տախի օրայա վաալը օլլպ'
- 11 Եէհուտիլէրին սինազօղընա կիթտիլէր. Անլէր իտ
Սէլանիքտէ պուլունանլարտան էյրէֆ օլմալ.
ըրլլէ' քէլամը ճան ու կէօնիւտէն գապուլ
էտիպ' Պու շէյլէր պէօյլէ' մի տիր' տէյիւ հէր կիւն
- 12 Բիթապալարը թէթէպպիւ' էտէրլէր խոր. Պոռնոն
իւզէրինէ անլէրտէն չօգ քիմսէլէր վէ միւ'թէպէր

- Եռանանի գարըլարոսան վէ էր քէ քլէր տէն նիլէլէրի
 13 իմանա կէլտիլէրի վէ Սէլանիք Եէհուտիլէրի Պո-
 զոսըն Պէրիլէտէ Ալլանըն քէլամընը Թէպլիւր էթ-
 տիլինի պիլտիլքլէրինտէ, օրապա տախի կէլիւ
 14 խալքը Թանրիք էթտիլէրի 0 ղէման՝ պիլրատէր-
 էր Պոզոսը տէնիլ Թարաֆընա կիթմէք իւզրէ
 տէր՝ ագապ էօլա չըգարտըլար, առնա Շիղա իլէ
 15 Տիմաթէոս օրատա գալտըլար, վէ Պոզոսա բէֆա-
 գաթ էտէնլէր սնը Աթինայա տէյին կէթիլիւպ,
 պիլր ան էվլէլ Եանընա կէլմէլէրի խոստուսընտա
 Շիղա իլէ Տիմաթէոսա էմլ ալլապ կիթտիլէրի
 16 վէ Պոզոս Աթինատա անլէրէ մոնթազըր իքէն,
 շէհրի փութլարլէ մէմլու կէօրիւպ՝ բուհու տէրու-
 17 նինտէ հիտաէթլէնմէքլէ, Սինաղօղաա Եէհուտի-
 լէր վէ միթթադիլէր իլէ վէ հէր կիւն շարշուտա
 Թէաաթիւֆ էթտիլի քիմաէլէր իլէ միւպահէսէ
 18 էտէր խտի վէ Էփիգուրօսլը վէ Իսթօիգի ֆէյլէ-
 սօֆլարտան պա՛գըսը անըն իլէ միւպահէսէ էտիւպ,
 պա՛գըլարը՝ Պու լաֆգէն նէ՞ տէմէք խթէյօր, վէ
 պա՛գըլարը՝ Ղարիւպ իլահարը վա՛իգի օլմալը տըր՝
 տէրէր խտի, զիրա անլէրէ Յիսուսը վէ գըյամէթի
 19 Թէպլիւր էտէր խտի վէ անը ալլապ՝ Արիօփաղօսա
 կէթիլիւրաիւքտէ՝ Սէնին սէօյլէտիլին պու Էէնի
 Թա՛լիմ նէ օլտըղընը ալլամամըղ միւմքլէն մի
 20 տիլ, Զիրա սէն գուլաղլարմըղա զարիւպ շէյլէր
 իրտա էտիլօրսըն, պու էճլտէն անլէրին նէ օլտը-
 21 ղընը ալլամագ իսթէրիլ՝ տէտիլէր, Զիրա Աթի-
 նալլարըն քեաֆֆէսի վէ օրատա իգամէթ էտէն
 էճնէպիլէր Էէնի պիլր շէյ սէօյլէմէքտէն վէ տիլլէ-
 մէքտէն պաշգա շէյէ վազըթ սարֆի էթմէզլէր խտի
 22 Օլ վազըթ Պոզոս Արիօփաղօս օրթասընտա
 տուրուպ տէտի քի՛ Էյ Աթինալը տտէմլէր, սիգի
 հէր վէճիլէ զիյատէսիլլէ էհլ ի՛իպատէթ կէօրիւյ-
 23 ըմ՝ Զիրա տօլալըպ սիլին մա՛պուտլարընըղա
 նազար էտէր իքէն, իւզէրինտէ՝ Նամա՛լիւմ Է-

- լահա՝ տէյիւ եազըլմըշ պիր մէզպահ պուլտըմ,
 իմոտի պէն սիզին թանըմայարագ 'իպատէթ էթ.
 տիյինիդի, սիզէ հէման անը վա'ղ էտիյորմո.
 24 Տիւնեայը վէ անտէ պուլունանըն քեաֆֆէսիի
 խալգ էտէն Ալլահ, քէնտիսի սէմա իլէ զէմինն
 Բապպը օլմաղլէ էլ իլէ եափըլմըշ հէքէլէրոս
 25 սաքին օլմազ, վէ պիր շէյէ միւհթամ հիպի ան
 ինսան էլիյլէ խըտմէթ օլունմազ, չիւնքի ճիւմէթ
 հայաթ վէ նէֆէս վէ հէր շէյի իհսան էտէն Օ աըր
 26 վէ նէվ 'ի պէշէրին ճիւմէթ միլէթլէրինն պիւթիմ
 եէր եիւզիւնտէ սաքին օլմալարը իշիւն, պիր գաւ.
 տան խալգ էտիյոլ' մուգատտէմէ մու'այէն վա.
 գըլթլարը վէ մէսքէնլէրինն հուտուտլարընը թաւ.
 27 տիւ էյլէտի. թա քի հէր նէ գատար Ալլահ հէ
 պիրիմիզտէն ուզագ տէյիլ իսէ տէ, անը արայա.
 28 լար, պէլքի լէմալէ անը պուլուրլար. Զիրա անընթ
 եաշարըզ վէ հարէքէթ էտէրիզ վէ մէվճուտ իւ
 նիթէքիմ սիզին շա'իրլէրինիզտէն պա'զըլար
 Զիրա պիզ տէ անըն նէսլի իզ' տէյիւ սէոյլմը
 29 տիրա իմոտի պիզ Ալլահըն նէսլի օլտըղըմըզ թագ.
 տիրտէ, Ուլունհիյէթի ինսան սէն'աթը վէ հիւն.
 րիլէ յուլմըշ օլան ալթուն եա կիւմիււշ եա թոլա
 30 պէկզեր գանն էթմէլի իզ, վէ Ալլահ իշպու մէ.
 հալէթ զէմանլարընտան իղմազ էթտի իսէ տէ
 շիմտի հէր եէրտէ ատէմլէրինն ճիւմէթսինէ թէվլէ
 31 էթմէլէրինն թէնպիհ էտիյօր. Զիրա քէնտիսի
 թա'եին էթտիյի տտէմ վատըթասըլլէ տիւնեազ
 'ատալէթ իւզըրէ հիւքմ էթմէք իշիւն պիր կիւ
 թախսիս էթմիշ օլուպ, անը տա էմլաթտա
 գըյամ էթտիրմէսիլլէ ճիւմէլէնին իման էթմէլէ.
 րինէ սէպէպ վէրտիւ
 32 վէ էմլաթտան գըյամը իշիթտիքէրիննէ
 պա'զըլարը իսթիհզա էտիյոլ' պա'զըլարը տալթ
 Պու խուսուստա սէնի թէքրար տիլլէրիզ' տէտ.
 33 լէր. վէ պէոյլէմէ Պօղոս արալարընտան չըգըլ

- 34 Ամա պա՛գը ատէ՛մէր անըն իլէ միւթ թէհիւ օ-
լուպ իմանա կէլտիլէր, վէ պուռլարըն արասընտա
Արիօփազօսլը Տիօնիսիօս իլէ Տամարիս նամընտա
պիր դարը վէ անլէր իլէ սա՛րրլէր տախի վար իտի:

ՊԱՊ 18

- 1 Պա՛տէհու Պօղոս Աթինատան մուֆարագաթլէ
2 Գօրընթօսա կէլտի, վէ հէփ Եհնուտիլէրին Ռօմա-
տան չըգմալարը իչիւն Դլաուտիօս Գայսէրին սի-
տուր էտէն էմրի սէպէպիլլէ՝ իթալիատան հէնուզ
կէլմիլ ռան յան ասըլ Պոնտոսլը Ակիւզաո նամ
պիր Եհնուտի իլէ զէվճէսի Պրիսկիղայը պուռլապ՝
3 անլէրին եանընա կիթտի: Վէ սէն՝աթլարը պիր
օլմաղլէ, եանլարընտա գալըպ իլլէր իտի. զիրա
4 սէն՝աթլարը չատըրծըլըգ իտի: Վէ հէր սէպթ
կիւնիւ սինաղօղտա միւպահէսէ էտիպ՝ Եհնուտի-
5 լէրի վէ Եոնանիլլէրի իլլամ էտէր իտի. Վէ Շիղա
իլէ Տիմոթէոս Մաքէտօնիատան էնտիքլէրինտէ,
Պօղոս ըուհընըն թէշվիգիլլէ, Եհնուտիլէրէ Յիսու-
սըն Մէսիհ իտիլինէ գալիլէն շէհատէթ էտէր իտի:
6 Վէ անլէր մուգալէմէթլէ քիւֆր էթմէլլէրիլլէ,
քէնտիսի էլպիսէսինի սիլքիպ անլէրէ՝ Գանընըզ
պալընըզ իւզէրինէ օլուռն, պէն փաք իմ. չիմ-
7 տէն սօհրոս թա՛րֆէլլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի. Վէ
օրատան չըզըպ՝ Ալլահա իպատէթ էտէն Եոնա-
թօս նամ պիր քիմսէնին խանէսինէ կէլտի. օլ
8 խանէ սինաղօղա միւթթառլ իտի. Վէ սինաղօղ
ը՛իսի Գրիսիօս պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ Բապ-
պա իման էթտի. Գօրընթօսլըլարտան տախի չօգ
քիմսէլլէր իչիտիպ իման էտէրէք՝ վաֆթիլզ օլուն-
9 տըլար: Վէ Բապպ կէճէ ըլլաւտա Պօղոսա՝ Գօրգ-
10 մա, լաքին սէօլլէ վէ սիւքիթ էթմէ. Զիրա պէն
սէնին իլէ իմ, պիր քիմսէ տախի ըհնճիտէ էթմէք
իլիւն սանա հիւճում էթմէյէճէք տիր, չիւնքի

- պու շէհրտէ պէնիմ չօգ գաւմըմ վար՝ տէտի
 11 վէ արալարընտա Ալլահն քէլամընը թա՛լիմ էտէ-
 րէք, պիր սէնէ վէ ալթը այ իգամէթ էյլէտի
 12 վէ Ղալլիօն Ախսայեա վալիսի իքէն, Եհնուսի-
 լէր պիլ իթ թիֆազ Պօղոսըն 'ալէյհինէ գալըն
 13 անը մահքէմէյէ ճէլպլէ, Պու քիմսէ շէրի'ալիմ
 խիլաֆը վէ ճհլէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյէ ատէմ
 14 լէրի թէշլիգ էտիյօր՝ տէտիլէր : վէ Պօղոս ազ-
 զընը ալմազ իւզրէ իքէն, Ղալլիօն Եհնուսիլէր
 էյ Եհնուսիլէր, էյէր մէս'էլէ պիր հազգարընը,
 եախօտ պիր Ֆէնա իշ օլսա խտի, սիլէ հազգ
 15 իւզրէ թէհնամիլ էտէր խտիմ : Ամմա մէս'էլէ
 սէօղ եա իսմլէր եա շէրի'ալթընըգա տա՛րի խտի
 սիլ քէնտինիլ կէօրիւնիլ զ. զիրա պէն պու չի-
 16 լէրէ հաքիմ օլմազ խթէմէմ՝ տէյէրէք, Անլէրի
 17 մահքէմէտէն թարտ էյլէտի : Օլ վաղըթ ճիւլէ
 Եռնանիլէր սինաղօզ րէ'իսի Սօթէնէսի թու-
 թուսլ՝ մահքէմէնին էօնիւնտէ տէօյէրլէր խտի
 Ղալլիօն իսէ պու շէյլէրին հիշ պիրինի վաղիթ
 էտինմէտի
 18 Պօղոս տախի խայը վաղըթ տահա էյլէնիլ
 պա՛տէհու պիրատըրլէր իլէ վէտա՝ էտէրէք նէզը
 օլաըղը ճիհէթլէ Գէնիսրիատա պաշընը թըրաշ էթ
 տիքտէն սօկրա, Պրիսկիզա վէ Ակի. Ղաա քէնտիթ
 իլէ պէրապէր օլաբազ, պահրէն Սիւրիայա 'ազի-
 19 մէթ էյլէտի : վէ Էֆսոսա վասըլ օլաըղտա, աճ.
 լէրի օրատա պրազաը. քէնտիսի տախի սինաղօզ
 20 կիրիւլ՝ Եհնուսիլէր իլէ միւսպահէսէ էթտի : վէ
 եանլարընտա պիր միւստէթ տահա մէքս էթ.
 մէսինի րէհա էթտիլէր իսէ տէ, բազի օլմայըզ
 21 Անճազ՝ կէլէճէք պայրամը մութլազա Երուսա-
 ղէմտէ էթմէլի իմ. ամմա Ալլահն իրաւէթիլէ
 էրինէ սիլէ տէօնէրիմ՝ տէյէրէք, Անլէր իլէ վէտա՛
 22 էտիպ Էֆսոստան պահրէն չըգաը : վէ Գայսէ-
 րիլէյէ վասըլ օլաըղտա, Երուսաղէմ չըգաը՝ քիլէ

- սէյի սէլամաւորգտան սօհրա՝ Անթաքիսյա էնտի:
- 23 Վէ պիր միւտտէթ մէքս էթտիքտէն սօհրա, չը-
գըպ Ղալաթիա էյալէթի իլէ Փռիւզիսյը սըրա իլէ
տօլաշարագ, ճիւմլէ շակիրտլէրէ թագվիյէթ վէ-
րիւր իտի:
- 24 Վէ էհլ ի քէլամ վէ քիթապլարտա մահիր Ա-
փօլլօս իսմինտէ՝ իւն ասըլ իսքէնտէրիյէլի պիր
- 25 Եէհուտի էֆսուսա կէլտի: Պու առէմ՝ Բապպըն
թարիգինտէ թա՛լիմ օլուհմըլ վէ բուհնա զայ-
րէթլի օլմասըլլէ, Բապպա միւթէ՛ալլըդ շէյլէրի
սէօյլէյիպ՝ տիգգաթլէ թա՛լիմ էտէր իտի: Փա-
գաթ հալընըդ Յովհաննէսին վաֆթիգինի պիլիւր
- 26 իտի Վէ սինադօդտա ճէսարէթլէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լաուրըղնտա Ակիւղաս իլէ Պրիսկիղա տախի անը
իշիթմէլէրիլլէ եանլարընա ալըպ՝ Ալլահըն թարի-
- 27 գինի անա տահա զիյատէ պէյան էթտիլէր: Մէր-
գուսմ Ալապէսյա կէշմէլի միւրաու էթմէքլէ, պի-
րատէրլէր աւա եիւզ վէրէրէք, շակիրտլէրէ անը
գապուլ էթմէլէրի խուսուսընտա հազտըլար: օ
տախի վասըլ օլտըգտա՝ ինայէթլէ իման էտէն-
- 28 լէրէ չօգ եարտըմ էյլէտի: Զիրա քիթապլարտան
Յիսուսըն Մէսիհ իսիյինի պէյան էտէրէք, Եե-
հուտիլէրի իւլէնէն վէ էքիտէն իսքէաթ էտէր
իտի:

- 1 Վէ Ափօլլօս Գօլընթօսաա իքէն Պօղոս եօգարը
սէմթլէրի տօլաշարագ էֆսուսա կէլիպ, պիր գաշ
- 2 շակիրտ պուլտըգտա անլէրէ, իման էթտիյինիլտէ
Բուհ իւլ Գուտսա նա՛իլ օլտընըլ իլը՝ տէտի: ան-
լէր աախի անա՝ Բուհ իւլ Գուտս մէվճուա իտիյինի
- 3 պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտիլլէր: Օ տախի անլէրէ՝ էօյլէ
խէ նէյէ՝ վաֆթիգ օլուհմալընըլ՝ տէտիքտէ, անլէր
Յովհաննէսին վաֆթիգինի՝ տէմէլէրի իւզէրինէ,

- 4 Պօղոս՝ Յովհաննէս գալմա՝ Պէնտէն սօհրա կէ-
լնէ, եա՛նի Քրիստոս Յիսուսա իման էտինիդ՝
տէյերէք, թէվպէ վաֆթիդկլէ վաֆթիդ էյէտի
5 տէտիդ Անյէր տախի պուռուռ իշիթտիքտէ, Բապպ
6 Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիդ օլուռնալար Վէ Պօ-
ղոս իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօտըգտա, Բուհ իւլ
Գուռս անլէր իւզէրինէ կէլմէքլէ լիսանլար թէ-
7 քէլլիւմ էտէրէք իլհամլէ սէօյլէրլէր իտի Վէ
8 ճիւմլէսի թագըրիպէն օն իքի առէմ իտի Վէ քի-
նաղօղա կիրիպ՝ իւշ այ միւտտէթ մէլէքիթ Ուլ-
լահա միւթէ՛ալլըդ շէլլէրտէն ճէսուրանէ պահ
9 էտէրէք, առէմլէրի իլգամ էտէր իտի Վէ պա՛ղ
քիմսէլէր ՚իւնատ վէ մուխալէֆէթ էտէրէք, խա-
գըն հուղուրընտա պու թարիդ հագգընտա քէօ.
թիւ սէօյլէտիքլէրինտէ, անլէրտէն շէքլիտի, քի
շափիրտլէրի սյըրըպ հէր կիւն թիրանօս նամ պիր
քիմսէնին մէտրէսէսինտէ միւպահէսէ էտէր իտի
10 Պու տախի իքի սէնէ տէվամ էթմէքլէ, Ասիատա
իգամէթ էտէնլէրին քիաֆֆէսի, կէրէք Եէհու-
տիլէր, կէրէք Եուռնանիլէր, Բապպ [Յիսուսըն]
11 քէլամընը իշիթտիլէրի Վէ Ալլահ Պօղոսըն էլլիլէ
ֆէվգ էլ ՚առտէ միւ՛ճիգէլէր իճրա էտէր իտի
12 Շէօյլէ քի անըն ճէսէտինտէն խասթալարա մէն-
տիլլէր, Լախօտ փէշթիմալլար կէօթիւրիւլէքի
անլէր մարաղարընտան շիֆա պուլուպ՝ շէրի
բուհլար տախի չըգար իտի
13 Վէ աօլաշմադտա օլան էֆսուռնճը Եէհուտիլէր-
տէն պա՛ղըլարը շէրիր բուհլու քիմսէլէր իւզէ-
րինէ Բապպ Յիսուսըն իսմինի օգուռադա ճէսաթթ
էտիպ՝ Պօղոսըն վա՛ղ էթտիլի Յիսուս իլէ իւզէ-
14 ընիդէ գասէմ օգուրըդ՝ տէրլէր իտի Վէ պու-
ռու էտէնլէր պաշ քիահին իսքէվա նամընտա
15 պիր Եէհուտինին եէտի օղլու իտի Վէ օլ շէրի
բուհ ճէվապէն՝ Յիսուսը թանըրըմ, Պօղոսը տա
16 պիլիլիմ, Լաքին սիգ քիմլէր սինիդ՝ տէտի Վէ

- չէրիւր բուհլու ատէմ անլէր իւղէրինէ սըըրայըս
անլէրէ թէսալլու թէտէրէք, զալիս կէմէսիլլէ,
օլ խանէտէն չըփլազ վէ հարալը օլարազ ֆիրաը
17 էթտիլէր: Պու տախի էֆսուստա իգամէթ էտէն
ճիւմէ Եէհուտիլէր իլէ Եուէնանիլէրէ մա'լիւմ օ-
լուս ճիւմէսինէ գօրգու տիւլմէքլէ՝ Բապս Յի-
18 սուսն իսմի թա'գիւմ օլուէնուր իտի: Վէ իման
էթմիլ օլան նիլէ քիմսէլէր կէլիս՝ 'ամէլլէրինի
19 ի'թիրաֆլէ հիքեայէ էտէրլէր իտի: Վէ սինրպազ-
լըք էտէնլէրտէն չօգ քիմսէլէր քիթապլարընը
թօփլայըս, վէ ճիւմէնին էօնիւնտէ հազըս ան-
լէրին պահասընը հիսապ էթտիքտէ՝ էլլի պիլդ Կէք
20 հէս կիւմիւլ պուլարլար: Պու մինվալ իւզրէ Բապ-
սըն քէլամը զիյատէսիլլէ թէրազգի էտիս գուվ-
վէթլէնիւր իտի:
21 Վէ պու շէլլէր թէմամ օլտըգտա, Պօղոս Մա-
քէտօնիա իլէ Ախայեայը տօլաշտըգտան սօլրա
Երուսաղէմէ 'ազիմէթ էթմէյի բուհլընտա թաամիւմ
էտէրէք՝ Օրսպա վարտըգտան սօլրա Բօմայը տախի
22 կէօրմէլի իմ՝ տէտի: Վէ քէնտիլնէ խըտմէթ էտէն-
լէրտէն իքի քիլի, հա'նի Տիմոթէոս իլէ էրասթօը
Մաքէտօնիայա իրսալ էտիս՝ քէնտիսի պիր միւտ-
տէթ Ասիատա մէքս էթտի:
23 Վէ օլ էննատէ պու թարիգ խուսուսընտա
24 խայը վէլվէլէ օլտու: Զիրա Տիմիթրիօս իսմիւնտէ
պիր գույոււմը, կիւմիւլտէն Արտեմիա փուլըն
հէյքէլ ըէսմէլէրինի հափմաղլէ, էհլ ի սէն'աթա
25 խայը: Քեար էթտիրիւր իտի: Մէրգոււմ անլէր իլէ
պու միսիլիւ շէլլէրի հափանլարը ճէմ՝ էտիս՝ էյ
ատէմլէր, պու սէն'աթըն պիլգիւմ սէպէպ ի տէգ-
26 լէթիմիլ օլտըղընը պիլիւրսիլիզ: Վէ պու Պօղոսըն՝
էլ իլէ հափըլան իւհլալ իլահ տէյիլ տիր՝ տէյե-
րէք, հալընըք էֆսուստա տէյիլ, աւմա հէման
պիւթիւն Ասիատա պիր չօգ խայըլ իգնա՝ էտէ-
րէք, իզլալ էթտիլլինի կէօրիւս իշիտիյօրսընը՝

- 27 վէ՛ Լալընըզ պու էսնաֆըմըզ հադարէթէ տիւար
 օլմադ Թէհլիքէսինտէ օլմայրալ, անճազ իլա՛հ
 'ազիմէ օլան Արտեմիսին հէյքէլի տախի հիլ իթի.
 պար օլուճուպ՝ պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանը
 մա'պուտէսի պուլուէնանըն 'աղամէթի տախի մահլ
- 28 էտիլէճէք տիր՝ տէտի : վէ պուէնու իլիթտիքէ.
 րլինտէ՝ փիւր զազապ օլաւադ՝ էֆսուսլըարը
 Արտեմիսի պէօյիւք տիր՝ տէյիւ պաղըըտըար
- 29 Պիւթիւն շէհր տախի տաղոտաղա իլէ տօլու, վէ
 Պօղոսըն հօլտաշլարը օլան Մաքէտօնիալը Գայիու
 իլէ Արիսթարխօսը զափրպ՝ ճիւմէսի պիլտի
- 30 սէյր Եէրինէ գօշորըար : վէ Պօղոս խալզըն արա.
 սընա կիրմէք իսթէտի խէ տէ, շակիրտլէր անը
- 31 պրապմաուըար : Հէմ տախի Ասիա րէ'լուլէրինտէ
 պա'զըլարը տօսթլարը օլտըղը ճիհէթլէ անա խա.
 պէր կէօնտէրիպ՝ սէյր Եէրինէ քէնտիսինի կէսս.
- 32 Թէրմէմէսինի րէճա էթտիլէր : Իմտի ճիւմհուր
 զարմազարըջ օլուպ՝ էքսէրիսի նէ սէպէպտէն
 տօլայը ճէմ՝ օլտըզլարընը պիլմէյէրէք, քիմի
- 33 պուէնու վէ քիմի շուէնու պաղըրըր իտի : վէ Եէ.
 հուտիլէրին սէվգ էթտիլէրի իսքէնտէրի խալզըն
 արաաընտան իլէրի սիւրտիլէր : Իսքէնտէր տախի
 էլիլէ իլարէթ էտիպ՝ ճիւմհուրա ճէվապ վէրմէք
- 34 իսթէտի խէ տէ, Եէհուտի օլտըղընը ալլատըգ.
 արընտա, ճիւմէսի պիր ափաղլէ՝ էֆսուսլըարը
 Արտեմիսի պէօյիւք տիր՝ տէյիւ իքի սա'աթ գա.
- 35 տար պաղըըշտըար : Ամա չէհըն քիւթիպի
 խալզը Թէսքին էտիպ՝ էյ էֆսուսլը ատէմէր
 հա'նկը ատէմ վար տըր քի էֆսուսլըար չէհի.
 նին իլահը 'ազիմէ օլան Արտեմիսին վէ Ձէֆ
 Թարաֆընտան նազիլ օլան սանէմին հէյքէլ խա.
- 36 տըմը օլտըղընը պիլմէյէ : Իմտի պուէնլար ի'թիրտը
 գապուէլ էթմէզ չէյէր օլմաղլէ, սիւքիւնէթ իւզը
 օլուպ՝ Թէտպիրսիզ հարէքէթ էթմէմէնիզ լազըմ
- 37 տըր : Զիրա պու ատէմէրի կէթիրտինիզ, ամա

հեյքէլ սոյուճըլար, եախօտ իւահընըզա քիւֆր
 38 էտիճիլէր աէյիլէր տիր: Վէլ հասըլ էյէր Տիմիթ-
 ըիօս վէ անըն իլէ պէրապէր պուլունան էհլ ի
 սէն'աթըն պիր քիմսէ իլէ պիր տա'վալարը վար
 իսէ, մուհաքէմէ կիւնլէրի օլույօր, հաքիմլէր
 տախի վար տըր. պիրիպիրի իլէ մուրաֆա'ա օլ-
 39 սուշլար: Վէ էյէր մաթլուպընըզ պաշգա մաստէ-
 լէրէ տա'իր իսէ, ճէմ'իյիլէթ ի մէշրու'էտէ ֆասլ
 40 օլունուր: Ձիրա պու կիւնքի վագըլ'ատան տօլը
 իիթիլլաթ թէօհմէթ իլէ միւթթէհիմ պուլունմադ
 թէհիլիքէսիւնաէ իզ. չիւնքի պու դարըլըզըզ իլիւն
 պէյան էտէ պիլէճէք սէպէպիմիզ Լօզ տըր' տէտի:
 Վէ պուշու սէօյլէտիքսէն սօլրա' ճէմա'աթը
 տաղըթ տըր:

- 1 Վէ վէլլէլէ սաքին օլտըգտան սօլրա' Պօղոս
 շահիրալէրի չաղըրըզ վէտա' էտէրէք Մաքէտօ-
- 2 նիայա կիթմէք իւզրէ չըգտը: Վէ օլ սէմթլէրի
 տօլաշըպ' անլէրէ չօգ քէլլամլէ նասիհաթ վէրտիք-
- 3 տէն սօլրա, Եունանիսթանա կէլտի: Վէ իւշ այ
 մէքս էթտիքտէն սօլրա, տէնիզտէն Սիւրիայա
 կէչէճէյի սըրաստա, Եհհուտիլէր անըն 'ալէյհինէ
 պիր հիլէ թէրթիպ էթմէլէրիլէ, Մաքէտօնիա
- 4 իւզէրինտէն 'ալտէթ էթմէյէ դարար վէրտի: Վէ
 Պէրլիլի 'Սօփաթըօս վէ Սէլանիքլիլէրտէն Արիւ-
 թարխօս իլէ Սէգունտօս վէ Տէրպէլի Գայիոս վէ
 Տիմիթէօս, վէ Ասիալը թիլիսիքօս իլէ Թրօֆիմօս
- 5 Ասիայա դատար անա ըէֆազաթ էթտիլէր: Պուն-
 լար իլէրի կիտիպ' պիպի Թրօսաստա պէքէտիլէր:
- 6 Պիլ տախի ֆէթիլ կիւնլէրինտէն սօլրա, Ֆիլիփ-
 փիտէն պահրէն չըգըզ պէշ կիւնտէ հանլարընա

*Պա'ղէւրէ՛ փիրօս օղլու Սօփաթըօս

- Թրօսաս վարըպ, օրատա եէտի կիւն էյլէն.
տիք:
- 7 Վէ հաթթանըն պերինճի կիւնիւ, [շախիրտէր]
էքմէք փարէլէմէյէ ճէմ' օլտըգլարընտա, Պօղոս
էրթէսի կիւն կիտէճէք օլմաղլէ, անլէրէ վազ է.
տէրէք, քէլամը կէճէ հարըսընատէք ուզաթտը:
- 8 Վէ օլ ճէմ' օլտըգլարը ֆէվզանի օտատա փէք
- 9 չօգ գանտիլլէր վար իտի: Վէ էվթիխօս իսմինտ
պիր նէվճիվան փէնճէրէտէ օթուրուպ տէրին ոյ.
գույա տալըն իտի: Վէ Պօղոս վա'գընը ուզաթ.
տըղընտա անըն ույգուսու զալէպէ էթմէքէ, իւ.
չիւնճիւ թապագատան աշաղը տիւշիւպ էօլիւ օ.
- 10 Լարագ գալտըրըլտը: Պօղոս տախի էնիպ' իւզ.
րինէ տիւշտիւ, վէ անա սարըլըպ' Վէլլէլէ էթ.
մէյինիզ, զիրա ճանը տէրուինտէ տիր' տէտի:
- 11 Վէ Երինէ Եօգարը չըգըպ էքմէք փարէլէյէրէք
եէտի, վէ սէհէր վադթընա տէյին չօգ քէլամ էթ.
- 12 տիքտէն սօկրա' պէօլլէճէ չըգտը: Վէ օլ նէլ.
ճիվանը սաղ կէթիւրիպ զիյատէսիլէ միւթէսէլի
- 13 օլտըլար: Պիզ տախի կէմիյէ պինէրէք' Պօղոս
Ասօստան ալմագ իւզրէ օրայա կիթտիք, զիրա
քէնտիսի հայա կիտէճէյինտէն' պէօլլէ ըսմարլա.
- 14 մըշ իտի: Վէ Ասօստա պիզէ միւլագաթ էթտիքտէ
- 15 անը կէմիյէ ալըպ' Միտիլլիյէ կէլտիք: Վէ օրատան
ալըլըպ' էրթէսի կիւն Սագըզ տատսընըն գարը.
սընա եէթիշտիք, վէ տահա էրթէսի կիւն Սամօսա
վասըլ օլարագ, Թըօղլիիօնտա կէճէլէտիք, վէ էր.
- 16 թէսի կիւն Մէլիթօսա կէլտիք: Զիրա Պօղոս խամ.
սիյն պայրամը կիւնիւ միւմքին իսէ Երուսաղէմտէ
պոն լոււնմագ իւզրէ 'աճէլէ էյլէտիլլինտէն, Ասիատա
վագըթ կէչիւրմէմէք իչիւն, էֆսուսըն էօնիւնտէն
- 17 պահրէն կէչիլէ գարար վէրմիշ իտի: Վէ Մէլի.
թոստան էֆսուսա Էսպէր կէօնտէրիպ' քիլիսէնին

- 18 ինքնաբերական տա՛վէթ էլէտի. վէ եանընա կէլ-
տիքէրինտէ, անլէրէ տէտի քի՛ Սահայա կէլտի-
մին իւք կիւնիւնտէն պէրու պիւթիւն վագրթ նա-
սըլ սիզին իլէ պուլւանու պէմալ ը թէվագու՛ :
- 19 վէ չօգ կէօզ եաշարըլէ վէ Եհնուարիւթին հիլէ-
լէրինտէն տօլայը պանա վագր՝ օլան թէճրիպէ-
- 20 լէրլէ Բապպա խըտմէթ էթտիլիմի, վէ կէրէք Նէ-
հուտիլէրէ վէ կէրէք Եհնանիլէրէ՝ Ալլահա օլան
թէվպէ վէ Բապպըմըղ Յիսուս Գրիստոսա օլան
- 21 իման հագգընտա շէհատէթ էտէրէք, Պա՛խտիլի
շէլէրտէն սիզէ խապէր վէրիպ՝ ալէնէն վէ խանէ
պէ խանէ սիզի թա՛լիմ էթմէքտէն աւլա շէքին-
- 22 մէտիլիմի քէնտինիզ պիլիբսինիզ՝ վէ յիմտի իշթէ
պէն բուհտա պաղըլ օլարազ, Երուսաղէմէ կի-
տիյօրըմ, վէ օրատա պաշըմա կէլէճէք շէլէրի
- 23 պիլմէմ. Պագաթ Բուհ իւլ Գուտս հէր շէհրտէ
պանա շէհատէթ էաիպ՝ Աննի պէնտլէր վէ մու-
- 24 լայագալար պէքլէյօր՝ տէյիւ պույուրըր, Լաքին
հիշ պիրինի սայմամ, ճանըմը տախի քէնտիմէ
թայմէթիլի թութմամ. թա քի սէֆէրիմի վէ Ալ-
- 25 մէք իշիւն Բապպ Յիսուստան ալտըղըմ խըտմէթի
մէք իշիւն Բապպ Յիսուստան ալտըղըմ խըտմէթի
- 26 թըզ կէօրմէյէճէյինիլի պիլիբիմ, Պու էճլտէն պէն
ճիւմլէնին գանընտան պէրի օլտըղըմ սիզէ պու
- 27 կիւն շէհատէթ էտէրիմ, Զիրա սիզէ Ալլահըն պիւ-
թիւն իրատէթինի խապէր վէրմէքտէն շէքինմէ-
- 28 տիմ, Իմտի քէնտինիզէ, վէ Ալլահըն քէնտի գա-
շըլէ սաթըն ալտըղը քիլիսէսինի կիւթմէք իշիւն,
Բուհ իւլ Գուտսըն սիզի իւզէրինէ նագըր թա՛նին
էլէտիլի պիւթիւն սիւրիյէ մուգայյէտ օլուներզ,
- 29 Զիրա պէն պիլիբիմ քի՛ պէն ալտըղըգտան սօզրա,
աբտնըզա ազըլն գուրտլար կիրիպ՝ սիւրիւյիւ

- 30 էսիրկէմէյեճէք տիր : Վէ քէնտի արանըգտան
տախի, շակիրտլէրի քէնտի արգալարը սըրա չէք.
մէք իջիւն, ֆասիտ շէյլէր սէօյլէյէն ատէմլէր զու.
- 31 հուր էտէճէք տիր : Պու էճլտէն ույանըգ տուր.
նըզ. վէ իւշ սէնէ կէճէ կիւնաիւզ հէր պիրիինի
կէօզ հաշըյլէ նասիհաթ վէրմէքտէն ֆէրաղաթ
- 32 էթմէտիյիմի տէր խաթըր էտինիզ : Վէ շիտի, էյ
պիրատէրլէր, սիզի Ալլահա վէ անըն ինայէթինին
քէլամինա ըմալլարըմ, օլ քի սիզի պինա էտիպ
ճիւմլէ մուգատտէսլէր իլէ պէրապէր սիզէ միրա
- 33 վէրմէյէ գատիր տիր : Հիշ պիր քիմէնին կիւմիւ.
շիւնէ հա ալթուեննա հա էսլապընա թամա՝ էթ.
- 34 մէտիմ, քէնտի իհթիյաճաթըմա վէ պէնիմ իլ
պէրապէր օլանլարա պու էլլէրին խըմաթ էթ.
- 35 տիյինի քէնտինիզ պիլիրսինիզ : Պէօյլէ էմէք վէ.
ըիպ՝ զաիֆլէրէ իմոատ էթմէք, վէ Բապպ Յի.
սուսըն՝ վէրմէք ալմագտան գիյատէ միւպարէք
տիր՝ տէտիյի քէլամը տէր խաթըր էթմէք կէրէք
- 36 իաիյինի սիզէ հէր վէճնլէ կէօսթէրտիմ, վէ պու
շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօլրա՝ տիզ չէօքիւպ ճիւմ.
- 37 լէսի իլէ պէրապէր տուա՝ էլլէտի : Վէ ճիւմլէսին.
տէն պիր չօգ աղլայըշ վազլ՝ օլտու, վէ Պոգոսըն
- 38 պօյնընա սաըլըպ անը էօփտիլէր : Վէ խուսուսա՝
հիւզիւմիւ արթըգ կէօրմէյեճէքտինիզ՝ տէտիյի
սէօզտէն տօլայը գիյատէսիյլէ միւքէտտէր օլտը.
լար : պա՝տէհու անը կէմիյէ գատար թէշիէ՝ էթ.
տիլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ պիղ անլէրտէն սյըրըտըգտան սօկրա ալըլպ,
տօղրու Գօս տուասընա, վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա,
2 օրատան տախի փաթարայա կէլտիք : Վէ Ֆինի.
գիյէյէ կիտէճէք պիր կէմի պուլմաղլէ, պինիպ
3 ալըլարգ : Վէ Գըպըրս կէօրիւնիւպ, անը սօլտա

արագ արագ, Սիւրիա թարափընա կիտիպ, կէմի
 եւ քիւնիւ Սուրտա պօշալտաճագ օլտըղընտան՝
 6 օրայա չըգտըգ, վէ շակիրտէրի պուլուպ՝ օրատա
 ետի կիւն գալտըգ, պունլար տախի Բուհըն մա-
 արթասըյլէ Պօղոսա՝ Երուսաղէմէ չըգմա՝ տէրէր
 5 խօի Պիղ իսէ օլ կիւնլէրի կէջիրտիքտէն սօլրա,
 չըգըպ եօլա բէվան օլտըղըմըգտա, ճիւմէսի գա-
 րըլար վէ չօճուգլար իլէ պէրապէր շէհրին տըշա-
 րընա տէյին պիղի թէշի՝ էտիպ, տէնիղ սահի-
 6 լինտէ իլիղ շէօքէրէք տուա՝ էյլէտիք, վէ պիրի-
 պիրիմիղ իլէ վէտա՝ էթտիքտէն սօլրա՝ պիղ կէ-
 միլէ պինտիք, անլէր տէ քէնտի մահալլէրինէ՝ ալ-
 7 տէթ էթտիլէր, վէ պիղ տէնիղ սէֆէրինի թէք-
 միլ էտէրէք, Սուրտան փթօլէմախիսէ վասըլ օլ-
 տըղըմըգտա, պիրտտէրլէրի սէլամալըպ՝ պիր կիւն
 8 անլէրին հանլարընտա գալտըգ, վէ պիղ [Պօղո-
 սըն բէֆիգլէլի] էրթէսի կիւն չըգըպ՝ Գայսէրիյէյ-
 կէլտիք, վէ ետիլէրտէն օլան միւպէշլըլ փիւպ-
 պոսըն խանէսինէ կիրիպ՝ հանընտա գալտըգ,
 9 Պուշուռն տախի իլհամէ սէյլէյէն տէօրթ պաքիբէ
 10 գըղը վար իտի, վէ պիղ օրատա խալը վագըթ
 մէքս էտէր իքէն, Եէհուտիյէտէն Աղապօս իս-
 11 մինտէ պիր փէյլամպէր էնիպ, Եանըմըգա կէլտի
 վէ Պօղոսըն գուշաղընը պըպ քէնտի էլլէրի իլէ
 պաղլարընը պաղլալարտըգ՝ Պու գուշաղըն սահիպի
 օլան առէմի Եէհուտիլէր Երուսաղէմտէ պէյլէ
 պաղլալըպ՝ թա՛իֆէլէր էլինէ թէսլիմ էտէճէքէր՝
 12 տէյիւ Բուհ իւլ Գաստս պույուրըր՝ տէտի, վէ
 պու շէյլէրի իշիթտիյիմիղտէ, պիղ վէ ետլիլէր
 Երուսաղէմէ անըն չըգմամասընը բէճա էյլէտիք,
 13 Ամա Պօղոս ճէվապէն՝ Աղալըպ գալպիմի գըրա-
 րագ նէ՞ էտիյօրսընըգ, գիրա պէն Երուսաղէմտէ
 եալընըգ պաղլանմաղա տէյիլ, ամմա Բապպ Յի-
 սուսըն իսմի իշիւն էօլմէյէ տախի հաղըր իմ՝ տէտի,
 14 վէ քէնտիսի գանիատըղընտա պիղ՝ Բապպըն միւ-

- 15 Եւստոր օլաղան՝ տէյէրէք սիւքիւթ էթտիք, վէ
 պու կիւնէրտէն սօհրա հաղըրլանըւյ՝ երուսաղէմէ
 16 յըգաղգ : Վէ Գայսէրիյէտէն պա՛ղը շափրալէր
 պիզիւմ իլէ պէրապէր կէլիւյ՝ աշղէ եանընտա միւ
 սափիր օլաճաղըմըղ Մընաւօն նամ էսքի շափրա
 վէ Գըպըրալը պիր ատէմէ կէօթիւրտիւլէր :
 17 Վէ երուսաղէմէ վասըլ օլաղըմըղտա, պիրա
 18 տէրէր պիզի մէսէրրէթլէ գապուլ էթալլէր : Վէ
 էրթէսի կիւն Պօղոս պիզիւմ իլէ պէրապէր Յուդ
 բասըն եանընա կիթտի : հէփ իիթիյարլար տալի
 19 հաղըր իտիլէր : Վէ անլէրէ սէլամ վէրտիքտէն
 սօհրա, քէնտի խըմովթի վասըթասըլլէ Ալլահըն
 թա՛իֆէլէր արասընտա իճրա էթտիլի շէյլէրի
 20 պիրէր պիրէր հիքհայէ էյլէտի : Անլէր տալի ի
 շիթտիքլէրինտէ, Բապպա համո էտիւյ՝ անա տէ
 տիլէր քի՝ էյ պիրասաէր, իմանա կէլիլ օլան Նփ
 գատար պիլի Եէհուտիլէր մէվճուտ օլաղընը կէօ
 րիյօրսըն, ճիւմէսի տէ շէրի՛աթըն զայրէթիթի
 21 շէքէրլէր : Լաքին սէնին հազգընտա իշիթ միլլէր
 տիր քի սէն թա՛իֆէլէրին արասընտա օլան ճիւմէ
 Եէհուտիլէրէ՝ էվլաաընըղը իիթան էյլէմէյինիզ
 վէ ոյլինլէր իւզըրէ հաբէքէթ էթմէյինիզ՝ տէյէրէք
 Մովլէստէն իրթիտատ էթմէլէրինի թա՛լիւմ է
 22 տէրսին, իմտի նա՛սըլ օլաճազ, սէնին կէլտիլինի
 իշիտէճէքլէրինտէն էլպէթթէ խալզ, ճէմ՝ օլա
 23 ճազ տըր : Պու էճըտէն սանա շու տէյէճէյիմիզի
 իճրա էյլէ : Եանըմըղտա նէզրի օլան տէօթթ ատէմ
 24 վար, Պու ատէմէրի ալըպ՝ անլէր իլէ պէրապէր
 քէնտիլի թաթհիր էտէրէք, պաշլարըն թըրաշ
 էթմէլէրի իշիւն մասրաֆլարընը կէօր, ճիւմէսի
 տալի սէնին հազգընտա իշիթտիքլէրի շէյլէրին
 սալը օլմայըպ՝ քէնտիլ տալի շէրի՛աթը հըֆզ
 էտէրէք հաբէքէթ էթտիլիլի ալլայաճաղար :
 25 Ամնա իմանա կէլիլ թա՛իֆէլէր խուսուսընտա
 պիզ մէքթուպ կէօնտէրէրէք պէօլլէ պիր շէյ

- հըֆզ էթմէյիպ, անճագ փուլթ գուրպանբարըն-
տան վէ գանտան վէ պողուլիւ Նէսնէտէն վէ
պինատան իճթինապ էթմէլէրինի մինասիպ կէօր-
- 26 տիւք, Օ զէման Պօղոս օլ ատէմլէրի ալըպ՝ էր-
թէսի կիւն անլէր իլէ պէրապէր թաթհիր օլուն-
տըգտան սօհրա, պունլարըն հէր պիւրի իշիւն
դուրպան թագտիմ օլունաճաղը վազթա տէյին
թաթհիր կիւնլէրինին իքմալըն խապէր վէրերէք
հէյքէլէ կիրտի:
- 27 վէ օլ եէտի կիւն խիթամ պուլմագ իւզրէ իքէն,
Ասիալը Եհհուտիլէր անը հէյքէլտէ կէօրմէքլէ,
պիւթիւն խալզը թահրիք էտիպ՝ իւզէրինէ էլ ու-
- 28 զատարագ, էյ ըրիճալը Դսրայէլ, Խաւալմ էտի-
նիլ. հէր եէրտէ գափմ վէ շէրի'աթ վէ պու մա-
հալին 'ալէյհինտէ ճիւմէյէ թա'լիմ էտէն ատէմ
պու տըր. հաթթա հէյքէլին իշինէ պիլէ Սուհա-
նիլէր կէթիլիպ՝ պու մուգատտէս մահալի նագփաք
- 29 էյլէտի՝ տէյիւ պաղըրըլար իտի: (Ձիրա պուն-
տան էվվէլ շէհրտէ անըն իլէ պէրապէր Եփուսսը
Թրօֆիմօլը կէօրմիւշ օլմալարըյլէ, Պօղոս անը
- 30 հէյքէլին իշինէ կէթիլտի զանն էթալիլէր) վէ
պիւթիւն շէհր թահրիք օլունարագ, խալզ գօշու-
շուպ՝ Պօղոսը թութարագ, հէյքէլտէն տըշարը
- 31 շէթալիլէրի կիպի՝ գափուլար գափանտը Անլէր
տախի գաթլինէ գաստ էթմէքտէ իքէն, ալայըն
պիլի պաշըսընա՝ Պիւթիւն Երուսաղէմ ալթ իւսթ
- 32 օլուլ՝ տէյիւ խապէր եէթ իշտի: Օ տախի ֆիլհալ
'ասքէրլէր իլէ եիւզ պաշըլար ալըպ՝ իւզէրլէրինէ
գօշտու, վէ անլէր պիլի պաշը իլէ 'ասքէրի կէօր-
ալէքտէ, Պօղոսը տէօյմէքտէն վազ կէշտիլէր:
- 33 Օ զէման պիլի պաշը Խաղաշըպ անը թութտու,
վէ իքի գէնճիլէ պաղլանմասընը էմի էտիպ՝ քի'մ
խոյնիլ վէ Նէ՝ Խափիւշ օլտըղընը սու'ալ էյլէտի:
- 34 վէ գալապալըգտա պա'զըսը շէօյլէ վէ պա'զըսը
պէօյլէ պաղըրմալարըյլէ, կիւրիւթիւտէն հագի-

- գաթը և հալէ վագրեֆ օլամատըրնտան, անըն
 35 գալ'այա կէօթիւրիւլմէսինի էմը էթտի. վէ նէր-
 տիպանա կէլոյինտէ՝ գալլապալըղըն շիտտէթին.
 տէն սօլսյը 'ասքէրէր անը կէօթիւրտիւլէր
 36 Զիրա ճէմ' օլան գալլա՝ Անը գալլորը՝ տէլը
 37 պաղըրարագ, արաը սըբա կէլիւլէր խտի վէ Պօ.
 զոս գալ'տնըն իշինէ կէօթիւրիւլմէք ի զըէ Էքէն,
 պի'ի պալըյա խիթ ապէն՝ Բուխսաթ վաճը մը քի
 38 սանա պիր շէյ սէօլէյէյիմ՝ տէտի. Օ տախի՝ Եու.
 նանիճէ պիլլըր մի սին. սէն պուռտան մուգատ.
 տէմ ֆէսատ չըգարըպ՝ պէրրիյէյէ տէօթ պի'ի
 նէֆէր հայտուտ կէօթիւրէն Մըսըրը տէլլ' մի
 39 սին՝ տէտի. վէ Պօղոս՝ Պէն Կիլիկիանըն մէհուր
 շէհըր օլան Թարսուս էհալիսինտէն Եէհուտի իմ.
 վէ սանա բէճա էտէրիմ՝ իզն վէր, գալլամ սէօյ-
 40 լէյէյիմ՝ տէտի. Օ տախի իզն վէրտիքտէն սօղըա,
 Պօղոս նէրտիպանտա տուրարագ՝ գալլամ էլ իլէ
 իշարէթ էթտի. վէ 'աղիմ սիւքիւթ օլտըգատ,
 'իպրանիճէ նութք իրատ էտէրէք՝ տէտի քի.

ՊԱՊ 22

- 1 Էյ պիւրատէրլէր վէ փէտէրլէր, շիմտի սիղէ վէ.
 2 Բէճէյիմ ճէվապը տի'իլէյինիզ, Անլէր քէնտիլէրէ
 'իպրանիճէ նութք իրատ էթտիյինի իշիթտիքէ-
 3 րինտէ տահա զիյատէ սիւքիւթ էթտիլէր. Օ տախի
 տէտի քի՝ Պէն Կիլիկիատա վագը՝ Թարսուստա
 տօղմուշ, վէ ֆագաթ պու շէհրտէ Գամաղիլին
 սյազալըրնտա փէրվէրտէ օլմուշ Եէհուտի պիւր
 առէմ իմ, վէ էճտաաըն շէրի'աթընտա տիգ-
 գաթլէ Թէրպիյէ օլունուպ՝ ճիւղէնիզին պու կիւն
 օլտըղը միսիլիւ, Ալահ իշին զալըէթլի խտիմ
 4 վէ էրքէքլէր իլէ գալլըլըրը պաղլայըպ հապ-
 արա Թէպիմ էտէրէք պու Թարիղէ էօլիւմ տէ-
 5 րէճէսինէ գատար Թէ'ատտի էյլէտիմ, Նասըլ քի

քեանհին ի ա՛գամ իւէ իխթիյարլարըն պիւթիւն
հէյէթի հագղըմոտ շէհատէթ էտէրլէր, շիւնքի
անլէրտէն պիրատէրլէրէ մէքթուպլար տաթի
ալլայ, Տըմըշգտա պուլունանլարը տախի թէք-
տիր օլունմալարը իշիւն՝ պաղը օլարագ Երու-
սաղէմէ կէթիրմէք իւզըէ, օլ թարաֆա կիրիյօր
իսիմ՝ վէ պէն եօլտա կիտէր իքէն Տըմըշգ-
եազլաշարղըմոտ, էօյլէ վագթընտա անսըզըն
էթրաֆըմա սէմատան 'ազիմ պիր նուր լէմ'ան
7 էյլէտի վէ հէրէ տիւշտիւմ, վէ պանա՝ էյ Սա-
ւուղ, Սաւուղ, պանա նիշիւն թէ'ատտի էտիյօր-
8 սըն՝ տէյէն պիր սէտա իշիթտիմ՝ Պէն տախի ճէ-
վապէն՝ Էֆէնտի, սէն քիմ սէն՝ տէտիմ. օ տախի
պանա՝ Պէն սէնին թէ'ատտի էյլէտիյին նազա-
9 րէթի Յիսուս իմ՝ տէտիւ Ամմա պէնիմ իւէ պէ-
րապէր օլանլար նուրու կէօրիւպ զիյատէսիլլէ
գօրգտըլար իսէ տէ, պանա սէօյլէյէնին սէտա-
10 սընը իշիթմէտիլլէր, Պէն տախի՝ Եա Բապպ, նէ՞
եափայլմ՝ տէտիմ. Բապպ տախի պանա՝ Գալգ,
Տըմըշգա կիթ, վէ օրատա եափման իշիւն թա'հին
օլունան շէյլէրին ճիւմլէսի սանա սէօյլէնիլլէճէք
11 տիր՝ տէտիւ վէ օլ նուրըն զիյասը սէպէպիլլէ
կէօրէմէղ օլարղըմտան պէնիմ իւէ պէրապէր օ-
լանլար էլիմտէն թոթարագ, Տըմըշգա կիրտիմ
12 վէ օրագ սաքին օլան ճիւմլէ Եհուտիլլէրտէն
հիւան ի շէհատէթէ նա'իլ օլմուշ վէ շէրի'աթ
իւզըէ էհլ ի թագվա Անանիա նամընտա պիր
13 առէմ, Կէիւպ եանըմտա տուրարագ, պանա՝
Սաւուղ պիրատէր, կէօզլէրիկ կէօրսիւն՝ տէտիւ
14 վէ պէն օլ սա'աթտա անա պագտըմ՝ Օ տախի՝
Էմատտըմըզըն Ալլահը՝ քէնտի իրատէթիին պիւ-
մէք վէ օլ Սալիհի կէօրմէք վէ անըն աղզընտան
15 սէս իշիթմէք իշիւն սէնի ինթիխապ էյլէտիւ Զիրա
կէօրիւպ իշիթտիլլէ շէյլէր հագղընտա ճիւմլէ ա-
16 տէմլէրէ անըն շահիտի օլաճագսըն վէ շիւմի

- նիշխան թէ՛խիւր էտիյօրսըն. գալգո վաքիթիզ
 օլ, վէ [Բապպըն] խմինէ տու՛ա էտէրէք կիւ
 17 նահարընդտան երյգան՝ տէտիւ վէ պէն Երուսա.
 ղէմէ 'ափտէթ էտիւպ հէյքէլտէ տու՛ա էտէր իքէն,
 18 հալ ք վէճտտէ պուլունուսլ՝ անը կէօրտիւմ. Թ
 տախի պանա՝ Զապուգ օլ, վէ 'աճէլէթէն Երու.
 սաղէմոէն չըգ, զիրա պէնիմ հագգընտա շէհա.
 19 տէթիղի գապուլ էթմէյէճէքլէր՝ տէտիւ Պէ
 տախի՝ Եա Բապպ, պէն սանա իման էտէնյէրի
 հապա էտիւպ, սինազողլարտա տէօյմէքտէ օլտը.
 20 զըմը, վէ սէնին շէհիտին Ստեփանոսըն գանը
 տէօքիւլիւր իքէն, օրատա հազըր պուլունուսլ՝
 անըն գաթիլնէ ըրղա վէրտիյիմի, վէ անը էօյ.
 տիւրէնլէրին լիպասլարընը պէքլէմէքտէ օլտը.
 զըմը քէնտիլէրի էյի պիլիւրէր՝ տէտիմ իսէ տէ,
 21 Պանա Ֆէլապէն՝ կիթ, զիրա պէն սէնի ու.
 զագ մահալէ՝ թա՛իքէլէրէ իրսալ էտէճէյիմ՝
 տէտիւ.
 22 Վէ պու սէօզէ գատար անը տիղէյիւպ, եիւք.
 սէք սէսլէ՝ Պու միսիլիւ ատէմի եէր եիւզիւնտէն
 գալտըր, զիրա եաշամասը ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէ.
 23 տիլէր: իմտի անլէր պաղըրչարագ, լիպասլարընը
 24 սթըւպ հալայա թօզ սաշտըղլարը սըրատա, Պիկ
 պաշը՝ նէ սէպէպտէն տօլայը 'ալէյիլնէ պէօյէ
 պաղըրչտըղլարընը ալլամագ իշիւն՝ Դամիլյէ
 իսթիինթադ օլունսուն՝ տէյէրէք գալ՛անըն իլիկէ
 25 կէօթիւրիւլէսիւնի էմը էյլէտի: Վէ անը գալը.
 լարլէ կէրիւպ պաղլատըղլարընտա, Պօղոս օրատա
 տուրան եիւզ պաշըյա՝ Բօմայը վէ դայրի մա՛.
 քիւմ պիր ստէմի տէօյմէք սիգէ ճա՛լը մի տիր՝
 26 տէտիւ: Եիւզ պաշը տախի պունու իշիթտիքտէ,
 կիտիւպ՝ նէ էտէճէյիլնէ [տիգգաթ էյլէ], զիրա
 պու ստէմ Բօմայը տըր՝ տէյիւ պիկ պաշըյա
 27 խապէր վէրտի: Պիկ պաշը տախի Պեղոսըն եանընա
 կէլիւպ, անա՝ Սէն Բօմայը՞ մը սըն, պանտ սէօյէ

- 28 տէտիւրտէ, Էվվէթ՝ տէտիւ : Վէ պիկ պաշը ճէ-
վապէն՝ Պէն պիւ հիմայէթ իմթիյազընը պիր չօգ-
ազչէ իւէ էտինտիւմ՝ տէտիւ. ֆադաթ Պօղոս՝
- 29 Պէն հէման օ հալթ տօղալմ՝ տէտիւ. Պուռնուռն
իւղէրինէ անը իսթինթազ էտէճէք օլան
քիմսէլէր տէր 'ադապ անըն կանընտան չէ-
քիւսիլէր, վէ պիկ պաշը անըն Բօմալը օլալ-
ղընա ափետհ օլալղընտա՝ անը պաղլատըղը ի-
չիւն գօրգառու :
- 30 Վէ էրթէսի կիւն Եհհուտիլէր թառափընտան
նէ իլիւն իթթիհամ օլուռտըղընըն հագիլգաթընը
պիլմէք իսթէմէքլէ, անը [պաղլարընտան] չէօ-
ղիւպ՝ պաշ քեահինլէր իւէ պիւթիւն միլլէթ մէճ-
լիսինին կէլմէսինի էմը էտէրէք, Պօղոսը էնտի-
րիպ՝ հուզուրլարընա կէթիւրտի :

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ Պօղոս միլլէթ մէճլիսինէ տիգգաթլէ նազար
էտիպ՝ Էյ պիրատէրլէր, պէն պու հիւնէ տէյին
Ալլահըն հուզուրընտա քիւլլէյէն զամիր ի խալիլլէ
- 2 հարէքէթ էյլէտիւմ՝ տէտիւ ֆեահին ի ա՛ղամ Ա-
նանիա տալի անըն կանընտա տուրանլարա՝ աղ-
- 3 զընա վուրմալարընը էմը էթտիւ : Օ զէման Պօղոս
անա՝ Էյ պատանալը տիւլար, սէնի Ալլահ վուրա-
ճազ տըր, սէն շէրի՝աթ մուճէպինճէ պէնի մու-
հաքթմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն, խիւաֆի ը շէր՝
օլարապ, պանա վուրմալարընը՝ մը էմը էտիյօր-
- 4 սըն՝ տէտիւ Վէ կանընտա տուրանլար՝ Ալլահըն
քեահին ի ա՛ղամընա՝ մը շէթմ էտէրսին՝ աէմէլէ-
- 5 ըլլէ, Պօղոս՝ Էյ պիրատէրլէր, անըն քեահին ի
ա՛ղամ իտիլինի պիլմէյօր իտիւմ. զիրա՝ Գաւվընըն
րէիսինէ քէօթիւ սէօյլէմէյէսին՝ տէյիւ մուհար-
- 6 ըրէր տիր՝ տէտիւ Վէ Պօղոս անլէրին պիր գըւմիլ
սատուգիլէր վէ աիկէրի ֆէրիսիլէր օլալղընը պիւ-

- մէքէ, մէծիւտե՛ն է՛յ պիւրատէրլէր, պէն ֆէրիսի
 օղլու ֆէրիսի իմ. գըյամէթ իւլ էմլաթըն իմ.
 տինտէն տօլայը մուհաքէմէ օլունույօրըմ՝ տէյի
 7 նիտա էթ տիւ վէ պունու սէօյլէտիյինտէ՛ ֆէթի.
 սիլէր իլէ սատուգիլէր արասընտա միւնաղաք
 զուհուր էտիպ՝ ճիւսհուր իքի ֆըրդա օլտու
 8 Ձիրա սատուգիլէր՝ Գըյամէթ վէ մէլէք վէ բուհ
 հօգ տըր՝ տէրլէր. ֆադաթ ֆէրիսիլէր իքիսինի տ
 9 իգրար էտէրլէր : վէ պէօյիւք կիւքիւլթիւ վու
 գու՝ պուլտու, վէ ֆէրիսիլէր թարաֆընըն իւլէ
 մասը դալգըպ՝ Պու ատէմտէ պիր քէօթիլիւք
 պուլմայօրըզ. ամմա էյէր անա պիր բուհ հա պիր
 մէլէք սէօյլէտի իսէ, [Ալլահա գարշը ճէնք վէ
 10 մէյէլիմ] տէյէրէք միւնաղա՛ա էտէրլէր իտի վէ
 չօգ վէլվէլէ վուգու՛ընտա Պօղոս սնլէր թարա
 ֆընտան փարէլէնիթ՝ տէյիւ պին պաշը խալֆէթ.
 մէսիլէ, էնիպ անլէրին իլլէրինտէն անը դալգըպ
 դալ՛այա կէթիլմէլէրինի ՛ասքէրէ էմր էթտի
 11 վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն հանընտա տու
 բուպ՝ է՛յ Պօղոս, ճէսուր օլ, զիրա Նրուսաղէմտէ
 պէնիմ հադգըմտա շէհատէթ էթտիլիկ կիպի, Բօ.
 մատա տախի էօյլէ շէհատէթ էթմէլիտին՝ տէտի
 12 վէ կիւնտիւզ օլտըգտա՝ Նէհուտիլէրտէն պա՛ղըր
 իթթիֆազ էտէրէք՝ Պօղոսը էօլտիւրմէյինճէ պիթ
 շէյ եէյիպ իյմէյէճէյիզ՝ տէյիւ քէնտիլէրինի լա՛նէթ
 13 ալթընա գօտըլար : վէ պու եէմիւլէ իթթիֆազ
 14 էտէնլէր գըրգ քիշիտէն զիյատէ իտիւ վէ պուն.
 լար պաշ քեհանլէրին վէ իիթիյարլարըն հա.
 նընա կիտիպ՝ Պօղոսը էօլտիւրմէյինճէ հիլ պիր լէյ
 թաթմայաճաղըզ՝ տէյիւ քէնտի քէնտիմիզի ՛աղթ
 15 լա՛նէթ ալթընա գօտըգ. վէ շիմտի ոիղ միլլէթ
 մէծիսի իլէ պէրապէր անըն հադգընտա օլան լէյ.
 լէրի զիյատէ տիգգաթլէ թէֆթիլ էթմէք պէհա.
 նէսիլէ հարըն հանընըզա աշաղը կէթիլսինի տէյի
 պին պաշըյա խապէր վէրլինիզ. պիլ տախի օ վա.

- սըլ օլմաղտան էվվէլ՝ անը էօլտիւրմէյէ հազըր ըլ՝
- 16 տէտիլէր։ Ամնա Պօղոսըն հէմչիրէ զատէսի պու
հիլէյի իշիթմէքէ, վարըպ գալ՝այա կիրէրէք Պօ-
- 17 ղոսա խապէր վէրտի։ Պօղոս տախի եիւզ պաշը-
լարըն պիրիւնի եանընա չաղըրըպ՝ Պու ճիվանը
պիլ պաշըյա կէօթիւր, զիրա անա պիր իֆատէսի
- 18 վար տըր՝ տէտի։ Օ տախի անը ալըպ պիլ պա-
շըյա կէօթիւրէրէք՝ Մահպուս Պօղոս պէնի չա-
ղըրըպ՝ Պու ճիվանըն սանա իֆատէսի օլըրըլ
իշիւն, եանընա կէթիրմէսի բէճա էյլէտի՝ տէտի։
- 19 Պիլ պաշը տախի անը էլինտէն թո։ թուպ թէնհա
պիր մահալէ չէքիտի, վէ՝ Պանա վէրէճէյիլ խա-
- 20 պէր նէ՝ տիր՝ տէյիւ սու՝ալ էյլէտի։ Օ տախի՝
Եհնուտիլէր Պօղոսըն հազըրնտա տահա տիլ-
գաթլէ պիր շէյ թէֆթիլ էթմէք պէհանէսիլլէ,
անը եարըն միլլէթ մէճիսինէ էնտիրէսին՝ տէյիւ
- 21 սանա բէճա էթմէյէ իթթիֆադ էթտիլէր։ Ամնա
սէն անլէրէ լապի օլմայասըն՝ զիրա պուշլարտան՝
անը էօլտիւրմէյինճէ եէյիպ իշմէմէյէ քէնտիլէրինի
լա՛նէթ ալթընա գօմուշ զըրգտան զիյատէ առէմ՝
անը փուսուտա պէքէյօրլար։ վէ շիմտի հազըր
պուլունարագ, սէնին էմրինէ մուշթագըր տըր-
- 22 լար՝ տէտի։ Իմտի պիլ պաշը օլ ճիվանա՝ Պու
շէյլէրի պանա պէյան էթտիլիլի քիմսէյէ սէջ-
լէմէ՝ տէյիւ թէնպիհ էթտիլքսէն սօնըրա, անը
սալը վէրտի։
- 23 վէ եիւզ պաշըլարտան իքի քիշի չաղըրըպ՝ կէճէ
սա՛աթ իւշտէ Գայսէրիլէյէ կիթմէք իւզրէ, իքի
եիւզ փիյատէ վէ եէթմիշ սուվարի վէ իքի եիւզ
- 24 մըղրապիլ հազըրլարնըլ։ վէ Պօղոսը պինտիրիպ
սէլամէթլէ վալի փելիքսէ կէօթիւրմէլէրի իշիւն,
- 25 հայվանլար տախի թէտուրիք էտինիլ՝ տէտի՛ք վէ
- 26 պէր վէճհ ի աթի պիր մէքթուպ եաղտը Գըլաու-
տիօս Լիսիաս՝ տէվլէթլու վալի փելիքսէ սէլամ
- 27 էտէր։ Պու առէմ՝ Եհնուտիլէր թարաֆընտան

- Թուծուռուպ էօլտիւրիւմէք իւզրէ իքէն, Բօմար
օլտըղընը էօլրէնտիյիմոտէ, 'ասքէր իլէ եէթիլիյ
29 անը գուրթարտում: Վէ անըն հագգընտա էթ.
տիքլէրի շիքիայէթին սէպէպինի ալլամագ մագ.
սէտիլլէ անը անլէրին միլլէթ մէճիլսինէ էնտիլ.
30 տիյիմոտէ, Գաթլէ եա ղէնճիլրէ միւսթահագգ պիլ.
ճիւրմիւ օլմայրպ՝ անճագ քէնտի շէրի'աթլարնո
միւթէ'ալլըգ մէս'էլլէրտէն աօլայր անտէն ի.
31 քեայէթ օլունտըղընը ալլատում. Վէ Եէհուտի.
լէրին պու ատեմէ հիլէ թէրթիւպ էտէճէքթի
պանա պէյան օլունմաղլէ, անը տէր հալ սան
կէօնաէրտիմ, վէ տա'վաճըլարա տախի անը
'ալէյհինտէ օլան շէյլէրի սէնին հուզուրընտա ի.
Ֆատէ էթմէլէրինի էմի էթտիմ, 'Աֆիլէթտէ օ.
լունըզ:
- 31 Օլ վագըթ 'ասքէրլէր քէնտիլլէրէ էմի օրն.
տըղը վէճի իւզրէ, Պօղոսը ալլպ կէճէլլին Ան.
32 Թիփաթըրիսէ կէօթ իւրտիւքտէն սօնրա, էրթէպ
կիւն անըն իլէ պէրապէր կիթմէք իչիւն, սուվա.
րիլէրի պրագըպ՝ գալ'այա 'ալտէթ էթտիլլէ:
33 Պունլար տախի Գայաէրիյէյէ վասըլ օլուպ՝ մէք.
թուպը վալիյէ թէպիլմէ Պօղոսը տախի ան
34 Թագլտիմ էթտիլլէր: Վալի տախի Դէթլուպ օ.
գուռուպ հանկը էյալէթտէն օլտըղընը սու'ալ
էթտի. վէ Կիլիկիատան օլտըղընը ալլամաղլէ:
35 Տա'վաճըլարըլ տախի կէլտիքտէ սէնի տիկլէրիմ
տէյիպ, Հերովզէսին սէրայընտա հըֆզ օլունմա.
սընը էմի էթտի:

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնրա՝ քեահին ի ա'գամ Ան.
նիա, իսթիյարլար վէ Թէրթուլլոս Զահուտ պիլ
լսաթիւպ ըէֆագաթընտա պուլունարագ՝ էնտի
վէ պունլար Պօղոս 'ալէյհինտէ վալիյէ շիքիայէթ

- 2 էթտիւէր : Օ տախի չաղըըլըդտա, թէրթուլոս
 իթթիւմա պաշլալըպ' էյ տէվէթլու փելիքս,
 պիզ սէնին վասըթանլէ չօգ սէլամէթէ նա'իլ օլ-
 աըղըմըզ հալտէ, վէ սէնին թէտպիրինլէ պու միւ-
 3 էթին ումուըը թանգիւմ օլունաըղընտան, չէր
 զէման վէ մէքեանտա քէմալը ը թէչէքքիւրլէ գա-
 4 պուէ տէրիզ : Լաքին սէնի զիյատէ թա'ծիզ էթ-
 մէմէք իշիւն, բէճա տէրիւմ' պիզիլ լու թֆէն պիւ-
 5 ազ տիկլէյէսին : Զիրա պիզ պու տտէմին եհլ ի
 ֆէստա, վէ տիւնեանտա օլան ճիւմլէ նէհուտի-
 6 լէր արասընտա սէպէպ ի իսթիլալ, վէ նասրանի
 ֆըրգասընն պիւր բէ'իսի օլաըղընը պուլաըզ. վէ
 հաթթա հէյքէլի պիլէ նափաք էթմէյէ չալըյուը-
 զընտա, անը թութաըզ. վէ քէնտի շէրի'աթըմըզ
 մուճէպինճէ մուհաքէմէ էթմէք իսթէտիք իսէ տէ,
 7 Պիկ պաշը Լիսիաս եէթիշիպ' ճէպը ի 'ազիմլէ էիւ-
 8 միզտէն ալարազ, Տա'վաճըլաընն սէնին թարա-
 ֆընա կէմլէլէրինի էմը էթտի. սէն տախի իսթին-
 թազ էթմէքլէ' անը իթթիհամ էթտիյիմիզ շէլէ-
 9 բին ճիւմլէսինէ վազըֆ օլա պիլիրսին' տէտի : Եէ-
 հուտիլէր տախի' Պու շէլէր պէօյլէ տիւր' տէյէրէք
 թաստիզ էթտիլէր :
 10 Պօղոս տախի' Սէօյլէ' տէյիւ վալինին քէնտի-
 սինէ իշարէթ էյլէմէսի իւզէրինէ, ճէվապ վէրէ-
 րէք տէտի քի' Չօգ սէնէտէն պէրու սէնին պու-
 միլէթին հաքիմի օլաըղընը պիլտիյիմտէն, պանա
 մի'թէ'ալըզ շէլէրէ քէմալը իսօշնուտիլէ ճէվապ
 11 վէրիրիւմ. Զիւնքի պէն 'իպատէթ էթմէք իշիւն
 Երուսաղէմէ չըզալըտան պէրու օն իքի կիւնտէն
 12 զիյատէ օլաաըղընա վազըֆ օլա պիլիրսին : վէ
 պէնի նէ հէյքէլտէ, նէ սինաղօղլարտա, նէ տէ
 շէհրտէ պիւր քիմսէ իլէ միւպահէսէ էթմէքտէ,
 եախօտ իալզը պաշըմա թօփլամադտա պուլաը-
 13 լար : վէ շիմտի պէնի իթթիհամ էթտիքէրի շէյ-
 14 լէրին իսպաթընա գատիր տէյիլէր տիր : Ամնա

- սանա պունու իգրար էտերիմ քի՝ պունլարն
 Ֆըրգա տէտիքէրի թարիգ մուճէսինճէ, Թէկ-
 րաթ իլէ փէյղամպէրլէրտէ մուհարէր օլան շէյ-
 լէրին ճիւղէսինէ իման էտէրէք, էճաաարըն
 15 Ալլահնա 'իպատէթ էտերիմ, Վէ քէնտիլէրն
 տախի մունթազըր օլադգլարը միսիլիւ, կէրէք
 սալիհլէրին վէ կէրէք Ֆաադգլարըն էմլաթտան
 գըյամ էտէճէքլէրինի Ալլահտան իւմիտ էտէրիմ,
 16 Պունա պինա'էն հէր վազըթ Ալլահն վէ ինսանը
 'ինտինտէ խալիս դամիրէ մալիք օլմաղա ճէհա է.
 17 տէրիմ, Վէ չօգ սէնէ կէլտիքտէն սօհրա՝ միլէ.
 Թիմէ սաաադա վէ Ալլահ թագտիմէլէր թագտիմ
 18 էթմէք իշիւն կէլտիմ. Վէ պու սըրաաաա պա'զը
 Ասիալը Եէհուտիլէր պէնի հէյքէլտէ գալապըզ,
 եախօտ վէլվէլէ իլէ օլմալըպ՝ աւմա թաթհր օ.
 19 Լունմըլ պուլըլար, Վէ պունլար՝ 'ալէյհիմտէ պիլ
 տէյէճէքլէրի օլաա իտի, հուպուրըկա կէլիպ յի-
 20 քեայէթ էթմէլի իտիլէր, Եախօտ պու հազըր
 պուլունանլար՝ պէնիմ աբալարընտա աուրու
 Պէն պու կիւն սիզին թաբաֆընըպտան դըլամէի
 իւլ էմլաթտան տօլայը մուհաքէմէ օլունույօրըմ՝
 21 տէյիւ, Նիտա էթտիլիմ պու պիլ սէօղտէն դայիլի
 միլլէթ մէճլիսի հուզուրընտա իքէն, պէնտէ կէ
 22 քապահաթ պուլըլարընը սէօյլէսինլէր, Վէ
 փիլիքս [պու շէյլէրի իշիթտիլինտէ] պու թարիգ
 հազգընտա մա'լիւմաթ ը քեամիլէսի օլադըն-
 տան՝ Պիլ պաշը Լիսիաս էնտիլի զէման տա'վանըզ
 թահգիգ էտերիմ՝ տէյիպ, անլէրի վազթ ը ախէր
 23 թա'լիգ էյլէտիւ Վէ Պօղոսը թահթ ը մուհաֆա-
 զաաընա ալըպ՝ անա միւսա'տտէ վէրմէքլէ, անըն
 տօսթլարընտան քէնտինէ խըտմէթ էթմէք, եա.
 խօտ եանընա կէլվէքտէն քիմսէյի մէն՝ էթմէմէ.
 սինի հիւզ պաշըյա թէնպիհ էթտի
 24 Վէ պիլը գաշ կիւն սօհրա փիլիքս Եէհուտի
 պուլունան զէվճէսի Տրուօրլա իլէ կէլիպ՝ Պօղոսը

- կէթիւրտէրէք, անը Գրիստոսս ուրան իման խու-
 25 ուսուրնաւ տիկլէտի: Օ տախի սալահ վէ զապթ ք
 նէֆս վէ կէլէճէք ճէղատան պահս էտէր իքէն,
 փեղիքս զիյատէսիլլէ գօրգուսլ՝ Շիմտիլիք կիթ,
 վագթըմ օլուրսս, սէնի եհնէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ
 26 ճէվապ վէրտի: Պուսուսն իլէ պէրապէր Պօղոս
 Թարափընտան, [սալը վէրիլմէսի իչիւն] քէնտիկէ
 ագչէ վէրիլիք մէ՛մուլլլէ՝ անը չօգ տէֆ՝ա կէ-
 27 Թիւրտիպ անըն իլէ սէօյլէչիք իտի: Լաքին իքի
 սէնէ Թէմամ օլտըգամ՝ Փեղիքսին ետրինէ Պոր-
 կիոս փեստոս նասպ օլուսնուսլ, փեղիքս՝ Նէհու-
 տիլէրին խաթըրընը խօշ էթմէք մագստէտիլլէ՝ Պօ-
 ղոսը մահսլուս պրագտը:

ՊԱՊ 25

- 1 Իմտի փեստոս վիւսյէթէ վասըլ օլուսլ, իւչ կիւն
- 2 սօհրա Դայսէրիյէտէն Երուսաղէմէ չըգտը: Վէ
 քեահին ի ա՛գամ իլէ Նէհուտիլլէրին միւթէպէ-
 րանը Պօղոս ՝ալէյհինտէ շիքեայէթ էտիպ՝ ըճա
- 3 էտէրէք: Անըն Երուսաղէմէ ճէլպի իչիւն միւ-
 սա՛ատէ Թալէպ էյլէտիլէր. քէնտիլէր իսէ անը
 եօտա էօլտիւրմէք իչիւն տուղագ գուրոյօրլար
- 4 խի: Լաքին փեստոս ճէվապէն՝ Պօղոս Դայսէ-
 րիյէտէ Թահթ ք մուհաֆազատս պուլուսնուսլ,
 քէնտիսի տախի եագընլարտա օրայա կիտէճէյինի
- 5 պէյան էտէրէք, Արանըզտան մուգթէտիք օլան-
 լար պէնիմ իլէ պէրապէր էնիպ, օլ առէմտէ պիր
 գապահաթ վար իսէ, անը իթթիհամ էթսինլէր՝
- 6 տէտի: Վէ եանլարընտա օն կիւնտէն զիյատէ էյ-
 լէնտիքտէն սօհրա Դայսէրիյէյէ էնտի: Վէ էրթէսի
 կիւն մահքէմէտէ օթուրուսլ՝ Պօղոսըն կէթիլիւ-
- 7 մէսինի էմը էյլէտի: Օ տախի կէլտիյինտէ, Երու-
 սաղէմտէն էնէն Նէհուտիլլէր անըն էթրաֆընտա
 տուրուսլ՝ Պօղոսըն ՝ալէյհինտէ իսպաթընտ գատիր

- օլմատըգլարը չօգ վէ աղբը շիքեայէթլէր էթաթ.
 8 լէր իսէ տէ, *Օ տախի՝ Պէն նէ Եհնուտիլէրին չէ.
 րի'աթընա վէ նէ հէքէլէ վէ նէ տէ Գայսէրէ
 9 վէրտի. Լաքին Փեստոս Եհնուտիլէրին իսթըրը
 իսօ չէթ մէք մագսէտիլլէ, Պօղոսս ճէվապ վէրիպ՝
 Սէն Երուսաղէմէ չըգըպ պու. շէյլէր իլին պէնիմ
 հուզուրըմտա օրատա մուհաքէմէ օլմագ իսթէր
 10 մի սին՝ տէտի. Պօղոս տախի՝ Պէն Գայսէրէն մա.
 քէմէսինտէ տուրույօրըմ, պուրատա մուհաքէմէ
 օլունմագլըղըմ՝ կէրէք տիւր. սէնին տախի վէք
 էյի պիտիլին կիպի՝ Եհնուտիլէրէ հիլ պիւր հագդ.
 11 սըզլըգ էթմէտիմ. Զիւրա էյէր հագդաըզըգ վէ
 գաթլէ միւսթահագգ պիւր շէյ իշլէմիլ իսէմ, էօլ.
 մէքտէն իսթինա՝ էթմէմ. ամմա էյէր պուլնարըմ՝
 'ալէյհիմտէ շիքեայէթ էթտիքլէրի շէյլէրին ալը
 12 եօգ իսէ, հիլ պիւր քիմսէ պէնի անլէրէ թէտի
 էտէմէզ. Գայսէրէ րէֆ՝ ի տա՝վա էտէրիմ՝ իստի
 13 Օ դէման Փեստոս մէճլիս իլէ միւզաքէրէ էթ.
 տիքտէն սօնրա՝ Գայսէրէ րէֆ՝ ի տա՝վա էթտին,
 Գայսէրէ կիտէճէքսին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի.
 14 Վէ պիւր գալ կիւն միւրուրինտէն սօնրա, Փես.
 տոսը թէպրիք էթմէք իւզըր՝ Ագրիպպաս մէլիք
 15 իլէ Պէրնիգէ Գայսէրիլէյէ վասըլ օլտու. վէ օ.
 րատա պիւր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէրինտէ, Փես.
 տոս Պօղոսըն մատտէսինի մէլիլէ իֆատէ էտիպ
 տէտի քի՝ Փելիքսին մահպուս պլազարըզ պիլ
 16 աւէմ վար տըր. Պու աւտէմին հագգընտա՝ պէն
 Երուսաղէմտէ իքէն Եհնուտիլէրին պաշ քիւհին.
 լէրի իլէ իլիթիյարըրը անտէն տօլայը պանա
 'արըլը շիքեայէթ էտիպ՝ անըն 'ալէյհիմտէ հիւքմ
 17 Թալէպ էթտիլէր. Պէն տախի՝ Միւտտա՝ի 'ալէյ
 միւտտա՝իլէր իլէ իւլզ եիւզէ պուլունուպ՝ չի.

- քեայէթլէրինէ ճէվապ վէրմէյէ միւսա՛տտէ օլ-
մայրնճա, պիր քիմսէյի գաթլէ թէսլիմ էթմէք
Բամալլարըն 'ատէթի տէյիլ տիր' տէյիւ անլէրէ
17 ճէվապ վէրտիմ: Պունուն իւզէրինէ անլէր պու-
րայա պէնէ՛ էլէ վասըլ օլադգլարընտա, թէ՛էխ-
խիւր էթմէյէրէք էրթէսի կիւն մահքէմէտէ օ-
թուրուպ՝ օլ ատէմին կէթիրիլմէսինի էմր էթտիմ:
18 Վէ տա՛վաճըլարը հուզուրտա անըն հագգընտա
պէնիմ գըյաս էթտիլիմ պիր շիքեայէթ էթմէ-
19 տիլէր: Ֆազաթ քէնտի տիյանէթլէրինէ վէ Պօղո-
սըն՝ Տիրի տիր՝ տէտիյի Յիսուս նամընտա վէֆաթ
էթմիլ պիր քիմսէյէ տա՛իր անըն 'ալէյհինտէ
20 պա՛զը մէս՝էլէլէրի վար իտի: Վէ պէն պու մէս՝է-
լէնին հալլընտա թէրէտաիւտ էթտիյիմանէ, քէն-
տիսինէ՝ Երուսաղէմէ կիտիպ պու շէյլէրտէն տօ-
լայը օրատա մուհաքէմէ օլմազ իսթէ՛ր մի սին՝
21 տէտիմ: Վէ լաքին Պօղոս Ավղուսթօսըն հիւք-
միւնէ պրազըլմազ իւզրէ, րէֆ՝ ի տա՛վա էթ-
տիյինտէ, պէն անը Գայսէրէ կէօնտէրինճէյէ տէյին
22 հըֆզ օլունմասընը էմր էթտիմ: Վէ Ագրիպպաս
փեստոսա՝ Պէն քէնտիմ տախի պու ատէմի տիկ-
լէմէյէ արզու էտիյօրըմ՝ տէտիքտէ՝ Եարըն անը
տիկլէրսին՝ տէտի:
13 Երթէսի կիւն Ագրիպպաս իլէ Պէրնիզէ քէմալը
իթիլամէ կէլիպ՝ պիկ պաշըլար վէ շէհրին րիճալ
ու քիպարը իլէ պէրտպէր տիվանիսանէյէ կիրտիք-
տէն սօկրա, փեստոսըն էմրի իւզէրինէ Պօղոս կէ-
23 թթիրիլտի: Վէ փեստոս տէտի քի՛ էյ մէլիք Ագ-
րիպպաս, վէ պիզիմ իլէ հագըր պուլունան ճիւմէ
րիճալ, պունու կէօրիւյօրսընըզ: Եէհուտիլէրին
պիւթիւն ճիւմհուրը Երուսաղէմտէ վէ պուրատա
Խանըմ կէլիպ, պունուն հագգընտա՝ Արթըզ-
սաղ գալմասը ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէյիւ չաղըրըր-
24 լար իտի: Լաքին պէն անըն գաթլէ միւսթահագգ
պիր շէյ էթմէտիյինի ալլայըպ, քէնտիսի տախի

- Ավդուսթօսա ըէֆ'ի տա՛վա էթտիյինտէն՝ ան
 26 կէօնտէրմէյէ հիւքմ էթտիմ։ Ամմա անըն հաչ,
 գընտա էֆէնտիմիղէ եաղաճագ պիր թահգիգւ,
 լունմըշ շէյիմ օլմատըղընտան, անը սիգին հու
 զուրրնըղա վէ պախուսոն, էյ մէլիք Ագրիպպա
 սէնին հուզուրընա կէթիրտիմ, քի իսթինթա
 օլունտըգտան սօկրա, պիր եաղաճագըմ օլմ
 27 Ձիրա պիր մահպուս կէօնտէրիպ՝ ալէյհինտէ օլմ
 շիքեսյէթլէրի տախի պէյան էթմէմէք պանն Նօ,
 մա՛գուշ կէօրիւնիւր։

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Ագրիպպաս Պօղոսա՝ Բէնտիկ իշիւն սէօյի
 մէյէ սանա իղն վար՝ տէտիքտէ, Պօղոս էլինիւ
 2 զատըպ ճէվապ վէրէրէք, էյ մէլիք Ագրիպպա
 Եհհուտիլէր թարաֆընտան շիքեսյէթ օլունս
 ղըմ՝ շէյէրին ճիւմէսի հագգընտա, պու կիւն սի
 նին հուզուրընտա ճէվապ վէրէճէյիմտէն քէնտի
 3 պախիթեար իտտ էտէրիմ, Խուսուսա քի Ե
 հուտիլէրին հէփ ալինլէրի իլէ մէս՝ էլէլէրինէ վ
 ղըֆ սըն, պու սէպէպտէն պէնի սապըլէ ձիկի
 4 մէնիղի ըէճա էտէրիմ, Իպթիտատէն Երուս
 ղէմտէ միլլէթիմին տրասընտա սէպալլէթիմ
 պէրու նասըլ եաղատըղմը Եհհուտիլէրին ճիւ
 5 լէսի պիլիլէր։ Չիւնքի (շէհատէթ էթմէ ի
 թէրլէր իսէ) տինիմիղին էն տիգգաթլը Քըբե
 սըն կէօրէ ֆէրիսի եաղատըղմը էվլէրտէն պի
 6 ըու պիլիլէր, Վէ պէն շիմաի Ալլահ թարաֆ
 տան էճտատըմըղա վէրիլիպ օն իքի սըպթըմը
 տախի կէճէ կիւնտիւզ տէվամ իւզրէ՝ իպատի
 էտէրէք նա՛իլ օլմաղա իւմիտ էթմէքտէ օլտը
 լարը վա՛տըն իւմիտի իշիւն մուհաքէմէ օլունտ
 7 իւզրէ տուրույօրըմ, Պէն օլ իւմիտ իշիւն Եհհու
 տիլէր թարաֆընտան շիքեսյէթ օլունույօրըմ։

- 8 էյ մէլիք Ագորիսպատաւ Ալլահըն էմվաթը իհեա էյ-
 լէմէսի նիճիւն ինտինիլատ ինանըմազ շէյ 'ատտ
 9 օլունուր, վազա'ա պէն քէնտիւմ 'նազարէթլի Յի-
 սուսըն իսմինէ մուսալիֆ փէք չօգ շէյլէր էթմէք
 10 պանա վաճիպ իտիյի զաննընտա իտիւմ, Պունու-
 տաիս Երուսաղէմտէ իճրա էտիպ' պաշ քեահին-
 լէրտէն թաւսիյէ ալարազ, մուգատտէսլէրտէն
 նիլէլէրինի հապսխանէլէրտէ հապս էտիպ' գաթլ
 11 օլունաըգլարընտա պէն տաիսի րէյ վէրտիւմ, վէ-
 ճիւմէ սինաղօղլարտա չօգ տէֆ'ա անլէրէ 'աղապ
 էտիպ' քիւֆը էթմէյէ իճպար էտէր իտիւմ, վէ-
 'ալէյէլէրինէ զայէթլէ հիտտէթլէնէրէք' թա էճ-
 12 նէսլի շէհրլէրէ տաիսի թէ'ատտի էտէր իտիւմ, վէ-
 պու սըրաստա պաշ քեահինլէր թարափընտան վէ-
 լիլէն թաւսիյէ վէ մէ'մուրիյէթլէ Տըմլչգա տաիսի
 13 կիւտը իքէն, էյ մէլիք, Եօլտա էօյլէ վազթը' սէ-
 մատան պէնիւմ վէ Եօլտալարըմըն էթմափընտա
 կիւնէշին զիյասընտան 'աղիւմ պիր նուր լէմ'ան
 14 էթմիշ կէօրտիւմ, վէ ճիւմէմիլ Եէրէ սիւշիւպ'
 'իպրանի լիսանընտա' էյ ՍաճուդչձՍաուդ, պա-
 նա նիճիւն թէ'ատտի էտիյօրսըն, սանա իւկէճ-
 տէրէլէրէ գարշը տէփմէք կիւճ տիր' տէյիւ պո-
 15 նա սէօյլէյէն պիր սէտա իշիթտիւմ, Պէն տաիսի
 լիֆէնտի, սէն քիւմ սին' տէտլիսմտէ' Պէն սէնին
 16 թէ'ատտի էթտիյին Յիսուս իւմ, Լաքին գալգ,
 այազ իւզէրի տուր, գիրա կէօրտիւյիւն վէ սանա
 կէօրիւնէճէյիւմ շէյլէրէ սէնի մէ'մուր վէ շահիտ
 17 թա'սին էթմէք իշիւն, սանա կէօրիւնտիւմ, վէ
 սէնի պու գալմտան վէ թա'իֆէլէրտէն գուրթա-
 18 րաճաղըմ, վէ պանա իման էթմէլէրիյլէ, կիւ-
 նալարըն 'աֆվընա վէ մուգատտէսլէր արասըն
 տա նասիպէ նա'իլ օլմալարը իշիւն, կէօզլէրինի
 ալըպ զուլմէթտէն նուրա, վէ Շէյթանըն թէսալ-
 լիւթիւնտէն Ալլահա ըիւճու' էթտիրմէք իւզրէ'
 սէնի շիմտի անլէրէ իրսալ էտէրիւմ' տէտի

- 19 Պինա'են 'ալէյ, էյ մէլիք Ագրիպպաս, սէմափ
 20 րիւայյա իթա'աթսըզ օլմատըմ. Ֆագաթ թէվլէ
 էտիպ Ալլահա բիւճու' էտէրէք թէվլէյէ լայլէ
 'աւէլլէր իլլէմէլէրի իլլէն' էվլէլա Տըմըզ վէ
 աո'ո՛ւհո- Երուսաղէմ էհալիսինէ վէ պիւթին
 Եհնուտիյէ տիյարընա վէ թա'իֆէլէրէ վա'զ էթ.
 21 տիմ. Պու սէպէպլէրտէն Եհնուտիլէր պլնի հէյ.
 քէլտէ թութուպ' գաթլիմէ սա'յ էթտիլէր.
 22 Նիհայէթ Ալլահըն 'ալլընա մազար օլտազ պու
 կիւնէ տէյին պագի իմ, վէ քի'չիյէ վէ պէօյիյէ
 չէհատէթ էտէրէք, փէյղամպէրլէրին վէ Մովէ.
 սին վագը' օլաճաղընը խապէր վէրտիքլէրի չէյ.
 23 լէրտէն, Եա'նի Մէսիհին էլէմ չէքէճէյի, վէ էմ.
 վաթտան էն էվլէլ գըյամ' էտիպ' գալմա վէ
 թա'իֆէլէրէ նուր թէպլիւր էտէճէյինտէն մա'տա
 հիչ պիւր չէյ սէօյլէտիլիմ եօզ տըր' տէտիւ.
 24 Վէ ճէվապ վէրէրէք պու շէյլէրի սէօյլէտիլին.
 տէ, Փեստոս երիքսէք սէսլէ' էյ Պօղոս, չըլաբ.
 րըյօրսըն. չօզ օգոււմազ սէնի տէլիլլէ տիյար
 25 էտիյօր' տէտիւ Օ տախի' էյ տէվլէթլու Փեստոս,
 չըլտըրմայօրըմ, ամա հագիգաթ վէ 'աղլ ը սէ.
 26 իմ սէօզլէրի սէօյլէյօրըմ. Զիրա մէլիք պու չէյ.
 լէրէ վաղըֆ օլմաղլէ, հուղուընտա ճէսուրանէ
 սէօյլէյօրըմ. չիւնքի պու չէյ պիւր քէօշէտէ վա.
 գը' օլմատըղընտան, գըյաս էտէրիմ քի պու
 չէյլէրին հիչ պիւրի պիլէ անա կիզլի տէյիլ տիւր
 27 էյ մէլիք Ագրիպպաս, փէյղամպէրլէրէ ինանըր
 28 մը սըն. ինանտըղընը պիլիլիմ' տէտիւ վէ Ագ.
 րիպպաս Պօղոսա' Պէնի խրիսթիյան օլմաղա
 29 ճիւզ'ի իգնա' էտիյօրսըն' տէտիւ. Պօղոս տախի'
 Գեա'չքի Ալլահ վէրէ իտի, ճիւզ'ի վէ քիլլի
 ետընը սէն տէյիլ, պէլքի պու կիւն պէնի տիլ.
 լէյէլլէրին ճիւմլէսի տախի, շու պէնտէրտէն
 մա'տա, հէման պէնիմ օլտըղըմ կիպի օլա իտի.
 լէր' տէտիւ

- 30 վէ [պոռնու սէօյլէտլի կիպի] մէլիք իլէ վալի
վէ Պէրնիգէ վէ անլէր իլէ պէրապէր օթուրան-
31 լար գալգալլար Վէ պիր Թարաֆա չէքիտիքլէ-
րինտէ պիրիպիրի իլէ՝ Պու ատէմ գաթլէ եւ
պէնտլէրէ միւսթահադգ հիչ պիր շէյ իլլէմէյօր՝
32 տէյիւ սէօյլէշլիլէր իտիւ Ագրիպպաս տախի փես-
տոսա՝ Պու ատէմ Գոյսէրէ րէֆ՝ ի տա՛վա էթ-
մէմիլ օլաւ իտի, սալլ վէրիլէ պիլիր իտի՝ տէտիւ

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ տէնիզտէն իթալիայա կիթմէմիզ մուգարրէր
օլտըգտա, Պօղոսը վէ տիկէր պա՛գը մահպուսա-
րը Ավղուսթօս Թապուրընըն Յուլիոս նամ պիր
2 եւզ պաշըսընա Թէսլիմ էթտիլէր Վէ Ասիա
Թարաֆլարընտան կիթմէք իւզրէ, Իտրէմիթլի
պիր կէմիյէ պինիպ վէ Սէլանիքտէն օլան Սաքէ-
սօնիպլը Արիսթարխօս պիզիմ իլէ պէրապէր օ-
3 լարագ՝ աչըլըպ, էրթէսի կիւն Սայտայա վասըլ
օլտըգ, վէ Յուլիոս Պօղոսա ինսանիյէթլէ մու՛տ-
մէլէ էտէրէք, իսթիրահաթ իշիւն, տօսթլարընըն
4 եանընա կիթմէսինէ բուխաթ վէրտիւ Վէ օրա-
տան աչըլըպ՝ բիւզկեար մուխալիֆ օլմաղլէ,
5 Գրպըսըն ալթ Թարաֆընտան կէշիպ, Կիլիկիա
վէ փամֆիլիա տէնիզինին օրթասընտան կէշէրէք,
6 Լիգիատա վազը՝ Միրայա կէլտիք, վէ եւզ պա-
շը օրատա իթալիայա կիտէճէք Իսքէնտէրիյէլի
7 պիր կէմի պուլուպ, պիզի անա պինտիրտիւ Վէ
պիր չօգ կիւնլէր աղըր աղըր կիտիպ կիւճէ Գնի-
տօսըն գուրպինէ եէթիշալիյիմիզտէ բիւզկեար
պիզի պրագմաորղընտան Կիրիտին ալթ Թարա-
8 ֆընտան Սալմոնա էօնիւնտէն կիտէրէք, Անը
կիւճէ կէշիպ, Կիւզէլ լիմանլար տէնիլէն պիր
մահալէ կէլտիք, պոռնուս գուրպինտէ Լասայա
նամ պիր շէհր վար իտի՝

- 9 Վէ խայլը զէման կէշտիքտէն սօղրա, օրոճ
 վաղթը հալա կէշմիշ օլտըղընտան, արթըզ տէ-
 նիզ սէֆէրի մուխաթարալը օլմաղլէ, Պօղոս ան-
 10 լէրէ նասիհաթ էտիւլ, էյ ատէմլէր, պու տէնիլ
 սէֆէրինին եալընըզ եիւքէ վէ կէմլյէ տէյիւ
 պէլքի քէնտի ճանլարմըդա տտիւ մէշազգաթը
 վէ չօգ զարարը օլաճաղընը կէօրիւյօրըմ տէտի
 11 Պօղոսըն սէօլլէրինաէն զիյատէ իթիմատ էթտի
 12 Վէ օլ լիման գըշլամադ իշիւն միւնասիւլ օլմա-
 տըղընտան, էքսէրիսի կիրիտին ճէնուպա վէ
 դարպի շիմալա պադան Ֆինիքս լիմանընա գը-
 լամադ իշիւն վասըլ օլա պիլիբիլ՝ տէյիւ օրաան
 13 տախի աշըմադա բէյ վէրտիլէր Վէ պիլը հովա
 լօտօս էսիւլ մագսէտլէրինէ էրտիլէր զաննըլէ
 գալզըպ կիրիտին գըշլաշընտան կէշիյօրըլար խի
 14 Ամմա պիլը աղտան սօղրա անա գարըլ էյիօգի-
 տօն տէնիլէն պիլը շիտտէթլի բիւզկէար զուհար
 15 էթմէքլէ, կէմի պիլրտէն գափըլտը, վէ օրապօ
 կիտէմէտլյինտէն, անը քէնտի հալինէ պրազըլ
 16 սիւրիւքլէնիյօր իտիք Վէ Գլաուուա նամ պիլ
 քիւշիւք ատանըն ալթընա սըղընարադ, սանտա-
 17 լը կիւճլէ գապթ էթմէյէ մուգթէտիլը օլուպ իլ-
 զի ալարգտան սօղրա, Չարէլէր գուլանփըրդ
 վէմլյի ալթընտան գուշաթտըլար Վէ սըղա տիւ-
 մէք գօրգուսըլլէ եէլքէնի էնտիբիւլ էօյլէ սիւ-
 18 բիւքլէնիլէր իտիւ Վէ շիտտէթլի ֆուրթուլնաա
 պուլունտըղըմըզտան, էրթէսի կիւն եիւքիւ տէ-
 19 նիզէ աթտըլար Վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ քէնա
 20 էլլէրիմիզլէ կէմինին թաղըմլարընը աթտըզ Վէ
 չօգ կիւնլէր նէ կիւնէշ նէ եըլտըզլար կէօրիւ
 նիւպ շիտտէթլի ֆուրթուլնա տախի իւզէրիթի
 պասմաղլէ, արթըզ նէճաթ պուլմամըղըն իւմի
 21 քիւլլյէն գաթ Օլունտու Վէ չօգտան պէրու
 աճ գալըլը օլմալարըլլէ Պօղոս օրթալարընտ

- տուրուսի՝ էյ ատէմէր, ֆիւ վագը՝ պէնիմ սէօյ-
 լէտիյիմի տիլլէյէրէք, պու մէշագգաթ վէ զարա-
 րա օղումամադ իշիւն Կիրիտտէն աջըմամալը ի-
 22 տինիզ, Ամմա շիմաի սիզէ նասիհաթ վէրիւրիմ
 քի՝ միւսթէրին օլասընըզ, զիրա սիգտէն հիչ պի-
 րի թէլէֆ օլմայըպ՝ անճագ կէմի Բելէֆ օլմաճագ
 23 տրու Զիրա սահիպիւմ վէ մա՝պուտըմ օլան Աւ-
 24 լահն մէլէյի պու կէճէ Կանըմտա տուրուպ, էյ
 Պօղոս, Գօրգմա, Գայսէրին հուզուրընտա տուրմաշ
 լազըմ տըր. վէ իշթէ Ալլահ սէնին իլէ պէրապէր
 կէմիտէ օլանլարըն ճիւմէսինի սաճտ պազըշլամըշ
 25 ալը՝ տէտի, Պուսնուս իշիւն, էյ ատէմէր, միւս-
 թէրին օլունըզ, զիրա հէման պանա սէյլէնիտիլի
 վէճէ իւզըր՝ վագը՝ օլաճագընա պէն Ալլահա ի՛թի-
 26 մատ էտէրիմ. Անճագ պիր առայա տիւշմէմիզ
 լազըմ տըր՝ տէտի,
 27 վէ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլտըզտա՝ Ատրիա
 տէնիզինտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իքէն, կէճէնին
 Կարըսընտա կէմիճիլէր պիր գարայա Կազլաշլարգ-
 28 լարընը զանն էթտիլէր, վէ իսգանտիլ աթըպ
 Կիրմի Գուլաճ պուտըլար, վէ պիր ալ իլէրի վա-
 րըպ վէ թէքրար աթըպ օն սիշ Գուլաճ պուլ-
 29 տուլար, վէ Գայալըղա տիւշմէք Գօրգուսըլէ,
 Գըլտան տէօրթ լէնկէր աթըպ կիւնտիւզ օլմա-
 30 որնը արգու էթտիլէր, վէ կէմիճիլէր կէմիտէն
 Գայմագ մագսէտիլէ, պաշտան լէնկէրէր աթ-
 մագ պէհանէսիլէ սանտալը տէնիզէ էնտիրտիք-
 31 լէրինտէ, Պօղոս Կիւզ պաշըյա վէ Վասքէրլէրէ՝
 էյէր պուսնլար կէմիտէ Գայմագոս, սիզ նէճաթ
 32 պուլմամազընըզ՝ տէտի, Օ Գէման Վասքէրլէր
 սանտալըն իփլէրինի քէսիպ՝ անը պրագալըրի
 33 վէ սապահ օլմագ իւզըրէ իքէն՝ Պօղոս ճիւմէսինէ
 թա՛ամ էթմէլէրինի ըէճա էտէրէք՝ Պու կիւն օն
 տէօրթ կիւն տիր, պէքլէյիպ՝ հիչ պիր շէյ Կէմէ-
 34 յէրէք, աճ Գալտընըզ, Պու էճլտէն թա՛ամ էյ-

- լէմէնիզի բէճա էտէրիմ, զերա պու սիզին նէճա,
 Թընըզ իշիւն տիր. շիւնքի պիրինիզին պաշընտան
- 35 պիր զըլ տիւշմէյէճէք տիր՝ տէտիւ Վէ պէօյէ
 տէյէրէք էքմէք ալըպ քիւաֆֆէսինին էօնիւնտէ
 Ալլահա շիւքր էթտի, վէ փարէլէյիպի եմմէյէ
- 36 պաշլատուր Վէ ճիւմլէսի միւսթէրիճ օլուպ՝ քէ.
 37 զալիք Թա՛ամ էթտիլէր: Վէ պիզ կէմիտէ ճիւմ.
 38 Էմիլզ իքի եիւզ եէթմիշ ալթը քիշի խոիք: Վէ
 Թա՛ամտան տոյտըզլարընտա, պուզտայը տէնիզի
 աթարազ կէմիյի Թախֆիֆ էթտիլէր:
- 39 Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա՝ օլ եէրի Թանըմայըպ,
 Ֆազաթ ոահիլի օլան պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէ.
 րիլլէ, էյէր միւմքին օլուրսա կէմիյի օրայա սէֆ:
- 40 էթմէյի միւրսա էթտիլէր: Վէ Էնկէրլէյի քէ.
 տիպ տէնիզէ պրագտըլար. վէ տիւմէնլէրին պաշ.
 Լարընը շէօզիւպ եէլքէնի բիւզկեարա գալտըր.
- 41 րագ, սահիլէ տօղրու. կիտիյօրլար խոի Վէ իքի
 Թարափտան տէնիզին գալուշարզը պիր մահալէ
 տիւշիւպ կէմիյի օթուրթտըլար. վէ պալը սաֆ.
 Լանարագ, գըմըլտունմազ օլտու, գըշ իսէ տու:
- 42 զալարըն շիտտէթինտէն տաղըլըյօր խոի: Վէ
 մահպու. օլտրտան պիրի եիւզիւպ ֆիրար էթմէմէֆ
 իշիւն, ՚աւքէրլէր անլէրի դաթլ էթմէյէ մէյլէ.
- 43 բէթ էթտիլէր իսէ տէ, եիւզ պաշը Պօղոսը գուր.
 Թարմագ իսթմէքլէ, անլէրի պու նիյէթտէ
 մէն՝ իլէ, եիւզմէք պիլէնլէրին էվլէլա աթըլըպ
- 44 գարայա չըգալուրընը, Պազիլէրի տախի՝ քիմի
 Թախթալար, քիմի տէ կէմիլին պա՛զը փարա.
 Լարը իւզէրինտէ չըգալարընը էմը էթտի. վէ
 պու վէճիլէ ճիւմլէսի սալիմէն գարայա չըգալարըպ

1 Վէ սալիմէն չըգալարըլարնտա, օլ աստանըն իսմի

2 Մալթա իտիյինի ահլատըլար: Վէ պարպարըլ

պիղէ ֆէվզ եւ 'ատէ միւրիւվվէթ կէօսթէրտիւէր,
 չեօյէ քի հաղան հաղմուր վէ սօղուգ սէպէպին-
 տէն աթէշ հազըպ ճիւմէմիգի գապուլ էթտիւէր:
 3 Վէ Պօղոս չօգ չալը տէվչիրիպ աթէշ իւզէրինէ
 գօտըղընտա, սըճագտան պիր էնկէրէք չըզըպ՝
 4 անըն էլինէ հափըչալը: Վէ պարսպալար ճանա-
 վարը անըն էլինտէն սարգըլմըշ կէօրտիւքլէրին-
 տէ, պիրիպիրինէ՝ Պու առէմ էլպէթթէ գաթիլ
 օլմալը տըր քի տէնիպտէն գուրթուլտու իսէ տէ,
 'ատալէթ անը հաշամաղա պրագմասը՝ տէրէր
 5 խտի: Օ տախի ճանապարը աթէշէ սիլքիպ՝ պիր
 6 զարար կէօրմէտի: Անէր անըն շիշէճէյինէ վէ հա-
 խօտ անսըղըն էօլիւ տիւշէճէյինէ պէքլէտիւէր իսէ
 տէ, պիր չօգ պէքլէտիւքտէն սօկրա՝ անա պիր
 զարար օլմատըղընը կէօրտիւքլէրինտէ, զանչիւ-
 7 ընտան տէօնիւպ՝ իլահ տըր՝ տէտիւէր: Վէ ատա-
 նըն պէօյիւյիւ պուլունան փօպլիօս նամ՝ քիսէ-
 նին օլ ճիվարլարտա շիֆիլիքլէրի պուլունմաղլէ՝
 պիղի գապուլ էտիպ իւշ կիւն միւրիւվվէթլէ միւ-
 8 սաֆիր էյլէտի: Վէ փօպլիօսըն փէտէրի հիւմմա
 իլէ գանլը իսհալէ թութուլարագ՝ հաթմագտա
 իքէն, Պօղոս հանընա վարտը, վէ տու'ա էտէ-
 9 ըէք, էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօմաղլէ անա շիֆա
 վէրտի: Վէ պու վագը'ա իւզէրինէ ատատա պու-
 10 լունան սա'իր խասթալար տախի կէլիպ շիֆա պու-
 լարլար իտի: Անէր տախի պիղէ զլյատէսիլյէ իք-
 11 րամ էթտիւէր, վէ կիտէճէյիմիգ վագըլթ պիղէ լա-
 զմ՝ օլան շէյլէրի թէտարիք էթտիւէր:
 12 Վէ իւշ այ սօկրա՝ օլ ատատա գըշլամըշ վէ 'ալա-
 մէթի Տիօոքուրի օլան իսքէնտէրիլիլի պիր կէմիլյէ
 13 ալըտըգ: Վէ Սիրագուսայա վասըլ օլուպ՝ իւշ կիւն
 14 գալըգ: Օրատան տախի տօլաշարագ, Րէճիւմա
 վասըլ օլուպ՝ պիր կիւն սօկրա լօտօս էսմէքլէ,
 15 իքինճի կիւն փութիօլյէ կէլտիք: Վէ օրատա
 պա'զը պիրատէրլէր պուլարգ: անէր տախի հան-

- լարընտա ետաի կիւն գալմամըզը ըէճա էթտիլէր:
- 15 վէ պէզլէճէ Բօմայա կէլտիք: Օրոտտան տախի պիրատերլէր խապէրիմիդի ալտըզլարընտա, պիզի խսթիգպալ իլիւն թա Ափիլիօս պազարընա վէ իւլ խանլարա տէյին չըգտըլար: վէ Պօղոս անլէրի կէօրտիլիւնտէ, Ալլահա շիւքըր էտիպ ճէսարէթ. լէնտի:
- 16 վէ Բօմայա կէլտիլիմիդտէ, Եիւզ պաշը մաճ պուսլարը սէրտարա թէսլիմ էթտի. Պօղոսս խէ քէնտինի հըֆզ էտէն յասքէր իլէ այրըճա իգա:
- 17 մէթ էթմէյէ բուխսաթ վէրիլտի: վէ իւլ կիւն սօնրա, Պօղոս Եէհուտիլէրին միւթէպէրանըր տա'վէթ էյլէտի. վէ անլէր ճէմ' օլտըգտա, ան լէրէ' էյ պիրատերլէր, պէն գալմա, Եախօտ էճ. տաալմըզըն այլիլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ էթ. մէմիշ օլտըղըմ հալտէ, Երուսաղէմտէն Բօմայը. լարըն էլլէրինէ մահպուս օլարագ թէսլիմ օլուն:
- 18 տրմ, Պուենլար տախի պէնի խսթինթագ էտիպ պէնտէ գաթլէ միւսթահագգ հիլ պիր սէպէզ պուլունմատըղընա մէպնի սալը վէրմէք խսթէտի:
- 19 լէր, Լաքին Եէհուտիլէր մուխալէֆէթ էթտիքլէրինտէ, հէր նէ գատար միլլէթիմին յալէյհինտէ շիքէայէթ էտէճէք պիր շէյիմ Եօգ խտի խէ տէ, Գայսէրէ ըէֆ' ի տա'վա էթմէյէ մէճպուս օլտըր:
- 20 իմտի պու սէպէպէ մէպնի կէօրիւշիւպ' սէօյլէ մէք մէրալըյէ սիզի տա'վէթ էթտիմ. զիրա իս. ըայէլին իւմիտի իլիւն պու զէնծիրլէ սլաղըր իմ:
- 21 տէտի Անլէր տախի անա' Պիզ սէնին հագգընտա նէ Եէհուտիլէտէն մէքթուպ ալտըգ, նէ տէ պիրատերլէրտէն պիրի կէլիպ' սէնին հագգընտա պիր քէօթիւ շէյ խապէր վէրմիշ Եա սէօյլէմիշ տիր:
- 22 Լաքին նէ էֆքէտարտա օլտըղըր սէնտէն իլլիթ. մէք խսթէրիգ. զիրա հէր Եէրաէ պու Փըրգայա մուխալէֆէթ էտիլտիլի մա'լիւմիւմիւզ տիր տէ:
- 23 տիրլէր: վէ անա պիր կիւն թա'Եին էտիպ' չօգ

քիմսէլէր հանընա՝ մէսքէնինէ կէտիլէր. վէ սա-
պահաան ազլամա գատար Մոփսէսին թէվրաթը
իլէ փէյղամպէրլէրտէն Յիսուսա միւթէ՛ալլըզ շէյ-
էր հագգընտա անլէրի իլզամ էտիւլ, մէլէքիւթ
Ուլլահա տա՛իր շէհատէթ էտէրէք՝ անը պէյան
21 էտէր իտի, վէ սէօյլէնիլէն շէյլէրէ պա՛զըլտը
25 ինանըպ՝ պա՛զըլարը ինանմատըլար, վէ պիրիպիրի
իլէ իթթիֆազ էթմէյիւլ՝ տաղըլմազ իւզըէ էքէն,
Պօղոս պիր սէօզ սէօյլէտի. հա՛նի՝ Բուհ իւլ Գուտս
Յասյի փէյղամպէր վասըթասըյլէ էնտատըմըզա
36 խիթապէն, Պու գալմա կիթ, վէ տէ քի՝ իշիթ-
մէքլէ իշիտէճէքսինիզ, ամմա աղլամայաճազսը-
նըզ, վէ պագարազ պագաճազսընըզ, տամա կէօր-
37 մէյէճէքսինիզ, Զիրա պու գալմըն գալլի զալիզ
օլուպ՝ գուլազլարըյլէ աղըրճա իշիտիլլէր, վէ
կէօզլէրինի տալի գալիատըլար, օլմայա քի կէօզ-
լէրիլէ կէօրիւպ՝ վէ գուլազլարըյլէ իշիտէրէք,
գալլէն ֆէհմէլէ ըրւճու՝ էտէլէր, պէն տախի ան-
լէրէ շիֆա վէրէյիւ՝ տէյէրէք էյի պուլուրտու,
38 իմտի սիզէ մա՛լիւմ օլսուէն քի՝ Ալլահն խէլասը
թա՛նֆէլէրէ իրսալ օլսուտու, անլէր տախի տիկ-
39 լէյէճէքլէր տիր, վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքսէն
սօնրա՝ Եէհուտիլլէր պիրիպիրի իլէ չօզ միւպահէսէ
էտէրէք կիթտիլլէր,
30 վէ Պօղոս իսթիճար էթտիլի խանէտէ թէմամ
իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք, հանընա կէլէնլէ-
31 ըն ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ, Մէլէքիւթ Ուլլահը
վա՛ղ էտէրէք, Բապպ Յիսուս Գրիստոսա միւ-
թէ՛ալլըզ շէյլէրի պիւա մանի՝ վէ քէմալ ը ճէսա-
րէթլէ թա՛լիւմ էտէր իտի,

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ ՐՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ՐԻՍԱԼԵՄԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն գուլու Պօղոս՝ ընտուլ օլմալ
- 2 իւզրէ տա՛վէթ, վէ Ալլահըն պէշարէթինէ թաթ.
- 3 սիս օլունմըլ օլուպ, Օլ պէշարէթի քի ճէսէտ ճէ
հէթիյէ Դաւիթ նէսլինտէն օլուպ՝ գուտախէթ
բուհու ճիհէթիյէ էմլաթտան պիլ գըյամ, գուլ-
վէթէ իպն Ուլլահ պէշան օլունան քէնտի Օղու
- 4 Բապպըմըլ Յիսուս Գրիստոս հագընտա, Ալլա՛հ
մուգատտէս քիթապլարտա փէյլամպէրլէրի վա-
սըթասըյէ մուգատտէմա վա՛տ էյլէմիլ տիթ.
- 5 Արալըրընտա Յիսուս Գրիստոսըն տա՛վէթիթ
- 6 պուլունարըլընըլ, ճիւմէ միլլէթլէր արասընտա
իսիլ իչիւն իմանա իթա՛աթ օլունմալ իւզրէ
անընթարաֆընտան ինայէթ վէ բէսալէթ ալտըլ.
- 7 Սիլ Ալլահըն Բոմաստա պուլունան ճիւմէ սէվկիւ-
լիւլէրինէ, վէ մուգատտէս օլմալ իւզրէ տա՛վէթ
օլունանլարա՝ փէտէրիմիլ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս
Գրիստոս թարաֆընտան ինայէթ վէ սէլամէթ
օլուն :
- 8 Էվվէյա ճիւմէնիլ իչիւն Յիսուս Գրիստոս վա-
սըթասըյէ Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ քի՛ իմանը.
- 9 Նըլ պիւթիւն տիւնեայա շայը՝ օլմուշ ալըր. Ջիլ
Օղընըն պէշարէթինտէ բուհմէ խըտմէթ ճէթ.
- 10 տիյիմ Ալլահ պանա շահիտ տիր քի, Ալլահըն իրա-
տէթիյէ իագըպէթ թարաֆընըլա կէլմէքիյիմ

- միւշէսսէր օլա տէյիւ, տա'իմա տու'ալարըմտա
նկաղ էտիւ՝ ֆէրաղաթ էթմէյերէք սիզի եատ
11 էտէրիմ, Զիւնքի սիզի կէօրմէյէ իշթկազըմ վար,
թա քի սէպաթընը իշիւն սիզի պիր ըուհանի
12 մէվէիայէն նա'իւ էտէյիմ, Եա'նի սիզին վէ պէնիմ
օլուա՝ պիրիպիրիմիզտէ պուլունան իմանլէ սիզին
13 իլէ պէրապէր միւթէսէլլի օլայրմ, Լաքին, էյ պի-
րատէրլէր, շիմտկէտէք մէն՝ օլունարմ իսէ տէ,
ոս'իւ թա'իֆէլէր արասընտա օլարղը կիպի, սի-
զին արանըզտա տախի պիր մահսուլըմ օլմադ-
իւղը՝ թարաֆընըզա կէլմէյէ տէֆ'աթլէ միւրատ
14 էյլէտիյիմի պիլմէմէնիզի իսթէմէմ, Պէն Եունա-
նիլէրէ վէ Պարպարլարա, 'ալիմէրէ վէ ճահլլէրէ
15 պօրճըու իմ, Բէզալիք էլիմտէն կէլտիյի գատար
սիզէ, եա'նի Րօմատա պուլունանլարա տախի
պէշարէթի թէպշիր էթմէք իշիւն հազըր ըմ
16 Զիւնքի [Բրիստոսըն] պէշարէթինտէն տօլայը ու-
թանմամ, զիրա հէր իման էտէնէ, էվվէլա Եէ-
հուտիյէ հէմ տէ Եունանիյէ խէլաս իշիւն Ալլահըն
17 գուվլէթի տիր, Զիրա անըն վասըթասըլլէ Ալլա-
հըն էզհաւ էյլէթիյէ սալահ, եա'նի իմանտան օլան
սալահ իման իշիւն քէշֆ օլունմըշ տըր, նիթէքիմ՝
Պալիհ իմանլէ եաշայաճադ տըր՝ տէյիւ մուհարէր
տիր
18 Զիրա հագիգաթը հագգսըզըզլէ ալը գօյան ա-
տէմէրին հէր ֆըսգը վէ հագգսըզըզը իւզէրինէ
19 Ալլահըն զազապը սէմատան քէշֆ օլունուր, Զիրա
Ալլահ հագգընտա պիլինմէսի միւմքին օլան շէյլը
անլէրտէ գահիր տիր, շիւնքի Ալլահ անլէրէ իզհար
20 էյլէմիշ տիր, Զիրա կէօրիւնմէյէն սըֆէթլէրի,
եա'նի էպէսի գուտրէթի վէ Ուլունիյէթի 'ալմ
խալգ օլունալըտան պէրու իշլէրի վասըթասըլլէ
տէրք օլունարադ աշիքեարէ կէօրիւնիւր, շէօլլէ
21 քի անլէր մա'ղուր օլամազլար, Զիւնքի Ալլահը
պիլտիքլէրի հալտէ, Ալլահա վաճիպ օլան մէճու ու

- չիւքրիւ էթմէյիպ, անճագ քէնտի ֆիքրէրինտէ
 պէթալէթէ տիւչար օլարագ՝ ֆէհմաիզ գալլէթ
 22 դարարտը, 'Ալիմ' իզ' տէրէր իքէն անճագ օլար.
 23 արւ Վէ գէվալտէն միւնէզզէն օլան Ալլահն ձ.
 լալինի գէվալ սուլան ինսան վէ գուչարի ք
 տէօրթ ալագլըար վէ հաշէրաթ սուրէթինին միւ.
 24 շապէհէթինէ թէպտիլ էթտիլէր: Պու էճուէն
 Ալլահ տախի անլէրի՝ գալլէրինին շէհվէթլէրին
 ճէսէտլէրինի արալարընտա րէզիլ էթմէք իլիմ
 25 նախաքլիյէ թէսլիմ էյլէտի. Անլէր քի Ալլահն
 հադիգաթընը եալանա թէպտիլ էտէրէք, մառ.
 լուդա թալիգաէն զիյասէ ինթիրամ վէ 'իպասէթ
 էթտիլէր. Օ իլ էլ էպէտ միւպտրէք տիրւ Ամին
 26 Պու սէպէպտէն Ալլահ անլէրի գապիհ հէվէօլթ
 թէսլիմ էյլէտի. զիրա անլէրին նիսասը տաթ
 թապի'ի իսթի'մալը թապի'աթա մուխալֆի օլ.
 27 նա թէպտիլ էթտիլէր. Գէզալիք էրքէքլէր տա.
 խի նիսանըն թապի'ի իսթի'մալընը թէրքէ՝ քէն.
 տի շէհվէթլէրինտէ պիրիպիրի իլէ գըղըլպ' էր.
 քէք էրքէք իլէ ֆահլիյաթ իլէյէրէք, նէֆսէ.
 րինտէ քէնտի գէլալէթլէրինէ լայրգ օլան ճէզար
 28 նա'իլ օլարըար Վէ պիլիլէրինտէ Ալլահն պու.
 լունմասընը մագպուլ թուլթմատըզարընտան
 Ալլահ տախի լայրգ օլմայան շէյլէրի իլլէմք իւզ.
 րէ անլէրի նամագպուլ զիհնէ թէսլիմ էյլէտի.
 29 Շէօյլէ քի անլէր հէր տիւրլիւ հադգսըզլըգտան.
 զինա վէ քէօթիլիւք վէ թամա' վէ շէրարէթլէթ
 տօլու, վէ հասէտ վէ գաթլ վէ նիդա' վէ հիթ
 30 վէ քէմլիլէ վէմուլ տըրլար. Ղամմազ, զըյաթ
 էտիճի, Ալլահա պուղզ էտիճի, շէթմ էտիճի.
 մաղրուր, միւֆթէխիր, մուճիտ ի շէրր, վախ.
 31 տէյնէ իթա'աթսըզ, ֆէհմաիզ, 'ահտ պօղուճըլար
 մէվէտտէթսիզ, միւսալհա դապուլ էթմէզ, վէ
 32 մէրհամէթսիզ տիրլէր. Վէ պու միսիլիւ էյլէր
 իլլէյէնլէրին էօլիւմէ միւսթահադգ օլարգլըլը

հազարնոյա օլան հիւքմ Ուլահը պիւրիքէրի հաւ-
տէ, պու շէյքէրի քէնտիւքէրի իշէտիքտէն պաշգա,
իշէյէնէրէ տախի ըիզա վէրիւքէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Պիւնա՞նն 'ալէյհ, էյ հիւքմ էտէն ասէմ, հէր քիմ՝
իսէն, մա'զուր օլամազսնն. շիւնքի զայրիյէ հիւքմ
էթտիյիլ շէյտէ քէնտի 'ալէյհիլէ հիւքմ էթմիշ օ-
- 2 օ շէյքէրի իշէրսին: Ամմա պու կիպի շէյքէրի իշ-
էյէնէր 'ալէյհինէ Ալլահն հիւքմիւ հազիգաթ-
- 3 իզրէ օլաղղնը պիւրիքիզ: Էյ պու կիպի շէյքէրի
իշէյէնէր 'ալէյհինտէ հիւքմ էտիպ տէ հէման օ
շէյքէրի իշէյէն ասէմ, զանն էտէ՞ր մի սին քի սէն
- 4 Ալլահն հիւքմիւնտէն գուրթուլաճազսնն: Վէ
եախօտ Ալլահն լութֆու սանա մուճիպ ի թէվպէ
օլաղղնը պիւրիքէրէք՝ անըն քէմալ Ը Լութֆ վէ
սապը վէ թէհամմիւլիւնիւ թահգի՞ր մի էտէրսին:
- 5 Վէ լաքին սէնին 'իւսաւըն վէ թէվպէ էթմէզ գալ-
պիլիլէ զազապըլի, վէ Ալլահն 'ատալէթլի հիւքմիւ
զուհուրըն կիւնիւ իշիւն քէնտիլէ զազապ պիւ-
- 6 ըիքաիւրիւրսին. Զիրա օ հէր քէսէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ
- 7 միւճազաթ էտէճէք: Եա'նի էյի 'ամէլլէրտէ սապը
ու տէվամէ մէճու ու 'իզղէթ վէ էօլլէմէզլիլ թա-
- 8 լէպ էտէնէրէ հայաթ Ը էպէտիյէ վէրէճէ+. Ամմա
միւնազա'ա էտիպ՝ հազիգաթա իթա'աթ էթմէյէ-
- րէք: հազգաըզղըլա միւթի՝ օլանլարա խըլմ ու
- 9 զազապ օլաճադ տըր: Շէրը իշէյէն հէր պիր ա-
տէմէ, էվվէլա Եէհուտիյէ վէ տախի Եուռնանիյէ
- 10 մէշազգաթ վէ մուզայագա, Ամմա խայր իշէյէն
հէր քիմսէյէ, էվվէլա Եէհուտիյէ վէ տախի Եու-
ռնանիյէ մէճու ու 'իզղէթ վէ սէլամէթ օլաճադ տըր:
- 11 Զիւնքի 'իւնա Ալլահ խաթրա ըի'այէթ էթմէք եօգ
- 12 տըր: Զիրա շէրի'աթսըզ կիւնտի իշէյէնէր շէ-

- րի'աթսրդ տախի հէլաք օլաճագլար, վէ շէրի'աթ
 13 Թահթընտտ կիւնան իշէյէնէր, Ալլահն Յիսուս
 Բրիստոս վասըթասըլէ պէշարէթ իմէ կէօրէ ա-
 տէմէրին սըրըլարընա հիւքմ հտէճէյի կիւնան,
 շէրի'աթ վասըթասըլէ հիւքմ օլըւնաճագլար:
 14 Զիրա շէրի'աթը իշիտէնէր 'իւն Ալլահ սաթի
 տէյիլէր, անճագ շէրի'աթը իճրա էտէնէր թէպ-
 15 րիր օլըւնաճագլար: Զիւնքի շէրի'աթը օլմայան
 Թա'իֆէլէր թապի'աթլէ շէրի'աթ մուճէպինճէ
 'ամէլ էթտիքլէրի թագաւորտէ, անէրին շէրի'աթը
 օլմամաղլէ քէնտիլէրի քէնտիլէրինէ շէրի'աթ օլա-
 16 րադ, Զամիրլէրինին շէհատէթ իյլէ վէ էֆֆեարա-
 րընըն կեան թա'ղիր, կեան ի'թիզարըլէ շէրի'ա-
 թըն էսէրինի քէնտի գալպէրինտէ մուհարբէր
 կէօթէրիլէր:
 17 Իշթէ սէն Եէհուտի թէսմիյէ օլըւնուպ' շէրի'ա-
 թա իսթինատ էտէրէք' Ալլահ իլէ իֆթիխար է-
 18 տէրսին: Վէ շէրի'աթլէ թա'լիմ օլըւնտըղըկտան
 իրաւէթինի տախի պիլիպ' մուխթէլիֆ շէյլէրի
 19 Ֆէրգ ու թէմիւիզ էտէրսին: Վէ' Գէօրլէրին գը-
 րաղղը, վէ գարանլըգտա օլանլարըն նուրու-
 20 ճանիլլէրին մու'ալլիսի վէ չօճուգլարըն խօճաղ
 պէն իմ, վէ շէրի'աթտա օլան 'իլմ վէ հագիդա-
 թըն սուրէթի պէնտէ տիր' ի'թիգատընտա սըն:
 21 Իմտի, էյ դայըլիյէ թա'լիմ էտէն, քէնտիլէ թա'
 լիմ էթմէ'գ մի սին: Էյ սըրգաթ էթմէմէյի վա'լ
 22 էտէն, սըրգաթ էտէ'ը մի սին: Էյ' Զիւն էթմէ'
 տէյէն, քէնտիլի զինա էտէ'ը մի սին: Էյ փութըր-
 տան նէֆրէթ էտէն, մուգատտէս շէյլէրէ նագը
 23 հիւրմէթ էտէ'ը մի սին: Էյ շէրի'աթլէ իֆթի-
 խար էտէն, սէն շէրի'աթը թէճավուզ էթմէքլէ
 24 Ալլահը թահգի'ը մի էտէրսին: Զիրա մուհարբէր
 օլտըղը իւզըէ' Սիդին սէպէպինիպտէն թա'իֆէլէր
 արասընտա Ալլահն իսմինէ քիւֆը օլըւնուր:
 5 Իմտի էյէր շէրի'աթա կէօրէ 'ամէլ էտէր իսէն:

խիթան փափտէն էտէր. ամամ էյէր շէրի'աթը թէ-
 ճալուզ էտէր իսէն, խիթանըն խիթանսըզըզ օւ-
 26 մուշ օլուր. իմտի էյէր խիթանսըզ ատէմ շէրի'ա-
 թըն անգետամընը հըֆզ էտէրսէն, անըն խիթան-
 27 թըզըզը խիթան 'ատտ օլունմա'զ մը. վէ թապի'ի
 օլան խիթանսըզըզ շէրի'աթը իմրա էտիսս տէ,
 սէն քիթապ վէ խիթանըն վար իքէն շէրի'աթը
 թէճալուզ էտէրսէն՝ սէնի հիւքմ էթմէ'զ մի.
 28 Զիրա վահիրէն Եէհո-տէ օլան՝ Եէհոտտի աշխիւ
 տիր. վէ վահիրէն ճէսէտտէ օլան Իի'սան՝ խիթան
 29 տէխի տիր. Անճագ Եէհոտտի պաթընէն օլան տըր.
 վէ խիթան տաթի ըէսմէն օլմայըպ՝ ըուհէ օլան
 գալպ խիթանը տըր. վէ անըն մէտհի ինսանտան
 տէխիւ, անճագ Ալլահտան տըր:

ՊԱՊ 3

1 իմտի Եէհոտտինին փաղիլէթի նէ' տիր, եախօա
 2 խիթանըն փափտէսի նէ' տիր. շէր վէճնլէ չօգ տըր.
 խոռսոռսա քի Ալլահըն քէլամլարը անլէրէ էմանէթ
 3 օլունտու. Զիրա էյէր պա'զըլարը իման էթմէտի-
 լէր իսէ, նէ' օլուր. անլէրին իման էթմէլէլէրի
 Ալլահըն սատագաթընը իպթա'լ մը էտէճէք տիր.
 4 Հաշա. լաքին Ալլահ հագգ օլուպ՝ հէր ատմ
 եալանճը օլուռն, նիթէքիմ՝ Սէօզլէրիկտէ 'ատիլ,
 վէ մուհաքէմէկտէ զալիս օլասըն՝ տէխի մուհար-
 5 բէր տիր. վէ լաքին էյէր պիզիմ հագգսըզըզըզ-
 մըզ Ալլահըն 'ատալէթինի իզհար էտէրսէ, նէ'
 տէյէլիմ. ճէզա վէրէն Ալլահ հագգսըզ մը տըր.
 6 (ինսանճա սէօյլէյօրըմ.) Հաշա. պէօյլէ օլուա՝ Ալ-
 7 լահ 'ալէմէ նա'սըլ հիւքմ էտէճէք տիր. Զիրա
 էյէր Ալլահըն հագգիգաթը պէնիմ եալանըմ վա-
 սըթասըլլէ քէնտի 'իզզէթի իշիւն զիյատէլէշտի
 իսէ, արթըզ պէն նի'շիւն կիւնահալար կիպի
 8 հիւքմ օլունույօրըմ. վէ՝ Շէրը իշէյէլիմ քի

- խայր կէլէ՝ նիշիւն տէմէյելիմ՝. նասը քի պէօյլէ տէմիշ իզ՝ տէյիւ պա՛ղըլար թարաֆընտան զէմի օլունույօրըզ՝ պունլարըն հիւքմիւ հազգ աըր։
- 9 իմտի նէ՞ Գէյելի՛. ֆաղիլէթիմիզ վա՛ր մը. ապա եօզ տըր՝ զիրա հէմ՝ Եէհուտիլէրի հէմ տէ Եու. նանիլէրի՝ ձիւմլէսի կիւնահ ալթընտա տըր՝ տէյիւ
- 10 պալատէ թէօհմէթլի չըդարտըզ՝. Նիթէքիմ՝ Պիր
- 11 սալիհ եօզ, պիր պիլէ եօզ տըր. Յէհմ էտէն եօզ,
- 12 Ալլահը արայան եօզ տըր. ձիւմլէսի զէլալէթէ տիւշիւպ հէվի ֆասիտ օլարլար. խայր իշէյէն եօզ
- 13 տըր, պիր քիշի պիլէ եօզ տըր. Պօղազլարը ալըզ գապը տըր՝ տիլէրիլէ հիլէ էտիպ՝ տուտազլարը
- 14 ալթընտա սաղըր եըլանլար զէհրի վար տըր. Աղըզ-
- 15 լարը լա՛նէթ վէ մէրարէթլէ տօլու տըր. Այազ-
- 16 լարը գան տէօքմէյէ չապուզ տըր. Թարիգէրինտէ
- 17 խարապիլէթ վէ մէշազգաթ պուլունուպ, Սէլա-
- 18 մէթ թարիպինի պիլմէտիլէր։ Կէօզլէրի էօնիւնտէ Ալլահ գօրգուսու եօզ տըր՝ տէյիւ եաղըլմշ տըր։
- 19 Լաքին պիլիրիզ քի շէրի՛աթ հէր պուլուրտըղնը շէրի՛աթ թահթընտա պուլունանլարա պուլուրըր. թա քի հէր աղըզ գափանըպ՝ պիլթիւն յալէմ
- 20 Ալլահըն հուզուրընտա սուչլու օլա. Ձիրա անըն հուզուրընտա շէրի՛աթ յամէլլէրի վասըթասըլլէ հիշ պիր պէշէր թէպրիր օլունմազ. չիւնքի շէրի՛աթ վասըթասըլլէ կիւնահը պիլմէք օլուր։
- 21 Լաքին շիմտի շէրի՛աթտան վէ փէղամպրէր-
- 22 տէն շէհատէթ օլունարազ, Ալլահըն թէպրիրի, եա՛նի Յիսուս Գրիստոսա օլան իման վասըթա- սըլլէ Ալլահըն թէպրիրի՝ իման էտէնլէրին ձիւմլէսի իլիւն վէ ձիւմլէսի իւզէրինէ շէրի՛աթսըզ իւ-
- 23 հար օլունտու. չիւնքի ֆէլըզ եօզ տըր. Ձիրա ձիւմլէսի կիւնահ իշէյիւպ՝ Ալլահըն իզգէթինտէն
- 24 մահըում գալմալարըլէ, Գրիստոս Յիսուստա օլան ֆիտիլէ վասըթասըլլէ անըն լութֆընտան
- 25 մէճճանէն թէպրիր օլունուրլար. Գի Ալլահըն թէ-

- համարելիւ վազթընտա սապրգա իշխնիմիւ կիւ-
նահարոտան սարֆը նազար էթմէսկլէ քէնտի
26 'ատալէթինի պէյան իշիւն, Եա'նի շիմսիքի գէ-
մանտա քէնտի 'ատալէթինի պէյան իշիւն, Ալլահ
անը գանընա օլան իման վասըթասըլէ քէֆա-
րէթ տէյիւ իղհար էյլէտի, քի քէնտիսի 'ատիլ
օլուպ' Յիսուսա իման էտէնի թէպրիւր էտէ:
27 իմտի իֆթիխար նէօէտէ տիր, իպթալ օլունտու.
հա'նիլը գա'իտէ վասըթասըլէ. ա'մա՞լ գա'իտէտի
խարթասըլէ մի. իսայր, անճագ իման գա'իտէպի
38 վասըթասըլէ, իմտի գարար գըլարըզ քի' ա-
տէմ շէրի'աթ 'ամէլէրի օլմագսըզըն իման վա-
39 սըթասըլէ թէպրիւր օլունտուր, Վէ եախօտ Ալլահ
եալընըզ Եէհուաիլէրի'ն Ալլահը մը, Վէ թա'իֆէ-
լէրին տախի տէյիլ մի տիր, պէլի, քէզաիք
30 թա'իֆէլէրին տիր, Զիւնքի իսթանը իմանլէ, Վէ
խիթանըզըզը իման վասըթասըլէ թէպրիւր է-
31 տէն Ալլահ պիր տիր, իմտի իման վասըթասըլէ
շէրի'աթը իպթալ էտէր մի իզ. հա'շա. անճագ
շէրի'աթը սապիթ գըլարըզ:

ՊԱՊ 4

- 1 իմտի փէտէրիմիզ Աբրահամ ճէսէտ ճիհէթիլէ
2 նէօ պուլտու՝ տէյէլիմ, Զիրա էյէր Աբրահամ ա'-
մալ իլէ թէպրիւր օլունտու իսէ, ֆալըրը օլուր.
3 Լաքին 'ինտ Ալլահ տէյիլ տիր, Զիրա Գիթապ նէօ
պուլտուրը, Վէ Աբրահամ Ալլահա իման էթաի,
4 Վէ պու անա սալահ 'ատտ օլունտու, Ամմա իշխ-
յէնէ իւճըլէթ 'ինայէթ թարիգիլէ տէյիլ, անճագ
5 պօրճ թարիգիլէ սայըլըր, Լաքին իշխմէյիպ' ֆա-
գաթ ֆասըզը թէպրիւր էտէնէ իման էտէնին ի-
6 մանը քէնտիսինէ սալահ 'ատտ օլունտուր, Նիթէ-
քիմ Դաւիթ տախի Ալլահըն 'ամէլըզ սալիհ
'ատտ էյլէտիլէ ատէմին միւպարէքիլինի զիգըր է-

- 7 տէրէք, Նէ՛ միւսպարէք տիր շօլ ատէմէր քի՛
 'խեանլարը 'աֆիլ, վէ կիւնահլարը անթը օլուն.
 8 մըլ տըր, Նէ՛ միւսպարէք տիր շօլ ատէմ քի՛
 9 Բապպ անա կիւնահ սայմազ՝ տէտիս իմտի պա.
 միւսպարէքիք խիթա՞ն իւզէրինէ մի, վէ հախօռ
 քէզալիք խիթանսըզլըգ իւզէրինէ մի օլուր. դի.
 րա՛ Աքրահամա իման սալահ 'ատտ օլունտու՛ տէ.
 10 րիդ, էօլէ իսէ նէ՞ վէճնլէ 'ատտ օլունտու. խի.
 թանլը՛ մը, հօգսա խիթանսըզ օլուըզ հալաէ՛ մի.
 խիթանլը տէյիլ, Փագաթ խիթանսըզ օլուըզ
 11 հալտէ 'ապր շլանգոս. վէ խիթանսըզ օլուըզ
 հալտէ օլան իմանընըն սալահը միւհրիւ օլմազ
 իւզրէ խիթան իշարէթինի ալուր. թա քի անլէր.
 քէզալիք սալահ 'ատտ օլունմազ իւզրէ, խիթան.
 սըզ օլուպ տա՛ իման էտէնլէրին ճիւղէսինին
 12 փէտէրի օլա. վէ հալընըզ խիթանլը օլանլարա
 տէյիլ, անճագ փէտէրիմիզ Աքրահամըն խիթան.
 սըզ օլուըզը հալտէ օլան իմանընըն իղլէրինտէ
 սիւլուք էտէնլէրէ տախի խիթան փիրի օլա
 13 Զիրա Աքրահամա, հախօռ նէսլինէ տիւնեանըն
 վարիսի օլմագլըզ վա՛տը՝ շէրի՛աթ վասըթասըլէ
 տէյիլ, անճագ իման սալահը վասըթասըլէ վէ.
 14 րիտի. Զիրա էյէր էհլ ի շէրի՛աթ օլանլար վա.
 րիսլէր իսէ, իման Փա՛խտէսիզ վէ վա՛տ լաղվ օլ.
 15 մուշ օլուր. Զիրա շէրի՛աթ մուճիպի դազապ
 տըր, չիւնքի շէրի՛աթ պուլունմատըզը եէրտէ
 16 թէճափուզ տալիս հօգ տըր. Պուենա պինա՛ն
 լու՛թֆ իլէ օլմագ իւզրէ իմանտան տըր, քի վա՛տ
 պիւթիւն նէսլէ, հալընըզ շէրի՛աթտան օլանլարա
 տէյիլ, անճագ Աքրահամըն իմանընտան օլանլա.
 17 րա տախի սապլիթ օլա. վէ՛ Սէնի չօգ թա՛իֆէլէրէ
 փէտէր թա՛հին էյլէտիմ՝ տէյիւ հաղըտըզը իւզ.
 րէ, օ քէնտինին իման էթտիլի, հա՛նի էօլիւլէրի
 իհեա էտէն վէ մէվճուտ օլմայան շէյլէրի մէվճուտ
 կիպի չաղըրան Սլահըն հուզուըրնտա, ճիւղէսի.

- 18 ղին փետերի տիրո՛ Օ տախի՛ Սէնին նէսլին պէօլէ
օլաճագ ալը՝ տէյիւ պուլուրըլան քէլամա կէօրէ
չօգ միլլէթլէրին փետերի օլաճաղընա իւմիտին
19 խիլաֆընտա իւմիտլէ խման էյլէտիւ՝ Վէ իմանտա
ղա'իֆլէնմէյիւ՝ թագրիպէն եիւղ եաչընտա իքէն
քէնտի ճէսէտինին արթըգ էօլիւ կիպի պուլուն-
աղղընա, Սարանըն տախի րահմինին էօլիւ կիպի
20 օլտըղընա տիգգաթ էթմէտի. Վէ ի'թիգատարը-
լըգէ Ալլահըն վա'տընա շիւպհէ էթմէյիւ՝ խու-
տուսա Ալլահա համառ էտէրէք, իմանտա գուվ-
21 վէթլէնիւ, Վա'տ էթտիյինին իճրասընա տախի
22 գատիր խտիյինի եագընէն պիլտի Պու էճլտէն
անա սալա՛հ 'ատտ օլունտու:
23 Վէ անա 'ատտ օլունտըղ եալընըղ անըն իչիւն
24 եաղընատը. Լաքին պիզիմ իչիւն տախի, եանի
Բապպըմըղ Յիսուսը էմիլթտան իհեա էտէնէ ի-
25 ման էտէնլէր իչիւն 'ատտ օլունաճագ ալըր, Օ
տախի խաթալարըմըղ իչիւն էլէ վէրիլիւ՝ պիզիմ
թէպրիրիմիզ իչիւն իհեա օլունտու:

ՊԱՊ 5

- 1 Խմտի պիզ իմանլէ թէպրիր օլունմըլ օլմաղլէ,
Բապպըմըղ Յիսուս Գրիստոսըն վաթըթասըլլէ
2 Ինտ Ալլահ ոէլամէթի մալիք իզ, Անըն վասը-
թասըլլէ տախի իմանլէ ինայէթէ նա'իլ օլտըգ,
քի անտէ սապիթ օլմուշ օլտրագ Ալլահըն ճէլա-
3 ինին իւմիտիլլէ իֆթիխար էտէրիզ, Վէ եալընըղ
պու տէյիլ, անճագ մէշագգաթլարտա տախի իֆ-
թիխար էտէրիզ. Ղիրա պիլիրիզ քի մէշագգաթ-
4 տան սապր, Վէ սապրտան թէճրիպէ, վէ թէճ-
5 րիպէտէն տախի իւմիտ հասըլ օլտուր իւմիտ իսէ
ութանտըմաղ. Ղիրա պիզէ վէրիլէն Բուհ իւլ
Գուտս վասըթասըլլէ Ալլահըն մուհապպէթի
6 գալպլէրիմիզ տէօքիւլիւշ տիր, Չիւնքի պիզ

- տահա զա'իֆ հայտէ ի քէն, Գրիստոս՝ Փառքալար
- 7 իչիւն վազթընտու ֆէտա ի ճան էթտիւ Զիրա
սալին քիմնէ իչիւն ֆէտա ի ճան էտէն նաոթի
պուլունուր, լաքին քէրիմ պիր առէմ իչիւն
պէքի պիր քիմնէ ֆէտա ի ճան էթմէյէ ճէտարթ
- 8 էտէր, Ամմա պիզ տահա կիւնանքեար ի քէն
Գրիստոսըն պիզիմ իչիւն ֆէտա ի ճան էթմէսիյէ,
Ալլահ պիզէ օլան քէնտի մուհապպէթինի իդ.
- 9 հար էտէր, Իմսի անըն գանըյէ շիմտի թէպրի
օլունաղըմըզ թագաւորտէ, նէ՛ գատար զկյատէ
անըն վասըթասըյէ զաղապտան խէլաս պուլա.
- 10 ճաղըզ, Զիրա էյէր տիւշմէն ի քէն Օղլընըն
լիւմիւ վասըթասըյէ Ալլահ իլէ սուլն օլտըզ իսէ
սուլն օլտըզտան սօկրա նէ՛ գատար զկյատէ անըն
- 11 հայաթըյէ խէլաս պուլաճաղըզ, վէ Եալընը
պու տէյիլ, Փագաթ շիմտի սուլն օլմամըզաթէ.
պէպ օլան Բապըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վասը
թասըյէ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէրիզ.
- 12 Իմտի նասըլ քի պիր տաէմին վասըթասըյէ
տիւնեայա կիւնահ, վէ կիւնահըն վասըթասըյէ
էօլիւմ կիրտի իսէ, պու վէճէլէ տախի՝ ճիւմէսի.
կիւնահ իշէտիքլէրինտէն, էօլիւմ ճիւմէ ինսան.
- 13 լարա կէշտի, Զիրա շէրի'աթատէք տիւնտաս
կիւնահ վար իտի, Փագաթ շէրի'աթ Եօզ ի քէն
- 14 կիւնահ 'ատտ օլունմաղ, վէ լաքին օլ կէլէնէք
զաթըն նիւմունէսի օլան Ադամըն թէճափօղըն
միւշապին կիւնահ իշէմէյէնլէր իւզէրինէ տախի՝
Ադամտան Մովսէսէ վարընճայատէք էօլիւմ սու.
- 15 թանաթ էթտիւ Լաքին իաթա նասըլ իսէ՝ մէլ.
հիպէ պէօյլէ տէյիլ տիր. զիրա էյէր պիրինին
խաթասըյէ չօզլար էօլիւլէր իսէ, տահա զկյատէ
Ալլահըն 'ինայէթի վէ պիր առէմին, Եա'նի Յի.
սուս Գրիստոսըն 'ինայէթիլլէ օլան 'աթիյէ չօզ.
- 16 լար իւզէրինէ զկյատէլէշտիւ վէ 'աթիյէ՝ կիւնահ
էտէն պիր ֆէրտին սէպէպիլլէ օլան Էտէ'այ.

միւշապին տէյիլ տիր. զիրա հիւքմ պիր Խաւ-
տան մահքիւմյէթ իչիւն օլտու. ամմա մէվ-
հիպէ չօգ խաթաւարսան թէպրիր իչիւն օլտու.
17 Զիրա էյէր պիրինին խաթասընտան նաշի էօլիւմ
պիրինին սէպէպիլէ սալթանաթ էթտի իսէ, նէ
գատար զիյաոտէ 'ինայէթ վէ սալահ 'աթ իյէսինին
ֆէյզինի ալանլար պիրինին, Կա'նի Յիսուս Բրիս-
տոսըն վասըթասըլլէ հայաթտա սալթանաթ է-
18 տէճէքլէր, Իմտի պու թագալրտէ պիրինին խա-
թասը սէպէպիլէ ճիւմլէ ատէմլէրէ նասըլ հիւքմ
թէ'ալլուգ էթտի իսէ, պէօլլէճէ պիրինին սալահը
վասըթասըլլէ տախի ճիւմլէ ատէմլէրէ թէպրիր ի
19 հայաթ թէ'ալլուգ էթտի Զիրա պիր ատէմլին
իթա'աթսըզլըր սէպէպիլէ չօգլար կիւնահքար
օլտըր կիպի, պիրինին իթա'աթըլլէ տախի չօգ-
20 լար սալիհ օլաճագլար տըր, վէ խաթանըն արթ-
մասը իչիւն շէրի'աթ արայա կիրտի. լաքին կիւ-
նահըն արթտըր եէրտէ 'ինայէթ զիյատէսիլլէ
21 արթտը. Թա քի կիւնահ էօլիւմլէ սալթանաթ
էթտիլլի միսիլլիւ, 'ինայէթ տախի, Բապպըմըզ
Յիսուս Բրիստոս վասըթա օլարագ, սալահլէ է-
պէտի հայաթ իչիւն սալթանաթ էտէ:

ՊԱՊ 6

1 Իմտի նէ՞ տէյէլիւմ. 'ինայէթին արթմասը իչիւն
2 կիւնահտա տէվամ էտէլիւմ մի Հաշա. պիզ կիւ-
նահա նիսպէթլէ էօլիւշ պուլունաըրըմըզ հալտէ
3 արթըգ անտէ նա'ըլ Կաշայա պիլիրիզ. Պիպտէն
Բրիստոս Յիսուսա վաֆիթիզ օլունանլարըն՝ անըն
էօլիւմիւնէ վաֆիթիզ օլունաըզլարընը պիլիւն՝ մի
4 սինիզ. Իմտի էօլիւմէ օլան վաֆիթիզին վառըթա-
սըլլէ անըն իլէ պէրասպէր տէֆն օլունաըրգ, թա
քի Բրիստոս՝ ֆէտէրին ճէլալիլլէ էմվաթտան
իհես օլունաըրը կիպի, քէզալիք պիզ տախի եէնի

- 5 հայաթ տա երևրիւյելիմ, Ձիրա էյէր էօլլամինին 17
միւշապէնէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք վիւճուտ օլ
տըզ իսէ, գըլամէթի մաւաւէնէթինտէ տալիս օ.
6 լաճաղըզ, Ձիրա արթըզ կիւնահա գուլլըզ էթմէ. 18
մէք իւզըէ, կիւնահ ճէսէտի իպթալ օլունմասը
19 իչիւն՝ պիզիմ էսքի ատէմիմիզ անրն իլէ պէրա.
7 պէր սալալ օլունտըղընը պիլիրիզ, Ձիւնքի Կօնահ-
էօլլիւշ օլան տտէմ կիւնահտան թէպրիյէ օլուն.
8 մըշ օլուր, վէ էյէր Գըրիստոս իլէ պէրապէր էօլ-
տիւք իսէ, անրն իլէ պէրապէր Խաչալաճաղըմըզ
9 տալիս ինանըըզ, Ձիւնքի Գըրիստոս էմիլաթման
իհեա օլունտըգտան սօղրա, թէքար էօլլէյէ-
ճէյինի, վէ արթըզ էօլլեմ անա մուսալլաթ օլ-
10 մալաճաղընը պիլիրիզ, Ձիրա պունուն էօլլէսի
պիր քէրրէ կիւնահ իչիւն էօլմէք օլուպ՝ Խաչա.
11 մասը տախի Ալլահ իչիւն Խաչամագ տըր, Գէզալիք
սիղ տախի քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօլլե, ամմա
Բապպըմըզ Յիսուս Գըրիստոստա Ալլահա տիրի
12 'ատա էյլէյինիզ, Պինա'էն 'ալէյ Ֆանի ճէսէտէ-
րինիզաէ՝ շէհվէթլէրինճէ անա իթա'աթ էթմէնիզ
13 իչիւն կիւնահ սալթանաթ էթմէսին, Ա'զանըզը
տալիս հազգսըզըղըն ալէթլէրի օլարագ կիւնահ
թէսլիմ էթմէյինիզ, ամմա քէնտիլէրինիզի էմ.
վաթտան հայաթ պուլանլար կիպի Ալլահա, վէ
ա'զանըզը սալահ ալէթլէրի օլարագ՝ Ալլահա թէս-
14 լիմ էտինիզ, Ձիրա շէրի'աթ թահթընտա օլմայըպ
ինայէթ թահթընտա պուլունտըղընըգտան, կիւ-
նահ իւզէրինիզէ մուսալլաթ օլմայաճագ տըր.
15 Իմոի նէ՞ Դէյլէ'աթ շէրի'աթ թահթընտա օլմայըպ
ինայէթ թահթընտա պուլունտըղըմըզ իչիւն կիւ-
16 նահ իչլէյէլիմ մի, հաչա, Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի՝
քէնտիլիզի իթա'աթ իչիւն հէր քիմէ գուլ օլմագ
իւզըէ թէսլիմ էտէրսէնիզ, իթա'աթ էթտիլինիզ
քիմսէյէ, Խա էօլլիւիւ մուճիպ օլան կիւնահա,
վէ Խախտ սալահը մուճիպ օլան իթա'աթագ գուլ

17 սրնըդ։ Ամմա Ալլահա շիւքը օլսուռն քի կիւնահըն
գուլարը խտինիդ իսէ տէ, սիգէ թէսլիմ օլսուռնան
թա'լիմին սուրէթինէ գալպտէն իթա'աթ էյլէտի-
18 նիզ։ Վէ կիւնահտան ազատ օլսորգտան սօկրա,
19 սալահա գուլ օլսորնըդ։ Թէնինիզին զա'իֆլիյի սէ-
պէպինտէն ինսանճա սէօյլէյօրըմ։ զիրա ա'զանըդը
իսեան իչիւն նափաքլիք վէ 'իսեանա գուլ օլմագ-
իւզրէ թէսլիմ էթմիշ օլսորդընըդ վէճհէ, շիմտի
տախի ա'զանըզը գուստսլիյէթ իչիւն սալահա գուլ
20 օլմագ իւզրէ թէսլիմ էտինիզ։ Ձիրա կիւնահըն
գուլարը պուլունտըղընըզ զէման սալահտան
21 շաատ խտինիդ։ Ամմա շիմտի ութանտըղընըզ շէյ-
լէրտէն օ զէման նէ՝ սէմէրէ կէօրտիւնիւզ։ զիրա
22 տնէրին նէթիճէսի էօլիւմ տիր։ Լաքին շիմտի
կիւնահտան ազատ օլսուպ' Ալլահա գուլ օլսորդը-
նըզ հալտէ, սէմէրէնիզ վար, եա'նի գուստսլիյէթ,
վէ նէթիճէսի տախի հայաթ ր էպէտիյէ տիր։
23 Ձիրա կիւնահըն վէքիյէ իւճրէթ էօլիւմ տիր։
ամմա Ալլահըն մէվհիպէսի Բուպլըմըզ Յիսուս
Քրիստոս վասըթասըյլէ հայաթ ր էպէտիյէ տիր։

ՊԱՊ 7

1 Եյ պիրատէրլէր, առէմէ 'էօմրիւ օլսորդճա՝ շէ-
րի'աթ հիւքիւմէթ էթտիյինի պիլմէ^նզ մի սինիզ։
2 (շէրի'աթը պիլէնլէրէ սէօյլէյօրըմ։) Ձիրա զէվճէ՝
զէվճի հայաթ տա իքէն՝ շէրի'աթ մուճէսլիճէ
անս պաղլը տըր։ ամմա էյէր զէվճի վէֆաթ է-
տէրսէ, զէվճի հազգընտա օլան շէրի'աթ տան
3 ազատ օլսուր։ Իմտի զէվճի սաղ օլսորդճա, տիկէր
պիր էրէ վարըրսա, սնա զանիյէ տէնիյիր։ ամմա
զէվճի վէֆաթ էտէրսէ, օլ շէրի'աթ տան ազատ
օլսուպ' հաթթա տիկէր պիր էրէ վարըրսա պիլէ՝
4 զանիյէ օլմագ։ Պէօյլէճէ, էյ պիրատէրլէրիմ, սիզ
տախի, Ալլահա սէմէրէ կէթիրմէմիզ իչիւն պիր

- զայրելի, հա՛նի էմված տան գըյամ էտէնէ վար
 մագ իւզրէ, Գըրստոսըն ճէսէտի վասըթասըյէ
 5 շէրի'աթա էօլմիւշ օլտընըզ, Զիրա պիղ ճիսմալ
 իքէն, շէրի'աթ վասըթասըյէ վուգու'ա կէթի
 կիւնանլարըն հէվէսըլէ էօլիւմէ սէմէրէ կէթի.
 6 մէք իւզրէ ա'ղամըզաա 'ամիլ խոխ, Շիմոխ իս
 պիզի վասլի էտէնէ էօլմէքէ՝ շէրի'աթ տան ազո
 օլտըզ, թա քի հարֆ էսքիլիյինտէ տէյիլ, անա
 բուհ Ենիլիյինտէ խըտմէթ էտէլիւ.
 7 Իմոխ նէ՞ տէյելիւ. շէրի'աթ կիւնա՞ն մը տըր
 հա՛շա, վէ լաքին շէրի'աթ վասըթա օլմաստ խոխ
 կիւնանը պիլմէղ խոխ, զիրա էյէր շէրի'աթ
 թամա՛ էթմէյէսին՝ տէմիշ օլմասա խոխ, թամա՛
 8 պիլմէղ խոխ. Ամա կիւնա՛ն էմըին վասըթանը
 ֆուրսաթ պուլուպ՝ պէնտէ հէր նէվ՝ թամաթէն,
 սուլէ կէթիլուի. զիրա շէրի'աթ եօգ իքէն, կիւ
 9 նա՛ն էօլիւ տիր, Պէն իսէ պիր վագըթ շէրի'աթ
 տիրի խոխ. վէ լաքին էմը կէլտիքտէ կիւնա՛ն տի
 10 ըլլտի, պէն տախի էօլտիւմ. վէ օլ հայաթաւ,
 պէպ օլան էմը պանա էօլիւմէ սէպէպ պուլն.
 11 տու, Զիրա կիւնա՛ն էմըին վասըթասըյէ ֆուրսթ
 պուլուպ՝ պէնի իզլալ էտէրէք, անըն վասըթա.
 12 սըյէ պէնի էօլտիլուիւ, Իմոխ շէրի'աթ մուգա.
 տէս, վէ էմը մուգատտէս վէ հագգ վէ էյի տիր
 13 էօյլէ իսէ էյի օլան շէյ պանա էօլիւմէ՞ միւտ,
 պէպ օլտու. հա՛շա, անճագ էօլիւմէ Ենիլիյին
 կիւնան տըր, թա քի օլ էյի շէյ վասըթասըյ
 պանա էօլիւմ հուսուլէ կէթիլմէքէ՝ կիւնա՛ն
 խոխի աշիքտար օլա, շէօյլէ քի կիւնա՛ն էթի
 վասըթասըյէ հատտէն զիյատէ գապիհ օլա
 14 Զիրա շէրի'աթըն բուհանի օլտըզընը պիլիլի,
 ֆագաթ պէն կիւնա՛ն ալթընտա սաթըլմըն էի.
 15 մանի իմ, Զիրա իշէտիյիմի թանըմամ, շիւք
 իսթէտիյիմի իշէմէյօրըմ, ամա պուլու էթիլի
 16 շէյի իշէյօրըմ, Լաքին էյէր իսթէմէտիյիմի իշէյ

իսէմ, շէրի'աթըն էյի իտիյինի թաստիգ. էտիյօրըմ:
 17 Իմօի անը իշէյէն արթըգ պէն տէյիլ իմ, ամմա
 18 տէրունիմտէ սաքին օլան կիւնահ սըր, Զիրա
 պէնտէ, Եանի թէնիմտէ էյի շէյ սաքին օլմասը-
 ղընը պիլիբիմ, գիրա իսթէմէք պէնտէ հաղըր իսէ
 19 տէ, էյի շէյի իճրա էթմէյի պուլմայօրըմ: Զիրա
 իսթէտիյիմ էյիլիյի իշէմէյիպ, իսթէմէտիյիմ քէօ-
 20 թիւլիյիւ իճրա էտիյօրըմ: Վէ էյէր պէն իսթէ-
 մէտիյիմ շէյի իշէյօր իսէմ, արթըգ անը իճրա
 էտէն պէն տէյիլ իմ, անճագ պէնտէ սաքին օլան
 21 կիւնահ տըր, Իմօի պէն քէնտիմտէ պու զանունու
 պուլմայօրըմ, Եանի էյիլիք էթմէյի իսթէր իքէն
 22 քէօթիւլիւք պէնտէ հաղըր տըր, Զիրա պաթընի
 տտէմէ կէօրէ Ալլահըն շէրի'աթընտան հաղղ էտէ-
 23 րիմ: Ամմա ա'զամտա պուլունուպ 'աղլըմըն գաւ
 նունու իլէ ճէնքէշէրէք, պէնի ա'զամտա օլան
 կիւնահըն գանունընա էսիր էտէն պիր պաշղա գաւ
 24 նուն կէօրիւյօրըմ: Պէն նէ պիշարէ առեմ իմ, պու
 էօլիւմիւն ճէսէտիմտէն պէնի քիմ իսէլաս էտէճէք
 25 տիր, Բապսըմըգ Յիսուս Բրիստոս վասըթասըյիէ
 Ալլահա շիւքր էտէրիմ: Վէլ հասըլ պէն քէնտիմ
 'աղլ իլէ Ալլահըն շէրի'աթընա, վէ Ֆաղաթ թէն
 իլէ կիւնահըն գանունընա գուլըգ էտիյօրըմ:

ՊԱՊ 8

1 Իմօի Բրիստոս Յիսուստա օլուպ՝ թէնճէ տէյիլ,
 [անճագ բուհճա] սիւլուք էտէնլէր 'ալէյհինտէ
 2 շիմօի հիշ պիր հիւքմ հօգ տըր, Զիւնքի Յիսուս
 Բրիստոստան օլան հայաթ բուհընըն գանունու
 պէնի կիւնահ վէ էօլիւմ գանունընտան աղատ
 3 էյիէտի, Զիրա շէրի'աթ թէն սէպէպիլիէ 'աճիլ օլ-
 տըղը հալտէ՝ իճրա էտէմէտիյինի Ալլահ քէնտի
 Օղլընը կիւնահըլ թէն միւշապէհէթիմտէ վէ կիւ-
 նահտան տօլայր իրսալ էտիւպ, կիւնահ 'ալէյհինէ

- 4 թէնտէ հիւքմ' էտէրէք էնքա ելիտի. թա քի շէ-
 րի'աթըն ահքեամը պիգտէ, ետ'նի թէնճէ տէյիլ
 5 լունաւ Զիրա ճիսմանի օլանլար ճիսմանի ումուրա
 վէ բուհանի օլանլար բուհանի ումուրա սարֆը
 6 էֆքեար էտէրլէր: Զիրա ճիսմանի էֆքեար է-
 լիւմ տիր, ամմա բուհանի էֆքեար հայաթ վէ
 7 սէլամէթ տիր: Զիւնքի ճիսմանի էֆքեար Ալլահա
 'ստաւլէթ տիր, զիրա Ալլահըն շէրի'աթընա ի-
 8 թա'աթ էթմէղ, վէ հէմ տէ էտէմէղ: Իմտի ճիս-
 9 մանի օլանլար Ալլահա մազպուլ օլամաղ: Լափն
 Ալլահըն Ռուհու սիղտէ սաքին օլտըղը թագտիրտէ,
 սիղ ճիսմանի տէյիլ սինիզ, անճագ բուհանի սինիզ,
 վէ էյէր պիր փիմէտէ Բրիստոսըն Ռուհու եօգ իսէ,
 10 օլ փիմէտէ անըն տէյիլ տիր: Վէ էյէր Բրիստոս
 սիզտէ իսէ, ֆիլ վազը' ճէսէտ կիւնաճ սէպէպին-
 տէն էօլիւ տիր, ամմա բուհ սալաճ սէպէպինտէն
 11 հայաթ տըր: Վէ էյէր Յիսուսը էմվաթ տան ինեա
 էտէնին Ռուհու սիզտէ սաքին իսէ, Բրիստոսը էմ-
 վաթ տան ինեա էտէն' սիզտէ սաքին օլան քէնտի
 Ռուհու վասըթասը յլէ սիզին Փանի ճէսէտլէրինիզի
 տախի տիրլտէճէք տիր:
 12 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, պու սուրէթտէ թէնճէ
 13 եաշամագ իյիւն թէնէ պօրճըու տէյիլ իզ: Զիրա
 էյէր թէնճէ եաշար իսէնիզ, էօլէճէքսինիզ. ամմա
 էյէր Ռուհլէ ճիսմանի 'ամէլլէրի էօլալէրիւր իսէ-
 14 նիզ, եաշայաճագսընը: Զիրա Ալլահըն Ռուհու
 փիմլէրէ տէլալէթ էտէրսէ, Ալլահըն օղուլարը
 15 անլէր տիր: Զիրա սիղ թէքրար գօրգույա սէպէպ
 օլան էսիրլիք բուհընը ալմատընըզ, անճագ օղուլ-
 16 լըգ բուհընը ալաընըզ, փի անընլէ' Ապպա փէտէր'
 տէյիւ նիտա էտէրիզ: Օլ Ռուհ քէնտիտի պիգիմ'
 Ալլահըն էվլատը օլտըղըմըզա բուհըմըզ իլէ պէ-
 17 րապէր շէհատէթ էտէր: Վէ էյէր էվլատ իսէք,
 քէզալիք վարիսլէր իզ. Ալլահըն վարիսլէրի վէ

Քրիստոսըն միտաս շերիքէրի իզ. Թա քի անըն
լիէ պերապէր էլէմ շէքտիյիմիզ սուրէթատէ, պե-
րապէր տախի ճէլալէ նա'իլ օլալըմ:

- 18 Ձիրա հիսապ էտէրիմ քի շիմտիքի զէմանըն է-
լէմէրի պիզիմ իյիւն քէշֆ օլունաճազ ճէլալէ
19 զըյասէն պիր շէյ տէյիլ տիր: Չիւնքի մախլուզ
քէմալը հասրէթլէ Ալլահըն օղուլլարընըն քէշֆ
20 օլունմասընա մունթազըր տըր: Ձիրա մախլուզ
քէնտի իրատէթիլլէ տէյիլ, անճազ քէնտիսինի
թապի' էթտիրէնին սէպէպինտէն պաթըլլըզա
21 Թապի' օլաու: Պու իւմիալէ քի մախլուզ տախի
պիզզաթ ֆէսասըն գուլլըյընտան գուրթուլլուպ
Ալլահըն էվլատընըն ճէլիլ հուրիյէթինէ նա'իլ
22 օլա: Չիւնքի մախլուզըն քէաֆֆէսի շիմաիյէ տէյին
23 պիրիքատէ ահ իլէ աղըր շէքտիյինի պիրիբիզ: Վէ
եալընըզ պու տէյիլ, անճազ պիզ քի Բուհըն իլք
մէյվէսինէ մալիք իլ, օղուլլըզա, եա'նի ճէսէ-
տիմիզին խէլասընա մունթազըր օլարազ, պիզ
24 պիզզաթ տէրուհիմիզտէ ահ շէքէրիզ: Ձիրա իւ-
միալէ խէլաս պուլլըզ. լաքին կէօրիւնէն իւմիա'
իւմիա տէյիլ տիր, զիրա պիր քիման կէօրաիյիւ
25 շէյէ տահա նէ՞ իյիւն իւմիա էտէր: Լաքին էյէր
կէօրիլտիյիմիզ շէյէ իւմիա էտէրսէք, սապրլէ
26 պէքլէրիզ: Վէ քէզալիք Բուհ տախի զա'իֆիք-
լէրիմիզէ մու'ալէնէթ էտէր. զիրա վաճիպ օլտըրը
կիպի նասըլ տու'ա էտէճէյիմիզի պիլմէյօրըզ. աւմա
Բուհ քէնտիսի քէլասիլէ պէյան օլունմազ աշլարլէ
27 պիզիմ իյիւն շէֆա'աթ էտէր: Վէ գալլըլէրի թէֆ-
թիլ էտէն տախի' մուգատտէպլէր իյիւն Ալլահըն
իւտթիլինէ կէօրէ շէֆա'աթ էթտիյինտէն՝ Բուհըն
միւրատը նէ իտիյինի պիրիբ:

- 28 Վէ Թազաիրի իւզրէ տա'վէթ օլունուպ՝ Ալլահը
սէվէնէրին էյիլիլ իյիւն հէր շէյին պիրիքատէ իշ-
29 լէտիյինի պիլիբ իզ: Ձիրա էզէլտէն պիլտիյի քիմ-
սէլէրի քէնտի Օղլընըն սուրէթինէ միւլասպին օլ-

- մաղա թագաւոր էյլէտի, թա քի չօգ պիրատէրէր
 30 արասընտա օ իւք օլա: Վէ թագաւոր էթտիյի քիմ
 սէլէրի տա՛վէթ էյլէտի. վէ տա՛վէթ էթտիյի քիմ
 սէլէրի թէպըրի էյլէտի. վէ տախի թէպըրի էթ-
 31 տիյի քիմսէլէրի թա՛ղիզ էյլէտի. իմտի պու էյ-
 լէրէ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահ պիզիմ իլէ օլտըղ թագ-
 32 տիրտէ 'ալէյհիմիլոտէ քիմ օլա պիզիլու Գէնտի Սդ-
 լընը էսիրկէմէյիպ անը պիզիմ ճիւմէմիզ իյիւն
 թէսլիմ էյլէյէն՝ անըն իլէ պէրապէր հէր շէյի
 33 տախի պիզէ նա՞սըլ իհասն էթմէյէճէք տիրու Աւ-
 լահըն միւնթէլապլարընը քիմ թէօհմէթի չըգա-
 34 րաճագ տըր. թէպըրի էտէն Ալլահ տըր. 'Ալէյ-
 լէրինտէ հիւքմ էտէն քիմ տիր. վէֆաթ էտիպ՝
 խուսուսա գըյամ էտէն, վէ Ալլահըն սաղընտա
 օլուպ՝ պիզիմ իյիւն շէֆա՛աթ էտէն տախի Գըիս-
 35 տոս տըր: Պիզի Գըիստոսըն մուհապպէթինտէն
 քիմ այըրսճագ տըր. էլէ՞մ մի, մուգայագ՞մը,
 թէ՛ատտի՞ մի, աճըլ՞գ մը, չըվլազըլ՞գ մը, մու-
 36 խաթարա՞ մը, գըլը՞ճ մը. նիթէքիմ՝ Սէնին իյիւն
 հէր կիւն գաթլ օլունըրը. պօզազլանճագ գօյուն.
 37 լար հիսսպընտա իզ՝ տէյիւ մուհարբէր տիր. Ամա
 պունլարըն ճիւմէսինտէ պիզիլ սէվէնին վասըթա-
 38 սըյէ պիւ քիւլլիյէ զալիպ օլտըղը. Զիրա եագընէն
 պիլիլիմ քի՛ նէ էօլիյմ, նէ 'էօմը, նէ մէլէքէր,
 նէ ըէ՛խպէր, նէ գուվլէթլէր, նէ հագըր, նէ կէ-
 39 լէճէք շէյլէր, նէ եիւքսէքիք, նէ տէրինիք, նէ
 պաշգա պիր մախլուգ Բապպըմըզ Յիսուս Գըիս-
 տոստա օլան Ալլահըն մուհապպէթինտէն պիզի
 այըրմաղա գաւոր օլմայաճագ տըր:

ՊԱՊ 9

- 1 Փրիստոստա հագիգաթ սէօյլէրիմ, եալան սէօյ-
 լէմէմ, (պանա զամիրիմ տախի Բուհ իւլ Գուտսթ
 2 շահիտ տիր,) Գի 'ազիմ հիւզնիւմ վէ գալպիմտէ

- 3 ալիքէնմէջ տէրտիմ վար տըր։ Զիրա պիրատէր-
լէրիմ, եա'նի թէն ճիհէթիլէ ագրապաւնն ետրինէ
պէն քէնտիմ Գրիստոստան մահրում ուլայրմ
- 4 տէյիւ արըրու հտէր խտիմ։ Անէր իսրայէլի ուրուպ'
օղուլլըզ վէ ճէլալ վէ 'ահալար վէ վազ' ը շէրի'աթ
- 5 վէ 'իպատէթ վէ վա'տլար անլէրին տիր։ Պապա-
լար տախի անլէրին օղուպ' Գրիստոս տախի թէն
ճիհէթիլէ անլէրտէն տիր։ Ճիւսլէնին իւղէրինէ
- 6 Ամմա Ալլահըն քէլամը ետրէ տիւշտիւ' տէմէք
տէյիլ տիր։ զիրա պէնի իսրայէլտէն օլանլարըն
- 7 ճիւսլէսի իսրայէլ տէյիլ տիր։ Հէմ տէ Աբրահամ
նէպի օլտըղլարը իչիւն ճիւսլէսի էվլատ տէյիլ,
Փագաթ' Սանա իսահակտան նէսլ 'ատտ օլունա-
- 8 ճագ տըր' Դէնլիւ' Եա'նի թէն ճիհէթիլէ էվլատ
օլանլար Ալլահըն էվլատը օլմայըպ, անճագ վա'տ
- 9 ճիհէթիլէ օլան էվլատ նէսլ սայըլըր։ Զիրա վա'-
տըն քէլամը պու խտի, եա'նի' Պու վաղթտա կէ-
լէճէյիմ, վէ Սարայա պիր օղուլ օլաճագ տըր։
- 10 Ղէ եալընըզ պու տէյիլ, ամմա Ռեբեկա տախի
պիր զաթտան, եա'նի վէտէրիմիզ իսահակտան
- 11 համիլէ օլտըյը հալտէ, Զօհու-ճըր տահա տօղմադ-
տան վէ պիր խայր եա շէրը իչլէմէզտէն էվ-
վէ Ալլահըն քէնտի ինթիխապըյլէ թագտիրինին
(ամէլլէրտէն օլմայըպ, անճագ տա'վէթ էտէն-
- 12 տէն իտիյէ) սապիթ օլմասը իչիւն, Մէրգումէյէ'
Պէօյիյիւ քիւչիւյիւնէ գուլլըզ էտէճէք տիր'
- 13 պույուրուլտու։ Նիթէքիմ' Յալիօրը տէվտիմ,
Եսաւա իսէ պուղզ էթտիմ' տէյիւ մահարրէր տիր։
- 14 Իմաի նէ՞ տէյէլիմ։ Ալլահտա հագգուղըզ վա'ր
- 15 մը տըր, հա՛շա։ Զիւնքի Մովսէսէ խիթապէն'
Մէրգումէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէրիմ, վէ
շէֆգաթ էտէճէյիմէ շէֆգաթ էտէրիմ' տէյիւ
- 16 պույուրուլտու։ Պու թագտիրտէ' իսթէյէնին, եա-
խօտ գոշանըն էլինտէ տէյիլ, անճագ մէրհամէթ

- 17 էտէն Ալլահն էլինտէ տիր, Զիրա Բիթապ փա-
րաւոնա՝ Սէնի հէման պունուէն իշիւն, եա՛նի սէն-
տէ գուտրէթիմի իզհար էթմէք, վէ իսմիմ պիւ-
թիւն զէմինտէ իլան օլունմագ իշիւն իգամէ էյ-
18 լէտիմ՝ տէյիւ պույուրըր, Պինա՛էն 'աէյն իսթէ-
տիլինէ մէրհամէթ էտէր, վէ իսթէամլինի գա-
19 թըլաշտըրըր, իմտի պանա տէյէճէքսին քի՝ Տա-
հա նի՛շիւն գապահաթ պուլուր, զիրա անըն միւ-
20 րատընա քի՛մ մուգալէմէթ էթմիշ տիր, վէ լա-
քին, էյ ատէմ, սէն քի՛մ սին քի Ալլահա ի՛թի-
րազ էտէրսին. եաիւր եափըճըսընա՝ Պէնի նի՛շիւն
21 պէօյլէ եափտըն՝ տէյէ պիլլըր մի, Պիր լուամուր-
տան պիր գապ 'իզզէթ իշիւն, տիկէր պիրնի
տախի հագարէթ իշիւն եափմաղա՝ չէօմէքճինին
22 պալլըգ իւզէրինէ գուտրէթի իօ՞գ մը, իմտի էէր
Ալլահ զազապընը կէօսթէրմէք վէ գուտրէթինի
պիլտիրմէք միւրաաըյլէ, հէլաքա հագըր օլսն
զազապ գապլարընա չօգ սապըլէ թէհամիւլ էթ-
23 տի, վէ մուգատտէմա 'իզզէթէ հագըրլաաըլը
24 մէրհամէթ գապլարը, Նա՛նի պիզ եալընըզ Նէ-
հուտիլէրտէն տէյիլ, ամնա թա՛իֆէլէրտէն տախի
տա՛վէթ էթտիլի քիմսէլէր հագգընտա 'իզզէթի-
նին դանիլիլինի պիլտիրմէք իսթէտի իսէ, Նէ՞ր-
25 յէլէմ, Նիթէքիմ Ովսէէ Էթլապընտա՝ Գումըմ օլ-
մայանա գալմըմ, վէ սէվկիւլիւ օլմայանա՝ սէվ-
26 կիւլիւ տէյէճէյիմ, վէ վազը՝ օլա քի՝ Սիզ գափ-
մըմ տէյիլ սինիզ՝ տէնիլտիլ մահալտէ, օրաա
հայ օլան Ալլահն օղուլարը թէսմիյէ օլունա-
27 ճագլար՝ տէյիւ պույուրըր, վէ Նսայի իսրայէլին
հագգընտա նիտա էտէր քի՝ էյէր պէնի իսրա-
յէլին 'ատէտի տէնիզին գումու գատալ օլա,
28 աճա՞ պագըյյէսի խէլաս պուլտճագ տըր, Զիրա
'աաալէթ իւզրէ էմրի գըսալտըպ թէքմիլ էտէ-
ճէք տիր, չիւնքի Բապպ եէր իւզէրինտէ միւլ-
29 թասար էմրի ինճա էտէճէք տիր, վէ տախի

Եսայի մուգատեսմա պուշուրտըղը կիպի՝ էյէր
 Բապպ իւլ ճիւնուտ պիղէ նէսլ պրաքմասա խտի,
 Սոգոմ՝ կիպի օլուպ Գոմսրա պէնդէմիլ օլուր
 Խտիք:

- 30 Խմտի նէ՞ տէյէլիմ. սալահը թա՛գիպ էթմէյէն
 Թա՛րֆէլէր սալահա, Խա՛նի իմանտան օլան սա-
 31 լահա նա՛իլ օլտըլար: Վէ լաքին Խարայէլ սալահ
 գա՛րտէսինի թա՛գիպ էտէր իքէն, սալահ գա՛րտէ-
 32 սինէ նա՛իլ օլմատը: Նի՛շիւն. զիրա իմանլէ տէյիլ
 կէօյա շէրի՛աթ՝ ա՛մէլլէրիլլէ աւա՛ր: Նիւնքի օլ
 33 թէօքէզ թաշընա չարփարըլար. Նիթէֆիմ՝ Իշթէ
 Սիօնտա պիր թէօքէզ թաշը վէ պիր սիւրյմէ
 գայասը գօրըմ, վէ ահա հէր իման էտէն խէճիլ
 օլմայաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարթէր տիր:

ՊԱՊ 10

- 1 Եյ պիրատէրլէր, պէնիմ գալպիմին արդուսու
 վէ Խարայէլ իշիւն Ալլահա նիյազըմ խէլաս պուլ-
 2 մալարը տըր: Զիրա հագգըլարընտա շէհատէթ է-
 տէրիմ քի՝ անլէրտէ Ալլահ զայրէթի վար, լա-
 3 քին իլմ ճիհէթիլլէ տէյիլ տիր: Զիւնքի անլէր
 Ալլահըն իզհար էյլէտիս սալահը պիլմէյիպ՝ քէնտի-
 լէրինին սալահընը սապիթ էթմէյէ ճէհա էթմէ-
 լէրիլլէ, Ալլահըն սալահընա միւթի՝ օլմատըլար
 4 Զիրա հէր իման էտէնէ սալահը մուճիպ օլմագ
 իւզրէ շէրի՛աթըն նիհայէթի Բրիստոս տըր:
 5 Զիւնքի Մոփսէս շէրի՛աթտան օլան սալահ
 հագգընտա՝ Պու շէյլէրի իճրա էտէն առէմ
 պուշուրտէ Եաշայաճագ տըր՝ տէյիւ թահրիր է-
 6 տէր: Ամմա իմանտան օլան սալահ պուշուրտը քի՝
 Բէնտի գալպիկտէ տէմէյէսին քի՝ Սէմայա քի՞մ
 չըգաճագ տըր: (Խա՛նի Բրիստոսը էնտիրմէք ի-
 7 շիւն.) Եախօտ՝ Հափիլլէյէ քի՞մ էնէճէք տիր:
 (Խա՛նի Բրիստոսը էմփաթտան չըգարմագ իշիւն.)

- 8 Ամմա նէ՞ տէյօր. Գէլամ (եա'նի վա'ղ էթ տիյի. միզ իման քէլամը) սանա եագըն տըր, աղղընտ
- 9 վէ գալպիկտե տիր. Շէյլէ քի Յիսուսըն Բապպ իտիյինի աղղընլէ իգրար էտիպ' Ալլահ անը էմ. վաթտան իհեա էթ տիյինէ գալպիկլէ ինանըր ի.
- 10 սէն, խէլաս պուլածագսըն. Չիւն.քի սալահ իլին գալպլէ իման, վէ խէլաս իյիւն աղղընէ իգրար է.
- 11 տիլիր. Ձիրա. Գիթապ' Անա հէր քիմ իման էտերնէ.
- 12 իւէճիլ օլմայաճագ տըր' պույուրըր. Չիւն.քիսնէ հուտի իլէ Եոււնանիին ֆէրգի հօգ տըր. զիրմ ճիւմէնին Բապպը քէնտիսի օլուպ' քէնտինէ տու'ա
- 13 էտէնլէրին ճիւմէսինէ դանի տիր. Ձիրա հէր քիմ Բապպըն իսինէ տու'ա ետէրսէ' խէլաս պուլա. ճագ տըր.
- 14 Իմտի իման էթմէտի.քլէրի զաթա նա'սըլ տու'ա էտէճէքլէր. վէ հագգընտա իլիթմէտի.քլէրի զա. թա նա'սըլ իման էլլէնէճէքլէր. վէ վա'ղ էտէն
- 15 հօգ ի.քէն նա'սըլ իլիտէճէքլէր. Վէ իրսալ օլուն մատգճա նա'սըլ վա'ղ էտէճէքլէր. նիթէքիմ Սէլամէթ թէպլիք էտէնլէրին, խայըրը շէյլէթ թէպլիք էտէնլէրին այագլարը նէ' կիւզէլ տիր
- 16 տէյիւ մուհարէր տիր. Լաքին պէշարէթէ ճիւմ. լէսի իթա'աթ էթմէտի, զիրա Եսայի' Եա Բապպ.
- 17 վէրտիլիմիզ խապէրէ քիմ ինանտը տէր. Իմտի իման իլիթմէքտէն, վէ իլիթմէք Ալլահըն քէլամը
- 18 վասըթ սուրյէ օլուր. Լաքին' իլիթմէտիլէր մի տերիմ. պէլի' Անլէրին սէտաղը պիւթիւն դէմին վէ քէլամլարը արանեանըն միւնթէհասընա գատաղ
- 19 չըգաւը. Եինէ' Իսրայէլ պիլմէտի մի' տէրիմ. էվլէլա Մոլլահ' Պէն Եիզի գալմ օլմայանլէ դա. ընթէ թէչլիդ. վէ ֆէհմաիլ թա'իֆէ իլէ դազապ
- 20 թա'հրիք էտէճէլիմ' տէյիւ սէյլէտի. Ամմա Եսայի' Պէնի արամայանլար թարաֆընտան պէն պուրուն. սըմ. պէնի թալէպ էթմէյէնլէրէ գահի օլըմ'
- 21 տէյիւ ճէսուլանէ պույուրըր. Վէ Իսրայէլ հագ.

զընտա՝ Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի 'ասը վէ միւթէ-
րիդ պիւր գալմա ուղաթուրմ՝ տէյիւ պոյոյոբըր՝

- 1 Իմաի Ալլահ քէնտի գալմընը բէտտ էթտի՞ մի՛
տէյօրըմ. հա՛շա. զիրա պէն քէնտիմ տախի Ար-
րահամ նէսլինտէն, Ռենիամին սըպթընտան պիր
- 2 Իսրայէլի իմ. Ալլահ էվլէտէն պիրտլի քէնտի
գալմընը բէտտ էթմէտի. Խօգսա Եղիա Ֆէր-
աշտ. Գիթապըն նէ տէտլյինի պլմէյօր մը
սընըզ. նիճէ քի Ալլահա Իսրայէլին 'ալէյհինտէ
- 3 Ղիքեայէթ էտէրէք, Ետ Բապպ, սէնին փէյդամ-
պէրլէրինի գաթլ էտիպ՝ մէգպահարընը երդու-
լար. վէ պէն Խալընըզ գալարմ, պէնիմ ճանըմա
- 4 տախի գաանտ էտլյօրլար [տէր], Լաքին ճէվապ ը
իլլահի տան նէ՞ տէր. Պո'ալ սանէմէ տիզ շէօք-
մէմիշ Էտի պիլ տտէմ քէնտիմ իչիւն ալը գօ-
- 5 տըմ. Բէղուլիք հալ ը հազըրտտ տախի 'ինայէթ
ինթիխապը Խզըն պիր պագըլյէ մէվճուտ տըր՝
- 6 վէ էյէր 'ինայէթլէ իտէ, տըթըզ 'ամէլլէրտէն
տէյիլ տիր. Խօգսա 'ինայէթ տըթըզ 'ինայէթ օլ-
մազ. վէ էյէր 'ամէլլէրտէն իտէ, տըթըզ 'ինա-
յէթ տէյիլ տիր. Խօգսա 'ամէլ տըթըզ 'ամէլ
- 7 օլմազ. էյօլէ իտէ նէ՞ տիր, Իսրայէլ տրտալըն
էյէն նա'իլ օլմատըր՝ ամմա ինթիխապ օլունանլար
նա'իլ օլտու, վէ պագիլէրի թա պու կիւնէտէք
- 8 քէօրէնտլլէր. նիթէքիմ մուհարրէր տիր քի՛
Ալլահ անլէրէ զաֆլէթ բուհու, կէօրմէզ կէօզլէր
- 9 վէ ինթմէզ գուլագըր վէրտի Դալթ տախի՛
Անլէրին սօֆրասը քէնտիլէրինէ տուգագ վէ քէ-
- 10 մէնտ վէ թէօքէզ վէ ճէզա իչիւն օլա. Կէօզլէրի
կէօրմէմէք իչիւն գարարսըն, վէ պէլլէրինի տա'ի-
- 11 մա պիւք՝ տէր. Իմաի՛ Եանլըմալարը տիւշմէք Խ-
չիւն մի օլտու՝ տէյօրըմ. հա՛շա, անճագ քէնտի-

- 12 ւերի զայրէթլէնտիրմէք իւզրէ քէնտի խաթալա-
 րըյլէ խելաս թա'իֆէլէրէ կելտիւ վէ էյէր ան-
 ւերին խաթասը 'ալէմին զանիլիյի, վէ էքսիլմէլէ-
 րի թա'իֆէլէրին զանիլիյի օլտու իսէ, անլէրին
 թէմաւիյէթի նէ՝ գատար զիյատէ օլաճագ տըր
 13 Զիրա սիդ թա'իֆէլէրէ սէօյլէյօրըմ, պէն թա'ի-
 ֆէլէրին ըտուլը օլտըղըմ՝ միւնասէպէթլէ խըա-
 14 մէթիմի միւշէրրէֆ թութարըմ, Պէլքի պիր
 վէճէլէ՝ Գաւլըմը զայրէթլէնտիրիպ՝ անլէրտէն
 15 պա'զըլարընը խելաս էտէյիմ, Զիրա էյէր ըտտ
 օլունմալարը 'ալէմին միւսալէհասը օլտու իսէ,
 գապուլ օլունմալարը էմվաթտան հայաթ պուլ-
 16 մագսան զայրի նէ՝ օլտուր վէ էյէր թուրֆանտան
 մուգատտէս իսէ, խամուը տախի Դուգաթդու-
 վէ էյէր քէօք մուգատտէս իսէ, տալլար տախի
 17 էօյլէ տիր վէ էյէր օլ տալլարըն պա'զըլար գօ-
 փարըլըպ տա, սէն ետալանի զէյթուէտան օլը-
 ղըն հալտէ անլէրին արասընա աչանարադ, զէյ-
 թուէն աղաճընըն քէօքիւնէ վէ սէմիլիյինէ հիւ-
 սէտար օլտըն իսէ, տալլար իւզէրինէ թէֆախուր
 18 էթմէ. Ամմա էյէր թէֆախուր էտէր իսէն, Պէլ է
 սէն քէօքիւ թալըմայօրըն, Ֆազաթ քէօք
 19 սէնի Լաւլադ, Իմտի՝ Պէնիմ ալանմաղլըղըմ ի-
 20 շիւն օլ տալլար գօփարըլար՝ տէյէճէքսին, փէք
 էյի, անլէր իմանըղըգ սէպէպինտէն գօփարըլ-
 արտը տամա սէն իմանլէ սապիթ սին. Թէքէպ-
 21 պիր էթմէ, անճագ խապի էյլէ, Զիրա էյէր Ալ-
 լաճ թապի'ի տալլարըն էսիրկէմէտի իսէ, Դուգ-
 22 սէնի տախի էսիրկէմէտին, Իմտի Ալլահըն քէրէ-
 մինէ վէ շիտտէթինէ պագ. Խիւշէնլէր իւզէրինէ
 շիտտէթ, ամմա սէնին իւղէրինէ քէրէմ, էյէր
 օլ քէրէմտէ սապիթ գալըր իսէն, Եօգսա սէն
 23 տախի քէսիլէճէք սին, վէ անլէր տախի իմանըղ-

- լըդտա գաւմատըզլարը թագտիրտէ աշխանաճագ-
տըր, զիրա Ալլահ անլէրի երնէ աշխամադա գա-
24 տիր տիր, Զիրա սէն էյէր թապլի'աթճա ետապանի
օլան զէյթուռն աղաճընտան քէսիլիպ' թապլի'աթա
մուխալիֆ օլարագ, էյի զէյթուռն աղաճընա աշ-
լանտըն իսէ, նէ՞ գատար զլյառէ պու թապլի'ի
օլանլար քէնտիլէրին զէյթուռն աղաճընա աշլանտա
25 կէրէք տիր, Զիրա, էյ պիրատերլէր, քէնտինիզի
'ազիլ կէօրմէմէնիզ իչլան իսթէմէմ քի շու
սըրը, ետ'նի թա'իֆէլէրին թէմամլէթի կէլին-
ճէյէ տէյին իսրայէլէ պիր մէրթէպէ քէօրլիւք
26 վուգու' պուլտըզը մէճհուլընըզ օլա, Շէօլէ քի
պիւթիւն իպրայէլ խէլաս պուլաճագ տըր, նիթէ-
քիմ' Սիօնտան խէլասքէտար կէլիպ' Յակոբտան
27 ֆրսգը տէֆ' էտէճէք տիր, Վէ կիւնաճլարընը
տէֆ' էթտիլիմ զէման, թարաֆըմտան անլէրէ
օլան 'ահա պու տըր, տէյիւ մուհարբէր տիր,
28 Վագա'ա պէշարէթէ նիսպէթլէ անլէր սիզին սէ-
պէպլինիգէ տիր շմէն տիր, լաքին ինթիխապա
նիսպէթլէ էճտատ սէպէպլինէ սէվկիլիւ տիրլէր,
29 Զիրա Ալլահըն մէվէլպէլէրի վէ տա'վէթի նէտա-
30 մէթտէն պէրի տիր, Զիրա սիզ պիր զէման Ալ-
լահա իման էթմէտիլինիզ հալտէ, շիմաի տնլէրին
իմանսըզըզը սէպէպլինտէն մէրհամէթէ նա'իլ օլ-
31 տըղընըզ միսիլիւ, Գէզալիք շիմաի անլէր իման
էթմէտիլէր, թա քի մաղհար օլտըղընըզ մէրհա-
մէթլէ քէնտիլէրի տախի մէրհամէթէ նա'իլ օլա-
32 լար, Զիրա Ալլահ ճիւմէսլինէ մէրհամէթէ էթմէք
իզըրէ ճիւմէսլինի իմանսըզըզը ալթընա գապիատը,
33 էյ Ալլահըն զանիլիք վէ հիքմէթ վէ 'իլմինին
տէրինլիլի, անըն հիւքմէլէրի թէֆահհիւստէն, վէ
թարիպլէրի թէֆթիլաէն նէ՞ գատար իւսթիւն
34 տիր, Զիրա Բապպըն ֆիքրինի քի'մ պիլաի, ետ-
35 իստ անըն միւսթէշարը քի'մ օլտու, Յախստ
անա քի'մ էվլէլ վէրաի քի՝ քէնտինէ միւքտա-

36 Փաթ վերիւն : Զիրա ճիւղէ շէյէր անտէն, վէ
անըն վասթաթաթըլէ, վէ անըն իշիւն օլուպ, անա
իլ էլ էպէս մէճու օլուուն: Ամին:

ՊԱՊ 13

- 1 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Ալլահըն բահմէթլէրի ի-
շիւն սիլէ եւալլարըրում քի՝ ճէսէալէրինիզի տիրի
վէ մուգատտէս վէ Ալլահա մազպուլ պիր գուր-
պան տէյիւ թազաթիմ էտէսինիզ, բուհանի 'իպա-
- 2 տէթինիզ պու տըր : Վէ պու 'ալէմին կիտիլլնէ
ույմայընըզ, ամմա Ալլահըն խայրլը վէ մազպուլ
վէ քեամիլ իրատէթի նէ օլտըղընը թէճրիպէ էթ-
մէք իշիւն 'ազլընըղըն թէճտիտիլլէ թէպէտսուլ
- 3 էտինիզ, Զիրա պանա վէրիլէն 'ինայէթլէ տրա-
նըղտա պուլուունան հէր պիր առտէմէ տէրիմ քի՝
սէն-է-է: էյըղընտան զիյատէ ի'թիպար էթմէ-
սին: ամմա Ալլահըն հէր քէսէ թէվզի՝ էթտիլի
իմանըն մըղտարընա կէօրէ՝ թամու 'ազլ իւզրէ
- 4 ի'թիպար էթսին: Զիրա պիր ճէսէատէ չօգ ա'զա-
մըղ պուլուտըղը, վէ լաքին ա'ղանըն ճիւղէսի-
- 5 նին իշի հէման պիր օլմատըղը միսիլլիւ, Պիզ տալի
չօգ իքէն Քրիստոստա պիր ճէսէա, վէ հէր պիրի-
- 6 միզ պիրիպիրիմիզին ա'զատը իղ: Ամմա պիզ վէ-
րիլէն 'ինայէթլէ կէօրէ, տիրլիւ տիրլիւ մէվի-
պէլէրիմիզ օլմաղլէ, էյէր իլճամլէ սէօյլէմէք իսէ:
- 7 իմանըն մըղտարընա կէօրէ օլուուն, էյէր շէմմաս-
լըդ իսէ, շէմմասլըդտա, էյէր մու'ալլում իսէ:
- 8 թա'լլիմտէ, էյէր նասիհաթ վէրէն իսէ, նասի-
հաթտա օլուուն: էյէր թէվզի՝ էտէն իսէ, սատէ-
լիքլէ, վէ ըիյատէթ էտէն՝ զայրէթլէ, վէ մէրա-
- 9 մէթ էտէն՝ ճան ու կէօնիւլտէն էլսալ: Մուհապ-
պէթ ըիյասըղ օլուուն: քէմիլքտէն իքրա հտիպ՝
- 10 խայրա եւաթընըզ, Գարնտաշ մուհապպէթիլլէ
պիրիպիրինիզի սէվինիզ, հիւրմէթ էթմէքտէ պի-

- 11 Երպիւրինիդէ թէգաւտաւում էտինիդ։ Սա՛յ ու. զայ-
րէթատէ կէվէէքլիք էթմէյինիդ։ Բուհոա հէրա-
12 րէթիլ օլունըդ։ Բապալա գուլլըք էտինիդ։ Իւմիտ-
տէ մէսրուր օլունայ՝ մուգայագաւտա սապրը օլու-
13 նըդ։ Խոռա՛ատա տէվամ էտինիդ։ Մուգաւտտէսէ-
րին իհթկյաճաթընա մու՛ալէնէթ էտիայ՝ միւսա-
14 ֆիրփէրվէրիյէ մուգայայէտ օլունըդ։ Սիդէ թէ՛աւա-
տի էտէնէրէ խայր տու՛ա էտինիդ։ Խայր տու՛ա
15 էյէյինիդ, վէ պէտ տու՛ա էթմէյինիդ։ Մէսրուր-
լար իլէ մէսրուր օլունըդ, աղայանլար իլէ աղայը-
16 նըդ։ Սէքաիկէրինիդ հագգընտա հէմէֆքեար օ-
լունըդ։ Կիւքսէք շէյլէրէ սարֆը Էֆքեար էթ-
մէյիպ՝ անճագ միւթէվաղը՛լար իլէ Էօլուալ օլու-
17 նըդ։ Քէնտինիդի ՛ադիլ կէօրմէյինիդ։ Հիշ պիր
քիմսէյէ քէմիլիէ մուգապիլ քէմիլք էթմէյինիդ։
Ճիւմիէ առէմիէրին հուգուրընտա էյի շէյլէրէ տիգ-
18 գաթ էյէյինիդ։ Միւմքին մէրթէպէ էլինիդաշն
կէլուլի գաւաար ճիւմիէ առէմիէր իլէ սուլճ իւգրէ
19 օլունըդ։ Էյ սէվիլիւլիլէր, Նէֆսինիդ իլիւն ին-
թիդամ ալմայընըդ։ Փագաթ զազասպա մահալ
վէրինիդ։ Ղիրա Բապալ ինթիգամ պէնիմ տիր,
ճէզայը պէն մէրիրիմ՝ տէյիւ պույուրաղըը մու-
20 հարրէր տիր։ Իմտի էյէր տիւշմէնիկ աճ իսէ, անա
թա՛ամ վէր։ էյէր սուսամըլ իսէ, անա սու վէր։
ղիրա պուշու էթմէքլէ՝ տիրն պաշընա աթէշ գօր-
21 լարը Էրըլըլ օլուրսըն։ Շէրրէ մաղլուպ օլմա,
ամմա խայրէ շէրրէ զալիպ օլ։

- 1 Հէր քէ" էմրի ալթընտա պուլունորըը հիւքիւ-
մէթէրէ իթա՛աթ էթսին, Ղիրա Սլաճ թարա-
ֆընտան օլմայան պիր հիւքիւմէթ Էօղ տըր։ վէ
[հիւքիւմաթը] մէվճուտէ Սլաճ թարաֆընտան
2 թէրթիպ օլունմըլ տըր։ Պուշուլն իլիւն հիւքիւ-

- մէթէ մուխալէֆէթ էտէն՝ Ալլահըն թէրթիպինէ
մուգալէմէթ էթմիշ օլուր. վէ մուգալէմէթ է-
տէնլէր քէնտի 'ալէյհէրինէ հիւքմ տա'վէթ էտէ-
3 ճէքլէր. Զիրա հիւքմտարլար էյի 'ամէլլէր իյիւն
տէյիլ, ունճագ քէօթիւ 'աւլէր իյիւն զօրգու
տըրլար. հիւքիւմէթտէն գօրգմամագ իսթէ'ր մի
սին. էյի օլանը իյլէ, վէ անըն թարաֆընտան
4 մէտօ օլունաճագորն. Զիւնքի սէնին էյիլլին իյիւն
Ալլահ թարաֆընտան մէ'մուր տըր. լաքին էյեր
քէօթիւ օլանը իյլէր իսէն, գօրգ. չիւնքի գըլըճը
պիհուտէ եէրէ թաշըմայօր, զիրա Ալլահ թարա-
ֆընտան մէ'մուր օլուլ' քէօթիւլիւք իյլէյէն իւ-
ղէրինէ զազալ էճըսալ իյիւն ինթիգամ ալըճը տըր
5 Պու էճլտէն եալընըղ զազալ սէպէպիյլէ տէյիլ
անճագ զամիր սէպէպիյլէ տա'իս թապի' օլմագ
6 լազըմ տըր. Պու սէպէպտէն վէրկի տա'իս վէրի-
սինիզ. զիրա հէման պու շէյէ մուգայլէտ օլա-
7 բագ, Ալլահ թարաֆընտան մէ'մուր տըրլար իմտի
ճիւմլէյէ հագգլարընը, եա'նի վէրկի հագգը օլանա
վէրկի, կէօմիւք հագգը օլանա կէօմիւք, գօր-
գու հագգը օլանա գօրգու, հիւրմէթ հագգը օլանա
8 հիւրմէթ էտա էյլէյինիզ. Յէքտիկէրինիզի սէվիէք-
տէն մա'տա քիմէյէ պիր վէճէլէ պօրճըւ օլմայը-
նըղ. զիրա տիկէրինի սէվէն քիմէլ շէրլ'աթը իթ-
9 մամ էթմիշ օլուր. Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին, Գաթլ
էթմէյէսին, Սըրգաթ էթմէյէսին, Յալան շէհատէթ
էթմէյէսին, Թամա՝ էթմէյէսին, վէ տահա նէ էմը
վար իսէ, ճէ-Նէ-Նի պու, եա'նի՝ Դօնշըղը քէնտին
10 կիպի սէվէսին՝ քէլամը շամիլ տիր. Մուհապպէթ
գօնշըյա քէմիլք էթմէղ. իմտի մուհապպէթ շէ-
րի'աթըն թէմամիյէթի տիր.
11 Վէ վագթը պիլլէրէք, եա'նի չիմտի պիլիմ ույ-
գուտան ույանմամըղըն սա'աթը օլողըղընդ պիլ-
լէ, պուենու էթէլէղ. զիրա իւլլաս պիլլէ չիմտի
ինանտըղընըղ վագթըտա օլողըղընտան եագըն

- 12 արք : կէճէ կէշտի, կիւնտիւղ եազլաշտը . իմտի
գուլմէթ 'ամէլլէրինի պէր թարաֆ էտիպ' նուր
13 սիլահըրընը գուշանալըմ' : կիւնտիւղիւն կէղէր
կիպի հիւսն ի հարէքէթլէ կէղէլիմ, մասխարա-
լըդ վէ սէրիսզլըգտա, վէ ֆահշիյաթ վէ ֆըսզ ու
ֆիւճդըրտէ վէ տախի նիզա' ու հասէտտէ օլմայըսյ,
14 Անճագ Բապպ Յիսուս Բրիստոսը կիյինիդ վէ շէհ-
վաթ իշիւն ճէսէտին գայտընտա օլմայընըդ :

- 1 իմանտա դա'իֆ օլանը շէքք ու շիւպհէլէրէ հիւքմ
էթմէք մագսէտիլլէ օլմայարագ գապուլ էտինիդ :
2 Պիրի հէր շէյի եէյէ պիրիրիմ ի'թիգապընտա արք :
3 լաքին դա'իֆ օլան սէպգէվաթ եէր : եէյէն եէ-
մէյէնի թահգիր էթմէսին, վէ եէմէյէն եէյէնի
հիւքմ էթմէսին . պիրա Ալլահ անը գապուլ էթ-
4 միշ տիր : Սէն քիմ սին քի' դայրինին խրոմէթ-
քարընը հիւքմ էտէրսին . օ քէնտի էֆէնտի-
նին նազարընտա տուրուր վէ եախօտ տիւշէր .
վէ լաքին տուրաճագ արք, զիրա Ալլահ անը տու-
5 տուրմաղա գաաիր տիր : Բիմի պիր կիւնիւ տիկէր
կիւնէ միւրէճճահ թութար . վէ քիմի հէր կիւ-
նիւ ֆաւսի թութար . հէր քէս քէնտի զիհնիտէ
6 գանմըլ օլտուն : կիւնէ ի'թիպար էտէն' Բապպ
իշիւն ի'թիպար էտէր, վէ կիւնէ ի'թիպար էթ-
մէյէն' Բապպ իշիւն ի'թիպար էթմէզ . եէյէն'
Բապպ իշիւն եէր, զիրա Ալլահա շիւքր էտէր,
եէմէյէն տախի Բապպ իշիւն եէմէյիպ' Ալլահա
7 շիւքր էտէր : Ձիրա պիզտէն քիմսէ քէնտիսի իլիւն
8 եաշամազ, վէ քիմսէ քէնտիսի իշիւն էօլմէզ, Ձիրա
եաշատըրըմըզ հալտէ' Բապպ իշիւն եաշարըզ, վէ
էօլիւիլիւմիւզ հալտէ' Բապպ իշիւն էօլիւրիւզ .
իմտի եաշար խէք տէ' էօլիւր խէք տէ' Բապ-
9 պըն ըզ : Ձիւնքի Բրիստոս պուլնուլ իշիւն, եա'նի

- էօլիւլէր վէ տիրիւլէր իւղէրինէ սալթանաթ էթ-
մէք իչիւն էօլտիւ, վէ [գըյամ էտիւ] երնէ եւ-
10 շատը: Լաքին սէն նիճիւն գարնտաշըրը հիւքմ
էտէրսին, եախօս սէն նիճիւն գարնտաշըրը թահ-
գիր էտէրսին. զիրա ճիւղէմիդ Գրիստոսըն մահ-
11 քէմէսինէ ինզար օլունաճաղըդ: Զիրա՝ Լայաթըմ
հազգը իչիւն հէր քէս պանա տիզ չէօքէճէք, հէր
տիլ Ալլահա համտ էտէճէք տիր՝ տէյիւ Բապըն
12 պոյոլարըրը մուհարրէր տիր: Պինա՞էն 'ալէյ
պիւտէն հէր պիրի քէնտիսի իչիւն Ալլահա հիսապ
13 վէրէճէք տիր: Պու թադաթիւտէ՝ արթըգ պիրիպի-
րիմիզի հիւքմ էթմէյէլիմ, անճադ տահա զիյատէ
պիրատէր էօնիւնէ թէօքէզ եա սիրըմէք սէպէպի
14 դօմամաղա դարար վէրինիզ: Պիլիլիմ վէ Բապ
Յիսուստա գանալմ քի՝ հիչ պիր չէյ քէնտի գա-
թընտա նափաք տէյիլ տիր, ֆադաթ պիր չէյ
նափաք 'ատտ էտէն քիմսէյէ՝ օլ չէյ անա նափաք
15 տըր: Ամմա էյէր գարնտաշըր թա՛ամ սէպէպիլէ
միւքէտաէր օլտըր իսէ, արթըգ սէն մուհապէթ
իւզրէ սիւլււք էթմէյօրսըն. սէնին թա՛ամսէյէ՝
ուղորսնա Գրիստոսըն էօլտիւլիւ քիմսէյի սէն
16 հէլաք էթմէ: Խմտի սիզին խայրընը թադաթի՛
17 օլունմասըն: Զիրա մէլէքիթ Ուլլահ եէյէճէք,
իչէճէք տէյիլ, անճադ սալահ վէ սէլամէթ վէ
18 Բուհ իւլ Գուտալէ մէսէրրէթ տիր: Զիրա պուն-
լարլէ Գրիստոսա խըամէթ էտէն քիմսէ Ալլահն
'ինտինտէ մադպուլ, վէ նաս 'ինտինտէ միւսթահ:
19 սէն տիր: Պինա՞էն 'ալէյ սէլամէթ վէ եէքտի-
կէրիմիզին մա՛մուրիլէթինէ պա՛իս օլան չէյլէրէ
20 սա՛յ էտէլիմ: Թա՛ամ սէպէպիլէ Ալլահն իշին
խաթապ էթմէ: Վադա՛ա հէր չէյ թա՛հիր տիր
ֆադաթ թէօքէզ վէրէրէք եէյէն ատէմէ քէօթիւ
21 տիր: Լէթ եէմէմէք վէ չէրապ իշմէմէք վէ պի-
րատէրինէ թէօքէզ, եախօս սիրըմէ, եախօս
զա՛իֆիլէ սէպէպ օլան իչիւ պոլունմամադ էյի

- 22 Թիր, իմանրն զմար մը, անը Ալլահըն հուզուբընաա
քէնտինդտէ հըֆզ էյլէ . նէ՛ միւսպարէք տիր օլ
քիմուէ քի թահսին էթտոյի շէյտէ . քէնտի Կալէյ-
23 հինէ հիւքմ էթմէզ, Լաքին շիւպհէ էտէն . քիմնէ
հէտոյի թադտիրուէ՝ իմանլէ հէմէտոյի իչիւն մահ-
քիւմ տիր, զիրա իմանտան օլմայան հէր շէյ կիւ-
նահ տըր:

ՊԱՊ 15

- 1 Ալէ պիզ քի գուզլէթի իզ, քէնտի նէֆսիմիզի
խօշնուա էթմէյիպ, զա՛իֆ օլանլարըն զա՛իֆիք-
2 լէրինէ թէհամիւլ էթմէյէ պօրծըն իզ, Պիզտէն
հէր պիրի գօնշլարըն մա՛մուրիյէթի պտալընտա
3 խայր իչիւն անը խօշնուա էթտիւն, Զիրա՝ Սանա
սիթէմ էտէնլէրին սիթէմլէրի իւզէրիմէ տիւշտիւ-
տէյիւ մուհարրէր օլտըղը իւզրէ, Գրիստոս տախի
4 նէֆսինի խօշնուա էթմէտի, Զիրա մուգատտէմա
մուհարրէր օլան շէյլէր պիզիմ թա՛իմիմիզ իչիւն
մուհարրէր իտի, թա քի սապը իլէ վէ քիթապ-
5 լարըն թէսէլիսիլէ իւմիտէ մալիք օլալմ, Ալէ
սապը վէ թէսէլի մէնպա՛ը օլան Ալլահ սիզէ Յի-
սուս Գրիստոսա կէօրէ պիրիպիրինիզ իլէ հէմէֆ-
6 քիւր օլմաղը իհսան էյլէյէ, Գի հէք տիլ ու հէք
զէպան օլարաք՝ Բապալըմը Յիսուս Գրիստոսըն
7 փէսէրի Ալլահը թէմծիւտ էտէսինիզ, Պու էճըտէն
Գրիստոս տախի Ալլահըն իզզլէթի իչիւն պիզի գա-
պուլ էյլէտիլի միսիլիւ, սիզ տախի պիրիպիրինիզի
գապուլ էտինիզ,
8 իմտի տէրիմ քի՝ Յիսուս Գրիստոս, էճտատա
օլան վա՛տարը սապիթ գըլմազ իւզրէ Ալլահըն
հագիգաթը իչիւն խիթան խըրմէթծիսի օլտու .
9 Թա՛իֆէլէր տախի Ալլահա՛ մէրհամէթի իչիւն
համտ էտէլէր, նիթէքիմ՝ Պու սէպէպտէն թա՛ի-
ֆէլէր արասընտա սանա համտ էտիպ՝ սէնին իւ-
մինէ մէզմուր օգթւյաճաղըմ՝ տէյիւ մուհարրէր

- 10 տիրւ վէ երնէ՝ էյ թա'իֆէլէր, անըն գալմը ին
 11 պէրապէր մէսըսը օլունըզ՝ պուշուրըր, վէ երնէ՝
 էյ ճիւմէ թա'իֆէլէր, Բապպա թէսպին էտինիզ,
 12 վէ էյ ճիւմէ գալմար, անա սէնա էյլէլինիզ, վէ
 երնէ Եսայի՝ Յուսէտէն պիր քէօք հասըլ օլալ
 թա'իֆէլէրէ հիւքիւմէթ էթմէք իչիւն զուէուր
 էտէճէք տիր. վէ թա'իֆէլէրին իւմիտի անտէ օ.
 13 լաճագ տըր՝ տէյիւ պուշուրըր, վէ Բուհ իւլ Գուտ
 սըն գուվվէթիյէ իւմիտինիզին արթմասը իչիւն
 իւմիտին մէնպա'ը օլան Ալլահ սիդի ինանմագտա
 քէմալը մէսէրրէթ վէ սէլամէթլէ մէմլու գըլըրն.
 14 էյ պիրատէրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախի սիզին
 հագգընըզտա գանտըմ քի՝ սիզ խայրլէ մէմլու,
 վէ հէր 'իւլլէ տօլու. օլուպ, պիրիպիրինիզէ նասի.
 15 հաթ էթմէյէ գատիր սինիզ, Ամմա, էյ պիրատէր-
 լէր, թա'իֆէլէր իչիւն Յիսուս Բրիստոսըն խատիմ
 օլուպ՝ թա'իֆէլէր թագալիմէսի Բուհ իւլ Գուտս
 վասըթասըրլէ թագալիս օլունարագ մագպուլ օլ-
 մասը իչիւն Ալլահըն պէշարէթինտէ քեահինիք
 16 իճրա էթմէքլիյիմ խուսուսընտա, Ալլահ թարա.
 ֆընտան պանա իհսան օլունան 'ինայէթ սէպէ-
 պիյլէ, իւթար էտէր կիպի՝ սիզէ պա'զը խուսուս.
 17 լարտա պիր ալ ճէսարէթլէ եագտըմ, իմտի Ալ-
 լահա միւթէ'ալլըգ օլան շէյլէրտէ Յիսուս Բրիստոս
 18 իլէ իֆթիխար էտէ պիլիլիմ, Զիրա թա'իֆէլէրին
 իթա'աթը իչիւն, 'ալամէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէրին
 գուվվէթի վէ Բուհ Ուլլահըն գուտրէթիյէ գալ-
 վէն վէ ֆի'իլէն Բրիստոսըն պէնիմ վասըթամէ
 իլլէմէտիյի պիր շէյլ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէմ.
 19 Պու վէճհլէ Բրիստոսըն պէշարէթինի Երուսաղէմ
 տէն տօլաշարագ՝ իլլիրիգօնա գատար թէմամէն
 20 թէպիր էյլէտիմ, վէ ախէրին թէմէլի իւզէրլինէ
 պինա էթմէմէք իչիւն, շու վէճհլէ զայրէթ էթտիմ
 քի՝ թէպիր ի պէշարէթիմ Բրիստոսըն իսիլ քիք
 24 օլունտղը մահալտէ օլմայըպ, Անճագ՝ Անըն հագ-

- գրնտա խապերի օլմայանլար կէօրէճէք, վէ իշիթ-
միշ օլմայանլար ալլայանազ տըր' տէյիւ մուհար-
22 ղէր օլտըղը իւզրէ զաւան: Պուէ ճճտէն տախի
Թարաֆընըզա կէլմէքտէն տէֆ'աթլէ մէն' օլուն-
23 տըմ իսէ աէ, Շիմտի պու սէմթլէրտէ արթըզ
պանա իէր գալմայըսլ, չօգ սէնէտէն պէրու սիզէ
24 կէլմէյէ արզուքէշ օլտըղըմտան, իսփանիայա կի-
տէճէյիմ գէման (սիզէ կէլիլիմ. զիրա) կէշէր իքէն
էվլէլա սիզին իլէ կէօրիւշիւսլ' պիր մըգատար սիզէ
տօյարգտան սօկրա, Թարաֆընըզտան օրայա տօղ-
25 բու կէօնտէրիլմէք իւմիտինտէ իմ, Շիմտի իսէ
մուգատտէսլէրէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ Երու-
26 սաղէմէ կիտիյօրըմ: Ձիրա Երուսաղէմտէ օլան
մուգատտէսլէրին Ֆուգարասընա պիր ի'անէ էթ-
մէք Մաքէտօնիալը վէ Ախայեալըլարա խօշ կէօ-
27 ղիւնտիւ: Խօշ կէօրիւնտիւ, վէ հէմ տախի տն-
լէրէ պօրճըւ տըրլար. զիրա Թա'իֆէլէր պունլա-
րըն բուհանի շէյլէրինէ հիստէտար օլտըզարը հա-
սէպիլլէ, ճիսմանի շէյլէրտէ տախի անլէրէ խըտ-
28 մէթ էյլէմէյէ պօրճըւ տըրլար: Իմտի պունու
Թէքմիլ էտիպ' անլէրէ պու մէյվէյի 'թէսլիմ
էթտիքտէն' սօկրա, Եանընըզտան իւլէրէ+ Իս-
29 փանիայա կիտէճէյիմ: Վէ պիլիլիմ քի' սիզէ կէլ-
տիյիմտէ, Քրիստոսըն պէշարէթիւնին քէմալ ը պէ-
րէքէթի իլէ կէլէճէյիմ:
- 30 Եյ պիրատէրլէր, Բապարմըզ Յիսուս Քրիստոս
իլէ վէ Բուհըն մուհապպէթիլլէ սիզէ Եալլարըրըմ'
31 քի, Եէհուտիյէտէ պուլունան իմանսըզ քիմսէլէր-
տէն խէլաս պուլուսլ' Երուսաղէմ իշիւն օլան
խըտմէթիմ մուգատտէսլէրէ մագպուլ օլուն
տէյիւ, պէնիմ իշիւն վէ պէնիմ իլէ պէրապէր Աւ-
32 լահա տու'ա էթմէքտէ ճէհտ էտէսինիզ. Թա քի
Ալլահըն իրատէթիլլէ Թարաֆընըզա մէսէրրէթլէ

կէլիս' սիզին իլէ պէրապէր միւսթէրի՜ն օլայրմ' 33 վէ մէնպա' ը սէլամէթ օլան Ալլահ ճիւմէնիդ իլէ օլսուան Ամին:

ՊԱՊ 16

- 1 Քէնխրիս քիլիսէսինտէ խատիմէ օլան հէմլիլէ-
- 2 միզ փրէյի սիզէ թափսլէ էտէրիմ. ֆի մաւ զատտէսլէրէ լայըդ օլայըդ սառէթլէ անը Բապպա գապուլ էտիս' հէր հանկը մասլահաթ-սա սիզէ միւհթիմ օլուր իսէ, անա եարտըմ է-տէսինիզ. զիրա քէնտիսի տէ նիլէլէրէ վէ պանա տախի մաւափէնէթ էթմիլ տիր:
- 3 Յիսուս ֆրիստոստա էմէ քտաշարըմ օլան Պրիս-
- 4 կիլա վէ Ակիւղասս սէլամ էտինիզ. Անլէր ճաւնըմ իլիւն քէնտիսի պոյուշարընը դօտըլար. անլէրէ եալընը պէն աէյիլ, անճագ թաթիլէլէրին ճիւմէ քիլիսէլէրի տախի միւթէնէքքիր տիրէր:
- 5 վէ անլէրին խանէսինտէ օլան քիլիսէյէ, վէ Ախայեանըն ֆրիստոս քիլիւն իլք մէյվէսի օլան
- 6 սէվիլիւլիւմ էփէնէթ օսա սէլամ էտինիզ. Պիզիմ իլիւն չօգ էմէք չէքմիլ օլան Մարիամա սէլամ
- 7 էտինիզ. Ագրապամոսան վէ հապս քէֆիլէլէրիմ օլուպ. բէսուլլէր ալտսընտա միւթէպէր, վէ հէմ տէ պէնաէն էվվէլ ֆրիստոստա պուլլանն Անտրօնիգօս վէ Եուսիսյա սէլամ էտինիզ.
- 8 Բապպա սէվիլիւլիւմ օլան Ամիլիստա սէլամ
- 9 էտինիզ. ֆրիստոստա էմէ քտաշարըմ Ուրպանօսա, վէ սէվիլիւլիւմ իսթախիսէ սէլամ էտինիզ.
- 10 ֆրիստոստա միւսթահանէն Ափէլլէսէ սէլամ էտինիզ. Արիսթօպուլսըն խանէսինտէն օլանլարա
- 11 սէլամ էտինիզ. Ագրապամոսան օլան չիւրօտիօնա սէլամ էտինիզ. Նարգիսօսըն խանէսինտէն պուլլանուպ' Բապպա օլանլարա սէլամ էտինիզ:
- 12 Բապպա էմէք չէքէն Թրիֆէնայա վէ Թրիֆօսայա սէլամ էտինիզ. Բապպա չօգ էմէք չէք

- միշ օլան սէվկիւիւ փէրսիսէ սէլամ էտինիզ,
 13 Բապպոս միւնթէխապ օլան Բուֆոսա, վէ պէ-
 նիմ վալիտէմ օլան սնըն վալիտէսինէ սէլամ է-
 14 տինիզ, Ասինգըրիթօս վէ Ֆէզօն վէ Հէրմաս վէ
 փաորօպաս վէ Հէրմիսէ, վէ անլէր իլէ պէրապէր
 15 օլան պիրաաէրլէրէ սէլամ էտինիզ, Ֆիլօրօղօս ի-
 լէ Եուլիա վէ Նիբէաս իլէ անըն հէմզիբէտինէ վէ
 Օլիմփասա, վէ անլէր իլէ պէրապէր օլուլունան
 16 Ֆիւմէ մուգաստէսլէրէ սէլամ էտինիզ, Պիրիպի-
 րինիզէ մուգաստէս էօրիս շլէ սէլամ էտինիզ,
 Գրիստոսըն * քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր,
 17 էյ պիրտոտէրլէր, սիզէ բէճա էտէրիմ քի' էօյ-
 րէնտիլինիզ թա'լիմէ մուգայիր Ֆըրգա վէ թէօ-
 18 լէրաէն իճթինապ էտէսինիզ, Զիրա պու մագուլէ
 քիմսէլէր Բապպըմըզ [Յիսուս] Գրիստոսա սէյլիւ
 անճագ քէնտի գարնլարընա խըտմէթ էալիս' խօշ
 սէօզլէր վէ մէսհիլէլէրէ սափաէրուլարըն գալպ-
 19 լէրինի ալտաաըրլար, Զիրա սիզին իթա'թընըզ
 Ֆիւմէյէ շայը' օլտու, պուռնու իչիւն սիզին հագ-
 գընըզոս մէսըուրըմ, տամա իսթէրիմ քի սիզ
 խայր իչիւն 'ագիւ, վէ շէրը իչիւն սատէտիլ օլա-
 20 սընըզ, վէ մէնպա' ը սէլամէթ օլտն Ալլա՜ Եէյ-
 թանը այագլարընըզըն ալթընտա սէրի'էն էզէճէք
 տիր, Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի
 սիզին իլէ օլտուն, [Ամին:]
 21 էմէքտաշըմ Տիմթէոս վէ ագրապամոսն օլան
 Լուգիօս վէ Ծասօն վէ Սօսիվաթրօս սիզէ սէլամ
 22 էտէրլէր, Պէն Թէրթիօս քի պու բիսալէյի եազ-
 23 ալմ' սիզէ Բապպոս սէլամ էտէրիմ, Պէնիմ վէ
 պիլիթիւն քիլիսէնին միհմանտարը օլան Դայիոս
 սիզէ սէլամ էտէր, շէհը էմինի էրասթօս վէ
 Գուարթօս պիրատէր սիզէ սէլամ էտէրլէր:

- 24 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմէ-
նիզ իլէ օլսունւ Ամին:
- 25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ վէ Յիսուս Գրիստոս
վա'զը մուճէպիճէ, վէ էզէլի գէմանլարտան պե-
րու խաֆի թուլթուլուպ' շիմտի իղհար օլունան,
- 26 Վէ էզէլի վէ էպէտի օլան Ալլահըն էմրի մուճէ-
պիճէ՝ փէյղամպէր քիթապլարը վասըթասըյէ
իմանա իթա'աթ իշիւն ճիւմէ միլլէթլէրէ պիլտի-
րիլէն սըրըրն քէշի օլունմասընա կէօրէ սիգի
- 27 սապիթ գըլմաղա գատիր օլան, Յալընըզ 'ալիմ
Ալլահ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյէ իլ էլ է-
պէտ համո օլսունւ Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատէթիլլէ Յիսուս Գրիստոսըն բէսուլը
օլմագ իւզրէ տա'վէթ օլունան Պօղոս վէ պիրատէր
- 2 Սօսթէնէս, Ալլահըն Գօրընթօստա օլան քիլիսէ-
սինէ, եա'նի Յիսուս Գրիստոստա թագաւս օլու-
նուպ' մուգատտէսլէր օլմագ իւզրէ տա'վէթ օ-
լունան քիմսէլէր իլէ, անլէրին վէ պիգիմ Բապ-
պըմըզ օլան Յիսուս Գրիստոսըն իսմինէ հէր հէրտէ
- 3 տու'ա էտէնլէրին ճիւմէսինէ. փէտէրիմիզ Ալլահ
վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան սիգէ
'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսունւ:

- 4 Յիսուս Գրիստոստա սիզէ իհասն օլունտն Ալ-
լահըն ինայէթի իչիւն սիզին հազգընըզտա տա՛խմա
5 Ալլահըն շիւքը էտէրիմ, Գի Գրիստոսըն շէհա-
6 տէթի սիզտէ սապիթ օլունտըղը կիպի, Անըն իւ-
հէր խաւառստա, հէր քէլամաւ վէ հէր իլմտէ
7 զանի օլտընըլ, Շէօլէ քի Բապպըմըղ Յիսուս
8 Գրիստոսըն զուհուընա մուսթազըր օլաբազ, հիչ
9 սապիթ գըլաճազ տըր: Սիզի քէնտի Օղլու Բապ-
պըմըղ Յիսուս Գրիստոսըն միւշարէ քէթինէ տա՛-
վէթ էտէն Ալլահ սատըզ տըր:
- 10 էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըղ Յիսուս Գրիս-
տոսըն իսմիլէ բէճա էտէրիմ քի ճիւմէնիզին սէօ-
զիւ պիր օլտուն, վէ աբանըզտա իսթիլաֆ օլ-
մայըլ՝ քեսամիլէն հէմէֆքետըր վէ հէմրէյ պուլու-
- 11 նասընըլ: Զիրա, էյ պիրատէրլէրիմ, Բլէհին խա-
նէսի թարաֆընտան սիզին հազգընըզտա պանա
խապէր վէրիլտի քի՝ աբանըզտա միւնտղա՛ալըր
- 12 վար տըր: Պունու տէմէք իսթէրիմ քի՝ սիզտէն
հէր պիրի՝ Պէն Պօղոսըն, վէ Պէն Ափօլլօսըն, վէ
Պէն Կիփասըն, վէ Պէն Գրիստոսըն իմ՝ տէր:
- 13 Գրիստոս թագալիմ մի օլունտու. սիզին իչիւն
Պօղոս մը սալլ օլունտու, հօգսա Պօղոսըն իս-
- 14 մինէ մի վաֆթիլ օլունտընըլ Սիզտէն՝ Գրիսփօս
իլէ Գայիոստան մա՛տա քիմսէյի վաֆթիլ էթմէ-
- 15 տիլիմ իչիւն Ալլահա շիւքը էտէրիմ. Գի պիր
քիմսէ պէնիմ հազգըմա՝ Գէնտի իսմինէ վաֆ-
- 16 թիլ էթտի՝ տէմէսին: Վէ իսթէֆանասըն խա-
նէսի խալզընը տախի վաֆթիլ էթտիմ, պունու
տան պաշգա պիր քիմսէյի վաֆթիլ էտիպ էթմէ-
տիլիլի պիլմէմ:
- 17 Զիրա Գրիստոս պէնի վաֆթիլ էթմէք իչիւն
տէյիլ, անճազ թէսլըր ի պէշարէթ իչիւն իրսալ

- էլէտի. պու տալի Գրիստոսըն խալը պիհուտէ
 18 օլնամագ իլիւն՝ քէլամ հիքմէթիլէ օլնատը. Զիրա
 խաչա տա՛իր օլան քէլամ է՛լ ի հէլաք օլանլարա
 սէֆահէթ տիր. լաքին պիղ է՛լ ի խէլաս օլան.
 19 լարա գուզլէթ Ուլաս տըր. Զիրա՝ Հիւքէմանըն
 հիքմէթինի մահվ, վէ ալլայընլարըն ալլայընը
 20 իպթալ էաէճէյիմ՝ տէյիւ մուհարէր տիր. Նէրէ-
 տէ հիքմէթ սահիպի, Նէրէտէ քէաթիւղ, պու
 յալէմին միւպահիսի Նէրէտէ տիր. Ալլահ տիւնա.
 21 Նըն հիքմէթինի սէֆահէթ է չէվիւրէտի մի. Զիրա
 Ալլահըն հիքմէթինճէ տիւնա Կէրպէ հիքմէթի
 վասթթասըլէ Ալլահը պիլմէտիլնուէն՝ վասթըն
 սէֆահէթի վասթթասըլէ Ալլահ խման էտէնլէրի
 22 խէլաս էլէմէյի միւնասիպ կէօրաիւ. Զիւնքի Նէ-
 հուտիլէր յալամէթ թալէպ էտէրլէր, վէ Նունա.
 23 Նիլէր հիքմէթ արարլար, Ֆագաթ պիղ սալպ օ-
 լունմը Գրիստոսը, Կա՛նի Նէհուտիլէրէ թէգէղ
 24 վէ Նունանիլէրէ սէֆահէթ, լաքին տա՛լէթ օ-
 լունանլարա, Նէհուտի օլտուն, Նունանի օլտուն,
 զուզլէթ Ուլաս վէ հիքմէթ Ուլաս օլան Գրիս-
 25 տոսը վա՛ղ էտէրիզ. Զիրա Ալլահըն սէֆահ օլան
 չէյի ինսանլարաան հիքմէթի տիր. վէ Ալլահըն
 զա՛րֆ օլան չէյի ինսանլարաան գուզլէթի տիր.
 26 Էյ պիրատէրլէր, տա՛լէթինիղէ պաղընըղ, թէն
 հասէպինճէ չօգ հիքմէթիլէր, չօգ գուզլէթիլէր,
 27 չօգ սարլգատէլէր Կա՛լէթ օլունմատը. լաքին Ալ-
 լահ հիւքէմայը խէճիլ էթմէք իլիւն՝ տիւնա.
 Նըն սէֆահ չէյլէրինի ինթիխապ էթտի, վէ Ալլահ
 գուզլէթի չէյլէրի խէճիլ էթմէք իլիւն տիւնա.
 28 Նըն զա՛րֆ չէյլէրինի ինթիխապ էլլէտի. վէ Ալ-
 լահ մէվճուտ օլան չէյլէրի իպթալ էթմէք իլիւն՝
 տիւնա. տըն էտնա չէյլէրինի վէ թահգիւր օլունան
 վէ հիւքիւքմատէ օլան չէյլէրի ինթիխապ էթտի.
 29 Քի Ալլահըն հուզուրընտա հիւք պիր պէչէր իթթի-
 30 խար էթմէյի. վէ սիւ պնտէն Յիսուս Գրիստոսըս

- որնըզ, ու քի պիգիմ իշխան Ալլահ թաքաֆրնտան
հիքմէթ վէ սալահ վէ թաքտիս վէ ֆիտիյէ օլտու.
31 Թա քի մուհարրէր օլտըղը վէճէլէ՝ իֆթիխար էտէն
քիմնէ Բապպ իլէ իֆթիխար էթսին:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ կէլտիլիմ-
աէ, Ալլահըն շէհատէթինի քէլամ, Եախսու հիք-
մէթ ֆաղիլէթիլլէ իսպար էթմէք իշխան կէլմէ-
2 տիմ, Զիրա արանըզտա Յիսուս ֆրիստոտան,
պէլի, սալպ օլունտնտան զայրի պիր շէյ պիլմէմէյէ
3 դարար դըլտըմ: Վէ պէն զա'իֆիլիք վէ գորդուաա
վէ չօգ թիթրէմէ իլէ Եանընըզտա պուլունտըմ:
4 Վէ քէլամըմ վէ վա'ղըմ (ինսան) հիքմէթինին
իգնա' էտիճի սէօղլէրիլլէ տէյիլ, անճագ Բուհըն
5 վէ գուտրէթին պուրհանըյլէ իտի, Թա քի իմա-
նընըլ ինսան հիքմէթիլլէ տէյիլ, անճագ Ալլահըն
6 դուարէթիլլէ օլա, Լաքին քիւամիլլէրին տըսաըն-
տա հիքմէթ սէօյլէրիլ. վէ լաքին պու 'ալէմին
հիքմէթինի, Եախսու պու 'ալէմին զէվալ պուլուր
7 րէ'իսլէրինին հէ'մէլէ'նէ տէյիլ, Անճագ Ալլահըն
մախֆի օլան հիքմէթինի, Եա'նի Ալլահըն 'իզզէ-
թիմիլ իշխան էզէլտէն թադուր էյլէտիլինի սըրը
8 իլէ սէօյլէրիլ. Անը տախի պու 'ալէմին րէ'իսլէ-
րինին հիլ պիրի պիլմէտի: զիրա էյէր պիլմէլէր
իտի, Բապպ իւլ ճէլալի սալպ էթմէղլէր իտի:
9 Ֆաղաթ մուհարրէր օլտըղը կիպի' պէօզ կէօրմէ-
տիլի վէ գուլուգ իշիթմէտիլի վէ տաէմին ֆիքրինէ
կէլմէտիլի, Եա'նի Ալլահըն քէնտի Բուհու. վա-
10 սըթասըյլէ պիզէ քէշֆ էյլէտի. զիրա Բուհ հէր
էյէր, Ալլահըն տէրին շէյլէրինի պիլէ թէֆթիլ
11 էտէր, Զիւնքի ինսանըն ու մուրընը ինսանտա
օլան քէնտի Բուհընտան զայրի հա'նիլը աւտէմ

- պիւրը. քէզայիք Ալլահըն ուսուրընը Ալլահըն
 12 Բուհընտան մա'տա հիշ քիմսէ պիւմէզ, Պիզ իսէ
 տիւնեանըն բուհընա տէյիւ, անճագ Ալլահտան
 օլան Բուհա մալիք օլորդ, թա քի Ալլահ թարա.
 Փընտան պիզէ իհսան օլունան շէյլէրի պիլէիմ
 13 Պու շէյլէրի տախի բուհանի շէյլէրի բուհանի շէյ-
 լէր իլէ մուգայէսէ էտէրէք, հիքմէթ ի ինսանլէ-
 նին թա'լիմ էթտիլի սէօզլէրլէ տէյիւ, անճագ
 Բուհ [իւլ Դուստըն] թա'լիմ էթտիլի սէզլէրլէ
 14 սէօզլէրիզ, Լաքին թապի'ի'ինսան Ալլահըն Բուհը-
 նըն շէյլէրինի գապուլ էթմէզ, զիրա պունլաըն
 թէմիլիզ բուհանի օլորդընտան՝ քէնտինէ սէֆա.
 հէթտիլէր, վէ իարաքընա իգթիտարը եօզ աըր
 15 Ամմա բուհանի քիմսէ հէր շէյի թէմիլիզ էտէր իսէ
 տէ, քէնտիսի հիշ պիլի թարաֆընտան թէմիլիզ
 16 օլունմազ, Ձիրա Բապուլն ֆիքրինի քի'մ պիլտի
 քի անա թա'լիմ էտէ. ամմա պիզ Գըխտոսըն
 ֆիքրինէ մալիք իզ.

ՊԱՊ 3

- 1 Պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ բուհանիլէրէ
 կիպի սէօյլէյէմէտիմ, անճագ ճիսմանիլէրէ կիպի
 2 Քըխտոստա չօճուզլարա կիպի սէօյլէրէմ, Սիզէ
 թա'ամ տէյիւ, անճագ սիւտ վէրտիմ, զիրա
 տահա Բեհա'միլէնէ գատիր տէյիւ իտինիլ, վէ
 3 շիմտի պիլէ տահա գատիր տէյիւ սինիլ, Ձիւնքի
 տահա ճիսմանի սինիլ, զիրա արանըզտա հասէտ
 վէ նիզա՝ վէ թէֆրիգէլէր պուլունտըրը հալտէ,
 ճիսմանի տէյիլ մի սինիլ, վէ ինսանճա սիւլուք
 4 էթմէյօր մը սընըզ, Ձիրա պիրի՝ Պէն Պօղոսըն
 ըմ, վէ տիկէրի՝ Պէն Ափօլլօսըն ըմ՝ տէտիլնտէ
 5 ճիսմանի տէյիլ մի սինիլ, իմտի Պօղոս քի'մ վէ
 Ափօլլօս քի'մ տիր, անճագ Բապուլն հէր պիլինէ
 իհսան էթտիլինէ կէօրէ, իման էթմէնիլէ վաոր-
 6 թա օլան խատէմէ տիր, Պէն տիքտիմ, Ափօլլօս

- 7 սուրաւը, լաքին Ալլահ եէթիշտիրտի. Շէօյէ քի տիքէն պիր չէյ տէյիլ, վէ սուլայան տախի պիր չէյ տէյիլ տիր, ամմա եէթիշտիրէն Ալլահ տըր:
- 8 Տիքէն վէ սուլայան տախի պիր տիր, լաքին հէր պիրի քէնտի էմէյինէ կէօրէ քէնտի էճըրինի ալա-
- 9 ճազ տըր, Ձիրա պիզ Ալլահ իլէ էմէփաշ ըզ, սիզ Ալլահըն թարլասը, Ալլահըն պինասը սընըզ:
- 10 Ալլահ թարափընտան պանա իհսան օլունան 'ի- նայէթէ կէօրէ հազըզ մի'մար կիպի թէմէլ պրազ- տըմ, իզէրինէ տիկէր քիմսէ տախի պինա եա- փար. ֆազաթ հէր քէս նասըլ պինա եափտը-
- 11 զընա տիգզաթ էթսին, Ձիրա պրագըրլան թէմէլ- տէն, եանի Յիսուս Գըիստոսսան մա'տա պիր թէմ, պրագմաղա հիշ պիր քիմսէ մուգթտիր
- 12 օլմազ. վէ լաքին էյէր պիր քիմսէ պու թէմէլ իզէրինէ ալթուէն, կիւմիւշ, զիգըյմէթ թաշար,
- 13 աղաճ, օթ, գամըշ՝ պինա էտէրսէ, Հէր քէսին իշի աշիքետը օլսաճազ, զիրա օլ կիւն անը պէյան էտէճէք տիր. չիւնքի աթէշլէ մէյտանա չըգար, վէ հէր պիրինին իշի նէ մագուլէ օլորըընը աթէշ
- 14 իմթիհան էտէճէք տիր, էյէր պիր քիմսէնին պինա էթտիյի իշ գալըր իսէ, էճըրինի տլտաճազ.
- 15 էյէր պիր քիմսէնին իշի եանար իսէ՝ զարար կէօրէճէք, ամմա քէնտիսի աթէշտէն կէշէր կիպի
- 16 գուրթուլաճազ տըր: Սիզ Ալլահըն հէյքէլի օլուպ տէրունինիգտէ Ալլահըն Բուհու իգամէթ էթ-
- 17 տիյինի պիլմէ՞զ մի սինիդ: էյէր պիր քիմսէ Ալ- լահըն հէյքէլինի պօզար իսէ, Ալլահ անը պօզաճազ տըր. զիրա Ալլահըն հէյքէլի մուգատտէս տիր, օլ հէյտէլ տախի սիզ սինիզ:
- 18 Պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի ալտաթ մասըն. էյէր արանըգտա պիր քիմսէ պու 'ալէմտէ քէնտինի հէլ ի հիքմէթ 'աւտ էտէրսէ, հէլ ի հիքմէթ օլմազ ի-
- 19 չիւն սէփիհ օլսուէն, Ձիրա տիւնիանըն հիքմէթի Ալլահըն 'իւտինտէ սէֆահէթ տիր. նիթէքիմ՝

- Հիւ. քէմայը քէնտի հիւլէրինտէ թութան օ տըր,
 20 վէ հինէ՝ Բապպ հիւքէմանըն էֆքեարը պաթըլ
 21 օլաըղընը պիլիթ՝ տէյիւ մուհարրէր տիրւ վէլ հա-
 պըլ պիր քիմսէ ինսան իլէ իֆթիլար էթմէսին,
 22 Զիրա հէր շէյ սիզին տիր, կերէք Պօղոս, կերէք
 Ափօլլոս, կերէք Կեփաս, կերէք աիւնեա, կերէք
 հայաթ, կերէք Եօլլւմ, կերէք հազըր շէյլէր, կե-
 23 րէք օլաճագ շէյլէր, ճիւմէսի սիզին տիր. Սիկ տէ
 Բրիստոսըն սընըզ, Բրիստոս տախի Ալլահըն տըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Հէր քէս պիզի Բրիստոսըն խատէմէսի վէ Ալլա-
 հըն էսրարընըն քէթիլետալարը մազամընտ
 2 թութսուն Իմսի քէթիլետալարտան մաթրուպ
 3 օլան շէյ սաառըզ պուլունիալարը տըր: Ամնա սի-
 գին թարաֆընըլտան, եախօտ ինսան հիւքմիլլէ
 հիւքմ օլունմագ պէնիմ 'ինտիմտէ փէք քիւլիւք
 շէյ տիր: հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ
 4 էթմէմ: Զիրա քէնտի հագգըմտա վամիրիմ պիր
 շէյ կէօսթէրմէզ իսէ տէ, հինէ պունուսիլէ քէն-
 տիլի սալիհ 'ատտ էթմէմ. ահճագ պէնի հիւքմ
 5 էտէն Բապպ տըր: Իմսի վազթընտան էվվէլ,
 հա'նի Բապպ կէլմէյինճէ հիլ պիր շէյլ հիւքմ
 էթմէյինիլ, օ տախի զուլմէթին կիզլի շէյլէրինի
 սյառընըլա չըգալըլա՝ գալպլէրին միւրաուլարըն
 աշիքեսար էտէճէք տիր. օ դէման հէր քէսին
 մէտհի Ալլահտան օլաճագ տըր:
 6 Լաքին, էյ պիրատերլէր, պէն պու շէյլէրի սի-
 գին իլիւն քէնտիլէ վէ Ափօլլոսա թէմսիլէն նազլ
 էյլէտիմ, շու մազսէտլէ քի հիլ պիրինիլ պիրի-
 նին թարաֆաարը օլարագ, տիկերի 'ալէյհինէ
 թէքէպպիւր էթմէմէք իլիւն մուհարրէր օլա-
 տան ֆազլա թէֆէքքիւր էթմէմէյի պիղուէն էօյ-
 7 րէնէսինիլ, Զիրա սէնի միւմթաղ էտէն քիմ

տիր. վէ սէնտէ ալմատորդն չէ՞ շէյ վար. վէ էյեր
ալտըն խտ, նի՞շիւն ալմամը կիպի ի՞նքիւար է-
տէրսին:

- 8 Արթըդ տօյտընը, զէնկին օլտընը, պիզ պու-
լունմագսըղըն սալթանաթ սիւրտիւնիւզ. վէ
քեմէքի սալթանաթ սիւրէ խտինիզ քի պիզ տա-
խի սիզին իլէ պէրապէր սալթանաթ սիւրէ խտիք:
- 9 Զիրա զանն էտէրիմ քի Ալլահ՝ զաթլէ մահքիւմ
օլանլար միսիլիւ պիզ բէսուլլէրի սօնրատան
կէօսթէրտի. չիւնքի տիւնեայա վէ մէլա՛իքէյէ
- 10 վէ նասա թէմաշա իչիւն օլտըգ: Պիզ Գրիստոս
իչիւն սէֆիհ իզ, սիզ խտ Գրիստոստա՝ ազիլ սի-
նիզ. պիզ զա՛իֆ իզ, սիզ գուզվէթլի սինիզ. սիզ
- 11 միւքէրէմ սինիզ, պիզ մուհագգէր իզ: Պու
սա՛լթա տէյին ածլըգ վէ սուսըզլըդ չէքիպ՝
չըփլագ գալըրըզ, տարպ օլունուրըզ, վէ մէ-
- 12 քեանը իգալթիմիզ եօգ տըր. Գէնաի էլլէրի-
միզլէ տախի իչէյէրէք էմէք չէքէրիզ. չէթմ օ-
լունաըղըմըզտա, խայր տու՛ա էտէրիզ. թէ՛աւտի
- 13 կէօրտիյիւմիւզտէ թէհամմիւլ էտէրիզ. Թագպիհ
օլունաըղըմըզտա, եալլարըրըզ. շիմոյէտէք
տիւնեանըն սիւփըրիւնթիւսիւ վէ ճիւմէնին մէն-
- 14 ֆուրը օլտըգ: Պունլարը սիզի խէճիլ էթմէք ի-
չիւն եազմայօրըմ, անճագ սէվկիւլիւ էզլատըմ
- 15 կիպի սէզէ նասիհաթ էտէրիմ: Զիրա էյէր Գրիս-
տոստա օն պիչ մու՛ալլիլինիզ օլա՛ա պիլէ, չօդ
իւտէրինիզ եօգ տըր. զիրա Յիսուս Գրիստոստա
պէշարէթ վասըթասըլլէ պէն սիզի թէվլիտ էթ-
- 16 տիմ, իմտի պանա մուգթէտի օլմանըղ սիզտէն
- 17 բէճա էտէրիմ: Պու էճըրէն պէնիմ սէվկիւլիւ
վէ Բապպտա սաաըգ օլան օլլըմ Տիմոթէոսը սի-
զէ կէօնտէրտիմ. օ տախի հէր եէրտէ հէր քիլի-
սէտէ թա՛լիմ էթտիլիմ իւզրէ՛ Գրիստոստա օլա՛ն
- 18 թարիզլէրիմ սիզէ իթթար էտէճէք տիր. Պա՛ղը
քիսնէլէր թէքէպպիւր էթտիլէր, կէօյա քի սիզէ

10 կէլէյէճէյիմ, Լաքին էյէր Բապպ մի րատ էտէր-
սէ, սիզէ թէզ կէլէճէյիմ, վէ թէքէպպիւր է-
տէնէրին սէօգիւնիւ տէյիլ, անճազ գոււվէթինի
20 պիլէճէյիմ. Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սէօզէ տէ-
21 յիլ, անճազ գոււվէթլէ տիր, Նաւըլ իսթէրսի-
նիզ. սիզէ տէյնէճլէ մի, Եօգսա մուհապպէթ վէ
հիլմ րուհըյէ մի կէլէյիմ:

ՊԱՊ 5

1 Հէր թարաֆտա իշիտիլյօր քի արանըդտա պին
վար, պէօյլէ զինա քի թափէլէրտէ պիլէ [ղիք]
օլունմայօր, հաթթա պիր ատէմ քէնտի փէտէ.
2 րինին զէվճէսինի ալըր: Վէ սիզ պու Ֆի'իլի իր-
թիքեապ էտէնին իշինիզտէն տէֆ' օլունմաը ի-
չիւն զամ չէքմէտիքտէն պաշգա, թէքէպպիւր
3 պիլէ էթտինիզ: Զիրա պէն ճէսէտճէ զափպ, ամմա
րուհճա հազըր օլարագ, չիմտի հազըր կիպի հիւքմ
4 էթտիմ քի, Սիզ թէճէմմիլ: էյլէտիլինիզտէ, պէ-
նիմ րուհըմ տախի Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստո-
սըն գուտրէթիլլէ պէրապէր հազըր պուլունա-
րագ, պու Ֆի'իլի պէօյլէճէ իրթիքեապ էտէնի,
5 թէնինին հէլաքը իչիւն Բապպըմըզ Յիսուս Գրիս-
տոսըն իսմիլլէ Շէյթանա թէսիլմ էտէսինիզ, թա
քի Բապպ Յիսուսըն կիւնիւնտէ րուհու խէլա
6 պուլա: Շու թէֆախուրընըզ էյի տէյիլ տիր
պիր ազ մայա պիւթիւն խամուրը մայալաորընը
7 պիլմէզ մի սինիզ: Սիզ մայասըզ օլորընըզ միսիւ-
լիւ Էէնի խամուր օլմագ իւզրէ՝ էսքի մայալը տէֆ'
էտինիզ. չիւնքի Ֆըսհըմըզ օլան Գրիստոս պիլիմ
8 իչիւն պէպհ օլունտու: Պու սուրէթլէ էսքի մայա
լլէ տէյիլ, վէ չէրը վէ քէօթիլլիւ յ մայասըլլէ
տէյիլ, անճազ խուլուս վէ հազիգաթ ֆէթիլլիլլէ
9 պապրամ էտէլիմ, Զինաքիարըլը իլէ իսթիլլաթ
էթմէյէսինիզ տէյիւ սիզէ մէքթ ուպտա Եալտըմ:

- 10 Վէ՛ նինէ՛ պու տիւնեանըն՝ զինաքեարլարը եւ
 թամա՛քեարլարը եւ զասպ էտիծիլէրի իլէ, եւ
 խօտ փութ փէրէսթլէրի իլէ տէյիլ, շիւնքի էօյլէ
 օլա՛ պու տիւնեատան շըգմանըզ լազըմ կէլիլ:
- 11 Ամնա շիմտի էյէր պիրատէր անըլան պիր քիմսէ
 զինաքեար եւ թամա՛քեար եւ փութփէրէսթ
 եւ շէթմ էտիծի եւ պէքրի եւ զասպ էտիծի
 օլուր իսէ, իխթիլաթ էթմէտիքտէն մա՛տա պէօյլէ
 քիմսէ իլէ պէրապէր թա՛ամ պիլէ էթմէյէսինիլ՝
- 12 տէյիւ եազտըմ՝ Զիրա խարիճոտ օլանլարը տախի
 հիւքմ էթմէք նէ՞ վազիֆէմ տիր. սիլ տախիլտէ
- 13 պուլունանլարը հիւքմ էթմէյօր մը սընըզ, Ամնա
 խարիճոտ օլանլարը Ալլահ հիւքմ էտէր. իմտի
 օլ քէօթիլ քիմսէյի քէնտի արանըղտան տէֆ՝
 էտինիզ:

ՊԱՊ 6

- 1 Սիլտէն պիր քիմսէնին տիկէրի իլէ պիր տա՛վասը
 օլուր իսէ, մուգատտէսլէրին հուղուրընտա օլ-
 մայըպ, հազգօրզլարըն հուղուրընտա մուհաքէ-
- 2 մէյէ ճէսարէթ էտէ՞ր միւ Մուգատտէսլէր տիւն-
 եայը հիւքմ էտէճէքլէրին պիլմէ՞զ մի սինիլ. վէ
 էյէր տիւնեա սիլին թարափընըզտան հիւքմ օ-
 լունուր իսէ, էն քիւյիւք տա՛վասլարըն ֆապընա
- 3 իյազաթընըզ եօ՞գ մը՝ Մէլա՛իքէյի հիւքմ էտէ-
 ճէյիմիլի պիլմէ՞զ մի սինիլ. նէ՞րէտէ գալըր տիւն-
- 4 եէվի շէյլէր, իմտի էյէր տիւնեէվի շէյլէրէ միւ-
 թէ՛ալլըզ մուհաքէմէլէրինիլ վար իսէ, քիլիսէտէ
 իթիպարը օլմայանլարը հաքիմ նասպ էտինիլ:
- 5 Սիլ խէճիլ էթմէք իշիւն սէօյլէյօրըմ. սիլտէ
 ՝արիֆ քիմսէ պիր պիլէ եօ՞գ մը տըր՝ քի պիրա-
 տէլլէրինին արասընտա հիւքմ էթմէյէ մուգթէ-
- 6 տիր օլա՛ Լաքին պիրատէր պիրատէր իլէ՛ պու
 տախի միւ՛մին օլմայանլարըն հուղուրընտա մու-

- 7 հաքէմէ օլուրո իմտի հէքտիկերինիզ իլէ տա՛վա.
լարընըզ պուլունմասը սիղէ հէր վէճհլէ գուտուր
սորք. պուլուն էթմէտէն իսէ նի՛չիւն հագգարըղը
թէհումմիւլ էթմէղսինիզ. պուլունտան իսէ, նի՛չիւն
- 8 զատը կէօրմէյէ գա՛իլ օլմագարնըզ, Լաքին սիզ
հագգարըղըզ վէ զատը էտէրսինիզ, պու տա սի.
- 9 ըատէրլէրինիղէ տիրո Պիլմէ՛ղ մի սինիզ քի հագգ.
սրզ օլանլար մէլէքիւթ Ուլլահա վարիս օլմայա.
ճաղլար տըր. ալտանմայընըզ, նէ դահպէղէնիլ,
նէ իուլթիէրէսթլէր, նէ զինաքեարլար, նէ մու.
- 10 իսաննէսլէր, նէ լուլթլէր, նէ լըրսըղլար, նէ
թանմա՛քեարլար, նէ պէքրիլէր, նէ շէթմ էտիճի.
լէր, նէ զասպ էտիճիլէր մէլէքիւթ Ուլլահա վարի
- 11 օլաճագլար տըր: Պա՛գըլարընըզ տախի պէսլէ
իտինիզ. լաքին Բապպ Յիսուսըն իսմիլլէ վէ Ալլա.
հըմըղըն Բուհըլլէ եըյգանտընըզ, թաղտիս օլուն.
տընըզ, հէմ տախի թէպըրի օլունտընըզ:
- 12 Պանա հէր շէյ հէլլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆա՛իտիթ
տէյիլ տիրո. պանա հէր շէյ հէլլալ իսէ տէ, պէն
- 13 հիշ պիր շէյին հիւքմիւ ալթընա կիրմէմ. թա՛ամ.
լար գարըն իչիւն, գարըն տախի թա՛ամլար իչիւն
տիրո. ամմա Ալլահ պուլուն տա, անլէրի տէ մահլ
էտէճէք տիր: ֆագաթ ճէսէտ զինա իչիւն տէյիլ,
անճագ Բապպ իչիւն տիր, վէ Բապպ ճէսէտ իչիւն
- 14 տիր. Վէ Ալլահ՝ Բապպը իհեա էյլէտիլի կիպիլ
պիղի տախի. քէնտի զուտրէթիլլէ իհեա էտէճէք
- 15 տիր: ճէսէտլէրինիզ Գրիստոսըն տ՛ղաոր օլաղընը
պիլմէ՛ղ մի սինիզ. իմսի Գրիստոսըն ա՛ղաորնը
- 16 ալլալ՝ ֆահիլէ ա՛ղասը՛ մի էտէյիմ. հա՛շա. ֆա.
հիշէյէ միւլասըղ օլան անըն իլէ Լէք վիւճու տ. օլ.
աղընը պիլմէ՛ղ մի սինիզ. չիւնքի՛ Լիքիս եէք
վիւճու տ. օլաճագլար՝ տէյիւ Գիթալ պուլուրըր:
- 17 Լաքին Բապպա միւլասըղ օլան Անըն էլէ պիր րուհ
- 18 օլուր: Զինտոտան գաղընըզ, առէմին իրթիքեալ
էթտիլի հէր կիւնան ճէսէտինտէն լսարիճ տիր:

առնա զինայր իրթիքնապէս տէն՝ քէնտիւճէսէտի
 19 'ալէհինէ կիւնանէտէր։ Պիլմէ՞ղ մի սինիզ քի ճէ-
 սէտինիզ՝ Ալլահ թարափընտան սիղէ իհասն օլու-
 նուպ տա տէրուներիզտէ պուլունան Բուհ իւլ
 Դուստըն հէյքէի սիր։ սիղ տախի քէնտինիզին
 20 ալէլ սինիզ։ Ձիրա պահա իլէ սաթըն ալընտը-
 նըզ։ պու սէպէպտէն Ալլահա միթէ՛ալլըզ օլան
 ճէսէտինիզ վէ բուհընըզէ Ալլահը թա՛ղիզ հյ-
 լէինիզ։

ՊԱՊ 7

1 Վէ պանա եսզտըղընը մատտէլէրէ կէլինճէ՛
 2 էր իչին դաբըյա տօգտնմամագ հյի տիր։ Պու-
 նուն իլէ պէրապէր Փանչիյաթտան վէգայէ էլէն
 հէր ատէմին քէնտի զէվճէսի, վէ հէր գաբընըն
 3 քէնտի զէվճի օլունան, Ձէվճ զէվճէսի, վէ զէվճէ
 տալի զէվճի հագգընտա օլան վէճիպէսինի իֆա
 4 էթսին։ Ձէվճէնին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ
 տէյլլ, տնճագ զէվճին հիւքմիւնտէ տիր։ քէզա-
 լիք զէվճին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ ալէլլ։
 5 տնճագ զէվճէնին հիւքմիւնտէ տիր։ Պիրիպիրի-
 նիզի մահրում էթմէյինիզ, մէյէր քի օրուճ վէ
 տուա իլէ մէշղուլ օլմագ իչին թարափէյնին բի-
 զասըյէ մուվադգաթէն օլա։ պա՛տէհու քէնտի-
 նիզի զապթ էտէմէմէզլիքտէն տօլայը Շէյթանըն
 սիզի իզլա էթմէմէսի իչին թէքըար պիր եհրէ
 6 կէլինիզ։ Պունու սախի էմ։ թարիգիլլէ տէյլլ։
 7 տնճագ միւսա՛տտէ թարիգիլլէ սէյլէրիմ։ Ձիրա
 ճիւմէ ատէմէրին պէնիմ կիպի օլմալարընը իս-
 թէրիմ, լաքին քիմինն պիր սուրէթ, քիմինն
 տիկէր սուրէթլէ հէր պիրինն Ալլահ թարափըն-
 տան քէնտինէ մախսուս մէվհիպէսի վար ալը։
 8 Ամմա միթէ՛հհիլ օլմայանլարա վէ տուլ դաբը-
 լարա տէրիմ քի՛ պէնիմ կիպի գալմալարը խայըլը

- 9 տըր : Վէ լաքին էյէր քէնտի նէփօլէրինն զոպ-
թընա մուգթէտի տէյիլէր իսէ, թէ՛հհիւլ էթ-
սինլէր . զիրա թէ՛հհիւլ էթմէք հանմագաւան
- 10 էյլա տըր : Լաքին միւթէ՛հհիւլ օլմալարա պէն
տէյիլ, անճագ Բապս՝ զէվճէնին զէվճինտէն այ-
րըմամասընը էմր էտէր . (Վէ լաքին, այրըմը
թագտիրտէ զէվճսիզ դալըն, հախօտ զէվճի իլէ
սարըշըն .) զէվճ տախի զէվճէյի թէրք էթմէսին :
- 12 Պաշգա քիմսէլէրէ իսէ Բապս տէյիլ պէն տէրիմ
քի՝ էյէր պիր պիրատէրին միւ՛մին օլմայան զէվ-
ճէսի օլտըղը հալտէ, օ տախի քէնտիսի իլէ պէ-
րապէր սաքին օլմաղա բազի իսէ, անը թէրք էթ-
- 13 մէսին : Պիր զէվճէնին տախի միւ՛մին օլմայան զէվճի
օլտըղը հալտէ՝ օ տախի քէնտիսի իլէ պէրապէր
14 իգամէթէ բազի իսէ, անը թէրք էթմէսին : Ձիրա
միւ՛մին օլմայան զէվճ զէվճէսիլլէ թագտիս օլու-
նուր, վէ միւ՛մին օլմայան զէվճէ զէվճիլլէ թագ-
տիս օլունուր . հօգսա չօճուդարընը նափաք
օլուր իտի, ամմա շիմտի մուգատտէս տիրէր :
- 15 Լաքին էյէր միւ՛մին օլմայան այրըրը իսէ, այ-
րըլըն . պու միտիլիւ քէյֆիլաթտա պիրատէր
հախօտ հէմյիրէ էսիր տէյիլ տիր . անճագ Ալլահ
պիզի սէլամէթտէ պուլունմաղա տա՛վէթ էյլէտի :
- 16 Ձիրա, էյ զէվճէ, նէ՞ պիլիրսին, պէլքի զէվճիկի
խէլաս էտէճէքսին . հախօտ, էյ զէվճ, նէ՞ պիլիր-
- 17 սին, պէլքի զէվճէլի խէլաս էտէճէքսին : Փագաթ
Ալլահ հէր պիրինէ նասըլ գըրմէթ էթտի իսէ,
հա՛նի Բապս հէր պիրինի նէ հայտէ տա՛վէթ
էթտի իսէ, օ հալտէ սիւլուք էթսին . վէ ճիւմէ
քիլիսէլէրտէ պէօյէճէ թէնպիհ էտէրիմ :
- 18 Պիր քիմսէ մախթուն օլաբագ տա՛վէթ օլուն-
տու իսէ, խիթանըղ օլմասըն . պիր քիմսէ զայր ի
մախթուն տա՛վէթ օլունտու իսէ, խիթան օլուն-
- 19 մասըն : Խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ խիթան
սըղըք պիր շէյ տէյիլ տիր, անճագ Ալլահըն էմր .

- 20 լէրինին հըֆըր լաճիւ տիրոյ Հէր քէս նէ հալտէ
 21 տա՛վէթ օլունտու իսէ, օ հալտէ գալսըն, Գուլ
 օլարագ տա՛վէթ օլունտուն իսէ, զամ չէփմէ.
 22 էյլէ: Զիրա Բապպտա տա՛վէթ օլունան գուլ
 Բապպլն ազատլըսը տըր: Քէզալիք հուրը օլա-
 23 րագ տա՛վէթ օլունան Գրիստոսըն գուլու տըր:
 24 Պահա լիէ սաթըն ալընտընը, ինսանա գուլ օլ-
 25 մայընը, էյ պիրատէրլէր, հէր քէս նէ հալտէ
 տա՛վէթ օլունտու իսէ, Ալահըն հուլուրընտա օ
 հալտէ գալսըն:
 26 Լաքին պաքիրէլէր խոսուսընտա Բապպ թա-
 րաֆընտան պանա էմը եօգ տըր: աւինա պէն սա-
 27 աղգ օլմաղա Բապպլն մէրհամէթ էյլէտիյի քիմսէ
 28 կիպի լէյ վէրիւրիմ, Իմտի զանն էտէրիմ քի՛ շիմ-
 տիփի զարուրէթ սէպէպինտէն պու էյի տիր,
 29 եանին ատէմէ սէօյլէ գալմագ խայրլը տըր: Զէվ-
 ճէյէ պաղլը՝ մը սըն, չէօղիւլմէյի թալէսլ էթմէ.
 30 զէվճէտէն չէօղիւլմէ՛ւլ մի սին, զէվճէ թալէսլ
 31 էթմէ: Ամա թէ՛հհիւլ էտէր իսէն տէ, կիւնահ
 էթմէզ սին. պաքիրէ տալի թէ՛հհիւլ էթսէ,
 32 կիւնահ էթմէզ. լաքին պու քիմսէլէր ճէսէտճէ
 մուզայագա չէփէճէքլէր տիր: պէն իսէ սիզի է-
 33 սիրկէր իմ: էյ պիրատէրլէր, պունու տէրիմ քի՛
 վազըթ գըռալըն տըր: գալտը քի՛ զէվճէսի օ-
 34 լանլար զէվճէսի եօգ կիպի, Վէ աղլայանլար աղ-
 35 ւամագ կիպի, վէ սէվինէնլէր սէվլինմէզ կիպի, վէ
 36 սաթըն ալանլար մալիք օլմաղ կիպի, Վէ պու
 տիւնեայը խթի՛մալ էտէնլէր իթլաթլէ խթի՛մալ
 էթմէզ կիպի օլունլար, զիրա պու տիւնեանըն
 37 հէյէթի դա՛լլ օլուր: Պէն իսէ էնտիշէսիզ օլմա-
 նըզը իսթէրիմ: մի թէ՛հհիւլ օլմայան քիմսէ
 38 Բապպլ խօշնուտ էթմէք իչիւն՝ Բապպա միւ-
 39 թէ՛ալիզ չէլէր հազգընտա էնտիշէ տէր: Ամա
 մի թէ՛հհիւլ օլան քիմսէ զէվճէսիի խօշնուտ

- էթ' մէք իշխան՝ ուսմուր ը տիննեղկէ հագգընտա
- 34 էնտիշէ էտէր, Զէվճէ իլէ պաքիրէնին ֆէրգի վար, զայր ի մէնքունէ ճէսէտճէ վէ բուհնա մուգաւտա տէս օլմագ իշխան՝ Բապպա միւթէ' ալլըգ շէլէր հագգընտա էնտիշէ էտէր, ամմա մէնքունէ գէվ- ճինի խօշնուտ էթ' մէք իշխան ուսմուր ը տիննեղկէ
- 35 հագգընտա էնտիշէ էտէր, Պուսնու տախի իւլէ- բինիլէ քէմէնտ աթմագ իշխան տէյիլ, անճագ սի- գին ֆա'խտէնիլ իշխան հէմ լայըգը վէճհէ զայլէ- սիլ Բապպա միւլագէմէթինիլ իշխան սէօյլէյօրմ,
- 36 Ամմա էյէր պիւր քիմսէ քէնտի գըզը հագգընտա, վագթը կէլիլ օլլըզընտան Նի' Կեհնէր ճէն' էթէ- «էյէ նալայըգ մու' ամէլէ էթտիյինի զանն էտէր իսէ, պէօյլէ իճապ էթտիյի հալտէ իսթէտիյինի էթսին, կիւնաւէ էթմէգ. թէզէվիււճ էթսինէր,
- 37 վէ լաքին մէճպուրիյէթ թահթընտա օլլայարագ՝ իրատէթի քէնտի հիւքմիւնտէ պուլունուպ պալի սապիթ օլան քիմսէ քէնտի զըզընը ալը դօմազը
- 38 գալպինտէ թասմիմ էթմիլ իսէ, էյի էտէր, վէլ հասըլ էվէնտիթէն էյի էտէր, ամմա էվէնտիթ- մէյէն տահիտ էյի էտէր,
- 39 Զէվճէ, զէվճինին 'էօմրիւ օլտըզճա, [չէր' իսթ մուճէպինճէ] անա պաղլը տըր, ամմա էյէր զէվճի վէֆաթ էտէրսէ, իսթէտիյի քիմսէ իլէ էվլէնմէյէ
- 40 մէ'զուն տըր, Փապաթ Բապպա օլլուն, Լաքին պէօյլէ գալտըզը հալտէ, պէնիմ բէյիմէ կէօրէ, տահա միւպարէք տիր, վէ զանն էտէրիմ քի պէնտէ Ալլահըն Բուհնու վար տըր,

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ փու թլարա զէպհ օլլունան նէսնէլէր խուսու- սընտա, Տիւմլէմիլգին 'իլմէ մալիք օլլըզըմըզը պի- լիրիլ. 'իլմ' քիպը կէթիրիր, ամմա մուհապպէթ
- 2 ի'մար էտէր, վէ էյէր պիւր քիմսէ պիւր շէյ պիլի-

- րիմ զանն էտէրսէ, վաճիպ օլանն 'իւմէ տահա հիջ
 3 պիր շէյ պիւմէզ, Ամմա էյէր պիր քիմսէ Ալլահը
 սէվէրսէ, օլ քիմսէ անըն 'իւտիւնտէ մա'լիւմ աիր
 4 իմտի փուլթլարա զէպհ օլունան շէյլէրի եէմէք
 պահաւնա կէլինճէ, տիւնեատա փուլթլն պիր շէյ
 օլմատըղընը, վէ պիր Ալլահտան պաշգա Ալլահ
 5 օլմատըղընը պիւլիւրիզ, Զիրա կէրէք կէօքտէ՝ կէ-
 րէք եէրտէ իլահ թէսմիյէ օլունանլար վար իսէ
 տէ, (նիթէքիմ չօգ իլահլար վէ չօգ րապպար
 6 վար տըր,) Պիզճէ պիր Ալլահ, եա'նի փէտէր վար
 տըր քի ճիւմէ քեա'ինսթ անտէն օլուպ, պիզ
 տախի 'օանըն իլէ՝ իզ, վէ պիր Բապպ Յիսուս Քրիս-
 տոս վար տըր քի անըն վասըթասըյլէ ճիւմէ մախ-
 լուգաթ վիւճուտէ կէլիպ, պիզ տախի անըն վա-
 7 սըթասըյլէ իզ, Ամմա պու- 'իւմ ճիւմէ ատէմ-
 լէրտէ պուլունմազ, վէ պա'ղըլարը շիւտիյէտէք
 փուլթու պիր շէյ զանն էտէրէք փուլթա զէպհ օ-
 լունմըյ տէյիւ եէրլէր, վէ զամիրլէրի զա'իֆ օլ-
 8 մաղլէ մուրտար օլուր, Լաքին թա'ամ պիզի Ալ-
 լահա մագպուլ գըլմազ, զիրա եէտիյիմիզ հալտէ
 ֆազիլէթ իմիզ օլմազ, վէ եէմէտիյիմիզ հալտէ
 9 էքսիքիլիմիզ օլմազ, Անճագ պու սէրպէսթ իյի-
 նիզին զա'իֆլէրէ թէօքէզ սէպէպի օլմամաւընա
 10 տիգգաթ էտիւնիզ, Զիրա պիր քիմսէ սէնին կիպի
 սահիպ ի 'իլմի փուլթիւնէտէ սօֆրասա օթու-
 րուր կէօրաիլիւ հալտէ, օլ զա'իֆ օլանըն զա-
 միրի փուլթլարա զէպհ օլունան շէյլէրի եէմէյէ
 11 ճէսարէթլէմէզ մի, վէ պէօյլէճէ հօլընա Քրիս-
 տոսըն էօլտիլիւ զա'իֆ պիրատէր սէնին 'իլմին
 12 սէպէպիլիյէ հէլաք օլուր, Պէօյլէճէ պիրատէրլէր
 'ալէյինտէ կիւնահ էտիպ՝ անլէրին զա'իֆ զամի-
 րինի եարալոյարագ, Քրիստոսա գարչը կիւնտ

- 13 Էտէրսինիդ. Պինա՛նն իաւէյն էյէր Թա՛ամ պիրա. տէրիմէ Թէօքէդ օլուր իսէ, պիրատէրիմէ Թէօ. քէդ օլմայայլմ տէյիւ իլ էլ էպէտ էթ հէմէյէ. ճէյիմ:

ՊԱՊ 9

- 1 Պէնն րէսուլ տէյիլ մի իմ. պէնն աղաւ տէյիլ մի իմ. պէնն րապպլմիդ Յիսուս Գրիստոսը կէօրմէ. տիմ մի. րապպտա սիդ պէննմ էսէրիմ տէյիլ
2 մի սինիդ. էյէր զայրիկէր իչիւն տէյիլ իսէմ, էլ. պէթթէ սիզին իչիւն րէսուլ իմ. զիրա րապպտա
3 սիդ րէսալէթիմին միւհրիւ սինիդ. Պէնն Թէֆթիլ
4 էտէնլէրէ ճէվպպլմ պու տըր. Եէյիպ իլմէյէ սէ.
5 լահիյէթիմիդ հօգ մը տըր. Սա՛իր րէսուլլէր վէ րապպլն գարնտաշլարը վէ Կիփաս Կիպի՛ հէմիլէ օլան պիր զէվճէ հանըմըլտա կէվտիրմէյէ սէլա.
6 հիյէթիմիդ հօգ մը տըր. Եօգսա իշ իչէմէյէ հալընը պէննմ իլէ րառնարասը՛ն մը սէլահիյէթի
7 հօգ տըր. Մասրաֆը քէնտիսինտէնն օլարագ քիմ՛ իասքէլլիք էտէր. քիմ՛ պտղ տիքէր տէ անըն մահսուլընտան հէմէդ. հախօս քիմ՛ սիւրիւ կիւ.
8 տէր տէ սիւրիւնիւն սիւտիւնտէնն հէմէդ. Պու սէօյլէտիլիմ ինսա՛նն սէօզիւ. մի տիր. հօգսա
9 պուլլարը շէրի՛աթ տախի սէօյլէմէ՛զ մի. Զիրա՛ իսալման տէօյէն էօքիւզիւն աղընը պաղլամայա. սըն՛ տէյիւ Մուլէսին շէրի՛աթընտա մուհարբէր
10 տիր. Ալլահ էօքիւզլէրի՛ մի գայըրբր. Եօգսա հէր վէճէյէ պիզիմ իչիւն մի սէօյլէր. պէլի՛ պիզիմ իչիւն հաղըմըլ տըր. զիրա չիֆթ սիւրէնն իւ. միալէ սիւրմէսի վէ իսարման տէօյէնին քէնտի իւ. միտինտէնն հիսսէտար օլմագ իւմիտիլլէ տէօյմէսի
11 կէրէք տիր. էյէր պիդ սիդէ բուհանի շէյլէրի էքաիք իսէ, սիզին ճիսմանի շէյլէրինիդ պլլէ.
12 ճէյիմիդ պէօյի՛ք շէյ մի օլուր. էյէր տիկէր քիմ՛ սէէր իւզէրինիզէ օլան պու սէլահիյէթտէնն հիս.

- սէտար օլտըլար իսէ, սիւղ տահա զիյատէ օլմալը
տէյիլ մի իղ. սիւղ իսէ Գրիստոսըն պէշարէթինէ
պիւր վէճհլէ մանի՝ օլմամադ իշիւն պու սէլահլէթի
իսթի՛մալ էթմէյիլա՝ հէր շէյէ թէհամիւլ էտէրիւ
13 Պիլմէ՞ղ մի սինիզ քի՝ հէյքէլէ միւթէ՛ալլըդ ու՝
մուրտա խըտմէթ էտէնլէր հէյքէլտէն լէրլէր, վէ
մէզպահըն խըտմէթինտէ պուլունանլար մէզպահ
14 տան հիսսէտար օլտըլար՝ Պու սուրէթլէ տալի
Բապպ պէշարէթի վա՛ղ էտէնլէրին՝ պէշարէթ-
15 տէն թէ՛այյիւշ էթմէլէրինի թա՛ւիւն էյլէտիւ Պէն
իսէ պու շէյլէրին հիշ պիւրինի իսթի՛մալ էթմէ-
տիւմ. վէ պանա պէօյլէ մու՛ամէլէ օլունաըն՝ տէյիւ
պու շէյլէրի եազմաորմ. գիրա պիւր քիմսէ իֆ-
թիխարըմը իպթալ էթմէտէն իսէ, էօլմէք պէնիւմ
16 իշիւն էվլա տըր. Զիրա պէշարէթի թէպչիւր էթ-
տիլիւմ հալտէ՝ պանա սէպէպ ի իֆթիխար տէյիլ
տիւր, շիւնքի մէճպուրլիլէթ ալթընտա իւմ. պէլի՛
էյէր պէշարէթի թէպչիւր էթմէզ իսէմ, վա՛յ պանա.
17 Զիրա էյէր պունու իսթէյէրէք էտէրսէմ, էճ-
րիւմ վար. վէ լաքին էյէր իսթէմէյէրէք էտէր-
սէմ, լինէ վէքեալէթի պանա էմանէթ օլուն-
18 մըշ տըր. Իմտի էճըրիւմ նէ՞ տիւր. պէշարէթի վա՛ղ
էթտիլիւմտէ, պէշարէթտէ օլան սէլահլէթիւմի
սու՛ ի իսթի՛մալ էթմէմէք իշիւն՝ Գրիստոսըն պէ-
19 շարէթինի մէճմանէն թէպչիւր էթմէք տիր. Զիրա՛
ճիւմէնին հիւքմիւնտէն ազատ իքէն՝ տահա զիյա-
տէ քիմսէլէր գազանմադ իշիւն քէնտիմի ճիւմէ-
20 սինէ գուլ էթտիւմ. վէ Նէհուտիլէրի գազանմադ
իշիւն Նէհուտիլէրէ Նէհուտի կիպի օլտըմ. շէ-
րի՛աթ թահթընտա օլանլարը գազանմադ իշիւն
շէրի՛աթ թահթընտա օլանլարա շէրի՛աթ թահ-
21 թընտա կիպի օլտըմ. ի՛նտ Ալլահ քէնտիւմ շէ-

• Պա՛ղաւ՝ շէրի՛աթ թահթընտա տէյիլ իքէն՝ շէ-
րի՛աթ

րի'աթսրդ օլմայըպ' անճադ Գրիստոսըն շէրի'աթը
 Թահթընտա օլաբադ, շէրի'աթսրդլարը գազան-
 մադ իչիւն, շէրի'աթսրդլարա շէրի'աթսրդ կիպի
 22 օլտըմ, Զա'իֆլէրի գաղանմադ իչիւն դա'իֆլէրէ
 զա'իֆ կիպի օլտըմ. հէր պիր վէճհլէ պա'զըւ-
 րընը խէլաս էթմէք իչիւն ճիւմլէյէ հէր շէյ օլտըմ
 23 Պոռնու տտիսի պէշարէթ իչիւն էտէրիմ, քի անա
 24 միւշլէրիք օլայըմ, Պիլմէ՞դ մի անիդ քի' մէյտան.
 տա սէյրտէնլէրին ճիւմլէսի սէյրտաիր իսէ տէ,
 միւսապագաթ նիշանընը պիր քիմաէ տլըր, պէօյլէ
 25 սէյրտինիդ քի նա'իլ օլասընըզ, վէ հէր փէշի-
 վան հէր խուսուստա նէֆսինի գապթ էտէր. ան.
 լէր պիր ֆանի Թաճ ալմադ իչիւն, պիդ իսէ ֆանի
 26 օլմայան պիր Բաճ իչիւն էտէրիդ, իմտի պէն
 պէօյլէ սէյրտիրիմ, Թէրէտտիւտ էտէր կիպի
 տէյլի. պէօյլէ եռմրուդ վուրուրըմ, հալայը
 27 տէօյէր կիպի տէյլի: Ամմա ճէսէտիմէ ճէֆա վէ-
 րիպ' անը գուլըղա շէքէրիմ, Թա քի սա'իրլէրէ
 վա'զ էթտիքտէն սօկըա' քէնտիմ մէրտուտ օլ-
 մայսյըմ:

ՊԱՊ 10

1 Էյ պիրատէրլէր, պու շէյլէրտէն պիսապէր օլ-
 մանըզը իսթէմէմ, եա'նի էճտատըմըզն ճիւմլէսի
 պուրութըն ալթընտա իտիլէր, ճիւմլէսի անիդ-
 2 տէն կէշտիլէր, վէ ճիւմլէսի պուրութտա վէ տէ-
 3 նիդտէ Մոլվսէսէ վաֆթիդ օլտըլար, վէ ճիւմլէսի
 4 հէման պիր բուհանի եէյէճէք եէյիսլ, ճիւմլէսի
 հէման պիր բուհանի իչէճէք իշտիլէր, զիրա ը-
 5 ֆագաթ էտէն բուհանի գայատան իչէրլէր իտի,
 6 օլ գայա տտիսի Գրիստոս իտի, Լաքին Ալլահ ան-
 լէրին էքսէրինտէն ըազի օլմատը. զիրա պէրըլյէ-
 6 տէ եէրէ սէրիկիպ գալտըլար, Պու շէյլէր պիլի-
 'իպլէթ իչիւն օլտըլար, Թա քի անլէրին Թամա'

- էթաիբլէրի միսիլլիւ քէօթիւ շէյլէրէ թամա՝ էթ-
 7 մէյէլիւմ. վէ անլէրին պա՛ղըլարը օլտըղը կիւլի
 փոթփէրէթ օլմայասընըզ, նիթէքիւմ՝ Գաւմ
 եէմէյէ վէ իշմէյէ օթուրուպ օյնամաղա դալգաւը-
 8 լար՝ տէյիւ մուհարէր տիրո՝ վէ զինա էթմէյէ-
 լիւմ, նիթէքիւմ անլէրտէն պա՛ղըլարը զինա էթ-
 մէլէրիյլէ պիր կիւնտէ երմի իւշ պի՛ն տիշտիւ և
 9 վէ Գրիստոսը թէճըրպէ էթմէյէլիւմ, նիթէքիւմ
 անլէրտէն պա՛ղըլարը սալսի թէճըրպէ էթմէլէ-
 10 ըիյլէ՝ երլանլարտան թէլէֆ օլտըլար, վէ սէօյ-
 լէնմէյինիզ, նիթէքիւմ անլէրտէն պա՛ղըլարը տախի
 սէօյլէնմէլէրիյլէ՝ հէլաք էտիճինին էլիյլէ հէլաք
 11 օլտըլար: վէ պուընլարըն ճիւմլէսի 'իպրէթ իշիւն
 անլէրէ վուզու՝ պուլուր իտի, վէ պիգէ քի 'ասը-
 լարըն նիհայէթինէ վասըլ օլտըզ՝ նասիհաթ օլ-
 12 մազ իւզրէ եաղըլուր: իմտի տուրույօրըմ զանն
 13 էտէն տիւշմէքտէն սազընսըն, Սիգէ ինսանա միւ-
 թէ'ալլըզ օլան թէճըրպէտէն դայրի պիր շէյ իսա-
 պէթ էթմէտի, ամմա Սլլահ սաաղզ օլուպ՝ սիզի
 իզթիտաընըզտան զիյատտէ թէճըրպէյէ պրազ-
 մայանազ, անճազ թէհամմիւլէ մուգթէտիր օլ-
 մանըզ իշիւն՝ թէճըրպէ իլէ պէրապէր խէլաս չա-
 րէսի տախի վէրէճէք տիր:
 14 Պուընուըն իշիւն, էյ սէվկիւլիւլէրիւմ, փութփէ-
 15 ըտթիլիքտէն գաշընըզ, 'Ագըլլըլարա սէօյլէր կի-
 սի սէօյլէրիւմ. սէօյլէտիլիմի սիզ հիւքմ էտինիզ:
 16 Պէրէքէթ օգուտըղըմըզ պէրէքէթ քեասէսի
 Գրիստոսըն զանընըն միւշարէքէթի տէյիլ մի
 տիր, փաըէլէտիլիմիզ էքմէք Գրիստոսըն ճէսէ-
 17 տինին միւշարէքէթի տէյիլ մի տիր: Զիւնքի
 պիզ չօգ օլտըլազ, պիր էքմէք: պիր ճէսէտ իզ,
 զիրա ճիւմլէմիզ պիր էքմէքտէն հիսսէտար ըզ:
 18 Թէն ճիհէթիլլէ օլան իսրայէլէ տիգզաթ էտինիզ:
 զէպիհէլէրի եէյէնլէր մէզպահա միւշթէրիք տէ-
 19 յիլլէ՞ր մի տիր, իմտի նէ՞ տէյէյիւմ, փութ պիր

- 20 շէջ մի, եւ խօստ փութա զէպհ օրուանն գուրպանն
 21 միւլթերիք օլաւսնրդ. Բապպըն քեռսէսի իլէ
 22 օլումազ սընըզ. Բապպը զայրէթէ թահրլէք մի
 23 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆաթի-
 24 հէր շէյ ի'մար էթմէզ. Պիր քիմսէ քէնտիսին տէ.
 25 Բասըն. Գասսապ տիւ քեռնընտա հէր նէ քի սա.
 26 Թըլըր իսէ, զամիր իյիւն պիր շէյ թէֆթիլ էթ-
 27 մէյերէք եւյինիզ. Զիրա զէմին իլէ անտէ պու-
 28 լունանըն քեռֆֆէսի Բապպըն տըր. Միւլմին օլ-
 29 մայանլարտան պիրի սիզի տա'վէթ էթտիյի հալ-
 30 նիւզէ հէր նէ զօնուլըր իսէ, զամիր իյիւն պիր
 31 շէյ թէֆթիլ էթմէյերէք եւյինիզ. վէ լաքին պիր
 32 քիմսէ սիզէ՝ Պու էլ փութա զէպհ օրուանը տըր՝
 տէրսէ, օլ խապէր վէրէն իյիւն վէ զամիր իյիւն
 եւմէյինիզ. [զիրա զէմին իլէ անտէ պուլունանըն
 քեռֆֆէսի Բապպըն տըր.] Տէտիյիմ զաֆը ոնին
 տէյիլ, անճագ օլ պիրինին զամիրի տիր. զիրա
 պէնիմ սէրպէսթիյիմ նիջիւն զայրինին զամի-
 րիյլէ հիւքմ օլունա, էյէր պէն 'իւնայէթլէ հիւ-
 սէտար օլուր իսէմ, նիջիւն շիւքը էթտիյիմ շէյ-
 տէն տօլայը թազպիւն օլունայիմ, վէլ հասըլ
 կէրէք եւլ իսէնիզ, վէ կէրէք իյէր իսէնիզ, վէ
 հէր նէ էտէր իսէնիզ, հէր շէյի Սլլահըն 'իզգէթի
 իյիւն էյլէյինիզ. նէ եհհուտիլէրէ վէ նէ Եունանիւ-

'Նտիւտ' շիւքըանիյէթլէ

էրէ, վէ նէ տէ Ալլահըն քիլիսէսինէ՝ թէօքէզէ
 33 սէպէսլ օլմայընըզ, նիթէքիմ պէն տախի քէնտի
 մէնֆա'աթըմը տէյիլ, անճագ նիյէլէրին մէն-
 ֆա'աթընը արայարագ, հէր շէյտէ ճիւմէյի խօշ-
 նուտ էտէրիմ, քի խէլասա նա'իլ օլալար:

ՊԱՊ 11

- 1 Պէն ֆրիստոսա մուգթէտի օլաղղըմ միսիլիւ՝
- 2 սիզ տախի պանա մուգթէտի օլունըզ, իմտի, էյ
 պիրատէրէր, պէնի հէր շէյտէ խաթընըղա կէ-
 թիրիպ՝ սիզէ թէսլիմ էթտիլիմ վէճհէ թա'լի-
 մաթը հըֆզ էթտիլինիզ իյիւն սիզի մէտհ էտէրիմ:
- 3 Լաքին հէր էրքէյին պաշը ֆրիստոս, վէ գարընըն
 պաշը էրքէք օլունա՝ ֆրիստոսըն պաշը տախի
 Ալլահ խտիլի մա'լիւմիւնիւզ օլմասընը խթէրիմ:
- 4 Պաշը էօրթիւլիւ օլարագ տու'ա էտէն եա իլ-
 համէ սէօյլէյէն էրքէք քէնտի պաշընը թահգիր
- 5 էթմիշ օլուր, վէ պաշը էօրթիւսիւզ օլարագ
 տու'ա էտէն եա իլհամէ սէօյլէյէն հէր գարը
 քէնտի պաշընը թահգիր էթմիշ օլուր, զիրա հէ-
- 6 ման թըրաշ օլմուշ կիպի օլուր, Զիրա էյէր գա-
 ըը էօրթիւնմէզ իսէ, սալը տախի քէսիլսին. աւ-
 մա էյէր գարընըն սալընըն քէսիլմէսի եա թըրաշ
- 7 օլմասը անա 'այոյ իսէ, էօրթիւնսիւն, Զիրա էր-
 քէք՝ Ալլահըն սուրէթի վէ 'իզգէթի օլմաղէ՝
 պաշընը էօրթմէմէք կէրէք տիր, գարը իսէ էր-
- 8 քէյին 'իզլէթի տիր, Զիւնքի էրքէք գարըտան
- 9 տէյիլ, անճագ գարը էրքէքսէն տիր, վէ տախի
 էրքէք գարը իյիւն տէյիլ, անճագ գարը էրքէք
- 10 իյիւն խալգ օլունտու: Պու էճլտէն գարընըն
 պաշընտա մէլէքլէր սէպէպինտէն հիւքիւմէթ
- 11 'ալաթիլ օլմագ իճասլ էտէր, Ծագաթ Բոպպուտ
 գարը էրքէքսիզ, էրքէք տախի գարընը իտէյիլ
- 12 տիր, Զիրա գարը էրքէքսէն օլուղը միսիլիւ,

- 13 Երբէք տախի դարընըն վասըթասըլէ տիր լա-
 քին հէր շէյ Ալլահտան տրրո՝ Գէնտի քէնտինիզ-
 տէ հիւքմ վէրինիզ. դարընըն էօրթ իւսիւզ օլա-
 րադ Ալլահա տու'ա էթմէսի լայը՞գ մը տրրո՝
 14 Էրբէյին ուզուն սաչը օլմասը անա 'այայ օլաղը-
 15 նը թապի'աթ պիլէ սիզէ էօյրէթմէ՞զ միւ վէ լա-
 քին դարընըն ուզուն սաչը օլմասը քէնտինէ շէ-
 րէ՛Ֆ տիր. զիրա սաչ անա նիգապ իչիւն վէրիմիլ
 16 տիր. Ամնա էյէր պիր քիմնէ միւնազա'ա էթմէք
 իսթէրսէ, նէ պիզիմ, նէ տէ Ալլահըն քիլիսէ-
 րինին պէօյլէ 'ատէթի վար տրրո՝
 17 Լաքին շունու թէնպիհ էտէր իքէն -գը՝ մէտ
 էթմէմ, չիւնքի թէճէմմիւ'ինիզտէն ֆա'իտէ տէյիլ
 18 անճագ զարար հասըլ օլոյօր. Զիրա էվվէլա, սիզ
 քիլիսէտէ ճէմ' օլաղընըլտա, արանըլտա իիւ-
 թիլաֆլար օլաղընը իշիտյօրըմ, վէ պիր մէր-
 19 թէպէ ինանըրըմ. Զիրա արանըլտա ֆըրգալա-
 րըն տախի պուլունմասը լազըմ տրրո, թա քի ա-
 րանըլտա միւսթահսէն օլանլար զահիր օլալար
 20 իստի պիր եէրէ թէճէմմիւ'ինիզ 'աչա ի Բապպա-
 21 նիյի եէմէք իչիւն տէյիլ տիր. Զիրա հէր պիրինիզ
 թա'ամ էսնասընտա քէնտի թա'ամընը էվվէլնէ
 ալլըր, վէ պիրի աճ գալըր, տիկէրի տախի սէրիօշ
 22 օլուր. Եէմէք վէ իլմէք իչիւն իւանէլէրինիզ եօ՞գ
 մը տրրո. Եօգսա Ալլահըն քիլիսէսինի թահգիթ
 էտիպ' միւհթաճ օլանլարը խէճի՞լ մի էտէրսինիզ.
 սիզէ նէ՞ տէյէյիմ, պու խուսուստա սիզի մէտ
 23 էտէյիմ մի. մէտհ էթմէմ. Զիրա պէն սիզէ թէս-
 լիմ էթտիյիմի Բապպ թարաֆընտան ալտըմ,
 եա'նի Բապպ Յիսուս էլէ վէրիլտիյի կէճէտէ էք-
 24 մէք ալլըպ, Շիւքը էթտիքտէն սօլրա վարէլտի
 վէ՞ Ալընըզ, եէյինիզ, պու սիզին իչիւն վարէլնէն
 ճէսէտիմ տիր, պունու պէնի զիքը էթմէք իչիւն
 25 Էյլէյինիզ՝ տէտի Քէզալիք ագշամ թա'ամընտան
 սօլրա քիսաէյի տախի ալլա՞ Պու քիսաէ պէնիմ

դանըմէն օլան 'ահա ը ճէտիտ տիր, անը հէր
 իշտիյինիզտէ պէնի զիքը էթմէք իշիւն էյլէյինիզ,
 26 Զիրա հէր աէֆ'ա պու էքմէքտէն եէյիպ' պու
 քեռաէտէն իշտիյինիզտէ, Բապպըն էօլիւմիւնիւ
 27 քէնտիտի կէլինճէյէտէք ի'լան էտէրսինիզ, Պի-
 նա'էն 'ալէյհ հէր քիմ' քի լայըգսըզ թարզլէ պու
 էքմէքտէն եէրսէ, Կախօտ Բապպըն քեռաէտէն-
 տէն իշէրսէ, Բապպըն ճէսէտինէ վէ գանընա
 28 սուչլու օլուր, Իմաի ատէմ' քէնտիտի իմթիհան
 էթսին, վէ սու վէճհլէ օլ էքմէքտէն եէօին, վէ
 29 օլ քեռաէտէն իշսին, Զիրա լայըգսըզ թարզլէ
 եէյիպ իշէն' Բապպըն ճէսէտինի ֆէրգ ու թէմիզ
 էթմէտիյինտէն, քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ' եէյիպ
 30 իշմիշ օլուր, Պու սէպէպտէն առանըլտա պիր չօգ-
 ղա'իֆ վէ 'ալիլ քիմսէլէր պուլուհուպ' նիշէլէր
 31 տաիլի ուլուրլար, Զիրա էյէր քէնտի քէնտիմիզի
 32 հիւքմ' էթսէ իտիք, մահքիւմ օլմազ իտիք. Ամա
 հիւքմ' օլուհաղըմըզ հալտէ, տիւնհա իլէ պէրա-
 պէր 'ալէյհիմիզէ հիւքմ' օլուհմաճազ իշիւն' Բապպ
 33 թարաֆընտան թէ'տիպ օլուհըրըզ. Վէլհասըլ,
 էյ պիրաաէթլէրիմ, թա'աամ իշիւն ճէմ' օլաղը-
 34 նըլտա' պիրիպիրինիզի պէքլէյինիզ, Վէ էյէր պիր
 քիմսէ աճ օլսա' իաանէտէ եէսին, քի հիւքմ' իշիւն
 35 ճէմ' օլմուշ օլմայասընըզ, Պաշգա շէյլէրի իսէ
 կէլտիյինտէ թէրթիպ էտէրիմ:

- 1 Էյ պիրաաէթլէր, Բուհանի Ջէլէպլէր հազգընտա
- 2 պիրսապէր օլմանըղը իսթէմէմ, Պիրիբսինիզ քի
 թա'իֆէլէր իքէն, կէօթիւրիւտիյինիզ կիպի
 ղայր ի նաթըզ վութլարա ճէլպ օլուհուր իտինիզ:
- 3 Անըն իշիւն սիզէ պիլտիրիլիմ քի' պիր քիմսէ Ալ-
 լահըն Բուհըյլէ սէօյլէյէթէք՝ Յիսուս մէլ'ուս աըր-
 տէմէզ, վէ պիր քիմսէ Բուհ իւլ Գուսսլէ օլ-

- 4 մայրնճա, Յիսուս Բապպ տըր՝ տէյէմէզ, Մուխ-
 թէլիֆ մէվնիպէլէր տախի վար իսէ տէ, Բուհ պիր
 5 տիր : Վէ մուխթէլիֆ խըտմէթէլէր վար իսէ տէ,
 6 Բապպ պիր տիր : Վէ մուխթէլիֆ 'ամէլէր վար
 իսէ տէ, ճիւմլէտէ՝ ճիւմլէնին 'ամիլի հէման Ալլահ
 7 սըր, Լաքին հէր քէսէ Բուհըն իպհարը մէնֆա'աթ
 8 իլիւն իհուան օլունուր : Գիմինէ Բուհըն վասըթա-
 սըյլէ հիքմէթ քէլամը, վէ քիմինէ հէման օլ
 9 Բուհա կէօրէ 'իւմ' քէլամը, Տիկէրինէ տախի հէ-
 ման օլ Բուհլէ իման, վէ ախէրինէ հէման օլ
 10 Բուհլէ շիֆա վէրիճի մէվնիպէլէր, Վէ զայրիսինէ
 իճրա ի միւ'ճիգաթ, վէ տիկէրինէ իլհամլէ սէօյ-
 լէմէք, ախէրինէ տախի ըուհլարըն ֆէրզ ու
 թէմսիզի, վէ զայրիսինէ մուխթէլիֆ իսանլըր,
 վէ տիկէրինէ լիսանլար թէրճէմէսի պարսլ օլու-
 11 նուր : Վէ պունլարըն ճիւմլէսինին 'ամիլի հէման
 օլ Բուհ ը վահիտ օլուպ' քէնտի միւրատընա կէօրէ
 հէր քէսէ այրըճա թէվլի' էտէր :
 12 Ձիրա նասըլ քի ճէսէտ պիր վէ ա'զասը չօգ օ-
 լուպ' պու պիր ճէսէտին ճիւմլէ ա'զասը տախի
 չօգ իսէ տէ, Լինէ պիր ճէսէտ տիր : Քրիստոս
 13 տախի պէօյլէ տիր : Ձիւնքի պիզ, կէրէք Եհուտի,
 կէրէք Եուսանի, կէրէք գուլ, կէրէք հուր՝
 ճիւմլէմիզ պիր Բուհլէ պիր ճէսէտ օլմագ իւզրէ
 վաֆթիզ օլունտըզ, ճիւմլէմիզ տախի պիր Բուհ-
 14 տան իլիրիլտիք : Ձիւնքի ճէսէտ տախի պիր 'ազ-
 15 տէյլ, ահճագ չօգ ա'զա տըր : Էյէր այագ՝ Պէն
 էլ օլմատըղըմ իլիւն ճէսէտտէն տէյլ իմ' տէրսէ,
 16 անըն իլիւն ճէսէտտէն տէյլ մի տիր : Վէ էյէր
 գուլագ՝ Պէն կէօզ օլմատըղըմ իլիւն ճէսէտտէն
 տէյլ իմ' տէրսէ, պունուս իլիւն ճէսէտտէն
 17 տէյլ մի տիր : Էյէր պիւթիւն ճէսէտ կէօզ օլա
 իտի, իլիթմէք նէճրէտէ օլուր իտի : Վէ էյէր
 քեսաֆֆէսի 'գուլագ օլա իտի, գօղլամագ նէճ-

՝ Եուսանի իլիթմէք

- 18 րէտէ օլուր իտիւ Շիմտի իսէ Ալլահ ա'ղանըն հէր
 19 պիբրինի իսթէտիլի վէճհէ՛ ճէսէտտէ գօտու : Վէ
 էյէր ճիւմէսի պիբ 'աղվ օլսա իտի, ճէսէտ նէ՞-
 20 րէտէ օլուր իտիւ Ամմա շիմտի ա'ղա չօգ իսէ տէ,
 21 ճէսէտ պիբ աիբ : Վէ կէօղ էլէ՛ Սանա միւհթաճ
 տէյիլ իմ, Էախօտ Էինէ պաշ այազլարա՛ Սիլլէ
 22 միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէղ : Հաթթա ճէսէտին
 զիյաստէ գա'իֆ 'ատտ օլունան ա'ղտսը էն զիյատէ
 23 լազըմ տըր : Վէ ճէսէտին աղ շէրէֆիլ 'ատտ էթ-
 տիյիմիղ ա'ղասընա տահա զիյատէ շէրէֆ վէրի-
 24 րիղ վէ կիւղէլ օլմայան ա'ղամըզըն տահա զիյատէ
 25 կիւղէլլիլ օլուր : Ամմա կիւղէլ ա'ղամըզ իշիւն
 ինթիյաճ Էօգ ալըր : Լաքին Ալլահ նօգսանը օլանա
 տահա զիյատէ շէրէֆ վէրէրէք՝ ճէսէտի իմթիլաճ
 26 իւզրէ թէրթիւլ էյէտի : Թա քի ճէսէտտէ իխ-
 թիլաֆ օլմայալ՝ ա'ղա իթթիֆազ իւզրէ պիբիպի-
 27 րինէ հիմէթ էտէլէր : Վէ ա'ղատան պիբի էլէմ
 չէքաիլի հալտէ, ա'ղանըն ճիւմէսի պէրապէր
 էլէմ չէքէր : Վէ ա'ղատան պիբի շէրէֆիլ օլտըղը
 հալտէ, ա'ղանըն ճիւմէսի պէրապէր ֆէրահլանըր :
 28 Իմտի սիղ Բրիստոսըն ճէսէտի վէ այըը այըը ա՛-
 ճասը սընըղ : Ալլահ տախի քիլիսէտէ էվվէլա րէ-
 սուլլէր, սանիյէն իլհամա մալիք օլանլար, սալի-
 սէն մու'ալլիմէր, անտէն սօկրա միւ'ճիղէլէր,
 անտէն սօկրա շիֆապախշ մէվհիպէլէր, վէ մու'ա-
 վէնէթէլէր, վէ իտարէլէր, վէ մու'սթէլիֆ լիսան-
 29 լար թա'իլին էյէտի : Զիւմէսի իէսո՛ւլ մը, ճիւմ-
 էսի իլհամա մալի՛ք մի, ճիւմէսի մու'ալլի՛մ մի,
 30 ճիւմէսի միւ'ճիղաթ սահիպի՛ մի, ճիւմէսի շի-
 ֆապախշ մէվհիպէլէր սահիպի՛ մի տիր, ճիւմ-
 էսի լիսանլար սէօյլէ՛ր մի, ճիւմէսի թէրճէմէ
 31 էտի՛ր մի : Իմտի էն էյի մէվհիպէլէրէ րաղպէթ
 էտինիղ : Վէ Էինէ սիղէ տահա ա'լա պիբ Էօլ
 կէօսթէրէյիմ :

ՊԱՊ 13

- 1 Էյէր ինսան վէ մէլա՞րքէ լիսանլարըյլէ սէօյլըր.
սէմ, մուհապպէթիմ՝ օլմատըգճա չընղըրտայան
պագըր, եախօտ չընլայան զիլ օլմուշ օլտըրմո՛ւ
- 2 Վէ էյէր պէնտէ իլհամ՝ օլուպ տա՛ ճիւմէէ էսրար
վէ ճիւմէէ ՚իլմի պիլսէմ, վէ էյէր տաղլարըր եէ.
ըինտէն նազլ էթմէյէ մուգթէտիր օլան իմանը
քեամիլիմ՝ օլտա, մուհապպէթիմ՝ օլմատըգճա պիր
- 3 շէյ տէյիլ իմ, վէ էյէր ճէսէտիմի եանմաղա թէս.
տազա վէրսէմ, վէ էյէր ճէսէտիմի եանմաղա թէս.
լիմ՝ էյլէսէմ, մուհապպէթիմ՝ օլմատըգճա պանա
- 4 պիր ֆա՛խտէ էթմէղ: Մուհապպէթ թէ՛էնի
էտիպ՝ լուծֆլէ մու՛ամէլէ էտէր. մուհապպէթ
հասէտ էթմէղ. մուհապպէթ էօյլէնմէղ, թէ՛քէպ.
- 5 պիւր էթմէղ, Պէտ մաւ՛ամէլէ էթմէղ, քէնաի
ֆա՛խտէսինի արամազ, հիտտէթլէնմէղ, սու՛ ի զանն
- 6 էթմէղ, Հազգսըզլըգտան հազգ էթմէյիպ՝ հազի-
7 գաթլէ մահզուզ օլուր. Հէր շէյէ թէհամմիլ էտէր,
հէր շէյէ ինանրը, հէր շէյի իւմիտ էտէր, հէր շէյի
- 8 սապր էտէր: Մուհապպէթ սալա զէվալ պուլմազ.
իլհամաթ իսէ իպթալ օլունմազլար, լիսանլար
իսէ նիհսյէթ պուլմազ, ՚իլմ իսէ իպթալ օլու-
- 9 նաճազ տըր: Զիրա ճիւզ՛ի պիլիւրիզ վէ իլհամէ
10 ճիւզ՛ի սէօյլըրիզ. Ամմա քեամիլ օլան կէլտիլն-
տէ, օլ վազըթ պու ճիւզ՛ի օլան իպթալ օլու-
- 11 նաճազ տըր: Պէն չօճուզ իքէն չօճուզ կիպի
սէօյլէր, չօճուզ կիպի թէֆէքիւր էտէր, չօճուզ
կիպի գըյաս էտէր իտիմ. ամմա ատէմ օլտըգ-
տա չօճուզա մախաուս շէյլէրի թէրք էթտիմ:
- 12 Զիրա շիմտի ալինէտէն բէմղլէ, ամմա օ գէման
եիւզ եիւզ կէօրիւրիւզ. շիմտի պիր ճիւզ՛ի պի-
լիւրիմ, ամմա օ գէման ալիլինտիլիմ միսիլիւ պի-
- 13 լէճէյիմ: Շիմտի իսէ իման, իւմիտ, մուհապպէթ,

իւշիւ տէ պագի գալըր, վէ լաքին պունլարըն
պէօյիւշիւ մուհապօյէթ տիր:

ՊԱՊ 14

- 1 Մուհապօյէթէ սա'յ էտինիզ, վէ բուհանի Ֆէհի-
տէլէրէ, խուսուսա իլհամէ սէօյլէմէյէ զայրէթ
- 2 էտինիզ, Զիրա զարէպ լիսան սէօյլէյէն քիմնէ ա-
տէմլէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա սէօյլէր, շիւնքի
քիմնէ աշկամազ, վագա'ա Բուհլէ էսրար սէօյ-
- 3 լէր. Ամմա իլհամէ սէօյլէյէն՝ մա'մուրլիյէթ վէ
նասիհաթ վէ թէսէլլի իշիւն ատէմլէրէ սէօյլէր:
- 4 Լիսան սէօյլէյէն քէնտինի ի'մար էտէր, ամմա
5 իլհամէ սէօյլէյէն քիլիսէյի ի'մար էտէր: Վէ իս-
թէրիմ քի' սիզ ճիւմլէնիլ լիսանլար սէօյլէյէսի-
նիլ, Փագաթ աահա զիյատէ իլհամէ սէօյլէյէ-
սինիլ. զիրա իլհամէ սէօյլէյէն լիսանլար սէօյ-
լէյէնտէն պէօյիւք տիր, մէյէր քիլիսէնին մա'մու-
րլիյէթի իշիւն թէրճէմէ էտէ:
- 6 Վէ շիմաի, էյ պիրատէրլէր, էյէր լիսանլար
սէօյլէյէրէք եանընըա կէլիրսէմ, սիզէ եա վա-
հի, եախօտ 'իլմ, եա իլհամ, եա թա'լիմէ սէօյ-
լէմէտիքճէ սիզէ նէ՞ Փա'իտէ էթմիլ օլուրըմ:
- 7 Վէ սէս վէրէն ճանսըլ շէյլէր պիլէ, կէրէք տիւ-
տիւք վէ կէրէք թանպուր օլուռն, սէտալարըն-
տա ֆէրգ կէօսթէրմէտիքճէ, տիւտիւքլէ եա
- 8 թանպուրլէ չալընան շէյ նա'սըլ աշկալըլըր, Զիրա
պօրու տախի էյէր նամա'լիւմ սէտա վէրիրսէ,
9 ճէնկէ քի'մ հազըրլանաճագ տըր: Քէզալիք սիզ
տախի լիսանլէ ալըգ պիր սէօլ սէօյլէմէզսէնիլ,
սէօյլէնիլէն նա'սըլ աշկալըլըր. զիրա հավայա
- 10 սէօյլէմիլ օլուրսընըլ, Վագա'ա տիւնեատա
պու գատար միւթէնէվլի' սէսլէր վար, վէ սն-
- 11 լէրտէն հիլ պիրի մա'նասըլ տէյիլ տիր: Պու
պէօյլէ իքէն՝ էյէր սէսին գուվլէթլինի պիլմէզ

- խէմ, պէն սէօյլէյնէ պարպար, սէօյլէյն տախի
 12 պանա պարպար օլղար: Պէօյլէճէ սիղ տախի բու-
 հանի թէ՛նէ-տէլէրէ բաղիպ օլտրղընըզ ճիհէթլէ՛
 քիլիսէնին մա՛մուրկէթի իլիւն արթմանըզ թա-
 13 լէպ տախիղ: Պու էճլտէն լիսան սէօյլէյն թէր-
 14 ճէմէ էթմէսի իլիւն տու՛ա էթսին: Զիրա էյեր
 պլըր ղաբէպ լիսանլէ տու՛ա էտէրսէմ, բուհըմ
 պու՛ա էտէր, ամմա զիհնիմ սէմէրէսիղ գալըր
 15 իմտի նէ՞ օլուր: Բուհլէ տու՛ա էտէյիմ, վէ զիհն.
 լէ տախի տու՛ա էտէյիմ: Բուհլէ մէզմուր օգու-
 յայըմ, վէ զիհնլէ տախի մէզմուր օգույայըմ:
 16 Ծօգսա էյեր բուհլէ պէրէքէթ օգուր իսէն, ճահլ
 մազամընտա տուրան սէնին նէ ալտիլինի պիմէ-
 տիլի էճլտէն՝ սէնին թէշէքքիւրիւնէ՛ Ամին, նասը
 17 տէյէ պիլիւր: Վազա՛ա սէն էյի թէշէքքիւր էտի-
 18 յօրսըն, լաքին տիկէրի մա՛մուր օլմազ: Ալլահ-
 մա շուքր էտէրիմ քի՛ ճիւսլէնիդտէն զլիստէ լի-
 19 սանլար սէօյլէրիմ: Յագաթ ղաբէպ լիսանտա ըն
 պիլ սէօզ սէնլէ-ճէտէն խէ, տիկէրլէրէ տախի
 թա՛լիմ էթմէք իւզրէ՛ զիհնիմլէ քիլիսէտէ պէշ
 սէօզ սէօյլէմէմի թէրճիհ էտէրիմ:
 20 Էյ պիրատէրլէր, յազլ ճիհէթիլլէ չօճուգ օլ-
 մայրպ, անճագ շէրր ճիհէթիլլէ մա՛սուամ օլը-
 նըզ, ամմա յազլ ճիհէթիլլէ քեամիլ օլընըզ:
 21 Շէրի՛աթտա մուհարրէր տիր քի՛ Պու գալմա
 զարիպ լիսանլարլէ վէ զարիպ տուտագլարլէ
 սէօյլէյնէճէք իսէմ տէ, երնէ պէնի տիլլէմէյնէք
 22 տիր՝ տէյիւ Բապպ պոյուրըր: Հալ պու քի՛ լի-
 սանլար միւ՛մինլէրէ տէյիլ, անճագ միւ՛մին օլ-
 մայանլարա յալամէթ իլիւն օլուպ, իլճամլէ սէօյ-
 լէմէք իսէ՛ միւ՛մին օլմայանլար իլիւն տէյիլ, ան:
 23 ճագ միւ՛մինլէր իլիւն տիր: Իմտի պիւթիւն քի-
 լիսէ պիւր ետէրէ ճէմ՝ օլտըղը զէման, ճիւսլէսի
 լիսանլար սէօյլէրսէ, վէ ճահլլէր եալստ միւ՛-
 մին օլմայանլար իլէրիլէ կիրէրսէ՛ Զըլալըմըլ-

- 24 սընըզ տէ՛մէյէճէքէր միւ վէ լաքին էյէր ճիւմ-
լէսի իլհամլէ սէօյլէր իքէն՝ իչէրկյէ միւ՛մին օլ-
մայան եախօտ ճահիլ կիրէրսէ, ճիւմլէ թարա-
ֆընտան իլլամ, ճիւմլէ թարաֆընտան իմթիհան
- 25 էաիլիւր վէ պու վէճհլէ դալպինին կիզի շէյլէրի
զահիր օլմաղլէ՝ Թիլ հազիգէ Ալլահ արանըզտա
տըր՝ տէյիւ իգրար էտէրէք, եիւզիւ իւզէրի տիւ-
շիւպ՝ Ալլահա սէճտէ գըլաճագ տըր,
- 26 վէլհասըլ, էյ պիրաատէրլէր, հալ նէ՞ տիր-
ճէմ՝ օլաղընըզ դէման սիզտէն հէր պիրինին
մէզմուրը վար, թա՛լիմի վար, լիսանը վար,
վահեի վար, թէրճէմէսի վար, հէր շէյ մա՛մու-
- 27 բիյէթ իլիւն օլտունս վէ պիր քիմսէ լիսան սէօյ-
լէր իսէ, իքի վէ նիհայէթ իւշ քիշի օլուպ՝ սըրա
իլէ սէօյլէսինլէր, վէ պիր քիմսէ տախի թէրճէմէ
- 28 էթսինս Ամմա թէրճիման եօգ իսէ, քիլիսէտէ
սիւքիւթ էթսին, վէ քէնտի քէնտիսինն վէ Ալ-
լահա սէօյլէսինս, իլհամլէ սէօյլէյէնլէրտէն իքի
- 29 եա իւշ քիշի սէօյլէսին, վէ տիկէրլէրի թէմեիլ
էթսինլէր, վէ օթուրանլարտան տիկէր պիրինն
վահի կէլէճէք օլուր իսէ, էվվէլքիտի սիւքիւթ
- 31 էթսինս, Զիրա ճիւմլէսինին թա՛լիմ վէ թէսէլլիտի
իլիւն ճիւմլէնիլ պիրէր պիրէր իլհամլէ սէօյլէյէ պի-
32 լիւսինիլ վէ իլհամլէ սէօյլէյէնլէրին բուհլարը իւ-
- 33 համլէ սէօյլէյէնլէրէ միւ թի՛ տիր, Զիրա Ալլահ թէշ-
վիշէ պա՛իս օլմայըպ՝ մուգատտէսլէրին ճիւմլէ քի-
լիսէլէրինտէ օլաղը կիպի, պա՛իս ի սէլամէթ տիր
34 Գիլիսէլէրտէ նիսանըզ սիւքիւթ էթսինլէր ,
զիրա սէօյլէմէյէ բուլսաթլարը օլմայըպ, անճագ
շէրի՛աթըն տախի պույուրաղը իւզլէ՝ միւթի՛
- 35 օլմալը տըրլար, Ամմա պիր շէյ էօյրէնմէք իսթէ-
տիքլէրինտէ, խանտտէ քէնտի գէվճլէրինն սու՛ալ
էթսինլէր, զիրա քիլիսէտէ սէօյլէմէք նիսայա
- 36 յայ տըր, Ալլահըն քէլամը սիզտէ՞ն մի չըգտը.
- 37 եախօտ եալընըզ սիզէ՞ մի եէթիշտի, էյէր պիր

քիմսէ քէնտի քէնտինի իլհամա մալիք եա բու-
հանի զանն էտէրսէ, սիզէ հազարըղմ շէյլէրին
Րապպըն թէնպիհլէրի օլտըղընը թահգիգէն պիւ-
38 սին. Ամմա էյէր պիր քիմսէ պիլմէզ իսէ պիլմէսին.
39 Իմտի, էյ պիրաաէրէր, իլհամէ սէօյլէմէյէ զա-
րէթ էալիպ՝ լիսան սէօյլէմէյի տէ մէն՝ էթ մէյինիզի
40 Հէր շէյ հիւսն ի հարէքէթ վէ ինթիզամ իւզրէ
օլտուն:

ՊԱՊ 15

- 1 Էյ պիրաաէրէր, սիզէ թէպչիր էթտիյիմ, սիզին
տախի զապուլ էալիպ՝ տնտէ գտ՝իմ պուլունտը.
- 2 Ղընըզ պէշարէթի պիլտիլիրիմ. Պունուն վաարթա-
սըյլէ տախի, էյէր պիհուտէ եէրէ ինանմատընը
իսէ, սիզէ թէպչիր էթտիյիմ վէճհլէ քէլամը միւհ-
քէմ թուլտըղընըզ հալտէ խէլաս պուլուրսընըզ:
- 3 Զիրա էվվէլ էմրտէ պէնիմ զապուլ էթտիյիմի
սիզէ թէպչիմ էյլէտիմ, եանի Գիթապլարտա մու-
հարրէր օլտըղը իւզրէ՝ Բըխտոս կիւնահլարընը
- 4 իչիւն էօլտիւ. վէ տէֆն օլունուպ, Գիթապլար-
տա մուհարրէր օլտըղը իւզրէ, իւչիւնճիւ կիւնտէ
- 5 գըլամ էթտի. վէ կեփասա, վէ սօհրա օն իքի-
- 6 լէրէ կէօրիւնտիւ. Պա՛տէհու հէման պէշ եիւզ-
տէն զիյատէ պիրաաէրէրէ պիր տէֆ՛ատա կէօ-
րիւնտիւ. պունլարըն էքսէրի տախի շիմտիյէ գա-
տար հայաթտա օլուպ՝ պա՛ղըլարը ոյլուարլար:
- 7 Պունտան սօհրա Յակոբոսա, սօհրա ճիւմէլ րէ.
- 8 սուլլէրէ կէօրիւնտիւ. վէ ճիւմէլ սինտէն սօհրա
- 9 պէն սըզթ կիպի օլանա տախի կէօրիւնտիւ. Զիրա
պէն րէսուլլէրին էն էտնասը իմ, հաթթա րէ-
սուլ թէսմիյէ օլունմաղա լայըզ տէյիլ իմ, չիւնփի
- 10 Ալլահըն քիլիսէսինէ թէ՛ատտի էյլէտիմ. Ամմա
հէր նէ իսէմ, Ալլահըն ինայէթիլլէ իմ. վէ անըն
պանա իզհար էյլէտիլի ինայէթ պիհուտէ օլմատը:

- լաքին անլերին ճիւղէսինտէն զկատէ չալըշուր՝
 ֆադաթ պէն տէյիւ անճագ պէնիմ ինչ օլան
 11 Ալլահին ինայէթի տիր ւ Վէլհասըլ կէրէք պէն՝
 կէրէք անլեր պէօյլէ վա՛զ էտէրիզ, սիզ տախի
 պէօյլէ ինանտընըզ՝
 12 Վէ լաքին՝ Բրիստոս էմվաթտան գըյամ էթ տի՛
 տէյիւ վա՛զ օլունուր իսէ, սիզտէն պա՛ղըլարը՝
 Գըյամէթ իւլ էմվաթ հօգ տըր՝ նաճըլ տէրէր՝
 13 Վէ էյէր գըյամէթ իւլ էմվաթ հօգ իսէ, Բրիս-
 14 տոս տախի գըյամ էթ մէմիշ տիր ւ Վէ էյէր Բրիս-
 տոս գըյամ էթ մէմիշ իսէ, հէմ պիզիմ վա՛զ էթ-
 մէմիզ պիհուտէ, հէմ տէ սիզին իմանընըզ պի-
 15 հուտէ տիր ւ Պիզ տախի Ալլահ հագգընտա եալան
 շահիտ պուլունմըշ օլուրըզ. զիրա՛ Բրիստոսը իհեա
 էթաթ տէյիւ Ալլահ հագգընտա շէհատէթ էթ տի.ք.
 հալ պու.քի՛ էմվաթ հագգիդաթէն գըյամ էթ-
 16 մէզլէր իսէ, անը իհեա էթ մէմիշ տիր ւ Զիրա էմ-
 վաթ գըյամ էթ մէզլէր իսէ, Բրիստոս տախի
 17 գըյամ էթ մէմիշ տիր ւ Վէ էյէր Բրիստոս գըյամ
 էթ մէմիշ իսէ, սիզին իմանընըզ պաթըլ օլուպ՝
 18 սիզ տահա կիւնահլարընըզտա սընըզ. Հէմ Բրիս-
 տոստա ույույանլար տախի հէլաք օլմուշ տըր՝
 19 էյէր Բրիստոսա եալընըզ պու.քի իշիւն իմիտ
 էթ միշ իսէ.ք, ատէմլէրին ճիւղէսինտէն սէֆիլ իզ
 20 Պադաթ շիմաթի Բրիստոս էմվաթտան գըյամ
 էտաթ՝ ույգույա վարանլարըն թուրֆանտապը օլ-
 21 տու ւ Զիրա մատամ քի էօլում ինսան վասըթա-
 սըլէ օլուու, գըյամէթ իւլ էմվաթ տախի ինսան
 22 վասըթասըլէ օլուր ւ Զիրա Ադամտա ճիւղէսի
 էօլախաքլէրի միսիլիւ, Բրիստոստա տախի ճիւմ-
 23 լէսի իհեա օլունաճագ տըր ւ Լաքին հէր քէս քէնտի
 սըրասընտա, Բրիստոս թուրֆանտա օլուր-է,
 սօկրա անըն զուհուրընտա Բրիստոսա միթէ՛ալըզ
 24 օլանլար պուլունուր ւ Պա՛տէհու՝ հէր քիյասէթ
 վէ հէր հիւքիւմէթ վէ գուտըթի իպթալ պիւրէ՝

- փետէր Ալլահա մէլէքիւթիւ թէսլիմ՝ էթտիքտէն
 25 ասորա նիհայէթ՝ օլաճադ տըր : Զիրա ճիւմէ
 տիւշմէնլէրինի քէնտի այադլարը ավիւրնա դօշուշ
 26 ճայաուէք սայթանաթ էթսէ կէրէք տիր : Իսպալ
 27 օլունաճադ սօյ տիւշմէն էօլիւմ տիր : Զիրա՝ հէր
 շէյի՝ անա թապի՝ էթտի : Լաքին՝ հէր շէյի անա թապի՝
 օլունա շէյի տէտիլինտէ, հէր շէյի անա թապի՝
 28 էտէն միւսթէսնա օլադըդ աշիքուար տըր : Վէ հէր
 շէյ անա թապի՝ օլադդտա, օ զէման Ալլահ քիւլ
 ֆիւլ քիւլ օլա՝ տէյիւ Օղուլ տախի պիզզալթ՝ հէր
 շէյի անա թապի՝ էտէնէ թապի՝ օլաճադ տըր :
 29 Եզգսա էյէր մութլագա էօլիւլէր դըյամ էթմէլ
 իսէ, էօլիւլէր իշիւն վաֆթիդ օլունանլար նէ՞ էտէ.
 ճէքէր. նէյէ՞ էօլիւլէր իշիւն վաֆթիդ օլունուր.
 30 Ետա Պիզ տախի նի՞շիւն հէր սա՛աթ մուսաթա.
 31 Բայա կիրիֆթար օլուրըդ : Բապպըմըդ Յիսուս
 Գրիստոստա սիզին հազդընըդտա օլան իֆթիխա.
 32 Ըրմ հազգը իշիւն հէր կիւն էօլիւյօրըմ : Էյէր պէն
 էֆսուստա ինանճա վուհուշ իլէ ճէնքլէշտիմ
 իսէ, էօլիւլէր դըյամ էթմէտիյի թադտիլտէ
 պանա նէ՞ ֆա՛խտէ օլուր : Եէյէլիմ վէ իշէլիմ
 33 զիրա Խարըն էօլիւրիւդ : Ալտանմայընըդ. քէօթիւ
 34 Էլիֆէթ կիւզէլ ալադըդ պօզար : Սալիհանէ ույա
 նընըդ վէ կիւնա՞ էթմէյինիդ. զիրա պա՛ղըլարտա
 Ալլահն հազդընտա մա՛լիւմաթ Խօզ տըր : Սիզի
 ութտնտըրմագ իշիւն սէօլլէրիմ :
 35 Ամա պիր քիմնէ՝ էօլիւլէր նա՞օրը դըյամ է-
 տէրլէր, վէ նէ՞ ճինա ճէսէտլէ կէլրլէր՝ տէյէնէք
 36 տիր : Էյ ադըլադ, սէնին էքալիյին շէյ էօլմէյին.
 37 Ճէ տիրլմէդ. Վէ պիր շէյի էքալիյիկոտ՝ օլաճադ
 ճէսէտի էքմէյիպ, անճադ պուղտայ օլուն լէ
 Խախօտ պաշգա տիրլիւ օլուն չըվլագ տանէի
 38 Էտէր-ին : Վէ Ալլահ անա իսթէտիյի կիպի պիր

- 39 ճէսէտ, վէ թօխումլարըն հէր պիրինէ քէնտինէ
 թէն տէյիլ տիր. անճագ ինսան թէնի պաշգա,
 վէ պէհայիմ թէնի պաշգա, վէ պաղղգ Լէնի պաշ-
 40 գա, վէ գուշ Լէնի պաշգա տըր. վէ սէմավի ճէ-
 սէտէր վէ գէմինի ճէսէտէր վար. Լաքին սէմա-
 վիլէրին շէրէֆի պաշգա, վէ Ղէմինիլէրին շէրէֆի
 41 պաշգա տըր. Կիւնէշին շէրէֆի պաշգա, վէ այըն
 շէրէֆի պաշգա, վէ Երլաղղլարըն շէրէֆի պաշգա
 տըր. զիրա շէրէֆ ճիհէթիլէ Երլաղղ Երլաղղտան
 42 ֆէրգիլ տիր. Գըյաւիթ իւլ էմվաթ տախի պէոյ-
 լէ տիր. ֆանի օլարագ էքիլիր, ֆանի օլմայարագ
 43 զըյամ էտէր. Զիլէթտէ էքիլիր, շէրէֆտէ զը-
 յամ էտէր. զա'ֆաա էքիլիր, գուվիլէթտէ գըյամ
 44 էտէր. Հայվանի ճէսէտ էքիլիր, բուհանի ճէսէտ
 զըյամ էտէր. Հայվանի ճէսէտ վար, բուհանի
 45 ճէսէտ տախի վար տըր. Պէոյլէ տախի մուհարբէր
 տիր քի' Պիրինճի ինսան, Էա'նի Սղամ Հայաթա
 մալիք զաթ օլտու. սօկրաքի Սղամ Հայաթ վէ-
 46 բէն բուհ օլտու. Լաքին բուհանի տէյիլ, անճագ
 Հայվանի մուգատտէմ օլուպ' բուհանի անտէն
 47 սօկրա օլտու. Պիրինճի ինսան Էէրտէն թիւրապի
 իտի, իքինճի ինսան սէմատան օլան Բապպ տըր.
 48 Թիւրապի նասըլ իտէ, թիւրապիլէր տախի էոյլէ
 տիր. վէ սէմավի նասըլ իտէ, սէմավիլէր տախի
 49 էոյլէ տիր. վէ թիւրապինին սուրէթինի կկոյիյի-
 միլ միսիլլու, սէմավինին սուրէթինի տախի կկյէ-
 50 ճէյիլ. Պոնու տախի տէրիմ, էյ պիրատէրլէր,
 թէն վէ գան մէլէքիւթ Ուլլահա վարիս օլամաղ.
 վէ ֆանի օլան ֆանի օլմայանա վարիս օլամաղ.
 51 Իշթէ սիգէ պիր սըրը սէոյլէրիմ. Ճիւմէմիլ
 ույումայաճաղղ, ամիա Ճիւմէմիլ սուրը ալըր-
 52 տա, Պիր անտէ, պիր կէօղ գըրփմաւընտա թէ-
 պէտտիւլ էտէճէյիլ. չիւնքի սուր չայընաճագ
 տըր, վէ էօլիւլէր ֆանի օլմայարագ տիրիլէճէք.

- 53 պիղ տախի թէպէտտիւլ էաէճէյիղ. Զիրա պու
 ֆանի օլան՝ ֆանի օլմայանը կիյմէք, վէ պու էօ.
 լիւմէ միւպթէլա օլան՝ էօլիւմսիւզլիւյիւ կիյմէք
 54 կէրէք տիր, վէ պու ֆանի օլան՝ ֆանի օլմայա
 նը կիյտիքտէն սօնրա, վէ պու էօլիւմէ միւպթէ.
 լա օլան՝ էօլիւմսիւզլիւյիւ կիյտիքտէն սօնրա, օ
 զէման՝ էօլիւմ զալէպէտէն զարգ օլտու՝ տէյիւ
 մուհարրէր օլան քէլամ՝ վուգու՝ պուլաճազ աբրու
 55 էյ էօլիւմ, սէնին տիքէնին նէ՞րէտէ. էյ հալլիյէ,
 56 սէնին զալէպէն նէ՞րէտէ տիր, էօլիւմին տիքէնի
 կիւնահ, վէ կիւնահըն գուվլէթի շէքի՛աթ՝ աբրու
 57 Լաքին Բապուրմըզ Յիսուս Բրիստոս վասըթասըլլէ
 պիղէ զալէպէյի ինոան էտէն Ալլահա շիւքը օլտու՝
 58 իմտի, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, էմէյիլիզ
 Բապպատա պիհուտէ օլմապըզընը պիլէրէք, միւհ.
 քէմ՝ վէ սապիթ գատէմ՝ պուլուհուպ՝ տա՛լմա
 Բապպըն իշինտէ իպտիյաու իւզրէ օլուհըզ:

ՊԱՊ 16

- 1 Մուգաւտէսլէր իշիւն օլան ի՛անէ թօփլանմաթը
 խուսուսընտա՝ Ղալաթիւ քիլիսէլէրինէ թէրթիպ
 էթտիյիմ կիպի, սիզ տախի պէօլլէ եափընըլ
 2 Հէր հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիգտէն հէր
 պիրի նա՛լլ օլաըզը պէրէքէթէ կէօրէ ճէմ՝ էալպ՝
 եանընտա ալը գօսուհ, թա քի վասըլ օլաըզըմտա՝
 3 օ զէման թօփլամագլըզ օլմայաւ վէ կէլտիլիմտէ
 միւնասիպ կէօրէճէյինիզ ատէմլէր քիմլէր իսէ,
 ինսանընըզը Երուսաղէմէ կէօթիւրմէք իշիւն մէք.
 4 Թուպլարլէ անլէրի կէօնտէրիլիմ, Պէնիմ տալի՛
 կիթմէքլիյիմ միւնասիպ կէօրիւլիւր իսէ, պէնիմ
 5 իլէ պէրապէր կիտէճէքլէր տիր, վէ Մաքէտօ.
 նիատան կէլտիքտէն սօնրա՝ սիպէ կէլէճէյիմ,
 6 չիւնքի Մաքէտօնիատան կէլէճէյիմ. վէ օլաըր ի՛
 եանընըզտա մէքս էտէրիմ. վէ պէլքի տէ գըլը

- կէջիրերիմ, թա քի հէր նէրէյէ կիտէճէք օլուր
 7 իսէմ, պէնի սիղ եօլա չըգարասընըզ, Զիրա պու
 տէֆիա եօլ իւզէրի սիղին իլէ կէօրիւյմէք իսթէ-
 8 միւտտէթ էյլէնմէք իւմիտինտէ իմ: Լաքին իւամ-
 սին պայրամընատէք իֆսուստա գալաճաղրիւ:
 9 Զիրա պանա պէօյիւք վէ քեարլը պիր գափու
 ալըլըպ, մուխալէֆէթ էտէնլէր տախի չօգ ալրու
 10 վէ էյէր Տիմիթէոս կէլէճէք օլուր իսէ, եանը-
 նըզտա գօրգուսըզճա պուլունմասընա տիգգաթ
 էտինիզ. զիրա օ տախի պէնիմ կիպի Բապպըն
 11 իչլըյէ մէշըուլ ալր: իմտի անը քիման թահգիր
 էթմէսին, լաքին եանըմա կէլմէսի իլին սէլա-
 մէթլէ եօլա չըգարընըզ. զիրա պիրատէրլէր իլէ
 12 անը պէքլէյօրմ, Ափօլլոս պիրատէր հագգընտա
 իսէ, պիրատէրլէր իլէ պէրապէր եանընըզա կէլ-
 մէսինի քէնտիսինտէն չօգ բէճա էթտիմ իսէ տէ,
 չիմտի կէլմէյի գաթիէն իսթէմէյօր, վէ լաքին
 միւնասիպ վագթը օլտըզտա կէլէճէք տիր:
 13 Ույանըգ տուրընըզ. իմանտա ոսպիթ օլունըզ.
 մէրտանէ հարէքէթ էտինիզ. միւհքէմ օլունըզ:
 14 Ճիւմլէ ումուրընըզ մուհապպէթլէ իճրա օլուն-
 15 սուն. Էյ պիրատէրլէր, իսթէֆանասըն խանէսի
 Ախայեանըն թուրֆանտասը օլուպ մուգատտէս-
 լէրին խրտմէթինէ կէօնիւլ վէրտիքլէրի մալիւ-
 16 միւնիւզ իքէն, սիղէ բէճա էտէրիմ քի, Գէնտի-
 նիզ տախի պու կիպի քիմանլէրէ վէ պէրապէր
 իլլէյիպ էմէք չէքէնլէրին ճիւմլէսինէ միւթի օլա-
 17 սընըզ, իսթէֆանաս վէ Ֆօրթ ունաթօս վէ Ախայի-
 գօսըն վասըլ օլմալարընտան մէսըուր օլում. զիրա
 սիղին նօգսանընըզը անլէր թէմտմ էթտիլէր:
 18 Զիւնքի պէնիմ բուհըմը վէ սիղինքլինի տէ միւս-
 թէրին գըլտըլար. իմտի պէօյլէ քիմանլէրէ ըիւյէթ
 19 էյլէյինիզ, Ասիա քիլիսէլէրի սիղէ սէլամ էտէրլէր.
 Ակիւզաս վէ Պըրսիկըս իլէ խանէլէրինտէ պուլու-

- նան քրիստէ սիզէ Բապարտա չօգ սէլամ էտէրլէր
 20 Ճիւմէ պիրատէրլէր սիզէ սէլամ էտէրլէր. մու-
 գատտէս էօփիւշլէ պիրիպիրինիզէ սէլամ էտինիզ
 21 Պէն Պօղոսըն էլ հապըսըլէ սէլամ. (22) էյէր
 պիր քիմնէ Բապա Յիսուս Գրիստոսը սէվմէզսէ,
 23 Բապարմըզըն կէլտլցինտէ մէլ'ուն օլսուն, Բապ
 Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի սիզին իլէ օլսուն
 24 Մուհապպէթիմ Յիսուս Գրիստոստա ճիւմէնիզ
 իլէ օլսուն. Ամին.

ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատէթիլէ Յիսուս Գրիստոսըն լիսուլը
 Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր Ալլահըն Գօրն-
 թօստա օլսն քրիստէսինէ վէ պիւթիւն Աիսայեսա-
 տա պուլունսն մուգատտէսլէրին ճիւմէսինէ.
 2 Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապա Յիսուս Գրիստոս
 թարափընտան սիզէ 'ինայէթի վէ սէլամէթ օլսուն
 3 Բապարմըզ Յիսուս Գրիստոսըն փէտէրի Ալլահ
 չէֆգաթլարըն փէտէրի վէ ճիւմէ թէսէլլինին
 4 մէնպա'ը օլսն Ալլահ միւսարէք օլսուն. Օ տա-
 խի Ալլահ թարափընտան պիզիմ թէսէլլի օլսուն.
 որըլմըզ թէսէլլիլէ հէր պիր մուգայագատա

- պուլունան քիմսէլէրէ թէսէլլի վէրէ պիլմէմիդ
 իչլին, պիզէ հէր պիր մուղայագամըզտա թէսէլլի
 5 վէրիր: Զիրա Գրիստոսըն էլէմէլէրի պիզտէ իզաւ-
 յատ պուլտըղը միսիլլի: Թէսէլլիմիդ տախի Գրիս-
 6 տոսըն վասըթմասըլէ իզախյատ պուլտը: Վէ էյէր
 մուղայագա չէքէր իսէք: հէման պիզիմ չէքտի-
 յիմիդ օլ էլէմէլէրէ թէհամմիլլէ հուսուլէ կէլէն
 սիզին թէսէլլիինիզ վէ խէլասընըզ իչլին տիր: վէ
 միսթէսէլլի օլտըր իսէք: սիզին թէսէլլինիզ վէ
 7 խէլասընըզ իչլին տիր: Վէ էլէմէլէրէ միւշթէրիք
 օլտըղընըզ միսիլլի: Թէսէլլիյէ տախի Գ-
 8 ղալի տիր: Զիրա, էյ պիրատէրլէր, պիզէ Սախ-
 տա վագը՝ օլան մուղայագատան, Եա՛նի հատտէն
 զիյատէ թագաթըն ֆէվզինտէ՝ հաթթա Կաշա-
 մագտան պիլէ մէյուս օլմագ տէրէճէսինտէ սը-
 9 իսթէմէյիզ, Լաքին քէնտի նէֆսիմիզտէ էօլիւմ
 ի՛լամընը ալաըզ, թաքի քէնտիմիզտէ տէյիլ, առ-
 ճագ էօլիւլէրի տիրիլտէն Սլլահա ի՛թիմատ էտէ-
 10 իմ: Յ պիզի օլ գատար պէօյիւք պիր էօլիւմտէն
 գուրթարտը, վէ գուրթարաճագ տըր՝ տէյիւ
 պէօյէ տախի պիզի գուրթարաճագ տըր՝ տէյիւ
 11 անա թէվէքքիւլ էտէրիզ, Սիզ տախի պիզիմ ի-
 չլին տուէատա մու՛ալէնէթ էտէրսինիզ, թաքի
 նիլէ քիմսէլէր վէսիլէսիլլէ պիզէ օլան իհսան իւ-
 վէրինէ՝ նիչէլէր թարաֆընտան պիզիմ իչլին է-
 տա ի չիւրը օլունա:
- 12 Զիրա իֆթիխարըմըզ պու տըր, Եա՛նի զալի-
 րիմիզ շէհատէթ էտէր քի՛ ճիսմանի հիքմէթլէ
 տէյիլ, առճագ Սլլահըն ինայէթիլլէ սիւնևատա
 վէ պախուսուս սիզին հագգընըզտա սատէլիվլէ՝
 վէ Սլլահա օլան խուլուսլէ հարէքէթ էյլէտիք:
 13 Զիրա օդուտըղընըզ, Կախօթ թահգիգէն պիլտի-
 յինիզտէն, վէ իւմիտիմէ կէօրէ նիհայէթէ գա-

- տար տախի թահգիգէն պիլէճէյինիզտէն դայի
- 14 պիր շէյ եազմայօրըզ. Նիթէքիմ Բապպ Յիսուսըն կիւնիւնտէ պիզէ Ժահէպ է իֆիէիտը օլաճաղը. նըզ միսիլիւ, պիզ տախի սիզէ մուճիպ է իֆիթի. խար օլտըզըրըզը պա՛ղը մէրթէպէ գապուլ էթ. տինիզ:
- 15 Վէ պու ի՛թիմատլէ, իքինճի տէֆ'ա պիր Նի. մէթէ նա՛իլ օլմանըզ իշիւն, էվվէլա սիզէ վար.
- 16 մագ, վէ սիզտէն Մաքէտօնիայտ կէշմէք, վէ եինէ Մաքէտօնիատան սիզէ կէլմէք, վէ Նէհուտիէյէ կիթմէք իւզրէ սիզին թարաֆընըզտան եօլա չըգա.
- 17 ըրմագ միւրատրնտա խում. իմտի պու նիյէթիմտէ 'տճէպա խըֆֆէթլէ մի հարէքէթ էթտիմ, եօգ. սա պէնտէ էվվէթ՝ էվվէթ, խայր՝ խայր օլմագ իշիւն թարիգ է ճիսմանիյլէ մի նիյէթ էթտիմ:
- 18 Ամմա Ալլահ սատըզ տըր քի՝ պիզիմ սիզէ օլան
- 19 քէլամըմըզ էվվէթ վէ խայր օլմատը, Ջիրա պի. զիմ, էա՛նէ պէնիմ իլէ Սիլվանօս վէ Տիմոթէոս վասըթտարլլէ արանըզտա վա՛ղ օլունան իպն Ուլլահ Յիսուս Բրիստոս էվվէթ վէ խայր օլմայըզ՝
- 20 անճագ Իւլմընըզ անտէ էվվէթ օլտու, Ջիրա Ալլահըն ճիւմլէ վա՛տլարը վասըթամըզլէ Ալլահըն
- 21 ճէլպի իշիւն անտէ էվվէթ վէ ամին տիր, վէ պի. զի սիզին իլէ պէրապէր Բրիստոստա սապիթ է.
- 22 տիպ՝ պիզի մէս հտէն Ալլահ տըր. վէ քէզալիք պիզի միւհըլտի, վէ գալպլէրիմիզէ Ռուհըն փէ.
- 23 յինի վէրտիւ 'Ալլահ պանա շահիտ օլտու քի՝ սի. զի էսրիկէմէք իշիւն տահա Գօրընթօսա կէլմէ.
- 24 տիմ. Տէյիլ քի սիզին իմանընըզ թէսապլիթ էտէրիզ, Փազաթ սիզին մէսէրրէթինիլէ մա՛ա. վէնէթ էտէրիզ. զիրա սիզ իմանլէ գաիմ սինիզ:

*Ծուռ. Պէն իսէ Ալլահը ճանըմ իւզէրինէ շահիտ թութարըմ քի

- 1 Լաքին պիր տահա եանընդա հիւզնէ կէլմէմէյէ
- 2 քէնտիմոէ գարար վէրտիմ: Զիրա էյեր պէն սիզի մահգուն էտէր խէմ, պէնիմ թարաֆըմտան մահգուն էտիլէն քիմսէտէն զայրի պէնի մէսրուր
- 3 էտէճէք քիմ տիր, վէ հէման պունու սիզէ եազտըմ, քի կէլտիլիմոէ պանա մուճիպ ի մէսէրէթ ոլաճադ քիմսէլէր թարաֆընտան մահգուն ոլմա յայրմ, չիւնքի պէնիմ մէսէրէթիմ ճիւմէնիզին մէսէրէթի տիր՝ տէյիւ սիզին ճիւմէնիզէ ի՛թի-
- 4 մատըմ վար տըր: Զիրա մահգուն ոլմանըդ իչիւն տէյիլ, անճադ պէնիմ սիզէ ոլան փէք զիյատէ մուհապպէթիմի պիլմէնիզ իչիւն չօգ մուզսյադա վէ իզթիւրապը գալպտէն վէ չօգ կէօզ եաչլաւըլէ սիզէ եազտըմ:
- 5 վէ էյեր պիր քիմսէ հիւզնէ սէպէպ ոլտու խէ, պանա տէյիլ, անճադ պա՛գը մէրթէպէ (քի զիյա-տէ սըզէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմէնիզէ հիւզնէ սէպէպ
- 6 ոլտու: Պէոյլէ քիմսէյէ էքսէր թարաֆընտան օ-
- 7 ոլան պու. թէքտիր քեաֆի տիր. Շէոյլէ քի պիլ՝աքս պու միսիլիւ քիմսէնին իֆրաթ տէրէճէ հիւզնէ դարգ օլմամասը իչիւն, անը ՝աֆվ էյլէ-
- 8 յիպ՝ թէսիլյէ էթմէնիզ սէգա տըր: Պու էճլտէն անա մուհապպէթ իսպաթ էթմէնիզի սիզտէն ըէ-
- 9 ճա էտէրիմ: Զիրա հէր չէյտէ միւթի՝ ոլուպ ոլմատըղընըր պիլմէք իւզրէ տախի սիզի թէճըրիպէ
- 10 իչիւն եազտըմ: վէ հէր քիմէ պիր չէյ ՝աֆվ էտէրսէնիզ, պէն տախի էտէրիմ, գիրա պէն տախի պիր չէյ ՝աֆվ էթմիլ խէմ, Քըրիստոս թա-
- 11 րաֆընտան սիզին իչիւն ՝աֆվ էթտիմ: Թա քի Շէյթան թարաֆընտան դատըր չէքմէյէլիմ, չիւնքի անըն դարազլարընտան պիլտապէր տէյիլ իչիւ-
- 12 Քըրիստոսըն պէշարէթի իչիւն Թըօսաս վարտըրըմոտ պանա Բապպ թարաֆընտան գափու ա-

- 13 չըլտը իսէ տէ, Պիւրատէրիմ Տիոտսը պաշտմար,
ղրմուան բուհըմուտա բահաթըմ' եօգ իտի, վէ ան.
էր իլէ վէտա' էտիւլ' Մաքէտօնիայա կիթտիւմ:
- 14 Ամնա պիղի աա'իմա Գրիստոստա մազափէր
էտիւլ' հէր եէրտէ պիղիմ վասըթամըզլէ ան
պիլմէք բա'իհասընը իզհար էլլէյէն Ալլահա չիֆր
- 15 օլսուն, Ձիւրա կէրէք խէլաս պուլան կէրէք հէ.
լաք օլան քիմսէլէր հազգընտա 'իւնա Ալլահ Գրիս
տոսըն խօշ բա'իհասը իզ, Պուշլարա էօլիւմ ի.
- 16 չիւն էօլիւմ բա'իհասը, վէ անլէրէ հայաթ իլիմ
հայաթ բա'իհասը իզ. վէ պու իլլէրէ քիմ միւս.
- 17 Թա'իտ տիւր, Ձիւրա նիչէլէր կիպի, Ալլահըն քէ.
լաւոնը թահրիֆ էտէնլէր տէլիլիլ, անճադ խու
լուստան վէ Ալլահ թարաֆընտան կիպի, վէ Ալ.
լահըն հուզուընտա Գրիստոստա սէօյլէրիլ:

ՊԱՊ 3

- 1 Քէնտիսիպիլի երնէ թավսիլէ՞ էթմէյէ մի պալլաթ.
ըրզ. եօգսա պա'զըլարը կիպի թարաֆընըզ
թավսիլէնամէլէրէ, եախօտ թարաֆընըզտան
- 2 թավսիլէլէրէ՞ մի միւհթաճ ըզ. Գալլլէրիմիլաճ
եազըլմըշ, վէ ճիւմլէ ատէմէրիին թանըլըզ օ.
- 3 դուտըղը մէքթուսըմըզ սիգ սինիլ. Ձիւնքի պի.
զիմ խըտմէթիմիլ վասըթասըլլէ միւրէքէպլէ
տէլիլ, անճադ հայյ օլան Ալլահըն բուհըլլէ, թա
լէվհալարընա տէլիլ, անճադ գալպին էթ լէվհա.
լարընա եազըլմըշ օլան Գրիստոսըն մէքթուտը
- 4 սիգ օլտըղընըզ աչիքեար տըր, Գրիստոսըն վա.
սըթասըլլէ տախի Ալլահա պէօյլէ ի'թիմաարմըզ
- 5 վար տըր. Վէ լաքին պիղզաթ քէնտիլիլիմիլաճ
կիպի պիւր չէյի քէնտիմիլ թէֆէքքիւր էթմէյէ
միւսթա'իտ օլմայըլ' իսթի'տաարմըզ Ալլահտան
- 6 տըր. Օ տախի պիզի 'տհա ը ճէտիտին, եաթի
հարֆըն տէպիլ, անճադ բուհըն խառտէմէսի օլմա:

միւսթա՛սկոս գըլտը՝ զիրա հարֆ էօլոխըրիւր, ամմա
 7 բուհ իհնա էտէր։ Վէ էյէր հարֆլարէ թաշլար
 իւղէրինէ հէքք օլունան էօլիւմ խըտմէթի՛ պէնի
 Խորայէլ Մովսէսին երեզիւնէ, անըն ֆանի ճէլալի
 սէպէպինտէն, նաղար գըլտամարգլարը տէրէճէտէ
 8 ճէլլ օլտու իսէ, Բուհըն խըտմէթի տահա զիյատէ
 9 ճէլլ օլմամասը նա՛սըլ օլուր։ Աիրա մահ.քիւ-
 միյէթ խըտմէթի ճէլլ օլտըղը թաղտիրտէ, տահա
 զիյատէ սալահ խըտմէթի ճէլալտէ իզտիյատ պու-
 10 լաճադ տըր։ Աիրա ճէլալէ մաղհար օլան պիլէ
 պու խուսուստա, եա՛նի ճէլալ ք ֆա՛րգէ նիս-
 11 պէթլէ ճէլլ տէյիլ իտիւ Զիւն.քի ֆանի օլան ճէ-
 լլ օլտու իսէ, պազի օլան նէ՛ դատար զիյատէ
 12 ճէլլ օլուր։ Իմտի պէօյլէ իւմիտիլիզ վար էքէն,
 13 լօդ ճէսարէթ իպրադ էտէրիզ։ Վէ պէնի Խորայէլ
 ֆանի նէսնէնին նիհայէթինէ նաղար գըլմամալարը
 իլիւն, Մովսէս քէնտի երեզիւնէ նիգապ դօտըղը
 14 կիպի էթմէյիզ։ Ամմա անլէրին զիհնլէրի քէօրլէն-
 միլ իտիյնտէն, 'ահո ք 'աթիզին օգունարղընտա
 օլ նիգապ պու կիւնէ դատար բէֆ՝ օլունմամըլ
 տուրույօր։ օ տախի ֆրիստուստա իպթալ օլու-
 15 նուր։ Վէ լաքին թա՛ պու կիւնէ տէյին Մովսէսին
 էթաղը օգունարղընտա՛ նիգապ անլէրին դալպի
 16 իւղէրինտէ պազի տիր։ Ամմա Բապպա բիւճու՛
 էթաթլէրինտէ նիգապ դալտըրըլաճադ տըր։
 17 Իմտի Բապպ Բուհ տըր, վէ Բապպըն Բուհու հէր
 18 նէրէտէ իսէ հուրրիյէթ օրատա տըր։ Պիզիմ
 ճիւմլէմիզ իսէ Բապպըն ճէլալինի ալինէտէ կիպի
 նիգապսըզ երեզ իլէ սէյր էտէրէք, կէօյա Բապ-
 պըն Բուհու թարաֆընտան հէման օլ սուրէթէ
 ճէլալտէն ճէլալէ թէպտիլ օլունտուրըզ։

1 Պու էճլտէն իշպու խըտմէթ պիզտէ իքէն, մէր-

- համէթէ նա՞իլ օլտրղըմըզա նազարէն օսանմայրլ.
- 2 Լաքին պա՛իս ի ըէշլալէթ օլան կիզլի շէյլէրի բեա
էտէրէք, հիլէ իլէ հարէքէթ էթ մէյիլ, վէ Ալլա-
հըն քէլամընը թահրիֆ էթ մէյիլ, անճագ հագըր
իզհար էթ մէքլէ քէնտի քէնտիմիզի Ալլահըն հու-
զուընտա հէր պիւր առէմին զամիրինէ թալիֆէ
- 3 էտէրիլ, վէ պիլիմ պէշարէթիմիզ մէթալ
օլա, հէլաք օլանլար հագգընտա մէսթուր տըր
- 4 Զիւնքի անլէրտէ, Ալլահըն սուրէթի օլան Գրի.
տոսըն ճէլալի պէշարէթինին նուրու անլէրէ զիւ
վէրմէմէսի իչիւն, պու տիւնեա իլահը իւմնարլ.
- 5 Լարըն զիհնինի քէօր էթտի. Զիրա քէնտիմիզի
տէյիլ, անճագ Ռապպ Յիսուս Գրիստոսը վաղ է.
տէրիլ. վէ Յիսուս իչիւն քէնտիմիզի սիզէ գուլ
- 6 Կոփրա էփէրիլ: Զիրա զուլէթտէն նուր էմ՛ա
էյլէմէսինի էմը էտէն Ալլահ քէնտիսի Յիսուս
Գրիստոսըն Էրիզիւնտէ Ալլահըն ճէլալինի պիլմէք
նուրընը վէրմէք իչիւն, գալլէրիմիզտէ էմ՛ա
- 7 էյլէտի. Լաքին գուլվէթին ֆազիլէթի պիզտէն
օլմայրա՛ Ալլահտան օլմասը իչիւն, պու խազինէյէ
- 8 Թօփրաք գապլար իչինտէ մալիք իլ, ձէր էյաթ
մուզալագատա իլ, Լաքին պիհուզուր տէյիլ իլ.
միւզթարիպ իլ, Լաքին մէյուս տէյիլ իլ. Թէ՛աա.
տի կէօրիւրիւզ, ամմա մէթըուք տէյիլ իլ, կէր
վուրուըրըզ, ամմա հէլաք օլմուշ տէյիլ իլ.
- 10 Բապպ՝ Յիսուսըն էօլիւմիւնիւ տա՛իւսա ճէսէտի.
միզտէ թաշըրըզ, քի Յիսուսըն հայաթը տաթի
- 11 ճէսէտիմիզտէ իզհար օլունա. Զիրա պիլք քի
հայաթտա իլ, Յիսուսըն հայաթը տալսի պիլիմ
ֆանի թէնիմիզտէ իզհար օլունմագ իւզրէ, Յիսուս
իչիւն հէր վագըթ էօլիւմէ թէսլիմ օլունուրըլ.
- 12 Իմտի պիզտէ էօլիւմ, սիզտէ իսէ հայաթ Կամիլ
տիր, Լաքին՝ իման էթտիմ, անըն իչիւն սէզլէ-
տիմ՝ տէյիւ մուհարրէր օլտըզը իւզրէ, հէման օլ
իւման բուհընա մալիք օլտըզըմըզտան՝ պիլք տաթի

- 14 իման էտեր վէ անըն իշիւն սէօյլէրիզ՝ Զիւնքի
 Բապպ Յիսուսը տիրիլտէն պիզի տալի Յիսուսըն
 վասթաասըյլէ տիրիլտիպ՝ սիզին իլէ պէրապէր
 15 իհլար էտէճէյինի պիլիրիզ՝ Զիրա հէր շէյ սիզին
 իշիւն տիր, Թա քի 'ինայէթ չօղաւմաղլէ էքսէրին
 'արզ ր թէշէքքիւրիւ սէպէպիյլէ Ալլահըն 'իզզէթի
 իշիւն իզտիյատ պուլա :
- 16 Պուռնուռն իշիւն օսանմայըզ՝ լաքին պիզիմ զա-
 հիրի ատէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ տէ, պաթընի
 17 օլան կիւնտէն կիւնէ թէճտիտ օլունուր, Զիրա
 պիզիմ պիր ան իշիւն օլան խաֆիֆ մուզայագա-
 մըզ պիզէ զայէթ իւլ զայէ 'ազիմ վէ էպէտի պիր
 18 ճէլալ հոսուլէ կէթիրիր. Մատամ քի կէօրիւ-
 նէն շէյլէրէ տէյիլ, անճագ կէօրիւնմէյէնլէրէ նա-
 զար Դըւարըզ՝ զիրա կէօրիւնէնլէր մուվագգաթ
 վէ կէօրիւնմէյէնլէր միւ'էպպէտ տիր :

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա պիլիրիզ քի էյեր քիւլպէ օլան իշպու զէ-
 մինի խանէմիզ պօզուլուր իսէ, Ալլահ թարա-
 ֆընտան էպէտի պիր պինամըզ, իտ'նի սէմա-
 վաթտա էլ իլէ եափըլմամը խանէմիզ վար տըր :
- 2 Յիլ վագը՝ պուռնտա սէմատան օլան մէսքէնի-
- 3 միզի կիլինմէք իշթիյագըյլէ ահ չէքէրիզ. Պարի
 կիլինմիշ օլագ , չըվլագ պուլունմայաճաղըզ :
- 4 Զիրա պիզ քի պու քիւլպէտէ իզ՝ էիւք ալթըն-
 տա օլարագ ահ չէքիյօրըզ՝ չիւնքի սօյուն-
 մագ տէյիլ, անճագ ֆանի օլանըն հայաթա զարզ
- 5 օլմասը իշիւն կիլինմէք իսթէրիզ, Վէ պիզի հէ-
 ման պու չէյէ հազըրըլայան, հէմ տէ պիզէ Բուհըն
- 6 վէյինի վէրէն՝ Ալլահ տըր, Պուռնուռն իշիւն տա'ի-
 մա ի'թիմատ էտէր, վէ պիլիրիզ քի՝ թէնտէ հա-
- 7 զըր իքէն Բապպտան զա'իպ իզ՝ Զիրա կէօրիւ-
 նէնլէրէ տէյիլ, անճագ իմանլէ սիւլուք էտէրիզ :

- 8 Իմասի ի՛թիմատ էտէրիդ վէ թէնտէն դա՛խս վէ
 Բապպըն եանընտա հազըր պուլունմաղը տաճա
 9 զիյաատէ արդու էտէրիդ, Պու էճլտէն տախի կէ-
 րէք հազըր՝ կէրէք դա՛խս խէք, անըն ինտիմտէ
 10 մագպուլ օլմաղա դայրէթ էտէրիդ, Զիրա Գրիս.
 տոսըն մահքէմէսինէ ճիւմէմիդին չըգմասը լազմ
 տըր, քի հէր պիրիմիդ քէնտի ա՛մալընա կէօրէ՛
 կէրէք խայր, կէրէք շէրր, ճէսէտտէ Լալտըղ
 շէյլէրէ նա՛իլ օլաւ
- 11 Պուենա պինա՛էն պիդ Բապպ գօրգուսընը պի-
 լէրէք, ատէմլէրի գանաըրըրըղ, վէ Ալլահըն ին.
 տինտէ իզհար օլուենմը իղ. վէ ումարմ քի սի-
 զին զամիրլէրինիդտէ տախի իզհար օլուենմը ըլ
 12 Զիրա քէնտիմիդի եինէ սիդէ թալսայէ էթմէյո.
 ըրղ. ֆադաթ գալպտէ աէյիլ, անճագ դահրտէ
 իֆթիխար էտէնլէրէ պիր մուխալէֆէթինիդ օւ-
 մագ իւզրէ, պիդիմ հագգըմըդտա սիդէ իֆթի-
 13 խար իչիւն պիր ֆուրսաթ վէրիյօրըղ, Զիրա էյէր
 տիվտնէ օլմուշ իսէք, Ալլահ իչիւն տիր, վէ էյէր
 14 իագլմըղ թամմ իսէ, սիզին իչիւն տիր, Զիւնքի
 Գրիտոսըն մուհապլէթի պիզի մէճպուր էտէր.
 չիւնքի էյէր պիրի ճիւմէ իչիւն էօրտիւ իսէ,
 պուենտան թահգիդ էտէրիդ քի ճիւմէսի էօլտիւ
 15 վէ Օ ճիւմէնին եօլընա էօլտիւ, քի եաշայանլադ
 աըթըգ քէնտիլէրի իչիւն աէյիլ, անճագ քէնտի.
 լէրինին եօլընա էօլէն վէ գըյամ էտէն իչիւն
 16 եաշայալար. Շէօյլէ քի պուենտան պէօյլէ պիլ հի
 պիր քիմնէյի թէն հասէպլիյէ թանըմալը, հաթ.
 թա Գրիտոսըն թէն հասէպլիյէ թանըրըղ իսէ
 17 տէ՝ չիմտի արթըղ թանըմալը, Իմասի էյէր պիլ
 քիմնէ Գրիտոստա իսէ եէնի մախլուգ աըր, էս.
 քի շէյլէր կէչտի, իչթէ հէր շէյ եէնի օլուու
 18 Լաքին հէր շէյ՝ քէնտիսի իլէ պիզի Յիսուս Գրիտ.
 տոս վաարթաարյէ սուլճ էտէն վէ պիդէ միւսա-
 լէհա խըտմէթինի վէրէն Ալլահ թարտփընտան

- 19 տրո՛ւ Եա՛նի Ալլա՛ն տիւնեայը, սուչլարընը սայ-
մայըպ, քէնտիսի իլէ Գրիստոստա սուլն էթմէք-
տէ օլարադ՝ միւսալէնա քէլամընը պիղէ թէսլմ
20 էթտիւ իմտի Գրիստոս թարաֆընտան էլլիլիք է-
տէրէք, Ալլա՛ն պիղմ վասըթամիլլէ բէնա էտէր
կիպի, Ալլա՛ն իլէ սուլն օլմանըլը Գրիստոս թա-
21 րաֆընտան եալլարըրըլ, Զիրա՛ պիղ անտէ Ալ-
լա՛նըն սալիլլէրի օլալմ տէյիւ կիւնա՛ն պիլմէյէնի
պիղմ իչիւն կիւնա՛նքեար յատա էյլէտի

ՊԱՊ 6

- 1 իմտի պիղ անն էլէ պէրապէր իլլէմէքտէ իքէն,
բէնա էտէրիլ քի Ալլա՛նըն ինայէթիւնի պիհոուտէ
2 գասպուլ էթմիշ օլմայասընըլ, (Զիրա՛ Սէնի մադ-
պուլ վաղըթտա միւսթէնապ գըլտըմ, վէ սանա
իսէլաս կիւնիւնտէ իմաատ էյլէտիմ՝ տէյիւ պոյոու-
րըր, իշթէ շիմտի մադպուլ վաղըթ, իշթէ շիմտի
3 իսէլաս կիւնիւ տիրո՛ւ) Վէ պու խըտմէթ թէվալիի
օլուհմամասը իչիւն հիշ պիր շէյտէ պիր կէօնէ
4 թէօքէլ վէրմէյիլ. Ֆադաթ հէր շէյտէ չօդ սապր
իլէ, սըգլէթլէրտէ, զարուրէթլէրտէ, մուզայա-
5 դալարտա, Տարալարտա, մահպէպէրտէ, իիթի-
լալարտա, դահմէթլէր վէ ույդուսըլլըդ իլէ, եւ-
6 մէքսիլլիքտէ, Փաքիլիք վէ իլմ վէ թէ՛ննիլլէ,
լութֆլէ, Բուհ իւլ Գուտսլէ, Բիյասըլ մուհուպ-
7 պէթլէ, Հադիդաթ քէլամը վէ Ալլա՛նըն գուլվէ-
թլլլէ, սաղտան վէ սօլտան սալա՛ն ուլահլարըլլէ,
8 իլղլէթ վէ զիլլէթլէ, պէտնամի վէ նիքնամիլլլէ,
9 տօղրու իքէն ալտատըճըլար կիպի, Մա՛լիւմ իքէն
նամա՛լիւմ կիպի, վէֆաթ էտէնլէր կիպի՝ ամմա
իշթէ եաշայօրըլ, թէ՛տիպ օլուհուպ տա՛ էօլուիւ-
10 բիւլմէյէն քիմսէլէր, Մահլու՛ն օլուպ տա՛ տա՛լիմ
մէսըուր քիմսէլէր, ֆուգարա օլուպ, վէ լաքի՛ն
նիլլէլէրի զէնկի՛ն էտէն քիմսէլէր, հիշ պիր շէյի

- օլմայրպ տա հէր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ՝
 քէնտիմիզի Ալլահըն խառէմէսի կիպի կէսօթէրի.
 11 Ըրիւ Էյ Գօրընթօսլըլար, ազգըմըզ սիզէ ալըմըլ,
 12 գալպիմիզ տախի վասի՝ օլմուշ տըր, Պիզաէ սը.
 գըլմըշ տէյիլսինիզ, անճազ քէնտի տէրուէնիլզտէ
 13 սըգըմըշ սընըզ. (Էյլատըմա կիպի սէօյլէրիմ.)
 պուէնա մուգապիլ սիզ տախի վասի՝ օլուէնըզ,
 14 Միւ՛մին օլմայան իլէ միւնասէպէթսիզ պիր
 պօյուէնտըրըզա կիրմէյինիզ. զիրա ֆըսզ իլէ սա.
 լահըն նէ՞՝ ալազասը վար, վէ գուլմէթ իլէ նու.
 15 Ընն նէ՞՝ միւշարէքէթի վար, վէ Պէլիալ իլէ Գիւս.
 տոսըն նէ՞՝ մուվաֆազաթը, եախօտ միւ՛մին օլ.
 16 մայան իլէ միւ՛մինին նէ՞՝ հիսսէսի վար, վէ փութ.
 լար իլէ Ալլահըն հէյքէլինին նէ՞՝ միւնասէպէթի
 վար. զիրա սիզ հայյ օլան Ալլահըն հէյքէլի ս.
 նիզ. նիթէֆիմ Ալլահ՝ Անլէրտէ սաքլն օլուպ
 արալարընտա կէզէճէյիմ, վէ պէն անլէրին Ալ-
 լահը օլաճաղըմ, անլէր տախի գալմըմ՝ օլաճազ
 17 տըր՝ տէյիւ պույուէրտոււ Պոււնուէն իլիւն Բապա՝
 Անլէրին արասընտան չըզըզ սյըրլընըզ, նափազ
 18 շէյէ տօգուէնմայընը՝ տէյիւ պույուէրըր, վէ Էլի
 հէր շէյէ գատիր Բապա՝ Պէն տախի սիզի գա.
 պուլ էտիպ՝ սիզէ փէտէր օլաճաղըմ, սիզ տախի
 պանա օղուլար վէ գըզլար օլաճազ սընըզ՝ տէյիւ
 պույուէրըր :

ՊԱՊ 7

- 1 Իմտի, էյ սէվկիւլիւլէր, պու վա՛տլարըմըզ վաթ
 իքէն, քէնտիմիզի ճէսէտին վէ բուհըն հէր Նիլ՝
 մուրտարլըղընտան թաթ հիր էտէրէք, Ալլահ գօր.
 դուալլէ գոււտսլէթի իքմալ էտէլիմ :
 2 Պիզի գապուլ էտինիլ. քիմնէյէ հազգսըղըք
 էթմէտիք. քիմնէյի իֆսատ էթմէտիք, քիմնէյէ
 3 Ղատըր էթմէտիք : Սիզէ գարշը հիւքմ իլիւն սէյ.

լէմէյօրըմ, զիրա սիգին իլէ պէրապէր էօլմէք վէ
 պէրապէր եաշամագ իւզլէ գալպլէրիմիզտէ սինիզ՝
 4 աէյիւ մուգաւտէմա սէօյլէտիմ, Հագգընըզտա
 ճէսարէթիմ չօգ տըր, սիգին իլիւն իֆթիխարըմ՝
 չօգ տըր, Թէսէլլիլէ մէմլու իմ, ճիւմէ մու-
 զայագամըզտա մէսերրէթիմ զայէթլէ Թաչըն
 5 տըր, Զիւնքի Մաքէտօնիայա կէլտիլիմիզտէ, վիւ-
 ճուսիմիզ հիչ պիր բահաթ պուլմատը, տըչարը-
 տան զաւղալար, իչէրիտէն գօրգուլար, հէր Թա-
 6 բաֆտան մուզայագա չէքէր իաիք, վէ լաքին
 միւթէվազըլարա Թէսէլլի վէրէն Ալլահ Տիտու-
 7 սըն վիւսուլիլէ պիզի միւթէսէլլի գըլտը, վէ հա-
 լընըզ անըն վիւսուլիլէ աէյիլ, անճագ անըն սիզ-
 տէն աօլայը միւթէսէլլի օլտըզը Թէսէլլիլէ աախի
 Դարուք շարէ, չիւնքի պիզէ իլթիյագ վէ Ֆիզա-
 նընըզը, վէ պէնիմ իլիւն օլան զայրէթիլիզի
 խապէր վէրմէսիլլէ պէն զիյատէ մէտրուր օլտըմ,
 8 Զիրա էյէր սիզի մէքթուպլէ մահզուէ էթտիմ իսէ,
 հէր նէ գատար փէչիման օլտըմ իսէ տէ՝ չիտի
 փէչիման տէյիլ իմ, զիրա կէօրիւրիւմ քի օլ
 մէքթուպ աղ պիր միւտտէթ իլիւն իսէ տէ, սիզի
 9 մահզուէն էյլէաի, Յագաթ չիմտի մահզուէն օլտը-
 զընըզ իլիւն տէյիլ, անճագ մահզուէն օլմանըզ
 մուճիպ ի Թէվպէ օլտըզը իլիւն մէսըուր իմ,
 զիրա Ալլահըն իբաթէլիւն կէօրէ մահզուէն օլտը-
 նըզ, Թաքի պիզտէն պիր վէճիլէ պիր զարար
 10 կէօրմէյէսինիզ, Զիւնքի Ալլահըն իբաթէլիւն կէօրէ
 օլան հիւզն՝ մուճիպ ի խէլաս օլան վէ փէչիման
 օլունմայաճագ Թէվպէ հասըլ էտէր, աամա տիւն,
 11 հանըն հիւզնիւ էօլիւմ հասըլ էտէր, Զիրա իլթէ
 հէման պու՝ Ալլահըն իբաթէլիւն կէօրէ մահզուէն
 օլմանըզ սիլտէ նէ գատար ճէհա, նէ գատար
 իթիզար, նէ գատար զապապ, նէ գատար գօր-
 գու, նէ գատար իլթիյագ, նէ գատար զայրէթ,
 նէ գատար ինթիզամ հասըլ էթտի, հէր վէճիլէ

- քէնտինիզի պու խուսուստա փաք կէօսթէրտի.
 12 նիզ, իմոի սիզէ եազըշըմ՝ օլ հապգսըզըգ իշէյէն
 իշիւն, եախօտ օլ հապգսըզըգ կէօրէն իշիւն օլ-
 մայրս, Ալլահըն հուզուրընտա պիզիմ՝ սիզտէն
 տօլայը հիմէթիմիզին սիզէ իզհար օլուհմաօր
 13 իշիւն խիւ Պու սէպէպտէն սիզին թէսէլլինիզտէն
 տօլայը միւթէսէլլի օլարգ, վէ Տիտոսըն մէսէր-
 րէթի իւզէրինէ տահա զիյատէ մէսրուր օլարգ,
 չիւնքի անըն բուհու ճիւղէնիզ վասրթաալըյէ
 14 իսթիրահաթէ շյէտիւ Ձիրա անա սիզին իշիւն պիր
 վէճէլէ իֆթիխար էթտիմ՝ խէ, մահճուլ օլմ.
 տրմ, Փազաթ սիզէ հէր շէյի տօղրու սէօյէտիյի-
 միզ միսիլիւ, պիզիմ՝ Տիտոսըն եանընտա էթ-
 տիյիմիզ իֆթիխար տախի տօղրու պուլունտու
 15 վէ օ՝ ճիւղէնիզին իթա'աթընը, եա'նի քէնտինի
 նասըլ գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ գապուլ էթ-
 տիյինիզի խաթընա կէթիլտիլնտէ սիզէ օլան
 16 մուհասպէթի արթար, իմոի հէր շէյտէ սիզէ
 իթիմատըմ՝ օլարզը իշիւն մէսրուր ըմ:

ՊԱՊ 8

- 1 իմոի, էյ պիրտտէլլէր, Ալլահըն Մաքէտօնիա քի-
 լիսէլլէրինէ իհասն էթտիյի 'իւայէթի սիզէ իֆատէ
 2 էտէրիզ. Ձիւնքի 'ազիմ մուզայագա թէճըլպէ-
 սինտէ մէսէրրէթլէրինին թաշըրնըզը վէ շիւ-
 տէթլի Փազիրլիքլէրի զանի ճէօմէրտլիքլէրինին
 3 արթմասընա պա'իս օլտու, Ձիրա շէհատէթ էտէ-
 րիմ քի գուտրէթլէրինճէ վէ գուտրէթլէրինտէն
 4 զիլատէ իսթէքի օլարագ, Պու իհասնլարը վէ
 մուգատտէսէր իշիւն օլան խըմէթին իշթիրա-
 քընը գապուլ էթմէմիզի չօդ նիյազլարլէ բէճա
 5 էթտիլլէր, վէ մէ'մուլ էթտիյիմիզ տէրէճէտէ
 տէյիլ, անճագ քէնտի քէնտիլլէրինի էվէլը
 Բապպա, վէ հէմ տէ Ալլահըն իրատէթիլլէ պիզէ

- 6 տախի թէսլիմ էթտիլէր . Հաթթա ագտէմճէ
պաշլամըն օլտըղը միսիլլիւ պու իհասնը տախի
սիգտէ իքմալ էթմէսինի Տիտոստան բէճա էթ-
- 7 տիք . Լաքին հէր խուսուստա, իմանաա վէ քէ-
լամտա վէ 'իւմտէ վէ հէր պիր զայրէթտէ վէ սիդ-
տէն պիդէ օլան մուհապպէթտէ իլէրիլէսիլինիդ
միսիլլիւ պու 'ինայէթտէ տախի իլէրիլէսիլինիդ .
- 8 էմր էտէր կիպի տէյիլ, անճագ զայրիլէրին ճէհտի
սէպէպիլյէ վէ սիդին մուհապպէթթինիլին խուրը-
- 9 սընը թէճըրպէ էթմէք իւզըրէ սէօյլէյօրըմ . Ձիրա
բապպըմըղ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթթինի պի-
լիրսինիդ, քի զէնկին իքէն սիդին իլիւն ֆագիր
օլաու, թա քի սիդ անըն ֆագիրիլիլյէ գէնկին
- 10 օլասընըղ . Վէ պու խուսուստա բէյիմի վէրիյօրըմ .
զիրա պու սիդէ ֆա'իտէլի տիթ քի կէյէն սէնէ-
տէն պէրու հալընըղ իճըասընա տէյիլ, անճագ
նիյէթ էթմէյէ տախի ագտէմճէ պաշլամըն սընըղ .
- 11 Շիմաի իսէ իճըասընը իքմալ էտիլինիդ . շէօյլէ քի
նիյէթ էթմէյէ շէվզ պուլլէնտըղը միսիլլիւ, մալիք
- 12 օլտըղընըղա կէօրէ իքմալ տախի օլա . Ձիրա էյէր
էվլէլա շէվզ վար իսէ պիր ալտէմին մալիք օլմա-
տըղընա կէօրէ տէյիլ, անճագ օլտըղընա կէօրէ
- 13 էրէհէ մագպուլ տըր . Ձիրա Դ-ը-ը զայրիլէրէ
բահաթ, վէ սիդէ սըգլէթ օլմասը տէյիլ, անճագ
- 14 միւսավաթ թարիգիլյէ . Շիմաիքի վագըթտա սի-
զին ֆագլանըղ անլէրին նօգասնը, անլէրին ֆագ-
լասը տախի պիք է-գըն սիդին նօգասնընըղ իլիւն
- 15 օլմասը սըր . Թա քի Ձօգ Կէ-լիլէրէն աթթմատը,
վէ ադ Կէ-լիլէրէն էքսիլմէտի տէյիլ . մուհաբըրէր
16 օլտըղը իւզըրէ միւսավաթ օլա . Լաքին սիդին իլիւն
պու ճէհտի Տիտոսըն գալպինէ իլգա էտէն Ալլահա
- 17 շիքը օլաու . Ձիրա բէճայը գապուլ էթմէքլէ
պէրապէր . զիյատէ զայրէթի հասէպիլյէ քէնտի
18 իրատէթիլյէ թարաֆընըղա 'տգիմէթ էթտիւ Վէ
ճիւմէ քիլիսէլէր աբասընտա պէշարէթտէ մէտհի

- պուլունան, վէ պուլնտան ֆաղլա Բապպըն 'իզ.
 զէթի. վէ սիզին շէվզինիզ իշիւն խըտմէթ էյէ.
 19 տիյիմիզ իհսանը կէօթիւրմէք իւզըէ, Բիլիսէթ
 Թարաֆընտան պիզէ Լօլտաշ ինթիխապ օլունան
 20 պիրատէրի անըն իլէ պէրապէր կէօնտէրտիք: Վէ
 պուլ պապտէ սադընըրըզ քի՝ խըտմէթ էթտիյիմիզ
 պուլ իհսան հազգընտա պիր քիմսէ պիզի թէվպի
 21 էթմէյէ: Ջիւնքի Էալընըզ Բապպըն հուզուրընտա
 տէյիլ, անճագ ինսան հուզուրընտա տախի էյ
 22 շէյլէր գայտընտա իզ: Վէ չօգ տէֆ'ա չօգ էյ-
 լէրտէ թէճրիպէ իլէ դայրէթլի պուլտըղըմըզ, վէ
 շիմտի տախի սիզէ օլան զիյատէ իթիմատընտ
 նաշի՝ տահա զիյատէ դայրէթլի պուլունան պի-
 23 րատէրիմիզի անլէր իլէ պէրապէր կէօնտէրտիք:
 Տիտոս հազգընտա խէ, պէնիմ շէրէքիմ վէ սի-
 զին իշիւն էմէքտաշըմ ալը: պիրատէրէթիմիզ
 իսէ քիլիսէլէր Թարաֆընտան կէօնտէրիլէնլէր վէ
 24 Բիրստոսըն շէրէֆի տիրէր: Խոմտի սիզին մու-
 հապպէթիինիզին, վէ պիզիմ սիզին հազգընըզտ
 օլան իֆթիխարըմըզն պուրհանընը անլէրէ վէ
 քիլիսէլէրին հուզուրընտա պէյան էտիլիզ:

ՊԱՊ 9

- 1 Զիրա մուգատտէսլէր իշիւն օլաճագ *իսէ
 խուսուսընտա սիզէ Էազմամա հաճէթ Էօզ տըր:
- 2 Ջիւնքի շէվզինիզի պիլիբիմ. վէ պուլ պապտէ
 Ախալա կէշէն սէնէտէն պէրու հազըր տըր՝ տէյի
 Մաքէտօնիալըլարա սիզին իշիւն իֆթիխարէտիյի-
 րըմ, վէ Թարաֆընըզտան օլան դայրէթ էքսէ
- 3 րինի թէշվիզ էյլէմիշ տիր: Լաքին պիզիմ՝ հազ-
 գընըզտա օլան իֆթիխարըմըզ պուլ խուսուստ
 պիհուտէ օլմայըզ, Էտիլիմ կիպի հազըր պու-

*Եւան. խըտմէթ

- լունմանըդ իշխեն պիրատերէրէրի կէօնտէրտիմ:
- 4 Օլմայայ քի Մաքէտօնիալըլար պէնիմ իլէ պէրա-
պէր կէլիւ տէ սիգի հազըրլանմամը պուլըրգ-
լարը թագաւորտէ, պիզ (տէմէյէլիմ սիզ) պու
իթլիմատլէ օլան իֆթ իխարտա մահնուպ օլալըմ:
- 5 իմաի պիրատերէրէրէ քէճա էթ մէյի մուգթէդա
կէօրտիւմ քի էվվէլ Եանընըդա կիտիպ' սիզին մու-
գատտէմա իսպար օլունան պէրէքէթ ինիզի հա-
զըրլայալար, շէօյէ քի թամա' սուրէթ իյլէ տէյիլ,
անճագ պէրէքէթ սուրէթ իյլէ հազըր օլունա:
- 6 Շունու Խէրիմ քի գըլէթլէ էքէն գըլէթլէ պիշէր:
- 7 վէ պէրէքէթլէ էքէն պէրէքէթլէ պիշէր, չէր քէս
հիւզն վէ Եա մէճպուր իյէթլէ տէյիլ, անճագ գալ-
պիսին նիյէթլինէ կէօրէ Վէր-Ի. գիրա Ալլահ ճան
- 8 ու կէօնիւլտէն վէրէնի սէվէր: Վէ Ալլահ սիզէ
հէր 'իւայէթի արթըրմադա գատիր տիր, թա քի
հէր վագըրթաա հէր շէյտէ քէմալ ը իքթ իֆանըդ
օլուպ հէր խայր 'ամէլտէ իզտիյատ պուլասընըդ:
- 9 Նիթէքիմ' թէվզի' էտիպ Փուգարսիյա վէրտի,
սալահը իլ էլ էպէտ պագի տիր' տէյիւ մուհարրէր
- 10 տիր: Վէ էքինճիյէ թօխում վէ թա'ամ իշխեն
էքմէք իհսան էտէն' սիզէ թօխում իհսան էտիպ
չօղալթսըն, վէ սալահընըզըն մահսուլթընը ար-
- 11 թըրսըն, թա քի պիզիմ վասըթամըզլէ Ալլահա
շիւքըիւ մուճիպ օլան հէր ճէօմէրտիլք իշխեն հէր
- 12 շէյտէ դանի օլասընըդ, Ձիրա պու խըտմէթին ի-
տարէսի Եալընըդ մուգատտէսլէրին նօգսանլարընը
թէմասլամայըպ, անճագ Ալլահա նիշէ շիւքըլէրին
- 13 արթմասընը մուճիպ օլուր, Ձիւնքի պու խըտմէ-
թին թէճըրիպէսի վասըթամըլէ, Բրիստոսըն պէ-
շարէթլինէ օլան իզրարընըզըն իթա'սթը վէ քէն-
սիլէրէ վէ ճիւմէյէ օլան միւշարէքէթ ինիզին սէ-
- 14 խալէթի իշխեն Ալլահա համա էտէրլէր. Վէ քէն-
սիլէրի տաիի սիզտէ օլան Ալլահըն դայէթ 'աղիմ
Իհսանընտան տօլայը սիզէ իքթիյագ էտէրէք, սի-

- 15 զիև իշխան տուա էտէրլէր իմոի Ալլահա թա'րի.
Ֆի նազապիլ 'աթիշէսի իշխան շիւքը օլաուն:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պէն Պօղոս քի ուրանդտա իւթէն միւթէվա.
զը', աման զա'իւյ իւթէն սիզէ տօղրու ճէսարէթի
իմ', Գրիստոսըն հիւմ ու լէթաֆէթիլլէ սիզէ
2 քէնտիմ բէճա էտէրիմ. Նիյազ էտէրիմ քի եա.
նընդդտա պուլունտըղմտա, պիզէ թէնճէ կէզէր
նազարըլլէ պազան պա'զը քիմսէլէր հազընտա
իճթիսար էթմէք Նիլէթիմտէ օլտըղըմ ի'թիմաա.
3 լէ ճէսուր պուլունտիյայըմ'. Ջիրա թէնտէ օլա.
րազ կէզէր իսէք տէ, թէնճէ ճէնք էթմէյօրըլ.
4 Ջիւնքի ճէնկիմիզին սիւհլարը ճիսմանի օլմայըլ.
հիսարլար երզմագ իշխան Ալլահըն 'ալլըլլէ գուլ.
5 վէթիլ տիր. վէ Ալլահը պիլմէքլիք 'ալէյհինէ դալ.
գըլան թէսալվուրաթը վէ հէր եիւքսէք շէյի եր.
գարագ, ճիւմլէ էֆքեարը Գրիստոսըն իթա'աթը.
6 նա էսիր էտէրիլ. Սիզին իթա'աթընդ տաի
թէմամ օլտըղընտա, հէր իթա'աթսըղըլտան
7 ինթիգամ ալմաղա հազըրըլ. Սուրէթ ի գահի.
ըշէ՞մի պազարսընըլ. էյէր պիր քիմսէ՞ Գրիստո.
սըն իմ' տէյէրէք քէնտինէ ի'թիմաա էտէրսէ.
քէնտիլիլինտէն շունու տա տիւլիւնսին քի՝ քէն.
տիսի Գրիստոսըն օլտըղը կիպի, քէզալիք պիլ
8 տաիսի (Գրիստոսընըլ). Ջիրա Բապպըն՝ խարա.
պիլէթիլիզ իշխան տէյիլ, անճագ մա'մուրիլէթի.
նիլ իշխան պիլզէ վէրտիլի հիւքիւմէթիմիզտէն տօ.
լայը՝ պիր ազ տահա զիյաաա իֆթիլսար էտէճէք
9 օլաըր իսէմ տէ, մահճուպ օլմայաճաղըմ. Պաւա.
տէլէ՛, թա քի մէքթուպարլէ սիզի գօրգուտըր
10 կիպի կէօրիւնմէյէյիմ. Ջիրա ալէլ տէյօր քի՝
Մէքթուպարը աղըր վէ գուլվէթիլ տիր, լաֆին
ճէսէտիլին կէօրիւնիւլիւ դա'իֆ վէ քէլամը հա.

- 11 գիր տիրո՛ւ Պու մագուելէ՛ քիման՝ պիզ զա՛խպ ի քէն
մէքթուպլար վասըթասըյլէ՛ քէլամտա նասըլ ի-
սէք, հուզդուրտա՛ յամէլտէ տախի էօյլէ պուլու-
- 12 նաճազըմըզը տիւ չիւնսիւն, Զիրա քէնտիմիզի քէն-
տի քէնտիլէրինի թալսիյէ էտէն պա՛զը քիմանէ-
լէր իլէ՛ յատտ էթմէյէ, հէմտէ անլէրէ գըյաս էթ-
մէյէ ճէսարէթ էթմէյիզ, Ֆազաթ անլէր քէնտի-
լէրինի քէնտիլէրիյլէ էօլիւպ, քէնտիլէրինի քէն-
տիլէրինէ պըյաս էթմէլէրիյլէ՛ ֆէհմ էթմէլէրի՛
- 13 Լաքին պիզ էօլիւտէն խարիճ շէյլէրլէ տէյիլ, ան-
ճագ սիզէ գատար վասըլ օլմագ իւզըէ՛ Ալլահըն
պիզէ թագսիմ էթտիյի գանուըն էօլիւսիւնէ
- 14 կէօրէ իֆթիխար էտէճէյիզ, Զիրա սիզէ վասըլ
օլմատըզ կիպի հատտիմիզի թէճալուզ էթմէյօ-
րըզ, չիւնքի Գրիստոսըն պէշարէթինաէ սիզէ
- 15 գատար պիլէ վասըլ օլտըզ, Ղայրէթիլին էմէքլէ-
րի հազգընտա էօլիւտէն խարիճ շէյլէրլէ իֆթի-
խար էթմէքտէ օլմայըպ՝ իմանընըզ արթտըզճա,
գանուըմըզա կէօրէ սիզին իլէ զիյատէ վիւսաթ
- 16 քէսպ էտիպ, Պաշգասընըն գանուընըյլէ հազըր
շէյլէր իչիւն իֆթիխար էթմէյերէք, պէշտըթի
սիզտէն էօթէ օլան եւրլէրտէ վա՛զ էթմէք իմի-
- 17 տինտէ իզ, Լաքին իֆթիխար էտէն՝ Բապպ իլէ
- 18 իֆթիխար էթսին, Զիրա քէնտի քէնտինի թալ-
սիյէ էտէն տէյիլ, անճագ Բապպըն թալսիյէ էթ-
տիյի քիմանէ միւսթահսէն տիրո՛ւ

- 1 Վիւա՛շքի յազըլսըզըզըմա պիր ազ թէհամմիլ
էտէ իտինիզ, վէ եինէ պանա թէհամմիլ էտինիզ
- 2 Զիրա սիզին իչիւն Ալլահըն զայրէթիլլէ զայրէթիլ-
իմ, չիւնքի սիզի պիր էրէ, եա՛նի Գրիստոսա
վաք պաքիրէ յազըլ էթմէք իչիւն նիլանլտըմ
- 3 Ամմա գօրգարըմ քի՛ երլան քէնտի հիլէսիլլէ

- Եւայր ալտաթ տըղը միսիլիւ, պի՛տյնիհի սիղին
 զիհնինիզ տախի Գրիստոստա օլան խուլուստան
 4 իֆսատ օլունաճագ տըր, Զիրա էյէր պիրի կէլիպ
 պիղիմ վա՛զ էթմէտիլիմիզ պաշգա պիր Յիսուս
 վա՛զ էտէճէ.ք օլուր իսէ, եախօտ ալմատըղընը
 պաշգա պիր ըուհ, վէ եա գապուէ էթմէտիլինիզ
 տիկէր պիր պէշարէթ ալաճագ իսէնիզ, պէսէ
 5 փհէնէ էյի թէհամիւլ էտէր իտինիզ, Զիրա էն
 մէշհուր րէսուլլէրտէն հիշ պիր նօգսանըմ եօզ
 6 տըր զանն էտէրիմ, վէ քէլամտա ճահիլ իսէմ տէ
 ՚իլմոէ տէյիլ իմ. վէ լաքին հէր շէյտէ հէր վէճէթ
 7 սիգէ պէյան օլունտըղ, Ալլահըն պէշարէթինի
 սիգէ պիլա ՚իվազ թէպլիր էթտիլիմոէ՝ եիւքէ
 մէնիզ իշիւն քէնտիմի ալազլաթ տըղըմտա կիւ
 8 նա՛շ մը էթտիմ, Սիղին խըտմէթինիզ իշիւն սա՛ր
 քիլիսէլէրտէն ՚իւլիւֆէ ալարագ անլէրի սօլըմ,
 9 վէ սիղին եանընըղտա ի.քէն, միւհթամ օլըմ իսէ
 տէ՝ քիմսէյէ սըգլէթ վէրմէտիմ. զիրա Մաքէտօ.
 նիստան կէլէն պիրատէրլէր նօգսանըմ թէմամ.
 լատըլար. վէ հէր շէյտէ սիղէ պար օլմագտան
 10 քէնտիմի հըֆզ էթտիմ վէ էտէճէյիմ. Գրիստո.
 սըն հագիգաթը պէնտէ տիր քի՝ Ախայեա սէմթ.
 լէրինտէ պու իֆթիխարըմտան պէն մահրում
 11 գալմայաճաղըմ, Նի՞շիւն. սիղի սէ՛վմէտիլիմ իլին
 12 մի տիր. Ալլահ պիլիր Ամմա ֆուրսաթ աբայան.
 լարըն ֆուրսաթընը քէսմէ.ք իշիւն, վէ իֆթիխար
 էթտի.քլէրի շէյտէ պիլիմ կիպի պուլունալարը
 իշիւն՝ եափմագտա օլտըղըմ շէյի հէճան եափա.
 13 ճաղըմ, Զիրա պու մագուլէ քիմսէլէր ոսթթէ
 ըտսուլլէր օլուպ՝ Գրիստոսըն ըտսուլլէրի սու.
 14 ըտթինէ կիրէն՝ հիլէպազ ՚ամէլէ տիր, Պու տա
 ՚աճա՛րպ տէյիլ. զիրա Շէյթան քէնտիսի նուր մէ,
 15 լէյի սուրէթինէ կիրէր, իմտի անըն խըտմէթթի.
 լէրի տախի սալահ խըտմէթթիլէրի սուրէթթիէ
 կիրէրլէր իսէ, պէօյիւ.ք պիր շէյ տէյիլ տիր. ան.

- լէրին 'ազըպէթի տախի 'ամէլլէրինէ կէօրէ օլա-
- 16 ճագ տըր: Թէքըար տէրիմ: պէնի քիմնէ 'ազըլ-
սըզ զանն էթմէսին, վէ հիշ օլմազ իսէ հէման
'ազըլսըզ կիպի պէնի դապուլ էտինիզ, Թա քի
- 17 պէն տախի պիր ազ իֆթիխար էտէյիմ, Պու
սէօյլէտիյիմի Ռապպա կէօրէ տէյիլ, անճագ պու
իֆթիխար ճէսարէթիլէ 'ազըլսըզըտան կիպի
- 18 սէօյլէյօրըմ: Մատամ քի չօգ քիմնէլէր Թէն ճի-
հէթիլէ իֆթիխար էտէրլէր, պէն տախի իֆթի-
- 19 խար էտէ ճէյիմ: Զիրա սիզ 'ազըլլը օլմազլէ, 'ազըլ-
սըզլարա խօշնուտիլէ Թէհամմիլ էտէրսինիզ:
- 20 Զիրա էյեր պիր քիմնէ սիզի էսիր էտէրսէ, պիր
քիմնէ մալինիզի եէր իսէ, պիր քիմնէ սիզի էտէր
սէ ալըր իսէ, պիր քիմնէ Թէքէպիլըր էտէրսէ,
պիր քիմնէ եիզիլնիզէ վուրուր իսէ, Թէհամմիլ
- 21 էտէրսինիզ: Թա'հիպ Թարիզիլլէ սէօյլէյօրըմ,
կէօյա քի պիզ զա'իֆ իտիք: ամմա պիր քիմնէնին
ճէսուրսնէ հարէքէթ էթալիլ շէյտէ ('ազըլսըզ-
լըզլէ սէօյլէրիմ) պէն տախի ճէսուրսնէ հարէքէթ
- 22 էտէրիմ: Անլէր 'իպրանի՞ մի տիր, պէն տախի.
Իսրայէլի՞ մի տիր, պէն տախի: Արահամ նէս-
- 23 լինտէ՞ մի տիր, պէն տախի: Քրիստոսըն խըտ-
մէթ ճիլէրի՞ մի տիր, ('ազըլը եօգ կիպի սէօյլէրիմ,)
պէն տահա զիյատէ. էմէքաէ զիյատէսիլլէ, տարպ-
լարտա հատաէն զիյատէ, մահպէսլէրտէ զիյատէ-
սիլլէ, էօլիւմ Բէհլէլէլէրինտէ տէֆ'աթլէ Պո-
- 24 լա'աբըմ: Նէհուտիլլէր Թարաֆընտան պէշ քէրրէ
- 25 զըրպտան պիրէր էքսիք տէնէ+ հէտիմ, Դամիլըլլէ
իշ տէֆ'ա տէօյիլտիւմ, պիր տէֆ'ա Թաշլան-
աբմ, իշ տէֆ'ա կէմիլլէ դարալա տիւշտիւմ,
- 26 պիր կիւն պիր կէճէ էնկիւնտէ դաւըրմ: Զօգ տէֆ'ա
եօճըլըդաա, ըրմապլար Թէհլիքէլէրինտէ, հարա-
միլէր Թէհլիքէլէրինտէ, միլլէթիմ Թարաֆընտան
Թէհլիքէլէրտէ, Թա'իֆէլէր Թարաֆընտան Թէհ-
լիքէլէրտէ, շէհրտէ Թէհլիքէլէրտէ, չէօլտէ Թէհ-

- լիքէնէրտէ, տէնիզտէ թէհլիքէլէրտէ, սախթ
պիրատեղէր սըաաընտա թէհլիքէլէրտէ պուլուն.
27 աըմ, էմէք վէ զահմէթտէ, չօգ տէֆ'ա ուլլու
սըլլըգտա, աճլըգ վէ սուսըլլըգտա, չօգ տէֆ'ա
հէմէքսիլիքտէ, սօղուգտա վէ չըլլալըգտա
28 պուլունտըմ. թարիճի շէյլէրտէն մա'տա հէր կիւն
իւզէրիմէ պիրիքէն՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրին էնտիշէպ
29 տիր : Գի'մ զա'իֆլէնիր տէ, պէն զա'իֆլէնմէմ.
քլ'մ սիւրշէր տէ, պէնիմ եիւրէյիմ եանժալ
30 իֆթիխար էթմէք լազըմ կէլաէ, զա'իֆլէնիմ միւ.
31 թէ'սլլըգ շէյլէրլէ իֆթիխար էտէրիմ : Իւ էլ էպտ
միւպարէք, վէ Բապլըմը Եիսուս Գրիստոսը
փէտերի օլան Ալլահ եալան սէօյլէմէտիյիմ պիլիր
32 Տըմըշլտա Արիթա սէլիլին վալիսի պէնի թուի.
մաք գաստըյլէ Տըմըշլլըլարըն շէհրինի թահիբ
33 մուհաֆազայա ալուր. Պէն տէ փէնճէրէտէն պիր
ղէնպիլ իլէ հիսարտան աշաղը էնտիրիլիպ, էլլէ.
րինաէն գաւրթուլըմ :

ՊԱՊ 12

- 1 Վազա'ա իֆթիխար էթմէք պանա ֆա'իտէ էթ.
մէզ. իմոի Բապլըն րիւյալարընա վէ վահլէրինի
- 2 կէլէյիմ. Գրիստոստա պիր ատէմ պիլիրիմ. պու
ատէմ, (ճէսէտտէ՞ մի՛ պիլմէմ, եօգաա ճէսէտ.
տէն խարի՞մ մի՛ պիլմէմ, Ալլահ պիլիր,) օն տօրթ
սէնէ մուգատտէմ ախըզըն իւչիւնճիւ կէօյէ ա.
- 3 լընտը. Վէ պէօյլէ պիր ատէմի պիլիրիմ. (ճէսէտ.
տէ՞ մի, ճէսէտաէն խարի՞մ մի, պիլմէմ, Ալլահ
- 4 պիլիր.) Ախըզըն ճէննէթէ ալընըպ' թա'պիր օ.
լունմազ վէ սէօյլէմէսի ատէմէ ճա'իլ օլմայան
- 5 սէօյլէր իշիթալի Պէօյլէ պիր քիմաէ հազընտ
իֆթիխար էտէճէյիմ, ամաա քէնտի հազընտ
զա'իֆլիքլէրիմաէն զայրի պիր շէյ իշիւն իֆթիխար
- 6 էթմէյէճէյիմ. Ձերա իֆթիխար էթմէք իսթէյէճէյ

օլուր իսէմ տէ, 'ազըլըզ օլմայաճաղըմ, չիւնքի
 հազիգաթը սեօյէյէճէյիմ, լաքին պիր քիմսէ՝
 պէնի կէօրտիյիւնտէն եա պէնտէն իշիթ տիյի շէյ-
 տէն զիյա տէ պանա ի'թ իպար էթմէսին՝ տէյիւ
 7 իճթ ինապ էտէրիմ, վէ վահիլէրին քէսրէթ ինտէն
 նաշի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ տէյիւ, թէնիմտէ
 պիր տիքէն, եա'նի պէնի թա'ճիզ էթմէք իշիւն
 պիր Շէյթան մէլէյի վէրիւտի, քի թէքէպպիւր
 8 էթմէյէյիմ, Պուստան պէնտէն աէֆ'ի հազգընտա
 9 Բապպա իւշ տէֆ'ա րէճա էթտիմ իսէ տէ, Պանա՝
 Պէնիմ 'ինայէթիմ սունա քեաֆի տիր, զիրա գուվ-
 վէթիմ զա'իֆլիքտէ թէքմիլ օլուր՝ տէտի. պի-
 նա'էն 'ալէյհ խօշ խաթրլէ զա'իֆլիքէրիմտէն
 սօլայը իֆթիխար էթմէյի թէրճիհ էտէրիմ, թա
 10 քի Գրիստոսըն գուվվէթի պէնիմ իւզէրիմտէ
 սաքին օլա, Պու էճլաէն Գրիստոս իշիւն զա'իֆ-
 լիքէրէ, սիթէմէրէ, զարուրէթլէրէ, թէ'ատտիյէ
 վէ մուզայագալարա բազի իմ, չիւնքի զա'իֆ օլ-
 11 սըզըմ զէման գուվվէթլի իմ, [իֆթիխար էթմ-
 մէքէ]՝ 'ազըլըզ օլալմ, պէնի սիզ մէճպուր էթմ-
 տինիզ, զիրա հիշ պիր շէյ տէյիլ իսէմ տէ, էն
 մէշնուր րէսուլլէրտէն պիր նօգասնրմ օլմատըզը
 իշիւն՝ պէն թարաֆընըդտան թաւսիյէ օլուսմալը
 12 իտիմ, Վազա'ա 'ալամէթլէր, միւ'ճիզէլէր վէ
 գուվվէթլի իշլէրլէ արանըպտա րէսուլ 'ալամէթ-
 13 լէրի քէմալ ը սապրլէ իճրա օլուստու, Զիրա սիզ
 սա'իր քիլիսէլէրտէն նէ՞ խուսուստա աշաղը գալ-
 տընըզ, շու գատար վար քի՝ պէն քէնտիմ սիզէ
 սըզլէթ վէրմէտիմ, պու հազգսըզըզը պանա
 'աֆլ էտինիզ,
 14 իշթէ իւշիւնճիւ քէրրէ եանընըզա կէլմէյէ հա-
 զըր իմ, վէ սիզէ սըզլէթ վէրմէյէճէյիմ, զիրա
 սիզտէ օլանը տէյիլ, անճագ սիզի արարըմ, չիւնքի
 էվլատըն վայիտէյն իշիւն տէյիլ, ամամ վայիտէյին
 15 էվլատ իշիւն մալ ճէմ՝ էթմէսի իճապ էտէր, վէ

- էյէըջի պէն սիդի զիյաւտէ սէվտիքճէ աղ սէվիլյօր
իսէմ տէ, ճանլարընըղ իշիւն ճան ու կէօնիւտէն
սարֆէ էտէճէյիմ, հէմ սարֆ օլունաճաղըմ:
- 16 Լաքին ֆարղ էտէյիմ քի պէն սիզէ սըզլէթ վըր-
մէտիմ, անճաղ ֆէննպաղ օլմողլէ սիզի հիլէ իլէ
- 17 Թութուրմ: Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմսէլէրին պիրի
վասըթասըլլէ սիզտէն իսթիֆատէ՞ մի էթտիմ:
- 18 Տիտոսս րէճա էթտիմ, վէ անըն իլէ պէրապէր օլ
պիրատէրի կէօնտէրտիմ իսէ, 'աճէպա Տիտոսս սիզ-
տէն իսթիֆատէ էթտի՞մի: պիղ հէման պիր բուհ-
տա, հէման պիր թարիգտէ սիւլուք էթմէտիք մի:
- 19 Նինէ սիզէ թէպրիյէ ի դիմիլթ մի էտիյօրըլ
զանն էտէրսինիլ, Ալլահըն հուզուրընտա Բրիս-
տոստա սէօյլէյօրըլ: վէ պու շէլլէրին ճիւմէսի,
էյ սէվիլիւլէլէր, սիզին մա'մուրիյէթինիլ իշիւն
- 20 տիր: Զիրա գօրգարըմ քի կէլտիյիմտէ, սիզի իս-
թէտիյիմ հալտէ պուլմայաճաղըմ, պէն տալի
սիզէ իսթէմէտիյինիլ հալտէ պուլունաճաղըմ, վէ
նիզա'լար վէ հասէտլէր վէ զաղապ վէ միւնաղա'ա
վէ զըյպէթ վէ զամմազլըգ վէ թէքէպպիւր վէ
- 21 իսթիլլալ պուլունաճա'գ: վէ նինէ կէլտիյիմտէ,
Ալլահըմ պէնի ետնընըզտա թէզլիլ էտէճէք, վէ
մուգտտտէմա կիւնաճ էթմիշ օլուպ՝ էթտիքլէրի
նափաքլիք վէ զինա վէ ֆիւճուրտէն թէվպէ էթ-
մէմիշ շօգ քիմսէլէր իշիւն մահզուն օլաճաղըմ:

ՊԱՊ 13

- 1 Թարաֆընըզա կէլէճէյիմ պու իւշիւնճիւ տէֆա
տըր: իքի նա իւշ շահիտին աղղըլլէ հէր սէօլ
- 2 սապիթ գըլընաճաղ տըր: էվվէլա սէօյլէտիմ, վէ
իքինճի տէֆա հաղըր կիպի՝ փէշին սէօյլէյօրըմ:
վէ զա'իպ օլարազ՝ պէն մուգտտտէմա կիւնաճ է-
տէնլէրէ վէ սա'իրլէրին ճիւմէսինէ չիմտի նաղա-
րըմ քի թէքըար կէլտիյիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ:

- 3 Զիւնքի Գրիստոսըն պէնտէ սէօյլէմէսինին պիր
պուրհանընը արայօրսընըզ. • տախի սիզին իշիւն
զա'իֆ օլմայըս' անճագ արանըզտա գուվլէթի
4 տիր, Զիւնքի զա'իֆիքլէ սալպ օլունտու խոէ տէ,
Ալլահըն գուտըթիլլէ հաշայօր. քէզալիք պիզ
տախի անտէ զա'իֆ իսէք տէ, երնէ Ալլահըն գուտ-
ըթիլլէ սիզին իշիւն անըն իլէ պերապէր հաշայա-
5 ճաղըզ, իմանտա՞ մը սընըզ տէյիւ քէնտինիզի
թէճրիպէ էտինիզ. քէնտինիզի իմթիհան էյլէյինիզ.
հօգսա քէնտինիզի, հա'նի Յիսուս Գրիստոս սիզտէ
պուրէնտըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ, մէյեր քի մէր-
6 տուտ պուրէնմըշ օլասընըզ, Ամա ումարըմ քի
պիզիմ մէրտուտ օլմատըղըմըզը պիլէճէք սինիզ.
7 Վէ պիր քէմիք էթմէմէնիզ իշիւն Ալլահա նիյազ
էտըրիմ. Նէյազըմ տախի պիզիմ մագպուլ կէօ-
րիւնմէմիզ իշիւն տէյիլ, անճագ պիզ մէրտուտ
կիպի օլագ պիլէ, սիզին խայր իլլէմէնիզ իշիւն
8 տիր, Զիրա հագիգաթա մուղայիր պիր շէյ հափա-
մայըս, անճագ հագիգաթ իշիւն հափա պիլերիզ.
9 Զիրա պիզ զա'իֆ օլուպ սիզ իսէ գուվլէթի օլ-
տըղընըզ զէման մէսրուր իզ. վէ նիյազըմըզ տախի
10 սիզին քէմալինիզ իշիւն տիր. Պու սէպէպտէն
զա'իպ իքէն պու շէյլէրի հազըրի հաշայլլէթ իշիւն տէյիլ,
անճագ մա'մուրիլլէթ իշիւն պանա վերոյի հիւ-
քիւ մէթէ կէօրէ շիտտէթլէ մու'ամէլէ էթմէյիլմ.
11 Նիհայէթ, էյ սիրատըրլէր, սաղ օլասընըզ.
քեռալիլ վէ միւթէսէլլի վէ հէմէֆքեար օլուպ'
սէլամէթ իզրէ օլունըզ. վէ մուհապպէթ վէ սէ-
լամէթ մէնպա'ը օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ
12 տրի, Մուգատտէս էօփիւշլէ եէքուիկէրինիզի սէ-
13 լամայընըզ, ձիւմլէ մուգատտէսլէր սիզէ սէլամ
14 էտէր, Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն ինայէթի վէ
Ալլահըն մուհապպէթի վէ Բուհ իւլ Գուասըն միւ-
շարէքէթի ճիւմէնիզ իլէ օլտուն, Ամին.

ՊՈԳՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՂԱԼԱԹԻԱԼԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս, ինսան թարաֆընտան տէյիլ վէ ինսան վասըթասըյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Բրիստոսըն վէ անը էմվաթտան իհեա էտէն փէտէր Ալլահը
- 2 Թարաֆընտան ըեսուլ օլարագ, վէ պէնիմ իէ պէրապէր պուլունան ճիւմէ պիրատէրլէր Ղալա.
- 3 Թիա քիլիսէլէրինէ, փէտէր Ալլահ թարաֆընտան, վէ փէտէրիմիլ Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ, պու հազըր եարամագ տիւնեատան պիզի խէլաս էթմէք իւզրէ, կիւնահլարըմը իչիւն քէնտինի թէսլիմ էթմիլ օլան Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոս թա.
- 4 րաֆընտան, Սիզէ յինայէթ վէ սէլամէթ օլուն
- 5 Ալլահ էպէտ իւլ ապատ համա օլուն Ամին
- 6 Սիզի Բրիստոսըն ինայէթինէ տա՛վէթ էտէնտէն պաղա պիր պէշարէթէ պէօյլէ սէրի՛էն տէօն
- 7 տիւյիւնիւզէ թէ՛անճիւպ էտէրիմ: Պու տօթի պաղա տէյիլ տիր, անճագ սիզի միւզթարիպ տէն վէ Բրիստոսըն պէշարէթինի թահրիֆ էթմէք իօ.
- 8 Թէյէն պիր թագըմ քիմսէլէր վասր սըր. Լաֆին էյէր պիզ Եախօտ սէմատան պիր մէլէք պիլէ պիլզիմ սիզէ թէպչիր էթտիյիմիլ պէշարէթտէն ղալրիսինի սիզէ թէպչիր էտէրսէ, մէլուն օլուն
- 9 Մուգատտէմա տէտիյիմիլ կիպի, շիմաի տաթի հինէ տէրիմ քի՛ էյէր պիր քիմսէ գապուլ էթտիյինիլտէն պաղա պիր պէշարէթ սիզէ թէպչիր

- 10 էտէրսէ, մէջըն օլսուէն Զիրա շիմտի ատէմէ-
րի՞ն բիզասընը մը, եօգսա Ալլահըն բիզասընը մը
արարըմ, եախօտ ատէմէրի՞ խօշնուտ էթմէք
արգուսընտա մի իմ. զիրա էյէր ատէմէրի խօշ-
նուտ էթսէ խտիմ, արթըգ Գրիստոսըն գուլու
օլմազ խտիմ:
- 11 էյ պիրատէրլէր, Թարաֆըմտան սիզէ թէպչիր
օլունան պէշարէթին ինսանա կէօրէ օլմասըղընը
- 12 պիլտիրիրիմ: Զիրա պէն նէ անը ինսանտան ալ-
տըմ, նէ տէ Թա'լիմ օլունտըմ, անճագ Յիսուս
- 13 Գրիստոսըն վահեի իլէ ալդէ: Զիրա պէնիմ պիր
գէման տիյանէթ ի Եէհուտիյէտէ օլան հարեֆէթ-
լէրիմի, եա'նի Ալլահըն քիլիսէսինէ հատտէն զիյա-
տէ Թէ'ատաի վէ անը խարապ էթմէքտէ օլտը-
- 14 ղըմը, վէ էճտատըմըն ըրվայէթլէրինէ զիյատէ-
սիյլէ զայրէթլի օլարագ, միլլէթիմտէ պուլունան
չօգ ազրանըմտան զիյատէ տիյանէթ ի Եէհու-
- 15 տիյէտէ Թէրագգի էյլէտիյիմի իշիթմիշ սինիզ, Լա-
քին պէնի վալիտէմին րահմինտէն այըրըպ' քէնտի
ի'նայէթի վասըթտըյլէ տա'վէթ էտէն Ալլահ,
- 16 Թա'իֆէլէր արասընտա Թէպչիր էթմէմ իշիւն,
քէնտի Օղլընը պանա քէշֆ էթմէյի միւնատիպ
կէօրտի'յիւ վագըթտա՝ տէր հալ Թէնէ վէ գանա
- 17 տանըշմտըմ: Հէմ տախի Երուսաղէմէ, պէնտէն
էվլէլ ըէսուլ օլանլարըն հանընա չըգմայըպ, Փա-
ղաթ 'Արապիսթանա կիթտիմ, վէ եինէ Տըմըզա
- 18 'ալսէթ էթտիմ: Պա'տէհու իւշ սէնէ սօկրա,
Պետրոս իլէ կէօրիւլմէք իւզրէ, Երուսաղէմէ չը-
- 19 գըպ' եանընտա օն պէշ կիւն մէքս էյլէտիմ: Վէ
լաքին ըէսուլլէրտէն Բապպըն գարնտաշը Յակո-
- 20 ըոստան զայրիսինի կէօրմէտիմ: Վէ սիզէ եազ-
մագտա օլտըղըմ շէյլէր խուսուսընտա, եալան
սէօյլէմէտիյիմ Ալլահըն հուզուրընտա 'այա՛ն տըր:
- 21 Պա'տէհու Սիւրիա իլէ Կիլիկիա սէմթլէրինէ կէլ-
- 22 տիմ: Վէ Գրիստոստա օլան Եէհուտիյէ քիլիսէ-

- 23 լէրինէ շախմէն թանըմբը տէյիլ իտիմ, Աննազ՝
Պիղէ պիր զէման թէ՛աւտի էտէն՝ մուգաւտէմ
24 տէյիլ խապէր ալտրադ, Հագգըմտա Ալլահա համ
էտէրէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ օն տէօրթ սէնէ սօչրա Տիտոսը տախի պէ.
ըապէր ալըպ՝ Ռառնարաւս իլէ եինէ Երուսաղէմէ
2 չըգարմ, Վէ վահի մուճէպինճէ չըգարմ, վէ ան.
Երէ թա՛իֆէլէր արասընտա վա՛զ էթմէքոն օլ
տըղըմ պէշարէթի պէյան էլլէտիմ. Լաքին պօլ
եէրէ սէյիրթմէյէյիմ, եա սէյիրթմիշ օլմայայրմ
տէյիլ ի՛թիպարլը օլանլարա թէնհաճա Վէյա՛ն էյ.
3 Լէրէ՛մ, Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունն
Տիտոս Եունանի իքէն, խիթան օլունմաղա մէն.
4 պուլը օլմաուր, Պու իսէ պիզի էսիր էթմէք իւզրէյ
Յիսուս Գրիստոստա օլան հուրլյէթիմիզի թէ.
ճէսսիւս էթմէյէ կիզլիճէ սիվիշէրէք իշէրի կիրն
5 սախիթէ պիրաւտէրէր սէպէպինտէն իտի, Լաքին
պէշարէթին հագիգաթը սիզտէ սապիթ գալմաւր
իշին, իթա՛աթ եօլըյլէ անլէրի պիր սա՛աթ պիլ
6 տիլլէմէտիք, Լաքին ի՛թիպարլը յատտ օլունան.
լար հէր նէ իտիլէր իտէ՛ պէնճէ ֆէրգ եօգ տըր.
(Ալլահ ինսան խաթըրնա պագամաղ.) զիրա ի՛թի.
էթարլը օլանլար պանա զլյաւտէ պիր շէյ իֆաւտէ
7 էթմէտիլէր, Լաքին պիլ՛աքս խիթան ըտալէ.
թինտէ Պիտրոսըն վասըթասըյլէ յալիլ օլան Զաֆ
թա՛իֆէլէրոն տախի պէնիմ վասըթամէ՛ տալի
8 օլտըղընտան, խիթանլըլարա օլան պէշարէթին
Պիտրոսա իհալէ օլունտըղը միսիլիւ, խիթանտըղ.
լարա օլան պէշարէթին պանա իհալէ օլունտըղը
կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն ինայէթի ալլամա.
լարըյլէ, պիղ թա՛իֆէլէրէ, քէնտիլէրի իտէ իտ.

- 9 Թանլըլարա կիթմէք իւզրէ, Տիբէք ի'թիպար օ-
 լունան Յակոբոս վէ կեփաս վէ Յովհաննէս պանա-
 վէ Բառնաբասս միւշարէքէթ իյլուն սաղ էլէրինի
 10 վէրտիլէր Անճագ ֆուգարայը խաթըրտա թու-թ-
 մամըզը է-Լէտիլէր. պէն տախի հէման պունուն
 11 իճրասընա հիմմէթ էյլէտիմ: Ամմա Պետրոս Ան-
 թաքիայա կէլտիյե դէման, թա'զիրէ միւսթահագգ
 օլտըզընտան՝ անըն եիւզիւնէ դարըր տուրտըմ:
 12 Զիրա Յակոբոս թաւրաֆընտան պա'զը փիմէլէր
 կէլմէզտէն ագտէմ, թա'իֆէլէր իլէ պէրապէր
 թա'ամ էտէր իտի, լափին անլէր կէլտիքլէրինտէ՝
 էհլ ի խիթան օլանլարտան գորգարագ, կէրի շէ-
 13 փիլիպ սյըրլուր, Վէ սա'իր Եէհուտիլէր տախի
 անըն իլէ պէրասպէր բիյա էթտիլէր, հաթթա ան-
 լէրին բիյալարընա Բառնաբասս տախի ալտանուր:
 14 Լափին պէշարէթին հագիգաթընա կէօրէ տօղրու
 հարէքէթ էթմէտիքլէրինի կէօրտիյիւմէ, ճիւմ-
 լէսինին հուզուրընտա Պետրոսա տէտիմ քի՝ էյէր
 սէն Եէհուտի իքէն, Եէհուտի կիպի տէյիլ, անճագ
 թա'իֆէ կիպի եաշար իսէն, թա'իֆէլէրի Եէհուտի
 կիպի հարէքէթ էթմէյէ նասըլ իճպար էտէրսին:
 15 Պիզ 'ան ասըլ Եէհուտի օլուպ՝ թա'իֆէլէրտէն
 16 կիւնահքեար օլմոյարագ, ինսան շէրի'աթ 'ամէլ-
 լէրիլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Բրիստոսա օլան
 իման վասըթասըլլէ թէպրիր օլունանագընը պիլ-
 տիյիմիզտէն, պիզ տախի շէրի'աթ 'ամէլլէրիլէ
 տէյիլ, անճագ Բրիստոսա օլան իմանլէ թէպրիր
 օլունմագ իւզրէ, Յիսուս Բրիստոսա իման էթտիլք:
 17 Զիրա շէրի'աթ 'ամէլլէրիլէ հիչ պիր պէշէր թէպ-
 րիր օլունմագ: Վէ էյէր Բրիստոս վասըթասըլլէ
 թէպրիր օլունմագ իսթէր իքէն, պիզ քէնտիմիզ
 տախի կիւնահքեար պուլունուր իսէք, Բրիստոս
 18 կիւնահ խատիմի մի տիր, հաշա: Զիրա էյէր երգ-
 աղըրմ շէլլէրի թէքրար պինա էտէրսէմ, քէն-
 19 տիմի գապահաթըլ կէօսթէրիբիմ, Զիւնքի պէն

- Ալլահա եաշամագ իւզրէ, շէրի'աթ վասըթասըյէ
 20 շէրի'աթա էօլտիւմ. Գրիստոս իյէ պէրասպէր սալպ
 օլունտըմ. վէ արթըզ պէն եաշամայօրըմ, սն
 ճագ Գրիստոս պէնտէ եաշայօր. շիմտի իսէ թէնտէ
 եաշարդճա պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ
 իշիւն թէսլիմ էտէն իպն Ուլահա օլան իմանի
 21 եաշարըմ. Ալլահըն 'ինայէթինի իպթալ էթմէմ.
 զիրա էյէր սալահ շէրի'աթ վասըթասըյէ օլա,
 Գրիստոս պիհուտէ եէրէ էօլմիւշ տիր :

ՊԱ, Պ 3

- 1 Եյ 'ագըսըզ Ղալաթիալըլար, Յիսուս Գրիստոս
 արանըզտա սալպ օլունմըշ կիպի կէօզլէրինիզին
 էօնինտէ բէսմ օլունմըշ իքէն, [հագիւգաթա ի
 թա'աթ էթմէմէք տէրէճէսինտէ] տիզի քիմ իզլալ
 2 էթտի : Սիզտէն եալընըզ պունու ալլահագ իս
 թէրիմ. Բուհու շէրի'աթ 'ամէլլէրիյէ մի, եօգսա
 3 տինկէյիպ իմա'ն էթմէքլէ մի ալտընըզ Պու գա.
 սար 'ագըսըզ մը սընըզ, Բուհլէ պաշլամըշ իքէն,
 4 շիմտի թէնլէ մի խիթամ պուլտըսընըզ Պու
 գատար շէյլէրի պիհուտէ՞ եէրէ մի շէքտինիզ,
 5 էյէր ֆիլ վագը՝ պիհուտէ եէրէ իսէ : իմտի սիզէ
 Բուհու իհսան էտիպ՝ արանըզտա միւ՛ճիզլէր
 իճրա էտէն՝ շէրի'աթ 'ամէլլէրիյէ մի, եօգսա
 6 տինկէյիպ իմա'ն էթմէքլէ մի Էթեր : 'Նիթէքիմ'
 Արրահամ Ալլահա իման էթտի, վէ անա սալա՛
 7 'ատտ օլունտու : Հալ պէօյլէ իքէն՝ իմանտան օ.
 լանլարըն Արրահամըն էվլատը օլտըզլարընը պի
 8 լնիզ : Վէ թա'իֆէլէրի իմանլէ Ալլահըն թէպիր
 էտէճէյինի Բիթապ էվվէլա պիլտիյինտէն, Արրա
 համա՝ ձիւմէ միլլէթլէր սէնտէ միւպարէք օլա
 9 ճագ տըր՝ տէյիւ մուգատտէմա թէպշիր էյլէտի
 իմտի էհլ ի իման օլանլար միւ՛մին Արրահամ իլէ
 10 պէրասպէր միւպարէք օլուրլար : Չիւնքի շէրի'աթ

- ՝ամէլէրինէ կիւ վէնէնէրին ճիւղէսի լա'նէթ ալ-
թընտա տըրլար. զիրա՝ Շէրի'աթ քիթապընտա
ճիւղէ մուհարրէր օլտն շէյլէրի իճրա էթմէքտէ
հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլ'ուն օլտուն՝ տէյիւ
11 մուհարրէր տիր. վէ ինտ Ալլահ հիշ պիր քիմսէ-
նին շէրի'աթլէ թէպրիր օլունմատըզը տէրքետար
տըր. շիւն քի՝ Սալիհ իմանլէ եաշայաճագ տըր.
12 Շէրի'աթ իսէ իման թարիգիլլէ օլմայըպ, անճագ՝
է'բէլէ իճրա էտէն ատէմ անլէրլէ եաշայաճագ
13 տըր. Բիրստոտս պիգիմ իշիւն մէլ'ուն օլունպ՝ պիգի
շէրի'աթըն լա'նէթ ինտէն իսէլաս էյլէտի. (զիրա՝
Աղաճ իւզէրինտէ հէր ասըլան մէլ'ուն տըր՝ տէյիւ
14 մուհարրէր տիր.) Թա քի Արքահամա վա'ր օլուն-
նան պէրէքէթ Յիսուս Բրիստոտա թա'իֆէլէրէ
վասըլ օլունպ՝ իման վասըլթասըյլէ Բուհըն վա՝-
15 արնա նա'իլ օլալըմ. էյ պիրատէրլէր, ինսանճա
սէօյլէրըմ. Թաստըզ օլունմըշ 'ահողը՝ վէլէվ
ինսանըն պիլէ օլտա, պիր քիմսէ իպթալ, եախտ
16 իւզէրինէ իլալէ էթմէզ, իմտի վա'տլար Արքա-
համա վէ անըն նէսլինէ էտիլտիլէր. չօզլար իշիւն
սէլլէր կիպի՝ վէ անըն նէսլլէրինէ՝ տէմէյիպ, ան-
ճագ ֆէրտ իշիւն սէլլէր կիպի՝ վէ սէնին նէսլինէ՝
17 Գէյթը. պու տախի Գրիստոտս տըր. Լաքին տէրիմ
քի՝ Տէօրթ եիւզ օթուզ սէնէ սսկրա վէրիլէն շէ-
րի'աթ, վա'տլ իպթալ էթմէք իւզրէ, Ալլահ թա-
րաֆընտան Գրիստոտս էվլէլտէն թաստըզ օ-
18 լունմըշ օլտն 'ահող նէսլի էտէմէզ. Զիրա էյէր
միրաս շէրի'աթ տան իսէ, աթթըզ վա'տտան տէյիլ
տիր. հալ պու քի Ալլահ անը Արքահամա վա'տ
թարիգիլլէ ինսան էյլէտի.
19 էյլէ իսէ շէրի'աթ նէ՞ իշիւն տիր. հագգընտա
վա'տ օլունան նէսլ զուհուր էտինճէտէտէք. Թէ-
ճալուզաթ սէպէպինտէն իլալէ օլունալ մէլէք-
լէր վասըլթասըյլէ պիր միյանճընըն էլլլլէ թէր-
20 թիպ օլունտու. Լաքին միյանճը պիր Բա'րաճ իշիւն

- 21 օլմազ, ֆազաթ Ալլահ պիր տեր: Իմտի շէրի'աթ
Ալլահըն վա'տլարընա մուխալիֆ մի տիր. հաշա-
զիրա էյէր հայաթ վէրմէյէ մուգթէտիր օլան լէ-
րի'աթ վէրիմիշ օլսա իտի, հազիդաթէն սաաւ
22 շէրի'աթ տան օլուր իտի: Լաքին Յիսուս Գրիս.
տոսա օլան իմանլէ վա'տըն միւ'մինլէրէ վէրիմիսի
իշիւն, Գրիթապ ճիւմէսինի կիւնահ ալթընա գա.
23 փաուր: Վէ իման կէլմէզտէն է վմէլ՝ միւնքէլիֆ
օլաճազ իման իշիւն շէրի'աթ ալթընտա գա.
24 փանմըշ օլսրազ, մահֆուզ դալուրգ: Էլ հասըլ լէ-
րի'աթ Գրիստոսա Լէլէրէ+ իշիւն պիզիմ միւ'էտտի.
պիմիզ օլաու, քի իմանտան Թէպրիր օլունալըմ:
25 Լաքին իման կէլմիշ օլտըզտան սօհրա արթըզ
26 միւ'էտտիպին Էլէլ ալթընտա տէյիլ իզ: Զիրա Յի-
սուս Գրիստոսա օլան իմանըն վասըլմաըլէ:
27 ճիւմէնիզ Ալլահըն է վլատը սընըզ, Զիրա սիզին
ճիւմէնիզ քի Գրիստոսա վաֆթիզ օլունալընը:
28 Գրիստոսը կիլմիշ սինիզ, Նէ Սէհուտի, Նէ տէ Սու-
նանի վար, Նէ գուլ, Նէ հուրըր վար, Նէ էրքէք:
Նէ տէ տիշի վար, չիւնքի ճիւմէնիզ Յիսուս Գրիս.
29 տոստա պիր սինիզ, Վէ էյէր սիզ Գրիստոսըն իտէ-
նիզ, պու էճլտէն Աբրահամըն Նէսլի վէ վա'տ
մուճէպինճէ վարիւլէր սինիզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Լաքին աէրիմ քի վարիս սապի օլտըզճա, հէր
շէյին սահիպի իսէ տէ, գուլտուն հիշ պիր Ֆէրդի
2 օլմայրպ, ֆէտէրինին Թա'հին էթտիյի վազթա
տէյին, վասիլէր վէ քէթիսիւտալարըն էմրի ալ-
3 Թընտա աըր: Գէդալիք պիզ տալի սապի պու-
լունաղըմիզ վազըթ, տիւնեանըն էրքեանը ալ-
4 Թընտա գուլլըզտա իտիք: Լաքին վազթըն Թէ-
մամլէթի կէլինճէ, Ալլահ քէնտի Օղլընը գալը-
տան սօղմուշ վէ շէրի'աթ Թահթընտ կիրմիշ օլս-

5 րագ՝ իրսող էյլէտի, Թա քի օղուլըզա նա՞իլ օլ-
 մամըզ իչիւն, չէրի՛աթ Թահթընտա օլանլարը իսէ-
 6 լաս էտէ, վէ օղուլար օլտըզընըդտան Ալլահ սի-
 զին գալալէրինիզէ քէնաթի Օղլընըն՝ Ապպա փէ-
 7 տէր, նիտա էտէն Բուհընը իրսալ էյլէտի, Իմոթի
 տրթըզ գուլ տէյիլ, անճագ օղուլ սըն. վէ էյէր
 օղուլ իսէն, Գրիստոսըն վաարթասըյլէ տախի
 8 Ալլահըն վարիսի սին, Լաքին օ զէման Ալլահը
 պիլմէզ իքէն՝ գաթէն իլահ օլմայանլարա գուլըզ
 9 էտէր իտինիզ, Շիմտի իսէ սիզ Ալլահը պիլմիշ, վէ
 պախուսուսուս Ալլահ Թարաֆընտան պիլինմիշ իքէն՝
 նահսըլ շօլ զա՛իֆ վէ Փազիր էրքէանա թէքըաը
 գուլըզ էթմէք իսթ էյէրէք, անլէրէ բիւճու՝ է-
 10 տէրսինիզ, Կիւնլէր վէ ալլար վէ վազըթլար վէ
 11 սէնէլէրէ բի՛այէթ էտէրսինիզ, Սիզին իչիւն գօր-
 գարըմ քի ու ղրուսըզտա չէքտիյիմ էմէք պիհու-
 տէ կիտէճէք տիր,
 12 Իյ պիրատէրլէր, սիզէ բէճա էտէրիմ, պէնիմ
 կիպի օլուսըզ, զիրա պէն տախի սիզին կիպի օլ-
 տրմ, սիզ պանա պիր վէճլէ զատը էթմէտինիզ,
 13 Մա՛լիւմիւնիւզ տիր քի իլք տէֆա՛ սիզէ թէն
 14 զա՛լիֆիյի իլէ պէշարէթի թէպլիր էյլէտիմ, Սիզ
 տախի թէնիմոէ օլան թէճըրպէմի Թահգիր վէ
 անտէն իքըսահ էթմէյիսլ՝ պիլաքս պէնի Ալլահըն
 պիր մէլէյի կիպի, վէ Յիսուս Գրիստոս կիպի գա-
 15 պուլ էթմէտինիզ, Իմտի սիզին միւպարէքիլինիզ
 նէ՞ իտի. զիրա սիզին իչիւն չէհատէթ էտէրիմ քի
 միւմքին օլսա իտի, Կէօզլէրինիզի չըգարըպ պանա
 16 վէրիր իտինիզ, Իմտի սիզէ հագիդաթը սէօյլէ-
 17 տիյիմ իչիւն տիւշմէնինիզ մի օլտրմ, Սիզին զայ-
 րէթինիզի չէքիյօրլար իսէ տէ, խայը իչիւն օլ-
 մայըպ, անճագ սիզ քէնտիլէրինին զայրէթինի չէ-
 քէսինիզ տէյիւ՝ սիզի թէֆրիդ էթմէք իսթէրլէր,
 18 Ամա էյի չէյէ զայրէթիլ օլմագ, Խալընըզ Խանը-
 նըզտա պուլուստըզըմ վազըթ տէյիլ, անճագ

- 19 հէր վագըթ էյի տիր: էյ չօճուգլարըմ, Գիրստը
 սիգտէ սուրէթլէնինճէյէ աէյին, սիգին էյիւն էինէ
 20 աղըը չէփմէքտէ օլարագ, Շիմտի եանընըդտ
 պուլունմագ վէ սէսիմի տէյիթիրմէք իսթէր
 իտիմ, գիրա սիզին հագգընըդտա շիւպհէտէ իմ:
 21 էյ շէրի'աթ թահթընտա օլմագ իսթէյէնէր,
 պանա սէօյլէյինիզ, շէրի'աթը տիկլէմէ՞զ մի սինիզ:
 22 Զիրա՝ Աբրահամըն իքի օղլու վար իտի, պիրի ճա-
 րկէտէն վէ տիկէրի հուրրէտէն՝ աէյիւ մուհարթէր
 23 տիր: Լաքին ճարկէտէն օլան՝ թէն հասէպիլէ:
 24 հուրրէտէն օլան իսէ՝ վա'տ իլէ տօղտու: վէ պու
 շէյլէր րէմզ թարիգիլէ թէֆսիր օլունուր, գիրա
 պուլնար շօլ իքի 'ահա աըը քի պիրի թուրի
 Սինատան օլուպ՝ օ տախի գուլլըգ իյիւն տօղտու
 25 Հագար տըր: Զիրա Հագար 'Արապիսթանտա
 պուլունան թուրի Սինա օլուպ՝ շիմտիքի երու-
 սաղէմի միւշապիհ տիր, վէ քէնտի էվլատը իլէ
 26 պէրապէր գուլլըգ էտիօր: Ամմա ճիւմէմիքի
 վալիտէսի օլան եօգարըքի երուսաղէմ հուրրէ
 27 տիր: Զիրա՝ էյ տօղուրմայան 'ազիր, սէն շա-
 օլ, էյ աղըը չէփմէմիշ օլան, հիւքսէք սէսլէ նի.
 տա էյլէ. գիրա մէթրուքէնին էվլատը գէվճի օ-
 լանըն էվլատընտան գիյատէ օլաճագ աըը՝ տէյի
 մուհարթէր տիր:
 28 Իմտի պիզ, էյ պիրատէրլէր, Իսահակ կիպի վա'ս
 29 էվլատը իզ: Լաքին օ գէման թէն հասէպիլէ տօ-
 ղան՝ բուհ հասէպիլէ տօղանա թէ'ատտի էթտիլէ
 30 միսիլլիւ, շիմտի տախի պէօյլէ տիր: Լաքին Գի-
 թապ նէ՞ պուլուրուր: ճարկէ իլէ օղլընը չըգար,
 գիրա ճարկէնին օղլու հուրրէնին օղլու իլէ պէ-
 31 րապէր միրաս ալմայաճագ աըր: վէլ հասըլ, պի-
 րատէրլէր, պիզ ճարկէնին տէյիլ, անճագ հուր-
 րէնին էվլատը իզ:

- 1 Իմոսի Բրիստոսըն պիղէ իհսան էթախի հուր-
րիյէթուէ սապիթ գատէմ օլունըզ, վէ թէքրար
գուլըզ պօյունտըրըզնա կիրիթթար օլմայընըզ:
- 2 Իշթէ պէն Պօղոս սիղէ սէոյլէրիմ քի՝ էյէր խի-
թան օլունուրսանըզ, Բրիստոս սիղէ պիր Փա՛րի-
- 3 տէ էթմէզ, վէ հէր պիր խիթան օլունան ատէ-
մէ՝ պիւթիւն շէրի'աթը իճրա էթմէյէ պօրճըւ օլ-
- 4 տըզընա եինէ շէհատէթ էտէրիմ: Սիւլ քի շէ-
րի'աթլէ թէպրիր օլունմագաս սընըզ, Բրիստոս-
- 5 տան այրըլըպ՝ ինայէթատէն տիւշտիւնիւզ, Ջիրա
պիւլ իման վասըթասըլլէ թէպրիր իւվտինէ
- 6 Բուհլէ մունթազըր ըզ, Ջիւնքի Յիսուս Բրիստոս-
տա նէ խիթան, նէ տէ խիթանսըզլըզ պիր շէյէ
եարար, անճագ մուհապպէթլէ 'ալիլ օլան իման
- 7 լալլա՛ Դըր՝ էյի սէյիրտիյօր իտինիզ. սիղի հագի-
գաթա իթա'աթ էթմէքտէն քի՞մ մէն՝ էյլէտի:
- 8 Պու թահրիք սիղի տա'վէթ էտէն թարաֆընտան
- 9 տէյիլ տիր, Պիր ազ մայա պիւթիւն խամուրու
- 10 մայալար, Ղայրի Ֆիքրտէ պուլունմամանըզ իյիւն
հագըզընըզտա Բապպտա ի'թիմտըրմ վար. ամմա
սիղէ իզթիրապ վէրէն հէր քիմ իսէ, ճէզասընը
- 11 շէքէճէք տիր, Լաքին, էյ պիրատէրլէր, էյէր պէն
տահա խիթան վա'զ էտիյօր իսէմ, նի՛ջիւն հալա
թէ'ատտի կէօրիւյօրըմ. օլ թագաւորտէ խաչըն
- 12 թէօքէզի իպթալ օլունտու. Բեա՛շքի սիղի իֆ-
սատ էտէնլէր քիւլլէն միւնգաթի՛ օլա իտի:
- 13 Ջիրա, էյ պիրատէրլէր, հուրրիյէթէ տա'վէթ
օլունտընըզ. անճագ պու հուրրիյէթ թէնէ Ֆուր-
սաթ իյիւն օլմասըն, Լաքին մուհապպէթլէ պիրի-
- 14 պիրինիզէ խըտմէթ էտինիզ, Ջիւնքի պիւթիւն
շէրի'աթ պիր քէլամտա իթմամ օլունուր, եա'նի՛
- 15 Գօնըզըր քէնտին կիպի սէվէսին, վէ Լաքին էյէր
պիրիպիրինիզի ըսըրըպ եէյէճէք օլուրսանըզ:

- ստղընընդ քի պիրիպիրինիզտէն թելէֆ օլմայա.
- 16 սընըղ. Ֆագաթ տէրիմ քի՛ Րուհլէ սիւլաք է. տինիղ, վէ թէն շէնլէթի ինրասընտա պուլուն.
- 17 մայաճագսընըղ. Զիրա թէն թուհա գարըլը, լու՛ տտիսի թէնէ գարըլը արզու էտէր. պուհլար տա. խի պիրիպիրինէ մուխալիֆ տիր, շէօլլէ քի սիլ հէման իսթէտիլինիղ շէյլէրի եսպամագսընըղ.
- 18 Ամմա էյէր Րուհլէ տէլալէթ օլունուր իսնիլ.
- 19 շէրի'աթ թահթընտա տէյիլ սինիղ. վէ թէնին 'ալլէլլէրի աշիքեար օլուպ' անլէր տախի զինա վէ.
- 20 Ֆահշ վէ նախաքլիք վէ ֆիւճուր, վէ փութվէ. ըհսթլիք վէ սինր վէ 'առապլէթ վէ նիզալար վէ գըզգանձլըզ վէ զազապ վէ միւնազա'ա վէ իիթի.
- 21 լաֆ վէ ֆըրգալար, վէ հասէտ վէ դաթլ վէ սէրիսըլըզլար վէ մասխաթալըզլար վէ պուհլարըն էմալի տիր, քի էվլէտէն սիլէ սէօլլէտիլիմ վէճհ իւզրէ, շիմոի տախի սէօլլէրիմ քի՛ պէօլլէ շէյլէրի իշլէյէնլէր մէլէքիւթ Ուլլահա վարիս օյմա.
- 22 յաճագլար տըր, Լաքին Րուհլըն մէյվէսի մու. հապպէթ վէ մէսէրրէթ վէ սէլամէթ վէ թէ'ննի վէ լութֆ վէ խայրիսահլըզ վէ սըտգ վէ հիւմ վէ.
- 23 զապթ ը նէֆա տիր. Պու մագուլէ շէյլէրէ գարը.
- 24 շէրի'աթ եօզ տըր, վէ ֆըիստոըն օլան քիմնէ. լէր թէնի անըն հէվէսլէրի վէ շէհվէթլէրի իլէ.
- 25 սալպ էթտիլէր, էյէր Րուհլէ եաշար իսէք, Րուհլէ.
- 26 տախի սիւլաք էտէլիմ. Պիրիպիրիմիզի թահրիք էտիպ' պիրիպիրիմիզէ հասէտ էտէրէք, պաթըլ իֆթ իխարա մա'իլ օլմայալմ:

ՊԱՊ 6

- 1 Եյ պիրատէրլէր, էյէր պիր տտէմ զաֆիլէն պիր խաթատա թութուլուր իսէ, սիղ քի Րուհանի սինիղ, պէօլլէ քիմնէյի հիւմ Րուհըլլէ իսլան էտի. նիղ, վէ պուհուհլէ պէրապէր քէնտիկի սագըն.

- 2 և էն տախի իղվա օլունմայասըն : Պիրիպիրինիղին
աղբըլըգլարընը թաշըյընըզ, վէ պէօյէճէ Բիրս-
- 3 տոսըն շէրի'աթընը թիմամ էյլէյինիզ, Զիրա էյէր
պիր քիմսէ պիր շէյ տէյիլ ի.քէն, քէնտինի պիր
- 4 շէյ զանն էտէրսէ, քէնտինի ալտաաըր : Ամմա
հէր քէս քէնտի 'ամէլինի միւվազէնէ էթսին, վէ
- 5 իֆթիխարը օլաճագ : Զիրա հէր քէս քէնտի երւ-
քիւնիւ թաշըյաճագ տըր :
- 6 Բէլաւոտ թա'լիմ օլունան քիմսէ մու'ալլիմինի
7 հէր կէօնէ նի'մէթէրտէն հիսսէտար էյլէսին : Ալ-
- տանմայընըզ, Ալլահ իսթիհզա օլունմազ, զիրա
ատեմ հէր նէ էքէրսէ, հէման անը պիլէճէք տիր :
- 8 Զիւնքի քէնտի թէնի իյիւն էքէն՝ թէնտէն հէլաք
պիլէճէք : վէ Բուհ իյիւն էքէն՝ Բուհաան հայաթ ը
- 9 էպէտիլէ պիլէճէք տիր : Լաքիմ խայր իշլէմէքտէն
օսանմայալմ : զիրա բէխավէթտէ պոլունմատը-
- 10 զըմըզ թագտիրտէ, մէվսիմինտէ պիլէճէյիղ : Հալ
պէօյէ ի.քէն, վագթըմըզ օլտըգճա, հէր քէսէ՝
- խուսուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլք էտէլիմ :
- 11 Պագընըզ, քէնտի էլիմէ սիպէ նաաըլ կազըլար
12 եազտըմ : Թէն հասէպիլէ կիւղէլ կէօրիւնմէք
իսթէյէնլէր խիթան օլունմանըզա խարամ էտէր-
- 13 պիւնտէն թէ'ատտի կէօրմէմէլէրի իյիւն տիր : Զիրա
խիթան օլունանլար քէնտիլէրի պիլէ շէրի'աթը
հըֆղ էթմէյիպ՝ անճագ սիզին թէնինիղլէ իֆթի-
- խար էթմէլէրի իյիւն, սիզին խիթան օլունմանըզը
14 իսթէյօրլար : Լաքին հաշա քի պէն Բապլըմըզ
Յիսուս Բրիստոսըն խայընտան զայրի պիր շէյ իլէ
իֆթիխար էտէլիմ : անըն վաաըթաաըյլէ տիւնհա
պանա, պէն տախի տիւնհայա սալլ օլունաըմ :
- 15 Զիրա Յիսուս Բրիստոստա նէ՝ խիթան, նէ՝ տէ
խիթանըզըզ պիր շէյէ եաբար, անճագ եէնի
16 մախըուզ օլմագ լաղը՝ Կըբ : վէ պու գանուն իւզըրէ

- սիւլուք էտէնլէրին քեաֆֆէսի իւզէրինէ վէ Ալ-
 17 Լահըն Իսրայէլի իւզէրինէ սէլամէթ վէ մէրհամթ
 18 սըռուն : Պունտան պէօլէ քիմսէ պանա զահմէթ
 վէրմէսին, զիրա պէն ճէսէտիմսէ Բապպ Յիսու.
 18 սըն պէրէլէրինի Թաշըյօրըմ : Էյ պիրատէրէր,
 Բապպըմը Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթի սիզի
 բուհընըլ իլէ օլտուն : Ամին :

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԷՖՍՈՒՍԼԸԼԱՐԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալահըն իրատէթիլէ Յիսուս Բրիստոսըն բէսուլլ
 Պօղոս, Էֆսուստա պուլունան մուգատաթէրէ,
 վէ Յիսուս Բրիստոստա պուլունան միւ'սինլէրէ,
 2 Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Բրիստոս
 Թարաֆրնտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն
 3 Միւպարէք օլտուն Բապպըմը Յիսուս Բրիս-
 տոսըն Փէտէրի Ալլահ, քի պիզի սէմափիյաթտա
 Բրիստոս վասըթասըլլէ հէ'ի բուհանի պէրէքէթ.
 4 Լէրէ նա'իլ էյլէտի : Նիթէքիմ քէնտի հուզու-
 րընտա մուհասպէթտէ մուգատաթս վէ լէքէսիզ
 օլմամըլ իչիւն, տիւնեանըն գուրուլմասընտան
 5 Էզվէլ պիզի անտէ ինի'իլապ էյլէտի : Վէ Սէվիլիւ-
 իլեսիւնտէ պիզի մաղհար էյլէտիցի ճէլլ 'ինայէ.
 6 Թիւնին մէտհի իչիւն, Բէնտի իրատէթիւնին բիզա-
 սընա կէօրէ, քէնտինէ Յիսուս Բրիստոս վասըթա.

- 7 սըյլէ պիզի օղուլըղա թագտիր էյլէտի : Անտէ տախի պիզ քանընըն վասըթասըյլէ ֆիտիլէյէ ,
- 8 Եւ'նի պիզէ քէմալ ը հիքմէթ վէ ֆէհմէէ պօլ պօլ վերտիլի 'ի նայէթինին զանիլիլինէ կէօրէ, կիւնտհ-
- 9 լարըն 'աֆվընա մալիք իզ . Վէ էղէլտէն պէրու քէնտիսինտէ թասմիմ էյլէտիլի հիւան ի ըրդասընա
- 10 կէօրէ քէնտի իրատէթինին սըրըրընը, Եւ'նի վա- զըթլարըն թէմամիլէթի իտարէսինտէ հէր շէյի, կէրէք սէմավաթտա կէրէք եէր եիւզիւնտէ պու- լունան շէյլէրի Բրիստոստա պիրլէշտիրէճէյինի
- 11 պիզէ պիլտիրտի : Անըն վասըթասըյլէ հէր շէյի քէնտի իրատէթինին թէտպիրինէ կէօրէ իճրա էտէնին միւրասար մուճէպինճէ թագտիր օլուն-
- 12 մաղէ վերասէթէ նա'իլ օլտըզ , թա քի պիզ Բրիստոսա էվվէլ իւմիտ էտէնէր անըն ճէլալինին
- 13 մէտհի իշիւն օլալըմ : Վէ անա, սիզ տախի հագի- զաթըն քէլամը օլան խէլասընըզըն պէլարէթինի իշիտիպ Է-Պո էլիտինիլ , վէ անա իման էթմէքլէ վա'տ օլունան Բուհ իւլ Գուտսլէ միւհըլէնտինիզ :
- 14 Պու տախի միւլքիւմիւզիւն ֆիտիլէ օլունմասընա- տէք, անըն ճէլալինին մէտհի իշիւն վերասէթիմիւ զին փէյի տիր :
- 15 Պու էճլտէն, պէն տտիխ Բապպ Յիսուսա օլան իմանընըզը վէ ճիւմէ մուգատտէսլէրէ օլան մու-
- 16 հապպէթինիզի իշիթմէքլէ, Սիզին իշիւն շիւքր էթ- մէքտէն ֆէրաղաթ էթմէյէրէք, սիզի տու'ալա- ըրմտա զիքր էտէրիմ . Թա քի Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն Ալլահը, ճէլալին փէտէրի, անը պիլ- մէք խուսուսընտա սիզէ հիքմէթ վէ վահի բու-
- 18 հընը իհսան պուլուրմասըյլէ, Գալալինիզին կէօզ- լէրի թէնվիր օլունա, շէօյլէ քի անըն տա'վէթի- նին իւմիտի նէ' , վէ մուգատտէսլէրտէ անըն միւ-
- 19 րասընըն ճէլալինին զանիլիլի նէ' , Վէ անըն գուտ- ըթթինին գուվվէթի իճրասընա կէօրէ, պիզ միւ- մինէր հագզընտա գուտրէթինին ֆէվզ էլ 'ատէ

- 20 օլան 'աղամէթի նէ' օլորդընը պիլէսինիզ : Պոռու տախի Գըրխոտոտա, անը էմվաթտան իհեա էթ.
 21 մէքլէ, իճրա էտիպ, Անը հէր բոյասէթ վէ հիւ. քիւմէթ վէ գուտրէթ վէ սալթանաթըն վէ եւ. լընըզ պոռ տիւնեատա տէյիլ, անճազ. ակըթիտ տախի եւառ օլունան հէր իսմին մաֆէվգիտէ սէմավիյաթտա քէնտի սաղընտա օթ ուրթտու :
 22 վէ հէր շէյի անըն ալագլարը արթընա միւթի' ղըլարագ, անը հէր խոռոտոտա քիլիսէյէ բէ' իս նաղ
 23 էյլէտի : Պոռ տախի անըն ճէսէտի օլուպ' ճիւմէթի հէր շէյտէ իքմալ էտէնին քէմալյէթի տիր :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիզի' խաթա վէ կիւնահլարտա էօրմիւլ իքէն
 2 Ալլահ Դէրէլլահ : Անլըտէ սիզ պիր զէման պու տիւնեանըն կիտիչինէ կէօրէ հալա հիւ քիւմէթի. նին բէ' իսինէ, եւ' նի իթա'աթսըզլըզ օղուլարըն տա շիմտի 'աւիլ օլան ըուհա կէօրէ հարէքէթ
 3 էտէր իտինիզ : Պոռնլարըն արասընտա պիզի' ճիւմէմիլ տախի պիր զէման թէնիմիզին շէհվէթ. լըրինտէ սիւլուք էտիպ' թէն վէ էֆքեարըն մի. բաւլարընը իճրա էտէրէք, սա'իրլէր կիպի թ.
 4 պի'աթլէ էհլ ի ղաղապ իտիք : Լաքին Ալլահմիւլ համէթտէ ղանի օլմաղլէ, պիզէ կէօսթէրնիլ
 5 քէնտի 'աղիմ մուհապպէթ ինտէն նաշի, Պիլ լա. թալարտա էօլիւ պուլունարընը հալտէ, սիլի' Գըրխոտա իլէ պէրապէր տիրիլթտի. ('ինայէթի
 6 խէլաս պոռմուշընըզ.) վէ ալղէ անըն իլէպի. բապէր իհեա էտիպ' սէմավիյաթտա Յիսուս Գըր. 7 տոս իլէ օթ ուրթտու. թա քի Յիսուս Գըրխոտոտա պիզէ էպըղ էյլէԴանլըն լուէթ իլէ քէնտի 'ինայէթ թինին ֆաղիլէթի ղանիլիլինի կէլէճէք 'ասըրթ
 8 տա իզհար էտէ : Ձիրա իման վտարթա օլարթ 'ինայէթլէ խէլաս պոռնընըզ. պոռ տախի օիլ :

- 9 տէն օրմայրայ՝ Ալլահըն՝ 'աթխէսի տիր. 'Ամէլէր-
տէն տէյիլ տիր, քի քիմսէ իֆթիխար էթմէյէ :
- 10 Զիրա պիզ անէրտէ սիւլուք էյլէմէմիզ իւզրէ՝
Ալլահըն մուգաստէմա հազրըլատըղը էյի 'ամէլէր
իյիւն Յիսուս Գրիստոստա խալգ օլունմըն օլա-
րագ, անըն 'ամէլի իզ :
- 11 իմտի խաթրընըլա կէթիրինիզ քի՝ սիզ պիր
վագըթ թէնճէ թա'իֆէլէր օլուպ, վէ թէնտէ էլ
իլէ իճրա էտիլիպ տէ խիթանը 'ատտ օլունան
թարաֆընտան խիթանսըզ 'ատտ օլունուք իտի-
- 12 նիզ. Օ դէման Գրիստոսսըզ օլուպ՝ իսրայէլ միւ-
լէթինէ էճնէպի, վէ վա'տըն 'ահալարընտան դա-
րիպ պուլունարագ, պիր իւմիտէ մալիք օրմայրայ՝
- 13 տիւնեատա Ալլահսըզ խտինիզ, Շիմտի իսէ Յիսուս
Գրիստոստա՝ սիզ քի պիր վագըթ ուղագ իտի-
- 14 նիզ, Գրիստոսըն գանըյլէ եագըն օլտընըզ, Զիրա
պիզլիմ սէլամէթիմիզ օ տըր, չիւնքի օ իքիսինի
- 15 պիրէչտիրիպ, Գէնտի թէնիյէ օրթա տիվարը,
եա'նի 'ատավէթի երգմաղլէ, նիզամլար իլէ էմր-
լէրին շերի'աթընը նէսիս էյլէտի. թա քի սէլամէթ
հուսուլէ կէթիրերէք, իքիսինի քէնտինտէ պիր
- 16 եէնի ինսան խալգ էտէ. վէ քէնտի խալըյլէ 'ա-
տալէթի հէլաք էթմիլ օլարագ, անըն վասըթա-
սըյլէ իքիօինի պիր ճէսէտտէ Ալլահ իլէ պարըն-
- 17 տըրա. վէ կէլիպ՝ սիզ ուղագ օլանլարա վէ հէմ
տէ հագըն օլանլարա սէլամէթի թէպըլը էյլէտի :
- 18 Զիրա իքիմիզին պիր բուհտա փէտէրէ թէզար-
- 19 բուպու անըն վասըթասըյլէ տիր, Պինա'էն 'ա-
լէյհ պունտան պէօյլէ՝ զարիպ վէ միւսաֆիր օլ-
մայրպ, անճագ մուգաստէսլէրին միլլէթտաշարը
- 20 վէ Ալլահըն էլ ի պէյթինտէն սինիզ. Սիզ բէ-
տուլլէրին վէ փէյզամպէրլէրին թէմէլի իւզերինէ
պինա օլունտընըզ. պունուէն տա քէօլէ թաշը
- 21 պիզզաթ Յիսուս Գրիստոս տըր, Գի պիթիւն պի-
նա անտէ թէրքիւլ օլունմաղլէ, Բապպտա մու-

22 զատաւէս պիր հէյքէլ օլմագ իւզրէ պէօյի մէքտէ տիրո վէ անտէ սիղ տախի Բուհլէ Ալլահըն մէքէնի օլմագ իւզրէ, պէրապէր պինա օլուննօյր սընըզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պու սէպէպտէն պէն Պօղոս սիղ թա'իֆէլէր իլին
- 2 Յիսուս Բրիստոսըն մահպուսը օլարագ, Ալլահըն պանա սիզին իլին հէվալէ օլունմըլ օլան 'ինա.
- 3 յէթինին խտարէսինի, Ծա'նի պանա պու սըրը ինամէ պիտրիտիլինի շիւպհէսիզ իլիթմիլսինիզ,
- 4 նիթէրիմ էվվէլա մուխթաստըճա ետգարմ. Անը օգուլուպ Բրիստոսըն սըրըլը խուսուսընտա պէ.
- 5 նիմ վուգուֆըմը աչլայա պիլիրսինիզ, Պաւ ալը տախի, եա'նի թա'իֆէլէրին պէշարէթ վասըթա. սըլլէ Բրիստոստա միրտա շէրիֆի վէ հէմճէսէա
- 6 վէ վա'տընա հիսսէտար օլմալարը, Շիմտի անըն մուգատտէն րէսուլլէրինէ վէ փէյդամպէրլէրինէ Բուհլէ քէշֆ օլունտըղը միսիլիւ սա'իր 'ասըլար.
- 7 տա պէնի ատէմէ պիլտրիլմէտի Պէն տախի Ալլահըն գուտրէթինին ֆի'իլի իւզրէ, պանա վէրիլէն 'ինայէթ մէվհիպէսի մուճէպինճէ օլ պէլուր.
- 8 Բն խատիմի օլտըմ. Պէն ճիւմլէ մուգատտէօթլէրին էն էտնասը պուլունտըղըմ հալտէ, պուլի. նայէթ, եա'նի թա'իֆէլէր արասընտա Բրիստո.
- 9 ճէր 'ագլ էրմէյէն զանիլյինի թէպչիը էտիպլ էտէն Ալլահոա, էգէլտէն կիզլէնմիշ օլան սըրըն նիզամը նէ օլտըղը հագգընտա՝ ճիւմլէյի թէնվիլ
- 10 էթմէքլիք պանա իհսան օլունտու. Շէօյլէ ի Ալլահըն հիքմէթի միթէնէվվի'էսի շիմտի քիլի. սէնին վասըթասըլլէ սէմալիյաթտա օլան ըլա.
- 11 սէթլէր վէ հիւքիւմէթլէրէ, Բապպըմըղ Յիսուս Բրիստոստա էթտիլի թագտիր ի էզէլի մուճէպին.

- 12 ճէ պիտի լինէ. Պիզիմ տախի անքն վասըթասըյ-
լէ քէնտիսինէ իման էտէրէք ի'թիմատ իւզրէ
ճէսարէթ վէ թէգարրուպըմը վար տըր:
- 13 Պու էճլտէն ընճա էտէրիմ քի սիպէ մուճիպ ի
'իզգէթ օլարագ պէնիմ սիզին իչիւն չէքտիյիմ
մուզայագալար սէպէպինտէն ֆիւ թուր կէթ իրմէյէ-
- 14 սինիզ: Պու սէպէպտէն, Կէրէմ, Բապպըմը Յի-
սուս Բրիստոսըն փէտէրինին, Է-՝Նի սէմալաթտա
վէ եէր եիւզիւնտէ պուլունան հէր պիր գապիլէ-
- 15 Նին անքն իսմիյլէ միւսէմմա օլտըղը փէԿէրէնէ
հուզուրընտա տիզ չէօքէրէք Նէյալ էտէրիմ քի,
16 Բէնտի ճէլալինին դանիլիյինէ կէօրէ քէնտի Բու-
հու վասըթասըյլէ պաթընի ատէմտէ գուվվէթլէ
- 17 սապիթ օլմաղը, Վէ իման վասըթասըյլէ Բրիս-
տոսըն գալլէրինիզտէ սաքին օլմասընը իհսան
- 18 էտէ. Հէմ տախի սիզ մուհապպէթտէ քէօքէն-
միլ վէ թէմէլլէնմիլ օլարագ, Ալլահըն ճիւմէ քէ-
մալիյէթիյլէ մէմու օլմանըլ իչիւն, ճիւմէ մու-
դատտէսլէր իլէ պէրապէր, էնիլիք վէ ուզունլըգ
վէ տէրինիք վէ եիւքսէքլիք Նէ օլտըղընը ֆէհմ
- 19 էթմէյէ, Եա'նի Բրիստոսըն 'ազլտան իւսթիւն օ-
լան մուհապպէթինի աչլամաղա մուզթէտիր օլա-
- 20 սընըլ: Վէ պիզտէ 'ամիլ օլան գուտրէթէ կէօրէ
հէր խուսուստա տիլէտիյիմիզ եա տիւչիւնտիւ-
յիւմիւզտէն զայէթ գիյատէ իճրա էթմէյէ դատիր
- 21 օլանա, Եիսուս Բրիստոս վասըթասըյլէ քիլիսէ-
տէ ճիւմէ տէհրլէրտէ էպէտ իւլ ապատ համո
օլուն: Ամին:

- 1 Ուտի պէն Բապպ իչիւն մուհպուս օլան սիզէ ըն-
ճա էտէրիմ քի տա'վէթ օլունտըղընը տա'վէթէ
- 2 Լայըգ օլտըղը վէճհ իւզրէ, Բէմալը թէվաղու'
վէ հիլմ վէ սապլլէ սիւլուք էյլէյիպ' պիրիպի-

րինիդէ մուհապպէթլէ թէհամմիւլ էտէսինիդ,
 3 վէ սէլամէթին պէնտիլլէ Բուհըն մուհիպ օլորդը
 4 իթթիհատը հըֆզ էթմէյէ ճէհատ էտէսինիդ, ճա.
 վէթինիդին հէման պիր իամիտինէ տա'վէթ օլուն.
 տըղընըզ միսիլիւ, ճէսէտ պիր, վէ բուհ պիր,
 5 Բապպ պիր, իման պիր, վաֆթիզ տախի պիր
 6 տիր. ճիւմէնին իւղերինտէ վէ ճիւմէնի իլէ վէ
 ճիւմէնիդտէ օլարազ, ճիւմէնին Ալլահը վէ փէ.
 7 տէրի պիր տիր, Ամմա հէր պիրիմիդէ Գրիստոսը
 'աթիյէսինին էօյլիւսինէ կէօրէ 'ինայէթ իհսան
 8 օլունտու, Պունա պինա'էն' Եիւֆսէյէ 'ուրուճ
 էտիպ' էսարէթի էսիր էթտի, վէ ատէմէթի
 9 'աթիյէլէր վէրտի' տէյիւ պույուրըրու իմաի պու
 'ուրուճ նէ' տէմէփ տիր. մէյէր քի էվվէլա կէրին
 10 աշաղըքի մահալլէրինէ' նիւզուլ էթմիշ օլաւ օլ
 նիւզուլ էտէն, վէ հէր շէյի մէմու. գըլմագ իւզ-
 րէ ճիւմէլ սէմալաթտան Էօգարը 'ուրուճ էտէն
 11 հէման պիր տիր. Գէնտիսի մուգաւտտէսլէրին իք-
 մալի մագսէտիլլէ իւրտմէթին իֆատը վէ Գրիստո.
 12 սըն ճէսէտի մա'մուրիյէթի իչիւն, Պա'զըսընը րէ-
 սուլ, պա'զըսընը վիէյլամալէր, պա'զըսընը միւ-
 պէշլիր, պա'զըսընը տախի չօպան վէ մուալլիմ
 13 օլմագ իւզրէ թա'իին էյլէտի, Թա քի ճիւմէմիզ
 իման վէ իպն Ուլլահը պիլմէփ իթթիհատընա
 քւսամիլ ատէմ օլմագ իւզրէ Գրիստոսըն քէմա.
 14 ինին գամէթի էօյլիւսինէ վասըլ օլալլմ. Շէօյթ
 քի պոււնտան պէօյլէ ատէմիյէրին հիլէլէրի փ
 մէքը իլէ իզլալ էտիճի տէսիսէլէրիլլէ թա'լիմին
 հէր պիր րիւզիւտարընաւան չալգանան վէ էօթէ
 15 պէրի սիրիւքլէնէն չօճուգլար օլմայլպ, Անճագ
 մուհապպէթլէ հագիգաթա թապի' օլարագ հէր
 16 վէճհլէ անսէ նէմա պուլլալմ. Եւ'նի պաշ օլան
 Գրիստոստա քի անտէն պիւթիւն վիւճուտ չէր
 Խարսըմ էտէն իրթիպաթ վասըլթասըլլէ թէր-
 քիպ ու թէշքիլ օլունարազ, հէր գըսընըն մըգ.

- տարը 'ամէլինէ կէօրէ, ճէսէտ մուհապպէթլէ
քէսպի մա'մուրիյէթի իշիւն նէմա պուլուր:
- 17 Իմաի պուշու տէյիպ Բապպտա շէհատէթլէ Նա-
սիհաթէ էտէրիմ, քի սիզ արթըզ սա'իր թա'իֆէ-
լէր քէնտի Ֆիքրէրինին պութլանընտա սիւլուք
- 18 էթտիքլէրի կիսի սիւլուք էթմէյէսինիզ. Զիւնքի
գալլէրինին ղըլգէթիլլէ տէրուշէրինտէ պուլու-
նան ճէհալէթ սէպէպինտէն, զուլմէթ անլէրին
զիհնէրինի գալլաւը յաւազ, Ալլահըն հայաթըն-
- 19 տան ղարիպ պուլունմը յաւըլար. Վէ հէր հիսսի
ղա'իպ էտէրէք, թամա' իլէ հէր կէօնէ նափաքլիյի
իլլէմէք իւզրէ, քէնտիլէրինի ֆըսզ ու ֆիւճուրէ
- 20 թէսիլմ էթտիլլէր. Սիզ իսէ Քրիստոսը պէօյլէ էօյ-
րէնմէտինիզ. Մատամ քի հազիգաթ Յիսուստա
պուլունտըլը վէճհլէ՝ իշիտիպ անըն թարաֆըն-
- 22 տան թա'իլմ օլունտընը. Էվլէլէք հարէքէթի-
նիզէ կէօրէ իզլալ էտէն շէհլէթլէրինճէ ֆէսպա
- 23 պուլան էսքի ատէմի թէրք էտիպ, 'Աղլընըզըն
24 բուհըյլէ եէնիլէնէրէք, Սալահաա վէ հազիգաթա
'ա'իտ գուստիյէթտէ, Ալլահըն էր-դէթիւնէ կէօրէ
- 25 խալգ օլունան եէնի ատէմի կիլէսինիզ, Պու էճ-
տէն եալանը թէրք էտիպ՝ սիզ հէր պիրինիզ գօն-
ըսը իլէ հազգ օլանը սէօյլէյինիզ. չիւնքի պիրի-
- 26 պիրիմիզին ա'գասը իզ. Ղազապա կէլտիյինիզտէ
կիւնսի իլլէմէյինիզ. Ղազապընըլ իւզէրինէ կիւ-
- 27 նէշ պաթմասըն. Եէյթանա տալի մահալ վէր-
- 28 մէյինիզ. Սըրգաթ էտէն արթըզ սըրգաթ էթմէ-
սին, պիլ'աքս միւհթաճ օլանը հիսսէտար էթմէյէ
մուգթէտիր օլմազ իւզրէ էլլէրիլլէ էյի իշ իշլէյէ-
- 29 ըէք էմէք չէքսին. Աղլընըզտան պիր ֆէնա սէօզ
ասըլ չըգմասըն, ֆաղաթ իշիտէնլէրէ նի'մէթ վէր-
մէք իւզրէ, մուգթազի օլան մա'մուրիյէթ իշիւն
- 30 խալլըսը նէ իսէ՝ աւը սէսլէյինիզ. Վէ Ալլահըն
Բուհ իւլ Գուստընը մահըն էթմէյինիզ, քի ս-
նընլէ սիզ ֆիտիյէ կիւնիւ իշիւն միւհըլէնտինիզ:

- 31 Հէր աճըլըդ վէ խըլմ' ու զաղապ վէ պաղըրըլ վէ
քիւֆը հէր քէօթիւլիւք իլէ պէրապէր սիզտէն
32 տէֆ' օլունսըն, վէ պիրեպիրինիլէ հալիմ' վէ լէ-
ֆիք օլունս, Ալլահ տախի Բիրստոս վասըթասըլլէ
սիզի 'տֆվ էյլէտիլի կիպի հէքտիկէրինիզի 'տֆվ
էտինիզ:

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի սէվկիւլիւ էվլատ կիպի, Ալլահա մուգթէտ
2 օլունըլ. վէ մուհապպէթլէ սիւլուք էյլէյինիզ
նիթէքիմ Բիրստոս տախի պիզի սէվիպ' քէնտինի
պիզիմ' իլիւն խօշ ըա'հա օլմադ իւզրէ Ալլահ
3 Թագտիմէ վէ պէպիհէ թէսլիմ' էյլէտիլ 'տֆի
մուգատտէսլէրէ վաճիպ օլտըղըլ իւզրէ, զինա վէ
հէր կէօնա նափաքլիք, հախօտ թամա'քեարըլըն
4 Իսմի պիլէ արանըզոտ աշըլմասըն. վէ պու նա.
սէգա շէյլէր, հա'նի 'արսըղըլ վէ սէֆահէթ
քէլամըլ հախօտ հէզլ պուլունմայըլ, տնճա
5 պիթ թէրճիհ չիւքը 'աբլ օլունսըն, Մա'լիւմինիլ
տիր քի հիշ պիր զինաքեար, հախօտ նափաք
հախօտ թամա'քեարըն (քի պու փոթփէրէթ
տիր) Բիրստոսըն վէ Ալլահըն մէլէքիլ թիւնալ
6 միրաոըլ հօգ տըլ, Պիհուտէ սէօզլէրլէ սիզի պիլ
քիմաէ ալտաթմասըն. զիրա պու շէյլէր սէգէ-
պինտէն հէլ ի 'իսեան իւզերինէ Ալլահըն զա.
7 զապը կէլիր, Իմտի անլէրին շէրիքլէրի օլմայըլը
8 Ձիրա պիր զէման զուլմէթ իտինիզ, չիմտի իւ
Բապպատ նուր օլարագ, հէլ ի նուր կիպի սիւլուք
9 էյլէյինիզ. Ձիրա Բուհըն մէյլէսի հէր էյլիլէք վէ
10 սալահ վէ հադիգաթտան 'իպարէթ տիր, Բապպ
մագպուլ օլան նէ իտիլինիլ թէճրիպէ էտինիզ
11 Չուլմէթին սէմէրէսիզ 'ամլլէրինէ միւշթէրիք օւ
12 մայըլ պիթ թէրճիհ թա'զիր էտինիզ. Ձիրա ան.
լէրտէն կիզիլ իլէնիլէն շէյլէրի սէօյլէմէք պիլէ

- 13 'այսպ տըր' Ամնա թա'ղիր օլունան հէր շէյ նուր
վասթաւըյէ զահիր օլււր. զիրա իղհար օլունան
14 հէր շէյ նուր տըր' Պունա պինա'էն' էյ ուղգու-
տա օլան, ույան, վէ էմվաթտան գըյա'մ էյէ,
վէ Գրիստոս սանա զյա վէրէճէք տիր' աշխու-
պոյուրըր:
- 15 Իմտի 'ագըլըզլար կիպի տէյիլ, անճագ 'ագըլ-
ըլար կիպի տիգգաթ իւզրէ հարէքէթ էթմէյէ
16 պագընըզ. վէ վագթը սաթըն ալընըզ, զիրա պու-
17 կիւնէր ֆէնա տըր' Պու էճլաէն ֆէհմսիզ օլ-
մայըպ' անճագ Բապպըն իրատէթի նէ օլաըզընը
18 ֆէհմ էտինիզ, վէ ֆիւճուրա պա'իս օլան շէ-
րապլէ սէրիսօշ օլմայընըզ, անճագ Բուհէլէ մէմու-
19 օլաբագ, Պիրիպիրինիզ իլէ մէզմուր վէ իլահի վէ
բուհանի թէսպիհէրլէ թէքէլլում վէ գալլլէրի-
նիզտէ Բապպա թէրէննիւմ վէ թէզմիր էտէրէք:
- 20 Տա'իմա հէր շէյ իշլան ֆէտէր Ալլահա Բապպը-
մըզ Յիսուս Գրիստոսըն իսմիլլէ շիւքը էտինիզ:
- 21 Պիրիպիրինիզէ Ալլահ գօրգուսըյէ միւթի' օլու-
22 նըզ. էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիզէ Բապպա
23 Դ-Լէ' օլուր կիպի միւթի' օլունըզ. Զիրա զէվճ
զէվճէնին պաշը տըր, նիթէքիւմ Գրիստոս քիլի-
սէնին պաշը վէ վիւճուտըն խէլասքետըր տըր:
- 24 Իմտի քիլիսէ Գրիստոսա միւթի' օլաըզը միսիլլիւ,
զէվճէլէր տախի հէր շէյտէ քէնտի զէվճէլէրինէ
25 Դ-Լէ' օլուր-լուր, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրի-
նիզի սէվինիզ, նիթէքիւմ Գրիստոս տախի քիլի-
26 սէյի սէվտի, վէ անըն եօլընա քէնտիլնի թէսլիւմ
էյէտի, թա քի սու իլէ երյգամագաա քէլամլէ
27 անը թաթհիր էյլէյիպ թագտիս էտէ, վէ լէքէ
եա պուրուշըզ վէ պու միսիլլիւ շէյտէն 'տրի օլա-
րագ, մուգատտէս վէ լէքէսիզ օլմագ իւզրէ, քի-
28 իսէյի քէնտինէ 'իզղէթի իհզար էտէ, Գէզալիք
զէվճէլէր զէվճէլէրինի քէնտի վիւճուտլէրի կիպի
սէվմէյէ պօրճըլ տըրլար. քէնտի զէվճէսինի սէ-

- 29 վէն, քէնտի քէնտինի սէվմիշ օլուր: Զիրա պիր քիմսէ հիշ պիր վազըթ քէնտի վիւճուտինէ պուղլ հթմէտի, անճագ Բապպ քիլիսէյի Գալլուրլէ միս
- 30 սիլլիւ՝ անը պէսլէր վէ գալլըրըր: Զիրա պիզ անըն թէնինտէն վէ քէմիքլէրինտէն օլարագ, վիւճու:
- 31 տինին տ'զասը իզ: Պու սէպէպտէն ատէմ փէտէ: րինի վէ վալիտէսինի թէրք էտիպ գէվճէսինէ մու լասըզ օլարագ՝ իքիսի եէք վիւճուա օլաճագ տըր:
- 32 Պու սըրըր պէօյիւք տիր, լաքին պէն Գրիստոս վէ
- 33 քիլիսէ հագգընտա սէօյլէյօրըմ: Իմտի սիզտէն հէր պիրի քէնտի գէվճէսինի հէման քէնտի նէֆս կիպի սէվսին, գէվճէ իսէ քէնտի գէվճինէ հիւր մէթ էթսին:

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ էվլատ, քէնտի վալիտէյնինիզէ Բապպատա միւ:
- 2 Թի՛ օլունըզ, զիրա պու հագգ տըր: Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ: (վա՛տ իլէ պիրիննի
- 3 էմը պու տըր:) Թա քի սանտ խայր կէլիպ՝ եէր
- 4 իւղէրինտէ 'էօմըիւն ուղուէն օլա: Սիզ տախի, էյ փէտէրլէր, էվլատընըզը զազապա կէթիրմէյիպ անճագ Բապպըն թէրպիլէ վէ նասիհաթընտա ան:
- 5 լէրի փէրվէրտէ էտինիզ: Սիլ տախի, էյ գուլլար թէն ճիհէթիլլէ էֆէնտինիզ պուլընանլարա, Գրիստոսա Դիւլլէ՝ օլաք կիպի, գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ
- 6 գալլինիզին տատէլիլլէ միւթի՛ օլունըզ: Կէօզ կէօրիւնմէք իլիւն օլան խըտմէթլէ, ինսանը խօշնուտ էտէր կիպի աէյիլ, անճագ Գրիստոսըն գօշլարըր կիպի Ալլահըն իրատէթինի ճանտան ինը
- 7 էյլէլէրէք, Ատէմլէրէ տէյիլ՝ անճագ Բապպա կիպի
- 8 նիլէթի սալիհէ իլէ գուլլըզ էտինիզ: Զիրա պիր լիւսինիզ քի՛ հէր քէս հէր նէ խայր իլլէր ինէ կէրէք գուլ օլոււն, կէրէք աղատ օլոււն, հէմա
- 9 պոււնու Բապպ թարաֆընտան ալաճագ տըր: վէ

սիզ, էյ էֆէնտիւէր, սիզին տախի էֆէնտինիզ սե-
մատա պուլունտըղնը, վէ անըն 'ինտինսէ խա-
թըր սայմագ օլմատըղնը պիւրէք, թէհտիտի
թէքքէ՝ անլէրէ հէման պու մինվալ իւզրէ մու'ա-
մէլէ էյլէյինիզ:

- 10 Էլ հասը, էյ պիրատէրլէրիմ, Րապպ իլէ վէ ա-
նըն գուտրէթինին գուվլէթիլլէ գուվլէթլէնինիզ:
- 11 Շէյթանըն տէսիսէլէրինէ գարշը տուրմաղա մուգ-
թէտիր օլմանըլ իշիւն Ալլահըն ճիւմլէ սիլահլա-
- 12 ընը գուշանընըլ, Զիրա պիզիմ ճէնկիմիզ գան
վէ թէն իլէ օլմայըպ, անճագ ըիյասէթլէր վէ հիւ-
քիւմէթլէր վէ պու 'ալէմին դուլմէթինին հիւքմ-
տարլարը վէ սէմալիյաթտա օլան շէրիւր բուհլար
- 13 իլէ տիր: Պու սէպէպտէն շէրը կիւնիւնտէ մու-
գալէմէթ էթմէյէ, վէ հէր շէյի թէքմիլ էթտիք-
տէն սօկրա, սապիթ գատէմ' օլմաղա մուգթէտիր
օլմանըլ իշիւն՝ Ալլահըն ճիւմլէ սիլահլարընը իւ-
- 14 զէրինիզէ ալընըզ, Իմտի պէլինիզի հագիգաթլէ
գուշատըպ վէ սալահ զըրհընը կիլիպ' սապիթ գա-
- 15 տէմ' օլուըզ. վէ ալագլարընըզ սէլամէթ պէ-
- 16 շարէթինին թէտարիքինի կիլինիզ. վէ քեսֆֆէսի
իւզէրինէ իման գալգանընը ալընըզ քի անընլէ շէ-
րիւրին ճիւմլէ գըզըլն օգլարընը սէօնտիւրմէյէ գա-
- 17 տիր օլաճագընըզ, վէ խէլասըն միզֆէրինի, վէ
Րուհըն սէյֆինի, Էանի Ալլահըն քէլամընը ալա-
- 18 բագ, Հէր գէման հէր տու'ա վէ իյազլէ Րուհտա
տու'ա էտինիզ, վէ հէման պուհա ճիւմլէ մու-
գատտէսլէրիլլան քէմալը միւտալէմէթլէնիյաղա
- 19 ուշանըզ տուրընըզ, վէ պէնիմ իշիւն Նիյալ Էտի-
նիզ քի Էօլլնտա ղէնճիրպէնտ օլարագ, էլլիլիք
էթտիլիմ պէշարէթին սըրընը ճէսարէթլէ պիւ-
տիրմէք իշիւն աղզըմըն ալըլմասընա պանա քէ-
- 20 լամ վէրիլէ, Թա քի սէօլլէմէք պանա վաճիպ օլ-
տըղը իւզրէ, անտէ ճէսարէթլէնէյիմ:
- 21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիլլէթիմ սիզէ

- տախի մա'լիւմ օլմագ իւզրէ, ճիւմէսինի սիդէ
սէվկիլիւ պիրատէր վէ Բապպտա սաալդ խըռ-
- 22 մէթճի Թիխիքօս իֆատէ էտէճէք տիր. վէ անը
հէման պունուն իչիւն Թարաֆրնըզա կէօնտէր-
տիմ՝ քի հազգըմըզտա խապէրինիզ օլուն, վէ
գալպինիզէ Թէսէլլի վէրսին:
- 23 Փէտէր Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Բրիստոս Թա-
րաֆրնտան պիրատէրէրէ սէլամէթ, վէ իման իլէ
- 24 մուհապպէթ օլուն: Բապպըմըզ Յիսուս Բրիս-
տոսը խալիսանէ սէվէնէրին ճիւմէսինէ ինայէթ
օլունն Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՓՓԻԼԻԼԵՐԷ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Բրիստոսըն գուլարը Պօղոս վէ Տիմոթէո
Ֆիլիփիտէ Յիսուս Բրիստոստա օլան ճիւմէ մու-
գատտէսէր վէ էփիսգօփօնլար իլէ չէմմասպարա:
- 2 Սիզէ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Բրիս-
տոս Թարաֆրնտան ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն:
- 3 Սիզին իւք կիւնտէն շիմոկէ տէյին պէշարէթ
- 4 օլան միւշարէքէթինիզտէն տօլայր, Տա'իմա ճիւմ.
լէնիզ իչիւն հէր պիրնիյաղմառա մէսէրրէթլէ նիյալ
- 5 էտէրէք: Սիզի հէր զիքը էթտիյիմաէ, Ալլահըմ
- 6 շիւքը էտէրիմ, վէ հէման շունա, Էա'նի սիդէ
պիր էյի իչէ պաշլամըջ օլան՝ Յիսուս Բրիստոսըն

- կիւնիւնէտէք անը թէքմիւ էտէճէյինէ էմին իմ :
- 7 նիթէքիմ ճիւմէնիզ հագգընտա պու էֆքեւարտա պուլունմագ պանա լայրդ տըր : չիւնքի կէրէք պէնտլերիմտէ վէ կէրէք պէշարէթի վիգայէ վէ իսպաթ էթտիյիմտէ, պէնիմ իլէ պէրապէր 'ինայէթէ միւշթէրիք օլտըղընը էճլտէն, սիզի գալպիմտէ
- 8 հըֆզ էտէրիմ : Զիրա սիզին ճիւմէնիզէ Յիսուս Բրիստոսըն տէրունի մուհապպէթ իյլէ նասըլ միւշ-
- 9 թագ օլտըղըմա Ալլահ շահիտիմ տիր : վէ պու
- 10 տու'այը էտէրիմ քի, Մուսթէլիֆ շէյլէրի թէմեիզ, էթմէք իւզրէ՝ մուհապպէթինիզ 'իլմտէ վէ հէր ֆէհմտէ կիթտիքճէ արթսըն : թա քի սիզ Ալլահըն համտ ու սէնասը իյիւն Յիսուս Բրիստոս վապթասըյլէ օլան սալահ մէյվէլէրինտէն մէմու օ-
- 11 լտրագ, Բրիստոսըն կիւնիւնէտէք խալիս վէ գուսուրըզ պուլունասընըզ :
- 12 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, իթէրիմ քի պէնիմ տնվալըմ պէշարէթին թէրագգըր էթմէսինէ տահա
- 13 զիյատէ սէպէպ օլտըղընը պիլէսինիզ : Շէօյլէ քի Բրիստոս իյիւն օլան պէնտլէրիմ պիթիւն սէրայտա վէ սա'իւ մահալլէրին ճիւմէսինտէ զահրը
- 14 օլտու : վէ Բապպտա օլան պիրատէրլէրտէն նիյէլէրի պէնտլէրիմտէն եիւրէքլէնիպ՝ տահա զիյատէ ճէսարէթլէնէրէք, քէլամը գօրգուսըզ սէօյլէ-
- 15 մէքտէ պուլունույօրլար Վագա'ա պա'զը քիմ սէլէր հէման հասէտ վէ նիպա', վէ պա'զըսըր իտէ
- 16 հիւսն ի րիպա իլէ Բրիստոսը վա'ղ էտէրլէր : Անլէր Բրիստոսը խալիսանէ տէյիլ, անճագ պէնտլէրիմէ սըզլէթ 'իլալէ էտէճէքլէր զաննըյլէ միւ-
- 17 նաղա'ատան, Պունլար իտէ պէշարէթին վիգայէսի իյիւն թա'եին օլունտըղըմը պիլէրէք, մուհապ-
- 18 պէթտէն վա'ղ էտէրլէր : Հէր նէ իտէ վէ նէ վէճնլէ օլուր իտէ օլտուն, կէրէք սուրէթէն, կէրէք հագիգաթէն Բրիստոս թէպչիր օլունույօր վէ պունա
- 19 սէվինիրիմ, հէմ տախի սէվինէճէյիմ : Զիրա տու'ա-

- նրդ վէ Յիսուս Գրիստոսըն բուհընն մու՛ալէնէ.
 թիլէ պուռուն պանա խելաս սէպէպի օլաճաղընը
 20 պիլիրիմ. Նասըլ քի հիլ պիր շէյտէ մահճուլ օլ
 մայաճաղըմա, ֆազաթ հէր վազըթ օլաղըլ կիլի,
 շիմոի տախի, 'էօմի վասըթասըլլէ օլուռն, էօլիմ
 վասըթասըլլէ օլուռն, ճէսէտիմտէ քէմալը ճէ.
 սարէթլէ Գրիստոսա թա'գիմ էտիլէճէյինէ իջ
 21 թիյաղլէ մուռթաղըր վէ իւմիտվար իմ, Զիրա
 պանա եաշամագ Գրիստոս տըր, վէ էօլմէք քեար
 22 տըր: Վէ թէնտէ եաշամագ ֆիլվաղը' պանա իյին
 սէմըէսի իսէ տէ, եինէ հանկըսընը իթթիյար է.
 23 տէճէյիմի պիլմէմ: Զիրա իքի թարաֆուման սըգը.
 լըրըմ', ինթիգալ էտիպ Գրիստոս իյէ պէրապէր
 պուլունմագ արգուսընտա իմ, քի պու զայթ
 24 զիյատէ էվլա տըր: Վէ լաքին սիզին իչիւն թէնտէ
 25 գալմագ. էլզէմ տիր: Վէ պուռն գանմըլ օլարագ,
 պիլիրիմ քի' սիզին իմանտա թէրագգընըլ վէ մ.
 սէրըէթինիզ իչիւն, ճիւմլէնիզ իյէ պիրլէքտէ տու.
 26 բուպ գալաճաղըմ. Թա քի թէքրար եանընըլա
 կէլմէքիլիմ սէպէպիլլէ, Յիսուս Գրիստոստա պէ.
 նիմ իչիւն իֆթիխարընըլ արթսըն:
 27 Անճագ Գրիստոսըն պէշարէթինէ լայըգ օլաղը
 վէճն իւզըն հարէքէթ էտինիզ. թա քի կէլիզ
 սիզի կէօրսէմ տէ, զա'իպ օլամա տա, հագգը.
 նըդտա պիր բուհտա սապիթ գալտըղընըլ պէշա.
 ճէթէ օլան իման իչիւն կէօնիւլ պիրլիլլէ մի.
 28 րմէտէ էտէրէք, մուխալէֆէթ էտէնէրտէն պիր
 խուսուստա խալֆէ էթմէտիլինիզի իչիտէյիմ: Պա
 իսէ անլէրէ հէլաք վէ սիզէ խելաս 'ալամէթի տիր.
 29 պու տախի Ալլահտան տըր: Զիւնքի եալընըլ Գրիս.
 տոսա իման էթմէք տէյիլ, անճագ անըն իչիւն
 30 էլէմ չէքմէք տախի սիզէ իհասն օլունտու: Մա.
 տամ քի սիզ պէնտէ կէօրմիւլ իտիլինիզ, վէ չիմա.
 հագգըմտա իչիթտիլինիզ հէման օլ ճիհատտա պու.
 լունույօրսընըլ:

- 1 Իմտի էյէր Գրիստոստա պիր Թէսէլի, պիր մու-
հապպէթ մէսէրրէթի, պիր Բուհ միւշարէքէթի,
- 2 վէ չէֆգաթ ու մէրհամէթ վար խէ, Հէմէֆքեար
վէ եէքաիլ օլուպ հէման մուհապպէթինիզ պիր
- 3 վէ Թէֆէքքիւրիւնիւզ պիր օլտուն. Հիշ պիր շէյ
միւնազա'ա եա պաթըլ իֆիթիւար իւզրէ օլմայըպ,
անճագ Թէվազու' իլէ պիրիպիրինիզի քէնտի նէֆ-
սինիզտէն էֆզալ Թութարագ, մէսէրրէթիմի իթ-
- 4 մամ էտէսինիզ, Հէր պիրինիզ եալընը քէնտի
ումուրընա տէյիլ, պաշգալարըն ումուրընա տախի
- 5 պագարըն, Յիսուս Գրիստոստա պուլունան էֆքեար
- 6 հէման սիզտէ տախի պուլունսըն. Օլ քի Ալլահ
սուրէթինտէ պուլունսըղը հալտէ, Ալլահ միւ-
- 7 սալի օլմաղը շիքեար սայմատը. Լաքին քէնտինի
Թախիլյէ էտիպ' գուլ սուրէթինի ալարագ ինսան
- 8 միւշապ'հէթինտէ օլտու. վէ չէքլտէ ինսան կիպի
պուլունուպ' էօլիւմէ, հաթթա խաշ էօլիւմիւնէ
- 9 միւթի' օլմաղա Թէնէզգիւլ էյլէտի. Պու էճլտէն
տոխի Ալլահ անը դայէթլէ Թէրֆի' էտիպ' անա
- 10 հէր խամէն ա'լա պիր իսմ վէրտի. Թա քի սէ-
մատա վէ եէր հիւզիւնտէ վէ եէր ալթընտա պու-
լունանլարըն քիաֆֆէսի Յիսուսըն իսմինէ տիզ
- 11 չէօքիւպ, Փէտէր Ալլահըն մէճտի իչինս Յիսուս
Գրիստոս Բապպ իտիյինի հէր լիսան իգրար էտէ:
- 12 Պուհա նագարէն, էյ սէվկիւլիւլէրիմ, հէր վագըթ
իթա'աթ էթտիյինիզ միսիլիւ, եալընը հազըր
պուլունսըղըմտա տէյիլ, անճագ տահա զիյատէ
չիմտի զա'իպտէ օլտըղըմտա, քէնտի խէլտսընըր
- 13 գօրգու վէ Թիթրէմէ իլէ իթմամ էյլէյինիզ, Ջիւրա
սիզտէ կէրէք իսթէմէյի, վէ կէրէք իլլէմէյի բի-
- 14 զաաընա կէօրէ իլլէյէն' Ալլահ տըր, Հէր շէյի գիլ
ու գալ վէ միւճատէլէ օլմագարըն իճուս էյլէյի-

- 15 նիղ . Թա քի հայաթ քէլամընը գալի թու թարագ
տիւնեատա նուրըսր կիպի արալարընտա զկյատար
օլտըղընըլ 'աքսի վէ ֆասիտ նէսլին օրթատընտա
'այպըզ վէ սաֆտէրուն օլարագ , Ալլահն գու .
- 16 սուրըզ էվլատը օլասընըզ . Շէօյլէ քի պէնիմ
տախի պօղընա սա'յ էթմէտիյիմէ վէ պիհուտէ
եհրէ էմէք չէքմէտիյիմէ Գըխտոսըն կիւնիւնտէ
- 17 իֆթիխարըմ օլա . Լաքին իմանընըզըն գուրպանը
վէ խըտմէթի իւզէրինէ քէնտիմ թագտիմ օլու .
նուր իսէմ տէ , սէվինիպ' ճիւմէնիզ իլէ պէրա .
- 18 պէր մէսըուր օլուրըմ . Բէզալիք սիզ տախի սէ .
վինիպ պէնիմ իլէ պէրապէր մէսըուր օլունըլ :
- 19 իմտի ահվալինիզի պիլիպ' պէնիմ տախի ֆէրու .
լանմագըղըմ իլիւն թարաֆընըզա Տիմիւնուր
հագընտա կէօնտէրէճէյիմի Բապպ Եխտուտա իւ .
- 20 միտ էտէրիմ . Ձիրա սիզին ահվալինիզէ խալիսանէ
մուգայէա օլաճագ պալէա եէք տիլ պիր քիմսէմ
- 21 հօգ տըր . Ձիւնքի ճիւմէսի Յխուս Բըխտոսըն
ուսուրընը տէյիլ , անճագ քէնաի ուսուրըսընը
- 22 արայօրլար . Լաքին անըն թէճըպէսինի , ետ'նի
օղուլ փէտէրէ էթտիյի կիպի , պէշարէթ իլիւն
պէնիմ իլէ պէրապէր խըտմէթ էթտիյինի պիլիւ .
- 23 սինիզ . իմտի հալիմին նէ օլաճագընը թահգիզ
էթտիյիմ կիպի' տէր հալ անը կէօնտէրմէյի իւմիա
- 24 էտէրիմ . Յագաթ քէնտիմ տախի հագընտա կէ .
- 25 լէճէյիմէ Բապպա ի'թիմատըմ վար . Ամա պի .
րատէրիմ վէ էմէքտաշըմ , վէ սիլահտաշըմ հէմ
տախի սիզին թարաֆընըզտան կէօնտէրիլիլ վէ
իհթիլաճըմա խըտմէթ էթմիլ օլան իփաֆըրօտի .
թօսը սիզէ կէօնտէրմէյի լազըմ 'ատա էթտիմ :
- 26 Ձիրա օ սիզին 'ճիւմէնիզէ հասըթթ չէքմէքտէ
օլուպ' անըն խասթա օլազընը իլիթտիյինիզ իլիւ
- 27 զիլատէսիլլէ միւքէտտէր օլտու . Վագա'ա էօլիւմ

տէրէճէսինէ խասթա օլտու, լաքին Ալլահ անա,
վէ եալընըզ անա տէյիլ, անճագ քէտեր իւզէրինէ
քէտեր օլմասըն տէյիլ պանա տախի մէրհամէթ
28 էյլէտի, Պու սէպէպտէն սիզ անը կէօրմէքլէ եինէ
մէսրուք օլմանըզ իշիւն, վէ պէնիմ հիւզնիւմ տախի
տահա խաֆիֆ օլմասը իշիւն, տահա զիյատէ 'աճէլէ
29 իլէ կէօնտէրտիմ: Սիզ տախի անը Ռապպտա քէ-
մալ ը մէսէրրէթլէ գապուլ էտիպ' պէօյլէ քիմ-
30 սէլէրի իճթիրամա շայան 'ատտ էտինիզ: Զիրա
պանա օլան խըսմէթինիզին նօգստնընը իքմալ
էթմէք իւզրէ, նէֆսինի մուխասթարայա գօյա-
րաք, Գրիստոսըն իշի իշիւն էօլիւմ տէրէճէսինէ
եազլաշար:

ՊԱՊ 3

- 1 Էլհասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, Ռապպտա մէսրուր
օլունըզ. սիզէ եինէ պու շէյլէրի եազմագ պանա
զահմէթ օլմայըպ' սիզէ մուճիպ ի էմնիյէթ տիր:
- 2 Քէլլլէրտէն սազընընըզ, շէրիր 'ամէլէտէն սազը-
- 3 նընըզ, սախթէ խիթանտան սազընընըզ: Զիրա
էն ի խիթան պիզ իզ, քի Ալլահա ըուհլէ 'իպա-
- տէթ էտիպ Յիսուս Գրիստոստա իֆթիխար էտէ-
- 4 ըք, թէնէ իթիմատ էթմէյիզ: Վազա'ա թէնէ
իթիմատ էթմէյէ սէպէպիմ վար. էյեր պաշգա-
- պիր քիմսէ թէնէ իթիմատա սէպէպիմ վար
զաննընտա պուլունուր իսէ, պէնիմ տահա զիյատէ
- 5 վար. Սէքիզինճի կիւնտէ իսթան օլունում, իս-
- րայէլ նէսլինտէն, Ռենիամին սըպթընտան, 'իպ-
- ըանիլէրտէն Գօլգոթա 'իպրանի օլարագ' շէրի'աթ
- 6 հասէպիլլէ ֆէրիսի խաիմ. Ղայրէթ խուսուսընտա
իսէ, քիլիսէյէ թէ'ատաի էթմէքտէ օլուպ' շէ-
- 7 ըրի'աթտան օլան սալահտա գուսուրսըզ խաիմ:
- 8 Լաքին պանա քեար օլան շէյլէրի Գրիստոս իշիւն
զարար 'ատտ էթտիմ: Ֆիլ վազը' պէն Յիսուս

- Բերիստոս Բապպըմը պիւմէնին Փաղիւթի իշխն
 հէք շէյի տախի զարար ետերնէ 'սատո էտէրիմ,
 վէ անըն իշխն հէք շէյի վայ' էթմիշ օլուպ' անլէրի
 9 հիշ հիւքմիւնտէ 'սատո էտէրիմ'. Թա քի Բերիս-
 տոսը զարդանըպ շէրի'աթտան օլան քէնտի սալա-
 հըմա տէյիլ, անճագ Բերիստոսա օլան իման վա-
 սըթասըյլէ, եա'նի իման Թարիգիյլէ Ալլահ թա-
 րաֆընտան օլան սալահա մալիք օլարագ, անտէ
 10 պուլունայըմ. վէ պէն անը վէ անըն գըյամէթի-
 նին գուվիթիւնի վէ էօլիւմիւնէ միւշապին գըլը-
 նարագ էլէմէրինին միւշարէքէթիւնի պիւմէքէ,
 11 Պիր վէճհլէ գըյամէթ իւլ էմլաթա վասըլ օլայըմ:
 12 Տէյիլ քի արթըգ նա'իլ օլտըմ, եախոս հալա
 քեւամիլ օլտըմ, Փագաթ Յիսուս Բերիստոս պէնի
 նէ իշխն թութտու իսէ, անը թութմաղա սա'
 13 էտէրիմ: Էյ պիրատէրլէր, պէն քէնտիմի վասըլ
 օլմուշ 'սատո էթմէյօլըմ, լաքին պիր շէյ վթու
 եա'նի արգատա գալան շէյլէրի ունուտուպ' իլէ-
 14 րիտէ օլան շէյլէրէ ուղանարագ, Ալլահըն Յիսուս
 Բերիստոսա օլան 'ալի տա'վէթինին միւսապա-
 գաթ նիշանը իշխն մէնգիլէ տօղրու սէյիւրտէրիմ:
 15 Իմաի պիզ, ճիւմէ քեւամիլ օլանլար, պու էֆ-
 քեւարտա օլայըմ. վէ էյէր պիր շէյին հագգընտա
 ղայրի էֆքեւարտա պուլունուր իսէնիզ, Ալլահ
 16 սիզէ պունու տախի քէշֆ էտէճէք տիրւ Պագաթ
 վասըլ օլարղըմըգ տէրէճէտէ հէման պիր գանուն
 իւզրէ հարէքէթ էտէրիմ, հէման պիր էֆքեւարտա
 17 օլայըմ: Էյ պիրատէրլէր, պանա մուգթէտի օլու-
 նըզ, վէ պիզիմ սիզէ էօրնէք օլտըղմըզ կիպի,
 պէօյլէ սիւլուք էտէնլէրէ տիզգաթիլէ նագար է-
 18 տինիզ, Ջիրա չօգ սիւլուք էտէնլէր վար տրը քի'
 հագգըլորնտա չօգ քէրրէ սիզէ սէօյլէտիմ, վէ
 չիմտի տախի աղլայարագ սէօյլէրիմ քի Բերիս-
 19 տոսըն իաչընըն տիւշմէնլէրի տիրլէր. Անլէրին
 'ագըպէթի հէլաք, վէ իւհլարը գարնարը տրը

վէ 'իզպէթլէրի 'այպլարընտա տըր, էֆֆեաըլարը
 20 տախի ումուը ը տիւննէվիյէյէ տիր : Ամմա պիւ-
 զիմ վաթանըմըզ սէմատա օլուպ' օրատան տախի
 ինէլասքեար Ռապպ Յիսուս Բրիստոսա մունթա-
 21 զըր ըզ : Օ տախի, մէվճուտաթըն քեաֆիթսինի
 քէնտինէ թապի' էթմէյէ մուզթէտիր օլուըզը
 գուվէթլէ, պիզիմ էտնա ճէսէտիմիզի քէնտի
 միւշէրրէֆ ճէսէտինէ միւշապին օլմագ իւզրէ,
 թէպտիլ էտէճէք տիր :

1 Իմտի, էյ սէվկիւլիւ վէ ըաղպէթլու պիրատերլէ-
 րիմ, մէսէրլէթիմ վէ թաճըմ, պու վէճն իւզրէ
 Ռապպտա սապիթ գալընըզ, էյ սէվկիւլիւլէր :
 2 Ռապպտա հէմէֆֆեար օլմալարընը էվօտիայա
 3 ըէճա էտերիմ վէ Սինթիխէյէ ըէճա էտերիմ : Բէ-
 զալիք, էյ խալիս ըէֆիգ, սանա տախի ըէճա է-
 տերիմ քի Կընմէս, վէ իսմիլէրի հայաթ քիթա-
 պընտա մէվճուտ պուլուճան սա'իր էմէքտալա-
 ըմ իլէ պէրապէր պէշարէթտէ պէնիմ իլէ ճէհտ
 էթմիշ օլան մէրգուլիլէրէ մու'ալէնէթ էտէսին :
 4 Ռապպտա տա'իմա մէսրուը օլուընըզ : Եինէ տէյօ-
 5 ըմ' մէսրուը օլուընըզ : Սիզին լէթաֆէթիլնիդ
 ճիւմէ տտէմիլէրէ մա'լիւմ օլուըն : Ռապպ եազըն
 6 տըր : Հիշ պիր շէյ իչիւն էնտիյէ էթմէյէրէք, խու-
 տուսա հէր շէյտէ տու'ա վէ նիյազլէ ըէճալարընըզ
 թէլէքքիւրլէ պէրապէր Ալլահա պիլտիլիլսին :
 7 Վէ Ալլահըն հէր 'ազըլտան 'ալի օլան սէլամէթի
 գալպլէրինիզ իլէ ֆիքըլէրինիզի Յիսուս Բրիս-
 8 տոստա մահֆուզ էյէյէճէք տիր : Էլհասըլ, էյ
 պիրատէրլէր, հէր նէ քի հագգ, վէ միւ'թէպէր,
 վէ 'ատիլանէ, վէ փաք, վէ մէրդուս, վէ միւս-
 թահսէն իտէ, եա'նի էյէր պիր ֆազիլէթ, վէ էյէր
 պիր մէտն վար իսէ, հէման պու շէյլէրի թէֆէք-

- 9 քիւր էտինիզ, Օլ թա'րմ օլունուպ գապուլ էթ-
տիյինիզ, վէ իշխաիպ' պէնտէ կէօրտիւյինիզ լէյ-
լէրի իճրա էտինիզ, վէ մէնպա' ը սէլամէթ օլան
Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ ալըր:
- 10 Ագգըպէթ հագգըմտա օլան հիմմէթինիզ թաղէ-
լէնտիյինէ Բապպտա գիյատէսիյլէ մէսրուր օլորմ:
վագա'ա հիմմէթ էտէր իտինիզ, լաքին ֆուրսա:
- 11 Թընըզ եօգ իտի: Պէօյլէ սէօյլէյիշիմ զարուրէթ
ճիհէթինտէն տէյլլ տիր: զիրա պէն պուլունտը:
- 12 Ղըմ հալտէ գանա'աթ էթմէյի էօյրէնտիմ: Եօգ-
սուլլըզ չէքմէյի սէ պիլիւրիմ, պօլլուգտա պու-
լունմաղը տա պիլիւրիմ: Հէր խուսուստա ճիմէ
շէյլէրտէ, թօգ օլմաղա տա, աճ օլմաղա տա, իլ-
տիյատ պուլմաղտ տա, միւհթաճ օլմաղա տա
- 13 Թէրպիյէ օլունտըմ: Պանա գուվլէթ վէրէն
- 14 [Բրիստոս] իլէ հէր շէյէ մուզթէտիր իմ: Վէ լա-
քին մուզպագամտա պանա միւշաթէքէթ էյլէ:
- 15 տիյինիզէ էյի էթտինիզ: Էյ Ձիլիփվիլիլէր, պէշա-
րէթին իպթիտասընտա Մաքէտօնիատան չըգ-
տըղըմ ղէման, ալմագ վէ վէրմէք խուսուսընտա
սիլտէն զայրի հիշ պիր քիլիսէնին պանա միւշա-
րէքէթ էթմէտիլի սիզին տախի մա'րիսիւնիզ
- 16 տիր: Զիրա Աէլանիքտէ պալանապըղմ վաթըր-
տախի, ինթիյաճըմը Գէֆ' իշիւն պիր իքի տէֆի
- 17 կէօնտէրտինիզ: Պէն 'աթիլէ թալէպիտէ տէյլլ
իմ: ամմա սիզին հիսապընըզ իշիւն իլտիյատ
- 18 պուլան սէմէրէյի թալէպ էտիյօրըմ: Լաքին հէր
շէյիմ վար վէ պօլլուգտա իմ: Էփաֆրօտիթօս
վասըթթաըլլէ թարաֆընըդտան իլէն շէյլէրի ալ-
մըշ օլուպ մէմուլ իմ, վէ պուլնլար իսէ Ալլահ
խօշ վէ մագպուլ գուրպան վէ խօշ բա'րհա տըր:
- 19 Վէ Ալլահըմ քէնտի զանիլիյինէ կէօրէ, 'իզգէթէ
Յիսուս Բրիստոստա սիզին հէր պիր ինթիյաճընը
- 20 իքմալ էտէճէք տիր: Փէտէրիմիզ Ալլահա էպիտ
իւլ ապատ համա օլունան Ամին:

- 21 Յիսուս Քրիստոսոս հէր պիւր մուղատոյսէ սէ-
 22 լամ էտինիզ: Եանըմոսա օլան պիրատէրլէր սիզէ
 23 սէլամ էտէրլէր: Ճիւմէ մուղատոյսլէր վէ պա-
 խուսուս Գայսէրին սէրայընտան օլանլար սիզէ
 24 սէլամ էտէրլէր: Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
 'ինայէթի սիզին ճիւմէնիզ իլէ օլսուէն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕԼՕՍՍԻԼԻԼԵՐԷ ԲԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրաաէթիլլէ Յիսուս Քրիստոսըն բէսուլը
 Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր, Գօլօսսիտէ պու-
 լունան մուղատոյսլէրէ վէ Քրիստոսա միւմին
 2 պիրատէրլէրէ: Սիզէ, Փէտէրիօիզ Ալլահ վէ Բապպ
 Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէ-
 լամէթ օլսուէն:
 3 Տա'իմա սիզին իշիւն տու'ա էտիպ սիզին Յի-
 սուս Քրիստոսա օլան իմանընըզը վէ ճիւմէ մու-
 ղատոյսլէրէ օլան մուհապպէթինիզի իշիթմիլ օ-
 4 լարադ, Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի
 5 Ալլահա, Սէմավաթտա սիզին իշիւն մահֆուզ օլան
 իւմիտոն տօլայը շիւքը էտէրիզ: օլ է-միդ հադ-
 զընտա աաիսի պէշարէթին հադիդաթ քէլամըլլէ
 6 էվլէտէն իշիթտինիզ: Պուդ լէշարէթ տաիսի պիւ-
 թին տունեայա վասըլ օլտըզը միսիլլիւ, սիզէ տէ
 էսաըլ օլտու, վէ տնը իշիթտիլինիզ վէ Ալլահըն

- 'ինայեթինէ հազիգաթ իւզրէ վազըֆ օլտըղընը
 կիւնտէն պէրու. սիզտէ մէյվէտար օլտըղը կիւն
 7 աւարէ Գաթի 'մէյվէտար տըր'. Նիթէքիմ սէվկիւ
 լիւ իւրտմէթ րէֆիգիմիզ վէ սիզին իլիւն Քրիստո
 սըն սատըգ խաւորմը էփաֆրաստսն էօյրէնտիկի
 8 Գէնտիսի տախի սիզին Րուհտա օլան մուհապէ
 թիւնիզի պիզէ պիւտիւրտի :
 9 Պու. էճլտէն պիզ տախի իլիթտիլիմիզ կիւնտէն
 պէրու, սիզին իլիւն ֆէրաղաթ էթմէյերէք, տու
 վէ նիյազ էտէրիզ քի քէմալ ը հիքմէթ վէ բու
 հանի ֆէհմէէ անըն իրօտէթինի պիլմէքտէ միւ
 10 քէմմէլ օլասընըզ. Վէ հէր խայր 'ամէլտէ մէյվէ
 տար, վէ Ալլահը պիլմէքտէ թէրազգը էտէրէք,
 Բապսա լայըզ ը վէճհլէ հէր խուսուստա անըն
 11 ըրզասը իւզրէ սիւլուք էտէսինիզ. Վէ անըն
 գուտրէթ ի ճէլլիւսինէ կէօրէ մէսէրրէթլէ քէ
 մալ ը ուպըր վէ թէհամիլուտէ ճիւմէէ գուվլէթի
 12 գու վվէթլէնիպ, Պիզի նուրտա օլան մուգատտէս.
 Էրին նասիպինէ հիսսէտար շաւա լայըզ գըլան
 13 Փէտէրէ շիւքը էտէսինիզ. Օլ քի պիզի գուվլէթ
 թէսալլիւթիւնտէն խէլաս էտիպ' քէնտի սէվկիւ
 14 լիւ Օղլընըն մէլէքիւթիւնէ նազլ էյլէտի. Անտ
 տախի գանը վասըթասըլլէ ֆիտիյէյէ, Եա'նի կիւ
 15 Նահլարըն 'աֆվընա մալիք իզ. Գէնտիսի տախի
 կէօրիւնմէզ օլան Ալլահըն սուրէթի, վէ ճիւմէ
 16 մախլուգաթըն իւքի տիր: Զիրա սէմալաթտա վէ
 ղէմին իւզրինտէ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյ
 լէրին ճիւմէտի, կէրէք թախթլար, կէրէք սալ
 թանաթլար, կէրէք ըլյասէթլէր, կէրէք հիւքիւ
 մէթլէր, անըն էլլիյէ խալգ օլունտու. պիւթիւն
 քէտ'ինաթ անըն վասըթասըլլէ վէ անըն իլիւն
 17 խալգ օլունմըշ տըր : Օ տախի քէաֆֆէսինտէն
 էվվէլ տիր, վէ քէաֆֆէսի անըն իլէ գա'իմ տիր

•Պա'ղըշ' մէյվէտար օլուպ իգտիյատ պուլըր

- 18 Իսկ թիտա օ տըր, վէ հմկաթ տան գըյոյ եփէնէրէն
 իլքի օլարագ՝ ճէսէտին, Էա'նի քիլիսէնին պաշը
 օ տըր . Թա քի հէր խոսսոստա թէգաւտտիւմ
- 19 Էտէն օ օլա, Զիրա հէր պիր քէմալըն անտէ սա-
- 20 քին օլմասը, վէ խաշընըն գանըլէ սուլն էտէ-
 րէք, անըն վասըթասըլէ կէրէք զէմին իւզէ-
 րինտէ՝ կէրէք սէմավաթտա պուլունանլարըն
 ճիւմէսինի քէնտիսի իլէ պարըշտըրմասը փէփէրէ
 խօշ կէօրիւնտիւ :
- 21 վէ սիզի պիր զէման շէրիր 'ամէլէր իլէ էֆքէար-
- 22 տա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն, Շիմտի քէնտի պէ-
 շէրիյէթի ճէսէտինտէ Էօլիւմ վասըթասըլէ պա-
 րըշտըրտը, Թա քի սիզի քէնտի հուզուրընա մու-
 գաստէս վէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըզ իհզար էտէ :
- 23 Պու շարթլէ քի իմանտա թէմէլլէնմիշ վէ մէթին
 օլուա՝ իշիթտիյինիզ վէ կէօք ալթընտա ճիւմէ
 մախըլագաթա վա'զ օլունան, վէ պէն Պօղոս խա-
 տըմը պուլունտըղըմ պէշարէթին իւմիտինտէն գը-
- 24 մըլտանմաւրշ օլասընըզ, Շիմտի սիզին իշիւն օլան
 էլէմէրիմտէ մէսրուր օլարագ, Գրիստոսըն մու-
 զայագալարընըն նօգասանընը՝ ճէսէտի օլան քիլիսէ
- 25 իշիւն քէնտի թէնիմտէ թէքմիլ էտիօրըմ . Պունա
 տախի պէն սիզին իշիւն Ալլահ թարաֆընտան
 պանա վէրիլէն իտարէյէ կէօրէ խատըմ օլտըմ,
- 26 Թա քի Ալլահըն քէլամընը, Եա'նի տէհրլէքտէն վէ
 'ասըլարտան պէրու մախֆի թութուլուպ տա,
 շիմտի անըն մուգատտէսլէրինէ իզհար օլունան
- 27 սըրըը թէմամէն վա'զ էտէյիմ . Ալլահ անլէրէ
 Թա'լիֆէլէր արասընտա պու սըրըըն ճէլալինին
 զանիլիյի նէ օլտըղընը պիլտիրմէյի միւրատ էյ-
 լէտի . պու տախի տէրունլէրինիզտէ ճէլալ իւմիտի
- 28 օլան Գրիստոս տըր, Պիզ տախի հէր քէսի Յիսուս
 Գրիստոստա քեամիլ իհզար էթմէք իշիւն, հէր
 քէսէ նասիհաթ վէրէրէք վէ հէր քէսէ քէմալը
 հիքմէթլէ Թա'լիմ էտէրէք անը վա'զ էտէրիզ :

- պէրապէր վաճիթիզտէ կէօմիւլիւպ՝ պուռնտա տախի
անը հմլաթտան իհեա էտէն Ալլահըն գուուրէթինէ
օլան իման վասըթասըյլէ անըն իլէ պէրապէր իհեա
- 13 օլունտընըզ՝ վէ սիզի, խաթալարտա վէ թէնի-
նիզին խիթանսըզըղընտա էօլմիւշ իքէն, ճիւմլէ
խաթալարըմըզը 'ափիւ էտէրէք՝ պէրապէրինճէ
- 14 իհեա էյլէտի. վէ պիզէ գարչը օլուպ՝ պիզէ մու-
խալիֆ օլան նիզամաթ խաթթընը րէսիտ էյլէյիպ՝
խաշա տախի մըխլայարագ անը օրթատան գալ-
- 15 տըրտը՝ վէ րիյասէթլէր իլէ հիւքիւմէթլէրի
սոյուպ, անլէրէ անըն վասըթասըյլէ մուզաֆֆէր
օլարագ, անլէրի աշիքեարէ թէշիւր էյլէտի:
- 16 իմտի եէմէք եա իլմէք եա պայրամ եա այ պաշը
եա սէպթ կիւնլէրի խուսուսընտա քիմսէ սիզի
- 17 հիւքմ էթմէսին. Զիւնքի պուռնլար կէլէճէք շէյ-
լէրին կէօլիէսի օլուպ՝ ճիւմ իսէ Գրիստոսըն տըր:
- 18 Գիմսէ թէվազու՝ իլէ վէ մէլա՞իքէ տիյանէթիլլէ
կէօրմէտիլի շէյլէրէ միւտախէլէ էթմէք իսթէյէրէք
- 19 սիզի էճըրինիզտէն մահրում գօմտսըն: Պու Ֆօգու-
քէնտի թէնէ թապի՝ օլան 'ազլը իլէ պիհոուտէ եէրէ
թէքէպպիւր էտիպ՝ Պաշա պաղլանմազ. պիւթիւն
ճէսէտ իսէ օյնագլար վէ պաղլար վասըթասըյլէ
անտէն մու'ալէնէթ ալըպ թէրքիպ օլունարագ
- 20 Ալլահըն պէօյիւթմէսիլլէ պէօյիւր: իմտի էյէր
Գրիստոս իլէ պէրապէր տիւննանըն էրքեանընա
էօլտիւնիւզ իսէ, նի՛շիւն տիւննատա եաշայանլար
- 21 կիպի, ինսան էմըլէրինէ վէ թա'լիմաթընա կէօրէ՝
Տօգուռմա, թաթմա, եօզլամա՝ պուլուրան գա-
- 22 նուռլարա իսթիսալ էտէրսինիզ. (Պուռնլարըն
քեաֆֆէսի իսէ գուլլանմաղլէ գէվալ պուլուր:)
- 23 Վագա'ա պու շէյլէրտէ 'իպատէթ ի նաֆիլէ վէ
թէվազու՝ վէ ճէսէտէ շէֆգաթսըզըզ իլէ հիւքմէթ
սուրէթի վար իսէ տէ, շայան ր ի'թիպար օլմայըպ՝
աճագ նէֆսի իզնա՝ էտէր:

ՊԱՊ 3

- 1 Իմոխ էյէր Գրիստոս իլէ պէրապէր զըյամ էթ-
տինիզ իսէ, եօգարըտա օլան, եա'նի Գրիստոս
Ալլահըն սաղընտա օթուրտըղ եէրին շէյլէրին
- 2 Թալէպ էտինիզ, Եէր իւզէրինաէքի շէյլէրէ տէյիլ
եօգարըտա օլան շէյլէրէ սարֆը էֆօքեար էտի-
- 3 նիզ, Զիրա էօլտիւնիւզ, վէ հայաթընըղ Գրիստոս
- 4 իլէ պէրապէր Ալլահտա մահֆուզ տըր, Հայաթը,
մըղ օլան Գրիստոս իզհար օլընաըղը զէման, սիզ
տախի անըն իլէ պէրապէր 'իզզէթլէ իզհար օլը-
նաճագսընըղ:
- 5 Պինա'էն 'ալէյհ պու զէմինի ա'զանըղը, Է-ա'նի
զինա վէ նափաքլիք վէ հէվա ու հէվէս վէ քէօ-
թիւ շէհվէթ վէ փութփէրէսթլիք օլան թամա-
- 6 քեարըղը էօլտիւրիւնիւզ, Զիւնքի անլէրին սէպէ-
պինաէն էհլ ի 'իսեան իւզէրինէ Ալլահըն զազալը
- 7 կէլիւր, Սիզ տախի պու շէյլէրտէ եաշար իքէն, պիւր
վազըթ անլէրին արասընտա սիւլուք էտէր իտի-
- 8 նիզ, Լաքին շիմոխ սիզ տախի ճիւմէսինի, Է-ա'նի
զազապ վէ խըշմ վէ քէօթիւլիւք վէ քիւլփիւր վէ
աղզընըղտան էտէպէ մուղալիւր սէօզլէրի տէֆ է-
- 9 տինիզ, Պիւրպիւրինիզէ եալան սէօլէմէյինիլ, շիւն-
քի էսքի ասէմի 'ամէլլէրի իլէ պէրապէր սօյու-
- 10 նուպ, Խալիգինին սուրէթինէ կէօրէ պիլկիտէ
- 11 եէնիլէնմիլ օլան եէնի ասէմի կիլմիշսինիլ, Գի
պուենտա նէ Եուենանի, նէ Եէհուտի, նէ խիթան,
նէ խիթանսըղըղ, նէ պարպար, նէ իսքութի,
նէ գուլ, նէ ազատ պուլուենուպ, անճագ հէր շէյ
- 12 վէ հէր շէյտէ Գրիստոս տըր, Իմոխ Ալլահըն մու-
գատտէս վէ սէվկիւլիւ միւնթէխտապարը կիլի
շէֆգաթ վէ մէրհամէթ վէ լէթաֆէթ վէ թէվա-
- 13 զու' վէ հիւմ վէ սապը կիլինիլ, վէ պիւրպիւրի-
նիզէ թէհամմիւլ էտիպ' էյէր պիւր քիմաէնին պաշ-
գասը 'ալէյհինէ պիւր շիքեպէթի վար իսէ, Գրիս-

- 1 Էյ էֆենտիլէր, սէմավաթտա սիզին տախի պիր
էֆենտինիզ վար իալյինի պիլէրէք: գուլարընըզա
հագգ վէ ինսաֆ իւզրէ մու'ամէլէ էտինիզ:
- 2 Տու'ատա տէվամ էտիպ' անտէ շիւքր իլէ ույա.
- 3 նըգ տուրընըզ: Վէ պիզիմ' իշիւն տախի տու'ա
էյլէյինիզ, թա քի ուզուրընա գէնճիրպէնտ օլտը.
զըմ' Բրիստոսըն սըրըրըն սէօյլէմէք իւզրէ, Ալլա'
4 պիզէ քէլամըն գափուսընը աշա. Վէ սէօյլէմէք
պանա նասըլ վաճիպ իսէ' անը պէօյլէ իզհար է.
5 տէյիմ' Վազթը սաթըն ալարագ, խարիճտէ օք.
6 լանլար իլէ 'ազըլանէ հարէքէթ էտինիզ: Հէր քէտ'
վաճիպ օլտըզը իւզրէ ճէվապ վէրմէյի պիլմէնիզ
իշիւն, սէօզիւնիւզ թուզլէ թէրպիյէ օլունմը
կիպի, տա'իմա լութֆիլէ օլունն:
- 7 Ահվալիմին քեսֆֆէսինի սիզէ սէվկիւլիւ պի.
րատէի վէ սատըգ խըտմէթ ճի վէ Բապպտա խըտ.
մէթ ընֆիգիմիզ օլան թիխիքօս պիլտիբէճէք տիր.
8 Մէրգուսը տա սիզտէն օլան սատըգ վէ սէվկիւլիւ
պիրատէր Օնէսիմա իլէ պէրապէր սիզէ հէման
պուսուսն իշիւն, եա'նի ահվալինիզէ էօյրէնիպ'
գալլէրինիզէ թէսէլլի վէրմէք իշիւն կէօնտէր.
9 տիմ'. Անլէր պուրատա օլան շէյլէրին ճիւմէսինի
10 սիզէ պիլտիբէճէք տիր: Պէնիմ' իլէ պէրապէր
մահպուս օլան Արիսթարիօս վէ Բառնարասըն
էէկէնի, եա'նի հագգընտա թէնպիհ ալտըրընը
Մարկոս, (սիզէ կէլտիյի թագափորտէ անը գապուլ
11 էտինիզ,) Վէ Ծուսթօս տէնիլէն Յեսու սիզէ սէ.
լամ' էտէրլէր: պունլար էհլ ի խիթանտան տըր.
լար, վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւ իշիւն եալընըզ պուն.
լար էմէքտաշ պուլունուպ' պանա թէսէլլի օլտը.
12 լար: Սիզտէն պիրի' Բրիստոսըն գուլու էփաֆրաս
սիզէ սէլամ' էտէր, վէ Ալլահըն ճիւմէ միւրա.
տընտա քեսամիլ վէ թէմամ' տուրասընըզ տէյիւ

- 13 տու՛ա իլէ տա՛իմա սիզին իշիւն ճէհտ էտեր: Զիրա
սիզին իշիւն վէ Լաւոգիկիատա վէ Իյէրափօլիստէ
օլանլար իշիւն անըն չօգ զայրէթի օլտըղնա շէ-
14 հատէթ էտերիմ: Սէվկիւլիւ թապիպ Ղուկաս վէ
15 Տէմաս սիզէ սէլամ էտերլէր: Լաւոգիկիատա օլան
պիրատերլէրէ, վէ Նիմֆասա վէ անըն խանէսինտէ
16 պուլունան քիլիսէյէ սէլամ էտինիզ: Պու բիսալէ
սիզտէ օգոււնորգտան սօնրա՝ Լաւոգիկիա քիլիսէ-
սինտէ տախի օգուտուզ, սիզ տախի Լաւոգիկիա-
17 տան իւլէնի օգուլընըզ, վէ Արիսիփօսա՝ Բապպ-
տա ալտըղըն խըտմէթէ տիգգաթ էթ, քի անը
18 իթմամ էտէսին՝ տէյիւ սէօլէյինիզ: Պէն Պօղոսըն
էլ եազըսըյէ սէլամ: Պէնտէրիմի տէր խաթըր
էտինիզ: Ինայէթ սիզին իլէ օլսուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԼԵՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիլվանօս վէ Տիմոթէոս փէտէր Ալլահ
վէ Բապպ Յիսուս Բրիստոստա օլան Սէլանիքիլլէր
քիլիսէսինէ: սիզէ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ
Յիսուս Բրիստոս թարաֆընտան Ինայէթ վէ սէ-
լամէթ օլսուն:
2 Տու՛ալարըմըզտա սիզի զիքր էտերէք, ճիւմէ-

- նիզ հազգընտա Ալլահա տա՛խմա շիւքը էտէրիզ,
 3 վէ իմանընըզըն իշինի վէ մուհապպէթիէնիղին է-
 մէյնի, վէ Բապպըմըզ Յիսուս Բըխտուս օլան
 իւմիտինիզին սապընը, փէտէրիմիզ օլան Ալլահըն
 հուզընընտա ֆէրաղաթ էթմէյէրէք զիքը էտէյ
 4 բիզ, Չիւնքի, էյ Ալլահըն սէվհիւլիւլէրի օլան պի-
 5 րատէրէր, սիզին ինթիսապընըզ պիլիբիզ, Ձիրա
 պէշարէթիմիզ սիզէ եալընըզ քէլամլէ տէյլի, ան-
 ճազ գուվլէթլէ վէ Բուհ իւլ Գուտալէ վէ քրամիլ
 ի'թիգատլէ կէլտի, նիթէքիմ արանըզտա սիզին
 6 էյլան նասըլ օլորըզմըզ պիլիբսինիզ, Սիզ տախի
 չօզ մուղայագա արասընտա Բուհ իւլ Գուտա մէ-
 սէրաթիլլէ քէլամը գապուլ էթմիշ օլարազ, պիզ
 7 վէ Բապպա մուգթէտի օլտընըզ, Շէօյլէ քի սիզ
 Մաքէտօնիատա վէ Ախայեատա ճիւմլէ միւմին.
 8 Էրէ նիւմուհէ օլտընըզ, Ձիրա Բապպըն քէլամը
 սիզին Թարաֆընըզտան եալընըզ Մաքէտօնիա իլէ
 Ախայեատա շայը՝ օլմայըզ, անճազ հէր եէրտէ
 տախի Ալլահա օլան իմանընըզ շայը՝ օլմասըլլէ՝
 9 պիր շէյ սէօյլէմէմիզէ հաճէթ գալմատը, Չիւնքի
 արանըզա կէլմէմիզ նասըլ օլորըզըն, վէ հայյ վէ
 10 հազգ օլան Ալլահա իպատէթ էթմէք, վէ էմ-
 վաթտան իհեա էթտիլի Օղու, Կա'նի կէլէճէք
 զաղապտան պիզի խէլաա էտէն Յիսուսը սէմա-
 տան պէքլէմէք իւզըն, սիզին փոթլարտան Ալ-
 լահա նասըլ բիւճու՝ էթտիլինիզի քէնտիլէրի հազ-
 զըմըզտա խապէր վէրիօրլար:

ՊԱՊ 2

- 1 Ձիրա, էյ պիրատէրէր, պիլիմ սիզին արանըզա
 կէլմէմիզ պիհուտէ օլմատըզընը քէնտինիզ պիլիլ-
 2 սինիզ. Ֆազաթ մա'լիւմիւնիւզ օլտըզը իւզըն
 Ֆիլիփիտէ մուգատտէմա էզիյէթ չէքիպ շէթմ
 օլունտըզ իսէ տէ, Ալլահըն պէշարէթինի իպլիմ

- մուխալէֆէթ իշխնտէ սիզէ սէօյլէմէյէ Ալլահըմըզա
- 3 Դընէֆէֆէթն ճէսարէթէնտիք, Զիրա պիզիմ վա'ղ
ու նաախաթըմըզ ղէլալտէն եա նափաքլիքտէն
- 4 եա հիլէ իլէ օլմայըպ, Անճադ պէշարէթին պիլէ
էմանէթ օլունմասընա Ալլահըն պիզի լայըզ կէօր-
տիւլիւ վէճհ իւզրէ, վէ ատէմէրէ տէյիլ, անճադ
գալպլէրիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա մազսուլ
- 5 օլմադ իւզրէ սէօյլէրիզ, Զիրա մա'լիւմիւնիւզ օլ-
տըզը իւզրէ, պիզ միւտահանէ սէօզլէրինտէ վէ
եախօտ թամա' պէհանէսինտէ ասլա պուլունմա-
- 6 սըզ. Ալլահ շահիտ տիր, վէ Գրիտոտսըն րէսուլ-
լէրի օլտըզըմըզտուն եիւք օլա պիլիւր իքէն, կէրէք
սիզտէն, կէրէք ղայրիլէրտէն օլուն, ինսան թա-
- 7 ռաֆընտան 'իզզէթ ալամատըզ: Անճադ աայէ
քէնտի էվլատընը գայըրտըզը կիպի ալանըզտա
հալիմ օլտըզ: Պու վէճհլէ սիզէ միւշթազ օլտը-
զըմըզտան սիզի եալընըզ Ալլահըն պէշարէթինէ
տէյիլ, անճադ պիզէ սէվկիւլիւ օլտըզընըզտան,
ճանլարըմըզա պիլէ հիսսէտար էթմէյէ րազի իտիք:
- 9 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ էմէյիմիզ վէ զահ-
մէթիմիզ խաթըրընըզտա տըր, չիւնքի սիզտէն պի-
րինէ եիւք օլմամազ իւզրէ կէճէ կիւնտիւզ իշտէ
իշէյիպ' Ալլահըն պէշարէթինի սիզէ վա'ղ էթտիք:
- 10 Սիզ միւ'մինլէր ալասընտա նասըլ գուտսիլէթ վէ
սալահլէ վէ պիլա 'այպ մու'ամէլէ էթտիյիմիզէ
- 11 սիզ շահիտ սինիզ, վէ Ալլահ շահիտ Կիլ, 'նիթէ-
քիմ սիզի քէնտի մէլէքիւթիւնէ վէ 'իզզէթինէ
տա'վէթ էտէն Ալլահա լայըզ օլտըզը վէճհ իւզրէ
հարէքէթ էթմէնիզ իշիւն սիզտէն հէր պիրինէ,
- 12 փէտէր քէնտի էվլատընա էլտիլէ միսիլիւ, նասի-
հաթ վէ թէսէլիլ մէրիպ' թէնպիհ էթտիյիմիզի
- 13 պիրիսինիզ: Պու սէպէպտէն պիզ տախի, թա-
րաֆըմըզտան իշիթտիլինիզ Գէլամ Ուլլահը ալտը-
զընըզտա ինսան քէլամը կիպի տէյիլ, անճադ,
հազիգաթտա պէօյլէ օլտըզը իւզրէ, Ալլահըն քէ-

- լամը կէպէ (քի սիւղ միւ՛մնէրտէ տախի իշէմէքտէ տիր) գապուլ էթտիյինիդէ ֆէրաղաթ էթմէյերէք
- 15 Ալլահա շիւքը էտէրիդ: Զիրա սիւղ, էյ պիրատէրէ-
լէր, Եհնուտիյէտէ Յիսուս Գրիստոսա օլան Ալ-
լահնը քիլիսէլէրիննէ մուգթէտի օլտընըդ. չիւնքի
անէլէրին Եհնուտիլէր թարաֆընտան չէքաիքէրի
չէյլէրի սիւղ տախի քէնտի միլլէթաաշլարընըդտան
- 15 չէքաիլիդ: Անէլը Բապպ Յիսուսը վէ [քէնտի]
փէյղամպէրլէրինի գաթլ էտիպ՝ պիդի տախի գովչ
տուլար, վէ Ալլահա մագպուլ օլմայըպ ճիւմէ
- 16 առէմէլէրէ մուխալիֆ օլարագ, Թա՛լիֆէլէրէ՝ խե-
լաս պուլմալարը իշիւն սէօյլէմէքտէն պիդի մէն-
էտէրլէր, Թա քի քէնտի կիւնահլարընըն էօյլէյինի
հէր զէման մէմու էտէլէր. լաքլին անլէրին իւզ-
րիննէ նիհայէթ տէրէճէտէ զազապ Էէթիլմիլ տիր
- 17 Պիդ խսէ, էյ պիրատէրլէր, պիր ազ վագըթ կօ-
նիւլլէ տէյիլ, անճագ տիտարլէ սիդտէն մահրում
պուլունտըղըմըզ հալտէ, չօգ իշթիյագլէ Էիւզիւ-
- 18 Նիւզիւ Էէօրմէյէ զիյատէ զայրէթ էթտիք: Պու
էճլտէն պիդ, խուսուսա պէն Պօղոս, պիր իքի
տէֆա թարաֆընըդա Էլլէմէք իսթէտիք իսէ տէ,
- 19 Շէյթան պիդի մէն՝ էյլէտի: Զիրա իւմիտիմիդ, Էա-
լիստ մէսէրլէթիմիդ, Էախստ իֆթիխար թաճըմըզ
քի՞մ տիր. Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս զուհի
էթտիքտէ անըն հուզուրընտա հէման սիւղ տէյլ
- 20 մի սինիդ, Զիրա պիդիմ՝ իղլէթիմիդ վէ մէսէրէ-
թիմիդ սիւղ սինիդ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պու էճլտէն արթըզ թէհամիլլէ էտէմէյիպ՝ Աթի-
նատա Էալընըզ պրագըլմամըզը միւնասիպ Էէօր-
- 2 տիւք: Վէ Ալլահնը խատիմի վէ Գրիստոսըն պէ-
շարէթիլտէ էմէքտաշլարըզ օլան պիրատէրլիդ
Տիւրթէոսը Էէօնտէրտիք, Թա քի սիդի սապիթ

էթմէսի վէ իմանընդդտան տօլայը սիզէ Թէսէլի
 3 վէրմէսիլէ, Պու մուզայագալարտա քիմսէ սար-
 սըլմասըն, զիրա պուռնուն իշիւն Թա'սին օլուն-
 4 տըղըմըզը քէնտինիզ պիլիքսինիզ, Զիւնքի եանը-
 նըզտա իքէն տախի մուզայագա չէքէճէյիմիզի
 սիզէ մուզատտէմա խապէր վէրտիք, նիթէքիմ
 մա'լիս միւնիւզ օլտըղը իւզրէ վուզու' պուլմուշ
 5 տըր, Պու սէպէպտէն պէն տախի արթըզ Թէ-
 համիւլ էտէմէյէրէք, իզվա էտիճի սիզի իզվա
 էթմէսիլէ էմէյիմիզ պիհուտէ չըգմասըն տէյիւ
 իմանընդ խուսուսընտա խապէր ալմագ իշիւն
 6 կէօնտէքտիմ, Լաքին շիմտի Տիմոթէոս Թարա-
 ֆընըդտան պիզէ վասըլ օլուպ, իման վէ մու-
 հապպէթիւնիզի, վէ պիզիմ սիզի կէօրմէյէ միւշ-
 Թագ պուլունտըղըմըզ միսիլիւ, սիզին տախի
 պիզէ օլան իշիյաքընըզը, վէ պիզի տա'իմա խայրէ
 7 զիքը էթտիյինիզի պիզէ միւժտէ էյէտի, Պու սէ-
 պէպտէն, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ ճիւմէ մու-
 զայագա վէ զարուրէթիմիզուէ իմանընդդտան տօ-
 8 լայը հագգընըզտա միւթէսէլի օլաքգ, Զիրա սիզ
 Բապպտա սապիթ գալտըղընը Թագտիրտէ' շիմտի
 9 պիզ սաղ գալըրըզ, Զիրա սիզին իշիւն Ալլա-
 նըմըզըն հուզուրընտա հագգընըզտա մէսրուր ժւ-
 տըղըմըզ մէսէրրէթէ մուզապիւ Ալլահա նէ' չիւքը
 10 Եաղ էտէ պիլիքիզ, Նիւզիւնիւպիւ կէօրմէք վէ
 իմանընըզըն նօգսանընը իքմալ էթմէք իշիւն,
 կէճէ վէ կիւնսիւզ զիյատէսիլէ նիյազ էյէմէքտէ
 11 իզ, փէտէրիմիզ Ալլահ քէնտիսի վէ Բապպըմըզ
 Յիսուս Գրիստոս Թարաֆընըզա Նիւէ' Է-դէ էօ-
 12 լըմըզը ասան էտէ, վէ պիզիմ սիզէ մուհապպէ-
 Թիմիզ օլտըղը միսիլիւ, Բապպ սիզին տախի պի-
 րիպիլիքիզէ վէ ճիւմէյէ օլան մուհապպէթիւնիզի
 13 չօղալտըպ արթիքընըն, Թա քի փէտէրիմիզ Ալլա-
 հըն հուզուրընտա Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս
 ճիւմէ մուզատտէսլէրի իլէ զուհուր էթտիքտէ

դալպէրինիդի գուտսիյէթտէ գուտուրսըդ սապիթ
գըլա:

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, սիղէ Բապպ Յիսուսլէ
րէճա վէ նասիհաթ էտէրիդ քի՝ նէ վէճիլէ հա-
րէքէթ էթմէնիդ վէ Ալլահա մագպուլ օլմանըդ
վաճիպ օլտըղը հագգընտա պիղտէն սլտըղընըդ
- 2 Կէօրէ տահա զիյատէ թէրագգըր էտէսինիդ, Զիրա
Բապպ Յիսուս թարաֆընտան սիղէ նէ թէնպի:
- 3 Եւր վէրտիյիսիդի պիլիւրսինիդ, Զիրա Ալլահըն ելլա
տէթի պու աըր, Էսնէ մուգատտէս օլմանըդ տըր,
- 4 Քի զինատան իճթիմապ պիլլէ, Սիղտէն հէր պիրի
Ալլահը պիլմէյէն թա՛իֆէլէր կիպի հէվա ի շէհլէթը
- 5 տէյիլ, Անճագ գուտսիյէթլէ վէ իֆֆէթլէ քէնթի
- 6 *ճէսէտինէ մալիք օլմաղը պիլլին, Պիրի պու մառ,
տէտէ պիրատէրի հագգընտա հատուր թէճալու
էտիպ զատըր էթմէսին, զիրա սիղէ էվլէլտէն սէյ-
լէյիսլ շէհատէթ էթտիյիսիդ իւզըրէ, պուլլաըլ
- 7 ճիւմլէսի իշիւն Բապպ ինթիգամ ալըճը տըր, Զիրա
Ալլահ պիլի նալիաքլիյէ տէյիլ, անճագ գուտսիյէ-
- 8 թէ տա՛վէթ էյլէտի, Պու էճըլտէն թահգիր է-
քիմսէ ինսանը տէյիլ, անճագ պիղէ քէնտիր Բու
իւլ Գուտսընը վէրէն Ալլահը թահգիր էտէր:
- 9 Գարնտաշ մուհապպէթի խուսուսընտա իթ
սիղէ եագմագլըղըմ իճապ էթմէդ, զիրա պիրի-
պիրինիդի սէվմէյի Ալլահ թարաֆընտան քէնտի:
- 10 Նիդ էօյրէնմիշ սինիդ, Զիւնքի պուլնու սիդ պիւ-
թիւն Մաքէտօնիատա օլան ճիւմլէ պիրատէրլէր
կէօսթ էրիյօրսընըդ, Լաքին, էյ պիրատէրլէր, սիղէ
րէճա էտէրիդ քի պու խուսուսընտա տահա զիյատէ
- 11 թէրագգըր էտէսինիդ, Վէ սիղէ թէնպի էթտիլ:

- միզէ կէօրէ ասուտէհալ իւզրէ հաշայրայ՝ քէնտի
 ումուրնըզէ մէշդուլ օլարագ, քէնտի էլլէրինիզէ
 12 իշլէմէյէ դայրէթ հտէսինիզ. Թա քի խարիճտէ օ-
 լանլարա հիւսն ի հաքէքէթլէ մու՛ամէլէ էտիպ՝
 պիր շէյէ միւհթամ Օլմայասընըզ,
 13 էյ պիրատէրլէր, ոյոլայանլար հագգընտա պի-
 խապէր օլմանըզը իսթէմէմ, Թա քի իւմիտլէրի
 օլմայան սա՛իրլէրի կիպի մահզու՛ն օլմայասընըզ,
 14 Զիրա էյէր Յիսուսըն էօլիւպ գըլյամ էթտիյինէ
 իման էտէրսէք, քէզայիք Յիսուստա ոյոլայան-
 լարը տախի Ալլահ անըն իլէ պէրապէր կէթիւրէճէք
 15 տիր, Զիրա պիզ Բապպըն զուհուրընա տէյին
 հայաթտա պագի գալանլար՝ ոյոլայանլարա թէ-
 գատտիւմ էթմէյէճէյիմիզի սիզէ Բապպըն քէլա-
 16 մըլլէ խապէր վէրիւրիզ, Զիրա Բապպ պիզզաթ
 պիր նիտա ի էմրլէ՝ պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալ-
 լահըն սուրըլլէ սէմատան նիւզուլ էտէճէք տիր,
 վէ Գրիստոստա վէֆաթ էթմիշ օլանլար էվվէլա
 17 գըլյամ էտէճէքլէր տիր, Անտէն պիզ հայաթտա
 պագի գալանլար անլէր իլէ պէրապէր Բապպը իս-
 թիգպալ իշիւն պուլութլարտա հալմայա րէֆ՝ օ-
 լունաճաղըզ վէ պէօյլէճէ տա՛հմա Բապպ իլէ պէ-
 18 րապէր պուլունաճաղըզ, իմտի պու սէօզլէրլէ
 պիրիպիրինիզէ թէսէլլի վէրինիզ»

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, զէմանլարա վէ վագըթ-
 լարա տա՛իր սիզէ հաղմագլըզըմ իճապ էթմէզ,
 2 Զիրա քէնտինիզ էյի պիրսինիզ քի Բապպըն հիւ-
 3 նիւ կէճէ խըրսըզը կիպի կէլիր, Զիւնքի՝ Սէլամէթ
 վէ էմիլյէթ վար՝ տէտիքլէրինտէ, օլ վագըթ հա-
 միլէ գարըյա աղըը կէլտիյի կիպի, նահիւհա իւ-
 զէրլէրինէ հէլաք եէթիլէճէք վէ գուրթ ուլմայա-
 4 ճագլար տըր, Սիզ իճէ՛՛՛ պիրատէրլէր, գարան-

- 1 լըգտա տէյիլսինիզ քի՛ օլ կիւն իւզէրինիզէ խըր-
 2 սըզ կիպի կէլինն. Ձիրա սիզ ճիւմէնիզ նուր օ-
 3 ղուլլարը վէ կիւնտիւզ օղուլլարը սընըզ. կէճէ-
 4 տէն, եսխօսա գարանլըգտան տէյիլ իւլ չալ
 5 պէօյլէ իքէն՝ սա՞րլէրէր կիպի ույումայալըմ, աճ-
 6 ճագ ույանըգ տուրուսլ այըգ օլալըմ. Ձիրա
 7 ույույանլար կէճէլէյին ույուրլար, վէ սէրխօշ օ-
 8 լանլար կէճէլէյին սէրխօշ օլուրլար. Ամմա պիզ
 9 կիւնտիւզ օղուլլարը իւման վէ մուհապպէթ գըրընը
 10 վէ խէլաս իւմիտի օլան միղֆէրի կիյմիշ օլալագ)
 11 այըգ օլալըմ. Ձիրա Ալլահ պիզի զազապ իյին
 12 տէյիլ, անճագ պիզիմ եօլըմըզա էօլէն Բապպը
 13 մըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթասըյլէ խէլասա նա՞իլ
 14 օլմագ իյին թա՛նին էյլէտի. Թա քի կէրէք ույ-
 15 նըգ՝ կէրէք ույուր պուրուսուր իսէք, տնն իկ
 16 պէրապէր հայաթտա օլալըմ. Պու էճլտէն էտէ կէ-
 17 տիյինիզ կիպի, պիրիպիրինիզէ թէսէլի վէրիւ
 18 եէքտիկէրինիզի ի՛մար էյլէյինիզ.
 19 էյ պիրատէրլէր, արանըգտա չալըչանլարը, վէ
 20 Բապպտա իւզէրինիզէ մէ՛ մուր օլուսլ սիզէ նասի-
 21 հաթ վէրէնլէրի թանըյըզ, Անլէրէ իշլէրի իյին
 22 մուհապպէթ իւզրէ զիյատէսիյլէ ի՛թիւպար էթ-
 23 մէնիզի ըէճա էտէրիզ. Պիրիպիրինիզ իկ միւ-
 24 սալէմէթտէ օլուսըզ. վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզ
 25 ըէճա էտէրիզ քի՛ նիզամըզ քիմսէլէրէ նասիւթ
 26 վէրէսինիզ, էիւրէքսիզլէրի ճէսարէթլէնտիրիւ
 27 զա՞իֆլէրէ տէսի կիր օլասընըզ, ճիւմէ հազգընտո
 28 թէ՛էննի էտէսինիզ. Սագընընըզ՝ քիմսէ քիմսէյ
 29 քէմիյէ մուգապիլ քէմիք էթմէսին. պիլաքս
 30 տա՞րմա կէրէք պիրիպիրինիզէ, կէրէք ճիւմէյ
 31 էյիլիք էթմէյէ սա՛յ էտինիզ. Տա՞րմա մէսըուր օ-
 32 լունըզ. Ֆէրաղաթ էթմէյէրէք տու՛ա էտինիզ.
 33 Հէր շէյտէ շիւքր էտինիզ, քիրա Յիսուս Քրիս-
 34 տոստա հազգընըգտա Ալլա՛հըն իրաւէթի պու տըր
 35 Բուհուս սէօնալուրմէյինիզ (20) Ինհամլարը թան-

- 21 գիր էթմէյնիզ, չէր շէյլ թէճրիպէ էտիպ էյլ օ-
 22 լանը թութունըզ, չէր նէվ՝ չէրրտէն իճթինապ
 23 էտինիզ, վէ սէլամէթ մէնպա'ը օլան Ալլահ քէն-
 տիսի սիզի թէմամիլէ թազտիս էյլէյէ. վէ բուհը-
 նըզ վէ ճանընըզ վէ ճէսէտինիզ քեամիլէն Բապ-
 պըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն զուհուրընա պիլա գու-
 24 սուր հըֆիզ օլունա: Սիզի աա'վէթ էտէն սաաըզ
 օլուպ իճրա տաիի էտէճէք տիր:
 25 էյ պիրատէրլէր, պիզիմ իչիւն տու'ա էտինիզ:
 26 ձիւմլէ պիրատէրլէրէ մուգատտէս էօլիւլլէ սէ-
 27 լամ էտինիզ, Սիզէ Բապպ հազզը իչիւն հէմին
 վէրիլիմ քի՝ պու րիսալէ ձիւմլէ մուգատտէս պի-
 28 րատէրլէրէ օգունսուն: Բապպըմըզ Յիսուս Գրիս-
 տոսըն 'ինայէթի սիզին իլէ օլսուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԼԵՐԵ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիլվանօս վէ Տիմոթէոս՝ փէտէրիմիզ
 Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոստա օլան Սէ-
 2 լանիքիլէր քիլիսէսինէ. Սիզէ փէտէրիմիզ Ալլահ
 վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս թաւաֆընտան 'ինայէթ
 վէ սէլամէթ օլսուն:

- 3 Եւ պիտաւորէր, լայրգ օլորդը իւզրէ, տա՛իմա սիզին խչիւն Ալլահա շիւքը էթմէյէ պօրճու իղի չիւնքի իմանընդ զիյատէսիլէ արթըսլ ճիւմէն իզատէն հէր պիրինին հէքտիկէրինէ օլան մու.
- 4 հապպէթի արթմադտա տըր. Շէօյլէ քի պիզ քէն տիմիզ թէհամսիւլ էթտիլինիզ ճիւմէ թէատտի վէ մուզայադալարընըդտա օլան սապընըզ վէ ի մանընըդտան տօլայը, Ալլահըն քիլիսէլէրինտէ սի.
- 5 զինլէ իթթիխար էտէրիզ. Պու տախի հօլընտա էզիլէթ չէքմէքտէ օլտըղընըզ մէլէքիւթ Ուլլահա նա՛իլ օլաճաղընըզա Ալլահըն ՛առիլ հիւքմիւնիւն
- 6 տէլիլի տիրո Չիւնքի Ալլահըն ՛ինանտէ ՛ատպէթէ մութապըզ տըր քի՝ սիզի թազիւզ էտէնլէրէ մու.
- 7 զայագա էտա էքէ, վէ սիզ մուզայագա չէքէնլէրէ պիզիմ իլէ պէրապէր, Բապպ Յիսուս քէնտի գուվէ լէթիինն մէլա՛իքէսիլէ սէմատան զուհուր էտիպ,
- 8 Ալլահը պիլմէյէնլէրտէն վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն պէշարէթինէ իթա՛աթ էթմէյէնլէրտէն աթէշ ՛ալէվիլլէ ինթիզամ ալաճաղը վա.
- 9 գըթտա րահաթ իհսան էյլէյէ. Բապպ քէնտի մու. զատտէսլէրինտէ մու՛ազզէզ վէ ճիւմլէ միւ՛մին. լէրտէ, (չիւնքի սիզէ օլան չէհատէթիմիլզէ իման օլունտու,) հայրէթպախշ օլմազ իւզրէ կէլտիլն.
- 10 տէ, Անըն հուզուրընտան վէ գուվիլէթիլինն ճէլա. լինտէն պուշար օլ կիւնտէ էպէտի հէլտք հիւք.
- 11 միւնիւ չէքէճէքլէր տիրո Պուշա նազարէն տաթի տա՛իմա տու՛ա էտէրիզ քի՝ Ալլահըմըզ սիզի պու տա՛վէթէ լայրգ գըլա, վէ խայր իչիւն քէմալը րիզասընը վէ իմանըն ՛ամէլինի գուվիլէթլէ իքմալ
- 12 էյլէյէ. Թա քի Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն խմփ սիզտէ, սիզ տախի Ալլահըմըզ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն ՛ինայէթիլինէ կէօրէ անտէ Թա՛զիլ օ. լունասընըզ:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ պիրատերէր, սիգէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիս-
- տոսըն զուհուրը, վէ պիգիմ անըն եանընտա ճէմ՝
- 2 օլմամըզ խուսուսընտա, Բէճա էտէրիզ քի Գրիս-
- տոսըն կիւնիւ եադլաշմըշ տըր՝ տէյիւ կէրէք ըուհ,
- կէրէք սէօղ, կէրէք կէօյա թարաֆըմըզտան մէք-
- թուպ վասըթասըյլէ 'ազլընըզ չապուզ սարսըլ-
- 3 մասըն, վէ միւզթարիպ օլմայասընըզ՝ Պիր քիմսէ
- սիգի սիր վէճիլէ ալտաթմասըն, զիրա էվվէլա
- իրթիտատ կէլիպ՝ կիւնահ ատէմի, շօլ էհլ ի հէ-
- 4 լաքըն իզհար օլունմասը կէրէք տիր. Օլ քի մու-
- խալէֆէթ էտէր վէ հէր իլահ, եախօտ մա'պուտ
- խալիլէ միւսէմմա օլանըն իւզէրինէ եիւճէլէնիր,
- հաթթա քէնտինի իլահ կէօսթէրէրէք (իլահ կիպի)
- 5 Ալլահըն հէյքէլինտէ օթուրուր. Տահա եանընըզտա
- իքէն, պու շէյլէրի սիգէ սէօյլէտիյիմի խաթըրա
- 6 կէթիրմէ'զ մի սինիզ. Շիմտի տախի քէնտի վագ-
- թընտա իզհար օլունմասը իչիւն անը մէն՝ էտէն
- 7 շէյի պիլիրսինիզ. Զիրա 'իսեան սըրըր հալա իչլէ-
- մէքտէ տիր, ֆազաթ շիմտի մանի՝ օլան օրթա-
- 8 տան գալընճայատէք Ան՝ էդէր. Օ զէման օլ
- 'ասը զահիր օլաճագ տըր. անը տախի 'Բապպ
- քէնտի ազլընըն նէֆէսիլէ թէլէֆ էտիպ, քէնտի
- 9 կէլիլինին թէճէլիլիլէ հէլաք էտէճէք տիր. Անըն
- զուհուրը իսէ Շէյթանըն իչլէմէսինէ կէօրէ ճիւմէ
- դուվէթ վէ 'ալամէթ վէ սախթէ միւ'ճիղէլէրէ,
- 10 Վէ հէլաք օլմագտա օլանլարտա հագգսըզլըղըն
- հէր հիլէսիլէ օլաճագ տըր, չիւնքի անլէր իւլլաս
- պուլմալարը իչիւն հագիզաթ մուհապպէթինի
- 11 գապուլ էթմէտիլէր, Վէ պու սէպէպտէն եալանա
- ինանմալարը իչիւն՝ Ալլահ անլէրէ միւ'էսսիր զէ-

- 12 Լալէթ կէօնտէրէճէք տիր . Թա քի հագիգաթա ինանմայըպ հագգարըղըղա րիգա վէրէնլէրին ճիւմ-
լէսի մահքիւմ օլալար :
- 13 Պիզ տախի , էյ Բապպըն սէվկիւլիւլէրի պիրա-
տէրլէր , Ալլահա տա'իմա սիզին իչիւն շի . քէ-
մէյէ պօրճլու իզ , չիւնքի Ալլահ սիզի իպթիտատէն
Բուհըն Թագտիսի վէ հագիգաթա օլան իմանէ
- 14 Խէլաս իչիւն ինթիխուպ էտիպ , Բապպըմըզ Յի-
սուս Բրիստոսըն 'իզզէթ ինէ նա'իլ օլմանըզ իչիւն ,
պուշա տախի պիզիմ պէշարէթիմիզին վասըթա
սըլլէ սիզի տա'վէթ էյլէտի :
- 15 Պինա'էն 'ալէյն , էյ պիրատէրլէր , սապիթ գա-
տմ' օլուպ' քէլամ եախօտ մէքթուպըլըզ վասը-
թասըլլէ էօյրէնտիչինիզ Թա'լիմաթը հըֆը էտի-
- 16 նիզ , վէ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոս քէնտիսի ,
վէ պիզի սէվիպ պիզէ 'ինայէթ իլէ էպէտի թէսէլի
- 17 վէ էյի իւմիտ վէրէն ֆէտէրիմիզ Ալլահ , Դալլը-
րինիզի մի . թէսէլի , վէ սիզի հէր էյի քէլամ վէ
'ամէլտէ սապիթ գըլա :

ՊԱ, Պ 3

- 1 Վէլհհասըլ , էյ պիրատէրլէր , պիզիմ իչիւն տու'ա
էտինիզ քի' Բապպըն քէլամը արանըղտա օլալը
- 2 կիպի իլէրիլէյիպ շէրէֆ պուլա . Պիզ տախի հագգ-
սըզ վէ քէօթիւ աստէմլէրտէն գուրթուլալըմ . զիրա
- 3 ճիւմլէսի իման սահիպի տէյիլ տիր , Լաքին Բապպ
սատըգ տըր , վէ սիզի սապիթ գըլարագ , լէրի-
- 4 տէն սիյանէթ էտէճէք տիր . վէ սիզէ Թէնպի
էթտիլիմիզ շէյլէրին իճրասընտա պուլուշտըր-
նըղա վէ պուլուշաճաղընըղա Բապպտա ի'թիմա-
- 5 տըմըզ վար տըր , վէ Բապպ սիզին գալլըրինիզի
Ալլահըն մուհապպէթ ինէ վէ Բրիստոսըն սապընա
իրշատ էտէ :
- 6 Էյ պիրատէրլէր , սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիս-

- տասըն իսմիլյէ թէնպիհ հտէրիզ քի պիզտէն ալարդի
 թալիմէ կէօրէ տէյիլ, անճադ նիզամսըզ սիւլուք
 հտէն հէր պիրատէրտէն իճթինապ հտէսինիզ:
 7 Ձիրա պիզէ նասըլ մուգթէտի օլմանըզ վաճիպ
 իտիյինի քէնտինիզ պիրսինիլ, չիւնքի արանըզ:
 8 տա նիզամսըզ հարէքէթտէ պուլունմատըզ, վէ
 պիր քիմսէնին էքմէյինի մէճճանէն եմէտիք:
 անճադ սիզտէն պիրինէ եիւք օլմամադ իչիւն
 էմէք վէ զահմէթ չէքէրէք կէճէ կիւնտիւզ իշ իշ:
 9 Եր իտիք, Պու տախի հիւքիւմէթիմիզ օլմատիւ
 ղընտան տէյիլ, անճադ պիզէ մուգթէտի օլմանը
 նըզ տէյիլ քէնտիմիզի սիզէ էօրնէք կէօսթէրմէ:
 10 միզ իչիւն օլմու, Ձիրա հանընըզտա իքէն տախի
 էյէր պիր քիմսէ իշ իշէմէք իսթէմէզսէ, եմէք
 տախի եմէսին տէյիլ սիզէ թէնպիհ հտէր իտիք:
 11 Ձիրա սիզտէ պաղը քիմսէէր նիզամսըզ հարէքէթ
 հտիւպ պիր իշ իշէմէյէրէք ախէրինին իչինէ դա:
 12 Բըլըր օլարըլընը իշիտիյօրըզ, Պու մազուլէ քիմսէ
 էրէ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոս թարաֆընտան
 թէնպիհ վէ րէճա հտէրիզ քի ուսընճա իշէյէրէք:
 13 քէնտի էքմէքէրինի եէյէլէր, Սիզ տախի, էյ պիւ
 14 րառէրէլը, էյիլիք էթմէքտէն օսանմայընըզ, վէ
 էյէր պիր քիմսէ պու րիսալէ վասըթասըլլէ օլան
 քէլամըմըզա իթա'աթ էթմէզսէ, խէճիլ օլմասը
 իչիւն անա նիչան գօյուպ անըն իլէ իխթիլաթ էթ:
 15 մէյինիզ, Լաքին տիւշմէն մազամընտա թուլմայը
 նըզ, անճադ պիրստէր կիպի անա նասիհաթ հտիւ
 16 նիզ վէ մէնպա'ը սէլամէթ օլան Բապպ քէնտիսի
 սիզէ տա'իմա հէր խուսուստա սէլամէթ իհսան էյ
 էսին, Բապպ ճիւմէնիզ իլէ օլսուն:
 17 Պէն Պօղոսըն էլ հազըսըլլէ սէլամ, պու տախի
 հէր մէքթուպտա նիչան սըր, պէօյէ հազարըմ:
 18 Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն ինայէթի ճիւմէ
 նիզ իլէ օլսուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՈՍԱ

ՊԵՐԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Խելասքեարմըզ Ալլահն վէ իւմիտիմիզ օլան
[Բապպ] Յիսուս Գրիստոսըն էմրի իւզրէ Յիսուս
Գրիստոսըն բէսուլը Պօղոս իմանտա էօզ օղլըմ
- 2 Տիմիթէոսա. փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպմըզ
Յիսուս Գրիստոս թաւափընտան առն 'ինսյէթ
վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլսուեն:
- 3 Պէն Մաքէտօնիայա կիթմէք իւզրէ իքէն, պա'ղը
քիմսէլէրին պաղչա թա'լիմ էօյրէթմէմէլէրինի,
վէ մասալլարա, վէ իմանտան օլարագ Ալլահ
Մաքպա, օլան մա'մուրիյէթէ տէյիլ, անճագ միւ-
ճատէլէյէ վէսիլէ օլան տիւքէնմէզ նէսէյ սիլսիլէ-
լէրինէ տիգգաթ էթմէմէլէրինի թէնպին էտէսին
- 4 տէյիլ, Սէնին էփսուստա մէքս էթմէնի ընճ
5 էթտիլիմ կիպի, չէմթէ Եթէթիմ, Թէնպինն նէթի-
ճէսի վիաք գալպտեն վէ իսալիս զամիրտէն վէ ըլլա-
- 6 սըզ իմանտան օլան մուհապպէթ տիր. Պա'ղլարը
սըռնլարտան սափրայ՝ պիհուտէ սէօզլէրէ մա'իլ
- 7 օլորլարո՝ Վէ շէրի'աթ մու'ալլիմլէրի օլմագ իւ,
թէրլէր իսէ տէ՝ նէ՝ սէօյլէտիքլէրի, նէ՝ տէ իտտի'ս
- 8 էթտիքլէրի շէյլէրի աղլարլարո՝ Շէրի'աթըն էյի օլ-
աղղընը պիլիլիլիզ, պու շարթլէ քի պիր ատէմ

- 9 անը չէր'էն իսթի'մալ էտէ. Լաքին պունու պիւ-
մէի տիր քի' չէրի'աթ սալիհ իշիւն օլմայըպ'
պիւ'աքս 'աթիւէր վէ իթա'աթսըզլար վէ ֆաճիր-
ւէր վէ կիւնահքեարլար վէ խապիսլէր վէ ֆասըգ-
10 լար վէ պապայը վէ անայը տարպ էտէնէր, վէ
գաթիլէր վէ զինաքեարլար վէ լու'թիլէր վէ ին-
սան խըրսըզլարը վէ եալանճըլար վէ հանիսլէր վէ
սահիհ թա'լիմէ մուխալիֆ օլան սա'իր հէր պիր
11 չէյ իշիւն գօնուլմը տրր, Պու սախի միւսպարէք
Ալլահն պանա էմանէթ օլունան պէշարէթ ի ճէ-
12 իլէսինէ մութապըգ տրր, վէ պէնի գուվվէթլէն-
տիրէն Բապպըմըգ Յիսուս Գրիստոսս մի'թէշէք-
քիր իմ, չիւնքի մուգատտէմա քիւֆը էտիճի վէ
թէ'ատտի էտիճի վէ չէթմ էտիճի իքէն, պէնի
13 սատըգ սայըպ խըրսէթէ թա'հին էյլէտի. Աման
մէրհամէթէ նա'իլ օլտըմ. զիրա իմանսըզլըգտա
14 իքէն պիլլէյէրէք իշլէտիմ, վէ Յիսուս Գրիստոսս
տա օլան իման վէ մուհապպէթլէ Բապպըմըզըն
15 'ինույէթի զայէթլէ արթտը, Պու քէլամ սատըգ
վէ հէր վէճիլէ գապուլա շայան տըր քի' Յիսուս
Գրիստոս տիւնեայա կիւնահքեարլարը խէլաս էթ-
մէք իշիւն կէլուի. պունլարըն պիրինճիսի պէն իմ.
16 Լաքին պունու իշիւն րահմէթէ նա'իլ օլտըմ,
թա քի Յիսուս Գրիստոս հայաթը էպէտիյէ իշիւն
քէնտինէ իման էտէճէք օլմանէք օլմագ
իւզըն, քէմալը սապըրըն իպլիտա պէնտէ իղհար
17 էտէ. Իմտի էզէլի վէ էպէտի ֆատիլահա՝ զէվալ
պուլմազ վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ եալընըզ [Մալիմ]
Ալլահա էպէա իւլ ապատ 'իզլէթ վէ համո օլ-
սուն, Ամին:
18 Սանա, էյ օզլըմ Տիմիթոս, սէնին հագըրնտա
սէպգաթ էտէն իհամլարա կէօրէ շու թէնպիհի
թավսիյէ էտէրիմ, թա քի անլէր իլէ էյի ճիհատոն
19 իզտամ էյլէյէսին. վէ իմանը վէ խալիսթալիլի
հըֆըգ էտէսին. պունու իսէ պա'ղըլարըն րէճնէթէ

միշ օրմալարըլէ իման խնւարնաւորաւ զարգ եւ-
 20 տըլար: Հիմէնայօս վէ իսքէնտէր պուշարտան
 օլուպ, քիւֆը էթմէմէյի էօյրէնսինէր տէյիւ
 անկէրի Շէյթանա թէսլիմ էթաիմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմոի հէր շէյտէն էվվէլ ընճա էտէրիմ քի՛ ճիւմ՛
 լէ ատէմէր իշիւն, փատիլահլար իլէ ճիւմէ ման
 սըպտա պուշարտանլար իշիւն նիյազլար վէ սու՛ա:
- 2 Ըար վէ ընճալար վէ շիւքըլէր 'արդ օլունա: Թա
 քի քէմալ Ը թագվա վէ վադարլէ ասուտէ վէ:
- 3 Իահաթ 'էօմլ կէշիլէլիմ: Ձիրա ճիւմէ ատէմէ-
 ըին խէրասընր իսթէյէն վէ հազիգաթը պիլմէք-
- 4 լիյէ կէլմէլէրինի աքաւ- Եթէն խէլասքեարըմը
 Ալլահըն 'ինտինտէ պու էյի վէ մադպուլ տըր:
- 5 Ձիւնքի պիր Ալլահ վար, Ալլահ իլէ ինսան արա-
 սընտա տախի պիր Միլանճը վար, պու տախի ին-
 սան շա՛ն Յիսուս Գրիստոս տըր, քի վազթ Ը
 մախսուսընտա շէհատէթ օլմագ իւզրէ քէնտիսի-
- 6 նի ճիւմէնին եօլընա ֆիտիյէ վէրտի: Պէն տախի
 օլ շհաթէլ իշիւն վա՛իզ վէ ընսուլ: (Գրիստոստա
- 7 հազգ սէօյլէյօրըմ, եալան սէօյլէմէյօրըմ,) Եանի
 իման վէ հազիգաթաւ թա՛լիֆէլէրին մուալլիսի
- 8 օլմագ իւզրէ նասպ օլունտըմ: Իմոի էրլէր պիլա
 զադապ վէ պիլա իսթիպահ փաք էլէր զալարա-
 իագ՝ հէր եէրտէ տու՛ա էթմէլէրինի իսթէրիմ:
- 9 Գէզալիք նիսա տախի հիճապ վէ էտէպ իւզրէ
 միւնասիպ գըյաֆէթաւ օլարագ, սաչ Էօրմէլէրի
 եա ալթուն եա ինճուլէր, եախօա ազըր պահալը
- 10 էլպիսէվիէ տէյիլ, Անճապ էն ի թագվա օլմագ-
 լըզը իգըար էսէն նիստայ եազըշալըզը կիպի, էյի
- 11 'ամէլլէրլէ քէնտիլէրինի թէղեին էթսինէր: Դարը
 քէմալ Ը ինգլյատլէ սիւքիւթ էտէրէք էօյրէն-
- 12 սին: Ամա գարընըն թա՛լիմ էթմէսինէ, եախօա

- էրին իւզէրինէ հիւքիւմէթ սիւրմէսինէ իզն վէր-
 13 մէմ, անճադ սիւքիւթ իւզրէ օլսուէն, Ձիրա էվ-
 14 վէլա Ադամ, սօղրա եւա խալգ օլսւնտու: Վէ
 Ադամ ալտանմատը, անճադ գարը ալտանըպ թէ-
 15 ճափուզա կիրիֆթար օլսուէ: Ամմա էտէպ իւզրէ
 իման վէ մուհապէթ վէ գուտսլյէթտէ միւտա-
 վէմէթ էթաիքլէրի հալտէ, էվլատ տօղուրմագլէ
 խէլաս պուլաճագ տըր:

ՊԱՊ 3

- 1 Շու քէլամ սասըգ տըր, եա'նի էյէր պիր քիմ-
 սէ էփիսգօփօսլըղա ըաղիպ օլուր իսէ, կիւզէլ
 2 պիր իշ արդուսընտա օլուր: Իմտի վաճիպ տիր
 քի էփիսգօփօս գուտուրսըզ, վէ պիր զէվճէնին
 զէվճի, վէ այըզ, 'ազիլ, էհլ ի 'ըրզ, միւսա-
 3 ֆիրփէրվէր վէ թա'լիլէ միւսթա'իա օլա: Վէ շէ-
 բապա մէյալ վէ եա վուրուճու (վէ գապիհ գա-
 զանճ թալիպի) օլմայըպ, անճագ լաթիֆ օլսուէ,
 վէ նիզա' վէ ագյէ սէվմէքտէն պէրի օլսուէ:
 4 Քէմալը վագարլէ էվլատընը իթա'աթտա թու-
 թարագ' քէնտի խանէսինէ հիւսն ի նազարէթ
 5 էթսին: (Քէնտի խանէսինէ նազարէթ էթմէյի
 պիլմէյէն քիմսէ Ալլահըն քիլիսէսինի նա'սըլ ի-
 6 տարէ էտէ պիլիւր:) Թէքէպպիւր էտիպ Շէյթա-
 նըն յըր-աշը հիւքմէ օղրամամասը իշիւն տինէ
 7 եէնի կէլմիշ օլմայա: Վէ սիթէմէ վէ Շէյթանըն
 տուգաղընա տիւշմէմէսի իշիւն վաճիպ տիր քի
 խարիճտէ օլանլարտան հիւսն ի շէհատէթէ մագ-
 հար օլսուէ:
 8 Քէզալիք շէմմասլար էհլ ի վագար օլսուէնլար,
 վէ իքի սէօզիւ, չօգ շէրապա մէյեալ, գապիհ
 9 գազանճ թալիպի օլմայարագ, իմանըն սըրըրընը
 10 փաք զամիլլէ հըֆզ էթսինլէր: Պուէնլար տախի
 էվլէլա թէճրիպէ օլսւնտուէնլար, պա'տէհու գու-

- սուրբագ պուլունարդարը թագտիրտե շէմնասլըղը
- 11 իճրա էթսինէր, Գէզալիք դարըլարը էհլ ի վա-
զար օլուսլ՝ իթթիրաճը օլմայարագ, այլզ վէ հէր
- 12 շէյտե սատրդ օլսունլար, Շէմնասլար պիրէր զէվ-
ճէնին զէվճի օլուսլ, էվլատլարընա վէ քէնտ,
խանէլէրինէ հիւսն ի նաղարէթ էտէն ատէմէր
- 13 օլսուն, Զիրա շէմնասլըղը էյիճէ իճրա էտէնէր
քէնտիլէրինէ էյի մէրթէսլէ վէ Յիսուս Բրիս-
տոստա օլան իմանտա չօզ ճէսարէթ քէսլ է-
տէրլէր
- 14 Թարաֆընլա եագընտա կէլվէք իւմիտինտէ ի-
- 15 քէն՝ սանա պու շէյլէրի եագըլօրըմ, Գի կէճի-
քիրսէմ պէյթ Ուլլահտա, Եա՛նի հայյ Ալլահն
քիլիսէսինտէ (քի հագիւգաթըն տիրէյի վէ էսասը
տըր) նէ սուրէթլէ հարէքէթ էթմէք վաճիպ
- 16 իտլիլիսի պիլէսին, վէ թագվանըն սըրըլ պէօյլէք
օլաըլթ միւսէլլէմ տիր. Ալլահ թէնտէ իզհար՝ վէ
Բուհլէ թաստըզ օլունուսլ, մէլա՛իքէյէ կէօրիւն-
տիւ, վէ թա՛իֆէլէր արասընտա վա՛զ օլունուսլ,
տիւնեատա անա իման կէթիլիլէրէք՝ ճէլալ իլէ
՛ուրուճ էյլէտի

ՊԱՊ 4

- 1 Լաքին Բուհ աշիքեարէ սէօյլէր քի՝ սօն վաղթթ-
լարտա պա՛զը քիմնէլէր՝ վամիրլէրի տաղլանմը
օլան եալանճըլարըն միւրա՛իլիյի իլէ իմանտան
- 2 իրթիտառ էտիսլ, իզլալ էտիճի բուհլարա վէ
ճինլէր թա՛լիմաթընա տիգդաթ էտէճէքլէր
- 3 Օլ Եալանճըլալ քի էվլէնմէքտէն մէն՝ էտէրլէր
վէ միւ՛մինլէրին վէ հագիւգաթը պիլէնլէրին թէ-
շէքքիւրլէ իսթի՛մալի իյիւն՝ Ալլահըն իալզ էյլէ-
տիլի թա՛տմարտան իճթինապ էթմէյի լէնպի՛
- 4 էտէրլէր, Զիւնքի Ալլահըն հէր պիր մախլալզ
էյի տիր, վէ թէշէքքիւրլէ ալընտըղը թագտիրտէ

- 5 րէտոտ օրունաճաղ հիշ պիւր շէյ հօգ տրբոյ Զիրա
Ալլահն քէլամըյլէ վէ տուա իլէ թագտիս օրու-
- 6 նուր, Պիրատէրլէրէ պու շէյլէրի իրթար էթմէք-
լէ, իմանն վէ թապի՝ օլտըղընէ էյի թա՛լիսին
էտըլէրիլէ վիէրվէրտէ օլունուս, Յիսուս Բրիս-
- 7 տոսըն էյի պիւր իսառիմի օլուրաըն, Ամմա գապիհ
վէ գօճա գարը մասալլաըրնտան իճթինապ էտիպ
- 8 քէնտիկի թագվայտ իտման էյլէ, Զիրա թէն իտ-
մանը ազ շէյէ ֆա՛խէլի օլուսլ թագվա իսէ հէր
շէյէ ֆա՛խէլի տիւր, չիւնքի անտէ շիմտիքի վէ
- 9 կէլէճէք հայաթըն վա՛տը վարոյ Պու քէլամ սա-
տըղ վէ հէր վէճլէ գապուլա շայան աըրոյ Զիրա
- 10 պունա պինա՛էն ճիւմլէ ատէմլէրին, խուսուսա
միւ՛մինլէրին խէլասքիարը օլան հայյ Ալլահա իւ-
միտ էթտիյիմիգտէն՝ հէմ էմէք շէքէր հէմ տէ
- 11 թահգիր օլունուրըզ, Պու շէյլէրի թէնպիհ վէ
թա՛լիմ էյլէ,
- 12 Հիշ քիմսէ կէնճլիյիկի թահգիր էթմէսին, լա-
քին քէլամ վէ աթվար վէ մուհապպէթ (վէրուհ)
վէ իման վէ իֆֆէթտէ միւ՛մինլէրէ էօրնէք օլ,
- 13 Պէն կէլինճէյէտէք՝ օգոււմաղա վէ նասիհաթա վէ
14 թա՛լիմէ մուգայյէտ օլ, Սէնին իւզէրինէ իրթի-
յարլարըն էլ գօմասըյլէ պէրապէր իլհամ վասը-
թասըյլէ վէրիլմիշ վէ սէնտէ պուլունտն մէվհի-
- 15 պէյի իհմալ էթմէ, Թէրազգի էթմէքլիյիկ ճիւմ-
լէյէ զահիր օլմազ իւզրէ պու շէյլէրի միւթալա՛ա
16 էյլէ, պու շէյլէրտէ մէշղուլ օլ, Քէնտիկի վէ
թա՛լիմէ տիգգաթ էտիպ՝ անլէրտէ տէվամ էյլէ,
զիրա պունու հափմաղլէ՝ հէմ քէնտիկի հէմ տէ
սէնի տիկլէյէնլէրի խէլաս էտէճէքսին,

- 1 իրթիյարը թա՛ղիր էթմէ, ամմա փէտէրէ նաւէ-
հ-ը էպէր կիպի, կէնճլէրէ պիրատէրլէրէ կիպի

- 2 նասիհաթ էյլէ, ինթիյար գարըլարա վալիտէլէրէ
կիպի, կէնճ գարըլարա քէմալը ինթիթէթէ հէմ
3 շիրէլէրէ կիպի շաւհաթ էյլէ, Տուլ գարըլարա,
հաճի ֆիլ հագիգէ տուլ օլանլարա իքրամ էյլէ,
4 վէ էյլէր պիր տուլ գարընըն էվլատը հաթու-
րունլարը վար իսէ, էվլէլա անլըր քէնտի հէլ ի
պէյթլէրինէ հիւրմէթ կէօսթէրմէյի վէ վալիտէյն-
լէրինէ միւ քեաֆաթ իֆասընը էօյրէնալնլէր, զի-
րա պու խուսուս ինտ Ալլահ էյի վէ մագպուլ
5 տըր, Լաքին ֆիլ հագիգէ տուլ վէ հալընըլ
գալմըշ օլան գարը Ալլահա թէվէքքիւլ էտիպ
կէճէ կիւնալազ տու'ա վէ նիյազա տէվամ էտէր
6 Ամմա հէլ ի գէվգ օլան' հայաթտա իքէն էօլմիշ
7 տիր, իմտի գուսուրըզ օլմալարը իլիւն պոճ
8 շէյլէրի թէնպիհ էյլէ, Ամմա էյլէր պիր քիմէ
թէ'ալլիւգաթընը, խուսուսա հէլ ի պէյթլինի գա-
լըրմազ իսէ, իմանը ինքեար էթմիշ օլուպ' միւմին
9 օլմայանտան պէտթէր տիր, Տուլ գարըլ ալթիւշ
հաշընտան աշաղը օլմայարագ' պիր գէվլին գէվ-
10 ճէոի պուլուանմըշ օլուպ, էյի ի'ամէլլէր խուսու-
սընտա հիւսն ի շէհատէթէ մաղհար օլմուշ, մէսէ-
լա, էվլատ պէսլէմիշ վէ միւսաֆիր գապուլ էթ-
միշ վէ մուգատտէպլէրին ալազլարընը երլգամը
վէ մուգայագատա օլանլարա իմտաու վէ հէր էյի
'ամէլտէ տէվամ էթմիշ օլտըղը թագաթիրտէ'
11 գայտ օլուսուսն, Լաքին կէնճ տուլլարը բէտտ էյ-
լէ, զիրա ֆիրստոսա գարըլ' գէվգէ թէսլիմ օլ-
տըզլարընտա թէգէվլիւճ էթմէք իսթէյիպ
12 էվլէլէր իմանը թէրք էթտիքլէրի իլիւն հիւքմէ
13 տիւշալ օլուրլար, վէ պուսուս իլէ պէրապէր էվ-
լէրի տօլաշարագ թէնպէլ օլմաղա ալըշըրլար, վէ
հալընըլ թէնպէլ տէյիլ, անճաք կէվէգէ վէ ա-
խէրինին ումուրը իլէ մէշղուլ օլարագ, նատէգա
14 շէյլէրի սէօյլէրլէր, իմտի իսթէրիմ քի կէնճ օլան-
լար էվլէնիպ վէ էվլատ կէթիրիպ' խանէ իտարէ-

- սինէ մուգայտ օլարագ, մուխալիֆ օլանա սի-
- 15 թէմ իշիւն պիր ֆուրսաթ վերմէսինէր, Զիրա
հալա պա՛ղըլարը սափըպ Շէյթանա թապի՛ օլոր-
- 16 լար, էյէր պիր միւ՛մին եա պիր միւ՛մինէնին
տուլարը վար իսէ՛ անէրէ ի՛անէ էյէսին, վէ
քիլիսէյէ պար օլմասըն, թա քի ֆիլ հագիգէ
տուլ օլանլարա ի՛անէ էտէ:
- 17 Մէ՛մուրլէթլէրինն հիւսն ի իճրասընտա պու-
լունան իխթիյարլար, խուսուսա քէլամուս վէ
թա՛լիմաէ էմէք չէքէնէր իքի գաթ իքրամա
- 18 լայըգ՝ ատաղ օլունսունլար, Զիրա ֆիթապ պու-
յուրդը քի՛ խարման տէօյէն էօքիւզիւն աղղընը
պաղլամայասըն, վէ՛ իշճի քէնտի իւճրէթինէ
- 19 միւսթա՛հազգ աըր, իքի եա իւլ շահիտ օլմատըգ-
ճա՛ իխթիյար՝ ալէյհինաէ շիքնայէթ գապուլ էթ-
- 20 մէ, Գապահաթլըլարը ճիւմլէնին էօնիւնաէ թա՛-
ղիր էյէ, թա քի սա՛րլէր տախի խալիֆ էտէլէր:
- 21 Ալլահըն վէ Խապպ Յիսուս ֆրիսաուըն վէ միւն-
թէխապ մէլա՛իքէնին հուզուընտա թէնպիհ է-
տէրիմ քի՛ պիր շէյ խաթըր իշիւն էթմէյէրէք:
- 22 պու չէյէրի պիղարագանէ հըֆզ էտէսին, Պիր
քիմսէնին իւզէրինէ՛ աճէլէ իլէ էլ գօմայըպ՝ ա-
լսէրլէրին կիւնահլարընա միւշթէրիք օլմա. քէն-
- 23 ոնիլի մաք սագլա, Արթըգ եալընըգ սու իլմէ-
յիպ՝ մի՛տէն իշիւն վէ քէսրէթ իւզրէ վուգու՛
պուլուն զա՛իֆիլքէրին իշիւն պիր ալ շէրապ իս-
- 24 թի՛մալ էյէ, Պա՛ղը սաւեմլէրին կիւնահլարը զա-
հիր օլուպ՝ էօնլէրինճէ հիւքմէ կիտէր, պա՛ղը-
- 25 լարընն իսէ աբալարընճա կէլիր, Բէղալիք պա՛-
ղըլալէն էյի՛ աճէլլէրի տախի զահիր օլուպ, պաղ-
գա թարը օլանլարըն կիզէնմէսի զայր ի միւսթին
տիր:

ՊԱՊ 6

- 1 Պօղոսնորրդ ամթընտա պուլունան ճիւմէ գու-
լար քէնտի Էֆէնտիւէրինի ճիւմէ ինթիրամ
միւսթահագգ 'ատտ Էթսինէր, Թա քի Ալլահն
- 2 Իսմինէ վէ Թա'լիմինէ քիւֆր օլունմայա վէ միւ-
մին Էֆէնտիւէրի օլանլար պիրատէր օլորգլար
իչիւն աւելի Թահգիր Էթմէսինէր, անճագ միւ-
մին վէ սէվկիւլիւ վէ էյիլիք Էլ-Էդիս հիսսէտար
օլորգլար իչիւն գուլլըգ Էթսինէր. պու շէյլէր
- 3 Թա'լիմ վէ նաաիհաթ էյլէ. Պիր քիմսէ պաշգա
տիւրիւ Թա'լիմ էտիպ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիս-
տոսըն սահին սէօգլէրինէ վէ Թագվայա կէօրէ օ-
- 4 լան Թա'լիմէ դա'իլ օլմագ իսէ, Օ միւթ էքէպպիր
տիր, պիր շէյ պիլլէզ, անճագ միւպահէսէ վէ
նիզա'ի լաֆըլլէ մա'լու օլմուշ տըր. պունլար-
տան տախի հասէտ վէ նիզա' վէ քիւֆրէր վէ
- 5 սու'ի դանն, վէ 'ագլը ֆաաիտ վէ հագիգաթ-
տան պա'իտ վէ Թագվայը քեար զանն էտէն ա-
տէմէրին պօշ միւպահէսէրի հասըլ օլուր. պու
- 6 մագուլէ քիմսէլրաէն ինթինապ էյլէ, Լաքին
գանա'աթլէ օլան Թագվա պէօյիք քեար տըր
- 7 Ձիրա տիւնեայա պիր շէյ կէթիրմէտիք, վէ անտէն
պիր շէյ կէօթիւրէմէճէյիմիզ աշիքեար տըր
- 8 Իմտի Էէյէճէյիմիզ վէ էօրթիւնէճէյիմիզ վարի-
9 քէն, պունլարա գանա'աթ էտէլիմ. Ամնա գէն.
կին օլմագ դաստընտա պուլունանլար իղվայա վէ
տուգաղա վէ չօգ սէֆին վէ մուգիրր շէնվէթլէր
տիւշէրլէր. անլէր տախի ատէմէրի հէլաքա վէ
- 10 խարապլլէթէ զարգ էտէրլէր. Ձիրա մալիւրէսի-
լիք ճիւմէ քէօթիւ շէյլէրին ասլը օլուպ' սա'ղը
քիմսէլէր անա հարիս օլմաղլէ իմանտան սալվա
չօգ էլէմէրէ միւպթէլա օլորլար
- 11 Լաքին, էյ Ալլահ ատէմի, սէն պու շէյլէրտէն
ֆիրար էտիպ' սալահ վէ Թագվա վէ իման վէ

- 12 մուհապպէթ վէ սապր վէ հիւմէ սա'յ էթ- իմանըն էյի ճիհատընտա ճահիա օլ. չօգ շահիալէր էօ- նիւնտէ էյի իգրարը իգրար էթմիշ օլարագ, տա'վէթ օլունարըըն հայաթ ը էպէտիյէյի թութ:
- 13 ճիւմէյէ հայաթ վէրէն Ալլահըն հուզուրընտա վէ Պոնտոսը Պիդատոսըն էօնիւնտէ էյի իգրարլէ շէհատէթ էտէն Յիսուս Գրիստոսըն հուզուրըն-
- 14 տա սանա թէնպիհ էտէրիմ քի, Պու էմրի Բապ- պրմըլ Յիսուս Գրիստոսըն թէճէլլիսինէ տէյին
- 15 էփէսիլ վէ գուսուրսըզ հըֆզ էտէսին. Պունու տախի Միւպարէք վէ Գատիր ի վահիտ վէ Մէլիք
- 16 իւլ միւլուք վէ Բապպ իւլ էրպապ, էլօմէմէղլիյէ եալընըզ մալիք, վէ թէգարրուպ օլունմազ նուր- տա սաքին օլան Ջաթ վադթ ը մախսուսընտա իզհար էտէճէք տիր. ատէմէրին հիշ պիրի անը կէօրմէմիշ վէ կէօրէմէզ. անա 'իզգէթ վէ գուտ- րէթ ի էպէտիյէ օլունու Ամին:
- 17 Պու տիւննատա գէնկին օլանլարա թէնպիհ էյ- լէ քի' միթէքէպպիր օլմայըպ, պագասըզ գէն- կինիյէ տէյիլ, անճագ թէմէթ թիւ' իչիւն դանի- լիք իւզրէ պիղէ հէր շէյի իհասն էտէն հայ Ալլա-
- 18 հա թէվէքքիւլ էթսինլէր. էյիլիք էտէրէք էյի 'ամէլլէրտէ դանի օլուպ' ճէօմէրա վէ էլի աչըզ
- 19 օլունլար. վէ հայաթ ը էպէտիյէյէ նա'իլ օլմագ իւզրէ, ախրէթ իչիւն քէնտիլլէրինէ էյի թէմէլ հազըրլասընլար:
- 20 Էյ Տիմիթէոս, էմանէթի հըֆզ էտիպ' նափաք վէ պաթըլ լաֆզլարտան վէ քիզպէն 'իլ' թէս- միյէ օլունան շէյին մու'արագալարընտան իճթի-
- 21 նապ էլլէ. Բի պունա պա'զը քիմէլէր զահիպ օլմաղլէ իմանտան սափուրլար 'իւնայէթ սէնին իլէ օլունու Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՈՍԱ

Ի Բ Ի Ն Ճ Ի Բ Ի Ս Ա Լ Է Ս Ի

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոստա օլան հայաթըն վա'տընա
կէօրէ Ալլահըն իրատէթիյլէ Յիսուս Գրիստոսըն
բէսուլը Պօղոս՝ սէվկիւլիւ օղլըմ՝ Տիմոթէոսա:
- 2 Փէտէր Ալլահ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոն
Թարաֆընտան առա ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ
- 3 սէլամէթ օլսուեն, կէճէ կիւնտիւզ տու'ալարըմտա
- 4 սէնի պէր տէվամ զիքը հտէրէք, Վէ կէօզ եաշ
լարընը խաթրըմտա Թութարագ, փիւր սիւրբը
օլմամ իչիւն, սէնի կէօրմէք արդուսընտա իմ:
- 5 Էվվէլա պէօյիւք վալիտէն Լօիստէ վէ վալիտէն
Նւնիկէտէ սաքին օլուպ, սէնտէ տախի պուլուն
տըղընա ի'թիմատ էթտիյիմ օլ բիյասըզ իմանը
խաթրըմտա կէթիրտիյիմտէ, էնտատըմտան էս
բէնաթիւնէ իտէք զամիրլէ իպատէթ էթտիյիմ
- 6 Ալլահա շիւքը հտէրիմ: Պու սէպէպտէն սանա
իխաթը հտէրիմ քի՝ իւզէրիկէ էլլէրիմին գօնուլ
սանըլլէ սէնտէ օլան մէվհիպէ ի իլահիյէյի Թէշ:
- 7 Վիզ հտէսին, Ձիրա Ալլահ պիզէ գօրգաղլիզ բու
հընը տէյիլ, անճագ գուվվէթ վէ մուհապպէթ
- 8 վէ Թամ 'ազլ բուհընը վէրտի, Պինա'նն 'ալէյի
Բապպըմըզըն շէհատէթինտէն վէ պէն մահպուր

- սրնտանն ասայր ութանմա. ֆագաթ պէշարէթ
 իյիւն մէշադգաթ տա Ալլահըն գուզվէթ ինէ կէօրէ
 9 հիսսէսար օլ. Օ պիզի խէշաս էտիպ՝ մուգաստէս
 տա՝վէթլէ տա՝վէթ էյլէտի. պու տախի՝ Կամէլլէ-
 րիմիզէ կէօրէ տէյիլ, անճագ քէնտինին թագաթի-
 րինէ կէօրէ վէ էզէլի զէմանլարտան Յիսուս
 10 Գրիստոստա պիզէ իհսան օլունուպ, Շիմտի իսէ
 էօրիւմիւ իպթալ էտիպ՝ պէշարէթին վասըթա-
 սըյլէ հայաթ վէ էօրլէմէզլիք զուհուրա կէթիր-
 միշ օլան խէշասքեսարըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն
 զուհուրըյլէ պէշան օլունան ՚ինայէթէ կէօրէ օլ
 11 տու. Պէն տախի պու Պէլլէթլէն վաթիզի վէ լէ-
 սուլը վէ թաթիքէլէրին մուալլիմի նասպ օլուն-
 12 տըմ. Պու սէպէպտէն պու մէշագգաթլարը տա
 խի չէքիօրըմ. վէ լաքին ութանմամ, զիրա քի-
 մէ իման էթտիյիմի պիլիրիմ, վէ էմանէթիմի օլ
 կիւնէ գատար հըֆգա գատիր իտիյինէ իթիմաստ
 13 էտէրիմ. Պէնտէն իշիթտիյիկ սահիհ սէօզլէրին
 սուրէթ ի ասիյէսինի Յիսուս Գրիստոստա օլան
 14 իման վէ մուհապպէթլէ հըֆգ էյլէ. Պիզտէ սա-
 քին օլան Բուհ իւլ Գուսս վասըթասըյլէ օլ էյի
 15 էմանէթի հըֆգ էյլէ. Ասիասա օլանլարըն ճիւմ-
 լէսի, Ֆիդէլլօս վէ Հէրմոգինէս արալարընտա օ-
 16 լարագ, պէնտէն եիւզ չէվիրտիքլէրինի պիլիրսին
 17 Բապպ Օնէսիֆօրօսըն խանէսինէ մէրհամէթ էտէ.
 զիրա պէնի չօգ աէֆ'ա միւսթէրին էյլէտի, վէ
 18 զէնճիրիմտէն ութանմայըպ, Պիլ'աքս Բօմայա
 վիւստ. լինտէ պէնի չօգ զայրէթլէ արայըպ պուլ-
 տան մէրհամէթ պուլմասընը իհսան էյլէյէ. վէ
 իֆսուստա Պանն նէ գատար խըտմէթ էթտիյինի
 փէք էյի պիլիրսին.

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի սէն, էյ օղլըմ, Յիսուս Բրիստոստա օլան
- 2 'Ինայէթտէ քէսպի գուզվէթ էտիպ, Չօգ շահիտ-
լէրին հուզուրընտա պէնտէն իշիթտիյիլ շէյլէրի
սատըգ վէ սա'իրլէրէ թա'լիմէ միւսթա'իտ օլան
- 3 ստէմլէրէ էմանէթ էյլէ, Իմտի սէն Յիսուս Բրիս-
տոսըն էյի 'ասքէրի կիպի մէշազգաթա թէհամ-
- 4 միւլ էյլէ, 'Ասքէրլիք էտէն պիր քիմսէ սէր'աս-
քէրինի խօշնուտ էթմէք իշիւն, պու 'էօմրիւն
- 5 ումուրընա գարըշմազ, Հէմ տախի էյէր պիր
քիմսէ կիւրէշիրսէ, գանուն իւզրէ կիւրէշլէյինճէ
- 6 թաճա նա'իլ օլմազ, Էմէք չէքէն չիֆթճի էվլէլա
- 7 մահուրտան հիսսէտար օլմազ կէրէք տիր Սէօյ-
լէտիյիմ շէյլէրի ահլա. վէ Բապպ սանա հէր շէյտէ
- 8 ֆէհմ իհսան էյլէսին, Պէշարէթիմէ կէօրէ Դա-
ւիթ նէսլինտէն օլարազ էմլաթտան իհնա օլու-
- 9 նան Յիսուս Բրիստոսը թէզէքքիւր էյլէ, Պէնտա-
խի պու պէշալէրին էօլընտա միւճրիմ կիպի գէն-
ճիրպէնտ օլունճայա գատար մէշազգաթ չէքէ-
րիմ, ֆազաթ Սլլահըն քէլամը պաղլը աէյլ տիր.
- 10 Պունուն իշիւն միւնթէխապլարըն ուզուրընա հէր
շէյէ թէհամմիւլ էտէրիմ. թա քի անլէր տախի
Յիսուս Բրիստոստա էպէտի 'իզգէթլէ օլան խէ-
- 11 լասա նա'իլ օլալար, Պու քէլամ սատըգ տըր
քի' էյէր անըն իլէ պէրապէր էօլտիւք խէ, պէ.
- 12 րապէր տախի եաշայաճաղըգ. Էյէր թէհամմիւլ
էտէրսէք, պէրապէր տախի սալթանաթ էտէճէ-
յիզ. էյէր ինքեար էտէրսէք, օ տախի պիզի ին.
- 13 քեար էտէճէք տիր, Էյէր պիզ իման էթմէզոք-
օ սատըգ դալըր, քէնտի քէնտինի ինքեար էտէ-
- 14 մէզ, Պու խուսուսաթը իխթար էյլէ, վէ պիր
շէյէ ֆա'իտիլի օլմայըպ, իշիտէնլէրին խարապը-
նա սէպէսլ օլան նիզա' ի լաֆզի էթմէմէլէրինի
- 15 Բապպըն հուզուրընտա թէնպիհ էյլէ, Հագիլաթ

- քէլամընը աօղրու թափուլ էտէրէք, քէնտինի
 Ալահա մագպուլ՝ խէճիլ օլմազ պիր իշի տէյիւ
 16 իհզար էթմէյէ ճէհա էյլէ՝ Ամմա նափաք վէ պա-
 թըլ լափղարտան իճթինապ էյլէ, գիրա անլէր
 17 կիտէ կիտէ ֆըսգա սէպէպ օլուր, վէ անլէրին
 սէօղիւ գանգըրինա կիպի եէր, քի Հիմէնայօս վէ
 18 Ֆիրթօս անլէրտէն օլուր, Դըյամէթ հալա վու-
 գու՝ պուլմուշ տըր՝ տէյէրէք հագիգաթտան
 սափալար, վէ պա՛ղը քիմսէլէրին իմանընը իֆ-
 19 սատ էտէրլէր, Եինէ Ալահըն միւհքէմ էսասը
 գա՛իմ օլուր, միւհըն պու տըր քի՝ Բապպ քէն-
 աինին քիլէրինի պիլիր, վէ հէր քիմ քի Բըրսոո-
 սըն իսմինի գիքը էտէրսէ, հագգսըղըգտան իճ-
 20 թինապ էյլէսին, Լաքին պէօյիւք պիր խանէտէ
 հալընըղ ալթուլ վէ կիւմիւլ գապլար պուլու-
 մայլո՛ւ աղամ վէ թօլրագտան տախի պուլու-
 նուր, պա՛ղըսը շէրէֆ, պա՛ղըսը իսէ շէրէֆուի-
 21 լիք իչիւն աիր, իմտի էյէր պիր քիմսէ քէնտինի
 պու շէլլէրտէն փաքլէրսէ, շէրէֆ իչիւն վէ սա-
 հիպինին իսթի՛մալինէ նափի՛ վէ մուգատտէս վէ
 22 հէր էյի իշէ հաղըր պիր գապ օլաճագ տըր, Սէն
 տախի կէնճիլք շէհվէթլէրինտէն գաշ, լաքին
 փաք գալըտէն Բապպա տու՛ա էտէնլէր իլէ պէ-
 րապէր՝ սալահ վէ իման վէ մուհապպէթ վէ սէ-
 23 լամէթէ սա՛յ էյլէ՝ Ամմա սէֆիհանէ վէ նամա՛-
 գուլ միւճատէլլէրտէն սագըն, չիւնքի միւնա-
 24 ղա՛ա հուսուլէ կէթ իրտիյինի պիլիրսին, Բապպըն
 գուլու իսէ միւնաղա՛ա էթմէմէլի տիր, անճագ
 ճիւմէյէ հալիմ վէ թա՛լիմէ միւսթա՛իտ վէ զուլ-
 25 մա սապըլը, Մուգապէմէթ էտէնլէրէ հիլմէ նա-
 սիհաթ էտիճի օլմագ կէրէք տիր, օլա քի հագի-
 գաթը ֆէհմ էթմէք իչիւն, Ալահ անլէրէ թէվպէ
 26 վէրէ, վէ Շէյթան թարաֆընտան անըն իրատէ-
 թի իճրասը իչիւն էսիր թութուլմը օլանլար ա-
 նըն տուգաղընտան այըլալար

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ մա'լիւմիւն՝ օլա քի՝ սօն կիւնլէրտէ ֆէնա
- 2 վազըթլար կէլէճէք տիրո՝ Զիրա տտէմլէր քէնտի
նէֆսինի սէվիճի, մալիէրէսթ, միւֆթէիւր,
- 3 նսնքէօր, խապիւս, Մէվէտտէթսիզ, միւսալէհա
գապուլ էթմէզ, իֆթիրաճը, զապթը նէֆս էթ-
- 4 մէզ, ազղըն, ռալահը սէվմէզ, խա'ին, պիֆէր-
վա, միթէքէպպիր վէ Ալլահը սէվմէքտէն զիյա-
- 5 տէ զէվզ ու սէֆա սէվէր, Տինտարլըզ սուրէթի-
նի կէօսթէրիպ տէ գուվլէթինի ինքէար էտէր
- 6 Զիրա խանէլէրէ կիրիպ՝ կիւնահլարլէ եիւքէնմիշ
տիւրլիւ տիրիւ շէհլէթլէրէ թապի՝ օլարազ,
- 7 Տա'հմա էօյրէնմէքտէ օլուպ՝ հագիգաթը պիլմէյէ
հիշ պիր վազըթ կէլէմէյէն ճահիլ գարըլարը է-
- 8 սիր էտէն քիմսէլէր պունլարտան աըրո՝ Ամնա
Եաննիս վէ Եամպրիս Մոլսէսէ մուգալէմէթ էթ-
- 9 խուսուսընտա մէրաուու քիմսէլէր տիրո՝ Լաքին
տահա իլէրի կիթմէյէճէքլէր տիրո՝ զիրա անլէրին
'ազըլըզլըզը գահիր օլարըզ միսիլիւ, պունլարըն-
- 10 քի տախի ճիւմլէյէ զահիլ օլաճազ աըրո՝ Ամնա
սէն պէնիմ թա'լիմիմի, էթվարըմը, նիյէթիմի,
իմանըմը, սապըմը, մուհսուպլէթիմի, թէհամ-
- 11 միւլիւմիւ պիլիրսինս Վէ Անթաքիտառ վէ Գօնիա-
տա վէ Լիոթրատա պանա վազը՝ օլան թէ'առ-
տիլէրէ վէ էլէմլէրէ, նէ տիւրլիւ թէ'ատտիլը
լէքալիմէ վազըֆ օլտըն, վէ Բոպպ պէնի ճիւմ-
- 12 լէսինտէն խէլաս էյլէտի Վէ Յիսուս Բրիստոստա
թազվա իւզրէ 'էօմը կէշլըմէք իսթէյէնլէրին
- 13 ճիւմլէսի տախի թէ'ատտի կէօրէճէք տիրո՝ Լաքին
շէրիր վէ միւզէվլիր ասէմլէր, ալոսատարազ վէ

պըզանսրազ, կիթտիքճէ պէտթէր օլաճազ տըր,
 14 Սէն խէ էօյրէնտիյին վէ իթիգատ էթտիյին շէյ-
 քրտէ, քիմտէն էօյրէնտիյին պիլէրէք, սապիթ
 15 օլ, Գիւթիւպ ի Մուգատտէսէյի տախի չօճուգ-
 լըզտան պէրու պիլիւրսին, վէ պունլար սէնի Յի-
 16 ցուս Գրիսպոստա օլան իմպն վասըթասըյլէ իէ-
 16 լաս իչիւն 'ալիմ էթմէյէ գատիր տիր, Պիթիւն
 Գիթապ իլէամ ը իլանի օլուպ՝ թա'լիմ վէ թա'-
 զիր վէ իսլան իչիւն վէ սալան խուսուսընտա օ-
 17 լան թէտիպ իչիւն Փա'խտէլի տիր, Թա քի Ալլահ
 ատէմի քեամիլ վէ հէր էյի իշ իչիւն միւհէյյա
 պուլլանա

ՊԱՊ 4

1 Իմտի պէն Ալլահըն վէ քէնտի թէճէլի վէ մէլէ-
 քիւթիւնտէ տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ էտէ-
 ճէք օլան Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն հուզօրըն-
 2 տա թէնպիհ էտէրիմ, Գէլամը վա'զ էյլէ, վա-
 գըթը վագըթսըր իգպամ էյլէ, քէմալ ը թէ'էն-
 նի վէ թա'լիմէ թա'զիր վէ թէքտիր վէ նասիհաթ
 3 էյլէ, Ձիրա վագըթ կէլիր քի սահիհ թա'լիմէ թէ-
 համմիլ էթմէյիպ, անճազ գալազլարը կիճիլէ-
 րէք, քէնտի շէհվէթիլէրինէ կէօրէ քէնտիլէրի ի-
 4 չիւն մու'ալլիմէր ճէմ՝ էտէճէքլէր, վէ գալազ-
 լարընը հագիգաթտան չէվիրիպ՝ մասալլարա տէօ-
 5 նէճէքլէր տիր, Ամա սէն հէր շէյտէ ոյանըգ
 տուր, մէշազգաթա թէհամմիլ էթ, միւպէշիր
 6 իշինի իճրա էյլէ, խըտմէթիլի իթմամ էյլէ, Ձիրա
 պէն արթըգ Գալապն իւլէ թագտիմ օլունմագ
 իւզրէ օլուպ՝ ինթիգալլըն վագթը կէլմիշ տիր
 7 էյի ճիհատը պիթիլտիմ, սէֆէրի թէմամ էտիպ՝
 8 իմանը հըֆգ էթտիմ, Արթըգ պէնիմ իչիւն սա-
 լան թաճը հագըր տըր, անը օլ 'ատիլ Հաքիմ
 Բապպ օլ կիւնտէ պանա, վէ հալընըգ պանա տէ-

- յիւ, պէլքի թէճէլիսինի սէվէնլէրին ճիւմէսինէ տախի վէրէճէք տիր:
- 9 Եանըմա թէզ կէլմէյէ սա'յ էյլէ, (10) Ձերա Տէմաս պու տինեայը սէվմէքլէ պէնի թէքք էտիպ' Սէլանիյէ կիթտի. Բրիսքէս Ղալաթիայա, վէ Տի-
- 11 տոս Տաւմաթիայա Լէֆրէլէր, Եանըմաս եալընըզ Ղուկաս պուլունուր, Մարկոսը ալըպ քէնտին իլէ պէրապէր կէթիր. զերա խըտմէթ իյիւն պանա
- 12 Ֆա'խալի տիր, վէ Թիխիքոսը Էփուուսա կէօն-
- 13 տէրտիմ, Թրոաստա Գարիօսըն եանընտա պրագա-
տըղըմ եաղմուրըզ իլէ քիթապլարը, պախուսուս
- 14 թիրէլէրի կէլտիյիլտէ կէթիր, Պազըճը Խաքէն-
տէր պանա չօգ քէօթիլիւլիք էթտի. Բապպ սնա
- 15 'սամէլլէրինէ կէօրէ միւճագաթ 'էտէ, Անտէն սէն
տախի սագըն, զիրա պիզիմ սէօզլէրիմիզէ զիյա-
- 16 տէսիյլէ մագապէմէթ էթտի, Էվլէլքի ճէվապըմ
տա, պէնիմ իլէ պէրապէր քիմաէ տուրմայըպ
ճիւմէսի պէնի թէքք էյլէտիլէր. (պու 'ալէյնլէ-
- 17 րինէ սայըլմասըն.) Լաքին Բապպ եանըմոտ
տուրուպ պէնի գուվլէթլէնտիրտի, թա քի պէ-
նիմ վասըթամլէ վա'զ թէմամէն իֆա օլունուպ
ճիւմէ թա'իֆէլէր իշիտէ. պէն տախի արսըն
- 18 աղզընտան գուրթուլըմ, վէ Բապպ պէնի հէր
պիր քէօթիւ իշտէն գուրթարըպ' քէնտի սէմաի
մէլէքիլիւնէ սէլամէթլէ նա'իլ էտէճէք տիր
Անա էպէտ իւլ ապատ համա օլուն, Ամին:
- 19 Պրիսկիղա իլէ Ակի. Ղասա վէ Օնէսիֆօրօսըն էհլի
- 20 պէյթինէ սէլամ էյլէ. Էրասթօս Գօրընթօստա
գալար, Թրօֆիմօսը տախի Մէլիթօստա խասթա
- 21 պրագալըմ, Գըլուան էվլէլ կէլմէյէ սա'յ էյլէ
Էվպուրօս վէ Փուտիս վէ Լինօս վէ Գլավտիա վէ
ճիւմէ պիրատէրլէր սանա սէլամ էտէրլէր:
- 22 Բապպ Յիսուս Բրիստոս բուհըկ իլէ պէրապէր
օլա 'ինայէթ սիզին իլէ օլուն, Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՏՈՍԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս Ալլահըն գուլու, վէ եալանտան միւնէզդէհ
օլան Ալլահըն էզէլի զէմանլարտան վա'տ էտիւլ,
2 Լաքին խէլասաքեարըմըզ Ալլահըն էմրի իւզրէ,
պանա էմանէթ էյլէտիյի վա'զ վասըթասըյլէ
վազթը մախսուսընտա՝ քէնտի քէլամըյլէ իզհար
3 էթաիյի էպէտի հայաթ իւմիտինէ մէպնի, Ալլահըն
միւնթէխապլարընըն իմանը, վէ թազվայա մու-
թապըզ օլան հազիգաթը պիլմէքլիք իւզրէ Յի-
4 սուս Գրիստոսըն րէսուլը օլուպ, Միւշթէրիք օլ-
տըղըմըզ իման հասէպինճէ էօզ օղլըմ Տիտոսա,
փէտէր Ալլահ վէ խէլասաքեարըմըզ Բասպ Յիսուս
Բրիստոս թարաֆընտան առա՝ ինայէթ, [րահմէթ]
վէ սէլամէթ օլուան:
5 Պու սէպէպտէն սէնի կիրիտտէ պըագտըմ, քի
էքսիք օլան շէյլէրի թէրթիպ էտիւլ՝ սանա ըս-
մարլատըղըմ կիպի հէր շէհրտէ իթթիյաըլար թա՝
6 եին էատսին. Պիր քիմնէ գուսուրսըզ, վէ պիր
զէվճէնին զէվճի օլուպ, վէ ֆիւճուրտէն տօլայը
թէշէքքի օլուանմամը, վէ իթա'աթսըզ օլմայան
միւ'մին էվլատ սահիպի պուլունտըղը հալտէ՝
7 առը Բա'իէն էյլէ. Ձիրա վաճիպ տիր քի՝ էփիսգօ-
փօս Ալլահըն քէթխիւտասը կիպի գուսուրսըզ
օլա՝ խօտրէյ, դազսապնաք, շէրասպա մէյյալ, վու-

- 8 բուճը, գապին գազանճ թալիպի աէյիւ, Անճագ
 միւսափրիւիւէր վէ էյիլիք սէվէն, վէ 'ազիւ վէ
 9 սալին վէ մուգատաէս վէ փէրհիզքեար, թալիմէ
 կէօրէ օլան սաաբգ քէլամը գապի թու թար օլա.
 թա քի սահին թալիմէ նասիհաթ վէրմէյէ վէ
 մու խալէֆէթ էտէնէլէրի թա'զիր էթմէյէ մուզթէ.
 10 տիր օլա: Զիրա նիյէ իթա'աթսըզ, լաֆղէն վէ
 իզլալ էտիճի քիմսէլէր, խուսուսա էհլ ի խիթան
 11 օլանլար վար. Պունլարն աղրզլարընը գափամագ.
 կէրէք աիր. պունլար գապին գազանճ սէյդէպին.
 տէն' ճա'իզ օլմայան շէյլէրի էօյրէտէրէք, պիւ.
 12 թիւն խանէլէր խարապ էտէրլէր: Անլէրտէն պիրի,
 քէնտիլէրինին ասըլ փէյզաւպէրի օլարագ, Կի-
 րիտիլէր տա'րմա եալանճը, քէօթիւ ճանալլար,
 13 էքիւլ աիր' տէտի: Պու շէհատէթ հազգ սըր,
 14 պունա պինա'էն խանլարը սահին օլուպ, Սէհուտի
 մասալլարնա վէ հագիգաթտան սափան առէմէ-
 րին թէնպինլէրինէ տիգգաթ էթմէմէլէրի իյիւն,
 15 անլէրի շիատէթլէ թա'զիր էյլէ: Փաք քիմսէլէրէ
 հէր շէյ փաք իսէ տէ, նափաք վէ միւ'մին օլ-
 մայանլարա պիր շէյ փաք օլմատրգտան պաղգա'
 հէմ 'ազըլլարը վէ հէմաէ գամիրլէրի նափաք օլ-
 16 մուշ տըր: Ալլահը պիլիլիլ' աէյիւ իզարը էտէր-
 լէր իքէն' անը 'ամէլլէրիլլէ ինքեար էտէրլէր, վէ
 մէքրուհ վէ իթա'աթսըզ, վէ հէր էյի 'ամէլ խու-
 սուսընտա մէրտուտ տըրլար:

ՊԱՊ 2

- 1 Սէն իսէ սահին թալիմէ լայըգ օլան շէյլէրի
 2 սէօյլէ. իթթիյարըլար ալըգ, էհլ ի վագար, 'ազիւ,
 իման վէ մուհապպէթ վէ սապրուտա սէլիմ օլարա:
 3 Քէզալիք իթթիյար գարըլար գուտսիյէթէ լայըգ
 օլան հարէքէթտէ պուլունուպ' իֆիթրուճը, հա-
 խօտ չօգ. շէրուպա միւսլթէլա օլմայարագ, էյիլիք

- 4 մու'ալլիմէլէրի օլալար. թա քի Ալլահըն քէլա-
մընա քիւֆր օլունմամագ իչիւն, կէնճ դարըլարը
5 ղէվճէրինի վէ էվլաուլարընը սէվմէք, վէ 'ազըլը,
վէ 'իֆֆէթի, վէ խանէլէրինէ մուգայէտ, էհլ ի
խայր, քէնտի ղէվճէրինէ միւթի' օլմագ խուսու-
6 սընտա թէրպիյէ էտէլէր. Բէղալիք նէվճիվան-
7 լարա 'ազիլ օլմալարը իչիւն նասիհաթ վէր, վէ
հէր խուսուստա քէնտինի էյի 'ամէլլէրտէ էօր-
նէք իեւթէրիւ թա'լիմտէ խուլուս վէ վուգար վէ
8 սահիհ վէ 'էօզիւրսիւզ քէլամ իպրազ էյլէ. թա քի
մուխալթէթ էտէն' հագըրնըղա սէօյլէճէք պիր
9 քէթիլ շէյ պուլամայարագ մահճուս օլա Գու-
լարա Նասիհ-լէյլէ քի քէնտի էֆէնալիլէրինէ միւ-
թի' օլարագ հէր շէյտէ անլէրի խօշնուս էտէլէր.
10 Շէօյլէ քի գարշը սէօյլէմէյիւ վէ սըրգաթ էթ-
մէյիւ, անճագ հէր վէճհլէ սատագաթ ը քիւմիլէ
կէօսթէրմէլէրիլէ խէլաքեարըմըզ Ալլահըն թա'-
11 լիմինի հէր շէյտէ թէղէին էտէլէր. Ձիրա Ալլահըն
խէլասա ուա'իս օլան 'ինայէթի ծիւմլէ ատէմլէրէ
12 ղահիր օլուս' պիզի թէրպիյէ էտէր քի, Փըսզ վէ
տիւնեա շէհվէթլէրինի բէտտ էտէլիմ', վէ պու-
տիւնեատա 'ազիլանէ վէ սալիհանէ վէ թագվա
13 իւզրէ եաշայալիմ'. վէ օլ միւպարէք իւմիտէ վէ
'ազիմ Ալլահըն, վէ պիզի հէր տիւրլիւ 'իսեանտան
խէլասա էթմէք, վէ քէնտինէ էյի 'ամէլլէրէ ղայ-
րէթքէշ վէ խասս գաւմ թագաւիս էթմէք իւզրէ,
14 քէնտինի պիզիմ իչիւն վէրէն իէլաոքեարըմըզ
Թիսուս Գրիստոսըն ճէլալինին թէճէլիսինէ մուն-
15 թագըր օլալըմ'. Պու շէյլէրի սէօյլէյիւ նասիհաթ
էյլէ, վէ չօգ թէ' քիտլէ թա'զիր էյլէ. քիմսէ սէնի
թահգիր էթմէսին :

- 1 Անլէրէ իիթար էյլէ քի' սալթանաթ վէ հիւքիւ-

- մէթէրէ թապի՝ օլուպ իթա՛աթ էթսինլեր, վէ
 2 հէր էյի ինէ հազըր պուլունսունլար Գիմէէ
 սէպպ էթմէյէլէր, էհլ ի նիզա՛ օլմայրպ լաթիֆ
 օլալար, ճիւմէ ատէմէրէ քէմալ ք հիլմ կէօօ-
 3 թէրէլէր Զիրա պիր վազըթ պիզ տաթի՛ ազը-
 սըզ, իթա՛աթսըզ վէ ղէլալէթտէ իտիք, վէ տիւր-
 լիւ տիւրլիւ շէհվէթ վէ ղէվզլէրէ էսիր օլուպ՝
 շէրը վէ հասէատէ հաշար իտիք. մէքըռն իտիք,
 4 վէ պիրիպիրմիզէ պուզզ էտէր իտիք Լաքին
 ինլասքեարըմըզ Ալլահն լուծֆու վէ ինսանա
 5 օլան մուհապպէթի ղահիր օլտըզը ղէման, լոճա
 էթտիյիմիզ սալահ՝ աւմէլլէրինտէն օլմայրազ,
 անճազ քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ, էէնի տօրն
 6 երյզամասը, վէ Յիսուս Գրիստոս վասըթտսըյէ
 իւշգրիմիզէ ղանի ղանի տէօքտիլիւ Բուհ իւլ
 Գուտսըն էէնիլէթմէսիլլէ պիզի խէլաս էյլէտի.
 7 Թա քի անըն ինայէթիլլէ թէպրիր օլունարազ,
 հայաթ ք էպէտիյէ իւմիտի մուճէպինճէ վարիսլը
 8 օլալմա՝ Պու քէլամ սատըզ տըր, վէ իսթէրիմ
 քի՝ Ալլահա իման էտէնլէր էյի՝ աւմէլլէր իճրասընա
 մուզայյէտ պուլունմալարը իյիւն, պու շէյլէրի
 ստպիթ էտէսին. էյի վէ ատէմէրէ ֆա՛իտէլի շէյ-
 9 լէր պուլնլար տըր, Ամա սէֆիհանէ միւպահէսէ-
 լէրտէն վէ նէսէպ սիւրիլլէրինտէն վէ նիզալար
 վէ շէրի՛աթ միւճատէլլէրինտէն իճթինապ էյլէ.
 10 ղիրա անլէր ֆա՛իտէսիզ վէ պաթըլ տըր Էհլ ի
 պիտա՛թ օլան պիր ատէմտէն, պիրինճի վէ իքինճի
 11 նաթիհաթտան սօլրա, իճթինապ էյլէ՝ Զիրա պի-
 իրսին քի պու մազուլէ քիմսէ ղէլալէթէ տիւ-
 չար օլուպ՝ քէնտինտէն մահքիւմ օլարազ կիւ-
 նահ իշլէր:
 12 Արթիմասը էալսօտ թիլիսիքօսը սանա կէօնտէր-
 տիյիմ ղէման, նիզօփօլիսէ էանըմա կէլմէլէ դայ-
 րէթ էյլէ, ղիրա օրատա գըշը կէշիրմէյէ գարաբ
 13 վէրտիմ. երպապը շէրի՛աթտան օլան Զինասը

- վէ Ափօլլոսը պիր ինթիյաճլարը օլմայարագ, տիգ-
 14 գաթլէ կօլա չըգար: Վէ պիղիմքիլէր տախի մէյ-
 վէսիղ պուլունմամագ իւզրէ, զարուրի ինթիյաճ-
 լար իչիւն էյի 'ամէլլէրլէ մէշղուլ օլմաղը էօյրէն-
 15 սինլէր: Պէնիմ իլէ պերապէր օլանլարըն ճիւմլէսի
 սանա սէլամ էտէրլէր: պիղի իմանտա սէվէնլէրէ
 սէլամ էյլէ: 'ինայէթ ճիւմլէնիլ իլէ օլտուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՄՕՆԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս Գրիստոս իչիւն մահպուս Պօղոս վէ Տիմո-
 թէոս պիրատէր՝ սէվիլիւլիւմիւզ վէ էմէքտաշըմըզ
- 2 Ֆիլիմօնա, վէ սէվիլիւլիւ Ափօլլոս, վէ սիլահ-
 տաշըմըզ Արիսիփիօսա վէ սէնին խանէնտէ պու-
- 3 լունան քիլիսէյէ: Սիղէ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ
 Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ
 վէ սէլամէթ օլտուն:
- 4 Սէնին Բապպ Յիսուսա վէ ճիւմլէ մուգատտէս-
 լէրէ օլան մուհապպէթիլի վէ իմանըլը իչիտիր
- 5 իքէն, Տա'իմա Ալլահըմա չի.քր էտէրէք, տու'ա-
- 6 լարըմտա զի.քր էտէրիմ քի, իմանըլըն միւշարէ-
 քէթի Յիսուս Գրիստոս իչիւն սիզտէ օլան հէր էյի-
- 7 լիլի պիլլէքլիքտէ 'ամիլ օլտ: Չիրա, էյ պիրատէր,
 մուգատտէսլէրին գալպլէրի սէնին վատթանլէ
 միւսթէրիհ օլտըղընտան, սէնին մուհապպէթին-
 տէն տօլայը չօգ մէսէրրէթ վէ թէսէլլիմիլ վար:

- 8 Պու է ճշտէն լայրդ օրանը սանա էմը էթմէյէ Պրիս-
 9 տոտա չօգ ճէսարէթիմ վար իսէ տէ, Եինէ պէն
 պու մազուլէ պիր յիմսէ, Եա'նի իրթիյար Պօղոս
 վէ շիմոի իսէ Յիսուս Գրիստոս իչիւն մահպուս
 օլարագ, մուհուպլէթէ պինա'նէն ըէճա էթմէյի
 10 Թէրճիհ էտէրիմ, Մահպուսիյէթիմտէ Թէվլիտ
 էյլէտիյիմ օղլում Օնէսիմօս իչիւն սանա ըէճա է-
 11 տէրիմ, Մէրգուճն պիր վագըթ սանա Փա'րտէսի
 Եօգ իտի իսէ տէ, շիմոի սանա վէ հէմ տէ պանա
 12 Փա'րտէի օլարագ, անը կէրի կէօնտէրտիմ, իմոի
 սէն անը պէնիմ ճիյէրիմ կիպի գապուլ էյլէ,
 13 Պէշարէթ իչիւն օլան մահպուսիյէթա'նէ պանա
 սէնին Եէրինտէ խըտմէթ էթմէք իւզընէ պէն անը
 14 Եանըմտա ալը գօմագ իսթէտիմ իսէ տէ, Սէնին
 ըէյի Օլմատըգճա պիր ըէյ Եափագ իսթէմէտիմ,
 Թա յի սէնին խայրըն գարուրի օլմայըպ' ըիգա
 15 իլէ օլա, Ձիրա պէլքի պիր միւտտէթ այըըմաը
 պուսուն իչիւն, Եա'նի արթըգ գուլ կիպի տէյիլ,
 16 Անճագ գուլա Փա'րգ օլարագ, խուսուսա պանա
 վէ նէ գատար զիյատէ սանա հէմ թէնտէ հէմ
 տախի Բապպտա սէվկիւլիւ պիր պիրտտէր կիպի
 17 անը իլ էլ էպէտ գապուլ էթմիլ օլաըն, իմոի
 էյէր պէնի ըէրիք 'ատտ էտէր իսէն, անը պէնիմ
 18 կիպի գապուլ էյլէ, Վէ էյէր սանա պիր հագգ-
 սըզլըգ էթտի, Եախօտ պօրճու վար իսէ, անը
 19 պանա մահպուս էյլէ, Պէն Պօղոս քէնտի էլիմէ
 Եազարմ, պէն էտա էտէրիմ, գաթըլը պանա
 20 պօրճուսըն' սանա տէմէյէյիմ, Պէլի էյ պիրտ-
 տէր, Բապպտա սէնտէն Փա'րտէմէնտ օլայըմ,
 21 գալպիմի Գրիստոտա միւսթէրիհ էյլէ, Սէնին
 իթաաթընա ի'թիմատլէ, տէտիյիմտէն զիյատէ
 22 տախի էտէճէյիլի պիլէրէք սանա Եազարմ, Հէմ
 տախի պանա պիր գօնագ հագըրլա, զիրա սիգն
 տու'ալայըրընըգ վաաթթաաթլէ սիգէ պաղըլանա-
 23 ճաղըմը ումարմ, Յիսուս Գրիստոտա հապս

- 24 Բէֆիգիւմ օլան Էփաֆրաս , վէ էմէքտաշլարում
Մարկոս վէ Սրիսթարիսոս վէ Տէմաս վէ Գուկաս
25 սանա սէլամ էտէր Բապղըմըզ Յիսուս Գրիստոս
սըն 'ինայէթի բուհընըզ իլէ օլսոնն և մին :

[ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ]

'ԻՊՐԱՆԻԼԵՐԷ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Այլաճ զէման և գատիմոէ, նիլէ գըթ'ալար վէ
նիլէ թարգլարտա, փէյղամայերլէր վասըթանըյլէ
էճտատա սէօյլէմիշ օլարադ, պու սոն կիւնլէրոն
2 տախի, Հէր շէյէ վարիս նասպ էյլէյիպ' 'ալէմիյնի
տախի վասըթասըյլէ իսալգ էյլէտիյի Օղլու իլէ
3 պիղէ սէօյլէտի Դու տախի անըն ճէլալինին զիյասը
վէ ճէվլէրինին րէսմ ի զաթիսի օլուպ' մէվճու-
տաթըն քեաֆֆէսինի քէնտի դուտըթինին քէ-
լամըյլէ վիգայէ էսէրէք, քէնտիսի վասըթասըյլէ
կիւնաշլարըմըզըն թաթհիլի թէտարիքինի էթ-
տիքտէն սօնրա, 'տի մահալլէրտէ 'ազամէթին
4 սաղլնտա ճիւլուս էթտի վէ վարիս օլտըղը իսմ
մէլալիքէ իսմինաէն նէ գատար էֆղալ իսէ, զ-Բ-
5 տախի օլ գատար ա'զամ օլտու, Ձիրա մէլէքլէ-
րին հաճնկըսընա պիր զէման տէմիշ տիր քի' Սէն
Օղլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն թէվիտ էյլէտիմ.
վէ երինէ' Պէն անա փէտէր օլաճաղըմ, օ տախի
6 պանա Օղլու օլաճադ ոըր, վէ երինէ իլք Օղլու

տիւնեայա խոխալ էթտիյի վագըթ տէր քի՝ վէ
 Ալլահըն ճիւմէ մէլա՝իքէսի անա սէճտէ էթ սինէր
 7 վէ մէլէքէր հագգընտա պոյուրըր քի՝ փէնտի
 մէլա՝իքէսինի բուհլար, վէ խատէմէսինի աթէշ
 8 'ալէփի էտէր : Լաքին Օղլա՝ Եա Ալլահ, սէնին
 թախթըն էպէտ իւլ ապատ տըր, սէնին մէլէփու-
 9 թիւնիւն 'ասասը իսթիգամէթ 'ասասը տըր : Սա-
 լահը սէփիպ ֆըսգտան իքրահ էթտին : պու սէ-
 պէպտէն, Եա Ալլահ, սէնին Ալլահըն սէնի շէրէ-
 լէրիկտէն զիյատէ շատլըք Եաղըյէ մէսէ էյլէսի
 10 Հէմ, Եա Բասպ, իպթիտատէ գէմինին թէմէրնի
 սէն գուրտըն, վէ սէմափաթ էլլէրիկին իշի տիւր
 11 Պուհլար գէփալ պուրուր, ամմա սէն պագի սին
 ճիւմէսի լիպաս կիպի էսքիյիպ, անլէրի գաֆթան
 12 կիպի տիւրէճէքսին, վէ տէյիլէճէքլէր : Լաքին սէն
 հէման օ դաթ սըն : սէնէլլէրիկ տախի նիհայթ
 13 պուլմազ՝ տէյիւ պոյուրըր, վէ մէլէքէրին հան
 կըսընա պիւր գէման՝ Սէնին տիւլմէնլէրինի պագ-
 լարընա պատամագ գոյուհնճայատէք, սէն սաղըմտա
 14 օթուր՝ տէմիշ տիւր : Անլէրին ճիւմէսի խէլասա
 վարիս օլաճագ քիմնէլլէրէ իւրտմէթ իշիւն իրազ
 օլուհան խատըմ բուհլար տէյիլէ՞ր մի :

ՊԱՊ 2

1 Պու սէպէպտէն՝ իշիթտիյիմիզ շէյլէրի պիւր վէճէթ
 ֆէվթ էթմէմէք իշիւն անլէրէ տահա զիյատէ
 2 տիգգաթ էթմէլիյիզ : Ջիրա էյէր մէլա՝իքէ վա-
 սըմասըյլէ սէոյլէնլլէն քէլամ սապիկ օլուպ :
 հէր պիւր թէճափուզ վէ իթա՝աթսըզլըգ լալը
 3 օլան ճէգասընը պուլտու իսէ, իպթիտա Բագ-
 պըն վասըթասըյլէ պոյուրուլուպ՝ իշիտէնլէր
 4 թարաֆընտան պիղէ թաստըգ օլուհարագ, Ալլահ
 տախի ֆէնտի իրմտէթինէ կէօրէ 'ալամէթլէր վէ
 միւ՛ճիղէլլէր վէ տիւրիւ Ժիւրիւ գուվէթլէր վէ

Բուհ իւլ Գուտսըն մէվհիպէլէրիյլէ շէհատէթ էյ-
լէտիյի պէօյլէ 'ազիմ խէլասը իհմալ էթուիյիմիզ
թագտիրտէ, պիզ նաճըլ նէճաթ պուլանաղըզ:

5 Զիրա հագգընտա սէօյլէտիյիմիզ շօլ կէլէճէք
6 'ալէմի մէլա'իքէ հիւքմիւ ալթընա գօմատը: Ամմա
պիր զաթ պիր եէրտէ շէհատէթ էտիպ' ինսան
նէճ տիր քի անը զիքը էտէսին, եախօտ ինսան

7 օղլու նէճ տիր քի անը զիյարէթ էտէսին: Անը մէ-
լէքլէրտէն պիր աղ աշաղը գօտըն, անը ճէլալ ու
'իզզէթլէ թաճլանտըրաըն, վէ անը սէնին էլլէրի-

8 նին իշլէրի իւզէրինէ նասպ էթաին: Զիւմլէ մէվ-
ճուտաթը անըն ալագլարը ալթընա գօտըն՝ տէտի:
չիւնքի ճիւմլէ մէվճուտաթը անըն հիւքմիւ ալ-
թընա գօմասըլլէ, հիւքմիւ ալթընա գօնուլմամըլ
պիր շէյ պրագմատը: Չիտի իսէ տահա ճիւմլէ մէվ-
ճուտաթը անըն հիւքմիւ ալթընտա կէօրիլէօրըզ:

9 Լաքին մէլէքլէրտէն պիր աղ աշաղը գըլընմըլ Յի-
սուսը Ալլահըն 'իւնայէթիյլէ ճիւմլէ իշլէն էօլիւմ
թաթմագ իւզըէ, էօլիւմ էլէմի սէպէպինտէն, ճէ-

10 լալ ու 'իզզէթլէ թաճլանմըլ կէօրիլէօրըզ: Զիրա
հէր շէյ քէնտի իշլէն վէ հէր շէյ քէնտի էլիյլէ օ-
լանա, չօք օղուլար ճէլալէ կէթիրաիյինտէ, ան-
լէրին խէլասընըն Բէ'իսինի էլէմլէր վասըթասըլլէ
քէմալէ իսալ էթմէք լայըգ իտի:

11 Զիրա կէրէք թագտիս էտէն՝ կէրէք թագտիս
օլընանլարըն ճիւմլէսի պիր վաթտան տըր: պու
սէպէպտէն անլէրէ պիրատէր տէմլէյէ հիճապ էթ-

12 մէյիպ, տէր քի, Սէնին իսմինի պիրատէրլէրիմէ
պէյան էյլէյէճէյիմ, քիլիսէնին օրթասընտա սանա

13 թէսպիր էտէճէյիմ: Վէ ելինէ՝ Պէն անա թէվէք-
քիւլ էտէճէյիմ: վէ ելինէ՝ Իշթէ պէն, վէ Ալլահըն

14 պանա վէրուիյի էվլատա իմտի էվլատ թէնտէն վէ
գանտան միւշթէրիք պուլունտըզլարընտան, քէն-
տիսի տախի պի'անինհիլ հէման պու շէյլէրէ հիսսէ-
տար օլտու, թա քի էօլիւմ վասըթասըլլէ էօլիւ-

- մին գուլվէթինէ մալիք օլանը, եա'նի Շէյթանը
 15 իպթալ էտիպ, Պիւթիւն 'ի օմլիւթլինաէ էօլիւմ
 16 զօրդուսու սէպէպլիյէ գուլլըղա միւպթէլա օլան-
 կիր օլմազ, անճադ Արքահամ նէպինէ տէսթկիր
 17 օլուր: Պու էճլտէն գալմըն կիւնահարընա քէ-
 Փարէթ էթմէք իլիւն, Ալլահա միւթէ'ալլըզ շէյ-
 լէրտէ քէնտիսի բահիւմ վէ սաալըզ քէահին ի
 ա'զում օլմազ իւզըէ, հէր շէյտէ պիրասէրլէրինէ
 18 միւշապիւն օլմազ լազըմ կէլտի: Ձիւրա քէնտիսի
 թէճըրպէյէ տիւշար օլարազ, էլէմ շէֆմիշ օլուր-
 զընտան' թէճըրպէ շէֆմէքտէ օլանլարա եարաըմ
 էթմէյէ գաաիր տիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Պինա'էն 'ալէյն, էյ սէմալի տա'լիթին հիսսէաար-
 լարը օլան մուգատտէս պիրատէրլէր, իգըարըմը-
 զըն Րէսուլլ վէ Գիահին ի ա'զամը Յիսուս Գիս-
 2 տոսա իազար էտիսիլզ. Օլ քի քէնտիսի նաալ է.
 տէնէ, Մովսէս անըն պիւթիւն խանէսինտէ սա-
 3 տըզ պուլունարը կիպի սաալըզ տըր: Ձիւրա խա-
 նէյի պինա էաէնին' խանէտէն իէ գաաար զկյատէ
 իթիպարը վար իսէ, պու գաթ Մովսէստէն օլ
 գաաար զկյատէ 'իզլէթէ իւլըզ, 'աաա օլունտու:
 4 Ձիւրա հէր խանէ պիր քիսմէ թարաֆընտուն պինա
 օլունուր. լաքին հէր շէյի պինա էաէն Ալլահ տըր:
 5 վէ Մովսէս անըն պիւթիւն խանէսինտէ, սէյր
 էնիլէճէք շէյլէլէ շէհատէթ իլիւն խըմմէթ քիւր
 մագամընտա սաալըզ պուլունտու իսէ տէ, Գըր-
 տոս Օղուլ սըֆէթիլէ քէնտի խանէսի իւզերինտէ
 6 սաալէ տըր: վէ ճէսարէթի վէ ի միտին իֆթի-
 խալընը նիհայէթէ գաաար գալի թու թալըմըլ
 հատէ, անըն խանէսի պիլ իլզ:
 7 Պու էճլտէն Րուհ իւլ Գուսաըն սէօլլէտիլի իւզրէ'

էյէր պու կիւն անըն սէտասընը իշիտիր իսէնիզ,
 8 Պէրրիյէտէ թէճըրպէ կիւնիւնտէ Ալւհը զազապա
 կէթիրտիքէրինտէ օլտըզը կիպի, գալպէրինիզի
 9 գաթըլաշորըմայընըզ, Յըտտա էճտասընըզ պէնի
 թէճըրպէ վէ իմթիհան էյէյիպ, էֆ'ալըմը զըրգ
 10 սէնէ կէօրտիւլէր, Պու էճլտէն օլ նէսըտէն պիզար
 օլարագ, տէտիմ քի՝ Տա'իմա գալպէրինտէ գէ-
 րպէթէ տիւլէրլէր, թարիգլէրիմի տախի պիլմէ-
 11 տիլէր, Հաթթա զազապըմտա՝ Բահաթըմա կիր-
 12 մէյէճէքէր՝ աէյիւ հէմին էթտիմ, Պագընըզ, էյ
 պիրատէրլէր, քի սիզտէն պիրինտէ հայյ Ալլահ-
 տան իրթիտաա էթմէքտէ իմանսըզ վէ քէօթիւ
 13 գալպ պուլունմասըն, Ամմա սիզտէն պիրի կիւ-
 նահըն իզալըյէ գաթըլաշամասը իշիւն՝ Պու
 կիւն՝ աէնիլտիքճէ, հէր կիւն պիրիպիրինիզէ նա-
 14 սիհաթ էտինիզ, Զիրա իթիմատըն իպթիտասընը
 նիհայէթէ տէյին միւհէմ թութտըղուրը թագ-
 տիրտէ՝ Բիրստտաըն շէրիքէրի օլմուշ օլաըզ.
 15 Նիթէքիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը իշի-
 տիր իսէնիզ, զազապա կէթիրտիքէրինտէ օլտըզը
 16 կիպի՝ գալպէրինիզի գաթըլաշորըմայընըզ, Զիրա
 'պա'զըլարը իշիթմիշ օլարագ զազապա կէթիրտի-
 17 լէր, Լաքին պուշար Մոփսէս վասըթտարյէ Մը-
 սըրտան չըգանլարըն ճիւմէսի աէյիլ՝ իտի, Վէ
 զըրգ սէնէ քիմէրտէն պիղար օլտու. կիւնահ
 էտիպ՝ ճէսէտլէրի պէրրիյէտէ տիւլէնլէրտէն տէյիլ՝
 18 մի իտի, Վէ քէնտի րահաթընա կիրմէյէճէքէր
 տէյիւ, իթա'աթ էթմէյէնլէրտէն զայրի քիմէր
 19 հագգընտա հէմին էթտի, Վէ կէօրիյօրըզ քի՝
 իմանսըզըզ սէպէպինտէն կիրէմէտիլէր:

՝Ե-Ե-Ե, քիմէր իշիթմիշ օլարագ զազապա կէ-
 թիրտիլէր, Մոփսէս վասըթտարյէ Մըսըրտան
 չըգանլարըն ճիւմէսի աէյիլ մի

- 1 Իմաի գօրդալում, օլմայա քի անրն ըահաթընա կիրմէյէ վա՛տ պագի գալմը իքէն, սիզտէն պիրի
- 2 մահրում գալմը պուլունա: Զիրա անլէրէ Ռեպլէ օլունալը կիպի՝ պէշարէթ պիզէ տախի թէպիր օլունտու, լաքին իշիթտիքլէրի քէլամ իշիտէն լէրտէ իմանլէ իմթիզաճ էթմէտիյինտէն, անլէրէ
- 3 Ֆա՛րտէ էթմէտի: Զիրա պիզ քի իման էթմիշ իզ, ըահաթա կիրէրիզ, նիթէքիմ՝ Բահաթըմա կիրմէյէճէքլէր տիր՝ տէյրէք: Ղազապըմտա եէմին էթտիմ՝ տէյիւ պույուրմը ալը: վագա՛ա տիւննա գուրուլալտան պէրու: իշլէր իրիթամ պուլմուշ
- 4 Խտի, Զիրա պիր եէրտէ եէտինճի կիւն հագընտա պէօյլէ սէօյլէտի: Եա՛նի՝ վէ եէտինճի կիւնտէ Ալլահ քէնտինին ճիւմլէ իշլէրինտէն իսթիրահաթ
- 5 էթտի: վէ թէքըար պուրատա՝ Բահաթըմա կիրմէյէճէքլէր տիր՝ Գէլ: Իմաի պա՛ղըլարըն անա կիրմէլէրի էմը ի միւսպէթ օլուպ՝ մուգատտէմա քէնտիլէրինէ պէշարէթ թէպիր օլունանլար իմանսըզլըգտան տօլայը կիրմէտիքլէրի էճլտէն,
- 7 Խէքըար պիր կիւն թա՛ւին էտիպ՝ պու գատար վագըթտան սօկրա Դաւիթ վասըթասըլլէ՝ Պու կիւն՝ տէյօր, նիթէքիմ՝ Էյէր պու կիւն անըն սէտասընը իշիտիր իսէնիզ, գալլէրինիզի գաթը:
- 8 Լաշտըրմայընը՝ տէնիլմիշ տիր: Զիրա էյէր Յեսու անլէրի ըահաթա եէթիշտիրմիշ օլտա իտի, պունտան սօկրա պաշգա պիր կիւն հագընտա սէօյլ
- 9 լէմէզ իտի: Էօյլէ իսէ Ալլահն գալմը իշիւն պիր
- 10 ըահաթ պագի տիր: Զիրա Ալլահ քէնտի իշլէրինտէն իսթիրահաթ էյլէտիյի կիպի, անըն ըահաթընա կիրէն տախի քէնտի իշլէրինտէն իսթիրահաթ
- 11 հաթ էթմիշ տիր: Իմաի օլ ըահաթա կիրմէյէ ճէնտ

- էտէլիմ, օլմայա քի պիր քիմսէ հէման օլ իման-
- 12 սըզլըղըն նիւմունէսի իւզրէ տիւշէ: Ձիրա Ալլահըն քէլամը հայյ վէ միւ՛էսսիր տիր, վէ հէր իքի ա-
- ղըզլը գըլըճտան քէսքին տիր, վէ ճան իլէ բուհ վէ օյնագլար իլէ իլլին թագսիմինէ գատար նա-
- ֆըզ տըր, վէ գալպին էֆքեար վէ նիյէթլէրինի
- 13 թէմիւզ էտէր, վէ անըն հուզուրընտա զահիր օլ-
- մայան պիր մախլուգ հօգ տըր, ֆագաթ հէր շէյ պիզիմ հիսապ վէրէճէյիմիզ Ձաթըն նազարընտա
- 'իւրեան վէ աչըգ տըր:
- 14 իմտի պիզիմ սէմալաթա կէշմիշ պէօյիւք Բեա-
- հին ի ա'գամըմըզ իպն Ուլլահ Յիսուս վար իքէն,
- 15 իգրարը գալի թու թալըմ: Ձիրա Բեահին ի ա'գա-
- մըմըզ գա'իֆլիքլէրիմիզէ հէմտէրտ օլմադա զայր ի մուգթէտիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնահտան պէրի
- օլուպ' հէր խուսուստա պիշի' կիպի թէճրիպէ օ-
- լունմըշ տըր: Պունա պինա'էն մէրհամէթ է նա'իլ
- 16 օլմագ, վէ լազըմ օլան իմտաա իչիւն 'ինայէթ պուլմագ իւզրէ, 'ինայէթին թաթթընա ճէսա-
- րէթլէ եագլաշալըմ:

- 1 Ձիրա հէր քեահին ի ա'գամ ինսանլարտան ալը-
- նարագ, կիւնահլար իչիւն թագտիմէ վէ գէպիհէ-
- լէր թագտիմ էթմէք իւզրէ, Ալլահա միւթէ'ալլըզ
- 2 ումուրա ինսանլար իչիւն թա'հին օլունուր: վէ
- ճէհալէթ վէ գէլալէթտէ օլանլարա շէֆգաթլը օլ-
- մադա գատիր օլուր: չիւնքի քէնտիսի տախի
- 3 զա'իֆլիքլէ իհաթա օլունմըշ տըր: վէ պու սէ-
- պէպտէն գալմ իչիւն էթտիյի կիպի, քէնտիսի
- իչիւն տախի կիւնահլարտան աօլայը գուրպան
- 4 թագտիմ էթմէսի վաճիպ տիր: վէ պու շէրէֆի
- պիր քիմսէ քէնտիլլիյինտէն ալմագ, անճագ Ալլահ
- թարաֆընտան Ահարոն կիպի տա'վէթ օլունան

- 6 զաթ ալը : Բեզալիք Բրիստոս տախի Գեանին ի
 ազամ օլմագ Իզգէթինի քէնտի քէնտինէ ալմա-
 տր : անճագ՝ Սէն օղլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն
 6 Թէվլիտ էյլէտիմ՝ տէյէն անա Իզգէթ Գեդգի : Նիթէ-
 քիմ պաշգա պիր եւրտէ տախի՝ Սէն Մելքիսեդեկ
 Թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեանին սին՝ տէյիւ
 7 պույուրըր : Օ տախի ճէսէտտէ պուլունտըր զե-
 ման, քէնտինի էօլլումտէն խէլաս էթմէյէ գատիր
 օլանա, Կալիմ Ֆերեատ վէ կէօզ եաշլարըյէ նիյազ
 վէ ըէճալար Կարգ էտիպ՝ Թագվասը սէպէպինտէն
 8 միւսթէճապ օլարագ, Հէր նէ գատար Օղուլ պու-
 լունտու իսէ տէ, չէքտիյի էլէմէրտէն իթա՛աթ
 9 էօյրէնտի : Վէ քէմալէ վասըլ օլմասըյէ քէնտինէ
 իթա՛աթ էտէնլէրին ճիւղէսի իչիւն էպէտի խէ-
 10 լասա սէպէպ օլտու : Վէ Ալլահ Թարաֆընտան
 Միլքիսեդեկ Թէրթիպի իւզրէ Գեանին ի ազամ
 11 Թէսմիյէ օլունտու : Պունուն հագգընտա տախի
 սէօյլէճէք չօգ սէօզիւմի, զ վար իսէ տէ, դու-
 լագլարընը աղրըլաշիւջ օլտըղընտան Թէֆսիր
 12 միւշքիլ տիր : Զիրա վագթա նազարէն սու՛ալլիմ
 օլմանըլ լագըմ իքէն, պիր քիմանին սիգէ Ալլա-
 հըն քէլամլարընն էրքեանընն իպթիտասը նէ
 օլտըղընը Թէքրար Թա՛լիմ էթմէսինէ միւսթաճ
 սընըզ, վէ դուվլէթիլի Թա՛ամա տէյիլ, անճագ
 13 սիւտէ միւսթաճ օլանլար օլտընըզ : Զիրա հէր
 սիւտլէ պէսլէնէն քիմսէ սալահ քէլամը հագգըն-
 14 տա պիխապէր տիր, զիրա չօճուգ աղըր : Ամա
 դուվլէթիլի Թա՛ամ հասսէլէրի Կաթէթ սէպէպին-
 տէն էյիյի վէ քէօթիւյիւ Թէմիւիզ էթմէյէ Թա՛լիմ
 օլունմըջ օլան քեամիլլէրէ մախսուս տըր :

ՊԱՊ 6

- 1 Պու էճլտէն Բրիստոս հագգընտա օլան մէպտէ ի
 քէլամտան սարֆ ը նազար էտիպ՝ քէմալէ տօղ-

- րու իղէրիւնքիւմ . վէ թէքրար էօլիւ 'ամէլէրտէն
 2 թէվպէ վէ Ալլահա իման, վէ վաֆթիղլէր թա'լիմի
 վէ էլլէր գօմասը վէ գըյամէթ իւլ էմլաթ վէ
 3 էպէտի հիւքմտէն թէմէլ պրադմայալըմ . վէ Ալ-
 4 լահ իղն վէրիբ իսէ, պունու եաիաճաղըզ . Ձիրա
 պիր քէրրէ նուրա նա'իլ օլանլար վէ սէմավի 'ա-
 թիյէթ թաւանլար վէ Րուհ իւլ Գուտսա հիսսէ-
 5 տար օլանլար, վէ Ալլահըն էյի քէլամընը վէ կէ-
 լէճէք 'ալէմին գուվլէթլէրինի թաթմըլ օլանլար,
 6 իրթիտաւ էթուիքլէրի թազտիրտէ, պէ թէքրար
 թէվպէ իչիւն թէճաիտ օլունմալարը դայը ի միւմ-
 7 քին տիր . չիւնքի քէնտիլէրինէ իպն Ուլլահ թէք-
 8 րար սալպ էտիպ' իւլաւայը 'ալէմ էտէրլէր . Ձիրա
 թօփրադ չօգ տէֆ'ա իւլլէրինէ կէլէն եաղմուրը
 իչիպ' քիմլէր իչիւն թիմար օլունուր իսէ, անլէրէ
 9 ֆա'իտէլի նէպաթաթ հուսուլէ կէթիրտիյինտէ'
 Ալլահ թարաֆընտան պէրէքէթէ նա'իլ օլուր .
 10 Ամմա տիքէն վէ չալըլար հուսուլէ կէթիրէն մէր-
 տուտ վէ լա'նէթէ եազըն օլուպ' 'ազըպէթի եան-
 11 մագ տըր . լաքին, էյ սէվկիւլիւլէր, պէօյլէ սէօյ-
 լէր իսէք տէ, սիզին հագգընըդուտ տահա խայրը
 վէ մուճիպ ի խէլաս օլան շէլլէրէ ի'թիմատըմըզ
 12 վար . Ձիրա Ալլահ 'ատալէթսիզ տէյիլ տիր քի է-
 մէյինիզի վէ մուգատտէսլէրէ էթտիյինիզ վէ էթ-
 13 մէքտէ պուլունտըղընըզ խրամէթլէ իսմինէ կէօս-
 թէրտիյինիզ մուհապպէթի ունուտա :
 14 Ամմա թէքեասիւլ էթմէյիպ' իման վէ սապը
 վառթասըյլէ վա'տլարա վարիս օլանլարա մուգ-
 15 թէտի օլմանըզ իչիւն, Սիզին հէր պիրինիզ իմիտին
 քէմալէ էրմէսի խուսուսընտա նիհայէթէ տէյին
 հէման պու ճէհտի իպրազ էթմէնիզի արղու էտէ-
 16 ըիզ . Ձիրա Ալլահ Աբրահամա վա'տ էթտիյինտէ,
 հագգը իչիւն եէմին էտէճէք քէնտիլնտէն պէօյիւք
 պիր դաթ պուլունմատըղընտան, քէնտի դաթը
 17 հագգը իչիւն եէմին էտիպ, Հագգաթէն սէնի

- գլխատեսելովէ պէրէքէթլէյէճէյիմ, վէ սէնի գլխա-
- 15 տէսլիլէ չօղալտաճաղըմ՝ տէտի, Օ տախի պու
վէճնլէ սապը էթտիքտէն սօնրա վա՛տա նա՛իլ
- 16 օլտու, Զիրա ատէմլէր քէնտիլէրաէն պէօյիլիւն
հագգը իչիւն եէմին էտէրլէր, վէ ՚լնտլէրինտէ
լսպաթ իչիւն հէր միւնաղա՛անըն նիհայէթի եէմին
- 17 տիր, Պու ճիհէթլէ Ալլահ վա՛տըն վա՛րիպէրինէ
քէնտի թէտպիրինին թէղայիւրիւ զայր ի միւմ
քին իտիլինի տահա գլխատէ կէօսթէրմէք միրա-
- 18 տընտա օլարագ, պիր եէմին ՚իլավէ էյլէտի, Թա
քի անլէրտէ Ալլահըն եալան սէօյլէմէսի մուհալ
օլան՝ թէղայիւր էթմէզ իքի շէյին վասըթասըյլէ
պիզ, էօնիւմիւզէ գօնուլան իւմիտէ նա՛իլ օլմագ
իչիւն իլթիճա էտէնլէր՝ գալի թէսէլլիլէ մաիք
- 19 օլալըմ, Պու է-մաթի տախի ճանըմըղա միւհէմ
վէ սապիթ լէնկէր մագամընտա թուլթարըզ, օ
- 20 տախի փերտէնին իչ թարաֆընա, Եա՛նի Յիսուս
Միւքիսեդեկ թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ փուս
հին ի ա՛ղամ օլարագ, պիզիմ իչիւն միւրչիտ օլ-
մագ իւզրէ կիրտիլի մահալէ կիրէր:

ՊԱՊ 7

- 1 Զիրա պու Միւքիսեդեկ Սալիմ մէլլիլ օլուպ՝ Ալ-
լահը միւթա՛ալըն քեահինի օլարագ, Աբրահամը
մէլլիքլէրին գաթլինտէն ՚ալտէթ էտէր իքէն, իս-
- 2 թիգսլալ էտիպ անա իւայր տու՛ա էյլէտի, Աբրա-
համ տախի անա էչլանըն քեաֆիէսլնտէն ՚իւջ
վէրտի, անըն իսթիւն թէրճէմէսի էվլէլա սատա-
գաթ մէլլիլի վէ սանիյէն սէլամէթ մէլլիլ մա՛նա-
- 3 սընտա՝ Սալիմ մէլլիլ տախի օլարագ, Պապասըլ,
վէ անասըզ, վէ նէսէպսիզ, վէ կիւնլէրինին իպ-
թիտասը վէ ՚էօմրիւնիւն նիհայէթի օլմայըպ՝ ան-
ճագ իպն Ուլլահա միւշապիհ օլարագ, տէվմ
իւզրէ քեահին գալըր:

- 4 Վէ պագընըդ, պուռ նէ գատար պէօյիւք պիր
քիմսէ իտի քի՝ անա խանէտան ճէտտի օլան Աբ-
- 5 րահամ՝ տախի դանիմէթտէն 'իւշը վէրտի։ Վէ
պէնի Լէվիտէն օլարագ, քեահինիյի ալանլարա
գապմտան, եա'նի քէնտի գարնտաշլարընտան, հէր
նէ գատար անէր Աբրահամըն սուլլընտան կէշ-
- 6 տիէր իսէ տէ, շէրի'աթ մուճէպինճէ 'իւշը ալ-
մաղա թէնպիհ վար սըր։ Ամմա պուռնլարըն նէս-
- 7 րինտէն օլմայան քիմսէ Աբրահամտան 'իւշը ալըպ'
վա'սլարա մազհար օլանա խայր տու'ա էյլէտի։
- 8 Լաքին պիլա իխթիլափ խայր տու'ա պէօյիւքտէն
քի շիւյէ օլուր։
- 9 Վէ պուրատա էօլէճէք ատէմէր 'իւշը ալըր,
ամմա օրատա հայաթտա օլտըղընա շէհատէթ օ-
- 10 լունան դաթ ալըր։ Վէ 'իւշը ալան Լէվի տախի
Աբրահամ՝ վասըթասըյլէ 'իւշը վէրտի՝ տէնիլսէ
- 11 ճա'իզ տիր։ Զիրա Մեւքիսեղեկ՝ Լէվի'ն վէտէրինի
իսթիգպալ էթտիյի դէման, քէնտիսի տահա անըն
սուլլընտա իտի։
- 12 Իմտի էյէր Լէվիի քեահինիւք վասըթասըյլէ
քէմալ օլա իտի, (շիւնքի պուռնա մէպնի խալգա
շէրի'աթ տախի վէրիլմիշ իտի,) արթըգ Ահարոն
թէրթիպինճէ տէնիլմէյիպ Մեւքիսեղեկ թէրթի-
- 13 պինճէ պաշգա պիր քեահինին դուհուր էթմէսի
- 14 նէ՞ լազըմ իտի։ Զիւնքի քեահինիւք թէպաիլ օ-
- 15 լունտըղը թագտիրտէ, շէրի'աթըն թէպաիլի տախի
- 16 իգթիզա էաէր։ Զիրա հագգընտա պուռ շէյլէրին
զիրը օլունտըղը գաթ՝ հիւ պիր քիմսէսինին մէգ-
- 17 պահա միւլագէմէթ էթմէմիշ օլտըղը տիկէր պիր
- 18 սըպթտան իտի։ Զիւնքի Բապպըմիլըն Յուդատան
նէշէթ էթտիյի գահիր տիր։ պուռ սըպթ հագգընտա
իսէ Մովսէս քեահինիւք ճիհէթ ինտէն պիր շէյ սէօյ-
- 19 լէմէտի։ Վէ Մեւքիսեղեկ միւշապէհէթինճէ օլա-
- 20 րագ, էմր ի ճիսմանիտէն 'իպարէթ օլան շէրի'աթա
- 21 կէօրէ տէյիլ, Անճագ զէվալ պուլմազ հայաթըն

- գուժվեթինէ կէօրէ օլան զայրի պիր քեահին զու-
հուր էթալիյ հալտէ, տահա զիյառէ աշիքեար տըր
17 Զիրա՝ Սէն Մեկքիսեղեկ թէրթիպի իւզրէ իլ էլ
18 էպէտ քեահին սին՝ տէյիւ շէհատէթ էտէր, Զիրա
շէրի՛աթ հիյ պիր շէյ թէքփիլ էթմէմէսլյէ սէպ-
գաթ էտէն էմը զա՛իֆ վէ ֆա՛իտէսիզ օլտըրն-
19 տան՝ լաղվ օլունուպ, Անըն ետրինէ էֆղալ պիր
իւմիւս կիրտի՝ պունուն վասըթասըյլէ Ալլահա
թէգարուպ էտէրիզ
20 վէ եէմին օլմագսըղըն բեհնէյի օլմատըղը ծի-
21 հէթէ, (Զիւնքի անլէր պիլա եէմին, լաքին պու
Թառա եէմինլէ օլուպ՝ քէնտինէ Բապպ՝ Սէն Մեկ-
քիսեղեկ թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեահին
սին՝ տէյիւ եէմին էթտի, վէ փէշիման օլմալ՝
տէյէնին թարաֆընտան քեահին նասպ օլունուս,
22 Թիսուս օլ գատար էֆղալ պիր ՝ահտըն քէֆիլի
օլտուս
23 վէ անլէրին պագի գալմալարընա էօլիւմ մանի՛
օլտըղընտան, քեահին նասպ օլունանլար չօգ իտի
24 Պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըղը սէպէպտէն
25 ինթիգալ էթմէղ քեահինլիյէ մալիք տիր, Պու
էճլաէն անըն վասըթասըյլէ Ալլահա թէգարուպ
էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի գատիր
տիր. չիւնքի անլէր իչիւն շէֆա՛աթ էթմէյէ տա՛լմա
հայաթտա տըր
26 Զիրա պու միսիլիւ, եա՛նի մուգատտէս վէ սույ-
սըղ վէ լէքէսիզ վէ կիւնահքեարլարտան միթէ-
27 ֆէրրիզ, վէ կէօքաէն միւրթէֆի՛, վէ օլ քեահինի
ա՛ղամլար կիպի էվվէլա քէնտիսինին, պա՛տէհու
գալմըն կիւնահլարը իչիւն հէր կիւն գուրպանլար
թագաթիւմ էթմէյէ իհթիյաճը օլմայան Գեահինի
ա՛ղամ պիզէ մուգթագի իտի. զիրա քէնտիսի
թագաթիւմ էթմէքլէ պունու պիր տէֆա՛տա իճր
28 էյէտի, Զիրա շէրի՛աթ զա՛իֆլիյէ միւպթէլա օլան
ատէմլէրի քեահին ի ա՛ղամլար, լաքին շէրի՛աթ

տան սօկրա օլան եւմին քեւամը իլ էլ էպէտ միւ-
քէմմէլ օլան Օղլու նասպ էտէր:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ սէօյլէտիյիմիզ շէյլէրին խիւլասասը պու տըր
քի սէմալթտա 'ազամէթ թախթընըն սաղընտա
օթուրան պէօյլէ պիր քեահին ի ա'զամըմըզ վար
- 2 տըր: Պու տախի մագտիսին, վէ ինսանըն տէյլլ,
անճագ Բապսըն գուրտըղը հագիգի մէսքէնին
- 3 խատըմը տըր: Զիրա հէր քեահին ի ա'զամ թագ-
տիմէլէր իլէ գուրպանլար թագտիմ էթմէք իչիւն
նասպ օլունտըղընտան, պունուն տախի թագտիմ
- 4 էտէճէք պիր շէյի օլմասը լազըմ կէլիր: Զիրա էյէր
եէր իւզէրինտէ օլսա իտի, շէրի'աթ մուճէպինճէ
թագտիմէլէրի թագտիմ էտէն քեահինլէր պու-
- 5 լունտըգճա՝ քեահին օլմագ իտի: (Անլէր իսէ սէ-
մատաքի շէյլէրին նիւմունէ վէ կէօլկէսինէ կէօրէ
խըտմէթ էտէրլէր: Նէթէքիմ Մոզսէսէ մէսքէնի
ինչա էտէճէյի վագըթ վահի օլունտու, զիրա անա՝
Պագ, ճիւմէսինի սունա տաղտա կէօսթ էրիլէն
- 6 րէսմէ կէօրէ եափասըն՝ տէտի:) Լաքին չիմաի
նէ գատար էֆզալ վա'տլարլէ սապիթ գըլընմըշ
օլան էֆզալ պիր 'ահտըն միյանճըսը օլմուշ իսէ,
օլ գատար ա'լա պիր մէ'մուրիյէթէ նա'իլ օլտու:
- 7 Զիրա էյէր օլ էվվէլքիսի գուսուրսըզ օլսա իտի,
- 8 իքինճիսի իչիւն մահալ արանըլմագ իտի: Զիւնքի
անլէրէ 'իթապլէ տէր քի՝ իշթէ պէյթ ի իսրայէլ
իլէ վէ պէյթ ի Յուդա իլէ եէնի պիր 'ահտ 'ագտ
էտէճէյիմ կիւնլէր կէլիր՝ տէյիւ Բապպ պոսյուրըր:
- 9 Պու տախի անլէրի Մըսըր տիյարլինտան չըգարմագ
իչիւն էճտատարընըն էլլէրինտէն եափըշտըղըմ
կիւնտէ անլէր իլէ էթտիյիմ 'ահտ կիպի օլմայա-
ճագ տըր: չիւնքի անլէր 'ահտըմտա տէվամ էթ-
մէտիլէր, պէն տախի անլէրտէն գաթ՝ ի նազար

- 40 էթաիմ՝ տէյիւ Բապպ պոյուրըր՝ Զիրա օլ կիւն-
լէրտէն սօնրա, պէյթ ի իսրայէլ իլէ 'ազտ էտէ-
ճէյիմ 'ահտ պու տըր, էա'նէ շէրի'աթըմը զիհնէ-
րինէ գօյուպ՝ գաւալէրի իւզերինէ կազաճաղըմ,
վէ պէն անլէրէ Ալլահ օլաճաղըմ, անլէր տախի
11 պանա գաւմ օլաճաղ տըր, վէ հէր քէս քէնտի գարնտաշընա՝
գօնլըսընա, վէ հէր քէս քէնտի գարնտաշընա՝
Բապպ պիլ տէյերէթ թա'լիմ էթմէյէճէթ տիր,
զիրա քիւշիւք, պէօյիւք, անլէրին ճիւմէտի պէնի
12 պիլէճէթ տիր. Զիրա հազգազըզըլարընա զաֆուր
օլաճաղըմ, վէ անլէրին կիւնահլարը իլէ ֆըսղա-
րընը արթըգ խաթըրմա կէթիլմէյէճէյիմ՝ տէյիւ
Բապպ պոյուրըր,
13 Ծէնի՝ տէմէսիլյէ էվլէլքիյի էսքի զըմըշ, վէ
էսքի վէ փիր օլանըն զէվալը կազըն տըր:

ՊՍՊ 9

- 1 Խմտի օլ էվլէլքի 'ահաշն 'իպատէթ ֆէրիզէլէրի
2 վէ զէմինի մագտիսի վար իտի, Զիրա պիրինճի
մէսքէն ինչա օլունուպ՝ պունտա շէմ'տան վէ
սօֆուր վէ հուզուր էքմէքլէրի պուլունարազ,
3 պունա Գուտա թէսմիյէ օլունուր, վէ իքինճի
փէրտէնին արտընտա Գուտա իւլ ազտաա թէսմիյէ
4 օլունան մէսքէն պուլունուպ, Անտէ ալթուն
պուխուրտան վէ հէր թարաֆը ալթուն գափը
թապութ իւլ 'ահտ վար իտի. պունտա տախի
էննի հալի օլան ալթուն տէսթի վէ Ահարոնըն
ֆիրիսէնմիլ օլան 'ասասը վէ 'ահարն լէվշալըր
5 պուլունուր իտի. վէ իւսթիւնտէ քէֆարէթ-
կեահա կէօլկէ էտէն ճէլիլ քէրուպիլէր վար իտի.
պու շէյլէրին հազգընտա իտէ շիմտի թափսիլէն
սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ տիր,
6 վէ պունլար պէօյլէ թէրթիպ օլունմըշ իքէն,
խըրմէթլէրինի իֆա էթմէք իւզրէ քեահինլըր հէր

- 7 զէման պիրինձի մէսքէնէ կիրերէր խորի ֆագաթ
ի քինճիսինէ սէնէտէ պիր քերրէ եալընը քեա-
հին ի ա'ղամ Վերէր. առմա գան կէօթիւրմէյերէք
կիրմէզ խորի. վէ օլ ֆաշը տախի քէնտիսի իշիւն
վէ գալմըն խաթալարը իշիւն թագաթի' էտէր
- 8 խորի Բուհ իւլ Գուտս պու վէճնլէ պէյան էտէր քի'
էվվէլքի մէսքէն տուրտըգճա, մագաթիսին եօլու
- 9 տահա իզհար օլունմամըշ տըրր Պու տախի օ զէ-
ման իշիւն պիր միսալ խորի. շիւնքի տնտէ 'իպա-
տէթ էտէնի զամիրճէ քէմալէ խաղ էթմէյէ գա-
տիր օլմայան թագաթիմէլէր վէ զէպիհէլէր թագ-
- 10 տիմ օլունուր խորի. վէ պուշար եալընը կէյէ-
ճէք վէ իշէճէք վէ տիրլիւ տիրլիւ երյգտնմա-
լար վէ թէնէ մի.թէ'ալլըզ ահքեամա տա'իր իս-
լահ վագթը օլունճայա գատար օլան այինլէրտէն
- 11 'իպարէթ խորի Առմա կէլէճէք նի'մէթլէրին քեա-
հին ի ա'ղամը օլան Գրիստոս զուհուր էտիպ' էլ
իլէ եափըլմամըշ տահա պէօյիւք վէ տահա միւ-
քէմմէլ, եա'նի պու խիլգաթտան օլմայան մէս-
- 12 քէնտէն Վերէր, էրքէճլէր վէ պուգաղըրար գա-
նըյլէ տէյիլ, անճադ քէնտի գանըյլէ ֆիտիյէ ի
էպէտիյէ թէտարիք էտիպ' մագաթիսէ պիր քերրէ
- 13 կիրտի. Զիրա էյէր պուղալար վէ էրքէճլէր գանը
վէ ինէք քիւլիւ նափաք օլանլար իւզէրինէ սեր-
փիլինճէ, թէնին փաքլիյի ճիհէթիյլէ թագաթիս է-
- 14 տէր իսէ, իզէլի Բուհ վտարթասըյլէ զաթընը լէ-
քէսիլ օլաբագ Ալլահա թագաթիմ էթմիշ օլան
Գրիստոսըն գանը՝ զամիրինիգի, հոյյ օլան Ալլահա
'իպատէթ էթմէնիլ իշիւն, էօյիւ 'ամէլլէրտէն
նէ՝ գատար զիյատէ փաքլէյէճէք տիր
- 15 Պու սէպէպտէն եէնի 'ահտըն միյանճըսը տըր,
թա քի էվվէլքի 'ահտըն հէ-+հէ- ալթընտա օլան
թէճալուլաթըն ֆիտիյէսի իշիւն էօլիւմ վուզու'
պուլմուշ օլաբագ, տա'վէթ օլունանլար էպէտի
- 16 միրասըն վա'տընա նա'իլ օլալար Զիրա վասիյէթ

- պուլունտըղը կերտէ, վասիյէթ էտէնին էօլումիււ
- 17 նիւն վուգու'ը լազըմ' տըր, վասիյէթ էտէն սաղ
գալտըգճա վասէյեթին հիւքմիւ օլմատըղընտան՝
- 18 վասիյէթ մէվթա իւզէրինէ սապիթ օլուր, Պու
սէպէպտէն էվվէլքիսի տախի գան օլմագալըըն
- 19 թագաթիս օլունմատը. Զիրա Մոպսէս պիւթիւն
գալմա շէրի'աթ մուճէպինճէ ճիւմլէ էմըլէրի
սէօլլէտիքտէն սօնրա, պուզաղըլարըն վէ էրքէճ-
լէրին գանընը ալըպ' սու իլէ վէ գըրմըղը եա-
փաղըլլէ վէ զուֆա օթըլլէ հէմ նէֆա ի քիթա-
- 20 պա վէ հէմ տախի ճիւմլէ գալմա սէրփիպ, Պու՝
Ալլահըն սիղէ էմը էթտիյի 'ահաըն գանը տըր՝
- 21 տէտի. Գէգալիք օլ գանտան մէսքէնէ վէ ճիւմլէ
- 22 'իպատէթ էտէվաթընա սէրփիտի. վէ շէրի'աթ
մուճէպինճէ հէման հէր շէյ գան վասըլթաթըլլէ
փաքլէնիր, վէ գան տէօքիւլմէյինճէ մաղֆէրէթ
օլմագ՝
- 23 Իմտի սէմալաթտա պուլունան նէսնէլէրին նիւ-
մունէլէրինին պունըար վասըլթասըլլէ, ֆագաթ
սէմալի նէսնէլէրին պունըարտան էֆգալ գէպիհէ-
- 24 լէրլէ փաքլէնմէսի իճապ էտէր. Զիրա Գըրսոտս
էլ իլէ եափըլմը օլուպ' հագիգիւնին շէպիհի օլուն
մագալտիսէ տէյիլ, անճագ շիմտի պիզիմ իլիւն Ալ-
լարըն հուզուըրնա քէնտինի ինզար էթմէք իւզրէ,
- 25 ասըլ սէմայա կիրտի. Լաքին քեահին ի ալգամըն
հէր սէնէ ախէրին գանըլլէ մագալտի կիրտիյի
կիպի, պունուն քէնտի քէնտինի չօգ տէֆ'ա
- 26 թագաթիմ էթմէսի էճապ էթմէղ. Զիւնքի տունհա-
նըն թէ'սիսինտէն պէրու անըն չօգ տէֆ'ա էթմ
շէքմէսի լազըմ կէլիը Խոթի. շիմտի իսէ 'ասըլարըն
իսթիմընտա քէնտիսի գէպիհէ օլմաղլէ, կիւնա-
հըն տէֆ'ի իլիւն պիր քէրրէ դահիր օլմուշ տըր՝
- 27 վէ տտէմլէրէ պիր քէրրէ էօլմէք վէ պա'տէհու
- 28 հիւքմ' թագաթիր օլունտըղը միսիլիւ, Գէգալիք
Գըրսոտս չօգ քիմսէլէրին կիւնահալըընը գալ-

տրրմագ իշիւն, պիր քէրրէ թագտիմ օլունմը
օլուպ, քէնտինէ մուլթագըր օլանլարա խէլաս
իշիւն՝ կիւնահարգ օլարագ իքինճի տէֆ'ա զուհուր
էտէճէք տիր :

ՊԱՊ 10

- 1 Զիրա շէրի'աթ կէլէճէք նի'մէթլերին սուրէթ ի
ասիյէսինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլերին կէօլկէ-
սինէ մալիք օլտըղը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ միւ-
տալէմէթ իւզրէ թագտիմ օլունան հէման օլ զէ-
պիհէլերլէ թէգարրուպ էտէնլերի քէմալէ էրտիր-
- 2 մէյէ սուլա գատիր տէյիլ տիր. Եօգսա 'իպատէթ
էտէնլեր պիր քէրրէ փաքլէնմիշ օլտրագ, արթըգ
կիւնահ խուսուսընտա գամիր թարաֆընտան թա'-
զիրլերի օլմատըղը իշիւն, թագտիմ օլունմալարը
- 3 թէրք էտիլմէ՞ղ մի իտիւ Լաքին պուլարլէ սէնէ
4 պէ սէնէ կիւնահլարըն զիքրի օլուր, Զիրա պու-
ղալար վէ էրքէճլեր գանընըն կիւնահլար տէֆ'
5 էթմէսի զայր ի միւմքին տիր. Պու էճլտէն տիւն-
եայա կիրէր իքէն պույուրըր քի՝ Զէպիհէ վէ
թագտիմէ իսթէմէտին, լաքին պանա պիր ճէ-
6 սէտ հազըրլասըն. Մուհրագալարտան վէ կիւնահ
- 7 գուրպանլարընտան խօշնուտ օլմատըն. Օ զէման
քիթապըն թուամարընտա հազգըմտա մուհարրէր
օլտըղը իւզրէ՝ Եա Ալլահ, սէնին իրատէթինի իճրա
- 8 էթմէք իշիւն իշթէ պէն կէլիօրըմ՝ տէտիմ. Պա-
լատէ, շէրի'աթ մուճէպինճէ թագտիմ օլունան-
լար հազգընտա՝ Զէպիհէ վէ թագտիմէ վէ մուհ-
րագալար վէ կիւնահ գուրպանլարը իսթէմէտին,
վէ ռէլրէն խօշնուտ օլմատըն՝ տէտիքտէն սօղրա,
- 9 Եա Ալլահ, սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իշիւն
կէլիօրըմ՝ տէմէսիլլէ էվլէլքիլի գալարըրը, քի
- 10 սօղրաքիլի սապիթ էտէ. Պու իրատէթլէ պիզ

- Յիսուս Գրիստոսըն ճէսէտինն պիր քէրրէ թագ-
տիմի վասըթասըլէ թագտիս օլունտըգ :
- 11 Վէ հէր պիր քիահին կիւնտէն կիւնէ խըտոթ
էտէրէք տուրուպ, կիւնահլար տէֆ' էթմէյէ
ապա մուգթէտիր օլմայան հէման օլ զէպիհէլէրի
- 12 տէֆ'աթլէ թագտիմ' էտէր, Լաքին պու զաթ
կիւնահլար իշին պիր զէպիհէ թագտիմ' էթմիշ
օլուպ, իլ էլ էպէտ Ելլահըն սաղընտա օթուրմը
- 13 աբր, վէ պունտան պէօյլէ տիւշիհէլէրինին քէնտի
այագլարը ալթընա պասամագ գօնուլմասընա
- 14 մունթաղըր տըր : Ձիրա թագտիս օլունահլարը
պիր գուրպանիլ իլ էլ էպէտ քէմալէ երտիրմիշ
- 15 աիր, Վէ Բուհ իւլ Գուտս տախի շահիտիմիզ տիր :
- 16 Ձիրա՝ Օլ կիւնէլէրտէն սօնրա անլէր իլէ 'ագտ է-
տէճէյիմ' 'ահտ պու տըր, (տէյիւ Բապպ պույու-
րըր,) Եա'նի շէրի'աթլմը գալլէրինէ գօյուպ
զիհնէլէրի իւզէրինէ եազաճաղըմ' տէյիւ մոգատ-
- 17 տէմա սէօյլէտիքտէն սօնրա, Վէ անլէրին կիւնահ-
լարընը վէ ֆըսգլարընը տըրթգ թէզէքքիւր էթ-
- 18 մէյէճէյիմ' քէր : Իմոի պունլարըն 'աթլը պու-
լունտըղը թագտիրտէ, աթթըգ կիւնահ իշին
գուրպանա հաճէլի եօգ տըր :
- 19 Իմաի, էյ պիրտտէրլէր, Յիսուսըն գանըլլէ՝
փէրտէտէն, Եա'նի քէնտի թէնինտէն պիրիմ իշին
հաղըրլատըղը օլ Եէնի վէ աիրի թարիգ իւզրէ,
- 20 Մագտիսէ կիրմէյէ ճէսարէթիմիզ վէ պէյթ Ու-
լահ իւզէրինտէ Բիահին ի ա'գամըմըգ վար իքէն,
- 21 Գալլէրիմիզ ֆասիտ զամիրտէն փաքէննիշ, վէ
ճէսէտիմիզ փաք սու իլէ եըյգանմըշ օլարագ :
- 22 Միւսթագիմ' գալպ վէ միւքէմմէլ իմանլէ թէ-
23 գարրուպ էտէլիմ : Իւմիտիմիզին իգըրընը միւհ-
քէմ թու թալլըմ, զիրա վա'տ էտէն սատըգ տըր :
- 24 Վէ մուհապպէթ վէ էյի 'ամէլլէրէ թէշվիդ էթ-
մէք իշին պիրիպիրիմիզի միւլահագա էտիլիմ :
- 25 Վէ պա'ղըլարըն 'ատէթի իւզրէ թէճէմմիւ' էթ-

մէմիդի թէրք էթմէյիպ, պախուսուս կիւնիւն
հազլաշտըղընը կէօրտիւքճէ, Պերէ-Պերէ-Պերէ
հաթ էտէիւմ:

- 26 Զիրա հագիգաթը պիւմէքիյէ նա'իլ օլտըգտան
սօհրա գաստէն կիւնահ էաէրսէք, արթըգ կիւ-
- 27 նուլար իչիւն զէպիհէ գալմազ. Անճագ հիւքմ
իչիւն տէհչէթի պիր ինթիզար իլէ մուխալէֆէթ
էտէնլէրի թէլէֆ էտէճէք օլան աթէշ զազապը
- 28 գալը: Մուվսէսին շէրի'աթընը թահգիր էթմիշ
օլան առէմ իքի եա իւշ քիմսէնին շէհատէթիյէ
- 29 պիլա մէրհամէթ էօլիւր: Իպն Ուլահը այագ ալ-
թընա ալըշ վէ վասըթասըլէ թագտիս օլուն-
տըղը 'ահա գանընը նափաք սայմըշ վէ 'իւայէթ
Րուհընա շէթմ էթմիշ օլան քիմսէ նէ^ո գատար
տահա շիտտէթի պիր 'ազապա միւսթահագգ սա-
- 30 յըլաճագ արը՝ գանն էտէրսինիզ: Զիրա՝ ինթիզամ
պէնիմ տիր. ճէգայը պէն վէրերիմ՝ տէյիւ Րապպ
պուլտըրը. վէ թէքրաթ՝ Րապպ քէնտի գալմընը
- 31 հիւքմ էտէճէք տիր՝ տէյէնի պիլիլիզ, Հայյ Ալ-
լահըն էլինէ տիւշմէք գօրգուլը պիր շէյ տիր:
- 32 Իմտի էվվէլքի կիւնլէրի, Եա'նի թէնվիր օլուն-
տըգտան սօհրա շիտտէթի էլէմլէրէ կիրիֆթար
- 33 օլուպ, Պա'զէն սիթէմլէր վէ մուզսյագալարլէ
'ալէմէ թամաշա օլարագ, պա'զէն պու միսիլիւ
հալսէ պուլունանլարա շէրիք օլտըղընը վագթը
- 34 խաթընըզա կէթիլինիզ, Զիւնքի մահպուսիյէ-
թիմտէ պանա հէմտէրտ օլուպ՝ սէմալաթտա
ա'լա վէ պագի պիր մալինիզ մէվճուտ օլտըղընը
պիլէրէք, էմվալինիզին եաղմա օլունմասընա մէ-
- 35 սէրրէթլէ բագի օլտընըզ, Իմտի 'ազիմ միւքեա-
ֆաթը օլան պու ի'թիմատընըղը թէրք էթմէյի-
- 36 նիզ, Զիրա սապը էթմէնիզ լազըմ տըր, թա քի
Ալահըն իրատէթինի իճրա էտիպ՝ վա'տա նա'իլ
- 37 օլասընըզ, Զիւնքի պիր ազաճըգ վագթթտան
սօհրա, կէլէճէք օլան կէլիր վէ թէ'էխսուր էթ-

- 38 մէջ, ղէ՛՛ Սալիհ իմանլէ եաշայահագ տըր, հէմ տէ՛
 էյէր պիրի կէրի չէփլիւր իսէ, ճանըմ անտէն իօշ-
 39 նուտ օլմազ, Լաֆին պիզ հէլաք իչիւն կէրի չէ-
 փլմէփլիքտէն տէյիլ, անճագ ճան խէլասը իչիւն
 իմանտան ըզ՝

ՊԱՊ 11

- 1 Իմաի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրին ասլը վէ
 2 կէօրիւնմէյէն նէսնէլէրին տէլիլի տիր, Զիրա միւ-
 թէգաոտտիմին պունուլէ հիւսն ի շէհատէթէ մազ-
 հար օլտըլար՝
 3 Իմանլէ ֆէհիմ էտէրիզ փի Ալլահըն փէլմըլէ
 'ալէմլյն թէսիս օլունտու, շէօյլէ փի կէօրիւնէն
 շէյլէր զահիր օլանտան վիւճուտէ կէլլէտի
 4 Իմանլէ Հարէլ Ալլահա կայէնին Բաֆֆիմ էլփիլի-
 փէն էֆզու պիր գուրպան թագտիւմ էյլէտի, վէ
 անըն վասըթասըլլէ սալիհ իտիյինէ շէհատէթ օ-
 լունտու, չիւնքի անըն թագտիւնէլէրի հագգընտա
 Ալլահ շէհատէթ էյլէտի. վէ էօլլիւշ իփէն անըն
 վասըթասըլլէ տահա սէօյլէյօր՝
 5 Իմանլէ Ենոփք էօլիւմ կէօրմէմէք իւզրէ նազլ
 օլունտու, վէ Ալլահ անը նազլ էթմիշ օլտըղընտան
 պուլունմազ իտի. զիրա նազլ օլունմաղասան էվվէլ
 Ալլահա մագպուլ տըր՝ տէյիւ հագգընտա շէհա-
 6 տէթ օլունտու, Լաֆին իման օլմատըղը հալտէ
 մագպուլ օլմազ զայր ի միւմքին տիր, զիրա Ալլա-
 հա թէգաըրուպ էտէնին, անըն մէվճուտ իտիյինէ,
 վէ փէնտիին թալեպ էտէնլէրէ միւքեաֆաթ
 էտիծի իտիյինէ իման էթմէսի կէրէք տիր՝
 7 Իմանլէ Նոյ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագ-
 գընտա վահիյլէ խապէր սլմաղլէ, խափփ էտիպ
 փէնտի խանէսինին խէլասը իչիւն պիր սէֆինէ
 ինշա էյլէտի. վէ անըն վասըթասըլլէ տիւնեա
 'ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիլ՝ իմանա կէօրէ օլան սա-
 լահըն վարիսի օլտու՝

- 8 Արքահամ վարիս օլաճաղը մահալէ կիթմէյէ տա՛վէթ օլունտըղընտա, իմանլէ իթա՛աթ էյլէտի, վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգըպ կիթտի:
- 9 Վա՛տ օլունան տիյարտա զուրպէթտէ կիպի իմանլէ միւսաֆիր օլարագ, հէման օլ վա՛տըն միրաս շէ-րիքլէրի օլան իսահակ վէ Յակոբ իլէ չատըրլարտա
- 10 սաքին օլտու: Զիրա թէմէլի շէհրէ մունթաղըր իտի, քի պունուն մի՛մար վէ պանիսի Ալլահ տըր:
- 11 Իմանլէ Սարա քէնտիսի տախի համիլէ գալմագ իչիւն գուվլէթ պուլտու, վէ վա՛տ էտէնի սատըգ՝ աոտ էյլէտիյինտէն սիննի կէչմիշ իքէն տողուր-
- 12 տու: Պու էճլտէն տախի էօլմիշ հիւքմիւնտէ պուլունան պիր զաթտան, քէսրէթ ճիհէթիլէ կէօ-յիւն երլըղզլարը գատար, վէ տէնիզ քէնարընտա օլան սայըլմագ գում գատար զիւրիլէթ օլտու:
- 13 Պունլարըն ճիւմէսի վա՛տլարա նա՛իլ օլմամըշ օլուպ, ֆագաթ անլէրի ուզագտան կէօրիւպ՝ [իթիգատ] վէ մէմնունիլէթլէ գապուլ էտէրէք, զէմին իւզէրինտէ զարիպ վէ միւսաֆիր օլարգլա-
- 14 ընը իգըարլէ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր: Զիրա պէօյլէ շէյլէրի սէօյլէյէնլէր պիր վաթան արատըգ-
- 15 լարընը կէօսթէրիլէր: Վագա՛ա էյէր չըգարգլարը եէրի թէղէքքիւր էթսէլէր իտի, յալտէթ էթմէյէ
- 16 վագըթլարը օլուր իտի: Վէ լաքին շիմոի ա՛լա-սընա, եա՛նի սէմավիլէ րազիպ օլուրլար: պու էճլ-տէն Ալլահ անլէրին Ալլահը տէնիլմէքտէն հիճապ էթմէղ. զիրա անլէրէ պիր շէհր հագըրլատու:
- 17 Իմանլէ Արքահամ թէճըիպէ օլունտըգտա իսա-հակը թագտիմ էյլէտի, վէ վա՛տլարը տըմըշ օլան,
- 18 Սէնին նէսլին իսահակլէ եստ օլունաճագ տըր՝ տէյիւ հագըղնտա պույուրըլարը պիրիճիք օղլընը
- 19 թաղտիմ էյլէտի: Զիրա Ալլահ աշ էմվաթտան տախի իհեա էթմէյէ գատիր տիր՝ տէյիւ տիւշիւն-տիւ վէ օրատան տախի անը թէմսիլէն ալար:
- 20 Իմանլէ իսահակ կէլէճէք շէյլէր հագըղնտա

- 21 Յակորա վէ նսաւա խայր տու'ա էյլէտի, իմանէ
Յակոր վէֆաթ էտէր իքէն, Յովսէփին օղուլա-
նըն հէր պիրինէ խայր տու'ա էյլէտի. վէ քէն-
տի տէյնէյինն ուճընա քոյաւնա սէճաէ էյլէտի
- 22 իմանէ Յովսէփ վէֆաթ էտէր իքէն պէնի իս-
րայէլին խուրուճընը զիքր էթտի, վէ քէնտի քէ-
միքլէրի հագգընտա վասիյէթ էյլէտի
- 23 Մովսէս թէվէլլուտ էթտիքտէ վուլտէյնի չո-
ճուղըն կիւզէլ խալիինի կէօրմէլէրիյէ, մէլլին
Ֆէրմանընտան գօրգմայըպ՝ իմանէ իւչ այ անը
- 24 սագլաւորլար, Մովսէս քէմալէ վասըլ օլաղգտա,
իմանէ փարաւոնըն գըզընըն օղու թէսմիյէ օ-
- 25 լունմագտան իմթինա՝ էյլէտի. Զիւնքի կիւնահըն
Ֆանի սէֆասընը սիւրմէքտէն իսէ, Ալահըն գալմի
իլէ պէրապէր էզլիյէթ չէքմէյի թէրճիհ էյլէտի
- 26 Վէ Գրիստոսըն սիթէմինի Մըսըն խաղինէլէրին-
տէն տահա պէօյիւք դանիլիք 'ատտ էյլէտի. զիրա
- 27 միւքիւսֆաթա մունթազըր խտի, իմանէ մէլլին
ղաղապընտան գօրգմայըպ՝ Մըսըր տիյարընը թէրք
էյլէտի, չիւնքի օլ կէօրիւնմէյէն Զաթը կէօրիւր
- 28 կիպի սէպաթ էթտի, իմանէ Ֆըսհը վէ գան
սէրփմէսինի իճրա էյլէտի, թա քի իլք տօղանլար
հէլ'ք էտէն՝ անլէրէ տօգուլմայա
- 29 իմանէ Պահըր Ահմէրտէն գարատան Կէլէ կիպի
կէլտիլէր. Մըսրիլէր տալի պուհա գալգըլտըլա-
ըննտա դարգ օլաղլար
- 30 իմանէ Երիքովըն սուրլարը, էթրաֆը հէտի կիւն
- 31 տօլաղլտըրգտան սօհրա երգըլտը, իմանէ Ֆահիլէ
Բահապ ճասուսլարը սէլամէն գապուլ էթմիշ օլըր-
ղընտան, իմանսըլար իլէ պէրապէր հէլաք օլմատը
- 32 Վէ տահա նէ՞ սէօյլէյէյիմ. զիրա Դիգէն վէ
Պարապ վէ Սամիսոն վէ Յեփթայէ վէ Դաւիթ
վէ Սամուէլ վէ փէղամպէրէրտէն պահա էտճէք
- 33 օլըր իսէմ, պանա վազրիթ եթթիյմէզ, Անլէր քի
իման վասըլթասըլէ մէմլէքէթլէր Ֆէթհ էթտի-

34 լէր, սալան իշխտիւլէր, վա'տլարա նա'իլ օլտըլար,
 արսանլարըն աղըզլարընը դափատըլար, Աթ էշին
 շիտտէթինի սէօնտիւրտիւլէր, գըլըճ աղըզնաան
 գուրթուտըլար, գա'իֆիթտէն գուվլէթլէնտի-
 35 լէր, ճէնքտէ գուվլէթլի օլտըլար, էճնէպլէրին
 օրտուլարընը պօզտըլար. նիսվան քէնսի էօլիւ-
 լէրինի գըյամ էթմիշ ալտըլար. պա'ղըլարը իսէ
 էֆզալ գըյամէթ է նա'իլ օլմագ իւղրէ՝ նէճաթը
 36 գապուլ էթմէյիպ՝ իշքէնճէ չէքտիւլէր. Պաշգա-
 լարը իսթիհզա վէ տարպլար, հէմ տէ պէնսլէր
 վէ մահպուսիյէթ թէճրիպլէրինէ տիւշար օլտը-
 37 լար. թաշլանտըլար, տէսթէրէ իլէ պիշիլտիւլէր,
 թէճրիպլէ օլունտըլար, գըլըճլէ գաթլ օլունարագ
 էօլտիւլէր, եօգսուլըգ վէ մուղայագա վէ ճէֆայա
 տիւշար օլարագ, գօյուն փօսթլարը վէ քէշի տէ-
 38 ըլլէրի կիշէրէք տօլաշտըլար. (Տիւնէա անլէրէ
 լայըգ տէյիլ իտի.) վէ չէօլլէրտէ վէ տաղլարտա
 վէ մաղարալարտա վէ եէրին ինլէրինտէ ավարէ
 կէզտիւլէր:
 39 վէ պունլարըն ճիւմլէսի իման վասըթասըյլէ
 հիւան ի չէհատէթէ մալիք օլտըլար իսէ տէ, վա'տա
 40 նա'իլ օլմատըլար. Զիրա Ալլա պիգիմ հագգըմըզ-
 տա էֆզալ պիւր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր, թա քի
 սնլէր պիւղ օլմայընճա քէմալէ վասըլ օլմայալար:

- 1 Յմտի պու գատար շահիտ էթրաֆըմըզը պուլութ
 կիպի ալմըշ օլմաղլէ, հէր աղըրըղը վէ Պէրէ գօ-
 լայճա իհաթա էտէն կիւնահը թէրք էտիպ. էօնիւ-
 միւղէ գօնուլան ետըրշատ, իմանը պաշլայան վէ
 թէքմիլ էտէն Յիսուսա Պաղար էտէրէք՝ սապըլէ
- 2 գօշալըմ, Օլ քի էօնիւնէ գօնուլան մէսէրրէթ
 իշիւն հագարէթի պիւր շէյ 'ատտ էթմէյէրէք, լաշա

- թէհամմիւլ էյլէտիքաէն սօհրա՝ Ալլահըն թախթընըն սաղընտա օթուրտու։
- 3 Իմտի կիւնահքեարլար թարափընտան քէնտի՝ 'աէյհինտէ վուգու՝ պուլան պու միտիլլու մուսալէֆէթէ թէհամմիւլ էտէնի թէֆէքբուր էտինիլ
- 4 քի ճանլարընըզ 'աճիլզ վէ Եօրղուէն օլմայա՝ կիւնահա գարչը ճիհատ էտէրէք, գան աէօփէ տէրէ՝ ճէսինէ գատար տահա մուգալէմէթ էթմէտինիլզ
- 5 վէ՝ էյ օղլում, Բապպըն թէ՛տիպինի թահգիր էթմէ, վէ անըն թարափընտան թէքաիր օլուն։
- 6 տըղընտա 'աճիլզ գալմա. Զիրա Բապպ սէվտիլինի թէ՛տիպ էտէր, վէ գապուլ էթտիլի հէր օղլու տարպ էտէր՝ տէյէրէք, օղլուլարա Էօյլէր կիպի
- 7 սիլզ վէրիլէն նասիհաթը ունութտընըզ, էյէր թէ՛տիպէ թէհամմիւլ էտէր իսէնիլզ, Ալլահ սիլզ օղլուլարա կիպի մու'ամէլէ էտէր. զիրա հա՛նկը
- 8 օղլու վար քի փէտէրի անը թէ՛տիպ էթմէզ, Ամմա էյէր ճիւմլէնին հիսսէտար օլարղըր թէ՛տիպտէն մահրում իսէնիլզ, օլ թազտիրտէ օղլու օլմայըպ՝
- 9 հարամգատէ սինիլզ. Հէմ տախի ճէսէտիմիլզին փէտէրլէրի պիլզիմ միւ'էտտիպիմիլզ օլտըզլարը հալտէ աւլէրէ հիւրմէթ էտէր իտիք. նէ՝ գատար զիյատէ Էաշամագ իյիւն բուհլարըն ֆէտէրինէ իթ'աթ
- 10 էթմէլի իլզ. Զիրա պունլար քէնտիլէրինէ խօշ էտօրիւնտիլիւնէ կէօրէ պիր ազ վաղըթ թէ՛տիպ էտէրլէր իտի, լաքին Ալլահ գուտսիլէթինէ հիսսէտար օլարլում՝ տէյիւ մէնֆա'աթ իյիւն էտէր
- 11 վազա'ա հիլ պիր թէ՛տիպ քէնտի վաղթընտա մուճիպ ի մէսէրէթ տէյիլ, անճագ մուճիպ ի հիւզն կէօրիւնիւր. ամմա սօհրա, անընլէ թէրպիլէ օլունմըշ օլանլարա սալահըն սէլամէթ սէմէրէսինի հուսուլէ կէթիլիլ
- 12 Պու ճելտէն զա'իֆ էլլէրի վէ թագաթսըզ տիլզ
- 13 լէրի գուզվէթլէնտիրինիլզ, վէ այագլարընըզ իյիւն տօղրու Եօլլար Էափընըզ, թա քի թօփալ օլան

- 14 սափնայրայ՝ անճագ շիֆա պուլա՝ ձիւմէ իլէ սէ-
լամէթ իւզրէ պուլունմաղա՝ վէ գուտսիյէթէ սա՝յ
էտինիլ, շիւնքի պու օլմագսըզըն հիչ պիր քիմսէ
15 Բապպը կէօրմէյէճէք տիր, վէ տիգգաթէ էտինիլ,
օլմայա քի պիր քիմսէ Ալլահըն 'ինայէթինտէն
մահրում գալա. օլմայա քի պիր աճը քէօք ֆի-
լիսլէնէրէք, իղթիրապ վէրէ, վէ նիյէլէր անըն
16 վասըթասըյլէ իֆսատ օլունա. Օլմայա քի պիր
քիմսէ զինաքեար, վէ եախօտ պիր թա՝ամ պէ-
տէլինէ պիւքուրիյյէթ հագգընը սաթան Եսաւ
17 կիպի թագվասըզ օլա. Ձիրա պիլիրսինիլ քի սօկ-
րատան պէրէքէթէ վարիս օլմագ իսթէտի իսէ տէ,
րէտտ օլունտու. շիւնքի կէօզ եաշլարըյլէ աքատը
իսէ տէ, թէպտիլ ի նիյէթէ ֆուրսաթ պուլմատը
18 Ձիրա սիզ տօգունըլըր վէ աթէշլէ եանար պիր
տաղա վէ տիւմանա վէ գուլմէթէ վէ գասըրղայա,
19 վէ սուր սէտատընա վէ իշիտէն քիմսէլէր արթըզ
քէնտիլէրէ քէլամըն սէօյլէնիլմէմէսի իշիւն եալ-
վարտըզլարը սէօյլէրին սէտատընա եազլաշմատը-
20 նըզ, Ձիրա՝ էյէր տաղա ճանաւար պիլէ տօգուն-
սա, րէճմ օլունսուէն, [եախօտ օգ իլէ վուրուլըն,]
տէյիւ պույուրըլան էմրէ թէհամմիւլ էտէմէտիլէր,
21 վէ միւշահատէ օլունան՝ օլ տէրէճէ հէյպէթլի իտի
քի Մուսէս՝ Դայէթլէ գօրգար վէ թիթրէրիմ՝
22 տէտի, Լաքին սիլ Սիօն տաղընա, վէ հայյ Աւ-
լահըն շէհրի օլան սէմափի Նրուսաղէմէ, վէ նիյէ
23 պիլիլէրճէ մէլա՞իքէյէ, վէ սէմավաթտա գայտ օ-
լունմը իլք տօղմուշլարըն ճէմա՞աթ ը 'ազլմէ վէ
քիլիսէսինէ, վէ ձիւմէնին Հաքիմի օլան Ալլահա,
վէ քէմալէ վասըլ օլմուշ սալիհլէրին բուհլարընա,
24 վէ 'ահտ ը ճէտիտին Միյանճըսը Յիսուսա, վէ
Հարէլին Հաշընտան էֆղսլ շէյլէր սէօյլէյէն սէրփ-
մէքիլք գանընա եազլաշտընըզ
25 Սագընընըզ, սէօյլէյէնի րէտտ էթմէյէսինիլ,
զիրա անլէր եէր իւզէրինտէ իլհամլէ սէօյլէյէնի

- րէտտ էթտիքէրի հարտէ գուրթուլմատըլար խէ,
 նէ՛ գաւառը զկլատէ պիզ սէմավաթտան սէօյլէյէն-
 տէն եիւզ շէվիրտիյիմիզ հալտէ ֆաթլաւայաճաղը:
 26 Գի սնըն սէտասը օ զէման զէմինի սարսաը. շիմի
 խսէ՛ Պէն պիր տէֆ'ա տահա եալընըզ զէմինի տէյիլ,
 ահճագ սէմայը տախի սարսաըլմ' տէյէրէք վա'տ
 27 պուլուրտու: Վէ պու՛ Պիր տէֆ'ա տահա՝ Գեդէյ
 տարըլմազ շէյլէրին պագի գարմասը իջին, եա-
 վըլմը շէյլէր կիպի սարսըլը շէյլէրին թաղիւրինէ
 28 տէլալէթ էտէր: Պու էճլտէն սարսըլմազ պիր մէլէ-
 քիւթ ալմըջ օլաւագ, օլ 'ինայէթէ նա'իլ օլալմ,
 քի սնըն վասըթասըլլէ Ալլահա մագպուլ թարդ
 իւզրէ հիրմէթ վէ թագվա իլէ 'իպատէթ էտէրիմ:
 29 Ձիւնքի Ալլահըմըղ իֆնա էտէր աթէշ տիր:

ՊԱՊ 13

- 1 Գարնաաշ մուհապպէթի տա'իմի օլտուն: (2) Միւ-
 սաֆիրիւրվէրլիլիլ ունութմայընը. զիրա պու եօլ
 իլէ պա'զը քիմսէլէր պիլմէյէրէք մէլէքէր գա-
 3 սուլ էթտիլէր: Մահպուսլարը՝ անլէր իլէ հասլս
 օլնմըջ կիպի, վէ ճէֆաքեար օլանլարը, քն-
 տինիզ տախի ճէսէտտէ պուլունանլար կիպի, թէ-
 4 զէքքիւր էալինիզ: Թէզէվիլիճ հէր վէճհէ միւ-
 թէպէր տիր, վէ եաթագ լէքէսիզ տիր. լաքին
 զէնփարէ վէ զինտքեարլարը Ալլահ հիւքմ էտէ-
 5 ճէք տիր: Թավը ու հարէքէթլինիզ ազէէ սէվ-
 մէքլիքտէն պէրի օլտուն: Էլինիլտէ պուլունան
 շէյլէրէ գանա'աթ էտինիզ. զիրա քէնտիսի Սէնի
 ապլա պրագմամ, վէ սէնի ապլա թէրք էթմէմ:
 6 տէմիշ տիր. Շէօյլէ քի ճէսարէթլէ՝ Բապպ պանա
 եարտըլճը սըր, գօրգմայաճաղըմ: Ինսան պանա
 7 նլ՞ եափաճագ տըր՝ տէյէլիմ: Սիզէ Ալլահըն քէ-
 լամընը սէօյլէմիշ օլան միւրշիտլէրլինիզի տէր լա-
 թըր էտիպ, թավը ու հարէքէթլէրլինին նէթլիճէ-

- սինէ տիգգաթ էթմէքլէ՝ իմանլարընս՝ իգթիոսա
 8 էտինիզ՝ Յիսուս Գրիստոս տաւն վէ պու կիւն վէ
 իլ էլ էպէտ հէման օ տըր։
 9 Մու խթ էրիֆ վէ դարիպ թա՛լիմաթլէ էօթէ պէրի
 սիւրիւքլէնմէյինիզ։ զիրա թալիպ օլմուշ օլանլա-
 րըն խթիֆատէ էթմէտիքլէրի թա՛ամլարլէ տէյիլ։
 անճազ՝ ինայէթլէ գալսլին սապիթ գըլընմասը էյի
 10 տիր։ Պիւ մէգպահըմըզ վար տըր քի մէսքէնէ
 խըտմէթ էտէնլէրին անտէն եէմէյէ սէլահյիյէթ-
 11 լէրի ևօգ տըր։ Ձիրա քեանին ի ա՛ղամըն էլիլլէ
 մագտիսէ կիւնահ իչիւն գանլ կէօթիւրիււլիւշ
 օլան հայլանլարըն ճէսէտլէրի օրտունըն խարի-
 12 ճինտէ եագըլըր։ Պու էճլտէն Յիսուս տախի քէնտի
 գանըլլէ գալմը թագաիս էթմէք իչիւն։ դափու-
 13 նըն խարիճինտէ էլէմ շէքսի։ իմտի անըն սիթէ-
 մինի իւզէրիմիզէ ալարագ։ օրտունըն խարիճինէ
 14 անըն ետնընա չըգալըմ։ Ձիրա պուրտտա պագի
 գալըր շէհրիմիզ ևօգ տըր։ լաքին կէլէճէք օլանը
 15 աքայօրըզ։ իմտի անըն վասըթասըլլէ Ալլահա
 աա՛լմա թէսպիհաթ գուրպանը, եա՛նի անըն իւ-
 մինի իգրաը էտէն տուաագլարըն սէմէրէւինի
 16 թագաիմ էտէլիմ։ Վէ էյիլիք էթմէյի վէ ֆու-
 րայա ի՛անէ էյլէմէյի ունութմայընըզ։ զիրա Ալլահ
 17 պու միսիլիւ գուրպանլարտան բազի տիր։ Միւր-
 շիտլէրինիզի տիկլէյիպ՝ անլէրէ իթա՛սթ էտինիզ։
 զիրա անլէր հիսապ վէրէճէք քիմէլէր միսիլիւ
 ճանլարընը իչիւն ույանըզ տուրուրլար, թա քի
 պունու ահ վահ իլէ տէյիլ։ (զիրա օ սիզէ ֆա՛ի-
 18 տէսիզ օլուր։) անճազ մէսէրրէթլէ էտէլէր։ Պի-
 գիմ իչիւն տու՛ա էյլէյինիզ։ զիրա հէր խուսուստա
 հիւսն ի մու՛ամէլէ էթմէք մագսէտինտէ պուլու-
 նարագ։ սալիհ դամիրիմիզ օլտըղընա ի՛թիմատը-
 19 մըզ վար։ խուսուստա պունու էթմէնիզի բէճա է-
 տէրիմ, թա քի եանընըզա պիր ան էվլէլ ի՛ատէ
 օլունայըմ։

- 20 Վէ մէնպա՛ ը սէլամէթ օլան Ալլահ՝ քի էպէտի
 'ահաւըն գտնըլէ գօյունընըն 'ազիմ Զօպանը օլան
 Բապարմըզ Յիսուսը էմլաթտան խհա էյլէտի,
 21 Գէնտի իրատէթ ինի իճրա էթմէնիզ իչիւն, սիզի
 հէր էյի 'ամէլտէ քեամիլ գըլըպ, քէնտի հուզը-
 ընտա մագպուլ օլանը սիզտէ Յիսուս Գրիստոս
 վսարթաւըլէ իճրա էյլէյէ. անա էպէտ իւլ տպատ
 մէճո օլաուն, Ամին:
- 22 Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ հալվարըրըմ՝ պու
 նասիհաթ քէլամընա թէհամիւլ էտինիզ, զիրա
 23 սիզէ մուխթասարճա հազտըմ, Տիմիթոս պի-
 րատէրին սալը վէրիլտիյի մա'լիւմիւնիւզ օլաուն.
 հազընտա կէլտիյի թագտիրտէ՝ անըն իլէ պէրա,
 24 պէր սիզի կէօրէճէյիմ, ձիւմէ միւրչիտլէրինիզ
 վէ մուգատտէսլէրին ճիւմէսինէ սէլամ էտինիզ,
 իթալիատան օլանյար սիզէ սէլամ էտէրլէր,
 25 'ինայէթ ճիւմէնիզ իլէ օլաուն, Ամին:

ՅԱԿՈԲՈՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն վէ Բապա Յիսուս Գրիստոսըն գտըլը
 Յակոբոս տաղըլմըլ օլան օն իքի սըպթա սէլամ
 էտէր:
- 2 Էյ պիրատէրլէրիմ, տիւրիւ տիւրիւ թէճրի-
 պլէրէ տիւշար օլտըղընըզ զէման՝ անը քիւլիյէն

- 3 մէսէրրէթ 'ատտ էյլէյինըգ. Զիւնքի իմանընըզն
 իմթիհանը սապը հոսսուլէ կէթիրալինի պիլիրսի-
 4 նիզ. Ամմա պիր շէյտէ նոգսանընըզ օլմայարագ,
 քեամիլ վէ թամմ օլմանըզ իչիւն՝ սապըն 'ամէյի
 քէմալ իւզրէ օլսուէ:
 5 վէ էյէր սիզտէն պիրինին հիքմէթտէ նոգսանը
 վար իսէ, թա'նիպ էթմէյէրէք՝ ճիւմէյէ զանի-
 լիքլէ իհսան էտէն Ալլահտան տիլէսին, վէ անա
 6 վէրիլէճէք տիր: Փագաթ ապա շիւպհէ էթմէյէ-
 րէք իմանլէ տիլէսին. զիրա շիւպհէ էտէն քիմնէ
 բիւզկեարլէ սիրբիւլիւս՝ չալգանան տէնիզ տալ-
 7 դասընա պէհզէր: Պու մագուլէ ատէմ՝ Բապլզ
 թարափընտան պիր շէյ ալաճաղըզ դանընտա պու-
 8 լունմասըն: Իքի ֆիքրլի ատէմ՝ ճիւմլէ հօլլարըն-
 տա սէպաթսըզ տըր:
 9 Հագիր օլան պիրատէր քէնտի եիւքսէքլիլիլէ:
 10 Զէնկին օլան իսէ քէնտի հագիրլիլիլէ իֆթիլաբ
 էթսին, զիրա օթըն շիչէյի կիպի կէչէճէք աիր:
 11 Զիւնքի կիւնէշ շիտտէթլի հերարէթլէ սողունճա,
 օթու գուրուտըր, վէ շիչէյի տէօքիւլիւս՝ շէքլի-
 նին կիւզէլլիլ զայ՝ օլուր. քէզալիք դէնկին տա-
 լի քէնտի թարիզլէրինտէ սօլաճագ տըր:
 12 Նէ՝ միւպարէք տիր թէճըրպէյէ թէհամիլիւ է-
 տէն ատէմ, զիրա թէճըրպէտէ մագպուլ պու-
 լանարըզ հալտէ, Բապլզն քէնտինի սէլէնլէրէ
 վա'տ էյլէտիլի հայաթ թաճընը ալաճագ տըր:
 13 Հիչ պիր քիմնէ իղվայա տիւշար օլտըղընաա, Ալ-
 լահ թարափընտան իղվա օլունույօրըմ՝ տէմէսին.
 զիրա Ալլահ քէօթիւ շէյլէրլէ նէ իղվա օլունուր,
 14 նէ տէ քէնտիսի պիրինի իղվա էտէր: Լաքին հէր
 քէս քէնտի շէհվէթինտէն ճէզպ օլունուպ ալ-
 15 տանմասըլլէ իղվայա տիւշէր: Պա'տէհու շէհվէթ
 համիլէ օլուս՝ կիւնահ սողուրուր, վէ կիւնահ
 16 քէմալինի պուլտըգտա, էօլիւմ սողուրուր: Էյ
 17 սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, ալտանմայընըզ: Հէր

- էյի 'աթիւն վէ հէր քրտմիլ մէվհիպէ Խօգարտան
օլուպ' էպ իւլ էնվարտան նիւզուլ էտէր. անտէ
թէղայյիւր, Խախօտ զըլլ ր թէպէտտիւլ Եօզ
18 տըր. Օ տախի միւրատընա կէօրէ, քէնտի մախ-
լուգաթընըն պիր նէվ' թուրփանտասը օլմամը
իշիւն պիդի հագիգաթ քէլամըյէ թէվլիտ էյ-
լէտի:
- 19 Իմաի, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, հէր ա-
տէմ իշիթմէքտէ չապուգ, սէօյլէմէքտէ Եավաչ,
20 դապապտա Եավաչ օլտուն, Ջիրա ատէմին դադա-
21 պը Ալլահըն սալահընը իճրա էթմէզ. Պու էնլէն
հէր նափաքիյի վէ շէրըն. քէսրէթինի թէրք է-
տիպ' տէրուհինիդտէ էրլմիշ վէ ճանընըդը խե-
լաս էթմէյէ գասիր օլան քէլամը հիլմէ գապուլ
էտինիզ:
- 22 Լաքին քէնտի քէնտինիդի ալտատարագ' քէ-
լամըն Եալընը իշիտիճիլէրի օլմայըպ' անըն իճրա
23 էտիճիլէրի օլունըլ, Ջիրա էյէր պիր քիմսէ քէ-
լամըն իշիտիճիսի օլուպ տա իճրա էտիճիսի տէ-
յիլ խէ, աշինէտէ քէնտի ասըլ Եիւզիւնէ պա-
24 զան ատէմէ պէշգէր, Ջիւնքի քէնտի քէնտինէ
պագըպ կիթտիքտէն սօկըա, տէր'ազապ նէ շէվ
25 իտիյինի ունու թտու. Լաքին հուրըրիյէթին քեա-
միլ շէրի'աթընա տիգգաթ էտիպ' միտալէմէթ
էտէն քիմսէ, իշիտիր ունուտըր օլմայըպ, անճագ
'աւմէլի իճրա էտէն օլմաղլէ, քէնտի 'ամէլինտէ
26 միւպարէք օլաճագ տըր. էյէր {արանըզտա} պիր
քիմսէ քէնտինի տինտար զան էտէր տէ, քէնտի
տիլինի գապթ էթմէյիպ' քէնտի գալպինի ալտա-
տըր խէ, պոււնուն տիյանէթի պաթըլ տըր
27 փէտէր Ալլահըն ինտինտէ վաք զէ լէքէսիդ տի-
յանէթ պու տըր. Եա'նի Էէթիմէք իլէ տուլ
գարըլարըր մուպայագալարընտա ղիյարէթ էթմէք
վէ քէնտի նէփսինի տիւննատան լէքէսիդ հըփ
էթմէք տիր:

- 1 Եյ պիւրատէրութիւմ, զուշ ճէլալ Բաղսլըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն իմանընը խաթըրա րի'այէթ է-
- 2 տէրէք թութմայընըզ, Զիրա էյէր ճէմա'աթընըզա աթուռն երւզիւքլիւ վէ միւղէյյէն էլպիսէլի պիր առէմ կիրպ աէ, քիրլի էլպիսէլի պիր ֆա-
- 3 գիր տախի կիրէճէք օլուր իսէ, վէ սիզ միւղէյյէն էլպիսէյի կիյմիշ օլանա րի'այէթ էտէրէք՝ Սէն պուրատա 'իզգէթլէ օթուր՝ տէյիպ տէ, օլ ֆագիրէ՝ Սէն օրատա տուր, եախօտ՝ Շուրատա պասամաղըմըն եանընտա օթուր՝ տէյէճէք օլուր
- 4 իտէնիզ, Պէյնիսիզտէ թէֆրիգ էթմէ՞զ մի սինիզ, վէ քէօթիւ էֆքեարլը հաքիմէր օլմա՞զ մը սը-
- 5 նըզ, Տիշլէյիսիզ, էյ սէվկիւլիւ պիւրատէրութիւմ, Ալլահ պու տիւնեանըն ֆագիրէրիսի իմանտա զէնկիւն վէ քէնտինի սէվէնլէրէ վա'տ էթտիյի մէլէքիւթիւն վարիսլէրի օլաճագ օլանլարը ին-
- 6 թիլապ էթմէտի մի, Սիզ իսէ ֆագիրի թահգիր էթտինիզ, սիզէ մուսալլաթ օլանլար զէնկիւնլէր տէյի՞լ մի տիր, վէ սիզի մահքէմէլէրէ չէքէնլէր
- 7 անլէր տէյի՞լ մի տիր, թէսմիյէ օլունտըղընըզ իսմ ի շէրիֆէ քիւֆր էտէն անլէր տէյիլլէ՞ր մի
- 8 իմաի էյէր Գրիթապա կէօրէ՝ Գօնշըկը քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէյիւ պույուրլան միւլիւքեանէ շէրի'աթը իճրա էտէր իտէնիզ, էյի էտէրսինիզ
- 9 Ամմա էյէր խաթըրա րի'այէթ էթմէքտէ պուլունուր իտէնիզ, կիւնահ իշլէյիպ՝ շէրի'աթ թարաֆընտան գապահաթլը կիսի թա'գիր օլունուր
- 10 սընըզ: Զիրա հէր քիւմ՝ պիւթիւն շէրի'աթը հըֆիզ էտիպ՝ պիր շէյտէ խաթա էտէճէք օլուր իսէ,
- 11 Տիւմլէսինէ սուշու օլմուշ օլուր, Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին՝ տէյէն քէզալիք՝ Գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի, իմաի էյէր զինա էթմէյիպ տէ գաթլ էտէրսէն, շէրի'աթը թէճալուզ էթմիշ օլուրսըն:

- 12 Հոգորդիյէթ շէրի'աթը մուճէպինճէ մուհաքէմէ օլունաճագ քիմէլէր կիպի սէօյլէյինիզ վէ իշէյի-
- 13 նիզ, Զիրա մէրհամէթ էթմէմիշ օլանա պիլա մէրհամէթ հիւքմ օլունաք ուրբ. վէ մէրհամէթ հիւքմ 'ալէյհինէ իֆիթիսար էաէր:
- 14 էյ պիրատէլէրիմ, էյէր պիր քիմսէ' իմանըմ վար' տէյիպ տէ 'ամէլլէրի օլմազ իսէ, նէ՞ ֆա'լտէ
- 15 օլուր. օլ իման անը գուրթարա պիլի'ր միս վէ էյէր պիր պիրատէր եա հէմշիրէ չըվազ վէ եէվ-
- 16 մի թէ'այյիւշէ միւհթաճ օլաղը հալտէ, Սիզտէն պիրի անլէրէ' Սէլամէթլէ կիտինիզ, ըսընմըլ վէ տօյմըլ օլսարնըլ տէյիպ տէ ճէսէտէ իզթիզա էտէն շէլլէրի անլէրէ վէրլէզ իսէնիզ, նէ՞ ֆա'ի-
- 17 մէ օլուր. Պէօյլէճէ իման տախի 'ամէլլէրի օլ-
- 18 մաուրգճա զաթընտա էօլիւ տիրո, լաքին պիրի տէյճճէք տիր քի' Սէնին իմանըն վար, վէ պէնիմ 'ամէլլէրիմ վար. սէն պանա իմանըլը 'ամէլլէրիլ օլմագսըղըն կէօսթէր, պէն տախի սանա իմանը-
- 19 մը 'ամէլլէրիմտէն կէօսթէրէյիմ. Սէն Ալլահ վա հիտ իտիյինէ ինանըրսըն, էյի էտէրսին. Շէյթան.
- 20 լար տախի ինանըրլար վէ թիթրէրլէր: Ամմա, էյ պաթըլ ատէմ, իմանըն 'ամէլլիզ օլաղը հալտէ
- 21 էօլիւ իտիյինի պիլլէք իսթէ'ր մի սին: Փէտէրի-միզ Աբրահամ' օղլու իսահակը մէզպահ իւզէրին-տէ թագտիմ էթտիյինտէ 'ամէլլէրլէ թէպրիբ օ-
- 22 լունմատը մը: իման 'ամէլլէրլլէ պէրապէր իլլէտիյինի, վէ իման 'ամէլլէրլէ իքմալ օլունաղընը
- 23 կէ'օրմէյօրմընըն: Վէ Աբրահամ' Ալլահա ինանորը վէ անա սալահ 'ատա օլունտու' տէյիւ պույուրան էլլամ իթմամ օլունուպ, իսալի Ալլահ թէսիլլէ
- 24 օլունտու: իմտի ատէմ եալընըլ իմանլէ տէյիլ: Փազաթ 'ամէլլէրլէ թէպրիբ օլունաղընը կէ'օր-
- 25 մէյօր մը սընըզ: Քէզալիք ֆահիլէ Բահապ տալի ճասուլարը գապուլ էտիպ' պաշգա եօլուն կէօնտէրտիյինտէ, 'ամէլլէրլէ թէպրիբ օլունմա-

26 որ մը՝ Զիրա ճեսէս՝ բուհ օլմասրգճա էօլիւ օլ-
տըղը միւսիլլիւ, իման տախի 'ամիլ օլմասրգճա
էօլիւ տիր՝

ՊԱՊ 3

- 1 Եյ պիրատէրլէրիմ, չօղընը մու'ալլիմ օլմայը-
նըդ. չիւնքի տահա պէօյիւք ճէզայա տիւչար օ-
- 2 լաճաղըմըղը պլիլիսինիզ, Զիրա ճիւմէմիզ չօղ-
քէրրէ խաթա էտէրիզ, էյէր պիր քիմսէ քէ-
լամտա խաթա էթմէզսէ, օլ քիմսէ քիւմիլ ա-
- 3 խի մուզթէտիր տիր՝ իշթէ աթլարըն պիղէ ի-
թա'աթ էթմէլէրի իշիւն, աղըղլարընա կէմ
- 4 վուրուպ՝ պիւթիւն ճէսէտլէրին չէվիլիլիզ, իշ-
թէ կէմիլէր տախի օլ գասար պէօյիւք օլուպ՝
չիտաէթլի բիւզկեարլարլէ սիւրիւքլէնիր իքէն,
- 5 վիք քիւշիւք պիր տիւմէն վասըթասըյլէ տիւ-
մէնճինին կէօնլիւ իսթէտիյի թարաֆա չէվիլիլիւ
- 6 Պէօյլէճէ տիլ տախի քիւշիւք պիր 'ազվ իսէ տէ,
ղայէթ պէօյիւք սէօյլէր՝ իշթէ ճիւղի աթէշ նէ՝
- 7 գասար օտուն թու'թուշտըրըր՝ ճիլ տախի աթէշ
վէ 'ալէմ ի ֆէսատ տըր՝ տիլ ա'գամըղտա պէօյ-
լէ եէր թու'թմըշ տըր քի՝ պիւթիւն ճէսէտի
նալաք էտէր, վէ քեա'ինաթըն տա'իրէսինի
'ալէվլէնտիրիպ՝ քէնտիսի տախի ճէհէննէմտէն
- 8 'ալէվլէնիր՝ Զիրա հէր նէվ՝ վահշի հայվան վէ
գուշ վէ հաշէրաթ իլէ տէնիզտէ պուլունանլար
նէվի պէշէր վասըթասըյլէ գապթ օլունուր, վէ
- 9 գապթ օլունմըշ տըր՝ Ամմա հիշ պիր ատէմ տի-
լին գապթընա մուգթէտիր տէյիլ տիր, մէն՝ օ-
լունմազ պիր շէրը օլուպ՝ հէլաք էտիճի զէհըլէ
- 10 տօղու տըր՝ Անընլէ փէտէր Ալլահա համտ էտէ-
րիզ. վէ անընլէ տախի Ալլահըն միւշապէհէթինէ
կէօրէ խալգ օլունմըշ ինսանա պէտ տու'ա էտէ-

- 10 րիզ, Հէման պիր աղըղտան խայր տու'ա վէ պէտ
տու'ա չըգար: էյ պիրատերլէրիմ, պու շէյլը
11 պէօյլէ օլմամալը տըր: Հիչ պիր փուէկար հէման
պիր կէօղտէն թաթլը վէ աճը սու: չըգարը՝ Բը
12 էյ պիրատերլէրիմ, ինճիր աղաճը դէթուռ, վէ
հա աամա ինճիր հուսուլէ կէթիլէ պիրլը մի: քէ-
զալիք հիչ պիր փուէկար թուզլու վէ թաթլը
13 սու վէրէմէզ: Արանըղտա հիքմէթ վէ մալիւմաթ
սահիպի քիմ իսէ, հիւսն ի հարէքէթիլլէ քէնտի
14 'ամէլէրինի հիքմէթ հիլմինտէ կէօթէրսին: Ամա
էյէր գալլէրինիպտէ աճը հասէտ վէ միւնաղա'տ
վար իսէ, հագիդաթըն 'ալէյհինէ թէֆախուր է:
15 տիպ' եալան սէօյլէմէյէսինիզ: Պու հիքմէթ եօ-
գարրտան էնմէյիպ, անճագ տիւննէվի վէ նէֆ-
16 աննի վէ շէյթանի տիր: Զիրա հասէտ վէ միւնա-
ղա'ա նէրէտէ իսէ, նիզամըզլըզ վէ հէր քէօթիլ
17 շէյ օրատա պուլունուր: Ամա եօգարըստան օլան
հիքմէթ էվլէլա փաք տըր, աօկրա միւսլին, լա-
թիֆ, հալիմ, մէրհամէթ վէ էյի մէյվէլէրլէ մեմ-
18 լու, դարագսըզ վէ բիյասըզ տըր: Վէ սալա-
հըն սեմէրէսի սուլճ էտիճիլէր իչիւն սէլամէթլէ
էքիլիր:

ՊԱՊ 4

- 1 Արանըղտա ճէնքլէր վէ դալղալար նէ՞րէտէն օլուր
պուրատան, էա'նէ ա'պանըղտա մուհարէպէ էտէն
2 շէհվէթլէրինիդտէն տէյիլ մի տիր: Թամա' էտէր-
սինիզ վէ մալիք օլմադսընըզ: գաթլ էտէրսինիզ
վէ հասէտ էտէրսինիզ, վէ նա'իլ օլմադսընըզ
դալղա վէ ճէնք էտէրսինիզ, վէ մալիք օլմալը-
3 նըզ, չիւնքի թալէպ էթմէզսինիզ: Թալէպ էտէր-
սինիզ, վէ ալամաղսընըզ, զիրա շէհվէթլէրինիզ
սարֆ էթմէք իւզրէ, Ֆէնա եօլտա թալէպ էտէր-
4 սինիզ: էյ դանի վէ զանիլլէր, տիւնեայա օլան

- մուհապպէթ Ալլահա 'ատափէթ օլտըղընը պիւլէ՞ղ
մի սինիզ. իմտի հէր քիմ տիւնեայա տօսթ օլմագ
5 իսթէրսէ, Ալլահա տիւշմէն օլմուշ օլուր. Պիղտէ
սաքին օլան բուհ հասէտէ միւշթագ տըր՝ պուլու-
րան Գիթապ պիհուտէ՞ մի սէօլէր զանն էտէրսի-
6 նիզ. Լաքին տահա պէօյիւք 'ինսյէթ վէրիւ. պու
էնլտէն պուլուրըր քի՝ Ալլահ միւթէքէպպիւրէրէ
մուգափէմէթ էտէր, Լաքին միւթէվաղը՝լարա
7 'ինսյէթ իհսան էտէր. իմտի Ալլահա միւթի՝ օ-
լունըզ. Շէյթանա մուգափէմէթ էտինիզ, օ տախի
8 սիղտէն ֆիրար էտէճէք տիր. Ալլահա թէգարրուպ
էտինիզ, օ տախի սիզէ թէգարրուպ էտէճէք տիր.
էյ կիւնահքեարլար, էլլէրինիզի փաքէյինիզ, վէ
էյ իքի ֆիքրիւէր, գալպէրինիզի թաթհիր էտի-
9 նիզ. Միւքէտտէր վէ մահզուն օլուպ աղլայընըզ.
սիզին կիւլիւշիւնիւզ հիւզնէ, վէ մէսէրրէթինիզ
10 զամա թէհափիւշ էթսին. Բապարն հուզուրընտա
թէվազու՝ էտինիզ, օ տախի սիզի թէրֆի՝ էտէ-
ճէք տիր.
11 Էյ պիրատէրլէր, պիրիպիրինիզի զէմմ էթմէյի-
նիզ. պիրատէրինի զէմմ էտէն, վէ պիրատէրինի
հիւքմ էտէն՝ շէրի'աթը զէմմ էտէր վէ շէրի'աթը
հիւքմ էտէր. իմտի էյէր շէրի'աթը հիւքմ էտէր
իսէն, շէրի'աթլէ 'ամիլ տէյիլ սին, անճագ հա-
12 քիմ սին. խէլաս վէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլան
'վազը՝ ը շէրի'աթ՝ պիր տիր. սէն քի՞մ սին քի՝
ախէրի հիւքմ էտէրսին.
13 Շիմտի կէլինիզ, էյ սիզ քի՝ Պու կիւն Եախօտ
Խարըն ֆիլան շէհրէ վարալըմ, վէ օրտատա պիր
Եըլ մէքս էտէլիմ, վէ թիճարէթ էտիպ քեար
14 էտէլիմ՝ տէյօրսընըզ. (Հալ պու քի՝ Խարըն նէ
վուգու՝ պուլաճաղընը պիլմէղսինիզ. զիրա 'էօմ-
րիւնիւզ նէ՞ տիր. հագիգաթէն պիր աղ վազըթ

• Պա'ղլաւ՝ վազը՝ ը շէրի'աթ վէ Հաքիմ

- սէօյէյէն փէյղամպէրլէրի մէշազգաթ չէքմէք վէ
 11 սապր խոռոսընտա էօրնէք թոռթընըղւ իշթէ
 սապր էտէնլէրէ միւպարէք տէրիզ. Յորըն սապ-
 րընը իշիթտինիզ, վէ Բապպըն Բաթիւր Եթիւյէ
 'ազրպէթի կէօրտիւնիւզ. չիւնքի' Բապպ չօգ մէր-
 համէթլի վէ րա'ուֆ տըր:
- 12 Իմտի հէր շէյտէն էվվէլ, էյ պիրատէրլէրիմ, նէ
 սէմա, նէ զէմին հազգը իչիւն, նէ տէ պաշգա պիր
 եէմինլէ եէմին էտինիզ, քի հիւքմ ալթընա տիւշ-
 մէյէսինիզ. անճագ սիզին էվվէթ Բեթիւնիւզ էվվէթ
 օլտուն, վէ սիզին խայր Բեթիւնիւզ խայր օլտուն:
- 13 Արանըզտա պիր քիմսէ մէշազգաթ տա'մը տըր,
 տու'ա էթսին. պիր քիմսէնին գալպի շէ'ն մի տիր,
 14 մէզմուր օգուսուն. Արանըզտա պիր քիմսէ խաս-
 թա'մը տըր, քիլիսէնին իխթ իյարլարընը տա'լէթ
 էթսին, վէ Բապպըն իսմիյլէ անը եաղ իլէ մէսհ
 15 էտէրէք' անըն իչիւն տու'ա էթսինլէր. վէ իմանլէ
 օլան տու'ա խասթայր գուրթարըր, Բապպ տախի
 անը ոյտղա գալտըրաճագ տիր. վէ էյէր կիւնահ
 իշլէմիշ օլտա տախի, անա 'աֆիլ օլտունաճագ տըր:
- 16 Պիրիպիրինիզէ խաթալարընըղը իզրար, վէ պիւ-
 րիպիրինիզ իչիւն տու'ա էյլէյլինիզ, թա քի չիֆա
 պուլասընըզ. սալիհին հէրարէթլի տու'ասընըն
 17 չօգ թէ'սիրի վարի Եզլա պիզիմ իլէ հէմհալ պիր
 ատէմ իքէն, եաղմուր եաղմամասը իչիւն տու'ա
 էյլէտի, վէ զէմին իւղէրինէ իւշ սէնէ ալթըր այ
 18 միւտտէթ եաղմուր եաղմատըր. վէ թէքրար տու'ա
 էյլէտի, վէ կէօք եաղմուր վէրիպ, եէր տախի մահ-
 սուլընը եէթիշտիրախ:
- 19 Էյ պիրատէրլէր, էյէր արանըզտան պիրի հա-
 գիզաթտան զէլպլէթէ տիւշէր տէ' պիր քիմսէ
 20 անը ի'ատէ էտէր իսէ, Պիլսին քի կիւնահքեարը
 քէնտի զէլպլէթ եօլլոնտան ի'ատէ էտէն քիմսէ
 էօլլումուն ճան գուրթարըր, վէ պիր խայր կիւ-
 նահ սէթըր էթմիշ օլտըր:

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի

ՊՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն ընտուլը Պետրոս՝ փէտէր Ալլա-
հըն 'իւր է էգէլիսի մուճէպինճէ, Բուհըն թագաւի-
սիյլէ իթա'աթ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսըն գանը-
- 2 նըն սէրփիլմէսի իչիւն ինթիխապ օլունուպ, Պոն-
տոս վէ Ղալաթիա վէ Կապադովկիա վէ Ասիա վէ
Ռիթանիա տաղըլմըլ օլան Ղարիպլէրէ՝ սիզէ
- 3 'ինայէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլաւ Բապպըմըլ
Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրի Ալլահ միւպարէք օլ-
սուն քի չօգ մէրհամէթ ինէ կէօրէ Յիսուս Քրիս-
տոսըն էմլաթ տան գըյամ էթմէսիյլէ տիրի պիր
- 4 իւսիտ իչիւն, Սօն վագըթաա քէշֆ օլունմաղա
հագըր օլան խէլաաս նա'իլ օլմագ իւզրէ, Ալլահըն
գոււվլէթիյլէ իման վասըթասըյլէ հըֆզ օլունան-
- 5 լարա, Ծա'նի 'սիզէ սէմալաթ տա մահփուզ օլան
զէվալ պուլմազ, լէքէսիզ վէ սօլմազ միրաս իչիւն
- 6 եէնիտէն պիզի թէվլիտ էյլէտի վէ պունտա մէս-
րուր օլուրսընըլ՝ վագա'ա հալին իգթիզասընտան
պիր ազ վագըթ տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպլէր
- 7 սէպէպիլլէ մահզուէն պուլունուրսընըլ, թա քի

Պա'ղլաւ՝ պիզէ

- իմանընդրն իմթիհանը՝ ամեշտէ գալ օլունմը իսէ տէ, Երնէ ֆանի օլան ամթունտան զիյատէ գըյ- մէթիի օլարագ, Յիսուս Բրիստոսըն թէճէլիսինտէ
- 8 մէտհ վէ 'իւզէթ վէ ճէլալ իչիւն պուլունաւ Անը տախի կէօրմէմիշ իքէն սէվէրսինիզ, հէմ տախի
- 9 շիմտի կէօրմէզ իքէն պիլէ տնա ինանարագ, իմա- նընդրն նէթիճէսի օլան ճանլարընըրն խէլասընա նա'իլ օլմաղլէ, թա'րիֆէ կէլմէզ վէ մու'աղղէզ
- 10 պիր մէսէրրէթլէ մէսրուր օլուրսընըզ, Պու խէ- լասըն խուսուսընտա տախի սիզէ օլաճագ 'ինայէ- թին հագգընտա վաճիլլէ սէօյլէյէն փէյլամպէրլէր
- 11 թէֆթիշ վէ թէֆահհուս էթտիլէր, Տէրունլէ- րինտէ պուլունան Բրիստոսըն Րուհու Բրիստոսըն էլէմ չէքմէսինէ վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ օլ- մասընա էվլէլտէն շէհատէթ էթմէսիլլէ, նէյէ վէ նասըլ վագթա տէլալէթ էթտիլինի թէֆթիշ է-
- 12 տէրլէր իսի Վէ օլ շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ, անճագ պիզէ թէպլիզ էթտիլլէրի անլէրէ պէյան օլունտու, պու շէյլէր իսէ սէմատան իրսալ օլու- նան Րուհ իլ Գուտս վասըլթասըլլէ սիզէ պէշա- րէթի թէպշիր էտէնլէրին էլիլլէ շիմտի սիզէ իի- պար օլունմը տըր, պու շէյլէրէ տախի նաղար էթմէյի մէլէքլէր արզու էտէրլէր
- 13 իմտի զիհնինիզին պէլինի գուշատըպ այըզ տու- րարագ, Յիսուս Բրիստոսըն թէճէլիսինտէ սիզէ իհսան օլունաճագ 'ինայէթէ քեսմիլլէն իւմիտ է-
- 14 տինիզ, Ճէհալէթիինիզ վագթընտա օլան շէհվաթ ը տապըգայա ույմայարագ, անճագ իթա'աթլը էվ-
- 15 լտտ միսիլլիլ, Սիզի տա'վէթ էտէն գուտտուս օլ- տըղը կիպի, սիզ տախի հէվի հարէքէթլէրինիզտէ
- 16 մուգատտէս օլունըզ, Զիւնքի՝ Մուգատտէս օ- լունըզ, զիրա պէն գուտտուս իմ տէյիլ մու-
- 17 հարրէր տիր, Վէ էյէր հէր քէսին 'ամէլինէ կէօրէ խաթրա րի'այէթ էթմէյէրէք հիւքմ էտէնէ փէ- տէր թէսմիլլէ էտէրսէնիզ, Ղուրպէթիինիզ կիւն-

- 18 Երբնի գորգու իլէ կէշիրենիդ, վէ պիլինիդ քի
էճատատան գալմա պաթըլ մէսէքտէն, Փանի
19 կիւմիւշ վէ ալթունլէ տէյիլ, Անճագ գուսուրսը
վէ լէքէսիդ Գուգունըն, Եա'նի Գրիստոսըն զի գըլ-
20 մէթ գանը ֆիտիլէսիլլէ խէլաս պուլտընըդ. Օլ քի
տիւնեանըն թէ'սիսինտէն ագտէմ Ալլահա մա'լլամ
իտի իսէ տէ, իմանընըդ վէ իւմիտինիդ Ալլահա օւ-
21 սուն տէյիլ, սօն վագըթլարտա սիզին իլիւն, Եա'նի
անը էմվաթտան իհեա էտէն վէ անա 'իզղէթ վէ-
ըէն Ալլահա անըն վասըթասըլլէ իման էտէնլէր
22 իլիւն պէյան օլունտու, Րիյասըդ գարնտաշ մու-
հապպէթի իլիւն՝ Րուհրն վասըթասըլլէ հափ-
գաթա միւթի' օլարագ, ճանլարընըզը փաքըմիլ
օլուպ՝ պիրիպիրինիդ փագ գալպտէն զիյատէ-
23 սիլլէ մուհապպէթ էտինիդ, Ձիւնքի Փանի թօ-
խուստան տէյիլ, անճագ Փանի օլմայանտան, Ալ-
լահըն հայյ վէ [իլ էլ էպէտ] պագի օլան քէլամը
24 վասըթասըլլէ եհէնտէն տօղտընըդ, Ձիրա հէր թէն
օթ կիպի, վէ ատէմին ճիւմլէ շէրէֆի օթըն չիլէյի
կիպի տիր. օթ գուրուր, վէ չիլէյի տէօքիլիւր.
25 Լաքին Րապպըն քէլամը իլ էլ էպէտ պագի տիր.
վէ սիգէ թէպլիր օլունան քէլամ պու տըր.

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի հէր տիւրլիւ շէրըի վէ հէր տիւրլիւ հիլէ վէ
րիյալար իլէ հատտէլէրի վէ հէր տիւրլիւ զըյպէթի
2 թէրք էտիպ, Հէնուզ տօղմուշ մա'սումար կիպի
3 խալիս բուհանի սիւտէ աբգուքէշ օլունըդ. Թա-
քի Րապպըն լաթիֆ օլտըղընը թաթտըղընը
թագտիրտէ, անըն վասըթասըլլէ 'պէօյիւյէսինիդ
4 Անա, Եա'նի ինսան թարաֆընտան մէրտուտ իսէ
տէ, 'ինտ Ալլահ մունթէխապ վէ զի գըլլէթ օլա՞ն

Պա'ղլըն՝ խէլաս իլիւն պէօյիւյէսինիդ

- 5 տիրի թաշա թեգարրոու պէտիպ, Սիդ տախի տիրի
 թաշար կիպի պիր պէյթ ի բուհանի՝ Ալլահա Յի-
 սուս Բրիստոս վասրթասըյլէ մագպուլ օլան բու-
 հանի զէպիհէլէրի թագտիմ իյիւն պիր մուգատու
 տէս քեահինլիք օլմագ իւզրէ պինա օլունուրսը-
 6 նըզ, Պինա՞էն յալէյ՝ Իշթէ Սիօնտա պիր քէօշէ
 թաշը, միւնթէխապ վէ զիգըյմէթ պիր թաշ գօ-
 7 ըրմ, վէ անա իման էտէն ապլա խէճիլ օլմայա-
 8 լէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու։ Վէ ինանմայրպ
 քէլամ խուսուսընտա սիւրջէնլէրէ թէօքէզ թաշը
 վէ սիւրջիւք գայասը տըր։ պունա տախի թագ-
 9 տիր օլունտըլար։ Լաքին սիզ միւնթէխապ պիր
 նէսլ վէ միւլիւքեանէ քեահինլիք վէ մուգատտէս
 իւմէթ վէ խանս պիր գալմ սընըզ։ թա քի սիզի
 զուլէթտէն քէնտի յաճիպ նուրընա տա՛վէթ
 10 էտէնին ֆազիլէթլէրինի իլան էտէսինիզ։ Սիզ
 պիր զէման գալմ տէյիլ իտինիզ, ամմա շիմտի
 Ալլահըն գալմը սընըզ։ մէրհամէթէ նա՛իլ օլմա-
 մըշ իտինիզ։ շիմտի իսէ մէրհամէթէ նա՛իլ օլ-
 տընըզ։
 11 Էյ սէվկիւլիւլէր, սիզէ բէճա էտէրիմ քի դա-
 րիպլէր վէ միւսաֆիրլէր կիպի՝ ճանա գարշըր մու-
 հարէպէ էտէն նէֆսանի շէհլէթլէրտէն իծթինապ
 12 էտէսինիզ։ Վէ թա՞իֆէլէր արասընտա հիւսն ի
 հարէքէթտէ պուլունասընըզ, թա քի սիզի՝ Շէրը
 իլէյէն՝ տէյիլ զէմմ էթտիքլէրի եերտէ, էյի յա-
 մէլլէրինիզի միւշահատէ էթմէլէրիյլէ՝ զիյարէթ
 13 կիւնիւնտէ Ալլահը թէմճիտ էտէլէր։ Իմտի Բապպ
 իյիւն թանգիմաթ ը պէշէրիյէնին հէր պիրինէ, կէ-
 14 րէք փատիշահա՝ ճիւմէյէ ֆա՞րգ օլտըղընտան,
 Կէրէք վալիլէրէ՝ շէրը իշէյէնլէրին միւճաղաթը
 վէ խայր իշէյէնլէրին մէտհի իյիւն անըն թարա-

ֆրնտան իրսալ օլունանլար պուլունտըգլարրնտան
 15 իթա'աթ էտինիզ: Զիրա Ալլահն իրատէթի պու
 16 տըր քի, հուրըլէր կիպի, Ամմա հուրըլէթինիզ
 շէրէ էօրթիւ թու թմայըպ, անճագ Ալլահն գուլ
 17 խայր իշէմէքլէ իսքեաթ էտէտինիզ, ձիւմէյէ
 հիւրմէթ էտինիզ, պիրատէրըլէրի սէվինիզ, Ալլահ-
 տան գօրգընըզ, իատիշահա հիւրմէթ էտինիզ,
 18 էյ իըտմէթ քեարլար, էֆէնտիլէրինիզէ քե-
 մալը իսալֆլէ՝ եալընըզ էյի վէ հալիմ օլանլարա
 տէյիլ, անճագ պէտխուշ օլանլարա տալի միւթի՝
 19 օլունըզ, Զիրա պիր քիմսէնին նահագգ, եէրէ էէմ
 չէքէր իքէն՝ Ալլահ հուղուրընտա օլան դաալր սէ-
 պէպինտէն մէշագգաթա թէհամիւլ էթմէսիֆա
 20 զիլէթ տիր, Զիրա գապահաթ իշէյիպ՝ տարպ օ-
 լունտըղընըզ հալտէ սապը էտէրսէնիզ, նէ՝ շէ-
 րէֆինիզ օլուր, վէ լաքին խայր իշէյէրէք էէմ
 չէքալյինիզտէ սապը էտէրսէնիզ, Ալլահն յին-
 21 տինտէ պու ֆազիլէթ տիր, Զիրա պունա տա'վէթ
 օլունտընըզ, չիւնքի ֆրիստոս տալի սիզին իշին
 էլէմ չէքիպ՝ իզլէրինտէ եիւրիւմէնիզ իշին սիզ
 22 էօրնէք պրագտըլ, Բէնտիսի կիւնահ իշէմէտի, վէ
 23 իսանընտա հիլէ պուլունմատը. Շէթմ օլունտը-
 զընտա անա մուգապիլ շէթմ էթմէզ իտի, էլէմ
 չէքէր իքէն թէհտիտ էթմէյիպ, անճագ հագգ
 իւզրէ հիւքմ էտէնէ քէնտինի հէվալէ էտէր իտի
 24 Վէ քէնտիսի քէնտի ճէսէտինտէ կիւնահլարըմըզ
 աղաճ իւզէրինտէ եիւքլէնտի, Թա քի պիլ կիւ-
 նահլարա էօլմիւշ օլարագ սալահա եաշայալմ:
 25 անըն պէրէսիլէ չիֆա պուլունըզ, Զիրա եիւլ-
 շայըմըզ գօլունլար կիպի իտինիզ, լաքին չիմթի
 ճանլարընըզն Զօպանընա վէ նագըրընա տէօն
 տիւնիւզ:

- 1 Քեզալիք, էյ զեզմէլէր, քէնտի զեզմէլէրնիզէ միւթի՝ օլունըզ, թա քի պա՛ղըլարը քէլամա
- 2 ի՛թիգատ էթմէզլէր իսէ տէ, Սիդին խազիլէ օլան ի՛ֆֆէթլի հարէքէթլէրնիզի կէօրմէլէրլյէ, զէվ-
ճէլէրինին հարէքէթլէրի վասըթասըլլէ քէլամ
- 3 օլմագսըզըն գազանըլալար . վէ սիզին զիյնէ-
թինիզ զահիրտէ օլան սաչ էօրմէք վէ ալթուն
թագընմագ եա էսվապ կիյմէքտէն իպարէթ օլ-
- 4 մայրալ, Մախֆի օլան պաթընի ինսանտա հալիմ
վէ սէլիմ բուհըն ֆէսատտան միւպէրրա օլան
զէյնէլէնտէն իպարէթ օլուն . պունուն տախի
- 5 ինտ Ալլահ գըլմէթի չօգ տըր , Ձիրա զէմանը
գատիմտէ Ալլահա թէվէքքիւլ էտէն մուգատտէս
նիսվան տախի՝ քէնտի զէվճէլէրնէ միւթի՝ օլա-
րագ, քէնտիլէրինի պէօլլէ թէզէին էտէլլէր իտի :
- 6 Նիթէքիմ Սարա Արրահամա էֆէնտի տէյէրէք,
անա իթա՛աթ էտէր իտի . սիզ տախի խայը իշէյէ-
րէք . հիչ պիր գօրգուտան խազի էթմէտլյինիզ
հալտէ, անըն էվլատը օլուրսընըզ :
- 7 Քեզալիք, էյ զէվճէլէր, սիզ տախի զէվճէլէրի-
նիզի տահա զա՛իֆ զսըրֆ մագամընտա թութա-
րագ, անլէր իլէ պէրապէր ՝ագըլանէ կէչինիպ ,
հայաթ ինայէթինէ միրաս շէրիքէլէրի պուլուն-
տըզլուրը միւնասէպէթլէ՝ անլէրէ իքրամ էտի-
նիզ, թա քի տու՛ալարընըզա մանի՛ օլմայա :
- 8 Նիհայէթ իւլ էմր, ճիւմէնիզ հէմէֆքեար, հէմ-
տէլտ, գարնտաչ սէվիճի, շէֆիզ վէ լաթիֆ օլու-
- 9 նըզ , Քէմիլլէ քէմիլք, եախօտ շէթմէ շէթմ իլէ
մուգապէլէ էթմէյէրէք , պիլ՛աքս խայը տու՛ա
էտինիզ, չիւնքի պունուն իշիւն, եա՛նի պէրէքէթ
վարիս օլմագ իշիւն տա՛վէթ օլունտըզընըզը պի-
- 10 լիսինիզ . Ձիրա հայաթ սէվմէք վէ էյի կիւնլէր
կէօրմէք իսթէյէն քէնտի ալիլինի քէօթիլիւք-

- տէն վէ տուտագլարընը հիլէ սէօյլէմէ քտէն զապթ
 11 էթսին. Գէօթիւլիւք տէն իճթինապ էտիպ՝ էյիլիք
 էթսին. սէլամէթի արայըպ՝ անա սա՛յ էթսին.
 12 Զիրա Բապպըն կէօզլէրի սալինէր իւզէրինէ, վէ
 գուլագլարը անլէրին նիյազընա, ամա Բապպըն
 13 Եւզիւ քէօթիւլիւք էտէնլէր 'ալէյհինէ տիր վէ
 խայրա մուգթէտի օլտըղընըզ հալտէ, քիմ սիզէ
 14 էզլիյէթ էտէճէք տիր վէ լաքին էյէր սալա՛ իյիւն
 էլէմ չէքէրսէնիզ, նէ՛ միւսպարէք սինիզ, վէ ան-
 լէրին խալֆընտան խալֆէ տիպ միւզթարիպ օլ-
 15 մայասընըզ, Լաքին քէնտի գալպլէրինիզտէ Բապպ
 Ալլահը թագտիս էյլէյինիզ, վէ զամիրինիզ փաք
 օլարապ, տէրունինիզտէ օլան իւմիտին սէպէպինի
 հէր պիր թալէպ էտէնէ, հիլմէ վէ խալֆիլէ ճէ-
 16 վապ վէրմէյէ հազըր պուլունասընըզ. Թա քի՛
 Շէրը իյլէյէն՝ տէյիւ սիզի զէմմ էթտիքլէրի խու-
 սուստա Գրիստոստա օլան էյի հարէքէթլէրինիզէ
 17 պիւհթան էտէնլէր խէճիլ օլալար. Զիրա Ալլահըն
 իրատէթի պէօյլէ թէ՛ալլիւգ էտէրսէ, էյիլիք
 էտէր իքէն էլէմ չէքմէք՝ քէօթիւլիւք էտէր իքէն
 18 էլէ՛ չէտէտէն էվլա տըր. Զիրա Գրիստոս տաիի
 պիզի Ալլահա թէգարուուպ էթտիրմէք իւզրէ,
 Եանի սալիհ՝ ֆասըգլարըն Եօլընա կիւնա՛ իյիւն
 պիր քէրրէ էլէմ չէքտի, վէ ճէսէմճէ էօլտիւ-
 19 րիւլաիւ իսէ տէ, րուհճա իհեա օլունտու. Պու-
 նուն իլէ տախի կիտիպ՝ զընտանտա օլան րուհ-
 լարա վա՛ղ էյլէտի. պունլար տախի պիր վազըթ
 նոյըն կիւնլէրինտէ, սէֆինէ ինչա օլունմագտա
 իքէն, Ալլահըն սապըր պէքլէտիլի վադըթտա
 20 'ասի օլմուշլար իտիւ 0Լ սէֆէնէտէ տախի պիր
 գաչ, Եանի սէքիզ ճան սուտան գուրթուլըլար
 21 Պունա միւլապէհէթէն վաֆիթիզ, (քի ճէսէտիլի
 քիրինին տէֆի տէյիլ, անճագ էյի զամիրին Ալ-
 լահա օլան իզրաբը տըր,) Յիսուս Գրիստոսըն
 գըլամէթի վասըթասըլէ պիզի շիմտի խէլա

22 էտէր. ՕԼ քի սէմայա կիթմիշ օլուպ, մէլէքէր վէ հիւքիւմէթէր վէ գուարէթէր քէնախինէ միւթի' օլարագ Ալլահըն սաղընտա տըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի Բրիստոռ պիզիմ իշիւն ճէսէտտէ էլէմ չէք միշ օլմաղլէ, սիզ տախի հէման օլ նիյէթլէ սիւահ լանընըզ. (գիրա ճէսէտտէ էլէմ չէքն՝ կիւնահ-
- 2 տան ֆէրաղաթ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէսէտտէ գալտըղընըզ միւտտէթի արթըզ ինսան շէհվէթ-լէրի մուճէպինճէ տէյիլ, անճագ Ալլահըն իրա-
- 3 տէթի մուճէպինճէ կէշիւրէսինիլ, Զիրա 'էօմրիւ միւզիւն կէշմիշ զէմանը քեաֆի տիր քի թա'իֆէ-լէրին միւրատընը ֆի'իլէ կէթիրմէքլէ, ֆըսգ ու ֆիւճուր վէ շէհվաթ վէ մէյիւօրըզ վէ մասխարա-լըզ վէ պէքրիլիք վէ հարամ օլան փութփէրէսթ-
- 4 լիքլէրտէ սիւլուք էթտիք, վէ անլէր իլէ պէրա-պէր ֆիւճուրըն հէման օլ իֆրաթընա սէյիրթմէ-տիլինիլտէ, պուճու զարիպ կէօրէրէք սէպպ է-
- 5 տէրէր. Անլէր տիրի իլէ էօլիւ օլանլարը մուհա-քէմէ էթմէյէ հազըր օլանա հիսապ վէրէճէքլէր
- 6 տիր, Զիրա պու մագսէտ իւզրէ, եա'նի ասէմլէրէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ' օլուճուպ՝ Ալլահա կէօրէ բուհճա եաշայալար՝ տէյիւ էօլիւլէրէ տախի պէ-շարէթ թէպշիր օլուճուտու:
- 7 Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի եազլաշմը տըր.
- 8 Իմտի 'ագիլ օլուպ՝ տու'այա այըզ տու'ընըզ՝ վէ հէր շէյտէն էվլէլ պիրիպիրինիլէ օլան մուհապպէ-թինիլ քէմալ ը կէրմիլլէ օլուճու. գիրա մուհապ-
- 9 պէթ չօգ կիւնահլար քէթը էտէր: Սէյլէնմէյէրէք եէք տիկէրինիլ հագգընտա միւսաֆիրփէրվէր օ-
- 10 լուճըզ: Հէր պիրինիլ Ալլահըն միւթէնէվլի' նի'մէ-թինին սատըզ քէթիւտալարը կիպի, հէր նէ մէվ-հիպէյի ալմըշ իսէ, եէք տիկէրինիլին խըտութինէ

- 11 սարֆէ տրինիզ, Պիր քիմսէ քէլամ էտէրսէ, Ալլահն քէլամարը կիպի, պիր քիմսէ խըամէթ էտէրսէ, Ալլահն իհսան էյլէտիյի գուզլէթէ կէօրէ էթսին, թա քի Ալլահա Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյլէ հէր շէյաէ թէմճիտ օլունա. մէճո ու գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ անա մախսուս տըր, Ամին:
- 12 Էյ սէվկիլիւլէր, կէօյա զարիպ պիր շէյ սիզէ իսապէթ էթմիւլ տէյիւ, թէճրիպէնիզ իշիւն վուգու՝ պուլան աթէշլէ դալ օլունմանըզըն վուգու՝
- 13 գու՛ընը զարիպ պիր շէյ սայմայընըզ, Լաքին մասա մա քի Գրիստոսըն էլէմլէրինէ միւլթէրիք սինիզ՝ մէսըուր օլունըզ, թա քի անըն ճէլալինին գուհու-
- 14 ընտա տախի շատ ու մէսըուր օլասընըզ, Գրիստոսըն իսմի իշիւն սիթէմ շէքտիյինիզտէ, նէ միւս պարէք սինիզ. չիւնքի ճէլալին զէ Ալլահն Ռուհու իւզէրինիզտէ սաքին օլուր. անդէրին թարաֆընտան անա սէպպ օլունուր իսէ տէ, սիզին թա-
- 15 բաֆընըզտան անա թէմճիտ օլունուր, Վէլաքին սիզտէն պիրի գաթիլ եա խըրսըզ եա շէրը իշէյէն կիպի, Լախօտ պաշգալարըն ումուրընա միւտա-
- 16 իսլէ էտէն կիպի էլէմ շէքմէսին. Ամին էյեր խրիսթիյան պուլանդըզ իշիւն իսէ, խէճիլ օլմայըպ՝ անճագ պու խուսուստա Ալլահը թէմճիտ
- 17 էյլէսին, Ձիրա հիւքմին՝ պէյթ Ուլլահտան պաշլամասընըն վագթը տըր. վէ էյեր էվվէլա պիզտէն պաշլալէ, Ալլահն պէշարէթինէ իթա՛աթ էթ-
- 18 մէշնէրին՝ պաշլալէթի նէ՞ օլաճագ տըր, Վէ էյեր սալին կիւճլէ գուրթուլուր իսէ, Փասըզ վէ կիւ-
- 19 նահքիար նէ՞րէտէ պուլունուր, Իմտի Ալլահն իրատէթի իւզրէ էլէմ շէքէնլէր խայր իշէմէքէ՝ քէնտի ճանլարընը առ խալիզ ի սաարզ տէյիւ էմանէթ էթսինլէր:

•Պա՛ղււլ՝ վէ գուտրէթին վէ

- 1 Արանըդտա պուլունան իխթիյարլարա, պէն քի
անէր կիպի իխթիյար, վէ Գրիստոսըն էլէմէրինին
շահիտի, վէ զահիր օլաճագ ճէլալին հիսսէտարը
- 2 Իմ, Բէճա էտէրիմ՝ Ալլահըն սիզին արանըդտա
պուլունան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիզ, վէ մէճ-
պուրիյէթտէն տէյիլ, անճագ հիւսն ի իրաաէթլէ,
հէմ՝ զապիհ զազանճ իշիւն տէյիլ, Փագաթ ճան
- 3 ու տիլտէն նազարէթ էտինիզ, վէ *ճէմա՝աթլարա
մուսալլաթ օլուր կիպի տէյիլ, անճագ սիւրիւյէ
- 4 էօրնէք օլունըզ: վէ Պաշ Զօպան զուհուր էթ-
տիյի զէման, ճէլալին սօլմազ թաճընա նա՝իլ օ-
լաճագսընըզ:
- 5 Գէզալիք սիզ, էյ կէնճէր, իխթիյարլարա միւ-
թի՝ օլունըզ: վէ ճիւմէնիզ պիրիպիրինիզէ միւթի՝
օլուպ թէվազու՝ գուշանընըզ, զիրա Ալլահ միւ-
թէքէպպիրէրէ մուգավէմէթ էսիպ՝ միւթէվազը՝
- 6 լարա ինայէթ իհսան էտէր: Իմաի Ալլահըն գուտ-
րէթլի էլի ալթընտա միւթէվազը՝ օլունըզ, թա քի
- 7 սիզի վագթընտա թէրֆի՝ էտէ: ճիւմէն էնտիշէ-
նիզի անըն իւզէրինէ պրազընըզ, զիրա օ սիզի
գայըրըր:
- 8 Այըզ վէ ույանըզ տուրընըզ, չիւնքի խասմի-
նիզ Շէյթան՝ կէօմիւրտէյէն արսլան կիպի քիմի
- 9 եռթսուն տէյիւ՝ արայարագ տօլաշըր: Պունա
տախի իմանտա գսալի օլարագ՝ գարշը տուրընըզ,
չիւնքի տիւնետա օլան սիզին պիրստէրէրինիզին
հէման օլ էլէմէրի չէքմէքտէ իտիյինի պիլիքսինիզ:
- 10 Լաքին Յիսուս Գրիստոստա պիզի քէնտի էպէտի
'իզզէթինէ տա՝վէթ էտէն վէ ճիւմէն ինայէթլէրին
մէնպա՝ր օլան Ալլահ՝ սիզ պիր միւտաէթ էլէմ
չէքտիյինիզտէն սօղրա, քէնտիտի սիզի քեռալլ

- 11 վէ սապիթ վէ գալի վէ միւ՛նսէս գըլա : Անա
էպէտ իւլ ապատ 'իզզէթ վէ գուտրէթ օլսուն :
Ամին :
- 12 Զաննրմա կէօրէ սատրգ պիրատեր օլան Սիվա-
նօս վասըթասըյլէ սիզէ մուխթասսորճա թահրիրլէ
նասիհաթ էտէրէք, շէհատէթ էթտիմ քի՛ պու
գա՛իմ պուլունտըղընըզ հալ Ալլահըն սահիհ 'ի-
13 նայէթի տիր : Պապէլտէ պուլունան սիզին իլէ
պէրապէր մուլթէխապէ Իլի-է վէ օղլում Մարկոս
14 սիզէ սէլամ էտէրլէր : Պիրիպիրինիզէ մուհապ-
պէթ էօփիւշիւյլէ սէլամ էտինիզ . սիզ քի Յիսուս
Քրիստոստա սընըզ՝ ճիւմլէնիզէ սէլամէթ օլսուն :
Ամին :

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի

ՊԻՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլու վէ ըէսուլու Սիմոն
Պետրոս՝ Ալլահըմըզըն վէ խէլասքեար Յիսուս
Քրիստոսըն էղճաւ էյէթէյն սալահ վասըթասըյլէ
պիրզիմ իլէ պէրապէր հէման օլ գըյմէթլի իմանա
2 նա՛իլ օլանլարա . Սիզէ Ալլահը վէ Բապպըմըզ
Յիսուսը պիլմէքլէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ իզտի-
յատ պուլա :
3 Մատամ քի անըն գուտրէթ ի իլահիյէսի հայա-

- Թա վէ Թագվայա միւթէ՝ալլըգ ճիւղէն շէյլէրի,
 պիգի 'իզգէթ վէ Ֆազիլէթլէ տա՛վէթ էտէնի պիւ-
 4 մէքլէ, պիգէ իհսան էյլէմիշ օլուպ, Անլէր իէ
 տախի պիգէ զայէթ 'ազիմ վէ գըյմէթլի վա՛տ-
 լար վէրիլմիշ տիր. Թա քի պուշլարըն վասըթա-
 սըյլէ տիւնեւտա շէհվէթտէն նէշէթ էտէն ֆէ-
 սատտան գուրթուլմըշ օլուպ՝ Թապի՛աթ ը իլա-
 5 հիյէյէ հիսսէտար օլասընըզ, Սիզ տախի հէման
 պու շէյէ զայրէթ ի քեաւիլէ կէօսթէրէրէք իմա-
 6 նընըզա Ֆազիլէթ, վէ Ֆազիլէթէ 'իլմ, վէ 'իլմէ
 զապթ ը նէֆս, վէ զապթ ը նէֆսէ սապր, վէ
 7 սապրա Թագվա, վէ Թագվայա գարնտաշ մու-
 հապպէթի, վէ գարնտաշ մուհապպէթինէ մու-
 8 հապպէթ զամմ էտինիզ, Զիրա պու շէյլէր սիզտէ
 պուլուշուպ՝ արթարգճա, Կիլի Բապպըմըզ Յիսուս
 9 Գրիստոսը պիլմէք խուսուսընտա պօշ վէ սէմէրէ-
 սիզ պրագմազլար, Լաքին քիմտէ պու շէյլէր եօգ
 իսէ, օլ քիմսէ քէօր օլուպ՝ ուզագտան կէօրմէզ
 վէ քէնտի էսքի կիւնահլարընտան Թաթհիրինի
 10 ունութմըշ տըր, Պու էճլտէն, էյ պիրատէրլէր,
 տա՛վէթ վէ ինթիլսապընըզը սապիթ գըլմազա
 տահա զիյատէ ճէհո էտինիզ. շիւնքի պուշու-
 11 եափմազլէ ասլա տիւշմէյէճէքսինիզ, Զիրա պու
 վէճլէ Բապպ վէ խէլասքեարըմըզ Յիսուս Գրիս-
 տոսըն էպէտի մէլէքիւթիւնէ կիրմէնիզ զանիլիքլէ
 իհսան օլուշաճագ տըր,
 12 Պու էճլտէն, էյէրշի պու շէյլէրի պիլիպ հազըր
 պուլուշան հազիգաթտա սապիթ օլմուշ իսէնիզ
 տէ, անլէրի տա՛իմա խաթըրընըզա կէթիրմէյի իհ-
 13 մալ էթմէյէճէյիմ, վէ պէն պու մէսքէնտէ գալ-
 տըգճա, սիգի իխթար էտէրէք՝ ույանտըրմազը
 14 լայըգ 'ատտ էտէրիմ, Զիրա պիլիլիմ քի՝ Բապ-
 պըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն պանա պէյան էյլէտիյի
 կիպի մէսքէնիմի Թէրք էթմէքիլիմ եագըն տըր,
 15 Իմտի ինթիգալմուտան սօշրա տա՛իմա պու շէյլէրի

- 16 տէրխաթրբ էթմէնիդ իլիւն ճէհտ էտէճէլիւմ, Զիրա
պիզ սախթէ մասալլարա թապի՛ օլմուշ տէյիլ,
պէլքի Բապպըմըղ Յիսուս Գրիստոսըն 'աղաւթ-
թիւնի րէյ էլ 'այն միւշահատէ էթմիշ օլարագ, անըն
գուտրէթիւնի վէ գուհուրընը սիզէ պիլտիրտիք:
17 Զիրա ճէլալը ա'զամ թարաֆընտան պէօյլէ,
եա'նի՛ Պէնիմ սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, պէն
անտէն րազի իմ՝ տէյիւ պիլը սէտա կէլաիյնտէ,
փէտէր Ալլահ թարաֆընտան 'իզզէթ վէ ճէլալ
18 ալտը, վէ սէմատան կէլէն պու սէտալը պիլ
անըն իլէ պէրապէր մուգատտէս տաղտա պու-
19 լունարղըմըզ հալտէ իշիթտիք: Վէ պիլտէ տան
սապիթ օլան նիւպուվլէթ քէլամը վար սըր, քի
սիլ տախի կիւն աղարըպ սապահ երտըզը գալ-
լէրինիդտէ տօղունճալատէք, գարանլըզ եէրտէ
զիյատար չըրաղ կիպի՛ անա տիգգաթ էյլէմէնիզ
20 էյի եաէրսինիլ, էվվէլա պիլիւրսինիլ քի՛ Գի-
թապըն հիշ պիր նուպուվլէթ Էլ-Է թա'պիր ի
21 մախուուստան օլմազ, Զիրա հիշ պիր վազըթ պիր
նիւպուվլէթ ինսան իրատէթիյլէ կէլմէտի, տնճագ
Ալլահըն մուգատտէս տաէմէրի Բուհ իւլ Գուստ
թարաֆընտան թէշլիզ օլունտրագ սէօյլէ-
տիլէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին գալմ արասընտա եալանճը փէյդամպէր-
լէր տախի պուլունտու, նիթէքիմ սիլտէ տախի
հէլաք էտիճի պիտ'աթլար կիզիճէ իշէրիյէ կէթի-
րէն վէ քէնտիլէրինի սաթըն ալան Բապպը ինքեար
էտիպ, քէնտի իզէրլէրինէ թէզ հէլաք կէթիլէն
2 եալանճը մա'ալլիմէր պուլունտագ տըր: Վէ
պուլնարըն հէլաք եօլլարընա չօգ քիմէլէր թապի՛
օլուպ, անլէրին սէպէպիլլէ թարիզ ի հազիլգաթա
3 քիւֆը օլունտագ տըր: Վէ թամատան նալի

- տիւղմէ սէօզլէրլէ սիզի թիճարէթ իշիւն գուլլա-
նաճագլար տըր . անլէրին ճէղասը գատիմաէն
պերու թէ'էխիսուր էթմէզ վէ հէլաքլարը ուլուզ-
4 լամազ . Զիրա էյէր Ալլան կիւնահ իշէյէն մէլա'ի-
քէյի էսիւրկէմէյիպ' անճագ հիւքմ' իշիւն մահֆուզ
օլարագ զուլմէթ պէնտլէրիյլէ ճէհէննէմէ իլգա վէ
5 թէրք էյլէտի իսէ, Վէ էյէր գատիմ' տիւնեւյը
էսիւրկէմէյիպ' պիւ'աքս Փասըզլարըն տիւնեւասը
իւղէրինէ թուֆան կէթիւրիպ' սալահ վա'իզի նոյը
սէքիզինճի օլարագ եւտէ իէն էլէ հըֆը էյլէտի իսէ,
6 Վէ էյէր սօկրա ֆըսզ իճրասընտա պուլունաճագ
օլանլարա 'իպրէթ իշիւն, Սոգոմ' վէ Գոմոր շէհը-
7 լէրինի քիւլ էտիպ, Խարապ օլմալարընը հիւքմ'
էթմէսիյլէ պերապէր սալիհ օլան Ղուլտը ֆաճիր-
լէրին հարէքիւթ ը շէնի'էսինտէն տէրտմէնտ օլ-
8 տըղը հալտէ խէլաս էյլէտի իսէ, (Զիւնքի օլ սալիհ
արալարընտա սաքին օլմաղլէ, կէօրիւպ իշիտէրէք'
կիւնտէն կիւնէ քէնտի սալիհ ճանընա անլէրին
9 գապիհ 'ամէլլէրիյլէ 'ազապ էյլէր իտի,) Բապպ
էհլ ի թագվա օլանլարը թէճըրիպէտէն խէլաս էյ-
լէմէյի վէ հագգըզլարը վէ պախուսուս նափաք-
իյէ իշթիհա իլէ թէնէ թապի' օլուպ' հիւքիւմէթի
թահգիր էտէնլէրի հիւքմ' ի 'ազապ թահթընտա
ըուղ ի ճէղա իշիւն մուհաֆագա էթմէյի պիլիւր
10 Պունլար փէրվասըզ վէ խօտէյ օլարագ' էըրաֆա
11 սէպպ էթմէքաէն գօրգմազլար չալ պու քի մէ-
լէքլէր գուվլէթ վէ գուտրէթտէ անլէրտէն ա'գամ'
իքէն, Բապպըն հուզուրընտա անլէրին 'ալէհինէ
12 սէպպ էտէրէք հիւքմ' էթմէզլէր լաքին պունլար
թապի'աթըրլէ ալլանըպ թէլէֆ օլմագ իշիւն սօզ-
մուշ օլան իտրաքսըզ հայվանլար կիպի, պիլմէ-
տիքլէրի շէյլէրէ սէպպ էտէրէք, հագգըզըղըն
13 էճըրին ալմաղլէ, Քէնտի ֆէսատլարընտա ֆէնայտ
վարաճագլար տըր . պունլար կիւնտիւզիւն զէվգ
ու սէֆայը խօշ 'ատտ էտէրլէր, վէ սիզին իլէ

- եւյիպ իշէրէր ի քէն՝ քէնտի հիւլէրի իլէ թէլէզ-
 14 զիւզ էտէրէք լէքէ վէ 'այպ տըրլար՝ Վէ կիւ-
 նահաւան ֆերազաթ էթմէզ, վէ զինա իլէ տօլու
 կէօզլէրի օլուպ՝ սապիթ օլմայան ճանլարը իղլալ
 էտէրլէր, վէ զալպլէրի թամա'ա իտման օլունան
 15 էհլ ի լա'նէթ տիւրլէր՝ թարիգ ի միւսթագիւի
 թէրքլէ հագգարզլըղըն իւճըէթինի սէվէն Պա'ուր
 օղլու Պալ'ամ եօլընա զահիպ օլարագ զէլալէթէ
 16 տիւշտիւլէր՝ Օ տախի ֆըսգը իշիւն թա'զիւր օլու-
 նուպ, տիւսիզ մէրքէպ ինսան սէսիլլէ սէօլլէյէ-
 րէք՝ փէյղամպլէրին համագաթընը մէն՝ էթտի.
 17 Պուշլար սուսըզ փուշլարլար, վէ շիտտէթիլ ըրիզ-
 կեարլէ սիւրիւքլէնէն պուլուէթլար օլարագ, գօյու
 զարանլըզ իլ էլ էպէտ անլէր իշիւն սագլանլըմը
 18 տըրլ Ձիրա պութլանըն մաղրուրանէ սէօզլէրինի
 սէօլլէմէլէրիլլէ՝ զէլալէթտէ սիւլուք էտէնլէրաէն
 հէնուզ գուրթուլմըշ օլան քիմսէլէրի շէհվաթ ը
 նէֆսանիլէտէ ֆըսգ ու ֆիւճուրլէ իղլալ էտէր-
 19 լէր՝ Վէ անլէրէ հուրրիլէթ վա'տ էտէր ի քէն
 քէնտիլէրի ֆէսատըն գուլլարը պուլունուրլար.
 զիրա պիր քիմսէ քէնտինէ զալիպ կէլէնին գուլու
 20 օլուր՝ Ձիրա էյէր Բապպ վէ խէլասքուր Յիսուս
 օրիստոսը պիլմէքլէ տիւնեանըն նափաքիլքէրին-
 տէն գուրթուլտըգտան սօնրա, պէ թէքրար օլ
 շէյլէրլէ թութուլարագ մաղլուպ օլուրլար իտէ,
 սօնրաքի հալլէրի էվլէլքինտէն պէտթէր օլուր՝
 21 Ձիրա անլէր իշիւն սալահ թարիգինի պիլմէքլէ,
 անը պիլիլքտէն սօնրա քէնտիլէրինէ թէսիլմ օ-
 լունան էմր ի մուգատտէստէն եիւզ չէվլըմէքտէն
 22 էվլա օլուր իտի՝ Լաքին՝ Գէօփէք քէնտի դայ
 էթտիլ շէյէ, վէ Խըյգանմըշ խընզիւր չամուրտա
 եուվարլանմաղա տէօնտիւ՝ տէյիւ սահիհ մէսէլին
 ֆէհլասընճա անլէրին հագգընտա վագը՝ օլուու

- 1 Եյ սէվկիւկիւկէր, շիմոի պու իքինճի բիսալէյի սիպէ հազըպ՝ իքիսինտէ սիզին սաֆի զիննինիզի
- 2 Ինթար թարիգիլէ ույանարըրըմ, Բի մուգաստէս փէյղամպէրէր թարաֆընտան մուգաստտէմա թէսլիզ օլունան սէօզլէրի վէ պիզիմ, Եւնի Բապպ վէ խէլասքեարըն ըհսուլլէրինին թէնպիհինի տէր-
- 3 Խաթըր էտէսինիզ, Էվվէլ էմրտէ մա'լիւմիւնիւզ օլուն քի՝ սօն կիւնլէրտէ շէհվէթլէրինէ կէօրէ
- 4 սիւլուք էտէն միւսթէհզիլէր կէլիպ, Անըն զուհուրընըն վա'տը նէրէտէ տիր, զիրա էճտասարն ույուլ տըգլարը վազըթտան պէրու, հէր շէյ խիլգաթըն իպթխասսընտան պէրու օլարըր կիպի գալըյօր՝
- 5 տէյէճէքլէր տիր, Զիրա անլէր պունտան գաստէն պիխասպէր տուրույօրըար քի սէմավաթ իպթիտան տէն օլուպ՝ զէմին Ալլահըն քէլամըյէ սուտան
- 6 վէ սու իլէ գա'իմ տիր, Պունլարլէ օլ վազըթտա պուլունան տիւնեա սույըն թուղեանըյէ հէլաք
- 7 օլտու Ծիմոիքի սէմավաթ վէ զէմին իսէ հէման օլ քէլամլէ մահֆուզ օլուպ՝ հիւքիմ վէ Ֆասըգ ամէմլէրին հէլաքը կիւնիւնէտէք աթէշ իշիւն
- 8 սադլանըմըն տըրլար, վէ լաքին, Եյ սէվկիւկիւկէր, շու պիր շէյտէն, հա'նի Բապպըն 'ինտինտէ պիր կիւն պին հըլ կիպի վէ պին հըլ պիր կիւն կիպի օլտըրընտան պիխասպէր օլմայասընըզ
- 9 Բապպ՝ պա'զըլարըն թէ'էխիսուր էթմիշ տիր զանն էթտիքլէրի կիպի վա'տընտա թէ'էխիսուր էթմէզ, լաքին պիր քիմսէնին հէլաք օլմասընը տէյիլ, անճադ ճիւմլէնին թէվպէյէ կէլմէսինի
- 10 Խաթէմէսիլլէ, հազգըմըղտա թէ'էննի էյլէր, վէ լաքին Բապպըն կիւնիւ [կէճէտէ] խըրսըզ կիպի կէլէճէք, անտէ տախի սէմավաթ կիւրիւլթիւ իլէ զա'լ օլարագ, 'անասըր եանմաղլէ հալլ օլունտաճադ տըր, վէ զէմին իլէ անտէ եափըմըն պուլու

- 11 նան շէյլէր եանաճաղ տըր, իմտի պունլարըն ճիւմ-
լէսի հալլ օլունաճաղընտան՝ սիզ Ալլահըն կիւնիւ-
նիւն վիւրուտինէ մունթաղըր օլարադ իսթի՛ճալ
էտիսյ՝ մուգատտէս հարէքէթլէրտէ վէ թազ վատա
- 12 նա՛սըլ քիմնէլէր օլմանըզ կերէք տիր, Օլ իւ-քի
անտէ սէմալաթ թութուշուպ՝ հալլ օլունաճազ,
- 13 վէ 'անասըր եանըպ էրիլէճէք տիր, Լաքին անըն
վա՛տը իւզրէ՝ սալահըն սաքին օլաճաղը եէնի սէ-
մալաթ վէ եէնի ղէմինէ մունթաղըր Ըղ՝
- 14 Պու էճտէն, էյ սէվկիւլիւլէր, պու շէյլէրէ
մունթաղըր օլորղընըզ հալտէ, անըն ինտինտէ
սէլամէթլէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըզ պուլունմա-
- 15 նըզա ճէհտ էյլէյլինիզ՝ վէ Բապպըմըզըն թէ՛էննի-
սինի իսէլաս 'ատտ էտինիզ. նիթէքիմ՝ սէվկիւ-
լիւ պիրատէրիսիզ Պօղոս տախի քէնտինէ իհսան
- 16 պուլուրըլան հիքմէթէ կէօրէ, ճիւմէ ըիսալէ-
լէրինտէ պու շէյլէրտէն պահս էթտիլի միսիլիւ,
սիզէ տախի եազմըլ տըր. պունլարտա պա՛ղը կիւճ
ալլաշըլըր շէյլէր օլմաղլէ, ճահիլ վէ սէպաթսըզ
քիմսէլէր սա՛խր քիթապլար հագգընտա էթտէլէք՝
կիպի քէնտի հէլաքլարըր իյիւն պունլարըն մա՛նա-
- 17 ոընը տախի թաղեիը էտէրլէր, իմտի սիզ, էյ
սէվկիւլիւլէր, պուսուս էվվէլտէն պիլմէքլէ սազը-
նընըզ, օլմայա քի Փասըգլարըն հիլէսինէ թու-
թուլարադ քէնտի սէպաթընըզտան տիւշէսինիզ՝
- 18 Ամնա Բապպ վէ իսէլասքեաղըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսըն ինայէթինտէ վէ իլմինտէ նէմա պուլուն-
նըզ՝ Անա հէմ շիմտի հէմ տէ *էպէտէ տէք համո
օլսուն, Ամին,

*Նո-ն. եէվմ իւլ էպէտէ տէք

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 ՕԼ իսթիտատէն մէվճուտ օլան, օԼ իշիթմիշ, օԼ կէօղլէրիմիլէ կէօրմիւշ օլտըղըմըղ, օԼ միւշահէտէ էտիպ էլլէրիմիլին լէմա էթտիյի Հայաթ
- 2 Քէլամընա տա'իր Խապէր վէրիւրէլ. (վէ հայաթ իզհար օլունտու, պիզ տախի աշը կէօրտիւք, վէ շէհատէթ էտէրէք փէտէրին նէզտինտէ պուլունմըշ օլունպ' պիզէ իզհար օլունան օԼ էպէտի հայաթը
- 3 սիզէ ի'լան էտէրիլ.) ՕԼ կէօրտիւյիւմիւզիւ վէ իշիթտիյիմիզի սիզէ ի'լան էտէրիլ, Թա քի սիզին տախի պիզիմ իլէ միւշարէքէթինիլ օլուն. վէ պիզիմ միւշարէքէթիմիլ տախի փէտէր իլէ վէ
- 4 Օղլու Յիսուս Քրիստոս իլէ տիր, վէ սիզին մէսէրրէթինիլ միւքէմմէլ օլմասը իլիւն պունլարը սիզէ եազարըղ:
- 5 վէ անտէն իշիտիպ սիզէ վէրտիյիմիլ խասլէր պու տըր քի' Ալլահ նուր տըր, վէ անտէ հիշ պիր
- 6 զուլմէթ եօզ տըր, էյէր' Անըն իլէ միւշարէքէթիմիլ վար տըր' տէյիպ տէ զուլմէթ տէ սիւլուք էտէր իսէք, եալան սէօյլէյիւյ' հազիզաթըն իծ-
- 7 բասընտա պուլունմայըղ, Ամմա էյէր անըն նուրտա օլտըղը կիպի' նուրտա սիւլուք էտէր իսէք, պիրիպիրիմիլ իլէ միւշարէքէթիմիլ օլուն, վէ անըն

- Օղբու Յիսուս Բրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահ-
 8 տան թաթհիր էտէր: Էյէր՝ կիւնահըմըզ եօգ տըր՝
 տէր իսէք, քէնտիմիզի ալտատըրըզ, հագիգաթ
 9 տախի պիզտէ տէյիլ տիր: Էյէր կիւնահլարըմըզը
 իգբար էտէր իսէք, կիւնահլարըմըզը՝ աֆիլ էտիպ՝
 պիզի հէր հագգաըզըգտան թաթհիր էյէմէք իյիւն
 10 Օ սատըգ վէ՝ ատիլ տիր: Էյէր՝ կիւնահ իյէմէ-
 միշ իզ՝ տէր իսէք, անը եալանճը չըգարըրըզ, վէ
 անըն քէլամը պիզտէ տէյիլ տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ չօճուգլարըմ, սիզէ պու շէյէրի եազըյօրըմ
 քի կիւնահ իյէմէյէսինիզ, վէ էյէր պիր քիմսէ
 կիւնահ իյէյէճէք օլուր իսէ, Փէտէրին նէգտինտէ
 շէֆա՝աթճըմըզ սալին Յիսուս Բրիստոս վար տըր:
 2 Օ տախի կիւնահլարըմըզա, վէ եալընըզ պիզիմքի-
 լէրէ տէյիլ, անճագ պիւթիւն տիւնեանըն Կիւնահ-
 լուրնա տախի քէֆարէթ տիր:
 3 Վէ անը պիւտիյիմիզի էմըլէրինի հըֆզ էթտիյի-
 4 միզտէն պիլիւրիզ: Անը պիլիւրիմ՝ տէյիպ տէ էմը-
 լէրինի հըֆզ էթմէյէն քիմսէ եալանճը տըր, վէ
 5 հագիգաթ անտէ տէյիլ տիր: Լաքին հէր քիմ քի
 անըն քէլամընը հըֆզ էտէրսէ, ֆիլ հագիգէ
 պու քիմսէտէ Ալլահ մուհապպէթի քէմալ պու-
 մուշ տըր: անտէ պուլընարըզըմըզ պունուսի
 6 պիլիւրիզ: Անտէ գալըրըմ՝ տէյէն քիմսէ անըն
 սիւլուք էյէտիյի միսիլիւ, քէնտիսի տախի էյօյէ
 սիւլուք էթմէք կէրէք տիր:
 7 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ եէնի պիր էմը տէյիլ
 անճագ իպթիտատէն սիզտէ օլան էմը ի գատիմ
 եազըյօրըմ. իշպու էմը ի գատիմ իպթիտատէն
 8 իյիթտիյինիզ քէլամ արը: Յինէ սիզէ եէնի պիր
 էմը եազըյօրըմ. օ տախի անտէ հէմ սիզտէ
 հագգ տըր: զիրա գուլմէթ կէշմէքտէ վէ նուրը

- 9 հագիգի հալա զիյա վերմէ քտէ տիրւ Նուրտա իմ՝
տէյիպ տէ պիրատէրինէ պուղղ էտէն՝ շիմտիյէ
10 գատար զուլմէթտէ տիրւ Պիրատէրինի սէվէն՝
նուրտա գալըր, վէ անտէ սիւրջմէ սէպէպիւ եօգ
11 տըրւ Լաքին պիրատէրինէ պուղղ էտէն՝ զուլ-
մէթտէ տիրւ, վէ զուլմէթտէ կէզիպ՝ նէրէյէ կիթ-
տիյինի պիլմէզ, չիւնքի զուլմէթ անըն կէօզլէրինի
քէօր էթմիշ տիրւ
12 Էյ չօճուզլար, սիզէ հազըյօրըմ, չիւնքի անըն
13 իսմի իչիւն կիւնահլարընըզ 'աֆվ օլուէտոււ Էյ
փէտէրլէր, սիզէ հազըյօրըմ, չիւնքի իպթիտա-
տէն օլանը պիլտինիզ Էյ նէվճիվանլար, սիզէ
հազըյօրըմ, չիւնքի շէրիրէ զալիպ օլտընըզ Էյ
սիւպեան, սիզէ հազըյօրըմ, չիւնքի փէտէրի
14 պիլտինիզ Էյ փէտէրլէր, սիզէ հազըմ, չիւնքի
իպթիտատէն օլանը պիլտինիզ Էյ նէվճիվանլար,
սիզէ հազըմ, չիւնքի գուլվէթլի սինիզ, վէ Աւ-
լահըն քէլամը սիզտէ գալըր, վէ շէրիրէ զալիպ
15 օլտընըզ Տիւնհայը վէ տիւնհատա օլան շէյլէրի
սէվմէյինիզ Էյէր պիր քիման տիւնհայը սէվէրսէ
16 անտէ փէտէրէ մուհապպէթ եօգ տըրւ Զիրա
տիւնհատա օլան հէր շէյ, հա'նի թէն շէհվէթի վէ
կէօզ շէհվէթի վէ 'էօմբիւն թէքէպպիւրիւ փէ-
17 տէրտէն տէյիլ, անճագ տիւնհատտան տըրւ վէ
տիւնհա վէ անըն շէհվէթի վա'իլ օլուր Լաքին Աւ-
լահըն իրատէթինի իճրա էտէն՝ իլէլ էպէտ գալըր
18 Էյ չօճուզլար, ախըր գէման տըրւ, վէ Տէճճալ
կէլիւ տէյիւ իշիթտիյինիզ միսիլիւ, շիմտի տալի
չօգ տէճճալլար կէլմիշ տիրլէր Կու սէպէպտէն
19 ախըր գէման օլտըղընը աշլայօրըզ Պիզտէն չըգ-
տըլար իսէ տէ, պիզտէն տէյիլլէր իտի գիրա էյէր
պիզտէն օլսալար իտի, պիզիմ իլէ գալմըշ օլուր-
լար իտի ամմա չէֆալարը անլէրին ճիւմէսինին
պիզտէն օլմատըզլարը աշիքեար օլմագ իչիւն
20 օլտոււ Սիզին իսէ Մուգտտտէս թարաֆընտան

- 21 մէսհինիդ օլմաղէ, հէր շէյի պիլիքսինիզ, Հագի-
գաթը պիլմէտիյինիզ իշիւն սիղէ հազմատըմ, ան-
ճագ անը պիլտիյինիզ վէ հիշ պիր եալան հագի-
22 գաթտան օլմատըղը իշիւն է-պըմ, Յիսուսըն
Մէսիհ իտիյինի ինքեար էտէնտէն դայրի եալանճը
քիմ տիր, փէտէրի վէ Օղլու ինքեար էտէն՝
23 Տէճճալ օ տըր, Օղլու հէր ինքեար էտէն՝ փէ-
տէրէ տախի մալիք տէյիլ տիր, [Օղլու իգրար
24 էտէն՝ փէտէրէ տախի մալիք տիր,] իմտի իպ-
թիտատէն իշիթտիյինիզ շէյ սիզտէ գալըն, էյէր
իսթիտատէն իշիթտիյինիզ շէյ սիզտէ գալըն իսէ,
սիզ տախի Օղլուտա վէ փէտէրտէ գալանագալը-
25 նըզ, վէ քէնտինիս պիզէ էթտիյի վա՛տ պու տըր,
26 եա՛նի հայաթ ը էպէտիյէ տիր, Սիզի իզլալ էտէն-
27 լէր հագգընտա պու շէյլէրի սիղէ հազմատըմ, վէ
սիզին անըն թարաֆընտան ալտըղընըզ մէսս
սիզտէ գալըն, վէ պիր քիմսէնիս թա՛լիմ էթմէ-
սինէ իշիթտաճընըզ եօզ տըր, անճագ մատամ քի
օլ մէսս սիղէ հէր շէյ հագգընտա թա՛լիմ էտէր,
վէ հագգ օլուպ եալան տէյիլ տիր, վէ նիճէ քի
սիզէ թա՛լիմ էթտի իսէ՝ անտէ գալընըզ,
28 վէ չիմտի, էյ չօճուգլար, անտէ գալընըզ, թա
քի օ իզհար օլունտըղը զէման ճէսարէթ իմիզ օլ-
սուն, վէ զուհուրընտա անտէն խէճիլ օլմայալմ,
29 էյէր անըն սալի՛ն օլտըղընը պիլիքսէնիզ, հէր
սալահը իշիէյէն քիմսէնին անտէն տօղտըղընը պի-
լիրսինիզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պագընըզ, փէտէր պիղէ նէ կէօնէ մուհապպէթ
իւսան էթմիշ տիր քի՝ էվլատ Ուլլահ թէսույէ օ-
լունալմ, պուռնուն իշիւն տիւնիա պիզի թանը-
2 մազ, չիւնքի անը թանըմատը, էյ սէվկիլիլիլէր
չիմտի էվլատ Ուլլահ ըզ, վէ նէ օլաճաղըմըզ տահա

իզհար օլունմատը իսէ տէ, օ իզհար օլունարդըն-
տա՝ անա միւշապիհ օլաճաղըմըզը պիլիբիզ, զիրա
անը հէման օլարդը կիպի կէօրէճէյիզ:

- 3 Վէ հէր քիմին անտէ պէօյլէ իւմիտի վար իսէ,
անըն վաք օլարդը միսիլիւ քէնտի նէֆսինի
- 4 փաքլէր, Հէր քիմ կիւնան իշլէրսէ, շէրի'աթը
տախի թէճալուզ էթմիշ օլուր, վէ կիւնան շէ-
- 5 րի'աթը թէճալուզ էթմէք տիր, վէ պիլիբսինիզ
քի՝ օ պիլիմ կիւնանլարըմըզը րէֆ՝ էթմէք իշիւն
- իզհար օլունտու. վէ անտէ կիւնան եօզ տըր,
- 6 Հէր քիմ անտէ գալըր իսէ, կիւնան իշլէմէզ. հէր
կիւնան իշլէյէն քիմսէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիւ-
- 7 միշ տիր: Էյ շօճուզլար, սիզի քիմսէ ալտաթմա-
սըն. սալան իշլէյէն անըն սալիհ օլարդը միսիլիւ
- 8 սալիհ տիր, կիւնան իշլէյէն Շէյթանտան տըր.
զիրա Շէյթան իպթիտատէն պէրու կիւնան իշլէր.
- իսին Ուլլահ պուճուճ իշիւն, Էա'նի Շէյթանըն իշ-
լէրինի իպթալ էթմէք իշիւն իզհար օլունտու:
- 9 Ալլահտան հէր տօղմուշ օլան՝ կիւնան իշլէմէզ,
շիւնքի անըն թօխմը անտէ գալըր, վէ Ալլահտան
- 10 տօղմուշ օլարդը ճըլտէն կիւնան իշլէյէմէզ, Ալլա-
հըն էվլատը իլէ Շէյթանըն էվլատը պու վէճնլէ
- ղահիր օլուր, սալան իշլէմէյէն հէմ տախի քէնտի
պիրատէրինի սէվմէյէն՝ Ալլահտան տէյիլ տիր:
- 11 Զիրա իպթիտատէն իշիթալիյինիզ թէնպիհ պու
- 12 տըր քի՝ պիրիպիրիմիզի սէվլէիմ. Շէրիրտէն օ-
լարաք՝ քէնտի գարնտաշընը գաթլ էտէն Կայէն
- կիպի օլմայալըմ. վէ անը նէ՞ սէպէպտէն գաթլ
էթտի. քէնտի ա'մալը քէօթիւ վէ գարնտաշընըն
- 13 ա'մալը սալիհ օլարդը իշիւն գաթլ էթտի: Էյ պիւ-
րատէրլէրիմ, տիւնեա սիզէ պուզզ էտէրսէ,
- 14 թէ'աճըսպ էթմէյինիզ, Էօլիւմտէն հայաթա ին-
թիգալ էթտիյիմիզի պիրատէրլէրի սէվտիյիմիզ-
- տէն պիլիբիզ. պիրատէրինի սէվմէյէն՝ Էօլիւմտէ
- 15 գալըր, Քէնտի պիրատէրինէ հէր պուզզ էտէն՝

- գաթիլ տիր: Վէ հիչ պիր գաթիլին տէրունինտ հայաթը էպէտկէ պուլունմատըղընը պիլիրօինիզ:
- 16 Մուհապպէթի պունտան, եա'նի Բըհարա քէնտի ճանընը եօլմըզա ֆէտա էթտիյինտէն պիլտիք, պիզիմ տախի պիրատէրլէր եօլնա ճանլարըմըզը
- 17 ֆէտա էթմէմիզ կէրէք տիր: Ամմա հէր քիմ տիւնեա մալինէ մալիք օլտըղը հալտէ՝ պիրատէրինին միւհթաճ օլտըղընը կէօրի:ր տէ, չէֆգաթընը անտէն տիրիզ էտէրսէ, Ալլահ մուհապպէթի
- 18 անտէ նա'սըլ գալըր: Էյ չօճուգլարըմ, լաֆզէն եա լիսանէն տէյիլ, անճագ ֆի'իլէն վէ հագիգաթէն սէվէլիմ:
- 19 Պունուռնլէ տախի հագիգաթտան օլտըղմըզը պիլիրիզ, վէ անըն հուզուրընտա գալլէրիմիզ
- 20 թէ'մն էտէրիզ, Ձիրա էյէր գալլէրիմիզ պիզի թա'գիր էտէրսէ, Ալլահ գալլիմիզտէն պէօլիք
- 21 օլուպ' հէր շէյէ 'ալիմ տիր: Էյ սէվկիւլիլէր, էյէր գալլիմիզ պիզի թա'գիր էթմէզսէ, Ալլա-
- 22 հըն հուզուրընտա ճէսարէթիմիզ վար: Վէ հէր նէ տիլէր իսէք, անտէն ալըրըզ: չիւնքի անըն էմրէրինի հըֆզ էտէրիզ, վէ անըն 'ինալինտէ մագ-
- 23 պուլ օլան շէյլէրի իլէրիզ: Վէ անըն էմրի պուլտըր քի՝ Օղլու Յիսուս Գրիստոսըն իսմինէ ինա-նալըմ, վէ պիզէ էմր էթտիյի կիպի պիրիպիրիմիզի
- 24 սէվէլիմ: Վէ անըն էմրլէրինի հըֆզ էտէն՝ անտէ, օ տախի պունտա գալըր: Վէ անըն պիզտէ գալտըղընը պունտան, եա'նի պիզէ վէրտիյի Բուհտան պիլիրիզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Էյ սէվկիւլիլէր, հէր պիր բուհա ինանմայընըզ, լաֆին բուհլարըն Ալլահ թարաֆընտան օլուպ օլմատըղընը թէճըրպէ էտինիզ: զիրա տիւնեատա
- 2 չօգ եալանճը փէյղամպէրլէր չըգմըշ տըր: Ալլահըն

- Բուհընը պուռնունլէ պիլինիզ. Յիսուս Քրիստոսըն
 թէնտէ կէլմիշ իտիյինի իգրար էտէն հէր բուհ
 3 Ալլահտան տըր. վէ Յիսուս Քրիստոսըն թէնտէ
 կէլմիշ իտիյինի իգրար էթմէյէն հէր. բուհ Ալլահ-
 տան տէյիլ տիր. վէ Տէճճալըն ըն-հոս պու տըր,
 քի անըն կէլէճէյինի իշիթտինիզ, վէ էլ ան պիլէ
 4 տիւնեատա տըր. էյ չոճուգլար, սիզ Ալլահտան
 սընըզ վէ անլէրէ զալիպ օլտընըզ, զիրա սիզտէ
 5 օլան՝ տիւնեատա օլանտան պէօյիւք տիր. Անլէր
 տիւնեատան տըրլար. պու սէպէպտէն տիւնեա-
 տան պահս էտէրլէր. տիւնեա տախի անլէրի
 6 տիլլէր. Պիզ Ալլահտան ըզ. Ալլահը պիլէն պիզի
 տիլլէր, Ալլահտան օլմայան պիզի տիլլէմէզ. հա-
 գիգաթ բուհընը վէ զէլալէթ բուհընը պուռնտան
 պիլիբրիզ,
 7 էյ սէվիլիւլիւլէր, պիբիպիբիմիզի սէվէլիմ, զի-
 րա մուհապպէթ Ալլահտան տըր. վէ հէր մու-
 հապպէթ էտէն՝ Ալլահտան տօղմուշ տըր, վէ Ալ-
 8 լահը պիլիր. Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլ-
 մէմիշ տիր. զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր.
 9 Ալլահըն պիզէ օլան մուհապպէթի պուռնունլէ,
 եանի Ալլահըն քէնտի իպնի վահիտինի, անըն
 վասըթասըյլէ հայաթա մալիք օլմամըզ իշիւն
 տիւնեայա կէօնտէրմէսիյլէ իզհար օլտունտու
 10 Մուհապպէթ պուռնտա տըր, տէյիլ քի պիզ Ալ-
 լահը սէվտիք, անճագ օ պիզի սէվտի, վէ քէնտի
 Օղլընը կիւնահլարըմըզ իշիւն քէֆարէթ օլմագ
 11 իւզրէ կէօնտէրտի. էյ սէվիլիւլիւլէր, Ալլահ պիզի
 պէօյլէ սէվտի իսէ, պիզիմ տախի պիբիպիբիմիզի
 12 սէվմէմիզ կէրէք տիր. Ալլահը ասլա պիր քիմսէ
 կէօրմէմիշ տիր. պիբիպիբիմիզի սէվտիյիմիզ թագ-
 տիրտէ՝ Ալլահ պիզտէ գալըր, վէ անըն մուհապ-
 13 պէթի պիզտէ քէմալ պուլմուշ օլուր. Անտէ գալ-
 տըղըմըզ վէ անըն պիզտէ գալտըղընը պուռնունլէ,
 եանի պիզէ քէնտի բուհընտան վէրմիշ օլտըղըն-

- 14 տան պիլիբրիզ, վէ պիզ կէօրաիւք, վէ շէհատէթ
էտէրիզ քի՝ փէտէր Օղլու տիւնեանըն խէլաս-
15 քեարը օլմագ իւզրէ կէօնտէրաի, Հէր քիմ քի
Յիսուսըն Իսն Ուլլան խոյիյնի իգըրաբ էտէրսէ,
16 Ալլան անտէ՝ օ տախի Ալլահտա գալըր, Պիզ տա-
խի Ալլահըն պիզէ օլան մուհապպէթինի պիլտիք
վէ ինանտըգ. Ալլան մուհապպէթ տիր, վէ մու-
հապպէթտէ գալան՝ Ալլահտա, Ալլան տախի ան.
17 տէ գալըր, Մուհապպէթ պիզտէ շունուս ին-
քէմալ պուլմուշ տըր, քի բուզ ի ճէգաատ ճէ-
սարէթ-իմիզ օլա. զիրա օ նասըլ իսէ, պիզ տախի
18 պու տիւնեատա պէօլէ իզ, Մուհապպէթտէ
գօրգու եօգ տըր, անճագ մուհապպէթ ի քեամի-
լէ գօրգույու տէֆի էտէր. զիրա գօրգուտա 'ա.
զապ վար, վէ գօրգան քիմսէ մուհապպէթտէ
19 քէմալ պուլմամըշ տըր, Պիզ անը սէվէրիզ
20 շիւնքի էվվէլա օ պիզի սէվտի, Պիր քիմսէ՝ Ալլահը
սէվէրիմ՝ տէյիպ տէ, քէնտի պիրատէրինէ պուզ
էտէրսէ, եալանճը տըր, զիրա կէօրաիւյի պի-
րատէրինի սէվվէյէն քիմսէ՝ կէօրմէտիյի Ալլահը
21 նասըլ սէվէ պիլիբրի վէ անըն թարափընտան շու-
էմրիմիզ վար տըր քի Ալլահը սէվէն քէնտի պի-
րատէրինի տախի սէվէ:

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Գրիսաոս խոյիյնէ ինանըր
իսէ, Ալլահտան տօղմուշ տըր, վէ հէր քիմ քի
թէվլիտ էտէնի սէվէրսէ, անտէն թէվլիտ օլա
2 նանը տախի սէվէր, էվլատ Ուլլահը սէվտիլիմի
պունտան, եանի Ալլահը սէվլիպ անըն էմրէրինի
3 հրօք էթտիյիմիզտէն պիլիբրիզ, Ջիրա Ալլահ մու-
հապպէթի պու տըր քի էմրէրինի հըֆզ էտէրիմ,
4 անըն էմրէրի տախի աղըր տէյիլ տիր, Ջիրա
Ալլահտան տօղան հէր քիմսէ տիւնեայա զալիպ

- օլուր, վէ տիւնեայա զալէպէ էտէն՝ իմանըմըզ
 6 տըր: Յիսուսըն իպն Ուլլահ իտլյինէ ինանան
 քիմէտէն զայրի տիւնեայա զալէպէ էտէն քիմ
 տիր:
- 6 Սու վէ գան իլէ, եալընըզ սու իլէ տէյիլ, ան-
 ճազ սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըր, եա-
 նի Յիսուս Դրիստոս տըր, վէ շէհատէթ էտէն
- 7 Բուհ տըր, զիրա Բուհ հագիգաթ տըր: Զիրա
 [սէմատա շէհատէթ էտէնլէր իւշ տիր, փէտէր,
 փէլամ վէ Բուհ իւլ Դուտա. վէ պու իւշ պիր
- 8 տիր: Վէ զէմինտէ] շէհատէթ էտէնլէր իւշ տիր,
 Բուհ վէ սու վէ գան, իւշիւ տախի պիրտէ միւթ-
- 9 Թէֆիգ տիրլէր: Իյէր ինսան շէհատէթինի գա-
 պուլ էտէրսէք, Ալլահըն շէհատէթի տահա պէօ-
 յիւք տիր: զիրա Ալլահըն քէնտի օղլու հագգըն-
- 10 տա վէրտլյի շէհատէթ պու տըր: Իպն Ուլլա-
 հա իման էտէն՝ քէնտի տէրուինտէ օլ շէհատէ-
 Թէ մալիք տիր, Ալլահա իման էթմէյէն անը եա-
 լանճը չըգարմըշ օլուր: զիրա Ալլահըն քէնտի
 Օղլու հագգընտա վէրտլյի շէհատէթէ ինանմամըշ
- 11 տըր: Վէ շէհատէթ շու տըր քի Ալլահ պիղէ հա-
 յաթ ը էպէտլյէ իհսան էթմիշ տիր, վէ պու հա-
- 12 յաթ անըն Օղլընտա տըր: Օղլա մալիք օլան՝
 հայաթա մալիք տիր: Իպն Ուլլահա մալիք օլմա-
 յան հայաթա մալիք տէյիլ տիր:
- 13 Պու շէյլէրի սիզ իպն Ուլլահըն իսմինէ իման
 էտէնլէրէ եաղտըմ քի էպէտի հայաթա մալիք
 օլտըղընըզը պիլէսինիզ, [վէ իպն Ուլլահըն իսմինէ
- 14 իման էտէսինիզ,] Վէ անըն ինտինտէ մալիք օլ-
 տըղըմըզ ճէսարէթ պու տըր քի՝ պիր շէյ անըն
 իրատէթինէ կէօրէ տիլէտլյիմիզ հալտէ, պիզի
- 15 տիլլէր: Մաթլուպըմըզ նէ իսէ՝ պիզի տիլլէտի-
 յինի պիլիր իսէք, անըն Թարաֆընտան տիլէտի-
 յիմիզ մաթլուպարը ալմագտա օլտըղըմըզը պի-
 լիրիզ:

- 16 Էյէր պիր քիմսէ պիրատերինն էօլիւմէ սէպէպ
օլմայան պիր կիւնան իշէմէֆտէ օլտըղընը կէօ.
րիւր իսէ, տիլէսին, վէ անա, եա՛նի էօլիւմէ սէ.
պէպ օլմայան կիւնահը իշէյէնլէրէ հայաթ վէրէ.
ձէֆ տիր. էօլիւմէ սէպէպ օլան կիւնահ վար
- 17 տըր, անըն իշիւն րէճա էթսին տէմէյօրըմ, չէր
հագգալըղըգ կիւնահ տըր, վէ էօլիւմէ սէպէպ օլ.
մայան կիւնահ վար տըր:
- 18 Ալլահտան հէր պիր թէվլիտ օլունանըն կիւնահ
իշէմէյէճէյինի պլիլրիզ. ֆագաթ Ալլահտան թէվ.
լիտ օլունան քիմսէ քէնտի նէֆսինի հըֆըգ էտըր
- 19 վէ շէրիր անա տօգունմազ, Պիլլրիզ քի՛ Ալլահ.
տան ըզ, պիւթիւն տիւնեա տախի շէրիրին զապ.
- 20 թընտա տըր, չէմ պիլլրիզ քի Իպն Ուլլահ կել.
տի, վէ հագգը պիլլէմիզ իշիւն պիզէ իտրաֆ
վէրտի. վէ պիզ հագգ օլանտա, եա՛նի անըն Յը.
լու Յիսուս Բրիստոստա իզ. հագգ Ալլահ վէ հա.
- 21 յաթ ը էպէտիյէ պու տըր, էյ չօճուգլար, քէն.
տինիզի փութլարտան հըֆըգ էտինիզ, [Ամին]

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՐԷՍՈՒԼԸՆ

Ի ՔԻՆ ՃԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

- 1 Պէն իխթիյարտան, հագիզաթտա սէվտիյիմ,
2 վէ եալընըզ պէնիմ տէյլլ, անճագ հագիգաթը
պիլէնլէրին ճիւմլէսինին՝ պիզտէգալըպ իլ էլ էպէտ

- պիգիմ իլէ պուլուենաճադ հագիգաթ սէ պէպինտէն
սէվաթիքլէրի միւնթէխապ խաթուէն իլէ էվլատընա.
- 3 Փէտէրէ Ալլահ թարաֆընտան վէ Փէտէրին Օղլու
Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան հագիգաթ
վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէ-
լամէթ սիղին իլէ օլուէն:
- 4 Փէտէրտէն ալտըղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին էվ-
լատընտան հագիգաթտա սիւլուք էտէնլէր պուլ-
5 տըղըմտա գիյաւէսիլէ մէսրուր օլտըմ վէ շիմտի,
էյ խաթուէն, սանա պիր Եէնի էմր Եազար կիսի
տէյիլ, անճադ իպթիտատէն մալիք օլտըղըմըզ
Եազար, սանա ըէճա էտէրիմ քի պիրիպիրիմիզի
6 սէվէլիմ վէ մուհապպէթ անըն էմրլէրինէ կէօրէ
սիւլուք էթմէմիզ տիր, էմր պու ալտը քի՝ իպթի-
տատէն պէրու իշիթտիյինիզէ կէօրէ անտէ սիւ-
7 լուք էտէսինիզ, Զիրա տիւնեայա Յիսուս Գրիս-
տոսըն թէնտէ կէլտիյինի իզրար էթմէյէն չօգ-
իզլալ էտիծիլէր կէլտի, ալտաալըճը վէ Տէճճալ
պու ալտը:
- 8 Էմէյիմիզիզ զայ՝ էթմէյիպ, անճադ էճը ի թամմէ-
նա՛լլ օլմամըզ իչիւն քէնտինիզէ տիգգաթ էտի-
9 նիզ, Զէր քիմ քի թէճալուզ էտիպ տէ, Գրիս-
տոսըն թա՛լիմինտէ գալմազ իսէ Ալլահա մալիք
տէյիլ տիր, Գրիստոսըն թա՛լիմինտէ գալան քիմսէ
10 հէմ Փէտէրէ հէմ տախի Օղլա մալիք տիր, Էյէր
Եանընըզա պիր քիմսէ կէլիւր տէ, պու թա՛լիմի
կէթիլմէզ իսէ, անը էվէ գապուլ էթմէյիպ՝ անա
11 սէլամ տախի վէրմէյինիզ, Զիրա անա սէլամ վէ-
րէն անըն քէթիլ 'ամէլլէրինէ շէրիք օլմուշ օլտըր:
- 12 Սիղէ Եազաճադ չօգ շէյլէրիմ վար իսէ տէ,
քիաղըտ վէ միւրէքքէպլէ Եազար իսթէմէտիմ,
լաքին մէսէրրէթիմիզ միւքէմմէլ օլմասը իչիւն
Եանընըզա կէլիպ՝ շիֆահէն սէօյլէմէյէ իւմիտիմ
13 վար, Սէնին միւնթէխապ հէմշիրէյին էվլատը
սանա սէլամ էտէրլէր, [Ամին]

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

Ի Ի Զ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Ր Ի Ս Ա Լ Է Ս Ի

- 1 Պէն ինթխարտան հագիգաթտա սէվտիյիմ սէվ-
- 2 կիւլիւ Գայիտա : Էյ սէվկիւլիւմ, ճանըն ուսա-
- տէթ ի հալտէ օլտըղը կիւլի սէնին հէր շէյտէ
- սա'աւտէթ ի հալին վէ 'աֆիյէթտէ պուլունմագ-
- 3 լըղըն իլիւն տու'ա էտէրիմ : Զիրա պա'ղը պիրա-
- տէրլէր կէլիպ' հագիգաթտա սիւլուք էթմէքտէ
- օլտըղըն կիւլի, սէնտէ պուլունան հագիգաթտա
- շէհատէթ էթտիքլէրինտէ զիյաւտէսիյլէ մէսրուր
- 4 օլտըմ : Պուլունտան, եւանի էվլատըմըն հագիգաթ-
- տա սիւլուք էթտիքլէրինի իշիթմէքտէն զիյատէ
- 5 պէօյիւք մէսէրլէթիմ եօգ տըր : Էյ սէվկիւլիւմ,
- պիրատէրլէրէ վէ զարիսլէրէ հէր նէ էտէր իսէն,
- 6 սատըգանէ էտէրսին : Անլէր քիլիսէնին հուզու-
- րընտա մուհապպէթիլէ շէհատէթ էթտիլէր. աւ-
- լէրի տախի Ալլահըն բիզասը իւզրէ կէօնտէրտիլի
- 7 հալտէ, էյի էթմիշ օլտըսըն : Զիրա թա'իֆէր-
- տէն պիր շէյ ալմայարագ, անըն իսմի իլիւն եօլ
- 8 բէվան օլտըլար : Իմտի պիգ պէօյլէ քիմսէլէրի
- գապուլ էթմէյէ պօրծլու իլ, թա քի հագիգաթ-
- տա էմէքաւշ օլալըմ :
- 9 Գիլիսէյէ եազտըմ իսէ տէ, սընլարընտա պի-
- րինծի օլմագ սէվտաընտա օլան Տիթրէֆէ
- 10 պիզի գապուլ էթմէղ : Պու սէպէպտէն կէլտիյիմ

- Թագաւորտէ, եթալի յամէլլերինի, եա՛նի յալէյ-
հիմիզտէ քէօթիւ սէօզլէրլէ իթալէ ի լիսան եթ-
ալիլ, վէ պուռնուռլէ իքթիֆա եթմէյերէք, պիրա-
տերլէրի քէնտիսի գապուլ եթմէտիլտէն մա՛տա,
իսթէյէնլէրի մէն՝ իլէ քիլիսէտէն չըգարտըղընը
11 խաթրա կէթիրէճէյիմ՝ էյ սէվկիւլլում, շէրրէ
տէյիլ, անճագ խայրա մուզթէտի օլ, խայր իշ-
լէյէն Ալլահտան տըր, ամմա շէրր իշլէյէն Ալ-
12 լահը կէօրմէմիշ տիր, Տիմիթրիօս ճիւմէնին վէ
սսըլ հագիգաթըն տախի հիւսն ի շէհատէթինէ
մագհար տըր. պիզ տախի շէհատէթ էտէրիզ, վէ
շէհատէթիմիզ հագգ օլտըղընը պիլիրսինիզ
13 Եազանճագ չօգ շէյլէրիմ վար իտի լսէ տէ, սանա
միւրէքքէպ վէ գալէյլէ եազմագ իսթէմէմ,
14 Լաքին սէնին իլէ եազընտա կէօրիւշիւպ շիֆա-
15 հէն սէօյլէմէք իւմիտինտէ իմ, Սանա սէլամէթ
օլսուռն, տօսթլար սանա սէլամ էտէրլէր, տօսթ-
լարա պիրէր պիրէր սէլամ էյլէ:

ՅՈՒԴԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն գուլու վէ Յակոբոսըն գարն-
տաշը Յուդա, Փէտէր Ալլահտա Թագափս վէ Յի-
սուս Գրիստոստա մահֆուզ գըլլնան տա՛վէթլի-
2 լէրէ, Սիզէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապ-
պէթ արթօըն:

- 3 Եյ սէվկիւլիւլէր, միւշթերէք օլան խէլաս խուսուսընտա սիղէ եազմագ իւզրէ զայրէթ ի քիսմիլէտէ օլարագ, մուգատտէսլէրէ պիր տէֆ'աթէսլիմ օլունմը օլան իման իլիւն միւճաճէտէ էտէսինիզ տէյիւ նասիհաթ էտէրէք եազմամը
- 4 Լազրմ կէօրտիւմ, Ձիրա պու հիւքմ իլիւն գատիմտէն թագաիր օլունմը պա'զը ֆասըգ քիմսէլէր խաֆիյյէն կիրիպ' Ալլահրմըզն 'ինայէթինի ֆիւճուրա թէպտիլ իլէ Սահիպ ի վահիտ օլան [Ալլահը] վէ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսը ինքեար
- 5 էտէրլէր Վէ հէր նէ գատար մա'լիւմիւնիւզ իսէտէ, սիղէ իխթար էթմէք իսթէրիմ քի' Բապպգալմը Մըսըր տիյարընտան գուրթարտըգտան սօլրա, եինէ իման էթմէյէնլէրի հէլաք էյլէտի
- 6 Հէմ քէնտիլէրին ըլյասէթինի հըֆըզ էթմէյիվ մէքեանլարընը թէրք էտէն մէլէքլէրի եէվմ է 'ազիմին հիւքմիւ իլիւն էպէտի պէնտլէրլէ գուլմ
- 7 մէթ ալթընտա հըֆըզ էյլէտի. Նիճէ քի Սոդոմ վէ Գոմոը վէ էթրաֆլարընտա պուլունուպ, անլէրին էմսալի իւզրէ իրթիքեապ ը զինա էտէրէք պաշգա ճէսէտ աըտընա տիւշէն շէհրլէր էպէտի աթէշին 'ազապընա տիւշար օլմուշ օլարագ, 'ալմէ
- 8 'իպրէթ օլաըլար, Բէզալիք պու խիւլտա սահիպլէրի տալի ճէսէտի մուրտար էտէրլէր, վէ հիւքիւմէթի թահգիւր էտիպ' էշրաֆա սէպպ էտէր
- 9 լէր Ամմա պաշ մէլէք Միքայէլ Շէյթանա մուխալէֆէթ էտիպ' Մոմսէսին ճէսէտինէ տա'իր միւճատլէ էտէր իքէն, 'ալէյհինտէ սէպպ իլէ հիւքմ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէյիպ, անճագ' Սէնի Բապպ
- 10 թա'գիր էթսին' տէտի Պունլար իսէ պիլմէտիքլէրի շէյլէրէ սէպպ էտէրլէր, վէ լաքին զայր է նաթըգ հայվանլար միսիլիւ պիթ թապլի' ալլա
- 11 տըգլարը շէյլէրտէ ֆասիտ օլաըլար, Վա'յ անլէրէ, զիրա կայէնին մէսլէյինտէ սիւլուք էթտիլէր, վէ իւճրէթ իլիւն Պալ'ամըն զէլալէթի աըտը

- սըրա գօշտըլար, վէ Գօրահըն էթտիյի կէպէ մու-
- 12 խալէֆէթտէ հէլաք օլտըլար: Պուշլար սիզին
մուհապպէթ զիյաֆէթլէրինիզտէ լէֆէլէր օլուպ՝
սիզին իլէ հէյիպ իշէրէք, նէֆսլէրինի գօրգուսըզ
պէսլէրլէր: Բիւզկէհարլարտան էօթէ պէրի սիւ-
- 13 րիւքլէնէն սուսըզ պուլուլթլար, չըփլազ վէ մէյ-
վէսիզ, իքի քէրրէ գուրումըշ, քէօքաէն գօփա-
րըլմըշ աղաճլար տըրլար: Քէօփիւք կիպի քէնտի
՝այպլարըն չըգարան շիտաէթլի տէնիզ տաղա-
- լարը տըրլար: ափարէ երլտըզլար տըր, քի շիտ-
աէթլի գուլմէթ անլէր իշիւն իլ էլ էպէտ հըֆը օ-
լունմըշ տըր:
- 14 վէ պուշլարըն հագգընտա Աղաճտան եէտինճի
օլան ինովք տախի վահիլլէ սէօյլէյիպ տէտի քի՝
իշթէ Բապպ ճիւմլէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմլէ
ֆասըզլարը իրթիքեապ էթտիքլէրի ֆասըգանէ
- 15 ՝ամէլլէրինին քեաֆէֆէսի իշիւն, վէ ֆասըզ կիւ-
նահքեաըլարըն քէնտի ՝ալէյհինտէ սէօյլէտիքլէրի
ճիւմլէ սէրթ շէլլէրտէն տօլայը իլգամ էթմէք
իշիւն՝ օն պիլլէրճէ մուգատտէսլէրի իլէ կէլտի:
- 16 Պուշլար մըրըլտանըճըլար, քէնտի հալլէրինտէն
թէշէքի էտիճիլլէր, քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ
սիւլուք էտիպ՝ աղըզլարը պէօյիւք սէօյլէյէրէք,
- 17 քեար իշիւն թէմէլլուգ էտէրլէր: Ղաքին սիզ, էյ
սէվկիւլիլլէր, Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն րէ-
սուլլէրի թարաֆընտան մուգատտէմա սէլլէ թէպ-
- 18 լիղ օլունան սէօյլէրի, եա՛նի, Ախըր զէմանտա
քէնտի ֆըսզլարընըն շէհվէթլէրինճէ սիւլուք
էտէն միւսթէհզիլլէր օլաճագլար տըր՝ տէտիքլէ-
րինի խաթըրընըզա կէթիրինիզ:
- 19 Պուշլար այրըլանլար, վէ նէֆսանիլլէր վէ Բուհա
- 20 մալիք օլմայան քիմնէլլէր տիր: Սիզ իսէ, էյ սէվ-
կիւլիլլէր, քէնտիլլէրինիզի ագտէս իմանընըզ իւ-
զէրինէ պինս էտիպ՝ Բուհ իւլ Գուսուլլէ տու՛ա
- 21 էտէրէք, քէնտիլլէրինիզի Ալլահըն մուհապպէ-

- թինտէ հըֆզ էտիպ՝ հայաթը էպէտիյէ իլիւն
 Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն մէրհամէթինէ
 22 մունթազըր օլունըզ, վէ թէֆրիզ էտէրէֆ պա՛-
 23 զըլարընա մէրհամէթ էտինիզ. Պա՛ղըլարընը իսէ
 աթէշտէն գափարազ գօրգու իլէ գուրթարընըզ,
 վէ թէն իլէ լէֆէլէնմիշ լիպաստան պիլէ իֆրահ
 էտինիզ:
 24 Վէ սիզի լէֆէսիզ սագլամաղա վէ քէնտի ճէլա-
 լինին հուզուրընտա շատլըզլէ գուսուրսըզ ինզար
 25 էթմէյէ գատիր օլանա, իէլասքեարըմըզ եալընըզ
 [ալիմ] Ալլահա հէմ շիմտի հէմ տէ էպէտ իււ
 ապատ իզզէթ վէ 'ազամէթ, գուտրէթ վէ հիւ-
 քիւմէթ օլունն: Ամին:

ՎԱՀԻ Ի ԵՈՒՀԱՆՆԱ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Բրիստոսըն վահեի տիր, եանի եագընտա
 մութլագա վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի քէնտի
 գուլարընա կէօսթէրմէֆ իւզրէ, Ալլահըն անա
 վէրտիյի վէ քէնտի մէլէյի վասըթասըլլէ կէօնտէ-
 րիպ՝ գուլու Յովհաննէսէ պէյան էյլէտիյի լւհի
 2 տիր: Օ տախի Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս
 Բրիստոսըն շէհատէթինէ հէման ճիւմիէ կէօրտիւ-
 3 յիւ շէյլէրէ շէհատէթ էյլէտի: Նէ՛ միւպարէֆ տիր

Պա՛ղըլ՝ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն վա-
 սըթասըլլէ էզէլտէն հէմ

պուռ նիւպուզվէթին ասօզլէրինի օգույան, վէ տիլիյէյիպ իշինասէ եազըլմըշ օլան շէյլէրի հըֆզ էտէնլէր. զիրա վազըթ եազըն աըր:

4 Յուլհաննէս՝ Ասիատա պուլունան ետի քիլիսէլէրէ. մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ թարաֆընտան, վէ Անըն թախթը էօնիւնտէ պու-

5 լունան ետի Բուհ թարաֆընտան, վէ սատըզ շահիտ օլուպ՝ էմվաթտան Գըյա էտէնլէրէն իլֆի վէ տիւնեա մէլիքլէրինին ըէ՛իսի օլան Յիսուս Բրիստոս թարաֆընտան սիպէ ինայէթ վէ սէլսա մէթ օլուն. պիղի սէվիպ՝ քէնտի գանըյէ կիւ-

6 նահլարըմըզան եըյգայարագ, վէ փէտէրի Ալլահա մէլիքլէր վէ քեազինլէր նասպ էտէնէ՝ էպէտ իւլ ապատ իլզէթ վէ գուարէթ օլուն: Ամին:

7 Իշթէ պուլունթլար իլէ կէլիյօր, վէ հեր կէօզ, վէ անը տէլէնլէր տախի անը կէօրէճէք տիր. վէ անըն սէպէպինտէն զէմինին ճիւմէ գապիլէլէրի

8 տէօյիւնէճէքլէր տիր: Պէլի. Ամին: Մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ վէ հեր շէյէ գատիր ՚Բապպ պույուլըրըր քի՝ Ալֆա վէ Օմէղա [Խլթիտա վէ ինթիհա] պէն իմ:

9 Պէն Յովհաննէս, քի սիզին պիրատէրինիզ վէ Յիսուս Բրիստոսըն մուղայագասը վէ մէլէքիւթիւ վէ սապըրընտա շէրիքինիզ իմ, Ալլահըն քէլամը վէ Յիսուս Բրիստոսըն շէհատէթի իշիւն

10 Պատմոս տէնիլէն առատա պուլունտըմ, վէ Բապպըն կիւնիւնտէ իւզէրիմէ Բուհ կէլիպ աը-

11 տըմտան պօրու «է» կիպի, [Ալֆա վէ Օմէղա՝ իվիլէ վէ Սիւրը պէն իմ, վէ] կէօրտիյիւնիւ պիր քիթապա եազըպ [Ասիատա օլան] ետի քիլիսէյէ, եա՛նի էֆսուսա վէ իզմիրէ վէ փէրզամայա վէ թիաթիրէյէ վէ Սարտիսէ վէ Յիլատէլֆիայա վէ Լաւոդիկիայա կէօնտէր՝ տէլիւ պէօյիւք պիր սէս

12 իշիթտիմ: վէ պանա սէօյլէյէն սէս էէն էտէնէն

- կէօրմէք իշխան տէօնտիւմ, վէ տէօնտիւյիւմտէ,
 13 եւտի ալթուան շէմ'տան, վէ եւտի շէմ'տանըն
 օրթաւարնտա իպն իւլ ինտանա պէնդէր, վէ ա-
 յաղընա դատար պիւր էսպապ կիյմիշ, վէ կէօք-
 սիւնէ պիւր ալթուան գուշապ գուշանմըշ օլան պիւր
 14 զաթ կէօրտիւմ: Վէ պաշը իլէ սաշլարը պէյազ
 եափաղը միսիլլիւ, գար կիպի պէյազ իտի, վէ
 15 կէօզլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի իտի Վէ այագլարը
 ֆուրուստա գըզարմըշ խասս փիւրինճէ պէնդէր
 օլարագ, սէսի տախի չօգ սուլարըն սէսի կիպի
 16 իտի: Վէ սաղ էլինտէ եւտի երլարը պուլունուպ
 աղզընտան իքի աղըզը քէսքին պիւր գըլլճ չը-
 գար իտի, շէհրէսի տախի գուպվէթիլէ զիյա վէ-
 17 րէն կիւնէշ կիպի իտի Վէ անը կէօրտիւյիւմտէ,
 այագլարընա էօիւ կիպի տիւշտիւմ. Օ տախի
 սաղ էլինի իւզէրիմէ գայարագ տէտի քի' Գօրգ-
 18 մո, էվվէլ վէ Ախըր, Վէ հայաթտա օլան պէն
 իմ. վէ էօլմիւշ իտիմ, վէ իշթէ էպէտ իւլ ա-
 պատ հայաթտա իմ. [Ամին.] վէ հալլիլէ իլէ էօ-
 19 լլիւմիւն անախթարլարը պէնտէ տիր: Կէօրտիւ-
 յիւն վէ հաղըր օլան վէ պուլունտան սօնրա վու-
 20 գու' պուլաճագ շէյլէրի, Սաղ էլլիմտէ կէօրտիւ-
 յիւն եւտի երլարըն սըրըրնը վէ եւտի ալթուան
 շէմ'տանը եաղ. օլ եւտի երլարը եւտի քիլիսէ-
 նին մէլէքլէրի օլուպ' [կէօրտիւյիւն] եւտի շէմ'-
 տան տախի եւտի քիլիսէ տիր:

ՊՂՊ 2

- 1 Էֆսուստա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ. եւտի
 երլարը սաղ էլլիտէ թութուպ' եւտի ալթուան
 շէմ'տանըն օրթաւարնա կէգէն Զաթ պէյոլէ
 2 պուլուրըր: Սէնին 'ամէլլէրինի վէ էմէյիլի վէ
 սապըրը վէ շէրիլլէրի թէհամիւլ էտէմէտիլլի
 վէ բէսսալէր տէյիլ իքէն' Ռէսուլէր իղ' տէյէնլէր'

- թէճրիպէ էտիպ՝ անկէրի եալանճը պուլտըղընը,
- 3 վէ սապը էտէրէք թէհամմիւլ էթտիյիյի վէ իս-
միմ իչիւն [էմէք չէքէրէք] կէվէմէտիյիյի պիլի-
- 4 բիմ. Պուճիւմէ իլէ 'ալէյհիյի տէյէճէյիմ վար.
չիւնքի էվլէլքի մուհապպէթիյի թէրք էթտին.
- 5 իմտի նէրէտէն տիւշիւշ օլտըղընը իսթրընի կէ-
թիւր, վէ թէվպէ էյլէ, վէ էվլէլքի 'ամէլլէրին իչէ.
եօգսա թէվպէ էթմէզ իսէն, սանա թէզ կէլիւր
- 6 վէ չէմ'տանընը եէրինտէն գալտըրըրմ. Լաքին
սէնտէ պու վար քի՝ նիգօլալլիլէրին 'ամէլլէրին.
տէն իքրահ էտէրսին, պէն տախի անկէրտէն իք-
- 7 բահ էտէրիմ. Գուլաղը օլան քիմսէ Բուհըն քիւ-
լիսէլէրէ սէօյլէտիյիյի իշիթսին. Ղալիպ օլանա
Սլահըն մէննէթի օլթաւսընտա օլան հայաթ ա-
ղաճընտան եէմէյի իհսան էտէճէյիմ:
- 8 վէ իզմիրտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
Էօլմիւշ օլուպ տա տիրիւլիշ օլան՝ օլ էվլէլ վէ
- 9 Ալըր պէօյլէ պուլուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ
մուղայագանը վէ ֆագիւրլիյիյի, (ամմա զէնկին
սին,) վէ Եհհո-թի տէյիլ, անճագ Շէյթանըն ճէ-
մա'աթը իքէն՝ Եհհուտի իզ՝ տէյէնլէրին քիւֆ-
- 10 բիւնիւ պիլիբիմ. Չէքէճէյիլ չէյէրին պիրինտէն
գօրգմա. իշիթէ թէճրիպէ օլունմանըզ իչիւն՝ Շէյ-
թան սիղտէն պա'ղըլթընը հապսա աթաճագ, վէ
օն կիւն գատար մուղայագանըզ օլաճագ տըր.
էօլիւմէ տէյին սատըգ օլ. պէն տախի սանա
- 11 հայաթ թաճընը վէրիբիմ. Գուլաղը օլան քիմսէ
Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյիյի իշիթսին. Ղալիպ
օլան՝ իքինճի էօլիւմտէն զիյան չէքմէյէճէք տիր.
- 12 վէ ֆէրղամատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
իքի աղըղը քէսքին գըլըճըն սահիլի պէօյլէ
- 13 պուլուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ սէնին նէրէտէ,
եա'նի Շէյթանըն թախթը պուլունտըղը եէրտի
սաքին օլտըղընը պիլիբիմ, վէ իսմիմ դալի թու-
թալսըն, վէ արանըղտա Շէյթանըն սաքին օլտըղը

- եւքտէ օլ սատրղ շէհիտիմ՝ օլան Անթիփաս գաթլ
 օրուսորղը կիւնլէրտէ պիլէ, պանա օլան իմանըլը
 14 ինքեսար էթմէտին, Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհիտէ
 պիլը ազ տէյէճէյիմ վար, չիւնքի օքաւտա, եւ-
 նըլտա փութ գուրպանընտան եւմէլէրի վէ զինա
 էթմէլէրի իշիւն՝ պէնի իսրայէլին էօնիւնէ թէօքէզ
 գօմաղը Պալազա էօյրէտէն Պալ'ամըն թա'լիմինի
 15 թուլթանլար վար, Գէզալիք սէնին եանընտա տախի
 պէնիմ իքրահ էթտլյիմ Նիգօլապլիլէր թա'լիմինի
 16 թուլթանլար վար, 'թէվլէ էյլի, եօգսա սանա
 թէզ կէլիպ՝ աղղըմըն գըլլըճըյլէ անլէր իլէ ճէնք
 17 էտէրիմ, Գուլաղը օլան քիմսէ Բուհըն քիլիսէ-
 լէրէ սէօյլէտլինի իշիթսին, զալիպ օլանա մահ-
 ֆուզ մէննտէն եւմէյի իհսան էտիպ՝ անա պիլը
 պէյազ թաշ վէրէճէյիմ, օլ թաշըն իւզէրինտէ
 տախի անը ալանտան մա'տա քիմսէնին պիլլէտլի
 պիլը եէնի իսմ եազըլը տըր,
 18 Վէ թիաթիլէտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ,
 կէօզլէրի թէշ 'ալէվի կիպի օլուպ՝ այագլարը
 խասս փիլինճէ պէնլղէր օլան իպն Ուլլահ պէօյլէ
 19 պույուրըր, Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուհապպէթիկի
 վէ խրտմէթիկի վէ իմանըլը վէ սապըլը հէմ
 սօլրաքի 'ամէլլէրիկ էվլէքիլէքտէն զիյտտէ օլ-
 20 տըղընը պիլլիրիմ, Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհիտէ
 [պիլը ազ] տէյէճէյիմ վար, չիւնքի Նէպլիէ իմ
 տէյէն գարը Եէզապէլ զինա էթմէյի վէ փութ
 գուրպանընտան եւմէյի թա'լիմ էտէրէք, գուլ-
 21 լարըմը իզլալ էթմէսինէ պրագըրսըն, Վէ պէն
 անա քէնտի զինասընտան թէվպէ իշիւն միւհլէթ
 22 վէրտիմ իսէ տէ, թէվպէ էթմէտի, իշիթ անը
 պիլը եաթաղա, վէ անըն իլէ զինա էտէնլէրի
 քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիքէրի
 թագալիրտէ՝ պէօյիւք մուզայագայտ պրագաճա-

- 23 զըմբի վէն էվլաաւընը էօլիւմէ գաթլ էտէճէյիմ .
վէն ճիւմէ քիլիսէլէր պէօպրէքլէր իլէ գաւալլէրի
թէֆթիշ էտէն պէն իտիյիմի պիլէճէքլէր . վէն հէր
24 պիլրինիպէ 'ամէլլէրինիպէ կէօրէ վէրէճէյիմ . Ամմա
սիղ թիաթիլրէտէ պուլոււնան սա'իլրէրէ հէման
պուլ թա'լիմի գապուլ էթմէյէն վէն Շէյթանըն
տէրին ումուրը 'աստ էթտիքլէրի շէյլէրի պիլ-
մէյէնլէրէ տէրիմ քի' իւզէրինիպէ պաշգա եիւք
25 գօմայաճաղըմ . Մէյէր քի մալիք օլտըղընըզ շէյի
թա պէն կէլինճէյէ տէյին գալլի թուլթասընըզ .
26 վէն զալիպ օլուպ' 'ամէլլէրիմի նիհայէթէ տէյին
հըֆզ էտէն քիմնէյէ' պէն փէտէրիմ թաբաֆըն-
տան ալտըղըմ կիպի միլլէթլէր իւզէրինէ հիւքիւ-
27 մէթ վէրէճէյիմ . Օ տախի 'անլէրէ տէմիր 'ասա
իլէ հիւքիւմէթ էտէճէք' , վէն անլէր շէօմէքճի
28 գապարը կիպի փարէլէնէճէք տիր . վէն անու սա-
29 պան երլտըղընը վէրէճէյիմ . Գուլաղը օլան քիմնէ
Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին :

ՊԱՊ 3

- 1 վէն Սարտիստէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ .
Ալլահըն եէտի Բուհընա վէն եէտի երլտըզա մալիք
օլան պէօյլէ պուլուրըր . Սէնին 'ամէլլէրինի , եա'նի
տիրի սին տէյիւ իսմին վար իքէն' էօլիւ օլտըղընը
2 պիլիլրիմ . Ույանըգ օլ , վէն պաղըյյէ գալըպ էօլ-
մէք իւզրէ օլան շէյլէրի գուվլէթլէնտիր . զիրա
սէնին 'ամէլլէրինի Ալլահըն հուղուրընտա միւքէմ-
3 մէլ պուլմասըմ . իմտի նասըլ ալտըղընը վէն ի-
շիթտիյինի խաթըրընա կէթիլ , վէն հըֆզ էտէրէք'
թէվպէ էյլէ . ույանըգ օլմասըղըն թագտիրտէ
սէնին իւզէրինէ խըրսըզ կիպի կէլէճէյիմ , վէն իւ-
զէրիլէ հանկը սա'աթտա կէլէճէյիմի պիլէմէյէճէք-

*Եռն . անլէրի տէմիր 'ասա իլէ կիւտէճէք

- 4 սին: Պագաթ Սարախտէ պիլէ ելլիսէլէրինի քիւ-
 լէթմէմիշ սէնին պիր գաչ քիմսէլէրին պուլուճուպ,
 պուշլար պէնիմ իլէ սլէրապէր պէյազ ելլիսէ իլէ
 5 կէզէճէքէր, չիւնքի լայըդ տըրլար, Ղալիպ օլան
 քիմսէ պէյազ ելլիսէյի կիյէճէք տիր, պէն տախի
 իսմինի հայաթ քիթապընտան ասլա մահվ էթմէյէ-
 ճէյիմ, վէ անըն իսմինի փէտէրիսին վէ մէլափէ-
 6 սինին հուղուրընտա իգլար էտէճէյիմ: Գուլաղը
 օլան քիմսէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէյլէտիյինի ի-
 շիթսին:
 7 Վէ Ֆիլատէլֆիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
 եաղ. Գուտտուս վէ հագգ, վէ Դաւիթին անախ-
 թարընա մալիք օրւպ աշարըընը քիմսէ գալիայա-
 մազ, վէ գափառըընը քիմսէ սչամազ օլան Ջաթ
 8 պէյլէ պուլուրը: Սէնին յամէլէրինի պիլիբիմ:
 իշթէ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գալիայամայա-
 ճաղը պիր ալըգ գափու գօտըմ, զիրա պիր աղ
 գուլիլէթիլ օլարագ քէլամըմը հըֆզ էյլէտիլ, վէ
 9 իսմիմի ինքեար էթմէտին: Իշթէ Եհհոտի տէյիլ
 իքէն անճագ եալան եէրէ՝ Եհհոտի իզ տէյերէք
 Շէյթանըն ճէմա'աթընտան օլանլարը կէթիրէ-
 ճէյիմ. իշթէ անլէրի կէթիրիպ այագլարըըն էօ-
 նիւնտէ սէճատ գըլտըրարագ անլէրէ սէնի սէլ-
 10 տիյիմի պիլաիրէճէյիմ: Սապըմըն քէլամընը հըֆզ
 էյլէտիյին սէպէպտէն՝ պէն տախի սէնի ղէմին իւ-
 ղէրինտէ սաքին օլանլարը թէճըիպէ ինչն պիւ-
 թիւն տիւնեա իւզէրինէ կէլմէք իւզրէ օլան թէճ-
 11 ըիպէ սա'աթընտան հըֆզ էտէրիմ: Իշթէ թէզ
 կէլիբիմ, սէնտէ պուլուանը գալի թութ, օլմայ
 12 քի պիրի թաճընը ալա Ղալիպ օլան քիմսէյի
 Ալլահըմըն հէյքէլինտէ տիրէք եափաճաղըմ, վէ
 աըթըգ տըշարը չըգմայաճագ տըր. վէ անըն իւ-
 ղէրինէ Ալլահըմըն իսմինի, վէ Ալլահըմ թարա-
 ֆընտան սէմատան Նիւզուլ էտէն Ալլահըմըն շէհրի
 եէնի Նըուսաղէմին իսմինի, վէ պէնիմ եէնի իւ-

- 13 միմի եագածաղըմ՝ Գուլաղը օլան քիմսէ Բուհըն
քիլիսէլէրէ սէօյլէտիլինի իշիթսին:
- 14 Վէ Լաւոգիկիաւոա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
եազ. օլ Ամին՝ օլ սասըգ. վէ հագգ Շահիտ, Աւ-
լահըն խիլգաթընըն իսլթիտասը պէօյլէ պոռլուրը:
- 15 Սէնին՝ ամէլլէրինի պիլիւրիմ քի՝ նէ սօղուգ, նէ տէ
սըճագ սըն. քեսճքի եա սօղուգ եա սըճագ. օլա
- 16 իտին: Իմտի նէ սօղուգ, նէ սըճագ օլուս՝ ըլըգ
օլտըղըն իշիւն սէնի աղգըմտան իսթիֆրաղ էտէ-
- 17 ճէյիմ, Ձէնկին իմ վէ մալտար օլտըմ վէ պիր
շէյէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյիպ սէն պիշարէ վէ
սէֆիլ վէ ֆագիր վէ քէօր վէ չըփլագ օլտըղընը
- 18 պիլմէտիլին էճլտէն, Սանա նասիհաթ էտէրիմ քի
զէնկին օլմագ իշիւն աթէշտէ գալ օլուհմըլ ալ-
- թուհն, վէ կիյինիպ չըփլագըղընըն՝ ալպը կէօրիւն-
մէմէսի իշիւն պէյագ էլպիսէ պէնտէն սաթըն ալա-
- 19 սըն, վէ կէօրմէն իշիւն կէօզլէրիկէ՝ իլաճ գոյա-
սըն, Պէն ճիւմէ սէվտիլիմ քիմսէլէրի թա՛ղըր
վէ թէ՛տիպ էտէրիմ. իմտի զայրէթլի օլուս՝
- 20 թէվպէ էյլէ. իշիէ գափուտա տուրուս չալըյօ-
րըմ. էյէր պիր քիմսէ սէսիմի իշիտիր տէ գա-
փույը աչար իսէ, անըն եանընա կիրէրիմ, վէ պէն
անըն իլէ՝ օ տախի պէնիմ իլէ ագչամ թա՛աւը
- 21 էտէճէյիլ, Ղալիպ օլանա պէնիմ իլէ թախթըմտա
օթուրմաղը իհսան էտէճէյիմ, նիթէքիմ պէն
տախի զալիպ օլուս՝ փէտէրիմ իլէ անըն թախ-
- 22 թընտա օթուրտըմ՝ Գուլաղը օլան քիմսէ Բու-
հըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիլինի իշիթսին:

ՊԱՊ 4

- 1 Պու շէյլէրտէն սօկրա կէօրտիւմ քի սէմատտ
աշըլմըլ պիր գափու վար իտի, վէ պօրու սէտա-
սը կիպի պէնիմ իլէ սէօյլէշտիլինի իշիթմիլ օլտը-
ղըմ էվվէլքի սէտա՝ Պուրայա չըգ, վէ պուհտան

- սօնիրա վագը՝ օլաճագ շէյլէրի ասնա կէօսթէրէ յիմ՝
- 2 տէտիւ Վէ տէր 'ազապ իւզէրինէ Բուհ կէտիւ,
 վէ իշթէ սէմատա գուրուլմըլ պիր թախթ վէ
 թախթըն իւզէրինտէ պիր օթուրան վար իտիւ
- 3 վէ օլ օթուրան կէօրինիւշտէ եէշիմ վէ գըրմը-
 գը 'ագիգ թաշնա պէնզէր իտիւ վէ թախթըն
 էթրափընտա կէօրինիւշտէ զիւմրուտէ պէնզէր
- 4 գափսը գուզան վար իտիւ վէ թախթըն էթրա-
 փընտա եիրմի տէօրթ թախթ պուլունուպ օլ
 թախթլար իւզէրինտէ տախի պէյազ էլպիսէ կիյ-
 միշ վէ պաշլարընտա ալթուն թաճլարը օլան եիր-
- 5 մի տէօրթ իխթիյար օթուրմըլ (կէօրտիւմ),
 վէ թախթտան շիմէքլէր վէ կիւրիւթիւլէր վէ
 սէտալար շըգըյօր իտիւ վէ թախթըն էօնիւն-
- 6 նէն եէտի գանտիլ վար իտիւ վէ թախթըն էօ-
 նիւնտէ պիլուրա պէնզէր սըքչատան պիր տէնիզ
 օլուպ թախթըն օթապընտա վէ թախթըն էթ-
 րափընտա էօնիւ վէ արգասը կէօզլէրլէ տօլու
- 7 տէօրթ զիրուհ վար իտիւ վէ պիրինճի զիրուհ
 արսլանա պէնզէր, վէ իքինճի զիրուհ պուզաղըյա
 պէնզէր, վէ իւշիւնճի զիրուհըն եիւզիւ ինսան
 էւպիւ կիպի, վէ տէօրտիւնճի զիրուհ ուշան
- 8 գարթալա պէնզէր իտիւ վէ տէօրթ զիրուհըն
 հէր պիրինին էթրափընտա ալթըշար գանատը
 պուլունուպ իշ թարափտան կէօզլէրլէ տօլու ի-
 տիլէր, վէ կէճէ կիւնտիւզ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք՝
- 9 Գուտտուս, Գուտտուս, Գուտտուս, մէվճուտ
 օլմուշ վէ օյան վէ օլաճագ, վէ հէր շէյէ գատիր
 Բապպ Ալլահ՝ տէրլէր իտիւ վէ զիրուհլար թախ-
- 10 թըն իւզէրինտէ օթուրան վէ իլ էլ էպէտ հայյ
 օլանա համտ վէ 'իզգէթ վէ շիւփը 'արզ էթտիւր-
 էրինտէ, Օլ եիրմի տէօրթ իխթիյար թախթըն
 իւզէրինտէ օթուրանըն հուզուրընտա եէրէ գա-
 փանըպ, իլ էլ էպէտ հայյ օլանա սէճտէ գըլար.

- լար, վէ թաճլարնը թախթըն էօնիւնէ պրագրայ,
 11 Եւ Բապպ, համառ ու 'իզդէթ վէ գուտրէթ աւ-
 մաղա լայրգ սըն, զիրա հէր շէյի սէն խալգ էյլէ-
 տին, վէ սէնին իրատէթինլէ մէվճուտ տըր, վէ
 խալգ օլունաըլար՝ տէրլէր իտի:

- 1 Վէ թախթառ օթուրանըն սաղ էլինտէ իշէրիսի
 վէ արգասըր եազըլմըջ վէ եէտի միւհըլէ միւհը-
 3 լէնմիլլ պիր քիթապ կէօրտիւմ, վէ՝ Բիթապը
 աչըպ միւհըլէրինի չէօզմէյէ լայրգ քիմ տիր՝
 տէյիւ եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէն պիր գուլ-
 3 վէթլի մէլէք կէօրտիւմ, վէ կէրէք սէմատա վէ
 կէրէք զէմինտէ վէ զէմին ալթընտա՝ քիթապը
 ալմաղա, հախօտ անա նազար գըլմաղա քիմսէ
 4 մուգթէտիր տէյիլ իտի, վէ քիթապը ալմաղա
 [վէ օգումաղա,] հախօտ անա նազար գըլմաղա
 քիմսէ լայրգ պուլունմատըղը իշիւն՝ պէն զկա-
 5 տէսիլլէ աղլայօր իտիմ, վէ իխթիյարլարտան պի-
 ըի պանա տէտի քի՝ Աղլամա, իշթէ Դաւիթին
 ասլը օլուպ Յուգա քըպթընտան օլան Արուան
 քիթապը աչըպ եէտի միւհըրիւնիւ չէօզմէյէ դա-
 6 ֆէրեապ օլտու, վէ թախթ իլէ տէօրթ զիրուհըն
 օրթասսընտա վէ իխթիյարլարըն օրթասսընտա եէ-
 տի պոյնուզա, վէ Ալլահըն պիւթիւն զէմինէ իր-
 սալ օլունան եէտի Բուհու օլան եէտի կէօզէ
 մալիք օլարագ, կէօյա զէպհ օլունմըջ պիր Գու-
 7 դու տուրմագտա կէօրտիւմ, Օ տախի կէլիպ
 թախթառ օթուրանըն սաղ էլինտէն քիթապը
 8 ալտը, վէ քիթապը ալտըղը կիպի, օլ տէօրթ
 զիրուհ վէ հէր պիրինին էլինտէ պիր թանպուր
 վէ մուգատտէսլէրին տու՛ալարը օլան պուխուրլէ
 տօլու ալթուն թասլար պուլունան օլ եիրմի
 տէօրթ իխթիյար Դուգունըն հուգուրընտա եէրէ

- 9 դավանողաբար՝ Վէ պիր եէնի թէսպին թերէն-
նիւմ էտէրէք՝ Բիթապը ալըպ միւհրէրինի աշ-
մաղա լայըգ սըն. չիւնքի ղէպն օլըւնտըն, վէ
10 դավմ վէ միլէթ իշինտէն սաթըն ալտըն. Վէ
պիրի Ալլահըմըզըն հուզուընտա մէլիքէր վէ
քեանհնէր էյլէտին, պիր տախի ղէմին իւզէրին.
11 տէ սալթանտթ էտէճէյիղ՝ տէրէր իտի Վէ
կէօրտիւմ, վէ թախթ իլէ դիրուհլար վէ իիթի-
յարլարըն էթըաֆընտա չօգ մէլէքլէրին սէսինի
իշիթտիւմ. անլէրին մըգաարը տախի օն պինչ քէր-
բէ օն պիլլէր, վէ պիլլէրճէ պիլլէր օլըւպ՝ հիւք-
12 սէք սէսլէ, Ձէպն օլըւնմըչ օլան Գուզու գուու-
րէթ վէ ղընա վէ հիքմէթ վէ գուվլէթ վէ 'իդ-
լէթ վէ համա վէ պէրէքէթի ալմաղա լայըգ տըր՝
13 տէրէր իտի Վէ սէմատա վէ ղէմինտէ վէ ղէմին
ալթընտա պուլունան հէր պիր մախլուգըն, վէ
տէնիզտէ օլանլարըն, վէ անլէրտէ պուլունան
ճիւմիէ մէվճուտաթըն՝ թախթտա օթուըն իլէ
Գուզույա պէրէքէթ վէ 'իզգէթ վէ համա վէ
գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ մախսուս տըր՝ տէ-
14 տիքլէրինի իշիթտիւմ. Օլ տէօրթ դիրուհ տախի՝
Ամին՝ տէտիլէր, վէ օլ [հիլըմի տէօրթ] իիթիյար-
լար եէրէ գափանըպ [էպէտ իւլ ապատ հայյ օ-
լանա] սէճտէ գըլարլար:

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ Գուզու միւհրէրտէն պիրինի աշտըղընտա
կէօրտիւմ, վէ տէօրթ դիրուհլարտան պիրինին
կէօք կիւրիւլթ իւսիւ կիպի պիր սէսլէ՝ Կէլ տէ
2 պազ՝ տէտիյինի իշիթտիւմ: Վէ կէօրտիւմ քի պիր
պէյաղ աթ վար իտի, վէ անա լուքիւլ օլանըն պիր
եայը օլուպ՝ անա պիր թաճ վէրիլտի, վէ ղալէպէ
էտէրէք վէ ղալէպէ էթմէք իւզրէ չըգտը կիթտի:

- 3 Վէ ի քինճի միւհրիւ աշտըղընտա, ի քինճի զիրու-
- 4 հըն՝ կէլ [վէ պագ՝] տէտիյինի իշիթտիմ՝ Վէ պաշ-
գա պիր ալ աթ չըգտը. վէ անա բաքիսլ օլան
քիմսէ ադէմէրէն պիրիպիրինի գաթլ էթմէլէրի
իշիւն, զէմինտէն ասայիշի գալտըրմաղա մէ՛մուր
օլտու, վէ անա պէօյիւք պիր գըլըճ վէրիլտի:
- 5 Վէ իւշիւնճիւ միւհրիւ աշտըղընտա, իւշիւնճիւ
զիրուհըն՝ կէլ տէ պագ՝ տէտիյինի իշիթտիմ. վէ
կէօրտիւմ քի պիր սիյահ աթ, վէ անա բաքիսլ
6 օլանըն էինտէ պիր թէրազի վար իտի. վէ՛ Պիր
էօլէք պուղտայ պիր տինարա, վէ իւշ էօլէք
արփա պիր տինարա օլտուն. վէ զէթուն եաղը
իլէ շէրապա զարար էթմէյէսին՝ տէյէրէք տէօրթ
զիրուհ աբասընտան պիր սէս իշիթտիմ:
- 7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհրիւ աշտըղընտա՝ տէօր-
տիւնճիւ զիրուհըն՝ կէլ տէ պագ՝ տէտիյինի ի-
- 8 շիթտիմ. վէ կէօրտիւմ քի պիր սարը աթ վար
իտի, վէ անա բաքիսլ օլանըն ասը էօլիւմ իտի,
վէ հալիյէ անըն արտը սըրա կիտիյօր իտի, վէ
գըլըճէ վէ գըթլըգլէ վէ էօլիւմէ վէ եէրին վու-
հուշըյէ էօլտիւրմէք իշիւն՝ անլէրէ զէմինին պիր
րուսլը իւզէրինէ գուտրէթ վէրիլտի:
- 9 Վէ պէշինճի միւհրիւ աշտըղընտա՝ Ալլահըն քէ-
լամը վէ քէնտիլէրինտէ պուլոււնան շէհատէթ իշիւն
գաթլ օլոււմըլարըն ճանլարընը մէղպահըն ալ-
- 10 թընտա կէօրտիւմ. վէ եիւքսէք սէսլէ Ֆէրեատ
էտիսլ՝ էյ Գուտտուս վէ Հագգ Բապպ, նէ՞ վագթա
գատար հիւքմ՝ էթմէղսին, վէ զէմին իւզէրինտէ
սաքին օլտնլարտան գանրմըղըն ինթիգամընը ալ-
- 11 մաղսըն՝ տէրլէր իտի: Վէ անլէրին հէր պիրինէ
պէյաղ խիլ՝ աթ վէրիլիսլ՝ քէնտիլէրի կիսի գաթլ
օլոււնաճագ օլան րէֆիգլէրի վէ պիրատէրլէրինին
'ադէպէ տախի թէմամ օլոււնճայա տէյին տահա
պիր միւտտէթ իսթիրահաթ էթսինլէր՝ տէնիլտի:
- 12 Վէ ալթընճը միւհրիւ աշտըղընտա՝ կէօրտիւմ

- քի պիւր պէօյիւք զէլզէլէ օլուպ, կիւնէշ պիւր գըւ
 չուվալ կիպիւ ակաճ օլարագ, այ օտախի գան կիպի
 13 օլտոււ վէ սէմանըն երլտըզլարը, շիտաէթիւլ րիւզ-
 կեարտան սալլանան ինճիր աղաճը քէնտի խամ
 ինճիրէրինի տէօքտիւյիւ կիպի, եէրէ տիւշտիււ
 14 լէր. վէ սէմա պիւր տիւրիւլիւթ թուամար կիպի
 չէքիւտի. հէր տաղ վէ առա տախի եէրլէրինւ
 15 տէն հարէքէթ էյլէտիւ վէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ
 պէօյիւքլէր վէ զէնկինլէր վէ պիւլ պաշլար վէ
 գուտրէթ սահիպլէրի վէ հէր գուլ վէ հէր հուր
 մաղարալարտա վէ տաղլարըն գալալարընտա, կիւշ
 16 լէնիպ, Տաղլարա վէ գալալարա՝ իւզէրիմիզէ տիււ
 շիւպ պիզի թախթտա օթուրանըն հուզուրընտան
 17 վէ Գուզուրըն զազապընտան կիզլէյինիզ, Զիրոս
 անըն զազապընըն՝ ազիմ կիւնիւ կէլտի, վէ քիմ
 տուրա պիլիւր՝ տէրլէր թաի

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօչրա գարա իւզէրինէ վէ
 տէնիզ իւզէրինէ վէ հիշ պիւր աղաճ իւզէրինէ
 րիւղիւար էսմէմէսի իշիւն, զէմինին տէօրթ քէօ-
 շէսինտէ տուրուպ՝ զէմինին տէօրթ րիւզիւարա-
 րընը թութմագտա օլան տէօրթ մէլէք կէօրալում
 2 Վէ հայյ Ալլահըն միւհրիւնիւ համիլ օլարագ՝ շարգ
 թարաֆընտան չըգմագտա օլան պաշգա պիւր մէ-
 լէք կէօրալում. պու տախի գարայա վէ տէնիզէ
 զիյան վէրմէյէ մէմուր պուլուան օլ տէօրթ մէ-
 3 լէյէ եիւքսէք սէսլէ չաղըրարագ, թա պիզ Ալլա-
 հըրզըն գուլարընըն ալընլարը իւզէրինէ միւհր
 վուրուճայա տէլին, սիզ գարայա վէ տէնիզէ վէ
 4 աղաճլարա զիյան վէրմէյինիզ՝ տէտիւ վէ միւհր-
 լէնէն քիմսէլէրին մըգտալընը իշիթտիմ. պէնի

օղա՝ զըւ՛ւ՝ տախի քիւլլիյէն

- Իսրայէլին ճիւմէ առպթընտան եիւզ գըրգ
 5 տէօրթ պին քիմսէ միւհրլէնտի . Եւսնի Յուդա
 սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի .
 Ռուբէն սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհր-
 6 լէնտի . Ճաստ սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ
 միւհրլէնտի . Աշեր սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ
 միւհրլէնտի . Նէֆթալի սըպթընտան օն իքի պին
 քիմսէ միւհրլէնտի . Մանասէ սըպթընտան օն իքի
 7 պին քիմսէ միւհրլէնտի . Շմաւոն սըպթընտան օն
 իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Լէվի սըպթընտան
 օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Իսաքար սըպ-
 8 թընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Չէպու-
 լօն սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի .
 Յովսէփ սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհր-
 լէնտի . Բենիամին սըպթընտան օն իքի պին քիմսէ
 միւհրլէնտի :
 9 Պու շէյլերտէն սօնրա կէօրտիւմ քի՝ ճիւմէ միւ-
 լէթլէր վէ գապլլէլէր վէ գալմար վէ լիսանլար-
 տան օլարագ քիմսէնին սայամատըղը պէօյիւք
 պիր ճէմս'աթ պէյաղ խիլ'աթլար կիյմիշ, վէ էլ-
 լէրինտէ խուրմա տալլարը պուլունտըղը հալտէ՝
 թախթըն էօնիւնտէ վէ Գուգուլնըն հուպուրընտա
 10 տուրուպ, Եիւքսէք սէսլէ՝ իէլաս թախթտա օ-
 թուրան Ալահըմըզա վէ Գուգուլա մախսուս տըր՝
 11 տէյիւ նիտա էտիյօրլար իտի, վէ մէլա'իքէնին
 ճիւմէսի թախթըն վէ իխթիյարլարըն վէ տէօրթ
 զիրուհըն էթրաֆընտա տուրույօրլար իտի, վէ
 թախթըն էօնիւնտէ եիւզ իւսթիւ գափանարագ,
 12 Ալահա սէճտէ գըլըպ, Ամին. պէրէքէթ վէ համո
 վէ հիքմէթ վէ շիւքը վէ 'իզգէթ վէ գուտրէթ վէ
 գուվլէթ էպէտ իւլ ապատ Ալահըմըզա մախսուս
 13 տըր. Ամին՝ տէտիլէր, վէ իխթիյարլարտան պիրի
 պանա խիթապէն՝ Պէյաղ խիլ'աթլար կիյմիշ պու
 քիմսէլէր քիմլէ՞ր տիր, վէ նէրէտէն կէլտիլէր՝
 14 տէտիւ Պէն տախի անա՝ Էյ էֆէնտիմ, սէն պլի-

- լիբսին՝ տէտիմ. վէ պանա տէտի քի՝ Պուշնար
 օլ պէօյիւք մուզայագատան կէլէնլէր ար. վէ
 խիլ՝աթլարընը երյգայըւ՝ Գուզուընն գանընտա
 15 պէյազ էթտիլէր, Պու սէպէպտէն Ալլահըն թախթը
 էօնիւնտէ տիլլէր, վէ հէյքէլինտէ կէճէ կիւտիւզ
 անա իսպտտէթ էտէրլէր. թախթտա օթուրանըն
 մէսքէնի տախի իւզէրլէրինտէ սայէպան օլաճագ
 16 տըր. Արթըզ նէ աճրգաճագլար, նէ տէ սուսայա-
 ճագլար տըր. անլէրի նէ կիւնէշ, նէ տէ պիլը նէվ՝
 17 հէրարէթ վուրաճագ տըր. Չիրա թախթըն օրթա-
 սընտա օլան Գուզու անլէրի կիւտիւզ անլէրի
 տիլլի սու փուկարլարընա կէօթիւքէճէք տիլլ.
 Ալլահ տախի կէօզլէրինտէն հէր կէօլ եաշընը սի-
 վէճէք տիլլ :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ եէտինճի միւհըրիւ աշտըղընտա սէմատա եա-
 րըմ սա՛աթ գատար սիւքիւթ վագը՝ օլտու :
 2 Վէ Ալլահըն հուզուընտա տուրան եէտի մէլէյի
 3 կէօրտիւմ, վէ անլէրէ եէտի պօրու վէրիւտի Վէ
 էլինտէ պիլը աթուռն պուխուրտան օլարագ տիկէր
 պիլը մէլէք կէլիս մէզպահըն եանընտա տուրաու.
 վէ ճիւմէ մուգատտէսլէրին տու՛ալարը իլէ պէ-
 րապէր թախթըն էօնիւնտէ օլան աթուռն մէզպա-
 հըն իւզէրինտէ ՝արզ էթմէք իւզրէ անա չօգ պու-
 4 խուր վէրիւտի Վէ պուխուրըն տիւմանը մուգատ-
 տէսլէրին տու՛ալարը իլէ պէրապէր մէլէյին էլին-
 5 տէն Ալլահըն հուզուընտա չըգտը՝ Վէ մէլէք պու-
 խուրտանը ալըպ՝ անը մէզպահըն աթէշինտէն տօլ-
 տուրարագ, զէմին իւզէրինէ աթտը, վէ սէտալար
 վէ կիւրիւթիւլէր վէ շիմէքլէր վէ ղէլլէլէ վուզու՝
 6 պուլտու : Վէ էլլէրինտէ եէտի պօրու պուլուանն
 եէտի մէլէք պօրու չալմաղա հագըրլանտըլար
 7 Վէ պիլլինճի մէլէք պօրու չալարգտա, գան իլէ

գարըշմըշ տօլու վէ աթէշ չըգըպ՝ ղէմինէ աթըւ-
տը. վէ *աղաճըարըն իւչտէ պիրի եանտը վէ եէշիւ
օթըն քեաֆֆէսի եանտը:

- 8 Վէ իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, կէօյա
աթէշտէ եանան պէօյիւք պիր տաղ տէնիղէ ա-
- 9 թըլըպ՝ տէնիղին իւչտէ պիրի գան քէսիլտի: Վէ
տէնիղտէքի գիրուհ մախլուգաթըն իւչտէ պիրի
էօլիւպ՝ կէմիլէրին տախի իւչտէ պիրի թէլէֆ
օլտու:
- 10 Վէ իւչիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա, սէմա-
տան մէշ՝ալէ կիպի եանապ պէօյիւք պիր եըլտըղ
տիւշիւպ՝ ըրմագլարըն իւչտէ պիրի իւղէրինէ վէ
- 11 սու փուշարլարը իւղէրինէ տիւշտիւ: Վէ օլ եըլ-
տըղըն տտընա ֆէլին տէնիլիը: վէ սուլարըն իւչտէ
պիրի փէլին օլուպ՝ օլ սուլար աճը օլտըգլարը ի-
շիւն, անլէրին սէպէպիլլէ չօգ. առէմ էօլաիւ:
- 12 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա, կիւ-
նէշին իւչտէ պիրի վէ այըն իւչտէ պիրի վէ եըլտըղ-
լարըն իւչտէ պիրի վուրուլտու, շէօյլէ քի անլէրին
իւչտէ պիրի գարարըպ կէճէ իլէ կիւնտիւղիւն իւչ-
տէ պիրինին այտընլըղը օլմայա:
- 13 Վէ կէօրտիւմ վէ պիր Դմէլէյին սէմա օրթա-
սընտա ուչուպ, եիւքսէք սէսլէ՝ Օլ չալաճագ օլան
իւչ մէլէյին պագի գալան պօրու սէտալարը սէպէ-
պինտէն վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ եէր իւղէրինտէ սաքին
օլանլարա՝ տէտիլինի իշիթտիմ:

- 1 Վէ պէշինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, պիր եըլ-
տըղըն սէմատան ղէմին իւղէրինէ տիւշմիւշ իտիլինի

*Պա՛ղըւ՛ ղէմինին իւչտէ պիրի եանտը, վէ աղաճ-
լարըն

†Պա՛ղըւ՛ գարթալըն

- կէօրտիւմ, անա տախի հալիկէնին գուշուսընըն
 2 անախթարը վէրիտիւ Վէ հալիկէնին գուշուսընը
 աշտըգտա, գուշուտան պէօյիւք քիւլխան թիւ-
 թիւնիւ կիպի պիր տիւման չըգտը, վէ գուշուսըն
 3 տիւմանընտան կիւնէշ վէ հալա գարարտը, վէ
 օլ տիւմանտան զէմին իւզէրինէ չէքիւրկէլէր չը-
 գըպ, անլէրէ զէմինին 'ազրէպլէրինտէ օլան
 4 գուտրէթ կիպի գուտրէթ վէրիտի, վէ անլէրէ
 էմը օլունտու քի' եէրին օթընա վէ հիշ պիր եէ-
 շիլիյէ վէ հիշ պիր աղաճա տէյիլ, անճագ ալըն-
 5 ւարը իւզէրինտէ Ալլահըն միւհըիւ պուլունմայան
 ատէմլէրէ զիյան վէրէլէր, վէ գաթլ էթմէլէրինէ
 տէյիլ, անճագ պէշ այ գատար 'աղապ վէրմէլէ-
 6 րինէ անլէրէ բո-խաթի վէրիտի, վէ էթտիքէրի
 'աղապ 'ազրէպին պիր ատէմի սօգտըղընտա հա-
 7 սըլ օլան 'աղապ կիպի իտի, վէ օլ կիւնլէրաէ
 ատէմլէր էօլիւմ արայաճաղար, ամմա պուլմայա-
 ճագլար տըր. վէ էօլմէյի արզու էտէճէքլէր, ամմա
 8 էօլիւմ անլէրտէն գալաճագ տըր, վէ չէքիւրկէլէ-
 րին չէքի ճէնկէ հազըրլանմըշ աթլարա պէկզէր
 իտի, վէ պաշլարընտա 'ալթուէնա պէկզէր' թաճ-
 9 ար կիպի պիր շէյ պուլունուպ' եիւզլէրի ատէմ
 10 եիւզլէրի կիպի իտի. վէ սաշլարը նիսա սաշը կիպի
 օլունպ' տիլլէրի արսլան Դէլէ կիպի իտի. վէ տէմիւր
 զըրհ կիպի զըրհլարը վար իտի. վէ գանաուլարընըն
 սէտասը ճէնկէ գօշար պիր խայլը աթ 'արապա-
 11 րարընըն կիւրիւլթիւսիւ կիպի իտի. վէ 'ազրէպ-
 լէրէ պէկզէր գուշուգլարը վէ գուշուգլարընտա
 տիքէնլէրի պուլունուպ' ատէմլէրէ պէշ այ դա-
 12 րար վէրմէյէ գուտրէթլէրի վար իտի, վէ պուն-
 լար իւզէրինէ վատիշաճ վար տըր, եանի հալիյէ-
 նին մէլէյի, անըն իսմի տաթի 'իպրանիճէ Ապատ-
 12 տօն վէ Եունանիճէ Ափօլէօն տըր : Պիլիմնի վայ

- կէջտի, իշթէ պուշտան սօհրա ի քի վայ տահա կէլիր:
- 13 Վէ ալթընճը մէլէք պօրու չալտըգտա, էլինտէ
- 14 պօրու օլան ալթընճը մէլէյէ իրթապէն, Օլ պէօյիւք
- Ֆրաթ ըրմաղընտա պաղլը օլան տէօրթ մէլէյի չէօզ՝
- տէյիւ Ալլահըն հուզուընտա օլան ալթուռն մէլ-
- պահըն տէօրթ պուշտուզընտան կէլէն պիր սէս
- 15 իշիթտիմ, վէ աստէմլէրին իւշտէ պիրինի էօլտիւր-
- մէք իւզըէ, սա'աթ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ իշիւն
- հազըրլանմըլ օլան օլ տէօրթ մէլէք չէօզիւլտիւ:
- 16 Վէ սիւվարի 'ասաքերին մըգտարը իքի տէֆ'ա օն
- պիկ քէրըէ օն պիկ օլարագ, անլէրին մըգտարընը
- 17 իշիթտիմ, վէ բիւյատա աթլարը վէ իւզէրլէրինէ
- բաքիպ օլանլարը պէօյլէ կէօրտիւմ քի աթէշ վէ
- մօր եագութ վէ քիւքիւրտ բէ'կէ'պէ գըրչլարը
- վար իտի, վէ աթլարըն պաշլարը արսլան պաշլարը
- կիպի օլուպ, աղըզլարընտան աթէշ վէ տիւման
- 18 վէ քիւքիւրտ չըգըյօր իտի Պու իւշտէն, եա'նի
- անլէրին աղըզլարընտան չըգան աթէշ վէ տիւման
- վէ քիւքիւրտտէն աստէմլէրին իւշտէ պիրի հէլաք
- 19 օլտու: Զիրա անլէրին գուտըէթի աղըզլարընտա
- վէ գույրուզլարընտա տըր, չիւնքի գույրուզլարը
- եըլանա պէկզէյիպ, պաշլարը վար տըր, վէ պուռ-
- 20 լարլէ զարաք էտէրլէր: Վէ պազի գալան աստէմ-
- լէր, քի պու պէլալարտան հէլաք օլմատըլար,
- ճինլէրէ, վէ կէօրմէյէ վէ իշիթմէյէ վէ եիւրիւ-
- մէյէ մուգթէտիր օլմայան ալթուռն վէ կիւմիւշ վէ
- պագըր վէ թաշ վէ աղաճտան օլան փութլարա
- սէճտէ էթմէմէլէրի իշիւն՝ էլլէրինին 'ամէլլէրին-
- 21 տէն թէվպէ էթմէտիլէր. Հէմ տէ քէնտի գաթլ
- վէ սիհը վէ զինա վէ սըրգաթլարընտան թէվպէ
- էթմէտիլէր:

1 զահ օրուսի՝ երեզիւ կիւնէշ կիսկի, աշագլարը տոխի
 աթէշ տիրէքէրի կիսկի օլարագ, սէմատան նազիլ
 2 օլմագտա օլան տիկէր գուզվէթի պիր մէլէք կէօր-
 3 լընը տախի գարա իւղէրինէ գօյուս, Արսլանըն
 կէօմլարտէմէսի կիսկի երեքսէք սէսլէ նիտա էյ-
 4 լէտի. վէ նիտա էյլէտիյինտէ եէտի կէօք կիւրիւ-
 5 թիւսիւ քէնտի սէտալարըյլէ սէօյլէտիլէր : Վէ
 եէտի կիւրիւթիւլէր [քէնտի սէտալարըյլէ] սէօյ-
 6 լէտիքտէ, պէն կազաճագ օլորմ. վէ [պաննա]
 Եէտի կիւրիւթիւնիւն սէօյլէտիքէրինի միւհրէ,
 վէ անլէրի կազմա, տէյէրէք՝ սէմատան պիր սէս
 7 իլիթտիւմ. Վէ տէնիլ իւղէրինտէ վէ գարա իւ-
 զէրինտէ տուրմագտա կէօրտիւյիւմ օլ մէլէք
 8 *էլինի սէմայա գալորըրս, Սէմայը վէ անտէ օլան
 շէյլէրի, վէ զէմինի վէ անտէ օլան շէյլէրի, վէ
 տէնիլի վէ անտէ օլան շէյլէրի խալգ էտէն վէ
 էպէտ իւլ ապատ հայ օլանըն հագգը իլիւն եէմին
 9 էթտի քի արթըգ վագըթ օլմայաճագ տըր, Լաքին
 եէտինճի մէլէյին սալթը կիւնլէրինտէ, կա՛նի պօ-
 10 րուսընը չալաճաղը վագըթտա, Ալլահըն սըրըր՝
 քէնտի գուլարը օլան ինչղամպէրէրէ թէպիլ
 էյլէտիյի իւզրէ իթմամ օլունաճագ տըր :
 11 Վէ օլ սէմատան իլիթտիլիւմ սէս ելինէ պանա
 խիթապէն՝ իլիթ, տէնիլ վէ գարա իւզէրինտէ
 աուրան մէլէյին էլինտէ օլան օլ ալըգ քիւլիւք
 12 քիթապը ալ տէտի : Վէ մէլէյին կանընա կիտիլ
 անա՝ Պու քիւլիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիւմ.
 օ տախի պանա՝ Ալ վէ եէ, վէ սէնին գարնընտա
 աճըրգ հասըլ էտէճէք իսէ տէ, աղզընտա պալ
 13 կիսկի թաթըր օլաճագ տըր՝ տէտի : Վէ օլ քիւ-
 շիւք քիթապը մէլէյին էլինտէն ալըպ եէտիւմ, վէ

* Պա՛ղըս՝ աաղ էլինի

11 աղգըմոտ պաւ կիսի թաթլը իտի իսէ տէ, անը
 11 եէտիքտէն սօղրա գարնըմոտ աճըլըդ օլտու: Վէ
 պանա՝ Եհնէ չօդ գալմլսր վէ միւլէթլէր վէ լի-
 սանլար վէ մէլիքլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք
 էթմէնկ կէրէք տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 11

1 Վէ պանա 'ասայտ պէնկէր պիր գամըլ վէրիլտի.
 վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալգ, վէ Ալա-
 հըն հէյքէլինի վէ մէզպահը վէ իշինտէ սէճտէ է-
 2 տէնլէրի էօլ: Վէ հէյքէլին խաւրիճինտէ օլան
 հալլույը պրագըպ՝ անը էօլմէ, գիրա օ՝ թաթլիքէ-
 լէրէ վէրիլմիշ տիր. անլէր տախի մուգաստտէս
 շէհըր դըրգ իքի տյ փայմուլ էտէճէքլէր տիր,
 3 Պէն տախի իքի շահիտիմէ Գալգէլ վէրէճէյիմ,
 անլէր տախի չուլ կիյմիշ օլալգլարը հալտէ՝ պիշ
 իքի եիւզ ալթմըլ կիւն փէյղամպէրլիք էտէճէք-
 4 լէր տիր. Ձէմինին Բապպը հուգուրընտա օլ տու-
 րան իքի պէթուլն աղաճը վէ իքի շէմ՝ տան պուռ-
 5 լար տըր: Վէ էյէր անլէրէ պիր քիմսէ գարար
 վէրմէք իսթէրսէ, անլէրին աղգընտան ալթէշ
 չըգըպ՝ տիւշմէնլէրինի թէլէֆ էտէր. վէ էյէր ան-
 լէրէ պիր քիմսէ գարար վէրմէք իսթէրսէ, պէօյ-
 6 լէճէ գաթլ օլունմասը լազըմ տըր: Պունլարըն
 քէնտի փէյղամպէրլիքլէրի կիւնլէրինտէ եաղմուր
 եաղմամասը իշին՝ կէօյիւ գալմամաղա գուտրէթի
 վար, վէ սուլար իւզէրինէ՝ անլէրի գանա թահվիլ
 էթմէյէ վէ հէր իսթէտիքլէրի վագըթ գէմինի հէր
 նէվ՝ պէլայա օղրաթմաղա գուտրէթլէրի վար իտի:
 7 Վէ քէնտի շէհատէթլէրինի իթմամ էթտիքլէրի
 ղէման, հալլիյէտէն չըգան ճանալար անլէր իլէ
 մուհարէպէ էտիպ՝ շալիպ կէլէրէք, անլէրի գաթլ
 8 էտէճէք տիր: Վէ ճէսէտլէրի ըուհանիճէ՝ Սոդոմ
 վէ Մըսըր տէնիլիպ՝ Բապպըմըզըն տախի սալպ

- օլունտըղը պէօյիւք շէհրին մէյտանընտա Եաւա-
- 9 ճագար Կըր: Վէ գաւմար վէ գապիւնէր վէ լիւ
սանլար վէ միլէթէրտէն պա'ղը քիմսէնէր ճէսէտ-
նէրինի իւլ պուշուգ կիւն սէյր Էտիպ' ճէսէտէրին-
նին գապրա գօնուլմասընա բուխսաթ վէրմէյէ-
- 10 ճէքէր տիր: Վէ պու լիքի փէյղամպէր դէմին իւ-
զէրինտէ սաքին օլանլարա 'սպառ էթտիքէրի
իշին, գէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլար անլէր-
տէն տօլայը շաա ու մէսըրուր օլուպ' պիրիպիրինէ
հէտիյէն տախի կէօնտէրէճէքէր տիր:
- 11 Վէ օլ իւլ պուշուգ կիւնտէն սօշրա, տէրուն-
լէրինէ Ալլահ թարաֆընտան հայաթ բուհու կիր-
մէքէն այաղա գալգտըրլար: Վէ անլէրի կէօրէնլէր
- 12 իւզէրինէ պէօյիւք գօրգու տիւշտիւ: Վէ' Պու-
րայա 'ուրուճ Էտինիզ' տէյիւ սէմատան պիր
պէօյիւք սէս իշիտիպ, պիր պուլութլէ սէմայա
'ուրուճ էթտիլէր, տիւշմէնլէրի տախի անլէրի
- 13 կէօրտիւլէր: Վէ օլ սա'աթտա պէօյիւք պիր գէլ-
գէլէ վուգու' պուլուպ' շէհրին օնտա պիրի եր-
գըլտը, վէ գէլգէլէտէ եէտի պիշ նուֆուս թէլէֆ
օլարագ, պագիլէրի տախի գօրգուպ սէմանըն
- 14 Ալլահընա համտ էթտիլէր: Իքինճի վայ կէշալի
կշթէ իւշինճիւ վայ թէզ կէլիր:
- 15 Վէ եէտինճի մէլէք պօրու շալուրգտա' Տիւնհա-
նըն մէմալիքի Բապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլուր,
վէ Էպտա իւլ տպատ սալթանաթ Էտէճէք տիր'
տէյէրէք, սէմատա պէօյիւք սէտալար վուգու'
- 16 պուլտու: Վէ Ալլահըն հուգուրընտա քէնտի
թախթլարը իւզէրինտէ օթուրան օլ երլմի տէօրթ
իսթիյար եիւղ իւսթիւ գափանտըլար, վէ Ալլահ
- 17 սէճտէ գըլպ տէտիլէր քի, Ծա մէվճուտ օլան վէ
օլմուշ [վէ օլաճագ] վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ
Ալլահ, սանա շիւքը Էտէրիզ քի' 'ազիմ' Բապպ
- 18 թիլի ալըպ սալթանաթ էթտին, Վէ թա'իֆէր
ղաղապլանտըլար, սէնին զաղապըն տախի կէլտի:

վէ Եօյիւլէրին հիւքմ օլունաճաղը վազըն, վէ սե-
նին գուլլարըն վէյղամպէրլէրէ վէ մուգատտէս-
լէրէ վէ սենին իսմինտէն գօրգան քիւչիւքլէրէ
վէ պէօյիւքլէրէ էճը վէրմէնին, վէ զէմինի խա-
րապ Ետէնլէրի խարապ էթմէնին վազթը կէտի:

- 19 վէ սէմատա Ալլահըն հէյքէլի աշըլըպ, հէյքէ-
լինտէ անըն թապութ իւլ 'ահտը կէօրիւնտիւ, վէ
շիմէքլէր վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւթիւլէրի
վէ զէլլէլէ վէ պէօյիւք տօլու վազը' օլտու:

ՊԱՊ 12

- 1 վէ սէմատա պէօյիւք պիր 'ալամէթ կէօրիւն-
տիւ, պու տախի կիւնէշ կիյմիշ, այ տախի այագ-
լարը ալթընտա վէ օն իքի երլարգտան պիր թաճ
2 պաշընտա օլտըղը հալտէ պիր գարը խտի, վէ
համիլէ օլմաղլէ՝ աղըր չէքիպ տօղուրմագ իւզըէ
զիյատէսիլլէ Եզիլէթտէ օլարագ ֆերեատ էտէր
խտի:

- 3 վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալամէթ կէօրիւնտիւ,
վէ իշթէ եէտի պաշը վէ օն պուշնուզը վէ պաշըրը
իւզէրինտէ եէտի թաճ պուլունան պիր պէօյիւք

- 4 գըզըլ էժտէր վար խտի, վէ անըն գույրուղը
սէմա երլարգլարընըն իւշտէ պիրինի սիւրիւքլէյիպ
անլէրի զէմինէ աթուր. վէ էժտէր, տօղուրմագ
իւզըէ օլան գարընըն տօղուրտըղը կիպի չօճու-
ղընը եութմագ իշիւն էօնիւնտէ տուրույօր խտի:

- 5 վէ մէրգուլմէ ճիւղէ 'թա'իֆէլէրէ տէմիր 'ասա իլէ
հիւքիւլմէթ էտէճէք՝ պիր էրքէք չօճուգ տօղուր-
տու. վէ չօճուղը Ալլահըն վէ թախթընըն հուզու-

- 6 ըրնա ալընըպ, Գարը տախի Ալլահ թարաֆընտան
պէրրիլէտէ հաղըրլանմըշ մահալէ ֆիրար էյլէտի,
քի օրատա պիլ իքի եիւղ ալթմըշ կիւն անը պէս-
լէյէլէր:

*Եւսն. թա'իֆէլէրի տէմիր 'ասա իլէ կիւտէճէք

- 7 Վէ սէմատա ճէնք վագը՝ օլուպ՝ Միքայէլ վէ մէլա՞իքէսի էփտէր իլէ ճէնք էթտիլէր. էփտէր վէ մէլա՞իքէսի տախի ճէնք էթտիլէր խէ տէ:
- 8 Նէ դալէպէ էտէ պիլտիլէր, վէ նէ տէ արթըղ սէ:
- 9 մատա մէքեանլարը պուզունտու: Վէ իպլիտ վէ Շէյթան թէսմիլէ օլունան օլ պէօյիւք էփտէր, օլ գատիմ երլան քի պիլթիւն տիւնեայը իզլալ էտէր, զէմինէ աթըլտը, մէլա՞իքէսի տախի անըն
- 10 իլէ պէրապէր աթըլտըլար, Վէ սէմատա պէօյիւք պիլր սէտա իշիթտիմ քի՝ Շիմաի Ալլահըմըզըն խէլասը վէ գուտրէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւքիւմէթի վուգու՛ա կէլաի. զիրա պիրատերլէրիմիլ 'ալէյհինտէ կէճէ կիւնտիւղ Ալլահըմըզըն հուզուրընտա շիքեսայէթ էթմէքտէ օլան շիւ
- 11 քեսայէթճի աչաղը աթըլտը: Անլէր տախի՝ Գուսզունըն դանըլլէ վէ քէնտի շէհատէթլէրինին քէլամըլլէ անա դալիպ օլուպ՝ ճանլարընը 'էօլիւմ:
- 12 տէն պիլէ էսլըկէմէտիլէր՝: Պու սէպէպտէն, էյ սէմավաթ վէ անտէ սաքին օլանլար, մէսըուր օլունըղ. վա՛յ իղէմինէ վէ տէնիզէ՞, շիւնքի իպլիտ աղ վագթը օլուրընը պիլէրէք, 'ազիմ հիտտէթլէ եանընըա էնտի՝ տէտի:
- 13 Վէ էփտէր քէնտինին զէմինէ աթըլտըղընը կէօրտիւքտէ, օլ էրքէք չօճուղը տօղուրան գալ
- 14 ըրյա թէ՛ատտի էյլէտիւ Վէ գարըյա պէրբիլէտէ զէման վէ զէմանլար վէ նըսի ը զէման քէնտի պէսլէնէճէի մահալէ, երլանըն էօնիւնտէն ուլմագ իշիւն պէօյիւք պիլր գարթալլն իքի գանատը վէ:
- 15 ըլտիլ: Վէ երլան գարըյը սէյլ կէօթիւրսիւն տէյիւ, անըն արտընճա աղզընտան ըրմագ կիպի
- 16 պիլր սու չըգարտըլ Վէ զէմին գարըյա եարարմ էթտի, շէօյլէ քի զէմին աղզընը ալըպ՝ էփտէրին

*Եւան. էօլիւմէտէք սէվմէտիլէր

†Պա՛ղաւը՝ զէմին վէ տէնիզ սէքէնէսինէ

Քէնտի աղղընտան չըգարտըղը ըրմաղը եռութտու:
 17 վէ էժտէր գարըյա զազապլանըպ, Ալլահըն էմր-
 լէրինի հըֆզ էթմէքտէ վէ Յիսուս [Բրիստոսըն]
 շէհատէթինի թութմադտա օլան պագըյա է ի զիւր-
 լիյէթի իէ մուհարէպէ էթմէք իշիւն չըգտը:

ՊԱՊ 13

1 Վէ տէնիղին գուժու իւղէրինտէ տուրտըմ. վէ
 եէտի պաշը վէ օն պուշնուղը վէ պուշնուղարը
 իւղէրինտէ օն թաճը վէ պաշարը իւղէրինտէ
 2 քիւֆը իսմէրի պուլունարագ, տէնիղտէն չըգան
 3 սիր ճանաւար կէօրտիւմ. վէ օլ կէօրտիւյիւմ
 ճանաւար գալիլանա պէնլիէյիւլ՝ այագլարը այընըն
 4 ապալարը կիպի, վէ աղղը արալանըն աղղը կիպի
 իտի. վէ էժտէր անա քէնտի գուժվէթինի վէ
 5 թախթընը վէ 'ազիւմ հիւքիւմէթ վէրաի. վէ անըն
 պաշարընտան պիւրինի, կէօյա էօլէճէք տէրէճէտէ
 մէճրուհ [կէօրտիւմ,] վէ անըն միւհլիք եարասը
 6 էյի օլտու. վէ պիւթիւն զէմին ճանաւարըն ար-
 տընտան թէ'աճճիւպ էյլէյիւլ՝ ճանաւարա հիւ-
 7 քիւմէթ վէրէն էժտէրէ սէճտէ գըլարըլար. վէ
 ճանաւարա տախի սէճտէ գըլարագ՝ ճանաւարա
 պէնլիէր քիւմ վար, վէ անըն իւէ քիւմ մուհարէպէ
 8 էտէ պիլիւր՝ տէալիւր. վէ անա պէօյիւք սէօլլէր
 վէ քիւֆը սէօյլէյէն պիր աղղը վէրիլիւլ՝ անա
 9 գըրգ իքի պ իսլէտէյիւի եափմաղա գուորէթ վէ-
 10 ռիւտի. վէ Ալլահա գարը քիւֆը իւէ, եա'նի անըն
 իսմինէ վէ մէսքէնինէ վէ սէմատա սաքին օլան-
 11 լարա քիւֆը էթմէք իշիւն աղղընը աշար. վէ
 մուգատաէսլէր իւէ մուհարէպէ էտիպ անլէրէ
 զալիւպ կէլմէյէ անա հո-դըն վէրիւտի. վէ անա՝
 հէր գապիլէ 'վէ լիսան վէ միլլէթ իւղէրինէ հիւ-

Պա'ղընը՝ վէ գալմ վէ

- 8 քիւմէթ վերիւտի Վէ գէպհ օլունմըլ Գուգունըն հայաթ քիթապընտա իսմէրի տիւնեա գուրուլալըտան պէրու մուհարրէր օլմայաբագ՝ գէմինտէ սաքին օլանլարըն ճիւմէսի անա սէճտէ գըլա-
- 9 ճագար տըր Գուլաղը օլան իշիթսին (10) էսիրլիյէ կէօթիւրէն՝ էսիրլիյէ կիտէր գըլըճիէ գաթլ էտէն՝ գըլըճիէ գաթլ օլունմագ կէրէք տիր մուգատտէսլէրին սապըր վէ իմանը պունտա տըր
- 11 Վէ գէմինտէն չըգան պաշգա պիր ճանապար կէօրտում, վէ գուգու կիպի իքի պունուգը օ-
- 12 լուպ, էօտէր կիպի սէօլէր իտի Վէ էվլէլէքի ճանապարըն հուգուրընտա անըն պիւթիւն հիւքիւմէթիւն իճրա էտէր, վէ գէմինի վէ անտէ սաքին օլանլարը՝ միւհլիք հարասը էյի օլմուշ օլան էվ-
- 13 վէլէքի ճանապարա սէճտէ գըլաըըր իտի Վէ պէօլիւք 'ալամէթլէր իճրա էտիպ՝ հաթթա ա-տէմլէրին էօնիւնտէ սէմատան գէմինէ աթէշ պիլէ
- 14 էնտիրիր իտի Վէ ճանապարըն էօնիւնտէ իճրա էթմէք իչիւն էլինէ վէրիլէն 'ալամէթլէրլէ եէր եիւզիւնտէ սաքին օլանլարը իզլալ էտիպ, եէր եիւզիւնտէ սաքին օլանլարա՝ իւզէրինտէ գըլըճ եարասը օլուպ տա սաղ գալան ճանապարըն սու-
- 15 ռէթիւնի եափմալարընը թէնպիհ էտէր իտի Վէ անա՝ ճանապարըն սուրէթիւնէ ըուհ վէրմէյէ ֆո-րէլ վէրիւտի, թա քի ճանապարըն սուրէթի թէ-քէլլում էտէ, վէ ճանապարըն սուրէթիւնէ սէճտէ
- 16 էթմէյէնլէրի գաթլ էթտիրէ Վէ քիւչիւք իլէ պէօլիւքլէր, վէ գէնկին իլէ Փագիրլէր, վէ հուրը իլէ գուլարըն ճիւմէսինէ սաղ էլլէրի, եախօտ ալընլարը իւզէրինէ տամղա գապուշ էթտիրիր
- 17 իտի Վէ տամղայա, եախօտ ճանապարըն իսմինէ եախօտ իսմինին 'ատէտինէ մալիք օլան քիմնէտէն ղայրինին ալըլ վէրիշ էտէմէմէսինէ սէպէպ
- 18 օլուր իտի Նիքմէթ պունտա տըր 'աղա մալիք օլան քիմնէ ճանապարըն 'ատէտինի հիսապ էթ-

սին, զիրա ինսան 'ատէտի օլաբագ' անըն 'ատէտի
ալթը եիւզ ալթմըշ ալթը տըր:

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ կէօրտիւմ քի Գուգու Սիօն տաղը իւզէրինտէ
տուրուպ, անըն իլէ պէրապէր 'անըն փէտէրինին
իսի ալընլարընտա եազըլմըշ օլան եիւզ գըրգ
- 2 տէօրթ պիկ քիմսէ վար իտի Վէ չօգ սուլար սէ-
տասը կիպի վէ պէօյիւք կէօք կիւրիլթիւսիւ կիպի
սէմատան պիր սէտա իշիթտիմ. վէ քէնտի թան-
պուրլարընը չալան թանպուրճըլարըն սէտասընը
- 3 իշիթտիմ. Վէ պունլար թախթըն էօնիւնտէ վէ
տէօրթ զիրուհըն վէ իխթիյարլարըն էօնիւնտէ
[կէօյա] եէնի պիր թէսպիհ թէրէննիւմ էտիյօր-
լար իտի. օլ թէսպիհի տախի զէմինտէն սաթըն
ալընան օլ եիւզ գըրգ տէօրթ պիկ քիմսէտէն
զայրի քիմսէ էօյրէնմէյէ գատիր տէյիլ իտի:
- 4 Պունլար նիսա իլէ նափաք օլմամըշ օլաբագ,
թահիր տիրլէր. պունլար Գուգուըն հէր կիթտիյի
եէրէ արաընճա կիտէնլէր տիր. պունլար ատէմլէր
արասընտան Ալլահա վէ Գուգույա թուրֆանտա
- 5 օլմագ իւզրէ սաթըն ալընանլար տըր. Վէ պուն-
լարըն աղգընտա հիլէ պուլունմատը, չիւնքի [Ալ-
լահըն թախթըն էօնիւնտէ] գուսուրսըղ տըրլար:
- 6 Վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա, եա'նի
հէր միլլէթ վէ գապիլէ վէ լիսան վէ գաւմա պէ-
շարէթ ի էպէտիյէյի թէպշիւրէ մէ'մուր օլաբագ,
սէմա օրթասընտա ուչան տիկէր պիր մէլէք կէօր-
- 7 տիւմ. Վէ եիւքսէք սէսլէ' Ալլահտան գօրգու-
նըղ, վէ անա համա էյլէյինիզ, զիրա հիւքմիւնիւն
սա'ալթը կէլտի. վէ սէմա իլէ զէմինի վէ տէնիզի

Պա'ղըսը' տնըն վի

- վէ սուլարըն փուշարըրընը խաղգ էտէնէ սէճոտէ
 ԳԸԸԸԸԸՂ՝ տէր իտի:
- 8 Վէ անըն արտընճա տիկէր պիր մէլէք կէլիպ՝
 Երգըլտը, օլ պէօյիւք (շէհր) Պապէլ երգըլտը,
 չիւնքի քէնտի զինասընըն ազըընլըըը շէրապըն-
- 9 տան ճիւմլէ միլլէթլէրէ իշիքտի՝ տէտի, Վէ անլէ-
 րին արտընճա իւշիւնճիւ պիր մէլէք կէլիպ երւք-
 սէք սէսլէ տէտի քի՝ Հէր քիմ ճանապարա վէ
 սուրէթինէ սէճոտէ գըլրպ՝ տամղայը քէնտի անը
- 10 իւզէրինէ եա էլի իւզէրինէ դապուլ էտէրսէ, Օլ
 քիմսէ Սլլահըն դադապընըն քեասէսինէ սուլու-
 րըլմը խըշմընըն սաֆի շէրապընտան իշէճէք՝
 վէ մուգատտէս մէլա՞իքէնին հուզուըրնտա վէ
 Գուզուընըն հուզուըրնտա աթէշ վէ քիւքիւրտլէ
- 11 'ազապ օլունաճադ տըր, Վէ անլէրին 'ազապընըն
 տիւմանը իլ էլ էպէտ եօգարը չըգար, վէ ճանա-
 վարա վէ անըն սուրէթինէ սէճոտէ գըլանլարըն
 վէ անըն իսմինին տամղասընը հէր պիր գապուլ
- 12 էտէնին կէճէ կիւնտիւզ բահաթը օլմաղ, Մու-
 գատտէսլէրին սապըը պուշտա տըր. Սլլահըն
 էմիլլէրինի վէ Յիսուսա օլան իմանը հըֆղ էտէնլէր
- 13 [պուշտա տըր], Վէ սէմատան պիր սէս իշիթտիմ,
 օ տուլի [պանա} աէտի քի՝ Եաղ, պուշտան պէօյլէ
 նէ՝ միւպարէք տիր օլ էմիլաթ քի Բապպտա վէ-
 ֆաթ էտէրլէր, Բուհ՝ Պէլի, Թա քի անլէր քէնտի
 չէքտիլլէրի էմէքլէրտէն իսթիրահաթ էտէլլէր, վէ
 'ամէլլէրի արտըրընճա կիտէր՝ տէյօր:
- 14 Վէ կէօրտիւմ քի պէյաղ պիր պուլուլթ վար
 իտի, վէ իւզէրինաէ՝ պաշընտա ալթուն Թաճ վէ
 էլինտէ քէսքին պիր օրադ պուլուշտարադ՝ իպն
 իւլ ինսանա պէնղէր պիր դաթ օթուըրույօր իտի:
- 15 Վէ հէյքէլտէն տիկէր պիր մէլէք չըգըպ՝ պուլուլթ
 իւզէրինաէ օթուըրանա՝ Օրաղընը սալըպ պիշ, դիրա
 զէմինին պիշինի եէթ իշմիշ օլմաղլէ, (սանա) պիշէ-
 ճէք վագըրթ կէլաի՝ տէյիւ Էիւքսէք սէսլէ նիտա

- 16 էյլէտիւ վէ պուլութ իւզէրինաւ օթուրան՝ զէմին իւզէրինէ օրաղընը սալուը վէ ՚յէմին պիլիլտիւ:
- 17 վէ տիկէր պիր մէլէք սէմատա օլան հէյքէլտէն չըգըպ, անըն տախի քէսքին պիր օրաղը վար իտիւ:
- 18 վէ աթէշ իւզէրինէ գուտրէթի օլան տիկէր պիր մէլէք մէզպահտան չըգըպ, օլ քէսքին օրաղը օլունա՝ քէսքին օրաղընը սալուպ զէմինին պաղընըն սալգըմլարընը քէս, զիրա իւզիւմէրի հէթիշտի՝
- 19 տէյիւ 'ազիմ' սէտա իլէ նիտա էյլէտիւ վէ օլ մէլէք քէնտի օրաղընը զէմինէ սալուպ զէմինին պաղընը քէսէրէք էպի-թի-Ալլահըն զազապընըն
- 20 պէօյիւք մա'սէրէսինէ աթաը, վէ մա'սէրէ շէհ-րին խարիճինտէ պասըլըպ՝ մա'սէրէտէն պիլի ալիլը եիւզ օգ աթըմը մէսաֆէյէտէք աթլարըն կէմէլէրինէ հէթիշիւր տէրէճէտէ գան չըգաը:

ՊԱՊ 16

- 1 վէ սէմատա պաշգա պէօյիւք վէ 'աճիպ պիր 'ալամէթ, էա'նի հէտի սօն պէլալարը թութան հէտի մէլէք կէօրտիւմ, չիւնքի պու պէլալարլէ
- 2 Ալլահըն զազապը իթմամ օլունուը, վէ կէօյա աթէշլէ գարըշմըշ սըրշտուան պիր տէնիզ, հէմ՝ ճանապարա վէ սուրէթինէ վէ [տամղասընա վէ] իսմինին 'ատէտինէ զալիպ կէլէնլէրի, էլլէրինաւ Ալլահըն թանպուրլարը օլարագ, սըրշտ տէնիզի-
- 3 նին իւզէրինտէ տուրուը կէօրտիւմ: վէ Ալլահըն գուլու Մոփսէսին թէսպիհինի վէ Գուլուընըն թէսպիհինի թէրէննիւմ էտիպ՝ Նա հէր շէյէ գատիր օլան Բապպ Ալլահ, իշլէրիկ պէօյիւք վէ 'աճա'իպ տիր. էյ մուգատտէսլէրին փատիշահը, թարիդ-
- 4 լէրին միւսթագիմ վէ հազգ տըրլար, Նա Բապպ, սէնտէն քիմ գօրգմայըպ իսմինէ համո էթմէյէ, զիրա եալընըպ սէն գուտուուս սըն, չիւնքի հազգ հիւքմէրիկ իղհար օլունտըզլարընտան, ճիւմլէ

միլէթէր կէլիպ սէնին հուզուընտա սէճտէ գը-
լաճազլար աըր՝ տէրլէր իտի:

- 5 Պա՛տէհու կէօրտիւմ քի սէմատա շէհատէթ
6 մէսքէնինին հէյքէլի ալըլտըլ Վէ օլ եհտի պէլայը
թու.թան եհտի մէլէք փաք վէ փաըլագ քէթէն
կիլմիշ, վէ կէօքսլէրինէ ալթուռն գուշագլար դու-
7 շանմըշ օլարագ, հէյքէլտէն չըգտըլար Վէ տէօրթ
զիրուհտան պիրի եհտի մէլէյն՝ էպէտ իւլ ապատ
հայ օլան Ալլահըն խըշմըլէ տօլու եհտի ալթուռն
8 թաս վէրտի Վէ հէյքէլ Ալլահըն ճէլալ ու գուտ-
թէթինտէն տիւմանլէ մէմու օլուպ, եհտի մէլէյին
եհտի պէլասը իթմամ օլուռնճայտտէք հէյքէլէ
պիր քիման կիրէմէտի:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ հէյքէլտէն եհտի մէլէյն խիթապէն՝ կիտինիլ,
վէ Ալլահըն խըշմընըն՝ թասլարընը գէմինէ պօշալ-
տընը՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սէտա իշիթաիմ:
2 Վէ էվլէլքիսի կիտիպ քէնտի թասընը գարա
իւվէրինէ պօշալթտըգտա, ճանալարըն տամղա-
աըլէ տամղալանան վէ սուրէթինէ սէճտէ էտէն
աաէմլէրտէ փէք Ֆէնա չըպան չըգտըլ:
3 Վէ իքինճի մէլէք քէնտի թասընը տէնիղէ պօ-
շալթտըգտա, Գէնիլ էօլիւնիւն գանը կիպի Գո-
օլտու, վէ տէնիղ իշինտէ եաշայանլարըն ճիւմլէսի
էօլտիւ:
4 Վէ իւշիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը ըրմագ-
լարա վէ սու փուլարլարընա պօշալթտըգտա՝
5 գան օլարըլար Վէ սուլար մէլէյինին՝ Եա մէվճուտ
օլան վէ օլմուշ վէ գուտուուա (Բապպ) պու շէյ-
6 լէրի հիւքմ էթաիյիկտէ՝ Գատիլ սին. Զիրա անլէր
մուգատտէսլէրին վէ փէյզամպէրլէրին գանընը

Պա՛ղըն՝ եհտի թասլարընը

- տէօքտիւէր. սէն տախի տնէրէ դան իշիր-
տին, ջիւնքի միւսթահագգ տըրլար՝ տէտիյինի
7 իշիթտիմ. վէ մէզպահաան [տիկէրինին] Պէլի,
հա հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ, սէնին հիւքմ-
լէրին հագգ վէ 'առաքէթ տիր՝ տէտիյինի իշիթ-
տիմ:
- 8 վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը կիւնէշ
իւզէրինէ պօշալթտըգտա, անա տտէմլէրի աթէշլէ
9 եագմաղա գուտրէթ վէրիլտի վէ տտէմլէր պիր
շիտտէթլի հէրարէթլէ հանտըլար, վէ պու պէլա-
լար իւզէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ալլահըն իսմինէ
քիւֆը էթտիլէր, վէ անա համա էյլէմէք իշիւն
թէվպէ էթմէտիլէր:
- 10 վէ սէշինճի մէլէք քէնտի թասընը ճանտվորըն
թախթը իւզէրինէ պօշալթտըգտա, անըն փառի-
շահլըղը գարանլըգ օլտու, վէ աղըր սէպէպինտէն
11 տիլլէրինի ջիյնէյիպ, Բէնտի աղըրլարը վէ չըպան-
լարը սէպէպինտէն օէմանըն Ալլահընա քիւֆը
էթտիլէր, վէ քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթ-
մէտիլէր:
- 12 վէ ալթընճը մէլէք քէնտի թասընը պէօյիւք
Յրաթ ըրմաղը իւզէրինէ պօշալթտըգտա՝ անըն
սույու չէքիլտի, թա քի շարգտան օլան մէլիքլէ-
13 րին եօլու հաղըրլանա: վէ էթտէրին աղըրնտան
վէ ճանավարըն աղըրնտան վէ եալանճը փէյղամ-
պէրին աղըրնտան գուրպաղըլար միսիլլիւ իւշ
14 նափաք բուհըն լէթուլըն կէօրտիւմ. Ձիրա
սլուլար 'ալամէթլէր կէօթէրէն ճինն բուհլարը
օլուպ [զէմինին վէ] պիւթիւն տիւնհանըն մէլիք-
լէրինի հէր շէյէ գատիր Ալլահըն օլ պէօյիւք կիւ-
նիւնիւն մուհարէպէսինէ ճէմ՝ էթմէք իշիւն, ան-
15 լէրին եանընա կիտէրլէր: (իշթէ լըրըսըղ կիպի
կէլիրիմ. նէ՝ միւպարէք տիթ ույանըգ տուրուպ,
չըփլաղ կէզմէմէսի վէ 'այպը կէօրիւնմէմէսի իշիւն
16 քէնտի էսվապընը հըֆը էտէն քիմսէ:) վէ ան-

լէրի 'Իսլրանիճէ Արմանէստօն տէնիլէն մահալէ
ճէմ' էթտիլէր:

- 17 Վէ եէտինճի մէլէք քէնտի թասընը հովայա
պօշալթաղգտա՝ թէմամ օլաու՝ տէյէրէք սէմա-
նըն հէյքէլինտէն՝ թախթտան պիր պէօյիւք սէտա
- 18 կէլտի՝ Վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւթիւլէրի վէ
շիմէքլէր վուգու՝ պուլաու, վէ շիտտէթճէ վէ
'ապամէթճէ պէմին իւզէրինտէ ինսան մէվճուտ օ-
լալթտան պէրու միպի վուգու՝ պուլմամըշ պէօյիւք
- 19 պիր պէլզէլէ օլուպ, Պէօյիւք շէհը իւշէ միւնշաղգ
օլաու, վէ թա'իֆէլէրին շէհրէրի երգըլտը, վէ
պէօյիւք Պապէլ Ալլահըն հուղուրընտա զիքը օ-
լուստու, թաքի շիտտէթի զապապընըն շէրապը-
- 20 նըն քեասէսի անա վէրիլէ՝ Վէ հէր առա գաշտըլ
21 վէ տաղլար պուլուռմաղ օլալթար՝ Վէ սէմատան
տտէմէր իւզէրինէ պիր թալանթ աղըրըղընտա
իբի տօլու եաղտը, ատէմէր տտիսի տօլունըն
պէլասը սէպէպինտէն Ալլահա քիւֆը էթտիլէր:
զիրա անըն պէլասը զսյէթ պէօյիւք խի:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ եէտի թասը թութան եէտի մէլէքտէն պիրի
- 2 կէլիպ, պանա խիթապէն, կէլ, չօգ սուլար իւզէ-
րինտէ օթուրան, վէ տիւնեա մէլիքլէրի անըն իլէ
զինա էտիպ՝ զէմինին սէքէնէսի անըն զինասընըն
շէրապըլէ մէսթ օլաղգլարը պէօյիւք Ֆահիլէ
'ալէյհինտէ օլան հիւքմիւ սանա կէօսթիւրէյիմ
- 3 տէյէրէք, Բուհտա պէնի պէրըլէյէ կէօթիւրաիւ,
վէ եէտի պաղը իլէ օն պույնուղը օլաղագ, իւզէրի
քիւֆը իսմէրիլէ տօլու գըրմըղը պիր ճանալարա
- 4 րաքիպ օլան պիր գաբը կէօրաիւմ: Վէ օլ գարը
էրղապանի վէ գըրմըղը խիւ'աթ կիլմիշ խաի, վէ
ալթօւն վէ միւճէվէրաթ՝ վէ ինճուլէրլէ աօնան-
մըշ օլաղագ՝ էլինտէ մէքըուհաթլէ վէ զինասընըն

նապաքինքէրիլէ տօլու պիւր ալթուռն քեասէսի
 5 օլուպ, Անը իւզէրինտէ՝ Սըրը, պէոյիւք Պասպէլ,
 զէմինին ֆահիշէրինին վէ մէքրուհաթընըն անա-
 6 սը՝ տէյիւ պիւր իսմ՝ եազըլը իսիւ՝ վէ օլ գարըլը
 մուգատտէսլէրին գանըլէ վէ Յիսուսըն շէհիտլէ-
 րինին գանըլէ մէսթ օլմագտա կէօրտիւմ. վէ
 անը կէօրտիւլիւմոէ զիյատէսիլէ թէ՛ աճճիւպ էթ-
 7 տիմ՝ վէ մէլէք պանա տէտի քի՝ Նիշլէն թէ՛ աճ-
 ճիւպ էթ տին. գարընըն վէ անը կէօթիւրէն հէտի
 պաշլը վէ օն պուշնուզըլը ճանապարըն սըրըրընը
 8 պէն սանա սէօյլէյէճէյիմ՝ կէօրտիւլիւն ճանապար
 մէվճուտ իսի, վէ մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ հապլիյէ-
 տէն յըգաճագ վէ հէլաքա կիտէճէք տիր. վէ զէ-
 մինին սէքէնէսինտէն օլուպ՝ իսմլէրի տիւնեա
 գուրուլալըտան պէրու հայաթ քիթապընտա եա-
 9 ղըլըլ օլմայան քիմսէլէր օլ մէվճուտ օլմուշ վէ
 մէվճուտ տէյիլ իսէ տէ, եինէ հազըր օլան ճա-
 նապարը կէօրտիւլիւքէրինտէ թէ՛ աճճիւպ էտէճէք-
 10 լէր տիր. Հիքմէթէ վազըֆ օլան՝ ազլ պունտա
 լալը՝ տըր. հէտի պաշ օլ գարընըն իւզէրլէրինտէ
 11 օթուրտըլը հէտի տաղ տըր. վէ հէտի մէլիք տիր.
 պուշնարըն պէշի տիւշմիւշ վէ պիրի մէվճուտ տըր,
 վէ օլ պիրի տահա կէլմէտի, վէ կէլտիլի զէման
 12 աղ միւտտէթ գալմասը կէրէք տիր. վէ օլ մէվ-
 ճուտ օլմուշ օլան վէ մէվճուտ օլմայան ճանապար
 քէնտիսի տաիսի սէքիդինճի տիր, վէ հէտիտէն
 13 օլուպ հէլաքա կիտէր. վէ կէօրտիւլիւն օն պուշ-
 նուզ օն մէլիք օլուպ՝ տահա սալթանաթը էլէ
 ալմատըլար իսէ տէ, ճանապար իլէ պէրապէր պիր
 սա՛աթ գատար մէլիքէր կիպի հիւքիւմէթ էլէ
 14 ալըրլըր. Պուշնարըն միւրաւոր պիր օլուպ՝ գուվ-
 վէթ վէ հիւքիւմէթլէրինի ճանապարա թէսլիմ
 էտէրլէր. Պուշնար Գուզու իլէ մուհարէպէ էտիս
 Գուզու անլէրէ զալիպ կէլէճէք տիր. զիրա 0
 Բապս իւլ էրպապ վէ մէլիք իւլ միւլուք՝ տըր.

- վէ անըն իլէ պերասպեր օլանլար տախի տա'վէթլի
 15 վէ միւնթէխապ վէ սատրգ տըրլար : Վէ պանա
 տէտի քի՝ Սէնին կէօրտիւյիւն վէ ֆահիշէնին իւ
 ղէրլէրինտէ օթուրտըղը սուլար՝ գալմլար իլէ ճէ-
 16 մա'աթլար վէ միլլէթլէր վէ լիսանլար տըր : Վէ
 ճանալար իւղէրինտէ կէօրտիւյիւն օն պույնուզ,
 ֆահիշէյէ պուզղ էտիպ՝ անը փէրիշան վէ չըվլագ
 էտէճէք, վէ անըն էթլինի եէյիպ՝ անը աթէշէ եա-
 17 գաճագլար տըր : Զիրա Ալլահն սէօզլէրի իթմամ
 օլունճայա գատար Ալլահ գալպլէրինէ գօտու քի
 քէնտի միւրատընը իճրա էտէլէր, վէ միւրատլարը
 պիր օրուպ՝ սալթանաթլարընը ճանալարա թէս-
 18 լիմ էյլէյէլէր : Վէ օլ կէօրտիւյիւն գարը տիւնեա
 մէլլէրլէրի իւղէրինէ սալթանաթլ էտէն օլ պէօ-
 յիւք շէնը տիր :

ՊԱՊ 18

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա 'աղիմ՝ հիւքիւմէթ
 սահիպի օլարագ սէմատան նազիլ օլմագտա պիր
 'մէլէք կէօրտիւմ՝ ղէմին տախի անըն ճէլալլէյ
 2 միւնէվվէր օլտու : Վէ [գուվվէթլէ վէ] պէօյիւք
 սէպլէ նիտա էտէրէք տէտի քի՝ Երգըլտը, պէօյիւք
 Պապէլ երգըլտը, վէ ճիննլէրին մէքեանը վէ հէր
 նափաք բուհըն մահֆէզի վէ հէր նափաք վէ մէք-
 3 բուհ գուշըն գաֆէսի օլտու : Զիւնքի անըն ղինա-
 սընըն աղընլըղը շէրապընտան ճիւմլէ միլլէթլէր
 իլտիլէր, վէ տիւնեա մէլլէրլէրի անըն իլէ ղինա
 էթտիլէր, վէ տիւնեանըն թիւճճարը անըն քէս-
 4 լէթ ի իսրաֆընտան ղէնկին օլտըլար : Վէ սէմա-
 տան տիկէր պիր սէտա իշիթտիմ, օ տախի տէտի
 քի՝ էյ գալմլմ, անըն իլինտէն չըգընըղ, թա քի
 կիւնալարընա շէրիք վէ անըն պէլալարընա կի-

- 6 Երիթթար օրմայաօրնըզ: Զիրա կիւնահլարը սէմայա
 դատար եէթիշիւզ՝ Ալլահ հագգսըզլըզլարընը թէ-
 7 զէքքիւր էյլէտի: Անըն [սիզէ] էթտիյի միւսլիւ,
 սիզ տախի անա մուգապէլէ էտինիզ, վէ 'ամէլ-
 լէրինէ կէօրէ անա իքի գաթընը էտա էյլէյիւ՝
 տօլտըրտըղը քեասէյի անա իքի գաթ տօլտըրը-
 8 նըզ: Գէնտի քէնտինի հէր նէ գատար 'իզզէթլէտի
 վէ զէվզ էթտի իսէ, անա օլ գատար 'ազապ վէ
 հիւզն վէրինիզ: զիրա քէնտի գալպինտէ՝ Պէն
 մէլիքէ օլարագ օթուրույօրըմ, վէ տուլ տէյիլ իմ,
 9 վէ ասլա հիւզն կէօրմէյէճէյիմ՝ տէյօր: Պու սէ-
 պէպտէն անըն պէլալարը, եա'նի էօլլեմ վէ հիւզն
 վէ աճլըգ պիր կիւն իշինաէ կէլէճէք, օ տախի
 աթէյէ եագրլաճագ տըր, զիրա անը հիւքմ էտէն
 10 Բապպ Ալլահ գուտրէթլի տիր: Վէ անըն իլէ զինա
 էտիպ զէվզ էտէն տիւնեա մէլիքլէրի եանմասը-
 նըն տիւմանընը կէօրտիւքլէրինտէ, իւզէրինէ աղ-
 11 լայըպ տէօյիւնէճէքլէր տիր: Վէ անըն 'ազապընըն
 գօրգուսընաան ուզագտա տուրուպ՝ վա'յ, վա'յ
 'աւա, էյ պէօյիւք շէհր Պապէլ, էյ գուվէթլի
 շէհր, չիւնքի 'ալէյհիկէ օլան հիւքմ պիր սա'աթ-
 12 տա կէլտի՝ տէյէճէքլէր տիր: Վէ տիւնեանըն
 թիւճճարը անըն իւզէրինէ աղլայըպ մահզուն օ-
 13 լուրլար, չիւնքի էմթը'ալարընը, եա'նի ալթուն
 վէ կիւմիւշ վէ միւճէվէէրաթ վէ ինճու վէ զարիֆ
 գուճաշ վէ էրղավանի վէ իվիէք վէ գըրմըզը մա-
 թա'ընը, վէ հէր կէօնէ պուխուր աղաճը վէ հէր
 կէօնէ ֆիլտիշի գապլար վէ հէր կէօնէ փէք գըյ-
 մէթլի աղաճ վէ պագըր վէ տէմիր վէ մէրմէրտէն
 14 օլան գապլար, վէ տարլին վէ պուխուրլար վէ
 'խօշ րա'իհալը եաղ վէ քիւնլիւք վէ շէրապ վէ
 զէյթոււն եաղը վէ խասս ուն վէ պուղասայ վէ սը-
 զըրլար վէ գօյոււնլար վէ աթլար վէ 'արապալար

- վէ ճէսէտլէր վէ ինսան ճանլարընը քիմսէ սաթըն
- 14 ալմազ, վէ նէֆսիկին արդու էթտիյի մէյվէլէք
էլիկտէն կիթտի, վէ նէֆիս վէ զարիֆ էշեանլըն
ճիւմէսի էլիկտէն կիթտի, վէ անլէրի արթըգ
- 15 պուլմայաճագսըն, Պու շէյլէրին թաճիլէլէրի, քի
անըն սէպէպիլլէ գէնկին օլտըլար, անըն 'ազապը-
նըն գօրգուսընտան ուզագտա տուրուպ աղլայաւ
- 16 լագ վէ մահղուէն օլարագ տէյէճէքլէր քի, վաճ,
վաճ զարիֆ գումաշ վէ էրղաւանի վէ գըրըղը
էլլիսէ կիլիպ' ալթուն վէ միւճէվէրաթ վէ ինճու
իլէ տօնանմըլ օլան օլ պէօյիւք շէհրէ . չիւնքի
պու գատար գէնկինլիք պիր սա'աթտա խարապ
- 17 օլտու, վէ հէր կէմի րէ'իսի վէ կէմի իլէ կիտէն-
լէրին ճիւմէսի վէ կէմիճիլէր վէ տէնիղտէ իշ կէօ-
- 18 րէնլէրին ճիւմէսի ուզագտա տուրուպ, Անըն
եանմասընըն տիւմանըն կէօրտիւքլէրինտէ, ֆի-
ղան էտիպ' Պու պէօյիւք շէհրէ պէնղէր հա'նլը
- 19 շէհր վար տըր' տէրլէր իտի, վէ պաշլարը իւզէ-
րինէ թօփրագ սաշըպ' աղլայարագ վէ մահղուէն
օլարագ, Ֆէրհատլէ' վաճ, վաճ օլ պէօյիւք շէհրէ,
քի զի գըլմէթ էմթը'ասը վասըթ'ասըլլէ տէնիղտէ
ճիւմէ կէմի սահիպլէրի գէնկին օլտըլար. չիւնքի
- 20 պիր սա'աթտա խարապ օլտու, էյ սէմա, վէ էյ
մուգատտէս րէսուլլէր վէ փէյղամպէրլէր, անտէն
տօլայը մէսըուր օլունըգ, զիրա Ալլա'ն անտէն ին-
թիգամընըլ ալտը' տէրլէր իտի
- 21 վէ պիր գուվիլէթլի մէլէք պիր պէօյիւք տէյիւ-
մէն թաշը կիպի պիր թաշ գալտըրըպ տէնիղէ
աթարագ, տէտի քի' Օլ պէօյիւք շէհր Պապէլ
պէօյլէ շիատէթլէ աթըլըպ արթըգ հիշ պուլուն-
- 22 մայաճագ տըր, վէ սէնտէ թանպուրճըլար վէ
խանէնտլէր վէ նէյղէնլէր վէ պօրուգէնլէր սէտասը
արթըգ իշիտիլմէյէճէք տիր, վէ սէնտէ արթըգ
հիշ պիր սէն'աթըն պիր ուսթատը պուլունմայըպ'
սէնտէ արթըգ տէյիւրմէն սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր.

- 23 Վէ սէնտէ արթըգ քանտիւ զկտար կէօրիւնմէյէ-
ճէք, վէ սէնտէ արթըգ կիւվէյի վէ կէլին սէսի
իշիտիլմէյէճէք տիր, չիւնքի սէնին թաճիւրէրին
զէմինին պէօյիւքլէրի իտիլէր. զիրա սէնին սիհը-
24 լէրինլէ ճիւմլէ միլլէթլէր իզլալ օլոււնտըլար, վէ
փէյզամպէրլէր իլէ մուգատտէսլէրին վէ զէմին
իւզէրինտէ ճիւմլէ գաթլ օլոււնանլարըն գանը
անըն իշինտէ պուլոււնտու:

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնրա սէմատա իսայլը ճէ-
մա'աթըն պէօյիւք սէսինի իշիթտիմ, վէ տէրլէր
իտի քի' Հալլէլուեա. խէլաս վէ համո վէ 'իզզէթ
վէ գուտրէթ [Բապպ] Ալլահըմըդա մախսուտ տըր.
2 Զիւնքի անըն հիւքմէլլի հագգ վէ 'ատալէթ տիր,
զիրա քէնտի զինասըյլէ զէմինի իֆսատ էտէն
պէօյիւք ֆահիշէ 'ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիպ' քէնտի
գուլարընըն գանընըն ինթիգամընը 'անտէն ալտը:
3 Վէ իքինճի աէֆ'ա' Հալլէլուեա' տէտիլէր. վէ անըն
4 տիւմանը էպէտ իւլ ապատ եօգարը չըգար: Վէ
եիրմի տէօրթ իխթիյար իլէ տէօրթ զիրուհ հէրէ
գափանըպ' թախթտա օթուրան Ալլահա սէճտէ
5 գըլարագ' Ամին. Հալլէլուեա' տէտիլէր: Վէ
թախթտան' էյ ճիւմլէ գուլարը վէ անտէն գօր-
գանլար, քիւչիւքլէր վէ պէօյիւքլէր, Ալլահըմըդա
համո ու սէնա էյլէյինիզ' տէյիւ պիր սէս չըգար:
6 Վէ իսայլը ճէմա'աթըն սէտասը, վէ չօգ սուլարըն
սէտասը, վէ գուվլէթլի կէօք կիւրիւթիւլէրինին
սէտասը կիպլի' Հալլէլուեա, զիրա հէր շէյէ գատիր
7 Բապպ Ալլահ սալթանաթ էտիյօր: Շատ ու մէս-
րուր օլուպ' անա համո էտէլիմ. զիրա Գուզուընըն
աիւյիւնիւ կէլտի, անըն զէվճէսի տախի հագըր-

- 8 լանար՝ տէյիւ սեդալար իշիթտիմ: Վէ փաք վէ փարլագ զարիֆ գուժաշ կիյմէք անա իհանն օլունտու, չիւնքի զարիֆ գուժաշ մուգատտէսէրին սալահը տըր: Վէ պանա տէտի քի՝ Եագ, նէ միւպարէք տիր Գուգունըն տիւյիւն զիյաֆէթ ինէ տա՝վէթ օլունմը քիմսէլէր: հէմ պանա տէտի քի՝
- 10 Պունլար Ալլահըն հագգ սէօզլէրի տիր: Վէ անա սէճտէ գըլմագ իշիւն անըն սյաղլարընտ գափանտըղմտա, պանա՝ Սագըն էթմէ, պէն սէնին խըտմէթ րէֆիզին վէ Յիսուսըն շէհատէթինի թուլմադտա օլան սէնին պիրատէրլէրինին Էլդաֆէ բէֆէ իմ: Ալլահա սէճտէ էյլէ՝ տէտի: զիրա Յիսուսըն շէհատէթի նիւպուվէթին բուհու տըր:
- 11 Վէ սէմայը աշըլմը կէօրտիւմ: վէ իշիթէ պիր պէյազ աթ վար իտի, վէ անա բաքիպ օլանա՝ Սատըգ վէ Հագգ տէնիլիր: վէ 'ատալէթլէ հիւքմ
- 12 վէ հարպ էտէր: Վէ կէօզլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ՝ պաշը իւզէրինտէ չօգ թաճլար պուլունաբագ, քէնտիսինտէն մա՝տա քիմսէնին պիւլմէտիյի
- 13 մուհարրէր պիր իսմի վար իտի: Վէ գանա պօյանմը պիր իպաս կիյմիշ օլուպ, ֆէլսամ Ուլլահ իսմիլէ եատ օլունուր:
- 14 Վէ սէմատա պուլունան ճիւնուտ պէյազ աթլարա բաքիպ վէ պէյազ վէ փաք զարիֆ գուժաշ կիյմիշ օլարագ, անըն աբտընճա կիտիյօլար իտի:
- 15 Վէ անըն աղղընտան թա՞իֆէլէրի վուրմագ իշիւն պիր քէսքին գըլըճ չըգըյօր իտի: քէնտիսի տալի 'անլէրէ տէմիր 'ասա իլէ հիւքիւմէթ էտիպ՝, հէր շէյէ գատիր Ալլահըն խըշմ ու զազապը շէրապընըն մա՝սէրէսինտէ պասաճագ տըր: Վէ իպասը իւզէրինտէ վէ պուտու իւզէրինտէ՝ Մէլիֆ իիւ ՄիիւՈիֆ Վէ ԲԱՊՊ իիւ ԷՐՊԱՊ՝ տէյիւ մուհարրէր իսմի վար իտի:

*Եւն. անլէրի տէմիր 'ասա իլէ կիւտիւպ

- 17 Վէ կիւնէշտէ տուրան պիր մէլէք կէօրտիւմ.
 օ տախի եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէրէք սէմանըն
 օրթսարնտա ուչան ճիւմլէ գուշլարա՝ կէլինիղ,
 18 'աղիմ Ալլահըն զիյաֆէթինէ ճէմ' օլունըզ. թա քի
 մէլիքլէրին էթինի վէ պին պաշլարըն էթինի վէ
 գուզլէթլիլէրին էթինի վէ աթլար իլէ անլէրէ
 րաքիպ օլանլարըն էթինի վէ հուրը իլէ գուզ վէ
 քիւշիւք իլէ պէօլիւք, ճիւմլէսինին էթինի եէյէ-
 սինիզ՝ տէտի:
 19 Վէ ճանավար իլէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ անլէ-
 րին ճիւնուտլարընըն աթա րաքիպ օլան իլէ վէ
 անըն ճիւնուտի իլէ մուհարէպէ էթմէյէ ճէմ' օլ-
 20 տրգլարընը կէօրտիւմ. Վէ օլ ճանավար վէ անըն
 էօնիւնտէ 'ալամէթլէր իճրա էտիպ՝ անլէր վասը-
 թասըլլէ ճանավարըն տամղասընը գապուլ էտէն-
 լէրի վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ էյլէյէլէրի իզլալ
 էտէն եալանճը փէյղամպէր անըն իլէ պէրտպէր
 թութուլու. իքիսի տէ քիւքիւրտլէ եանան ա-
 21 թէշ կէօլիւնէ տիրի տիրի աթըլտըլար. Վէ պա-
 գըյյէսի աթա րաքիպ օլանըն աղզընտան չըգան
 գըլըճլէ գաթլ օլունտըլար, վէ անլէրին էթինտէն
 ճիւմլէ գուշլար տօյտըլար:

- 1 Վէ ելինտէ հապիյէնին անախթաբը վէ պիր
 պէօյիւք զէնճիր պուլունարագ՝ սէմատան նիւ-
 2 ղուլ էտէն պիր մէլէք կէօրտիւմ. Վէ էթտէրի՝
 օլ գատիմ երլանը, քի իպլիս վէ Շէյթան տըր,
 թութուպ անը պին սէնէ միւտտէթ իլիւն պաղ-
 3 լատը. Վէ անը հապիյէյէ աթըպ վէ գափայըպ իւ-
 զէրինի միւհրլէտի. թա քի արթըգ պին սէնէ թէ-
 մամ օլմայընճա թա'իֆէլէրի իզլալ էթմէյէ. վէ
 անտէն սօկրա պիր ազ վագըթ իլիւն չէօզիւլէ
 կէրէք տիր:

- 4 Վէ թախթլար կէօրտիւմ, վէ իւզէրէրինտէ օթուրալլար, վէ անէրէ հիւքմ սէլահիյյէթի վէրիլտի, վէ ճանաւարա վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ էթմէյիպ՝ ալլըլարընտա վէ էլլէրի իւզէրինտէ տամղայր դապուլ էթմէյէրէք, Յիսուսըն շէհա-տէթի վէ Ալլահըն քէլամը իշիւն գաթլ օլունան քիմսէլէրին ճանլարընը կէօրտիւմ. պունլար եա-շայրպ Գրիստոս իլէ պէրապէր օլ պիկ սէնէ միւտա տէթ սալթանաթ էթտիլէր, լաքին էմվաթըն պաղըյյէսի օլ պիկ սէնէ թէմամ օլմայընճա տի-րիլմէտիլէր. պիրինճի գըյամէթ պու տըր, Պի-րինճի գըյամէթտէ հիսսէսի օլան քիմսէ միւպա-րէք վէ մուգատտէս տիր. պունլար իւզէրինէ ի-քինճի էօլիւմիւն հիւքիւմէթի եօգ տըր. անճագ անլէր Ալլահըն վէ Գրիստոսըն քեահիլէրի օլուպ՝ անըն իլէ պէրապէր պիկ սէնէ սալթանաթ էտէ-ճէքլէր տիր:
- 7 Վէ պիկ սէնէ թէմամ օլտըգտա՝ Շէյթան քէնտի
8 զընտանընտան սալը վէրիլիպ, Զէմինին տէօրթ քէօշէսինտէ օլան թա՛իֆէլէրի, Էա՛նի ճուճ վէ Մաճուճը, (քի մըգտալը տէնիզ գուսու կիպի տիր,) իզլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ՝ էթմէյէ չը-
9 դաճագ տըր: Վէ եէր եիւզիւնէ չըգըպ մուգատա տէսլէրին օրտուսընը վէ սէվկիլիւ շէհրի իհաթա էթտիլէր. վէ Ալլահ թարաֆընտան սէմատան ա-
10 թէշ էնիպ անլէրի թէլէֆ էթտի: Վէ անլէրի իզ-լալ էտէն իպլիս՝ ճանաւար իլէ եալանճը փէյղամ պէրին պուլունալըլարը աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօ-լիւնէ աթըլտը, վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլապատ՝ ազապ օլունաճագլար տըր:
- 11 Վէ պիր պէօյիւք պէյազ թախթ վէ իւզէրինտէ օթուրանը կէօրտիւմ. անըն հուզուրընտան վէմին իլէ սէմա ֆիրաթ էտիպ՝ անլէրէ պիր մահալ պու-
12 լունմատր, Վէ էմվաթը, քիւլիւքլէրի վէ պէօյիւք-լէրի, Ալլահըն հուզուրընտա տուրուր կէօրտիւմ:

- վէ քիթապար աշըլտը, վէ հայաթ Կիւսապը օլան տիկէր պիր քիթապ աշըլտը՝ էմվաթ քիթապարտա մուհարրէր օլան շէյլէր իւզէրինէ 'ամէլլէ-
 13 րինէ կէօրէ հիւքմ օլունտըլար: Վէ տէնիզ քէնտի տէրոունիտէ պուլունան էմվաթը թէսլիմ էթտի, էօլիւմ վէ հապիյէ տախի քէնտիլէրինտէ պուլունան էմվաթը թէսլիմ էյլէտիլէր: Վէ հէր քէս 'ա-
 14 մէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունտուս Վէ էօլիւմ իլէ հապիյէ աթէշ կէօլունէ աթըլտըլար: Իքինճի էօ-
 15 լիւմ պու տըր: Վէ հէր քիւմ քի հայաթ քիթապրնտա գայա օլունմըշ պուլունմատը իսէ, աթէշ կէօլունէ աթըլար:

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր գէմին կէօրտիւմ, չիւնքի էվվէլքի սէմա իլէ էվվէլքի գէմին
 2 կէչտի իտի, վէ արթըզ տէնիզ եօգ իտի: Վէ [պէն Յովհաննէս] մուգատտէս չէհրի, եա'նի եէնի Երուսաղէմի, գէվճի իյիւն միւզէյյէն պիր կէլին կիպի հազըրլանմըշ օլարագ, Ալլահ թարաֆընտան սէ-
 3 մատան էնմէքտէ կէօրտիւմ: Վէ սէմատան պիր պէօյիւք սէտա իշիթտիւմ քի՝ իշթէ Ալլահըն մէս-քէնի ինսան իլէ օլուպ՝ Օ անլէր իլէ սաքին օլա-
 4 ճագ տըր, վէ անլէր անըն գավմը օլուպ՝ Ալլահ քէնտիսի անլէրին Ալլահը օլարագ, անլէր իլէ պէ-
 5 ռապէր օլաճագ տըր: Վէ [Ալլահ] անլէրին կէօլլէրինտէն ճիւմլէ կէօգ եաշլարընը սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըզ օլմայաճագ, վէ արթըզ հիւզն վէ Ֆէրեհատ վէ աղըր պուլունմայաճագ տըր: Ղիրա էվվէլքի շէյլէր կէչտի տէր իտի: Վէ թախթտա օթուրան՝ իշթէ հէր շէյի եէնի եափարըմ՝ տէտի վէ պանա տէտի քի՝ Եազ, Ղիրա պու սէօզլէր
 6 հագգ վէ սաարգ տըր: Վէ պանա տէտի քի՝ թէմամ օլտու: Ալֆա վէ Օմէղա, Իպթիտա վէ Ին-

- Թիհան պէն իմ. պէն սուսայան քիմսէյե հայաթ
 սույունըն փուկարընտան մէճճանէն վերէճէյիմ.
 7 Ղալիպ օլան ճիւմէ շէյէրէ վարիս օլաճագ, վէ
 պէն անըն Ալլահը օլաճաղըմ, օ տախի պէնիմ
 8 օղըմ օլաճագ տըրո Լաքին գօրգագ վէ իմանսըզ
 վէ մէքրուհ վէ գաթիլ վէ ղինաքիար վէ սիհր-
 պազ վէ փութիէրէսթ վէ ճիւմէ հալանճը օլան-
 լարըն հիսսէսի աթէշ վէ քիւքիւրտլէ հանան կէօ-
 լիւն իշինտէ օլաճագ տըրո իքինճի էօլիւմ պու տըրո
 9 Վէ հէտի սօն պէլալարլէ տօլու հէտի թասը
 թութան հէտի մէլէքտէն պիրի հանըմա կէլիպ,
 պանա խիթապէն՝ կէլ, սանա Գուզունըն ղէվճէսի
 10 օլան կէլինի կէօսթէրէյիմ՝ տէտի, վէ բուհտա
 պէնի պէօյիւք վէ եիւքսէք պիր տաղա կէօթիւ-
 բիւպ, օլ (պէօյիւք) շէհրի, հա՛նի մուգաստէո
 Երուսաղէմի Ալլահ թարաֆընտան սէմստոան Նիւ-
 11 զուլ էթմէքտէ պանա կէօսթէրտի վէ իւզէրինտէ
 Ալլահըն ճէլսի պուլունուպ՝ նուրու փէք գըլմէթ-
 լի թաշա, հա՛նի պիլլուր կիպի բուշէն հէշիւմ թա-
 12 շընա պէկզէր իտի վէ անըն պէօյիւք վէ եիւքսէք
 պիր սուրու վէ օն իքի գափուսը վէ գափուլար
 իւզէրինտէ օն իքի մէլէք վէ եաղըլը իսմէր վար
 իտի, պուլար տախի պէնի իսրայէլին օն իքի սըպ-
 13 Թընըն իսմէրի իտի Շարգ թարաֆընտան իւչ
 գափու, վէ շիմալ թարաֆընտան իւչ գափու,
 վէ ճէնուպ թարաֆընտան իւչ գափու, վէ դարպ
 14 թարաֆընտան իւչ գափու վար իտի վէ շէհրին
 սուրընըն օն իքի Թէմէլի օլուպ՝ անլէրտէ Գուզու-
 15 նըն օն իքի բէսուլընըն ՚իսմէրի վար իտի վէ
 պանա խիթապ էտէնին էլինտէ՝ շէհրի վէ գափու-
 լարընը վէ սուրընըն էօլլմէք իլիւն՝ պիր ալթուն
 16 գամըշ վար իտի վէ շէհր միւրէպպա՝ օլուպ՝ ու-
 զունլըղը էնինէ միւսափի տիր. վէ Դէփ+ շէհրի օլ

• Պա՛ղլու՝ օն իքի իսմէրի

- գամընդէն էօլլաւիւքտէ, օն իքի պիղ օդ ամբըմը կէ-
 17 տի. ուզողնլըղը վէ էնի վէ եիւքսէքլիյի միւսաւի
 տիր : վէ անըն սուրընը էօլլաւիւքտէ՝ ինսան էօլ-
 չիւսիւ, եա՛նի մէլէյին էօլլէ-սիյլէ եիւզ գըրգ
 18 տէօրթ գըրա՛ կէլտի : վէ սուրընըն պինասը եէ-
 չիմտէն օլուպ՝ շէհր փաք սըրչայա պէկզէր խալիս
 19 ալթուէն իտի. վէ շէհրին սուրընըն թէմէլէրի էն-
 վա՛ի զի գըյմէթ թաշարլէ միւզէյյէն օլուպ՝ պի-
 ըննծի թէմէլ եէչիմ, իքինծիսի կէօք եագութ,
 իւչիւնծիւսիւ պաղամի, տէօրտիւնծիւսիւ զիւմ-
 30 ըիւտ, Պէշինծիսի ՛ազիգ, ալթընծըսը գըրմըզը
 ՛ազիգ, եէտինծիսի զէպէրճէտ, սէքիլինծիսի պէ-
 զատի, տօգուզընծըսը սարը եագութ, օնուընծըսը
 սարընա զիւմըիւտ, օն պիրինծիսի մօր եագութ,
 21 օն իքինծիսի ճէպէլլէգոււմ իտի. վէ օն իքի գա-
 փուլարը օն իքի ինճու իտի, վէ հէր պիր գափու
 պիր ինճուտէն ՛իպարէթ իտի. շէհրին մէյտանը
 տախի շէֆֆաֆ սըրչայա պէկզէր խալիս ալթուէն
 22 իտի. վէ իչինտէ հէյքէլ կէօրմէտիւմ. զիրա հէր
 շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ վէ Գուղու անըն հէյքէլի
 23 տիր. վէ շէհրին քէնտիսինէ զիյա վէրմէլէրի իչիւն
 կիւնէշէ եա այա իհթիյաճը եօգ տըր. զիրա Ալլա-
 հըն ճէլալի անը թէնվիր էտէր, վէ գանտիլի տախի
 24 Գուղու տըր. վէ [խէլաս պուլան] թա՛իֆէլէր
 անըն նուրըյլէ կէզէճէքլէր, տիւնեա մէլիքլէրի
 տախի շան ու շէօհրէթլէրինի անըն իչինէ կէթի-
 25 ըէճէքլէր տիր. վէ գափուլարը կիւնտիւզիւն
 ասլա գափանմայաճաղար. չիւնքի օրատա կէճէ
 26 օլմայաճագ տըր. վէ թա՛իֆէլէրին շան ու շէօհ-
 27 ըէթլէրինի անըն իչինէ կէթիքէճէքլէր տիր. վէ
 անըն իչինէ նափաք պիր շէյ էպէն, եախստ մէք-
 ըուհաթ վէ եալանը իրթիքեապ էտէն ասլա կիր-
 մէյիպ՝ անճագ Գուղուընըն հայաթ քիթապընա
 գայտ օլըւնանլար կէրէճէ+վէր Գիւր :

- 1 Վէ պանա պիլաւր կիպի պերրագ օլարագ, Ալլա-
հըն վէ Գուզուներն թախթընտան ագար հայաթ
- 2 առաւելներն [փաք] ըրմաղընը կէօսթէրտի. Օլ շէհրին
մէյտանընտա վէ ըրմաղըն իքի թարաֆընտա օն
իքի մահսուլ վէրիւր վէ հեր այ մէյվէսինի կէթիրիւր
հայաթ աղանը վար իտի. վէ օլ աղանըն եափրագ-
- 3 լարը թա'իֆէլէրին շիֆասը իշիւն տիր. Վէ ար-
թըգ հիշ պիր լա'նէթ օլմայաճագ տըր. վէ Ալլա-
հըն վէ Գուզուներն թախթը անաւ օլուպ' գուլ-
- 4 լարը տախի անա 'իպատէթ էտէճէքլէր տիր. վէ
անըն տրտարընը կէօրէճէքլէր, իսմի տախի ան-
- 5 լէրին արընլարը իւզէրինտէ օլաճագ տըր. վէ օ-
րատա կէճէ օլմայաճագ տըր. վէ գանախլէ եա
կիւնէշ զիյաւընա իհթիյաճլարը եօգ տըր. զիրա
անլէրի Րապպ Ալլահ թէնվիր էտէր, վէ էպէտ
իւլ ապատ սալթանաթ էտէճէքլէր տիր.
- 6 Վէ պանա տէտի քի' Պու սէօզլէր սատըգ վէ
հագգ տըր. վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին Ալ-
լահը Րապպ' եագընտա մութլագա վսուգու' պու-
- 7 ճագ շէյլէրի գուլլարընա կէօսթէրմէք իշիւն
քէնտի մէլէյիի իրսալ էյլէտի. իշթէ թէզ կէլի-
րիմ. նէ' միւպարէք տիր պու քիթապըն նիւ-
- 8 պուզվէթ սէօզլէրինի հըֆղ էտէն քիմսէ.
Վէ պէն Յովաննէս պու շէյլէրի կէօրէն վէ իշի-
տէն իմ, վէ կէօրիւպ իշիթ տիյիմտէ' պանա պու
շէյլէրի կէօսթէրէն մէլէյէ սէճտէ գըլմագ իշիւն
- 9 ալագլարընա գափանտըմ. Օ տախի պանա տէտի
քի' Սագըն էթմէ, զիրա պէն սէնին վէ պիրատէր-
լէրին օլան փէյղամպէրլէրին վէ պու քիթապըն
սէօզլէրինի հըֆղ էտէնլէրին խըտմէթ ըէֆիգի իմ.
- 10 Ալլահա սէճտէ էյլէ. Վէ պանա տէտի քի' Պու
քիթապըն նիւպուզվէթինին սէօզլէրինի միւհը-
- 11 լէմէ, զիրա վագըթ եագըն տըր. Հագգսըլըգ

- էտէն՝ երինէ հազգսըզըդ էթսին, վէ մուրտար օ-
լան՝ երինէ մուրտար օլսուն, վէ սալիհ օլան՝ երինէ
սալիհ օլսուն, վէ մուգատտէս օլան՝ երինէ մու-
12 գատտէս օլսուն, իշթէ թէզ կէլիւրիմ, վէ հէր քէ-
սէ քէնտի 'ամէլինէ կէօրէ վէրմէք իշիւն միւքեա-
13 ֆաթըմ եանըմտա տըր, Ալֆա վէ Օմէղա, իպթի-
14 տա վէ ինթիհա, էվվէլ վէ Ախըր պէն իմ: Նէ՝
միւպարէք տիր անըն էմրէրինի իճրա էտէնլէր
քի հայաթ սղաճընա հազգլարը օլուպ՝ գափու-
15 լարտան շէհրէ կիրէլէր, Ամմա քէօփէքլէր վէ
սիհրպազլար վէ զինաքեարլար վէ գաթիլլէր վէ
փութփէրէսթլէր վէ եալանը սէվիպ իրթիքիտապ
էտէնլէրին ճիւմէսի խարիճ տիրլէր:
- 16 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիսէլէրաէ շէ-
հատէթ էթմէք իշիւն մէլէյիմի իրսալ էյլէտիմ:
պէն Դաւիթին ասլը վէ նէսլի օլուպ՝ օլ բուշէն
17 սապահ եըլտըզը իմ: վէ Բուհ վէ կէլին՝ կէլ
տէրլէր: վէ իշիտէն՝ կէլ տէսին: վէ սուսայտան
կէլին, վէ իսթէյէն՝ հայաթ սույընտան մէճճանէն
ասլըն:
- 18 [Զիրա] պէն պու քիթապըն նիւպուվլէթ սէօզ-
լէրինի իշիտէն հէր պիր քիմսէյէ շէհատէթ էտէ-
րիմ քի՝ էյէր պիր քիմսէ պուընլարա զամմ էտէր-
սէ, Ալլահ օլ քիմսէյէ պու քիթապտա մուհար-
19 ըէր օլան պէլալարը զամմ էտէճէք տիր, վէ էյէր
պիր քիմսէ պու նիւպուվլէթ քիթապընըն սէօզ-
լէրինտէն չըգարըր իոէ, Ալլահ անըն նասիպինի
հայաթ քիթապընտան վէ մուգատտէս շէհրտէն
վէ պու քիթապտա մուհարրէր օլան շէյլէրտէն
20 չըգարաճագ տըր: Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն՝
Պէլի, թէզ կէլիւրիմ՝ տէյօր: Ամին, եա Բապպ
21 Յիսուս, կէլ, Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն
Ինայէթի ճիւմէնիզ իլէ օլսուն: Ամին:

the first of the year, the weather was very
warm, and the wind was from the south
and west, and the sea was very calm, and
the sun was very bright, and the sky was
very blue, and the water was very clear,
and the fish were very good, and the
birds were very many, and the trees were
very green, and the flowers were very
bright, and the people were very happy,
and the day was very pleasant.

the second of the year, the weather was
very warm, and the wind was from the
south and west, and the sea was very
calm, and the sun was very bright, and
the sky was very blue, and the water
was very clear, and the fish were very
good, and the birds were very many, and
the trees were very green, and the
flowers were very bright, and the people
were very happy, and the day was very
pleasant.

the third of the year, the weather was
very warm, and the wind was from the
south and west, and the sea was very
calm, and the sun was very bright, and
the sky was very blue, and the water
was very clear, and the fish were very
good, and the birds were very many, and
the trees were very green, and the
flowers were very bright, and the people
were very happy, and the day was very
pleasant.

